

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

תרגום מובני הקוראן המפואר לעברית

وَقَدْ بَقِيَ مَا لَمْ يَخْلُصْ مِنَ الْقُرْآنِ الشَّرِيفِ
لِلْمَلِكِ الْكَرِيمِ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ

וקף סוללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
הסלף סלמאן בן עבד אל-עזיז צאל סעד
המכירה אסורה

الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ

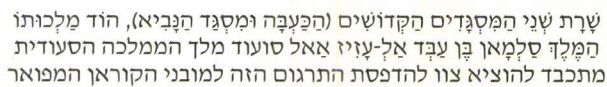
הַקּוּרְאָן הַמְּפָאָר

תרגום

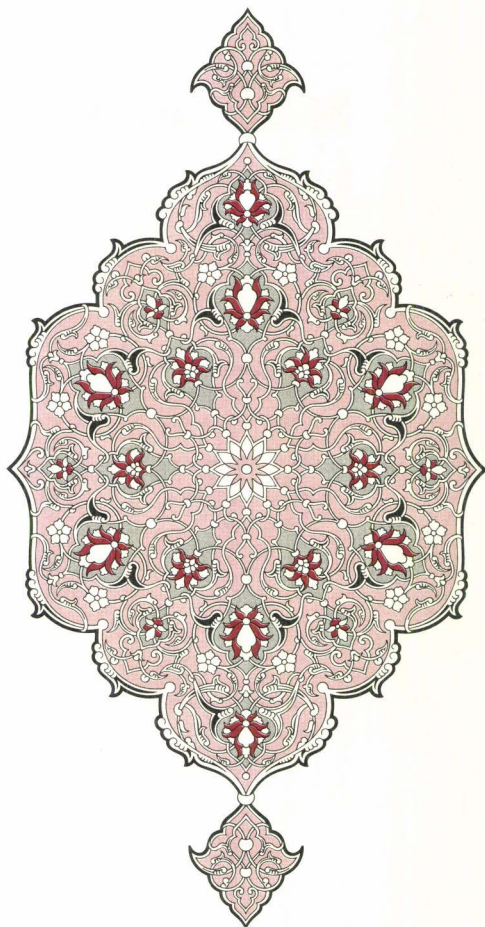
פרופ' אַסְעֵד נֶמֶר בּוּסוּל

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

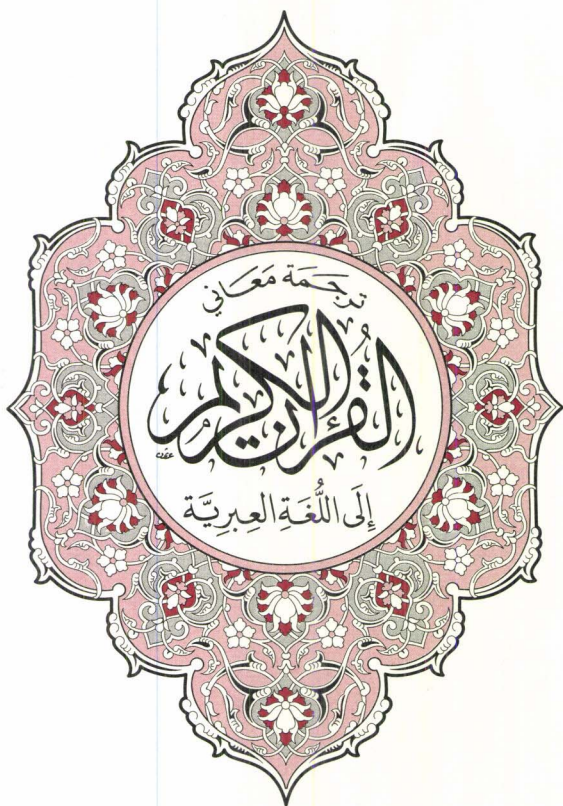
אל-מדינה אל-מונוורה

وَقَفْتُ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ نَيْسَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سُعُودٍ
 وَلَا يَجُوزُ بَعْدُهُ
 يُونُسَ مَجَانًا

וקף לאללה יתעלה מטעם שרת שני המסגדים הקדושים
 המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אל סועוד
 המכירה אסורה
 בחינם

مَجْلَدُ الْمَلِكِ أَفْهَامُ طَبَاغَةِ الصَّحَفِ الشَّرِيفِ

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترى ما يعترى عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לענייני האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון המשגיח על מרכז המלך פהד

השבח לאלה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד), שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ישמרהו אלה ויארזי למיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשךר לענייני האסלאם והאוקאף וההסברה והכון בממלכה הסעודית, מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי לעשות כמצותו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפאך באל-מדינה אל-מונרה שמח להציג בפני דוברי העברית הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאלה! ישתבח שמו שהכתיר את פעלנו הנשגב הזה בהצלחה. וכלנו תקוה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله. والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

הקדמה

**מאת הוד מעלתו שיח' ד"ר עבד אל-לטיף בן עבד
אל-עזיז בן עבד אר-רחמן אאל אש-שיח' השר לעניני
האסלאם והאוקאף (ההקדשים) וההסברה וההכון
המשגיח על מרכז המלך פהד**

השבח לאללה רבון העולמים, שאומר בספרו (הקוראן): «הנה בא אליכם
אור מעם אלה ספר ברור (הקוראן)».

תפלת אלה ושלומו על נכבד הנביאים ושלחי אלה (הנביא מוחמד),
שאמר: «הנעלים ביניכם הם אלה שלמדו את הקוראן ולמדוהו».

ולגוף הענין:

אנו נענים להנחיות שרת שני המסגדים הקדושים (הכעבה ומסגד
הנביא), הוד מלכותו המלך סלמאן בן עבד אל-עזיז אאל סועוד (ושמרהו
אללה ונאריד קמיו). מבקש הוד מלכותו בהנחיותיו לתרגם את מובני
הקוראן המפאך לכל שפות תבל כדי להביא את תכנו בפני העמים
המסלמים והלא מסלמים שאינם דוברי ערבית.

המשך לעניני האסלאם והאוקאף וההסברה וההכון בממלכה הסעודית,
מאמין בחשיבות תרגום מובני הקוראן המפאך לשפות תבל וזאת כדי
לעשות כמצינתו של הנביא מוחמד שצנה על המסלמים באומרו: «מסרו
מפי לאנשים ולו פסוק אחד».

ובכן כשרות לדוברי השפה העברית, מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן
המפאך באל-מדינה אל-מונורה שמח להציג בפני דוברי העברית
הנכבדים התרגום העברי למובני הקוראן המפאך פרי עמלו של ד"ר
אסעד נמר בוסול, תרגום שעבר הגהה של ד"ר תיסיר חסן מוחמד עזאם
מטעם מרכז המלך פהד.

השבח פלו לאללה ושתבח שמו שהכתיר את פאלנו הנשגב הזה בהצלחה.
וכלנו תקנה שפעל זה יביא תועלת וברכה לבני אנוש.

מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور
عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلّم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً للتوجيهات خادماً الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبد العزيز آل سعود - حفظه الله - بالعبارة بكاتب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله ﷺ: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً».

وخدمةً للناطقين باللغة العبرية يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة العبرية التي قام بها الدكتور أسعد بصول، وراجعها من قبل المجمع الدكتور تيسير حسن محمد العزام.

אך חשוב לציין שפכּל שהחלחתנו כבירה תהיה בתרגום, אין אנו מצפים
שנצליח להעביר את תכנון ומובנו של הקוראן המפאָר, התכוון העצום
והכביר בנוסף לנסיחי פסוקיו הנפלאים והמדייקים של הקוראן
מהערבית לכל שפה אחרת אשר תהיה.

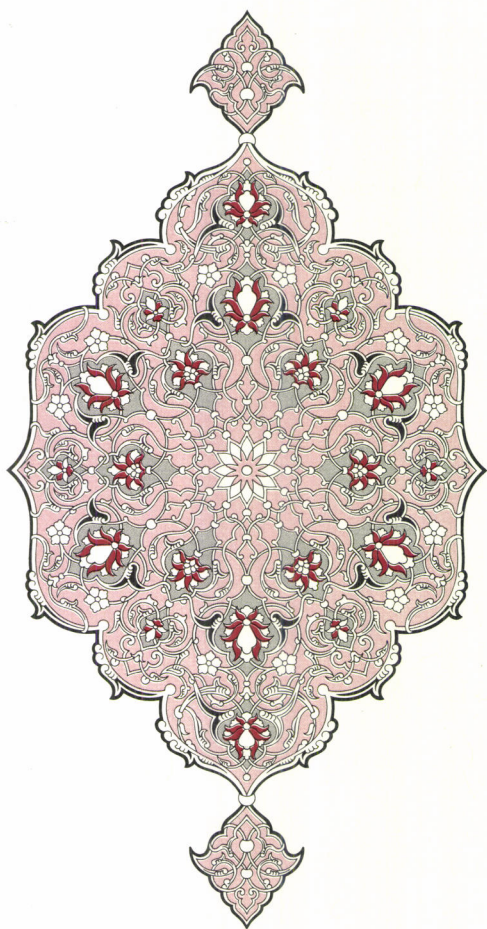
ובנוסף לכך נאמר שהתרגום הזה מביע את הבנתו האישית של המתרגם
לנֶסֶח הקוראני בערבית, ולא מן הנמנע שמה שקורח לכל מעשה אנוש
שיפלו טעויות בתרגום או חסרונות, כי השלמות היא אך ורק לאלה
(ישתבח שמו).

אי לכך בקשתנו מקוראי התרגום העברי הזה שיוודיעו לאנשי מרכז
המלך פהד באל-מדינה אל-מונורה אם להם יש הערות על התרגום, דבר
שיביא לידינו לתקן התרגום בהוצאות העתידות של התרגום.

ולבסוף, אלה הוא מנחנו לדרך ההצלחה ולמעשי החסד.

אלהנו! קבל נא את עמלנו זה.

הרי אתה השומע הנענה והכל יודע.

הקדמת המתרגם בשם אללה הרחמן והרחום

השבח לַאֵלֶּה אשר בחסדו נִשְׁלַם כל טוב ותפילת אֵלֶּה ושלמו על נביאנו מוחמד ועל בני משפחתו וחבריו. לאחר קבלת ההזמנה מטעם מרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה על מנת לתרגם את מובני הקוראן לשפה העברית, שמחתי הייתה גדולה על הכבוד הזה שניתן לי. אולם היה לי הרבה היסוס לקבל על עצמי את המשימה הזו בגלל העובדה שתרגום מובני הקוראן טומן בחובו אחריות גדולה. ובכל זאת מה שדחף אותי לקבל על אחריותי את המשימה הזו, שלא קיים תרגום נכון וראוי למובני הקוראן המפואר לשפה העברית. שהרי התרגומים הנמצאים בידי קוראי העברית, כולם תרגומים של מתרגמים יהודים:

- (1) הרמן (צבי חיים) רקנדורף - אלקוראן או המקרא, 1857.¹
- (2) יוסף יואל רבלין – אלקוראן, הדפסה שנייה: תשכ"ג 1963.
- (3) אהרן בן שמש – הקוראן, מהדורה שנייה, 1978.
- (4) אורי רובין – הקוראן, 2005.

תרגומים אלה אינם מבטאים את מובני ספרו של אללה בצורה נכונה אצל קוראי העברית, כי לא יתקבל על הדעת שהמתרגם את מובני הקוראן תרגום נכון אלא אם כי חייב להיות אדם מאמין שספר זה הנו השראה אלוהית. ומה שעזר לי לקבלת ההחלטה היה התרגום שלי לקוראן המפואר לאנגלית שפורסם בשנת 2011.

מה שמאפיין תרגום זה מתרגומים אחרים, המאמץ המיוחד שהשקעתי בהבהרת והבלטת מסר הקוראן המוסרי, האינדיבידואלי, החברתי, ויחס האסלאם שוחר השלום בקרב המוסלמים והלא מוסלמים, ובעיקר היהודים והנוצרים.

תרגום זה שונה מקודמיו באופן דרסטי בהיותו תרגום אסלאמי, שערך אותו מוסלם מאמין באללה, בשליחיו ובספריו שהורדו על ידי אֵלֶּה העוזו והחכם.

תרגום זה מכיל הקדמה אודות הקוראן ומדעי הקוראן שהוגשו על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר, הקדמה שתרגמנו אותה תחת הכותרת: "הקדמה לתרגום מובני הקוראן המפואר". הקדמה החושפת בפני הקורא את מובני הקוראן ומדעיו והתפתחות המדע הזה במהלך הדורות.

1. התרגום הזה אינו ידוע לקורא העברי המודרני.

לגבי שיטת התרגום הריהי מפורטת בפסקות הבאות:

- א. הקפדתי על נכונות ודייקנות בתרגום מובני הטקסט הקוראני הקפדה מלאה. במידה והלשון העברית לא עמדה בהקפת המובן של הטקסט הערבי, הוספתי ביטויים מבהירים בין סוגריים () או הערתי בשוליים מספר של הוספות להבהרת המשמעות, ומספר הערות השוליים הגיע ל-1800.
- ב. הסתמכתי בתרגום על «את-תפסיר אל-מויסר, הפרשנות הנוחה», שיצא לאור על ידי מכון המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר באל-מדינה אל-מונורה שחובר על ידי אנשי דעת מובחרים (עולמא).
- ג. נעזרתי בשני מילונים חדישים להסברת מובני מלים בערבית ותרגמתי אותן לעברית:
 - (1) פרופ' דוד איילון, ופרופ' פסח שנער, מלון ערבי-עברי ללשון הערבית החדשה قاموس عربي-عربي للغة العربية المعاصرة.
 - (2) ד"ר דוד שגיב, מילון שגיב, ערבי – עברי, ערבי – ערבי. נדפס 2008. قاموس سجيّف، عربي-عربي، عربي-عربي، 2008.
- ד. חיברתי בין הפסוקים המדברים על נושא אחד בפרקים שונים וצינתי את שם הפרק ומספרו וגם מספר הפסוק, למשל: (ראה סורת אל-בקרה 2: 210).
- ה. חילקתי את התרגום לשלושים חלקים, כפי שזה מתבטא בחלוקת הקוראן, חילקתי את הפרק (הסורה) לפסוקים ופסקאות עם מספרים סידוריים להקל על הקורא לאתר את הפסוקים שבהם הוא עצר במהלך קריאת הקוראן.
- ו. השתמשתי במבטא הכבוד "אללה" הערבי במקום כל שם עברי אחר, על-מנת לבטא את שם אללה יתברך ויתעלה שמו. אבל שמות הכבוד האחרים של אללה תרגמתי לעברית, למשל: «בשם אללה הרחמן והרחום».
- ז. שמרתי על השמות הערביים של הנביאים והדמויות החשובות בנוסף לשם המקביל לו בעברית (אם קיים) בין סוגריים, כגון: מוסא (משה). וצירפתי נספח של שמות הנביאים בסוף התרגום, גם שמרתי על מספר מונחים בערבית שהיה קשה לתרגמם לעברית כמו: זכאת, חניף, ג'יהאד.
- ח. ערכתי תוכן עניינים בסוף התרגום לשמות ולנושאים החשובים והעיקריים.
- ט. השתמשתי בתעתיק השמות הערביים, באותיות ערביות, בעיקר האותיות הערביות שאין להן מקביל בעברית כגון:

ث = ת', ج = ג', ذ = ד', ض = צ', ظ = ט', غ = ע' וכו'

וצירפתי רשימה לאותיות אלה (נספח) בסוף התרגום.

י. ניקדתי את התרגום במלואו, ניקוד מלא על-מנת למנוע חוסר הבנה בקריאת מילה או מונח קוראני. בארבעת התרגומים של המתרגמים היהודיים, למשל: בן שמש לא ניקד את תרגומו, ואורי רובין ניקד ניקוד חלקי, אבל ריבלין ניקד את התרגום ניקוד מלא, כי הוא השתמש בשפה תלמודית קשה שקוראי העברית התקשו לקרוא או להבין. גם צבי חיים לא ניקד את התרגום שלו.

י"א. הסברתי את שמות הפרקים, וצינתי מדוע נקרא הפרק בשם זה, וגם צינתי את המקומות שזכר בהם השם הזה בפרקים אחרים, ציון שם הפרק, מספרו ומספר הפסוק.

גם נתתי שמות עבריים חדשים למספר פרקים המתאים לרוח השם בתוך הפרק, למשל: אל-מא'דה- תרגמתי לעברית: הסעודה מן השמים במקום השולחן הערוך או השולחן כפי שתרגמו ארבעת המתרגמים היהודיים. ויש דוגמת השם הזה שמות רבים. כלומר, החזרתי את הרוח האסלאמית לשמות של הפרקים.

י"ב. צינתי אם הפרק ירד במכה או במדינה.

י"ג. קראתי לתרגום שלי (הקוראן המפואר), תפארת לספר אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולהבדיל מתרגומים קודמים שלא התייחסו לזה. למשל:

- 1) צבי חיים – הקוראן או המקרא.
- 2) יוֹסֵף יוֹאֵל רֶבֶלִין – אֶלְקוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 3) אֶהְרֹן בֶּן שֶׁמֶשׁ – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.
- 4) אורי רובין – הַקּוֹרְאָן (القرآن) השתמש בה' היידוע הערבית.

נקודת המחלוקת העיקרית ביני לבין המתרגמים היהודיים שהם סבורים כי הנביא מוחמד עליו תפילת אללה ושלומו, חיבר את הקוראן ולא הורד על ידי אללה ישתבח ויתעלה שמו. ולכן, כולם התייחסו לקוראן כטקסט ספרותי. אני מודה לאללה יתעלה וישתבח שמו, אחר שהשלמתי את מלאכת התרגום של מובני הקוראן המפואר לשפה העברית, ובכן הצלחתי להיות המתרגם היחיד לקוראן המפואר לשתי שפות: האנגלית והעברית. כמו-כן, התרגום העברי הזה הנו התרגום הראשון שיוזם אותו מוסלם. אני מקווה שנתתי לקוראן המפואר את כבודו וחלקו בהעברת מובניו לקוראי השפה העברית בצורה אמינה כדת וכדין ולפי רצונו של אללה.

הקדמת תרגומי מובני הקוראן המפואר

פתח דבר

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) הוריד פסוקיו והמובנים שלו אל שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) כרחמנות לכל בני אנוש, מבשר ומזהיר, ולקרוא אל אללה, ברצונו, ולהיות אור מאיר. והנה הגדרה קצרה לקוראן המפואר ושליחותו.

1. הגדרה כללית לקוראן המפואר:

הקוראן המפואר הוא דבר אללה (יתעלה שמו) אשר הורד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו), אשר הושרה אליו בכתבו ובלשונו, הכתוב בספר (הקוראן), אשר עבר מפה לאוזן, הבא בזה אחר זה, אשר עובדים הבורא בקריאתו.

אללה (יתעלה שמו) הוא אשר קרא להשראה שהוריד על שליחו מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) «הקוראן». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הן אנחנו הורדנו אליך את הקוראן בהמשך» (הקוראן 76 : 23), משום שהוא נקרא בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) קרא לו גם «אל-כתאב, הספר». אללה (יתעלה שמו) אומר: «הורדנו לך (מוחמד) את הספר (הקוראן) עם האמת». משום שהוא עשוי להכתב בהתמדה ולא יוזנח.

ואללה (יתעלה שמו) תאר את הקוראן המפואר שהוא: «פִּיךָקָאן, מבדיל בין האמת לשקר», והוא: «דִּ'כְר, הזכרה», והוא: «הוֹדָא, הדרכה, הנחיה», והוא: «נור, אור», והוא: «שִׁפָּא', רפוי», והוא: «חִכִּים, חכם», והוא «מִוְעָטָה, דרשה, עצה», ועוד מהתיאורים המראים את עצמת הקוראן המפואר ושלימותו שליחותו.

הביטוי «מוֹצִיחָךְ, ספר, כרך» נלקח מן «הַצִּוְחוֹף, הדפים» אשר הקוראן המפואר נכתב עליהם. וזה כינוי אשר חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) השתמשו להורות על הספר אשר הקוראן המפואר נכתב על הדפים שלו.

הקוראן המפואר הוא השראה מאללה (יתעלה שמו) הוריד אותו המלאך גִּ'בְרִיֵּל (עליו השלום) מן השמים לתוך הלב של הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו). אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואכן הוא (הקוראן) הורד מאת ריבון העולמים. ירד בו (מן השמים) הרוח הנאמן (גִּ'בְרִיֵּל, גבריאל), על לבך למען תהיה מן המזהירים»¹ בלשון ערבית ברורה». (הקוראן 26 : 192 - 195)

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 97.

הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) אינו מיוחד בין השליחים בענין זה. אומנם כל אחיו השליחים (עליהם ברכת אללה ושלומו) ג'ִבְרִיל (עליו השלום) היה יורד עליהם בהשראה מאללה (יתעלה שמו).

ואללה (יתעלה שמו) יבחר לנאמנות עצומה זו מי שהוא ירצה. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אללה בוחר שליחים מקרב המלאכים ומקרב האנשים. אללה שומע ורואה». (הקוראן 22: 75)

והוא יודע היטב מי מסוגל לקבל אותה ומי שאינו מסוגל, משום שהבריות הם בריאתו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ורִיבונך יברא את אשר ירצה ויבחר...» (הקוראן 28: 68)

2. ירידת הקוראן המפואר מן השמים :

ירידת ההשראה על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היתה ביום שני, השבעה-עשר ברמצ'אן, שנת 610 לספירת הנוצרים במערת חֲרָא' – אחד מהרי מכה המכובדת – אשר המלאך ג'ִבְרִיל (עליו השלום) ירד עליו מן השמים בפסוקים האלה :

1. קרא בשם ריבונך אשר ברא!
 2. ברא את האדם מטיפת דם קרוש.
 3. קרא! וריבונך הוא הנדיב מכל.
 4. אשר לימד (את האדם) לכתוב בעט.
 5. לימד את האדם את אשר מעולם לא ידע. (הקוראן 96: 1 - 5)
- הפסוקים האלה היו הראשונים שהורדו לשליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). והנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) חזר אל ביתו במכה כשלבדו רועד מהמורא והפחד אשר חווה. הוא סיפר את הספור לרעיתו, אם המאמינים, חִידִיג'ה בִּנְתַּ חִינְלִד (ירצה אותה אללה), ואמר לה: «אני ירא לנפשי». היא ענתה לו: «לא ולא! בשורה טובה לך. אללה לא יביש אותך. אתה עושה חסד עם הקרובים, ואתה דובר אמת, ואתה נושא בנטל של היגע, ומקבל את האורח, ועוזר לנפגעי האסונות». אחר, לקחה אותו אל בן דוד שלה, «נִרְקָה בֶּן נִפְלָא», והוא היה איש חכם, ואמר לו: «הוי בן דוד! שמע לבן אחיך!»

וכאשר שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) סיפר לו את סיפורו. ורקה בן נופל אמר: «זה המלאך שירד על מוסא (משה). הלוואי והייתי צעיר, הלוואי והייתי חי בזמן שבני עמך יוצאו אותך». שליח אללה שאל: «הם מוציאים אותי?» ורקה אמר: «כן, כל איש אשר בא במה שבאת בו בני עמך התנגדו לו. ואם יבוא יומך ואני עוד חי אעזור לך בכל כוחי». אך ורקה נפטר זמן קצר אחרי הפגישה הזו.

הקוראן לא ירד שלם בבת אחת על שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) כמו שירדו ספרים של נביאים קודמים (עליהם שלום), אומנם הוא ירד מחולק במשך עשרים ושלוש שנים. לפעמים ירדה סורה שלמה, או מספר פסוקים מסורה.

החכמה מירידת הקוראן מחולק¹ כדי לייצב ולחזק את לב הנביא מוחמד (עליו ברכת אללה ושלומו) בחידוש ירידת ג'בריל (עליו השלום) בהשראה, כדי שיהיה יותר חזק לעמוד בפני התעקשות הפגניים והתנגדותם למה שנשלח בו בהתחלת השליחות. אללה (יתעלה שמו) אומר: «אמרו הכופרים, 'למה לא הורד אליו הקוראן בבת אחת?' הורדנו אותו כך בהדרגה למען נחזק את לבך. ועשינו אותו ברור וקל להבין».²

כמו כן, בהורדת הקוראן מחולק יש חוכמה תרבותית גדולה נוספת, והיא ההדרגה במאמינים בהודעה והמעשה בסעיפי הדת, בכדי שיהיה יותר קל ללמדו ולהבינו, והיציאה מחשכת הבערות והכפירה והשותפות אל אור האימונה והייחוד והידע.

3. העלאת הקוראן המפואר על הכתב:

מבין האמצעים החשובים ביותר לשמירת הטקסטים הוא העלאתם בכתב, והחומר שלא מעלים בכתב עלול להשכח. ומשום שהקוראן המפואר הורד כהדרכה לבני העולם עד יום הדין, היה צריך להעלותו בכתב. העלאת הקוראן המפואר בכתב זכתה בהתעניינותו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ותשומת לבו. הוא הנחה אחדים מבין חבריו היודעים בכתובת הקוראן המפואר ועשה מהם כותבים להעלאת הקוראן בכתב. המפורסם ביותר מביניהם היה: זייד בן ת'אבת אל-אנצארי (יְרָצָהוּ אֵלֶּהָ).³

כל הזמן ההשראה ירדה על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), שמר אותה בזכרונו, אחר הכתיב מה שירד אליו לאחד מכותבי ההשראה לכתוב אותה, ויאמר: «שימו הפסוקים האלה בסורה שזכר בה כך וכך», ויזכיר להם את שם הסורה, ויצווה עליהם לכתוב את הפסוקים בה. אחר הוא יצווה על חבריו ללמוד מה שירד מן הקוראן המפואר ולשמור אותו בזכרונו. לכן כל הקוראן המפואר נכתב בזמנו (עליו ברכת אללה ושלומו) על הטבלאות.⁴

1. ע' תפסיר אט-טברי 19: 10; ואל-מורשד אל-וג'יז, אבו שאמה אל-מקדסי, ע' 28.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 106; וסורת אל-פורקאן 25: 32.

3. תפסיר אט-טברי 1: 28.

4. צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4592 ו 4593.

ג'בריל (עליו השלום) היה מעדכן את הקוראן המפואר פעם אחת בכל שנה, אמנם בשנה אשר בה הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) נפטר, הוא עדכן אותו פעמיים לפי סדר פסוקיו וסורותיו כפי שהוא בספר שנמצא בין ידי המוסלמים כיום כהגשמה למה שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אכן עלינו אסיפתו וקריאתו, אך בקוראנו אותו, עקוב אחר קריאתו (מאתנו)». (הקוראן 75: 17 - 18) וכפי שאללה (יתעלה שמו) אומר: «אנחנו נקריא אותך ולא תשכח». (הקוראן 87: 6)

4. איסוף הקוראן המפואר בטבלאות:

אחרי מות השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו), החליפה הראשד, «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה), ציווה לאסוף את הקוראן בטבלאות באופן מאורגן כדי שלא ילך חלק מן הקוראן לאיבוד בגלל מות יודעי הקוראן בעל פה (קורא' אל-קוראן), או בגלל לקוי הדפים שנכתב הקוראן עליהם.

התפקיד הזה נמסר לוועדה מורכבת מארבעה אנשים בראשותו של כותב ההשראה, זייד בן ת'אבת (ירצהו אללה). ואחרי בדיקתה בדיקה קפדנית והשוואתה למה שהיה כתוב בדפים ומה שנשמר על ידי יודעי הקוראן בעל פה. החומר נשמר בביתו של «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה) עד יום מותו. אחר הועבר החומר לשמירת הח'ליפה השני, «עומר בן אל-חיטאב» (ירצהו אללה), ואחרי מותו של עומר, החומר הקוראני נשמר בביתה של אשתו של הנביא, אם המאמינים, «חפצה בת עומר» (ירצהו אללה את שניהם).¹

וכאשר האסלאם התפשט בעולם, נזקקו המוסלמים לספרי קוראן לקרוא. אחדים מחברי הנביא יעצו לח'ליפה הראשד, «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) בצורך ליחוד המוסלמים לקוראן «אמאם מנהיג, דוגמא» אשר כל המוסלמים יקחו לדוגמה בקריאתם. לכן הוא ציווה על קבוצה מבין אלה הלומדים את הקוראן המפואר בעל פה למלא את התפקיד הזה, ועל ראשם «זייד בן ת'אבת» (ירצהו אללה) מסתמכים על הדפים אשר הקוראן נכתב עליהם בימי «אבו בכר אצ-צדיק» (ירצהו אללה). והם אספו הדפים האלה בכרך אחד, והעתיקו ממנו כמה עותקים, ושלח «עות'מאן» (ירצהו אללה) עותק לכל עיר בירה במדינה האסלאמית. וציווה על המוסלמים להעתיק עותקים פרטיים רק ממנו.

וכל הקוראנים הידועים בעולם היום, אם הם בכתב יד או בדפוס, מקורם מהעותקים שהועתקו ונשלחו לערי הבירה של המוסלמים, ואינם שונים מהם במאומה מכל הבחינות.

1. ר' צחיח אל-בוח'ארי; חדית' 4986; סונן את-תרמדיי, חדית' 3103; מוסנד אל-אמאם אחמד, חדית' 76.

ועד היום הזה המוסלמים מטפלים בהדפסת הקוראן המפואר שקדו על השמוש במכוונות הדפוס המשוכללות ביותר להגשים דרגה עליונה ביותר בהוצאת הקוראן לפי הנוסח אשר נכתב בו הקוראן בתקופת הח'ליפות של «עות'מאן בן עפאן» (ירצהו אללה) הידוע בכתיב העות'מאני.

5. ארגון הקוראן המפואר וחלוקתו לסורות ופרקים:

הקוראן המפואר מתחיל ב «סורת אל-פאתחה, הפותחת 1», ומסיים «בסורת אנ-נאס, בני אנוש 114», והוא כולל 114 סורות (פרקים), ארגון הסורות מבוסס על המסורת של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו), ואינו מבוסס על סדר ההורדה הכרונולוגי מן השמים. הסורה הראשונה שהורדה מן השמים היא «סורת אל-עלק» והסדר שלה הוא (96). חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) ידעו סדר הפסוקים והסורות מקריאתו של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לקוראן המפואר.¹

הקוראן המפואר מחולק לשלושים חלקים, וכל חלק מחולק לשני חֶזֶב (פרשה) וכל חזב (פרשה) מחולק לארבעה רובעים. חלוקה זו היא המעשה של המלומדים, כדי להקל על המוסלמים קריאת הקוראן המפואר.

6. לימוד הקוראן המפואר:

המוסלמים דאגו מאוד ללמוד הקוראן המפואר ושיננו קריאתו כפי שהורד מן השמים על השליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו). הבקיאים בקוראן מבין חברי הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) לימדו אותו לדור השני עד ששלטו בנוסח שלו, והבהירו להם כל פסוק עד שהבינו את פירושו. וככה הם למדו את ההלכה והמעשה. יודעי הקוראן בעל פה מן הדור השני הקימו בתי ספר ללמד קוראן לפי מה שלמדו מדור החברים של הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) מבחינת קריאתו ושלטיה בטכסט שלו ומספר אותיותיו ומילותיו, וסדר הסורות והפסוקים, וקריאתו באופן מדויק ומתוקן ושיטות זמירתו. לכן, הקוראן המפואר המשיך להיות נושא ללימוד ושמירה לזכרון וקריאה. התלמיד מקבל אותו מהמורה המלומד באופן מלוכלך בשפה הערבית הקלאסית כפי שירד מן השמים על הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) עד ימינו.

והקוראן נקרא לפי מספר קריאות והן איך לקרוא ולבטא אותיותיו אשר הדור השני למד מקוראי הקוראן מבין חברי הנביא שלמדו אותו בעל פה מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) אשר הרשה להם ללמד את הקריאות השונות. הידוע

1. אד-דאני, צטט אותו באל-מוקנע (ע 8) מן האמאם מאלכ בן אנס.

ביותר בין הקריאות בימינו: קריאת «עצם» מן המסורת של תלמידו «חפץ בן סולימאן». וקריאת «נאפע» מן המסורת של תלמידו «עות'מאן בן סעיד» הידוע ב«וורש». גם המסורת של «אד-דורי» מ «אבו עמר אל-בצרי». גם המסורת של «קאלון» מ «נאפע».

7. פירוש הקוראן המפואר:

פירוש הקוראן הוא הבהרת המובנים שלו. אללה (יתעלה שמו) אמר: «זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו מן השמים אליך, מבורך, למען יתבוננו באותותיו אנשי תבונה ויוזהרו». (הקוראן 38: 29)

שליח אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) היה מבהיר לחבריו מה שלא הבינו מבטויי הקוראן המפואר.¹ אומנם השתלטותם הטובה בשפה בזמן ההוא, חסד מהם להרבות בשאלות על מובן הפסוקים של הקוראן המפואר. אבל בבוא השנים הצורך לפירוש הקוראן הלך וגדל.

וממה שנלמד והועבר מהשליח של אללה (עליו ברכת אללה ושלומו) וחבריו ותלמידיהם מן הדור השני מפירוש הקוראן המפואר נמצא ובוסס גרעין למדע הפרשנות, נקרא, מדע הפרשנות הנמסר במסורת, הנחשב לאמצעי החשוב ביותר להבנת הקוראן המפואר. משום שהוא מבהיר לנו איך הדור הראשון הבין פסוקי הקוראן המפואר מתוך ידיעת הדור הראשון לשפה הערבית, והחיים שלו בתוך המאורעות שהתרחשו בזמן הורדת הקוראן המפואר מן השמים אל הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו).

א. סוגי הפירוש:

מגמות מומחי התפסיר גדלו במספר לפי התענינותם המדעית. לכן, הופיעו תפאסיר, פירושים המעוניינים בצד הלשוני של הקוראן המפואר, תפאסיר אחרים התעניינו בצד הפקחי, ההלכתי, והחוקתי, אחרים התעניינו בצד ההסטורי, או המחשבתי, או הפסיכולוגי וכו'.

חכמי התפסיר חילקו אותו לשני חלקים:

1. התפסיר המסורתי, והוא מה שנמסר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלומו) והחברים שלו והדור השני.

2. התפסיר הרציונלי או האג'יתהאד המבוסס על יסודות מדעיים נכונים.

1. תפסיר אט-טברי 1: 37; ואבן תימיה, מוקדמה פי אוצול את-תפסיר, 35.

ב. שיטות התפסיר הטובות ביותר והחוקים שלהן:

התפסיר המסורתי הוא העומד בראש תפסיר הקוראן המפואר. משום שהוא מועבר מן הנביא (עליו ברכת אללה ושלום). או מחבריו ותלמידיהם מן הדור השני. אלה הם הבקאים ביותר בכך.

8. נפלאות הקוראן המפואר:

הנפלאות מבחינה תרמנולוגית: תיאור מעשה או מחשבה שעובר היכולת הנורמלית לעשות. הנס או המופת, תיאור מקרה להראות נסים והוכחות של הנביאים והשליחים (עליהם שלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן המפואר. אומנם הנס וההוכחה באו להוכיח את המעשים ואותות הנביאים והשליחים (עליהם השלום). הביטוי הזה לא נזכר בקוראן. אומנם האות (אל-איה) וההוכחה (אל-בורהאן) וכו' נזכרו בו.

הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו), ויש בו מן השלימות במובניו והיופי באותותיו והמלים שלו מה שבני אדם אינם יכולים להביא אפילו מה שהוא קרוב לו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «א. ל. ר.¹ זהו ספר (הקוראן) אותותיו תוקנו ופורשו מאת החכם והבקיא (אללה)». (הקוראן 11: 1)

הפגניים ניסו להעלות ספק במקור הקוראן המפואר ולהרחיק את האנשים ממנו על ידי המצאת שקרים והעלאת הספק מסביבו.² לכן אללה (יתעלה שמו) הוריד אותות התגרה בהם להביא קוראן כמו הקוראן המפואר, או עשר סורות, או סורה אחת, אם באמת הם צודקים.³ אומנם הם נכשלו, וצייתו לו שהקוראן המפואר על אף שהוא בשפה הערבית, אבל אי אפשר לחקות אותו או להביא ספר כמותו. אללה (יתעלה שמו) אומר: «ואם יאמרו, 'הוא (מוחמד) המציא אותו (הקוראן)'. אמור, 'הביאו סורה אחת דומה לו, והזמינו (לעזרתכם) כל מי שאתם יכולים מלבד אללה אם באמת אתם צודקים'». (הקוראן 10: 38)

הקוראן הכריז בפומבי ובכל כוח על חולשת כל בני האנוש והגן עוזרים להם מלהביא במה שהוא דומה לקוראן המפואר, אפילו אם תומכים האחד בשני: «אמור, 'אם בני האנוש והגן הסכימו ביניהם להביא ספר דומה לקוראן, לא יוכלו להביא כמוהו, ולו גם יסייעו זה לזה'». (הקוראן 17: 88)

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 7, ופ' 25; סורת אל-אנביא' 21: 5; סורת סבא' 34: 43; סורת יא.סין 36: 69; סורת אצ-צאפאת 37: 36; סורת צ 38: 1; וסורת אט-טור 52: 30.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 23; סורת ינוס 10: 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אט-טור 52: 34.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 24; סורת אל-אסרא' 17: 88; וסורת הוד 11: 13.

9. תרגום מובני הקוראן המפואר :

התרגום הוא העברת הדיבור משפה לשפה אחרת. התרגום אינו בלי קשיים. משום שהתבנית הלשונית מיצגת אחד מהרכבי הטקסט. קשה מאוד לשמור על המשמעות הלשונית להרכב זה כשמתרגמים את הנוסח לשפה אחרת. אם כך המצב עם תרגום החומר אשר בני האדם מחברים, הקושי בתרגום החומר הקוראני יהיה עוד יותר גדול, משום שהוא הדיבור של אללה שהורד מאללה בשפה הערבית. אין ביכולת איזה שהוא בן אדם לטעון שהוא הבין את כל החומר הקוראני, או שהוא יכול לכתוב אותו מחדש כפי שהוא הורד מן השמים בסגנונו הערבי.

על אף הקושי בתרגום הקוראן המפואר, העולמא המוסלמים מדגישים את הצורך במסירת הקוראן המפואר ושליחותו לכל עמי תבל בכל לשונותיהם. ומימוש זה לא יתגשם אלא באמצעות התרגום.

תרגום הקוראן המפואר אל השפות השונות יקרה :

1. או תרגום למובני הקוראן המפואר, והוא התרגום בלי תפסיר (פירוש), ומצטמצם במובני המונחים של הטקסט הקוראני.

2. או תרגום פרשני עם הבהרה, תרגום זה הוא תפסיר (פירוש) הקוראן המפואר לשפה זרה.

לא משנה כמה שהתרגום למובני הקוראן המפואר יהיה מדויק, והמתרגם שולט בשתי השפות, בקיא במובני הפסוקים, התרגום הזה לא נחשב לקוראן משתי סבות :

א. הקוראן המפואר הוא הדיבור של אללה (יתעלה שמו) הורד מן השמים בשפה הערבית, והוא עומד בשיא של אמונת הדיבור והדיוק, לכן חזרה על כתיבת פסוקיו בשפה אחרת תבטל קריאתו קוראן.

ב. מביע את הבנת המתרגם למובני הקוראן המפואר, מבחינה זו הוא דומה לתפסיר (פירוש). כפי שהתפסיר לא נקרא קוראן, לכן אי אפשר לקרוא לאיזה שהוא תרגום קוראן.

בכדי שתרגום מובני הקוראן המפואר יהיה מקובל, צריך לאמת בו מה שהעולמא הניחו מהכללים לביאור מובני הקוראן המפואר, עם הזהירות שהמתרגם לא יעשה מתרגומו כסוי להפצת מובנים מסולפים למובני הקוראן המפואר, או פוגע בטקסי ומקדשי האסלאם, וזה מה שפגם במספר תרגומים אשר עשו אחדים מן המזרחנים ואלה שטוענים בשקר שהם שייכים לאסלאם בזמן שהם מאמינים בדוגמה מושחתת החותרת להרוס את ערכי דת האסלאם המעולים.

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ

1

סִוֵּרַת אֶל-פִּאתְחָה הַפּוֹתְחַת

אֶל-פִּאתְחָה, הַפּוֹתְחַת : נִקְרֵאת בְּשֵׁם זֶה מְשׁוּם
שֶׁבִּקְרִיאָתָהּ פּוֹתְחִים אֶת קְרִיאַת הַקּוּרְאָן. וְהִיא נִכְתֶּבֶת
בְּהַתְחִלַת הַקּוּרְאָן. הוֹרְדָה בִּמְכָה אַחֲרֵי סוּרַת אֶל-עֶלֶק 96.
וְהַתְּפִילָה נַעֲשֶׂתָה כַּמְצוּהָ דִּתִּית חֲמֵשׁ פַּעֲמִים בַּיּוֹם וּלְפִילָה
בִּמְכָה. הַתְּפִילָה הַיּוֹם יוֹמִית לֹא תִתְקַבֵּל בְּלִי קְרִיאַת אֶל-
פִּאתְחָה.

סורת אל-פאתחה 1

1. בִּשְׁם אֱלֹהֶי¹ הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ,²
2. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
3. הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ,
4. שׁוֹלֵט בְּיוֹם הַדִּין,
5. רַק אוֹתָךְ נַעֲבֹד, וְרַק מִמֶּךָ נִשְׁיֵג עֲזָרָה,
6. הַנָּחָה אוֹתָנוּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל,
7. אַרְחַ אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הָעֵנִיקָתָ לָהֶם חֶסֶד, לֹא אַרְחֶם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֶׁר קָלַלְתָּ אֱלֹהֵי
רוֹבְצֵת עֲלֵיהֶם (בְּגִלָּל שִׁידְעוּ אֶת הָאֻמָּת וְלֹא הִתְנַהְּגוּ לִפְיָהּ), וְלֹא (הָאֲרֵחַ)
שֶׁל הַתּוֹעִים (אֲשֶׁר לֹא רָצוּ לָלֶכֶת בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל).

1. לפי דעתי יותר טוב להשתמש בשם הערבי «אֱלֹהֵי» במקום השמות העבריים «אלוהים», או «ה», או איזה שם עברי אחר.

2. «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» = בסם אללה אר-רחמאן אר-רחים», נחשבת לפסוק מן הסורה הזו. הנסחה הזו נקראת בערבית: «תסמיה» או «בסמלה». היא מופיעה בראש כל הסורות בקוראן מלבד «סורת ברא'ה» או «את-תובה 9». והיא מעין ברכה או תפילה שהמוסלם אומר לפני התחלת כל מעשה שהוא עומד לעשות. וכותב אותה גם בראש ספר או אגרת. גם אומר אותה לפני שהוא נכנס לכל מקום שהוא.

2

סִוְרַת אֶל-בִּקְרָה הַפֶּרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-בִּקְרָה, הַפֶּרָה» מהפסוקים 67 - 73. השם «אֶל-בִּקְרָה» נזכר בסורה זו בפעם ראשונה, ואינו מופיע בסורה אחרת. אולם הוא נזכר בריבוי בשלוש סורות אחרות. סורת אל-בקרה 2 : 70 ; סורת אל-אנעאם 6 : 144, 146 ; וסורת יוסוף 12 : 43, 46. הסורה הורדה במדינה. ופסוקיה מאתים ושמונים וששה. קיבלה את שמה «הַפֶּרָה» מפסוק ששים ושבעה.

סורת אל-בקרה 2

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. סִפֵּר זֶה (הַקְרָא), אִין סִפֵּק בּוֹ (שֶׁהוּא מֵאֱלֹהֵ).² הוּא מְדַרִּיךְ לִירְאֵי שְׁמִים,³
3. הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְתֵּר, וְהַמְקִימִים אֶת הַתַּפִּלָּה, וְהַמוֹצִיאִים (כַּצִּדְקָה) מִמָּה שֶׁהֵעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּמָה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשְּׁמַיִם אֱלִיד (מוֹחֲמֵד), וּבְמָה שֶׁהוֹרֵד (לְנִבִּיאִים) אֲשֶׁר קָדְמוּ לָד,⁴ וְהֵם מֵאֲמִינִים בְּקִיּוֹם הָעוֹלָם הַבָּא.
5. כָּל אֱלֹהֵ רְבוֹנִים מְדַרִּיךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר, וְאֵלֶּה הֵם הַמַּצְלִיחִים.
6. אֲכֹן אֱלֹהֵ אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִינּוּ הֵן אִם תִּזְהִירָם וְאִם לֹא תִזְהִירָם, לֹא יֵאֱמִינוּ.⁵
7. אֱלֹהֵ חַתֵּם עַל לְבוֹתֵיהֶם, וְאָטֵם אֶת אַזְנוֹתֵיהֶם, וְשָׁם עַל עֵינֵיהֶם כְּסוּת, וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ עֲצוּם.
8. וּבִבְנֵי אָדָם יֵשׁ אֱלֹהֵ אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהֵ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבַעֲצָם הֵם לֹא מֵאֲמִינִים.
9. הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְרַמִּים אֶת אֱלֹהֵ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, וְאוֹלָם אֶת עֲצָמָם הֵם מְרַמִּים, בְּלִי שִׁירְגִישׁוֹ בְּזֶה.⁶

קטע 2

10. יִשְׁנָה מַחְלָה בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, אֱלֹהֵ יוֹסִיף לָהֶם עוֹד מַחְלָה,⁷ וְצָפוּי לָהֶם עֲנֹשׁ מַכְאִיב לָמָּה הֵם הָיוּ מְשַׁקְרִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. אלו אחדות מן האותיות המסתוריות המופיעות בראש 18 סורות מסורות הקוראן. ונקראות «פואתח אס-סור, פותחות הסורות, או מפתחות הסורות». רוב פרשני הקוראן המוסלמים אומרים, שאינם יודעים המובן שלהן. רק אללה יודע מה פשרן ומה הכוונה מפתחת כמה סורות בהן.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 1.

3. ר' סורת ינוס 10 : 57 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

4. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 136.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 145 ; וסורת ינוס 10 : 96.

6. ר' סורת אנ-נשא' 4 : 142 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 18.

7. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

11. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, אֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְצִי! הֵם עֹנִים, אֲנַחְנוּ רַק מִתְקַנִּים.
12. אַךְ רַק הֵם הַמִּשְׁחִיתִים, וְאוֹלָם אֵינֶם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
13. וְכַשְּׁמִישֶׁהוּ אוֹמֵר לָהֶם, הָאֲמִינוּ כְּשֶׁם שֶׁהָאֲמִינוּ בְּנֵי הָאָדָם, הֵם עֹנִים, «הַנֶּאֱמָן כְּפִי שֶׁהָאֲמִינוּ הָאֱוִילִים?» אֲלָא הֵם עֲצָמָם הָאֱוִילִים, אַךְ אֵינֶם יוֹדְעִים.
14. וְכִי יִפְגְּשׁוּ אֶת הַמֶּאֱמִינִים, יֹאמְרוּ, «מֶאֱמִינִים אָנוּ», וּבִפְרֹדֶם עִם הַשְּׁטָנִים שֶׁלָּהֶם, יֹאמְרוּ, «עִמָּכֶם אֲנַחְנוּ, וְאַךְ אֲנַחְנוּ מֵהַתִּלִּים».
15. אֲלֵלָה יִהְיֶה בָּהֶם, וְיִשְׁאִיר אוֹתָם בְּמַרְיָם יִתְעוּ.¹
16. אֵלָּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בְּסֻטָּה בְּמָקוֹם הַהַדְרָכָה, עֲסָקְתֶּם לֹא הִבִּיֵּאָה לָהֶם כָּל רוּחַ, וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
17. מִשָּׁלֶם כְּמִשְׁלוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁהִדְלִיק אֵשׁ, וְכִשְׁהֵאֵשׁ הָאִירָה עַל סְבִיבָתוֹ, נָטַל אֲלֵלָה אֶת אוֹרָם וְהִשְׁאִירָם בְּאֶפְלָה וְלֹא רוֹאִים.
18. הֵם חֲרָשִׁים, וְאֵלֵמִים, וְעוֹרִים, לָכֵן אֵינֶם יְכוּלִים לַחְזֹר לְאֲמוּנָה שֶׁנִּטְשׁוּ.
19. אוֹ כִּמוֹ עֲנָנָה כְּבֵדָה, מְלֵאָה אֶפְלָה, רַעַם וּבָרָק, וְהֵם יִשְׁיִמוּ אֶצְבְּעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִנֵּיהֶם מִן הָרָעַשׁ הָאֲדִיר שֶׁל הָרַעַם וּמִפְּתַח הַמּוֹת.² אֲלֵלָה מִקִּיף אֶת הַכוֹפְרִים.
20. כְּמַעֵט וְהִבָּרַק הָעוֹר אוֹתָם, וְכֹאֲשֶׁר יֹאִיר לָהֶם, יִלְכוּ בְּאוֹרוֹ, וְכֹאֲשֶׁר יִחְשִׂיד לָהֶם, יַעֲצְרוּ מַלְכָּת. לוֹ רָצָה אֲלֵלָה יָקַח אֶת שְׁמִיעֶתָם וְאֶת רְאִיתָם, כִּי אֲלֵלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קֹטֵעַ 3

21. הוּא בְּנֵי אָדָם! עֲבָדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת אֵלָּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָכֶם, אוֹלֵי תִירָאוּ (אֶת אֲלֵלָה).
22. הוּא אֲשֶׁר שָׁטַח לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וּבָנָה אֶת הַשָּׁמַיִם (כְּתִקְרָה),³ וְהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מַיִם אֲשֶׁר בָּהֶם הַצִּמִּיחַ כָּל מִינֵי פְרוֹת וְצִמְחִים כְּפִרְנֶסָה לָכֶם (וּלְבַהֲמוֹתֵיכֶם),⁴ לָכֵן אֵל תַּעֲשׂוּ שׁוּיִם לְאֲלֵלָה בְּיוֹדְעִין.⁵

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 178 ; סורת אל-אנעאם 6 : 110 ; וסורת אל-חדיד 57 : 13.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 57 ; וסורת אל-מונאפון 63 : 4.

3. ר' סורת אל-אנביאי 21 : 32.

4. ר' סורת עיאפר 40 : 64.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 40.

23. אוֹלָם אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק בְּקִרְאָן אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם עַל עֲבֹדָנוּ (מוֹחֲמֵד), הִבִּיאוּ וְלוֹ סוּרָה¹ אַחַת דּוֹמָה לוֹ וְקִרְאוּ אֶת עוֹזְרֵיכֶם מִבְּלַעֲדִי אֵלֶּלָה, אִם בְּאַמָּת אַתֶּם צוֹדְקִים.²
24. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, וְאָכֹן לֹא תַעֲשׂוּ, הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם מִפְּנֵי אֵשׁ אֲשֶׁר חִמָּר הַדֶּלֶק שָׁלָה הוּא בְּנֵי אָדָם³ וְאַבְנִים, הוֹכֵנָה לְכוֹפְרִים.⁴
25. בִּשְׂר לֹאֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב כִּי (בְּיוֹם הַדִּין) מִיַּעֲדִים לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחֲתָם, כָּל זֶמַן שֶׁתִּגַּשׁ לָהֶם בִּרְכָה מִפְּרֵי הַגֶּן, וְגִידוּ, «הֲלֹא זֶה מֶה שֶׁהִגַּשׁ לָנוּ לִפְנֵים?» וְיִגַּשׂוּ לָהֶם סוּגִים אֲחֵרִים שֶׁל פְּרוֹת דּוֹמִים, נוֹסֵף לְכָל זֶה יֵשׁ לָהֶם שָׁם בְּנוֹת זֹוג טְהוֹרוֹת, וְיַחֲיוּ שָׁם לְנֶצַח.
26. אֵלֶּלָה אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ בְּמִשּׁוּלוֹ מִשָּׁל כְּלָשָׁהּ, יִתּוּשׁ אוֹ לִנְעָלָה עָלָיו. אֲשֶׁר לְמַאֲמִינִים, הֵם יוֹדְעִים כִּי הוּא הֶאֱמַת מִרְבוֹנָם. אֵךְ הַכוֹפְרִים אוֹמְרִים, «מָה רָצָה אֵלֶּלָה בְּמִשָּׁל זֶה?» בְּזֹאת יִתְעָה רַבִּים, וּמִדְרִיךְ בְּזֹאת רַבִּים. וְאוֹלָם רַק אֶת הַמִּשְׁחָתִים יִתְעָה.
27. אֵלָה אֲשֶׁר יָפְרוּ אֶת הַבְּרִית שֶׁל אֵלֶּלָה לְאַחַר שֶׁנִּחְתַּמָּה כְּבָרִית, וַיִּנְתְּקוּ כָּל קִשֶׁר אֲשֶׁר צִוָּה אֵלֶּלָה לְחִבֵּר וּמִרְבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָא, רַק אֵלָה הֵם הַמִּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).⁵
28. אֵיךְ תִּכְפְּרוּ בְּאַלְלָה? וְאַתֶּם הֵייתֶם מֵתִים וְהִחִיָּה אֶתְכֶם? וְשׁוּב יִמִּיתְכֶם, וְשׁוּב יַחֲיֶה אֶתְכֶם, וְאַלְיוֹ תוֹשְׁבוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
29. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא לָכֶם אֶת כָּל מֶה שֶׁבְּאַרְצָא, וְאַחַר כֵּן פָּנָה אֶל הַשָּׁמַיִם וְסִדֵּר אוֹתָם לְשִׁבְעָה רְקִיעִים. וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.⁶
30. וּכְשֶׁאָמַר רְבוּנֶךָ לְמַלְאָכִים, «הִנְנִי עוֹמֵד לְשִׁים מִמֶּנָּה בְּאַרְצָא». וְהֵם אָמְרוּ, «הֵתְשִׁים בָּהּ אֶת אֲשֶׁר יִמְלֹא אוֹתָהּ חֶרֶב, וְיִשְׁפֹּךְ דָּם, וְנִנְחֲנוּ נִשְׁבָּח אוֹתָךְ וְיִקְדְּשֶׁךָ?» אָמַר, «יוֹדֵעַ אֲנִי מֶה שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים».
31. וְהוּא לִמֵּד לְאָדָם אֶת הַשְּׁמוֹת (שֶׁל הַבְּרֹאִים) כָּלֵם, וְאַחַר כֵּן הִצִּיגָם לִפְנֵי הַמַּלְאָכִים, וְאָמַר, «הוֹדִיעוּנִי אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם אִם אַתֶּם צוֹדְקִים».

1. סורה: פרשה בקוראן.

2. ר' סורת יונוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13; וסורת אל-אסרא' 17: 88.

3. בני-אדם: הכופרים מבני-אדם.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 98; וסורת אל-ג'ן 72: 15.

5. ר' סורת אר-רעד 13: 19 - 25.

6. ר' סורת פוצלת; או חא. מים אס-סיגדה 41: 10 - 12.

קטע 4

32. אָמְרוּ, «הַשִּׁבְחָ לָךְ! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים דָּבָר מִלְבָּד אֲשֶׁר לַמִּדְתָּנוּ אַתָּה הַיּוֹדֵעַ וְהַחֲכָם».
33. אֵלֶּלָה אָמַר, «אָדָם! גִּלָּה לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם». וְכַאֲשֶׁר גִּלָּה (אָדָם) לָהֶם אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. (אֵלֶּלָה) אָמַר, «הֵאֵם לֹא אֶמְרָתִי לָכֶם, כִּי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת נִסְתָּרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְיוֹדֵעַ אֲנִי אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְתַעֲלִימוּ».
34. וְכַאֲשֶׁר אֶמְרָנוּ לַמַּלְאָכִים, «סִגְדוּ לָאָדָם»! ¹ וְהֵם סִגְדוּ, רַק אַבְלִיס (הַשָּׂטָן) ² סָרַב וְהָיָה שֹׁחֵץ וְכוּפָר.
35. וְאֶמְרָנוּ, «אָדָם! שְׁכֹן אַתָּה וְזוּגְתְּךָ בְּגֵן, וְאָכְלוּ מִפְּרֻתֵי, וְחָיו חַיֵּי נַעַם וִירוּחָה, אַךְ אַל תִּקְרְבוּ אֶל הָעֵץ הַזֶּה ³ פֶּן תִּגְרְמוּ עוֹל לְעַצְמְכֶם».
36. אוּלָם הַשָּׂטָן הִתְעָה אֶת שְׁנֵיהֶם וְגֵרַם לְגְרוּשָׁם מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ בּוֹ (מִחַיֵּי הַנַּעַם). וְאֶמְרָנוּ, «רְדוּ (מִן הַגֵּן לָאָרֶץ) וְהָיוּ אוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ תִּשְׁבּוּ רַק לְזִמּוֹן מִגְבֵּל וּמִמְנָה תִתְפַּרְנְסוּ».
37. אַחֵר כִּךְ אָדָם קִבֵּל מַלְיָם (תַּפְּלוּת) ⁴ מִרְבוּנוֹ (וְחִזָּר בְּתִשׁוּבָה), (אֵלֶּלָה) קִבֵּל אֶת תִּשְׁוּבָתוֹ, כִּי הוּא הַמִּקְבֵּל שְׁבִים וְרָחוּם.
38. אֶמְרָנוּ, «רְדוּ כָלְכֶם מִמֶּנּוּ (הַגֵּן), וְאוּלָם אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים מִמֶּנִּי הַדֶּרֶךְ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה, הוּא כָל הַחֹלֶד בְּדֶרֶךְ הַיִּשְׁרָה, לֹא עָלִיהֶם הַפַּחַד וְלֹא עָלִיהֶם הַיָּגוֹן.
39. אַךְ אֵלֶּה שִׁכְפָּרוּ וְהִכְחִישׁוּ אוֹתוֹתֵינוּ (פְּסוּקֵי הַקְּרָאָן), בְּעָלֵי הָאֵשׁ הֵם, לַעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהֶם».

קטע 5

40. הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם, וְקִיְמוּ אֶת בְּרִיתִי לְמַעַן אֶקִּים אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְרַק אוֹתִי הָיוּ יִרְאִים.
41. וְהֶאֱמִינוּ בְּמֵה שֶׁהוֹרְדָתִי (הַקּוֹרְאָן) הוּא מֵאֲשֶׁר אֶת מֵה שֶׁעֲמַכֶּם (הַתּוֹרָה), וְאַל תִּהְיוּ הָרֵאשׁוֹנִים לְכַפּוֹר בּוֹ, וְאַל תִּמְכְּרוּ אֶת אוֹתוֹתַי בְּמַחִיר מֵאֵד זוֹל, וְיִרְאוּ רַק אוֹתִי.
42. וְאַל תַּעֲרַבְבוּ אֶת הָאֱמֻת בְּהֶבֶל, וְאַל תַּעֲלִימוּ אֶת הָאֱמֻת בְּיוֹדְעִים.

1. הַסּוּגִיּוֹד בְּשִׁבִּיל אָדָם הוּא סוּגִיּוֹד תַּעֲטִיִּים, סִגִּידָה שֶׁל כְּבוֹד וְלֹא סוּגִיּוֹד עֲבָאדָה, סִגִּידָה שֶׁל פּוֹלְחִין.

2. אַבְלִיס: הַשָּׂטָן.

3. הָעֵץ אֵינוֹ מוּגֹדֵר בְּאִיסְלָאָם.

4. הַמַּלְיָם (הַתַּפְּלוּת) נִמְצְאוֹת בְּסוּרַת אֶל-אֶעֱרָאף 7: 23.

43. וְקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתָנוּ אֶת הַזָּכָת, ¹ וְכָרְעוּ עִם הַכֹּרְעִים.
44. הַתְּצִיּוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְאֶת עַצְמְכֶם שְׂכַחְתֶּם, אֲףֹּעַל פִּי שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה)! הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?²
45. הַתְּאָזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבַתְּפִלָּה (נֶגֶד כָּל רָעָה), ³ אֲמָנִם עֲצוּמָה הִיא (הַקֶּמֶת הַתְּפִלָּה), אַךְ לֹא לַצְנוּעִים,
46. אֵלֶּה הַחוֹשְׁבִּים כִּי יִפְגְּשׁוּ עִם רַבּוֹנָם וְאֵלֵיו יָשׁוּבוּ.

קטע 6

47. הוּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁהִעֲנֵקְתִּי לָכֶם אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (לְהַפִּיץ אֶת הַדַּת שְׁלִי בֵּין שְׂאֵר הָעַמִּים).
48. הַשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נַפְשׁ אֶת רְעוּתָהּ, ⁴ וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְדַמִּי כִּפּוֹר לֹא יִתְקַבֵּל מִמֶּנָּה, ⁵ וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.
49. וּכְשֶׁהֲצַלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשִׁי פְּרָעָה אֲשֶׁר עָנּוּ אֶתְכֶם בַּעֲנוּיִים רָעִים, וְשָׁחֲטוּ אֶת בְּנֵיכֶם וְהִשְׁאִירוּ בַּחַיִּים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם, ⁶ וּבִהְצִילְכֶם מֵהָעוֹלָם שֶׁל פְּרָעָה, רַבּוֹנְכֶם עָשָׂה לָכֶם חֹסֶד גָּדוֹל.
50. וּכְשֶׁקָּרַעְנוּ אֶת הַיָּם לִפְנֵיכֶם וְהִצַּלְנוּ אֶתְכֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְּרָעָה וְעֵינֵיכֶם רוֹאוֹת.
51. וּכְשֶׁנּוֹעַדְנוּ עִם מוֹסָא (מֹשֶׁה) אַרְבָּעִים לַיְלֹת, ⁷ וְעָשִׂיתֶם לָכֶם אֶת הָעֶגְלָה בְּהַעֲדָרוֹ, וְהִיִּיתֶם לְחוֹטְאִים.⁸
52. אַךְ אֲנַחְנוּ סִלַּחְנוּ לָכֶם אוֹלִי תִכְּיָרוּ טוֹבָה.
53. וְנִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר וְאֶת הַפָּרָקָאן ⁹ אוֹלִי תִהְיוּ מְדַרְכִּים.
54. וְכַאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, «בְּנֵי עַמִּי! אַתֶּם גִּרְמַתֶּם לַעֲצַמְכֶם עוֹלָם בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת הָעֶגְלָה, לָכֵן חֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל בּוֹרְאֵכֶם, וְהִרְגוּ אֶת עַצְמְכֶם,

1. טהר, זכאת, מס שנתי היא באחוז של 2.5% מערך הרכוש שהמוסלם מחזיק במשך השנה. זכאת, אחד מחמשת עקרי האסלאם: שתי העדויות «אין אלוה זולת אללה, ומוחמד הוא השליח של אללה»; תפילה; זכאת; צום; וחג', העליה לרגל למכה.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 164; וסורת לוקמאן 31: 33.

4. ר' סורת אל-חדיד 57: 15.

5. ר' סורת אל-אצ-אפאת 37: 25.

6. השאירו את הנשים בחיים לשעבד אותן.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 142.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148.

9. הפורקאן למען שיהיה מסוגל להבחין בין אמת ובין שקר.

וְזֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם אֲצֵל בּוֹרְאֵכֶם, וְיִקְבַּל אֶת תְּשׁוּבַתְכֶם, כִּי הוּא מְקַבֵּל
הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְרְחוּם».

55. וְכֹאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נֶאֱמִין לָךְ עַד אִם נִרְאָה אֵלֶּה בְּגִלּוֹי», אָז
הִכָּה בְּכֶם הָרַעַם וְעִינֵיכֶם רוֹאוֹת (וְהִרְג אֶתְכֶם).

56. וְהַחֲיֵנו אֶתְכֶם אַחֲרֵי מוֹתְכֶם לְמַעַן תּוֹדוּ.

57. וְנִצַּל עֲלֵיכֶם בַּעֲנֹן, וְנוֹעַד לָכֶם אֶת הַמָּן וְאֶת הַשֶּׁלֶו (הַסְלֹא),¹ לְמַעַן שְׁתֹּאכְלוּ
מִהַטּוֹב אֲשֶׁר פָּרַנְסֵנו אֶתְכֶם. וְלֹא גִרְמוּ לָנוּ כָּל נֶזֶק, אֲמַנְסָם הֵם הִזְיקוּ לְעַצְמָם.

58. וְכֹאֲשֶׁר אֲמַרְנוּ, «הִכְנֵסוּ אֶל הָעִירָה הַזֹּאת, וְאֲכָלוּ מִהַתּוֹצֵרֶת שְׁלֵה לְעִנְיָה
מְכַל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֲדָה הִכְנֵסוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּשַׁעַר וְאֲמַרוּ, «חֲטָה»,² וְנִסְלַח
לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְנוֹסִיף עוֹד טוֹבָה לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב».

59. וְאוּלָם הִרְשָׁעִים הַמִּירוּ, וְאֲמַרוּ אַחֲרֵת מֵאֲשֶׁר נֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, עַל כֵּן
הוֹרְדָנוּ עַל הִרְשָׁעִים עֲנֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם בְּגִלְל סְטִיתָם.

קטע 7

60. וְכֹאֲשֶׁר מוֹסָא בִקֵּשׁ לְהַשְׁקוֹת אֶת בְּנֵי עַמּוֹ מִים. אֲמַרְנוּ, «הִכָּה בְּמַטֶּה אֶת
הַסֵּלַע!» וְאָז הִתְבַּקְּעוּ מִמֶּנּוּ שְׁנַיִם-עֶשֶׂר מַעֲיֵנוֹת, וְכָל שִׁבְט יָדַע אֶת מְקוֹם
שְׁתִּיתוֹ. אֲכָלוּ וּשְׁתוּ מִטּוֹב אֵלֶּה. וְאֵל תִּמְלֹא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת.

61. כֹּאֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם, «מוֹסָא! לֹא נִסְבֵּל יוֹתֵר לְאָכַל מִמֶּאֱכָל אֶחָד. הַתַּפְּלָל
בְּשִׁבְלֵנו לְרִבּוֹנָה שְׁתּוֹצִיא לָנוּ הָאָרֶץ, מִירְקוֹתֶיהָ, קִשּׁוּאֶיהָ, שׁוּמִיָּהּ, עֲדָשֶׁיהָ,
וּבִצְלֵיהָ». אֲמַר, «הִמְחַלִּיפִים אַתֶּם אֶת הַטּוֹב בְּגִרְעוֹ? לָכוּ לָכֶם וְהִשְׁתַּקְּעוּ
בְּאִיזוֹ שְׁהִיא אָרֶץ אֲשֶׁר תִּמְצְאוּ אֶת מֶה שְׁאַתֶּם מְבַקְּשִׁים». הַשְׁפָּלוֹת
וְהַדְּלוֹת נִכְפוּ עֲלֵיהֶם, וְנִחְלוּ אֶת זַעְמוֹ שֶׁל אֵלֶּה עַל שִׁכְפָּרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּה,
וְעַל שֶׁהִרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים בְּלֹא צֶדֶק.³ וְעַל הַיּוֹתֵם מוֹרְדִים וְעִבְרוּ אֶת הַחֹק.

קטע 8

62. הַמֵּאֲמִינִים (הַמְּסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַנוֹצְרִים וְהַצִּבְאִים,⁴ מִי מֵהֶם
שֶׁהֶאֱמִין בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, שִׁכָּרָם אֲצֵל רְבוּזָם, וְאִין
עֲלֵיהֶם פַּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.⁵

1. הַמָּן, מִין מֵאֲכָל מִתּוֹק כְּדֹבֶשׁ. סִלּוּא, הַשֶּׁלֶו, מִין עוֹף אֲפוֹר קֶצֶת קָטָן מִן הַיּוֹנָה.

2. בְּאֲמַרְס חֲטָה, הֵם מְבַקְּשִׁים סִלִּיחָה מֵאֵלֶּה עַל מַעֲשֵׂי הָרַע שֶׁעָשׂוּ.

3. הַתּוֹרָה וְהָאֲנָגִיל מַעֲשִׂים לְמַעֲשֵׂה זֶה עַל יְדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

4. הַצִּבְאִים: כְּתוּת קְרוֹבוֹת לְנִצְרוֹת שֶׁהִטְבִּילָה הִיתָה לָהֶם יְסוּד חֲשׁוֹב בְּדָתָם. אֵלֶּה מִבְּנֵיהֶם אֲשֶׁר
הֶאֱמִינוּ וְעִבְדוּ אֶת אֵלֶּה.

5. ר' סוֹרֵת אֶל-מֵאִידָה 5 : 69 ; וְסוֹרֵת אֶל-חֲגִי 22 : 17.

63. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ) כְּאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ עִמָּכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַטּוֹר¹ מֵעַלֵיכֶם.² קִבְּלוּ הֵיטֵב אֶת אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם, וְזָכְרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, לְמַעַן תִּירָאוּ (אוֹתִי).
64. לְאַחֵר מִכֵּן פָּנִיתִם עֲרָף, וְלֹא חֲסָדִי אֵלֶּה וְרַחֲמִי עֲלֵיכֶם הֵייתֶם בֵּין הַמִּפְסִידִים.
65. אַתֶּם כָּבֹד יוֹדְעִים עַל אֵלֶּה מִבֵּינֵיכֶם אֲשֶׁר חָלְלוּ אֶת הַשְּׁבֵת, אֲמַרְנוּ לָהֶם, «הֵיוּ קוֹפִים בְּזוּיִים».³
66. זֹאת עָשִׂינוּ כְּעֹשֶׁ לְדֹגְמָא לְדוֹרָם וּלְבָאִים אַחֲרֵיהֶם וּלְקַח לִירָאִים.
67. וְכַאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְעַמּוֹ, «אֵלֶּה מִצְוֹת עֲלֵיכֶם לְזַכֵּחַ פָּרָה». אָמְרוּ, «הֵאֵם אַתָּה מֵהַתֵּל בָּנוּ?» אָמַר, «יִשְׁמְרֵנִי אֵלֶּה לַהֲיוֹת כְּאַחַד הַבּוֹרִים».
68. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ יִבְאָר לָנוּ מָה הֵיא?» אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, «כִּי הִיא פָּרָה בְּגִיל מִמָּצֶע, לֹא זִקְנָה וְלֹא צָעִירָה, עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם»».
69. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְצַו לָנוּ אֶת צִבְעָה». אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה צִהְבָּה, זוֹהֶרֶת בְּצִבְעָה מְשֻׁמַּחַת אֶת הָרוֹאִים».
70. אָמְרוּ, «הַתְּפַלֵּל אֶל רְבוּנְךָ לְמַעַן יִבְאָר לָנוּ יוֹתֵר מָה הִיא, כִּי כָּל הַפְּרוֹת דּוֹמוֹת בְּעֵינֵינוּ. לְמַעַן נִהְיָה מִדְּרָכִים אִם יִרְצָה אֵלֶּה».
71. אָמַר (מוֹסָא), «הוּא אוֹמֵר, כִּי הִיא פָּרָה אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל לְצָרְכִי חֲרִישָׁה אוֹ הִשְׁקָאָה, תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ כֶּתֶם (צִבְעָה שׁוֹנָה מִצִּבְעָה)».
- אָמְרוּ, «עֲתָה בָּאת בְּדִבְרֵי הָאֻמָּת». אִזּוּ זָבַחוּ אוֹתָהּ, וְכַמְעַט וְלֹא עָשׂוּ זֹאת (מֵתוּךְ עֲקֻשָּׁנוֹת).

קטע 9

72. וְכִי תִרְצָחוּ נֶפֶשׁ וְתֹאשִׁימוּ אִישׁ אֶת רַעְיוֹ בַּהֲרִיגָתָהּ, אֵלֶּה יִגְלֶה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.
73. וְאֲמַרְנוּ, הִכּוּ אֶת הַנִּרְצָח בְּחֶלֶק מִמֶּנָּה (וַיִּחְזֹר לַחַיִּים), כִּכָּה יִחְיֶה אֵלֶּה אֶת הַמֵּתִים (בַּיּוֹם הַדִּין) וַיִּרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתַי לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.
74. אַחֵר כֵּךְ נִתְקַשּׁוּ לְבוֹתֵיכֶם כְּאֶבֶן וְאַף יוֹתֵר קָשָׁה מִמֶּנָּה, הָרִי יֵשׁ גַּם מִבֵּין הָאֲבָנִים פּוֹרְצִים נְהוֹרוֹת, וּמִבְּקִיעֵיהֶן זּוֹרְמִים מִים, וַיֵּשׁ גַּם אֲבָנִים מִתְּפוֹרְרוֹת מֵתוּךְ יִרְאֵת אֵלֶּה. וְאֵלֶּה אֵינוּ רִשְׁלוּ לְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

1. הטור הוא הר בסיני.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 171.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 166.

75. המקוים אתם (המסלמים, שהיהודים) נאמינו לכם? הלא חלק מהם היו שומעים את דברי אלה (התורה), ואחרי שהבינו אותם היו מסלפים אותם בידעים?
76. בפגשם את המאמינים (המסלמים), היו אומרים, «מאמינים אנחנו». אך בהפגשם איש עם רעהו, אומרים איש לרעהו, «התספרו להם מה שאללה גלה לכם למען יתנכחו עמכם בפני רבונכם? האם לא תשפילו».¹
77. האינם יודעים, כי אלה יודע את אשר יסתירו ואת אשר יגלו?
78. יש בהם בורים אשר לא ידעו את הספר (התורה), רק הרהורי לב, והם רק משערים.
79. אכן אוי לאלה שיקתבו את הספר² בידיהם, ואחר אומרים, «מאת אלה הוא». בעבור מחיר קטן מאד, ואוי להם מאשר כתבו ידיהם, ואוי להם בעבור מה שהריוחו.
80. ואמרו, «לא תגע בנו אש (הגיהנום) אלא למספר ימים». אמר, «תקבלתם על כך הבטחה מאלה? הן אלה לא יפר הבטחה. או שאתם מדברים על אלה מה שאינכם יודעים?»
81. אכן, כל העושה רע, וכפירתו הקיפה אותו, כל אלה יורדי האש ולנצח יחיו בה.
82. אולם המאמינים עושי הטוב, כל אלה מאנשי הגן ולנצח יחיו בו.

קטע 10

83. וכי שפרתנו ברית עם בני ישראל (אמרנו), «אל תעבדו אלא את אלה, ולהורים תיטיבו, ולקרובי משפחה, וליתומים, ולמסכנים»³, ואמרו דברים טובים לבני אדם, וקימו את התפלה, ושלמו זכאת. אך אתם מלבד מעטים מכם פניתם ערף, והפכתם למתנגדיה (הברית).
84. וכי שפרתנו ברית עמכם (אמרנו), «אל תשפכו דמים, ואל גרש איש את רעהו מביתו». ואתם הסכמתם והעדתם על כך.
85. וכעת אתם הורגים אחד את השני ומגרשים חלק מכם מבתיהם, משתלטים עליהם בפשע ובמלחמות, וכאשר הם נופלים בידיכם כשבוים אתם דורשים פדיון מהם, בעת שנאסר עליכם לגרשם

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72.

2. במעשיהם זה, הם מסלפים את התורה.

3. ר' סורת אנ-סא' 4 : 36.

מבתיהם. האם תאמינו בחלק מן הספר (התורה) ותכפרו בחלק? ואין ענשו של מי שיעשה זה מכם בעולם הזה אלא קלון, וענש מאד קשה ביום תחית המתים. אך אין מעשיכם בלתי ידועים לאללה.

86. המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ענשם לא יוקל ולא יהיה להם עוזר.

קטע 11

87. וכבר נתנו למוסא את הספר (התורה), ושלחנו לאחר מכן עוד שליחים, ונתנו לעיסא בן מרים (יהושע המשיח) ההוכחות וחזקנו אותו ברוח הקדש¹ אכן כל זמן שביא לכם שליח שליחות שלא לפי חשקכם, תמלאו היירות, וחלק מהם תכחישו, וחלק תהרגו?

88. והם אמרו, «לבותינו סתומים (לכל שליחות חדשה)».² לא בן הוא, אלה קללם על כפירתם, כי ממעטים הם להאמין.

89. כאשר בא אליהם ספר מאת אללה³ מקים את אשר בידם,⁴ ולפני בואו היו מקוים כי יוכלו באמצעותו לנצח את הכופרים. וכאשר הציג להם הספר אשר הכירו, כפרו בו. קללת אללה על הכופרים.

90. מה גרוע המחיר שבו מכרו את רוחם, בכפרם במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן) מקנאה במה שגלה בחסדו למי שבחר מעבדיו. על כך הוסיפו רגז על רגז (מאללה). ולכופרים ענש משפיל.⁵

91. ואם אומרים להם, «האמינו במה שהוריד אללה מן השמים (הקוראן)», יאמרו, «נאמין במה שהוריד אלינו (התורה)», אמנם הם כופרים באשר מעבר לזאת, ואולם הוא האמת, ומאשר את אשר עמם (התורה).⁶ אמר, «מדוע הרגתם את נביאי אללה מקדם, אם אתם מאמינים?»⁷

92. ומוסא (משה) כבר הביא לכם אותות ברורים, ובכל זאת עשיתם את העגל (כאלוה) בהעדרו, ובמעשיכם אלה הייתם חוטאים.⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 253; וסורת אל-מאידה 5: 110.

2. ר' סורת פוצלת 41: 5; וסורת אנ-נבא 4: 155.

3. הקוראן.

4. התורה,

5. ר' סורת עימר 40: 60.

6. ר' סורת אל-בקרה 2: 146; וסורת אל-אנעאם 6: 20.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 87; וסורת אל-מאידה 5: 70.

8. ר' סורת אל-אעראף 7: 148-149.

93. וְכַאֲשֶׁר כָּרְתָנוּ אֶתְכֶם אֶת הַבְּרִית, וְהִרְמֵנוּ אֶת הַר הַטּוֹר מֵעֲלֵיכֶם. (וְאֶמְרֵנוּ), «קִבְּלוּ בְּעוֹ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָכֶם וְצִיתֵנוּ». אֲמַרְתֶּם, «שָׁמַעְנוּ אֵד לֹא נְצִיתֵנוּ», כִּי בַכְפִּירְתְּכֶם סִפְגַּתְכֶם אֶת הָעֵגֶל בְּלִבּוֹתֵיכֶם, אָמַר, «מָה רַע אֲשֶׁר אֲמוֹנֵתְכֶם מַצְוָה עָלֵיכֶם, אִם בְּאֵמֶת מֵאֲמִינִים אַתֶּם (בְּאֵלֶּה)».
94. אָמַר, «הֵאֵם רַק לָכֶם בִּלְבַד, וְלֹא לְכָל בְּנֵי אָדָם, מִיַּעַד הָעוֹלָם הֵבֵא אֶצֶל אֵלֶּה, אִם אַתֶּם צוֹדְקִים עָלֵיכֶם לְשֹׂאף לְמוֹת?»¹
95. אֵד הֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׁאַפוּ לְמוֹת, בְּשֵׁל כָּל שֶׁהִקְדִּימוּ מִן הַחֲטָאִים, כִּי אֵלֶּה מִכִּיר אֶת הַחוּטָאִים.
96. (אֲדַרְבָּה), תִּמְצָאֵם מִשְׁתּוֹקֵקִים לַחַיִּים יוֹתֵר מִכָּל אָדָם אַחֵר, וּמִכָּל עוֹבְדֵי אֱלִילִים, וְכָל אֶחָד מֵהֶם מְקוֹנֶה לַחַיּוֹת אֶלֶף שָׁנָה, וְאוֹלָם אִם יַחֲיָה, זֶה לֹא יִרְחִיק אוֹתוֹ מִן הָעֵנֶשׁ כִּי אֵלֶּה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

קטע 12

97. אָמַר (מוֹחַמַד), «כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְגִבְרִיל (גִּבְרִיאֵל), אֲשֶׁר הוֹרִיד אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֶל לְבַד בְּרִצּוֹן אֵלֶּה, לְמַעַן יֵאָשֶׁר אֶת אֲשֶׁר הוֹרֵד לְפָנָיו,² וְהַדְרָכָה וּבִשּׁוּרָה טוֹבָה לְמֵאֲמִינִים».
98. כָּל מִי שֶׁהִיָּה אוֹיֵב לְאֵלֶּה וּלְמַלְאָכָיו וּשְׁלִיחָיו וּלְגִבְרִיל וּלְמִיכָאֵיל, אָבֹן אֵלֶּה הוּא אוֹיֵב לְכּוֹפְרִים.
99. וְכִבֵּר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ (מוֹחַמַד) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, רַק הַמְשַׁחֲתִים יִכְפְּרוּ בָהֶם.
100. וְכָל שֶׁכְּרָתוֹ בְּרִית, חֵלֶק מֵהֶם יִכְרוּ אוֹתוֹ. אֲמַנְסִי מִרְבִּיתֶם לֹא יֵאֲמִינוּ.
101. וְכִשְׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) מֵאֵת אֵלֶּה לֵאשֹׁר אֶת מַה שְּׁבִידֵיהֶם (הַתּוֹרָה), הַשְׁלִיךְ חֵלֶק מֵאֵלֶה שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אֶת סֵפֶר אֵלֶּה (הַקּוֹרְאָן) מֵאֲחוּרֵי גִבְס, כְּאֵלוֹ שֶׁלֹּא יָדְעוּ.
102. וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי הַדְּבָרִים שֶׁלְמָדוֹ הַשְּׁטָנִים (אֶת הַמְשַׁחֲתִים) בִּימֵי מַלְכוּת סוּלַיְמָאן (שְׁלֵמָה), סוּלַיְמָאן לֹא כָּפַר וְלֹא לָמַד כְּשָׁפִים, וְרַק הַשְּׁטָנִים הֵם שֶׁכְּפְּרוּ. הֵם (הַשְּׁטָנִים) לָמְדוּ אֶת הָאֲנָשִׁים כְּשָׁפִים וְכָל מַה שֶׁהוֹרֵד לְשָׁנֵי הַמַּלְאָכִים בְּבִבְל, הָאֲרוֹת וּמָאֲרוֹת.³ אוֹלָם הֵם לֹא הָיוּ מְלַמְּדִים

1. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 6.

2. התורה והאגנייל.

3. הארות ומארות, שני מלאכים שמרדו בשמים, לכן גורשו לארץ, ונפלו בבבל בעיראק של ימינו, והתחילו ללמד את בני האדם כשפים.

אִישׁ לִפְנֵי שֶׁהָיוּ מִזְהִירִים אוֹתוֹ: «אֲנַחְנוּ רַק מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן
אֵךְ אֵל תִּכְפְּרוּ!» כִּךְ לָמְדוּ מִשְׁנִיָּהֶם כִּי צַד לְהַפְרִיד בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ,
וְאוּלָם לֹא יִכְלוּ לְהִזְיֵק לָמִי שֶׁהוּא אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ שֶׁהֵם
לָמְדוּ מֵהֶם, לָמְדוּ אֶת אֲשֶׁר יִזְיֵק לָהֶם וְלֹא יוֹעִיל, וְהֵם יָדְעוּ כִּי כָּל
הַלּוֹמֵד זֹאת אֵין לוֹ חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. מֵה גְרוּעַ הַמְּחִיר שָׁבוּ מִכְּרוּ אֶת
עַצְמָם לוֹ רַק יָדְעוּ.

103. אֵלוּ הָאֱמִינִי וְהָיוּ יִרְאִים הֵיךְ גְּמוּלָם טוֹב מֵאֵת אֱלֹהָ. לוֹ רַק יָדְעוּ.

קטע 13

104. הָיוּ הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּגִּידוּ «רֵאעֲנָא»,¹ הִגִּידוּ, «אוֹנֵט יִרְנָא», וְשָׁמְעוּ

(לִנְבִיא כִּשְׁהוּא קוֹרֵא אֶת הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם). וְלִכּוֹפְרִים יֵשׁ עֲנֹשׁ מִכָּאִיב.²

105. הַכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר אוֹ הַפְּגָנִיִּים, אֵינֶם רוֹצִים כִּי תוֹרֵד אֲלֵיהֶם כָּל
טוֹבָה מֵעַם רְבוּנָם, אֵךְ אֱלֹהָ מִקְצִיב רַחֲמָיו לָמִי שִׁירְצָה. כִּי אֱלֹהָ בַּעַל
חֶסֶד עָצוּם.

106. כָּל פְּסוּק (בִּקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר נִבְטַל אוֹ נִשְׁכַּח, נִבְיֵא פְּסוּק טוֹב מִמֶּנּוּ אוֹ דוֹמָה
לוֹ.³ הָאֵינֶךָ יוֹדֵעַ כִּי אֱלֹהָ כָּל-יָכוֹל?

107. הָאֵם לֹא יָדַע כִּי לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵין לָהֶם עוֹזֵר וּמִגֹּן
מִלְבָּדוֹ.

108. הָאֵם תִּרְצוּ לְשֹׁאוֹל הַשְּׁלִיחַ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר נִשְׁאַל מוֹסָא (מֹשֶׁה)
לִפְנָיו? וְמִי שֶׁמִּחְלִיף אֱמוּנָה בְּכִפְיָהּ הוּא תוֹעָה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

109. רַבִּים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנִּזְכָּרִים) רוֹצִים לְהַחֲזִירְכֶם לְהִיּוֹת
כּוֹפְרִים לְאַחַר שֶׁכָּבַר הָאֱמִנִיתֶם, מִתּוֹךְ קִנְיָה, אַחֲרֵי שֶׁנִּגְלְתָה לָהֶם הָאֱמִת.
מִחֲלוֹ וְסִלְחוּ⁴ עַד אֲשֶׁר יַחְלִיט אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכוֹל.⁵

110. קִיַּמוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמוּ זָכָאת, כִּי כָּל טוֹבָה שֶׁתִּקְדִּימוּ לְמַעַן עַצְמְכֶם
הִיא, תִּמְצְאוּ אוֹתָהּ אֶצֶל אֱלֹהָ (בִּיּוֹם הַדִּין).⁶ אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

1. אֱלֹהָ צוּוּהָ עַל הַמַּאֲמִינִים, כִּי כֹאשֶׁר הֵם פּוֹנִים בְּדַבְרֵיהֶם אֵל הַנְּבִיא, לֹא לֵאמֹר, «رَاعِنَا رَاعِنَا»,
הַקֶּשֶׁב אֲלֵינוּ» מִשּׁוּם שֶׁהַיְּהוּדִים סִילְפוּ אֶת הַבִּיטוּי מֵעֲרַבִּית לְעִבְרִית וּבִיטְאוּ אוֹתוֹ «רַעִינוּ, הִרַע
שִׁלְנוּ».

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 46.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 101.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 63.

5. ר' סורת אל-חג' 22 : 40.

6. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7.

111. הם (היהודים והנוצרים) טוענים, שלגן ופנסו רק יהודים או נוצרים, זאת היא שאיפתם. אמר, «הציגו את הוכחתכם אם באמת אתם צודקים».

112. אדרבה! כל מי שמתמסר בכל לבו לאללה¹ ועושה את הטוב, יבוא על שְׁכָרוֹ אצל רבונו², ולא יהיה עליהם פחד ולא יצטערו.³

קטע 14

113. היהודים אומרים, אמונת הנוצרים אין לה כל יסוד, והנוצרים אומרים, אמונת היהודים אין לה כל יסוד, אף על פי ששני הצדדים קוראים את הספר (התורה והאנג'יל). כמו כן יגידו אלה אשר אינם יודעים דבר. אלה ישפט ביניהם ביום תחית המתים בכל אשר נחלקו.

114. ומי רשע יותר מן האדם אשר חוסס את מסגדי אלה ומונע את הזכרת שמו בהם, וטרח למען חרבנם? אנשים כאלה לא יורשה להם להכנס אליהם (למסגדים) בלא יראה ופחד. יקבלו חרפה ובושה בעולם הזה, וענש עצום בעולם הבא.

115. לאללה שגד המזרח והמערב, ולכל צד אשר תפנו, שם פני אלה. אלה הכל-מקיף ויודע הכל.

116. הם (הנוצרים) אומרים, אלה הוליד בן. יתעלה שמו! כל אשר בשמים ובארץ שלו הם, והכל מתמסרים לעבודתו.⁴

117. (אללה) הבורא את השמים ואת הארץ, ובהחליטו לברא דבר רק יאמר לו, «היה», והנה הוא.⁵

118. הבורים אומרים, «למה לא ידבר אלינו אלה, או ינתן לנו אות?» כך דברו גם אלה אשר קדמו להם, לבותיהם דומים. כבר הבהרנו את האותות לאנשים הבטוחים באמונתם.

119. ואותך (מוחמד) שלחנו עם האמת כמבשר ומזהיר ולא תשא על אנשי גיהנום.⁶

1. ר' סורת אל-פאתחה 1: 5; וסורת אל-אנעאם 6: 79.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4: 123 - 124; וסורת אל-אנביא' 21: 94.

3. ר' סורת אר-רעד 13: 28.

4. ר' סורת מרים 19: 93.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 101.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 40; סורת אנ-נחל 16: 82; וסורת קאף 50: 45.

120. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים לֹא יִהְיוּ מְרִצִּים מִמֶּךָ אֶלָּא אִם תִּשְׁתַּיֵּךְ לְדָתְךָ. אָמַר, «רַק הַדְּרֵכַת אֱלֹהָ (דַּת הָאֱסָלָא) הִיא הַהַדְרָכָה הָאֲמִתִּית». וְאִם תִּטָּה אֲזַן לְהַבְלִיָּהם לְאַחַר מִה שֶּׁבָּא אֵלֶיךָ מִן הַדַּעַת (הַקְרָאן), לֹא יִהְיֶה לְךָ אֶצֶל אֱלֹהָ לֹא עוֹזֵר וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

121. אֱלֹהָ אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), וְאֲשֶׁר קוֹרְאִים בּוֹ קְרִיאָה אֲמִתִּית, אֱלֹהָ מֵאֲמִינִים בּוֹ, וְהַכּוֹפְרִים בּוֹ הֵם הַמִּפְסִידִים.

קטע 15

122. הוּא בְּנִי יִשְׂרָאֵל! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד שֶׁהֶעֱנַקְתִּי לָכֶם וְשֶׁבַחְתִּי בָכֶם מִכָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנְכֶם).¹

123. הִשְׁמַרְוּ מִפְּנֵי יוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ לֹא תִפְדֶּה נֶפֶשׁ אֶת רְעוּתָהּ, דָּמִי כִפֹּר לֹא יִתְקַבְּלוּ מִמֶּנָּה, וְלֹא תִתְקַבֵּל הַשְׁתַּדְּלוּתָהּ, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם עֲזָרָה.

124. כְּאֲשֶׁר רְבוּנוֹ שָׁל אֲבְרָאָהִים (אֲבָרְהָם) נְסוּחוֹ בְּכֶמָה מִצְּוֹת שַׁעֲמַד בֶּהֶן.² אָמַר (רְבוּנוֹ), «הִנְנִי מְבַנֶּה אוֹתָךְ אֶמְאָם, מְנַהֵיג, לְבְנֵי הָאָדָם». אָמַר (אֲבְרָאָהִים), «וַיִּמְזַרְעִי אַחֲרֵי?» אָמַר (אֱלֹהָ), «בְּרִיתִי לֹא תִגִּיעַ לַחוּטָאִים (שֶׁלֹּא מְקִימִים אֶת מִצְּוֹת אֱלֹהָ)».³

125. וְכִשְׁעֲשִׂינוּ מִהֲבִית (הַכַּעֲבָה) כְּמָקוֹם עֲלִיָּה⁴ וּמִבְטָח לְאֲנוּשׁוֹת.⁵ וְצוּינוּ, «עֲשׂוּ מִ'מִּקְאָם אֲבְרָאָהִים' מָקוֹם לְתַפְלָה». וְהִטְלֵנוּ עַל אֲבְרָאָהִים וְעַל אֶסְמָעִיל (יִשְׁמָעֵאל) לְטַהֵר אֶת בֵּיתִי לְמַעַן הַמְקִיפִים אוֹתוֹ וּלְמַעַן הַמְתִּיחִידִים לַעֲבֹדָת אֱלֹהָ וּלְמַעַן הַכּוֹרְעִים וְהַסּוֹגְדִים (לְאֱלֹהָ).

126. וְכְאֲשֶׁר אָמַר אֲבְרָאָהִים, «רְבוּנִי! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) כְּעִיר מִבְטָחִים, וּפְרִנֶּס אֶת תּוֹשְׁבֶיהָ מִכָּל הַפְּרִי,⁷ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן». אָמַר (אֱלֹהָ), «גַּם הַכּוֹפֵר, אֲתָן לוֹ לְהִתְעַנֵּג זְמַנִּית בְּמַעֲט, וְאַחַר אָבִיא אוֹתוֹ בְּכַח אֵל עֹנֵשׁ הָאֵשׁ. וְכֶמָה רַע סוּפוֹ!»⁸

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 47.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 68; סורת אנ-נחל 16: 120 - 123; וסורת אנ-נג'ים 53: 37. יש כאלה מבין מפרשי הקוראן הקלסיים האומרים, כי אבראהים מילא כשלושים פקודות מאללה: עשר בסורת אל-מואמנון 23: 1 - 11, ועשר בסורת אל-מעארג' 70: 22 - 35; ועשר בסורת אל-אחזאב 33: 35.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 45.

4. מרכז של חגי ועומרה.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 67.

6. מקאם אבראהים: לפי רוב המפרשים, הוא אבן קדושה המצויה קרוב לכעבה, והיא שימשה את אבראהים כשעמד עליה לצורך בניית הכעבה.

7. ר' סורת אל-קצצ 28: 57.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 20.

127. וְכַאֲשֶׁר הָקִים אַבְרָהָהִים וְאַסְמָאֲעִיל אֶת יְסוּדוֹת הַבֵּית, (הַתַּפְלִלוֹ),
 «רְבוּנֵנוּ! קִבֵּל מֵאֲתָנוּ (אֶת מַעֲשֵׂינוּ), כִּי אַתָּה הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ,
 128. וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ מְסוּרִים לָךְ וּמְזַרְעֵנוּ אִמָּה מְסוּרָה לָךְ, וְהִרְאֵה לָנוּ אֶת טַקְסֵי
 הָעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְקִבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתֵינוּ,¹ כִּי אַתָּה הַמְקַבֵּל שָׁבִים בְּתִשְׁבּוּבָה
 וְהִרְחוּם.
 129. רְבוּנֵנוּ! הָקֵם בְּתוֹכָם (בְּנֵי אַסְמָאֲעִיל) שְׁלִיחַ מְקַרְבָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לַפְּנִיָּהם
 אֶת אוֹתוֹתֶיךָ וְיִלְמְדֵם אֶת הַסֵּפֶר (הַקְּרָאֵן) וְאֶת הַחֻמָּה וַיִּסְתַּהֲרֵם,² כִּי
 אַתָּה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם».

קטע 16

130. וּמִי שֶׁלֹּא יִבְחַר בְּדַת אַבְרָהָהִים³ מִלְּבַד אִישׁ נִבְעֵר מִדַּעַת? וְכִבֵּר בְּחִרְנוּ בּוֹ
 (אַבְרָהָהִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה,⁴ וּבְעוֹלָם הַבָּא מְקוֹמוֹ בֵּין הַצַּדִּיקִים.
 131. וְכִשְׁרְבוֹנוֹ אָמַר לוֹ, «אַסְלֵם, הַתְּמַסֵּר!» אָמַר, «אֲנִי מְסוּר לָךְ רְבוֹן
 הָעוֹלָמִים».
 132. וְכֵן צִוָּה אַבְרָהָהִים לְבָנָיו, וְגַם יַעֲקֹב, «בְּנֵי! אֵלֶּלָה בְּחֵר לָכֶם אֶת הַדָּת
 וְאֵל תַּמּוּתוֹ אֶלָּא בְּמִסְלָמִים, מִתְּמַסְרִים».
 133. הָאֵם הֵייתֶם נוֹכְחִים כְּשֶׁאָמַר יַעֲקֹב לַפְּנֵי מוֹתוֹ לְבָנָיו, «מָה תַעֲבֹדוּ לְאַחַר
 מוֹתִי?» אָמְרוּ, «נַעֲבֹד אֱלֹהֶךָ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ, אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק (יִצְחָק), הוּא הָאֱלֹהִים הָאֶחָד לוֹ אֲנַחְנוּ מְסוּרִים».
 134. זֹאת אִמָּה שֶׁכִּבֵּר חִלְפָּה, שֶׁתִּקְבֵּל אֶת גְּמוּלָהּ עַל הַשְּׁגִיָּה, וְאַתָּם תִּקְבְּלוּ אֶת
 גְּמוּלָתְכֶם עַל הַשְּׁגִיָּכִים. וְאַתָּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁעָשׂוּ.
 135. הֵם⁵ אָמְרוּ, «הֵיוּ יְהוּדִים אוֹ נוֹצְרִים לְמַעַן תִּהְיוּ מְדַרְכִּים». אָמַר, «לֹהֶפֶךְ,
 נֶאֱמַין בְּדַת אַבְרָהָהִים הַחֲנוּף,⁶ וְלֹא עֹבֵד אֱלִילִים».
 136. אָמְרוּ, «אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּלָה, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם
 (הַקּוֹרְאָן), וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אַבְרָהָהִים, וְאַסְמָאֲעִיל,
 וְאַסְחָחַק, וְיַעֲקֹב, וְהַשִּׁבְטִים, וּבִאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא (מֹשֶׁה), וְלַעֲרִיסָא

1. ר' סורת את-תובה 9 : 118.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 269.

3. הדת של אברהם מוגדרת בסורת אל-אנעאם 6 : 79 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 27 ; וסורת אנ-נחל 16 : 120 - 121.

4. ר' פסוק 124 בסורה זו, אף אלה בחר באברהם כאמאם, מנהיג רוחני לאנושות כלה.

5. היהודים והנוצרים.

6. חניף = מוסלמי נאמן, תמים דרך.

(יהושע המשיח), ובאשר נתן לנביאים מרבונם. אין אנחנו מבדילים ביניהם. ומתמסרים אנחנו לאללה».

137. אם נאמינו באשר תאמינו אתם, הריהם מדרכים, אך אם יפנו ערף הרי משום שהם מתנגדים לכם, ואללה יעזר לך נגדם, כי הוא השומע, היודע.

138. (הדת שלנו) היא הדת האמתית של אללה,¹ ואין טוב מדתו של אללה שאותו אנחנו עובדים.

139. אמר: למה תתוכחו אתנו על אללה, בזמן שהוא רבוננו ורבונוכם, ולנו מעשינו ולכם מעשיכם, ואנחנו רק לו בלבד מסורים.

140. או אולי תגידו שאברהם, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים היו יהודים או נוצרים? אמר, «היודעים אתם טוב יותר מאללה? חוטאים מכל הם המסתירים את העדות אשר קבלו מאת אללה. אללה שם לב למעשיכם».

141. זאת אמה שכבר חלפה, שתקבל את גמולה על מעשיה, ואתם תקבלו את גמולכם על מעשיכם. ואתם אינכם אחראים למה שעשו.

חלק 2

קטע 17

142. הכסילים יאמרו, «מה גרם להם לשנוי בכוון הקבלה, התפלה,² שהיו נוהגים לפנות אליו?» אמר, «לאללה המזרח והמערב,³ והוא מדריך את מי שירצה אל הדרך הישרה».

143. וכך עשינו אתכם אמת ישר, למען תהיו עדים על מעשי בני האדם,⁴ והשליח (מוחמד) יהיה עד למעשיכם. וקבענו את כוון התפלה אשר פנית אליו לפניך למען ידע מי הולך אחרי השליח ומי יחזר על עקביו.⁵ ואמנם קשה היה הדבר, אך לא לאלה אשר אללה הודריך. כי אללה לא יגרע (משכר) אמונתכם, כי אללה רב-חסד ורחום לבני האדם.

1. ר' סורת אר-רום 30: 30.

2. קבלה, הכיוון שאליו פונים המתפללים המוסלמים. הנביא והמוסלמים במשך שלוש-עשרה שנים במכה פנו בזמן התפילה לכיוון בית אל-מקדס, ירושלים, והמשיכו לששה-עשר חודשים במדינה, אחרי כן אללה ציווה על המוסלמים לפנות לכיוון הכעבה במכה.

3. ר' פ' 115 בסורה זו.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 110; סורת אנ-נאסא 4: 135; וסורת את-תובה 9: 71.

5. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת אל-ענכבות 29: 2 - 4.

144. אֲנַחְנוּ רוֹאִים כִּי צִד אֶתָּה מִפְּנֵה פָּנֶיךָ כֹּה וְכֹה הַשְׁמִימָהּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לָךְ כּוֹון תִּפְלָה שֶׁתִּהְיֶה מְרָצָה מִמֶּנּוּ. וּלְכֹךְ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ (הַכְּעֵבָה), וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּהְיוּ בּוֹ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבְרוֹ. אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) יוֹדְעִים שְׂוִיָּה הָאֻמָּת מִרְבוֹנָם. וְאַלְלָה לֹא יַעֲלִים עֵין מֵאֲשֶׁר יַעֲשֶׂוּ.

145. אַךְ גַּם אִם תִּבְיֵא לֵאלֹהֵי אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר אֶת כָּל הָאוֹתוֹת, לֹא יִסְכִּימוּ לְכוּון הַתִּפְלָה שְׁלָךְ, וְאַף אֶתָּה לֹא תִסְכִּים לְכוּון תִּפְלָתָם. וְאַף הֵם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לֹא יִקְבְּלוּ עָלֵיהֶם זֶה אֶת אֶת כּוֹון תִּפְלָתוֹ שֶׁל זֶה. לָכֵן אִם לְאַחַר כָּל מָה שֶׁהֶעֱנַק לָךְ מִן הַדַּעַת תִּלְדֹּךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם, תִּהְיֶה מִן הַחוּטָאִים.

146. אֵלֶּה אֲשֶׁר לָהֶם נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר מִכִּירִים אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כְּמוֹ שֶׁהֵם מִכִּירִים אֶת בְּנֵיהֶם, אַךְ חֵלֶק מֵהֶם מִסְתִּיר אֶת הָאֻמָּת בְּיוֹדְעִין.

147. (מָה שֶׁנָּתַן לָךְ) הוּא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ וְלָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִן הַסִּפְקָנִים.

קִטְעַ 18

148. לְכָל אֶחָד יֵשׁ כּוֹון תִּפְלָה אֲשֶׁר אֵלָיו יִפְנֶה. לָכֵן הִתְחַרוּ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר תִּהְיוּ, מִשֶּׁם יִבְיֵאֲכֶם אֵלְלָה. אֵלְלָה הוּא הַכֹּל-יָכוֹל.

149. מִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וְאַכֵּן זֹאת הִיא הָאֻמָּת מִרְבוֹנָךְ. וְלֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלְלָה מַעֲשִׂיכֶם.¹

150. וּמִכָּל מְקוֹם (עַל פְּנֵי הָאֶרֶץ) שֶׁתִּצָּא מִמֶּנּוּ הִפְנֶה פָּנֶיךָ (בְּתִפְלָה) לְעֶבֶר הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ. וּבְכָל אֲשֶׁר תִּהְיוּ הִפְנוּ פְּנֵיכֶם (בְּתִפְלָה) לְעֶבְרוֹ. לְמַעַן שֶׁלֹּא תִהְיֶה לְאַנְשִׁים טַעֲנָה נִגְדָּכֶם. מִלִּבֵּד הַעוֹשִׁקִים מֵהֶם. אַךְ אֵל תִּירָאוּ מֵהֶם, רַק אוֹתֵי תִירָאוּ, לְמַעַן אֲשֶׁלִּים חֲסָדִי עִמָּכֶם וּלְמַעַן שֶׁתִּדְרֹכוּ.

151. כְּמוֹ שֶׁשְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ מִכָּם אֲשֶׁר יִקְרָא לְפָנֵיכֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וַיִּטְהַרְכֶּם, וַיְלַמְדְּכֶם אֶת הַסֵּפֶר (וְהַקּוּרְאָן) וְאֶת הַחֻכְמָה (הַמִּסְתֵּר שֶׁל הַנְּבִיא), וַיְלַמְדְּכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתֶּם.²

152. לָכֵן זָכְרוּ אוֹתֵי לְמַעַן אֲזַכֵּר אֶתְכֶם, וְהוֹדוּ לִי וְאַל תִּכְפְּרוּ בִּי.³

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 63.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 164.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 7.

קטע 19

153. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וּבִתְפִלָּה. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עִם רַבֵּי סִבְלָנוֹת.¹
154. וְלֹא תֵאֱמְרוּ לַנְּהָרִים בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, «מֵתִים». אֲדַרְבָּהּ, הֵם «חַיִּים». אֵד אֵין אַתֶּם מְרַגְּשִׁים בָּזָה.²
155. אָנוּ נַעֲמִיד אַתְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי פֶחַד, וְרָעַב, וּמַחְסוֹר בְּרִכּוּשׁ וּבִנְפֶשׁ וּבִיבּוּלִים.³ בְּשָׁר טוֹב לְרַבֵּי סִבְלָנוֹת,
156. כְּאֶשֶׁר יִפְגַע בָּהֶם אָסוֹן יֹאמְרוּ, «לֹאֱלֹהָ אָנוּ שִׁיכִים וְאֵלֵינוּ אָנוּ חוֹזְרִים».
157. כָּל אֱלֹהָ עֲלִיהֶם תַּחֲלֶנָּה תִּפְלֹת מִרְבוֹנָם וּרְחֻמִּים, וְאֵלֶּה הֵם הַמִּדְרָכִים.
158. אֶצְ-צַפָּא וְאֶל-מְרִינָה⁴ הֵן מִטְקִסֵּי הַפִּלְחֹן שֶׁל אֱלֹהָ, עַל כֵּן כָּל הָעוֹלָה לְרַגֵּל אֶל הַבַּיִת בַּחֲג' אוּ בְעוֹמְרָה, מְבַקֵּר בּוֹ (הַבַּיִת), מִתֵּר לוֹ לַעֲשׂוֹת הַקְּפוֹת סְבִיבָן. וְכָל הַמִּתְנַדֵּב לַעֲשׂוֹת טוֹב, אֱלֹהָ מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.⁵
159. כָּל אֱלֹהָ הַמִּסְתִּירִים אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים וְהַהֲדַרְכָּה אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם לְאַחַר שֶׁהִבְהִירוּ אוֹתָם לְבָנֵי אָדָם בְּסֶפֶר (הַקּוֹרְאָן). אוֹתָם יִקְלֵל אֱלֹהָ וְיִקְלְלוּ אוֹתָם כָּל הַבְּרִיּוֹת,
160. לֹא כֵן אֵלֶּה הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַמְּטִיבִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם וְהַמְּבַהֲרִים אֶת אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מֵהָאוֹתוֹת, כָּל אֱלֹהָ אֶקְבֵּל אֶת תִּשׁוּבָתָם, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וּרְחוּם.
161. אוֹלָם הַכּוֹפְרִים אֲשֶׁר מָתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, תַּחֲוִל עֲלִיהֶם קִלְתָּ אֱלֹהָ, וְהַמִּלְאָכִים, וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
162. וַיִּשְׁאַרוּ מְקַלְלִים לְנֶצַח וְלֹא יוֹקֵל מַעֲלִיהֶם הָעֵנֶשׁ וְלֹא יִדְחָה.
163. הָאֵלֶּה שֶׁלָּכֶם (אֱלֹהָ) אֵלֶּה אֶחָד הוּא, וְאֵין אֵלֶּה זוֹלָתוֹ, וְהוּא הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם.

1. ר' סורת אז-זומר 39: 10.

2. ר' סורת אאל עמרן 3: 169.

3. ר' סורת מוחמד 47: 31.

4. אצ-צפא ואל-מרוה, שתי גבעות על-יד הכעבה במכה. לפי המסורת, הגר, אמו של אסמאעיל רצה בין שתי הגבעות על מנת למצוא עזרה בשבילה ובשביל בנה התינוק, אסמאעיל.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

קטע 20

164. אֲכֹ, בְּבִרְיַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבַחֲלוּפֵי לַיְלָה וַיּוֹם,¹ וּבִאֲנִיּוֹת הַשָּׁטוֹת עַל פְּנֵי הַיָּם, הַמּוֹבִילוֹת אֶת כָּל הַמּוֹעִיל לִבְנֵי אָדָם,² וּבַמַּיִם שֶׁאֲלָלָה מוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם לַהֲחִיּוֹת אֶת הָאָדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתָה כְּמוֹתָה,³ וְהַפִּיץ בָּהּ מִכָּל סוּגֵי בָעָלִי חַיִּים,⁴ וּבִכְוִוִן תְּנוּעוֹת הָרוּחוֹת וְהַעֲנָנִים הַכְּפוּפִים לַפְּקָדָתוֹ בֵּין שָׁמַיִם וָאָרֶץ, בְּכָל אֵלֶּה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת לִבְנֵי אָדָם נְבוֹנִים.⁵
165. וְלִמְרוֹת כָּל זֶה, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁעוֹשִׁים לָהֶם אֲלִילִים שְׁוִים לְאֵלֶּלָה, וְאוֹתָם אוֹהֲבִים כְּאַהֲבַת אֵלֶּלָה. אוּלַם אַהֲבַת הַמַּאֲמִינִים לְאֵלֶּלָה גְדוֹלָה יוֹתֵר. וְלוֹ הָיוּ הַכּוֹפְרִים רוֹאִים אֶת הָעֵנֶשׁ, הָיוּ בְּטוּחִים מֶה רַב כּחוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה וּמֶה כֶּבֶד עֲנָשׁוֹ.
166. אִיזִי תִּתְּנָכְרוּ הַמִּנְהִיגִים לַמִּנְהִיגִים,⁶ כְּשִׁירָאוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ, וְנִקְטְעוּ בִּינִיהֶם הַקְּשָׁרִים.
167. וַיֹּאמְרוּ הַמִּנְהִיגִים, «לֹו נָתַן לָנוּ לַחֲזוֹר לְעוֹלָם הֵינּוּ מִתְּנַכְרִים לָהֶם כְּשֵׁם שֶׁהֵם הִתְנַכְּרוּ לָנוּ». כִּכָּה יֵרָאֶה לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לְמַעַן יִצְטָעְרוּ, וּלְעוֹלָם לֹא יִצָּאוּ מִן הָאֵשׁ.

קטע 21

168. בְּנֵי אָדָם! אֲכָלוּ מִן הַחֲלָאֵל, הַמֵּתֵר, וְהַטּוֹב אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְאַל תִּלְכוּ בַּעֲקֻבוֹת הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם,
169. הוּא מִסִּית אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת מַעֲשֵׂה הָרַע וְהַתּוֹעֵבָה, וְלַהֲגִיד עַל אֵלֶּלָה מֶה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים.
170. אִם אוֹמְרִים לָהֶם (לַכּוֹפְרִים), «הִתְנַהֲגוּ לְפִי מֶה שֶׁאֲלָלָה הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם», יִגִּידוּ, «לֹא! גִּלְךָ בַּעֲקֻבוֹת מֶה שֶׁמִּצָּאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים». אֵף עַל פִּי שֶׁאֲבוֹתֵיהֶם לֹא הִבִּינוּ דָּבָר וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.
171. הַכּוֹפְרִים נִמְשְׁלוּ (לְבִהֲמוֹת) אֲשֶׁר הוֹלְכוֹת אַחֲרֵי הַקּוֹל שֶׁל (הָרוּעָה) מִבְּלִי שִׁיבִינוּ מֶה הוּא אוֹמֵר. הֵם חֲרָשִׁים, אֲלֵמִים, וְעוֹרִים, וְלֹא יָבִינוּ.

1. ר' סורת יא. סין 36 : 40 ; וסורת פוצלת 41 : 37.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 32 ; וסורת לוקמאן 31 : 31.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 33 ; וסורת אל-חגי' 22 : 5.

4. ר' סורת הוד 11 : 6.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 191.

6. ר' סורת אל-קצצ 28 : 63 ; סורת סבא' 34 : 33 - 31, ופי' 41 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5.

172. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲכָלוּ מִן הַחֵלָל, הַמֵּתֵר, הַדִּבְרִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לַפְּרִנְסַתְכֶם, וְהוֹדוּ לֵאלֹהֶה אִם אוֹתוֹ אַתֶּם עוֹבְדִים.
173. הוּא אָסַר עֲלֵיכֶם לֶאֱכֹל אֶת הַנֶּבֱלָה, וְאֶת הַדָּם, וְאֶת בֶּשֶׂר הַחֲזִיר, וְאֶת אֲשֶׁר הִקְרַב לֵאל זֵוֶלֶת אֵלֶּהָ. אַךְ מִי שֶׁאֻכַּל זֹאת מִצָּרָה וְלֹא מִתַּאֲוָה אוֹ הִרְגָּל אֵין בּוֹ חֲטָא, כִּי אֵלֶּה סוֹלַח וְרַחוּם.
174. אֵלֶּה אֲשֶׁר בִּתְמוּרָה זֹלָה מִסְתִּירִים חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִיד אֵלֶּה בְּסִפֵּר (הַתּוֹרָה), אֵינֶם מִמְּלָאִים בְּטָנָם אֶלָּא בָּאֵשׁ, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּיתִים, לֹא יִדְבַר אֱלִיהֶם אֵלֶּהָ וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִחֲכָה לָהֶם.
175. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּחֲרוּ בַּתַּעֲרִיָּה בַּמָּקוֹם הַדֶּרֶךְ, וּבִעֲנֵשׁ בַּמָּקוֹם סְלִיחָה. כִּמָּה הֵם יְכוֹלִים לִסְבּוֹל אֶת (הָעֲנֵשׁ) שֶׁל הָאֵשׁ (בִּיּוֹם הַדִּין),
176. זֹאת כִּי אֵלֶּה הוֹרִיד אֶת הַסִּפֵּר (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם עִם הָאֱמֶת. כָּל אֵלֶּה הַמַּחֲלָקִים בְּדִבְרֵי הַסִּפֵּר נִתּוּנִים בְּפִלּוּג מִרְחִיק לִקְצֵת מִן הָאֱמֶת.

קטע 22

177. אֵין זֶה מַעֲשֵׂה חֶסֶד, אִם רַק תִּטּוּ אֶת פְּנֵיכֶם לַעֲבֹר הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב. מַעֲשֵׂה הַחֶסֶד הָאֱמֶתִי הוּא, הָאֱמוּנָה בְּאֵלֶּהָ, וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וּבְמִלְאָכִים, וּבִסְפָּרִים הַקְדוּשִׁים,¹ וּבִנְבִיאִים, וְלִתֵּת אֶת הַהוֹן עַל אֵף הָיּוֹתוֹ אָהוּב, לְקַרְוֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכִּינִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצָנִים, וְשִׁחֲרוּר עֲבָדִים; וְכֵן בְּקִיּוֹם הַתַּפִּלָּה וּבַתְּשׁוּלוֹם זָכָאת; וְהַמְקִימִים הַתְּחִיבוּיּוֹת,² וְהַמְחִיזִיקִים מַעֲמֵד בְּסִבְלָנוֹת בָּאֶסוֹן וּבִצָּרָה וְלַעֲת מִלְחָמָה. כָּל אֵלֶּה הֵם הַצּוֹדָקִים וְאֵלֶּה הֵם הִירָאִים.
178. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! מַצְוָה עֲלֵיכֶם לִנְקוֹם אֶת דָּם הַנִּרְצָחִים: בֶּן חוֹרִין תַּחַת בֶּן חוֹרִין, וְעֶבֶד תַּחַת עֶבֶד, וְנִקְבָּה תַּחַת נִקְבָּה. אַךְ מִי שֶׁקְרוּבֵי הַנִּרְצָח סָלְחוּ לוֹ (שֶׁלֹּא יוּצֵא לְהוֹרָג), עָלָיו לְנַהוֹג לְפִי הַחֶסֶד וּלְשֵׁלֶם כְּפָר בְּעֵין יָפָה. זֹהִי הַקְּלָה הַנִּתְּנָת לָכֶם מֵאֵת רַבּוֹנְכֶם וְרַחֲמִים. אַךְ מִי שֶׁחוֹזֵר וְהוֹרֵג (אֶת הַרוֹצֵחַ) לְאַחֵר תְּשׁוּלוֹם כְּפָר, צָפוּי לוֹ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
179. הוּי בְּעֵלִי הַבֵּינָה! עֲנֵשׁ הוּא הַבָּסִיס הָעֲקָרִי לְהִגָּנָה וּבִטְחוֹן בַּחַיִּים, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְשִׁמּוֹר עַל עַצְמְכֶם מִעָוֹל.
180. בַּהֲגִיעַ שְׁעָתוֹ שֶׁל אֶחָד מִכֶּם לָמוּת, וּמִנִּית נִכְסִים אַחֲרָיו, מַצְוָה עָלָיו לְצוּוֹת (חֶלֶק מִן) הַנֶּכֶס לְהוֹרִים וְלְקַרְוֵי הַמִּשְׁפָּחָה לְפִי הַחֶסֶד. זֹהִי חוֹבָה עַל הִירָאִים.

1. הַסִּפְרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁאֵלֶּה הוֹרִיד הֵם: הַתּוֹרָה, וְהַאֲנִיִּל, וְהַקּוּרְאָן.

2. ר' סורת אר-רעד 13: 20.

181. כל המִשְׁנָה צוֹאָה לְאַחַר שֶׁהָיָה עַד שְׁמִיעָהּ לָהּ, תַּחֲוִיל הָאֲשָׁמָה עַל הַמִּשְׁנִים. כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיִוָּדַע.

182. אוֹלָם מִי שְׁחוֹשֵׁשׁ כִּי נִהְגָּה הַמִּצְוָה בְּעוֹל אוֹ חָטָא, וְהִשְׁכִּין שְׁלוֹם בֵּין הַיֹּרְשִׁים, אֵין עָלֶיךָ אֲשָׁמָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלַח וְרוֹחוּם.

קטע 23

183. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! נִצְוָה עֲלֵיכֶם הַצּוּם כְּשֶׁם שֶׁנִּצְוָה עַל אֵלָה שֶׁקִּדְמוּ לָכֶם, לִמְעַן שֶׁתִּהְיוּ יִרְאִים,

184. יָמִים סְפוּרִים, אֵךְ אִם אֶחָד מֵכֶם חוֹלָה אוֹ נוֹסֵעַ (רַחוּק) מִבֵּיתוֹ, עָלָיו לָצוּם אוֹתָם (הַיָּמִים שֶׁהִפְסִיד) בַּיָּמִים אֲחֵרִים (בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה). אוֹלָם מִתֵּר לְאֵלָה שֶׁלֹּא יְכוּלִים לָצוּם, לִפְדוּת אֶת עַצְמָם עַל יְדֵי הָאֲכָלֶת מִסָּכָן (לְכָל יוֹם שֶׁיִּפְסִידוּ). וְאוֹלָם כָּכָל שֶׁיִּתְנַדֵּב הָאָדָם לַעֲשׂוֹת טוֹב, כֵּן יוֹטֵב לוֹ. אִמָּנִם אִם תִּצְוּמוּ יִיטֵב לָכֶם, לוֹ רַק יִדְעֶתֶם.

185. חֹדֶשׁ רִמְצָ' אֵין הוּא הַחֹדֶשׁ שֶׁבּוּ הוֹרֵד הַקָּרָאן מִן הַשָּׁמַיִם לִמְעַן יָבִיא לִבְנֵי הָאָדָם הַדֶּרֶךְ וְאוֹתוֹת בְּהִירִים (אֶל-פּוֹרְקָאן). מִי שֶׁנִּמְצָא (בְּבֵיתוֹ) בַּחֹדֶשׁ זֶה עָלָיו לָצוּם בּוֹ, אֵךְ הַחוּלָה אוֹ הַנוֹסֵעַ (רַחוּק מִן הַבֵּית), יָצוּם מִסְפֵּר יָמִים אֲחֵרִים. אֵלֶּלָה רוּצָה לְהַקְלִי, וְלֹא לְהַכְבִּיד עֲלֵיכֶם, לִמְעַן שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּסְפֵּר, וּלְמַעַן תִּשְׁבְּחוּ אֶת אֵלֶּלָה עַל הַדֶּרֶכְתּוֹ לָכֶם,² וְלַהּוֹדוֹת לוֹ (עַל חֶסֶדּוֹ).

186. (הוּי הַנִּבְיָא!) אִם יִשְׁאַלְוּךָ עוֹבְדֵי עֲלִי, הִנֵּה קָרוֹב אֵין, וְיִאָּעֲנֶה לְקִרְיָאָתָהּ הַקּוֹרָא אֵלֶי. וְעֲלִיָּהֶם לַצִּית לִי וְלַהֲאָמִין בִּי, לִמְעַן יִלְכוּ בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

187. הִתֵּר לָכֶם בְּלִילוֹת הַצּוּם לְהִזְדוּג עִם נְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי הֵן כָּסוּת לָכֶם וְאַתֶּם כָּסוּת לָהֶן. אֵלֶּלָה יָדַע שֶׁהֵייתֶם מְזִיקִים לַעֲצָמְכֶם בְּמִנּוּעַ עַצְמְכֶם מִהוֹ, וְחִזֵּר וְהַקְלִי עֲלֵיכֶם. מַעֲתָה הִזְדוּגוּ עִמָּן וְהִתְנַהְגּוּ לְפִי מַה שֶׁמִּצְוָה אֵלֶּלָה לָכֶם, וְאַכְלוּ וּשְׁתּוּ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה, עַד אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַבְחִין בֵּין חוּט לְבֹן (אוֹר הַשָּׁחַר) וְחוּט שְׁחֹר (חֲשֻׁכַת הַלֵּילָה) לַעֲת שְׁחֹרִית, וְאַחֵר כִּךְ הַמִּשְׁכּוֹ בָּצוּם עַד הַלֵּילָה הַבָּא. וְאַל תִּזְדוּגוּ עִמָּן בְּלִילוֹת הַתִּיחֲדוּתְכֶם בְּמִסְגָּדִים (לְמִטְרַת פֶּלְחָן). אֵלָה חֲסוֹת אֵלֶּלָה אֶל תִּקְרְבוּ אֵלֶיָּהּ. כִּךְ מִבְּחִיר אֵלֶּלָה אוֹתוֹתֵיו לִבְנֵי הָאָדָם לִמְעַן יִהְיוּ יִרְאִים.

188. אֶל תִּאָּכְלוּ אִישׁ אֶת הוֹן רֵעֵהוּ בְּלֹא צָדֵק, וְאַל תִּשְׁתַּמְשׁוּ בּוֹ (בַּהוֹן) לְשֹׁחַד שׁוֹפְטִים כְּדִי לְבָלוּעַ מֵהוֹן הָאֲחֵרִים בְּזָדוֹן וּבִיּוֹדְעִין.

1. חודש רמציאן, הוא החודש התשיעי לפי לוח השנה ההגירית (המוסלמית).

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 200; סורת קאף 50: 39 - 40; וסורת אל-גיומועה 62: 10.

קטע 24

189. יִשְׁאַלְוּךָ (מוֹחֵמֵד) עַל הַסְהֲרוֹנִים. אָמֹר, «הֵם לְמַעַן יִקְבְּעוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מוֹעֲדֵיהֶם עַל פִּיהֶם וְאֶת הַחֹג, הָעֲלִיָּה לָרְגֵל». אִין זֶה חֶסֶד שֶׁתִּכְנְסוּ לְבִתְיֶכֶם מֵאַחֹר (כְּשֶׁאַתֶּם בְּמִצַּב הָאֲחֵרָאם),¹ אָמְנִם חֶסֶד הוּא יִרְאֵת אֲלֵהָ, וְלָכוּ הִכְנְסוּ דֶּרֶךְ הַדְּלֹתוֹת הַקְּדָמִיּוֹת שֶׁל הַבָּתִּים, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ לְמַעַן שֶׁתִּצְלִיחוּ.
190. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֲלֵהָ רַק בְּאֵלָה שֶׁיִּלַּחְמוּ בָּכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ בַּתְּגוּבָה, כִּי אֲלֵהָ אִינוּ אוֹהֵב עוֹשֵׂי מַעֲשֵׂי אֵיבָה.
191. הִרְגוּ אוֹתָם (אֵלָה שֶׁנִּלַּחְמוּ בָּכֶם) בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְגְּשׁוּ אוֹתָם, וְגִרְשׁוּ אוֹתָם מִהֶמְקוֹמוֹת שֶׁמֵּהֶם גִּרְשׁוּ אֶתְכֶם. כְּפִית לַחֹץ וְעֵנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דָּתָם קֶשֶׁה מִהִרְיָגָתָם. אֵל תִּלַּחְמוּ בָּהֶם לִיד הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אֲלָא אִם תִּתְקַפּוּ. אִם יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם, הִרְגוּ אוֹתָם. כִּי זֶה עֵנֶשׁ הַכּוֹפְרִים.
192. אֵךְ אִם יִפְסִיקוּ (בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹקְפָנוֹת שֶׁלָּהֶם). הִנֵּה אֲלֵהָ סוֹלַח וְרַחוּם.
193. הִלַּחְמוּ בָּהֶם עַד שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְאַלֵּץ אֶתְכֶם לְהַמִּיר אֶת דָּתְכֶם, וְהִדֵּת כְּלָה תִּהְיֶה לְאַלֵּהָ.² וְאִם יִפְסִיקוּ, אִין לְהִלָּחֵם אֲלָא נֶגֶד הַכּוֹפְרִים.
194. חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ³ תַּחַת חֲלוּל חֹדֶשׁ קְדוֹשׁ, כִּי חֲלוּל הַקְּדָשִׁים דּוֹרֵשׁ עֵנֶשׁ. מִי שֶׁתּוֹקֵף אֶתְכֶם, הִלַּחְמוּ גַם אִתָּם בּוֹ, כְּפִי שֶׁתִּתְקַף אֶתְכֶם, וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵהָ, וְדַעוּ כִּי אֲלֵהָ עִם הַיִּרְאִים.
195. הוֹצִיאוּ מִמּוֹן בְּשִׁבִּיל אֲלֵהָ, וְאַל תִּבְיִאוּ כְּלָיָה עַל עֲצֻמְכֶם, וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֲלֵהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
196. קִזְמוּ אֶת הַחֹג⁴ וְהַעוֹמְרָה⁵ רַק לְשֵׁם אֲלֵהָ. וְאִם נִמְנַע מִכֶּם לְהִשְׁלִימָם, הִקְרִיבוּ הַקֶּרְבֵּן בְּהִתְאֵם לִיכְלֹתְכֶם, וְאַל תִּגְלַחוּ אֶת רְאשֵׁיכֶם עַד שֶׁיִּגְיעַ הַקֶּרְבֵּן אֶל הַמְּקוֹם הַמֵּיָעֵד לְשַׁחִיטָתוֹ. וְאוֹלָם אִם יִהְיֶה בִּינֵיכֶם חוֹלָה אוֹ נִגוּעַ בְּרִאשׁוֹ (יָכַל לְהִתְגַּלֵּחַ), וְיִכְפֹּר בְּצוּם אוֹ בְּצִדְקָה אוֹ קֶרֶבֶן. אִם תַּעֲשׂוּ
-
1. המדובר בפסוק זה הוא על מנהג פולחני בתקופת הג'אחליה שעל פיו נמנעו האנשים מלהכנס לבתיהם בזמן החג' והם במצב האחראם, ואם נאלצו להיכנס, הם נכנסו מאחור.
2. ר' סורת אל-אנפאל 9: 29.
3. החודשים הקדושים הם ארבעה: רג'יב, החודש השביעי; ד'ו אל-קיעדה, החודש האחד-עשר; ד'ו אל-חג'ה, החודש השנים-עשר; ואל-מוחרם, החודש הראשון. במשך החודשים הללו אין מלחמה או מעשי תוקפנות בכל חצי-האי ערב.
4. קיום החג' לפחות פעם אחת בחיי המוסלם אם הוא יכול מבחינה כספית ובריאותית. ר' סורת אל-עמראן 3: 97.
5. העומרה, ביקור לכעבה בכל ימי השנה חוץ מחודש החג'. העומרה אינה חובה כמו החג'.

דַּרְכְּכֶם בְּזֶמֶן שֶׁל שְׁלוֹם אַתֶּם יְכוּלִים לָקִים אֶת הַחֵג, וְהַעֲוִמְרָה בְּיַחַד,
יָבִיא מִהֶקְרָב לְפִי יִכְלֶתוּ, אֲדָּ מִי שֶׁלֹּא יָכוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן, עָלָיו לָצוּם
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בַּחֵג, וְשִׁבְעָה כְּשֶׁתַּחֲזְרוּ הַבִּיטָה. עֲשֶׂרָה תְּמִימִים יִהְיוּ. כִּד
יִנְהֲגוּ אֵלֶּה שְׁבָנֵי בֵּיתֶם אֵינֶם מִתְּגוֹרְרִים לִיד הַמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ, יֵרָאוּ אֶת
אֱלֹהֵה וְדָעוּ כִּי אֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

קטע 25

197. מוֹעֵד הַחֵג, הוּא בְּחֻדָּשִׁים יְדוּעִים,¹ וּמִי שְׁלוֹקֵחַ עַל עֲצָמוֹ לָקִים בָּהֶם
אֶת הַחֵג, חָיָב לְהִמָּנַע מִיַּחְסֵי מִין, מִשְׁחִיתוֹת, וּמִמְרִיבוֹת בְּתַקּוּפַת
הַחֵג.² כָּל מַעֲשֶׂה טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ, אֱלֹהֵה יַדַּע אוֹתוֹ. הַכִּינוּ צִידָה לְדָרְךְ, דָּעוּ
כִּי הַצִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר הִיא יֵרָאֵת אֱלֹהֵה,³ וְלָכֵן יֵרָאוּ אַתֶּם בַּעֲלֵי
תְּבוּנָה.
198. אִין כָּל רַע בְּהַשְׁגַּת פְּרִנְסָה מֵעַם רְבוּנְכֶם בַּחֵג.⁴ בְּצֵאתְכֶם מֵעֶרְפָּאת (חֲזָרָה
לְמַכָּה). הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה עַל יַד הַמִּקְוֶה הַקָּדוֹשׁ,⁵ הַזְכִּירוּ אֶת שְׁמוֹ
כְּפִי שֶׁהִדְרִיד אֶתְכֶם, וְכִי הֵייתֶם לִפְנֵי כֵן מִן הַתּוֹעִים,
199. אַחֵר כֵּךְ, צָאוּ מִהַמִּקְוֶה שֶׁמָּמְנוּ יוֹצְאִים כָּל הָעוֹלָם לָרָגֵל, וּבִקְשׁוּ אֶת
סְלִיחַת אֱלֹהֵה, כִּי אֱלֹהֵה סוֹלַח וְרוּחִים.
200. בְּהַשְׁלִימְכֶם אֶת טַקְסִיכֶם, הַזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהֵה כְּשֶׁם שֶׁנִּהְגַּתֶּם לְהַזְכִּיר
אֶת אֲבוֹתֵיכֶם וְעוֹד יוֹתֵר מִכֵּךְ. יֵשׁ אֲנָשִׁים הָאוֹמְרִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ
(בְּרִיאוֹת, הוֹן, וּבָנִים) בְּעוֹלָם הַזֶּה», לֹאֵלֶּה לֹא יִהְיֶה חֶלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא,⁶
201. וַיֵּשׁ בָּהֶם מֵאַמִּינִים הַמִּתְפַּלְלִים, «רְבוּנְנוּ! תֵּן לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹבָה
בְּעוֹלָם הַבָּא, וְשִׁמְרֵם אוֹתָנוּ מֵעֲנִשׁ הָאֵשׁ»,⁷
202. אֵלֶּה (הַמִּתְפַּלְלִים בְּתַפִּלָּה זוֹ), יִקְבְּלוּ אֶת תַּגְמוֹלָם לְפִי הַשְׁגִּיהֶם, וְאֱלֹהֵה
הוּא מְהִיר-חֶשְׁבוֹן.

1. חודשי החג' הם: ד'ו אל-קעדה, ד'ו אל-חג'ה, ואל-מוחרם.

2. ר' סורת את-תובה 9: 36; וסורת אל-חג' 22: 25.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 26.

4. עבד-אללה בן עבאס אמר: השווקים החשובים מחוץ למכה בתקופת הג'אהליה הם, עוכאט', מג'נה, וד'ו אל-מג'אז. העולים לרגל הגיעו לשווקים חודש לפני מועד החג' עם כל מיני סחורות לעשות כסף. בבוא האסלאם המוסלמים חשבו שזה אסור לעשות מסחר בזמן החג', אבל אללה התיר להם לעשות מסחר ולהרוויח כסף בימי החג'.

5. אל-משער אל-חראם, אל-מוזדלפה.

6. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 19.

7. ר' סורת אש-שורא 42: 20.

203. הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָהּ בְּמִסְפָּר יָמִים מְסֻיָּמִים,¹ אֵדָה מִי שֶׁמְקַדֵּשׁ אוֹ מֵאַחֵר בְּשָׁנֵי יָמִים לֹא יֵאָשֵׁם, אִם יֵרָא אֱלֹהָהּ הוּא. יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָהּ וְדָעוּ כִּי אֵלָיו תֵּאֲסָפוּ.²
204. יֵשׁ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר דְּבוּרֵיהֶם עַל הָעוֹלָם הֵזָה מוֹצָאִים חֹן בְּעֵינֵידָהּ, וְהֵם מְזַכְּרִים אֶת אֱלֹהָהּ כְּעֵד עַל אֲשֶׁר בָּלָבָם.³ אוֹלָם הֵם הָאוֹיְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר,
205. וְכַאֲשֶׁר הוּא פוֹנֶה עֶרְףָּ רַךְ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית אֶת הָאָדָמָה וְאֶת פְּרִיָּהּ, וְאֱלֹהָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב שְׁחִיתוֹת,
206. וְאִם נֹאמֵר לוֹ, יֵרָא אֶת אֱלֹהָהּ! הוּא מְתַנָּאָה בַּפֶּשַׁע.⁴ לָכֵן דִּין גִּיהֶנֶם, וְכַמָּה נוֹרָא הִצְיוֹעַ.
207. אֵדָה יֵשׁ אֲשֶׁר הַמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ כְּדִי לְקַבֵּל בְּרִפְתָּהּ אֱלֹהָהּ.⁵ אֱלֹהָהּ הוּא מְלֹא חֶמְלָה אֶל עַבְדָּיו.
208. הוּא הַמַּמְאִיִּים! קָבְלוּ כָלְכֶם עַל עֲצָמְכֶם אֶת הָאִסְלָאִם כֻּלּוֹ וְאֵל תִּלְכוּ בְּדַרְכֵי הַשָּׁטָן, כִּי הוּא אוֹיְבְכֶם הַגָּלוּי.
209. וְאִם שָׁגִיתֶם לְאַחֵר שֶׁקִּבַּלְתֶּם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, דָּעוּ כִּי אֱלֹהָהּ הוּא עֹזֵז וְחָכָם.
210. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַצְפִּים (לְיוֹם הַדִּין) שְׂיָבֹא אֱלֹהָהּ עֲלֵיהֶם בְּשִׁכְבוֹת עֲנָנִים עִם הַמַּלְאָכִים? וְהַדִּין נִחְרָץ, וְאֵל אֱלֹהָהּ יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעֲנִיָּיִם.⁶
- קֹטֵעַ 26**
211. שְׂאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּמָּה אוֹתוֹת בְּרוּרִים הֵבֵאנוּ לָהֶם. כָּל הַמְסִלֵּף אֶת חֹסֶד (דָּת) אֱלֹהָהּ אַחֲרֵי שֶׁהֶעֱנֵק לוֹ, (עָלָיו לְהַבִּיחַ) שְׂאֵלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.⁷
212. הַכּוֹפְרִים מְקַסְמִים מִחֵי הָעוֹלָם הֵזָה,⁸ לָכֵן הֵם בְּזִים לְמַאֲמֵינִים (הַמַּחֲכִים לְחֵי הָעוֹלָם הַבָּא), וְאוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ הַמַּאֲמֵינִים הַיֵּרָאִים בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה מֵהֶם; (וְגַם בְּעוֹלָם הֵזָה) אֱלֹהָהּ שׁוֹלֵחַ פְּרִנְסָה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה בְּלִי הַגְּבָלָה.⁹

1. הימים הם: 11, 12, 13 מחודש די אל-חגי'ה.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 79; וסורת אל-מולכ 67: 24.

3. ר' סורת אל-מונאפקון 63: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 108.

4. ר' סורת אל-חגי' 22: 72.

5. ר' סורת את-תובה 9: 111.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25: 25.

7. ר' סורת אבראהים 14: 28.

8. ר' סורת אל-כהף 18: 7.

9. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21.

213. בְּנֵי אָדָם הָיוּ אִמָּה אַחַת (בְּלִי אִמּוֹנָה),¹ וְאִזּוֹ שָׁלַח אֱלֹהָ אֶת הַנְּבִיאִים כְּמַבְשָׁרִים וּמְזַהֲרִים, וְשָׁלַח אֹתָם אֶת הַסֵּפֶר² עִם הָאֲמָת כְּדִי לִשְׁפֹּט בֵּין בְּנֵי אָדָם בְּצִדְקָה בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.³ וְלֹא נִחְלְקוּ בּוֹ אֶלָּא לְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, וְזֹאת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינִיָּהם. וְאִזּוֹ הִדְרִיד אֱלֹהָ אֶת הַמַּאֲמִינִים אֶל הָאֲמָת אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהּ, כִּי אֱלֹהָ מִדְרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

214. הָאֲמָנִים חֲשַׁבְתָּם כִּי תִכְנְסוּ לָנֶן וְלֹא יִקְרָה לָכֶם מֶה שֶׁיִּקְרָה לְאֱלֹהָ שֶׁקִּדְמּוֹ לָכֶם? פָּגְעוּ בָהֶם יְסוּרִים וְצָרוֹת וְזַעְזָעוּ, עַד אֲשֶׁר אָמַר הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) וְהַמַּאֲמִינִים אֹתוֹ, «מָתִי יָבוֹא נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ?» וְאֲמָנִים נִצְחוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהָ קְרוֹב.⁴

215. הֵם (הַמַּאֲמִינִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד), «כַּמָּה לְהוֹצִיא (מִרְכּוּשָׁם) כְּצִדְקָה, וְאִידֶּךָ?» אָמַר, «כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, וְנִתֵּן לְהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתּוֹמִים, וְלִמְסַכְּנִים, וְעוֹבְרֵי אֶרֶץ. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, יֵדַע בּוֹ אֱלֹהָ».

216. צָנָה עֲלֵיכֶם הַקָּרֵב,⁵ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא שְׁנוֹא עֲלֵיכֶם, אֵךְ יֵשׁ שֶׁתִּשְׁנָאוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי טוֹב הוּא לָכֶם, וְיֵשׁ שֶׁתֹּאהָבוּ דָּבָר מָה, אֵף כִּי רַע הוּא לָכֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְאֹתָם אֵינֶכֶם יוֹדְעִים.

קִטְעַ 27

217. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שֶׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוֹת הַחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ, עַל הַמִּלְחָמָה בּוֹ. אָמַר, «מִלְחָמָה בְּחֹדֶשׁ הַקָּדוֹשׁ הִיא פֶּשַׁע גָּדוֹל, אֵךְ לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּקַחַת בִּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ וְאִי אִמּוֹנָה (שֶׁלָּכֶם) בּוֹ, וְגַם לִמְנַע אֲנָשִׁים מִלְּהִכָּנֵס לְמִסְגַּד הַקָּדוֹשׁ, וְלְהוֹצִיא אֶת יוֹשְׁבָיו (הַנְּבִיא וְהַמְּסַלְמִים) מִמָּוֶן, כָּל אֵלֶּה פֶּשַׁע יוֹתֵר גָּדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָ. לַחַץ וְעֹנֶשׁ עַל אֲנָשִׁים לְהַמִּיר אֶת דִּתָּם קִשִּׁים מִהִרְיָגָתָם. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא יִפְסִיקוּ לְהִלָּחֵם בָּכֶם עַד אֲשֶׁר יוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִדִּתְכֶם, אִם יִצְלִיחוּ בָכֶךָ. אֵלֶּה מָכֶם שֶׁיִּנְטְשׁוּ אֶת דִּתָּם וְיָמוּתוּ כּוֹפְרִים, יִפְסִידוּ אֶת הַגָּמוּל שֶׁל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵלֶּה יִהְיוּ מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְלַעוֹלָם יִחִיו בָּהּ.

218. אֵלֶּה שֶׁהָאֲמִינִי וְהָגְרוֹ⁶ וּבָצְעוּ ג' הָאֵד (מֵאֲבָק) בִּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הֵם מְקוּיִם לְרַחֲמֵי אֱלֹהָ. כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

1. ר' סורת ינוס 10: 19.

2. הספר: כינוי קיבוצי לכלל כתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 29; וסורת אל-אסרא' 17: 9.

4. ר' סורת אאל עמרוא 3: 12; סורת אל-ענכבות 29: 2 - 3; סורת אל-אחזאב 33: 9 - 11; וסורת אז-זוח'רופ 43: 7 - 8.

5. ר' סורת אל-חגי 22: 39.

6. המהגרים, אלה הם המוסלמים שהגרו ממכה לאל-מדינה.

219. יֵשׁ כְּאֵלֶּה שְׁשׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמֵד) עַל אוֹדוֹת הַיֵּין וְהַמִּיֶּסֶר, מִשְׁחָךְ גֹּרֶל, אָמַר, «יֵשׁ בָּהֶם חֹטָא גָדוֹל, וַיֵּשׁ בָּהֶם תּוֹעֵלֶת לִבְנֵי אָדָם (מִבְּחִינָה כְּלָפִלִית), וְאוֹלָם הַחֹטָא יוֹתֵר גָּדוֹל מִהַתּוֹעֵלֶת».¹ וַיִּשְׁאַלּוּךְ מִמָּה יוֹצִיאוּ (לַעֲדָקָה), אָמַר, «מִה שְּׂאֲתֶם יְכוּלִים מִהֶעֱדָף שֶׁל הָעֶשֶׂר שְׁלָכֶם. כִּךְ יִבְהִיר אֵלֶּלָה לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ (עַל מִה שְּׂיֻעִיל לָכֶם), בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא». וַיִּשְׁאַלּוּךְ בִּיצַד לְנֶהֱג עִם הִתּוֹמִים? אָמַר, «אִם תִּנְהַלּוּ אֵת עֲנִיֵּינֵיהֶם בְּצוּרָה נִפְרָדֶת וְטוֹבָה, זֶה יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאִם תַּעֲרַבְבוּ אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם, כְּאַחִים שְׁלָכֶם (יְהִיוּ). אֵלֶּלָה מִבְּחִין בֵּין הַמִּשְׁחָת לְבֵין הַיֶּשֶׁר, אֱלוּ רָצָה אֵלֶּלָה הִיא מִקְשָׁה עֲלֵיכֶם (שֶׁלֹּא לַעֲרַב אֵת רְכוּשֶׁם לְרְכוּשֶׁכֶּם). אֵלֶּלָה עֲזוּז וְחָכָם.
221. אֵל תַּתְּחַתְּנוּ עִם פְּגִינּוֹת עַד אִם תִּאֲמֶנָּה, כִּי אִשָּׁה מֵאֲמִינָה טוֹבָה הִיא מִפְּגִינָת, גַּם אִם הַפְּגִינָת מִצָּאָה חֵן בְּעֵינֵיכֶם. וְאַל תִּשְׁיֵאוּ (נָשִׁים מֵאֲמִינּוֹת) לַאֲנָשִׁים פְּגִינָיִים עַד אִם נִאֲמִינוּ, וְאִישׁ מֵאֲמִין טוֹב מִפְּגִי גַם אִם הוּא מִצָּא חֵן בְּעֵינֵיכֶם. אֵלָּה (הַפְּגִינָיִים) מִזְּמִינִים אֵל הָאֵשׁ, וְאֱלוּ אֵלֶּלָה מִזְּמִין אֵל הַגֶּן וְלִזְכוֹת בְּחִינָה בְּרִשּׁוֹתוֹ. כִּךְ מִבְּהִיר אֵלֶּלָה אֵת הָאוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

קטע 28

222. וַיִּשְׁאַלּוּךְ עַל אוֹדוֹת הַנּוֹסֶת. אָמַר, «זִהוּמָה הִיא, לָכוֹ הַתְּרַחֲקוּ מִן הַנָּשִׁים בְּתַקִּיפַת הַנּוֹסֶת וְאַל תִּזְדַּגּוּ עִמָּהֶן עַד אֲשֶׁר יִטְהָרוּ, וְאַחֲרֵי שְׂיִטְהָרוּ בּוֹאוּ אֵלֵיהֶן כְּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתֶכֶם אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֵת הַחוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה, וְאוֹהֵב אֵת הַמִּטְהָרִים».
223. נְשׁוֹתֵיכֶם הֵן אֲדָמַת חֲרִישׁ לָכֶם, וּבּוֹאוּ אֵל חֲרִישְׁכֶּם מֵאִיזָה עַד שְׂתַרְצוּ. הַקִּדְיָמוּ לַעֲשׂוֹת לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְיִרְאוּ אֵת אֵלֶּלָה, וְדַעוּ כִּי עֲתִידִים אַתֶּם לִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים.
224. אֵל תַּעֲשׂוּ מֵאֵלֶּלָה מִטְרָה לְשִׁבְעוֹתֵיכֶם, לְמַעַן שְׁלֹא תִהְיוּ נְדִיבִים, וְיִרְאִים, וְעוֹשֵׂי שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי הָאָדָם,² כִּי אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
225. אֵלֶּלָה לֹא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֶּל פְּלִיטַת פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲךָ הוּא יַעֲנִישׁ אֲתֶכֶם בְּגִלֶּל כּוֹנֵת לְבוֹתֵיכֶם,³ וְאֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5: 90 - 91; וסורת אנ-נסא' 4: 43. יש ביין ובמיסר חטא גדול מאשר תועלת: זה השלב הראשון והכנה לאיסור שתית יין באסלאם.

2. ר' סורת אנ-נור 24: 22.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89.

226. לֹא־לָהּ שֶׁנִּשְׁבָּעוּ לֹא לְקַיֵּם יַחְסִי מִיּוֹ עַם נְשׁוֹתֶיהָ, נִתְּנָת שְׁהוּת שֶׁל אֲרָבָעָה חֳדָשִׁים, לַחֲזֹר בָּהֶם מִשְׁבֻּעֲתָם, וְאוֹלָם אִם יַחֲזִירוּ בָּהֶם מִשְׁבֻּעֲתָם, הִנֵּה אֵלֶּה סוֹלַח וְרוּחִים.

227. וְאוֹלָם אִם יַחֲלִיטוּ עַל גְּרוּשֵׁיוֹ, הִנֵּה אֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

228. הַגְּרוּשׁוֹת וַתִּמְתְּנָה שְׁלוּשָׁה מַחֲזֹרֵי נָדָה, וְאַסוּר לָהֶן לְהַסְתִּיר אֶת אִשָּׁר אֵלֶּה בָּרָא בְּרַחֲמֵיהֶן, אִם מֵאַמִּינוֹת הֵן בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן. לְבַעֲלֵיהֶן שְׁמוּרָה הַזִּכּוֹת לְהַשִּׁיבָן בְּמִשְׁךְ תְּקוּפַת הַזְּמַן הַזֶּה, אִם יִרְצוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם. הֵן זָכָאיוֹת לְזִכְיוֹת דּוֹמוֹת לַחֻבוֹת וּלְיַחֲסֵה הַזֶּה, וְאוֹלָם לְגַבְרִים יִתְרוֹן עֲלֵיהֶן. וְאֵלֶּה הוּא עִוְזוֹ וְחֻכָּם.

קטע 29

229. מִתֵּר לְבַצֵּעַ גְּרוּשֵׁיוֹ (זְמַנִּיִּים) פְּעָמִים, אֶךְ בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית יַחֲלֹט (סוֹפִית) אִם לְהַחֲזִיק בְּאִשָּׁה בַּחֲסֵד, אוֹ לְשַׁלְּחָהּ (סוֹפִית) בְּנִדְבָנוּת. בְּגְרוּשֵׁיוֹ סוֹפִיִּים אֲסוּר לְבַעַל לְקַבֵּל חֲזָרָה אֵינָה שְׁהוּא דָּבָר מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ (כְּמִהְרָה),¹ אֵלָּא אִם כֵּן יַחֲשֹׁשׁוּ הַשָּׂנִים כִּי לֹא יוּכְלוּ לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה. וְאִם אֲתֶם יִרְאִים שֶׁלֹּא יוּכְלוּ הַשָּׂנִים לְהַקִּים אֶת חֻקּוֹת אֵלֶּה (לַחֲיוֹת בְּשָׁלוֹם כְּזוֹג כֹּדֶת וְכִדְיוֹ), לֹא יַחֲשֹׁב לָהֶם לַחֲטֹא אִם תִּפְדָּה הָאִשָּׁה אֶת עַצְמָהּ (מִהַנְשׂוֹאִין עַל יְדֵי הַחֲזָרָת חֶלֶק מִמָּה שֶׁנִּתֵּן לָהּ). אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים שֶׁקִּבַּע אֵלֶּה, וְאֵל תַּעֲבִרוּ עֲלֵיהֶם, כִּי כָּל הָעוֹבְרִים עַל חֻקֵּי אֵלֶּה הֵם חוֹטְאִים.

230. וְאִם יִגְרָשָׁהּ (בְּפַעַם הַשְּׁלִישִׁית), לֹא תִהְיֶה עוֹד מִתְּתָר לוֹ, עַד אֲשֶׁר תִּנָּשֵׂא לְבַעַל אַחֵר. וְאִם (הַבַּעַל הַחֲדָשׁ) יִגְרָשָׁהּ, לֹא יִהְיֶה חֲטֹא עַל הַשָּׂנִים אִם יִנָּשְׂאוּ שׁוֹב, אִם חוֹשְׁבִים הֵם כִּי יִקְיָמוּ אֶת חֻקֵּי אֵלֶּה. אֵלָּה הֵם הַחֻקִּים אֲשֶׁר קִבַּע אֵלֶּה וְאֲשֶׁר הוּא מִבְּהִיר לְבַעֲלֵי דַעַת.

231. וְאִם אֲתֶם מִגְרָשִׁים אֶת הַנָּשִׁים, וְהֵן כָּבֵר מְלָאוּ אֶת תְּקוּפַת הַהִמְתְּנָה שֶׁלָּהֶן, הַחֲלִיטוּ הָאֵם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בַּחֲסֵד אוֹ לְשַׁלְּחָן בַּחֲסֵד, וְאוֹלָם אֵל לָכֶם לְהוֹסִיף וּלְהַחֲזִיק בָּהֶן רַק כְּדִי לְהַצִּיק לָהֶן. כָּל הָעוֹשָׂה זֹאת חוֹטֵא לְנַפְשׁוֹ. אֵל תַּעֲשׂוּ חֻקֵּי אֵלֶּה לְלַעַג. וְזָכְרוּ אֶת הַחֲסֵד שֶׁנָּטָה לָכֶם אֵלֶּה² וְאֶת הַסֶּפֶר (הַסּוֹרָאן) וְהַחֲקֻמָּה (הַמִּסְרָת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם לְהַזְהִירְכֶם. וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּה וְדַעוּ לָכֶם כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 19 - 20; סורת אל-אחזאב 33: 28; וסורת אט-טלאק 65: 6.

2. החסד הוא שאללה ברא לאנשים בנות זוג. ר' סורת אר-רום 30: 21.

קטע 30

232. ואם אתם מגרשים את הנשים, והן כבר מלאו את תקופת ההמתנה שלהן, אל תמנעו מהן לחזור לבעליהן. אם הסכימו ביניהם כמקובל. כך נדרש לנהוג מכל אחד מכם המאמין באללה והיום האחרון. וזה מרבה את טהרתכם, כי אללה יודע אף אתם אינכם יודעים.

233. אמהות (מגרשות) יניקו את ילדיהן שנתים שלמות למי שירצה לקים במלוואה את תקופת ההנקה.¹ על האב של התינוק לפרנס אותו ולהלבישו כמקובל. אך אין לחיב נפש יותר מכפי יכולתה.² אין להציק לאם בשל ילדה, ואין להציק לאב בשל ילדו. ועל היורש למלא אותם תפקידים. ואם ירצו שניהם גמילה בהספקה ביניהם והתיעצות לא יהיה חטא עליהם. אם תרצו לשכר מניקה לילדיכם. לא יהיה חטא עליכם אם תשלמו את שכרה כמקובל. ויראו את אללה, ודעו כי אללה רואה מעשיכם.

234. אם אנשים נפטרים ומשאירים נשים, עליהן להמתין (לא להתחתן) ארבעה חדשים ועשרה ימים. עם תם תקופת ההמתנה, אתם לא אחראים למה שתעשינה בעצמן בצורה הזגנת ומקובלת.³ אללה בקיא במעשיכם.

235. לא יחשב לכם לחטא אם תרמזו שאתם מעניינים לשאת אשה מסימת, או אם תחשבו על כך בלבכם. אללה יודע כי תחשבו עליהן. אולם אסור להפגש עמהן בסתר, ועליכם להתקשר אתן אך ורק בצורות המקובלות, ואל תחליטו לבצע את קשר הנשואין אלא כעבר הזמן הקבוע להמתנה. דעו, כי אללה יודע מה שבלבכם והזהירו ממנו, ודעו כי אללה סולח ומתון.

קטע 31

236. לא יחשב לכם לחטא אם תגרשו נשים לפני שבעלתם אותן, ולפני שקבעתם להן מהר, אך תנו להן פצוי כמקובל, העשיר לפי יכולתו, והעני לפי יכולתו, כי זוהי חובת הנדבנים.

237. אם תגרשו אותן לפני שבעלתם אותן אולם לאחר שקבעתם להן מהר, שלמו להן מחצית מאשר קבעתם להן, אלא אם ויתרנה על המגיע להן, או ויתר הממנה על ענייני האשה (אם היא קטינה), ואם תוותרו תהיו

1. ר' סורת אל-אחקהאף 46 : 15.

2. ר' סורת אט-טלאק 65 : 7.

3. הכוונה פה, הן חופשיות להתחתן עם מי שהן רוצות מבלי התערבות בני משפחתן.

קְרוּבִים יוֹתֵר לִירָאֵת אֱלֹהָ, וְאֵל תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנְּדִיבוֹת בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה מַעֲשֵׂיכֶם.

238. שָׁמְרוּ עַל (זְמִינִי) הַתְּפִלוֹת, וּבַעֲקָר עַל הַתְּפִלָּה הָאֲמֻצָּעִית (תְּפִלַּת אַחֵר הַצְּהָרִים), וְקוּמוּ לְהַתְּפַלֵּל אֶל אֱלֹהָ בְּהַתְּמַסְרוֹת.

239. וּבִשְׁעַת סַכְּנָה הַתְּפִלָּלוּ בְּהִלִּיכָה עַל רִגְלֵיכֶם אוֹ בְּרִכְיָה (עַל אֲמֻצָּעִי נְסִיעָה). אַךְ בְּהִיוֹתְכֶם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ הַתְּפִלָּלוּ אֶל אֱלֹהָ כְּדָרָךְ שֶׁלֹּמְדְכֶם מִה שֶׁמִּקְדָּם לֹא הָיִיתֶם יוֹדְעִים.

240. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְמוֹת וְנִשְׁאִירוּ נָשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת) אַחֲרֵיהֶם, יֵשׁ לְצוּוֹת לְנָשִׁים פְּרִנְסָה לְמִשְׁךְ שְׁנָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיֶאֱרֵךְ בְּמִשְׁךְ שְׁנָה בְּבֵית שְׁגָרוֹ בּוֹ. אוֹלָם אִם תַּעֲזוּבְנָה הַבֵּית מְרֻצוֹן, אַתֶּם לֹא אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁתַּעֲשִׂינָה בְּעֶצְמוֹן¹ מִה שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אֱלֹהָ הוּא עֲזוּז וְחָכָם.

241. חוֹבָה הִיא עַל הִירָאִים לְהַבְטִיחַ לְנָשִׁים הַמְּגֻרָשׁוֹת אֲמֻצָּעִי מַחִיָּה כְּמִקְבֵּל.

242. כִּךְ יִבְהִיר אֱלֹהָ לְכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תִּבְיִנוּ.

קטע 32

243. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל אֱלֹהָ אֲשֶׁר בְּרָחוּ בְּאֻלְפֵיהֶם מִבְּתֵיהֶם לְמַעַן יִנָּצְלוּ מִמָּוֶת, אָמֵנָם אֱלֹהָ אָמַר לָהֶם, «מוֹתוּ!» וְאַחֵר הַחִיָּה אוֹתָם. הֵן אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד עַל בְּנֵי הָאָדָם, אַךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְכִירִים תוֹדָה.²

244. הִלַּחְמוּ בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ,³ וְדַעוּ כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

245. כָּל מִי שֶׁגָּמַל לְאֱלֹהָ גָּמוּל חֶסֶד,⁴ אֱלֹהָ יַכְפִּיל לוֹ כָּפָל כְּפָלִים.⁵ וְאֱלֹהָ

נוֹתֵן פֶּעַם בְּצֻמְצוּם וּפַעַם נוֹתֵן בְּיָד נְדִיבָה, וְאֵלָיו תוֹשְׁבוּ

246. הֲאִם לֹא שָׁמַעְתָּ עַל מִנְהִיגֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחֵר מוֹסָא (מֹשֶׁה), אֲשֶׁר אָמַר לְנִבְיָא שְׁלֵהֶם, «בַּחֲרֵנוּ לָנוּ מֶלֶךְ לְמַעַן נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ!» אָמַר לָהֶם, «הֲאִם לְאַחֵר שְׁיִצְנָה עֲלֵיכֶם לְהִלָּחֵם לֹא תִלָּחֲמוּ!» אָמַר, «וְלָמָּה לֹא נִלְחַם בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ לְאַחֵר שֶׁגִּרְשָׁנוּ מִבְּתֵינוּ וְאִבְדָּנוּ אֶת בְּגִינוּ?» אוֹלָם בְּאֲשֶׁר נִצְטוּוּ לְהִלָּחֵם, פָּנוּ עָרְף, פָּרַט לְמַעֲטִים מֵהֶם, וְאֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי הֵם הַחוֹטְאִים.

1. זאת אומרת להתחתן. במקרה כזה לא מותר לאנשי המשפחה להתערב ולמנוע מהן להתחתן.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8: 24; סורת אל-אנעאם 6: 123; וסורת אד-דוח'אן 44: 56.

3. שביל אללה, בערבית «في سبيل الله למען אללה, או בשביל אללה», מונח כולל כל מיני מעשים טובים במיוחד מלחמה נגד אויבי אללה והחברה מחוץ לחברה ומתוכה (למען אללה).

4. בערבית «قرض حسن הלוואת חסד, גמול חסד».

5. ר' סורת סבא' 34: 39; וסורת את-תע'אבון 64: 17.

247. וְהִנְבִּיאַ שְׁלֵהֶם אָמַר לָהֶם, «אַלֶּלָה בָּחַר לָכֶם טָאלוֹת כְּמִלְךְ עֲלֵיכֶם». אָמְרוּ, «אֵיךְ יִמְלֹךְ הוּא עָלֵינוּ וְאֶנְחֵנוּ רְאוּיִים יוֹתֵר מִמֶּנּוּ לְמַלּוּכָה? וְגַם עֶשֶׂר רַב אֵין לוֹ». אָמַר, «אַלֶּלָה בָּחַר בּוֹ לְמִלְךְ עֲלֵיכֶם, וְהִרְבָּה לוֹ דַּעַת וְקוֹמָה». אֶלֶלָה נוֹתֵן מַלְכוּת לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאַלֶּלָה רַב-אֶמְצָעִים וְרַב-דַּעַת.

248. וְאָמַר לָהֶם נְבִיאֵם, «הָאוֹת לְאֲשׁוֹר מַלְכוּתוֹ יִנְתֵּן לָכֶם בְּבוֹא אֲרוֹן הַבְּרִית אֲלֵיכֶם עִם הַשְׂכִּינָה בְּתוֹכּוֹ מִרְבוֹנְכֶם וּשְׂרִידִים שֶׁהִשְׁאִירוּ בְּנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל מוֹסֵא וּבְנֵי בֵּיתוֹ שֶׁל הָאָרוֹן (אַהֲרֹן) כְּאֲשֶׁר הוּא נִשָּׂא עַל יְדֵי הַמַּלְאָכִים. בְּזֹאת יֵשׁ לָכֶם אוֹת, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם».

קטע 33

249. כְּאֲשֶׁר יֵצֵא טָאלוֹת עִם הַחִילִים שְׁלוֹ, אָמַר, «הִנֵּה אֶלֶלָה מְנַסָּה אֶתְכֶם בְּנֶהֱרָ. מִי שְׁיִשְׁתֶּה מִמֶּנּוּ לֹא לִי הוּא, אֲדָּ מִי שְׁלֹא יִטְעַם מִמֶּנּוּ לִי הוּא, וְגַם כָּל הַשּׁוֹתֶה רַק בְּמִלּוֹא יָדוֹ». (וְכְּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל הַנֶּהֱרָ רַבִּם שְׁתוּ עַד לַרְוִיָּה מִמֶּנּוּ, פָּרַט לְמַעֲטִים, וּבַחֲצִיתוֹ אֶת הַנֶּהֱרָ יַחַד עִם נְאֻמָּנִיו, אָמְרוּ, «אֵין בְּכַחֲנוּ לְהִלָּחֵם הַיּוֹם בְּג' אֱלוֹת (בְּגִלְתִּי) וְחִילָיו». וְרַק אֶלָּה שְׂיִדְעוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְגֹּשׁ אֶת אֶלֶלָה, אָמְרוּ, «כַּמָּה פְּעָמִים הִקְבוּצָה הַקְּטָנָה נִצָּחָה בַּעֲזָרַת אֶלֶלָה קְבוּצָה גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה. אֶלֶלָה הוּא עִם הַסַּבְלָנִים».

250. וְכִשְׁעָמְדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים מוֹל ג' אֱלוֹת (גִּלְתִּי) וְחִילָיו, אָמְרוּ, «רְבוּנֵנוּ! הַשִּׁירָה סַבְלָנוֹת עָלֵינוּ, חֲזַק אֶת מַעֲמַדְנוּ, וְעֲזֹר לָנוּ לְגִבּוֹר עַל הַכּוֹפְרִים».

251. וּבַעֲזָרַת אֶלֶלָה הֵם הִבִּיסוּ אוֹתָם, וְדֹאוּד (דָּוִד) הִרְגָּ אֶת ג' אֱלוֹת, וְאַלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַמַּלּוּכָה וְאֶת הַחֲקָמָה וְלִמְדָהּ מִכָּל מָה שְׁרָצָה. וְלוֹלֵא הַדָּף אֶלֶלָה בְּנֵי הָאָדָם, אֶלָּה בִּידֵי אֶלָּה, נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ. אֶלֶלָה הוּא רַב-חֲסֵד לְכָל הַבְּרוּאִים.

252. אֶלָּה אוֹתוֹת אֶלֶלָה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךְ (מוֹחֲמַד) בְּאַמֶּת,¹ וְאַתָּה הַנֶּדָּ אַחֵד מִן הַשְּׁלִיחִים.

חלק 3

253. אֵלֶּה הַשְּׁלִיחִים, הַעֲדַפְנוּ אֶחָדִים מֵהֶם עַל פְּנֵי אֶחָדִים. יֵשׁ בָּהֶם אֶחָדִים
אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהָ אֹתָם, וְאֶחָדִים מֵהֶם כָּאֵלֶּה שֶׁהֶעֱלָה בְּדִרְגּוֹת. וְלַעֲיִסָּא בֶן
מֶרְיָם נָתַנוּ אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְחִזְקָנוּ אוֹתוֹ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לוֹ רָצָה אֱלֹהָ לֹא
הָיוּ אֵלֶּה שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם מִחֻלָּקִים בִּינֵיהֶם לְאַחַר שֶׁנָּתַנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת
הַבְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִחְלָקוּ בִּינֵיהֶם: כִּי חִלַּק מֵהֶם הָאֱמִינוּ וְחִלַּק כִּפְרוּ.
אֵלֶּה רָצָה אֱלֹהָ, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים בִּינֵיהֶם. וְאֱלֹהָ פּוֹעֵל כַּרְצוֹנוֹ.

קטע 34

254. הִיוּ הַמַּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ מִן הַמָּמוֹן שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, לִפְנֵי שֶׁיָּבֹאוּ יוֹם
שָׁאִין בּוֹ מִקֹּחַ וּמִמְכָּר, וְלֹא קֶשֶׁרִי יְדִידוֹת, וְלֹא תִתְקַבֵּל כָּל הַתַּעֲרָבוֹת,
וְהַכּוֹפְרִים הֵם הַחוּטָאִים.¹

255. אֱלֹהָ, אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, הַחַי וְהַנֶּצֶחִי, לֹא תֵאֲחַז אוֹתוֹ תְּנוּמָה וְלֹא שְׁנָה. לוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ. וּמִי זֶה אֲשֶׁר יָבֹא בְּהַמְלָצָה לִפְנֵינוּ אֶלֶּא
בְּרִשּׁוֹתוֹ? הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ
לְהַשִּׁיג מְאוּמָה מִיִּדְעָתוֹ אֶלֶּא בְּרִשּׁוֹתוֹ. הַכּוֹרְסִי שֶׁלוֹ (כְּסָאוֹ)² מְכִיל שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, וְלֹא תִכְבַּד עָלָיו שְׁמִירָתָם. וְהוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַעֲצוּם.

256. אֵין לְכַפֵּת דָּת בִּפְנֵי³, כִּי כָּבֵד הַבָּרִר הַיָּשָׁר מִן הַתַּעֲנִיָּה. כָּל הַכּוֹפֵר בְּטֹאע'וֹת
(הָאֱלִילִים) וּמַאֲמִין בְּאֱלֹהָ מִחוּזִיק בְּקֶשֶׁר הָאֱמִיץ הַבְּלָתִי מִנְתֵּק,⁴ כִּי אֱלֹהָ
שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.

257. אֱלֹהָ הוּא מְגֹן עַל הַמַּאֲמִינִים וּמַעֲבִירָם מִן הַחֲשֵׁכָה אֶל הָאוֹר, אוֹלָם
הַכּוֹפְרִים, הַטֹּאע'וֹת (הָאֱלִילִים) מְגַנִּים עֲלֵיהֶם, וְיַעֲבִירוּ אוֹתָם מִן הָאוֹר
אֶל הַחֲשֵׁכָה.⁵ אֵלֶּה מְשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ וְלֹנְצֵחַ יְהִיוּ בָּהּ.

קטע 35

258. הָאֵם לֹא רָאִיתְ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הִתּוֹכַח עִם אַבְרָאָהִים בְּדִבְרֵי רְבוּנוֹ בְּגִל
שֶׁאֱלֹהָ נָתַן לוֹ אֶת הַמְּלוּכָה? כְּשֶׁאַבְרָאָהִים אָמַר לוֹ, רְבוּנִי הוּא אֲשֶׁר

1. ר' סורת אל-מואמנון 23: 101.

2. כסאו: מונח זה העניק לפסוק זה את הכינוי «אאית אל-כורסי, פסוק הכסא». המוסלמים נותנים חשיבות מיוחדת לפסוק זה, והם קוראים אותו כל הזמן מבקשים ברכתו של אלה.

3. אלה מצווה על המוסלמים לא לכפות אסלאם על איוה שהוא בן אדם משום שאסלאם הוא מתנה שאללה מעניק למי שהוא ירצה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 125; וסורת אז-זומר 39: 22.

4. הקשר האמיץ הוא דת האסלאם.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 122, ופי' 153.

יחיה וימית. אמר, גם אני אחיה ואמית. אז אמר אברהם, אללה יביא את השמש מן המזרח, תביא אתה אותה מן המערב. אז נדהם הכופר. אללה לא ידריד את הרשעים.

259. אז מה אתה חושב על האיש, אשר עבר בעיר שחרבה על כל בניניה, אמר, «איך יוכל אללה להחיותה לאחר מותה?» אז המיתו אללה מאה שנים, ואז החיה אותו ואמר לו, «כמה זמן שהית בין המתים?» אמר, «שהיתי יום או חלק מיום». ואז אמר לו אללה, «לא, כי מאה שנים שהית. הבט אל מאכלך ומשקך לא השתנו, והבט אל חמורך. כך נעשה ממך אות לבני האדם. והבט אל העצמות, איך נקים אותן ואחר כך נכסה אותן בשׂר». לאחר שנתברר לו הדבר, אמר, «מכיר אני כי אללה הכל-יכל».
260. וכאשר אברהם אמר, «רבוני! הראה לי איך תחיה את המתים». אמר (אללה), «האם לא תאמין?» אמר (אברהם), «בדאי, כן. אבל למען ירגע לבי». אמר אללה, «קח ארבעה מיני צפורים וצרף אותם אליך (וחתך אותן לחתיכות), ושים כל חתיכה על הר, אחר קרא אליהו, ובמהירות יבואו אליך עפים. דע כי אללה עוזר וחכם».

קטע 36

261. משלם של אלה המוציאים מכספם למען אללה כגרעין שהצמיח שבע שבולים, ובכל שבלת מאה גרעינים. אללה יכפיל למי שירצה, ואללה רב-חסד ויודע.
262. המוציאים מכספם בשביל אללה, ואינם מלויים את תרומתם בדברי התרברבות ופגיעה, הנה שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם הגון.
263. אמירת דברים נפים (למבקש עזרתכם) וסליחה יותר טוב מצדקה אשר תבוא אחריה פגיעה. ואללה בלתי-זקוק לדבר ומתון.
264. הוי המאמינים! אל תבטלו את הצדקה שלכם על ידי התרברבות ופגיעה, כאותו אדם המוציא מכספו כדי להראות לבני האדם, ואינו מאמין באללה וביום האחרון. דומה הוא לסלע מכסה עפר; שגשם שוטף פגע בו, והשאירו צחיח. כך גם הם לא יפיקו דבר ממה שעשו. ואללה לא ידריד את הכופרים.
265. המוציאים מכספם בבקשם את רצון אללה, ומתוך רצונם הטוב, נמשלו לגן על רמה שירד עליו גשם שוטף, לכן הכפיל את יבולו, ובאין גשם, יספיק לו הטל. ואללה רואה את מעשיכם.

266. הִירְצָה הָאֶחָד מֵכֶם שִׁיְהִיָּה לוֹ גֹן תִּמְרִים וְעֵנָבִים וּמִכָּל הַפְּרוֹת, אֲשֶׁר נְהוּרוֹת זֹרְמִים תַּחְתָּיו, אֵד לַעַת זִקְנָתוֹ יִהְיוּ לוֹ יְלָדִים חֲלָשִׁים, וְהָגֹן יִפְגַּע בְּסַעְרָה הָרַת אֵשׁ שֶׁתִּשְׂרֹף אוֹתוֹ? כִּד יִבְחִיר לָכֶם אֵלֶּה אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תַּחֲשֹׁבוּ עֲלֵיהֶם.

קטע 37

267. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הוֹצִיאוּ (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה) מִן הַמִּבְחָר שֶׁאֲסַפְתֶּם, וּמִמָּה שֶׁהוֹצֵאנוּ לָכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְאֵל תִּבְחָרוּ אֶת הַפְּחוֹת שֶׁבּוֹ לַתָּת (בְּשִׁבִיל אֵלֶּה), אֲשֶׁר לֹא הֵייתֶם לוֹקָחִים לַעֲצָמְכֶם אֶלָּא אִם תַּעֲלִימוּ עֵין. דַּעוּ כִּי אֵלֶּה בְּלִתי-זְקוּק לְדָבָר וּמִשְׁבַּח.
268. הַשָּׁטָן יַפְחִיד אֶתְכֶם בְּעֵנִי, וּמִצּוֹה עֲלֵיכֶם לִהְיוֹת מִשְׁחָתִים, וְאֵלוּ אֵלֶּה מִבְּטִיחַ לָכֶם סִלִּיחָה מִמֶּנּוּ וְחֶסֶד, אֵלֶּה רַב-אֲמָצְעִים וְיֹדֵעַ.
269. הוּא (אֵלֶּה) יִתֵּן אֶת הַחֲכָמָה לְאֲשֶׁר יִרְצָה. וּמִי שֶׁמִּקְבֵּל הַחֲכָמָה (מֵאֵלֶּה) יִזְכֶּה בָּרַב טוֹבָה. רַק בְּעֵלֵי בִינָה יִזְכְּרוּ.
270. כָּל תְּרוּמָה שֶׁתִּתְּנוּ וְכָל נֶדֶר שֶׁתִּדְּרוּ, אֵלֶּה יֵדַע אוֹתָם. וְלִכְפֹּרִים אֵין עוֹזְרִים.
271. אִם תִּתְּנוּ צִדְקָה בְּגִלּוּי טוֹב הוּא, אֵד אִם תִּסְתִּירוּ אוֹתָהּ וְתִתְּנוּהָ לַעֲנִיִּים יוֹתֵר טוֹב לָכֶם, וְאֵלֶּה יִכְפֹּר לָכֶם מִרְעוּתֵיכֶם. אֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
272. אֵין אֶתָּה (מוֹחֲמֵד) אַחֲרָאִי לְהַדְרִכְתֶּם, כִּי אֵלֶּה מְדִרִיד אֶת מִי שֶׁיִּרְצָה. וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, לִנְפִשְׁכֶם הוּא, וְלֹא תוֹצִיאוּהוּ אֶלָּא לְרִצּוֹת פְּנֵי אֵלֶּה. כָּל הַטוֹב שֶׁתּוֹצִיאוּ יוֹחֵזר וְיוֹכְפֵל לָכֶם (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תַעֲשִׂקוּ,
273. (הַצִּדְקָה שֶׁתּוֹצִיאוּ) הִיא מִיעֲדַת לַעֲנִיִּים אֲשֶׁר אֵינֶם יְכוּלִים לְנוּעַ בְּאַרְץ לְצִרְכֵי פְּרִנְסָתָם בְּגִלָּל אֲמוּנָתָם בְּאֵלֶּה. וּמִי שֶׁלֹּא מִכִּיר אוֹתָם וְאֶת הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם יַחֲשִׁבֵם לַעֲשִׂירִים, כִּי נִמְנָעִים הֵם מִלְבָּקֵשׁ צִדְקָה, אוּלָם תִּכְבִּיר בְּסִימָנֶם, אֵין הֵם שׁוֹאֲלִים טוֹבָה מֵאֲנָשִׁים בְּהַפְצָרָה. כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ, אֵלֶּה יֹדֵעַ אוֹתוֹ.

קטע 38

274. כָּל אֵלֶּה שֶׁמוֹצִיאִים כֶּסֶפֶם (בַּצִּדְקָה) לִילָה וְיוֹם בְּסִתֵּר וּבִגְלוּי, לָהֶם שְׂכָרָם אֶצֶל רַבּוֹנָם, וְלֹא עֲלֵיהֶם מוֹרָא וְלֹא יִגּוֹן.
275. הָאוֹכְלִים רַבִּית לֹא יִקוּמוּ לְתַחִיָּה (בְּיוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים) אֶלָּא כְּפִי שִׁיקוּם מִי שִׁישׁ בּוֹ שֶׁמֶץ שֶׁל שְׁעוֹר, קֶם וְנוֹפֵל. זֹאת בְּגִלָּל שֶׁאֲמָרוּ, «מִקָּח וּמִמְכָּר כְּמוֹ רַבִּית». וְאוּלָם אֵלֶּה הַתִּיר אֶת הַמִּקָּח וְהַמִּמְכָּר וְאֶת הָרַבִּית אֲסָר.

לכן, כל מי שהגיעה אליו אזהרה זו מרבנו, והפסיק לאכל רבית, יחזיק באשר כבר קיבל, ואללה יטפל בענינו. אך אשר ישוב (לקחת רבית), אלה משוכני האש ולנצח יהיו בה.

276. אללה ימחק את הרבית וירפה את הצדקה. אללה אינו אוהב כל כופר וחוטא.

277. אך אלה אשר האמינו ועשו את הטוב, והקימו את התפלה ונתנו את הזכאת, להם שכרם אצל רבונם, ולא עליהם הפחד ולא עליהם היגון.

278. הוי המאמינים! יראו את אללה, והניחו מה שנותר לכם מן הרבית אם באמת מאמינים אתם,

279. ואם לא תעשו כן, הכינו את עצמכם למלחמה באללה ושליחו, ואולם אם תחזרו בתשובה, תקבלו בחזרה את הקרן של הונכם, לא תעשקו ולא תעשקו.

280. ואם במצוקה הוא (החייב), תנתן לו ארפה (עד אשר ירחב לו), ואם תעשו עמו צדקה (שלא לגבות את החוב), טוב לכם, לו ידעתם.

281. יראו את היום בו תחזרו אל אללה, ואז תקבל כל נפש את המגיע לה, והם לא יעשקו.

קטע 39

282. הוי המאמינים! באשר אתם נותנים חוב ביניכם לזמן קבוע, עשו זאת בכתב, וצריך לכתב לכם כותב בצדק. אסור לכותב לסרב מלכתב באשר למדהו אלה. עליו לכתב, והחייב יכתוב לו, ויירא את אללה רבנו, ולא יפחית מחובו מאומה. אם החייב היה בלתי שפוי או חלוש בדעתו שאינו מסוגל להכתיב, יכתוב הממנה עליו בשמו בצדק. הקימו שני עדים מקרב אנשיכם. אם לא ימצאו שני אנשים, כי אז איש אחד ושתי נשים אשר אתם מרצים מהן כעדות, שאם תשגה האחת, תזכיר לה האחרת. ואסור לעדים לסרב מלהעיד בכל זמן שיתבקשו להעיד. ואל תתגרשו בכתיבת החוב בין אם קטן הוא או גדול, ואת מועד פרעונו. דרך זו כשרה יותר בעיני אללה וטובה יותר לשמירת העדות ולמניעת ספקות. ואולם אם סחורה זמינה היא אשר תמסרוה מיד ליד ביניכם, אין בעיה אם לא תכתבוה. הקימו עדים לכל עסקה שתעשו, מבלי שתשתמשו בלחץ נגד כותב או עד, כי אם כה תעשו, יהיה זה חטא מצדכם. לכן יראו את אללה, ואללה ילמדכם, ואללה יודע כל דבר.

283. ואם נוסעים אתם, ולא תמצאו כותב, הפקידו פקדון. אם מוסר אדם פקדון לרעהו, חייב מקבל הפקדון להחזירו כמצות אלה רבונו. ולא תעלימו את העדות, ואשר יעלים אותה בלבם אשם הוא, כי אלה יודע את מעשיכם.

קטע 40

284. לאלה כל מה שבשמים ומה שבארץ, ובין אם תגלו או תסתירו את מה שבנפשכם, אלה ישפט אתכם עליו, ואחר יסלח למי שירצה ויעניש את מי שירצה, כי אלה הכל-יכל.

285. השליח (מוחמד) האמין במה שהורד אליו מרבונו, וגם כן המאמינים. כל אחד האמין באלה ובמלאכיו, ובספריו¹ ובשליחיו, מבלי להפלות בין אחד משליחיו, ואומרים, שמענו וצייתנו, סלח לנו רבונו, וסוף כלם לחזר אליך.

286. אלה, אינו מטיל על נפש לשאת יותר מכפי יכולתה, ותקבל את שכרה לפי מעשיה הטובים, ותקבל את ענשה לפי חטאיה. רבונו! אל תכעס עלינו אם נשכח או נשגה, רבונו! אל תטיל עלינו נטל כפי שהטלת על אלה שקדמו לנו. ואל תטיל עלינו במה שאין בכחנו לשאת, וסלח לנו, ומחל לנו, ורחם עלינו, כי אתה השולט בנו, והענק לנו נצחון על האנשים הכופרים.

3

סִוְרַת אֶאֱל עֶמְרָאן מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם

סורה זו קיבלה את שמה מן השם «אאל עֶמְרָאן, מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» הנזכר בפסוקים 33 - 37. משפחת עמראן היא משפחת «מרים» אמו של הנביא «עיסא בן מרים», ולא משפחת מוסא והארוֹן. השם «אאל עֶמְרָאן» הופיע בסורה זו בפעם ראשונה. סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנפאל 8, ופסוקיה מאתים. קיבלה את שמה «מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם» מפסוק שלושים ושלושה.

סורת אאל עמראן 3

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.מ.¹
2. אללה, אין אללה אלא הוא, החי והקים,
3. הוא הוריד מן השמים אליך (מוחמד) הספר (הקוראן) באמת מאשר את (ספרי הקדש) שהורדו לפניו, וגם הוא אשר הוריד את התורה והאנג'יל (האונג'ליון),
4. מקדם כהדרך לבני אדם, והוריד את הפורקאן.² הכופרים באותות אללה, להם ענש קשה (ביום הדין), כי אללה עזוז ובעל ענשין.
5. אללה, אין דבר בארץ או בשמים שנסתר ממנו.
6. הוא שעצב דמותכם ברחם כרצונו, ואין אללה מבלעדיו, והוא העזוז והחכם.
7. הוא שהוריד מן השמים אליך (מוחמד) את הספר (הקוראן). ישנם בו אותות מדקים, והם יסוד הספר,³ ואחרים המשתמעים לכמה פנים. אלה אשר תעיה בלבם בוחרים את האותות המשתמעים לכמה פנים כדי לעורר ספקות, וכדי לפרשו כחפץ לבם, ואולם רק אללה ידע את פשרו. המשרשים בחכמה ובידע אומרים, אנחנו מאמינים בו, הכל מעם רבונו. רק בעלי הבינה יזכרו.
8. רבונו! אל תתעה את לבותינו לאחר שהדרכתנו, ותן לנו רחמים מאתך, כי אתה הוא הנותן בשפע.
9. רבונו! אתה תאסף את כל בני האדם ביום אשר אין ספק בבואו (יום הדין). אללה לא יפר הבטחה.

קטע 2

10. הכופרים, לא יעזר להם רכושם ולא בניהם במאומה אצל אללה, אלה יהיו דלק האש.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. הפורקאן, אחד מכינויי הקוראן, המבדיל בין אמת ושקר.

3. בערבית, «אום אל-כתאב, אם הספר», או «הלוח השמימי».

11. כַּמְנֵהָג אֲנָשִׁי פְּרָעָה וְאִשָּׁר לַפְּנִיָּהֶם, כַּחֲשׂוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאַלְלָה הָעֵנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל אֱלֹהֶה קָשָׁה מְאֹד.¹
12. אָמַר לַכּוֹפְרִים! תִּגְנָצְחוּ וְתִאֲסָפוּ אֶל גִּיהֶנֶם. כִּמְהָ רַע מְקוֹם הַמְּנוּחָה!
13. כִּבְר הָיָה לָכֶם אוֹת בְּשָׁנֵי מַחְנוֹת אִשָּׁר נִפְגְּשׁוּ (בַּבֶּדֶר);² מַחְנֶה אֶחָד לָחֶם לְמַעַן אֱלֹהֶה,³ וְהִשְׁנִי כִפּוֹר.⁴ הַמֶּאֱמִינִים רָאוּ בַּעֲיֵנֵיהֶם אֶת מַחְנֶה הַכּוֹפְרִים כָּאֵלוּ הָיָה כְּפָלִים מִמֶּסְפָּרָם הֵם.⁵ כִּד מִנְחִיל אֱלֹהֶה נִצְחוֹן לְמִי שִׁירָצָה. וּבִזָּה יֵשׁ לָקַח לְבַעֲלֵי בִינָה.
14. הָאֲנָשִׁים מִקְסָמִים בְּאַהֲבַת הַחֶשֶׁק לְנָשִׁים וּלְבָנִים וּלְאוֹצְרוֹת זָהָב וְכֶסֶף, וְסוֹסִיס מְצִינִים, וּמִקְנֶה, וְזָרַע. כֹּל זֶה תַּעֲנוּג זְמַנִּי שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲמָנָם הַתַּעֲנוּג הַנִּצְחִי הוּא אֲצֵל אֱלֹהֶה.
15. אָמַר! הָאֵגִיד לָכֶם מֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר מִכֹּל זֶה! לִירָאִים יֵשׁ אֲצֵל רְבוּנָם גָּנִים אִשָּׁר נִהְרֹת זֹרָמִים מִתַּחְתָּם לְנִצָּחַ חַיֵּי בָּהֶם, וּבְנוֹת זֹג מְטֹהְרוֹת, נוֹסֵף לְכֹל זֶה יִקְבְּלוּ הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהֶה. וְאַלְלָה מִשְׁגִּיחַ עַל עֲבָדָיו.
16. הָאוֹמְרִים, רְבוּנָנוּ! אָנוּ מֶאֱמִינִים בָּדָ, סִלַּח לָנוּ עַל חֲטֵאֵינוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
17. בַּעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת, וְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, וְהָאֲדוּקִים, הַמוֹצִיאִים מִמוֹן (כַּצִּדְקָה), וְהַמְתַּפְּלִילִים לְסִלִּיחָה עִם שָׁחַר.
18. אֱלֹהֶה הַעִיד כִּי אֵין אֵלֶה זֹלָתוֹ, וְכֹן (הַעִידוּ) הַמְּלָאָכִים, וּבַעֲלֵי הַדַּעַת, עוֹמֵד בַּצִּדָּק. אֵין אֵלֶה זֹלָתוֹ, הַעִיזוּ וְהַחֲכִם.
19. הַדַּת הָאֶמְתִּית אֲצֵל אֱלֹהֶה הִיא דַּת הָאֲסֵלָאִם. אֵלֶה שֶׁנִּתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), לֹא נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם אֵלָּא מִתּוֹךְ קִנְיָה מַצֵּדָם (לְדַת הָאֲסֵלָאִם) לְאַחַר שֶׁהִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת. וּמִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֶה, הִנֵּה אֱלֹהֶה מְהִיר-חֲשָׁבוֹן.
20. אִם יִתְנַפְּחוּ אֶתְדָּ (מוֹחֲמֵד), אָמַר, «הַתְּמַסְרָתִי לְאַלְלָה אֲנִי וְהַחֲסִידִים שְׁלִי. וְאָמַר לְאַלְלָה אִשָּׁר נִתֵּן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) וְלֹאֲלָה שֶׁלֹּא

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 52.

2. בדר : מקום בין מכה ואל-מדינה שבו המאמינים ניצחו את הכופרים של מכה בשנה השנית להגירה בפעם הראשונה מאז קום האסלאם במכה.

3. המחנה שלחם למען אללה, הוא המחנה של המוסלמים של מדינה.

4. המחנה הכופר הוא המחנה של קורשי. הכופרים של מכה.

5. בעצם מספר הכופרים היה פי שלושה או ארבעה יותר מהמוסלמים, ולראות אותם פי שניים יותר

מהם הקל עליהם ונתן להם בטחון עצמי. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 44.

נתן להם ספר, האם התמסרתם לאללה? ואם הם התמסרו, הם כבר הדרך. ואם יפנו ערף, (אין אתה אחראי להם), כי עליך רק להודיע להם. ואללה משגיח על עבדיו».

קטע 3

21. הכופרים באותות אללה, וההורגים את הנביאים בלי צדק, וגם הם הורגים את האנשים אשר יצוו אותם על צדק. אלה בשר להם כי ענשם מכאיב.
22. וכל מעשיהם בעולם הזה יאבדו להם, ובעולם הבא לא יהיה להם עוזר.
23. הלא ראית את אלה אשר ידעו מנה מן הספר (התורה) מזמנים לבוא אל ספר אללה (הקוראן) למען ישפט ביניהם, והנה חבורה מהם התרחקה וסרבה.
24. זאת כי אמרו, «לא תגע בנו האש אלא לימים ספורים». השלה אותם מה שבידו בדת שלהם.
25. ומה יעשו כאשר נאספם ביום (יום הדין) שאין ספק בו, כשכל נפש תקבל את גמולה, והם לא יקפחו.
26. התפלל! «אללה! מולך המלכות, הנך מעניק מלוכה למי שתרצה, ותפקיע את המלוכה ממי שתרצה, אתה נותן עז למי שתרצה, ומשפיל את מי שתרצה, בידיך כל הטוב, ואתה הכל-יכל».
27. אתה מחדיר הלילה לתוך היום, ומחדיר את היום לתוך הלילה, ומוציא את החי מן המת ואת המת מן החי, ותשלח פרנסה לאשר תרצה בלי הגבלה».
28. אל יקחו המאמינים את הכופרים למגנים במקום המאמינים. וכל העושה זאת, אין לו מה לקוות מאללה, אלא אם תעשו זאת להגן על עצמכם מפני סכנה. אללה יזהירכם ממנו, כי אל אללה הכל חוזרים.
29. אמר! אם תסתירו אשר בלבובתיכם (מן הידידות לכופרים) או תגלוהו, אללה ידע אותו, כי הוא יודע את כל אשר בשמים ואשר בארץ, ואללה הכל-יכל,
30. ביום אשר בו תמצא כל נפש את כל מעשיה הטובים והרעים נצבים לפניו, אז תרצה כל נפש שיהיה בינה לבין מעשיה הרעים מרחק מאוד גדול. אללה מזהירכם ממנו, אך הוא רחום בעובדיו.

קטע 4

31. (הוי מוחמד!) אָמַר! «אַם אוהבִים אַתָּם אֶת אֱלֹהָ, תַּאֲמִינוּ בִּי וְנִהְיֶה כְּפִי שְׂאֵנִי נוֹהֵג, אֲזִי יֵאָהֲבְכֶם אֱלֹהָ וְיִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם. אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם».
32. אָמַר! «צִיְתוּ לְאֱלֹהָ וּלְשָׁלִיחַ (מוחמד), וְאַם יִכְנוּ עֲרֹף, הִנֵּה אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
33. אֱלֹהָ בָּחַר אֶת אָדָם (הראשון), וְאֶת נוֹחַ (נח), וְאֶת מִשְׁפַּחַת אַבְרָאָהִים, וְאֶת מִשְׁפַּחַת עֲמֵרָאן מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם.
34. כָּל־כֶּם בְּנֵי שׁוֹשְׁלֶת אַחַת. וְאֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
35. כַּאֲשֶׁר אֲשַׁתּוֹ שֶׁל עֲמֵרָאן! אָמְרָה, «רְבוּנִי! הִנֵּה נִדְרַתִּי לָךְ אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנִי. אֲנִי קָבַל מִמֶּנִּי! אֵתָּה הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ».
36. כַּאֲשֶׁר יִלְדָה אוֹתָהּ, אָמְרָה, «רְבוּנִי! יִלְדַּתִּי נִקְבָּה - וַיּוֹדֵאִי, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְׂיִלְדָּה - וְאֵין הַזָּכֵר כִּנְקָבָה, וְקִרְאֲתִי אֶת שְׁמָהּ מֵרִים, אֲנִי שֹׁמֵר עָלֶיהָ וְעַל צֶאֱצָאֶיהָ מִפְּנֵי הַשָּׁטָן הָאֲרֻר».
37. רְבוּנָה קָבַל אוֹתָהּ (הַבַּת) קָבָלָה טוֹבָה, וְהַצְמִיחַ אוֹתָהּ כְּצֶמַח טוֹב, וַיִּמְנַח לָהּ אֶת זִכְרִיא (זִכְרִיָּה) לְאֵמֹן. בְּכָל פֶּעַם שֶׁבָּקֵר אֶצְלָה זִכְרִיא בַּמָּקוֹם עֲבוֹדָתָהּ אֶת אֱלֹהָ, מָצָא אֶצְלָה מְזוֹן. אָמַר, «מֵרִים מֵאֵין לָךְ זֶה?» אָמְרָה, «מֵאֵת אֱלֹהָ הוּא». אֱלֹהָ מִפְּרִנֶּס אֶת מִי שְׂיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.
38. שֶׁס זִכְרִיא הִתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנוֹ, «רְבוּנִי! הֲעֵנֵק לִי צֶאֱצָאִים טוֹבִים מֵאֵתָּךְ, כִּי אֵתָּה שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה».
39. וְהַמְּלָאכִים קִרְאוּ אֵלָיו בַּעֲדוֹ עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה בַּמִּסְגָּד, אֱלֹהָ מְבַשֵּׁר לָךְ עַל (בֶּן וְשָׁמוֹ) חִזְיָא (יוֹחָנָן) מֵאֵמִין בַּמִּלָּה אֲשֶׁר תְּבוֹא מֵאֱלֹהָ, וְיִהְיֶה רְבוּן, וְיִטְהוֹר, וְיִבְיֵא מִן הַיִּשְׂרָאִים.
40. אָמַר (זִכְרִיא), «רְבוּנִי! כִּיצַד יִהְיֶה לִּי בֶן וְאֵנִי מְאוּד זָקֵן וְאֲשַׁתִּי עֲקָרָה?» וְהוּא נֶעֱנֶה, «כִּךְ יִהְיֶה. אֱלֹהָ יַעֲשֶׂה כָּל מַה שְׂיִרְצָה».
41. אָמַר (זִכְרִיא), «רְבוּנִי! עֲשֵׂה לִּי אוֹת». וְהוּא נֶעֱנֶה, «הָאוֹת שֶׁלָּךְ הוּא: אֵל תִּדְבֹּר עִם בְּנֵי הָאָדָם שְׁלוֹשָׁה יָמִים אֶלָּא בְּרָמִי. וְהִרְבָּה לְהַזְכִּיר אֶת רְבוּנוֹ וְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו עַרְב וּבֹקֵר».

קטע 5

42. ויזכר באַשר המלאכים אמרו, «מרים! אללה בחר בך, וטהר אותך, ובחר בך להיות מעל נשות העולם,
43. מרים! צייתי לרבונך, וסגדי, וכרעי עם הכורעים».
44. זהו אחד מן המאצעות הנסתרים אשר אנחנו מגלים אותו לך (הנביא), כי לא היית עמהם באשר (הפילו גורל) בהשליכם את עטיהם למען ידעו מי מהם יהיה אמן את מרים, ולא היית עמהם בריבם ביניהם.
45. והמלאכים אמרו, «מרים! אללה מבשרך על (הלדת בן לך) על פי מלה מאתו, שמו המסיח (המשיח) עיסא בן מרים, נכבד בעולם הזה ובעולם הבא, ומן המקרבים (לאללה).
46. ויזכר אל בני אדם בהיותו בעריסה ובגיל העמידה, ויהיה מן הישרים».
47. אמרה, «רבוני! כיצד יהיה לי בן ואיש לא בא אלי» נענתה, «כך יבא אללה את מה שירצה, ואם החליט על דבר, הוא יאמר לו, 'היה!' והיה».
48. הוא (אללה) ילמדוהו הפתב, והחכמה, והתורה, והאנג'יל.
49. וישלח אותו אל בני ישראל, (ויאמר להם), «הנה באתי אליכם עם את מרבונכם: אברא לכם מטין דמות עוף, ואפח בו (רוח), והיה לעוף ברצון אללה. ואני ארפא את העור מלדה, ואת המצרע, ואחיה את המתים ברצון אללה. נוסף לכל זה, אני אוכל להודיעכם את אשר תאכלו ומה אתם אוגרים בבתיכם. בזאת יהיה לכם אות (שאני נביא) אם מאמינים אתם,
50. ואני מאמין בתורה שבין ידי, ולהתיר לכם חלק ממה (האכל) שנגאסר עליכם. והבאתי לכם אות מעם רבונכם, לכן יראו את אללה ושמעו בקולי.
51. כי אללה הוא רבוני ורבונכם, על כן עבדוהו, וזהו דרך הישר».
52. אך באשר הרגיש עיסא (המשיח) בכפירתם, אמר, «מי יהיו עוזרי לאללה?» אמרו חסידיו, «אנחנו נעזר לך למען אללה. אנחנו מאמינים ויהיה לנו עד כי מסלמים (מתמסרים) אנחנו.
53. רבוננו! אנחנו מאמינים באשר הורדת (מן האנג'יל), ונלך אחרי השליח (עיסא), על כן כתב אותנו עם העדים».
54. הם (הלא מאמינים בעיסא) זממו נגדו, ואללה זמם, ואללה הוא הטוב שבזוממים.

קטע 6

55. אַלְלָה אָמַר, «עִיסָא! אָנִי עוֹמֵד לְהוֹצִיָאָךְ מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְאַעֲלֶה אוֹתָךְ אֵלַי, וְאַצִּיל אוֹתָךְ מִן הַכּוֹפְרִים, וְאַשִּׁים אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּךָ מַעַל הַכּוֹפְרִים עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, וְאֶז תַּחֲזֶרְוּ אֵלַי, וְאַשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּאִשֶּׁר נַחֲלַקְתֶּם בּוֹ .
56. אַךְ אֶת אִשֶּׁר כָּפְרוּ, אַעֲנִישׁ אוֹתָם עֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאִין לָהֶם כָּל עוֹזָר».
57. אוֹלָם אֵלֶּה אִשֶּׁר הָאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, (אַלְלָה) יִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם. אַלְלָה אִינוּ אוֹהֵב אֶת הַרְשָׁעִים.
58. זֶה מֶה שְׁאַנְחֵנוּ מוֹסְרִים לָךְ (מוֹחֲמַד) הוּא מִן הָאוֹתוֹת וְהַסְפֵּר הַמַּחֲכִים הַמִּפְרִיד בֵּין הָאֱמֶת וְהַשֶּׁקֶר.
59. הִנֵּה מִשַּׁל עִיסָא אַצֵּל אַלְלָה כְּמִשַּׁל אָדָם, אִשֶּׁר בָּרָא אוֹתוֹ מֵעָפָר, וְאֶז אָמַר לוֹ, «הִיָּה!» וְהִיָּה.
60. זֹו הָאֱמֶת מִרְבוֹנָךְ, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה מִן הַסַּפְקָנִים.
61. אִם יִתְוַכְחוּ אִתָּךְ (מוֹחֲמַד) עַל אוֹדוּתָיו (עִיסָא הַמְּשִׁיחַ) לְאַחַר כָּל הַדַּעַת, אִשֶּׁר בָּאָה אֵלֶיךָ, אָמַר, «בּוֹאוּ וְנִקְרָא לְבִנֵּינוּ וּלְבָנֵיכֶם, וְלִנְשֵׁינוּ וְלִנְשֵׁיכֶם, וְכַלְנוּ יַחַד אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם, וְנִתְפַּלֵּל כִּי קָלַת אַלְלָה תַּחּוּל עַל הַמְּשַׁקְרִים».
62. זֶהוּ הַסְּפוֹר הָאֱמֶתִי. וְאִין אֵלֶּה זוֹלַת אַלְלָה וְהוּא הָעִזּוֹ וְהַחֲכָם .
63. אִם יִפְנוּ עָרְךָ, הִרִי אַלְלָה יוֹדֵעַ אֶת הַמְּשַׁחֲתִים.

קטע 7

64. אָמַר, «בַּעֲלֵי הַסְּפֵר! בּוֹאוּ אֶל דְּבַר נִשְׁוֹה בּוֹ אֲנַחְנוּ וְאַתֶּם; (וְהוּא) שְׁנַעֲבַד רַק אֶת אַלְלָה, וְלֹא נִשְׁתַּף בּוֹ דְּבַר, וְלֹא יִקַּח אִישׁ מֵאַתְּנוּ אִישׁ מִהַצֵּד הָאַחַר כְּבָאֲדוֹן זוֹלַת אַלְלָה. וְאִם יִפְנוּ עָרְךָ, אֲמַרוּ, הָעִידוּ כִּי מִסְלָמִים אָנוּ».
65. בַּעֲלֵי הַסְּפֵר! לָמָּה תִּתְוַכְחוּ בְּדְבַר אַבְרָאָהִים? הֵן רַק אַחֲרִיו הוֹרְדוּ הַתּוֹרָה וְהָאֲנִי יָלַד. הֵאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
66. הֲלֹא אַתֶּם תַּמִּיד מִתְוַכְּחִים (אַתְּנוּ) עַל מֶה שְׂיָדוּעַ לָכֶם? וְלָמָּה תִּתְוַכְחוּ עַל מֶה שְׂאִינוּ יָדוּעַ לָכֶם? אַכֵּן אַלְלָה יוֹדֵעַ וְאַתֶּם לֹא תִדְּעוּ.
67. אַבְרָאָהִים לֹא הָיָה יְהוּדִי וְלֹא נוֹצְרִי, אַךְ הָיָה חֲנִיף וּמִסְלָם, וְלֹא הָיָה עוֹבֵד אֱלִילִים.
68. הָרְאוּיִים יוֹתֵר לְהִיּוֹת קְרוֹבִים לְאַבְרָאָהִים הֵם הַהוֹלָכִים בְּדֶרֶכּוֹ, וְהַנִּבִּיא הַזֶּה (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים (הַמִּסְלָמִים). אַלְלָה הוּא מִגֵּן הַמַּאֲמִינִים.

69. קבוצה מבצלי הספר רצו להתעורר, אך אין הם מתעים אלא את עצמם בלא שִׁיחוּשׁוּ (שֶׁהֵם מִתְעִים אֶת עַצְמָם).
70. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! מְדוּעַ תִּכְפְּרוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ עַל אֵף שֶׁאַתֶּם מְכִירִים אוֹתָם?
71. הוּי בַעֲלֵי הַסֵּפֶר! לָמָּה זֶה תִּלְבִּישׁוּ אֶת הָאֲמֶת בְּשֶׁקֶר, וְתַעֲלִימוּ אֶת הָאֲמֶת וְאַתֶּם יוֹדְעִים?

קטע 8

72. קבוצה מבצלי הספר אָמְרוּ (לְבָנֵי דָתָם), «הָאֲמִינוּ בְּרֹאשִׁית הַיּוֹם בְּמָה שֶׁהוֹרֵד אֶל הַמְּאֻמָּיִים (הַקּוֹרְאִין), וְכִפְרוּ בּוֹ בְּסוֹף הַיּוֹם, לְמַעַן יִחְזְרוּ בָהֶם וְאֵל תִּתְּנוּ אִמּוֹן אֶלָּא בְּמִי שֶׁהוּא בֶן דָּתָם». אָמַר (מוֹחֲמַד), «הַחֲדָרְכָּה הָאֲמִתִּית הִיא הַדְּרָכַת אֱלֹהָ, אֲבָל אַתֶּם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) אֵינְכֶם רוֹצִים כִּי יִנְתְּנוּ לְאַחֵרִים כְּאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם». אֲךָ אִם יוֹסִיפוּ לְהִתְנַכֵּחַ עִמָּכֶם בְּפָנֵי רַבּוֹנְכֶם. אָמַר לָהֶם, «הַחֲסֵד הוּא בְּיַד אֱלֹהָ הַמַּעֲנִיק אוֹתוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, וְאֱלֹהָ רַב-אֲמָצְעִים יוֹדֵעַ».
74. הוּא בּוֹחֵר לְרַחֲמֵיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַחֲסֵד הָעָצוֹם».
75. יֵשׁ בֵּין בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדֵיהֶם קִנְטָאר, ¹ יִחְזִירוּהוּ לָךְ, אֲךָ יֵשׁ בִּינֵיהֶם כְּאֵלָה, אֲשֶׁר אִם תִּפְקִיד בְּיָדוֹ דִּינָאר ² אַחַד, לֹא יִחְזִירוּהוּ, אֶלָּא אִם תִּמְשֹׁד לְתוֹבְעוֹ וְלֹא תִרְפֶּה מִמֶּנּוּ. זֹאת כִּי אָמְרוּ, «שָׂאִין הֵם אַחֲרָאִים כְּלָפֵי הָאוֹמִיין» ³. זֶהוּ שֶׁקֶר שֶׁהֵם מְפִיצִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ וְהֵם יוֹדְעִים.
76. בּוֹדְאִי, אֱלֹהָ אוֹהֵב רַק אֶת אֵלָה הַמְקִימִים אֶת הַתְּחִיבֵי־יִתְיָהֶם וְנוֹהֲגִים בִּירֵאת אֱלֹהָ.
77. אֲךָ אֵלָה הַמוֹכְרִים אֶת בְּרִית אֱלֹהָ וְאֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם בְּמַחִיר מַעֵט, אֵלָה לֹא יִהְיֶה לָהֶם חֶלֶק בַּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא יִדְבַּר אֲלֵיהֶם אֱלֹהָ, וְלֹא יִבִּיט אֲלֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵי הַמֵּתִים, וְלֹא יִזְכֶּה אוֹתָם, וְעַנְשָׁם יִהְיֶה מְאֹד מְכָאִיב.
78. וְיֵשׁ בָּהֶם (בַּעֲלֵי-הַסֵּפֶר) אֲנָשִׁים הַהוֹפְכִים בְּלִשׁוֹנָם אֶת מַלּוֹת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן תִּחַשְׁבוּ כִּי הוּא מִן הַסֵּפֶר, וְאוֹלָם אֵין הוּא מִן הַסֵּפֶר. וְיֹאמְרוּ, זֶהוּ מֵאֱלֹהָ. וְאוֹלָם אֵין הוּא מֵאֱלֹהָ, וְכֵן הֵם מְכַזְּבִים בְּשֵׁם אֱלֹהָ בְּיוֹדְעִין.

1. משקל מאה רוטל.

2. דינאר, מטבע של זהב.

3. האומיין בערבית מקביל לגויים בעברית, הלא יהודים.

79. אָסור לָאָדָם, אֲשֶׁר אֵלֶּלָה נָתַן לוֹ אֶת הַסֵּפֶר, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַנְּבוּאָה, לֵאמֹר לְבָנֵי אָדָם, הֵיוּ עֲבָדִים לִי בַּמָּקוֹם לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּא הוּא יֹאמֶר, הֵיוּ רַבָּנִים עַל סִמְךָ כָּל אֲשֶׁר תִּלְמְדוּ מִן הַסֵּפֶר וְאֶת כָּל אֲשֶׁר תִּדְרָשׁוּ.
80. וְאָסוּר לוֹ לְצִוּוֹת עֲלֵיכֶם לִקְבֹּל אֶת הַמַּלְאָכִים וְאֶת הַנְּבִיאִים כְּאֲדֻנִּים. הַיְצִיָּה עֲלֵיכֶם לְכַפֵּר אַחֲרֵי הַיּוֹתֶכֶם מִסְּלָמִים (מִתְּמַסְרִים לְאֵלֶּלָה).

קטע 9

81. (וְזָכַר הוּא הַנְּבִיא) כְּאֲשֶׁר כָּרַת אֵלֶּלָה בְּרִית עִם (כָּל) הַנְּבִיאִים אָמַר, «אֲנִי עוֹמֵד לְתֵת לָכֶם אֶת הַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה בְּתַנְאִי, כְּשִׁיבֹא אֲלֵיכֶם שְׁלִיחַ הַמַּאֲשֵׁר אֶת אֲשֶׁר עִמָּכֶם (מִהַסֵּפֶר וְהַחֲכָמָה), עֲלֵיכֶם לְהֶאֱמִין בּוֹ וּלְעָזֹר לוֹ», וְשָׁאַל (אֵלֶּלָה), «הַמַּאֲשֵׁרִים וּמַקְבְּלִים אִתָּם עֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר הִטְלֵתִי עֲלֵיכֶם?» אָמְרוּ, «מַאֲשֵׁרִים אֲנַחְנוּ». אָמַר (אֵלֶּלָה), «אִם כֵּן הָעִידוּ, וְאֲנִי אֶתְּכֶם מִן הָעֲדִידִים»,
82. וְאָכֹן, מִי שְׁפוּנָה עֶרְף לְאַחַר כָּל זֹאת, אֵלֶּה מִשְׁחָתִים הֵם.
83. הָאֵם יִבְקָשׁוּ דָת מִבְּלַעְדֵּי הַדָּת שֶׁל אֵלֶּלָה? הֵן וְלוֹ נִכְנְעוּ כָּל מִי שֶׁבִּשְׁמִים וְהָאֶרֶץ, אִם מֶרְצוֹן אוֹ שְׁלֵא מֶרְצוֹן, וְאֵלֶּיּוּ יוֹשְׁבוּ.
84. אָמַר, «מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּאֵלֶּלָה וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶלֵּינוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לְאַבְרָהָם וְאַסְמָאֲעִיל וְאַסְחָאק וְיַעֲקֹב וְהַשֶּׁבִּטִּים, וּבְאֲשֶׁר נָתַן לְמוֹסָא וְעִיסָא וּלְנְבִיאִים מִרְבוֹנָם. לֹא מִבְּחִינִים בִּינִיָּה, וְתַמִּימִים אֲנַחְנוּ עִמּוֹ».
85. מִי שֶׁמַּאֲמִין בְּדָת אַחֶרֶת מִלְּבַד הָאִסְלָאם לֹא תִתְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וּבְעוֹלָם הַבָּא יִהְיֶה מִן הָאוֹבְדִים.
86. אִידָּךְ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר כָּפְרוּ אַחֲרֵי שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְיַעֲדוּ כִּי הִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) אָמַת הוּא, וּלְאַחַר שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים? אֵלֶּלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
87. עֲנָשָׁם שֶׁל אֵלֶּה יִהְיֶה, שֶׁתַּחֲוִיל עֲלֵיהֶם קִלְלַת אֵלֶּלָה וְהַמַּלְאָכִים וְכָל בְּנֵי הָאָדָם.
88. לְנִצָּח יִהְיוּ בְּתוֹכָהּ (הָאֵשׁ), וְעֲנָשָׁם לֹא יוֹקֵל, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֶרְכָּה,
89. פָּרַט לְאֵלֶּה אֲשֶׁר יַחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה לְאַחַר מִכּוֹן וְיַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
90. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ לְאַחַר שֶׁהֶאֱמִינוּ, וְהוֹסִיפוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּכַפְרֵתָם, לֹא תִתְקַבֵּל תְּשׁוּבָתָם, וְאֵלֶּה הֵם הַתּוֹעִים.

91. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַיָּמוּתוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִתְקַבְּלוּ מֵהֶם דְּמֵי פְדִיּוֹן, אֲפֹלוּ כְּמִלּוּא הָאָרֶץ זָהָב. לְכָל אֵלֶּה צָפוּי עֲנֹשׁ מִכְּאִיב, וְלֹא יִהְיוּ לָהֶם עוֹזְרִים.

חלק 4

קטע 10

92. לֹא תִקְבְּלוּ אֶת הַחֹסֶד שֶׁל אֵלֶּלֶה, אִם לֹא תוֹצִיאוּ מִכָּל מָה שְׁאֵהוּב עֲלֵיכֶם. כָּל אֲשֶׁר תוֹצִיאוּ, יִהְיֶה יָדוּעַ לְאֵלֶּלֶה.
93. כָּל הַמֵּאֲכָלִים הָיוּ מִתְרִים לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, מִלֵּבֶד מָה שְׁאִסֵּר יִשְׂרָאֵל עַל עֲצָמוֹ לִפְנֵי הוֹרְדַת הַתּוֹרָה. אָמַר (מוֹחֲמֵד), «הִבִּיאוּ אֶת הַתּוֹרָה וְקִרְאוּהָ אִם אַתֶּם צוֹדָקִים».
94. אַךְ אֵלֶּה הַבּוֹדִים שְׁקָרִים עַל אֵלֶּלֶה אַחֲרֵי זֶה, אֵלֶּה הֵם הַחוֹטְאִים.
95. אָמַר, «אֵלֶּלֶה מַדְבֵּר אֱמֶת, עַל כֵּן הִתְנַהֲגוּ לִפִּי דַת אֲבֵרָא הִים הַחֲנִיף, שְׁלֹא הָיָה בְּפִגְנִיִּים».
96. הַבִּיַּת (הַקְדוּשׁ) הָרֹאשׁוֹן שֶׁהוֹקֵם לִבְנֵי הָאָדָם הוּא זֶה אֲשֶׁר בְּבִכָּה,¹ וְבוֹ בְּרָכָה וְהַדְרָכָה לִבְנֵי הָעוֹלָם.
97. בּוֹ צִיּוֹנִים בְּרוּרִים, מְקָאֵם אֲבֵרָא הִים.² כָּל הַבָּא אֵלָיו יִהְיֶה בְּטוֹחַ. וְאֵלֶּלֶה צוּה עַל בְּנֵי הָאָדָם לַעֲלוֹת לָרָגֶל אֶל הַבִּיַּת, כָּל הַיְכוֹל לְהִגִּיעַ אֵלָיו. וְאוֹלָם כָּל אֲשֶׁר יִכְפֹּר, הִנֵּה אֵלֶּלֶה אֵינוֹ זָקוּק לִבְנֵי אָדָם.
98. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! לָמָּה תִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלֶה? וְאֵלֶּלֶה עֵד לְמַעֲשֵׂיכֶם?»
99. אָמַר, «הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר! מִדּוּעַ אַתֶּם עוֹסְקִים לְהַרְחִיק אֶת אֲשֶׁר יֶאֱמִין (בְּאִסְלָאֵם) מֵעַל הַשְּׁבִיל שֶׁל אֵלֶּלֶה, וּתְסַלְּפוּ אֶת מָה שְׁאֵתֶם עֲדִים לְאִמּוֹתוֹ? אֲכֹן לֹא נִעְלְמוּ מֵאֵלֶּלֶה מַעֲשֵׂיכֶם».
100. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוֹ לִקְבוּצָה מִבְּעָלִי הַסֵּפֶר, יִחְזִירוּכֶם לְאַחֵר אִמּוֹנִתְכֶם לְכוֹפְרִים.
101. וְכִיצַד תּוֹכְלוּ לְכַפֵּר בְּעוֹד אוֹתוֹת אֵלֶּלֶה נִקְרָאִים בְּפִנִּיכֶם, וּשְׁלִיחוֹ עוֹדְנוֹ חֵי בִינִיכֶם? וְמִי שְׁסוֹמֵךְ עַל אֵלֶּלֶה יִדְרֹךְ אֶל הַדְרֹךְ הַיְשָׁרָה.

1. כִּינוֹי לַעִיר מִכָּה.

2. ר' סוֹרַת אֶל-בִּקְרָה 2: 125.

קטע 11

102. הוי המאמינים! יראו את אלה כראוי לו, ואל תמותו אלא כמסלמים, והחזיקו בחבל של אלה (הקוראן) ואל תתפלגו, וזכרו את חסד אלה אשר נטה לכם כאשר הייתם אויבים, והשכין שלום ורעות ביניכם, והייתם אחים בחסדו, והייתם על שפת תהום, והציל אתכם ממנה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו למען תודרכו,
104. צריכה לקום מביניכם חבורה המזמינה אחרים אל הטוב, והמצנה עשה ולא תעשה, ואלה הם הזוכים (בגן עדן ביום הדין), ולא תהיו כאלה אשר נפרדו וחלקו אלה על אלה לאחר שבאו אליהם ההוכחות הבהירות, כי להם צפוי ענש עצום,
105. ביום (יום הדין) אשר בו יאירו פנים ויחשיכו פנים. ולבעלי הפנים החשוכות נאמר, האם כפרתם לאחר שהאמנתם? טעמו אפוא את הענש שבו כפרתם.
107. אך אלה אשר האירו פניהם ישארו ברחמי אלה (בגן עדן) לעולם.
108. אלה אותות אלה (פסוקי הקוראן) אשר נקרא לך (הנביא) באמת, כי אלה אינו רוצה לגרם עול לבריות.
109. לאלה כל אשר בשמים ואשר בארץ ולא אלה יוחזרו כל הדברים.

קטע 12

110. אתם (המסלמים) האמה הטובה ביותר שנתנה לבני האדם מעולם, המצוים עשה ולא תעשה, ומאמינים באלה. לוי האמינו בעלי הספר (במוחמד ובשליחותו), טוב היתה להם. יש מאמינים ביניהם, ואולם מרביתם משחתים.
111. אינם יכולים לפגוע בכם אלא בפגיעות קטנות (במלים גסות), ואם ילחמו בכם יפנו לכם ערף ולא ינצחו.
112. ההשפלה נכפתה עליהם באשר ימצאו, אלא בחסותו של אלה או בחסותם של בני האדם, ונחלו הפעס של אלה, ונדלות נכפתה עליהם, על אשר כפרו באותות אלה, והרגו את הנביאים בלי צדק. (זה ענשם על כי מרדו ועברו את חק אלה).
113. אולם לא כלם דומים. יש בין בעלי הספר חבורה של אנשי ישר הקוראים את אותות אלה בלילה וסוגדים לו,

114. הם מַאֲמִינִים בְּאַלְלָהָ וּבִיּוֹם הָאַחֲרוֹן וּמִצּוֹיִם עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, וּמִמְהָרִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים. אֱלוֹהֵם הֵי־שָׂרִים,
115. כָּל טוֹב שֶׁיַּעֲשֶׂה, אֲלֵלָה יִכִּיר בּוֹ. וְאַלְלָה יוֹדֵעַ מִי הֵם הֵי־רָאִים.
116. אוֹלָם לִכְוֹפָרִים לֹא יוֹעִילוּ נִכְסֵיהֶם וּבְנֵיהֶם בְּמֵאוּמָה בְּפָנֵי אֲלֵלָה. הֵם בַּעֲלֵי הָאֵשׁ, וַיַּחֲיוּ בָּהּ לְעוֹלָם.
117. מֶה שֶׁהֵם מוֹצִיֵּאִים עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה מְשׁוּל לְרוּחַ רַעֲשָׁנִית עֲזָה קָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בְּזָרַע שֶׁל אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חָטְאוּ וְהִשְׁחִיתָה אוֹתוֹ. אֲלֵלָה לֹא קָפַח אוֹתָם, כִּי הֵם אֵת נַפְשׁוֹתֵיהֶם קָפְחוּ.
118. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם כְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָם אֵת אֵלָה שֶׁלֹּא מְבִינֵיכֶם, כִּי לֹא יַחֲסִכּוּ מֵאִמָּץ לָגֵרֶם לָכֶם צְרוֹת מְמַשְׁכוֹת. הֵם תְּמִיד מְקוּיִם שֶׁתִּסְבְּלוּ, תְּמִיד הֵם מְבִיעִים שְׁנֵאָה כְּלַפֵּיכֶם, אִךְ אֲשֶׁר לְבוֹתֵיהֶם יִסְתִּירוּ רַב מְזָה. כָּבֵר הִבְהִירוּ לָכֶם אֵת הָאוֹתוֹת אִם אַתֶּם מְבִינִים.
119. הִנֵּה אַתֶּם אוֹהֲבִים אוֹתָם (בַּעֲלֵי הַסֶּפֶר), וְאֱלוֹהֵם אֵינֶם אוֹהֲבִים אֶתְכֶם, וְאַתֶּם מַאֲמִינִים בְּסִפְרֵים כָּלִים¹ (בְּזִמְן שֶׁהֵם לֹא מַאֲמִינִים בְּקוּרְאָן). וְהֵם בְּפָגְשָׁם אֶתְכֶם יֹאמְרוּ, מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר לֹא תִהְיוּ אַתֶּם, הֵם יִשְׁכּוּ אַצְבָּעוֹתֵיהֶם מִזַּעַם עֲלִיכֶם. אָמַר, מוֹתוֹ בְּזַעֲמְכֶם, אֲלֵלָה יוֹדֵעַ מֶה שֶׁיִּבְלָקְבוֹת.
120. כָּל טוֹבָה אֲשֶׁר תִּבּוֹא עֲלֵיכֶם תִּפְרִיעַ לָהֶם. וְכָל צָרָה שֶׁתִּבּוֹא עֲלֵיכֶם יִשְׁמַחוּ בָּהּ. וְאִם תִּסְבְּלוּ וְתִירְאוּ אֵת אֲלֵלָה לֹא תִזְיֵק לָכֶם תַּחֲבוּלָתְם בְּמֵאוּמָה. אֲלֵלָה מְקִיף אֵת מֶה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.

קטע 13

121. (הוּא הַנְּבִיא!) זָכַר כְּאֲשֶׁר הִשְׁכַּמְתָּ לְצֵאת מִבֵּיתְךָ כְּדִי לִקְבֹּעַ לַמַּאֲמִינִים עֲמָדוֹת לִקְרֵב (בְּקֵרֵב אוֹחוּד). וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ,
122. כִּי אִזּוֹ נִפְלָה רוּחַם שֶׁל שְׁנֵי שְׂבָטִים² מְבִינֵיכֶם, אִךְ אֲלֵלָה הִגּוּ עֲלֵיהֶם, כִּי עַל אֲלֵלָה סוֹמְכִים הַמַּאֲמִינִים.

1. הכוונה היא לספרים הקדושים: התורה, והאנגיל, והקוראן.

2. שני השבטים הם: בנו סלמה ובנו חארתיה, אשר חשבו לחזור אל מדינה באמצע הדרך לאוחד עם המפקד שלהם עבד אללה אבן אבי אובי, ראש הצבועים. בסוף הם החליטו להמשיך בדרכם ולהצטרף לנביא. וכך עשו.

123. אֱלֹהִים נָתַן לָכֶם נֶאֱחָוֹן בְּקֶרֶב בְּדָר¹ בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם חֲלָשִׁים (מִבְּחִינָה צָבָאִית), וְלָכֵן יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים, לְמַעַן שֶׁתִּכְרִירוּ לוֹ טוֹבָה.
124. בְּאֶמֶר לְמַאֲמִינִים, הָאֵם לֹא דֵי בְּכָד שֶׁרְבוּנוֹכֶם הִכִּין לְעִזְרַתְכֶם שְׁלֹשֶׁת אֲלֹפִי מִלְּאָכִים?
125. בְּוִדְאִי! אִם תִּהְיֶה בְּעָלֵי סִבְלָנוּת, וְתִהְיֶה בְּכֶם יִרְאָה, וְלוֹ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַתִּקְפֹּת פֶּתַע, יִשְׁלַח רְבוּנוֹכֶם לְעִזְרַתְכֶם חֲמֶשֶׁת אֲלֹפִים מִלְּאָכִים מְסֻמָּנִים.
126. אֱלֹהִים עָשָׂה זֹאת כְּבִשּׁוּרָה בִּשְׁבִילְכֶם וּלְמַעַן יִבְטַח לְבָבְכֶם בּוֹ. וְהַנֶּאֱחָוֹן הוּא רַק מֵאֱלֹהִים, הָעִזִּיז וְהַחֲכָם,
127. (הַנֶּאֱחָוֹן בְּבִדָּר) הִיָּה כְּדֵי שֶׁאֱלֹהִים יִכְחִיד אַחָדִים מֵאֱלֹהִים שֶׁכִּפְּרוּ, אוֹ לְהַפִּיל אֶת רוּחַם וּיָשׁוּבוּ מֵאֲבָזָבִים (רְאוּיִים הֵם לַחֲרָפָה וְלַבּוּשָׁה).
128. עֲנִין (בְּנֵי הָאָדָם) אֵינוֹ בִּידֵיד. אֱלֹהִים יִסְלַח לָמִי שִׁירְצָה, אוֹ יַעֲנִישׁ אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהֵם חוֹטְאִים.
129. וְלֹאֲלֹהִים כָּל אֲשֶׁר בִּשְׁמִים וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ לָמִי שִׁירְצָה, וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה, וְאֱלֹהִים סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

קטע 14

130. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ רִבִּית כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
131. וְשִׁמְרוּ עַל עֲצָמְכֶם מִהָאֵשׁ שֶׁהוֹכָנָה לְכוֹפְרִים,
132. וְצִיְתוּ לֹאֲלֹהִים וְלִשְׁלִיחֵי לְמַעַן תִּרְוּחֻמוּ.
133. מִהָרוּ אֶל סִלְיָחָה מִרְבוּנוֹכֶם וְלָגֹן שֶׁרַחְבּוֹ כְּרַחֲבֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ הַמֵּידַע לִיִּרְאִים,
134. הַמוֹצִיאִים (בְּצִדְקָה) מִכֶּסֶף בָּעֵת שֶׁפַּע וּבָעֵת מִצוּקָה, וְלֹאֲלֹהִים הַכּוֹבְשִׁים אֶת כְּעָסֶם, וְהַסּוֹלְחִים לְבְנֵי הָאָדָם, כִּי אֱלֹהִים אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטוֹב,
135. וְאֲשֶׁר בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה מְגָנָה, אוֹ חֲטָאוּ לְעַצְמָם, יִזְכְּרוּ בְּאֱלֹהִים, וּיִבְקָשׁוּ אֶת סִלְיָחָתוֹ עַל חֲטָאֵיהֶם. כִּי מִי יִסְלַח עַל חֲטָאִים מִבְּלִעַדִּי אֱלֹהִים. וְלֹא יִמְשִׁיכוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם (הָרָעִים) בִּידֵידֵים.

1. קרב בדר (באר בדרך שבין מכה ומדינה רחוק כמאתיים קילומטרים ממדינה), התרחש בחודש מרס 624, בין צבאות המוסלמים וקורייש, ויד המוסלמים היתה על העליונה. היה זה הנצחון המשמעותי הראשון של המוסלמים על בני קוריש הכופרים.

136. אֵלָה גְּמוּלָם סְלִיחָה מִרְבוּנָם, וְגַנִּים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, שְׂפָהֶם יַחֲיוּ לְנֶצַח. אָכֵן מָה טוֹב שְׂכָר הָעַמָּלִים.
137. דּוֹרוֹת וְעַמִּים רַבִּים חָלְפוּ לִפְנֵיכֶם. וְלָכֵן קוֹימוּ וְעִבְרוּ בְּאַרְץ וְרֵאוּ מָה הָיְתָה אַחֲרֵית הַמִּכְחִישִׁים,
138. זֹהִי הַבְּהִירָה לִבְנֵי הָאָדָם וְהַדְּרָכָה וְלִקְחָה לִירָאִים.
139. אֵל תִּהְיוּ חֲלָשִׁים וְאַל תַּעֲצְבוּ (לֹאֲשֶׁר פָּגַע בָּכֶם בְּאוֹחוֹד), כִּי עֲלִיוֹנִים תִּהְיוּ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
140. וְאִם נִפְצַעְתֶּם (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), גַּם הֵם (הַכּוֹפְרִים) נִפְצְעוּ כְּמוֹתְכֶם (בְּקָרֵב בְּדֶרֶךְ). וְהִנֵּנוּ מַעֲבִירִים אֶת יָמֵי הַנֶּצַח וְכֵן בְּנֵי הָאָדָם מֵצֵד לְצֵד, לְמַעַן יִבְחִין אֵלָה בַּמֵּאֲמִינִים וַיִּבְחַר מִבְּיֵינֵיכֶם חָלָלִים קְדוֹשִׁים. וְאַלְלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָרָשָׁעִים,
141. וְלְמַעַן יִבְחֹן אֶת הַמֵּאֲמִינִים וַיִּמְחֹץ אֶת הַכּוֹפְרִים.
142. הַחֲשִׁבְתֶּם כִּי תִכְנסוּ לְגֹן מִבְּלִי שְׂאֵלָה יִבְחִין מִי הֵם הַמּוֹנֵג' אֶהְדִּין (הַנִּהְאֲבָקִים) בֵּינֵיכֶם וּמִי הֵם הַסּוֹבְלִים?
143. הֲלֹא הָיִיתֶם שׂוֹאֲפִים תְּמִיד לְמוֹת (בְּקָרֵב) עוֹד לִפְנֵי שְׂפָגְשָׁתֶם בּוֹ (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), וְאַמְנֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת הַמּוֹת לִנְגֹד עֵינֵיכֶם.
- קִטְעַ 15**
144. אֵין מוֹחַמֵד אֵלָּא שְׁלִיחַ אֲשֶׁר הִשְׁלִיחִים חָלְפוּ לִפְנֵינוּ, וְאִם יָמוּת אוֹ יִהְרַג תַּחֲזֹרוּ בָּכֶם (מִן הָאִסְלָאם)? וְכָל הַחוֹזֵר בּוֹ, לֹא יִזְקַ לְאֵלָה בְּמֵאוּמָה, וְאַלְלָה יִגְמַל לְאֵלָה שְׂמוּדִים לוֹ.
145. לֹא תָמוּת נַפְשׁ אֵלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלָה בְּמוֹעֵד הַנִּקְבָּע (עַל יְדֵי אֵלָה); ¹ מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הִזָּה נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ, אֵד מִי שְׂרוּצָה בְּתַגְמוּל שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא נִתֵּן לוֹ מִמֶּנּוּ. וְנִגְמַל לְמוּדִים.
146. נְבִיאִים רַבִּים אֲשֶׁר רַבּוֹת נִלְחָמוּ לְצִדָּם, וְלֹא נָפַל לָבָם כְּתוֹצָאָה מִכָּל אֲשֶׁר פָּגַע בָּהֶם בְּמִלְחָמָתָם לְמַעַן אֵלָה, וְלֹא נִחְלְשׁוּ וְלֹא נִכְנְעוּ. אֵלָה אוֹהֵב אֶת הַסּוֹבְלִים,
147. הֵם לֹא (הִתְלוֹנְנוּ) וְלֹא אָמְרוּ דְּבַר אֵלָּא, «רְבוּנֵנוּ! סִלַּח לָנוּ לַחֲטָאֵינוּ וּמָה שֶׁלֹּא מָלֵאנוּ מִחוֹבָתֵנוּ לָךְ, וְהִצַּב אֵיתָנוּ אֶת רַגְלֵינוּ, וְתֵן לָנוּ נֶצַח וְעוֹלָם הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים».

148. אַלְלָה נַתַּן לָהֶם אֶת שְׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה (הַנִּצְחוֹן עַל אוֹיְבֵיהֶם), וְהַשְׂכָּר הַמַּעֲלָה שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא (גַּן עֵדֶן), וְאַלְלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 16

149. הִזֵּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תִּצְיָתוּ לַכּוֹפְרִים, יַחֲזִירוּ אֶתְכֶם אַחוּרָה לַכְּפִירָה, וְתִתְּפְכוּ לַמַּפְסִידִים,

150. לֹא כִּי אַלְלָה מִגְנֶכֶם וְהוּא הַטּוֹב בְּמוֹשִׁיעִים.

151. נָטִיל אֵימָה בְּלִב הַכּוֹפְרִים, עַל מַה שְּׁיַחֲסוּ לְאַלְלָה שְׂתַּפִּים לֹא כָּל הוֹכְחָה מִמֶּנּוּ. הָאֵשׁ תִּהְיֶה הַמַּעוֹן שֶׁלָּהֶם, וּמִה נּוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַחוּטָאִים.

152. אַלְלָה קִיָּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ לָכֶם כְּשֶׁהִשְׁמַדְתֶּם אוֹתָם (הָאוֹיְבִים שֶׁלָּכֶם) בְּרִשּׁוֹתוֹ, עַד אֲשֶׁר נִכְשַׁלְתֶּם וְנִפְּל הַסִּכְסוּד בֵּינֵיכֶם, וְלֹא פָעַלְתֶּם לְפִי הוֹרָאוֹת הַנְּבִיא, וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִרְאָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶהְבְּתֶם (אֶת הַשִּׁלָּל מִכּוֹשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה), מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ בֵּינֵיכֶם כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּרוֹכוֹשׁ הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָיוּ כְּאֵלָה שָׂרְצוּ בְּשָׂכָר בְּעוֹלָם הַבָּא. לָכֵן הִטָּה אֶת פְּנֵיכֶם מֵעֲלִיהֶם כְּדֵי לְנִסּוֹתְכֶם. וּבִסּוּף סִלַּח לָכֶם. כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד לַמַּאֲמִינִים.

153. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר נִסְתַּם אֶל הָהָר (הַר אוֹחוּד) וְלֹא שָׁמַתָּם לֵב לְאַף אֶחָד, עַל אֵף שֶׁהִשְׁלִיחַ (מוֹחַמַד) קוֹרָא לָכֶם מֵאַחוּר. עַל כֵּן גָּמַל לָכֶם (אַלְלָה) בְּצַעַר תַּחַת צַעַר, לְמַעַן תִּשְׁכַּחוּ אֶת הַנִּצְחוֹן וְהַשִּׁלָּל שֶׁאַבְדִּיתֶם וְאֶת הַכֶּשֶׁלֹּן שֶׁפָּגַע בְּכֶם. אַלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

154. לְאַחַר הַצַּעַר הוֹרִיד עֲלֵיכֶם שְׁלֹחַ עַל יְדֵי תְּנוּמָה שֶׁאַחֲזָה בְּשִׁמּוֹרוֹת עֵינֵי קְבוּצָה מִכֶּם, וְאֵלוּ קְבוּצָה אַחֲרַת דְּאָגָה רַק לְשָׁלוֹם עֲצָמָה, לָכֵן חֲשָׁבָה עַל אַלְלָה מַחְשָׁבוֹת שֶׁלֹּא הִיָּתָה בָּהֶן אֲמָת, מַחְשָׁבוֹת שֶׁל (אֲנִשִּׁי) ג' אֶהְלִייה,¹ אוֹמְרִים, הֲאֵם אֲנַחְנוּ אַחֲרָאִים לָמָּה שֶׁקָּרָה? אָמַר, הָעֵינָן כָּלוּ בְּיַד אַלְלָה. הֵם מִסְתִּירִים בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא יָגִלוּ לָךְ. הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רַק הִיָּה הַדָּבָר בְּיָדֵינוּ, לֹא נִהְרָגוּ פֹה. אָמַר, לוֹ גַּם הִיָּיתֶם בְּבִתֵּיכֶם, הָיוּ אֵלָה אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוֹת יוֹצֵאִים מִרְצוֹנָם לְמָקוֹם הָרִיגָתָם. כִּךְ אַלְלָה רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן, וּלְבַחֵן אֶת אֲשֶׁר בְּנִפְשְׁכֶם, כִּי אַלְלָה יוֹדֵעַ מָה אַתֶּם מִסְתִּירִים בְּלִבּוֹתֵיכֶם.

155. אֵלָה בְּכֶם אֲשֶׁר נִמְלָטוּ עַל נִפְשָׁם בְּיוֹם (אוֹחוּד) שֶׁנִּפְגְּשׁוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת (הַמַּסְלָמִים וְהַכּוֹפְרִים), רַק הִשְׁטָן פָּתָה אוֹתָם לַעֲשׂוֹת אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּגִלָּל חֲטָאֵיהֶם, אַלְלָה סִלַּח לָהֶם, כִּי אַלְלָה סוֹלַח וְרַחוּם.

1. הג'אליה: מונח ערבי המתאר את מצב העדר המעצור המוסרי והדתי אצל ערביי חצי-האי ערב הטרנס סלאמיים.

קטע 17

156. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר כפרו האומרים על אחיהם אשר הלכו רחוק בארץ, או לחמו בקרבות, אלו נשארו עמנו לא מתו, ולא נהרגו. אלה יעשה דברם זה כגון בלבותיהם. אלה יחיה וימית. ואלה רואה את מעשיכם.
157. אם תהרגו בשביל אלה, או תמותו, הנה סליחת אלה ורחמי טובים מכל אשר יאגרו.
158. וכי תמותו או תהרגו, הנה אל אלה תאספו.
159. מתוך רחמי רבונך (הוי מוחמד) התיחסת בעדינות להם (למסלמים), כי לו היית תקיף וקשוח לב, היו מתפזרים מסביבך. לכן סלח להם ושאל סליחת אלה להם, ותמשיך להתנעץ בהם, וכאשר תגיע להחלטה סמוך על אלה והחלט, כי אלה אוהב את הסומכים רק עליו.
160. אם אלה יעזר לכם, אין מי שינצחכם. אך אם הוא יכשיל אתכם, מי יעזר לכם זולתו? רק על אלה יסמכו המאמינים.
161. הנביא בשום אופן לא יגנב (מן השלל), וכל מי שיגנב, יבוא וגנבתו בידו ביום תחית המתים, ואז ישלם לכל נפש מה שרכשה (בעולם הזה), והם (בני האדם) לא יעשקו.
162. האם מי שנוהג לפי רצון אלה כמו מי שנפל עליו זעם אלה? (בן אדם כזה) מעונו הגיהנם, ומה רע סופם של בני אדם כאלה.
163. הם מדרגים אצל אלה. אלה רואה מה שהם עושים.
164. אלה גמל חסד עם המאמינים, בשולחו אליהם שליח מקורבם, למען יקרא בפניהם את אותותיו, לזכותם, וללמדם את הספר (הקוראן) ואת החכמה (המסורת של הנביא), שהרי היו מקדם בתעיה גמורה.
165. וכאשר פגע בכם אסון (בקרב או חוד), ויכר פגעתם (באויב) כפלים כמותו (בקרב בדר), אמרתם, מאין זה? אמר, הוא מאתכם אתם גרמתם לו. אלה הוא הכל-יכל.
166. ומה שפגע בכם ביום (או חוד) שנפגשו שני המחנות (המאמינים והכופרים), קרה ברשות אלה, למען ידע מי הם המאמינים,
167. ולמען ידע מי הם הצבועים, אשר בהאמר להם, בואו והלחמו בשביל אלה, או הדפו את האויב. אמרו, לו ידענו כי תהיה מלחמה היינו באים אתכם. קרובים הם ביום ההוא לכפירה מאשר לאמונה, משום שאומרים בפיותיהם את אשר אין בלבבותיהם, אך אלה יודע את אשר יעלימו.

168. אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יֵצְאוּ לְמַלְחָמָה, אָמְרוּ עַל אַחֵיהֶם (שֶׁנִּפְּלוּ בְּמַלְחָמָה), לוֹ שְׁמָעוּ לָנוּ, לֹא הָיוּ נִהְרָגִים, אָמַר, «סִלְּקוּ אֶת הַמּוֹת מֵעַצְמְכֶם, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים».

169. אֵל תִּחְשָׁב אֶת הַנוֹפְלִים בְּשָׁבִיל אֱלֹהִים לְמֹתִים, כִּי חַיִּים הֵם. אֲצֵל רַבּוֹנָם מַחֲתִימָם,

170. הֵם שְׁמִיחִים בְּמָה שֶׁאֱלֹהִים מַחֲסִדּוֹ מַעֲנִיק לָהֶם, וּמִתְבַּשְּׂרִים לְאֱלֹהִים שֶׁנִּשְׁאַרוּ בְּחַיִּים וְעוֹד לֹא הִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, לֹא יִהְיֶה מִמֶּה לְפַחַד וְלֹא עַל מָה לְהִתְעַצֵּב.

171. וּמִתְבַּשְּׂרִים בְּנִדְיבוֹת מֵאֱלֹהִים וְחֹסֵד, כִּי אֱלֹהִים לֹא יִקַּח אֶת שְׂכָר הַמַּאֲמִינִים,

קטע 18

172. אֲשֶׁר נִעְנוּ לְאֱלֹהִים וְהִשְׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד), לְאַחַר שֶׁפָּגַע בָּהֶם הַפָּעַע (בְּקָרֵב אוֹחוֹד), לַעֲוִשֵׁי הַטּוֹב וְהַיָּרִאִים שְׁמוֹר שְׂכָר עָצוֹם,

173. וְכֵן לְאֱלֹהִים אֲשֶׁר אָמְרוּ לָהֶם הָאֲנָשִׁים, הִנֵּה הָאוֹיְבִים (אֲנָשֵׁי מִכָּה) הִכִּינוּ לָכֶם כּוֹחַ רַב לְהִלָּחֵם בָּכֶם, לָכֵן יִרְאוּ מִפְּנֵיהֶם. אֵד אֲמוֹנַתָּם גְּבִרָה. וְאָמְרוּ, דִּינוּ בְּאֱלֹהִים שֶׁהוּא הַטּוֹב בַּמִּגְנִים.

174. (הַמַּאֲמִינִים סָמְכוּ עַל אֱלֹהִים וַיֵּצְאוּ לְהִתְנַקֵּשׁ בְּאוֹיְבֵי), אֲבָל הֵם חֲזָרוּ הַבִּיטָה בְּנִדְיבוֹת שֶׁל אֱלֹהִים וּבְחֹסֵדוֹ, וְלֹא פָּגַע בָּהֶם כָּל רַע. וְנִהְיָ לָפִי רָצוֹן אֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים בַּעַל הַחֹסֵד הַעָצוֹם.

175. הַשָּׁטָן הוּא שֶׁמִּטִּיל עֲלֵיכֶם פַּחַד עַל יְדֵי נַאֲמָנִיו, אֵד אֵל תִּפְחַדּוּ מֵהֶם, וַיִּרְאוּ רַק אוֹתִי, אִם אַתֶּם מַאֲמִינִים.

176. (הוּא הַנִּבְיָא!) אֵל יִצְעָרוּד אֱלֹהִים הַחֲשִׁים לְכַפִּירָה, הֵם לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה. אֱלֹהִים לֹא יִתֵּן לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא, וְעֲנִשָׁם עָצוֹם.

177. אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ בְּכַפִּירָה בְּמָקוֹם אֲמוּנָה לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהִים בְּמֵאוּמָה, וְעֲנִשָׁם מְכַאֵב.

178. אֵל יִחְשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים אִם נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם, כִּי זֶה טוֹב לְנַפְשׁוֹתֵיהֶם. אֲנַחְנוּ נִאֲרִיף אֶת יְמֵיהֶם רַק לְמַעַן יוֹסִיפוּ חֶטְא. וְעֲנִשָׁם בְּסוֹף מִשְׁפִּיל.

179. אֱלֹהִים לֹא יִשְׁאִיר אֶת הַמַּאֲמִינִים בְּמַצֵּב שֶׁבּוּ אַתֶּם נִמְצָאִים, אֲלֵא עַד אֲשֶׁר יִבְדִּיל בֵּין הָרַע וּבֵין הַטּוֹב. אֱלֹהִים לֹא יִגְלֶה לָכֶם אֶת הַנִּסְתָּר, אֲבָל אֱלֹהִים יִבְחַר לוֹ שְׁלִיחִים כְּפִי שְׁיִרְצָה. עַל כֵּן הַאֲמִינוּ בְּאֱלֹהִים וּבְשְׁלִיחָיו, וְאִם תִּאֲמִינוּ וְתִהְיֶה בָכֶם יִרְאָה יִהְיֶה שְׂכָרְכֶם עָצוֹם.

180. אל יחשבו המקמצים לתת מן החסד שאללה העניק להם, כי הוא לטובתם. להפך, לרעתם הוא, ואת כל מה שיקמצו ישאו כסוגר על צוארם ביום תחית המתים, כי לאללה ירשת השמים והארץ, ואללה בקיא במעשיכם.

קטע 19

181. אללה שמע את דברי אלה אשר אמרו, «אללה עני ואנחנו עשירים». נכתב את אשר אמרו, ואת הריגתם את הנביאים בלא צדק. (וביום הדין) נאמר, טעמו את ענש הבערה,

182. כענש על אשר קדמו ידיכם, באמת, אללה אינו עושק את עבדיו.

183. האומרים, אללה הטיל עלינו שלא נאמין לכל שליח אם לא יביא לנו קרבן שהאש תאכל אותו, אמר (מוחמד), «שליחים אשר היו לפני כבר הביאו לכם אותות בהירים, ואת (הקרבן) אשר אמרתם, ולמה הרגתם אותם אם באמת אתם צודקים?»

184. אכן אם הם יכחישו את דבריד, הנה כבר לפניך הכחשו דברי שליחים אשר באו באותות בהירים והזיבור (מגלות שנתנו לשליחים לפני הנביא מוחמד), וספרים קדושים מאירים את הדרך.

185. על כל נפש לטעם את המות, וביום תחית המתים תקבלו את גמולכם, ואשר ירחק מן האש ויכנס לגן יזכה, וכי חיי העולם הזה אינם אלא תענוג רמיה.

186. (הוי המאמינים!) עוד תתנסו באבדן רכושכם ונפשותיכם, ותשמעו מאלה אשר נתן להם הספר לפניכם והפגניים דבורים שיפגעו בכם הרבה, אך אם תסבלו ותיראו, זה סימן של רצון איתן.

187. (וזכר הוי הנביא אז) אללה כרת ברית עם אלה אשר נתן להם הספר (היהודים והנוצרים), (לאמר), עליכם לבאר אותו לבני האדם ולא תעלימוהו. ואולם הם השליכוהו (הברית) מאחורי גביהם עבור תמורה זולה. מה גרועה העסקה שעשו.

188. אל תחשב כי אלה השמחים במעשיהם ואוהבים שישבחו על מה שלא עשו, ואל תחשב אותם ינצלו מן הענש המכאיב הצפוי להם.

189. לאללה מלכות השמים והארץ, ואללה הכל-יכל.

קטע 20

190. הנה בבריאית השמים והארץ ובחלוף הלילה והיום אותות לנבונים.

191. אֵלֶּה הַמִּזְכִּירִים אֶת אֵלֶּה בְּעֶמֶדָה, בִּישִׁיבָה, וּבְשִׁכְבָּם עַל צִדָּם, וְחוֹשְׁבִים עַל בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, (וּמִתְפַּלְלִים), רְבוּנֵנוּ! לֹא בָרַאתָ כָּל זֶה לְתֵהוּ; לָךְ הַשְּׁבַח! וְשֹׁמֵר עֲלֵינוּ מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ.
192. רְבוּנֵנוּ! כָּל מִי שֶׁתִּכְנִס אֶל הָאֵשׁ, אֶתָּה מְשַׁפִּיל אוֹתוֹ, וְלַחוּטָאִים אֵין עוֹזֵר.
193. רְבוּנֵנוּ! אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ קוֹרָא (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) הַקּוֹרָא לְאַמוּנָה, וְאוֹמֵר, הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנוֹכֶם! וְהָאֱמִנוּ. רְבוּנֵנוּ! סֵלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וְכַפֵּר לָנוּ מַרְעוֹתֵינוּ, וְאַסְפְּנוּ עִם הַיִּשְׂרָאֵלִים.
194. רְבוּנֵנוּ! תֵּן לָנוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לָנוּ עַל יְדֵי שְׁלִיחֶיךָ, וְאַל תִּשְׁפִּילֵנוּ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, כִּי אֶתָּה לֹא תִפֹּר הַהִבְטָחָה.
195. רְבוּנוֹם נַעֲנֶה לָהֶם, אֲנִי לֹא מַבְטֵל אֶת עַמְלֹו שֶׁל עַמִּל מַכֶּם, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, מְשׁוּם שֶׁכֻּלְכֶם שׁוֹיִם אַצְלִי. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְדוּ וְגִרְשׁוּ מִבְּתֵיהֶם, וְנִפְגְּעוּ בְּגִלְלִי, וְנִלְחַמוּ וְנִפְלֹו (בְּמִלְחָמָה לְמַעֲנִי), אַכְפֵּר לָהֶם מַרְעוֹתֵיהֶם, וְאַכְנִיסֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹות זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, כְּגִמּוּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מֵאֵלֶּה, כִּי הִגְמּוּל הַיָּפֶה שְׁמֹור אַצֵּל אֵלֶּה.
196. אַל תִּשְׁלַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמַד) הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּמִקּוֹמוֹת שׁוֹנִים בְּעוֹלָם (וְחַיִּי הַרוֹחָה שֶׁהֵם חַיִּים),
197. זוֹהִי הַנֶּאֱדָה קִטְנָה, וְאַחֲרֶיהָ יִהְיֶה מַעֲוֹנֶם בְּגִיּהֶנֶם, וּמָה רַע שֶׁם הִיצוּעַ,
198. אֵד הִירָאִים אֶת רְבוּנוֹם, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹות זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁכְּנוּ בְּתוֹכָם, מִתְּנֵת אֵלֶּה. כָּל אֲשֶׁר אֶת אֵלֶּה, טוֹב הוּא לַיִּשְׂרָאֵלִים.
199. בֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאֱמִין בְּאֵלֶּה, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם (הַקּוֹרְאָו) מִן הַשָּׁמַיִם, וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיכֶם, נִכְנָעִים לִפְנֵי אֵלֶּה. הֵם אֵינֶם מַחְלִיפִים אֶת אוֹתוֹת אֵלֶּה בְּתִמְרוֹהַ זֹלָה. אֵלֶּה לָהֶם שְׂכָרָם אַצֵּל רְבוּנוֹם, וְאַלֶּה מִהִיר חֲשָׁבוֹן.
200. הוּי הַמַּאֲמִינִים! חֲכוּ בְּסִבְלָנוֹת, וְהִתְחַרוּ עִם אוֹיְבֵיכֶם וְהִחֲזִיקוּ מֵעַמְד בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּפְסִיקוּ הַמַּאֲבָק נֶגֶד אוֹיְבֵי וְאוֹיְבֵיכֶם, וְהִיו יִרְאִים אֶת אֵלֶּה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

4

סִוְרַת אֵן-נַסְא' הַנָּשִׁים

סורה זו קיבלה את שמה «אֵן-נַסְא'» הַנָּשִׁים» מפ' 3 וכו'.
הנושא המרכזי בסורה זו הוא הנשים והיחסים בין בני
הזוג, וזכויות וחובות של כל אחד מבני הזוג.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-מומתחנה 60, ופסוקיה
מאה ושבעים וששה. קיבלה את שמה «הַנָּשִׁים» מפסוק
שלושה.

סורת אנ-נסא' 4

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי בְּנִי אָדָם! יִרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת,¹ וַיִּבְרָא מִמֶּנָּה אֶת בֵּת זִוְגָה, וַיִּמְשְׁנִיהֶם הַפִּיץ אֲנָשִׁים וְנָשִׁים בְּמִדָּה מְרֻבָּה. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בִּשְׁמוֹ תִּתְיַחֲסוּ זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּתְנַכְרוּ לְשֹׁאֲרֵי בִּשְׁרָכֶם, כִּי אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם.
2. עֲלֵיכֶם לְמַסֵּר לִיתוּמִים אֶת רְכוּשֶׁם (כְּשִׁיתִּבְגְּרוּ), מִבְּלִי לְהַחֲלִיף אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ בְּרַע, וְאֵל תַּעֲרַבּוּ בֵּין רְכוּשֶׁם לְבֵין רְכוּשְׁכֶם, כִּי זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.
3. וְאִם תִּרְאוּ כִּי לֹא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּצִדָּק עִם הִיתוּמוֹת, הַנְּשָׂאוֹ לְנָשִׁים הַמוּצָאוֹת חוץ בְּעֵינֵיכֶם, לְשִׁתִּים, לְשָׁלוֹשׁ, אוֹ לְאַרְבַּע. אֵדָּ כִּי תִרְאוּ שֶׁלֹּא תוּכְלוּ לָנֶהֱג בְּהוֹן בְּצִדָּק, הַנְּשָׂאוֹ לְאַחַת, אוֹ מִן (הַשְּׁפָחוֹת) אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֵיכֶם. הוּא קְרוֹב יוֹתֵר אֲשֶׁר לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל.
4. תִּנּוּ לְנָשִׁים מִהֵרָן מִרְצוֹן טוֹב, אֵדָּ אִם תִּוַּתְּרֶנָּה לָכֶם עַל חֵלֶק מִמֶּנּוּ כְּטוֹב לָבוֹ,² אֲכָלוּ אוֹתוֹ לְבָרִיאוֹת.
5. אֵל תִּפְקִידוֹ בְּיַדִּי חֲלוּשֵׁי דַעַת אֶת רְכוּשְׁכֶם אֲשֶׁר אֱלֹהָ מִנָּה אֶתְכֶם לָנֶהֱל. וְאִוִּלִּים פִּרְנָסוֹ אוֹתָם וְהַלְבִּישׁוּם, וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּדַבּוּר יָפָה.
6. וַתִּבְחֲנוּ אֶת הִיתוּמִים (אֲשֶׁר תַּחַת הַשְּׁגָחַתְכֶם), בְּהִגִּיעַם לְגִיל הַנְּשׂוּאִין ; וְאַזּוֹ אִם תִּבְחִינוּ בָּהֶם בְּגֵרוֹת, הַחֲזִירוּ לָהֶם אֶת רְכוּשֶׁם, וְאֵל תִּתְּדָרוּ בְּאֲכָלוֹ לִפְנֵי שִׁיתִּבְגְּרוֹ. עַל (הַמִּשְׁגִּיחַ) הָעֹשִׂיר לְהַמְנִיעַ מִלְּאֲכָל מִרְכּוּשׁ הִיתוּם, אֵדָּ הָעֵנִי רִשְׁאֵי לְאֲכָל כְּמִקְבֵּל. וּבִתְתֶכֶם לָהֶם אֶת הוֹנֶם, הָעִידוֹ עֲלֵיהֶם עֲדִים. דִּינּוּ בְּאֱלֹהָ לְבַדּוֹ לַעֲשִׂית חֲשָׁבוֹן.³
7. לְזָכְרִים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, וְלְנָשִׁים חֵלֶק מֵאֲשֶׁר עָזְבוּ הַהוֹרִים וְהַקְרוֹבִים, אִם מַעַט הוּא וְאִם רַב, חֵלֶק קָצוֹב.
8. וְכִי יִמְצָאוּ בְּמָקוֹם חֲלָקַת (הִירְשָׁה) קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וִיתוּמִים, וּמִסְכָּנִים, יֵשׁ לְהַעֲנִיק לָהֶם חֵלֶק (מִן הָעֵזְבוֹן) וַיְדַבְּרוּ עִמָּם בְּעֵדִינוֹת.

1. הנפש של אדם הראשון.

2. האשה רשאית לוותר לבעלה על חלק ממנה.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 34.

9. (מְרֻשִׁים) הַחוֹשָׁשִׁים לַעֲתִיד צָאצָאִים חִלוּשִׁים, עֲלֵיהֶם לַחֲשֹׁשׁ (לִיתּוּמִים אֲשֶׁר תַּחַת הַנְּהָלָתָם) כָּשֶׁם שֶׁהֵיוּ חוֹשָׁשִׁים אֵלּוּ הַנִּיחוּ גַם הֵם שְׂאִירִים חֲסָרֵי יֵשַׁע, עַל כֵּן יִהְיוּ יִרְאִים אֶת אֵלֶּה, וַיִּדְּבְרוּ דְּבָרִים יִשְׂרִים.
10. וְאִמָּנָם אֵלֶּה אֲשֶׁר יֵאָכְלוּ אֶת הוֹן הַיְתּוּמִים בַּעֲשָׁק, וַיִּמָּלְאוּ בְטָנֵיהֶם אֵשׁ, וּבִאֵשׁ יוֹקֶדֶת יִצְלוּ.

קטע 2

11. אֵלֶּה מִצְוָה לָכֶם בִּיחַס לִילָדִים שְׁלָכֶם (בִּירְשָׁה): לִזְכֹּר יִהְיֶה כְּחֶלֶק שְׁתֵּי נְקֻבוֹת. וְאִם רַק בְּנוֹת הֵן (וּבָנִים אֵין לוֹ), וְהֵן יוֹתֵר מִשְׁתִּים, לָהֶן שְׁתֵּי שְׁלִישִׁוֹת מֵאֲשֶׁר עֹזב (הָאֵב). וְאִם תִּהְיֶה יַחֲידָה (וּבָנִים אֵין לוֹ), יִהְיֶה לָּהּ הַחֲצִי. אֲשֶׁר לַהוֹרִים, לְכָל אֶחָד מֵהֶם הַשְּׂשִׁית מֵאֲשֶׁר עֹזב אִם יֵשׁ לוֹ יִלָּדִים (אֶחָד אוֹ יוֹתֵר, זָכָר אוֹ נְקֵבָה). אֵד כְּשֶׁאֵין יִלָּדִים, וְהוֹרִיו הֵם הַיּוֹרְשִׁים הַיַּחֲדִידִים, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׁלִישׁ אֶחָד. אֵד אִם הֵיוּ לוֹ אַחִים וְאַחִיוֹת, מִקְבֶּלֶת אִמּוֹ שְׂשִׁית. כִּד תַּחֲלֶקוּ לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו. הוֹרִיכֶם אוֹ יִלָּדֵיכֶם לֹא תִדְּעוּ מִי מֵהֶם הַקְּרוֹב לָכֶם יוֹתֵר לְהוֹעִיל. זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵת אֵלֶּה. אֵלֶּה יוֹדַע וְחָכֶם.

12. לָכֶם מִחֲצִית עֲזוּבוֹן שֶׁל בְּנוֹת זִוְגָכֶם, אִם אֵין לָהֶן יִלָּד. אֵד אִם יֵשׁ לָהֶן יִלָּד, לָכֶם רֹבַע עֲזוּבוֹן, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאוֹתֵיהֶן וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיהֶן. כְּמוֹ כֵּן מִגִּיעַ לָהֶן הָרֹבַע מֵעֲזוּבוֹנְכֶם אִם לֹא יִהְיֶה לָכֶם יִלָּד. וְאִם יֵשׁ לָכֶם יִלָּד, לָהֶן שְׁמִינִית עֲזוּבוֹנְכֶם, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאֲתֶכֶם וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתֵיכֶם. כְּשֶׁאֵין הוֹרִים אוֹ יִלָּדִים לִגְבֹּר אוֹ לְאִשָּׁה, אֵד יֵשׁ אֶח אוֹ אַחֹת, יִהְיֶה חֶלֶק כָּל אֶחָד מֵהֶם שְׂשִׁית; אֵד אִם רַבִּים הֵם מִזֶּה, הֵם שְׁתַּפִּים בְּשְׁלִישׁ, לְאַחֵר קִיּוּם צְנֻאָתוֹ וְתִשְׁלֹם חוֹבוֹתָיו, לֵאל אִם גְּרִימַת נֶזֶק (לִיּוֹרְשִׁים), זֹאת הַמִּצְוָה מֵאֵלֶּה, וְאֵלֶּה יוֹדַע וּמִתּוֹן.

13. וְאֵלֶּה חֲקוֹת אֵלֶּה, וְכָל מִי שֶׁמִּצְוִית לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), הוּא יִכְנִיסוֹ אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְעוֹלָמִים יִחִיו בְּתוֹכָם. זוֹהִי הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

14. אוֹלָם מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְאֵלֶּה וְלִשְׁלִיחוֹ, וְעוֹבֵר עַל חֲקָיו, יִכְנִיסוֹ אֶל הָאֵשׁ לְהִשָּׂאֵר בְּתוֹכָהּ לְנֶצַח, וְעִנְשׁוֹ יִהְיֶה מִשְׁפִּיל.

קטע 3

15. וְשׁוֹתֵיכֶם הַמֵּאֲשָׁמוֹת בְּזָנוּת, וְהַעֲדִידוּ בְּהֵן אֲרַבְּעָה עֲדִים (נְאֻמָּנִים) מִכֶּם. אִם יַעֲדִידוּ, עֲצְרוּ אוֹתָן בְּבֵתִים עַד יוֹם מוֹתָן. אוֹ עַד אֲשֶׁר אֵלֶּה יַעֲשֶׂה לָהֶן דֶּרֶךְ.

16. וְאִשֶּׁר יַעֲשׂוּהָ שְׁנַיִם מִכֶּם,¹ הַעֲנִישׁוּ אוֹתָם (שְׁנִיָּהֶם), וְאִם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה וַיִּתְּנֶהּ כְּמִקְבֵּל, הִפְסִיקוּ לְהַזִּיק לָהֶם. אֲלֵלָה מִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת עֲבָדֶי וְרָחוּם.
17. אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת תִּשְׁבוּתָם שֶׁל אֵלֶּה הָעוֹשִׂים רָעָה בְּשִׁגְגָה, וְהַמְמַהֲרִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲלֵלָה יִקְבֵּל אֶת חֲזָרָתָם בְּתִשׁוּבָה. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
18. אֲדָּא לֹא תִתְקַבֵּל הַחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה לְחוּטָאִים, אֲשֶׁר בְּהִיגֵעַ שְׁעָתָם לְמוֹת הֵם אוֹמְרִים, אֲנִי חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלֹא לְמוֹתִים כְּכּוֹפְרִים, כִּי לָהֶם הִכְנוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
19. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לָרֶשֶׁת (אוּ לְשֹׂאת) אֶת הַנָּשִׁים (אֲלֻמָּנוֹת אֲבוֹתֵיכֶם) נֶגֶד רְצוֹנָן. וְלֹא תִמְנְעוּ אוֹתָן מִלְּהִנָּשֵׂא (לְאִישׁ אֲחֵר). וְאֵל תִּצְיִקוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי לְקַבֵּל מִהֶן בַּחֲזָרָה חֶלֶק מֵאֲשֶׁר נִתְּתָם לָהֶן (הַמַּהֲרָה), פָּרֹט לְמִקְרָה שֶׁל זֵנוֹת שֶׁהוֹכַחָה. נִהְיָו בָּהֶן בְּהִיגִינוֹת, וְאִם תִּשְׁנְאוּ אוֹתָן, כִּי יִתְכַּן שֶׁתִּשְׁנְאוּ אֵיזָה שֶׁהוּא דָּבָר, וְאֲלֵלָה יַעֲשֶׂה בּוֹ טוֹבָה רַבָּה.
20. אִם תִּרְצוּ לְשֹׂאת אִשָּׁה אֲחֵרָת בְּמִקּוֹם הָאִשָּׁה שֶׁאַתֶּם נִשְׂוֹאִים לָהּ, וַיִּכְבֵּר נִתְּתָם לְרֵאשׁוֹנָה קִינְטָר,² אֵל לָכֶם לְקַחַת בַּחֲזָרָה חֶלֶק מִמֶּנּוּ. הִתְרַצוּ לְקַחְתּוֹ עַל יְדֵי עֲלִילוֹת וְהַאֲשָׁמוֹת כּוֹזְבוֹת?
21. כִּי אִיךָ תִּקְחוּהוּ לְאַחֵר יַחֲסִי הָאִישׁוֹת שֶׁקִּימְתָם בִּינֵיכֶם, וְלֹאֲחֵר בְּרִית הַנִּשְׂוֹאִין?
22. אֲסוּר לָכֶם לְשֹׂאת אֶת הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאוּ אֲבוֹתֵיכֶם,³ אֲלֵלָה אִם כָּבֵר קָרָה מִקֵּדָם (לִפְנֵי אִסְלָאם), כִּי זֶה מַעֲשֶׂה תוֹעֵבָה בְּלִתִּי מוֹסְרִי וּמִנְהַג מִבִּישׁ.

קטע 4

23. וְהַנָּשִׁים הָאֵלֶּה אֲסוּרוֹת עֲלֵיכֶם לְנִשְׂוֹאִין וְלִיחָסִי מִן : אֲמוֹתֵיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲבִיכֶם, וְדוֹדוֹתֵיכֶם אֲחִיוֹת אֲמִיכֶם, וּבָנוֹת הָאָח, וּבָנוֹת הָאָחוֹת, וְאֲמוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִינִיְקוּ אֶתְכֶם, וְאֲחִיוֹתֵיכֶם לִינִיקָה, וְאֲמוֹת נְשִׁיכֶם, וּבָנוֹתֵיכֶם הַחוּרְגוֹת מִנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׂאָתָם אוֹתָן, אֲדָּא אִם לֹא נִשְׂאָתָם אוֹתָן אֵין חֲטָא עֲלֵיכֶם לְשֹׂאת אוֹתָן (בְּנוֹתֵיהֶן), וְנִשְׁוֹת בְּנֵיכֶם יוֹצְאֵי חֲלָצֵיכֶם, וְאֵל תִּנָּשְׂאוּ לְשִׁתֵּי אֲחִיוֹת יַחֲדוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לִפְנֵי כֵן (לִפְנֵי אִסְלָאם). אֲלֵלָה סוֹלַח וְרָחוּם.

1. איש ואשה. פסוק זה מעדכן את הצו של הפסוק הקודם, אשר העונש הוא לאיש וההחזקה בבית לאשה עד שתמות. פסוק זה קובע כי העונש לשניהם. ר' סורת אנ-נור 24 : 1 - 3.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 75.

3. ר' לעיל, פי 19.

חלק 5

24. (בן אסורות לכם) נשים נשואות, חוץ מאלה אשר שבויות מלחמה, זה חק אלה אשר הוריד לכם. אך חוץ מאלה מתרות לכם לנשואין, אך מבלעדי אלה מתר לכם למצא נשים אשר תשלמו להן את מהרן מהונכם למטרת נשואים, אך לא לשם זנות. חובה עליכם לשלם את המהר שקבעתם לנשים אשר נהניתם ביחסים מיניים אתן בצורה חקית (נשואין), ולא יהיה חטא אם תבואו לידי הסכם מיוחד ביחס לגורל המהר, כי אלה יודע וחקם.
25. ומי שקצרה ידו מלשאת את הצנועות מבנות החורין המאמינות, כי אז את השפחות המאמינות אשר בבעלותכם. אלה יודע טוב מי מכם מאמין. המאמינים שיכים האחד לרעהו. עליכם לשאת אותן ברשות משפחותיהן, ושלמו להן את המהר המגיע להן כמקבל, ובתקף קדושי נשואין ולא לשם זנות. אולם אם תזנה (אחרי הנשואין), יחול עליה רק מחצית הענש שחל על אשה נשואה בת חורין. זו הדרך לכל אחד מכם שיוצרו גובר עליו. אך מוטב לכם שתשלטו ביצרכם. ואלה סולח ורחום.
- קטע 5**
26. אלה רוצה להדריךכם בדרכיהם של אלה שקדמו לכם, ויקבל את חזרתכם בתשובה, כי אלה יודע וחקם.
27. אלה רוצה לקבל את חזרתכם בתשובה, אך אלה המשעבדים לתאוות רוצים כי תרחיקו לסטות (מן הדת).
28. אלה רוצה להקל עליכם, כי הוא יודע מה חלשים נבראו בני האדם.
29. הוי המאמינים! אל תאכלו את הונכם ביניכם בלא צדק, אלא אם תהיה זו עסקה מתוך הסכם הדדי, ואל תביאו כליה על עצמכם, כי אלה מרחם עליכם.
30. ואשר יעשה את כל אלה (גזלת רכוש והרג של אחרים) באיבה ובחוסר צדק, נצלה אותו באש (גיהנם), וזה מאוד קל לאלה.
31. אם תרחקו מן החטאים הגדולים אשר נאסר עליכם לעשות, נכפר לכם על מעשיכם הרעים, ונכניס אתכם למקום נכבד (גן עדן).
32. אל תחפצו לקבל את מה שאלה העדיף אחדים מכם על אחרים. וכל איש יקבל גמול לפי מעשיו, וכל אשה תקבל גמול לפי מעשיה, ובקשו את חסדו של אלה. אלה יודע כל דבר.

33. לְכָל אֶחָד עָשִׂינוּ יוֹרָשִׁים שִׁיקָבְלוּ חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהוֹרִים וּקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה עָזְבוּ. וְאַלֶּה אֲשֶׁר כָּרַתְתָּם אִתְּםָּ בְּרִית , תָּנוּ לָהֶם אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, כִּי אֵלֶּה עַד לְכָל דָּבָר.

קטע 6

34. הַגְּבָרִים מִנְהֵלִים אֶת עַנְיָנֵי הַנָּשִׁים בְּגִלְל שֶׁהֶעֱדִיף אֵלֶּה אֶחָדִים מֵהֶם עַל אֶחָדִים מֵהוּ, וְכִי הֵם מוֹצִיאִים מִכּוֹשֶׁם לַפְּרִנָּסָתוֹ. הַיִּשְׁרוֹת הֵן הָאֲדוּקוֹת הַשּׁוֹמְרוֹת עַל הַנִּסְתֵּר בְּדָרְךְ שִׁישְׁמֵר אֵלֶּה. אֵד אֶת אֶלֶּה אֲשֶׁר אִתְּםָּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁתִּמְרָדְנָה, הַטִּיפוּ לָהֶן מוֹסֵר, וְהִתְנַכְרוּ לָהֶן בַּמִּשְׁכָּב, וְהָיוּ אוֹתָן (בַּעֲדֵינוֹת), וְאֵם תִּצְיָתְנָה לָכֶם, אֵל תִּזְיָקוּ לָהֶן, וְאַלֶּה עֲלִיוֹן וְכָבִיר.

35. וְאִם תִּחְשְׁשׁוּ לִפְלוֹג בֵּין הַנָּשִׁים, שִׁלְחוּ שׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְשׁוֹפֵט מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ, וְאִם יִרְצוּ שִׁנִּיהֶם לְהִתְפַּיֵּס, יָבִיא אֵלֶּה לִידֵי הַסֵּכֶם בִּינֵיהֶם. אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּבָקִיא.

36. עָבְדוּ אֶת אֵלֶּה וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ בּוֹ דָּבָר, וְהַטִּיבוּ לַהוֹרִים, וְלִקְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, וְלִיתוּמִים, וְלִמְסַכְנִים, וְלִשְׁכֵּן קְרוֹב הַמִּשְׁפָּחָה, וְלִשְׁכֵּן הָזֶר, וְלָבֶן לְזֵינָה בְּבֵית אוֹ בְּדָרְךְ, וְלַעֲוָבֵרִי אֲרַח, וְלַעֲבָדִים. אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַזֵּהִיר וּמִתְהַלֵּל.

37. הַמִּקְמָצִים וְהַמְצוּיִם אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְהִיּוֹת קַמְצָנִים, וְהַמִּסְתִּירִים אֶת מֶה שֶׁאֵלֶּה נָתַן לָהֶם מִחֲסֵדוֹ. וְהַכְנוּ לַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מַחְפִּיר.

38. (הַעֲנֹשׁ הַמַּחְפִּיר מוֹכֵן) לֵאמֹה הַמוֹצִיאִים אֶת כֶּסֶף מִתּוֹךְ צְבִיעוֹת, וְאִינָם מֵאֲמִינִים בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הַדִּין. וּמִי שֶׁלּוֹקַח אֶת הַשָּׁטָן כְּיָדִיד, הַיָּדִיד הַזֶּה רַע מְאֹד.

39. וְיִמָּה יִפְרִיעַ לָהֶם לוֹ הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהוֹצִיאוּ מִהֶחֱסֵד שֶׁאֵלֶּה הֶעֱנִיק לָהֶם!¹ וְאַלֶּה יוֹדֵעַ אוֹתָם טוֹב.

40. אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂק וְלוֹ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין, וְאִם תִּהְיֶה טוֹבָה, הוּא יִכְפִּיל אוֹתָהּ, וְיַעֲנִיק שָׂכָר עָצוֹם מֵאֲתוֹ.

41. מֶה אֵתָּה (מוֹחַמַּד) חוֹשֵׁב, אִם (בִּיּוֹם הַדִּין) כֶּאֱשֶׁר נָבִיא מִכָּל אֲמָה עַד, וְנָבִיא אוֹתָךְ לָעַד בְּאֵלֶּה (הַמִּסְלָמִים),

42. בִּיּוֹם הַהוּא יִקּוּוּ הַכּוֹפְרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַּד) כִּי תִכְסֶּה אוֹתָם הָאֲדָמָה (נִמּוּתוֹ), וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהִסְתִּיר מִלֶּה מֵאֵלֶּה.

קטע 7

43. הוי המאמינים! אל תתפללו בשאתם שכורים,¹ עד אשר תדעו מה אתם אומרים, ולא בשאתם טמאים, (ואל תכנסו אל המסגדים) אלא אם אתם עוברי ארח, עד אשר תתרחצו. ואם חולים אתם, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידיכם, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ומשחו את ידיכם.² אלקה חונן וסולח.
44. הלא ראית את אלה אשר ידעו חלק מן הספר (התורה) רכשו לעצמם תעניה, ורוצים שגם אתם תתעו מן השביל של אלקה.
45. אלקה יודע יותר טוב מכם את אויביכם, ודי באלקה כמגו, ודי באלקה כעוזר.
46. יש מאלה שהתיחדו המשנים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים (לנביא), שמענו וימרדנו, ושמע, ונקוה שלא תשמע, ו«ראענא»³ בעוות לשונם, להשמיץ את הדת (האסלאם). אלו היו אומרים, נשמע ונציג; שמע; והבט אלינו,⁴ כי אז היתה זה טוב יותר להם ונכון יותר. אך אלקה קללם על כפירתם, ורק מעטים מאוד מהם יאמינו.
47. הוי אתם אשר נתן לכם הספר! האמינו באשר הורדנו מן השמים (הקוראן) המאשר את אשר עמכם (התורה), לפני שנשטש את צורת פניכם ונהפך אותם לאחור, או נקלל אותם כשם שקללנו את מחללי השבת.⁵ צו אלקה תמיד מתקיים.
48. אלקה לא יסלח לאלה שעושים לו שתפים, אך יסלח כל אשר פחות מזה למי שירצה. כל המצרף שתף לאלקה, הוא בעצם בדה חטא עצום.
49. האם לא ראית את אלה אשר יזכו נפשם? ואולם אלקה יזכה רק את מי שירצה, והם לא יעשקו בקרוים גרעין התמר.
50. ראה! איך הם בודים על אלקה שקרים. ומספיק בזה חטא בהיר.

1. בעודכם שיכורים: זה השלב השני לאסור שתית יין. בשביל שלב ראשון ר' סורת אל-בקה 2: 219. בנוגע לשלב השלישי והרביעי ר' סורת אל-מאידה 5: 90 - 91.

2. פעולה זו נקראת «תימוס». ר' סורת אל-מאידה 5: 6.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 104. כל זה מכוון נגד הנביא מוחמד.

4. בערבית, «أَنْظُرْنَا أَوْנَاصُورَنَا»: הבט אלינו.

5. ר' סורת אל-בקה 2: 61.

קטע 8

51. הלא ראית את אלה אשר נתן להם חלק מן הספר (התורה), מאמינים באלילים «ג' בת» ו«טאע' ות»,¹ אומרים על הכופרים, ² «אלה מדרכים יותר מן המאמינים (המסלמים)».
52. אלה הם אשר קלל אלה, ומי שאלה מקלל, לא תמצא לו עוזר.
53. אם היה להם חלק במלכות השמים, לא היו נותנים לאנשים ולא כלום.
54. הרי הם מקנאים באנשים (המסלמים) על מה שהעניק להם אלה מחסדו. כבר הענקנו למשפחת אברהם את הספר ואת החכמה, ונתנו להם מלכות עצומה.
55. אחדים מהם האמינו בו (בקוראן), ואחדים מהם מנעו אנשים מלהאמין בו. ויש בשבילם בגיהנם מספיק אש יוקדת.
56. אכן את אלה אשר כפרו באותותינו, נצלה באש (גיהנם), וכשעזרתיהם נשרפו, נחליפם בעזרות חדשים, למען יטעמו את הענש. אלה הוא עיוז וחקם.
57. אמנם אלה שהאמינו ועשו טוב, אותם נכניס לגנים שנהרות זורמים מתחתם, ובהם יהיו לעולם. שם יש להם בנות זוג טהורות. וגם נכניס אותם תחת צללי צללים.
58. אלה מצוה לכם, החזירו את הפקדונות שבידיכם לבעליהם, ושפטו את בני האדם משפט צדק. כמה הוא יפה המוסר שאלה מטיף לכם. ואללה שומע ורואה.
59. הוי המאמינים! צייתו לאלה ולשליח ולאחראים ביניכם. ואם תריבו ביניכם³ על דבר מה, תשפטו אותו לפי (הספר של) אלה, ולפי (המסורת של) הנביא, אם מאמינים אתם באללה וביום הדין, כי זהו הנהג הטוב וההגון ביותר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. הכופרים של מכה אשר היהודים של מדינה ניסו להסיתם נגד הנביא מוחמד באומרם להם, «שאתם הולכים בדרך הישרה יותר ממוחמד, ודתכם טובה יותר מדתו».

3. ביניכם: אתם העם והאחראים ביניכם. התנהגו ביניכם בצורה חוגגת ודמוקרטית, ולא על ידי מהפכות צבאיות.

קטע 9

60. הלא ראית את אלה האומרים, כי מאמינים הם באשר הורד אליך מן השמים (הקוראן) ובאשר הורד לפניך? כיצד הם רוצים להשפט לפי המסורת של הטאע'ות,¹ אף על פי שנגטו לכפר בו? השטן רוצה להתענות רחוק מאוד מן הקו הישר.
61. וכי נאמר להם, בואו אל אשר הוריד אלה מן השמים (הקוראן), ואל השליח (מוחמד), תראה את הצבועים מתרחקים ממך.
62. איך הצבועים האלה יתנהגו כאשר יפגע בהם אסון, שבעצם ידיהם גרמו לו, הם באים אליך ונשבעים באללה, התכוננו רק לעשות טוב והשלמה בין האנשים.
63. אלה אשר אלה יודע את אשר בלבם, על כן התרחק מהם ודרש להם דרשה טובה, ואמר להם דברים חזקים מאוד שישפיעו עליהם.
64. אנחנו שולחים כל שליח כדי שאנשים יציתו לו ברשות אלה. ולו באו אליך אחרי החטאים שגרמו לעצמם ומבקשים את סליחת אלה, והשליח הזה מבקש את סליחת אלה למענם. כי אז מצאו את אלה מקבל שבים ורחום.
65. בחיי רבונך! הם לא יהיו מאמינים עד אשר ירצו בדך כשופט לשפט ביניהם בריבם, ולא ימצאו בנפשותיהם כל הסתיגות מפסק דינך ויקבלוהו בשלמות.
66. אלו היינו מצוים אותם, הרגו איש את רעהו, או צאו מבתיכם, רק מעטים מהם היו עושים כך. אמנם, לו היו עושים מה שגדרש מהם, היה טוב להם וגם מחזק את אמונתם יותר.
67. ואז הן נתנו להם שכר עצום מאתנו.
68. והיינו מדריכים אותם בדרך הישר.
69. ומי שיצית לאללה ולשליח (מוחמד), כל אלה יהיו (בעולם הבא) עם הנביאים, והצדיקים, והקדושים,² והישרים שאללה היטיב להם, ומה טובה ונעימה חברתם של אלה (בגן עדן).
70. זה הוא החסד של אלה, ואין יודע באללה (את מה שאתם עושים).

1. לא לפי החוק של אלה והנביא. ר' סורת אל-בקרה 2: 256.

2. אלה שמתו למען קדוש השם.

קטע 10

71. הוי המאמינים! בצאתכם לקרב, התנהגו בזירות, התקדמו בקבוצות או בלכם יחד,
72. יש ביניכם מי שמתעבב לצאת למלחמה, ואם יפגע בכם אסון יאמר, אלה נטה לי חסד כי לא הייתי עמהם,
73. ואם תקבלו חסד מאללה, יאמר, כאלו לא הייתה ביניכם ידידות, הלואי אז והייתי אתם! והייתי זוכה זכיה עצומה.
74. על אלה המוכרים את חיי העולם הזה תמורת העולם הבא להלחם בשביל אלה, ומי שנלחם בשביל אלה, ויהרג או ינצח, נתן לו גמול עצום.
75. מה לכם כי לא תלחמו בשביל אלה, ולעזר לאנשים ונשים וילדים החלשים (במכה), האומרים, רבוננו! הוציאנו מן העיר הזאת (מכה) אשר שוכניה חוטאים, ותן לנו מלפניך מגן, והקם לנו מלפניך מושיע.
76. המאמינים נלחמים בשביל של אלה, ואלו הכופרים נלחמים בשביל הטאע'ות, השטן, על בן הלחמו בחברי השטן, כי מזמת השטן היא חלשה.

קטע 11

77. הלא ראית את אלה אשר נאמר להם, אל תלחמו, אך קימו את התפקה ושלמו את הזכאת. ואולם כשנצטוו להלחם, הנה חבורה מהם מפחדת מבני אדם, כפי שהיא מפחדת מאללה, אפלו יותר מכך, ואמרו, רבוננו! למה גזרת עלינו מלחמה? לולא נתת לנו שהות לזמן מה? אמר, התענוג של העולם הזה מאוד קטן, וחי העולם הבא טובים יותר ליראי אלה, ואתם לא תקפחו מאומה.
78. איפה שתהיו, המות ישיגכם, אפלו אם תהיו במגדלים גבוהים. אלה הם, אם תשיגם טובה יאמרו, זה מאללה, ואם תשיגם צרה, יאמרו, זה ממך (מוחמד). אמר, הכל מאללה. ומה לקהל הזה שאינו מבין דבר.
79. (הוי בן אדם!) כל טובה אשר נופלת בחלקך מאת אלה היא, וכל רעה אשר תפגע בך, מעצמך היא. אנחנו שלחנו אותך (מוחמד) כשליח אל בני האדם, ואין עד כמו אלה.
80. כל מי שמצית לשליח, הוא בעצם מצית לאללה, ואשר למסרבים, הרי לא שלחנו אותך שומר עליהם,

81. והם אומרים, מצייתים אנחנו, אבל בצאתם מעל פניך, קבוצה מהם זממה בחשד הלילה דברים שונים מאשר אמרה לך, ואולם אללה רושם את אשר יזממו. אתה, אל תשים להם לב, והשען על אללה, כי הוא דינן כמגן עליך.
82. האם לא יתבוננו בקוראן? הן לו לא מאללה הנה, כי אז מצאו בו נגודים רבים.¹
83. אם יגיע אליהם דבר הנוגע לבטחון או לאמה, הם ממהרים להפיצו, אך אלו היו מביאים אותו לשליח ולאחראים מביניהם, היו מבינים אותו ויודעים את פשרו. לולא החסד של אללה ורחמי עליכם הייתם הולכים בעקבות השטן, מלבד מעטים מהם.
84. (ואתה הנביא) הלחם בשביל אללה, ואין אתה אחראי אלא לעצמך, הרי עליך להאיץ במאמנים (להלחם), (בך ובמאמנים) אללה ישבר את כוח הכופרים, כי אללה חזק מהם והענש שלו יותר קשה.
85. הממליץ המלצה טובה יהיה לו חלק בה, אמנם, הממליץ המלצה רעה, יקבל ענש שווה לה, כי אללה משגיח על כל דבר.
86. ואם מי שהוא מברך אתכם לשלום, ברכו בברכה יותר טובה ממנה, או החזירו ברכה דומה. כי אללה מעניק חסד על כל מעשה שתעשו.
87. אללה, אין אלה זולתו, אין ספק, הוא יאסוף אתכם ביום תחית המתים, ומי צודק מאללה במאמרו?

קטע 12

88. ומה לכם כי נחלקתם לשתי קבוצות בנוגע לצבועים? ואללה העניש אותם בגלל מעשיהם, התרצו להדריך את אשר אללה התעזה? ומי שאללה מתעה, אין דרך כל שהיא להדריכו.
89. הם (הצבועים) רצו שתכפרו כפי שכפרו ותהיו דומים להם. ואל תקחו מביניהם ידידים נאמנים עד אשר יהגרו בשביל אללה. אולם אם יסרבו תפסו אותם והרגו אותם באשר תמצאו אותם, ואל תקחו מהם ידיד נאמן או עוזר.
90. מלבד אלה אשר יש יחס בינם לבין אנשים שיש ברית בינכם לבינם, או אלה שבואו אליכם ואין להם האמץ והרצון להלחם נגדכם ונגד בני

1. כלומר, דברים המכחישים זה את זה.

עמם. אלו רצה אלה, הנה משליטם עליכם והיו נלחמים בכם. לכן, אם הם נמנעים מלהלחם נגדכם ומציעים לכם שלום, הרי שאללה אינו רוצה שתלחמו בהם.

91. כמו כן תמצאו אחרים (צבועים) שרוצים להבטיח את עצמם מצדכם וגם מצד בני שבטם. כל עוד שחזרו לכפירה לפתות אתכם להיות כופרים, הם עצמם חזרו והסתבכו בה. אם לא יפסיקו את המזמות שלכם נגדכם, ולא יבקשו להשלים עמכם ואינם מפסיקים להתגרות בכם, כי אז תתפסו אותם ותהרגו אותם באשר תמצאו אותם, כי עליהם נתנו לכם שלטון מחלט.

קטע 13

92. אסור למאמין להרוג מאמין אלא בשגגה. ואשר יהרג מאמין בשגגה, ישחרר עבד מאמין וישלם כפר נפש למשפחתו (של הנרצח), אלא אם (משפחת הנרצח) תעשה צדקה אתו. ואם הנרצח הוא מקרב אויביכם והוא עצמו מאמין, (כפרו) שחרור עבד מאמין. אך אם הנרצח משבט אשר ברית ביניכם לבינם, ישלם הכפר למשפחתו, ושחרור עבד מאמין. ומי שאין ביכלתו לשחרר עבד, יצום שני חדשים רצופים, כדי שאללה יקבל את תשובתו. אלה יודע וחקם.
93. ומי שהורג מאמין בכוונה תחלה (בלי צדק), ענשו גיהנם לנצח, ואללה ישפך את זעמו עליו ויקללו והכין לו ענש עצום.
94. הוי המאמינים! בצאתכם לדרך בשביל אלה, והייתם בטוחים במה שתעשו, ואל תאמרו למי שייברך אתכם לשלום, אין אתה מאמין, בבקשכם להשיג את צרכי העולם הזה. כי אצל אלה שמור לכם חסד רב. כו הייתם לפני (מסתירים את הדת שלכם), ואללה נטה לכם חסדו (בפשוטותם חזקים), על כן היו בטוחים במה שתעשו, כי אלה בקיא במעשיכם.
95. המאמינים הנשארים בבתיהם (ולא יוצאים למלחמה בשביל אלה), פרט לאלה יש בהם נכות, אינם שונים לאלה היוצאים למלחמה בשביל אלה ברכושם ובנפשותיהם. אלה העדיף את הנלחמים בשבילו ברכושם ובנפשותיהם על אלה הנשארים בבתיהם בדרגה. אמנם אלה הבטיח לשני הצדדים טובות. אך אלה העדיף את הנלחמים בשבילו בשכר עצום,
96. דרגות גבוהות מאתו וסליחה ורחמים, כי אלה סולח ורחום.

קטע 14

97. וְאַלֶּה (הַמַּאֲמִינִים) אֲשֶׁר נָטְלוּ הַמַּלְאָכִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁעָשְׂקוּ אֶת עַצְמָם (בְּחִיּוֹתָם בֵּין הַכּוֹפְרִים לְכֹן לֹא יָכְלוּ לִבְצֹעַ אֶת דָּתָם כְּרֹאוּי), שֶׁאֵלּוּ (הַמַּלְאָכִים) אוֹתָם, מָה עָשִׂיתָם בַּיַּחֲס לְדָתְכֶם? אָמְרוּ, הֵיינו חֲלוּשִׁים בְּאֲדָמָתֵנוּ. הַמַּלְאָכִים אָמְרוּ, הֲאִם לֹא הִיְתָה אֲדָמַת אֱלֹהָ מִסְפִּיק רַחֲבָה לְמַעַן שְׁתִּהַגְרוּ בָּהּ? אֲנָשִׁים אֵלֶּה, מְעוֹנָם הוּא גִיהֶזֶם, וְמָה נוֹרָא הַמְּעוֹן.
98. פָּרַט לַחֲלוּשִׁים בֵּין הַגְּבָרִים, וְהַנָּשִׁים, וְהַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יָכְלוּ לַעְזֹר לַעֲצָמָם, וְלֹא יָכְלוּ לְמַצֵּא מוֹצָא אַחֵר מֵאֲשֶׁר לְהַשְׁאֵר בְּבִתֵּיהֶם,
99. כָּל אֵלֶּה, יִתְּכוּ שֶׁאֱלֹהָ יִסְלַח לָהֶם, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכַפֵּר.
100. כָּל הַמִּהְגֵּר בְּשִׁבִּיל אֱלֹהָ, יִמָּצֵא בְּאֶרֶץ מְקוֹמוֹת מַחֲסֵה רַבִּים וְרוֹחוֹה, וְכָל הַיּוֹצֵא כְּדִי לַהֲגֵר אֶל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֲבָל הוּא נִפְטָר בְּדִדְךָ, יִהְיֶה שְׁכָרוֹ עַל אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹם.

קטע 15

101. וּכְשֶׁאַתֶּם נוֹסְעִים רְחוֹק מִבְּתִיכֶם, מִתֵּר לָכֶם לִקְצֹר בַּתְּפִלָּה¹, מִחֲשֵׁשׁ שְׂיִתְקִיפוּ אֶתְכֶם הַכּוֹפְרִים בְּזִמְן תְּפִלַּתְכֶם. הַכּוֹפְרִים הֵם אוֹיְבֵכֶם הַגָּלוּי.
102. (הוּי הַנְּבִיא!) אִם תִּהְיֶה (בַּמַּעֲרָכָה) עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלֵף, וּכְשֶׁתִּקְּצִים אֶת הַתְּפִלָּה, תֵּן לִקְבוּצָה מֵהֶם לְהַתְּפִלָּל אֶתְךָ כְּשֶׁנִּשְׁקָם עִמָּהֶם, וּכְשֶׁיִּסְגְּדוּ תִּהְיֶה הַקְּבוּצָה הָאַחֲרֶת מֵאַחֲרֵיכֶם (פְּנִים מוּעֲדוֹת לְקִרְאָת הָאוֹיֵב), וּכְשֶׁהַקְּבוּצָה הָרִאשׁוֹנָה תִּגְמַר אֶת הַסְּגִידָה תִּקּוּם, וְיִחַלְפוּ מַעֲמָד, וְעַלִּיָּהֶם לְהִזְהֵר וּלְקַחַת אֶת נִשְׁקָם אִתָּם.² הַכּוֹפְרִים הֵיוּ רוֹצִים שֶׁתַּעֲזְבוּ אֶת נִשְׁקָכֶם וְאֶת כְּלִיכֶם, וְאַזּוּ יִתְקִיפוּ אֶתְכֶם וְיִשְׁמִידוּכֶם. אִין כָּל רַע אִם פָּגַע בָּכֶם הַמָּטָר, אוֹ הֵייְתֶם חוֹלִים בְּהִנָּחַת נִשְׁקָכֶם, אִךְ הַשְּׁמָרוֹ לָכֶם. וְאַלֶּה הַכִּין לַכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִשְׁפִּיל,
103. וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַתְּפִלָּה (בְּתַנָּאִים כְּאַלֶּה), הִזְכִּירוּ אֶת אֱלֹהָ בַּעֲמֻדְכֶם, וּבִשְׁבָּתְכֶם, וּבִשְׁכֻבְכֶם, וּכְשֶׁתִּהְיוּ בְּמָקוֹם מִבְּטָחִים, קִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה כְּרָגִיל. הַתְּפִלָּה נִקְבְּעוּ זְמַנָּהּ לַמַּאֲמִינִים.

1. אללה צווה על המוסלמים להתפלל חמש פעמים ביום. אחדים מן התפילות האלה כמו, צהרים, בין הערבים, ותפילת הלילה הן ארבע השתחוויות. הנה בפסוק הזה אללה הרשה למוסלמים הנוסעים רחוק מן הבית לקצר את התפילה של ארבע השתחוויות רק לשתיים. תפילה זו נקראת בערבית:

صلاة السفر, צלאת אס-ספר = תפילת הנסיעה.

2. התפילה הזו נקראת בערבית: صلاة الخوف, צלאת אל-חיוף = תפילת הפחד. המוסלמים מתפללים רק השתחויה אחת בזמן המלחמה כשחלק מהם עומד מול האויב בשדה הקרב.

104. אל תהיו חלשים מלעקב אחרי האויב, כי אם אתם מתיסרים הרי הם מתיסרים כמובן, ואולם לכם תקוה (לתגמול טוב) מאללה, ולהם אין תקוה. אללה יודע וחכם.

קטע 16

105. הורדנו לך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, למען תשפט בין בני אדם כפי שאללה השירה אליך, ואל תהיה מגן על הבוגדים, וישאל את אללה את סליחתו, כי הוא סולח ורחום.
106. ואל תגן על אלה שבגדו בעצמם (באי קיום מצות הדת). אללה אינו אוהב את הבוגד והפושע.
108. הם (הכופרים) מנסים להסתיר מן האנשים, אך לא יצליחו להסתיר מאללה, כי הוא כל הזמן אתם, כי הם זוממים בחשכת הלילה דברים שהוא אינו אוהב. ואללה מקיף את כל מעשיהם.
109. הנה אתם (המאמינים) הגנתם עליהם (אלה שבגדו בעצמם) בעולם הזה, אך ביום תחית המתים מי יגן עליהם לפני אללה, או מי יהיה המגן עליהם?
110. אולם העושה רעה וחוטא לעצמו ואחר כך חוזר בתשובה, ימצא את אללה סולח ורחום.
111. העובר עברה, חוטא רק נגד עצמו, ואללה יודע וחכם.
112. ומי שעושה חטא או עברה, ויטיל אותם על אחר זכאי, הוא מחיב את עצמו קצב ופושע ברור.

קטע 17

113. לולא חסד אללה ורחמי עליך, הייתה קבוצה מהם יוזמת להתענותך. ואולם את עצמם הם מתעים, ולא יפגעו בך במאומה. אללה הוריד לך מן השמים את הספר (הקוראן) ואת החכמה ולמדך את אשר לא ידעת, וכי חסד אללה עצום עליך.
114. על פי רב לא תצא טובה משיחותיהם הסודיות, אלא אם יחלט על צדקה, או חסד, או השכנת שלום בין בני האדם, כל העושה זאת במטרה לרצות פני אללה, נעניק לו שכר עצום.
115. כל מי שרוב עם השליח לאחר שהתבררה לו הדרך הישרה, ויבחר בדרך אחרת מאז של המאמינים, אותו נזיל בדרך שבחר לעצמו, נצלהו בגיהנם, וסופו יהיה הגרוע ביותר.

קטע 18

116. אַלְלָה לֹא יִסְלַח כָּל שְׁתּוּף עִמּוֹ, אֲדָּהּ הוּא יִסְלַח כָּל חֲטֵא חוּץ מִזֶּה לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה. מִי שֶׁמְשַׁתֵּף לְאַלְלָה מֶה שֶׁהוּא מְרַחֵק לְתַעוּת.
117. אַלְהָ (הַכּוּפְרִים) עוֹבְדִים אֱלִילוֹת נִקְבוֹת מִבְּלַעַדִּי אַלְלָה, וְכֵן עוֹבְדִים שְׁטֹן מוֹרֵד,
118. שֶׁאַלְלָה קָלַל אוֹתוֹ, כְּשֶׁאָמַר (הַשְׁטֵן), אֶקַּח לְעַצְמִי חֶלֶק מִסִּים מַעֲבָדֶיךָ,
119. וְאַתָּעָה אוֹתָם, וְאַעֲוֹרֵר תִּקְוָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, וְאַצְנֶה אוֹתָם לְכָרוֹת אֶת אֲזִנִּי הַבְּהִמּוֹת, וְאַצְוֶם לְשָׁנוֹת אֶת בְּרִיאַת אַלְלָה. מִי שְׁלֹקַח לוֹ אֶת הַשְׁטֵן כְּאֵדוֹן בְּמָקוֹם אַלְלָה, סוֹפוֹ אֲבָדוֹן מִחֶלֶט.
120. הַשְׁטֵן מִבְּטִים וּמַעֲוֹרֵר תִּקְוֹת בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אֲדָּהּ הַבְּטָחוֹתֵינוּ הֵן רַק רְמִיָּה,
121. וּמַעֲוֹנִם שֶׁל אֵלָה הוּא הִגִּיהֶנֶם, שֶׁמִּנּוּנוֹ לֹא יוֹכִלוּ לְהַמְלִיט.
122. אֵלָה שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, אוֹתָם נִכְנִיס לְגַנִּים שְׁנֵהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם, לְעוֹלָמִים יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָם. זֹהִי הַבְּטָחַת אֲמַת שֶׁל אַלְלָה, וּמִי נֶאֱמָן מֵאַלְלָה בְּדַבְּרוֹ?
123. אֵין זֶה (הַחֲסֵד לְהַכְנִס לְגֹן) לְפִי שֶׁאִיפְתָּכֶם (הַמְּסַלְמִים) אוֹ שֶׁאִיפְתָּ בַּעֲלֵי הַסִּפֵּר, מִי שֶׁעוֹשֶׂה רַע יַעֲנֶשׁ, וְלֹא יִמָּצֵא לוֹ מִגֵּן וְלֹא עוֹזֵר נֶגֶד אַלְלָה.
124. עוֹשֶׂה הַטּוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלָה יִכְנִסוּ אֶל הַגֵּן, וְלֹא יַעֲשִׂקוּ מֵאוֹמָה.
125. אֵין בַּעַל דַּת טוֹבָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָזֶה שֶׁמִּסֵּר עַצְמוֹ לְאַלְלָה! וְהוּא מֵיטִיב, וְנִהַג לְפִי דַת אַבְרָהָהִים הַחֲנִיף,² אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ אַלְלָה כִּידִיד?
126. לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְץ, וְאַלְלָה מְקִיף כָּל דָּבָר.

קטע 19

127. הֵם מִבְּקָשִׁים חַוֹּת דַּעֲתָד (מוֹחַמַּד) בַּעֲנֵנוּ הַנָּשִׁים,³ אָמַר, אַלְלָה יִבְהִיר לָכֶם אֶת עֵינֵינוּ, וְכֵן מֶה שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאֵן), בַּעֲנֵנוּ הַנָּשִׁים הִיתּוֹמוֹת אֲשֶׁר בְּרִצּוֹנְכֶם לִשְׂאֵתוֹ וְאִינְכֶם מִשְׁלָמִים לָהֶן מֶה שֶׁנִּפְסַק לָהֶן (הַמַּהֲרֵר). וּבַעֲנֵנוּ הִיתּוֹמִים הַקְּטִינִים חֲסָרֵי הַמִּגֵּן, עֲלִיכֶם לְנִהַג עִם הִיתּוֹמִים בְּצִדֵּק. וְכָל טוֹב שֶׁתַּעֲשׂוּ בַּעֲנֵנִם, אַלְלָה יַדַּע אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

2. חניף: ר' סורת אל-בקרה 2: 135.

3. הקטע הזה, מפסוק 127 - 130 הוא השלמה למה שנאמר בפתיחת הסורה בנוגע לנשים מפסוק 1 - 4.

128. ואם תרגיש אשה סלידה מצד בעלה, או מתרחק ממנה, אין כל רע על שניהם אם ישלימו ביניהם, כי טוב השלום (בשביל שניהם), אבל הנפשות הצרות עין פעלו (במיוחד הבעל שהוא נוטה לא לשלם את המהר המבטח). ואולם אם תיטיבו ותהיו יראים, כי אללה בקיא במעשיכם (והוא יטיב לכם),
129. אין ביכלתכם לנהל צדק בין נשותיכם גם אם תשקדו על כך. ואולם אל תרחיקו לכת בנטייתכם (אל האחת), ותשאירו (את האחרת) כתלויה באויר. אם תשלימו ותהיו יראים, הנה אללה סולח ורחום.
130. אם יפרדו (הזוג) יעניק אללה לכל אחד מבני הזוג מהשפע שלו, כי אללה רב-שפע וחכם,
131. לאללה כל אשר בשמים ואשר בארץ. כבר צוינו את אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, ואתכם, יראו את אללה. וכי תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים וכל אשר בארץ, כי אללה אינו זקוק לדבר ומשבח.
132. לאללה כל אשר בשמים והארץ. והוא לבדו דיו כמגן,
133. אם רק ירצה ישמיד אתכם ויביא אחרים במקומכם. ואללה יכל לעשות זאת.
134. כל הרוצה תגמול בעולם הזה, אצל אללה שמור תגמול העולם הזה והעולם הבא. אללה שומע ורואה.

קטע 20

135. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי, והעידו עדות אמת בשם אללה, אפלו נגד עצמכם או נגד ההורים וקרובי המשפחה, אם הוא עשיר או עני, אללה יודע מה טוב להם יותר מכם, ואל תלכו אחרי יצריכם לסלף עדות אמת ולסטות או להתרחק ממנה. כי אללה בקיא במעשיכם.
136. הוי המאמינים! האמינו באללה ובשליחו (מוחמד), ובספר (הקוראן) אשר הוריד מן השמים לשליחו, ובספרים שהוריד לפני (הקוראן). כל הכופר באללה, ובמלאכיו, ובספריו, ובשליחיו, וביום האחרון, תועה תעיה מרחיקת לכת.
137. אלה שהאמינו ואחר כך כפרו, ושוב האמינו ושוב כפרו, ודבקו בכפירה, אללה לא יסלח להם, ולא ידריכם אל הנהיב הישר.

138. בִּשְׁרֵי לְצָבוּעִים כִּי צָפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ מִכְּאִיב,
139. אֲשֶׁר לֹקָחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים מִבִּלְעָדֵי הַמַּאֲמִינִים. הָאֵם הֵם מִבְּקָשִׁים אֲצֻלָּם עִזִּי? הֲלֹא הָעִזִּי אֲצֻלָּהּ?
140. אֲלֵלָה הוֹרִיד לָכֶם בַּסֶּפֶר (הַקּוֹרְאָן), אִם תִּשְׁמְעוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת אֲלֵלָה וְלוֹעֲגִים לָהֶם, אֵל תִּשְׁבּוּ אִפּוּא אַתֶּם עַד אִם יִשְׁחֻוּ בַּדְּבָרִים אַחֲרִים. כִּי אִזִּי תִהְיוּ כְּמוֹתֶם. אָכֵן אֲלֵלָה מֵאֲסֹף אֶת הַצָּבוּעִים וְאֶת הַכּוֹפְרִים יַחְדָּו אֶל גִּיהֶנָּם,
141. כִּי אֵלָה (הַצָּבוּעִים) הַמִּצְפִּים לְמָה שְׂיִקְרָה לָכֶם. אִם אֲלֵלָה נוֹתֵן לָכֶם נִצָּחוֹן יֵאמְרוּ, הָאֵם לֹא הֵינּוּ עִמָּכֶם? אֵךְ כְּשֶׁיֵּשׁ לַפְעָמִים מִזֵּל לַכּוֹפְרִים, הֵם יֵאמְרוּ (לָהֶם), הָאֵם לֹא עֲזַרְנוּ לָכֶם וּמִנְעָנוּ הַתְּקִפָּה עַל יְדֵי הַמַּאֲמִינִים עֲלֵיכֶם? אֲלֵלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים, וְאֲלֵלָה לְעוֹלָם לֹא יִתֵּן לַכּוֹפְרִים שְׁלֹטוֹן (עֲלִיּוֹנוֹת) עַל הַמַּאֲמִינִים.

קטע 21

142. הַצָּבוּעִים מְנַסִּים לְרַמּוֹת אֶת אֲלֵלָה, וְאוֹלָם הוּא זֶה אֲשֶׁר מְרַמֶּה אוֹתָם. בְּקוֹמָם לַתְּפִלָּה, יִקּוּמוּ עֲצָלִים, וְזֹאת רַק כְּדֵי שֶׁהָאֲנָשִׁים יִרְאוּ אוֹתָם. אֵךְ אֵין הֵם מוֹכִירִים אֶת שֵׁם אֲלֵלָה אֲלָא מַעֵט,
143. בַּתּוֹךְ כֵּךְ הֵם פּוֹסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסַּעֲפִים, וְאֵינָם מִשְׁתַּיְכִים לְאֵלָה (הַמַּאֲמִינִים) אוֹ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים). וְכָל מִי שֶׁאֲלֵלָה מִתְּעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ שְׂבִיל (לְאִמּוּנָה וְהַדְרָכָה).
144. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת הַכּוֹפְרִים לְבַעֲלֵי בְרִית בְּמִקּוֹם הַמַּאֲמִינִים, הַתִּרְצוּ לָתֵת לְאֵלָה הוֹכְחוֹת בְּרוּרוֹת נִגְדָּכֶם (שֶׁאַתֶּם לֹא צוֹדִקִים בְּאִמּוּנַתְכֶם)?
145. הַצָּבוּעִים יִהְיוּ בְּשִׁפְלַת הַמַּדְרָגָה שֶׁל הָאֵשׁ, וְלֹא תִמָּצֵא לָהֶם עוֹזָר,
146. וְאוֹלָם לֹא כֵן אֵלָה שֶׁחֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהִיטִיבוּ מַעֲשֵׂיהֶם, וְדָבְקוּ בְּדַת שֶׁל אֲלֵלָה, וְהִתְמַסְרוּ בְּלֵב שְׁלֵם לְאִמּוּנָתָם בְּאֵלָה, אֵלָה יִהְיוּ עִם הַמַּאֲמִינִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא). אֲלֵלָה יַעֲנִיק לְמַאֲמִינִים שְׂכָר עֲצוּם.
147. מָה יַעֲשֶׂה אֲלֵלָה בְּעִנִּישְׁתְּכֶם, אִם תִּכְרִירוּ טוֹבָה וְתִאֲמִינּוּ? אֲלֵלָה מְכִיר טוֹבָה וְיוֹדֵעַ.

חלק 6

148. אֵלֶּלָה אֵינּוּ אוֹהֵב אֶת הַמַּדְבָּרִים בְּקוֹל רָם בְּרָבִים בְּגִנוֹת אַחֲרִים, אֵלָּא
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂק. אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
149. בֵּין אִם תִּגְלוּ מַעֲשֶׂה טוֹב אוֹ תִסְתִּירוּהוּ אוֹ תִסְלְחוּ לְרַעָה, כִּי אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ
וְכָל-יָכוֹל.
150. אַכֵּן הַכּוֹפְרִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי וְהַרוֹצִים לְהַבְדִּיל בֵּין אֵלֶּלָה וּבֵין שְׁלִיחֵי,
וְהַאֲוִמִּים, נֶאֱמִין בְּאַחַדִּים מֵהֶם וְנִכְפָּר בְּאַחַדִּים, וְהֵם רוֹצִים לְקַחַת
לָהֶם דֶּרֶךְ בִּינִים (בֵּין הָאֱמוּנָה וְהַכְפִּירָה),
151. אֵלָּה הֵם הַכּוֹפְרִים הָאֱמֵתִים, וְלַכּוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ עֵנֶשׁ מִחִפּוּר,
152. וְאֵלָּה הַמֵּאֱמִינִים בְּאֵלֶּלָה וּבִשְׁלִיחֵי, מִבְּלִי לְהַפְלוֹת בִּינֵיהֶם, הוּא יִתֵּן
לָהֶם אֶת שְׂכָרָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

קטע 22

153. בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים) שׁוֹאֲלִים מִמֶּד (מוֹחֲמֵד) כִּי תוֹרִיד אֲלֵיהֶם סֵפֶר
מִן הַשְּׂמִימִים. הֵם שָׂאֵלוּ מִמוּסָא דְּבָר גְּדוֹל מְזָה, הֵם אָמְרוּ, הֲרָאָה לָנוּ אֶת
אֵלֶּלָה בְּגִלּוּי. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם הָרַעַם עַל חֲטָאָם זֶה, וְעַל חֲטָאָם בַּעֲשִׂית הָעֶגֶל
לְאַחַר שִׁנְתָנוּ לָהֶם הַהוֹכָחוֹת הַבְּהִירוֹת. וְסִלְחָנוּ לָהֶם עַל כֵּךְ, וְנִתְּנוּ לְמוּסָא
שְׁלִטוֹן מַחֲלֵט עֲלֵיהֶם.
154. וְהִרְמֵנוּ אֶת הָרַחֲמִים הַטּוֹר מַעֲלֵיהֶם כְּשֶׁלֹּא קִיָּמוּ אֶת בְּרִיתָם (שֶׁכָּרְתָנוּ אִתָּם).
וְאִמְרָנוּ לָהֶם, הַכִּנְסוּ בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה בִּשְׁעַר, וְגַם אִמְרָנוּ לָהֶם, אַל תִּחַלְלוּ אֶת
הַשַּׁבָּת, וְקַבְּלָנוּ מֵהֶם עַל כֵּךְ הַתַּחֲבִיבוֹת מִדְּגִשָּׁת.
155. מַשׁוּם שֶׁהִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, וְכָפְרוּ בְּאוֹתוֹת אֵלֶּלָה, וְהָרְגוּ אֶת הַנְּבִיאִים
בְּלֹא צֶדֶק, וְאָמְרוּ, כִּי לְבוֹתֵינוּ אֲטוּמִים. אֲדַרְבָּה, אֵלֶּלָה חֲתָם אֶת
לְבוֹתֵיהֶם בְּכַפִּירָתָם, וְרַק מַעַט מֵהֶם מֵאֱמִינִים.
156. וּבִגְלַל כְּפִירָתָם, וְהוֹצִיאָם עַל מַרְיָם (מַרְיָם)¹ עֲלִילַת שְׁוֹא חֲמוּרָה,
157. וּבִגְלַל אוֹמְרָם, אֲנַחְנוּ הָרַגְנוּ אֶת הַמְּשִׁיחַ, עֵיסָא בֶּן מַרְיָם, שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה.
וְאִכֵּן לֹא הָרְגוּ אוֹתוֹ וְלֹא צָלְבוּ אוֹתוֹ, וְרַק נִדְּמָה לָהֶם. אֵלָּה אֲשֶׁר נִחְלְקוּ
עַל אוֹדוּתֵי הֵם בְּסִפְק בְּדָבָר מוֹתוֹ, אֵינָם יוֹדְעִים מֵאוּמָה בְּעֵינֵינוּ זֶה, וְרַק
אַחַר דְּמִיוֹ שְׁוֹא יִלְכוּ. וְאִמְנָם לֹא הָרְגוּהוּ בְּאֱמֵת.
158. מַשׁוּם שֶׁאֵלֶּלָה הָעֵלָּה אוֹתוֹ אֱלֹו, כִּי אֵלֶּלָה עֲזִו וְחִכָּם.

1. מַרְיָם: אִמּוֹ שֶׁל עֵיסָא הַמְּשִׁיחַ.

159. ואין בבעלי הספר אחד אשר לא יאמין בו לפני מותו (של עיסא בן מרס), וביום תחית המתים יקום לעד בהם.
160. אוכלם את אלה שהתיחדו בגלל החטאים שעשו, אסרנו עליהם הרבה מאכלים טובים אשר היו מתרים להם, וכיון שהרחיקו רבים מעל שביל אלה, וכן הענשנו אותם על אשר לקחו רבית אף על פי שנאסרה עליהם, ועל אכלם הון האנשים בלא צדק. לכופרים אשר בהם הכנו ענש מכאיב.
162. ואולם המשורשים ומבססים במדע אשר בהם, והמאמינים במה שהורד אליה (מן השמים) ובמה שהורד לפניך, המקימים את התפלה, והנותנים את הזכאת, והמאמינים באללה וביום האחרון, לכל אלה נתן שכר עצום.
- קטע 23**
163. השרינו אליה (מוחמד), כפי שהשרינו אל נוח (נח) והנביאים שלאחריו, ואל אבראהים, ואסמאעיל, ואסחאק, ויעקוב, והשבטים, ועיסא, ואיוב, ויונוס, והארו, וסולימאן, לדאוויד נתנו את הזבור.¹
164. ושליחים אחרים שספרנו לך עליהם מקדם, ושליחים אשר לא ספרנו לך עליהם. ועם מוסא אלה דבר ישירות.
165. כל אלה היו שליחים מבשרים ומזהירים, למען לא תהיה לבני אדם טענה אל אלה לאחר בוא השליחים, ואללה הוא עזוז וחכם.
166. ואולם אלה מעיד על אשר הוריד אליה מן השמים, הוא הוריד אותן בידעתו, וכן המלאכים יעידו על כך, ודין באללה כעד.
167. הכופרים והמרחיקים אנשים מעל השביל של אלה הרחיקו מאד לתעות,
168. וגם אלה שפפרו ועשקו אחרים, אלה לא יסלח להם ולא ידריכם אל דרך (צלחה)
169. אלא בדרך לגיהנם שבו (גיהנם) ששאו לגצח, וזה קל מאד לאללה.
170. הוי בני אדם! השליח (מוחמד) בא אליכם עם האות (האמת) מרבונכם, ומוטב לכם להאמין בו, כי אם תכפרו, הנה לאללה כל אשר בשמים ובארץ. אלה יודע וחכם.

171. הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּהְיוּ קִיצוֹנִיִּים בְּדַת שְׁלָכְכֶם, וְאַל תִּדְבְּרוּ עַל אֱלֹהָ אֵלָּא אֶת הָאֻמָּת. הַמָּסִיחַ, עִיסָא בֶן מֵרְס, הוּא שְׁלִיחַ אֱלֹהָ, וּמַלְתּוֹ אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִטִּיל אֶל מֵרְס, וְרוּחַ מִלְפָּנָיו לָכֵן הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשְׁלִיחֵיו, וְאַל תִּגִּידוּ, שְׁלוּשָׁה הֵם. מוּטָב לָכֶם לְהִמָּנַע מִזֶּה, כִּי אֱלֹהָ הוּא רַק אֵלֶּה אֶחָד. לוֹ הִשְׁבַּח מִהֵיוֹת לוֹ בֶּן, כִּי לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בְּאָרֶץ, וְדִיו לְאֱלֹהָ כְּמִגֹּן.

קִטְעָה 24

172. הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) לֹא נִמְנַע לְהִיּוֹת כְּעֶבֶד לְאֱלֹהָ, וְאַף לֹא הַמַּלְאָכִים הַמִּקְרָבִים לְאֱלֹהָ, כָּל הַנִּמְנָע לַעֲבֹד אוֹתוֹ, וְיִהְיֶה יְהִיר, אֶת כָּלֶם הוּא יֵאָסֹף אֵלָיו (בַּיּוֹם הַדִּין),
173. אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁהָאֻמִּינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לָהֶם הוּא מְשַׁלֵּם אֶת שְׂכָרָם וּמוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, אֲשֶׁר לְאֵלֶּה שֶׁנִּמְנָעוּ לְהִיּוֹת עֲבָדִים לְאֱלֹהָ וְהִתְיַהֲרוּ, הוּא הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּעֶנֶשׁ מַכְאִיב, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם מִגֹּן אוֹ עוֹזָר נֶגֶד אֱלֹהָ.
174. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִתְּנָה לָכֶם הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, וְהוֹרְדָנוּ אֵלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹר מִבְּהִיר (הַקּוֹרְאָן).
175. לָכֵן. כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֻמִּינוּ בְּאֱלֹהָ וְסָמְכוּ עָלָיו, הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּרַחֲמָיו וּבְחִסְדּוֹ וְיִדְרִיכֶם אֵלָיו בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
176. הֵם מִבְּקָשִׁים חֹת דַּעְתָּךְ (מוֹחֲמַד).¹ אָמַר, «אֱלֹהָ יִבְהִיר לָכֶם בְּעֵינֶיךָ הַמּוֹרִישׁ שְׂאִין לוֹ יְלָדִים אוֹ הוֹרִים לְרִשְׁתָּ אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ לוֹ אַחֻת אַחַת, תִּקְבַּל חֲצִי עֲזָבוֹנוֹ, וְהוּא יִרְשׁ אוֹתָהּ אִם אֵין לָהּ יֶלֶד. אִם נִשְׁאִיר שְׁתֵּי אַחֻיוֹת, הֵן תִּקְבַּלְנָה שְׁנֵי שְׁלִישִׁים מִהַעֲזָבוֹ. וְאִם הִשְׁאִיר אַחִים וְאַחֻיוֹת, לִגְבֹר חֶלֶק חֶסְלָקוֹן שֶׁל שְׁתֵּי נָשִׁים. אֱלֹהָ מִבְּהִיר לָכֶם זֹאת לְבַל תִּתְּנֻעוּ, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דְּבָרָא».

1. על אל-כלאלה=בעניין המוריש שאין לו ילדים או הורים לרשת אותו.

5

סִוֵּרַת אֶל-מֵאֲאִידָה הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 112, אשר בו מתחיל ספור «אֶל-מֵאֲאִידָה, הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» שתלמידיו של עיסא בן מרים בקשו ממנו לשאול את ריבונו להוריד להם סעודה מן השמים שיאכלו ממנה, ותהייה להם סימן של כבוד לדורות הבאים. וזו הפעם הראשונה והיחידה שהשם «אֶל-מֵאֲאִידָה» נזכר בקוראן. הסורה הורדה במדינה אחרי סורת אל-פתח 48, ופסוקיה מאה ועשרים. קיבלה את שמה «הַסְּעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם» מפסוק מאה ושנים-עשר.

סורת אל-מאאידה 5

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! מֵלֵאוּ אֶת חוֹבוֹתֵיכֶם. בְּהִמּוֹת הַמִּקְנֶה¹ הִתְרוּ לָכֶם לְמַאֲכָל, מִלְבָּד מִה שֶׁנֶּאֱסַר עֲלֵיכֶם בַּסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), וּמִה שֶׁנֶּצֶד בְּתַקּוּפַת הָעֲלִיָּה לָרָגֶל. אֵלֶּלָה יַצּוֹה אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה.

2. הוּי המַאֲמִינִים! אַל תַּחֲלְלוּ אֶת הַמְקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים, פִּלְחָנֵי אֵלֶּלָה, וְלֹא אֶת הַחֲדָשׁ הַקְּדוֹשׁ, וְלֹא אֶת הַקְּרָבֻנוֹת וְקִשּׁוּטֵיהֶם, וְלֹא אֶת הָעוֹלִים לָרָגֶל הַבָּאִים לְבִקֵּשׁ חֶסֶד וְרִצּוֹן מִרְבוּנָם, וּכְשֶׁתִּגְמְרוּ אֶת הַחֵג, יֵשׁ לָכֶם הָרְשׁוּת לַצּוּד צִיד. לֹא תִגְרַם שְׁנֵאֲתֶכֶם לְאֵלָה שֶׁמָּנְעוּ מִכֶּם אֶת הַגִּישָׁה לְמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ לְהַתְקִיפֶם, וְעִזְרְתֶם אִישׁ לָרֵעֵהוּ לְחֶסֶד וּלְיִרְאָת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִשְׁתַּפּוּ פְעֻלָּה אֶתֶם לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי פֶשַׁע וְתוֹקְפָנוֹת, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, כִּי עֲנֵשׁ אֵלֶּלָה קָשָׁה מְאֹד.

3. נֶאֱסַר עֲלֵיכֶם לְאַכִּילָה, הַנִּבְלָה וְהַדָּם וּבִשָּׂר הַחֲזִיר, וְאֲשֶׁר נִקְרָא עָלָיו שֵׁם אַחֵר זֹלַת אֵלֶּלָה,² אֶת בִּשָּׂר הַבְּהֵמָה הַחֲנוּקָה, וְהַמִּכָּה, הַחֲרוּגָה עַל יְדֵי נְפִילָה, הַנְּגוּחָה, וּבְהֵמָה שֶׁנִּהְרָגָה עַל יְדֵי חַיָּה טוֹרֶפֶת, אֲדָּא לֹא אֲשֶׁר שָׁחַטְתֶּם. בְּנוֹסֹף לָכֶל זֶה, אֲסוּר לָכֶם לְאַכֹּל כָּל אֲשֶׁר נִשְׁחַט עַל מִזְבֵּחַ אֱלִילִים, וְאֲסוּר עֲלֵיכֶם הַטֵּלַת חֲצִים, בְּמִשְׁחָקֵי גוֹרֻלוֹת, כִּי זֹהִי תוֹעֵבָה. הַיּוֹם נֹאֲשׂוּ הַכּוֹפְרִים מִדִּתְכֶם, עַל כֵּן אַל תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם, כִּי אוֹתֵי תִירְאוּ. הַיּוֹם הִשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת דִּתְכֶם וְתִמְמַתִּי אֶת חֲסָדֵי עֲלֵיכֶם, וְרִצְיָתִי אֶת הָאִסְלָאם לְדַת בִּשְׂבִילְכֶם.³ וְכָל הַנֶּאֱלָץ מִחֲמַת רָעַב,⁴ וְלֹא מִתּוֹךְ נֹטִיָּה לַחֲטָא, הִנֵּה אֵלֶּלָה סוֹלֵחַ וְרוּחוּם.

4. יִשְׁאַלְוּךְ, מִה עוֹד מִתֵּר לָהֶם לְאַכֹּל? אָמֹר, הִתְרוּ לָכֶם כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים, וְכֵן כָּל הַחַיּוֹת וְהַדּוֹרְסִים אֲשֶׁר אִלְפַתְתֶּם וְאֲשֶׁר לְמִדְתֶּם אוֹתָן אֶת אֲשֶׁר לְמַד אֶתְכֶם אֵלֶּלָה. אֲכָלוּ מִמֶּה שֶׁצָּדוּ לְמַעַנְכֶם, וְהִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּלָה עָלָיו, וְיִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה. כִּי אֵלֶּלָה מִהִיר-חֹשֶׁבוֹן.

1. בהמות המקנה הן: צאן, ועז, ובקר, וגמלים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 173.

3. היום השלמתי...: הדובר הוא אללה. הצהרה זו ניתנה בסוף העליה לרגל הסופית של הנביא מוחמד למכה, שהתקיימה זמן קצר לפני מותו של הנביא (שנת 632/10).

4. הנאלץ מחמת רעב: לאכול מאכלים אסורים.

5. היום התירו לכם המטעמים, ומאכל¹ אלה אשר נתן להם הספר לפניכם (היהודים והנוצרים), ומאכלכם מתר להם. כמו כן מתר לכם לשאת נשים צנועות מאמינות (מסלמיות), וגם נשים צנועות מקרב אלה אשר נתן להם הספר לפניכם, בתנאי שתשלמו להן מהרן, בתקף קדושי נשואין ולא כפרוצות או פילגשים. כל הכופר באמונה, עמלו בעולם הזה לשוא, ובעולם הבא יהיה מן האובדים.²

קטע 2

6. הוי המאמינים! בקומכם לתפלה רחצו פניכם וידיכם עד המרפקים, ומשחו את ראשיכם (במים), ורחצו את רגליכם עם הקרסלים. וכי תהיו טמאים (מיחסי מין) הטהרו (ברחיצת הגוף). ואף כי תהיו חולים, או בנסיעה, או אחרי עשית צרכים, או באתם במגע מיני עם נשים, ולא תמצאו מים, בקשו לכם עפר נקי, והכו את העפר בידים, נקו את ידיכם מן העפר, ומשחו את הפנים בכפיכם פעם אחת, והכו העפר בכפיכם, ופשפו את הכפים. אין אלה רוצה להכביד עליכם, אלא לטהרکم ולהשלים חסדו עליכם, למען תודו לו.
7. זכרו את החסד שהעניק לכם אלה, ואת בריתו אשר פרת עמכם, באשר אמרתם, שמענו ועשינו. ויראו את אלה, כי אלה יודע מה שנסתתר בלבבות.
8. הוי המאמינים! בצעו את הצדק כראוי (למען פני אלה), והעידו עדות אמת בשם אלה, ולא תגרם שנאתכם למישהו לנהג (ולשפט) באי צדק. נהגו בצדק, זה קרוב יותר ליראת אלה. ויראו את אלה. כי אלה בקיא בכל מה שתעשו.
9. אלה הבטיח לאלה אשר האמינו ועשו את הטוב סליחה ושכר עצום (ביום הדין).
10. אף לאלה שכפרו והכחישו את אותותינו הם בעלי השאול (אש הגיהנם).
11. הוי המאמינים! זכרו את חסד אלה עמכם באשר יזמו אנשים להתקיף אתכם והוא מנעם, ולכן יראוהו, כי רק על אלה יסמכו המאמינים.

1. הכונה פה היא לבשר של בהמות מאכל שנשחטו על ידי אנשים שניתן להם הספר (הנוצרים והיהודים).

2. בפסוק זה: אלה מנחה למוסלמים לקיים יחסים משפחתיים וחברתיים הגונים עם הנוצרים והיהודים.

קטע 3

12. אֵלֶּלָה כָּרַת בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּינוּ עֲלֵיהֶם מִבְּנִיָּהֶם שָׁנִים-עֶשֶׂר נְגִידִים. אֵלֶּלָה אָמַר (לָהֶם), אֲנִי אֶהְיֶה עִמָּכֶם אִם תִּקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְתִתְּנוּ זָבָאת, וְתִאֲמִינוּ לְשְׁלִיחֵי וְתַעֲזְרוּ לָהֶם, וְתִגְמְלוּ לְאֵלֶּלָה גְּמוּל חֶסֶד, אֲזִי אֶכְפֹּר לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וְאֶכְנִיסְכֶם לַגִּנִּים אֲשֶׁר הִנְהַרְוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם. אֲדָּא מִי שִׁיכְפֹּר מָכֶם לְאַחַר כָּל זֹאת תוֹעָה הוּא מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
13. וּבִאֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת בְּרִיתָם, קָלַלְנוּ אוֹתָם וְהִקְשִׁינוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, מַעֲוִיתִים אֶת הַמּוֹבֵן שֶׁל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכַר לָהֶם, וְלֹא תִחַדֵּל מַלְאָאוֹת שֶׁהֵם בּוֹגְדִים, חוּץ מִמַּעֲשִׂים מָהֶם, וְסָלַח לָהֶם וְחָנּוּ אוֹתָם. כִּי אֵלֶּלָה אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
14. וְאֵת אֵלָה אֲשֶׁר טָעְנוּ שֶׁהֵם נוֹצְרִים, כָּרַתְנוּ בְּרִית, וְשָׁכְחוּ חֵלֶק מִמָּה שֶׁהֲזָכְרוּ בּוֹ, לָכֵן עוֹרְרָנוּ בִּינֵיהֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה שֶׁתִּתְקַיֵּם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. אֲזִי יוֹדִיעַ לָהֶם אֵלֶּלָה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
15. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם הַרְבֵּה מִמָּה שֶׁהִיִּיתֶם מִסְתִּירִים מִן הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהָאִגָּ'יִל), וְלִסְלַח לְרַבִּים. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם אוֹר מֵאֵלֶּלָה וְסֵפֶר בְּהִיר (הַסּוּרָאן),
16. אֲשֶׁר בּוֹ יִדְרִיךְ אֵלֶּלָה אֶל שְׂבִילֵי הַשְּׁלוֹם אֶת כָּל הַמִּבְקֵשׁ אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, וְיַעֲבִירֵם מִן הַחֲשָׁד לְאוֹר בְּרָשׁוֹת אֵלֶּלָה, וְיִדְרִיךְ אוֹתָם אֶל הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה.
17. כּוֹפְרִים הֵם אֵלָה הָאוֹמְרִים כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמָּסִיחַ (הַמָּשִׁיחַ) בֶּן מֶרְיָם. אָמַר, לְמִי יֵשׁ שֶׁלְטוֹן עִם אֵלֶּלָה, אִם יִרְצֶה לְהַמִּית אֶת הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרְיָם וְאֶת אִמּוֹ וְאֶת כָּל בְּנֵי אָדָם שֶׁבְּעוֹלָם! לֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. הוּא בּוֹרֵא מִה שִׁירְצָה, וְאֵלֶּלָה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
18. הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים אוֹמְרִים, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אֵלֶּלָה וְאַהוּבָיו. אָמַר, וְלָמָּה יַעֲנִישְׁכֶם בַּעֲוֹנוֹתֵיכֶם? אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם מִמָּה שֶׁבָּרָא. הוּא סוֹלֵחַ לְמִי שִׁירְצָה וּמַעֲנִישׁ אֶת מִי שִׁירְצָה. וְלֵאמֹר לֵאֵלֶּלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְסוֹף כָּל הַבְּרִיּוֹת לַחֲזוֹר אֵלָיו.
19. הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! שְׁלִיחָנוּ (מוֹחֲמַד) בָּא אֵלֵיכֶם כְּדִי שִׁיבָאֵר לָכֶם, בְּתִקּוּפַת הַהִמָּתְנָה בַּהּפֻּעַת הַשְּׁלִיחִים, לְבַל תִּגִּידוּ, שֶׁלֹּא בָּא אֵלֵינוּ מִבֶּשֶׁר אוֹ מִזְהִיר. הִנֵּה בָּא אֵלֵיכֶם מִבֶּשֶׁר וּמִזְהִיר (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד). וְאֵלֶּלָה הַכֹּל-יָכֹל.

קטע 4

20. וְזָכַר בְּאֶשֶׁר מוֹסָא (מֹשֶׁה) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! זָכְרוּ אֶת הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָכֶם אֱלֹהָ, בְּהַקִּימוֹ בְּקִרְבְּכֶם נְבִיאִים, וּבַעֲשׂוֹתוֹ אֲתָכֶם לְמַלְכִּים (שֶׁחָרַר אֲתָכֶם מִן הַשַּׁעְבּוּד שֶׁל פְּרָעָה), וּבִנְוֹתָנוֹ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְאַחַד מִבְּנֵי עוֹלָם (וְזִמְנָכֶם).
21. בְּנֵי עַמִּי! הִכְנִסוּ אֶל הָאֶרֶץ הַקְדוּשָׁה אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם אֱלֹהָ, וְאַל תִּפְנוּ עֵרָף לִמְעַן לֹא תִפְסִידוּ אֶת הַטּוֹב שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וְשֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא.
22. אָמְרוּ, מוֹסָא! בְּאֶרֶץ שׁוֹכֵן עִם שֶׁל גְּבוּרִים, וְלָעוֹלָם לֹא נִכְנָס אֵלֵיָּה עַד אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ. וְרַק אִם יֵצֵאוּ מִתּוֹכָהּ, נִכְנָס אֵלֵיָּה.
23. רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִיִּרְאֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתָם חֹסֵד, אָמְרוּ, הִכְנִסוּ אֵלֵיָּהֶם מִן הַשָּׁעַר, וְכֹאֲשֶׁר תִּכְנְסוּ בּוֹ, תִּגְבְּרוּ (עֲלֵיהֶם), וְסָמְכוּ עַל אֱלֹהָ אִם מֵאֲמִינִים אֲתָם.
24. (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ, לֹא נִכְנָס אֵלֵיָּה לָעוֹלָם, כָּל עוֹד הֵם (בְּנֵי הָעַמְּלָקִים) בְּתוֹכָהּ. לָךְ אִפּוּא אֲתָה וְרִבּוֹנָךְ וְהִלָּחֲמוּ, כִּי אֲנַחְנוּ כָּאֵן יוֹשְׁבִים.
25. אָמַר (מוֹסָא), רִבּוֹנִי! אֵינִי שְׁלִיט אֲלָא עַל עַצְמִי וְעַל אַחִי. פֶּסֶק נָא בֵּינֵינוּ לְבֵין הָעֵדָה הַמִּשְׁחָתֶת הַזֹּאת.
26. אָמַר (אֱלֹהָ), (אֶרֶץ כְּנָעַן) תִּהְיֶה אֲסוּרָה עֲלֵיהֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁבָּהֶן יִתְעוּ בְּאֶרֶץ (הַמִּדְבָּר), אֵל תִּצְטָעַר עַל עֲדַת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 5

27. (הוּא הַנְּבִיא!) קָרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר הָאֲמִתִּי שֶׁל שְׁנֵי בָּנָיו שֶׁל אָדָם, בְּהַקְרִיבָם שְׁגִיָּהֶם קִרְבּוֹ, וְהוּא (אֱלֹהָ) קִבֵּל מִן הָאֶחָד, וְאוֹלָם מִן הָאֲחֵר לֹא קִבֵּל. אָמַר (הָאֲחֵר לְאֲחִיו), אֲנִי הוֹרֵג אוֹתָךְ. אֲמַנָּם אַחִיו אָמַר, אֱלֹהָ מִקְבֵּל קִרְבָּנוֹת רַק מִן הִירָאִים בִּלְבַד,
28. גַּם אִם תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהִרְגֵּנִי אוֹתִי, לֹא אֶשְׁלַח יָדִי לְהִרְגֵּנִי אוֹתָךְ, כִּי יִרָא אֲנִי מֵאֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
29. אֲנִי רוֹצֵה שֶׁתֵּשָׂא בַּחֲטָא לְהִרְיָגָתִי יַחַד עִם שְׂאֵר חֲטָאֶיךָ, וְתִהְיֶה מִשׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, וְזֶה הָעֲנֵשׁ שֶׁל הָרָשָׁעִים.
30. אֲמַנָּם, נִפְשׁוּ הִרְשָׁתָה לּוֹ לְהִרְגֵּנִי אַחִיו, וְהָיָה מִן הָאוֹבְדִים.
31. אַז אֱלֹהָ שְׁלַח עוֹרֵב שֶׁבַחֵשׁ בְּאֲדָמָה לְהִרְאוֹת לוֹ (לְרוֹצֵחַ) כִּי־צַד יִכְסֶּה גּוֹפֶת אַחִיו. הוּא (הָרוֹצֵחַ) אָמַר, אוֹי לִי! אֵיךְ לֹא יִכְלָתִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָעוֹרֵב הַזֶּה, וְאֶכְסֶה גּוֹפֶת אַחִי! וְהוּא הִתְחַרֵּט מְאוֹד (עַל כָּל מַה שֶׁעָשָׂה).

32. בגלל זה צוינו את בני ישראל, שכל ההורג נפש אחת, בלא שהרגה נפש, או פעלה למלא את הארץ שחיתות, כאלו הרג את כל בני אדם, וכל המחיה נפש אחת, כאלו החיה את כל בני האדם. (לאחר מכן) שליחינו הביאו להם (לבני אדם) את האותות הבהירים. אולם אף על פי כן היו רבים מהם מן המתפרצים.
33. הענש של אלה הלוזמים באלה ושליחו ופועלים להפיץ שחיתות בארץ, שהם, יהרגו או יצלבו, או יפרתו יד ימינם ורגל שמאלם, או שיגלו מארץ מגורם אל מקום אחר, בנוסף לזה, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום,
34. חוץ מאלה אשר יחזרו בתשובה לפני שיפלו בידיכם, כי אלה הוא סולח ורחום.

קטע 6

35. הוי המאמינים! יראו את אלה, בקשו אמצעי חסד על מנת להשיג את חסדו של אלה, והאבקו בשבילו, למען תצליחו.
36. אם יהיה לכופרים מלוא הארץ רכוש ואף כפלים למען יפדו עצמם מן הענש ביום תחית המתים לא יתקבל מהם, ורק ענש מכאיב צפוי להם.
37. הם רוצים לצאת מן האש, אך בשום אופן לא יצאו ממנה, ולהם ענש נצחי.
38. הגנב והגנבת, קטעו ידיהם כענש למה שעשו, ענש לדגמה מאלה. ואללה עוזז וחכם.
39. אך החוזר בתשובה לאחר שחטא והמתקן את התנהגותו, אלה יקבל את חזרתו בתשובה. אלה סולח ורחום.
40. אינך יודע כי אלה לו מלכות השמים והארץ, יענש את אשר ירצה ויסלח לאשר ירצה, ואללה הכל-יכל.
41. הוי השליחי! אל תתעצב בגלל הממהרים לכפר מאלה (הצבועים) שאמרו בפיהם, האמנו, אך לבותיהם לא יאמינו. וגם לא על אלה שהתיהדו, שומעים לשקר, ושומעים לאנשים אחרים אשר לא יבואו אליך, המענותים את המובן של פסוקי התורה, ואומרים, אם מובן כזה יובא אליכם קבלו אותו, ואם לא הגהרו. אם אלה רוצה להעמיד מישהו בנסיון, לא תוכל לעזר לו עם אלה. הם אלה אשר אלה אלה אינו רוצה לטהר את לבותיהם, חרפה תהיה להם בעולם הזה, ובעולם הבא להם ענש עצום.

42. הם (היהודים) מקשיבים לדברי כזב, ולוקחים רבית אסורה. אך אם יפנו אליך (הנביא), שפט ביניהם (אם תרצה), או תתרחק מהם. אם תתרחק מהם, לא יזיקו לך במאומה, ואם תשפט, שפט ביניהם בצדק. אלה אוהב את עושי הצדק.

43. אך למה יבחרו בך כשופט ביניהם, ואתם התורה, ובה משפט אלה, אחר משפטם הם פונים ערף? אלה אינם מאמינים.

קטע 7

44. אכן הורדנו את התורה, תוכה הדרך ואור, ועל פיה שפטו הנביאים אשר התמסרו לאללה את היהודים, וגם הרבנים והחכמים, בהתאם לספר אלה שהפקד בידיהם והיו עדים עליו, לכן אל תיראו מפני האנשים, ויראו רק אותי, ואל תמכרו את אותותי במחיר זול מאוד. כל מי שאינו שופט לפי מה שהוריד אלה, אלה הם הכופרים.

45. וצוינו בה (התורה) עליהם, כי נפש תחת נפש, ועין תחת עין, ואף תחת אף, ואזן תחת אזן, ושו תחת שו, וכי גם על הפצעים יש גמול. ואולם כל העושה צדקה, יכפר לו.² כל מי שאינו שופט על פי הדרך אשר הוריד אלה, אלה הם הפושעים.

46. ובעקבותיהם (הנביאים) שלחנו עיסא בן מרים מאשר את התורה שקדמה לו, ונתנו לו את האנג'ל, ובו הדרך ואור, ומאשר את התורה אשר היתה לפניו עם הדרך ואזהרה ליראים,

47. על בעלי האנג'ל לשפט על פי שהוריד בו אלה, כל מי שאינו שופט לפי מה שאלה הוריד, אלה הם המשחתים.

48. והורדנו אליך (מוחמד) מן השמים את הספר (הקוראן) עם האמת, ומאשר את הספרים שהורדו לפניו ושולט עליהם. על כן שפט ביניהם על פי שהוריד אלה מן השמים, ואל תלד אחרי יצריהם הסוטים מן האמת שנתנה לך. לכל אחד מכם נתנו חק ומנהג. ואלו רצה אלה היה עושה את כלכם אמה אחת, אך הוא רצה לנסותכם במה שנתן לכם, לכן התחרו ביניכם במעשים טובים, כי כלכם אל אלה תשובו, ואז יודיעכם את הדרך אשר נחלקתם בו.

1. מוותר לאשר פגע בו.

2. לנפגע, ויזכה לגמול מאת אללה ביום הדין.

49. שֹׁפֵט בֵּינֵיהֶם עַל פִּי שְׁהוּרִיד אֱלֹלָהּ, וְאַל תִּלְךְ אַחֲרֵי יִצְרִיחֶם הַסּוּטִים מִן הָאָמֶת (שְׁנִתְּנָה לָךְ), וְלָכֵן הִזְהַר אוֹתָם לִבֵּל וּפְתוּד לַסּוּטוֹת מִחֶלֶק מִן הַחֻקִּים. וְאִם יִפְנוּ עֵרָר, דַּע כִּי אֱלֹלָהּ רוֹצָה לִפְגֹּעַ בָּהֶם עַל חֻטְאֵיהֶם. וְכִי מֵרַבִּית בְּנֵי אָדָם פּוֹרְקֵי עַל שְׁמִים.

50. הָאֵם (הַיְּהוּדִים הָאֵלָּה) רוֹצִים כִּי תִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם לְפִי חֹק הַגֹּ' אֶהְלֶיהָ?¹ הֲלֹא אֵין טוֹב מֵאֱלֹלָהּ כְּשׁוֹפֵט בֵּין בְּנֵי אָדָם הַבוֹטָחִים בּוֹ.

קטע 8

51. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם אֶת הַיְּהוּדִים וְאֶת הַנוֹצְרִים לִבְנֵי בְרִית. הֵם בְּנֵי בְרִית זֶה לָזֶה. וְאַשֶּׁר יִקַּח אוֹתָם לִבְנֵי בְרִית, מֵהֶם הוּא. אֱלֹלָהּ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַחוֹטְאִים (אֲשֶׁר מַצְדִּידִים עִם הַכּוֹפְרִים).

52. הֵן רוֹאֶה אֶתָּה כִּי אֵלָּה (הַצְבוּעִים) שֵׁיט מַחֲלָה בְּלִבוֹתֵיהֶם חֲשִׁים אֲלֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) וְאוֹמְרִים, יִרְאִים אֲנַחְנוּ (שְׁהַיְּהוּדִים יִנְצְחוּ אֶת הַמַּסְלָמִים) וְיִפְגַּע בָּנוּ אִסּוּן. אֲדָּ יִתְכַּן שְׁאֲלָלָהּ יָבִיא נִצָּחוֹן, אוֹ יַעֲשֶׂה מִשְׁהוּ לְחִזָּק אֶת הַכּוֹחַ שֶׁל הַמַּסְלָמִים. וְאִזּוֹ יִתְחַרְטוּ (הַצְבוּעִים) עַל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם.

53. וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, הָאֵם אֵלָּה הֵם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעוּ בְּאֱלֹלָהּ בְּשׁוּבָעָה נֶאֱמָנָה שֶׁהֵם אֶתְכֶם? מַעֲשֵׂיהֶם יִפְשְׁלוּ וְהֵם יִהְיוּ מִן הָאוֹבְדִים.

54. הוּי הַמַּאֲמִינִים! מִי שֵׁיטֵשׁ אֶת דָּתוֹ מִבֵּינֵיכֶם, אִזּוֹ יָבִיא אֱלֹלָהּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֹאֲהֵב אוֹתָם וְיֹאֲהֵבוּ אוֹתוֹ, נוֹחִים לַמַּאֲמִינִים וְקָשִׁים לַכּוֹפְרִים, וְיִבְצְעוּ גֹ' הָאֵד (מַאֲבָק) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹלָהּ, לֹא יִרְתְּעוּ מִפְּנֵי גִנוּי וְתוֹכְחָה. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְכָל מִי שֵׁיִרְצָה, כִּי הוּא מְקִיף וְיוֹדֵעַ.

55. הַמִּגְנִיִּים שְׁלָכֶם הֵם, אֱלֹלָהּ, וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), וְהַמַּאֲמִינִים הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה, וְהַמַּשְׁלָמִים אֶת הַזָּכָאֵת כְּשֶׁהֵם כּוֹרְעִים לְאֱלֹלָהּ.

56. וּמִי שְׁלֹקַח לוֹ לַמִּגְנִיִּים אֶת אֱלֹלָהּ, וְאֶת שְׁלִיחוֹ, וְאֶת הַמַּאֲמִינִים, הֵם שִׁיכִים לַמַּחֲנֶה שֶׁל אֱלֹלָהּ, וְהֵם הַמִּנְצָחִים.

קטע 9

57. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לִבְנֵי בְרִית מֵאֱלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנוֹצְרִים) וּמִן הַכּוֹפְרִים, אֲשֶׁר שְׁמוֹ אֶת דִּתְכֶם לְלַעַג וּלְשִׁחוּק. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹלָהּ, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.

58. וּכְשֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים לְתַפְלָה הֵם שְׂמִים אוֹתָהּ לְלַעַג וּשְׁחוֹק, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסִירֵי דַעַת.

59. אָמַר, הוּא בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הֵאֵם אַתֶּם מְתַנַּקְמִים בָּנוּ מִשּׁוּם שְׂאֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בְּאַלְלָהּ וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד לָנוּ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשְּׂמִים, וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד מִקֶּדֶם, וּבְאֶשֶׁר מִרְבִּיתְכֶם מִשְׁחָתִים?

60. אָמַר, הֶאֱגִיד לָכֶם, רָעָה מִזֹּאת, לָמִי הֶעֱנֵשׁ הָרַע בְּיוֹתֵר מִכָּל אֶצֶל אֲלָלָהּ? לְאַלְלָהּ אֶשֶׁר קָלָם אֲלָלָהּ, וְכַעַס עֲלֵיהֶם, וְהַפֵּד מֵהֶם לְקוֹפִים וּלְחִזִּירִים, וְאֶשֶׁר עָבְדוּ אֶת הָאֱלִיל טֹאע'וֹת. מִקּוֹם אֵלָה הוּא הָרַע בְּיוֹתֵר (בְּיוֹם הַדִּין), וּגְדוֹלָה מִכָּל, תַּעֲיִתֶם מִן הַדָּרֶךְ הַיְשָׁרָה.

61. אִם יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם (הַצְּבּוּעִים מִבְּנֵי הַיְּהוּדִים) יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים, הֲרִי הֵם נִכְנָסִים אֲלֵיכֶם כְּכּוֹפְרִים וְיוֹצְאִים כְּכּוֹפְרִים, אַךְ אֲלָלָהּ יוֹדֵעַ אֶת מַה שֶׁהֵם מִסְתִּירִים.

62. תִּרְאֶה רַבִּים מֵהֶם חֲשִׁים לַחֲטָא וּלְתוֹקְפָנוֹת וּקְבָלַת רַבִּית אֲסוּרָה. מַה נּוֹרָא אֶשֶׁר הֵם עוֹשִׂים.

63. וְלָמָּה אֵין הַרְבֵּנִים וְהַחֲכָמִים שֶׁלָּהֶם מוֹנְעִים אוֹתָם מִלְּחֲטָא בְּדַבְרֵיהֶם וּמִקְבָּלַת רַבִּית אֲסוּרָה? כִּמָּה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

64. הַיְּהוּדִים אוֹמְרִים, אֲלָלָהּ כָּבוֹל יָד¹, יָדֵיהֶם כָּבוֹלוֹת, וְאֶרְוִירִים הֵם עַל אֶשֶׁר אָמְרוּ. כִּי יָדֵי אֲלָלָהּ פְּשׁוּטוֹת לְהַעֲנִיק כְּאֶשֶׁר יִרְצֶה. מַה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיךְ מִרְבּוֹנָךְ מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם מְרִידָה וּכְפִירָה. וְלָכֵן זִרְעֵנוּ אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים. בְּכָל עֵת שֶׁהֵם יַבְעִירוּ אֶת אִשׁ הַמִּלְחָמָה, מְכַבֶּה אוֹתָהּ אֲלָלָהּ, לָכֵן הֵם מְנַסִּים לְמַלֵּא אֶת הָאָרֶץ שְׁחִיתוֹת, וְאַלְלָהּ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁחִיתִים.

65. לוֹ הֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר (בַּשְּׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל מוֹחַמַּד) וְיִרְאוּ אֶת אֲלָלָהּ הֵייוֹנוֹ מִכְּפָרִים לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים, וּמִכְנִיסִים אוֹתָם לַגְּנוֹת הַנְּעִימִים,

66. וְלוֹ קִיְמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֱנֶגְ'יִל וּמָה שֶׁהוֹרֵד אֲלֵיהֶם מִרְבּוֹנָם (הַקּוֹרְאָן), הָיוּ אוֹכְלִים בְּשֹׁפֵעַ מְטוֹב הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ. אֲמַנְסִי שֶׁבֵּינֵיהֶם קְבוּצָה הַגּוֹנָה, אַךְ מִרְבִּיתֶם רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.

1. כלומר: לא יוכל עוד להשפיע טובה. הִיד פה כינוי על כוחו ונדיבותו של אללה, ולא יד אמתית.

קטע 10

67. הוּי הַשְּׁלִיחַ! הוֹדַע אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵלֶיךָ רְבוּנְךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וְכִי אִם לֹא כֵן תַּעֲשֶׂה, אֲזִי לֹא הוֹדַעְתָּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ). הֵן אֱלֹהָ יִשְׁמֹר אוֹתָךְ מִן הָאֲנָשִׁים. אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.
68. אָמַר, הוּי בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר! הָאֱמוּנָה שֶׁלְכֶם אֵינָה אֱמִתִּית כָּל עוֹד שֶׁלֹא תִקְיָמוּ אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הָאֲנִי' יל וְאֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֵיכֶם מִרְבוּנְכֶם (הַקּוֹרְאָן). מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵלֶיךָ (מוֹחֵמֵד) מִרְבוּנְךָ, מוֹסִיף לְרַבִּים מֵהֶם (בַּעֲלֵי הַסֵּפֶר) שֶׁחֲצֹנוֹת וּכְפִירָה, אֲדָּה לֹא תִצְטָעֵר עַל מֶה שֶׁעוֹשֶׂה עִם הַכּוֹפְרִים.
69. הַמֵּאֱמִינִים (הַמִּסְלָמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנִּצְרִים,¹ מִי שֶׁהֵאֱמִין מֵהֶם בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, עָלֵיהֶם לֹא יִהְיֶה פֶחַד וְלֹא יִצְטָעֵרוּ.
70. אֲנַחְנוּ כִּרְתֵּנוּ בְּרִית עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁלַּחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחִים, אֲדָּה בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵבִיא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ שֶׁלֹא לָפִי תִאֲוֹת נִפְשָׁם, הַכְחִישוּ אֶת דְּבָרֵי אֲחָדִים, וְאֲחָדִים מֵהֶם הִרְגוּ.
71. הֵם חָשְׁבוּ שֶׁלֹא יַעֲנֶשׁוּ, לָכֵן הֵם הִתְעַוְּרוּ וְאָטְמוּ אֶת אָזְנֵיהֶם. אֲבָל הָעֲנֶשׁוּ, לְאַחֵר מִכֵּן קִבַּל אֱלֹהָ אֶת תְּשׁוּבָתָם, אוֹלָם שׁוֹב הַתְּנַהֲגוּ רַבִּים כְּעוֹרִים וּכְחֹרְשִׁים. וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.
72. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַמָּסִיחַ (הַמְּשִׁיחַ) בֶּן מֶרִים. הַמָּסִיחַ אָמַר, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל הַמִּצְוָה שֶׁתִּפְּסִים לְאֱלֹהָ, יַחֲרִים אוֹתוֹ אֱלֹהָ מִן הַגּוֹ, וּמַעוֹנוֹ יִהְיֶה הָאֵשׁ. וְלַחֲטָאִים אֵין עוֹזָרִים.
73. אָכֵן כִּפְּרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, אֱלֹהָ הוּא שְׁלִישִׁי בְּשִׁלוּשָׁה, אֵין כָּל אֱלֹהָ אֶלָּא אֱלֹהָ אֶחָד (אֱלֹהָ). וְאִם לֹא יַחֲדְלוּ מִדְּבָרֵיהֶם, יָבוֹא עַל הַכּוֹפְרִים עֲנֶשׁ מְכַאִיב.
74. הֲלֹא יַחֲזִרוּ בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, וַיִּבְקְשׁוּ אֶת סְלִיחָתוֹ? הֵן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
75. הַמָּסִיחַ בֶּן מֶרִים אֵינוֹ אֶלָּא שְׁלִיחַ כְּמוֹ הַשְּׁלִיחִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, וְאִמּוֹ הִיְתָה צִדִּיקָה, וּשְׁנֵיהֶם (הֵיוּ בְּנֵי אֲדָם) אֲשֶׁר אָכְלוּ מִזֶּן. רָאֵה אֵיךְ אֲנַחְנוּ מְבַהֲרִים לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת, וְהַסֵּתֶכֶל אֵיךְ הֵם סוֹטִים מִן הָאֱמֶת.

76. אָמַר, הַתַּעֲבָדוֹ זֹלַת אֵלֶּלָה מִיִּשְׁהוּ שְׁאִינוּ יָכוֹל לְהִזְיֵק אוֹ לְהִיטִיב לָכֶם; אֵלֶּלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
77. אָמַר, הוּא בְּעָלִי הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים)! אֵל תִּגְזִימוּ וְתִסְטוּ מִן הָאֱמֶת בְּעֵינֶיךָ וְתִתְּכֶם, וְלֹא תִלְכוּ אַחֲרֵי נְטִיּוֹת אֲנָשִׁים שֶׁתַּעֲוּ מִקֶּדֶם וְהִתְעוּ רַבִּים וְתַעֲוּ מֵעַל הַשִּׁבִּיל הַיָּשָׁר.

קִטְעַן 11

78. הַכּוֹפְרִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָלְלוּ עַל יְדֵי דַאוּוֹד (דָּוִד) וְעִיסָא בֶן מֶרְיָם מְשׁוּם שֶׁמָּרְדּוּ וְהָיוּ עוֹבְרֵי חֹק,
79. וְלֹא מָנְעוּ זֶה אֶת זֶה מִמַּעֲשֵׂיהֶם הַמְּגִנִּים. מֶה נֹרָא אֲשֶׁר עָשׂוּ.
80. תִּרְאֶה רַבִּים מִבְּנֵיהֶם (הַיְּהוּדִים) לּוֹקְחִים אֶת הַכּוֹפְרִים לְמַגְנִים, מֶה נֹרָא הוּא הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהִקְדִּימוּ לַעֲצָמָם אֲשֶׁר גָּרַם כִּי אֵלֶּלָה כָּעַס עֲלֵיהֶם, וְלִנְצַח הֵם בְּעֵנֶשׁ שׁוֹכְנִים.
81. אֱלֹהֵי הָאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה וּבִנְבִיא (מוֹחֲמַד) וּבִמָּה שֶׁהוֹרֵד אֵלָיו (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לֹא הָיוּ לּוֹקְחִים אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) לְמַגְנִים, וְאוֹלַם רַבִּים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

חלק 7

82. אִתְּהָ תִּמְצָא כִּי הָיְהוּדִים וְהַפְּגָנִיִּים, אִיבְתָּם לְמַאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, אֲדָּ תִּמְצָא כִּי אֵלֶּה הַטּוֹעִנִים, «נוֹצְרִים אֲנַחְנוּ», יְדִידוֹתָם לְמַאֲמִינִים חֲזָקָה בְּיוֹתֵר, מְשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם כְּמָרִים וְנִזְרִים, וְאִינֶם שְׁחָצִנִים,
83. וְכַאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים אֶת מֶה שֶׁהוֹרֵד אֵל הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם, אִתְּהָ רֹאֶה אֶת עֵינֵיהֶם מְזִילוֹת דְּמָעוֹת, בְּגִלְל שֶׁהִכִּירוּ אֶת הָאֱמֶת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן). הֵם אוֹמְרִים, «רְבוּנוּ! מַאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, עַל כֵּךְ כָּתַב אוֹתָנוּ עִם הָעֲדִים (לְאִמָּתוֹת הַקּוֹרְאָן),
84. וּמָה לָּנוּ כִּי לֹא נֵאֱמִין בְּאֵלֶּלָה וּבָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָינוּ (עַל יְדֵי מוֹחֲמַד), וְאֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי יִכְנִיסֵנוּ רְבוּנוּ בְּתוֹךְ הָאֲנָשִׁים הַיִּשְׂרָאֵלִים (בְּיוֹם הַדִּין)).
85. אֵלֶּלָה יִגְמַל לָהֶם (בְּיוֹם הַדִּין) בְּגָנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זִרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, לְנִצָּח יִשְׁכְּנוּ בָּהֶם, וְזֶהוּ גְמוּל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
86. אֲדָּ אֵלֶּה שֶׁכְּפָרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, אֵלֶּה הֵם בְּעָלֵי הַשָּׂאוֹל (אֵשׁ הַגִּיהֵנוֹם).

קטע 12

87. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּאָּסְרוּ (עַל עַצְמְכֶם) אֶת הַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר הִתִּיר אֱלֹהָ לָכֶם, וְאַל תַּעֲבְרוּ חֶק, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעוֹבְרִים חֶק.
88. אֲכָלוּ מִמָּה שֶׁאֱלֹהָ פָּרַנְס אֶתְכֶם, מִן הַמִּתֵּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בּוֹ אַתֶּם מֵאֲמִינִים.
89. לֹא יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אֱלֹהָ לְפָלִיטָה פֶּה בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם, אֲבָל יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם אִם תִּשְׁבְּעוּ בְּכוֹנָה תַּחֲלָה. לְמַעַן יִכְפַּר לְנִשְׁבָּע (אִם לֹא יִקְיָם אֶת שְׁבֻעָתוֹ), עָלָיו לְהֵאָכִיל עֲשָׂרָה עֲנִיִּים מִן הַמְּזוֹן שֶׁהוּא מֵאָכִיל בּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ יוֹם יוֹם, אוֹ לְהַלְבִּישׁ אוֹתָם, אוֹ לְשַׁחֵר עֶבֶד. אֲדָּ כָּל מִי שֶׁאֵין לוֹ הָאֲמָצְעִים, צָרוֹם שְׁלוֹשָׁה יָמִים. זֶהוּ הַכּוֹפֵר בְּעַד אֵי קִיּוֹם שְׁבֻעָה, עַל כֵּן הִזְהָרוּ בְּשִׁבְעוֹתֵיכֶם. כִּכָּה יִבְהִיר לָכֶם אֱלֹהָ אוֹתוֹתָיו לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.
90. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הִינּוּ וּמִשְׁחָקֵי הַמַּזָּל, מִיֶּסֶר,¹ וְזָבַח עַל מַצְבּוֹת (לְמַעַן הָאֱלִילִים), וְהַחֲצִים לַמַּגְרָלָה, תוֹעֵבָה הֵם מִמַּעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, עַל כֵּן הִתְרַחֲקוּ מֵהֶם לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.²
91. הַשָּׁטָן רוֹצֵה לְהַטִּיל בִּינֵיכֶם אֵיבָה וְשִׁנְאָה בֵּין וּבִמִּיֶּסֶר וּלְהַסִּירְכֶם מִזִּכְרֵ אֱלֹהָ וּמִהַתְפָּלָה. הֵאֵם אַתֶּם מְצִיתִים לְאִסּוּר?³
92. צִיתוֹ לְאֱלֹהָ וְצִיתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחִמַד) וְהִזְהָרוּ, כִּי אִם תִּפְגּוּ עֲרֹף, דָּעוּ כִּי עַל שְׁלִיחָנוּ רַק לְמַסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּחָה.
93. אֵין חֲטָא עַל הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגִלָּל מָה שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ מִן הָאִסּוּר לְאָכֹל וּלְשָׁתוֹת (לִפְנֵי הָאִסּוּר) אִם יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְהֵאֲמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, וְאַחֵר יֵרְאוּ וְהֵאֲמִינוּ, וְעוֹד יֵרְאוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, כִּי אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

קטע 13

94. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֱלֹהָ יַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹן עַל יְדֵי הַצִּיד שֶׁתּוֹכְלוּ לַצּוּד בִּיְדֵיכֶם וּבִרְמַחֵיכֶם (בְּעוֹנֶת הָעֲלִיָּה לְרָגֶל), וְזֹאת לְמַעַן יִבָּרַר אֱלֹהָ מִי יֵירָא אוֹתוֹ בְּסִתֵּר. וּמִי שֶׁיִּחְטָא אַחֲרֵי כֵן צָפוּי לוֹ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 219.
 2. הַתְרַחֲקוּ מֵעֲלִיָּהם לְמַעַן תִּצְלִיחוּ : הַשֵּׁלֵב הַשְּׁלִישִׁי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן. בְּשִׁבִּיל שֵׁלֵב רֵאשׁוֹן, ר' אל-בַּקְרָה 2 : 219, וּבְשִׁבִּיל שֵׁלֵב שֵׁנִי, ר' אֲנִ-נִסְאִי 4 : 43.
 3. הֵאֵם אַתֶּם נִשְׁמָעִים לְאִסּוּר? זֶה הַשֵּׁלֵב הָרְבִיעִי וְהַסּוּפִי לְאִסּוּר שְׁתֵּית יַיִן בְּאִסְלָאם.

95. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּהְרָגוּ (בַּהֲמוֹת) צִיד כְּשֶׁאַתֶּם עוֹלִים לָרָגֶל, וְכָל הַהוֹרָג בַּהֲמֹת צִיד בְּכֹנֶה תַחֲלָה, הָעֵנֶשׁ שֶׁלוֹ הוּא שְׁחִיטָה בַּהֲמָה דּוֹמָה לָמָּה שֶׁהָרָג, לְפִי הַחֲלֻט שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרִים מִבְּנֵיכֶם, כְּקָרְבָן שִׁיזָבַח עַל יַד הַכַּעֲבָה, אוֹ בַכֶּפֶר, הָאֲכָלֹת מִסְכָּנִים, אוֹ לָצוּם מִסֶּפֶר יָמִים שְׁוִים לְכַמּוֹת הָאֲכָל שְׁיִתֵּן לְמִסְכָּנִים, לִמְעַן יִסְבֹּל הָעֵנֶשׁ עַל מַעֲשָׂהוּ. אֲלֵלָה יִסְלַח עַל מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בַּעֲבָר, אֲדָּ מִי שִׁשְׁיֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת זֹאת יִנָּקֶם בּוֹ אֲלֵלָה, כִּי אֲלֵלָה עֲזִיז וְיַעַל נְקָמוֹת.

96. הַתֵּר לָכֶם לְדוּג בָּיִם לֹאֲכִילָה וּלְטוֹבַת הַנֶּאֱתָכֶם בְּבֵית וּכְצִידָה לְדָרְךָ. אֲדָּ נֶאֱסָר עֲלֵיכֶם לָצוּד בַּיָּבֶשֶׁה בְּתַקּוּפַת הָעֵלָה לָרָגֶל. וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲשֶׁר אֵלָיו תִּאֲסָפוּ (בַּיּוֹם הַדִּין).

97. אֲלֵלָה עָשָׂה אֶת הַכַּעֲבָה, הַבֵּית הַקָּדוֹשׁ מְקוֹם לְקִיּוּם מִצְוֹת וּבִטְחוֹן לְבָנֵי אָדָם, גַּם הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים,¹ וְנֶאֱסָר לְהַתְקִיף אֶת בַּהֲמוֹת הַזָּבַח עַל קְשׁוּטֵיהֶם שִׁיקְרָבוּ לַכַּעֲבָה, לִמְעַן תִּדְעוּ כִּי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ עַל מָה שֶׁבִּשְׂמִים וּבְאֶרֶץ, וְכִי אֲלֵלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

98. דַּעוּ כִּי אֲלֵלָה מַעֲנִישׁ קְשׁוֹת, וּבְאוֹתָהּ מִדָּה הוּא סוֹלֵחַ וְנִרְחוּם.

99. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְהִזְהִיר וּלְהַדְרִיךְ, וְאֲלֵלָה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ וְאֶת אֲשֶׁר תַּעֲלִימוּ.

100. אָמֵר, הִרַע וְהַטּוֹב אֵינָם שְׁוִים זֶה לָזֶה, וְלוֹ גַּם אִם הִרַע יִמָּצֵא חֹן בְּעֵינֶיךָ, עַל כֵּן יִרְאוּ אֶת אֲלֵלָה אֲתֶם בַּעֲלֵי הַבִּינָה לִמְעַן תַּעֲלִיחוּ.

קִטְעַ 14

101. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּשְׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֲשֶׁר אִם יִתְגַּלוּ לָכֶם יִהְיוּ קִשִּׁים עֲלֵיכֶם, וְאוּלָם אִם תִּשְׁאָלוּ עֲלֵיהֶם בְּזִמְן יִרִידַת אוֹתוֹת הַקּוּרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם יִתְגַּלוּ לָכֶם. אֲלֵלָה סֹלַח לָכֶם מִלְּבַצֵּעַ אוֹתָם, כִּי אֲלֵלָה סוֹלֵחַ וּמְתוֹן.

102. יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁשְּׁאָלוּ עַל עֲנִינִים אֵלָּה לְפָנֶיכֶם, וּכְשֶׁנִּתְגַּלוּ לָהֶם כִּפְרוּ בָהֶם.

103. אֲלֵלָה לֹא חוֹקֵק אֶת «הַבְּחִירָה»² אוֹ «סֵאֲאִיבָה»³ אוֹ «נִצְיָלָה»⁴ אוֹ «חֵאֲמִי»⁵, וְאוּלָם הַכּוֹפְרִים מַעֲלִילִים זֹאת עַל אֲלֵלָה בְּשֶׁקֶר, כִּי מִרְבִּיתָם חֲסִרֵי בִינָה.

1. הַחֲדָשִׁים הַקָּדוֹשִׁים אַרְבַּעַ: רִגִּב, דְּיוֹ אֶל-קִיעֵדָה, דְּיוֹ אֶל-חִיגִיָּה, אֶל-מוֹחֶרֶם.

2. בְּחִירָה = קְטִיעַת אוֹנֵי הַנֶּאֱמָרָה. אַחֲרֵי שֶׁתּוֹלִיד מִסְפֵּר מְסוּיִים. נֶאֱמָר כֹּז יוֹקֵדֶשׁ הַחֲלָב שֶׁלָּה לֵאלִילִים.

3. סֵאֲאִיבָה = רַעִיָּה חוֹפְשִׁית שֶׁל נֶאֱמָר וְהִיא מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

4. נִצְיָלָה = נֶאֱמָר הַיּוֹלֶדֶת נִקְבָּה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה וּמִמְשִׁיכָה לְהוֹלִיד נִקְבוֹת בְּלִי זָכֶר בִּינִיחָן. וְהִיא גַּם מוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

5. חֵאֲמִי = גִּמֹּל זָכֶר מִיּוֹעַד לְצוּרֵי הַפְּרִיָּה, וְאַחֲרֵי שִׁפְרָה מִסְפֵּר מְסוּיִם שֶׁל נִקְבוֹת הוּא יוֹקֵדֶשׁ לֵאלִילִים.

104. וּכְשֶׁנֶאֱמַר לָהֶם (הַכּוֹפְּרִים הָעוֹשִׂים כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה), בּוֹאוּ אֶל אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶל הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), הֵם אוֹמְרִים, דִּינוּ בָּמָה שֶׁמִּצְאָנוּ אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים. אַף כִּי לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵיהֶם דָּבָר וְלֹא הָיוּ מִדְּרָכִים?
105. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! דֹּאגוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, וְאִם תִּהְיוּ מִדְּרָכִים לֹא יִזְק לָכֶם אִיזָה שֶׁהוּא תוֹעָה. כִּי אֶל אֱלֹהָ תַחֲזְרוּ בְּלָכֶם, וְאִזּוּ יוֹדִיעַ לָכֶם עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
106. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! מִי מִכֶּם אֲשֶׁר עוֹמֵד לְמוֹת עָלָיו לְהַעֲמִיד שְׁנֵי אֲנָשִׁים יוֹשְׂרִים מִקְרָבְכֶם עַל צִנְאָתוֹ לִפְנֵי מוֹתוֹ, אוֹ אִם יִקְרָה וְאֶחָד מִכֶּם עֹמֵד לְמוֹת בְּנוֹסְעֶכֶם בְּדֶרֶךְ, הַעֲמִידוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים זָרִים (אִם לֹא תִמָּצְאוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִבְּנֵיכֶם). וְאִם אֵינְכֶם בּוֹטְחִים בָּהֶם, תַּעֲכְבוּ אוֹתָם לְאַחֵר הַתַּפְלָה, וְתִדְרָשׁוּ מֵהֶם שִׁישְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ, לֹא נִשְׁנָה עֲדוּתָנוּ זֶה בְּעַד כָּל מַחִיר, גַּם אִם זֶה יִהְיֶה לְמַעַן קְרוֹב מִשְׁפָּחָה שְׁלָנוּ, וְלֹא נַעֲלִים דָּבָר מֵעֲדוּתָנוּ שֶׁהִתְחַיְבָנוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ לְשֹׁמֵר, וְאִם כִּד נַעֲשֶׂה, נִהְיָה חוֹטְאִים,
107. אֵד אִם יִתְגַּלֶּה אַחֵר כִּד שֶׁהֵם אֲשֵׁמִים (בְּשִׁנּוּי עֲדוּתָם), אִזּוּ יִשְׁבְּעוּ בְּאֱלֹהָ שְׁנֵי יוֹרְשִׁים, עֲדוּתָנוּ אֲמִתִּית יוֹתֵר מֵעֲדוּתָם שֶׁל שְׁנֵי הָעֲדִים (בְּשַׁעַת הַמָּוֶת), וְלֹא קִפְחָנוּ אַף אֶחָד מִשָּׂאֵר הַיּוֹרְשִׁים, וְאִם עָשִׂינוּ זֹאת, נִהְיָה חוֹטְאִים.
108. שְׁבוּעָה כְּזוֹ תִבְטִיחַ מִסִּירַת עֲדוּת אֲמֶת, עַל יְדֵי הַחֲשָׁשׁ שֶׁעֲדוּת כּוֹזֶבֶת תִּבְטַל עַל יְדֵי שְׁבוּעָתָם שֶׁל הַיּוֹרְשִׁים. יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשִׁמְעוּ לוֹ, כִּי אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַמִּשְׁחָתִים.

קטע 15

109. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר אֱלֹהָ נֹאסֵף אֶת הַשְּׁלִיחִים, וְיֹאמַר, מָה הִיָּתָה תִּשְׁוּבָתְכֶם שֶׁל אֵלֶּה שֶׁאֵלֵיהֶם נִשְׁלַחְתֶּם? הֵם יֹאמְרוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים, אֲתָה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת.
110. כְּאֲשֶׁר אֱלֹהָ יֹאמַר (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עִיסָא בִּין מַרְגָּם! זָכַר אֶת חֲסִדֵּי דָּךְ וְלֹאֲמָד, כְּאֲשֶׁר סִיעַתִּי דָּךְ בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וְעֲזַרְתִּי דָּךְ לְדַבֵּר אֶל הָאֲנָשִׁים בְּהִיוֹתְךָ בְּעָרִיסָה, וְכְאֲשֶׁר גִּדְּלִית, וְלִמְדִיתִּךְ אֶת הַכְּתָב, וְאֶת הַחֲכָמָה, וְאֶת הַתּוֹרָה, וְהֶאֱנֵגְלִי, וְכְאֲשֶׁר יִצְרַת בְּרִשׁוּתֵי דְמוֹת עוֹף מַטְוִין, וְנִפְתַּח בּוֹ רוּחַ וְהָיָה לְעוֹף אֲמִתִּי בְּרִשׁוּתִי, וּבְרִשׁוּתֵי רַפְאֶת אֶת הָעוֹר מִלִּדָּה, וְאֶת הַמִּצְרַע, וְהַחֲיִיתִי אֶת הַמֵּתִים. וְזָכַר כְּאֲשֶׁר הִגִּינוּתִי עָלֶיךָ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁבָּאת אֵלֵיהֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲמָנָם הַכּוֹפְּרִים מִבְּנֵינֵיהֶם אָמְרוּ, "שְׂאִין הֵם אֵלָּה כְּשׁוֹף בְּרוּר".

111. וּבְאֶשֶׁר הִשְׁרִיתִי לְתַלְמִידֶיךָ, הָאֲמִינוּ בִּי וּבִשְׁלִיחִי (הַמַּסִּיחַ עֵיסָא). אָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ, וְהָעֵד עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ מְסֻרִּים לָךְ (מִסְלָמִים) .
112. וּבְאֶשֶׁר אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲיָכֹל רְבוּנְךָ לְהוֹרִיד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם? אָמַר (עֵיסָא), יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהָ, אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
113. אָמְרוּ, רוּצִים אֲנַחְנוּ לֵאכֹל מִמֶּנָּה וְיִרְגְּעוּ לְבוֹתֵינוּ, וְיָדַע כִּי אֶמֶת דְּבָרְךָ אֵלֵינוּ, וְנִהְיָ עַדִּים עֲלֶיךָ.
114. אָמַר עֵיסָא בֶן מָרְיָם, הוּא אֱלֹהָ רְבוּנְנוּ! הוֹרֵד אֵלֵינוּ סְעוּדָה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יִהְיָ לָנוּ חֵג לְרֵאשׁוֹן בְּנוֹ וְאַחֲרוֹן בְּנוֹ, וְאוֹת מֵאֲתָךְ, וּפְרָנֶסְנוּ כִּי אַתָּה הַטּוֹב בַּמִּכְרָסִים.
115. אָמַר אֱלֹהָ, הִנְנִי מוֹרִיד אוֹתָהּ אֵלֵיכֶם, וְאִם אַחֲרֵי זֶה יִכְפֹּר מִיִּשְׁהוּ מִכֶּם, אֲעַנֶּיֶשׂ אוֹתוֹ בְּעֵנֶשׂ שְׁלֹא הָעֲנִשְׁתִּי בּוֹ אִישׁ מִבְּנֵי הָאָדָם.

קטע 16

116. בְּאֶשֶׁר יֹאמַר אֱלֹהָ (בְּיוֹם הַדִּין), הוּא עֵיסָא בֶן מָרְיָם! הֲאִם אַתָּה אִמְרָתָ לְאֲנָשִׁים, קָחוּ אוֹתִי וְאֶת אִמִּי כְּשֵׁנִי אֵלִים מִבְּלַעֲדִי אֱלֹהָ? יֹאמַר (עֵיסָא), לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לִי סִמְכוֹת לֵאמֹר מֶה שְׁאֵינִי זָכָאִי לֵאמֹר, הֵן לוֹ אִמְרָתִי אוֹתוֹ, וְדַעַת אוֹתוֹ. אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשִׁי, וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר בְּנַפְשְׁךָ, וְאַתָּה הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַתַּעֲלוּמוֹת,
117. אֲנִי לֹא אִמְרָתִי לָהֶם אֶלָּא מֶה שְׁצוּיָת עָלַי לֵאמֹר, עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם. כָּל עוֹד הֵייתִי בִּינִיהֶם הֵייתִי עַד לְמַעֲשֵׂיהֶם, וּכְשֶׁחֲזַרְתָּ אוֹתִי אֵלֶיךָ, הֵייתָ אַתָּה הַמַּשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה עַד לְכָל דְּבָר.
118. אִם תַּעֲנִישׂ אוֹתָם, הֲרִי הֵם עוֹבְדֶיךָ, וְאִם תִּסְלַח לָהֶם, הִנֵּה אַתָּה הָעוֹזֵו וְהַחֲכֵם.
119. יֹאמַר אֱלֹהָ, זֶה הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תוֹעִיל לְאֲנָשֵׁי הָאֶמֶת, הָאֶמֶת אֲשֶׁר הִצְהִירוּ, לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זוֹרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, הֵם יִשְׁאָרוּ בָּהֶם לְנֶצַח, כְּשֶׁאֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם מְרַצִּים מִמֶּנּוּ, וְזוֹהִי הַזִּכְיָה הָעֲצוּמָה.
120. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.

سُورَةُ الْأَنْعَامِ

6

סִוְרַת אֶל-אֲנַעָאם הַמִּקְנָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-אֲנַעָאם, הַמִּקְנָה»,
מן הפסוקים 136 - 139, בפסוקים אלה מנחה
למאמינים איך להתייחס לחיות בית מהם למאכל ומה
מהם לרכיבה. וגם אלה בטל כמה ממנהגי הג'אהליה
בנוגע לבהימות.
הורדה במכה אחרי סורת אל-חג'ר 15, ופסוקיה מאה
ששים וחמשה. קיבלה את שמה «הַמִּקְנָה» מפסוק מאה
שלושים וששה.

סורת אל-אנעאם 6

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵה שְׁבָרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְעָשָׂה אֶת הָאֶפְלָה וְאֶת הָאֹר, וּבְכָל אֵלֶה הַכּוֹפְרִים בּוֹדִים (שְׁתַּפִּים) שְׂוִים לְרַבּוֹנָם (אֱלֹהֵה).
2. הוּא אֲשֶׁר יֵצֵר אֶתְכֶם מִטֵּין, וְקָצַב עֵת (לְחַיֵּי כָל בֶּן אָדָם), וְקָבַע מוֹעֵד אַחֵר (יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים) הַיָּדוּעַ רַק לוֹ, וּבְכָל זֹאת אַתֶּם מְטִילִים סֶפֶק בִּיכְלִיתוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַחֲיֵאת הַמֵּתִים בְּיוֹם הַדִּין.
3. הוּא אֱלֹהֵה בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, הַיָּדוּעַ מֶה שֶׁתַּעֲלִימוּ וּמֶה שֶׁתִּגְלוּ, וְהוּא יוֹדֵעַ אֶת כָּל מֶה שֶׁאַתֶּם מְשַׁיְּגִים.
4. וְאַכֵּן לֹא בָּא אֱלֹהֵיכֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֲשֶׁר לֹא יִפְנוּ (הַכּוֹפְרִים) לוֹ עֲרֹף,
5. הַכּוֹפְרִים מִכְחִישִׁים לְאֻמָּת שְׂבָאָה אֱלֹהֵיכֶם, אוֹלִם סוֹפֵם שֶׁיָּבֹא אֱלֹהֵיכֶם (הַעֲנֵשׁ) שֶׁהֵם לוֹעֲגִים לוֹ,
6. הֵאֵם אֵינָם רוֹאִים מֶה רַבִּים הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם? דּוֹרוֹת שֶׁבִּסְסָנוּ אוֹתָם בָּאָרֶץ כְּפִי שְׁלֹא בִּסְסָנוּ אֶתְכֶם. מִמָּטֵר הַשָּׁמַיִם הוֹרְדָנוּ לָהֶם בְּשֹׁפֶעַ, וְאֶת הַנְּהָרוֹת הַזֵּרְמָנוּ מִתַּחַת לְאֲדָמוֹתֵיהֶם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם עַל חֲטָאֵיהֶם, וְהִקְמָנוּ בְּמִקְוָם דּוֹרוֹת אַחֵרִים.
7. אֱלוֹ הַיֵּינוּ מוֹרִידִים לָךְ מִן הַשָּׁמַיִם סֶפֶר כְּתוּב עַל מַגֶּלֶת נֵזֶר, וּמַשְׁשׁוֹ אוֹתוֹ בַּיָּדֵיהֶם, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, שֶׁאֵין זֶה אֱלֹא כִשּׁוּף גָּלוּי.
8. וְגַם הֵם אָמְרוּ, לוֹ הוֹרֵד אֱלֹו מִלְּאֲדָ מִן הַשָּׁמַיִם? הֵן לוֹ הוֹרְדָנוּ מִלְּאֲדָ, נִחְרַץ הַדָּבָר (בְּהִשְׁמַדְתֶּם), וְלֹא הִיְתָה נִתְּנָת לָהֶם אֲרֻכָּה לְרַגַע.
9. גַּם אִם הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים מִלְּאֲדָ, הַיֵּינוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ בְּצוֹרֵת אָדָם, וְאֵד הִיוּ חוֹשְׁדִים בּוֹ כְּפִי שֶׁחֲשָׁדוּ (בַּנְּבִיא מוֹחֲמַד).
10. כְּבָר לַעֲגוּ לְשׁוֹלְחִים לִפְנֵיךְ, וְאֵז הַקִּיף בְּלוֹעֲגִים כָּל אֲשֶׁר לַעֲגוּ לוֹ.

קטע 2

11. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), שִׁיִּסְרוּ בָּאָרֶץ וַיִּרְאוּ אֵיךְ הִיְתָה אַחֲרִית הַמִּכְחִישִׁים.
12. אָמַר, לְמִי כָל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? אָמַר, לְאֱלֹהֵה. הוּא כָּתַב עַל עַצְמוֹ רַחֲמִים (כָּלִפִּי בְּנֵי אָדָם וְכָל הַבְּרִיּוֹת), אֵד הוּא יֵאָסֵף אֶתְכֶם בְּיוֹם תַּחֲיִית

המתים, שאין ספק בו. ואולם כל אלה שאבדו את עצמם (בכפירתם באללה ובשליחו) לעולם לא יאמינו.

13. לו כל אשר שכן בלילה וביום, והוא השומע והיודע.

14. אמר, הבלעדי אללה אקח לי מגן? בורא השמים והארץ, והוא המפרנס, ואינו זקוק לפרנסה. אמר, צויתי להיות ראשון המסלמים (המתמסרים לו) ולא להיות מן הפגניים.

15. אמר, אני ירא אם אמרד ברבוני יבוא עלי ענש של יום עצום,

16. מי שירחק הענש ממנו ביום ההוא (יום הדין), רחם עליו אללה, וזו היא הזכיה המבהקת.

17. אם צרה מעם אללה תפגע בך, לא יכל אף אחד מלבדו להסירה, ואם יביא עליך כל טוב, הנה הוא כל-יכול.

18. והוא המכניע את עבדיו, והוא החכם הבקיא.

19. אמר, מה היא העדות הגדולה ביותר (ביני לבינכם שאני צודק בשליחותי)? אמר, אללה עד ביני וביניכם. הן השרה לי הקוראן הזה להזהירכם בו ואת כל אשר יגיע אליו. אתם מעידים כי יש אלים אחרים זולת אללה. אמר, אני לא אעיד. אמר, אללה הוא האל היחיד, ואני מתנער מכל אשר תשתפו בו. אין לי מה לעשות עם כל שתף שאתם משתפים בו (אללה).

20. אלה אשר נתנו להם את הספר הכירו אותו (הנביא מוחמד) כפי שהכירו את בניהם, ורק אלה אשר אבדו נפשותיהם לא יאמינו בו.

קטע 3

21. ומי חוטא יותר מזה הבוזה שקר על אללה או המתכחש לאותותיו? אכן, החוטאים לא יצליחו.

22. ביום (יום הדין) כאשר נאסף את כלם יחד, ונאמר לעובדי האלילים, היכן הם השתפים אשר טענתם כי שתפים הם לאללה?

23. אז מבחנם יהיה באמרם, נשבעים אנחנו באללה רבוננו, כי לא היינו עובדי אלילים.

24. ראה כיצד ישקרו באשר לעצמם, וכיצד יחלף כל מה שהיו בודים.

25. יש בהם שומעים אותך (קורא את הקוראן), ואולם אנחנו אטמנו את לבותיהם למען לא יבינו אותו, והכבדנו את אַזְנֵיהֶם (מלשמע אותו).

- גם אם יראו כָּל אות (מן הקוראן) לא יאמינו בו, והם באים אליך רק להתנכח איתך. הכופרים אומרים, אלה הם אגדות הקדמונים.
26. והם אוסרים על האנשים להקשיב לו, ומרחיקים עצמם מעליו. ומביאים כִּלְיָה רק על עצמם מבלי שיִּרְגְּשוּ זאת.
27. אם תִּרְאֶה אותם (הכופרים) כְּשִׁיעֲמָדוּ מִוֶּל האֵשׁ וַיֹּאמְרוּ, לוֹ רק יִחְזִירוּנוּ (אֶל חַיֵּי העוֹלָם) לֹא הֵינּוּ מִתְּכַחֲשִׁים לְאוֹתוֹת רְבוּנֵנוּ, וְהֵינּוּ מֵאֲמִינִים.
28. (הַעֲנֵן הוּא לֹא כָד), אֲלֵא מִשּׁוּם שְׁנִגְלָה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר הִסְתִּירוּ לָפָנִים, וְאֵלוּ הֵיוּ מִחֻזְרִים, הֵיוּ שָׁבִים וְעוֹשִׂים אֶת אֲשֶׁר נֶאֱסַר עֲלֵיהֶם, כִּי כוֹזְבִים הֵם.
29. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אַחֲרֵים מִלְּבַד חַיֵּינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי לֹא נָקוּם לְתַחֲיָה.
30. אם תִּרְאֶה אותם עומדים (בְּיוֹם הַדִּין) לִפְנֵי רְבוּנִם, כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר לָהֶם, הֵאֵם אֵין זֹאת הָאֱמֶת? וְהֵם אוֹמְרִים, כֵּן, בְּרְבוּנֵנוּ! אִזּוֹ אֵלֶּה אוֹמֵר, טַעְמוֹ אִפּוֹא מִן הַעֵנֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ כִּפְרָתָם.

קטע 4

31. אַבּוּדִים יִהְיוּ הַכּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁתָם עִם אֵלֶּה, וְכֹאֲשֶׁר תְּבוֹא עֲלֵיהֶם שְׁעַת הַדִּין לִפְתָּע, יֹאמְרוּ, חֲבַל לָנוּ עַל כָּל אֲשֶׁר הִזְנַחְנוּ, וַיִּשְׁאוּ אֶת חֲטֵאֵיהֶם עַל גְּבִיָּהֶם, וְיָמָּה רַע הוּא הַמִּשָּׂא.
32. וְאֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה אֲלֵא מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעַ, וְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא טוֹבִים יוֹתֵר לִירֵאִים. הֵאֵם לֹא תִּבְיֵנוּ?
33. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יַעֲצִיבוּ דְּבָרֵיהֶם, בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם הֵם אֵינָם חוֹשְׁבִים שְׂאֵתָה מִשְׁקֵר, אוֹלָם לְאוֹתוֹת אֵלֶּה יִתְכַחֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים.
34. כְּבָר הִכְחָשׁוּ שְׁלִיחִים שְׁקֻדָּמוּ לָךְ, אֲשֶׁר קִבְּלוּ בִּסְבָּלָנוּת אֶת הַהִכְחָשׁוֹת וְהַפְּגִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם עֲזָרְתָנוּ. כִּי אֵין לְהַחֲלִיף אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה, וְכָבֵר בָּאוּ אֵלֶיךָ מְקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים (שְׁקֻדָּמוּ לָךְ).
35. וְאִם הִתְרַחֲקוּתָם קָשָׁה עֲלֶיךָ, הֵאֵם תּוּכַל לְמַצֵּא לָךְ מִנְהַרָּה בְּאֲדָמָה, אוֹ סֵלֶם לַעֲלוֹת לְשָׁמַיִם וְתִבְיֵא לָהֶם אוֹת (שְׂאֵתָה צוּדֵק, עֲשֵׂה זֹאת). לוֹ רָצָה אֵלֶּה הִיָּה מְכַנֵּס אוֹתָם לְהַדְרִכָּתוֹ, לָכֵן אֵל תִּהְיֶה מִחֲסְרֵי הַסְּבָלָנוּת.
36. רק אֵלֶּה שְׁמוּכָנִים לְשִׁמְעַם מִסְּגָלִים לַעֲנוֹת לָךְ, וְאֵלוּ הַמֵּתִים (הַכּוֹפְרִים) אֵלֶּה יִחְיֶה אוֹתָם (בְּיוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים), וְאֵלֵיו יוֹחֲזוּ.

37. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵי מֶן הַשָּׁמַיִם אוֹת מְרִבּוֹנוֹ (שֶׁהוּא צוֹדֵק בְּנִבּוֹאָתוֹ)? אָמַר, אֵלֶּלָה לְכָל לְהוֹרִיד אוֹת, אוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יָדְעוּ.
38. כָּל רֶמֶשׂ עָלֵי אֲדָמוֹת וְכָל עוֹף הַמַּעוֹפֵף בְּכַנְפָיו אֵינָם אֵלָּא אֲמוֹת כְּמוֹתְכֶם. דָּבָר לֹא הַשְׁמַטְנוּ מִן הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר.¹ אַחֲרֵי כֵן יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם חֲרָשִׁים וְאֱלֹמִים וּבַחֲשֻׁכָּה תִּמְהִיִּם. אֵלֶּלָה יִתְּעָה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְאֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִדְרִיךְ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
40. אָמַר, נִיחִי, אִם יָבוֹא עֲלֵיכֶם עֶנֶשׂ מֵאֵלֶּלָה אוֹ תִּבּוֹא שְׁעַת הַדִּין, הָאֵם תִּפְּנוּ אֲזַי אֶל מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלָת אֵלֶּלָה, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים?
41. אֲדַרְבָּא, כִּי רַק אֱלֹהֵי תִּפְּנוּ בְּקִרְיַאת עֲזָרָה, וְהוּא, אִם יִרְצָה יִסִּיר מֵעֲלֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵי לְהַסִּיר, וְתִשְׁכַּחוּ אֶת אֲשֶׁר שִׁתְּפַתֶּם בּוֹ.
- קִטְעַ 5**
42. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל אֲמוֹת שֶׁקָּדְמוּ לָךְ (וְהֵם הִכְחִישׁוּ אוֹתָם), לָכֵן נִהְגְנוּ בָּהֶם בְּתִלְאוֹת וּבַפְּצוֹת לְמַעַן יִתְחַנְּנוּ אֶל אֵלֶּלָה.
43. אוֹלָם עַם בּוֹא תִתְּלָא שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם, הֵיוּ חִיבִים לְהִתְחַנֵּן אֶל אֵלֶּלָה. אֲדַרְבָּא, לְבוֹתֵיהֶם הִתְקַשּׁוּ, כִּי הִשְׁטִין הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה.
44. כַּאֲשֶׁר שָׁכַחוּ אֶת אֲשֶׁר הִזְכְּרוּ בּוֹ, פִּתְּחֵנוּ לָהֶם שַׁעֲרֵי כָל דָּבָר (טוֹב), וְאוֹלָם כַּאֲשֶׁר שָׁמְחוּ בַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם, הִפְתַּעְנוּ אוֹתָם בְּמַכָּה שֶׁהִבִּיָּאָה אוֹתָם לְיָדֵי יָאוֹשׁ.
45. כִּךְ נִגְדַע שְׂרָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, הַשִּׁבַּח לְאֵלֶּלָה רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
46. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם יִטַּל אֵלֶּלָה מִכֶּם אֶת חוֹשׁ שְׁמִיעֵתְכֶם וּרְאִיֵּתְכֶם וְיִאָטֵם אֶת לְבוֹתֵיכֶם, מִי הוּא אֵלֶּה מְבַלְעָדִי אֵלֶּלָה אֲשֶׁר יַחְזִירֵם לָכֶם? רָאֵה כִּיצַד אֲנַחְנוּ מְגוֹנִים אֶת הָאֲזָהָרוֹת, אֲדַרְבָּא הֵם פּוֹנִים עֲרָף.
47. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כִּךְ שֶׁאִם לִפְתָּע, אוֹ בְּגִלּוֹי כְּשֶׁאַתֶּם מְסַתְּפִלִים, יָבוֹא עֶנֶשׂוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה, הַיִּשְׁמַד מִיִּשְׁהוּ מִלְּבַד קֹהֵל הַכּוֹפְרִים?
48. לֹא נִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים אֵלָּא כְּמַבְשָׁרִים וּמִזְהִירִים, וְלָכֵן כָּל אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב לֹא עֲלִיהֶם הַפְּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
49. אֲדַרְבָּא אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, יִגַּע בָּהֶם הָעֶנֶשׂ, כִּי הֵיוּ מְשַׁחֲתִים.

1. הכוונה פה לאל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע לפניי אללה.

50. אָמַר, אִינִי טוֹעַן, כִּי אֲנִי שׁוֹלֵט עַל אוֹצְרוֹת אֵלֶּלָהּ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵת הַתַּעֲלֻמָּה, וְאִינִי טוֹעַן כִּי מִלְאָךְ אֲנִי. אֲנִי רַק נוֹהֵג לְפִי מִה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִי. אָמַר, הִישׁוּוּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח? הָאֵם לֹא תַחֲשָׁבוּ עַל כָּךְ?

קטע 6

51. הִזְהַר בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) אֵת אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ כִּי יֵאָסְפוּ אֶל רַבּוֹנָם, שְׂאִין לָהֶם מִבְּלַעַדֵּיו לֹא מִגֵּן וְלֹא מִלֵּיץ, לְמַעַן יוֹסִיפוּ יִרְאָה.
52. אֵל תִּגְרַשׁ אֵת (עֲנִי הַמַּאֲמִינִים) הַקּוֹרְאִים אֶל רַבּוֹנָם בְּקֹר וְעָרַב בְּתַקְוָה שֶׁהוּא יִכְנֶה אֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים. לֹא עֲלִיד לְדוֹן אוֹתָם, וְלֹא עֲלִיָּהֶם לְדוֹן אוֹתָד. אִם תִּגְרַשֶׁם אַז תִּהְיֶה מִן הַמִּקְפָּחִים.
53. כִּד נְסִינוּ אֵת הָאֲנָשִׁים חֶלֶק מֵהֶם בְּחֶלֶק מֵהֶם (הָעֲנִיִּים וְהָעֲשִׁירִים). (הָעֲשִׁירִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֵלֶּה חֲסִידוֹ מִתּוֹכָנוּ? אֵד הֵאִין אֵלֶּה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמּוֹדִים לוֹ?
54. כַּאֲשֶׁר הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ יְבוֹאוּ אֵלֶיךָ, אָמַר, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! רַבּוֹנְכֶם קָתַב עַל עַצְמוֹ הַרְחֲמִים. לָכֵן אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֶּם רָעָה בְּשַׁל חֹסֶר יְדִיעָה, וְאַחֲרֵי כֵן יָשׁוּב וְיַעֲשֶׂה טוֹב, הִנֵּה הוּא (אֵלֶּלָהּ) סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
55. כִּד אֲנַחְנוּ מִבְּאָרִים אֵת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּתְגַּלֶּה דְרָכָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.

קטע 7

56. אָמַר (לְכּוֹפְרִים), נֶאֱסַר עָלִי לַעֲבֹד אֵת אֵלֶּה (הָאֵלִילִים) אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדֵּי אֵלֶּלָהּ. אָמַר, לֹא אֵלֶּךְ אַחֲרֵי יִגְרִיכֶם, כִּי אַז הוּא אֵתְעָה, וְלֹא אֶהְיֶה מִן הַמְּדַרְכִּים.
57. אָמַר, אֲנִי נוֹהֵג לְפִי רְאִיָּה בְּרוּרָה מֵעַם רַבּוֹנִי, וְאוֹלָם אַתֶּם הַתִּכַּחֲשֶׁתֶם לָזֶה. לֹא בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ לְהַחִישׁוּ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בִּידֵי אֵלֶּלָהּ לְבַדּוֹ, הַפּוֹסֵק בְּצֶדֶק, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּפוֹסְקִים.
58. אָמַר, לוֹ הִיָּה בִּידֵי הַדָּבָר (הָעֵנֶשׁ) שְׂאֵתֶם דּוֹרָשִׁים לְהַחִישׁוּ, הִיָּה נִגְמַר הָעֲנִין בִּינִי לְבִינֵיכֶם. אֵלֶּלָהּ יוֹדֵעַ טוֹב מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
59. וְאַתּוֹ מִפְּתֻחוֹת הַתַּעֲלֻמוֹת, לֹא יִדְעָנָה זוֹלָתוֹ, וְיִדַּע אֵת כָּל אֲשֶׁר בִּיבִשָּׁה וְאֲשֶׁר בִּיָּם, וְאִין עָלָה נוֹפֵל מִבְּלִי דַּעְתּוֹ, וְכָל גְּרַעִין בְּמַחֲשֵׁי הָאֲדָמָה, וְכָל דָּבָר, בֵּין אִם לַח וּבֵין אִם גֶּבֶשׁ, רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמֹר בְּשָׂמִים.
60. וְהוּא אֲשֶׁר יֵאָסֵף אַתְכֶם בְּשִׁנַּת הַלֵּילָה, וְיִדַּע אֵת אֲשֶׁר פְּעַלְתֶּם בַּיּוֹם, וּלְאַחַר מִכּוֹן יָקִים אַתְכֶם בּוֹ (בַּיּוֹם), עַד הַמָּלָא זְמַן מִגְבֹּל, וְאַחֲרֵי כֵן אֵלִיו תִּשׁוּבְתְכֶם, אַז יוֹדִיעְכֶם אֵת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם.

קטע 8

61. והוא המכניע את עובדיו, והוא שולח שומרים (מלאכים) עליכם (לשמר את צעדיכם ומעשיכם), ובבוא המוות אל אחד מכם, יוציאו שליחינו את נשמתו, והם לא יזניחו את התפקיד שלהם.
62. ואז יוחזרו אל אלה אדונם האמתי, שרק לו השפוט, והוא המהיר במחשבים.
63. אמר, מי יצילכם מחשכת היבשה והים בקראכם אליו נכנעים בגלוי ובסתר? אם יצילנו מואת נהיה מכירי תודה.
64. אמר, אלה יצילכם מהם ומכל צער, אבל לאחר מכן תשתפו עמו אלילים.
65. אמר, הוא היכול לשלח עליכם ענש מעליכם או מתחת לרגליכם, או להכניס פרוד ביניכם ולתת לחלק מכם להשפיל את החלק האחר, ראה כיצד אנחנו מגונים את האזהרות, למען יבינו.
66. בני עמך כחשו בו (הקוראן), והוא האמת. אמר, אין אני אחראי לכם.
67. לכל מארע מועדו, ולבסוף תדעו (מה יקרה לכם).
68. ואם תראה את אלה המדברים על אותותינו בלעג, התרחק מהם עד אשר ידברו על ענן אחר. וכי ישכיח אותך השטן (ולא תתרחק), אל תשב אחרי ההזרה עם החוטאים.
69. אין על היראים כל אחריות למה שהחוטאים עושים, אלא להזהיר למען ייראו.
70. הזנח את אלה העושים את הדת לשחוק ושעשועים, ושחיי העולם הזה התעו אותם, והזהר אותם (הכופרים) בו (הקוראן), כי כל נפש אחראית למעשיה. ואין לה זולת אלה לא מגן ולא מליץ, וכל פדיון לא יתקבל ממנה. ואלה אשר הפקידו את עצמם למעשיהם הרעים יקבלו משקה של רותחים וענש מכאיב כי כפרו (ביום הדין).

קטע 9

71. אמר, הנפנה לאחר מאללה, אל מי שלא יועיל ולא נזיק לנו ונחזר אל הכפירה לאחר שאללה הדריכנו ואז נהיה פאותו אדם שהשטנים הביאו אותו במבוכה והתעוהו אף על פי שחבריו קראו לו אל ההדרכה, בוא אלינו. אמר, רק הדרכת אלה היא ההדרכה הנכונה, וצוינו להתמסר לרבון העולמים.

72. וגם ציינו, קיימו את התפלה ויראוהו, כי אליו תאספו.
73. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ באמת. ביום (הדיון) אשר בו הוא יאמר, «הייתה», והיה, וכל דבריו אמת. ולו המלוכה ביום אשר יתקע בשופר. הוא יודע הנסתרות והנגלות, והוא החכם והבקי.
74. וכאשר אמר אבראהים לאביו אַזר, התקח לך את הפסילים לאלהים? רואה אני כי אתה ובני עמך בתעיה ברורה.
75. וככה הראינו לאבראהים את מלכות השמים והארץ, למען יהיה מן הבוטחים באמונתם.
76. וכאשר החשיד הלילה, ראה כוכב, ואמר, זה רבוני. אבל כאשר שקע, אמר, אינני אוהב את השוקעים.
77. וכאשר ראה את הירח עולה, אמר, זה רבוני. ואולם כאשר שקע, אמר, אם רבוני לא ידריכני אהיה מן התועים.
78. וכאשר ראה את השמש עולה, אמר, זה רבוני, זה יותר גדול מכלם. ואולם כאשר שקעה, אמר, הוי בני עמי! אני מתנער ממה שאתם משתפים עם אלה.
79. אני נושא את פני כחניף¹ אל מי שברא את השמים ואת הארץ, ואין אני מן הפגניים.
80. וכשבני עמו התנכחו אתו (על עבודת אלה), אמר, התנכחו אתי על אלה, אשר הדריך אותי (לעבודתו)? אין אני מפחד ממה שאתם משתפים בו, ודבר לא יקרה אלא אם ירצה רבוני. ורבוני מקיף בידעיתו כל דבר. האם לא תזכרו?
81. ואיך אני אפחד ממה שאתם משתפים באללה, ואתם לא מפחדים לשתף באללה שתפים אשר הוא לא הוריד אליכם כל אסמכתא. לכו, איזה משני הצדדים (המאמינים או הכופרים) זכאי לבטחון, אם יודעים אתם?
82. אלה אשר האמינו ולא ערבבו את אמונתם בכפירה, להם הבטחון והם המדרכים.

קטע 10

83. וזאת הוכחתנו, נתנו אותה לאַבְרָהָם לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי עַמּוֹ. נָרִים
בְּמַעֲלוֹת אֶת אֲשֶׁר נִרְצָה. כִּי רְבוּנָךְ חָכֵם וְיֹדֵעַ.
84. וְנָתַנוּ לוֹ (לְאַבְרָהָם) אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְיַעֲקֹב וְכָבֵד הִדְרָכְנוּ כָּל
אֶחָד מֵהֶם, וְאֵת נוֹחַ הִדְרָכְנוּ לִפְנֵי כֵן. וּמִצְאָאֲצָאִיו (שֶׁל אַבְרָהָם)
דְּאוּד וְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) וְאַיֹּב וְיוֹסֵף וּמוֹסֵא וְהָאֲרוֹן, כִּדְ נִגְמַל לַעֲוֹשֵׁי
הַטּוֹב.
85. וְכֻמוּ בֵּן אֶת זְכָרְיָא וְיַחְזִיא (יוֹחָנָן) וְעִיסָא וְאַלְיָאס (אַלְיָהוּ), שְׂכַלְסֵם מִן
הַיִּשְׂרָאִים.
86. וְאֵת אֶסְמָאֵיל (יִשְׁמָעֵאל) וְאַלְיָסַע (אַלְיָשָׁע) וְיוֹנוֹס (יוֹנָה) וְלוּט. אֶת כָּל
אֶחָד מֵהֶם רוּמְמָנוּ מִכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם.
87. בִּיחַד עִם כָּמָה מַאֲבֻתֵיהֶם וְצִאָאֲצָאִיהֶם וְאַחֵיהֶם שְׂבַחְרָנוּ בָהֶם, וְהִדְרָכְנוּ
אוֹתָם לְדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
88. זֹה הִהְדַּרְכָּה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲשֶׁר בָּהּ יִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה מִבְּיֹן עֲבָדָיו. אִם
יִצְרְפוּ לוֹ שְׂתַפִּים, לְשׂוֹא הָיוּ כָּל מַעֲשֵׂיהֶם.
89. לְכָל אֱלֹה נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר,¹ וְאֵת הַחֻקָּה, וְהַנְּבוּאָה, אִם אֱלֹה (אֲנָשִׁי
קוֹרִיש) יִכְפְּרוּ בָהּ (הַנְּבוּאָה שֶׁל מוֹחֲמַד), הִנֵּה הַפְּקָדְנוּ עָלֶיהָ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר
לֹא יִכְפְּרוּ בָהּ.
90. הֵם (הַנְּבִיאִים) אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֱלֹהָ, וְהִלְכֶת בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁרָה. אָמַר, אִין אֲנִי
דוֹרֵשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל שְׁלִיחוּתִי שֶׁהִיא אֲזַהְרָה לְבְנֵי עוֹלָם.

קטע 11

91. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרָאוּי לוֹ, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ, לֹא הוֹרִיד
אֱלֹה דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם אֶל בֶּן אָדָם. אָמַר, מִי הוֹרִיד לְמוֹטָא אֶת הַסֵּפֶר
(הַתּוֹרָה) כְּמֹאֹר וְהִדְרָכָה לְבְנֵי אָדָם? אָמְנָם, אַתֶּם (הַיְּהוּדִים) עוֹשִׂים
אוֹתוֹ מַגְלוֹת מַגְלוֹת שְׁחָלַק מֵהֶן אַתֶּם מַגְלִים אֶדְ הַרְבֵּה מֵהֶן אַתֶּם
מִסְתִּירִים. וְאַתֶּם (אֲנָשִׁי מִכָּה) לְמַדְתֶּם (מִן הַקּוֹרְאֵן) מַה שֶּׁלֹּא יִדְעֶתֶם וְלֹא
יָדְעוּ אַבּוּתֵיכֶם. אָמַר, אֱלֹהָ (אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַסֵּפֶר). אֲנוּר כִּד עֲזַב אוֹתָם
לְנַפְשָׁם לְהַשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּהַבְלִיָּהם.

1. הספר: כינוי קיבוצי לכתבי הקודש שניתנו לכל נביא ונביא.

92. זהו ספר (הקוראן) אשר הורדנו אותו מן השמים מברך ומאשר את אשר הורד לפניו (התורה והאנג'ל), ולמען תזכיר בו את אם הערים (מכה) וסביבותיה. המאמינים באחרית הימים יאמינו בו (הקוראן) ושמרו על תפלותיהם.

93. ומי כופר יותר מזה הבודה שקר על אלקה, או אומר, השרה לי, ולא השרה לו דבר? או מזה האומר, גם אני יכול להוריד לכם את מה שאלקה הוריד? לו היית יכול לראות את הכופרים האלה בחרחורי הגסיסה כאשר המלאכים שולחים ידיהם ואומרים, הוציאו נפשותיכם! היום תענשו בענש משפיל על אשר הייתם מדברים כזב על אלקה ודוחים ביהירות את אותותיו.

94. הנה באתם אלינו, בודדים כאשר בראנו אתכם בפעם הראשונה, ונטשתם את מה שהענקנו לכם. ולא נראה אתכם המליצים, אשר טענתם כי הם שתפים לאללה. נכרת הקשר ביניכם, ומה שהייתם סומכים עליו חלף ועבר.

קטע 12

95. אלקה הפולח את הזרע של הגן, ואת הגלעין של הדקל, ויוציא את החי מן המת ויוציא את המת מן החי. זהו אלקה, וכיצד אפוא תוסרו מן האמת?

96. הוא מבקיע את אור הבקר מחשכת הלילה, והוא עשה את הלילה למנוחה, ואת השמש והירח למועדים וחשובים. זהו התכנון של העוז והיודע.

97. הוא אשר עשה לכם את הכוכבים למען תדרכו על פיהם בחשכה ביבשה ובים. כך נבהיר את האותות לאנשי דעת.

98. הוא אשר צר אתכם מנפש אחת, ואז תשכנו ואחר תפקדו (ברחם אמהותיכם). כך נבהיר את האותות לאנשי בינה.

99. והוא אשר הוריד מן השמים מים, ובהם הוצאנו מן האדמה צמחים מכל מין וירק עם גרעינים ערוכים ועצי תמרים שמהם הוצאנו אשכולות תמרים נמוכים וקורבים ליד, וכן פרמי ענבים וזיתים ורמונים, מסוגים דומים ושונים, הסתכלו כיצד יצמח ויבשיל הפרי שלהם. האם אין בו אותות לאנשים מאמינים?

100. הם (הכופרים) עשו שותפים לאללה את הג' (השדים), אף על פי שהוא ברא אותם. הם בָּדוּ לוֹ בָּנִים וּבָנוֹת מִבְּלִי דַעַת. יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה מֵעַל הַשָּׁקָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאַרְוּ אוֹתוֹ.

קטע 13

101. בורא השמים והארץ, כיצד יהיה לו בן, ואין לו בת זוג? הוא אֲשֶׁר יֵצֵר כָּל דָּבָר, והוא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

102. זהו אללה רבונכם, אין אלה מבלעדיו, בורא כל דבר. עבדו אותו אפוא. על כל דבר הוא מגן,

103. לא תשיג אותו כל עין, אך הוא ישיג כל עין, והוא הממחה והבקיא.

104. כָּבֵר נָתַנוּ לָכֶם הֹכְחוֹת בְּהִירוֹת מִרְבוֹנְכֶם, הַמַּבְחִין בָּהֶן לְטוֹבָתוֹ הוּא הַדָּבָר, וְהַמַּעֲלִים עֵין מֵהֶן, לְרַעְתּוֹ יִהְיֶה, וְאֵין אֲנִי שׁוֹמֵר עֲלֵיכֶם.

105. כִּד נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת. וְאוֹלָם הֵם יֹאמְרוּ, לְמַדַּת זֹאת מִבְּנֵי אָדָם. וְאַנְחֵנוּ נִבְאֵר אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לְאַנְשֵׁי דַעַת (הַמַּאֲמִינִים).

106. נִהַג לְפִי מַה שֶּׁהִשְׁרָה לָךְ מִרְבוֹנְךָ, שְׁאִין אֵלֶּה אֵלָּה הוּא, וְהִתְרַחַק מִן הַפְּגָנִיִּים.

107. לוֹ רָצָה אֵלֶּה לֹא הָיוּ מְשֻׁתָּפִים (לוֹ שְׁתָּפִים), וְאוֹתָךְ לֹא עָשִׂינוּ כְּשׁוֹמֵר עֲלֵיהֶם, וְלֹא חוֹבָתָךְ לְהִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם.

108. אֵל תִּגְדְּפוּ אֶת אֵלֶּה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֲלֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים) מִבְּלַעַדִּי אֵלֶּה, לְמַעַן שְׁלֹא יִגְדְּפוּ אֶת אֵלֶּה מִתּוֹךְ אֵיבָהּ וּבְלִי דַעַת. כִּד אֲנַחְנוּ קִשְׁטֵנוּ לְכָל אִמָּה אֶת מַעֲשִׂיהָ, וּבִסּוּף יַחֲזִירוּ אֶל רְבוֹנָם, וַיּוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

109. הם (הכופרים) נִשְׁבְּעוּ בְּאֵלֶּה וְהִדְּגִישׁוּ אֶת שְׁבוּעָתָם כִּי אִם יָבֹא אֲלֵיהֶם מוֹפֶת יֶאֱמִינוּ בּוֹ. אָמַר, הַמוֹפְתִים בָּאִים מֵאֵלֶּה. אַתֶּם (הַמַּאֲמִינִים) אֵינְכֶם יוֹדְעִים כְּשִׁיבֹא הַמוֹפֶת אֲלֵיהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ.

110. אֲנַחְנוּ נֶאֱטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְאֶת עֵינֵיהֶם, וְכִשֵּׁם שְׁלֹא הָאֱמִינוּ בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (בְּאוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן), כֵּן נִשְׁאִירָם לְתַעוֹת בְּכַפִּירָתָם.

חלק 8

קטע 14

111. לו גס הורדנו אליהם את המלאכים מן השמים, והמתים היו מדברים אליהם, ונציג כל דבר שהם שואלים לנגד עיניהם, לא נאמינו אם אלה לא ירצה קד, כי מרביתם נבערים מדעת.
112. וכך הקמנו אויב לכל נביא משטני האנוש והג' (השדים), הם מלחשים זה לזה התפארות שוא כהתעציה. לו רצה אלה לא היו עושים זאת, לכן עזב אותם עם כל מה שהם בודים,
113. הם עושים זאת למען שלבות אלה אשר לא נאמינו בעולם הבא וקשיבו להם, וישבעו רצון מהם, ויבצעו מה שהם רוצים מהפשע.
114. האבקש לי שופט מבלעדי אלה? הן הוא אשר הוריד אליכם הספר (הקוראן) מן השמים מפרש ומבאר, ואלה אשר נתנו להם את הספר (התורה) יודעים שהוא הורד מרבונד באמת. לכן אל תטיל ספק במה שהורדנו אליך.
115. וכך נשלמו דברי רבונד (הקוראן) והוא יתקיים בשלמותו באמת ובצדק, ואין אשר יחליף את דבריו, והוא השומע והיודע.
116. אם תצית לרב אלה שבארץ, הם יתעוד מן השביל של אלה, כי הם הולכים אחרי דמיון שוא, ואין הם אלא משקרים.
117. רבונד יודע טוב מי תועה מן השביל שלו, והוא מכיר טוב את המדרכים.
118. אכלו מן (הזבח) אשר נזכר שם אלה עליו, אם מאמינים אתם באותותיו.
119. ומה לכם שלא תאכלו מאשר הזכר עליו שם אלה? כי כבר הבהיר (אלה) לכם מה שאסור לכם, חוץ מאשר תאכלו לאכלו. אמנם רבים יתעו אחרי יצריהם מחסר דעת, רבונד יודע טוב מי הם העוברים (חק).
120. אל תחטאו בגלוי או בסתר. כי החוטאים יענשו בגלל החטא שעשו.
121. אל תאכלו מאשר לא הזכר עליו שם אלה (בשעת שחיתותו), כי זה פשע. השטנים רומזים לידיהם להתנכח אתכם. אך אם תשמעו לקולם, תהיו פגניים.

קטע 15

122. האם זה שהיה כמת (בגלל כפירתו) והחיינו אותו (באמונה) ונתנו לו אור (הקוראן), להאיר דרכו בין האנשים, דומה לזה שנשארו בחשך (הכפירה) שאינו יכול לצאת ממנו? הכופרים מקסמים במעשיהם הרעים.
123. וכך גרמנו למנהיגי החוטאים בכל עיר, לזמם למנוע מאנשיה ללכת בדרך אלה, אולם הם זוממים נגד עצמם מבלי שירגישו שהם זוממים נגד עצמם.

124. אלה הם הכופרים כאשר יצג להם אות, יאמרו, לא נאמין עד אם נקבל את אשר קבלו שליחי אלה (הקודמים), ואולם אלה יודע היכן ישים את שליחותו. ועל החוטאים יחולו השפלה וענש קשים מאת אלה על חרישתם מזמות.

125. מי שאלה רוצה להדריך, ירחיב לבו לאסלאם, אך את מי שירצה להשאיר בתעיה, יעשה את לבו צר ולחוץ כאלו היה מנסה לטפס השמימה. כך ישפך אלה את הענש מן השמים על אלה שלא יאמינו.
126. זהו השביל הישר של רבונד, וכך אנחנו מבהירים את האותות לאנשים אשר יזכרו.

127. להם משכן השלום אצל רבונם והוא המגן שלהם בזכות מעשיהם הטובים.

128. ביום (יום הדין) שאלה יאספם יחד, יאמר אלה, הוי עדת הג'! הרבייתם להתעלות בני אדם, אז יגידו ידידיהם מבני האנוש, רבוננו! נצלנו איש את רעהו והגיעה שעתנו שקבעת לנו. ואז יאמר (אללה) להם, האש תהיה מגוריקם להשאר בה לנצח, אלא אם ירצה אלה אחרת. כי רבונד חכם ויודע.

129. כך עושים אנחנו את הכופרים מבני אדם בעלי ברית זה לזה בשל הפשע שעשו.

קטע 16

130. הוי קהל הג' (השדים) וקהל בני האנוש! האם לא באו אליכם שליחים מקרבכם למסור לכם את אותותי ויזהירו אתכם כי תפגשו את יומכם זה? הם יאמרו, אנחנו מעידים נגד עצמנו. חיי העולם הזה הוליכו אותם שולל, והם יעידו על עצמם שהיו כופרים.

131. אולם רבונך לא הִזָּה מְשָׁמִיד עָרִים בְּגוֹרְמוֹ לָהֶן עוֹל, מִבְּלִי שְׁיִשְׁלַח לָהֶם שְׁלִיחַ שְׁיִזְהִיר אוֹתָן קִדָּם.
132. לְכָל אֶחָד (מֵאֲמִין אוֹ לֹא מֵאֲמִין) דְּרָגוֹת עַל פִּי מַעֲשָׂיו, כִּי רַבּוֹנְךָ מִפְּקָח עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
133. אֲמָנָם רַבּוֹנְךָ בַּעַל הָאֲמָצְעִים הָאֲדִירִים, וּבַעַל הָרַחֲמִים, אֵד אִם יִרְצָה יִשְׁמִיד אֶתְכֶם, וַיַּחְלִיפְכֶם בְּאַחֲרִים שְׁיִבְרָא כְּפִי שְׁבָרָא אֶתְכֶם מְזָרַע אֲנָשִׁים אַחֲרִים שְׁקֻדָּמוֹ לָכֶם.
134. מַה שֶּׁהִבְטַח לָכֶם (הַכּוֹפְרִים מִן הָעֵנֶשׁ) בּוֹא יְבוֹא, וְאַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לְבָרֵחַ מֵאֵלֶּהָ.
135. אֲמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲשׂוּ כְּפִי שְׁמִתְחַשֵּׁק לָכֶם, אֲמָנָם אֲנִי אַעֲשֶׂה כְּפִי שְׁאֵלָה רוֹצָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וּלְבַסּוֹף תִּדְעוּ מִי יִקְבֹּל אֶת הַגֹּן? כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִיחוּ (בְּעוֹלָם הַבָּא).
136. הֵם (הַכּוֹפְרִים) הִקְדִּישׁוּ לֵאלֹהָ חֵלֶק מִמָּה שְׁבָרָא מִיבּוּל הַשָּׂדֶה וּמִן הַמִּקְנֶה, וְאֶמְרוּ, הַחֵלֶק הַזֶּה לֵאלֹהָ, וְהַחֵלֶק הַזֶּה לְשִׁתְפִּיָּם אֲשֶׁר צִרְפָּנוּ לוֹ מִן הָאֵלִילִים, עַל פִּי טַעֲנָתָם. אֵד מַה שֶּׁהִקְדֵּשׁ לְשִׁתְפִּיָּהֶם לֹא יִגִּיעַ אֶל אֵלֶּהָ, וְאֲשֶׁר הִקְדִּישׁוּ אֶל אֵלֶּהָ הוּא אֶל שִׁתְפִּיָּהֶם יִגִּיעַ. וְמַה רַע הוּא מִשְׁפָּטָם.
137. כִּד (הַשָּׁטָן) קִשְׁט לְרַבִּים מִן הַפְּגִנִּים אֶת הַרִיגַת יְלָדֵיהֶם, בְּאוֹר יָפָה, לְמַעַן זְבִיא כָלִיָּה עֲלֵיהֶם וּיְבַלְבֹּל לָהֶם אֶת דִּתָּם. אֵלוֹ רָצָה אֵלֶּהָ, לֹא הָיוּ עוֹשִׂים זֹאת. וְלָכֵן עָזַב אוֹתָם לְנַפְשָׁם עִם מַה שְׁבָדוּ.
138. וְהֵם אוֹמְרִים, הַמִּקְנֶה וּיְבּוּל הַשָּׂדֶה אֵלֶּה חֶרֶם הֵם. לְדַעְתָּם אֲסוּר לְטַעַם מִהֶם בְּלֹא רְשׁוּתָם אֲכָא מִי שְׁיִרְצוּ. וְכֵן גַּמְלִים אֲשֶׁר גָּבַם נֶאֱסָר לְמַטְעַן וְלִרְכִיבָה, וְסוּג מִקְנֶה אֲשֶׁר לֹא יִזְכִּירוּ אֶת שֵׁם אֵלֶּהָ (בְּשִׁחְטָם אוֹתוֹ), עַל כָּל הַשְּׁקָרִים הָאֵלֶּה שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהָ, וְקִבְּלוּ אֶת עֲנִשָּׁם.
139. הֵם גַּם אוֹמְרִים, מַה בְּבִטּוֹן הַמִּקְנֶה הַזֶּה מֵיַד אֵד וְרַק לְאֲנָשִׁים מִבְּיַנֵּנוּ, אֲמָנָם הוּא אֲסוּר לְנִשְׁחֵם שְׁלָנוּ. וְאִם הָעֶבֶר נוֹלַד מֵת יִהְיֶה מְשִׁתָּף בֵּין הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים. אֵלֶּהָ יַעֲנִישָׁם עַל מִנְהַגֵּיהֶם אֵלֶּהָ, כִּי הוּא חָכֵם וְיוֹדֵעַ.
140. אֵלֶּה שֶׁהִרְגוּ אֶת יְלָדֵיהֶם מִתּוֹךְ בַּעֲרוֹת וְחִסְרֵי דַעַת, וְאֲסָרוּ אֶת אֲשֶׁר אֵלֶּהָ סָפַק לָהֶם, מִתּוֹךְ שְׁקָר שֶׁהֵם יַחֲסוּ לֵאלֹהָ. הֵם הָאוֹבְדִים שֶׁתַּעֲוּ וְלֹא הָיוּ מְדַרְכִּים.

קטע 17

141. הוא אֲשֶׁר הַצְמִיחַ גִּנִּים, מְשׁוֹרְגוֹת וּבִלְתֵּי מְשׁוֹרְגוֹת, וְהַדְקָלִים, וְזָרְעֵי מֵאֵכָל שׁוֹנִים, וְזִיתִים, וְרִמּוֹנִים, לְעֵתִים דּוֹמִים וְלַעֲתִים לֹא דוֹמִים.
אֲכָלוּ מִפְּרוֹתֵיהֶם כְּשִׁנְבָשִׁילוֹ, וּבִיּוֹם הַקָּצִיר שָׁלְמוּ אֶת הַזָּכָת שָׁלוֹ, וְאֵל תְּבַזְבְּזוּ, מִשּׁוּם שְׁאֵלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמְּבַזְבְּזִים.
142. הוא גַּם יֵצֵר לָכֶם אֶת הַמִּקְנָה, בְּהֵמוֹת לְרִכִּיבָה וּמִשָּׂא, וּבְהֵמוֹת לְאֲכִילָה.
אֲכָלוּ מִמָּה שְׁאֵלָה יֵצֵר לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵל תִּלְכוּ בְּעֵקֶבּוֹת הַשָּׁטָן, מִשּׁוּם שֶׁהוּא אוֹיֵב גָּלוּי לָכֶם.
143. (וְאֵלָה) יֵצֵר שְׁמוֹנֶה בְּנֵי זֶג (שֶׁל בְּהֵמוֹת), מִן הַכְּבָשִׁים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הָעִזִּים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת? הוֹדִיעוּ לִי לִפִּי מִיטֵב יְדִיעַתְכֶם, אִם אֲנֹשִׁי אֶמֶת אֲתֶם.
144. וַיֵּצֵר מִן הַגְּמָלִים אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים, וּמִן הַבָּקָר אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים. אָמַר, הָאֵם אֲסוּרִים עֲלֵיכֶם לְאֲכִילָה, הַזָּכָרִים, הַנִּקְבּוֹת, אוֹ מֶה שְׁבָרְחָם הַנִּקְבּוֹת? הָאֵם הֵייתֶם נוֹכָחִים כְּאֲשֶׁר אֵלָה צָוָה עַל כָּךְ? וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִן הַבּוֹדָה שֶׁקָּרִים עַל אֵלָה לְהַתְּעוֹת בָּהֶם אֲנָשִׁים בְּלִי דַעַת? אֵלָה לֹא יְדָרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 18

145. אָמַר, לֹא אֶמְצָא בָּכָל אֲשֶׁר הִשְׁרָה אֵלֵי דָבָר הָאָסוּר לֹאֲכָל לֹאֲכָל אוֹתוֹ, אֶלָּא אִם נִבְלָה, אוֹ דָם שְׁפוּד, אוֹ בֶּשֶׂר חָזִיר כִּי תוֹעֵבָה הוּא, אוֹ בֶּשֶׂר שֶׁלֹּא נִזְבַּח בְּשֵׁם אֵלָה. אוֹלָם הַנִּיאָלֶץ, הָאוֹכֵל בְּלֹא מִתְּאֹה וּבְלֹא זָדוֹן, הֵנָּה רְבוּנָךְ סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
146. וְעַל אֵלָה שֶׁהִתִּיהָדוּ אֲסָרְנוּ כָּל בַּעַל צִפְרָנִים, וּמִן הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֲסָרְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשָּׁמֶן, חוּץ מִן הַנִּשָּׂא עַל גִּבָּם, אוֹ עַל הַמַּעֲסִים, אוֹ הַדְּבֵק בְּעֵצִים. אֲסוּר זֶה הוּא עֹנֵשׁ עַל חֲטָאֵיהֶם, וְאַנְחָנוּ דּוֹבְרֵי הָאֶמֶת.
147. וְאִם יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרֶיךָ, אָמַר, רְבוּנְכֶם אֶמְנֵם רַב-רַחֲמִים, אַךְ לֹא יִחְסֹף עֵנְשׁוֹ מִהַפּוֹשְׁעִים.
148. הַפְּגִינִים יֹאמְרוּ, לוֹ רָצָה אֵלָה, לֹא הֵייוּ אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִצָּרְפִּים לוֹ שְׁתַּפִּים, וְלֹא אֲסָרְנוּ מֵאוֹמָה. כִּכָּה הַכְחִישׁוּ גַם אֵלָה שֶׁהָיוּ לִפְנֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת עֵנְשׁוֹ. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ דַּעַת כְּלָשְׁהִי בִּדְכֶם אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ אֵלֵינוּ? אוֹ שְׂאֵתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי דְמִיוֹנְכֶם, אֵין אֲתֶם אֶלָּא מְשֻׁקְרִים.

149. אָמַר, בְּיַד אֱלֹהָ הַהוֹכָחָה הַבְּרוּרָה, וְלִי רָצָה הָיָה מִדְּרִיךְ אֶת כָּלֶכֶם.
150. אָמַר (לַפְּגָנִיִּים), הָבִיאוּ אֶת עֲדֵיכֶם שְׂיַעֲדוּ אִם בְּאֶמֶת אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר אֶסֶר מִה שְׁאַתֶּם אוֹסְרִים (מִן הַזֶּרַע וְהַמִּקְנָה). וְאִם יַעֲדוּ, אֵל תִּקְבַּל אֶת עֲדוּתְכֶם, וְאֵל תִּלָּךְ בְּעֻקְבוֹת הַנְּטִיּוֹת הַקִּפְרִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִינֶם מֵאֲמִינִים בְּיוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּבּוֹדִים שְׂוִים לְרַבּוֹנָם.
151. אָמַר, בּוֹאוּ אוֹדִיעַ לָכֶם אֶת אֲשֶׁר אֶסֶר עֲלֵיכֶם רַבּוֹנְכֶם! אֵל תִּשְׁתַּמּוּ אֶתוֹ כָּל שְׁתֵּף, וְהִסִּיבוּ לְהוֹרִיכֶם, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת יְלָדֵיכֶם מֵעַנִּי, אֲנַחְנוּ נִפְרָס אֶתְכֶם וְאוֹתְכֶם, וְאֵל תִּקְרְבוּ אֶל הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת מִמֶּה וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֵל תַּהֲרִגוּ אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אֶסֶר אֱלֹהָ, אֲלֵא בְּצִדֵּק. זֶהוּ אֲשֶׁר אֱלֹהָ צִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּשְׁכִּילוּ.
152. וְלֹא תִקְרְבוּ אֶל הוֹן הַיָּתוֹם אֲלֵא בְּהִגִּינוֹת עַד שְׂיִתְבַּגֵּר, וְלִהְיָקִיד עַל הַצִּדֵּק בְּמַדָּה וּבְמִשְׁקָל, לֹא נִכְבֵּיד עַל נֶפֶשׁ לְשֵׁאת יוֹתֵר מִכִּפִּי יִכְלָתָהּ. בְּדַבְּרְכֶם, הָיוּ צוֹדֵקִים, וְאִם גַּם נֶגֶד קְרוֹבִים. וְהִקִּימוּ בְּרִית אֱלֹהָ. זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּזְכְּרוּ.
153. (אֱלֹהָ אוֹמֵר), זֶהוּ הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר אֲשֶׁר לִי (אֶסְלָאִם), עַל כֵּן לָכוּ בּוֹ, וְאֵל תִּלְכוּ בַּשְּׁבִילִים שְׂיִפְרִידוּ אֶתְכֶם מִשְּׁבִיל אֱלֹהָ. זֶה מִה שְׁצִוָּה אֶתְכֶם לַמַּעַן תִּירָאוּ.
154. וּלְמוֹסָא נָתַנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) שְׁלֵם וּבִצּוֹרָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר, וּבְאוֹר לְכָל דָּבָר, וְהַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּעַן יֵאֲמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.
155. וְזֶה סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ. לָכֵן נִהְיָה עַל פִּי וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ לַמַּעַן תִּרְוַחְמוּ,
156. כְּדִי שְׁלֹא תֵאֲמְרוּ, הַסֵּפֶר¹ הַיָּרֵד אֵל שְׁתֵּי עֲדוּת² לַפְּגָנִי, וְלֹא הַסֵּפֶקֶנוּ לְלִמּוּד אוֹתָם.³
157. אוֹ שְׁתֵּאֲמְרוּ, אֵלֵינוּ הַיָּרֵד הַסֵּפֶר אֵלֵינוּ, הֵינּוּ מְדַרְכִּים יוֹתֵר מֵהֶם (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), כְּעַתָּה בָּא גַם אֲלֵיכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִרַבּוֹנְכֶם, כְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה, וְהַדְרָכָה, וְרַחֲמִים. מִי אִפּוֹא חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַמִּכְחִישׁ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ וְסוּטָה מֵהֶם. אֲנַחְנוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַסּוּטִים מֵאוֹתוֹתֵינוּ בְּעֻנֶשׁ קָשָׁה מְאוֹד עַל סְטִיגָתָם.

1. הכוונה בספר היא, התורה ואנגיל.

2. שתי העדות הן, היהודים והנוצרים.

3. אותם = הספרים שקדמו לקוראן, התורה והאנגיל.

158. האם מחכים הכופרים עד אשר יבואו אליהם המלאכים (להוציא את נשמתם), או יבוא רבונך (לשפט אותם ביום הדין)¹, או יבואו כמה מאותות רבונך (סימני יום הדין)? היום שבו יבואו כמה מאותות רבונך, לא תועיל לנפש אמונתה (אז), אם היא לא האמינה לפני כן, או תפעל טוב באמונתה. אמר, המתינו, והנה אנחנו במתינים.
159. אלה אשר נחלקו בדתם והפכו לסיעות מפזרות, אין להם מה לעשות אתם, אמן, ענינם בידי אלה, והוא יודיע להם את אשר עשו.²
160. מי שיעשה מעשה טוב גמולו יהיה עשר פעמים יותר, אולם מי שיעשה מעשה רע יענש רק במעשהו, והם לא יעשקו.
161. אמר, רבוני הדריך אותי אל השביל הישר, הדת האמתית של אברהם החניף שלא היה בפגניים.
162. אמר, תפילתי וקרבני וחי ומותי לאללה רבון העולמים הם,
163. שאין שתף לו, וזה הוא אשר צויתי, ואני ראשון המסלמים.
164. אמר, האבקש רבון זולת אלה הן הוא רבון כל דבר? וכל נפש תעשה מעשה רע, היא אחראית לו (ביום הדין), ואין נפש שתשא את העל של נפש אחרת, כי אל רבונכם תחזרו, והוא יודיעכם את דבר כל אשר נחלקתם בו.
165. והוא אשר הקימכם דור אחרי דור בארץ, והעלה אחדים מכם בדרגות (הפרנסה והכוח) על פני אחרים, למען נסותכם באשר נתן לכם. רבונך מהיר הענש, והוא סולח ורחום.

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 210.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 128.

7

סִוְרַת אֶל-אֶעְרָאף

הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם

סורה זו קיבלה את שמה מפסוק 46. השם «אֶל-אֶעְרָאף»,
הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» איפוא שיחה
מתקיימת בין אנשי הגן לבין אנשי האש. הורדה במכה
אחרי סורת צאד 38, ופסוקיה מאתיים וששה. קיבלה
את שמה «הַחֹמָה הַחוּצָצַת בֵּין גֵּן עֵדֶן וְגִיהֶנֶם» מפסוק
ארבעים וששה.

סורת אל-אעראף 7

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א.ל.מ.צ.¹
2. (הקוֹרְאָן) הוּא סִפֵּר (עֲצוּם) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיף (מוֹחֶמֶד) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן לֹא יִהְיֶה שׁוֹם סִפֵּק בְּלִבָּךְ בִּיחֹס אֱלִיו (שֶׁהוּא הוֹרֵד אֱלִיף מֵאֵת אֱלֹהֵה), כְּדִי לִהְיוֹתִיר בּוֹ אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְהַזְכִּיר לַמַּאֲמִינִים,
3. לָכֵן אַחֲרֵי מָה שֶׁהוֹרֵד אֱלִיכֶם מִרְבוֹנְכֶם, וְאֵל תִּלְכּוּ אַחֲרֵי מְדִרִיכִים זֹלָתוֹ. מִה מַעֲט נִזְכָּרִים אַתֶּם.²
4. רַבּוֹת הֵן הָעָרִים אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ. הֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶן, בְּלִילָה כְּשֶׁהֵם יֹשְׁנִים, אוֹ בְּשַׁעַת מְנוּחַת הַצֹּהֲרִים,³
5. וְאִזּוֹ כְּשֶׁהֶעֱנַשׁ שָׁלְנוּ בָּא עֲלֵיהֶם, קִרְאוּ (בַּחֲרָה), בְּאַמֶּת הֵינּוּ כּוֹפְרִים.⁴
6. (בְּיוֹם הַדִּין) נִשְׁאֵל אֶת כָּל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ שְׁלִיחִים אֲלֵיהֶן, אֵיךְ עָנִיתֶם לְשְׁלִיחֵיהֶם? וְנִשְׁאֵל אֶת הַשְּׁלִיחִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם.⁵
7. בְּכָל זֹאת, אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכָל בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי מַעֲוֹלָם לֹא הֵינּוּ רְחוּקִים מֵהֶם.⁶
8. בְּיוֹם הַהוּא מַעֲשֵׂי בְנֵי הָאָדָם יִשְׁקְלוּ בְּמֵאזְנֵי צֶדֶק, וְאֵלֶּה שֶׁמִּשְׁקַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה כָּבֵד, הֵם יִהְיוּ הַמַּצְלִיחִים,⁷
9. אוּלַם אֵלֶּה שֶׁמִּשְׁקַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שְׁלֵהֶם יִהְיֶה קָל, אֵלֶּה הֵם שֶׁאֲבָדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי כְּפִירְתָם בְּאוֹתוֹתֵינוּ.⁸
10. אֲנַחְנוּ הוֹשַׁבְנוּ אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ וְסַפְּקָנוּ לָכֶם בָּהּ מַחִיָּה, אֵד מַעֲטָה הִיא תוֹדִתְכֶם (לְאֱלֹהֵה).⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. צאד.

2. ר' סורת יוסוף 12: 103, ופ' 106; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 97; וסורת אנ-נחל 16: 45 - 47.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21: 11 - 15.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אל-קצצ 28: 65.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40; וסורת אל-אנביא' 21: 47.

8. ר' סורת אל-מואמנון 23: 102 - 103; וסורת אל-קארה 101: 6 - 11.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

קטע 2

11. אַנחנו כָּבֵר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם וּלְאַחַר מִכֶּן צִירְנוּ אֶתְכֶם (בַּצּוּרָה הַיְפָה בְּיוֹתֵר), וְצוּיְנוּ לְמִלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, אֲלָא אֲבָלִים שְׁלֹא הָיָה בֵּין הַסּוּגְדִים.¹
12. אָמַר (אֱלֹהָהּ), מַה מֵנַע אוֹתָךְ מִלְסָגֵד כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָךְ? אָמַר, אֲנִי טוֹב מִמֶּנּוּ. אוֹתִי בָרָאתָ מֵאֵשׁ וְאוֹתוֹ בָּרָאתָ מִטֵּיִן.
13. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אִם כֵּךְ, רַד מֵהֵנּוּ, כִּי לֹא מֵתֵר לָךְ לִהְיוֹת שֹׁחֵץ בְּגוֹ. צֹא! כִּי מִן הַבְּזוּיִים אַתָּה.
14. אָמַר (אֲבָלִים), תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲיִית הַמֵּתִים.
15. אָמַר (אֱלֹהָהּ), אֶרְכָּה נִתְּנָת לָךְ.
16. אוֹלָם הוּא (אֲבָלִים) הוֹסִיף, הוֹאִיל וְגִרְמָתָ לִי לְתַעֲוֹת, אֶאָרֵב לָהֶם (לְבַנֵּי אָדָם) בְּשִׁבִּיל הַיֶּשֶׁר שְׁלָךְ.
17. וְאִזּוּ אֶתְקִיף אוֹתָם מִכָּל הַצִּדָּדִים, מִפְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִימֵינָם וּמִשְׁמָאֲלָם, וְאַתָּה תִּרְאֶה מִרְבִּיתָם לֹא יִכִּירוּ לָךְ טוֹבָה.²
18. הוּא (אֱלֹהָהּ) אָמַר, צֹא מִכָּאן, מִגִּנָּה וּמוֹבֵס, אֲנִי אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֵנִם בְּךָ וּבְכָל אֱלֹהֵי הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ.³
19. הוּי אָדָם! שָׁכַן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ בְּגוֹ, וְאָכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר תִּרְצוּ, אֵד אֵל תִּתְקַרְבוּ מִן הָעֵץ הַזֶּה, וְאִזּוּ תִגְרְמוּ עָוֹל לְעֶצְמָכֶם.⁴
20. הִשְׁטֹן פָּתָה אוֹתָם לִמְעַן שִׁירָאָה לָהֶם אֶת מַעֲרַמְיָהֶם אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ מֵהֶם. וְאַמֵּר, רְבוּנוֹכֶם אֲסֹר לָכֶם לְקָרֵב אֶל עֵץ זֶה לְבַל תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְתַהְיוּ מִלְאָכִים אוֹ תַחֲיוּ לְעוֹלָם,⁵
21. הוּא נִשְׁבַּע לָהֶם לֵאמֹר, אֲנִי יוֹעֵץ נֶאֱמָן לָכֶם,
22. וְהִכְשִׁילָם בְּעֶרְמָתוֹ. וְכֹאֲשֶׁר טָעְמוּ מִן הָעֵץ נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרַמְיָהֶם, אִזּוּ הִתְחִילוּ לְכַסּוֹת אֶת עֶרְוַתָם מֵעַלֵּי הַגֶּן. אִזּוּ קָרָא אֲלֵיהֶם רְבוּנוֹם, הֵאֵם לֹא אֲסֻרְתִּי עֲלֵיכֶם לְקָרֵב אֶל הָעֵץ הַזֶּה? וְלֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, כִּי הִשְׁטֹן הוּא לָכֶם אוֹיֵב בְּרוּר?

1. ר' סורת אל-חגיר 15 : 28 - 29.

2. ר' סורת סבא' 34 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 63 - 65.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 35.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 120.

23. אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! חָטְאנוּ לְנַפְשֵׁנוּ, וְאִם לֹא תִסָּלַח לָנוּ וּתִרְחָמֵנוּ, נִהְיָה מִן הָאוֹבְדִים.

24. אָמַר (אֱלֹהָהּ), רְדוּ (כָּלְכֶם אֶל הָאָרֶץ) כְּאוֹיְבִים זֶה לָזֶה, וּבְאָרֶץ יֵשׁ לָכֶם מִשְׁכָּן וְטוֹבֵת הַנָּאָה לְזָמַן קָצוּב,

25. וְאָמַר, וְבָהּ תִּחְיֶי וְבָהּ תָמוּתוּ וּמִמָּנָה תִּנְצְאוּ (בַּיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים).

קטע 3

26. הוּי בְּנֵי אָדָם! הוֹרְדֵנוּ לָכֶם לְבוּשׁ לְהִסְתִּיר אֶת עֲרוֹתְכֶם, וּבִגְד פָּאָר, אֵד לְבוּשׁ יִרְאֵת אֱלֹהָ טוֹב מִמֶּנּוּ, זֶה הוּא מְאוֹתוֹת אֱלֹהָ, לְמַעַן יִזְכְּרוּ.

27. הוּי בְּנֵי אָדָם! אֵל יִפְתָּה אֶתְכֶם הַשָּׁטָן כְּפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת אֲבוֹתֵיכֶם מִן הַגֵּן, בְּהַפְשִׁיטוֹ אוֹתָם מִבִּגְדֵיהֶם לְהַרְאוֹתָם אֶת עֲרוֹתָם. הוּא וְעַדְתּוֹ יִרְאוּ אֶתְכֶם מֵאִיפָה שֶׁלֹּא תִרְאוּ אוֹתָם. אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְמַגְנִים לְאֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ.¹

28. בַּעֲשׂוֹתָם מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, כִּדּוּ מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׂים, וְאֱלֹהָ צִוָּה אוֹתָנוּ בְּזֹאת. אָמַר, אֱלֹהָ לֹא יִצְוֶה עַל מַעֲשֵׂי תוֹעֵבָה. הִתְאֲמְרוּ עַל אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ?

29. אָמַר, רְבוּנֵי מִצְוֶה רַק עַל הַצִּדֵּק, וְהִתְפַּלְלוּ בְּנִימְנוֹת לְאֱלֹהָ בְּכָל מְקוֹם תִּפְלָה (מִסְגָּד), וְקִרְאוּ לוֹ בְּהִתְמַסְרוֹת מְלָאָה. כְּשֶׁם שֶׁבָּרָא אֶתְכֶם לְרֵאשׁוֹנָה, כֵּן תִּשׁוּבוּ (אֲלֵיו),

30. (אֱלֹהָ עָשָׂה אֶת בְּנֵי אָדָם לְשִׁתֵּי קְבוּצוֹת), קְבוּצָה אֲשֶׁר אוֹתָהּ הִדְרִיד, וּקְבוּצָה נִגְזְרָה עָלֶיהָ תַעֲיָה מִשׁוּם שֶׁחֲבִירָהּ לָקַחוּ אֶת הַשָּׁטָנִים לְאֲדוֹנִים זוֹלָת אֱלֹהָ, וְהֵם חוֹשְׁבִים שֶׁהֵם מְדַרְכִּים.

31. הוּי בְּנֵי אָדָם! הִתְלַבְּשׁוּ זָפָה כְּשֶׁאַתֶּם מִבְּקָרִים בְּכָל מִסְגָּד, וְאִכְלוּ וּשְׁתוּ, אֵד לֹא תִגְזִימוּ, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַמִּגְזִימִים,

32. אָמַר, וְכִי מִי אָסַר אֶת הַלְבוּשׁ הַנָּקִי וְהַיָּפָה וְהַמְזוֹן הַטָּעִים וְהַמִּתֵּר אֲשֶׁר הָעֵנִיק לַעֲבָדָיו? אָמַר, רַק אֵלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחִיָּהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה יִהְיוּ זָכָאִים לָהֶם, וְהִיא רַק לָהֶם בַּיּוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים. כִּדּוּ אֲנַחְנוּ מִבְּהִירִים בְּמִפְרָשׁ אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.

קטע 4

33. אַמֶר, רְבוּנִי אֶסֶר אֶת הַתּוֹעֲבוֹת, הַגְּלוּיּוֹת בָּהֶן וְהַנִּסְתָּרוֹת, וְאֶת הַפֶּשַׁע, וְהַעֲשָׂק, וְלִשְׁתַּף לְאֵלֶּה שְׂתַּפִּים אֲשֶׁר הוּא לֹא הִרְשָׁה, וְלִהְגִּיד עַל אֵלֶּה דְּבָרִים שְׁאִינְכֶם יוֹדְעִים.¹
34. לְכָל אִמָּה מוֹעֵד קָבוֹעַ, וּבִהְגִיעַ מוֹעֵדָם, לֹא יוּכְלוּ לְדַחֲתוֹ אִף לֹא בְּשַׁעָה, וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.
35. הוּי בְּנֵי אָדָם! כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים מִקִּרְבְּכֶם לְמַעַן יִמְסְרוּ לָכֶם אוֹתוֹתַי, כָּל אֵלֶּה אֲשֶׁר יִירָאוּ אֶת אֵלֶּה וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, לֹא יִפְּל עֲלֵיהֶם פֶּחַד וְלֹא יִצְטָעְרוּ.
36. אֲדָ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, אֵלֶּה בְּעַלֵּי הָאֵשׁ הֵם, וּלְעוֹלָם יִהְיוּ בָּהֶם.
37. וּמִי כּוֹפֵר יוֹתֵר מִזֶּה שְׁבוּדָה שְׁקָרִים עַל אֵלֶּה, אוֹ מִתְפַּחֵשׁ לְאוֹתוֹתַי? כָּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ אֶת עֲנָשָׁם כְּכַתּוּב בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי (הַלּוּחַ הַשְּׁמוּר). כְּאֲשֶׁר יָבוֹאוּ שְׁלִיחֵינוּ (מִלֵּאכֵי הַמָּנוֹת) אֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמָתָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתָם, הֵיכָן הֵם אֵלֶּה שְׁהִיִּיתֶם קוֹרְאִים וּפּוֹנִים אֲלֵיהֶם, זוֹלַת אֵלֶּה? וְהֵם יֹאמְרוּ, הֵם אָבְדוּ לָנוּ. אִזּוּ יַעֲדִידוּ עַל עֲצָמָם כִּי כָּפְרוּ.²
38. אִזּוּ יֹאמֶר (אֵלֶּה לְכוֹפְרִים), הִכְנָסוּ לָאֵשׁ וְהִצְטָרְפוּ אֶל אֲמוֹת שֶׁל גִּ'ן (שְׂדִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ אֲשֶׁר נִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כָּל אִמָּה תִּקְלַל אֶת אַחֻתָּהּ בְּהַכְנָסָהּ,³ וְכְּאֲשֶׁר יִתְאַסְּפוּ כָּלָן בְּתוֹכָהּ, תִּפְּנֶה הָאֲחֻרֹּנָה שֶׁבָּהֶן אֶל הָרֵאשׁוֹנָה, וְתִגִּיד, רְבוּנִי! אֵלֶּה הִתְעוּ אוֹתָנוּ, עַל כֵּן הִכְפַּל לָהֶם אֶת עֲנָשָׁם בְּאֵשׁ.⁴ יֹאמֶר (אֵלֶּה), לְכָל אַחַת בָּכֶם יִכְפַּל הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם לֹא תִדְעוּ.⁵
39. וַיֹּאמְרוּ הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבָּהֶם לְאַחֲרוֹנִים בָּהֶם, אִין לָכֶם יִתְרוֹן עֲלֵינוּ, טַעְמוֹ אֶת הָעֲנָשׁ כְּגִמּוּל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.⁶

קטע 5

40. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹתַי וְהִתְנַחֲסוּ אֲלֵיהֶם בִּיהִירוֹת, לֹא יִפְתְּחוּ לָהֶם שַׁעְרֵי שָׁמַיִם וְלֹא יָבוֹאוּ בָּנָן, עַד אִם יַעֲבֵר הַגָּמֶל בְּקוֹף הַמַּחֲטָה. כִּדּוּ נַעֲנִישׁ אֶת הַכוֹפְרִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

2. ר' סורת יונוס 10 : 69 - 70 ; וסורת לוקמאן 31 : 23 - 24.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 166 - 167 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 25.

4. ר' סורת אל-אחוזאב 33 : 66 - 68.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25, ופ' 88 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 13.

6. ר' סורת סבא' 34 : 31 - 33.

41. גִּיהֵנִם יִהְיֶה מְקוֹם מְנוּחָה וּמִכֶּסֶה לָהֶם, וְכֵן יַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
42. אֵלֶּה שְׁהָאֻמִּינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב (לְפִי מִיטֵב יְכַלְתֶּם), לֹא נִכְבֵּיד עַל נַפְשׁ לִשְׂאֵת יוֹתֵר מִכֶּפִּי יְכַלְתֶּה, אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי הַגֶּן לְנֶצַח.
43. וְנִעְקֹר כָּל טִינָה מִלְּבוֹתֵיהֶם, בְּזֶמֶן שְׁנֵהֲרוֹת זֹרְמִים מִתַּחַתָּם, וַיֹּאמְרוּ, הַשְׁבַּח לְאַלְלָה אֲשֶׁר הִדְרִיכֵנוּ לָזֶה, כִּי לֹא הִיִּינוּ מוֹצָאִים דְּרַכְנוּ הִנֵּה, לוֹלֵא הִדְרִיכֵנוּ אֲלֵלָה. עַל יְדֵי שְׁלִיחֵי רְבוּנוּ שֶׁהֵבִיאוּ לָנוּ אֶת הָאֱמֶת. אִזּוּ יִקְרְאוּ, זֶהוּ לָכֶם הַגֶּן אֲשֶׁר נִחַלְתֶּם עַל מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים.
44. שׁוֹכְנֵי הַגֶּן יִקְרְאוּ אֶל שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ, כָּבֵר מַצָּאנוּ כִּי כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָנוּ רְבוּנוּ אֱמֶת הוּא. הָאֵם מַצָּאֲתֶם גַּם אֲתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר הוֹעִיד לָכֶם רְבוּנוֹכֶם אֱמֶת הוּא? יֹאמְרוּ, «כֵּן».¹ אִזּוּ יִכְרִיז כְּרוֹז בְּתוֹכְכֶם, קִלְלַת אֲלֵלָה עַל הַכּוֹפְרִים,
45. אֲשֶׁר הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מִהַשְׁבִּיל שֶׁל אֲלֵלָה, וּפְעָלוּ לְעֻקְמוֹ, וְכִפְרוּ בְּעוֹלָם הַבָּא.
46. בֵּין שְׁנֵיהֶם (הַמַּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים) קִימַת מַחְצָה עֲצוּמָה, וְעַל הַמַּחְצָה נִצָּבִים אֲנָשִׁים² הַמִּכְרִים אֶת כָּלָם לְפִי סִימְנֵיהֶם. וְהֵם יִקְרְאוּ אֶל הַמַּיַעֲדִים לָנוּ, אֲשֶׁר עָדִין לֹא נִכְנסוּ אֵלָיו, אֲמַנְם הֵם מְקוּיִם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.
47. אִךְ כְּאֲשֶׁר יִפְנֶה מִבֶּטֶם לְעֻמַּת אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ, יֹאמְרוּ, רְבוּנוּ! אַל תִּכְנִיס אוֹתָנוּ עִם הַכּוֹפְרִים.

קטע 6

48. הָאֲנָשִׁים הַנִּצָּבִים עַל הַמַּחְצָה יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשִׁים שְׁיַכְרִירוּ לְפִי סִימְנֵיהֶם, מִה הוֹעִיל לָכֶם הַהוּן שְׁאֵסְפָתֶם? וּמִה הוֹעִילָה לָכֶם יְהִירוּתְכֶם?
49. אֶת אֵלֶּה (הָעֲנִיִּים וְהַחֲלוּשִׁים) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם כִּי לֹא יִפְרֹשׁ אֲלֵלָה אֶת רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם? יֹאמֶר לָהֶם, הַכְּנִסוּ אֶל הַגֶּן, לֹא יִפֹּל עֲלֵיכֶם פֶּחַד וְלֹא תִצְטָעְרוּ.
50. אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ יִקְרְאוּ אֶל אֲנָשֵׁי הַגֶּן, תִּשְׁפְּכוּ עֲלֵינוּ מִן הַמַּיִם, אוֹ מִמֶּה שֶׁאֲלֵלָה פָּרַס אֶתְכֶם. יֹאמְרוּ (אֲנָשֵׁי הַגֶּן), אֲלֵלָה אִסַּר זֹאת עַל הַכּוֹפְרִים,
51. אֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת דָּתָם שְׁעֲשׂוּעַ וּמִשְׁחָק, וְאֲשֶׁר חִזִּי הָעוֹלָם הָזֶה הִתְעוּ אוֹתָם. הַיּוֹם נִשְׁכַּח אוֹתָם כִּפִּי שֶׁשְׁכַּחוּ כִּי יוֹמָם זֶה עוֹמֵד לְבֹא, וּכְשֶׁם שֶׁהִתְכַּחְשׂוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ.³

1. ר' סורת אצ-צאפאת 27: 54 - 59; וסורת אט-טור 57: 14 - 16.

2. אנשים אשר מעשיהם הטובים והרעים שווים, והם מקווים להכנס לגן עדן. ר' סורת אל-חדיד 57: 13.

3. ר' סורת את-תובה 9: 67; וסורת טא. הא. 20: 126; וסורת אל-גיאיתיה 45: 34.

52. כָּבֹר הִבְאֵנוּ לָכֶם סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּדַעַת, ¹ הַדְרָכָה וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים.

53. לֹא נֹתֵר לָהֶם אֵלָּא לְצַפּוֹת כִּי תִתְגַּשְׁמְנָה הָאֲזָהָרוֹת שָׁלוֹ. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּתְגַּשְׁם אֲזָהָרוֹתֵינוּ, יִגִּידוּ אֵלָּה אֲשֶׁר שָׁכַחוּ אוֹתוֹ, שְׁלִיחֵי רְבוּנָנוּ הִבִּיאוּ אֶת הָאָמֶת, וְעַתָּה הִישׁ לָנוּ מִי שִׁמְלִיץ לְטוֹבַתְנוּ, אוֹ שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים כְּדִי שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים שׁוֹנִים מֵאֲשֶׁר עָשִׂינוּ? הֵם כָּבֹר אֲבָדוֹ אֶת עַצְמָם (בְּכַפִּירָתָם), וַיְמָה שֶׁבָּדוּ נָטַשׁ אוֹתָם.

קטע 7

54. רְבוּנוֹכֶם הוּא אֵלָּלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאֵז עָלָה עַל כֶּס המַלְכוּת, הוּא כָסָה אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה, כִּשְׁהוּא רוֹדֵפוֹ בְּמַהֲרִית וּמִשְׁכָּת, וּבָרָא אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ וְאֶת הַכּוֹכָבִים הַנִּכְנָעִים לְרִצּוֹנוֹ.² לוֹ כָּל הַבְּרִיאָה וְהַשְׁלֵטוֹן. בְּרוּךְ אֵלָּלָה רַבּוֹן הַעוֹלָמִים.

55. קָרָאוּ לְרְבוּנוֹכֶם בְּכִנְיָעָה, וּבִלְחַשׁ.³ אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַתּוֹקֶפְנִים.

56. אֶל תִּשְׁחִיתוּ בְּאָרֶץ אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁכַּן שְׁלוֹם בְּרַחֲבֶיהָ, וְקָרָאוּ אֵלָיו (לְאֵלָּה) בִּירָאָה וְתִקְוָה, רַחֲמֵי אֵלָּלָה קְרוּבִים מַעוֹשֵׂי הַטּוֹב.⁴

57. הוּא הַשּׁוֹלֵחַ אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לִפְנֵי רַחֲמָיו (הַגֶּשֶׁם),⁵ וְכֹאֲשֶׁר יִשְׂאוּ עֵן כְּבֹד (מְלֵא מִים), נוֹבִיל אוֹתוֹ אֶל אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה כְּמַתָּה, וְנוֹרִיד עֲלֶיהָ אֶת הַמַּיִם, וְנוֹצִיא בָּהֶם מִכָּל פְּרִי,⁶ כִּכָּה נוֹצִיא אֶת הַמַּיִם (מִקְבְּרֵיהֶם בַּיּוֹם הַדִּין), לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.⁷

58. הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה, תַּצְמִיחַ צִמְחָהּ (טוֹבִים וּבְשִׁפְעַ) בְּרִשּׁוֹת רְבוּנוֹ, וְהָאֲדָמָה הָרָעָה לֹא תַצְמִיחַ צִמְחָהּ אֵלָּא אֲמָלָלִים. כִּךְ נִבְאָר אֶת הָאוֹתוֹת לְמַכְרִי תוֹדָה.

קטע 8

59. כָּבֹר שֶׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל בְּנֵי עֶמּוֹ,⁸ וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבָדוּ אֶת אֵלָּלָה כִּי אֵין לָכֶם אֵלָּה זֹלַתוֹ. אֲכֹן מִפִּתְחָהּ אָנִי שְׂבִיבָה עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עַצוֹם (יּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת הוד 11: 1; וסורת אנ-נסא' 4: 166.

2. ר' סורת יא. סין 36: 37 - 40.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 205; וסורת מרים 19: 3.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 156.

5. ר' סורת אר-רום 30: 46.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 28.

7. ר' סורת אר-רום 30: 50.

8. ר' סורת הוד 11: 23 - 48.

60. אַךְ נִכְבְּדִי עִמּוֹ אֶמְרוּ, אֲנַחְנוּ רוֹאִים שְׁאֵתָה תּוֹעָה תַעֲיָה מַחְלֻטָּה.
61. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין אֲנִי תּוֹעָה, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,¹
62. בָּאתִי לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וּלְיַעַץ לָכֶם, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה מַה שְּׁאַתֶּם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.
63. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכָּרַת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם וְתִירָאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וּלְמַעַן תִּרְוַחְמוּ;
64. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ וְאָז הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ וְאֵת אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ בַּתְּבָה,² וְהִטְבַּעְנוּ אֶת מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. כִּי אֲנָשִׁים עוֹרֵי יָב הִיוּ.³

קטע 9

65. וְאֵל בְּנֵי עָאד⁴ שְׁלַחְנוּ אֶת אַחִיהֶם הוּד, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹה זולָתוֹ. הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
66. אֶמְרוּ נִכְבְּדִי בְנֵי עִמּוֹ שְׁכַפְּרוּ, נִרְאָה לָנוּ שֵׁשׁ בְּדָ בַּעֲרוֹת, וְאֲנַחְנוּ חוֹשְׁשִׁים כִּי אֵתָה מִהֶמְשָׁקָרִים.
67. אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! אֵין בִּי בַּעֲרוֹת, אֲמַנָם אֲנִי שְׁלִיחַ רַבּוֹן הַעוֹלָמִים,
68. לְמִסֵּר לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וְאֲנִי יוֹעַץ נְאֻמָּן לָכֶם.
69. הָאֵם תִּתְּפִלְאוּ שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם תִּזְכָּרַת מִרַבּוֹנְכֶם עַל יְדֵי אִישׁ מִקְרָבְכֶם, לִמְעַן יִזְהַיְרְכֶם! זָכְרוּ כִּי אַתֶּם בָּאתֶם אַחֲרֵי עַם נוֹחַ, וְעֵשָׂה אֶתְכֶם עֲנָקִים. זָכְרוּ חֲסִדֵי אֱלֹהָ לְמַעַן תַּצְלִיחוּ.
70. אֶמְרוּ, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְמַעַן נַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבָדוֹ וְנַעֲזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ?⁵ אִם כֹּךָ הַדְּבָר? הִבָּא עֲלֵינוּ אֶת (הַעֲנָשׁ) שֶׁבּוֹ אֵתָה מֵאִים עֲלֵינוּ, אִם אֵתָה צוּדֵק.
71. וְהוּד אָמַר, כָּבֵר נָפַל עֲלֵיכֶם עֲנָשׁ וְכַעַס מִרַבּוֹנְכֶם. הָאֵם אַתֶּם מְתוֹכְחִים אֶתִּי אוֹדוֹת אֱלִילִים שְׁאַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם קָרְאתֶם אֱלֹה מִבְּלִי שׁוּם רְאִיָּה מֵאֵלֶּלָה? לָכֵן חֲפוּ (לַעֲנֹשׁ מֵאֵלֶּלָה) וְאֲנִי מַחֲכָה עִמָּכֶם.
72. אָז הִצְלֵנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוּד וְאֶת אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ עִמּוֹ, וְהִשְׁמַדְנוּ אֶת אֱלֹה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ.⁶

1. ר' סורת אל-אחאקאף 46 : 11 ; וסורת אל-מוטפפין 83 : 22.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 15.

3. ר' סורת נווח 71 : 25.

4. שבטים ערבים קדמונים. ר' סורת הוד 11 : 50 - 60 ; סורת פוצלת 40 : 15 ; וסורת אל-פגיר 89 : 6 - 8.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

6. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6 - 8.

קטע 10

73. וְאֵל עִם תִּ' מוֹדֵד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת צֹאֲלָח אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ לְבַדּוֹ שְׁאִין לָכֶם אֵל זֹלָתוֹ.² כְּבָר בָּאָה לָכֶם הַזְכָּחָה בְּרוּרָה מְרֻבֶּזֶכֶם, זֶה הַנָּאקָה³ שֶׁל אֱלֹהָ לְאוֹת לָכֶם. תָּנוּ לָהּ לְרַעוּת בְּאַדְמַת אֱלֹהָ וְאֵל תִּפְגְּעוּ בָּהּ לְרַעָה,⁴ פֶּן יִפְגַּע בְּכֶם עֶנֶשׁ מִכְּאִיב.
74. וְזָכְרוּ כִּי אַתֶּם בְּאַתֶּם אַחֲרַי עִם עֶאֱד וְכִי אֱלֹהָ הוֹשִׁיב אֶתְכֶם בְּאַרְץ, שְׁבִמִישׁוּרִיָּה הַקִּמְתֶּם מְצוֹדוֹת וְאַרְמוֹנוֹת, וּבִהְרִיָּה חֲצַבְתֶּם בְּתִים. זָכְרוּ חֲסָדֵי אֱלֹהָ. לָכֵן הִזְהָרוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ.
75. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים מִבֵּין נִכְבְּדֵי עַמּוֹ לְמֵאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אֲשֶׁר בָּהֶם, הֵאֵם מֵאֲמִינִים אַתֶּם שְׁצֹאֲלָח נִשְׁלַח עַל יְדֵי רַבּוֹנוֹ! הַמֵּאֲמִינִים הַחֲלָשִׁים אָמְרוּ, בּוֹדֵאִי! מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּשִׁלְחֵנוֹ.
76. אָמְרוּ הַשְּׁחָצִנִים, וְאַנְחָנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם מֵאֲמִינִים בּוֹ.
77. וַעֲקְרוּ אֶת הַנָּאקָה, וּמָרְדּוּ עַל צוֹ רַבּוֹנָם, וְאָמְרוּ, הוּא צֹאֲלָח! הִבֵּא עֲלֵינוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ (מִהֶעֱנֵשׁ), אִם בְּאַמַּת אֶתָּה שְׁלִיחַ (מֵאֱלֹהָ)?⁵
78. אַז תִּקְפָּה אוֹתָם רַעֲיִדַת אֲדָמָה וַיְהִי לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.
79. אַז הִתְרַחַק מֵהֶם צֹאֲלָח וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! כְּבָר מִסְרִיתִי לָכֶם אֶת שְׁלִיחוֹת רַבּוֹנִי, וַיַּעֲצֵתִי לָכֶם בְּכִנוּת, אֲדָ אַתֶּם לֹא אוֹהֲבִים אֶת הַיּוֹעֲצִים הַכְּנִים.
80. וְגַם לוֹט (לוֹט) אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, אַתֶּם הָרֵאשׁוֹנִים מִכָּל בְּנֵי עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַתּוֹעֲבָה,
81. לְבוֹא בַּתְּאֻהָ מִיִּנִית אֶל זָכָרִים בְּמָקוֹם נִקְבוֹת, וְאַתֶּם אֲנָשִׁים מְגִזִּימִים.
82. בְּנֵי עַמּוֹ רַק הִשִּׁיבוּ, גָּרְשׁוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים מִלַּעֲשׂוֹת מַה שְּׂאֶתֶם עוֹשִׂים.
83. אוֹלָם אֲנַחְנוּ הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,⁶ חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר גּוֹרְלָהּ נִחְרָץ לְקַבֵּל אֶת הָעֶנֶשׁ.
84. אַז הִמְטִירְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים), וַיִּרְאֶה מָה הָיָה סוֹפָם שֶׁל הַחוֹטְאִים.⁷

1. ערבים קדמונים שהתגוררו בצפון החג'אז.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 36; וסורת אל-אנביא' 21: 25.

3. נאקה: נקבת הגמל.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26: 155; וסורת אל-קמר 54: 28.

5. ר' סורת אש-שמש 91: 14.

6. ר' סורת אד'ד'אריאת 51: 35 - 36.

7. ר' סורת הוד 11: 82 - 83.

קטע 11

85. וְאֵל תּוֹשָׁבֵי מִדְּנָן שְׁלַחְנוּ אֶת אַחֵיהֶם שׁוֹעִיב, הוּא אָמַר, בְּגִי עֲמִי! עֲבָדוּ אֶת אֱלֹהָ כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ זֹולָתוֹ, כִּי הִגִּיעָה אֲלֵיכֶם כְּבֶר הוֹכָחָה מִרְבוֹנְכֶם, עַל כֵּן מִדְּדוּ בַּמִּדֵּית הָאֶמֶת וּשְׁמְרוּ עַל מֵאֲזִנֵּי צֶדֶק וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֲנָשִׁים מִן הַמִּגִּיעַ לָהֶם.¹ אֵל תַּעֲזֹרוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ אַחֲרֵי שְׁטִהְרָה מִכְּפִירָה. כִּי לְטוֹבַתְכֶם הוּא אִם תִּהְיוּ מֵאֲמִינִים.

86. אֵל תִּשְׁבּוּ עַל אִם הִדְרָךְ לְהַתְעוֹת מֵאֲמִינִים מִשְׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָ, עַל יָדֵי אִיוִּמִים וְסִלּוּפִים, וּבִבְקָשְׁכֶם לַעֲקֹם אוֹתוֹ לְפִי רְצוֹנְכֶם. וְזָכְרוּ שְׁהִיִּיתֶם מַעֲטִים וְאֱלֹהָ הִרְבָּה אֶתְכֶם, וּרְאוּ מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמִּשְׁחִיתִים.

87. אִם חִלָּק מִכֶּם מֵאֲמִין בְּשִׁלְחוֹתֵי וְחִלָּק אֵינוֹ מֵאֲמִין, חֲכוּ עַד שֶׁאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בִּינֵינוּ, כִּי הוּא הַטוֹב בְּשׁוֹפָטִים.

חלק 9

88. אַךְ נִכְבְּדֵי עֲמוֹ הַמִּתְיָהִרִים אָמְרוּ, הוּי שׁוֹעִיב! אֲנַחְנוּ נוֹצִיא אוֹתָךְ וְאֵת הַמֵּאֲמִינִים אֶתְךָ מַעֲרִינוּ, אֲלֹא אִם תִּשׁוּבוּ אֵל דִּתְנוּ. אָמַר שׁוֹעִיב, הַנְּחֹזֵר לְדַתְכֶם גַּם אִם אֲנַחְנוּ שׁוֹנְאִים אוֹתָהּ?

89. נָהִיָה בּוֹדִים כָּזָב עַל אֱלֹהָ אִם נִחֹזֵר אֵל דִּתְכֶם לְאַחַר שֶׁאֱלֹהָ הִצִּיל אוֹתְנוּ מִמָּנָה. לֹא נִחֹזֵר אֲלֵיהָ אֲלֹא אִם יִרְצֶה אֱלֹהָ רְבוֹנֵנוּ, שֶׁהוּא מִקִּיף כָּל דָּבָר בִּידִיעָתוֹ, כִּי עַל אֱלֹהָ אֲנַחְנוּ סוּמְכִים. רְבוֹנֵנוּ! שְׁפֹט בִּינֵינוּ לְבִין בְּגִי עֲמֵנוּ בְּצֶדֶק, כִּי אֶתָּה הַטוֹב שֶׁבְּשׁוֹפָטִים.

90. אַךְ נִכְבְּדֵי בְּגִי עֲמוֹ (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אִם תִּלְכוּ אַחֲרֵי שׁוֹעִיב תִּהְיוּ מִכְּסִידִים.

91. אִזּוּ תִקְרָה אוֹתָם רְעִידַת אֲדָמָה וְיִהְיוּ לְמֵתִים מוֹטָלִים בְּבִתְיָהֶם.²

92. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הִשְׁמָדוּ כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא הָיוּ (נִמְצָאִים) שָׁם. כָּל אֱלֹהָ שְׁלֹא הֵאֱמִינוּ לְשׁוֹעִיב, הֵם אֲשֶׁר הִפְסִידוּ.

קטע 12

93. אִזּוּ הִתְרַחַק מֵהֶם שׁוֹעִיב, אָמְנָם הוּא אָמַר לָהֶם, בְּגִי עֲמִי! מִסְרָתִי לָכֶם אֶת הַזְהָרַת רְבוֹנִי, וְעַצְתִּי לָכֶם, וְכִיצַד אֶצְטַעַר עַל אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים?

94. כְּאֲשֶׁר הֵיִינוּ שׁוֹלְחִים נִבְיָא לַעֲלִיר מִן הָעָרִים (וְהַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ), הֵיִינוּ מִכִּים אֶת תּוֹשְׁבֵיהָ בְּאֶסּוֹן וְצָרָה לְמַעַן יִחְזְרוּ אֵל אֱלֹהָ וַיִּבְקְשׁוּ סְלִיחָה.

1. ר' סורת אל-מוטפפין 83: 1 - 6.

2. ר' סורת הוד 11: 87, ופ' 94; וסורת אש-שוערא' 26: 187 - 189.

95. אחר כך החלפנו את הרעה בטובה ורחוה, וכאשר שבו לאיתנם, אמרו, גם אבותינו פקדו אותם המצוקה והרחוה. על כן הפינו בהם לפתע, ולא הרגישו זאת.
96. לו היו תושבי הערים האלה מאמינים וראים, היינו פותחים להם שערי ברכה מן השמים ומן הארץ, ואולם הם הכחישו את האותות, על כן הפינו בהם כגמול מעשיהם.
97. האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם בלילה כשהם ישנים?
98. או האם בטוחים תושבי הערים כי הענש שלנו לא יבוא עליהם לאור היום כשהם משתעשעים?
99. או האם בטוחים הם כי לא יפקדו בהם תככי אלה, אין בטוחים מתככי אלה מלבד המפסידים.

קטע 13

100. האם לא התברר לאלה היוֹרְשִׁים את הארץ אחרי תושביה הקודמים, שְׁלוֹ רְצִינוּ הִיִּינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם עַל חֲטֵאֵיהֶם? וְהִיִּינוּ אוֹטָמִים אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים!¹
101. אלו הן הערים אשר ספרנו לך על קורותיהן, ששליחיהן באו אליהן עם הוכחות, אך הם לא רצו להאמין למה שהתכחשו לפני זה. כך אוטם אלה את לבות הכופרים.
102. ולא מצאנו את מרביתם קימו ברית, ומצאנו כמרביתם היו משחיתים.
103. אחר כך שלחנו את מוסא (משה) עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, אמנם הם הכחישו אותם, וראה מה הִיָּה סופם של המשחיתים.
104. אמר מוסא, הוי פרעה! הנה אני שלוח מאת רבון העולמים.
105. ואני מתחייב שלא אמר על אלה דבר זילת האמת. כבר הבאתי לכם סימן ברור מאת רבונכם, על כן שלח עמי את בני ישראל.
106. אמר (פרעה), אם הבאת סימן, הצג אותו, אם באמת אתה צודק?
107. אז השליך (מוסא) את מטהו והנה הוא נחש ברור (חי),
108. אחר כך הוציא את ידו (מחיקו), והנה לבנה היא בעיני הרואים.
109. אמרו הנכבדים מאנשי פרעה, זהו מכשף ממחה,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 6 ; סורת אבראהים 14 : 44 - 45 ; סורת טא. הא 20 : 128 ; וסורת אס-סג'דה

קטע 14

110. הוא רוצה להוציאכם מארצכם. (אז פרעה אמר), אם כן, במה אתם מיעצים?
111. אמרו, השתה אותו ואת אחיו (הארון), ושלח שליחים לכל הערים לאסוף,
112. להביא אליך כל מכשף ממחה.
113. המכשפים באו אל פרעה ואמרו, האם נקבל פרס אם ננצח?
114. אמר פרעה, כן, ואתם תהיו מן המקרבים.
115. אמרו המכשפים, הוי מוסא! הברצונך להשליך מטף בראשונה, או שנאנחנו נהיה המשליכים?
116. אמר (מוסא), השליכו אתם! כאשר השליכו (את מטותיהם וחבליהם), אחזו את עיני הקהל והפחידוהו וחוללו כשוף עצום.
117. אך אנחנו השרינו למוסא, השליך את מטף, ויבלע את מרמת המכשפים.
118. אז נתגלתה האמת ונתבטלו כל מעשיהם (שקרי המכשפים),
119. וכך נחלו המכשפים תבוסה (ויפרעה ואנשיו) השפלו,
120. ויפלו המכשפים משתחווים (לאללה רבון העולמים).
121. ואמרו, האמנו ברבון העולמים,
122. רבונם של מוסא והארון.
123. אמר פרעה, ההאמנתם לו בלי רשותי? מזמה היא אשר יזמתם בעיר להוציא ממנה את תושביה, אך אתם עוד תדעו (מה אעשה בכם?)
124. אכרת את ידיכם ואת רגליכם חליפות (נד ימין עם רגל שמאל ולהפך), ואחר כך אצלב את כלכם.
125. אמרו, סופנו נחזר אל רבוננו.¹
126. אתה כועס עלינו בגלל שהאמנו באותות רבוננו (אללה) כשהגיעו אלינו. רבוננו! הענק לנו סבלנות ותן לנו למוות מתמסרים לך (מסלמים).

קטע 15

127. אמרו נכבדי עם פרעה, התרשה למוסא ועמו להשחית בארץ ולעזב אותך ואת אלהיך? אמר, נהרג את בניהם ונשאיר את נשותיהם חיות, ואנחנו שולטים עליהם.

128. אַז אָמר מוֹסָא לְבְנֵי עַמּוֹ, בִּקְשׁוּ עֲזָרָה מֵאֵלֶּה וְהָיוּ סוֹבְלָנִים, כִּי הָאָרֶץ הִיא לְאֵלֶּה וְהוּא יוֹרִישׁ אוֹתָהּ לְמִי שְׂיִרְצָה מֵעַבְדָּיו, וְהִנָּצַחֹן הַסּוֹפִי יִהְיֶה לִירָאִים.

129. וְהִם אָמְרוּ, הוֹרַע לָנוּ לִפְנֵי בּוֹאָד, וְאֵף אַחֲרֵי בּוֹאָד. אָמַר מוֹסָא, יִתְּכוּ שְׂרָבוֹנְכֶם רוּצָה לְהַשְׁמִיד אֶת אוֹיְבֵכֶם וּלְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, וְיִרְאָה כִּיצַד אֶתֶּם מִתְּנַהֲגִים.

קטע 16

130. הֵן לִפְנֵים הִבְאֵנוּ עַל עַם פְּרַעָה שְׁנוֹת הַבְּצֻרָת וּמַחֲסוֹר בְּתַנוּכָה, לְמַעַן יִרְתְּעוּ.

131. כְּשִׁבְאָה עֲלֵיהֶם שְׁנָה טוֹבָה אָמְרוּ, זֶה מְגִיעַ לָנוּ, אוֹלָם בְּשָׁנָה רַעָה הָיוּ מְטִילִים עַל מוֹסָא וְעַמּוֹ אֶת הָאַחֲרִיּוֹת לָרַע מְזֻלָּם, אֵף עַל פִּי שְׁהַמְזָל הוּא רַק בִּידֵי אֵלֶּה, אָבָל מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים זֹאת.

132. אָמְרוּ (פְּרַעָה וְאַנְשֵׁיוּ), אִם גַּם תָּבִיא אֲלֵינוּ כָּל אוֹת לְפִתּוֹת אוֹתָנוּ, לֹא נֶאֱמִין לָךְ.

133. אַז שָׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם אֶת הַשְּׁטָפוֹן, וְאֶת הָאֲרָבָה, וְאֶת הַכְּנִים, וְאֶת הַצִּפְרָדַּעִים, וְאֶת הַדָּם, אוֹתוֹת מִפְּרָטִים, אֵף הֵם הִתְנַשְּׂאוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים פּוֹשְׁעִים.

134. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנַשׁ מִן הַשָּׁמַיִם, אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא! קְרָא לְמַעֲנֵנוּ אֶל רַבּוֹנֵךְ לְפִי שְׁהוֹדִיעַ לָךְ, וְאִם תִּסְרִי אֶת הָעֲנַשׁ הַזֶּה מֵעֲלֵינוּ, נֶאֱמִין לָךְ, וְנִשְׁלַח עִמָּךְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

135. אַךְ כַּאֲשֶׁר גָּלִינוּ אֶת הָעֲנַשׁ מֵעֲלֵיהֶם לְתַקּוּפָה מְסִימָת, לֹא קִיָּמוּ אֶת הַבְּטָחָתָם.

136. וְאִזּוּ נִקְמְנוּ בָהֶם, וְהִטְבַּעְנוּ אוֹתָם בַּיָּם, כִּי הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְהִסִּיחוּ אֶת דַּעְתָּם מֵהֶם.

137. אַחֵר כִּךְ הוֹרִשְׁנוּ לָעַם שֶׁהָיָה מִשְׁעַבְדֶּךָ אֶת מִזְרָחָה וּמַעֲרָבָה שֶׁל הָאָרֶץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ,¹ וְהִתְקַיְּמָה בְּמִלּוּאָה הַבְּטָחוֹתוֹ שֶׁל רַבּוֹנֵךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר חָכוּ בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁהִרְסֵנוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁבָּנָה וְזָרַע פְּרַעָה וְהָאֲנָשִׁים שָׁלוּ.²

138. וְאִזּוּ הִעֲבַרְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּם, אַחֵר כִּךְ הִם בָּאוּ אֶל עַם שֶׁהָיוּ מִתְּמַסְרִים לְאֵלִילִים שְׁלֵהֶם. אַז בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ, הוּא מוֹסָא (מִשָּׁה)! עֲשֵׂה לָנוּ אֵל כָּמוֹ הָאֱלִים שְׁלֵהֶם. וּמוֹסָא אָמַר לָהֶם, אֲנָשִׁים נִבְעָרִים אַתֶּם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 25 - 28.

139. אֵלֶּה, יַחְרֹב כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וּבִטֵּל כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ.

140. וְהוּא אָמַר, הַאֲבָקֶשׁ לָכֶם אֱלֹה זֹלַת אֱלֹהָ אֲשֶׁר בַּחַר בָּכֶם מִבֵּין הָעַמִּים,

141. וְהַצֵּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאֲנָשֵׁי פָרַעַה שֶׁהָיוּ מְצִיקִים לָכֶם בְּיָסוּרִים רָעִים, בְּהִרְגַת

בְּנֵיכֶם הַזְּכָרִים וְהַשְׁאָרַת נְשׁוֹתֵיכֶם לַחַיִּי הָעַבְדּוֹת, וּבָזָאת הַתְּנִסְיָתָם

בְּמִבְחָן עֲצוּם מִרְבוֹנָכֶם?

קטע 17

142. אַחֲרַי כִּדְ קִבַּעְנוּ לְמוֹסָא מוֹעֵד אֶתְנוּ, שְׁלוֹשִׁים יָלּוֹת וְהוֹסַפְנוּ עֲשָׂרָה

עֲלֵיהֶם, וְכִדְ מִלְּאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יָלּוֹת לְהַפְגֵּשׁ עִם רְבוּנוֹ. (וְלִפְנֵי שֶׁהִלָּךְ

לִפְגִּישַׁת רְבוּנוֹ) אָמַר לְאַחֵיו הָאֲרוּן, מַלֵּא אֶת מְקוֹמִי בְּהִנְהַגַת בְּנֵי עַמִּי

וּדְאֵג לְשְׁלוֹמָם וְאַל תִּלָּךְ בְּעַקְבוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

143. כְּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא לַעַת מוֹעֲדֵנוּ, וְרְבוּנוֹ דִּבֶּר אֵתוֹ. אָמַר, רְבוּנִי! הִרְאֵנִי אֶת

פְּנִיד. אָמַר, לֹא תִרְאֵנִי, וְאוּלָם הִבֵּט אֶל הָהָר, אִם יִשְׁאַר יָצִיב בְּמִקְוֹמוֹ

אוּלִי תִרְאֵנִי. כְּאֲשֶׁר הִתְגַּלָּה רְבוּנוֹ אֶל הָהָר, הַתְּמוּטֵט הָהָר וְנִגְעַלָם

מִמְקוֹמוֹ, וּמוֹסָא נָפַל מִכָּה רָעָם. וּכְשֶׁהִתְעוֹרֵר, אָמַר, לֵךְ הִשְׁבַּח! הִנֵּנִי שָׁב

אֵלֶיךָ, וְרֹאשׁוֹן אֲנִי בְּמַאֲמִינִים.

144. אָמַר אֱלֹהָ, הוּא מוֹסָא! אֲנִי בַחֲרִיתִיךָ מֵעַל הָאֲנָשִׁים בְּעֲשׂוֹתְךָ הַשְׁלִיחַ שְׁלִי

וּבַדְּבָרִי אֵלֶיךָ. לָכֵן קַח אֶת מַה שֶּׁנִּתְּתִי לָךְ (הַלּוּחוֹת) וְהִיָּה מִכִּיר תּוֹדָה.

145. וְכַתְּבֵנוּ לוֹ בְּלוּחוֹת עַל כָּל דָּבָר וְהִזְהָרָה וּבִאֲוֹר לְכָל דָּבָר (עֲשֵׂה וְאַל תַּעֲשֵׂה),

(וְצוּיָנוּ עֲלֵיו), אֵחָז בָּהֶם בְּכַחַת, וְצוּיָה לְבִנֵּי עַמְּךָ לְבַצֵּעַ אֶת הַטּוֹב שֶׁבָּהֶם,

וְאֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת מִשְׁכָּנוֹת הַמַּשְׁחִיתִים.

146. אֲנִי אֲרַחֵיק מֵאוֹתוֹתַי אֶת אֱלֹה הַמִּתְנַשְּׂאִים בְּאַרְץ בְּלִי צֶדֶק, וְאֵף אִם

יִרְאוּ כָּל אוֹת לֹא יֵאֱמִינוּ בוֹ,¹ וְאֵף אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַיָּשָׁר לֹא יֵלְכוּ בוֹ,

אֲדָא אִם יִרְאוּ אֶת שְׁבִיל הַשְׁחִיתוֹת יֵלְכוּ בוֹ,² זֹאת בְּגִלְל שֶׁהֶם הִכְחִישׁוּ אֶת

אוֹתוֹתֵינוּ וְלֹא שָׁמוּ לֵב לָהֶם.

147. כָּל הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ וְאֵינָם מַאֲמִינִים בְּפִגִּישַׁת הָעוֹלָם הַבָּא, לֹא

יִתְקַבְּלוּ מֵעֲשִׂיהֶם, וּלְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יַעֲנִשׁוּ.

1. ר' סורת יונוס : 96 - 97.

2. ר' סורת אל-אנעאם : 6 : 25.

148. בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא עָשׂוּ בְּהֶעֱדָרוֹ עֵגֶל מִהִתְכַּשִּׁיטִים שֶׁלָּהֶם וְלוֹ קוֹל גּוֹעָה.¹
הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוֹ מְדַבֵּר אֵלֵיהֶם וְאִינוֹ מְדִרִיךְ אוֹתָם בְּדִרְכָם?² בַּעֲשׂוֹתָם
אוֹתוֹ עָשׂוּ עוֹל לְעֶצְמָם.

149. וְאֶמְנָם הֵם הִתְחַרְטוּ אַחֵר כֶּךָ כִּי רָאוּ שֶׁתַּעֲוֶהוּ, וְאָמְרוּ, אַבְן אִם לֹא יִרְחַם
עָלֵינוּ רְבוּנֵנוּ וְיִסְלַח לָנוּ, נִהְיָה מִן הַמַּפְסִידִים (בְּיוֹם הַדִּין).

150. וּכְאֲשֶׁר חִזַּר מוֹסָא אֶל עֲמוֹ הָיָה כּוֹעֵס וְזוֹעֵף, אָמַר, רַע הוּא אֲשֶׁר עָשִׂיתָם
אַחֲרַי! כָּל כֶּךָ מִהֵרָ שֶׁכַּחֲתָם אֶת עֲבוֹדַת רְבוּנְכֶם? אִזּוֹ הַשְׁלִיךְ אֶת הַלּוּחוֹת,
וְאֶחָז בְּרָאשׁ אֶחָיו וּמָשְׁכוֹ אֵלָיו. אָמַר (אֶחָיו), בֶּן אֲמִי! הָעַם גָּבַר עָלִי
וְכַמְעַט הִרְגוּ אוֹתִי, אֵל תִּתֵּן לְאוֹיְבִים כִּי יִלְעָזוּ בִּי, וְאֵל תַּשִּׁים אוֹתִי עִם
הַחוֹטְאִים.

151. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! סִלַּח לִי וּלְאֶחָי וִרְחַם עָלֵינוּ כִּי אֶתָּה הַטּוֹב
שֶׁבְּרַחֲמֵינוּ.

קטע 18

152. אֵלֶּה אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, זַעַם רְבוּנָם יָגַע בָּהֶם, וַיִּשְׁפְּלוּ בַּחַיִּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי כֶךָ נַעֲנִישׁ אֶת הַבּוֹדִים אֵלִילִים.

153. אִזּוֹ לֹאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ רָעָה וְאַחֵר חִזְרוּ בַּתְּשׁוּבָה וְהֶאֱמִינוּ, לְאַחֵר כָּל זֹאת,
רְבוּנָךְ סוֹלַח וְרַחוּם.

154. וּכְאֲשֶׁר שָׁכַךְ זַעֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, לָקַח אֶת הַלּוּחוֹת, שֶׁעָלִיהֶם כְּתוּבִים דְּבָרֵי
הַדִּרְכָּה וְרַחֲמִים לֹאֵלֶּה הֵי־רָאִים אֶת רְבוּנָם.

155. וְאִזּוֹ בָּחַר מוֹסָא שְׁבָעִים מִבְּנֵי עֲמוֹ לָעֵת מוֹעֲדָנוּ. וּכְאֲשֶׁר רָעְדָה הָאֲדָמָה
תַּחְתֵּיהֶם, אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! אֵלֹהֵי רָצִיתָ הַשְׁמַדְתָּ אוֹתָם וְאוֹתִי לִפְנֵי
כֵּן. הִתְהַרְגוּ אוֹתָנוּ עֲבוֹר מַעֲשֵׂי הַשּׁוֹטִים שֶׁבָּנוּ? אִין זֶה אֵלֶּה מִבְּחוֹן מַצִּדָּד,
תִּתְּנָהּ בּוֹ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה וְתִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר תִּרְצָה. אֶתָּה מְגַנְנוּ, סִלַּח לָנוּ
וְרַחֲמֵנוּ, כִּי אֶתָּה הַטּוֹב בְּסוֹלַחִים.

156. וְכַתֵּב לָנוּ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי חִזְרָנוּ בַּתְּשׁוּבָה אֵלֶיךָ. אָמַר
(לְאֵלֶּה), אַבְן אֶפְרָע בַּעֲנָשִׁי אֶת מִי אֲשֶׁר אֶרְצָה, וְאוֹלָם הַרְחַמְנוֹת שְׁלִי
מְקִיפָה הַכֹּל,³ אֶכְתֵּב אוֹתָהּ לֹאֵלֶּה הֵי־רָאִים אוֹתִי וְנוֹתְנִים זָכָאת (זְדִקָּה)
וְהַמְאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 85.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 54 ; וסורת עיאמר 40 : 7.

157. ההולכים אחרי השליח (מוחמד), הנביא שאינו יודע לקרא ולכתב (אמי), אשר אותו ימצאו כתוב בתורה והאנג'יל. הוא יצוה אותם לעשות את הצדק וימנע אותם מן הרע, ויתיר להם את המטעמים ויאסר עליהם את התועבות, ויסיר את סבלם ועלם מעליהם (שהטילו על עצמם) אשר הכבידו עליהם. רק אלה אשר יאמינו בו ויכבדו אותו ויעזרו לו וילכו אחר האור (הקוראן) אשר הורד לו מן השמים, אלה הם המצליחים.

קטע 19

158. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! הנני שליח אלה אל כלכם, אשר לו מלכות השמים והארץ, אין אל זולתו, והוא מחיה וממית. על כן האמינו באלה ובשליחו, הנביא האמי (שאינו יודע לקרא ולכתב), המאמין באלה ובדבריו, ולכו אחרי למועז תדרכו לדרך הישר.¹

159. יש בבני עמו של מוסא חבורה אשר תדריך באמת ובה תשפט.²

160. וחלקנו (את בני ישראל) לשנים-עשר שבטים. וכאשר בקש העם מים לשתיאות הורינו למוסא, הכה במטף את הסלע. ופרצו ממנו שנים-עשר מעינות, וכל שבט ידע את משקהו.³ ונצל עליהם בענן. ונוריד להם את המן ואת השלל. (ואמרנו), אכלו מן המטעמים שהענקנו לכם. הם לא גרמו לנו עול (שלא הפירו טובה על החסד שהענקנו להם), כי אמנם לעצמם גרמו עול.⁴

161. וכאשר נאמר להם, שכנו בעיר הזאת, ואכלו ממנה מפל אשר תאונה נפשכם, אד אמרו, "חטה", והכנסו בשער משתחווים,⁵ למען נסלח לכם את חטאיכם, ונרבה את שכר עושי הטוב.

162. ואולם הכופרים מביניהם אמרו דבר שונה מאשר נאמר להם להגיד, על כן שלחנו עליהם ענש מן השמים, בגלל כפירתם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 20 ; סורת אל-אנעאם 6 : 19 ; וסורת הוד 11 : 17.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 113, ופ' 199 ; סורת אל-אסרא' 17 : 107 - 109 ;

וסורת אל-קצצ 28 : 52 - 54.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 60.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 59.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 58.

קטע 20

163. וישאל אותם (היהודים) על אודות העיר אשר שכן על חוף הים, הם (ותשביתה) חללו את השבת, כי דגי הים עלו על פני הים ביום השבת, ואלו במקום אשר לא שבתו הדגים לא באו. כי ככה העמדנו בנסיון את המשחיתים.¹
164. חבורה מביניהם אמרה, למה אתם מטיפים לאנשים אשר אללה עומד להשמידם או לענש אותם בענש גדול! אמרו, למלוי חובתנו כלפי רבונכם, ויתכן שתהיה בהם יראה.
165. כאשר שכחו את אשר הזכר להם, הצלנו את אלה אשר אסרו את הרע, והענשנו את הפושעים בענש קשה על פשעם.
166. וכאשר המשיכו לעשות את האסור שהוטל עליהם, אמרנו להם, הוי קופים בזויים.²
167. רבונד הכריז, כי עד יום תחית המתים ישלח עליהם אויבים שיציקו להם ביסורים קשים. רבונד מהיר-בענש, והוא אף סולח ורחום.
168. אחר כך חלקנו אותם (בני ישראל) בארץ עדות, בהם יש העושים הישר, ובהם יש לא כן (יעשו), ונסינו אותם בטובות וברעות אולי ישובו.
169. הדורות שבאו אחריהם (חלופי רע) אמנם ירשו את הספר, אך יחד עם זה היו לוקחים הנחות ממה שהזדמן להם מחיי העולם הזה (אם הוא מתר או לא),³ ואומרים, ודאי ישלח לנו. ואולם אם ימצאו אותו הדבר יקחו אותו.⁴ האם לא קבלו את הברית בספר (התורה) לאמר על אללה את האמת לבדה? הם אלה שלמדו את הספר ועסקו בו. חיי העולם הבא טובים יותר (מחיי העולם הזה) ליראים. האם לא תבינו?
170. ואלה המחזיקים בספר והמקימים את התפלה, אנחנו לא נקפח את שכרם של עושי הישר.
171. וכשעקרו את החר ונשאנו אותו כסוכך מעליהם,⁵ עד כי חשבו כי נופל הוא עליהם. (צוינו עליהם), אחזו בלח באשר נתנו להם (התורה) וזכרו את אשר בה למען תיראו (אללה).

1. ר' סורת אל-בקה 2: 65.

2. העונש היה רק נגד אלה שחללו את השבת. דור אחד בלבד.

3. ר' סורת מרים 19: 59.

4. כלומר, אחרי דעתם כי חטאו, ואמרו, «כי יסולח להם», שבו ולקחו עוד כפלים מהאסור.

5. ר' סורת אנ-נסא 4: 154.

קטע 21

172. וְכַאֲשֶׁר רְבוּנָךְ נָטַל מִבְּנֵי הָאָדָם, מִגִּבְיָהֶם, אֶת יוֹצְאֵי חִלְצִיָּהֶם,¹ וְהַעִיד אוֹתָם עַל עֲצָמָם, הַמַּעֲיִדִים אֹתָם שְׁאֲנֵי רְבוּנְכֶם? וְהֵם עָנוּ, אָמֵנָם כֹּן, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ. (כָּל זֶה עֲשִׂיתִי) לְמַעַן שְׁלֹא תֵאמְרוּ בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, לֹא שָׁמְנוּ לָב לָזֶה.
173. אוֹ שְׁלֹא תֵאמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ הָיוּ פְּגָנִיִּים לְפָנֵינוּ, וְאֲנַחְנוּ רַק צָאֲצָאִים אַחֲרֵיהֶם. הֵאֵם תַּעֲנִישׁ אוֹתָנוּ עַל הַחֲטָא שֶׁל הַכּוֹפְרִים?
174. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת בַּמִּפְרָט, כְּדִי שְׁיַחֲזֹרוּ (מִעֲבֻדַּת הָאֱלִילִים לַעֲבֻדַּת אֱלֹהִים).
175. קְרָא לָהֶם אֶת הַסְּפֹר שֶׁל הָאִישׁ אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ וְאוֹלָם הוּא הַסֵּתֵלֵק מֵהֶם, וְהַשְׁטֹן רָדַף אוֹתוֹ וְהָיָה מִן הַתּוֹעִים.
176. אֱלוֹ רְצִינוּ, הֵינּוּ מְרוֹמָמִים אֶת הַמַּעֲמָד שֶׁלֹּו בְּהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אֵד הוּא נָטָה לַחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וְלִיצְרָיו. אָדָם כָּזֶה נִמְשָׁל לְכָלֵב אֲשֶׁר בִּין אִם תִּתְקַף אוֹתוֹ וּבִין אִם תִּנָּחַ לוֹ יְנִשָּׁם בַּכְּבִּדּוֹת. לְזֹאת נִמְשָׁלוּ מִכְחִישֵׁי אוֹתוֹתֵינוּ. עַל כֵּן סִפֵּר אֶת הַסְּפֹר לְמַעַן יִזְכְּרוּ.²
177. מָה רַע הַמְּשָׁל שֶׁל אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם רַק לַעֲצָמָם יִגְרְמוּ עוֹל.
178. אֶת מִי שֶׁאֱלָלָה מִדְרִיךְ הוּא הַמִּדְרִיךְ, וְאֶת מִי שֶׁהוּא מִתְעָה, אֵלֶּה הֵם הַמִּפְסִידִים.
179. וּכְבֹּר בָּרָאנוּ לְגִיהֵנָם רַבִּים מִבֵּין הַגִּ' (הַשְּׂדִים) וּבְנֵי אָנוּשׁ בְּעָלֵי שֶׁכַל אָמֵנָם הֵם לֹא מְבִינִים, עֵינֵי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יֵרְאוּ, אֲזַנֵּי לָהֶם אָמֵנָם לֹא יִשְׁמָעוּ. הֵם דּוֹמִים לַבְּהֵמוֹת, וְהֵם תּוֹעִים אֵף יוֹתֵר. אֵלֶּה הֵם הַבְּלָתִי זִהִירִים.³
180. לְאֱלָלָה שְׂיָכִים הַשְּׁמוֹת הַיָּפִים, עַל כֵּן קָרְאוּ לוֹ בָּהֶם, וְעֲזְבוּ אֶת אֵלֶּה הַמְּסֻלָּפִים בַּשְּׁמוֹת הַיָּפִים שֶׁלוֹ. הֵם יִקְבְּלוּ אֶת הָעֹנֶשׁ הַמִּתְאִים לְמַעֲשֵׂיהֶם.
181. בֵּין אֵלֶּה שֶׁבָּרָאנוּ מִן הַגִּ' וּבְנֵי אָנוּשׁ יֵשׁ חֲבוּרָה נוֹהֲגִים עַל פִּי הָאֱמֶת וְעַל פִּיהָ יַעֲשׂוּ צֶדֶק.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 133, ופ' 165; וסורת אנ-נמל 27: 62.

2. ר' סורת אל-בקר 2: 6; וסורת את-תובה 9: 80.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 18, ופ' 171; סורת אל-אנפאל 8: 23; סורת אל-חג' 22: 46; סורת אז-זוהר 7: 37 - 36: 43.

26: 46 - 37; וסורת אל-אחקאף 46: 26.

קטע 22

182. אַמְנִם אֵלֶּה שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, נָבִיא אוֹתָם בְּהִדְרָגָה לִידֵי עֵנֶשׁ מִבְּלִי לְדַעַת מֵאֵין בָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ.¹
183. וְלַמְרוֹת שֶׁאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם אַרְכָּה, וְאוֹלָם מִזְמַתִּי אֵיתְנָה הִיא.
184. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ כִּי אֵין בָּאִישׁ שְׁלֵהֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל שְׁגֵעוֹן, וְאֵין הוּא אֵלָא מִזְהִיר גְּלוּי?²
185. הָאֵם לֹא יָרְאוּ אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל דְּבַר שֶׁבָּרָא אֵלֶּה, וְכִי קָרוֹב כְּבֶר סוּפָם? וְלֹאחֵר כָּל זֹאת (אֲזַהֲרֶת הַקּוֹרְאִין), לְאִיזוֹ אֲזַהֲרֶה הֵם יִאֲמִינוּ?
186. מִי שֶׁאֵלֶּה יִתְעַה, אֵין לוֹ מִדְרִיד, וְהוּא יִשְׁאִיר אוֹתָם תוֹהִים בְּכַפִּירָתָם.³
187. (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) עַל שְׁעַת הַדִּין מִתִּי תְּבוּאָה?⁴ אָמֹר, רַק רְבוּנִי יוֹדֵעַ זֹאת, וְרַק הוּא יְגַלֶּה מוֹעֲדָה. הַעֲצָמָה שְׁלֵה כְּבִדָּה מְאוֹד בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְלֹא תְּבוּאָה עֲלֵיכֶם אֵלָא לְפִתְעָה. הֵם שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ כְּאִלוֹ אֲתָה מַעֲנִנִי לְדַעַת מִתִּי תְּבוּאָה. אָמֹר, רַק לְאֵלֶּה הִידַע עֲלֵיהֶם, וּמִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת הַזֶּה.
188. אָמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהִבִּיא תוֹעֵלַת לְעַצְמִי אוֹ לְהַעֲבִיר רָעָה מֵעָלִי, בְּלִי רְצוֹן אֵלֶּה, וְלוֹ יִדְעִתִּי אֶת הַנִּסְתֵּר הֵייתִי מִרְבָּה טוֹבָה לְעַצְמִי וְהָרַע לֹא הָיָה פוֹגֵעַ בִּי. אֵין אֲנִי אֵלָא מִזְהִיר וּמְבַשֵּׁר לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים.

קטע 23

189. הוּא (אֵלֶּה) אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מִנֶּפֶשׁ אַחַת וּמִמֶּנָּה עָשָׂה לוֹ (לְאָדָם) בֵּת זוּג לְשָׁכֵן עִמָּה, וְכַאֲשֶׁר הִזְדוּג אֶתָּה, וְהִיא נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן, בְּהִתְחַלָּה הָיָה קָל מִשָּׂא הַרְיוֹנָה, אֲדָּ כַּאֲשֶׁר הַרְיוֹנָה נַעֲשָׂה כְּבִד הַזּוּג הִתְפַּלְלוּ אֵל אֵלֶּה רְבוּנָם וְאָמְרוּ, אִם תִּתֵּן לָנוּ בֵּן טוֹב נְהִיָּה מְאוֹד מוֹדִים לָךְ.
190. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם בֵּן טוֹב, שִׁתְּפוּ לוֹ שִׁתְּפִים, וְיִחְסוּ לָהֶם חֵלֶק בְּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם. אָכֵן יִתְעַלֶּה אֵלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתְּפוּ לוֹ.
191. וְכִיצַד יִצְרְפוּ לוֹ מֶה שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְבָרֵא, וְאֲשֶׁר הֵם עֲצָמָם נִבְרָאִים?
192. וְאִינֶם יָכוֹלִים לַעְזֹר לָהֶם, וְאֵף לֹא לַעְזֹר לְעַצְמָם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44 - 45.

2. ר' סורת סבא' 34 : 46; וסורת את-תכויר 81 : 22.

3. ר' סורת יונוס 10 : 101.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 38; סורת אל-אחזאב 33 : 63; וסורת אש-שורא 42 : 18.

193. ואם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ילכו אחריכם. אחת היא לכם אם תקראו להם או אם תהיו שקטים.
194. אכן אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, עבדים לאללה הם כמזכרם. קראו להם וראו אם יענו לכם אם באמת אתם צודקים.
195. האם יש להם רגלים שבהן ילכו, או ידים שבהן יתפשו בלח, או עינים לראות בהן, או אזנים לשמע בהן? אמר, קראו אל שתפיכם, והתנפלו לי, ואל תתנו לי שהות.
196. אלה הוא המגן שלי אשר הוריד את הספר (הקוראן) מן השמים, והוא מגן הישרים.
197. וכי אלה אשר תקראו אליהם זולתו אינם יכולים לעזר לכם ולא לעצמם.
198. אם תקראו להם לבוא אל דרך הישר, לא ישמעו, ואתה תראה אותם כאלו הם מביטים אליך, אך לא יראו.
199. קבל את ההתנהגות היפה מן האנשים, וצוה על הטוב והמקבל, והתרחק מן הבועזים.
200. ואם השטן ינסה לפתות אותך, בקש עזרה מאללה השומע והיודע.
201. היראים, אם השטן ינסה לפתות אותם, נזכרים (בעבודתם לאללה), והנה הם רואים את דרך הישר.
202. ואלו אחיהם (של השטנים) הושיטו עזרה לכוֹפְרִים להמשיך בכפרם ולא הרפו.
203. אם לא תביא להם (לכוֹפְרִים) אות, יאמרו, מדוע לא תמציאיהו בעצמך? אמר, אני נוהג לפי מה שהשירה אלי מעם רבוני. והקוראן הוא השירה מרבוניכם כדי להאיר עינים, ולהביא הדרך ורחמים למאמינים.
204. וכשהקוראן נקרא לפניכם, האזינו לו והקשיבו למען תרחמו.
205. והזכר בלבד את רבונך בקר וערב ביראה ופחד, ואל תשא קולך, ואל תהיה מן המזלזלים.
206. אלה (המלאכים) הנמצאים עם רבונך לא יתנשאו מלעבד אותו, והם משבחים אותו, וסוגדים לו.

8

סִוְרַת אֶל-אַנְפָּאֵל שְׁלַל הַמִּלְחָמָה

סורה זו קיבלה את שמה «אל-אנפאל, שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד וכו'. פסוק זה ועוד פסוקים הורדו לסדר את עניני שלל המלחמה וחלוקתו בין הלוחמים, משום שזו היתה הפעם הראשונה אשר בה המוסלמים נצחו על אויביהם אנשי מכה וקבלו שלל מלחמה. הורדה במדינה, אחרי סורת אל-בקר 2, ופסוקיה שבעים וחמישה. קיבלה את שמה «שְׁלַל הַמִּלְחָמָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפאל 8

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. (הַמְסַלְמִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ (הַנְּבִיא) אוֹדוֹת הַשָּׁלָל. אָמַר, הַשָּׁלָל שֵׁיךְ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחֵי, עַל כֵּן יֵרָאוּ אֶת אֱלֹהֵה, וְהַשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְצִיְתוֹ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ אִם מֵאֲמִינִים אַתֶּם.
2. אֲכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלֶה בְּאֶשֶׁר יִזְכֹּר אֱלֹהֵה, יִמְלָאוּ לְבוֹתֵיהֶם מוֹרָא,¹ וּבִהֲקָרָא אוֹתוֹתָיו לְפָנֵיהֶם, יוֹסִיפוּ לָהֶם אֶמוּנָה, וְעַל רְבוּכָם יִשְׁעֶנּוּ.²
3. וּבְאֶשֶׁר יִקִּימוּ אֶת הַתְּפִלָּה וְיוֹצִיאוּ (צִדְקָה) מִמֶּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָהֶם.
4. אֵלֶה הֵם הַמֵּאֲמִינִים הָאֲמִתִּיִּים, לָהֶם מַעֲלוֹת אֲצֵל רְבוּכָם, וְסִלִּיחָה, וּפְרִיזָה בְּיַד נְדִיבָה (לְעַד בְּגֹן עֵדֶן).³
5. כְּשֶׁהוֹצִיאָךְ רְבוּכָךְ מִבֵּיתְךָ (בְּמַדִּינָה) עִם הָאֲמִת, ⁴ קְבוּצָה מִן הַמֵּאֲמִינִים לֹא רָצְתָה בְּזֹאת.⁵
6. הֵם מִתְנַכְּחִים אֵתְךָ עַל הָאֲמִת (שֶׁל הַמִּלְחָמָה) לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרְרָה לָהֶם, כְּמוֹ שֶׁהֵם מוֹבִילִים לְמָוֶת כְּאֵלוֹ הֵם רֹאִים אוֹתוֹ.
7. אַךְ בְּאֶשֶׁר אֱלֹהֵה הִבְטִיחַ לָכֶם נַצְחוֹן בְּאַחַת מִהִקְבוּצוֹת, רָצִיתֶם שֶׁתִּהְיֶה זֶה הָאֲחַת הַבִּלְתִּי מִזֵּינֶת, וְאוֹלַם אֱלֹהֵה רָצָה לְהִקִּים אֶת הָאֲמִת בְּדִבְרֵי וּלְהִבִּיס אֶת הַכּוֹפְרִים,
8. כִּךְ כְּדִי לְהִקִּים אֶת הָאֲמִת (שֶׁל הָאִסְלָאם) וּלְבִטֵּל אֶת הַהֶבֶל (שֶׁל הַכְּפִירָה), עַל אֵף הַתִּנְגְּדוֹת הַכּוֹפְרִים.
9. וּכְשֶׁקָרְאֲתֶם אֶת רְבוּכְכֶם לְעִזְרָה וְהוּא נִעְנָה לָכֶם, ⁶ אֲנִי אֶשְׁלַח לְעִזְרַתְכֶם אֶלְף מִלְאָכִים אֲשֶׁר יָבוֹאוּ בְּזָה אַחֵר זֶה.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 135.

3. ר' סורת אאל עמרן 3 : 163 ; סורת אל-חגי' 21 : 50 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 4 - 5.

4. הוציאת ריבונך מביתך במדינה, אל הקרב בבדר. המרחק בין מדינה ובדר הוא בערך 250 קילומטרים. אני נסעתי את המרחק הזה בשנת 2014 במכונית מודרנית ולא על גמל כפי שנסע הנביא (ברכת אללה ושלומו עליו) וחבריו.

5. קבוצה לא רצתה בזאת : לא רצתה לצאת לקרב בבדר. ר' סורת אל-בקרה 2 : 216.

6. אנשי מכה היו אלף והמוסלמים רק שלוש מאות. הנביא מוחמד התפלל אל אללה לתת נצחון למוסלמים.

10. זו היתה בשורה מאללה למען יבטחו לבויתכם בה, ואולם הנצחון מאת אללה לבדו הוא. כי אללה עוזו וחכם.

קטע 2

11. הוא הביא עליכם תנומה כהרגעה לכם מאתו, ¹ והוריד עליכם מים מן השמים למען יטהר אתכם בהם ולמען לנקות אתכם מטמאת השטן, וכדי שיחזק את לבויתכם ויצבי איתן את רגליכם.
12. רבונך אמר למלאכים, אני עמכם, על כן חזקו את המאמינים. אני אטיל אימה בלבבות הכופרים, ואתם הכו מעל לצוארים (ראשים) וחזקו להם כל איבר. ²
13. כל זה קרה לכופרים משום שהם התנגדו לאללה ולשליחו. וכל המתנגד לאללה ולשליחו, הנה אללה עונש קשות (בעולם הזה ובעולם הבא).
14. זהו (הענש) בשבילכם, טעמו אותו בחיים. ולכופרים גם מחכה הענש של האש (בעולם הבא).
15. הוי המאמינים! בפוגשכם את הכופרים בקרב פנים אל פנים אל תפנו להם ערף,
16. כי מי שיפנה להם ערף, פרט לצרף תמרויו קרבי או הצטרפות לגדוד, יעלה על עצמו זעם אללה, ומעונו יהיה הגיהנם, ושם יהיה סופו הפור.
17. ולא אתם הרגתם אותם (הכופרים של מכה), אבל אללה הרג אותם, ואתה (הנביא) לא השלכת (את העפר בפני הכופרים), כי אם אללה השליך, זאת למען יתנסו המאמינים בנסיון חסד מעמו. אללה שומע ויודע. ³
18. כל זה מאללה והוא מתיש את מזמות הכופרים.
19. (כופרי מכה!) אם רציתם בנצחון (על המסלמים) הרי הם נצחו אתכם, ואם תפסיקו להלחם (במסלמים) ייטב לכם, כי אם תחזרו להלחם נלחם גם אנחנו, ואז לא יועילו לכם הגדודים שלכם גם אם ירבה מספרם. כי אללה עם המאמינים.

1. אללה הביא התנומה על המוסלמים גם בקרב של אוחד אשר קרה שנה אחרי הקרב של بدر. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 4.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 123.

קטע 3

20. הוּי המֶאֱמִינִים! צִיְתוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ וְאַל תִּנְטְשׁוּ אוֹתוֹ כֹּל עוֹד אַתֶּם שׁוֹמְעִים (אֶת הַקּוּרְאָן נִקְרָא לְפָנֵיכֶם),
21. וְאַל תִּהְיוּ כְּאַלְהָה (הַכּוֹפְרִים) הָאוֹמְרִים, שֶׁמַּעֲנֵנוּ, וְהֵם בְּאַמֶּת לֹא שׁוֹמְעִים.
22. הַיְצוּרִים הָרָעִים בְּיוֹתֵר לְפָנֵי אַלְלָה הֵם הַחֲרָשִׁים וְהָאֱלָמִים אֲשֶׁר לֹא יִבְיֵנו.¹
23. אֱלוֹי יָדַע אַלְלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם מִשְׁהוֹ טוֹב, הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, אֲדָּ לוֹ גַּם הִיָּה מִרְשָׁה לָהֶם לְשִׁמְעַ, הֵיוּ פּוֹנִים עֶרְף מִבְּלִי לְשִׁמְעַ (אֶת דְּבָרֵי הַנְּבִיא).
24. הוּי המֶאֱמִינִים! הֵעֲנוּ לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחַ בְּקוּרְאוֹ אַתֶּכֶם כִּשְׁהוּא מַעֲנִיךְ לָכֶם חַיִּים, וּדְעוּ כִּי אַלְלָה מִפְרִיד בֵּין הָאָדָם וּבֵין לָבּוֹ,² וְכִי אֱלֹו תִאֲסָפוּ.
25. שִׁמְרוּ עַל עַצְמְכֶם מִפְּנֵי מִבְּחָן הַפּוֹגֵעַ לֹא רַק בְּחוּטָאִים שֶׁיִּבְיֵיכֶם (לְבָדָם), וּדְעוּ כִּי אַלְלָה מַעֲנִישׁ קֶשֶׁה.
26. וְזָכְרוּ כִּשְׁהִיְיִתֶם מַעֲטִים וְנִרְדְּפִים בְּאַרְץ (בְּמַכָּה) וּמִפְּחָדִים פֶּן יַחֲטֹפוּ אַתֶּכֶם הָאֲנָשִׁים, וְהִנֵּה נָתַן לָכֶם מִקְלָט וְחֹזֵק אַתֶּכֶם בְּעִזָּרְתּוֹ (בְּבִדָּר), וּפְרָנֵס אַתֶּכֶם בְּמִטְעָמִים לְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ.
27. הוּי המֶאֱמִינִים! אַל תִּבְגְּדוּ בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחַ, וְאַל תִּבְגְּדוּ בְּיוֹדְעֵי בְּאַשֶׁר הִפְקִד בְּיָדֵיכֶם.
28. וּדְעוּ כִּי הַהוּן שֶׁלָּכֶם וּבְנֵיכֶם הֵם רַק מִבְּחָן לָכֶם, וְאַצֵּל אַלְלָה הַשָּׂכָר הָעֶצוּם.

קטע 4

29. הוּי המֶאֱמִינִים! אִם רַק אַלְלָה תִּירְאוּ, הוּא יִתֵּן לָכֶם פּוֹרְקָאן³ (הַבְּחִנָּה בֵּין אַמֶּת לַהֲבֵל), וַיִּכְפֹּר עַל מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אַלְלָה רַב-חֶסֶד.
30. (זָכֹר מוֹחֲמַד!) כִּשְׁהַכּוֹפְרִים זָמְמוּ לְאַסֵּר אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲרֹג אוֹתְדָּ, אוֹ לַהֲגִלוֹת אוֹתְדָּ. הַכּוֹפְרִים זָמְמוּ וְאַלְלָה זָמַם וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּזוֹמָמִים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 18, ו'פ' 171.

2. ר' סורת קַאף 50: 16.

3. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3: 4.

31. כְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתֵינוּ נִקְרְאִים לִפְנֵיהֶם (הַכּוֹפְרִים), הֵם אוֹמְרִים, כְּבָר שְׁמַעְנוּ זֹאת, וְלוֹ רְצִינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים כְּמוֹתוֹ, כִּי אֵין אֵלָה אֶלָּא אַגְדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.¹
32. וְזָכַר כְּאֶשֶׁר אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הוּא אֵלָה! אִם זֹאת הִיא הָאֱמֶת שְׁלָךְ, אָז הַמָּטָר עָלֵינוּ אֲבָנִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ הֵבֵא עָלֵינוּ עֲנָשׁ מִכְּאִיב.²
33. אֲבָל אֵלָה לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל זֶמֶן שֶׁהִיָּיתָ אֶתָּה (מוֹחֲמַד) נִמְצָא בִּינֵיהֶם, וְכֵן לֹא הִיָּה מַעֲנִישׁ אוֹתָם כָּל עוֹד הֵם מִבְּקָשִׁים סְלִיחָה.
34. וְלָמָּה שְׁלֹא יַעֲנִישׁ אוֹתָם אֵלָה, בְּזִמְן שֶׁהֵם מוֹנְעִים אֶת הַמַּאֲמִינִים מִלְּהַתְּפִלָּל בַּמִּסְגָּד הַקָּדוֹשׁ? הֵם לֹא מְמַנִּים עָלָיו. הַמְּמַנִּים עָלָיו בְּאֶמֶת הֵם הַיִּרְאִים, אֲדָּ מִרְבִּיתָם אֵינָם יוֹדְעִים.³
35. תִּתְּפֹלְתֶם (הַכּוֹפְרִים) לְכֵד הַבֵּית (הַכְּעָבָה) אֵינָה אֶלָּא צָפָצוֹף פָּה וּמַחִיאַת כַּפַּיִם, לָכֵן טַעַמּוּ אֶת הָעֲנָשׁ עַל כְּפִירְתְּכֶם.
36. הַכּוֹפְרִים מוֹצִיִּיאִים אֶת הָעֶשֶׂר שְׁלָהֶם כְּדִי לְמַנַּע מֵאֲנָשִׁים לָלֶכֶת בְּשָׂבִיל שֶׁל אֵלָה. הֵם יוֹסִיפוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ, וּלְבִסּוֹף יִהְיֶה לַצָּעַר בְּשָׂבִילָם, וּלְאַחַר מִכֵּן הֵם יוֹבְסוּ וְהַכּוֹפְרִים יֵאָסְפוּ אֶל גִּיהֶנָּם.
37. עַל מִנַּת שְׁאֵלָה יִבְחִין בֵּין הָרַע וּבֵין הַטוֹב, וְיַעֲרֹם אֶת הָעֶשֶׂר הָרַע וּבְעָלָיו הָרָשָׁעִים בַּעֲרָמָה גְּדוֹלָה וְיִשְׁלִיךְ אֶת הַכֹּל אֶל תוֹךְ גִּיהֶנָּם, כִּי כָּל אֵלָה (הַכּוֹפְרִים) הֵם הַמִּפְסִידִים.⁴

קטע 5

38. אָמַר לְכּוֹפְרִים, כִּי אִם יִחְדְּלוּ מִן הַכְּפִירָה, יִסְלַח לָהֶם כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּעֲבָר (אִם יִתְאַסְּלוּ), אֲדָּ אִם יָשׁוּבוּ (לְכַפֵּר), הָרִי כְּבָר נַעֲנְשׁוּ בַּעֲבָר כּוֹפְרִים כְּאֵלָה,
39. הַלְחֲמוּ בָּהֶם עַד אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּפִירָה יוֹתֵר, וְתִהְיֶה הָאֱמוּנָה רַק לְאֵלָה. וְאִם יֵאֱמִינוּ, הָרִי אֵלָה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיהֶם,⁵

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 5 - 6.

2. ר' סורת אש-שוּעֵרָא 26 : 187; סורת אל-עִנְכַּבּוֹת 29 : 53; סורת צֹאד 38 : 16; וסורת אל-מַעֲרָג' 70 : 1 - 3.

3. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 217; וסורת את-תוֹבָה 9 : 16 - 17.

4. ר' סורת אַל עִמְרָאן 3 : 142, ופי' 166 - 167, 179; סורת את-תוֹבָה 9 : 16; סורת יוֹנוּס 10 : 28; סורת אר-רוּם 30 : 14, ופי' 43; וסורת יא. סִין 36 : 59.

5. ר' סורת את-תוֹבָה 9 : 5, ופי' 11.

40. ואם ימשיכו בכפירתם, דעו כי אלקה הוא המגן עליכם, והוא הטוב במגנים ובעוזרים.

חלק 10

41. דעו כי החמש מכל השלל אשר יפל בידיכם מהאויב שיך לאלקה ולשליח ולקרוביו (של השליח), וליתומים, ולמסכנים, ולנוסעים רחוק מן הבית, אם מאמינים אתם באלקה ובמה שהורדנו לעבדנו (מוחמד) מן השמים ביום הפירקאן (יום בדר), ביום אשר נפגשו שני המחנות (המסלמים והכופרים של מכה). ואלקה הוא הכל-יכל.

42. אתם הייתם בצד העמק הקרוב למדינה, והם (כופרי מכה) היו בצד הרחוק, ושירת הסחורה הייתה למטה מכם. אלו הייתם קובעים מראש להפגש עמם לא הייתם נפגשים, ואולם אלקה רצה לבצע ענין שהחלט מקדם (והוא נצחון המסלמים על הכופרים), כדי שידע מי שמת שהוא מת לפי הוכחה ברורה מאלקה, ומי שנשאר בחיים נשאר לפי הוכחה ברורה מאלקה,¹ ואלקה הוא שומע ויודע.

43. אלקה הראה אותם לך בשנתך מעטים מאד, ואלו היה מראה אותם לך רבים הייתם נכשלים, והייתם רבים (מתנכחים) ביניכם אם ללחם בהם או לא. אלקה מנע זאת מכם, כי הוא יודע מה שיש בתוך הלבבות שלכם.

44. וכאשר הראה אלקה לכם את אויביכם כמעטים והפחית את מספרכם בעיניהם, למען יבצע אלקה דבר שצריך להשלים (הנצחון של המסלמים על הכופרים), כי אליו חוזרים כל העננים.²

קטע 6

45. הוי המאמינים! כשתפגשו קבוצת לוחמים (כופרים), לחמו בעז ואל תברחו מן הקרב, והרבו להזכיר את אלקה למען תצליחו,

46. וציתו לאלקה ולשליחו, ואל תריבו ביניכם, למען שלא תכשלו ותפסידו, אף התאזרו בסבלנות, כי אלקה עם בעלי הסבלנות,

47. ואל תהיו כמי (הכופרים של מכה) שיצאו מבתיהם בהתרברבות והתפארות בפני הבריות, ולמנע אנשים מלקחת בשביל של אלקה (להאמין), ואלקה מקיף את מעשיהם.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 13.

48. וְכָשֶׁהֲשֵׁטוֹן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם בְּאוֹר יָפָה, וְאָמַר, אֵין הַיּוֹם מִי שֶׁיִּנָּצַח אֶתְכֶם כִּי אֲנִי מִגֹּן שְׁלָכֶם. וְאוֹלֵם כְּאֶשֶׁר שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת עֲמָדוּ פָּנִים אֶל פָּנִים, חֹזֵר בּוֹ הַשֵּׁטוֹן, וְאָמַר, אֵין אֲנִי אַחֲרָאִי לָכֶם, כִּי רוֹאָה אֲנִי מִה שֶׁאַתֶּם לֹא רוֹאִים. וּמִפֶּחַד אֲנִי מֵאַלְלָה. וְאַלְלָה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.¹

קטע 7

49. הַצְּבוּעִים וְאַלֶּה אֶשֶׁר יֵשׁ מִחֶלֶת כְּפִירָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם, אָמְרוּ, דָּתֶם שֶׁל אֱלֹה (הַמְּסַלְמִים) הוֹלִיכָה אוֹתָם שׁוֹלָל. וְאוֹלֵם כָּל הַנִּסְמָךְ עַל אֱלֹלָה, הִנֵּה אֱלֹלָה עֲזִיז וְחָכָם.

50. לוֹ רַק יָכַלְתָּ לְרֹאוֹת כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יוֹצִיאוּ אֶת נִשְׁמוֹת הַכּוֹפְרִים, וְיַחֲבִטוּ עַל פְּנֵיהֶם וּגְבִיהֶם, וְיֹאמְרוּ, טַעַמְנוּ אֶת עֲנֵשׁ הַבְּעֵרָה.²

51. כְּעֵנֶשׁ עַל אֶשֶׁר קָדְמוּ יָדִיכֶם, בְּאַמְת, אֱלֹלָה אֵינוֹ עוֹשֵׁק אֶת עַבְדּוֹ.³

52. כְּמִנְהַג אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאֶשֶׁר לִפְנֵיהֶם, כְּחִשּׁוֹ בְּאוֹתוֹת אֱלֹלָה, וְאַלְלָה הָעֲנִישׁ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם. אֱלֹלָה חֲזָק וְעֲנִשׁוֹ קָשָׁה.⁴

53. אוֹלֵם אֱלֹלָה לֹא יִשְׁנָה (לְרָעָה) אֶת הַטּוֹבָה שֶׁהוּא הָעֲנִיֵּק לָעַם, עַד אֶשֶׁר יִשְׁנוּ הֵם (לְרָעָה) אֶת אֶשֶׁר בְּנִפְשׁוֹתֵיהֶם. אֱלֹלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.⁵

54. דִּינָם בָּזָה כְּדִין אֲנָשֵׁי פְרָעָה וְאַלֶּה אֶשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם, הֵם הַכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, וְהָעֲנִשְׁנוּ אוֹתָם בְּגִלְל חֲטֵאֵיהֶם, וְהַטְּבַעְנוּ אֶת אֲנָשֵׁי פְרָעָה, כִּי הָיוּ כֻּלָּם כּוֹפְרִים.

55. הַיִּצּוּרִים הָרָעִים בִּיּוֹתֵר לִפְנֵי אֱלֹלָה הֵם הַכּוֹפְרִים, אֶשֶׁר הֵם לֹא יֶאֱמִינוּ.⁶

56. הֵם אֱלֹה אֶשֶׁר כָּרַת אֶתְּם בְּרִית, וּבְכָל פַּעַם יָפְרוּ אוֹתוֹ, וְהֵם לֹא יִירָאוּ (אֱלֹלָה).

57. אִם תִּפְגֹּשׁ אוֹתָם בַּמִּלְחָמָה, פֹּגֵר אוֹתָם לְכָל רוּחַ כְּדִי לְהַרְתִּיעַ אֱלֹה הָעוֹמְדִים אַחֲרֵיהֶם, וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.

58. אִם תַּחֲשֹׁשׁ לִבְגִידָה מַצַּד בַּעַל בְּרִית, הַשְׁלִיךְ לָהֶם אֶת בְּרִיתָם כְּפִי שֶׁבְּגָדוֹ בָּךְ, כִּי אֱלֹלָה אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַבּוֹגְדִים.

1. ר' סורת אבראהים 14 : 22 ; וסורת אל-חשר 59 : 16.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 93 ; וסורת מוחמד 47 : 27.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 182.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 22.

קטע 8

59. אל יחשבו הכופרים כי הם הספיקו להנצח, הם לא יכולים להמלט מהענש שֶׁלָנוּ.¹
60. הָכִינוּ כּוֹחַ לִקְרֹאתָם כָּכָל שְׂתוּכָלוּ, וְסוֹסִים מוֹכָנִים לִקְרֹב,² כְּדֵי לִהְפָּחִיד וּלְהַרְתִּיעַ אוֹיְבֵי אֱלֹהָ וְאוֹיְבֵיכֶם, וְאוֹיְבִים אֲחֵרִים מִלְּבָדָם אֲשֶׁר אֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲךָ אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אוֹתָם. כָּל אֲשֶׁר תּוֹצִיאוּ בַּשָּׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, יוֹחֵזר אֲלֵיכֶם בְּמִלּוּאוֹ (בְּיוֹם הַדִּין) וְלֹא תִקְפְּחוּ.³
61. אֲךָ אִם יטוּ לְשָׁלוֹם, הִטָּה גַם אֶתָּה, וְסִמְךָ עַל אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
62. וְאִם יֵרָצוּ לְרִמּוֹתָךְ, דִּיךָ בְּאֱלֹהָ, הוּא אֲשֶׁר מִחוּץ אוֹתָךְ בְּעֶזְרָתוֹ וּבְעֶזְרַת הַמַּאֲמִינִים (הַמִּהְגָּרִים שֶׁל מִכָּה וְהַעוֹזְרִים שֶׁל מִדִּינָה),
63. שֶׁהוּא אֶחָד אֶת לְבוּתֵיהֶם, לוֹ גַּם הוֹצֵאתָ אֶת כָּל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, לֹא הָיִיתָ מַצְלִיחַ לֵאחֹד אֶת לְבוּתֵיהֶם, אֲךָ אֱלֹהָ אֶחָד אוֹתָם, כִּי הוּא רַב-כֹּחַ וְחָכָם.⁴
64. הוּי הַנָּבִיא! אֱלֹהָ מִגּוֹ עֲלִידָה וְעַל הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתָּךְ.

קטע 9

65. הוּי הַנָּבִיא! עוֹדֵד אֶת הַמַּאֲמִינִים לְמִלְחָמָה, אִם עֲשָׂרִים מִכֶּם יִחְזִיקוּ מֵעֶמֶד בְּסִבְלָנוֹת, יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים (מִן הַכּוֹפְרִים), וְאִם יִהְיוּ בָכֶם מֵאָה כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ עַל אֶלֶף (מִן הַכּוֹפְרִים) שֶׁהֵם חֲסֵרֵי בִינָה.
66. וְאוּלָם עֲתָה הִקַּל אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם, בְּיֹדְעוֹ כִּי יֵשׁ בָּכֶם חֲלָשָׁה, וְלָכֵן אִם מֵאָה בָכֶם יִחְזִיקוּ מֵעֶמֶד בְּסִבְלָנוֹת יִתְגַּבְּרוּ עַל מְאֵתִים, וְאִם יִהְיוּ בָכֶם אֶלֶף כְּאֵלֶּה, יִתְגַּבְּרוּ בְּרָצוֹן אֱלֹהָ, עַל אֶלְפִים, כִּי אֱלֹהָ עִם בְּעֲלֵי הַסִּבְלָנוֹת.
67. אֵינוֹ מֵתָר לְנָבִיא לְקַחַת שְׂבוֹיִים בְּטָרֶם יִהְרֹג מִסְפָּר גָּדוֹל מִן הָאוֹיֵב. אֲתָם רוֹצִים טוֹבַת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵלּוּ אֱלֹהָ רוֹצָה (לָקֶם) אֶת טוֹבַת הָעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ רַב-כֹּחַ וְחָכָם.
68. לוֹא גִזַּר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם (בְּלִקְיַחַת הַשְּׂבוֹיִים), הָיִיתָם נִעְנָשִׁים בְּעֶנֶשׁ עֲצוּם עַל (הַשְּׂבוֹיִים) שֶׁלִקְחֵתָם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 196 - 197 ; סורת אנ-נור 24 : 57 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 4.

2. בימינו במקום הסוסים על המוסלמים להכין טנקים, מטוסים, תותחים, וטילים.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 261.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 103.

76. לָכוּ אֲכָלוּ מִן הַשָּׂלָל אֲשֶׁר לָקַחְתֶּם מִן הַמִּתָּר וְהַטּוֹב, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

קטע 10

77. הוּא הִנְבִּיא! אָמַר אֵל אֱלֹה אֲשֶׁר בִּידֵיכֶם מִן הַשְּׁבוּיִים, אִם יָדַע אֱלֹהָ כִּי יֵשׁ טוֹב בְּלִבּוֹתֵיכֶם, יִתֵּן לָכֶם יוֹתֵר טוֹב מִכָּל אֲשֶׁר נִלְקַח מִכֶּם, וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

78. אִם יֵרָצוּ לִבְגָד בָּד, הָרִי גַם הֵם נָסוּ לִבְגָד בְּאֱלֹהָ לִפְנֵי כֹן, וְלָכוּ הַשְּׁלִיט אֶתְכֶם עֲלֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

79. אַךְ אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה), וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה (תּוֹשָׁבֵי מַדִּינָה) אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, כָּל אֱלֹה מְגַנִּים אִישׁ לְאָחִיו.¹ וְאֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ, אַךְ לֹא הִגְרוּ, אֵין לָכֶם לַעְזֹר לָהֶם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה (אֲלֵיכֶם). אַךְ אִם עֶזְרָה לָדַת יִבְקָשׁוּ מִכֶּם, עֲלֵיכֶם לַעְזֹר, בְּלִתִּי אִם כִּי יִהְיֶה זֶה נֶגֶד אֲנָשִׁים אֲשֶׁר יֵשׁ בְּרִית בֵּינְכֶם וּבֵינֵם. כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

80. הַכּוֹפְרִים מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאִם אַתֶּם הַמֶּאֱמִינִים לֹא תִנְהָגוּ כֵּךְ (תִּתְּנוּ) מְגַנִּים אֶחָד לַשֵּׁנִי, תִּהְיֶה הַסֵּתֶה וּשְׁחִיתוֹת רַבָּה בְּאַרְץ.

81. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְהִגְרוּ, וְלַחֲמוּ וְהִקְרִיבוּ אֶת רְכוּשָׁם וְנַפְשׁוֹתֵיהֶם בְּשָׁבִיל שָׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹה אֲשֶׁר נָתַנוּ מִחֲסָה וְעֶזְרוּ, אֱלֹה הֵם הַמֶּאֱמִינִים הַאֲמִתִּיִּים, יִזְכּוּ בְּסִלִּיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (לַעֲד בְּגוֹן עֵדוּ).²

82. וְכֹן גַּם אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ אַחֵר כֵּךְ, וְהִגְרוּ, וְקָמוּ עִמָּכֶם לְהֶאֱבֹק, הֵם נִחְשָׁבִים כְּחֶלֶק מִכֶּם. קְרוּבֵי מִשְׁפָּחָה יִהְיוּ רִאשׁוֹנִים לָרֶשֶׁת זֶה אֶת זֶה, לִפְנֵי הַחֹק שָׁל אֱלֹהָ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. ר' סורת את-תנובה 9: 117; וסורת אל-חשר 59: 8 - 9.

2. ר' סורת מאל עמראן 3: 163; סורת אל-חגי' 21: 50; וסורת אנ-נאזעאת 79: 4 - 5. ועייין פ' 4 לעל.

9

סִוֵּרַת אֶת-תּוֹבָה הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶת-תּוֹבָה, הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מן המאורע החשוב, והוא קבלת אללה לחזרת שלושת האנשים שלא השתתפו בפשיטת תבוכ עם הנביא. (ר' פ' 17 - 118)

סורה זו הורדה במדינה אחרי סורת אל-מאאידה 5, ופסוקיה מאה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַחֲזָרָה בְּתִשּׁוּבָה» מפסוק מאה וארבעה. הסורה הזו היא הסורה היחידה בקוראן אשר «התסמיה» לא נכתבה ולא נקראה בהתחלתה.

סורת את-תובה 9

קטע 1

1. זוהי משיכת יד מאללה ושליו מן הפגניים אשר כרתם אתם ברית, תוכלו לנוע בארץ במשך ארבעה חדשים ללא הפרעה,¹ ודעו כי לא תברחו מאללה, וכי אללה משפיל את הכופרים.
2. זוהי הצהרה מאללה ושליו לאנשים ביום החג' הגדול,² כי אללה ושליו אינם מחיבים עוד כלפי הפגניים. ואם תחזרו בתשובה, יהיה טוב לכם, ואולם אם תפנו ערף, דעו כי לא תוכלו לברח מאללה, ובשר לכופרים כי צפוי להם ענש מכאיב (ביום הדין),
3. פרט לאלה מבין הפגניים שערכתם עמם חוזים, ואשר לא החסירו דבר מהתחייבותם כלפיכם, ולא עזרו לאויביכם. לאלה השלימו את חוזיהם עד שתמלא תקופתם, כי אללה אוהב את היראים.
4. עם תם החדשים הקדושים, הרגו את הפגניים בכל מקום שתמצאו אותם. אסרו אותם, שימו עליהם מצור, והמתינו להם בכל מארב. אך אם יחזרו בתשובה, ויקימו את התפלה, וישלמו את הזפאת, שחררו אותם, כי אללה סולח ורחום.
5. ואם אחד מן הפגניים ישאל את חסותך,³ תן לו את חסותך למען ישמע את דברי אללה (הקוראן), ואחר כך הגן עליו עד אשר יגיע למקום שבו הוא בטוח. זאת באשר הם אנשים שאינם יודעים.

קטע 2

6. לא צריך להיות לפגניים הבטחה לשלום אצל אללה ואצל שליו. ההבטחה לשלום תנתן רק לאלה אשר ערכתם עמם הסכם ליד המסגד הקדוש, כל עוד שהם מקימים את תנאי ההסכם אתכם, קימו גם אתם את התנאים אתם. כי אללה אוהב את היראים אותם.

1. הצהרה זו מכוונת לכופרים.

2. החג' אל-אכבר, החג' הגדול, העלייה לרגל שנערכה בעיר מכה בשנה התשיעית להיג'רה (מרס, שנת 631). החג' הזה כונה «החג' הגדול» משום שזה הייה החג' הראשון תחת שלטון האסלאם אחר שחרור מכה מהכופרים.

3. חסות המוסלם.

8. הַכִּיצַד (תִּמְאַמִּינוּ לָהֶם) וְאִם יִגְבְּרוּ עֲלֵיכֶם, לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בִּינֵיכֶם וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנֵתָנוּ לָכֶם. הֵם יִרְגִּיעוּ אֶתְכֶם בְּמָה שְׂאוּמְרִים בְּפִיּוּתֵיהֶם, אֲמַנֶם בְּלִבּוֹתֵיהֶם הֵם שׁוֹנְאִים אֶתְכֶם, וּמִרְבִּיתֶם מִשְׁחָתִים.
9. הֵם (הַפְּגִינִים) מְכָרוּ אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהָ בְּמַחִיר מְאֹד זֹל, וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְּלַקֵּת בְּשָׂבִילוֹ. מָה רָעִים מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הֵם לֹא יִתְחַשְּׁבוּ בְּקִרְבַּת הַדָּם אֲשֶׁר בֵּינֵם לְבֵין הַמִּמְאֲמִינִים וְלֹא בְּהִתְחַיְבוּת שְׁנֵתָנוּ לָהֶם. כָּל אֱלֹהָ הֵם אֲנָשִׁים תּוֹקְפָנִים.
11. אוּלַם אִם יַחְזִירוּ בְּתִשׁוּבָה, וּיִקְיָמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְיִשְׁלְמוּ אֶת הַזָּכָאת, יִהְיוּ אַחֲיֶכֶם לְאֻמוֹנָה. וְנִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
12. אֲדָּ אִם (הַכּוֹפְרִים) הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם לְאַחֵר שֶׁהִתְחַיְבוּ לְקִיּוֹם וְהִשְׁמִיצוּ אֶת דִּתְכֶם, כִּי אִזּוּ הִלַּחְמוּ בְּרָאשֵׁי הַכְּפִירָה, כִּי אִין אֲמוֹן לָהֶם, לְמַעַן יִמָּנְעוּ מִמַּעֲשִׂים כְּאֵלֶּה.
13. הֲלֹא תִלַּחְמוּ בְּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִפְרוּ אֶת שְׁבוּעוֹתֵיהֶם, וּפָעְלוּ לְגִרְשׁ אֶת הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד מִמֶּכָּה),¹ וְתִקְפוּ אֶתְכֶם לְרֹאשׁוֹנָה? הִירָאִים אַתֶּם מֵהֶם? הֵן אֱלֹהָ רָאוּי יוֹתֵר שְׁתִּירָאוּ מִמֶּנּוּ אִם בְּאַמַּת אַתֶּם מִמְאֲמִינִים.
14. הִלַּחְמוּ אִפּוֹא בָּהֶם, וְאֱלֹהָ יַעֲנִישׁ אוֹתָם בִּידֵיכֶם וְיִשְׁפִּיל אוֹתָם וְיָבִיא לָכֶם נֶצְחוֹן עֲלֵיהֶם וְיָבִיא הַנָּאָה לְלִבּוֹתֵיהֶם שֶׁל אֲנָשִׁים מִמְאֲמִינִים,
15. וְיִרְחִיק כַּעַס לִבּוֹתֵיהֶם, וּיִקְבֹּל אֱלֹהָ חֲזָרְתוֹ בְּתִשׁוּבָה לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
16. הָאִם חֲשַׁבְתֶּם שְׂאֵלֶּה יָנִיחַ לָכֶם לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדַע מִי מִכֶּם הַשְׁתַּתֵּף בְּגִ' הָאֵד (מֵאַבֶּק בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ) וְלֹא לָקְחוּ לָהֶם יְדִידִי נָפֶשׁ זֹלַת אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ וְהַמִּמְאֲמִינִים? אֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.²

קטע 3

17. אֲסוּר לְפָגְנִים לְבָקֵר וּלְשָׂרָת בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ כָּל זְמַן שֶׁהֵם מַעֲדִידִים עַל עֲצָמָם שֶׁהֵם כּוֹפְרִים. אֱלֹהָ, מַעֲשֵׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ, וּבֹאשׁ יִשְׁאַרוּ לְנֶחֱח.
18. בְּמִסְגְּדֵי אֱלֹהָ רִשְׁאֵי לְבָקֵר וּלְשָׂרָת רַק הַמִּמְאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וְהַמְּקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִשְׁלֵם אֶת הַזָּכָאת, הִירָא רַק אֶת אֱלֹהָ, רַק אֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 142, ופי' 179 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 2 - 3.

19. האם אתם חושבים שהשקאת עולים לרגל והשרות במסגד הקדוש שונים למעשיו של המאמין באללה וביום הדין ויצא לג'יהאד בשביל של אללה? אין הם שונים זה לזה אצל אללה. ואללה אינו מדריך את הכופרים.
20. אלה שהאמינו והגרו ויצאו לג'יהאד בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם, דרגתם גבוהה יותר מכל אצל אללה, ואלה הם הזוכים.
21. רבונם יבשר להם כי יעניק להם מרחמיו ושביעת רצון וגנים שבהם צפוי להם אשר נאחי,
22. ובהם ישארו לעולמים, כי אצל אללה השכר הגדול ביותר.
23. הוי המאמינים! אל תקחו את אבותיכם ואחיכם למגנים לכם, אם הם בוחרים בכפירה במקום האמונה,¹ וכל הלוקח אותם כמגנים הוא מן הכופרים.
24. אמר, אם אבותיכם ובניכם ואחיכם ונשותיכם וקרובי משפחתכם, ורכוש שרכשתם, וסחורות שאתם חוששים לאי מכירתן, ומשכנות נעימים לכם, אם כל אלה אהובים עליכם יותר מאללה ומשליחו ומחציאת לג'יהאד בשבילו, אז המתינו עד שייבצע אללה את דברו, כי אללה לא ידריך את האנשים המשחתים.

קטע 4

25. אללה עזר לכם והעניק לכם נצחון במקומות רבים. אמנם ביום חוננו² באשר מספרכם הגדול נתן לכם בטחון, אבל לא הועיל לכם במאומה, ומרחבי הארץ נעשו צרים לכם, וגם ברחתם מן הקרב,
26. אז הוריד אללה את שכנתו על שליחו ועל המאמינים, והוריד חיילים שנסתרו מעיניכם, והעניש את הכופרים, וזה העניש של הכופרים.
27. ולאחר מכן יקבל אללה תשובת כל מי שירצה (מן הכופרים), כי אללה סולח ורחום.
28. הוי המאמינים! הפגניים טמאים הם, ואסור להם להתקרב אל המסגד הקדוש לאחר השנה הזאת. ואם אתם חוששים למחסור (בגלל הפחתת ההכנסות). אללה בחסדו ימלא חסרונכם אם ירצה, כי אללה יודע ורחם.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 22.

2. חוננו, עמק בקרבת מכה היה בו קרב חוננו בין המוסלמים לכופרים בשנת 8 להגירה אחרי שחרור מכה מן הכופרים והנצחון הגדול בהנהגת הנביא מוחמד.

29. הִלַּחֲמוּ (בְּאֵלָה הַמִּתְמַרְדִּים) מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֶּפֶר הַלֵּא מֵאֲמִינִים בְּאֵלָה וְלֹא בְּיוֹם הַדִּין וְאִינִם אוֹסְרִים מִה שְּׁאָסֵר אֵלָה וּשְׁלִיחוֹ וְאִינִם נוֹהֲגִים לְפִי הַדֵּת הָאֲמִתִּית (דֵּת הָאִסְלָאם), עַד שֶׁיִּשְׁלִיכוּ אֶת הַנֶּשֶׁק שֶׁלָּהֶם וְיִשְׁלְמוּ לָכֶם אֶת הַג' זֵיחַ¹ וְיִקְבְּלוּ אֶת שְׁלֹטוֹנְכֶם עֲלֵיהֶם.

קטע 5

30. הַיְּהוּדִים טוֹעֲנִים שְׁעוֹזְרִי² הוּא הֶבֶן שֶׁל אֵלָה. הַנוֹצְרִים אוֹמְרִים, הַמָּסִיחַ הוּא הֶבֶן שֶׁל אֵלָה. זֶה דְּבָרָם הֵם אֲשֶׁר בָּדוּ. דְּבָרָם זֶה דּוֹמֶה לְדַבְּרֵי אֵלָה שֶׁכָּפְרוּ לַפְּנִיָּה. יִקְלַל אוֹתָם אֵלָה כִּי הֵם סוֹטִים מִן הָאֲמֶת אֶל הַשֶּׁקֶר.

31. הֵם (הַיְּהוּדִים) לָקְחוּ אֶת הַרְבֵּנִים שֶׁלָּהֶם,³ וְ(הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַנְּזִירִים שֶׁלָּהֶם לְאֲדוֹנִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה. גַּם (הַנוֹצְרִים) לָקְחוּ אֶת הַמָּסִיחַ עֵיסָא בֶּן מָרִים לְאֲדוֹן מִבְּלַעֲדֵי אֵלָה, אֵף עַל פִּי שֶׁנִּצְטוּ לַעֲבֹד רַק אֵלָה אֶחָד שְׂאִין אֵלָה זוּלָתוֹ. לוֹ הִשְׁבַּח מַעַל כָּל מַה שֶּׁהֵם מְשִׁתְּפִים לוֹ.

32. הֵם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אוֹר אֵלָה בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אֲדָּ אֵלָה יִגְבִּיר וְיִשְׁלִים אֶת אוֹרוֹ עַל כָּרְחֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

33. הוּא (אֵלָה) אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַּד) בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּבִדֵּת הָאֲמֶת (הָאִסְלָאם), כְּדִי שֶׁיַּעֲלֶה אוֹתָהּ עַל כָּל הַדֵּתוֹת, אֲכַפּוּ אִם שָׁנְאוּ זֹאת הַפְּגִנִּים.

34. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! יֵשׁ רַבִּים מִהַרְבָּנִים שֶׁל הַיְּהוּדִים וְהַנְּזִירִים שֶׁל הַנוֹצְרִים מְנַצְּלִים אֶת רְכוּשׁ הָאֲנָשִׁים בְּלֹא צֶדֶק, וּמוֹנְעִים אֲנָשִׁים מִלְּלַכֵּת בְּשָׁבִיל שֶׁל אֵלָה. אֲדָּ לֹאֵלָה אֲשֶׁר יַצְבְּרוּ זֶהָב וְכֶסֶף, וְלֹא יוֹצִיאֻם בְּשָׁבִיל שֶׁל אֵלָה, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,

35. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִלְהִיטוּ אֶת (מִטְבְּעוֹת הַזֶּהָב וְהַכֶּסֶף) בָּאֵשׁ גִּיהֶנֶם, יִטְבַּע בְּכוֹהֵה עַל מִצְחֵיהֶם, צִדֵּיהֶם, וְגִבֵּיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, זֶה מַה שֶּׁצִּבְּרָתֶם לַעֲצֻמְכֶם, טַעֲמוּ אִפּוֹא אֶת אֲשֶׁר צִבְּרָתֶם.

36. הִנֵּה מִסְפַּר הַחֲדָשִׁים אֲצֵל אֵלָה שְׁנַיִם-עָשָׂר חֲדָשׁ בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלָה⁴ מִיוֹם שֶׁבָּרָא אֵלָה שְׁמַיִם וָאָרֶץ. אַרְבַּעָה מֵהֶם קְדוּשִׁים. זֹאת הַדֵּת הַנִּכּוֹנָה. וְלֹא תִגְרְמוּ בָּהֶם עוֹל לַעֲצֻמְכֶם.⁵ אֲדָּ הִלַּחֲמוּ בַּפְּגִנִּים כָּלֶם, כְּאֲשֶׁר הֵם נִלְחָמִים בָּכֶם כָּלֶם, וְדַעוּ כִּי אֵלָה הוּא עִם הַיְּרֵאִים.

1. מס מיוחד שהוטל על יהודים ונוצרים תחת שלטון האסלאם.

2. עוזר, הוא עזרא הסופר. לפי התלמוד הוא כתב את התורה אחרי שכמעט ונשחח.

3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 79 - 80.

4. בערבית אל-לוּח אל-מִחְפּוּט = הלוּח השמימי הכולל כל מה שגלוי וידוע אצל אללה.

5. ר' סורת אל-חג' 22: 25.

37. דחוי חדש קדש מהשנה אינו אלא הוספה בכפירה, ויתעו בו הכופרים; שנה אחת יחללו אותו ושנה אחרת יקדשו אותו, כדי להתאים עם מספר החדשים שאללה קדש, ובזה הם מחללים את מה שאללה עשה קדוש. המעשה הרע הזה שלהם נעשה יפה בעיניהם. ואללה לא ידריך את הכופרים.

קטע 6

38. הוי המאמינים! מה קורה לכם בפאשר תזעקו למלחמה בשביל אללה, אתם זזים באטיות כאלו נדבקתם אל הארץ? האם רציתם את חיי העולם הזה במקום חיי העולם הבא?¹ תענוגות העולם הזה מעטים מאוד בהשואה לתענוגות העולם הבא.
39. אם לא תצאו להלחם (באויבי אללה ואויביכם), אללה יעניש אתכם עניש מכאיב, ויביא במקומכם אנשים אחרים (שיצאו למלחמה באויב בלי הסוסים), ולא תוכלו להזיק לו במאומה, כי אללה כל-יכול.
40. אם לא תעזרו לו (הנביא), אללה כבר עזר לו בפאשר הוציאו אותו הכופרים (ממכה) כשהוא השני מן השנים;² כשהיו מסתתרים במערה, וכשהוא (הנביא) אמר לחברו, אל תתעצב! אללה הוא עמנו, אז הוריד אללה את שכבתו עליו, וסיע לו בגדודים אשר לא ראיתם, והוא השפיל את דבר הכופרים, ודבר אללה תמיד העליון, כי אללה עזוז וחכם.
41. צאו למלחמה באויב, כשקל או כבד עליכם, ולחמו בשביל של אללה ברכושכם ובנפשותיכם, כי זה טוב יותר לכם, אם יודעים אתם.
42. לו זה היה שלל שאזכים בו ללא מאמץ והדרך קצרה וקלה היו מצטרפים אליך, אך המרחק היה ארוך וקשה יותר מדי בשבילם. והם ישבעו באללה לו יכלנו היינו יוצאים אתכם. ובשבועת שקר קזו יביאו כליון על עצמם, כי אללה יודע שהם משקרים.

קטע 7

43. (ואתה השליח) יסלח לך אללה, מדוע הרשית להם (להחליץ בקלות), לפני שיתגרר לך אלה הצודקים, ותדע מי הם המשקרים.
44. המאמינים באללה וביום הדין אינם מבקשים את רשותך שלא להאבק בשביל של אללה ברכושם ובנפשותיהם. ואללה יודע את היראים.

1. ר' סורת את-תובה 9: 41, ופ' 120, ופ' 122; וסורת מוחמד 47: 38.

2. שני מן השניים, המדובר הוא בנביא ובאבו בכר, חברו הקרוב ביותר של הנביא.

45. רק אלה שאינם מאמינים באלה וביום הדין ויש חשד בלבובתיהם שואלים את רשותך כדי לא להאבק בשביל של אלה, והם מבבלים בחשד שלהם.
46. לו רצו לצאת לג' האד אתך, היו מתכוננים, אולם אלה לא אהב את יציאתם אתך, לכן מנע מהם לקום ולצאת, ונאמר להם, השארו עם אלה שאינם יכולים לצאת (כמו הנשים, והילדים, והזקנים, והחולים, וכו').
47. אלו יצאו אתכם, היו מפיצים בבלול דעת ביניכם, והיו ממחרים ביניכם להקטית אחד נגד האחר ליצר פרוד בקרבכם, ויש אחדים מכם הנוטים לשמע להם. אלה מכיר את הצבועים.
48. כבר מקדם זממו ליצר מחלקות בין המאמינים, ונסו להפוך לה את העניינים להקשילך, עד אשר הופיעה האמת ודבר אלה נצח, והם מלאי רגז.
49. ויש ביניהם מי שאומר, הרשה לי לא להצטרף אליך, ואל תעמידני במבחן, וכבר נכשלו במבחן, וגיהנם מקיפה בכופרים מכל הצדדים.
50. ואם מה שהוא טוב יקרה לך, זכריע להם מאוד, ואם יפגע בך אסון, יאמרו, טוב שדאגנו לעצמנו ולענייננו, ויתרחקו ממך שמחים למה שפגע בך.
51. אמר, כלום לא יפגע בנו חוץ ממה שאלה כתב לנו, הוא המגן עלינו, ועל אלה סומכים המאמינים.
52. אמר, אתם (הכופרים) מצפים שיקרה לנו אחת משתי הטובות מעם אלה, (נצחון או מות קדושים), אך אנחנו מצפים לכם שאלה יפגע בכם בענש, מלפניו או בדינו. המתינו, וגם אנחנו ממתינים עמכם.
53. אמר (לצבועים), אם תוציאו ממון מרצון או מבלי רצון, לא יתקבל מכם, כי אתם אנשים משחתיים.
54. הסבה שמנעה מן ההון שהוציאו להתקבל, היא, היותם כופרים באלה ובשליחו, ובהקמתם את התפלה באי רצון, ובהוציאם מההון שלהם בעל כרחם.
55. אל תתפעל מעצמת הונם ורב בניהם, כי אלה נתנו להם כל זה כענש בעולם הזה עד שימותו ככופרים.¹

56. הם (הצבועים) נשבעים, כי הם שיכים לכם (למאמינים), אבל הם לא שיכים לכם, והם עושים זאת מתוך פחד,
57. לו היו מוצאים מחסה או מערה, או מקום אחר שיוכלו להסתתר בו, היו נכנסים אליו בחפזון.
58. יש באלה מביניהם שלועגים לך (הנביא) בגלל חלקת כספי הצדקה, כי אם יקבלו חלק ישמחו, ואם לא יקבלו ירגזו,
59. לו רק היו מסתפקים במה שאללה ושליחו נותנים להם, והיו אומרים, דינו באללה, הוא יתן לנו מחסדו, וגם שליחו יתן לנו, ורק את אלה לבדו אנחנו שואלים.

קטע 8

60. כספי הצדקות (הנכסות) מיעדים לעניים, למסכנים, ולפקידים הפועלים לגבות את הצדקות, ולאלה שאתם מקרבים את לבותיהם לאסלאם, ולשחרור עבדים, לשקועים בחובות, ולממן (העובדים) בשביל של אלה, ולנוסעים רחוק מן הבית שאזל כספם, החלקה הזאת היא מצוה מאלה. אלה יודע וחקם.
61. יש ביניהם (הצבועים) באלה המציקים לנביא, ואומרים, הוא מטה און ומאמין לכל אחד. אמר, הוא און המקשיבה לכל דבר טוב שאתם אומרים לו, והוא מאמין באללה, ומאמין למאמינים, גם הוא רב רחמים לאלה שהאמינו מביניהם. אך לאלה המציקים לשליח אלה צפוי ענש מכאיב.
62. הם (הצבועים) נשבעים לכם באללה לרצותכם, אך מוטב להם כי ירצו את אלה ואת שליחו אם באמת הם מאמינים.
63. האם אינם יודעים, כי המתנגד לאללה ולשליחו מחפה לו אש הגיהנם, ובה ישאר לנצח? זו החרפה הגדולה.
64. הצבועים מפחדים שמא תורד סורה¹ מן השמים אשר תודיע להם על מה שהם מסתירים בלבותיהם (מן הכפירה). אמר להם, המשיכו להלעיג, אלה מגלה את מה שאתם מפחדים ממנו.
65. אם תשאל אותם (אודות מה שהם אומרים נגדך), יאמרו, היינו מתלוצצים. אמר, האם באללה, ובאותותיו, ובשליחו אתם מתלוצצים?

66. אל תתנצלו! כבר חזרתם לכפירה לאחר שהאמתתם, אם נסלח לקבוצה מכם (שחזרה בתשובה), נעניש קבוצה אחרת על כי חטאה.

קטע 9

67. הצבועים והצבועות הם אותו מין; מצוים לעשות את האסור (הרע), ואוסרים את המתר (הטוב), ואינם מוציאים מהונם בצדקה. הם שכוו את אללה, והוא שכח אותם (מרחמיו). הצבועים הם המשתחיתים.¹
68. אללה הבטיח לצבועים ולצבועות ולכופרים את אש גיהנם, לנצח יחיו בה, והיא מנת חלקם, ואללה קלל אותם, ומחכה להם ענש מתמיד.
69. (מעשיכם אתם הצבועים) דומים למעשיהם של אלה שקדמו לכם, אמנם הם היו חזקים מכם ועשירים יותר מכם עם יותר בנים, והם נהנו מאוד ממה שנתן להם, גם אתם נהניתם בחלקכם כמו אלה שהיו לפניכם והם נהנו ממה שנתן להם, וישקעכם בדברי שקר על אללה כפי ששקעו. אלה חלדו עמלם לאבוד בעולם הזה ובעולם הבא יהיו המפסידים.
70. האם לא קבלו את תולדות אלה שקדמו להם, העמים של נוח, ועאד, ות'מוד, והעם של אבראהים, ותושבי מדן, והערים ההפוכות (אנשי לוט), אשר השליחים שללהם הביאו להם אותות בהירים. (אמנם הם הכחישו את אותות אללה, לכן הוא העניש אותם). לכן אללה לא עשה להם עול, הם גרמו עול לעצמם.
71. המאמינים והמאמינות מגנים איש לרעהו. מצוים לעשות את המתר (הטוב), ואוסרים את האסור (הרע),² ומקימים את התפלה, ומשקמים את הזכאת, ומצייתים לאללה ולשליחו. אלה ירחם אללה עליהם (ביום הדין). אללה עזוז וחכם.
72. אללה הבטיח למאמינים ולמאמינות גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, אשר בהם יהיו לעולמים, ומשכנות נעימים בגני עדן, נוסף לכל זה רצון מאת אללה, זוהי הזכיה הגדולה ביותר.

קטע 10

73. הוי הנביא! צא לג' האד נגד הכופרים (של מכה וישאר השבטים הערביים) והצבועים, ואל תרפה מהם, כי מעונם יהיה גיהנם, וכמה רע המעון.

1. ר' סורת אל-ג'א'יה 45 : 34.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 104.

74. הם (הצבועים) נשבעים באללה שלא אמרו דבר (המזיק לנביא ולמאמינים). אמנם, הם אמרו את אמרת הכפירה, וכפרו לאחר שהיו מסלמים, וזממו (להרג את השליח), אבל הם נכשלו. הרגיו אותם שאללה ושליוח עשו מהם עשירים בברכת אללה שהעניק להם על ידי שליחו. לכן, אם יחזרו בתשובה, זה יהיה יותר טוב בשבילם, אבל אם יתרחקו מן האסלאם, אללה יעניש אותם ענש מכאיב בעולם הזה ובעולם הבא. ולא יהיה להם בארץ מגן ולא עוזר.
75. ויש באלה מביניהם שהתחייבו לאללה, אם הוא יתן לנו מחסדו, נתן צדקה ונהיה מן הישרים.
76. ואולם כאשר העניק להם מחסדו, הם החזיקו אותו (ולא נתנו צדקה), ופנו ערך כשהם סוטים רחוק מן האסלאם.
77. לכן אללה הוסיף צביעות בלבותיהם, עד ליום אשר יפגשוהו (יום הדין) בגלל שהם לא מלאו התחייבותם לאללה, ונשקרו.
78. האם אינם יודעים כי אללה יודע סודם ודבר סתרים, וכי אללה יודע את הנסתרות?
79. אלה (הצבועים) שפוגעים במאמינים (העשירים) המתנדבים לתת צדקה, וגם הם פוגעים במאמינים (העניים) שבקשי יכולים לתת צדקה, הם (הצבועים) לועגים להם, אללה ילעג להם, ולהם ענש מכאיב.
80. לא משנה אם תתפלל בשבילם שאללה יסלח להם, או לא תתפלל, אפלו אם תתפלל למענם שבעים פעם, אללה לא יסלח להם בשום אופן, משום שכפרו באללה ובשליחו, ואללה לא ידריך את המשחיתים.

קטע 11

81. אלה שנשארו בבתייהם (והשתמטו) ולא הצטרפו לשליח אללה (בצאתו לתבוכ)¹ שמחו שלא יצאו, באותו זמן סרבו לקיים ג' האד ברכושם ובנפשותיהם בשביל של אללה. ואמרו אחד לשני, אל תצאו לג' האד בחם. אמר, האש של גיהנם לוקטת יותר, לו רק הבינו,²

1. תבוכ, מקום בצפון החג'אז קרוב לגבולות ממלכת ירדן, שיצא אליו הנביא עם המאמינים ממדינה כדי להלחם ברומים, והיו אחדים מהמוסלמים שהשתמטו מיציאה עם הנביא בגלל הפחד והחוס בשנת 9 להג'רה. המוסלמים לא נפגשו באויב ולא נפלה מלחמה.

2. ר' סורת אנ-נאס' 4 : 56 ; סורת אל-חג' 22 : 19 - 22 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 15 - 16.

82. הם יִצְחָקוּ מְעַט (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אֲבָל הֵם עוֹמְדִים לְבָכוֹת הַרְבֵּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) כְּעֹנֵשׁ לְמָה שְׁעָשׂוּ.

83. וְכַאֲשֶׁר יִחְזִירְךָ אֵל אֶחָת מִקְבוּצוֹתֵיהֶם (הַצְבוּעִים), וְאִזּוּ יִבְקֹשׁוּ אוֹתְךָ לְהִרְשׁוֹת לָהֶם לְצִאת אֶתְךָ לְקָרֵב. אָמַר, לֹא תֵצְאוּ אִתִּי לְעוֹלָם, וְלֹא תִלָּחֲמוּ אִתִּי בְּאוֹיֵב לְעוֹלָם, בְּפֶעַם הָרִאשׁוֹנָה רְצִיתֶם לְהִשָּׁאֵר בְּבֵית, וְלָכֵן, הִשָּׁאֲרוּ עִם אֵלֶּה הַנְּשָׂאָרִים בְּבֵית, הַחֲלָשִׁים (הַנָּשִׁים) וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).¹

84. וְאַתָּה (הַשְּׁלִיחַ) אַל תִּתְפַּלֵּל לְעוֹלָם עַל גּוֹפֹת אֶחָד מֵהֶם, וְאַל תַּעֲמֹד לִיד קִבְרוֹ לְהִתְפַּלֵּל לְמַעַנּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם כָּפְרוּ בְּאֵלֶּה וּבִשְׁלִיחוֹ וּמָתוּ בְּעוֹדָם מִשְׁחָתִים.

85. וְאַל תִּתְרַשֵּׁם מֵהוֹנֵם הָרֵב וְהַמְסָפֵר הַגָּדוֹל שֶׁל בְּנֵיהֶם. אֵלֶּה רוֹצֵה לְתַת לָהֶם אֵת זֶה כְּעֹנֵשׁ בְּשִׁבְלָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְעַד שְׁיָמוּתוֹ כְּכּוֹפְרִים.²

86. וְכַאֲשֶׁר יוֹרְדֶת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם הָאוֹמֶרֶת, הָאֲמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבַצֵּעוֹ ג' הָאֵד עִם שְׁלִיחוֹ, בְּעֲלֵי הָאֲמָצְעִים מִבְּנֵיהֶם מִיָּד יִשְׁאַלוּ אֵת רְשׁוּתְךָ, וְיֹאמְרוּ, הִרְשָׁה לָנוּ לְהִשָּׁאֵר עִם אֵלֶּה שְׁנֵשָׂאָרִים בְּבֵית (הַנָּשִׁים) וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וְהַחֹלִים).

87. הֵם (הַצְבוּעִים) רוֹצִים לְהִשָּׁאֵר עִם הַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים וְהַזְקֵנִים וּבְעֲלֵי הַמּוֹם, כִּי נֶאֱמָטוּ לְבוֹתֵיהֶם, לָכֵן, הֵם לֹא יָבִינוּ.

88. אֲדָה הַשְּׁלִיחַ (מוֹתָמֵד) וְהַמְאֲמִינִים עִמּוֹ בַּצֵּעוֹ ג' הָאֵד בְּרִכּוּשׁם וּבִנְפִשׁוֹתֵיהֶם, שְׁמור לָהֶם כָּל הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַבָּא) וְהֵם הַמְצַלִּיחִים.

89. אֵלֶּה הַכִּין לָהֶם גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרָמִים מִתְחַתֵּיהֶם. לְנֶצַח יִחְיוּ בָּהֶם, וְזוֹ הַזְכִּיָּה הַגָּדוֹלָה.

קֶטַע 12

90. הַמִּתְנַצֵּלִים מִבֵּין שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר בָּאוּ (אֶל הַשְּׁלִיחַ) לְהִתְנַצֵּל לְפָנָיו עַל הַמַּצָּב הַקָּשָׁה שֶׁלָּהֶם, לְמַעַן שְׁיִרְשָׁה לָהֶם לֹא לְצִאת אֶתוֹ לְקָרֵב, וְהַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאֵלֶּה וּלְשְׁלִיחוֹ עוֹד לֹא יָצְאוּ עִם הַנְּבִיא. עֹנֵשׁ מְכַאֵיב יִפְגַּע בְּאֵלֶּה שֶׁכָּפְרוּ מִבְּנֵיהֶם.

91. אֵין חֶטָא עַל הַחֲלָשִׁים וְהַחֹלִים וְלֹאֵלֶּה שְׁאִין לָהֶם הָאֲמָצְעִים לְהַכִּין אֵת עַצְמָם לְצִאת עִם הַשְּׁלִיחַ לְקָרֵב, אִם הֵם נִשְׁאָרוּ נְאֻמָּנִים לְאֵלֶּה וּלְשְׁלִיחוֹ, כִּי אֵין סִבָּה לְהַעֲנִישׁ אֵת עוֹשֵׁי הַטּוֹב, וְאֵלֶּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ,

1. ר' סורת אל-פתח 48 : 15.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 55.

92. גם אין חטא על אלה אשר באו אליך (השליח) למען תעזור להם באמצעי רכיבה כדי לצאת אתך לקרב, ואמרת להם, אין לי שום אמצעים לתת לכם, ואז חזרו וענייהם זולגות דמעות מצער, כי אין להם את האמצעים לצאת אתך.

חלק 11

93. האשמה היא על העשירים השואלים את רשותך להשאיר עם אלה הנשארים בבית (הנשים והילדים והזקנים וכו'), ואללה אטם את לבותיהם, ואין הם יודעים (הענש המכחך להם עם אללה).
94. הם מנסים להתנצל אליכם בשובכם אליהם. אמר, אל תתנצלו! לא נאמין לכם בכלל, משום שאללה גלה לנו את הענין שלכם, אללה ושליוחיו יראו את מעשיכם, ובסוף תחזרו אל יודע הנסתרות והנגלות, והוא יודיע לכם את אשר עשיתם.
95. כאשר תחזרו אליהם (מהמסע שלכם), הם (הצבועים שפחדו להשאיר בבית) ישבעו לכם באללה כדי שלא תשאלו אותם אודות מה שעשו, עזבו אותם לנפשם, כי טמאים הם. מעונם גיהנם, כענש למה שעשו.
96. הם ישבעו לכם כדי שתהיו מרצים מהם, אפלו אם תהיו מרצים מהם, אללה לא יהיה מרצה מהאנשים המשחתים.
97. שוכני המדבר הם הכופרים והצבועים ביותר, וראויים יותר שלא ילמדו את החקים שאללה הוריד מן השמים על שליוחו. אללה יודע וחקם.
98. יש בין שוכני המדבר כאלה הרואים כקנס את מה שהם מוציאים (בשביל של אללה), ומחכים שאסון ורעה יפגעו בכם, אך האסון והרעה יפגעו בהם. אללה שומע ויודע,
99. אך יש בין שוכני המדבר כאלה המאמינים באללה וביום הדין, הרואים במה שהם מוציאים (בשביל של אללה) אמצעי התקרבות לאללה וקבלת תפלות השליח (מוחמד) בשבילם, באמת התקרבות היא להם, ואללה יכניסם ברחמיו, כי אללה סולח ורחום.
100. אללה מאד מרצה מהראשונים של המהגרים (המאמינים של מכה) והתומכים (המאמינים של מדינה) ואללה אשר המשיכו במעשים הטובים אחריהם, והם מרצים ממנו, והוא הכין להם גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, וישפנו בהם לנצח, וזוהי הזכיה הגדולה.¹

1. ר' סורת אל-בקה 2: 218; סורת אאל עמראן 3: 195; סורת אל-אנפאל 8: 72 - 75; סורת את-תובה 9: 20; סורת אנ-נחל 16: 41, ופ' 110; וסורת אל-חגי' 22: 58.

101. יש צבועים מבין שוכני המדבר אשר סביבכם ומשוכני מדינה הרחיקו לכת בצביונותם, שאתה לא מכיר אותם, אמנם אנחנו מכירים אותם. נעניש אותם פעמים (בעולם הזה). ולאחר מכן גם יוחזרו אל ענש עצום (בעולם הבא).
102. ואמנם ישנם אחרים (מאנשי מדינה) שהודו בחטאם וחזרו בתשובה, וכך ערבבו מעשה טוב במעשה רע. יתכן שאללה יקבל חזרתם בתשובה, כי אללה סולח ורחום.

קטע 13

103. קבל מרכושם צדקה לטהרם ולזכותם בה, והתפלל בעדם, כי תפלתך מרגיעה אותם, ואללה שומע ויודע.
104. האנשים יודעים כי אללה מקבל את חזרת עבדיו בתשובה, ומקבל את הצדקה שהם נותנים. אללה הוא המקבל את חזרת עבדיו בתשובה ורחום.
105. אמר, עשו (מעשים טובים), ואללה יראה את מעשיכם, וכן גם שליחו, וגם המאמינים, ולאחר מכן תחזרו אל יודע הנסתר והנגלה, והוא יודיע לכם על אשר עשיתם.
106. ויש כאלה שדינם נדחה, מחכים לדיו של אללה, אולי יעניש אותם או יקבל את חזרתם בתשובה, כי אללה יודע וחכם.
107. ואלה (מבין הצבועים) שהקימו מסגד לשם הצדקה (למאמינים)¹ וכפירה, ולזרוע הפרדה בין המאמינים, וכדי שישמש מקלט לכל אלה שנילחמו באללה ובשליחו מלפנים. הם נשבעים, התכוונו רק לטובה, ואולם אללה יעיד כי הם משקרים.
108. לעולם לא תקים תפלה בו. את המסגד שנוסד מהיום הראשון על יראת אללה,² ראוי יותר שתקים בו תפלה. יש בו אנשים שאוהבים להסתיר, ואללה אוהב את המסתרים.
109. האם את מי שישד את בנינו על יראה ורצון מאללה טוב יותר או מי שישד את בנינו על שפת תהום שהתמוטט בו אל אש גיהנום? אללה לא ידריך את הכופרים.
110. את בנינם (של הצבועים) אשר בנו ממשיך להיות חרדה בלבותיהם עד אשר לבותיהם יקרעו. אללה יודע וחכם.

1. מסגיד אצי-צ'ראר שהקימו הצבועים להתקין המוסלמים במדינה ממנו. אבל הנביא והמוסלמים הרסו אותו לפני שהצבועים יכלו לבצע את מזימתם.

2. מסגיד קובא' קרוב למסגד הנביא במדינה.

קטע 14

111. אֵלֶּלָה קִנְהָ מִהַמְאֲמִינִים אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם וְהוֹנֵם תַּמּוּרֹת הַגֹּן, אִם יִלְחַמוּ בַשָּׂבִיל שֶׁל אֵלֶּלָה, וְהֵם הוֹרְגִים אוֹ נִהָרְגִים. זוֹהִי הַבְּטָחָה אֲמִתִּית מִמֶּנּוּ בַתּוֹרָה וּבִאֲנִי' יֵל וּבִקּוּרָאָן, וּמִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֵלֶּלָה בְּקִיּוּם הַבְּטָחָתוֹ? לָכֵן קִבְּלוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה בְּעֶסְקָה אֲשֶׁר כָּרְתֶם עִם אֵלֶּלָה. זוֹהִי הַזְכָּיָה הַגְּדוֹלָה.
112. אֵלֶּלָה הֵם, הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, וְהַעוֹבְדִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַמְשַׁבְּחִים אֶת אֵלֶּלָה, וְהַצְמִים, וְהַכּוֹרְעִים, וְהַסּוֹדִידִים בַּתְּפִלָּה לֵאמֹר, וְהַמְצִיּוֹם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְהַאֲסִירִים אֶת הָרַע, הַמְקִימִים אֶת דִּינֵי אֵלֶּלָה, וּבִשְׂרֵט טוֹבוֹת לַמְאֲמִינִים.
113. אֵין לִנְבִיא וְלַמְאֲמִינִים לְשָׂאֵל מֵאֵלֶּלָה סְלִיחָה עַל הַפְּגָמִים, אֲפֹלוּ אִם הֵם קְרוֹבֵי מִשְׁפָּחָה, לְאַחַר שֶׁהִתְבָּרַר לָהֶם כִּי הֵם אֲנָשֵׁי גִיָּהֵם.
114. הַסְּלִיחָה שֶׁשָּׂאֵל אֲבֵרָאֵהִים אֶת אֵלֶּלָה לְמַעַן אֲבִיו לֹא הִיָּתֶה אֶלָּא בְּגִלְל הַבְּטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ, וְאוֹלָם כֹּאֲשֶׁר הִתְבָּרַר לוֹ כִּי אוֹיֵב הוּא לֵאמֹר מִשְׁדָּךְ יָדוֹ מִמֶּנּוּ, כִּי אֲבֵרָאֵהִים הִיָּה מְרַבֶּה הַתַּחֲנוּנוֹת אֶל אֵלֶּלָה וּמִתּוֹן.
115. אֵלֶּלָה לֹא הִיָּה מִתְּעָה אֲנָשִׁים לְאַחַר שֶׁהִדְרִיד אוֹתָם עַד שִׁיבְהִיר לָהֶם מָה עָלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְשׁוֹר אֶת עֲצָמָם מִזְּעֻמוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
116. לֵאמֹר מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא מַחֲיָה וּמַמִּית, וְאֵין לָכֵם זִילְתוֹ מִגֹּן אוֹ עוֹזֵר.
117. אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת הַנְּבִיא וְהַמְהַגְרִים וְהַתּוֹמְכִים, וְכָל אֵלֶּלָה שֶׁהִצְטָרְפוּ אֵלָיו בְּזִמְן הַמְצִיּוּקָה (בְּזִמְן הַמַּסָּע הַקָּשֶׁה לְתַבּוּכָה) לְאַחַר שֶׁהִלְבָּבוֹת שֶׁל חֵלֶק מֵהֶם כִּמְעֵט סְרוּ מִדְּרֹךְ הַיִּשָּׁר, וְאֵז אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי חֲנוּן וְרַחוּם הוּא לָהֶם.
118. כִּמוֹ כֵּן, אֵלֶּלָה קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּת שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים¹ שֶׁלֹּא הִצְטָרְפוּ לִנְבִיא, כֹּאֲשֶׁר הָאָרֶץ עַל כָּל רַחֲבָהּ נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, גַּם נִפְשָׁם נִעְשְׂתָה צָרָה לָהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁאֵין מִפְּלֵט מֵאֵלֶּלָה אֶלָּא בִּפְנִיָּה אֵלָיו, וְאֵז הוּא קִבֵּל אֶת תִּשְׁבוּבָתָם, כִּי אֵלֶּלָה הוּא הַמְקַבֵּל הַחוֹזְרִים בְּתִשְׁבוּבָה, וְהַרְחוּם.

קטע 15

119. הוּי הַמְאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֵלֶּלָה, וְהָיוּ עִם אֲנָשֵׁי הָאֲמִת הַצּוֹדְקִים (בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם).
120. אֲסוּר לְתוֹשָׁבֵי מִדִּינָה וְתוֹשָׁבֵי הַמִּדְבָּר מִסְבִּיב לָהֶם שֶׁלֹּא לְהִצְטָרֵף אֶל שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה (מוֹחַמֵּד), וְלִהְיוֹת אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עַל נַפְשׁוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא יִפְגַּע

1. שלושת האנשים הם: כעב בן מאלכ, וחלאל בן אומייה, ומורארה בן רביעה.

- בָּהֶם צָמָא, עֲיִפּוֹת, חֶסֶר מְזוֹן בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֵן לֹא יִדְּרֻךְ בְּמָקוֹם
אֲשֶׁר יִרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים, וְלֹא יִפְגְּעוּ בְּאוֹיֵב אִיזוֹ פְּגִיעָה כָּל שֶׁהִיא, אֲלֹא
שִׁירָשׁם לְזָכוֹתָם מַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי הוּא לֹא יִקְפֹּחַ שְׂכָר עוֹשֵׂי הַטּוֹב,
121. כָּל הוֹצָאָה שִׁינִי צִיאוֹ אִם גְּדוֹלָה אוֹ קִטְנָה, אוֹ כָּל וְאִדִּי שִׁינִי חֲצוֹ, יִכְתֹּב לָהֶם
(כְּמַעֲשֶׂה טוֹב), עַל מְנַת שְׂאֵלָה יִגְמַל לָהֶם הַגְּמוּל הַטּוֹב בְּיוֹתֵר.
122. אֵין חוֹבָה עַל כָּל הַמַּאֲמִינִים לְצֹאֵת לְמַלְחָמָה בְּאוֹיֵב, דִּי בְּחֵלֶק מִכָּל
קְבוּצָה לְצֹאֵת, לְמַעַן אֵלֶּה שְׂלֹא יֵצְאוּ לְלָמְדוֹ אֶת דָּתָם, וְכֹאֲשֶׁר בְּנֵי
קְבוּצָתָם יַחֲזִירוּ אֲלֵיהֶם מִהַמְּלַחְמָה לְלָמְדוֹ אוֹתָם מִה שֶׁלָּמְדוֹ בְּהַעֲדָרָם
(מִהַנְּבִיא), לְמַעַן שִׁיְהִיו זִהִירִים.

קטע 16

123. הוּי הַמַּאֲמִינִים! הִלַּחֲמוּ בַּכּוֹפְרִים הַשּׁוֹכְנִים קְרוֹב לָכֶם, וְהָיוּ קְשׁוּחִים
אִתְּכֶם, וְדָעוּ כִּי אֱלֹהָ עִם הַיְּרָאִים.
124. וְכֹאֲשֶׁר סוּרָה יוֹרְדַת מִן הַשָּׁמַיִם, אַחָדִים מֵהֶם (הַצְּבוּעִים) אוֹמְרִים
(בְּלַעַג), לְמִי מָכֶם סוּרָה זֹה הוֹסִיפָה אֲמוֹנָה? אַכֵּן לְמַאֲמִינִים הוֹסִיפָה
אֲמוֹנָה, וְהֵם (הַמַּאֲמִינִים) שְׂמֵחִים בָּמָה שְׂאֵלָה נָתַן לָהֶם מִהַאֲמוֹנָה.
125. אֲדָּ לְאֵלֶּה שֵׁשׁ מַחֲלָה לְבַבּוֹתֵיהֶם (הַצְּבוּעִים) הוֹסִיפָה טְמֵאָה עַל טְמֵאָתָם,
וַיִּמְתּוּ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים.¹
126. הֲלֹא יִרְאוּ (הַצְּבוּעִים) שֶׁהֵם נִבְחָנוּ בְּכָל שָׁנָה פַּעַם אוֹ פַּעַמִּים? אֲדָּ הֵם אֵינֶם
חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה וְלֹא נִזְכָּרִים.
127. וְכֹאֲשֶׁר יוֹרְדַת סוּרָה מִן הַשָּׁמַיִם, הֵם (הַצְּבוּעִים) מְבִיטִים אֶחָד בְּשָׁנִי
(וְאוֹמְרִים), הֲאֵם מִיִּשְׁהוּ רוּאָה אֶתְכֶם? וְאַחֵר כֵּן יִסְתַּלְקוּ (אִם מְרַגִּישִׁים
שֶׁלֹּא שָׂמִים לֵב לָהֶם). אֱלֹהָ הִטָּה אֶת לְבַבּוֹתֵיהֶם (מִן הַאֲמוֹנָה), וְהֵם
אֲנָשִׁים חֲסָרֵי בִינָה.²
128. כִּבְּרָ בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּכֶם,³ שְׂכּוֹאֵב לוֹ כָּל צָרָה שֶׁתִּפְגַּע בָּכֶם, וְדוֹאֵג
לָכֶם, וּמְתִיחַס לְמַאֲמִינִים בְּחִמְלָה וְרַחֲמִים,⁴
129. אֲדָּ אִם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ), אֲמַר, דִּינִי בְּאֱלֹהָ, שְׂאִין אֵלֶּה זוּלָתוֹ,
עָלִיו סִמְכָתִי וְהוּא רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הָעָצוּם.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

2. ר' סורת אל-מומדת' 74 : 49 - 51 ; סורת אל-מעארג' 70 : 36 - 37 ; וסורת אצ-צף 61 : 5.

3. ר' סורת אל-בקרה 2 : 129 ; וסורת אאל עמראן 3 : 164.

4. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 215 - 217.

10

סִוְרַת יוֹנוֹס

יוֹנָה

סורה זו קיבלה את שמה «יונוס, יוֹנָה» משום שבה לבד
נזכר ספור עמו של ינוס שהאמינו אחרי שאיים עליהם
ינוס בעונש כבד,
לכן אללה סלח להם. הספור הזה נזכר בקוראן במקומות
אחרים. ר' פ' 98, וסורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88, וסורת
אז-צאפאת 37 : 139 - 148.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אסרא' 17, ופסוקיה מאה
ותשעה. קיבלה את שמה «יוֹנָה» מפסוק תשעים ושמונה.

סורת יונוס 10

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם (הַקוֹרְאֹ),
2. הָאֵם זֶה דָּבָר מוֹזֵר בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים כִּי הִשְׁרִינוּ אֶל אִישׁ מִקְרָבָם (מוֹחֲמֵד),²
וְצוּינוּ לוֹ, הִזְהַר אֶת בְּנֵי הָאָדָם (שֶׁעוֹד לֹא הֶאֱמִינוּ), וּבִשֶּׁר לַמַּאֲמִינִים שְׂנִישׁ
לָהֶם גָּמוּל טוֹב אֲצֶל רַבּוֹנָם.³ אֲדָּהּ הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, זֶהוּ מִכְשָׁף בְּרוּר.
3. רַבּוֹנֵכֶם הוּא אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשִׁשָּׁה יָמִים,
וּלְאַחַר מָכַן עָלָהּ עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, מִנְהַל אֶת עֲנִינֵי הַבְּרִיּוֹת לְבַדּוֹ,⁴ וְאֵין
מִמְלִיץ שְׂמִתָּהּ לוֹ לְהַמְלִיץ בַּפְּנֵי עַל מִישֵׁהוּ בְּלִי הַסִּקָּמָתוֹ.⁵ זֶהוּ אֱלֹהֵה
רַבּוֹנֵכֶם שֶׁעֲלִיכֶם לַעֲבֹדוֹ. הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?⁶
4. כְּלַכֶּם תַּחֲזֹרוּ אֵלָיו (בְּיוֹם הַדִּין), זֶו הַבְּטָחָה אֲמִתִּית שֶׁל אֱלֹהֵה, הוּא בּוֹרֵא
אֶת בְּנֵי הָאָדָם בְּרֵאשִׁית, (וְאַחַר שְׂיָמִית אוֹתָם) הוּא יִבְרָא אוֹתָם שְׁנִית,⁷
לְמַעַן יִגְמַל לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב בְּצִדֵּק, וְלַכּוֹפְרִים יִתֵּן כְּעֹנֶשׁ מִשְׁקָה
רוֹתַח וְעֹנֶשׁ מִכְאִיב עַל כְּפִירְתָּם.⁸
5. הוּא שֶׁעֲשָׂה אֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר שֶׁל אֹזֶר וְאֶת הַיָּרֵחַ כְּאוֹרָה וְקִבַּע לוֹ
מִסְּלוּלִים, לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת מִנְּנֵן הַיָּמִים וְחִשְׁבוֹן הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים,⁹ וְהוּא
בָּרָא אֶת כָּל זֶה בְּאַמֶּת וּלְמַעַן שְׂיִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.¹⁰
6. הִנֵּה בַּחֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם וּבְאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהֵה בְּשִׁמְסִים וּבְאָרֶץ אוֹתוֹת
לְאֲנָשִׁים יִרְאִים.¹¹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 63; סורת צאד 38: 5; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

3. ר' סורת אל-כחף 18: 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59; סורת הוד 11: 6; וסורת סבא' 34: 3.

5. ר' סורת אל-בקהה 2: 255; סורת סבא' 34: 23; וסורת אנ-נגים 53: 26.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; וסורת אז-זוח'ורוף 43: 87.

7. ר' סורת אר-רום 30: 27.

8. ר' סורת אל-ואקעה 56: 42 - 43; סורת צאד 38: 57 - 58; וסורת אר-רחמאן 55: 43 - 44.

9. ר' סורת אל-אנעאם 6: 96; וסורת יא. סין 36: 40.

10. ר' סורת אל-אעראף 7: 5.

11. ר' סורת יונוס 10: 101; סורת יוסוף 12: 105; וסורת סבא' 34: 95.

7. אֵלָה אֲשֶׁר אֵינָם חוֹשְׁבִים לִפְגֹּשׁ אוֹתָנוּ, וְהֵם שְׂמֵחִים בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וּבְטָחוֹ בָּהֶם, וְשָׂכְחוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ,
8. מְעוֹנָם שֶׁל אֵלָה הָאֵשׁ כְּעֹנֶשׂ עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ (מִהַמַּעֲשִׂים הָרָעִים),
9. אוֹלָם אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, רְבוּנָם יִדְרִיךְ אוֹתָם לְמַעַן אֲמוֹנָתָם, (וַיִּכְנִסֶם אֶל גֹּן עֵדֶן), אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתָּם,
10. תִּפְלָתָם בְּגֹן עֵדֶן, «הַשְּׂבַח לָךְ אֵלָה», וּבִרְכָתָם בִּינְיָהם, «שָׁלוֹם»,¹ וְסִיּוּם תִּפְלָתָם, «הַשְּׂבַח לְאֵלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים».²

קטע 2

11. לוֹ הַחִישׁ אֵלָלָה אֶת הָרָעָה לְבִנֵּי אָדָם כְּשֶׁהֵם מְבַקְשִׁים אוֹתָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא מַחִישׁ אֶת הַטּוֹב כְּשֶׁמְבַקְשִׁים אוֹתוֹ, כְּבָר סוֹפֵם בָּא אֲלֵיהֶם,³ אָבֵל אֲנַחְנוּ מְנִיחִים לְאֵלָה אֲשֶׁר אֵינָם מְקוּיִם לְהַפְגִּשׁ עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לְתַעוֹת בְּעוֹרָנָם.
12. וְכֹאֲשֶׁר צָרָה פּוֹגַעַת בְּאָדָם, הוּא יִקְרָא לָנוּ בְּשָׂכִיבָה עַל צִדּוֹ, אוֹ בִישִׁיבָה, אוֹ בַעֲמִידָה,⁴ וְכִשְׁנִסִּיר אֶת הַצָּרָה מֵעָלָיו, הוּא מִתְנַהֵג כְּאִלוֹ לֹא קָרָא אֲלֵינוּ לַעֲזֹר לוֹ לְהַסִּיר צָרָה שֶׁפָּגַעָה בּוֹ, כִּדְ נִרְאָה כִּי טוֹב בְּעֵינֵי הַמְּשַׁחֲתִים הָרַע שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
13. וּכְבָר הַשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם כְּשֶׁהֵם עָשְׂקוּ, לְמִרּוֹת שֶׁשְׁלִיחֵיהֶם הֵבִיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֵדָה הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ, כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַחוֹטְאִים.
14. וְאֵי עֲשִׂינוּ אֶתְכֶם כִּי־וְרָשִׁיָּהֶם בְּאַרְצָה, לְמַעַן נִרְאָה כִּי־צַד תִּתְּנֶהֱגוּ.
15. וּבִהֲקִירָא לִפְנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ בְּהִירִים, אֲמָרוּ אֵלָה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישָׁה עִמָּנוּ (בְּיוֹם הַדִּין), הִבֵּא קוֹרְאָן אַחֵר מִזֶּה אוֹ הַמִּירוּהוּ. אֲמַר, אֵין בִּיכְלָתִי לְהַמִּיר אוֹתוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי. אֲנִי אֶתְנַהֵג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה לִּי, וְאֲנִי יִרְאֵה אִם לֹא אֲצִיֵּת לְרַבּוֹנִי אֲקַבֵּל אֶת הָעֹנֶשׂ שֶׁל יוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין).
16. אֲמַר, לוֹ רָצָה אֵלָלָה, לֹא קִרְאָתִי אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) לִפְנֵיכֶם, וְהוּא לֹא הֵבִיא אוֹתוֹ לִידִיעַתְכֶם, וּכְבָר שְׁהִיתִי בִּינֵיכֶם חֶלֶק גָּדוֹל מִחֵי לִפְנֵי, ⁵ הָאֵם לֹא תִבְיֵנוּ?

1. ר' סורת אר-רעד 13: 23 - 24; סורת אל-אחזאב 33: 44; סורת יא. סין 36: 58; וסורת אל-ואקעה 25: 26.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 1; וסורת אל-כהף 18: 2 - 3.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 11.

4. ר' סורת פוצלת 41: 51.

5. הנביא מוחמד קבל ההשראה הראשונה כשהוא היה בן ארבעים שנה.

17. ומי חוטא יותר ממי שבודד שְׁקָרִים על אֱלֹהָ אוּ מִכְחִישׁ אֶת אוֹתוֹתָיו? הַפּוֹשְׁעִים לֹא יִצְלִיחוּ,¹
18. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) עוֹבְדִים מִבְּלַעַדִי אֱלֹהָ (אֱלִילִים) אֲשֶׁר לֹא יִזְקוּ לָהֶם אוּ יוֹעִילוּ לָהֶם, וְאוֹמְרִים, אֵלֶּה יִמְלִיצוּ עָלֵינוּ בְּפָנֵי אֱלֹהָ. אָמַר, הֲאִם אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֱלֹהָ מָה שֶׁהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּשָׂמִים וּבְאַרְצֵי? יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה שְׁמוֹ מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ!
19. בְּנֵי אָדָם כֻּלָּם הָיוּ מֵאֲמִינִים בְּדַת אַחַת, וְאָז נִחְלְקוּ בֵּינֵיהֶם (אֲחָדִים כְּפָרוּ וְאֲחָדִים נִשְׁאַרוּ מֵאֲמִינִים בְּאֱלֹהָ), וְלֹא הִחְלְטָה קוֹדֶמֶת שֶׁל רִבּוֹנָה, הִיָּה נִשְׁפָּט בֵּינֵיהֶם אוֹדוֹת מָה שֶׁנִּחְלְקוּ בּוֹ.
20. הֵם אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ (הַנְּבִיא) אוֹת (מוֹחֲשִׁי) מִרְּבוֹנוֹ? אָמַר, הַנִּסְתָּר הוּא רַק בְּיַד אֱלֹהָ, חֲכוּ (לְהִחְלֹטֵת אֱלֹהָ), גַּם אֲנִי אֲחַכֶּה עִמָּכֶם.²

קטע 3

21. וְכַאֲשֶׁר נִעְנִיק לְבִנֵי אָדָם (הַפְּגָנִיִּים) רַחֲמִים אַחֲרֵי צָרָה אֲשֶׁר פָּגְעָה בָּהֶם, וְזָמְמוּ מִזְמָה נֶגֶד אוֹתוֹתָיו. אָמַר, אֱלֹהָ מְהִיר יוֹתֵר בְּמִזְמוֹתָיו נִגְדָּכֶם, אֲכֹן שְׁלִיחֵינוּ (הַמְּלָאכִים) יִכְתְּבוּ אֶת אֲשֶׁר תִּזְמוּ.³
22. הוּא הַמְּסִיעַ אֶתְכֶם בִּיבֶשֶׁה וּבַיָּם, וְלִפְעָמִים קוֹרֶה כְּשֶׁאַתֶּם נִמְצָאִים בְּסַפִּינוֹת הַשְּׁטוֹת עִם רוּחַ טוֹבָה וְהִיִּיתֶם שְׂמֵחִים בָּהּ, וְהִנֵּה תָבוֹא עֲלֵיהֶן רוּחַ סַעֲרָה וְהַגְלִים יַעֲלוּ אֲלֵיהֶם מִכָּל עֵבֶר וְחִשְׁבוּ כִּי הֵם הוֹלְכִים לְאֲבוֹד, הַתְּפַלְּלוּ אֶל אֱלֹהָ בְּמִסִּירוֹת אֶמְתִּית, אִם תִּצִּיל אוֹתָנוּ מִהַצָּרָה הַזֹּאת נִהְיָה מוֹדִים לָךְ עַל חֶסֶדְךָ,⁴
23. וְאוֹלָם לְאַחַר שֶׁהִצִּיל אוֹתָם, הִנֵּה הֵם הִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עוֹל בְּאַרְצָה בְּלֹא צֶדֶק. הוּא הָאֲנָשִׁים! תּוֹצֵאת הָעוֹל שֶׁלְכֶם תַּחֲלוּ עֲלֵיכֶם (בְּיוֹם הַדִּין), מָה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים זֶה רַק תַּעֲנוּג שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְבִסּוֹף תַּחֲזֹרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוּ נוֹדִיעַ לָכֶם מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם.
24. חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְשַׁלֵּם לָמִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִן הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁקוּ אֶת צִמּוֹ הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִהְיֶה לְמֵאֶכְלֵל הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה. וְכַאֲשֶׁר הָאָרֶץ מִתְקַשֶּׁטֶת בְּגוֹנֵי הַצִּמְחִים, וְיוֹשְׁבֵיהָ חֹשְׁבוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְטִים עֲלֶיהָ, וְאִזּוּ בָּאָה

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 21, ופ' 93.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 10 - 11; סורת אל-אסרא' 17: 59; סורת יונס 10: 96 - 97; סורת אל-אנעאם 6: 7; סורת אל-חגיר 15: 14 - 15; וסורת אט-טור 52: 44.

3. ר' סורת יונס 10: 12.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

- פִּקְדָּתָנוּ (לְהַשְׁמִיד אוֹתָהּ) בְּחֹשֶׁכֶת הַלַּיְלָה אוֹ לְאוֹר הַיּוֹם, וְנִהְפָּכָה לְשָׂדֶה
אֲחֵר קָצִיר, כָּאֵלוּ מַעֲוֹלָם לֹא צָמְחָה. כִּדְ נִבְהִיר אֶת הָאוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים
בְּעֵלֵי מַחֲשָׁבָה.¹
25. אֲלֵלָה מִזְמִין אֶל מַעֲוֹן הַשְּׁלוֹם (גֹּן עֵדֶן), וּמְדַרִּיךְ אֶת מִישָׁהוּ רוֹצֶה בְּדֶרֶךְ
הַיָּשָׁר.
26. (אֲלֵלָה מַעֲנִיק אֶת) הַטּוֹב (גֹּן עֵדֶן) לַעֲוֹשֵׁי הַטּוֹב (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעוֹד יוֹתֵר,²
וְאֵת פְּנִיָּהֶם לֹא יִכְסֶּה אֲבָק וְלֹא הַשְּׁפָלָה, אֲלֵה הֵם אֲנָשִׁי הַגֹּן אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ
בּוֹ לְנֶצַח,
27. וּלְאֵלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ מַעֲשִׂים רָעִים הֶעֱנֵשׁ עַל רָעָה רָעָה כְּמוֹתָהּ, וְהַשְּׁפָלָה
תִּכְסֶּה אֶת פְּנִיָּהֶם,³ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֹּן מַפְנֵי אֲלֵלָה, וּפְנִיָּהֶם כָּאֵלוּ כִּסּוּ
בְּקֻטְעֵי לֵיל אֶפֶל, אֲלֵה אֲנָשִׁי הָאֵשׁ אֲשֶׁר יִשְׁאַרוּ בָּהּ לְנֶצַח.
28. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר נֶאֱסַף אוֹתָם יַחְדּוֹ,⁴ נֹאמַר לְפָנָנִים, עֲמְדוּ
בְּמִקְוֹמְכֶם אֲתֶם וְשִׁתְּפִיכֶם (שִׁשְׁתַּפְּתֶם עִם אֲלֵלָה);⁵ וְנִפְרִיד בֵּינֵיהֶם,⁶
וְהַשְׁתַּפִּים (הָאֱלִילִים שֶׁעֲבָדוּ) יֹאמְרוּ, לֹא אוֹתָנוּ עֲבַדְתֶּם,⁷
29. דִּי בְּאֲלֵלָה לָעַד בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם, אָכֵן לֹא שָׁמְנוּ לָב כִּי עֲבַדְתֶּם אוֹתָנוּ,
30. וְאֵז תִּשְׁכַּט כָּל נֶפֶשׁ לְפִי מַעֲשֵׂיָהּ הַקּוֹדְמִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), וְאַחֵר יוֹחֲזָרוּ אֶל
אֲלֵלָה, אֲדוֹנֵם הָאֲמִתִּי, וְיִתְרַחֲקוּ מֵהֶם הָאֱלִילִים שֶׁבָּדוּ.⁸

קטע 4

31. אָמַר, מִי מִפְּרִנֵּס אֶתְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הָאָרֶץ?⁹ וּמִי נָתַן לָכֶם אֶת
הַשְּׁמִיעָה וְאֵת הָרְאִיָּה?¹⁰ וּמִי מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת וְאֵת הַמֵּת מִן
הַחַי?¹¹ וּמִי מְנַהֵל אֶת הָעֲנָנִים (בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ)?¹² הֵם יֹאמְרוּ, אֲלֵלָה.
אָמַר, לָכֵן, לָמָּה לֹא תִירָאוּ אוֹתוֹ?

1. ר' סורת הוד 11: 94 - 95; סורת אל-כהן 18: 45; סורת אז-זומר 39: 21; וסורת אל-חדיד 57: 20.
2. ועוד יותר: להביט אל הפנים של אללה בגן עדן. ר' סורת קאף 50: 35.
3. ר' סורת אאל עמרמן 3: 106 - 107; סורת אבראהים 14: 42 - 44; סורת אש-שורא 42: 45; סורת אל-קיאמה 75: 10 - 12; וסורת עבס 80: 38 - 42.
4. ר' סורת אל-כהן 47: 47.
5. ר' סורת יא. סין 36: 59.
6. ר' סורת אר-רום 30: 14, ופי' 43.
7. ר' סורת מרים 19: 82; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.
8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 13 - 14; סורת אט-טלאק 86: 9; וסורת אל-קיאמה 75: 13.
9. ר' סורת עבס 80: 27 - 31; וסורת אל-מולכ 67: 21.
10. ר' סורת אל-אנעאם 6: 46; וסורת אל-מולכ 67: 23.
11. ר' סורת אאל עמרמן 3: 27.
12. ר' סורת אר-רחמאן 55: 29.

32. וְאָמַר, זֶהוּ אֱלֹהָ רַבּוֹנְכֶם הָאֲמַתִּי. וְאֵין דְּבַר זֹלַת הָאֲמַת חוּץ מִהִתְעִיָּה. לָכֵן, פִּיצַד אַתֶּם סוֹטִים מַעֲבֹדְתוֹ?

33. וְלָכֵן רַבּוֹנְךָ פָּסַק וּבִצֵּדָךְ כִּי פוֹרְקִי עַל שְׁמַיִם לֹא יֵאֱמִינוּ.¹

34. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם (אֱלִילִיכֶם) מִי שְׂיוֹכֵל לְהִתְחִיל אֶת הַבְּרִיאָה וְאֵז יַחֲזִירֶם אֵלָיו? אָמַר, אֱלֹהָ יִתְחִיל אֶת הַבְּרִאוֹת וְאַחֵר כֶּךָ (יִמִּיתֶם וְיַחֲזִיחַ אוֹתָם) יַחֲזִירֶם אֵלָיו (בַּיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים), וְכִיצַד תִּסְטוּ מִדְּרֹךְ הָאֲמַת אֶל דְּרֹךְ הִתְעִיָּה?

35. אָמַר, הָאֵם יֵשׁ בֵּין הַשְּׁתַּפִּים שְׁלָכֶם מִי שְׂיוֹכֵל לְהִדְרִיךְ אֶל הָאֲמַת? אָמַר, רַק אֱלֹהָ מִדְּרִיךְ אֶל הָאֲמַת. לָכֵן מִי שְׂמִדְרִיךְ אֶל הָאֲמַת רְאוּי מִכָּל שְׂנֵאֲמִינוּ בּוֹ, וְלֹא זֶה שְׂאִינוּ מִדְּרִיךְ וְהוּא זָקוּק לְהִדְרִיכָה.² מַה קָּרָה לָכֶם, פִּיצַד אַתֶּם שׁוֹפְטִים?

36. מַרְבִּיתֶם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּזָב, וְאוֹלֵם הַכָּזָב לֹא יוֹעִיל בַּפְּנֵי הָאֲמַת בְּמֵאוֹמָה. אָכֵן יוֹדַע אֱלֹהָ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.

37. אִי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא אֶת הַקּוֹרְאָן מִכָּל מְקוֹר שֶׁהוּא מְלַבֵּד אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשְּׁמַיִם לֵאשֹׁר אֶת הַסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי'ל), וְיֵשׁ בּוֹ הַבְּהִירָה לְמַה שֶׁהוֹרֵד בַּסְּפָרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ, אֵין סִפְּק בּוֹ שֶׁהוּא מַעֵם רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

38. וְאֵם יֹאמְרוּ, הוּא (מוֹחֲמַד) הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הַבִּיאוּ סוּרָה אַחַת דּוֹמָה לוֹ, וְהַזְמִינוּ (לְעִזְרַתְכֶם) כָּל מִי שְׂאֲתֶם יְכוֹלִים מְלַבֵּד אֱלֹהָ, אִם בָּאֲמַת אַתֶּם צוֹדֵקִים.³

39. וְאוֹלֵם הֵם הַכְּחִישׁוּ (אֶת הַקּוֹרְאָן) לַפְּנֵי שֶׁהִבִּינוּ אֶת תַּכְּנוּ וְלֹא יָדְעוּ אֶת פִּשְׁרוֹ. כְּמוֹ כֵּן הַכְּחִישׁוּ (אֶת סִפְרֵיהֶם) אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לַפְּנֵיהֶם, וְיִרְאֶה מַה הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים.

40. וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבִּינֵיהֶם (בְּנֵי הָעָם שֶׁל הַנְּבִיא) שֶׁהֵאֱמִינוּ בּוֹ (בַּקּוֹרְאָן), וְיֵשׁ כְּאֵלָה מַבִּינֵיהֶם שֶׁלֹּא הֵאֱמִינוּ בּוֹ. רַבּוֹנְךָ יוֹדַע טוֹב אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.

קטע 5

41. אִם שְׁלָלוּ אֶת דְּבַרְיָךְ. אָמַר, לִי מַעֲשֵׂי וְלָכֶם מַעֲשִׂיכֶם, אַתֶּם אֵינְכֶם אַחֲרָאִים לְמַה שְּׂאֵנִי עוֹשֶׂה וְאֵנִי לֹא אַחֲרָאִי לְמַה שְּׂאֲתֶם עוֹשִׂים.⁴

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 71.

2. ר' סורת מרים 19 : 42; וסורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 24; סורת אל-אסרא' 17 : 88; וסורת הוד 11 : 13.

4. ר' סורת אל-מומתחנה 60 : 4; וסורת אל-כאפרון 109 : 106.

42. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם שׁוֹמְעִים אוֹתָךְ, (אֲדָּךְ לֹא מְבִינִים מִה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים עַל אֵף שֶׁהֵם לֹא יָבִינוּ?
43. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה מְבִינֵיהֶם שֶׁהֵם מְסַתְּפִלִּים בְּךָ (אֲדָּךְ לֹא רוֹאִים אֶת סִימְנֵי הַנְּבוּאָה שֶׁאַלְלָה נָתַן לָךְ), אוּלָם הַתּוֹכֵל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים עַל אֵף שֶׁהֵם אֵינִים רוֹאִים?¹
44. אֲלָלָה אֵינִי מְקַפֵּחַ אֶת בְּנֵי אָדָם מֵאוֹמָה, אֲדָּךְ הֵם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם.
45. וּבָיִים שֶׁיֵּאֱסֹף אוֹתָם (כָּל בְּנֵי אָדָם) יִרְגִּישׁוּ כְּאֵלֹו שֶׁהוּא (בְּעוֹלָם) רַק שָׁעָה אַחַת,² וַיִּכְרִירוּ זֶה אֶת זֶה (לְזִמּוֹן קֶצֶר מְאוֹד). אֲלָה שְׁלֹא הֶאֱמִינוּ בַּפְּגִישַׁת אֲלָלָה וּפְסִידוֹ וְלֹא יִהְיוּ מְדַרְכִּים.
46. אֲנַחְנוּ יְכוּלִּים לְהִרְאוֹת לָךְ (הַנְּבִיא) חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׂ שֶׁהוֹעֲדָנוּ לָהֶם בַּחַיִּים, אוֹ תַּמּוֹת לִפְנֵי (בּוֹאוֹ שֶׁל הָעֶנֶשׂ). לְבִסּוֹף יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, אַחֵר אֲלָלָה יִהְיֶה עַד לְאַשֶׁר יַעֲשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
47. לְכָל אִמָּה שֶׁקֹּדֶמָה שָׁלַחַנוּ שְׁלִיחִים, וְלֵאחֵר בּוֹא שְׁלִיחִים, יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם (בַּיּוֹם הַדִּין) בְּצִדֵּק וְלֹא יִקְפָּחוּ.³
48. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, מִתִּי גָּבֹא הָאִיִּים הַזֶּה (יוֹם הַדִּין) אִם בְּאַמֶּת אַתָּם צוֹדֵקִים (בְּאִיִּים שְׁלֵכִים)?⁴
49. אֲמֹר, אֵין בִּיכְלָתִי לַעְזֹר לַעֲצָמִי, לְהַסִּיר רָעָה מֵעַצְמִי אוֹ לְהַבִּיא טוֹבָה לַעֲצָמִי בְּלִי רָצוֹן שֶׁל אֲלָלָה. לְכָל אִמָּה נִקְבַּע סוֹף, וְכִשְׁיִגִּיעַ זְמַנָּם (לְמוֹת) לֹא יוֹכְלוּ לְדַחֲוֹתוֹ אֵף בְּשָׁעָה וְלֹא לְהַקְדִּימוֹ.⁵
50. אֲמֹר, אֵידָּךְ אַתָּם מְרַגִּישִׁים אִם גָּבֹא אֲלֵיכֶם עֲנֹשׁ בְּשִׁכְבְּכֶם לַיְלָה אוֹ בַּיּוֹם? וּמִה הַכּוֹפְרִים רוֹצִים בָּזָה שֶׁהֵם מְבַקְּשִׁים לְהַחֲשִׁיוּ?
51. וְכַאֲשֶׁר (יוֹם הַדִּין) יִגִּיעַ תֵּאֱמִינוּ בּוֹ? כָּעַת אַתָּם מֵאֲמִינִים בּוֹ? לְמִרוֹת שֶׁדִּרְשַׁתֶּם לְהַחֲשִׁיוּ?⁶
52. וְאֵז נֶאֱמַר לַכּוֹפְרִים, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֶנֶשׂ הַנִּצְחִי, הָאִם אֵין זֶה הָעֶנֶשׂ הַרְאִי לָרַע שֶׁעָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם)?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 102 - 104 ; סורת אל-מואמנון 23 : 112 - 114 ; סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ;

סורת אנ-נאזעאת 79 : 46.

3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

5. ר' סורת אל-מונאפקון 63 : 11.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 12 ; וסורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

53. הכופרים מבקשים ממך ידיעה עליו, האם הוא אמת? אמר, כן, ברבונאי! אמת הוא, ואתם לא תוכלו להמלט (מהענש של אלה).¹

קטע 6

54. ולו יהיה לכל נפש כופרת כל הון העולם תהיה מוכנה לשלמו כפדיון עבור עצמה.² וכאשר יראו את הענש ירגישו חרטה עמקה, ואז ישפט ביניהם משפט צדק והם לא יעשקו.

55. לאלה כל אשר בשמים ובארץ. והבטחת אלה אמת היא, ואולם מרבייתם (הכופרים) לא יודעים.

56. הוא (אלה) יחיה וימית ואליו תחזרו (ביום תחית המתים).

57. הוי בני אדם! כבר באה לכם דרשה (הקוראן) מרבונכם, ובה רפוי למחלות הלבבות, והדרך, ורחמים למאמינים.³

58. אמר, (הקוראן שבא אליכם) בחסד של אלה וברחמיו, בזאת ישמחו, כי הוא טוב יותר מכל ההון אשר נאספו.

59. אמר, מה אתם חושבים על המזון שאלה יצר לכם, אולם אתם עשיתם חלק ממנו אסור וחלק מתר? אמר, האם אלה הרשה לכם לעשות כן, או תבדו על אלה כזב?⁴

60. ומה דעתם של אלה הבודים על אלה הכזב (פי יקרה) ביום תחית המתים! אלה מעניק חסד לבני אדם, אך מרבייתם אינם מכירים תודה לאלה.

קטע 7

61. אין דבר שתעסק בו, או קריאה שתקרא בקוראן, או כל מעשה שתעשו, מבלי שנהיה עדים לו כשתתחילו לעסק בו, אין דבר שתיחבא מרבונך ולו כמשקל נרעין, בארץ או בשמים, או מה שקטן או גדול ממנו, והכל נרשם בפנקס רשום ברור.⁵

62. המקרבים לאלה לא יהיה עליהם פחד ולא יגון,

63. אלה אשר האמינו וייראו אלה,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 82 ; סורת סבא' 34 : 3 ; וסורת את-תעי'אבון 64 : 7.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 36.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 82 ; וסורת פוצלת 41 : 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 136.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28, ופי' 59 ; סורת הוד 11 : 6 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 213 - 218.

64. לָהֶם הַבְּשׂוּרָה בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. אֵין לִשְׁנוֹת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, זֶה הוּא הָאִשֶּׁר הִגְדֹּל.

65. אֵל יַעֲצִיבוּ אוֹתָךְ דְּבָרֵיהֶם. הַכּוֹחַ הַעֲצוּם כָּלוּ שֵׁיךְ לֹאֲלֹהִים, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.

66. כָּל אִשֶּׁר בְּשָׂמִים וְאִשֶּׁר בְּאֶרֶץ שֵׁיךְ לֹאֲלֹהִים, עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אֵינָם עוֹבְדִים מִה שֶׁהוּא אֱמֶתִי, הֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי כָזָב, וְהֵם מְשַׁקְרִים אוֹדוֹת מִה שֶׁהֵם מִיַּחֲסִים לֹאֲלֹהִים.

67. הוּא (אֱלֹהִים) אִשֶּׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה (חֲשׂוֹד) לְמִנוּחַתְכֶם, וְאֶת הַיּוֹם (מִיָּמִיר) לְמַעַן תִּרְאוּ לְאוֹרֹ, וְיֵשׁ בְּכָל זֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.

68. הֵם (הַנוֹצְרִים) אוֹמְרִים, הוֹלִיד אֱלֹהִים לָךְ, לוֹ הִשְׁבַּח! הוּא הַבִּלְתִּי זָקוּק לְדָבָר, כִּי לוֹ כָּל מָה שֶׁבְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, הָאֵם יֵשׁ לָכֶם שְׁלֹטוֹן (הוֹכָחָה) בָּזֶה? הַתְּאֻמְרוּ עַל אֱלֹהִים אֶת אִשֶּׁר לֹא תִדְעוּ!¹

69. אָמַר, אֱלֹהִים הַטּוֹפְלִים שְׁקָרִים עַל אֱלֹהִים לְעוֹלָם לֹא יַצְלִיחוּ.

70. (הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ) הַנֶּאֱדָה קֶצֶרָה בְּעוֹלָם הִזָּה, וְאִזּוּ יוֹחֲזְרוּ אֵלֵינוּ, וְנִטְעִימָם אֶת הָעֵנֶשׁ הַחֹזֵק עַל כְּפִירָתָם.

קטע 8

71. סֵפֶר לָהֶם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) עַל נוֹחַ כְּשֶׁאָמַר לְבְנֵי עָמוֹ, בְּנֵי עָמִי! אִם נוֹכַחוֹתִי בִּינֵיכֶם וְהִזְכַּרְתִּי לָכֶם אֶת אוֹתוֹת אֱלֹהִים קִשּׁוֹת בְּעֵינֵיכֶם? אֲנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהִים. הַחֲלִיטוּ בִּינֵיכֶם מִה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אִתְּם וְשִׁתְּפִיכֶם אִשֶּׁר צִרְפָּתֶם לֹאֲלֹהִים, וְהִכְרִיזוּ אֶת מָה שֶׁאִתְּם זִמְמִים, וַעֲשׂוּ בִּי מָה שֶׁאִתְּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת, וְלֹא תִצְפּוּ לִי,²

72. וְאִם לֹא תִקְבְּלוּ אֶת שְׁלִיחוֹתִי אֲלֵיכֶם, אֲנִי לֹא שֶׁאֲלִתִּי מִכֶּם שְׁכָר, כִּי שְׁכָרִי מֵאֱלֹהִים, וְצִוִּיתִי לִהְיוֹת מִן הַמְּסַלְמִים (הַמִּתְמַסְרִים לֹאֲלֹהִים).³

73. אֲךֹּ הֵם הִתְנַגְּדוּ לוֹ, וְאֶנְחָנוּ הַצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל אִשֶּׁר הָיוּ עִמּוֹ בַּתִּבָּה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם לְמַחְלִיפִים לְכּוֹפְרִים שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ אִשֶּׁר הִטְבַּעְנוּ. רָאָה מָה הִזָּה סוֹפֶם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.

1. ר' סורת מרים 19: 88 - 95.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 59 - 64; וסורת הוד 11: 54 - 56.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 131 - 132; סורת אל-מאאידה 5: 44; סורת אל-אנעאם 6: 162 - 163; סורת אל-אעראף 7: 126; סורת יונס 10: 84; סורת יוסוף 12: 101; וסורת אנ-נמל 27: 44, ופ' 91.

74. אַחֲרָיו (נוח) שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים¹ לְבְנֵי עֲמִיקָם, וְהֵם הִבִּיאוּ לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, אֲדָּהֶם לֹא הָאֱמִינוּ בָּמָה שֶׁכָּפְרוּ בּוֹ מִקֶּדֶם.² כִּד אֲנַחְנוּ אוֹטָמִים אֶת לִבָּבוֹת אֵלֶּה שֶׁחָרְגוּ מִגְּבוּלוֹת אֶלְלָה.³
75. אַחֲרֵיהֶם (השְׁלִיחִים) שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְהָאֲרוֹן, עִם אוֹתוֹתֵינוּ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי עֲמֹ, אֲדָּהֶם הִתִּיָּהֲרוּ וְהָיוּ אֲנָשִׁים כּוֹפְרִים וְחוֹטְאִים,
76. וְכֹאשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הָאֱמֶת מֵאֲתָנוּ, אֲמָרוּ, זֶה כְּשׁוֹף בְּרוּר.⁴
77. אָמַר מוֹסָא, הָאוֹמְרִים אֲתֵם לָאֱמֶת כֹּאשֶׁר בָּאָה אֲלֵיכֶם, כְּשׁוֹף הוּא זֶה? וְהַמְכַשְּׁפִים לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחוּ.
78. הֵם (פְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי) אֲמָרוּ לְמוֹסָא, הָאֵם בָּאת אֵלֵינוּ לְהַעֲבִירֵנוּ מִהֶדֶת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְמַעַן שִׁיָּהִיָּה לָכֶם הַשְׁלֹטוֹן בְּאֶרֶץ?⁵ וְאֲנַחְנוּ לֹא נֵאֱמִין לָכֶם,
79. וְאִזְּ אָמַר פְּרָעָה, הִבִּיאוּ אֵלַי כָּל מִכְשָׁף אֲמֹן.
80. וְכֹאשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְּׁפִים, אָמַר לָהֶם מוֹסָא, הַשְׁלִיכוּ אֶת אֲשֶׁר אֲתֵם רוֹצִים לְהַשְׁלִיךְ!⁶
81. וְכֹאשֶׁר הַשְׁלִיכוּ (אֶת מִטּוֹתֵיהֶם וְחִבְלֵיהֶם), אָמַר לָהֶם מוֹסָא, מָה שֶׁעֲשִׂיתֶם הוּא מַעֲשֶׂה כְּשָׁפִים, וְאֶלְלָה יִבְטָלוּ.⁷ אֶלְלָה לֹא יִתֵּן לְמַעֲשֶׂה הַמְשַׁחֲתִים לְהַצִּלִּיחַ.⁸
82. אֶלְלָה מֵאֲשֶׁר אֶת הָאֱמֶת בְּדַבְּרֵיוֹ עַל אֵף שֶׁנָּאֵת הַפּוֹשְׁעִים.

קֶטַע 9

83. רַק מַעֲשִׂים מִבְּנֵי עֲמֹ שֶׁל מוֹסָא הָאֱמִינוּ בּוֹ, כִּי פָּחַדוּ מִפְּרָעָה וְנִכְבְּדֵי לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם. וּפְרָעָה הִתְנַשָּׂא בְּאֶרֶץ וְעָבַר כָּל גְּבוּל בִּכְפִירָתוֹ.
84. וְאָמַר מוֹסָא, בְּנֵי עֲמֹ! אִם תֵּאֱמִינוּ בְּאֶלְלָה סִמְכוּ עָלָיו, אִם אֲתֵם מִתְמַסְּרִים לוֹ?⁹

1. השליחים אחרי נוח הם: הוד; צאלח; אבראהים; לוט; שועיב; ינוס; ואחרים.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 17.

4. ר' סורת אנ-נמל 27: 14.

5. למוסא והארון.

6. ר' סורת טא. הא 20: 65 - 66.

7. ר' סורת אל-אעראף 7: 116.

8. ר' סורת טא. הא 20: 67 - 69.

9. ר' סורת הוד 11: 123; סורת אז-זומר 39: 36; סורת אל-מולכ 67: 29; סורת אט-טלאק 65: 3;

סורת אל-מוזמל 73: 9.

85. הם אמרו, אנחנו סומכים על אלה. רבוננו! אל תתן לכופרים לרדף אותנו ולנצח אותנו,

86. והצילנו ברחמך מן הכופרים.

87. והשרנו אל מוסא ואחיו (הארו), הקימו לבני עמכם במצרים בתים למקלט בשעת סכנה, ולמקומות תפלה, וקימו את התפלה, ובשר למאמינים.

88. ואמר מוסא, רבוננו! אתה הענקת לפרעה ולנכבדיו רכוש והון עצום בחיי העולם הזה. רבוננו! הם משתמשים בו להתעות אנשים משבילך. רבוננו! השמיד את הונם ואטם את לבותיהם לבל יאמינו עד אשר יראו את הענש המכאיב.¹

89. אלה אמר, תפלתכם נענתה, לכן המשיכו ללכת בשביל של אלה, ולא תלכו בשביל של חסרי הדעת.

90. וכאשר העברנו את בני ישראל בים, ופרעה וגדודיו רדפו אחריהם בזדון ואיבה, וכאשר עמד פרעה לטבע, אמר, אני מאמין שאין אלה זולת האל שבני ישראל מאמינים בו, ואני מן המתמסרים לו,

91. אז נאמר לו, כעת! וכבר מרדת מקדס והיית מן המשחיתים,

92. אולם היום נציל אותך בגופך למען תהיה לאות לבאים אחרים. אך מרבית בני האדם אינם שמים לב לאותותינו.

93. וכבר הושבנו את בני ישראל במושב בטוח, ופרנסנו אותם במאכלים טובים, והם לא נחלקו ביניהם אלא אחרי שהעניקה להם הדעת. רבונך ישפט ביניהם ביום תחית המתים במה שנתלקו בו.

קטע 10

94. אם יש לך ספק כל שהוא בנוגע למה שהורד אליך (מהענין הזה), שאל את אלה הקוראים את הספר (התורה והאג'יל) לפניה. כבר באה אליך האמת מרבונך, לכן, אל תהיה מן הספקנים,

95. ואל תהיה במכחישים את אותות אלה, לבל תהיה מן המפסידים.

96. אלה אשר אלה החליט החלטת צדק, לגרשם מרחמיו, לא יאמינו,

97. ולו בא אליהם כל אות, עד שיראו את הענש המכאיב.²

1. ר' סורת נוח 71 : 26 - 27.

2. ר' סורת אל-אנעם 6 : 111 ; וסורת יונוס 10 : 88.

98. הָאֱמוּנָה לֹא עֲזָרָה לְעִיר כָּל שֶׁהִיא כְּמוֹ שֶׁעֲזָרָה לְבָנֵי עַמּוֹ שֶׁל יוֹנוֹס, כַּאֲשֶׁר הָאֱמִינוֹ, הִסְרָנוּ מֵעָלֵיהֶם אֶת עֵנֶשׁ הַקָּלוּן בַּחֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִתְּנוּ לָהֶם לַחֲיוֹת בִּהְנָאָה עַד עַתָּה.¹
99. וְלוֹ רָצָה רְבוּנָךְ הָיוּ מֵאֲמִינִים כָּל בְּנֵי הָאָדָם הַשּׁוֹכְנִים בָּאָרֶץ, הָאֵם אֶתָּה כּוֹפֶה עַל הָאֲנָשִׁים לְהִיּוֹת מֵאֲמִינִים?²
100. אִין נָפֶשׁ שְׂתוּכַל לְהֶאֱמִין מִבְּלִי הָרָצוֹן שֶׁל אֱלֹהָ, וְהוּא יְטִיל אֶת הָעֵנֶשׁ עַל אֱלֹהָ שְׂאִינֶם מִבְּיָנִים.
101. אָמַר, הִתְבוּנָנוּ בְּכָל מָה שֵׁיֵשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מֵאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֲמָנִם הָאוֹתוֹת וְהָאֲזָהָרוֹת לֹא יַעֲזְרוּ לְאֲנָשִׁים שְׂאִינֶם מֵאֲמִינִים.
102. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) מַחֲכִים אֶלָּא לְיָמִים (שֶׁל עֵנֶשׁ) כְּמוֹ הַיָּמִים שֶׁל אֱלֹהָ שֶׁעָבְרוּ לִפְנֵיהֶם. אָמַר, חֲכוּ! וְאֲנִי מַחֲכָה בֵּין הַמַּחֲכִים עִמָּכֶם,
103. לְאַחֵר מְכוֹ, אֲנַחְנוּ נַצִּיל אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת הַמֵּאֲמִינִים, כִּי חוֹבָה עָלֵינוּ לְהַצִּיל אֶת הַמֵּאֲמִינִים.

קטע 11

104. אָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סֶפֶק כָּל שֶׁהוּא בִּדְתַּת שְׁלִי, אִינִי עוֹבֵד אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי רַק אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִמִּיתְכֶם אֲנִי אַעֲבֹד, וְצוּיִתִּי לְהִיּוֹת מִן הַמֵּאֲמִינִים.
105. וְעַמִּד נְצִיב כְּחִנּוּף לְשֹׁמֵר אֶת הַדֶּת (וְלַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ לְבִדּוֹ), וְאֵל תִּהְיֶה מִן הַפְּגָנִיִּים,
106. וְאֵל תִּתְפַּלֵּל מִלְּבַד אֱלֹהָ לְמִי שֶׁהוּא שְׁלֹא יַעֲזֹר וְלֹא יִזְקֵק לָךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֹאת, הִנֵּךְ אַחַד מִן הַכּוֹפְרִים.
107. וְאִם יָבִיא אֱלֹהָ עָלֶיךָ צָרָה, אִין מִי שֶׁהוּא שְׁיָכַל לְהַסִּיר אוֹתָהּ מִלְּבִדּוֹ, וְאִם יִרְצָה לְגַמֵּל לָךְ חֶסֶד, לֹא יוּכַל אִישׁ לַעֲצֹר אֶת חֶסֶדּוֹ, הוּא יַעֲנִיק אֶת חֶסֶדּוֹ לְאֲשֶׁר יִרְצָה מִבֵּין עַבְדָּיו. וְהוּא הַסּוֹלַח וְהַרְחוּם.
108. אָמַר, הוּא בְּנֵי אָדָם! בָּאָה לָכֶם הָאֲמַת (הַקּוֹרְאָן) מִרְבוּנְכֶם, לָכוֹ, מִי שֶׁמְקַבֵּל אֶת הַהִדְרָכָה, הוּא מְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁבִּיל עֲצָמוֹ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, הוּא יִתְעָה רַק אֶת עֲצָמוֹ. וְאִין אֲנִי אַחֲרָאִי לָמָּה שֶׁיִּקְרָה לָכֶם.
109. נִהַג לְפִי מָה שֶׁהִשְׁרָה לָךְ, וְחִכָּה בְּסִבְלָנוּת לְמַשְׁפָּט אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּשׁוֹפְטִים.

1. ר' סורת יא. סין 36: 30; סורת אד'י-ד'אריאת 51: 52; וסורת אז-זוח'רין 43: 23.

2. ר' סורת אל-בקרָה 2: 272; סורת הוד 11: 148 - 149; סורת אר-רעד 13: 31, ופ' 40; סורת אל-קצצ

28: 56; סורת פאטר 35: 8; וסורת אל-ע'אשיה 88: 21 - 22.

11

סורת הוד

הוד

סורה זו קיבלה את שמה «הוד» משום שהשם של «הוד»
נזכר בה חמש פעמים. ר' פ' : 50, 53, 58, 60, 89. השם
«הוד» גם נזכר בסורות אחרות, כמו : סורת אל-אעראף
7 : 65 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 124.
הורדה במכה אחרי סורת ינוס 10, ופסוקיה מאה
עשרים ושלושה. קיבלה את שמה «הוד» מפסוק חמישים
ושלושה.

סורת הוד 11

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
זהו ספר (הקוראן) אשר אותותיו נשמרו מפני כל סלוף וזיוף,² ופרשו מאת החכם והבקיא (אללה),
2. כדי שלא תעבדו אלא את אללה.³ אני (הנביא) שנשלחתי אליכם כמזהיר וכמבשר מאתו,
3. ובקשו סליחה מרבוניכם וחזרו אליו בתשובה, והוא יעניק לכם מנעמים לזמן מוגבל, ויעניק חסד למי שראוי לו.⁴ אך אם תסטו, חושש אני לכם מפני הענש של יום כביר (יום הדין),
4. אל אללה תשובתכם (ביום הדין), והוא הכל-יכל.
5. הם (הפגניים) מתאמצים למען שיסתירו את כפירתם ממנו, האם אינם יודעים כשהם מכסים את עצמם בבגדיהם, הוא ידע את אשר יסתירו או יגלו? כי אללה יודע את אשר בלבבות.

חלק 12

6. פרנסת כל נפש חייה בארץ מאת אללה, והוא יודע את משכנה כשהיא חייה, ויודע את מקום מותה, כי הכל כתוב ומפרט בלוח השמימי הקבוע.⁵
7. והוא אשר ברא את השמים ואת הארץ בששה ימים, כשכס מלכותו היה על פני המים, למען יבחן אתכם מי בכם מיטיב לעשות.⁶ ואם תאמר (השליח מוחמד), שלאחר המוות תקומו לתחייה. הכופרים יאמרו, אין זה אלא כשוף ברור.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-חג' 22 : 52.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 25.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 97.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38, ופי' 59.

6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116 ; סורת צאד 38 : 27 ; וסורת אד'ד-אריאת 51 : 56.

7. ר' סורת אר-רום 30 : 27 ; וסורת לוקמאן 31 : 28.

8. ואם אֶנְחֵנו דוֹחִים אֶת הָעֶנֶשׁ מֵהֶם עַד לְזִמּוֹ מִסִּים. יֹאמְרוּ, מֶה מַעֲכֹב אוֹתוֹ? אוֹלָם בְּיוֹם שְׂבִיבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ אֵינוֹ נִדְחָה מֵעֲלֵיהֶם, וּמֶה שְׂלַעְגוֹ לוֹ יִקִּיף אוֹתָם.

קטע 2

9. אִם נַעֲנִיק לְאָדָם מִרְחֲמִינוּ, וְאַחַר נְסִירָם מַעֲלִיו, הוּא מִתְיָאֵשׁ וְכוֹפֵר, אֲדָּא אִם נַעֲנִיק לוֹ מִחֲסִדְנוּ לְאַחַר מְצִיקָה שְׁפָגְעָה בּוֹ, הוּא אוֹמֵר, חֲלָפוּ הָרְעוֹת מַעֲלִי, וְיִהְיֶה שְׂמִיחַ וּמִתְגַּאֵה בְּעַצְמוֹ,
10. לֹא כֵן בְּעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת וְעוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם שְׂמוּרָה סְלִיחָה וְשֹׁכֵר גְּדוֹל (בְּיוֹם הַדִּין).¹
11. אוֹלֵי אֵתָה חוֹשֵׁב לְהַשְׁמִיט חֶלֶק מִמֶּה שֶׁהַשָּׂרָה אֵלֶיד, וְצָר לָךְ עַל כָּךְ, שְׂיֹאמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹצָר, אוֹ לֹא בָּא עִמּוֹ מִלְּאָדָּ? אֵתָה רַק מְזֹהִיר. וְאַלְלָה אַחֲרָאֵי לְכָל דָּבָר.
12. וְאוֹלֵי יִגִּידוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). אָמַר, הִבִּיאוּ עֶשֶׂר סוּרוֹת בְּדוּיוֹת כְּמוֹהוּ, וְהִזְמִינוּ לְעֲזָרְתְּכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר תּוּכְלוּ זולָת אֵלְלָה, אִם אֵתָם צוֹדְקִים?
13. וְאִזּוֹ אִם לֹא יִשְׁבִּיבוּ לָכֶם, דַּעוּ, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בִּידִיעַת אֵלְלָה, וְכִי אֵין אֵל זולָתוֹ. אַחֲרֵי כָל זֶה, הֵאֵם לֹא תִהְיוּ מְסַלְמִים?²
14. הַשּׁוֹאֲפִים לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם, נִגְמַל לָהֶם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא יִקְפָּחוּ,³
15. אֵלָה אֲשֶׁר דָּבָר לֹא יִהְיֶה לָהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא אֵלָּא הָאֵשׁ, וְכָל מֶה שֶׁעָשׂוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִסָּכַל, וְלֹא יִהְיֶה עֶרְךְ לָמָּה שֶׁפָּעְלוּ,
16. מִי שֶׁיֵּשׁ בִּידוֹ הוֹכָחָה בְּרוּרָה מֵעַם רְבוּנוֹ (הַקּוֹרְאָן),⁴ וְלִצְדוֹ עוֹמֵד עַד מֵאֵתוֹ, וּלְפָנָיו סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא כְּמִדְרִיד וְרִחֲמִים לְמִי שֶׁהֶאֱמִין בּוֹ, וְכָל הַכּוֹפֵר בּוֹ מִבְּרִין הָאֲנָשִׁים שֶׁהִתְקַבְּצוּ (וְהִתְנַגְּדוּ לְנִבְיָא מוֹחֲמַד), לוֹ נוֹעֵדָה הָאֵשׁ.⁵ אֵל תִּהְיֶה בְּסִפְק בְּדָבָר הַזֶּה, כִּי הוּא הֶאֱמַת מֵאֵת רְבוּנְךָ,⁶ וְאוֹלָם מְרַבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יֵאֱמִינוּ.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70: 19 - 22; וסורת אל-עצר 103: 3.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 7 - 8.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 112.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17: 18 - 21; וסורת אש-שורא 42: 20.

5. ר' סורת אר-רום 30: 30.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 19; וסורת אס-סגידה 32: 1 - 2.

7. ר' סורת אל-בקרה 2: 2; וסורת אס-סגידה 32: 2.

18. ומי יותר כופר מזה הבודה על אלקה קזב? אלה יעמדו ביום הדין בפני רבונם, והעדים וכריו, הנה הם אלה קזבו על רבונם. אכן, קללת אלקה על הכופרים,
19. אלה אשר מנעו אנשים מלקחת בשביל של אלקה, ורצו שהשביל יהיה עקם, והם כפרו בעולם הבא,
20. אלה לא יוכלו להתחמק ממנו (אלקה) בארץ, ואין להם בפני אלקה כל מגנים. ויוכפל עונשם בגיהנם,¹ הם לא יכלו לשמע (את הקוראן) ולא יכלו לראות (אותות אלקה),²
21. הם אשר אבדו את נפשותיהם, והאלילים שבדו זנחו אותם,³
22. אין ספק שבעולם הבא יהיו הם המפסידים מכל.
23. המאמינים עושי הטוב והנכנעים בפני רבונם, אלה הם שוכני הגן, ולנצח יהיו בו.
24. משלם של שני הצדדים (הכופרים והמאמינים) כמו עור וחרש מצד, ולפקח ולשומע מצד אחר. האם הם שוים האחד לשני? האם לא תזכרו?⁴

קטע 3

25. וכבר שלחנו את נוח אל בני עמו. (הוא אמר להם), אני מזהיר אתכם בלשון ברורה,
26. אל תעבדו אלא את אלקה, (ואם לא) אני מפחד שתקבלו עונש יום מכאב.
27. הכופרים מבין מנהיגי בני עמו אמרו, אנחנו רואים שאתה בן אדם כמוהו, ורואים אנחנו כי רק העלובים מבינינו האמינו בך, ואנחנו רואים שאין לךם יתרון עלינו משום שאנחנו חושבים שאתם משקרים.⁵
28. (נוח) אמר, הוי בני עמי! מה תאמרו אם יש לי הוכחה ברורה מרבני, והעניק לי רחמים מאתו שנסתרו מכם, החושבים אתם שנכפה אותה עליכם אם לא תרצו?

1. ר' סורת אנ-חל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת אל-בקהר 2 : 166; סורת מרים 19 : 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29 : 25; וסורת אל-אחקאף 46 : 6.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 23; סורת אל-חשר 90 : 20; וסורת פאטר 35 : 19 - 24.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

29. (נוח) אָמר, הוּי בְּנֵי עִמִּי! אֵינִי דּוֹרֵשׁ מִכֶּם הוּן בְּעַד שְׁלִיחוּתִי, כִּי שְׂכָרִי מֵאַלְלָה, לָכוּן לֹא אֶגְרֹשׁ מִלִּפְנֵי אֶת אֱלֹה שֶׁהֶאֱמִינוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לִפְנֵי אֶת רַבּוֹנָם.¹ אֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם אֲנָשִׁים בּוֹרִים.

30. הוּי בְּנֵי עִמִּי! מִי יַעֲזֹר לִי בְּפָנַי אֱלֹהֶה אִם אֲנִי אֶגְרֹשׁ אוֹתָם מִלִּפְנֵי הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?

31. אֵין אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי בְּיָדִי אוֹצְרוֹת אֱלֹהֶה, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר, וְאֵין אֲנִי אוֹמֵר כִּי מִלֵּאָדָּה אֲנִי, וְאֵינִי אוֹמֵר אֶל אֱלֹה שֶׁאַתֶּם מְזַלְזִלִים בָּהֶם כִּי אֱלֹהֶה לֹא יַעֲנִיק לָהֶם כָּל טוֹבָה. אֱלֹהֶה יוֹדֵעַ מַה שֶׁבִּנְפְּשׁוֹתֵיהֶם. וְאִם זֹאת אַעֲשֶׂה, אֶגְרֹשׁ עוֹל לְעַצְמִי.

32. אָמְרוּ, נוּחַ! הַתּוֹכַחַת עִמָּנוּ וְהַרְבֵּית הַהִתּוֹכַח, הִבֵּא עֲלֵינוּ (אֶת הָעֶנֶשׁ) שְׁאַיִמָּת בּוֹ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק.

33. אָמַר נוּחַ, אֱלֹהֶה יָבִיא אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם אִם יִרְצֶה, וְאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים לְבָרַח מֵאַלְלָה,

34. לֹא תוֹעִיל לָכֶם עֲצָתִי, אִם בְּרִצּוֹנִי לִיעֹץ לָכֶם אִם אֱלֹהֶה רוֹצֶה שְׁתִּשְׁאַרוּ בַּתְּעִיָּה, כִּי הוּא רַבּוֹנְכֶם וְאֵלֵיו תִּוְחָזְרוּ.

35. הָאֵם הֵם (הַכּוֹפְרִים) אוֹמְרִים, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ. אָמַר, אִם בְּאַמָּת בְּדִיתִי אוֹתוֹ, הֲרִי רַק עָלִי הָאַחֲרִיּוֹת לְחֻטָּאִי, אֵד אֲנִי חַף מִחֻטָּאֵיכֶם.

קטע 4

36. וְאַלְלָה הַשֶּׁרָה לְנוּחַ, מִלְּבַד אֱלֹה שֶׁכָּבַד הֶאֱמִינוּ, לֹא יֶאֱמִין עוֹד אֵף אֶחָד מִבְּנֵי עַמָּד, לְכַד אֶל תִּצְטַעַר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

37. וּבִנְיָה אֶת הַתִּבְיָה בְּהַשְׁגָּחַתָּנוּ וְהַשְׁרָאָתָנוּ,² וְאֵל תִּשְׁאֵל אוֹתִי לְסִלַּח לְכּוֹפְרִים, כִּי הֵם יוֹטְבֵעוּ.

38. וְכַאֲשֶׁר הָיָה נוּחַ בּוֹנֶה אֶת הַתִּבְיָה, וְכַשְׁמִנְהִיגִים מִבְּנֵי עַמּוֹ עָבְרוּ עַל פָּנָיו הֵם לַעֲגוֹ לוֹ. אָמַר, כָּשֶׁם שֶׁאַתֶּם לוֹעָגִים לָנוּ, גַּם אֶנְחֶנוּ וְנִלְעַג לָכֶם כַּאֲשֶׁר תִּלְעָגוּ,

39. וְאַתֶּם עוֹמְדִים לְדַעַת עַל מִי יָבּוּא הָעֶנֶשׁ שֶׁיִּשְׁפִּיל אוֹתוֹ, וְעַל מִי יַחּוּל הָעֶנֶשׁ הַנִּצְחִי.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 52 - 53.

2. ר' סורת טא. הא 20: 39.

40. וּכְאֲשֶׁר בָּא הַצּוֹ שֶׁלָנוּ (לְהַשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים), וְרַחַת הַתְּנוּרָה.¹ אָמְרָנוּ (לְנוּחַ), קוּחַ אֲתָדָּךְ אֶל הַתִּבְּהָ זוּג מְכַל מִין בְּיַחַד עִם בְּנֵי בֵּיתְךָ - פָּרָט לְאַלֶּה שֶׁכָּבֵר נִחְרָץ גּוֹרֵלֶם-² וְאֵת הַמַּאֲמִינִים, כִּי רַק מַעֲשִׂים הָאֲמִינוּ.
41. וְאָמַר נוֹחַ, עָלוּ בָּהּ, בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַפְּלֻגָּתָהּ וְעִנְיָנָתָהּ, כִּי רְבוּנִי סוֹלַח וְרַחוּם.
42. וּבִהְיוֹת הַתִּבְּהָ מְהֻלָּכֶת בֵּין גְּלִים גְּבוּהִים כְּהָרִים,³ קָרָא נוֹחַ אֶל אֶחָד מִבְּנָיו, שֶׁלֹּא הִצְטַרֵּף אֲלֵיהֶם, בְּנִי! הִצְטַרֵּף אֲלֵינוּ וְאֵל תִּהְיֶה עִם הַכּוֹפְרִים.
43. אָמַר (הַבּוֹ), אֲנִי אֲמַצָּא מַחֲסֶה בְּהָר שֶׁיִּגְוֹ עָלַי מִפְּנֵי הַמַּיִם. אָמַר (נוֹחַ), אֵין מָגוּ הַיּוֹם מִן הַפְּסִיקָה שֶׁל אֱלֹהָ, אֲלֹא רַק לְמִי שֶׁאֱלֹהָ יִרְחֵם עָלָיו. וְאִזּוּ הַפְּרִידוֹ בֵּינֵיהֶם הַגְּלִים, וְהָיָה בָּנוּ בֵּין הַטּוֹבָעִים.
44. וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הוּא אֲדַמָּה! בִּלְעִי אֶת מִימֶיךָ! וְהוּא שָׁמַיִם! הַפְּסִיקוּ! אִזּוּ פָּתוּ הַמַּיִם, וְהָעִנָּן נִגְמַר. (וְהַתִּבְּהָ) הִטִּילָה אֶת הָעֵגֶן עַל הָר אֶל-ג'וּדִי,⁴ וְאִזּוּ נֶאֱמַר, הָאֲבִדוֹן לְכּוֹפְרִים.
45. נוֹחַ קָרָא אֶל רְבוּנוֹ, רְבוּנִי! בְּנִי הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי, וְהַבְּטַחְתָּךְ (לְהַצִּיל אוֹתִי וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתִּי) אֶמֶת הִיא, וְאַתָּה הַטּוֹב בֵּין הַשּׁוֹפְטִים.
46. אָמַר (אֱלֹהָ), נוֹחַ! אֵין הוּא מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא כּוֹפֵר וְחוֹטֵא. לָכֵן אֵל תִּשְׁאָל אוֹתִי מָה שֶׁאֵין לְךָ יְדִיעָה עָלָיו, אֲנִי מִזְהִיר אוֹתְךָ שֶׁלֹּא לִהְיוֹת בְּנִבְעָרִים.
47. אָמַר (נוֹחַ), רְבוּנִי! אֲנִי מִבְּקֵשׁ מַחֲסֶה אֲצִלְּךָ מִפְּנֵי שֶׁאֲשָׂאֵל אוֹתְךָ עַל אֲשֶׁר לֹא אֲדַע. אִם לֹא תִסְלַח לִי וְתִרְחֵם עָלַי אֶהְיֶה גַם אֲנִי מִן הַמַּפְסִידִים.
48. אִזּוּ נֶאֱמַר, נוֹחַ! רַד בְּשָׁלוֹם מֵאֲתָנוּ וּבִבְרָכוֹת עֲלֶיךָ וְעַל הָאֲמוֹת אֲשֶׁר אֲתָדָּךְ, אֲדָּךְ אֲמוֹת אַחֲרוֹת (כּוֹפְרוֹת) נִעְנִיק לָהֶן תַּעֲנוּג זְמַנִּי, וְלֵאחֲרַי מִכּוֹן יִקְבְּלוּ עֲנִשׁ מִכָּאִיב מֵאֲתָנוּ.
49. סְפוּר זֶה אֶחָד מִסְּפוּרֵי הָעֶבֶר הַנִּסְתֵּר שֶׁאֲנַחֲנוּ מְגִלִּים לְךָ, לֹא יִדְעָתָם עָלָיו אֲתָהּ וּבְנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי זֶה, לָכֵן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִתְאַזָּא הַטּוֹבָה לִירְאִים.⁵

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 27 ; וסורת אל-קמר 54 : 11 - 14.

2. כמו אחד הבנים שלו ואשתו של נוח.

3. ר' סורת אל-קמר 54 : 15 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

4. יש הקובעים את מקומו של הר אל-ג'ודי בין תורכיה ועיראק.

5. ר' סורת ע'אפר 40 : 51 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 172.

קטע 5

50. וְאֶל בְּנֵי עָאד¹ שְׁלַחְנוּ אֶת הוֹד אַחִיהֶם, וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִבְּלַעְדִּיו, כִּי אַתֶּם רַק מְשַׁקְרִים (בְּכַפִּירְתְּכֶם).
51. הוּי בְנֵי עַמִּי! אֵין אָנִי דֹרֵשׁ מִכֶּם שְׁכָר עָלָיו (עַל מַה שְּׁאָנִי קוֹרָא אַתְּכֶם לַעֲבֹד אֱלֹהָ לְבַדּוֹ), שְׁכָרִי עַל מִי שְׁבָרָא אוֹתִי, הֵאֵם לֹא תִבְנִינוּ?
52. הוּי בְנֵי עַמִּי! בְּקִשׁוֹ סְלִיחָה מִרְבוּנְכֶם וְחִזְרוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, וְאָז יוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גֶּשֶׁמִּי בְּרָכָה וְיוֹסִיף לָכֶם כּוֹחַ עַל כּוֹחְכֶם, וְאֵל תִּסְטוּ כַּחוּטָאִים.
53. הֵם אָמְרוּ, הוֹד! לֹא הִבֵּאתָ לָנוּ כָּל הוֹכָחָה בְּרוּרָה, לָכֵן אֵינָנו נוֹטְשִׁים אֶת אֱלֹהֵינוּ לְפִי דְבָרֶיךָ, וְאֵין אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים לָךְ.
54. אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים, יִתְּכֶן שְׁאֲחֵד מֵאֱלֹהֵינוּ גֶרֶם לְשַׁגְעוֹנָךְ. הוּא אָמַר, אָנִי מַעֲיִד עָלִי אֶת אֱלֹהָ, וְהִיוּ עֲדִים גַּם אַתֶּם שְׁאָנִי מִתְנַעֵר מִמָּה שְּׁאַתֶּם מְשַׁתְּפִים,
55. עַם אֱלֹהָ, לָכֵן הִתְנַכְלוּ לִי בְּלָכֶם וְאֵל תִּתְּנוּ לִי שִׁהוּת,
56. אָנִי סוֹמֵךְ עַל אֱלֹהָ רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם, שְׁאֵין בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֲלָא הוּא שׁוֹלֵט בָּהּ. רְבוּנִי מוֹבִיל לְדָרֶךְ יִשְׂרָאֵל.
57. וְאִם תִּסְטוּ, אָנִי כָּבֵר מִסִּרְתִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתִּי לְהִבְיֵא אֵלֵיכֶם. רְבוּנִי יַחֲלִיף אַתְּכֶם בְּאַנְשִׁים אַחֲרִים מִבְּלִי שְׁתוּכְלוּ לְהַצִּיק לוֹ בְּמֵאוּמָה. רְבוּנִי שׁוֹמֵר עַל כָּל דְּבָר (וְהוּא יִשְׁמֹר עָלֵי מַכֶּם).
58. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזֵּר הַדִּין שְׁלָנוּ לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם, הִצְלָנוּ בְּרַחֲמֵינוּ אֶת הוֹד וְעַמּוֹ כָּל אִלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ וְחִלְצָנוּ אוֹתָם מֵעֲנֵשׁ כְּבֵד.
59. וְהִנֵּה בְנֵי עַם עָאד כִּפְרוּ בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם וְלֹא צִיְתוּ לְשִׁלְחִיו, וְצִיְתוּ לְצוּר שֶׁל כָּל עָרִיץ וְקִשָּׁה עֶרֶךְ,
60. לָכֵן רָדְפָה אוֹתָם קִלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים (מִחֲפָה לָהֶם עֲנֵשׁ כְּבֵד), עַל אֲשֶׁר כִּפְרוּ בְּרְבוּנֶם. הָאֲבָדוֹן לְאַנְשֵׁי עָאד, עַמּוֹ שֶׁל הוֹד.

קטע 6

61. וְאֶל בְּנֵי עַם תִּ' מוֹד שְׁלַחְנוּ אַחִיהֶם צֹאֲלָח. וְהוּא אָמַר, הוּי בְנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, שְׁאֵין לָכֶם אֱלֹהַ מִלְּבַדּוֹ, הוּא בָּרָא אַתְּכֶם מִן הָאֲדָמָה, וְנָתַן לָכֶם לַחִיוּת בָּהּ. לָכֵן שְׁאֵלוּ אֶת סְלִיחָתוֹ וְשׁוּבוּ אֵלָיו בְּתִשּׁוּבָה, כִּי רְבוּנִי קְרוֹב וְעוֹנָה לְשׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ.²

1. בני עַאד: הם אומה ערבית קדומה טרום-אסלאמית שנכחדה הרבה זמן לפני קום האסלאם. ר'.

סורת אל-אעראף 7: 65 - 71.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2: 186.

62. הם אָמְרוּ, הוּי צאַלח! לַפְנֵי זֶה הָיִית בְּעֵינֵינוּ אִישׁ חָכֵם וּמֵתוֹן, הָאֵם אַתָּה אוֹסֵר עָלֵינוּ לַעֲבֹד מֶה שְּׁעָבְדוּ אֲבוֹתֵינוּ? יֵשׁ לָנוּ סֶפֶק גָּדוֹל בְּאִשְׁר אַתָּה קוֹרָא לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
63. אָמַר (צאַלח), הוּי בְּנֵי עַמִּי! מָה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ בְּיָדִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבוּנִי, וְהוּא הָעֵינִיק לִי רַחֲמָנוּת מִמֶּנּוּ (הַנְּבוּאָה)? לָכֵן מִי יִצִּיל אוֹתִי מֵאֲלָלָה אִם אֲנִי לֹא אֲצִיֵּית לוֹ? אַתֶּם לֹא מוֹסִיפִים לִי אֶלָּא אֲבָדוֹן.
64. הוּי בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה נֶאֱקָה שֶׁל אֲלָלָה¹ לְאוֹת לָכֵם. תֵּנוּ לָהּ לַרְעוֹת כְּרֻצוֹנָה בְּאֲדַמַּת אֲלָלָה, וְלֹא תִפְגְּעוּ בָּהּ לַרְעָה, אַחֲרֵית יִפְגַּע בָּכֶם עֹנֶשׁ מָהִיר.²
65. אוּלָם הֵם עֲקְרוּ אוֹתָהּ. וְאָז אָמַר לָהֶם צאַלח, תִּהְיוּ מֵהַחַיִּים שֶׁלָּכֶם שְׁלוֹשָׁה יָמִים, זוֹהִי הַתְּרָאָה צוֹדָקָת.
66. וְכַאֲשֶׁר בָּא גִזְר הַדִּין שֶׁלָּנוּ (לְהַעֲנִישׁ אוֹתָם), הִצִּלְנוּ אֶת צאַלח וְאֶת כָּל אֶלָּה שֶׁהֶאֱמִינוּ לוֹ בְּרַחֲמֵינוּ מֵהַשְׁפֵּלֶת אוֹתוֹ יוֹם. וְרְבוּנָד הוּא הַחֲזֵק וְהַעֲזִיז.
67. וְהַצֵּעָקָה פָּגְעָה בְּאֶלָּה שֶׁכִּפְּרוּ, כְּתוּצָאָה נִהְפְּכוּ לַפְגָּרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,
68. כָּאֵלוּ שֶׁמַּעוֹלָם לֹא הָיוּ בַּחַיִּים. בְּנֵי ת' מוֹד כִּפְּרוּ, הֶאֱבָדוֹן לְאִנְשֵׁי עַם ת' מוֹד.

קטע 7

69. וְאֶת הַשְּׁלִיחִים (הַמְּלָאכִים) שֶׁלָּנוּ הִבִּיאוּ לְאַבְרָאָהִים אֶת הַבְּשׂוּרָה. אָמְרוּ, שְׁלוֹם! אָמַר, שְׁלוֹם! וְהוּא חָשׁ וְהִבִּיֵּא לָהֶם עֵגֶל שְׁמֵן צִלְי (לְאָכֹל),³
70. (אֲמָנָם הֵם לֹא אָכְלוּ) וְכִשְׁהוּא רָאָה אֶת יְדֵיהֶם לֹא מְגִיעוֹת אֵלָיו, חָשָׁד בָּהֶם וּפְחַד מֵהֶם.⁴ אָבֵל, הֵם אָמְרוּ לוֹ, אֵל תִּפְחַד! אֲנַחְנוּ נִשְׁלַחְנוּ אֵל עִם לוֹט.
71. אַךְ אֲשֶׁתּוֹ (שֶׁל אַבְרָאָהִים) שֶׁהָיְתָה עוֹמֶדֶת בְּקִרְבָּתָם (וְהִיא שְׁמַעָה מָה הָיוּ אוֹמְרִים), צִחֲקָה. וְאָז בִּשְׁרָנוּ לָהּ עַל הַלָּדוֹת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאַחֲרֵי אֶסְחָאק יַעֲקֹב (יַעֲקֹב),⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73 - 79.

3. ר' סורת אדי-דיאריא 51 : 26 - 27.

4. לפי מנהגי שוכני המדבר אם האורח מסרב לאכול את אוכל ההארחה שמגישים לו ; התנהגות זו של האורח נחשבת לסימן של איבה.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 133.

72. וְאָמְרָה, אוי לי! אַיך אַלד וואָני זָקנָה וּבַעֲלִי זָה גַם זָקוּ! בְּאַמֶּת זָה דְבָר מוֹזֵר.¹
73. אָמְרוּ (הַמְלָאָכִים), הָאֵם אַת מַתְפַּלֵּאת מִהֶעֱנִין שֶׁל אֱלֹהִים? רַחֲמֵי אֱלֹהִים וּבִרְכוּתֵי עַלְיֶיכֶם בְּנֵי הַבֵּית, כִּי הוּא (אֱלֹהִים) רַב-תַּפְאָרֶת וּמִהָלָל.
74. וְכַאֲשֶׁר נִרְגַע אֲבָרָהִים וְנִתְּנָה לוֹ הַבְּשׂוּרָה (עַל הַלְדָּת אֶסְחָאק וְיַעֲקֹב, הַמְשִׁיד לְהַתְנַכַּח עִמּוֹ עַל אוֹדוֹת בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל לוֹט).
75. כִּי אֲבָרָהִים הָיָה מֵתוֹן, וּמִרְבָּה לְהַתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים, וְחוֹזֵר בְּתִשְׁבּוּבָה.
76. הוּא אֲבָרָהִים! שָׁכַח מְזָה, הִנֵּה כָּבֵד הַגִּיעָה הַחֲלֻטֶּת רַבּוֹנָד, וְהֶעֱנֵשׁ בָּא אֱלֹהִים, וְאֵין לַעֲצֹר אוֹתוֹ.
77. בְּבֹא שְׁלִיחֵינוּ (הַמְלָאָכִים) אֶל לוֹט, בּוֹאִם הָיָה רַע בְּעֵינָיו, וְהָיָה עָלָיו לְמַעֲמָסָה. וְאָמַר, זֶהוּ יוֹם קָשָׁה.
78. הָאֲנָשִׁים מִבְּנֵי עַמּוֹ בָּאוּ אֵלָיו בְּמַהֲרִית, וְהֵם הָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה (סִטְיָה מִינִית) לִפְנֵי זֶה. אָמַר לָהֶם, בְּנֵי עַמִּי! הִנֵּה בְּנוֹתַי² (הַתַּחֲתָנוֹ אִתָּן) הֵן טְהוֹרוֹת לָכֶם יוֹתֵר. יֵרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְאֵל תְּבִיאֵי עָלֵי חֶרֶף בְּהַתְקַפֵּת אוֹרְחֵי, הָאֵין בָּכֶם אִישׁ שֶׁהוּא בֵּר דַּעַת?
79. אָמְרוּ, אִתָּה כָּבֵד יוֹדֵעַ כִּי אֵין לָנוּ זְכוּת עַל בְּנוֹתַיִךְ, וְאִתָּה יוֹדֵעַ מָה רְצוֹנֵנוּ.
80. וְאָמַר, לוֹ הָיָה לִי כּוֹחַ נִגְדָּכֶם, אוֹ לוֹ הָיָה לִי מִשְׁעָן חֲזָק לְהִשְׁעָן בּוֹ.
81. אָמְרוּ (הָאוֹרְחִים הַמְלָאָכִים), הוּא לוֹט! אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹנָד, וְהֵם לֹא יוֹכְלוּ לְהַגִּיעַ אֵלָיִךְ. הוֹצֵא אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ בְּלִילָה הַזֶּה, וְאֵל זְבִיט אֶחָד מִכֶּם לְאַחֹר, פָּרֹט לְאַשְׁתְּךָ אֲשֶׁר יִקְרָה לָהּ מָה שְׁיִקְרָה לָהֶם. הַמוֹעֵד שְׁלָהֶם הוּא בִּבְקָר, הָאֵין הַבָּקָר קְרוֹב?
82. וְכַאֲשֶׁר בָּצַע הַצּוֹ שְׁלָנוּ נִגְדָם, הַפְכָנוּ אוֹתָהּ מִלְּמַעֲלָה לְמַטָּה,³ וְהַמְטִרְנוּ עָלֶיהָ אֲבָנִים מִטֵּיט יָבֵשׁ (סִג'יִל) בְּלִי הָרָר,⁴
83. מִסְמָנוֹת בְּסִימָן מִיַּחַד לְפִי הוֹרָאת רַבּוֹנָד, וְאֵין הֵן (הָאֲבָנִים) רַחוּקוֹת מִן הַכּוֹפְרִים (שֶׁל מִכָּה).

1. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 29.

2. הכוונה היא לכל בנות עמו של לוט. ר' גם סורת אל-חג'ר 15 : 71.

3. העיר שלהם היתה סדום בקרבת ים המלח. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 53.

4. ר' סורת אד' ד'אריאת 51 : 33.

קטע 8

84. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן שָׁלְחָנוּ אֶת שׁוּעִיבַּ אַחִיהֶם. וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָהּ, כִּי אֵין לָכֶם מִבְּלַעַדִּיו, וְאֵל תִּפְחִיתוּ בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל. הֵן רֹאֶה אֲנִי כִּי הַמַּצֵּב שֶׁלָּכֶם בַּחַיִּים טוֹב הוּא, אֲדָּ אֲנִי מִפְּחַד כִּי יָבוֹא עֲלֵיכֶם הָעֲנָשׁ שֶׁל יוֹם מִקִּיף.
85. הוּא בְּנֵי עַמִּי! הַשְׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְהַמִּשְׁקָל, וְאֵל תִּפְחִיתוּ לְאֻנָּשִׁים מִן הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵל תִּפְצִיזוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצָה,
86. מֶה שֶׁאֱלֹהָהּ הַתִּיר לָכֶם מִהַרְחֹק שֶׁמַּגִּיעַ לָכֶם, טוֹב לָכֶם זֹאת אִם אַתֶּם מֵאַמְיִנִים, אוּלַם אֲנִי לֹא יָכֹל לִשְׁמֹר עֲלֵיכֶם.
87. אָמְרוּ, הוּא שׁוּעִיבַּ! הָאֵם תִּפְלֶתֶד מִצִּוָּה עֲלֶיךָ (לְדַרֵּשׁ מֵאַתָּנוּ) שֶׁנֶּעֱזֹב אֶת אֲשֶׁר עֲבָדוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְכִי נִכְסִיק לַעֲשׂוֹת בְּרִכּוּשֵׁינוּ כְּרִצּוֹנָנוּ? (וְהוֹסִיפוּ בְּלַעַג), הָאֵם אַתָּה הַיָּחִיד מִבְּיַנֵּינוּ הַמֵּתוּן וְהַחֹלָד בְּדָרְךָ הַיָּשָׁר?
88. אָמַר (שׁוּעִיבַּ), הוּא בְּנֵי עַמִּי! מֶה אַתֶּם אוֹמְרִים, אִם יֵשׁ לִי הוֹכָחָה בְּרוּרָה מִרְבּוֹנִי, וְגַם הָעֲנִיק לִי פִּרְנָסָה טוֹבָה מֵאַתָּה. לָכֵן אֵינֶנִּי רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל שְׂאֵנִי אוֹסֵר עֲלֵיכֶם. בְּרִצּוֹנִי לְתַקֵּן כָּכָל יָכֹלְתִּי. הַצִּלְחָתִי תִּלְוִינָה רַק בְּאֱלֹהָהּ שֶׁעָלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה.
89. הוּא בְּנֵי עַמִּי! אֵל תִּתְּנוּ לְהַתְנַגְּדוּתְכֶם לִי שֶׁתִּבְיֵא עֲלֵיכֶם אֶסּוֹן כְּאֶסּוֹנָם שֶׁל אֲנָשֵׁי נוֹחַ, אוֹ אֲנָשֵׁי הוֹד, אוֹ אֲנָשֵׁי צֹאֵלָה, נוֹסֵף לְכָל זֶה אֲנָשֵׁי לוֹט אֵינָם רְחוּקִים מִכֶּם.
90. בִּקְשׁוּ סְלִיחָה מִרְבּוֹנְכֶם, וְחִזְרוּ אֵלָיו בַּתְּשׁוּבָה, כִּי רְבּוֹנִי רַחוּם וְחוֹמֵל.
91. אָמְרוּ, שׁוּעִיבַּ! אֵין אֲנוּ מְבִינִים הַרְבֵּה מִמֶּה שֶׁאַתָּה אוֹמֵר. וְאַנְחָנוּ רוֹאִים כִּי אַתָּה חֹסֵר אוֹנִים (לֹא מִבִּין הָעֲלִית שְׁלָנוּ), וְלוּלֵא בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הֵינּוּ רוֹגְמִים אוֹתְךָ בְּאַבְבָּנִים, וְאֵין אַתָּה נִמְנָע מֵאַתָּנוּ.
92. וְאָמַר, הָאֵם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי יוֹתֵר חֲזָקִים בְּעֵינֵיכֶם מֵאֱלֹהָהּ, עַד כְּדֵי כָךְ שֶׁפְּנִיתֶם עֵרָף לְמֶה שֶׁהוּא צָוָה אֶתְכֶם? רְבּוֹנִי מִקִּיף בְּכָל אֲשֶׁר אַתֶּם עוֹשִׂים.
93. בְּנֵי עַמִּי! הַמְּשִׁיכוּ לַעֲשׂוֹת מֶה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים, וְגַם אֲנִי אֶעֱשֶׂה כְּרִצּוֹנִי, אֲדָ סוֹפְכֶם שֶׁתִּדְּעוּ עַל מִי יָבוֹא עֲנָשׁ מִשְׁפִּיל וּמִי הוּא הַכּוֹזֵב. חֲכוּ וּרְאוּ מֶה יִקְרָה לָכֶם, וְגַם אֲנִי מְחַפֶּה אֶתְכֶם.

94. וְכַאֲשֶׁר בָּא עֲנֵשְׁנוּ נִגְדָם, הִצְלָנוּ אֶת שׁוּעִיבָה וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר עִמּוֹ, בְּרַחֲמֹנוּת מֵאֲתָנוּ, אִזּוּ לְכּוֹפְרִים פָּגַע בָּהֶם קוֹל צֹחָה וְהֵם נִהַפְּכוּ לַפְּגָרִים מוֹטָלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּבִתְיָהֶם,¹
95. וְהִשְׁמָדוֹ כְּאֵלוֹ מַעֲוֹלָם לֹא חָיו בְּבִתְיָהֶם. הָאֲבָדוֹן לְאֲנָשֵׁי עִם מְדִין כָּפִי שְׁאֲבָדוֹ בְּנֵי עִם ת' מוֹד.

קטע 9

96. וְכִבֵּר שְׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ וְהוֹכַחָה בְּרוּרָה,
97. אֶל פְּרָעָה וְאֲנָשֵׁי הַשְּׁלִטוֹן שָׁלוּ, (אֲבָל פְּרָעָה לֹא הֵאֱמִין) וְהֵם הִלְכוּ בַּעֲקֹבוֹתָיו, וְאִין דִּרְכוֹ שֶׁל פְּרָעָה יִשְׁרָה,²
98. וְלִכְּוֹן יִצְעַד פְּרָעָה בְּרָאשׁ בְּנֵי עִמּוֹ בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים וְיוֹבִילִים אֶל הָאֵשׁ. כְּמָה רַע הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֵלָיו יִכְנָסוּ,
99. וְקָלְלָה רַדְפָּה אוֹתָם בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כְּמָה רַע מֶה שְׁיִקְבְּלוּ נֹסֵף לְמָה שְׁקִבְלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה.³
100. זֶהוּ רַק חֵלֶק מִיִּדְעוֹת הַעֲצֵרוֹת, נִסְפָּר לָךְ, אֲשֶׁר חֵלֶק מֵהוּ עוֹד קִיָּם וְחֵלֶק הַשְּׁמַד,
101. וְלֹא אֲנַחְנוּ עֲשִׁקְנוּ אוֹתָם, אֲלֹא הֵם עֲשִׁקוּ אֶת עַצְמָם. הָאֱלִילִים שְׁאֲלִיהֶם הִתְפַּלְלוּ לֹא עָזְרוּ לָהֶם בְּכָלל כְּאֲשֶׁר בָּצַע הֵצוּ שֶׁל רְבוּנָד. לְהַפְּדוֹ, אֵד הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם עֲנֵשׁ עַל עֲנִשָּׁם.
102. וְכִזָּה הוּא הָעֲנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד כְּאֲשֶׁר הוּא מַעֲנִישׁ אֶת אֲנָשֵׁי הַעֲצֵרוֹת הַכּוֹפְרִים. וְעֲנִשׁוֹ מְכַאֵב וְחִזָּק,
103. בְּמַעֲשֵׂה רְבוּנָד זֶה יֵשׁ אוֹת לְמִי שְׁיִירָא מַעֲנֵשׁ הָעוֹלָם הַבָּא, בְּיוֹם שְׁיִאֲסִפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הָאָדָם לְדִין. וּבְיוֹם הַזֶּה כָּל הַבְּרִיּוֹת יִהְיוּ עֲדִים.⁴
104. וְאֲנַחְנוּ דוֹחִים אוֹתוֹ רַק לְמוֹעֵד מִסִּים,
105. כְּאֲשֶׁר הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא, לֹא יוּכַל אָדָם לְדַבֵּר בְּלִי רִשׁוּתוֹ (שֶׁל אֱלֹהָ),⁵ מִבִּינֵיהֶם יִהְיוּ הָאֱמָלָלִים וְהַמַּאֲשָּׁרִים,⁶

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 91.

2. ר' סורת אל-מוזמל 73: 16; וסורת אנ-נאזעאת 79: 21 - 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 38; סורת אל-אחואב 33: 67; סורת אל-קצצ 28: 42; וסורת ע'אפר 40: 46.

4. ר' סורת אל-כהף 18: 47.

5. ר' סורת טא. הא 20: 109; וסורת אנ-נבא' 78: 38.

6. ר' סורת אש-שורא 42: 7.

106. אַתְּ הָאֲמַלְלִים, הֵם יִהְיוּ בָּאֵשׁ, שֶׁיְהִיוּ גִּנְאֵנְחִים וְנֶאֱנָקִים.
107. לִנְצַח יִהְיוּ בָּהּ, כָּל עוֹד יִתְקִימוּ הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.¹ כִּי רְבוּנְךָ פָּעֵלוּ כְּפִי שֶׁהוּא רוּצָה.
108. אֲשֶׁר לְמֵאשְׁרִים הֵם יִהְיוּ בְּגוֹ, וְלִנְצַח יִהְיוּ בּוֹ, כָּל עוֹד הַשְּׁמִים וְהָאָרֶץ קִנְזִים, אֲלֵא אִם יִרְצֶה רְבוּנְךָ אַחֲרָת.² תִּהְיֶה זֶה כְּמִתְנֶה בְּלִתִּי נִפְסָקֶת.
109. לֹא יִהְיֶה בְּךָ סֶפֶק אֲפּוֹא בְּמָה שֶׁהַכּוֹפְרִים הָאֵלֶּה עוֹבְדִים, הֵם אֵינִם עוֹבְדִים אֲלֵא מֶה שֶׁעֲבָדוּ אֲבוֹתֵיהֶם לִפְנֵיהֶם. כִּי אֲנִיחֵנוּ נֹתְנִים לָהֶם אֶת כָּל הַמַּגִּיעַ לָהֶם מִן הָעֹשֶׁשׁ בְּשַׁלְמוֹת.

קטע 10

110. אֲנִיחֵנוּ נִתְּנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְאוֹלָם הֵם (הַיְּהוּדִים) נִחְלְקוּ בּוֹ, וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנְךָ, הִיא שׁוֹפֵט בִּינִיָּהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה). וְהֵם (הַכּוֹפְרִים מִבֵּין הַיְּהוּדִים וְהַפְּגָנִים) מִפְּקָפְקִים בּוֹ (הַקּוֹרְאֵן) בְּאִפֹּן חֲמוֹר.
111. וְאִכּוּ לְכֻלָּם (אֵלֶּה שֶׁכִּפְרוּ בַּקּוֹרְאֵן) יִשְׁלַם רְבוּנְךָ כְּפָעֻלָּם, כִּי הוּא בָּקִיא בְּמָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
112. וְלָכֵן הַמֶּשֶׁד בְּדִרְכְּךָ כְּפִי שֶׁצּוֹיֶת, אֶתְּה וְאֵלֶּה שֶׁחֲזָרוּ בַּתְּשׁוּבָה אֶתְּךָ, וְאֵל תִּגְזִימוּ, כִּי אֵלֶּה רוּאָה אֶת כָּל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
113. וְאֵל תִּבְטְחוּ בַּכּוֹפְרִים, לְבַל תִּפְגַּע בָּכֶם הָאֵשׁ. אִזּוּ לֹא יִהְיֶה לָכֶם מִגְנִים זִוְלַת אֵלֶּלָה, וְלֹא תִקְבְּלוּ עֲזָרָה כָּל שֶׁהִיא.
114. קִנְזִים אֶת הַתִּפְלָה בְּשָׁנֵי קִצּוֹת הַיּוֹם,³ וּמֶשֶׁד שְׁעוֹת מֵהַלִּילָה, כִּי הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים מִכְּפָרִים וּמוֹחִים אֶת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים. וְזֶה הַזְכָּרָה לְאֵלֶּה שְׁרוּצִים לְהִזְכֵּר.
115. וְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי אֵלֶּלָה לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׁכָרְם שֶׁל עוֹשֵׂי הַטּוֹב.
116. לוֹ הָיוּ בְּקֶרֶב הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָכֶם אֲנָשִׁים שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְמַעֲשִׂים רָעִים, הֵינּוּ מַצִּילִים אוֹתָם. וְהֵם רַק מַעֲטִים מִבִּינֵיהֶם, אֲבָל הַכּוֹפְרִים הַמְּשִׁיכוּ בְּכִפְרָם וּבַתְּעוּגוֹתֵיהֶם וְהָיוּ חוֹטְאִים.
117. רְבוּנְךָ לֹא הִיא מְשֻׁמֵּד עָרִים בְּלִי סִבָּה מַצִּדָּקֶת, בְּעוֹד תּוֹשְׁבֵיהֶן עוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 128.

2. להוציא החוטאים מבין המאמינים.

3. הבוקר והערב.

118. לוי רצה רבונד, הנה עושה את כל בני האדם אמה אחת, אך הם ימשיכו להיות מפלגים (בין אמונה וכפירה),
119. אלא אלה אשר רחם רבונד עליהם (והאמינו), לשם כך (להיות מפלגים) הוא ברא אותם. על כך פסק רבונד, למלא גיהנם בשדים ובני האדם יחדו (מן הכופרים).
120. אנחנו מספרים לך את הכל על קורות שליחינו שקדמו לך אשר יחזק את לבך. ובזאת (סורה זו) באה אליך האמת והאזהרה (לכופרים) והזכרה למאמינים.
121. אמר לאלה שלא האמינו, עשו כל מה שאתם רוצים, ואנחנו נעשה כל מה שאנחנו רוצים,
122. וחכו גם אנחנו מחכים.
123. לאללה שיד כל הנסתה בשמים ובארץ, ואלי יוחזר כל דבר, ולכן עבד אותו והסמך עליו, ורבונכם אינו מתעלם ממה שאתם עושים.

12

סִוְרַת יוֹסֵף יוֹסֵף

סורה זו קיבלה את שמה «יוסוף, יוסף» משום שהספור של יוסוף נזכר בה בשלימותו. ספורו של יוסוף לא נזכר במקום אחר בקוראן; רק שמו נזכר בשתי סורות; סורת אל-אנעאם 6 : 84 ; וסורת ע'אפר 40 : 34.
הורדה במכה אחרי סורת הוד 11 ; ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «יוסף» מפסוק ארבעה.

סורת יוסף 12

בשם אלה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א.ל.ר.¹
אלה אותות הספר הבהיר (הקוראן).
2. ואנחנו הורדנו אותו מן השמים קוראן בערבית למען תבינו.
3. אנחנו נספר לך הספורים הטובים ביותר על ידי מה שהשרינו לך
מהקוראן הזה, לפני זה (הקוראן) לא ידעת את הדברים האלה.
4. באשר יוסוף (יוסף) אמר לאביו, אבא! ראיתי (בחלום) אחד-עשר
כוכבים ואת השמש ואת הירח, ראיתי אותם סוגדים לי.²
5. אמר (האב), בני! אל תספר את חלומך לאחיד לבד יזממו מזמות נגדך.
כי השטן אויב גלוי לבן האדם.
6. כך יבחר בך רבונך וילמדך לפרש את החלומות שאחרים יראו, וישלים
את חסדו לך ולמשפחת יעקוב, כפי שהשלים את חסדו לאבותיך,
אברהם ואסחאק לפניך. רבונך יודע וחקם.

קטע 2

7. בספור של יוסוף ואחיו יש את ולקח לשואלים.
8. וכאשר אמרו (אחיו של יוסוף), הנה יוסוף ואחיו אהובים לאבינו יותר
מאוננו, אם כי אנחנו חבירה. אכן אבינו שרוי בטעות גמורה.
9. והם אמרו, הרגו את יוסוף או השליכו אותו למקום רחוק בארץ, אז
אהבת אביכם תפנה רק אליכם, ונהיה אנשים מצליחים בלעדיו.
10. ואז אמר אחד מהם, אל תהרגו את יוסוף, מוטב שתשליכו אותו
למעמקי בור, יתכן ואחת השירות תמצא אותו, אם באמת אתם רוצים
לעשות מה שהוא.
11. ואז אמרו, אבינו! למה אינך בוטח בנו בכל הנוגע ליוסף? ולטובתו
אנחנו דואגים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. הסגידה ליוסף מתוך הוקרה ולא פולחן. כמו סגידת המלאכים לאדם. ר' סורת אל-בקה 2: 34.

12. שְׁלַח אוֹתוֹ עִמָּנוּ מִחֵר יִשְׁחַק וְיִשְׁמַח וְאַנְחָנוּ נִשְׁמַר עָלָיו.
13. אָמַר (יַעֲקֹב), אֲנִי אֶדְאָג מְאֹד אִם תִּקְחוּ אוֹתוֹ עִמָּכֶם, וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהִזָּאב יִטְרֹף אוֹתוֹ כְּשֶׁאַתֶּם לֹא שָׂמִים לֵב אֵלָיו.
14. הֵם אָמְרוּ, אִם יֹאכַל אוֹתוֹ הִזָּאב בְּעוֹד אֲנַחְנוּ חֲבוּרָה וְחֻזְקִים, נִהְיָה מְאֹד נִכְשָׁלִים.
15. וְכַאֲשֶׁר לָקְחוּ אוֹתוֹ, וְלֹאֲחֵר שֶׁזָּמְמוּ לְהַשְׁלִיכוֹ לְתוֹךְ הַבּוֹר, הִשְׁרִינוּ לוֹ, עוֹד תִּזְכֹּר לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם זֶה בְּלִי שִׁירָגִישׁוֹ.
16. וְכִשְׁחֲזְרוּ אֶל אֲבֵיהֶם בְּעָרֵב בּוֹכִים,
17. הֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! עָרְכָנוּ תַּחֲרוֹת מְרוֹץ בִּינֵינוּ וְהִשְׁאַרְנוּ אֶת יוֹסֵף עַל כְּלֵינוּ, וְאִז טִרֵּף אוֹתוֹ הִזָּאב, אַתָּה לֹא תִאֲמִין לָנוּ אֲפֹלוּ אִם אֲנַחְנוּ הֵיינוּ צוֹדֻקִים.
18. וְהֵבִיאוּ אֶת כְּתָנָתוֹ וְעַלְיָה דָם שָׁקָר. אָמַר (יַעֲקֹב), נִתְּפַתִּיתֶם לַעֲשׂוֹת דָּבָר מִה רָע. עָלִי לְהִתְאַזֵּר יָפָה בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה יַעֲזֹר לִי מִפְּנֵי מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
19. וְהִנֵּה הִגִּיעָה שִׁירָה, וְהֵם שָׁלְחוּ אֶחָד מֵהֶם לִשְׁאֹב מִים. וְכַאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת דָּלָיו, וּלְפַתַּע הוּא קָרָא, הִתְבַּשְּׂרוּ! מִצְאֵתִי נֵעַר בְּבוֹר, וְהִסְתִּירוּ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַסְּחוּרָה שֶׁלָּהֶם, אֵךְ אֶלֶלָה יִדַּע מַה שֶׁהֵם עוֹשִׂים.
20. (וְאַחֲרָיו) מָכְרוּ אוֹתוֹ בְּמַחִיר זֹל מְאֹד, בְּעָבוּר דִּרְהֵמִים¹ סְפוּרִים, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם עֲנֵן בּוֹ.

קטע 3

21. הָאִישׁ מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר קָנָה אוֹתוֹ אָמַר לְאִשְׁתּוֹ, הִתְיַחֲסִי אֵלָיו בְּכָבוֹד, כִּי אוֹלִי יוֹעִיל לָנוּ, אוֹ נִקַּח אוֹתוֹ כְּבוֹ שְׁלָנוּ. וְכֵן בִּסְסָנוּ אֶת יוֹסֵף בְּאַרְץ (מִצְרַיִם), וְכֵדִי לְלַמֵּד אוֹתוֹ לְפָרֹשׁ אֶת הַחֲלוֹמוֹת, וְאַלֶּלָה שׁוֹלֵט עַל כָּל הָעֲנִינִים שָׁלוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם יוֹדְעִים.
22. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ יוֹסֵף לְבִגְרוֹתָו הִעֲנֵקָנוּ לוֹ חֲכָמָה וְדַעַת. כִּזְאֵת נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
23. הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הָיָה בְּבִיתָהּ נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְנִנְעָלָה אֶת הַדְּלָתוֹת, וְאַמְרָה, בּוֹא אֵלַי, אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֶלֶלָה! הֵן אֲדוֹנִי כִּבֵּד אֶת שְׁהוֹתַי בְּבִיתוֹ. הַחוּטָאִים לֹא יַצְלִיחוּ.

24. וְאֶכּוּ חֶשְׁקָה נִפְשָׁה בּוֹ וְאִףּ הוּא חֶשְׁקָה נִפְשׁוֹ בָּהּ לּוּלִי רָאָה אֶת אוֹת רַבּוֹנוֹ.¹ עָשִׂינוּ זֹאת כְּדִי לְהַרְחִיק אֶת הָרָעָה וְאֶת הַתּוֹעֵבָה מִמֶּנּוּ. כִּי הִיָּה מַעֲבָדֵינוּ הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר הִתְמַסְרוּ לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָהּ.
25. וְהוּא רָץ לְקִרְאָת הַדָּלֶת לְבֵרֶת, אֲבָל הִיא רָצָה אַחֲרָיו לְתַפֵּס אוֹתוֹ, וְאִזּוּ הִיא קָרָעָה אֶת כְּתָנָתוֹ מֵאַחֹר, וְהִם מִצְאוּ אֶת בַּעֲלָהּ לִיד הַדָּלֶת. וְאִזּוּ אָמְרָה, מַה דִּינוֹ שֶׁל מִי שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה תוֹעֵבָה עִם אִשְׁתּוֹ, אִם לֹא מֵאָסֵר אוֹ עֹנֵשׁ מִכְּאִיב?
26. אָמַר יוֹסוּף, הִיא נִסְתָּה לְפָתוֹת אוֹתִי, וְעַד מִבְּנֵי בֵּיתָהּ הַעִיד, אִם כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מִלְּפָנִים, הֲרִי הִיא צוֹדֶקֶת וְהוּא שֶׁקֶר,
27. אֲדָּא אִם כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, הֲרִי הִיא מְשֻׁקֶּרֶת וְהוּא צוֹדֵק.
28. וְכֹאֲשֶׁר רָאָה (בַּעֲלָהּ) כִּי כְּתָנָתוֹ קָרוּעָה מֵאַחֹר, אָמַר, אֲכֹן זֶה מִמְּזֻמָּתְכּוֹ, כִּי מִזְמַתְכּוֹ עֲצוּמָה,
29. אֵתָהּ יוֹסוּף, סוּר מִזֶּה. וְאַתָּה, בְּקָשִׁי סְלִיחָה עַל חֲטֵאָדָּ, כִּי הֵייתָ מֶן הַחוֹטָאִים.

קטע 4

30. וְנָשִׁים בָּעִיר אָמְרוּ, אֲשֶׁת הַשָּׂר חֶשְׁקָה בַּעֲבָדָה וְרָצָתָה לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲנַחְנוּ רֹאוֹת שֶׁהִיא בַּתְּעֵיָה גְלוּיָהּ.
31. וְכֹאֲשֶׁר שָׁמְעָה עַל דְּבָרֵי הָרְכִילוֹת שֶׁלָּהּ, הִזְמִינָה אוֹתָן, וְהִכִּינָה לָהֶן מְקוֹם יֹשִׁיבָה נוֹחַ וְאֶכָּל לֶאֱכֹל, וְנִתְּנָה סִכּוֹן בֵּיד כָּל אַחַת. וְאָמְרָה לוֹ, צֵא אֵלַיָּהּ. וְכֹאֲשֶׁר הִנָּשִׁים רָאוּ אֶת יוֹסוּף נִדְּהָמוּ מִיָּפִי מְרָאָהּ עַד כִּי חָתְכוּ אֶת יָדֵיהֶן,² וְאָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהָהּ! אִין זֶה בֶּן אָדָם. אִין כִּי זֶה אֵלָא מִלְּאָדָּ מִכְּבָד.
32. וְאִזּוּ אָמְרָה, הִנֵּה הוּא זֶה אֲשֶׁר גָּנִיתָן אוֹתִי בְּגִלְלוֹ. אֲמַנְסִי רְצִיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, אֲדָּא הוּא כָּבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ. אִם לֹא יַעֲשֶׂה אֶת מַה שֶׁאֲדַרְשׁ מִמֶּנּוּ, יֵאָסֵר וְיִהְיֶה מֶן הַנִּכְנָעִים.
33. אָמַר יוֹסוּף, רַבּוֹנִי! הַמֵּאָסֵר טוֹב לִי מִמָּה שֶׁהֵן מִזְמִינוֹת אוֹתִי לַעֲשׂוֹת, וְאִם לֹא תִּרְחִיק מִמֶּנִּי אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן, אֲכַנֶּע וְאֶהְיֶה בֵּין הַחוֹטָאִים.
34. וְרַבּוֹנוֹ נֶעֱנָה לוֹ, וְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת מִזְמוֹתֵיהֶן. כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
35. אֲמַנְסִי אַחֲרֵי שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא חָף מִפְּשַׁע הַחֲלִיטוֹ לֵאסֹר אוֹתוֹ לְזֶמֶן מָה.

1. ראה את אות ריבנו = יש האומרים, שהמלאך ג'בריל נגלה לו, או יעקוב אביו.

2. מתוך התפעלות ביופיו של יוסוף חתכו את ידיהן במקום לחתוך את הפרי שנתנה להן לאכול.

קטע 5

36. וְשֵׁנִי נָעָרִים נִכְנָסוּ עִמּוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהר. אָמַר הָאֶחָד, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוֹם סוֹחֲטִים עֲנָבִים לַעֲשׂוֹת יַיִן. וְהָאֲחֵר אָמַר, הִנֵּה רְאִיתִי עֲצָמֵי בַּחֲלוֹם נוֹשֵׂא לֶחֶם עַל רֹאשִׁי וְהָעוֹף אוֹכֵל מִמֶּנּוּ. (שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ), הוֹדַעַתָּ לָנוּ אֶת פִּירוּשׁוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ רוֹאִים אוֹתָךְ מַעֲשֵׂי הַטּוֹב.
37. וְאָז אָמַר יוֹסוּף, כָּל אֲכָל שְׂיֹבָא אֲלֵיכֶם, אֲנִי יָכוֹל לְהוֹדִיעַ לָכֶם עָלָיו לִפְנֵי שְׂיָגֶשׁ לָכֶם. זֶהוּ מַה שְּׁלֵמְדָנִי רְבוּנִי, כִּי אֲנִי נְטָשְׁתִּי אֶת דָּתָם שֶׁל אֱלֹהֵי אֲשֵׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאַלְלָהָ, וַיִּכְפְּרוּ בַּעֲוֹלָם הַבָּא,
38. וְהָאֶמְנָתִי בְּדַת אַבּוֹתַי, אַבְרָאָהִים, אֶסְחָאק, וַיַּעֲקוֹב, וְאֵל לָנוּ לְשִׁתְּךָ עִם אֱלֹלָהּ כָּל שְׁהוּא. זֶה הַחֲסֵד שֶׁל אֱלֹלָהּ עָלֵינוּ וְעַל כָּל בְּנֵי הָאָדָם, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יוֹדוּ (לְאַלְלָהָ).
39. חֲבֵרִי לְמֵאָסָר! הֵאֵם (עֲבוּדֹת) רְבוּנִים שׁוֹנִים טוֹבָה יוֹתֵר מֵעֲבוּדַת אֱלֹלָהּ, הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ?
40. הָאֱלִילִים שְׂאֵתָם עוֹבְדִים מִבִּלְעָדֵי אֵינָם אֵלָּא שְׁמוֹת שְׂאֵתָם וְאַבּוֹתֵיכֶם בְּדִיתָם בְּלִי כָּל רְשׁוֹת מֵאַלְלָהּ. הַשְּׁלֹטוֹן בְּיַד אֱלֹלָהּ לְבַד, וְהוּא צָוָה כִּי לֹא תַעֲבֹדוּ אֵלָּא אוֹתוֹ, זֹאת הִיא הַדָּת הַיְשָׁרָה, וְאוֹלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יַדְעוּ.
41. חֲבֵרִי לְמֵאָסָר! וְאֲשֵׁר לִפְשֵׁר חֲלוּמוֹתֵיכֶם, אֶחָד מִשְׁנֵיכֶם יִשְׁקָה אֶת אָדוֹנוֹ יַיִן, וְהַשְּׁנִי יִצְלַב וְהָעוֹף תֹּאכֵל מֵרֹאשׁוֹ. כָּכָר נַחֲרָץ הַדָּבָר שֶׁשְּׂאֵלְתָם עָלָיו.
42. אָז אָמַר לָזֶה אֲשֵׁר חָשַׁב שְׁהוּא יִנְצֵל, הַזָּכָר אוֹתִי בְּפָנָי אֲדוֹנִיךָ. אַךְ הַשְּׁטוֹן הַשְּׁכִיחוּהוּ לְהַזְכִּירוֹ בְּפָנָי אֲדוֹנִי, וְהוּא (יוֹסוּף) נִשְׁאַר בְּבֵית הַסֵּהר שָׁנִים מִסָּפָר.

קטע 6

43. וְכַאֲשֶׁר הִמְלִיךְ אָמַר, (בַּחֲלוֹם) רְאִיתִי שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת, וְהִנֵּה שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת אוֹכְלוֹת אוֹתוֹ, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת. הוּא אֲנָשִׁים נִכְבָּדִים! תֵּנוּ דַעְתְּכֶם עַל חֲלוּמֵי, אִם אַתֶּם יָכוֹלִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
44. הֵם אָמְרוּ, חֲלוּמוֹת מְבִלְבְּלִים, וְאִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים לִפְרֹשׁ חֲלוּמוֹת.
45. וְהִנֵּה זֶה אֲשֵׁר נִצֵּל, נִזְכָּר (בְּיוֹסוּף) אַחֲרֵי זְמַן מָה, וְאָמַר, אֲנִי אָבִיא לָכֶם אֶת פִּשְׁרוֹ, הִרְשׁוּ לִי לָלֶכֶת,
46. (וְכַשֶּׁהֲגִיעַ אֶל יוֹסוּף בְּבֵית הַסֵּהר) אָמַר לוֹ, יוֹסוּף הֲצַדִּיק! מַה דַּעְתְּךָ עַל שֶׁבַע פְּרוֹת שְׁמִנּוֹת הַנִּמְאָכְלוֹת עַל יְדֵי שֶׁבַע פְּרוֹת רָזוֹת, וְשֶׁבַע שְׂבּוּלִים יִרְקוֹת וְאַחֲרוֹת יִבְשׁוֹת, לְמַעַן אַחֲזֹר לְאֲנָשִׁים כָּדֵי שְׂיָדְעוּ?

47. אָמַר (יוסוף), שְׁבַע שָׁנִים תִּזְרְעוּ בְּשָׂקִידָה גְדוֹלָה, אַךְ אֶת מֶה שֶׁתִּקְצְרוּ הַנִּיחוּ אוֹתוֹ בְּשִׁבְלִיו, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.

48. אַחֵר יָבוֹאוּ שְׁבַע שָׁנִים קָשׁוֹת שֶׁתֹּאכְלֶנָה אֶת כָּל מֶה שֶׁחֲסַכְתֶּם, מִלְּבַד מַעַט אֲשֶׁר אוֹתוֹ תִּשְׁמְרוּ,

49. אַחֵר כִּד תָּבוֹא שָׁנָה שְׁבָה יֵרֵד גֶּשֶׁם, וְבָהּ יִהְיֶה שְׁפַע בְּפָרִי.

קטע 7

50. וְאִזְּזוּ אֶמֶר הַמֶּלֶךְ, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי! וְכַאֲשֶׁר בָּא הַשְּׁלִיחַ אֵלָיו, אָמַר (יוסוף), שׁוּב אֶל אֲדוֹנֶיךָ וְשַׁל אוֹתוֹ, לְבָרַר אֶת עֵינֶיךָ הַנִּשְׁיִים אֲשֶׁר פָּצְעוּ אֶת יְדֵיךָ. כִּי רַבּוֹנִי יוֹדֵעַ אֶת מִזְמָתוֹ.

51. וְאֶמֶר הַמֶּלֶךְ, מֶה קָרָה לָכֵן כַּאֲשֶׁר שִׁדְלָתְךָ אֶת יוֹסֵף? אָמְרוּ, יִשְׁמְרֵנוּ אֱלֹהִים! אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעוֹת עָלָיו כָּל רַע. אִזְּזוּ אֶמְרָה אֶשֶׁת הַשֵּׁר, עֲתֵה נְכוֹנָה (נִתְגַּלְתָּה) הָאֵמֶת, אֲנִי נִסִּיתִי לְפָתוֹת אוֹתוֹ, וְהוּא מֵהַצּוֹדִקִּים.

52. בְּזֹאת יָדַע (בַּעֲלִי) כִּי לֹא בָגַדְתִּי בּוֹ בְּסִתֵּר, וְכִי אֱלֹהִים לֹא יִדְרִיךְ אֶת מִזְמַת הַבּוֹגְדִים.

חלק 13

53. וְלֹא אֲזַכֶּה אֶת נַפְשִׁי, כִּי הִצַּר מִדִּים לָרָעָה, פָּרַט לֹאֲשֶׁר עָלָיו יָרַחם רַבּוֹנִי. כִּי רַבּוֹנִי סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

54. וְאִזְּזוּ הַמֶּלֶךְ אָמַר, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי וְאֶבְחַר בּוֹ לְשֵׁרוֹתַי. וְכַאֲשֶׁר בָּא אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ, אֲתָה אֲצַלְנוּ נִכְבֵּד וְנֶאֱמָן.

55. אָמַר יוֹסֵף, הִפְקֵד אוֹתִי עַל אוֹצְרוֹת הָאָרֶץ, כִּי אֲנִי שׁוֹמֵר נֶאֱמָן וְיַבְעֵל יָדַע.

56. כִּד בְּשִׁסְנוּ אֶת מַעֲמָדוֹ שֶׁל יוֹסֵף בְּאָרֶץ (מִצְרַיִם), לִשְׁכֹּן בְּכָל מְקוֹם שִׁירְצָה, וְכִד נַעֲנִיק רַחֲמֵינוּ לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְלֹא נִגְרַע מִשְׁכָּר עוֹשֵׂי הַטוֹב,

57. וְאוֹלָם שְׁכַר הָעוֹלָם הֵבֵא טוֹב יוֹתֵר לֵאלֹהֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַיִּרְאִים (אֶת אֱלֹהֵי).

קטע 8

58. וְכַאֲשֶׁר אָחִיו שֶׁל יוֹסֵף בָּאוּ וְנִכְנְסוּ אֵלָיו, וְהוּא הִכִּיר אוֹתָם אַךְ הֵם לֹא הִכִּירוּ אוֹתוֹ.

59. אוֹלָם לֵאחֵר שֶׁשִּׁפֵּק לָהֶם אֶת צָרְכֵיהֶם מִן הַמְּזוֹן, אָמַר, בְּפַעַם הַבָּאָה הִבִּיאוּ אֵלַי אֲחֵיכֶם מֵאֲבִיכֶם. הֵן תִּרְאוּ כִּי אֲנִי נוֹתֵן אֶת הַמַּדָּה מִלְּאָה, וְכִי אֲנִי הַטוֹב שֶׁבְּמֵאֲרָחִים,

60. אַךְ אַם לֹא תִבְיֹאוּהוּ אֵלַי, לֹא יִהְיֶה לָכֶם עוֹד מְזוֹן אִתִּי, וְלֹא תִקְרְבוּ אֵלַי.
61. אָמְרוּ, נִשְׁתַּדֵּל לְשַׁכְנַע אֶת אֲבִיו לְשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ עוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת זֹאת.
62. וְאָמַר יוֹסוּף לְעוֹזְרָיו, שִׁימוּ אֶת כִּסְפְּכֶם בְּאַמְתָּחוֹתֵיהֶם לְמַעַן יִמָּצְאוּהוּ בְּשׁוּבָם לְמִשְׁפַּחוֹתֵיהֶם, וַיִּתְּכּוּ שִׁיחֹזְרוּ.
63. וַיִּשְׁחֹזְרוּ אֶל אֲבִיהֶם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! נִמְנַע הָאֵכֶל מֵאִתָּנוּ (אִם לֹא תִשְׁלַח אֶת אֲחִינוּ אִתָּנוּ), עַל כֵּן שִׁלַּח עִמָּנוּ אֶת אֲחִינוּ לְמַעַן נָבִיא אֵכֶל. וְאַנְחֵנוּ נִשְׁמָר עָלָיו.
64. אָמַר יַעֲקֹב, הֲאֵמִין לָכֶם שֶׁתִּשְׁמְרוּהוּ כְּשֶׁם שֶׁהֵאֱמַנְתִּי לָכֶם לִשְׁמֹר אֶת אֲחִיו מִלְּפָנִים? אֲלֵלָה הוּא הַשׁוֹמֵר הַטוֹב וְהוּא הַרְחוּם בְּרַחֲמָנִים.
65. וַכֹּאשֶׁר פָּתַחוּ אֶת אַמְתָּחוֹתֵיהֶם, וַהֲנֵה רָאוּ שֶׁכִּסְפָּם הוֹחִזֵר אֲלֵיהֶם. וְהֵם אָמְרוּ, אֲבִינוּ! מָה עוֹד נִבְקֵשׁ! הִנֵּה כִסְפֵּנוּ הִחֲזֵר אֲלֵינוּ, וְנוּכַל לִפְרֹגֵס אֶת מִשְׁפַּחוֹתֵינוּ. וְנִשְׁמָר עַל אֲחִינוּ, וְנִקְבֵּל מִשָּׂא גָמֵל יוֹתֵר, שֶׁהוּא לֹא כָל כֶּד חֲשׁוֹב בְּשִׁבְלֹו (הָאֲדוֹן הַמִּצְרִי).
66. אָמַר, אֲנִי לֹא אֲשַׁלַּח אוֹתוֹ אִתְּכֶם אֲלָא לְאַחֵר שֶׁתִּתְחַיְּבוּ בְּשׁוּבָעָה לִפְנֵי אֲלֵלָה שֶׁתִּחֲזִירוּ אוֹתוֹ אֵלַי, פֶּרֶט לְמִקְרָה שָׂאִין בִּיכְלֵתְכֶם לְהִגּוֹ עַל עַצְמְכֶם. וַכֹּאשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לוֹ. אָמַר, אֲלֵלָה מְשַׁעִיט עַל אֲשֶׁר הִסְכַּמְנוּ.
67. וְאָמַר, בְּנִי! אֵל תִּכְנָסוּ מִשְׁעַר אֶחָד, כִּי אִם הִכְנָסוּ מִשְׁעָרִים שׁוֹנִים. וְאוּלָם לֹא אוּכַל לְעַזֹּר לָכֶם בְּפָנֵי אֲלֵלָה מְאוּמָה. כִּי הִתְחַלְטָה בִּידּוֹ, וְעָלָיו נִשְׁעָנְתִּי, וְעָלָיו יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.
68. וַכֹּאשֶׁר נִכְנָסוּ כְּפִי שֶׁאָמַר לָהֶם אֲבִיהֶם, לֹא הָיָה מוֹעִיל לָהֶם בְּמְאוּמָה אֲצֵל אֲלֵלָה, אֲלָא חִשֵּׁק שֶׁהָיָה בְּלֵב יַעֲקֹב וְהוּא הִבִּיעַ אוֹתוֹ, וְהוּא הָיָה אִישׁ דַּעַת, כְּפִי שֶׁלְמַדְנוּ אוֹתוֹ, וְאוּלָם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים לֹא יָדְעוּ.

קִטְעַן 9

69. וַכֹּאשֶׁר (הָאֲחִים) נִכְנָסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת אֲחִיו¹, אָמַר לוֹ, אֲחִיךָ אֲנִי, אֵל תִּצְטַעַר עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ (לִי).
70. וּלְאַחֵר שֶׁסָּפַק צָרְכֵיהֶם בְּמִזוֹן, שָׁם אֶת הַגִּבְעָה בְּאַמְתַּחַת אֲחִיו. אַז כָּרוּז קָרָא, הוּי אֲנִשִּׁי הַשִּׁיחָה! אֲכֹן גִּנְבִים אִתָּם.
71. הֵם אָמְרוּ וּפְנֵי אֲלֵיהֶם, וּמָה אֲבָד לָכֶם?

1. אֲחִיו בֶּן אִמּוֹ וְאִבּוֹ. הָאֲחִים הָאֲחֵרִים הָיוּ רַק בְּנֵי אִבּוֹ מֵאִם אַחֶרֶת.

72. אָמְרוּ, אַבְד לָנוּ גְבִיעַ הַמֶּלֶךְ. וּמִי שִׁיחֲזִיר אוֹתוֹ יִקְבַּל מִטְעוֹן שֶׁל גָּמֶל נוֹסֵף, אֲנִי מִתְחַיֵּב בְּזֹאת.
73. אָמְרוּ הָאֲחִים, אֲנַחְנוּ נִשְׁבָּעִים בְּאֱלֹהֵי! וְאַתֶּם כִּבְר יוֹדְעִים כִּי לֹא בָּאֵנוּ לְהִשְׁחִית בְּאֶרֶץ. וְכִי אֵין אֲנַחְנוּ גִּנָּבִים.
74. וְאָז אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי יוֹסֵף), וַיְמָה הוּא עָנָשׁוּ שֶׁל הַגָּנֵב (אֲצִלְכֶּם) אִם אַתֶּם מִשְׁקָרִים?
75. אָמְרוּ (הָאֲחִים), הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לָזֶה שֶׁבְּאַמְתַּחְתּוֹ (יִמְצָא הַגָּבִיעַ)¹ יִהְיֶה הֶעֱנַשׁ הַמַּגִּיעַ לוֹ (שֶׁהָיָה עֶבֶד), כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַפּוֹשְׁעִים.
76. וְהוּא הִתְחִיל לַחֲפֹשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹת הָאֲחִים שֶׁלוֹ לִפְנֵי שֹׁחֵפֶשׂ אֶת אַמְתַּחְתּוֹ הָאֵחַ שֶׁלוֹ (מִשְׁנֵי הוֹרִיו), וּלְבִסּוֹף הוֹצִיא אוֹתוֹ (הַגָּבִיעַ) מֵאַמְתַּחְתּוֹ שֶׁל אָחִיו. וְכִךְ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אֶת יוֹסֵף לְתַחְבּוּלָה הַזֹּאת, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הָיָה בִּיכְלָתוֹ לִפִּי דִין הַמֶּלֶךְ לַקְּחַת אֶת אָחִיו כְּעֶבֶד בְּלִי סִבָּה חֻקִּית, אֲלֹא אִם יִרְצָה אֱלֹהֵי. אֲנַחְנוּ מַעֲלִים בְּדַרְגּוֹת אֶת מִי שֶׁנִּרְצָה, וּמַעַל כָּל אִישׁ דַּעַת מִצּוֹי מִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּעַל דַּעַת מִמֶּנּוּ (אֱלֹהֵי).
77. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, אִם הוּא גָּנֵב הָרִי גַם אֲחוֹ לוֹ גָּנֵב לִפְנֵים. יוֹסֵף שָׁמַר זֹאת בְּנַפְשׁוֹ, וְלֹא הֵעִיר לָהֶם עַל כֵּךְ. וְאָמַר (בְּנִפְשׁוֹ), הַמַּעֲמָד שֶׁלְכֶם הוּא יוֹתֵר גְּרוֹעַ מִמָּה שֶׁאַתֶּם אוֹמְרִים. וְאַלְלֵה יוֹדַע יוֹתֵר אֶת מַה שֶׁאַתֶּם מִתְאַרִים.
78. וְאָז אָמְרוּ הָאֲחִים, הוּי כְּבוֹד הַשְּׁלִיט! יֵשׁ לוֹ אֵב זָקֵן מְאוֹד, עַל כֵּן קָח לָךְ אֶחָד מֵאַתְנֵנוּ בְּמִקְוֹמוֹ, רוֹאִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה אִישׁ חֲסִיד.
79. אָמַר, יִשְׁמְרֵנִי אֱלֹהֵי! לֹא נִקַּח אֲלֵא אֶת זֶה אֲשֶׁר אֲצִלוֹ מִצְּאֵנוּ אֶת הַחֶפֶץ שֶׁלָּנוּ, אַחֲרֵת אֲנַחְנוּ נִהְיָ עוֹשִׁקִים.

קטע 10

80. וְכַאֲשֶׁר נוֹאֲשׁוּ מִמֶּנּוּ, הִתְיַעֲצוּ בֵּינֵיהֶם. אָמַר הָאֵחַ הַגָּדוֹל בָּהֶם, אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי אֲבִיכֶם לָקַח עֲלֵיכֶם הַתְּחִיבוּת בְּשֵׁם אֱלֹהֵי, הֵן כִּבְר קִדְּם לֹא קִיַּמְתֶּם אֶת הַבְּטַחְתְּכֶם כִּלְפֵי יוֹסֵף. לָכֵן אֲנִי לֹא אֶעֱזֹב אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת עַד שִׁירְשָׁה לִי אָבִי, אוֹ עַד אֲשֶׁר יִשְׁפֹּט אוֹתִי אֱלֹהֵי, כִּי הוּא הַטוֹב שֶׁבַּשּׁוֹפְטִים.
81. וְאַתֶּם שׁוֹבוּ אֶל אֲבִיכֶם וְאָמְרוּ לוֹ, הוּי אֲבִינוּ! גָּנֵב בְּנֵךְ, וְלֹא נָעִיד כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יִדְעֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים עַל הַנִּסְתֵּר.

1. העונש הוא שעבוד הגונב לבעל החפץ הנגנב.

82. וישאל את אנשי העירה (במצרים) שהיינו בזה, ואת אנשי השירה אשר באנו בזה. ואכן אמת נדבר.
83. אמר אביהם, התפתתה לכם נפשכם לעולל דבר מה. עלי להתאזר בסבלנות בצורה הוגנת, ויתכן שאללה יחזיר את כלם אלי, כי הוא היודע והחכם.
84. ואז התרחק מהם ואמר, יגוני מאוד גדול לאבדנו של יוסוף. וכהו עיניו מן הצער, והוא עצר את גונו.
85. ואמרו בני ביתו, חי אללה! האם לא תחדל להזכיר את יוסוף עד שיתש כוחך או תמות.
86. אמר, אני מתאונן על צערי ויגוני לאללה, כי אני יודע (מן הרחמנות) של אללה את מה שאינכם יודעים.
87. הוי בני! לכו ובקשו לגלות ידיעות על יוסוף ואחיו, ואל תתיאשו מרחמי אללה, כי רק אנשים כופרים יתיאשו מרחמי אללה.
88. וכאשר נכנסו אליו (יוסוף) אמרו, הוי כבוד השליט! מצוקה פגעה בנו ובני ביתנו, והבאנו מעט כסף, תן לנו בבקשה מדת מזון מלאה או עשה צדקה עמנו, כי אללה גומל לנותני צדקה.
89. אמר, האם אתם זוכרים מה שעשיתם ביוסוף ואחיו בהיותכם נבצרים? אמרו, באמת אתה יוסוף! הוא אמר, כן אני יוסוף וזה אחי. אללה העניק לנו חסד, ומי שירא את אללה ויסבל, אללה לא יגרע משכרו של עושה הטוב.
91. אמרו, חי אללה! אללה העדיף אותך עלינו, ואנחנו היינו חוטאים.
92. ואז הוא אמר, אין תוכחה עליכם היום, ואללה יסלח לכם, כי הוא הרחום ברחמים,
93. קחו את כתנתי זאת והניחוה על פני אבי ויאירו עיניו. והביאו אלי את כל בני ביתכם.

קטע 11

94. וכאשר יצאה השירה לדרך, אמר אביהם, אני מריח את הריח של יוסוף, אם לא תלעגו לי.
95. אמרו, חי אללה! עדין אתה שקוע בתעיתך הקודמת.

96. וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיו הַמִּבְשָׁר הֵנִיחַ אוֹתָהּ (הַכֶּתֶנֶת) עַל פָּנָיו וְהוּא חָזַר לְרֵאוֹת. וְאָז אָמַר, הֲלֹא אִמְרָתִי לָכֶם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מֵאֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים.
97. וְאָמְרוּ, הוּא אֲבִינוּ! בִּקְשׁ לְמַעַנְנוּ סְלִיחָה מֵאֵלֶּלָה עַל חֲטֵאֵינוּ, כִּי אֲנַחְנוּ הֵיינו חוֹטְאִים.
98. וְהוּא אָמַר, אֲשָׁאֵל אֶת רַבּוֹנִי לְסַלַּח לָכֶם, כִּי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם.
99. כַּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֶל יוֹסוּף, אָסַף אֵלָיו אֶת הוֹרָיו, וְאָמַר לָהֶם, הַכְּנִסוּ לְמִצְרַיִם בְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל אֵלֶּלָה בְּטוּחִים.
100. וְאָז הֶעֱלָה אֶת הוֹרָיו עַל כֶּסֶּ הַכְּבוֹד, וְהֵם סָגְדוּ לוֹ.¹ וְהוּא אָמַר, אֲבֹא! זֶה הוּא פְתָרוֹן חֲלוּמֵי מִלְּפָנֶיךָ. רַבּוֹנִי הַגִּשְׁמִים אוֹתוֹ. הוּא הֶעֱנִיק לִי חֶסֶד בְּהוֹצִיאוֹ אוֹתִי מִבֵּית הַסֹּהַר, וּבְהִבִּיאוֹ אֶתְכֶם אֵלַי מִן הַמִּדְבָּר, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁטָן גָּרַם פְּרוּד בִּינִי לְבִין אַחִי, כִּי רַבּוֹנִי הַמִּיטִיב וְהַעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וְהוּא הִיֹּדֵעַ וְהַחֲכָם.
101. רַבּוֹנִי! אַתָּה הֶעֱנַקְתָּ לִי שְׁלֹטוֹן וְלִמְדַתְנִי אֶת פְּרוּשׁ הַחֲלוּמוֹת. אַתָּה בּוֹרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְהַמְגֵן עָלַי בַּעוֹלָם הַזֶּה וּבַעוֹלָם הַבָּא. הִמִּית אוֹתִי כְּמַתְמַסֵּר לָךְ, וְצִרְפָּנִי אֶל הַיִּשְׂרָאֵלִים.
102. זֶהוּ אֶחָד מִן הַמִּקְרָאִים הַנִּסְתָּרִים אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְגַלִּים לָךְ, כִּי לֹא הִיִּית אַתֶּם בְּזִמְן שֶׁהַחֲלִיטוֹ לַעֲשׂוֹת מַה שֶׁעָשׂוּ וְזָמְמוּ מִזְמָה.
103. מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים (מִבְּנֵי עַמָּךְ) לֹא יֵאֱמִינוּ (לָךְ) אֲפֹלוּ אִם אַתָּה שׁוֹקֵד עַל כָּךְ.
104. וְאִין אַתָּה מְבַקֵּשׁ שָׂכָר מֵהֶם עַל כָּךְ, כְּשֶׁהִבֵּאתָ לָהֶם (הַקּוֹרְאָן) הוּא אֲזַכְּרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם,

קִטְעַ 12

105. רַבִּים הֵם הָאוֹתוֹת שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר הֵם רוֹאִים כָּל הַזְּמַן אֲדָּא אֵינֶם שָׁמִים יָב,
106. רַבִּים מֵהֶם לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאֵלֶּלָה בְּלֹא לְצַרְף לוֹ שְׁתַּפִּים,
107. הָאִם בְּטוּחִים הֵם שֶׁלֹּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ מִקִּיף מִהֶעֱנֵשׁ שֶׁל אֵלֶּלָה? אוֹ שֶׁלֹּא תָבוֹא אֲלֵיהֶם שַׁעַת הַדִּין פְּתָאוּם בְּלִי שִׁינְגִישׁוֹ?
108. אָמַר לָהֶם, זֶהוּ הַשְּׁבִיל שְׁלִי! אֲנִי וְהַמֵּאֱמִינִים בִּי מִזְמִינִים (לְהֵאֱמִין) בְּאֵלֶּלָה בְּהוֹכָחָה בְּרוּרָה. הַשְּׁבִיב לְאֵלֶּלָה! וְאִין אֲנִי מִבִּין הַפְּגִנִּיִּים.

1. להשתחוות, או הסגידה: היא מתוך חוקרה ולא פולחן.

109. ולא שלחנו שליחים לפניך אלא אנשים מבני הערים שהשרינו להם.

האם לא יתהלכו בארץ לראות מה היה סופם של אלה שקדמו להם?
והעולם הבא טוב יותר ליראים. האם לא תבינו?

110. כאשר נואשו השליחים (מאמונת בני עמם) וחשבו כי הם הוכחשו,
נצחונו בא אליהם (אל השליחים) והצלנו את כל מי שרצינו, וענשנו לא
ימנע מן החוטאים.

111. בספורים שלהם טמון לקח לבעלי תבונה. אין הם ספורים שאפשר
לבדותם. אלא אשור (לספרים) שקדמו לו, והבחרת כל הענינים
החשובים לבני האדם, והדרכה, ורחמים לאנשים המאמינים.

13

סִוְרַת אֶךְ-רַעַד הָרָעַם

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רעד» בגלל הביטוי «אך-רעד, הרעם» שנזכר בה בפעם ראשונה ; בגלל שסורה זו הורדה במכה.

השם «אך-רעד» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 19. אבן עאשור חשב שזה אחרי סורת אר-רעד משום שסורת אל-בקרה הורדה במדינה.

הורדה במכה אחרי סורת מוחמד 47 ; ופסוקיה ארבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הרעם» מפסוק שלושה-עשר.

סורת אר-רעד 13

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. א.ל.מ.ר.¹
אֵלֶּה אוֹתוֹת הַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן), אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹיִךְ מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם רַבּוֹנְךָ
הוּא הָאֱמֶת, אֲבָל רַב הָאֲנָשִׁים אֵינָם מַאֲמִינִים.
2. אֱלֹהֵ הוּא אֲשֶׁר רוֹמֵם אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים כְּפִי שְׁאַתֶּם רוֹאִים
אוֹתָם (הַשָּׁמַיִם),² לְאַחַר מִכּוֹן עֲלָה עַל פֶּס הַמַּלְכוּת, וְהַכְנִיעַ אֶת הַשָּׁמַשׁ
וְאֶת הַיָּרֵחַ, וְכָל אֶחָד מִסְתַּבֵּב בְּמַסְלִיל שְׁלוֹ לְזִמּוֹן קָצוֹב.³ הוּא מְנַהֵל אֶת
הָעֲנָנִים, וּמִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּהְיוּ בְּטוֹחִים בַּפְּגִישַׁת רַבּוֹנְכֶם
(בְּיוֹם הַדִּין).
3. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ וְהִתְקִין בָּהּ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִזְרִים בָּהּ נְהָרוֹת,
וּבָרָא לָכֶם אֶת הַפָּרִי מִכָּל מִין זֹוג, וְהוּא עֹטֵף אֶת הַיּוֹם בַּלַּיְלָה. בְּכָל זֶה יֵשׁ
אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
4. וּבָאָרֶץ עָשָׂה קְטָעִים סְמוּכִים זֶה לָזֶה (אֲבָל שׁוֹנִים זֶה מִזֶּה). (וַיֵּשׁ בָּאָרֶץ)
גְּנוֹת עֲנָבִים, וּצְמָחִים שׁוֹנִים, וּדְקָלִים בְּנֵי שָׁרֵשׁ אֶחָד, אוֹ בְּנֵי שְׁרָשִׁים
נִפְרָדִים שֶׁכֶּלֶם מְקַבְּלִים הַשְּׁקָאָה מֵאוֹתָם מִיָּם. אֲמָנָם אֲנַחְנוּ מִבְּדִילִים
בִּינֵיהֶם בְּטַעַם וָרִיחַ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מְבִינִים.
5. אִם אַתָּה מִתְפַּלֵּא, תִּתְפַּלֵּא עַל מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, הֲאִם אַחֲרֵי הֵיוּתֵנוּ
לְעַפְרָ נִהְיָ לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה?⁴ הַשּׁוֹאֲלִים הָאֵלֶּה כּוֹפְרִים בְּרַבּוֹנָם וְאֲשֶׁר
כְּבָלִים יִנְחוּ עַל צוּאֲרֵיהֶם (בְּיוֹם הַדִּין), וְאֲשֶׁר הֵם יִהְיוּ בַּעֲלֵי הָאֵשׁ.
לְעוֹלָמִים יִהְיוּ בָּהּ.
6. הֵם (הַכּוֹפְרִים) שׁוֹאֲלִים אוֹתָךְ לְהַחִישׁ (לָהֶם) אֶת הָרַעָה לְפָנֵי הַטּוֹבָה.⁵
וּכְבֵּר הָיוּ לְפָנֵיהֶם עַמִּים שֶׁכִּפְּרוּ וְקִבְּלוּ עָנֵשׁ. רַבּוֹנְךָ סוֹלֵחַ לְבָנֵי אָדָם
לְמִרוֹת הֵיוּתָם עוֹשִׁקִים, אֵד רַבּוֹנְךָ מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים. רא.

2. ר' סורת אט-טלאק 65: 12; וסורת אל-חגי 22: 65.

3. ר' סורת יא. סין 36: 38 - 39.

4. ר' סורת אל-אחאקאף 46: 33.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29: 53 - 54; סורת אל-מעארג' 70: 1; וסורת אש-שורא 42: 18.

7. הכופרים אומרים, למה לא הורד לו נס מרבוננו? ¹ אתה רק מזוהר, ולכל אמה יש מדריו (שידריו אותה לדרך הישר). ²

קטע 2

8. אלה הוא היודע את אשר תשא (ברחמה) כל נקבה, ³ ומה יוצא מן הרחם לפני תם תקופת ההריון או אחריה. וכל דבר אצלו לפי מדה וזמן מדיקים,
9. הוא יודע את הנסתרות ואת הנגלות, והוא הכביר והנעלה.
10. בעיניו (של אלה) כלכם שוים, מי שמסתיר סוד או מגלה אותו, וזה המסתתר בחשכת הלילה או מתהלך לאור היום. ⁴
11. יש לו (לאלה) מלאכים שומרים את האדם מלפניו ומאחוריו, והם משגיחים ומגנים עליו לפי הצו של אלה. אלה לא ישנה את המצב של בני איזו קהלה אלא אם ישנו הם את אשר בנפשותיהם. ואם אלה ירצה לפגע באיזו קהלה אין מי שיכל לעצר אותו, כי אין להם (הכופרים) מגן זולתו.
12. הוא המראה לכם את הברק בפחד (מן הענש) ובתקוה (לגשם), והוא יוצר את העננים הכבדים המלאים במים.
13. הרעם משבח אותו ומהללו, ⁵ וכן המלאכים, בשל יראתם אותו. הוא שולח את סופות הברקים, לפגע במי שירצה, ואולם הכופרים מתנפחים (עם הנביא מוחמד) על אלה החזק בגברותו וענשו. ⁶
14. הקריאה האמתית והצודקת שיקת לו בלבד, ואלה הקוראים אל אלילים שונים זולת אלה, האלילים לא יענו להם בכלל. דומים הם למי שמושיט את כפות ידיו אל המים להביאם אל פיו, אך הם לא יגיעו אליו, כי קריאת הכופרים היא רק תעיה.
15. לאלה סוגדים כל אשר בשמים ובארץ, סוגדים מרצון או מכפייה, הם וצליהם ערב ובקר. ⁷

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 59.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 272; וסורת פאטר 35 : 24.

3. ר' סורת אנ-גיס' 53 : 32; סורת אז-זומר 39 : 6; וסורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 7; סורת הוד 11 : 5; וסורת ינוס 10 : 61.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 50 - 51.

7. ר' סורת אנ-נחל 16 : 48.

16. אָמַר (מוֹחֲמַד), מִי הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? אָמַר, אֵלֶּלָהּ, אָמַר, וּבְכָל זֹאת לְקַחְתֶּם לָכֶם מְגִנִּים זֹולָתוֹ שְׁאִינֶם יְכוֹלִים לְהוֹעִיל אוֹ לְהִרְעֵ אֶפְלוֹ לְעַצְמָם. אָמַר, הָאֵם הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ הֵם שְׁוִים! אוֹ הַחֹשֶׁד וְהָאוֹר: הָאֵם עָשׂוּ שְׂתַפִּים לְאֵלֶּלָהּ שֶׁבָּרְאוּ כְּפִי שֶׁהוּא בָּרָא, לָכֵן אֵינֶם יְכוֹלִים לְהִבְחִין בֵּין בְּרִיאַת אֵלֶּלָהּ לְבְרִיאַת אֱלִילֵיהֶם! אָמַר, אֵלֶּלָהּ בּוֹרֵא כָּל דָּבָר וְהוּא הַיְחִיד וְהָאֶחָד וְהַמְנַצֵּחַ.

17. הוּא הוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֵז הַנְּחָלִים זָרְמוּ לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם, וְהַזָּרֵם נָשָׂא קֶצֶף רַב. כְּמוֹ כֵּן הַקֶּצֶף הָעוֹלָה מִמִּתְכַּת אֲשֶׁר יִתִּיכוּ בָּאֵשׁ לְמַעַן עֲשׂוֹת תְּכֵשִׁיטִים וְכֵלִים. לְזֹאת יִמְשִׁיל אֵלֶּלָהּ אֶת הָאֶמֶת וְהַשֶּׁקֶר. וְאִכּוּ בָּאֲשֶׁר לְקֶצֶף יַעֲלֶם, אֵד הַמוֹעִיל לְבָנֵי אָדָם יִשָּׂאֵר בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה. כִּךְ יִמְשַׁל אֵלֶּלָהּ מְשָׁלִים.¹

18. לְאֲשֶׁר נִעְנֶוּ לְרַבּוֹנָם צָפוּי כָּל טוֹב. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יַעֲנוּ לוֹ, אִם יִהְיֶה לָהֶם כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְעוֹד כְּמוֹהוּ אִתּוֹ, הֵם יִהְיוּ מוֹכִנִּים לְפִדּוֹת אֶת עַצְמָם בְּיוֹם הַדִּין. כִּי חֲשָׁבוֹנָם יִהְיֶה קָשָׁה מְאוֹד, וּמִגּוֹרֵיהֶם גִּיהֶלֶם. מֶה רַע הַיִּצּוּעִי?²

קטע 3

19. הָאֵם הָאָדָם הַיּוֹדֵעַ כִּי אֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלִיד (הַקּוֹרְאָן) מֵאֶת רַבּוֹנָהּ הוּא הָאֶמֶת,³ כִּזָּה אֲשֶׁר הוּא עוֹר (שְׁאִינוֹ רוֹאֶה אֶת הָאֶמֶת)?⁴ רַק בְּעִלֵּי בֵינָה יִזְכְּרוּ,

20. הֵם אֵלֶּה הַמְּקִימִים אֶת הַבְּרִית עִם אֵלֶּלָהּ, וְאֵינֶם מְפִרִים אֶת הַתְּחִיבוֹתָם,

21. וְהַמְּקַשְּׂרִים אֶת הַקֶּשֶׁר אֲשֶׁר אֵלֶּלָהּ צָוָה לְקַשֵּׁר,⁵ וְיִרְאוּ אֶת רַבּוֹנָם, וּפְחָדוֹ מִפְּנֵי חֲשָׁבוֹן סוֹפֵי חֲמוֹר,

22. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר עָמְדוּ בְּנִסְיוֹן כְּדִי לְרַצּוֹת אֶת פְּנֵי רַבּוֹנָם, וּקִיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה, וְהוֹצִיאוּ מִמָּה שֶׁהִנְקִנוּ לָהֶם בְּסִתֵּר וּבְגִלּוֹי, וְהוֹדִפִּים אֶת הָרָעָה בְּטוֹבָהּ, לְכָל אֵלֶּה הַגְּמוּל וְהָאֲשֶׁר הַסּוֹפִי בְּעוֹלָם הַבָּא,

23. גָּנִי עֵדוֹן אֲשֶׁר אֱלִיהֶם יִכְנָסוּ הֵם וְכָל הַיִּשְׁרִים מִבֵּין הוֹרֵיהֶם, וְרַעֲיוֹתֵיהֶם, וְיִלְדֵיהֶם,⁶ כְּשֶׁהַמְּלָאכִים יִכְנָסוּ עֲלֵיהֶם מִכָּל שַׁעַר,

1. ר' סורת אל-ענכבות 29: 43.

2. ר' סורת יונוס 7: 26; וסורת אל-כהף 18: 87 - 88.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 115.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 20.

5. כמו עזרה לקרובים ונוקקים.

6. ר' סורת אט-טור 52: 21.

24. (מְבָרְכִים אוֹתָם בְּאוֹמְרָם לָהֶם), שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם! עַל אֲשֶׁר הֵייתֶם בְּחֵיכֶם
בְּעֲלֵי סִבְלָנוֹת, מַה טוֹב וּמַה נָּעִים הַגְּמוּל הַסּוֹפִי שֶׁלָּכֶם.
25. אוּלַם אֵלֶּה הַמַּפְרִים אֶת הַבְּרִית שֶׁכָּתַרְתּוּ עִם אֱלֹהָ, וְהַמְנַתְקִים כָּל קִשְׁר
אֲשֶׁר צָנָה אֱלֹהָ לְקִשְׁר, וּמִשְׁחִיתִים בְּאַרְצְ, עֲלֵיהֶם תִּפַּל הַקִּלְלָה, וְלָהֶם
הַמַּעוֹן הַסּוֹפִי הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר.
26. אֱלֹהָ מַפְרִינֵם בְּשִׁפְעַ אוֹ בְּדִלּוֹת אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.¹ וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) שְׁמַחִים
בְּחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה,² וְאוּלַם חֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם הַנָּאֵה חוֹלְפֶת לְעֶמֶת חֵי
הָעוֹלָם הַבָּא.

קטע 4

27. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד לוֹ יָס מִרְבוּנוֹ? אָמַר, אֱלֹהָ מוֹלִיד
שׁוֹלֵל אֶת מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה, וּמְדִרִיד אֵלָיו אֶת מִי שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.³
28. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינִי וְלִבּוֹתֵיהֶם רְגוּעִים בְּזִכָּר אֱלֹהָ. כִּי רַק בְּזִכָּר אֱלֹהָ
יִרְגְּעוּ הַלְבָבוֹת,
29. הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, הַטּוֹבָה לָהֶם וְיִשׁוּבוּ אֶל מְקוֹם יָפֶה (גֹּן עֵדֶן בְּיוֹם
הַדִּין).
30. כְּמוֹ כֹן, שְׁלַחְנוּ אוֹתָהּ (מוֹחֲמַד) אֶל אִמָּהּ אֲשֶׁר לִפְנֵיהָ חָלְפוּ אֲמוֹת אַחֲרוֹת,
לְמַעַן תִּקְרָא בַּפְּנִיָּה אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָהּ (הַקּוֹרְאָן). וְהֵם כּוֹפְרִים
בְּרַחֲמָן. אָמַר, הוּא רְבוּנִי, שְׂאִין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ, וְעֲלִיו אֲנִי סוֹמֵךְ, וְאֵלָיו אֲנִי
חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.⁴
31. לוֹ הָיָה קוֹרְאָן אֲשֶׁר מִפְּנֵי הָרִים נִעְלָמִים מִמְּקוֹמָם, אוֹ נִבְקָעָה בּוֹ הָאָרֶץ,
אוֹ מְדַבְּרִים עִם הַמַּתִּים, (יְהִיָּה הַקּוֹרְאָן הַזֶּה). אֲבָל כָּל הָעֲנִינִים בְּיַד
אֱלֹהָ. הָאִין הַמַּאֲמִינִים יוֹדְעִים כִּי אֵלֵי רָצָה אֱלֹהָ, הִיָּה מְדִרִיד אֶת בְּנֵי
הָאָדָם כֻּלָּם? אֶת הַכּוֹפְרִים תִּפְגַּע בָּהֶם מִהַלּוּמָה,⁵ אוֹ תִפַּל בְּקִרְבָּת בְּתֵיהֶם,
בְּגִלְל מַעֲשֵׂיהֶם הַנִּבְזִים, עַד אֲשֶׁר תִּתְקִים הַבְּטָחַת אֱלֹהָ. כִּי לֹא יִפָּר
אֱלֹהָ אֶת הַהִבְטָחָה.⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 77 ; וסורת אל-אעלא 87 : 16 - 17.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 111 ; וסורת ינוס 10 : 96 - 97, ופי 102.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 34 ; וסורת אנ-נחל 16 : 63.

5. מהלומה, בערבית قارعة קארעה. הביטוי הזה נזכר עוד ארבע פעמים בקוראן, בסורת אל-חאקה 69 :

4 ; וסורת אל-קארעה 101 : 1 - 3.

6. ר' סורת אבראהים 14 : 47.

קטע 5

32. כְּבֵר לִפְנֵיךְ לַעֲגוּ לְשָׁלִיחִים, וְאֲנִי דְחִיתִי אֶת עֲנָשָׁם שֶׁל הַכּוֹפְרִים, אַחֵר כֹּךְ הָעֲנָשָׁתִי אוֹתָם. וְעָנְשִׁי הָיָה מְאֹד קָשָׁה.¹
33. (מִי רְאוּי לְהִיּוֹת נֶעְבֵּד) הַמְשַׁגִּיחַ עַל מַעֲשֵׂה כָּל נֶפֶשׁ? (אוּ הַשְׁתַּפִּים שְׂבָנִי הָאֵדָם עוֹשִׂים?)² אָמַר, קְרָאוּ בְּשִׁמוֹתֵיהֶם. אוּ אַתֶּם מוֹדִיעִים לְאֵלֶּהָ עַל מַה שְּׂאִינוּ יוֹדַע בְּאַרְצָ? אוּ סֵתָם אַתֶּם מְדַבְּרִים?³ לַכּוֹפְרִים נִרְאָה מַה שְּׂזַמְמוּ בְּעֵין יָפָה,⁴ וְנִמְנְעוּ מִלְּלַכֵּת בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר. וּמִי שְׂאֵלֶּהָ מוֹלִיךְ שׁוֹלֵל, אִין לוֹ מְדַרִּיךְ.⁵
34. הֵם יַעֲנִשׁוּ בְּעוֹלָם הָזֶה, וְהַעֲנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר קָשָׁה,⁶ וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
35. זֶה מֶשֶׁל (תַּאֲוֹר) הַגִּנָּה אֲשֶׁר נִוְעַדָּה (מֵאֵלֶּהָ) לִירְאִים, זֹרֵמִים מִתַּחַתֶּיהָ הַנְּהָרוֹת, אֲכָלָה קִיָּם לְעַד וְצֵלָה. זֶה שְׂכַר הִירְאִים, וְשְׂכַר הַכּוֹפְרִים הוּא הָאֵשׁ.

קטע 6

36. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַנוֹצְרִים וְהַיְּהוּדִים, אֵלֶּה שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּךָ) שְׂמַחוּ בָּזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלֶיךָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם,⁷ אִךְ הַסִּיעוֹת (שֶׁל הַכּוֹפְרִים וְאַחֲדִים מִבְּעַלֵּי הַסֵּפֶר) הִתְכַּחֲשׁוּ לַחֲלֹק מִמֶּנּוּ. אָמַר, אָכֵן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַק אֶת אֵלֶּהָ וְלֹא לְשִׁתֵּף בּוֹ, אֵלָיו אֶקְרָא, וְאֵלָיו אֲנִי חוֹזֵר.
37. כִּמוֹ כֵּן הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אֵלֶיךָ כְּפוֹרְקָאן (הַבְּחִנָּה בֵּין אָמֶת לְשִׁקֵּר) בְּעֶרְבִית. לָכֵן אִם אַתָּה נוֹהֵג לִפִּי וְטִטֵּית לָבֶם לְאַחֵר כָּל הַדַּעַת שֶׁהַעֲנִקָה לָךְ, לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹזֵר וְלֹא מִגֵּן מִפְּנֵי אֵלֶּהָ.
38. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים לִפְנֵיךְ, וְנִתְּנוּ לָהֶם בְּנוֹת זֹוג וְצִאֲצָאִים.⁸ וְאִין שְׁלִיחַ שְׂכִיל לְהִבְיֵא אוֹת בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל אֵלֶּהָ. לְכָל עֵת מוֹעֵד.⁹

1. ר' סורת הוד 11 : 102 ; וסורת אל-חג' 48 : 22.

2. ר' סורת אל-אנעאם 5 : 39 ; סורת יונוס 10 : 61 ; סורת הוד 11 : 6 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; סורת טא. הא 20 : 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 4.

3. ר' סורת אנ-נגים 53 : 23.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 41 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 25 - 26.

7. ר' סורת אל-בקר 2 : 121 ; סורת אאל עמראן 3 : 199 ; וסורת אנ-נחל 16 : 37.

8. ר' סורת אל-כהף 18 : 110.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 145 ; וסורת אל-חג' 22 : 70.

39. וְהוּא מוֹחֵק אֶת מֶה שְׁיִרְצָה אוֹ מִשְׁאִיר אֶת מֶה שְׁיִרְצָה מִן הַצּוּיִם וְהַחֲקִים,¹ כִּי אֶצְלוֹ אִם הַסֶּפֶר.²
40. בֵּין אִם נִרְאָה לָךְ חֶלֶק מִהַעֲנֵשׁ אֲשֶׁר הוּעַדְנוּ לְכוֹפְרִים, וּבֵין אִם תָּמוּת לִפְנֵי שְׂזָה יִקְרָה, הָרִי עָלֶיךָ רַק לְהַכְרִיז (אֶת שְׁלִיחוּתְךָ), וְעֲלִינוּ הַחֲשָׁבוֹן.³
41. הָאִם אֵין הֵם רוֹאִים כִּי אֲנַחְנוּ בָּאִים אֶל הָאָרֶץ וּמַפְחִיתִים אוֹתָהּ מְכָל קִצּוֹתֶיהָ,⁴ אֲלֵלָה שׁוֹפֵט, וְאֵין מִי שְׁיִתְנַגֵּד לְמַשְׁפָּט, וְהוּא מְהִיר חֲשָׁבוֹן.
42. אֵלָה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם זָמְמוֹ, וְאוֹלָם הַשְׁלֵטוֹן בְּיַדִּי אֲלֵלָה הוּא.⁵ הָרִי הוּא יוֹדֵעַ מֶה כָּל נֶפֶשׁ תִּרְכָּשׁ, וְהַכּוֹפְרִים עוֹד יִדְעוּ לָמִי יִהְיֶה הַשֶּׁכֶר הַטּוֹב (בַּיּוֹם הַדִּין).
43. הַכּוֹפְרִים אוֹמְרִים, אֵין אֶתָּה שְׁלִיחַ מֵאֵת אֲלֵלָה. אָמַר, דֵּי בְּאֲלֵלָה כָּעֵד בְּיָנִי וּבְיָנֵיכֶם, וּמִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ דַּעַת מִן הַסֶּפֶר.⁶

1. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 4.

2. אם הספר, בערבית أم الكتاب אום אל-כתאב : זה כנוי של אל-לוח אל-מחפוט', הלוח הגנוז (ראה סורת אל-בורוג' 85 : 22).

3. ר' סורת אל-ע'אשיה 88 : 21 - 26.

4. ר' סורת אל-אנביא' 41 : 21.

5. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; וסורת אנ-נמל 27 : 50 - 52.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 156 - 157.

14

סִוֵּרַת אַבְרָאָהִים אַבְרָהָם

סורה זו קיבלה את שמה «אַבְרָאָהִים, אַבְרָהָם» מהעובדה שהסורה כוללת הספור של «אַבְרָאָהִים» בפירוט, וישובו את בנו אסמאעיל בואדי של מכה היבש. גם בשל תודתו לאללה אשר נתן לו שני הבנים, אסמאעיל ואסחאק. ר' פ' 35 - 41. נוסף לזה אברהמים נזכר 69 פעמים בקוראן, ממנה פעם אחת בסורה זו.

הורדה במכה אחרי סורת נוח 71, ופסוקיה חמשים ושניים. קיבלה את שמה «אַבְרָהָם» מפסוק שלושים וארבעה.

סורת אברהם 14

בשם אללה הרחמן והרחים

קטע 1

1. א. ל. ר. 1
זה ספר (הקוראן) הורדנו אליך (מוחמד) מן השמים, למען הוציא את בני האדם מאפלה לאור ברצון רבונם, אל שבילו של העיון ורב-התפארת,²
אללה אשר לו כל אשר בשמים וכל אשר בארץ.³ ואוי לכופרים מן העגש חכבד,
2. אלה המעדיפים את חיי העולם הזה על חיי העולם הבא, ומונעים אנשים מללכת בשביל של אללה, ורוצים שהדת של אללה תהיה עקמה, כל אלה הם בתעיה עמקה.
3. ולא שלחנו שליח אלא כאשר הוא מדבר לשון בני עמו למען להבהיר את שליחותו להם. ואז, אללה מתעה את מי שהוא רוצה, ומדריך את אשר ירצה, כי הוא העיון והחכם.
4. וכבר שלחנו את מוסא עם האותות שלנו, (וצוינו לו), הוצא את עמך מהחשכה אל האור, והזכר להם את זמי אללה, כי בהם אותות לכל המתאזר בסבלנות והמכיר תודה (לאללה).
5. וכאשר מוסא אמר לבני עמו, זכרו את החסד אשר העניק לכם אללה בהצילו אתכם מאנשי פרעה שהענישו אתכם עגש קשה, והרגו את בניכם והשאירו בחיים את נשותיכם,⁴ בזה אללה העמיד אתכם בנשיון גדול.

קטע 2

7. ורבונכם הכריז, אם תודו לי, ארבה להעניק לכם חסד, אך אם תכפרו, הנה ענשי קשה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 257; וסורת אל-חדיד 57: 9.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 127, ופ' 141,

8. מוסא אָמר, אַם תִּכְפְּרוּ אִתְּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הַחַיִּים בְּאָרֶץ, אִין אֵלֶּה זְקוּק לָכֶם וְהוּא רַב-תַּפְּאֶרֶת.¹
9. הָאֵם לֹא שְׁמַעְתֶּם עַל אֵלֶּה שֶׁקְדָּמוּ לָכֶם מִעַמִּי נוּחַ (נח), עֶאֱד, וְתִ' מוֹד, וְכָל אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם, שָׂרַק אֵלֶּה יוֹדַע עֲלֵיהֶם. הַשְּׁלִיחִים אֲשֶׁר נִשְׁלְחוּ אֲלֵיהֶם הִבִּיאוּ אֲלֵיהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם נִשְׁכּוּ אֶת כַּפּוֹת יְדֵיהֶם (מִתּוֹךְ רִגְזוֹ)² וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם לְמַסֵּר לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ מְטִילִים סֶפֶק בְּכָל אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ לָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ.
10. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, הִישׁ סֶפֶק בְּאֵלֶּה בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ? קוֹרָא לָכֶם לְמַעַן יִסְלַח לָכֶם עַל חֲטָאֵיכֶם וְיִדְחָה אֶת עֲנֻשְׁכֶּם לְזַמָּן מָסִים (עד יום הדין)?³ אָמְרוּ, אִין אִתְּם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹנוּ, וְאַתְּם רוֹצִים לְמַנַּע אוֹתָנוּ מִלְּעַבֵּד אֲשֶׁר עֲבָדוּ אַבּוֹתֵינוּ. הִבִּיאוּ לָנוּ הוֹכָחָה בְּרוּרָה.
11. הַשְּׁלִיחִים שָׁלְחָם אָמְרוּ, אָמְנָם אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתְכֶם הֲנֵנוּ, אֵד אֵלֶּה מַעֲנִיק אֶת חֲסֵדוֹ (בְּשְׁלִיחוֹת) לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲוֹבְדֵיו, וְאִין בְּכוֹחֵנוּ לְהִבִּיֵא לָכֶם הוֹכָחָה אֵלָּא בְּרִשּׁוֹת אֵלֶּה, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַמַּאֲמִינִים.
12. וְלָמָּה לֹא נִשְׁעַן עַל אֵלֶּה שֶׁהִנָּחָה אוֹתָנוּ בְּדִרְכֵינוּ? אֲנַחְנוּ נִסְבֵּל אֶת פְּגִיעוֹתֵיכֶם, וְעַל אֵלֶּה יִשְׁעֵנוּ הַנִּשְׁעָנִים.

קטע 3

13. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ לְשְׁלִיחֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִגְרֹשְׁכֶם מֵאֶרְצֵנוּ אִם לֹא תַחֲזְרוּ לְדַתֵּנוּ.⁴ אוֹלָם רְבוּנָם הִשָּׁרָה אֲלֵיהֶם, אֲנַחְנוּ נִשְׁמִיד אֶת הַכּוֹפְרִים,
14. וְנִשְׁפִּין אִתְּכֶם בְּאָרֶץ אַחֲרֵיהֶם,⁵ זֶה גְּמוּלוֹ שֶׁל הִירָא אוֹתִי וְאֶת הַתִּרְאֵתִי.⁶
15. (הַשְּׁלִיחִים) שָׁאֵלוּ אֶת עֲזֶרֶת רְבוּנָם,⁷ וְאֵז כָּל עָרִץ עֲקֹשָׁן הִיָּה מִתְאַכְזָב,⁸
16. וּלְפָנָיו (הַכּוֹפֵר) מַחֲכָה לוֹ גִּיהֶנֶם, וְשֵׁם יִשְׁקָה מִגְּלָה,⁹

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 7 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

2. ר' סורת אל-עמראן 3 : 119.

3. ר' סורת חוד 11 : 3.

4. ר' סורת אל-עמראן 7 : 88 ; סורת אל-אנפאל 8 : 30 ; סורת אל-אסרא' 17 : 76 ; וסורת אנ-נמל 27 : 56.

5. ר' סורת אל-עמראן 7 : 128, ופי' 137 ; סורת אל-אנביא' 21 : 105 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 171 - 173 ; וסורת אל-מוג'אדלה 58 : 21.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 46 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 37 - 41.

7. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 19, ופי' 32.

8. ר' סורת קאף 50 : 24 - 26.

9. ר' סורת צאד 38 : 57 - 58.

17. וַיִּלְגֹּם אוֹתוֹ מִבְּלִי שְׂיֻכַּל לְבֹלְעוֹ, וְהַמּוֹת יָבֹא אֵלָיו מִכָּל עֵבֶר, אֵד הוּא לֹא יָמוּת,¹ וּמִחֻכָּה לוֹ עֲנֵשׁ קָשָׁה.²
18. מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל הַכּוֹפְרִים בְּרִבּוֹנָם (בְּחֵזֶי הַעוֹלָם הַזֶּה) דּוֹמִים לְאַפְרָאֵשׁ פִּגְעָה בּוֹ רוּחַ בָּיֹם סַעְרָה,³ וְלָכֵן לֹא יוֹכְלוּ לְהַפִּיק מֵאוֹמָה מֵאַשֶׁר רָכְשׁוּ, וְזוֹהִי הַתַּעֲיָה הַרְחוֹקָה מִן הַדֶּרֶךְ.
19. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ עַל יְסוֹד הָאֱמֶת, וְאִם יִרְצֶה יִשְׁמִידֶכֶם וַיְבִיא בְּרִיאָה חֲדָשָׁה (בְּמִקְוֹמְכֶם),⁴
20. וַאֲיֵן הַדָּבָר קָשָׁה עַל אֵלֶּה.
21. (וּבִיּוֹם הַדִּין) כֹּאֲשֶׁר יוֹפִיעוּ כָּלֶם בְּפָנֵי אֵלֶּה, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים לְאַלֶּה שֶׁהִתְנַשָּׂאוּ, אֲנַחְנוּ הִלְכְּנוּ אַחֲרֵיכֶם (וְצִיִּתְנוּ לָכֶם), הֵאֵם אַתֶּם יְכוּלִים לַעְזֹר לָנוּ לְהַסִּיר מֵעַלֵּינוּ מַעַט מֵעֲנִשׁוֹ שֶׁל אֵלֶּה? (הַמִּתְנַשָּׂאִים) יֹאמְרוּ, לוֹ הִנַּחְנוּ אֵלֶּה, כִּי אִזּוֹ הָיִינוּ מְנוּחִים אַתְּכֶם. אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּקְצֹר רוּחֵנוּ וְאִם נִאֲרִיד רוּחֵנוּ, אֵינּוּ לָנוּ מִפְּלֵט (מִן הָעֲנִשׁ).⁵

קטע 4

22. כֹּאֲשֶׁר הָעֲנִין תָּם וְנִשְׁלַם יִגִּיד הַשֵּׁטֶן, הִנֵּה אֵלֶּה הַבְּטִיחַ לָכֶם הַבְּטַחַת אֱמֶת, וְאֵלּוֹ אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לָכֶם וְלֹא קִיַּמְתִּי,⁶ וַאֲיֵן לִי עֲלֵיכֶם כָּל שְׁלִטוֹן. אֲנִי קִרְאתִי לָכֶם וְאַתֶּם נִעַנִיתֶם לִי, וְלָכֵן אֵל תִּאֲשִׁימוּ אוֹתִי אֶלֶּא אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּאֲשִׁימוּ, לֹא אוּכַל לַעְזֹר לָכֶם וְאַתֶּם לֹא תַעֲזְרוּ לִי, וְאֲנִי מִכְחִישׁ אֶת הַשְּׁתַּפּוֹת עִם אֵלֶּה שְׂאֵתֶם מִיַּחֲסִים לִי.⁷ אָכֵן לְכּוֹפְרִים עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
23. אֵלֶּה שֶׁהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטוֹב יִכְנָסוּ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זִרְמִים מִתַּחַתָּם. לְעוֹלָם יַחֲיוּ בְּתוֹכָם בְּרִשׁוֹת רַבּוֹנָם, וּבִרְכָתָם בְּתוֹכָם «שְׁלוֹם».⁸

1. ר' סורת פאטר 35 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 64 - 68 ; סורת אר-רחמאן 55 : 43 - 44 ; אד-דוח'אן 44 : 43 - 50 ; סורת אל-ואקעה 56 : 41 - 44 ; וסורת צאד 38 : 55 - 58.

3. ר' סורת אל-בקר 2 : 264 ; סורת אאל עמראן 3 : 117 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 23.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 133 ; סורת אל-מאאידה 5 : 54 ; סורת יא. סין 36 : 77 - 83 ; סורת פאטר 35 : 15 - 17 ; סורת אל-אחקאף 46 : 33 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 38 - 39 ; סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68 ; סורת סבא' 34 : 31 - 33 ; וסורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

7. ר' סורת מרים 19 : 82 ; ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

8. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; סורת אר-רעד 13 : 23 - 24 ; סורת אל-פורקאן 25 : 75 ; וסורת אז-זומר

24. הלא תראה שאללה מדמה את האמרה הטובה (מלת האמונה באללה) לעץ נאה (הדקל) ששרשיו נטועים עמוק באדמה וענפיו פונים למעלה לשמים,

25. ואת פריו יתן כל הזמן ברשות רבונו. ואללה ממשיך משלים לאנשים למען יזכרו.

26. האמרה הרעה (מלת הכפירה) נמשלה לעץ רקוב עקור מן האדמה באין לו קביעות.

27. אללה מחזק את המאמינים במלים נציבות בעולם הזה¹ ובעולם הבא. את הכופרים יתעה אללה, ואללה יעשה את אשר ירצה.

קטע 5

28. הלא תראה את אלה אשר החליפו חסדי אללה בכפירה, והושיבו את בני עמם בגיהנם,

29. אשר בו יצלו, וכמה רע הוא המעון!

30. והם עשו לאללה שוים, להתענות משבילו. אמר, התענגו, אך סופכם אל האש.

31. אמר לעובדי אשר האמינו, שיקימו את התפלה, ויוציאו ממה שהענקנו להם בסתר ובגלוי, בטרם יבוא יום לא מקח וממכר בו, ולא רעות.²

32. אללה הוא אשר ברא את השמים ואת הארץ, והוריד מן השמים מים, ובהם הצמיח פרות שונים לפרנסתכם,³ והכפירי לכם את הספינות לשוט בים, וגם הכפירי לכם את הנהרות.

33. והכפירי לכם את השמש ואת הירח אשר ינועו במסלולם בהתמדה, והכפירי לכם את הלילה ואת היום.⁴

34. והוא שהעניק לכם מכל מה שבקשתם. אם תנסו לספר את חסדי אללה לא תוכלו למנות את כלם, אך האדם גורם עול לעצמו וזכרון.

1. במילים יציבות: דברי אמונה שאותם ישמיעו בכל מצב, כמו העדות, «אני מעיד שאין אלוה זולת אללה, ומעיד שמוחמד שליחו של אללה».

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 123, ופ' 254; וסורת אל-חדיד 57: 15.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 22.

4. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת יא. סין 36: 40; וסורת פאטר 35: 13.

קטע 6

35. וזכר באַשר אַבראָהים אָמר, רבוני! עֲשֵׂה אֶת הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) בְּטוֹחָהּ,¹ וְהִרְחַק אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי מַעְבֻּדֹת הַפְּסִילִים.
36. רבוני! הִם הִתְעוּ אֲנָשִׁים רַבִּים, עַל כֵּן, אֲשֶׁר הִלְךְ בְּדַרְכֵי הוּא שָׂיֵף לִי, וּמִי הִתְנַגַּד לִי, הִנֵּה אֶתָּה סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.²
37. רבוני! הִנֵּה הוֹשִׁבְתִּי מִצְאָצְאִי בַעֲמֶק בִּלְתִּי פוֹרָה עַל-יַד בֵּיתְךָ הַקְדוֹשׁ (הַכַּעֲבָה). רבוני! לְמַעַן יִקְיְמוּ אֶת הַתְּפִלָּה. לָכֵן הִטָּה אֶת לְבוֹת הָאֲנָשִׁים אֲלֵיהֶם, וּפְרִינָס אוֹתָם מִכָּל פְּרִי, לְמַעַן יוֹדוּ לָךְ.³
38. רבוני! אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲלִים וְאֶת אֲשֶׁר נִגְלָה, וְלֹא יַעֲלֶם מֵאֵלָּהּ מֵאוּמָה לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם.
39. הַשָּׁבִב לֵאמֹלָה אֲשֶׁר נָתַן לִי לַעֲת זִקְנָה אֶת אֶסְמָאֲעִיל וְאֶת אֶסְחָאֶק, כִּי רבוני שׁוֹמֵעַ הַתְּפִלָּה.
40. רבוני! עֲזֹר לִי שְׂאָקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִצְאָצְאִי. רבוני! וְקַבֵּל אֶת תְּפִלָּתִי.
41. רבוני! וְסַלַּח לִי וּלְהוֹרִי וְלִמְאֻמִּינִים בְּיוֹם יְקוֹם הַחֲשָׁבוֹן.

קטע 7

42. אַל תַּחֲשֹׁב כִּי אֵלָּהּ לֹא שֵׁם לֵב לְמַעֲשֵׂה הַחוּטָאִים, הוּא רַק נוֹתֵן לָהֶם אֲרֻכָּה עַד לְיוֹם אֲשֶׁר בּוֹ תִּהְיֶינָה עֵינֵיהֶם קְמוֹת מִבְּהִלָּה וּפְחַד,
43. וְהֵם יִתְרוֹצְצוּ, וְרֹאשֵׁיהֶם מוֹרְמִים בְּמִבְּט קְפוּא, וְלְבוֹתֵיהֶם רִיקִים (מִרַב פְּחַד).⁴
44. הַזֹּהָר אֶפּוֹא אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִפְּנֵי יוֹם יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ, אֲזִי יֹאמְרוּ הַחוּטָאִים, רבוני! דַּחָה אֶת דֵּינֵנוּ עַד עֵת קְרוּבָה, וְנַעֲנֶה לְקִרְיָאֲתָךְ וְנִגְלֶךְ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים.⁵ (אֲזִי אֵלָּהּ יֹאמֶר), הֵאָם לֹא נִשְׁבַּעְתָּם לִפְנֵי כֵן כִּי אֵין לָכֶם כְּלָיָה?
45. וּשְׁכַנְתֶּם בְּמִשְׁכְּנוֹת אֵלָּה אֲשֶׁר עֲשָׂקוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם. וְהִתְבָּרַר לָכֶם כִּי־צַד הָעֶנֶשׁנוּ אוֹתָם, וּמִשְׁלָנוּ לָכֶם מְשָׁלִים.⁶

1. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 126 ; סורת אל-עִמְרָאן 3 : 96 - 97 ; וסורת אל-עִנְכְּבוֹת 29 : 67.

2. ר' סורת אל-מֵאֵאִידָה 5 : 118.

3. ר' סורת אל-קִצֵּץ 28 : 57.

4. ר' סורת טֵא. הָא 20 : 108 - 111 ; סורת אל-קֶמֶר 54 : 8 ; וסורת אל-מֵעֲאֲרִי 70 : 43.

5. ר' סורת אל-אֲנַעַם 6 : 27 - 28 ; סורת אל-מוֹאֲמֻנוֹן 23 : 99 - 100 ; סורת אֶס-סִגִּידָה 32 : 12 ; סורת

פֶּאטֶר 35 : 37 ; וסורת אל-מוֹנָפֶקוֹן 63 : 9 - 10.

6. ר' סורת אל-קֶמֶר 54 : 55.

46. וְהִם זָמְמוּ מִזְמָה (לְהַרְגֹּת אֶת הַנְּבִיא), אֵד אֱלֹהָ יָדַע עַל מִזְמָתָם (וּבִטֹּל אוֹתָהּ), וְאִם גַּם יָכְלוּ לַעְקֹר הָרִים בְּמִזְמָתָם.¹
47. אֵל תַּחֲשֹׁב כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְקַיֵּם הַבְּטָחָתוֹ לְשִׁלְיָחָיו. כִּי אֱלֹהָ עֲזִיז וּבָעַל נְקָמוֹת.
48. בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) תַּחֲלֹף הָאֲדָמָה בָּאֲדָמָה אַחֲרָת, וְהַשָּׁמַיִם גַּם הֵם,² וּבְנֵי אָדָם יִתְנַצְּבוּ לִפְנֵי אֱלֹהָ הָאֶחָד וְהַמְּנַצֵּחַ.
49. תִּרְאֶה אֶת הַפּוֹשְׁעִים בְּיוֹם הַהוּא אֲסוּרִים בְּאֲזִיקִים,³
50. כְּשֶׁהֵם לְבוּשִׁים כְּתָנוֹת שֶׁל זָפֶת, וְהָאֵשׁ מְלַהֶטֶת אֶת פְּנֵיהֶם,
51. כִּד יִגְמַל אֱלֹהָ לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשֶׂיהָ, אֱלֹהָ מְהִיר חֹשֶׁבוֹ.⁴
52. זוֹהִי אֲזַהְרָה לְבְנֵי אָדָם לִמְעַן יִזְהָרוּ בָּהּ וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהָ אֶחָד הוּא, לִמְעַן יִזְכְּרוּ בְּעָלֵי הַבֵּינָה.

1. ר' סורת מרים 19 : 90.

2. ר' סורת אז-זומר 39 : 67.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; סורת צאד 38 : 37 - 38 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 31.

15

סִוֵּרַת אֶל-חֶגְרַת אֶל-חֶגְרַת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מהעובדה שאללה הזכיר בה מה שקרה לת'מוד, בני עמו של הנביא צאלח שהתגוררו באל-חג'ר. מקום אל-חג'ר בדרך המובילה בין אל-חג'אז וסוריה. ר' פ' 80. הורדה במכה אחרי סורת יוסוף 12, ופסוקיה תשעים ותשעה. קבלה את שמה «אֶל-חֶגְרַת» מפסוק 80.

סורת אל-חג'ר 15

חלק 14

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. א. ל. ר.¹
2. אֵלֶּה אוֹתוֹתַי שֶׁל הַסֵּפֶר וְהַקּוּרְאָן הַגָּלוּי.²
3. אֵין סִפֵּק שֶׁהַכּוֹפְרִים יָקוּוּ (בְּיוֹם הַדִּין) לוֹ הָיוּ מִסְלָמִים,³
4. לָכוּ עֲזַב אוֹתָם יֹאכְלוּ וַיִּתְעַנְּגוּ, וְהִתְקַנְּהוּ (שֶׁלֹּא יִהְיֶה יוֹם הַדִּין) תִּסְיַח אֶת דַּעְתָּם (מִהֶאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה). אַךְ סוֹפָם יִדְעוּ.⁴
5. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ עִיר אֶלָּא לְפִי מוֹעֵד נִקְבַּע בְּסֵפֶר מִקְדָּם,
6. אֵין אַמָּה שֶׁתּוּכַל לְהַקְדִּים אֶת מוֹעֵדָה אוֹ לְדַחֲוֹתָהּ.
7. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא זֶה אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיו הַקּוּרְאָן⁵ מִן הַשָּׁמַיִם, אָכֵן מִשְׁגֵּעַ אֶתָּה,
8. לָמָּה לֹא תָבִיא אֵלֵינוּ אֶת הַמַּלְאָכִים אִם אֶתָּה צוֹדֵק?⁶
9. אֲנַחְנוּ לֹא נוֹרִיד אֶת הַמַּלְאָכִים אֶלָּא עִם הָאֱמֶת, אוּלַם אִם יוֹרְדוּ מַלְאָכִים אֲזִי לֹא יִהְיֶה לְכּוֹפְרִים אַרְכָּה.
10. אֲנַחְנוּ הוֹרְדְנוּ אֶת הַקּוּרְאָן⁷ מִן הַשָּׁמַיִם וְאֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ לְעַד.
11. וְכִבֵּר מִלְּפָנֶיךָ (מוֹחַמַד) שֶׁלַּחְנוּ שְׁלִיחִים לְעִדּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת,
12. אַךְ לֹא בָּא אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִבְּלִי שֶׁלְעַגּוֹ לוֹ.
13. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכִּפִּירָה בְּאֱלֹהֵה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,
14. וְהֵם לֹא יֵאֱמִינוּ, וְכֵן קָרָה גַם לְאִמּוֹת קוֹדְמוֹת (לֹא הָאֱמִינִי כְּתוּצָאָה הַעֲנִשׁוּ).

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. רא.
 2. הספר והקוראן שני מונחים לאותו ספר. ר' סורת אנ-נמל 27 : 1.
 3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.
 4. ר' סורת אנ-נג'ם 53 : 30 ; וסורת אל-מורסלאת 77 : 46.
 5. המונח המקורי הוא اَللّٰہُ אَد-דִּיכֵר, ההזהרה, שם לקוראן.
 6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 21 - 22 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 53.
 7. המונח המקורי הוא اَللّٰה אَد-דִּיכֵר ; ר' הערה 5 לעיל.

14. וְלוֹ נִפְתַּח לָהֶם שַׁעַר בְּרָקִיעַ לַעֲלוֹת בּוֹ לַשָּׁמַיִם,
15. כִּי גַם אִזּוֹ יֹאמְרוּ, אָכֵן רֵאִיתֵנוּ מִקְסָמָת, וְאַנְחֵנוּ כְּאַנְשִׁים מְכַשְּׁפִים.
- קטע 2**
16. וַיִּכְבֶּר בְּרֵאנוּ בַּשָּׁמַיִם כּוֹכְבִּים, וְקִשְׁטָנוּ (אֶת הַשָּׁמַיִם) לְרוֹאִים,¹
17. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם מִפְּנֵי כָּל שָׁטָן אָרוּר,
18. אֲלֵא הַמַּאֲזִין בִּגְנֵבָה, מִיד יִתְקִיף אוֹתוֹ כּוֹכֵב שְׁבִיט מֵאִיר (שִׁישְׁרָף אוֹתוֹ).
19. וַיִּכְבֶּר פְּרִשְׁנוּ אֶת הָאָרֶץ וְקִבְעֵנוּ בָּהּ הָרִים נְטוּעִים עֲמָק וְחֹזֶק, וְהַצְמַחְנוּ בָּהּ מִכָּל הַסּוּגִים בְּמַדָּה וּבְאֻזּוֹן,
20. וַיִּבְרָאנוּ בָּהּ מְקוֹרוֹת מַחִיָּה לָכֶם וּלְכָל אֵלֶּה שָׂאִין אַתֶּם מִפְּרִנְסִים.²
21. אוֹצְרוֹת כָּל דָּבָר הֵם בְּיַדֵּנוּ, אִךְ נוֹרִיד אוֹתָם רַק בְּמַדָּה קְצוּבָה.
22. שְׁלַחְנוּ אֶת הָרוּחוֹת לְהַפְרֹת הָעֲנָנִים וְהַצְמָחִים, וְהוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיֵּם וְהַשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מֵהֶם,³ וְלֹא בִידִיכֶם אֲגִירְתֶּם.
23. רַק אֲנַחְנוּ נַחִיָּה וְנִמִּית, וְאַנְחֵנוּ הַיּוֹרְשִׁים.
24. וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים אֶת אֵלֶּה מִכֶּם שִׁיקְדִּימוּ וְאֶת אֵלֶּה שִׁיאַחְרוּ (לְהִגִּיעַ אֶל רְבוֹנָם),
25. וְאֶת כָּלֶם יֶאֱסֹף רְבוֹנָד, כִּי הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

קטע 3

26. אֲנַחְנוּ בְּרֵאנוּ אֶת הָאָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,⁴
27. וְאֶת הַשָּׂדִים בְּרֵאנוּ לִפְנֵי כֵן מֵאֵשׁ לוֹהֶטָת.
28. וְכַאֲשֶׁר רְבוֹנָד אָמַר לְמַלְאָכִים, עוֹמֵד אֲנִי לְבָרָא אָדָם מְטִיט יָבֵשׁ שְׁחוֹר,
29. וְכַאֲשֶׁר אֲעַצְבֵּנוּ וְאֶפַח בּוֹ מְרוּחִי, (כִּפְּדוֹ אוֹתוֹ) וְסָגְדוּ לוֹ,
30. הַמַּלְאָכִים סָגְדוּ כָּלֶם,
31. וְרַק אַבְלִיס (הַשָּׁטָן) סָרַב לִהְיוֹת בְּסוּגָדִים,⁵
32. אִזּוֹ אָמַר (וְאֵלֶּה), הוּא אַבְלִיס! מַה לָּךְ שֶׁאִינְךָ בְּסוּגָדִים?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת הווד 11 : 6 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 60.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 10 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 68 - 70.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 14 - 15.

5. אבליס, ר' סורת אל-בקרה 2 : 34.

33. אָמַר (אַבְלִיס), אֵין אֲנִי סוֹגֵד לָאָדָם אֲשֶׁר בָּרָאתָ מִטֵּיט נִקְשָׁה שְׁחֹר וְרִיחוֹ מִשְׁתַּנָּה.
34. אָמַר (אַלְלָה), צֵא מִמֶּנּוּ (גֹּן עֵדֶן), כִּי אָרוּר אַתָּה,
35. וְעַלִּיד הַקִּלְלָה עַד יוֹם הַדִּין.
36. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֶרְכָּה עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים.
37. אָמַר (אַלְלָה), אַתָּה תִּהְיֶה בֵּין אֵלֶּה שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם אֶרְכָּה,
38. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיָּדוּעַ.
39. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! כָּשֶׁם שֶׁגִּרְמַתְּ לִי לַהֲיוֹת בְּסוּטִים, אֲנִי אֶקְשֹׁט לָהֶם (בְּנֵי אָדָם) אֶת חֲטֵאֵיהֶם בְּאוֹר יָפֶה וְאַתָּעָה אֶת כָּלָם,
40. פָּרַט לַעֲבָדֶיךָ הַנִּבְחָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם.
41. אָמַר (אַלְלָה), זֶה שְׁבִיל יִשְׂרָאֵל שֶׁמּוֹבִיל אֵלַי,
42. אַךְ עַל עַבְדִּי אֵין לָךְ כָּל שְׁלֹטוֹן, פָּרַט לַאֲלָה שֶׁיִּתְּעוּ וַיִּלְכוּ אַחֲרֶיךָ,
43. גִּיהֶנֶם הוּא מְקוֹם הָאֶסְפָּס יַחְדוֹ,
44. יֵשׁ לוֹ שְׁבָעָה שְׁעָרִים, וְלֹכֵל שְׁעַר מְקַצֶּה חֶלֶק מֵהֶם.

קטע 4

45. אַךְ יִרְאִי אֲלָלָה יִהְיוּ בְּגָנִים וּמַעֲיָנוֹת,
46. בּוֹאוּ בְּתוֹכָם בְּשָׁלוֹם, בּוֹטְחִים,
47. וְהוֹצֵאוּנוּ מִלְּבוּדֵיהֶם אֶת הַטִּינָה, וְהֵם יִהְיוּ אַחִים זֶה לָזֶה, כְּשֶׁהֵם יוֹשְׁבִים עַל יְצוּעִים זֶה לַעֲמֻת זֶה,
48. בְּלִי שִׁיִּסְבְּלוּ מַעֲיָבוֹת, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹצֵאוּ מֵהֶם.
49. וְהוֹדַע לְעַבְדִּי כִּי אֲנִי הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהַרְחוּם,
50. וְכִי עֲנָשִׁי הוּא הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵב.
51. וְהוֹדַע לָהֶם עַל אוֹרְחֵיו שֶׁל אַבְרָהָם,
52. כְּאֲשֶׁר נִכְנְסוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ, «שָׁלוֹם». אָמַר, נִבְהָלִים אֲנִיכֶם מִכֶּם.
53. אָמְרוּ, אַל תִּבְהַל, בָּאנוּ לְבִשָׁר לָךְ עַל כֵּן בֵּר דַּעַת (יִצְחָק).
54. אָמַר, הֵאֵם תִּבְשָׁרוּנִי עַל אֵף שֶׁהִזְקַנְתִּי? בְּמַה זֶה תִּבְשָׁרוּנִי?
55. אָמְרוּ, בִּשְׂרֵנוּ אוֹתָךְ בְּאַמֶּת, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמִּתְאַשִּׁים.
56. אָמַר, וְכִי מִי יִתְיָאֵשׁ מִרְחֲמֵי רְבוּנוֹ מִלְּבַד הַתּוֹעִים.
57. אָמַר, מַה מִּטְרַתְכֶם, אַתֶּם הַשְּׁלִיחִים?

58. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עִם שֶׁל פּוֹשְׁעִים (כְּדִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם),

59. חוּץ מִמְשַׁפְּחַת לוֹט אֲשֶׁר נִצִּיל אֶת כָּלָם,

60. חוּץ מֵאִשְׁתּוֹ, גִּזְרְנוּ שְׁתֵּיהֶּה בֵּין אֵלֶּה שִׁישְׁמָדוֹ.¹

קטע 5

61. וְכֹאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַשְּׁלִיחִים אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל לוֹט,

62. אָמַר לָהֶם, אֵין אַתֶּם מְכָרִים לִי.

63. אַדְרָבָה, אֲנַחְנוּ בָּאנוּ אֵלֶיךָ עִם (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר לֹא הֶאֱמִינוּ בּוֹ,

64. וְהִבֵּאנוּ לָךְ אֶת הָאֵמֶת, וְאֲנַחְנוּ צוֹדִיקִים,

65. לָכֵן הוֹצֵא אֶת מִשְׁפַּחְתְּךָ בְּמִשְׁךָ הַלֵּילָה הַזֶּה וְלֹךְ אַחֲרֵיהֶם, וְאַל תִּכְנֹו
לְאַחֲרֵיכֶם, וְהִמְשִׁיכוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָם לָלֶכֶת.

66. וְכֵן הוֹדַעְנוּ לְלוֹט עַל הָעֲנָן הַזֶּה, כִּי אֵלֶּה יִשְׁמָדוּ עִם בְּקָר.²

67. אָמְנָם כְּשֶׁאֲנָשִׁי הָעִיר בָּאוּ שְׂמִיחִים.

68. אָמַר לוֹט, אֵלֶּה הֵם אוֹרְחֵי, וְאַל תִּמְיטוּ חֶרֶף עָלֵי,

69. יִרְאוּ אֵלֶּלֶה וְאַל תִּשְׁפִּילוּ אוֹתִי.

70. הָאֲנָשִׁים אָמְרוּ, הָאֵם לֹא אָסַרְנוּ עָלֶיךָ לְאַרְח אֲנָשִׁים זָרִים?

71. אָמַר, הִנֵּה בְּנוֹתַי הַזֵּדוּגוֹ אֵתָן אִם אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

72. בְּחִיךָ (מוֹחֲמָד)! הֵם הָיוּ מִבְּלָבָלִים מִשְׁכָּרוֹנִים.

73. עִם זָרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, הִלָּמָה בָּהֶם צִנְחַת הָעֶנֶשׁ,

74. וְהִפְכְּנוּ אֶת הָעָרִים עַל רֹאשׁוֹ, וְהִמְטִרְנוּ עֲלֵיהֶם בְּרָצִיפוֹת אֲבָנֵי חֶמֶר שְׂרופוֹת.

75. בְּקוֹרוֹת אֵלֶּה, אוֹתוֹת לִבְנֵי אָדָם הַלּוֹמְדִים לָקַח.

76. כִּי הָעָרִים הַחֲרָבוֹת עוֹמְדוֹת עַל-יַד הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה עֲדָנוּ.³

77. וְאַף בָּזָה אוֹת לִמְאֲמִינִים.

78. וְגַם אֶת אֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה (הַחֲרָשׁוֹת שֶׁל מִדְיָן) הָיוּ חוֹטְאִים,

79. בְּשִׁתְיָהֶן נְקֻמְנוּ,⁴ וְהָיוּ יוֹשְׁבוֹת עַל אִם הַדֶּרֶךְ הַקִּיָּמָה.⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 63.

2. ר' סורת הוֹד 11 : 81.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 137. דרך המסחר של סוחרי מכה בדרכם לסוריה. כך יכולים הם לראות

את שרידי העיר וללמוד לקח.

4. שתייהן : אל-איכה ועירו של לוט.

5. ר' סורת הוֹד 11 : 89.

קטע 6

80. תוֹשְׁבֵי אֶל-חֶגְרִי הַכְחִישוּ בְשִׁלְיָהִים,
 81. וּכְאֲשֶׁר נָתְנוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַתִּנְגְּדוּ לָהֶם.²
 82. הֵם חִצְבוּ בְּהָרִים בָּתִּים, וַיֵּשְׁבוּ בְּטוּחִים,
 83. אַךְ עִם בִּקְרֵי הַלָּמָה בָּהֶם צִוְּחַת הָעֵנֶשׂ,
 84. לֹא הוֹעִיל לָהֶם כָּל רְכוּשָׁם שֶׁצָּבְרוּ.
 85. וַאֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם עַל יְסוֹד הָאָמֶת.³
 וַאֲיוֹן סִפֵּק שֶׁשְּׁעַת הַדִּין תָּבוֹא, עַל כֵּן סָלַח לָהֶם סְלִיחָה בְּחֶסֶד.⁴
 86. וַאֲכֹן רְבוּנְךָ הוּא הַבוֹרָא וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
 87. וַאֲכֹן נָתְנוּ לָךְ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שְׁבָעָה מִן הָאוֹתוֹת הַחוּזָרִים וְנִשְׁנִים,⁶ וְאֶת
 הַקּוּרְאָן הַנֶּעְלָה,
 88. אֶל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל אֲשֶׁר הָעֵנְקוּ זְמִנִּית לְבָנִי אָדָם שׁוֹנִים, וְאֶל תִּצְטַעַר
 בְּשִׁבְלֵם, וּפְרֹשׁ כְּנָפֶיךָ לְהַגִּיט הַמְאֲמִינִים,
 89. וְאָמַר, הִנֵּה אֲנִי הַמְזַהֵר הַגָּלוּי.
 90. כִּךְ גַּם הוֹרְדָנוּ עַל הַמַּחֲלָקִים,⁷
 91. אֲשֶׁר פָּרְקוּ אֶת הַקּוּרְאָן לַחֲלָקִים.⁸
 92. בְּחַיִּי רְבוּנְךָ! נִשְׁפֹּט אֶת כָּלֶם (בְּיוֹם הַדִּין),
 93. עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
 94. וְאַתָּה (מוֹחֲמַד) מֵלֵא אֶת שְׁלִיחוֹתֶיךָ כְּפִי שֶׁנִּצְטוּיִת וְהַתְרַחֵק מִן הַפְּגָנִים,
 95. אֲנַחְנוּ כָּבֵר הַגִּנוּ עֲלֶיךָ מִן הַמַּלְעִיגִים,
 96. אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָהּ אֱלֹהִים אַחֲרֵים, בְּסוּפָם שִׁידְעוּ.
 97. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כִּי יִכָּאֵב לָךְ לִשְׁמַע אֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמְרוּ,
 98. הֲלֵל וְשִׁבַּח אֶת רְבוּנְךָ וְהִיא בְּמִשְׁתַּחוּוֹת,
 99. וְעַבְדְּ אֶת רְבוּנְךָ עַד בּוֹא אֱלֶיךָ הַיּוֹדְאִי (הַמָּוֶת).

1. אל-חגיר, עירם של בני תימוד, צפון למדינה.

2. ר' סורת הוד 11: 65; וסורת פוצלת 41: 17.

3. ר' סורת אל-מואמנון 23: 115 - 116; סורת צאד 38: 27; וסורת אנ-נג'ים 53: 31.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43: 89.

5. ר' סורת יא. סין 36: 81 - 83.

6. הכוונה היא לסורת אל-פאתחה, 1.

7. ר' סורת אנ-נמל 27: 49; סורת אנ-נחל 16: 38; וסורת אבראחים 14: 44.

8. אחדים טענו שהוא כשוף, שירה, וכי' כדי להטעות את האנשים מלהאמין באמיתות הקוראן.

16

סִוֵּרַת אֶן-נַחַל הַדְּבוּרִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַחַל, הַדְּבוּרִים» בגלל מה שנוכר בה מפלאי הדבורים, והשראת אללה אליהם איך ואיפה לבנות את הבית שלהם, ר' פ' 68 - 69. הדבורים לא נזכרו באזו שהיא סורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-כהף 18, ופסוקיה מאה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַדְּבוּרִים» מפסוק ששים ושמונה.

סורת אֶן-נחל 16

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. המועד שֶׁל (יוֹם הַדִּין) וְגִזַּר דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה לְהַעֲנִישׁ אֶתְכֶם (הַכּוֹפְרִים) קָרוֹב מְאֹד, וְאַל תַּחֲשִׁישׁוּ בּוֹאוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה מַעַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִצְרְפוּ לוֹ.¹
2. הוּא (אֱלֹהֵה) שׁוֹלַח אֶת הַמַּלְאָכִים עִם הַהִשְׁרָאָה וְהַנְּבוּאָה עַל מִי שֶׁיִּרְצֶה מִבֵּין עוֹבְדָיו,² (וּמִצִּיּוֹה אוֹתָם), הַזֶּהֱרוּ, כִּי אֵין אֱלֹהֵה אֶלָּא אֲנִי, וְיִרְאוּ אוֹתִי,³ בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמְת, יִתְעַלֶּה עַל הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר יִשְׁתַּפוּ לוֹ.⁴
3. בְּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי (לְבוֹרְאוֹ).⁵
4. וְאֶת הַמִּקְנֶה בְּרָאוֹ לָכֶם, בּוֹ חֵם (מִלְבוּשׁ מִן הָעוֹר וְהַצֶּמֶר), וְצִרְכִּים אַחֲרֵיכֶם, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,
5. מִרְאֶה בּוֹאֵם הַבֵּיתָה שֶׁל עֲדְרֵיכֶם (מִן הַגְּמֻלִים) וְצֹאֲתָם אֶל הַמִּרְעָה, מוֹסִיף לָכֶם יִקְרָה וּיִפִּי,
6. וְהֵם נוֹשְׂאִים אֶת מִטְעַנְכֶם הַכָּבֵד אֶל אֶרֶץ שְׁלֵא תִּוְכְּלוּ לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ בְּלִי עֲמַל קִשָּׁה. רְבוּנְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.⁶
7. וּבְרָא אֶת הַסּוּסִים, הַפָּרָדִים, וְהַחֲמוֹרִים לְמַעַן תִּרְכְּבוּ עֲלֵיהֶם, וּלְתַפְאֶרֶת לָכֶם. וְיִבְרָא גַם אֶת אֲשֶׁר לֹא תִדְעוּ.⁷
8. וְאֱלֹהֵה יִרְאֶה לְבַנֵּי אָדָם אֶת הַשְּׁבִיל הַיָּשָׁר, וְאוֹלָם יֵשׁ גַּם שְׁבִילִים עֲקָמִים אֵינָם מוֹבִילִים אֶל הַיְשׁוּעָה. אֱלוֹהֵה רָצָה (אֱלֹהֵה), הִזָּה מִדְרִיךְ אֶת כָּלֶכֶם.⁸

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 1 ; סורת אל-קמר 54 : 1 ; סורת אל-ענכבות 29 : 53 - 54 ; וסורת אש-שורא 18 : 42.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; סורת אל-חגי' 22 : 75 ; וסורת ע'אפר 40 : 15 - 16.

3. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 54 - 55.

5. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143 - 144.

7. ר' סורת ע'אפר 40 : 79 - 81 ; סורת יא. סין 36 : 71 - 72 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 12 - 14.

8. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 153 ; סורת אל-חגי' 15 : 14 ; סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 2

10. והוא אשר הוריד מן השמים מים לכם, מהם למשקה, ומהם לצמח וצמים אשר תרעו בהם (בהמותיכם),
11. ונצמית לכם בהם תבואות, וזיתים, ונצי תמר, וגפנים, וכל פרי. בכל אלה אותות לאנשים חושבים.¹
12. והכניע לשרותכם את הלילה ואת היום ואת השמש ואת הירח, גם את הכוכבים הוא הכניע לשרותכם בפקדתו, ובזה אותות לבגלי דעת.²
13. וגם את כל אשר ברא ופזר על פני האדמה, בצבעים שונים. בזאת אותות לאנשים אשר יזכרו.
14. והוא אשר הכניע את הים לשרותכם, למען תאכלו ממנו בשר טרי, ותוציאו ממנו תכשיטים שתתקשטו בהם. ותראו את הספינות שטות בו, למען תבקשו לכם פרנסה מחסדו (של אלה), וילמען תודו לאלה.
15. והוא התקין בארץ הרים לבל תטא בכם, וכו' נהרות ושבילים למען תדרכו,³
16. וציגי דרך וגם לפי הכוכבים.
17. האם אתם מדמים את מי שבורא כל זה למי שאינו בורא מאומה? האם לא תחשבו?
18. ואם תנסו לספר חסדי אלה הרי לא תמנו אותם.⁴ אלה סולח ורחום.
19. אלה יודע מה שתסתירו ומה שתגלו.
20. את אלה אשר אליהם (הכופרים) קוראים מבגדי אלה לא יוכלו לברא דבר, הם עצמם בידי אדם נעשו,⁵
21. חסרי חיים הם, ואינם מיעדים לקום לתחייה (ביום הדין).

קטע 3

22. אלהיכם הוא יחיד ואחד, ואכן אלה אשר לא יאמינו באחרית, לבותיהם כופרים והם יהירים,⁶

1. ר' סורת אנ-נחל 27 : 60.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 31.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 34.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 95 - 96.

6. ר' סורת צאד 38 : 5 ; סורת אז-זומר 39 : 45 ; וסורת ע'אפר 40 : 60.

23. אין ספק כי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁיִסְתִּירוּ וְאֶת מַה שְּׁיִגְלוּ. אָכֵן הוּא לֹא יֵאָהֵב אֶת הַמִּתְנַשְּׂאִים.
24. וְאִם יִשְׁאַלּוּ, מַה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם מִן הַשָּׁמַיִם? יֹאמְרוּ, אֲגָדוֹת הַקְדָּמוֹנִים.¹
25. לָכֵן יִשְׂאוּ בָיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים אֶת מִשְׁאֵ הַטְּאִיָּהֶם בְּשִׁלְמוֹתוֹ, וְגַם חֵלֶק מִמִּשְׁאֵם שֶׁל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הִתְעוּ בְּלִי דַעַת, מַה נוֹרָא הוּא הַמִּשְׁא.²
- קטע 4**
26. כָּבֵר זָמְמוּ קוֹדְמֵיהֶם (נֶגֶד הַשְּׁלִיחִים שְׁלֵהֶם),³ אֵךְ אֱלֹהָ הָרַס אֶת יְסוּדוֹת בְּנִינֵיהֶם וְהַגָּזוֹת נָפְלוּ עֲלֵיהֶם מִלְמַעְלָה, וּבָא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ בְּלִי שִׁיגְיָשׁוֹ זֹאת.⁴
27. וּבָיוֹם תַּחֲתֵת הַמַּתִּים יִשְׁפִּילֻם אֱלֹהָ וְיֹאמֶר לָהֶם, הֵיכֵן הֵם שִׁתְּפִי שְׁבִגְלָלָם הַתִּנְגְּדָתָם לְשְׁלִיחִים? וּבְעָלִי הַדַּעַת יֹאמְרוּ, אָכֵן, הַחֶרֶפָה וְהַבּוֹשָׁה עַל הַכּוֹפְרִים הַיּוֹם,
28. אֱלֹהָ אֲשֶׁר לָקָחוּ הַמִּלְאָכִים אֶת נִשְׁמָתָם וּכְשָׁהֶם מְקַפְּחִים אֶת עַצְמָם, יֹאמְרוּ מִתּוֹךְ כְּנִיעָה, לֹא עֲשִׂינוּ כָּל רַע. אָכֵן, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם,⁵
29. עַל כֵּן, הַכְּנִסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם, וְהַשְׁאֲרוּ בּוֹ לָנֶצַח. כִּמָּה נוֹרָא יִהְיֶה מַעוֹן הַיְּהִירִים.⁶
30. אוּלָם כְּאֲשֶׁר יִשְׁאַלּוּ אֶת הַיְּרָאִים, מַה זֶה הוֹרִיד רְבוּנְכֶם? הֵם יַעֲנוּ, טוֹב. לַעוֹשֵׁי הַטּוֹב תִּשְׁלַם טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֵךְ בְּעוֹלָם הַבָּא הוּא טוֹב יוֹתֵר. מַה נָּעִים מַעוֹן הַיְּרָאִים?⁷
31. גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֲלֵיהֶם שְׁמֵתִיחָתָם נְהָרוֹת זֹרְמִים. לָהֶם בְּתוֹכָם כָּל אֲשֶׁר יִחְפְּצוּ, כִּכָּה יִגְמַל אֱלֹהָ לַיְּרָאִים (אוֹתוֹ),
32. אֶת אֱלֹהָ אֲשֶׁר הַמִּלְאָכִים לוֹקְחִים אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם, כְּשִׁלְבוֹתֵיהֶם טְהוֹרִים מִן הַכְּפִירָה וְגִידוֹ לָהֶם, «שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! הַכְּנִסוּ לָגֶן בְּזָכוֹת מַעֲשֵׂיכֶם».⁸

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 5, ופ' 9; וסורת אל מודת'ר 74: 18 - 24.

2. ר' סורת אל-ענכבות 29: 13.

3. ר' סורת אבראהים 14: 46; סורת נוח 71: 22; וסורת סבאי 34: 33.

4. ר' סורת אל-מאאידה 5: 64; וסורת אל-חשר 59: 2.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 23; וסורת אל-מוג'אדלה 58: 18.

6. ר' סורת פאטר 35: 36; וסורת ע'אפר 40: 46.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 198; וסורת אנ-נחל 16: 97; וסורת אל-קצצ 28: 80; וסורת אל-אעלא 87:

17; וסורת אצי-צ'וחא 93: 4.

8. ר' סורת אבראהים 14: 27; וסורת פוצלת 41: 30 - 32.

33. את אלה (הכופרים) אשר מחכים עד להופעת מלאכי המות אליהם, או עד שיבוא מועד רבונך (בהענשתם), כמוהם עשו הדורות שהיו לפניהם, ואללה לא קפח אותם, אלא הם קפחו את עצמם.

34. וכך פגע בהם כל הרע אשר עשו, והענש שהיו לועגים לו הקיף אותם.

קטע 5

35. הפגניים אמרו, אלו רצה אלה לא עבדנו מבלעדיו דבר, לא אנחנו ולא אבותינו, ולא אסרנו דבר שהוא לא אסר. כך עשו גם אלה אשר קדמו להם. אך אין על השליחים אלא להזהיר בגלוי.¹

36. ואנחנו שלחנו אל כל אמה שליח לאמר, עבדו את אלה והתרחקו מטאע'ות (השקוצים). חלק מהם הדריד אלה, ועל אחרים נגזר בצדק לתעות. סירו בארץ וראו איך היתה אחרית המכחשים.

37. (הוי הנביא!) אם תתאמץ להדריד אותם, הנה אלה לא ידריד את אשר כבר התעה, ואין להם כל מושיעים.

38. הם נשבעו באללה בכל תקף, שהוא לא יחיה את המתים. אכן, זאת הבטחה אמתית מאת אלה, אמנם רב האנשים אינם יודעים זאת,

39. כך כדי לבאר את כל אשר נחלקו בו, וכך ידעו הכופרים כי היו משקרים.

40. כאשר אנחנו רוצים לברא דבר אנחנו רק אומרים, «היה!» והיה.

קטע 6

41. אלה אשר הגרו למען אלה לאחר שנעשקו, נשכין היטב בעולם הזה, אך שכר העולם הבא רב מזה, לו ידעו,

42. אלה אשר היו בעלי סבלנות ועל רבונם סמכו.

43. לפניך לא שלחנו אלא אנשים אשר השרינו להם. אם אתם לא יודעים זאת, שאלו את בעלי החכמה.²

44. (ושלחנו אותם) עם הוכחות וספרי קדש, ואליך (מוחמד) הורדנו מן השמים את הקוראן,³ למען תבהיר לאנשים את אשר הורד אליהם, למען יחשבו ויזכרו בו.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 25 ; סורת אז-זוח'רוף 43 : 45 ; וסורת אל-מולכ 67 : 18.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 93 - 94 ; סורת אל-פורקאן 25 : 20 ; סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת אל-כהף 18 : 110.

3. המונח המקורי הוא اللّٰهُ אֵדִי-דִיכֵר, ההזהרה, שם לקוראן. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6, ור' פי 9.

45. האם בטוחים זוממי השחיתות והרע שאללה לא יבקע את הארץ תחתיהם, או שהענש לא יבוא עליהם בלא שיצפו מאין,¹
46. או שלא יעצר את תנועתם בדרכים, ולא יוכלו לחמק מענשו של אלה,
47. או שלא יעכבם על ידי הטלת פחד עליהם.² אולם רבונכם הוא חומל ורחום.
48. האם לא יראו כי כל אשר ברא אלה, יטיל את צלו ימין ושמאל, סוגדים לאללה בהכנעה.
49. ולאללה יסגד כל אשר בשמים וכל אשר בארץ מכל רמש עד המלאכים ואין הם מתנשאים.
50. (המלאכים) יראים את רבונם אשר הוא מעל להם, ויעשו כמצוה עליהם.

קטע 7

51. אלה אמר, אל תעשו לכם שני אלהים. יש רק אלה אחד. ורק אותי תיראו,
52. לו כל אשר בשמים ובארץ, ועבודתו היא הממשכת. האם מישהו זולת אלה תיראו?
53. וכל חסד אשר לכם מאללה הוא. ובפגע בכם צרה אליו תפנו בקריאה.³
54. ואולם באשר הוא יסיר את הצרה מעליכם, והנה חלק מכם משתף אלילים עם רבונם,
55. ואינם מודים על החסד שנתנו להם. התענגו אפוא, ואולם עוד תדעו.
56. הם נותנים חלק מאשר הענקנו להם⁴ לאלה (האלילים) שאינם יודעים דבר (ולא יוכלו לעזר להם). חי אלה! עוד תשאלו על כל אשר בדיתם.
57. הם מניחסים לאללה בנות. ישתבח שמו! ומניחסים לעצמם מה שיחפצו (מן הבנים).⁵
58. וכאשר מבשרים לאחד מהם על הלקת בת, קודרות פניו והוא מתמלא זעם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17: 68; וסורת אל-מולכ 67: 16 - 17.

2. ר' סורת הוד 11: 102; וסורת אל-חג' 22: 48.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 136.

5. ר' סורת אנ-נגים 53: 22; וסורת אצ-צאפאת 37: 151 - 154.

59. ומסתתר מהאנשים מרע הבשורה שקבל. ומהרהר, האם יחזיק בה, על אף ההשפלה, או לקבר אותה (חיה) בעפר?¹ כמה רע מה שהם שופטים! לאלה אשר לא נאמינו באחרית שינד כל דבר נחות, ואילו לאללה שינד כל דבר נעלה, והוא העזוז והחכם.

קטע 8

61. לו היה אלה מקרב את הדין של בני אדם (בעולם הזה) לפי חטאיהם, לא היה משאיר על פני האדמה רמש, אך אלה נותן להם ארבה למועד מסים. ובהגיע המועד שלהם לא יוכלו לדחותו אף בשעה, ולא להקדימו.
62. הם מיחסיים לאללה את מה שהם שונאים לעצמם (מן הבנות), ולשונותיהם מספרות כזב כי להם נועד כל הטוב. אין ספק כי שמורה להם האש שבה הם יהיו מזנחים ונשכחים.²
63. באללה! כבר שלחנו שליחים לאמות לפגיד, אמנם השטן הראה להם את מעשיהם הרעים באור יפה. הוא מגנם היום (יום הדין), ולהם ענש מכאיב.
64. ולא הורדנו אליד (מוחמד) את הספר (הקוראן) מן השמים, אלא כדי שתבהיר להם את מה שהם מחלקים בו, וכהדרכה ורחמים לאנשים מאמינים.
65. אלה הוריד מן השמים מים והחיה בהם את האדמה לאחר מותה, ובזאת אות לאנשים שומעים את דברי אלה.

קטע 9

66. במקנה יש לקח לכם, אנחנו משקים אתכם מבטיניהם מתוככי הדם והפרש חלב טהור נעים לשותים,
67. ומפרי התמרים והענבים אתם מכינים שכר ומזון טוב. ובזאת אות לאנשי בינה.³
68. רבונד השרה לדבורים, עשינה לכן בתים בחרים, ובעצים, ובכל אשר האנשים בנו,

1. הכוונה כאן למנהג של אחדים מן השבטים הערביים לפני האסלאם לקבור את הבנות חיות מפחד העוני. האסלאם בטל ומנע המנהג הברברי הזה. ר' סורת אל-אנעאם 6: 137; וסורת את-תכויר 81: 9 - 8.

2. ר' סורת הוד 11: 9 - 10; סורת אל-כהף 18: 35 - 36; סורת מרים 19: 77; וסורת פוצ-צלת 41: 50.

3. ר' סורת יא. סין 36: 34 - 36.

69. וְאִכְלָנָה מִכָּל פְּרִי, וְעוֹפְנָה בַּמַּסְלֻלִים שֶׁשָּׁלַל לַפְּנִיכָן רְבוּזִיכָן. מִשְׁקָה בְּצִבְעִים וּטְעָמִים שְׁוֹנִים יֵצֵא, וְבוּ מִרְפָּא לְבְּנֵי אָדָם. אָכֹן בְּזָה אוֹת לְאַנְשֵׁים חוֹשְׁבִים.

70. אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאַחֵר כֶּךָ יְמִיתְכֶם, וְיֵשׁ בָּכֶם הָעֵתִיד לְהִגִּיעַ אֶל גִּיל הַזְקָנָה הַמִּפְלֶגֶת אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי יוֹדְעוֹ. אֵלֶּלָה הוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַכֹּלֵל.¹

קטע 10

71. אֵלֶּלָה הָעֵדִיף אֶחָדִים מִכֶּם עַל אֲחֵרִים בַּפְּרָנְסָה, אִךְ אֶת אֵלָה שֶׁהֶעֱדָפוּ אֵינֶם נוֹתְנִים לְעִבְדֵיהֶם חֶלֶק מִמֶּנּוּ לְמַעַן יִהְיוּ שְׁוִים, לָכֵן לָמָּה הֵם מְכַיִּשִׁים אֶת חֲסִדֵי אֵלֶּלָה (בַּעֲשִׂיתָם לוֹ שְׂתַפִּים)?²

72. וְאֵלֶּלָה יֵצֵר לָכֶם מִנְפְּשׁוֹתֵיכֶם בְּנוֹת זֹג, וּמִהֶן נִתֵּן לָכֶם יְלָדִים וּנְכָדִים, וְהוּא פָּרַנֵס אֶתְכֶם מִכָּל טוֹב. הַבְּהֶבֶל יֶאֱמִינוּ וּבְחֶסֶד אֵלֶּלָה יִכְפְּרוּ?

73. וְעָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֶת אֲשֶׁר לֹא יוֹכֵל לְכַלֵּל אוֹתָם מְאוּמָה, לֹא מִן הַשָּׁמַיִם וְלֹא מִן הָאָרֶץ, וְלַעוֹלָם לֹא יוֹכֵלוּ,

74. לָכֵן אֵל תִּדְמוּ דָּבָר לְאֵלֶּלָה. אֵלֶּלָה יוֹדֵעַ אִךְ אֶתֶם אֵינְכֶם יוֹדְעִים.

75. מִשָּׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל, עַל עָבֵד מִשְׁעָבֵד לְאֶדוֹנוֹ וְאִין לֹא שְׁלִיטָה עַל שׁוֹם דָּבָר, וְלַעֲמָתוֹ אִישׁ אֲשֶׁר הָעֲנָקְנוּ לוֹ פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעַת וְהוּא תוֹרֵם בְּסִתְרָה וּבְגִלּוֹי, הָאֵם הֵם שְׁוִים! הַשִּׁבְחָ לְאֵלֶּלָה! וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.

76. וְעוֹד מוֹשֵׁל אֵלֶּלָה מִשָּׁל עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים: הָאֶחָד מֵהֶם אֵלֵם וְחֹסֵר כָּל יְכָלָת וְהוּא לְמַעֲמָסָה עַל אֶדוֹנָיו, וְהוּא נִכְשָׁל בְּכָל מָה שֶׁהִפְקֵד לִידָיו. הָאֵם הוּא שְׁוֹה לְאָדָם הַמִּמְנָה עַל אֲחֵרִים וְנוֹהֵג בָּהֶם בְּצִדָק וְהוּא עֲצִמּוֹ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר?

קטע 11

77. לְאֵלֶּלָה תַעֲלוּמַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שַׁעַת הַדִּין עֲלוּלָה לְבוֹא כְּהֶרֶף עֵין אוֹ קְרוֹב מְזָה, כִּי אֵלֶּלָה הַכֹּלֵל־כָּל.

78. אֵלֶּלָה הוֹצִיאָכֶם מִבֶּטֶן אִמְהוֹתֵיכֶם לֹא תִדְעוּ דָּבָר, וְנִתֵּן לָכֶם אֶת חוּשֵׁי הַשְּׁמִיעָה וְהָרְאָיָה וְאֶת הַלֵּב לְהִבְנֶה, לְמַעַן תּוֹדוּ לוֹ.³

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 23 - 24.

79. האם לא יראו את העוף הכפוף לרצונו של אלה באויר השמים? לא יחזיקנו בלתי אם אלה. ואכן בזה אותות למאמינים.¹
80. אלה עשה לכם משכן מבתים, ועשה לכם מעורות המקנה אהלים אשר יקל עליכם לשאת בנסיעה ובחנה, ומצמר המקנה ושיערוניהם נתן לכם רהיטים וכלי בית לשמושכם עד זמן מסים.
81. וגם עשה לכם אלה צללים מאשר ברא, ונתן לכם מחסה בהרים, ובגדים להגנה מפני החם (והקר), ולבוש למגן במלחמה. כך השלים חסדו עמכם למען תתמסרו לאלה לבדו.
82. ואם יפנו ערף, עליך רק למסר הודעה ברוה.
83. הם מכירים בחסד אלה, אך מתכחשים לו, ומרבים כופרים.

קטע 12

84. ביום ההוא (יום הדין) נקים עד (נביא) מכל אמה, ולא ינתן לכופרים לדבר ולא לחזר בתשובה.²
85. בראות החוטאים את הענש, לא יוכל מעליהם, ולא יקבלו ארפה.³
86. ובראות הפגניים את השתפים אשר שתפו אותם לאלה, יאמרו, רבוננו! אלה הם השתפים אשר היינו קוראים אליהם מבדעך. אז יענו להם (השתפים), אתם משקרים (בעשותנו שתפים לאלה).⁴
87. ביום ההוא (יום הדין) יתמסרו לאלה, וכל מה שבדו יחלף מהם.⁵
88. אלה שפכרו ומנעו אחרים מלקחת בשבילו של אלה, הוספנו להם ענש על הענש באשר השחיתו.⁶
89. וביום (הדין) נקים על כל אמה עד (נביא) מקרבה למען יעיד עליה, ונביא אותך (מוחמד) עד על אלה (המסלמים). והורדנו אליך את הספר (הקוראן) מן השמים לתבהרת כל דבר וכהדרכה, ורחמים ובשורה למסלמים.⁷

1. ר' סורת אל-מולכ 67 : 19.

2. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 36.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 12 - 14 ; סורת אל-כהף 18 : 53 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 39 - 40.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 52 ; סורת מרים 19 : 81 - 82 ; סורת אל-ענכבות 29 : 25 ; וסורת אל-אחקאף

46 : 5 - 6.

5. ר' סורת מרים 19 : 38 ; סורת טא. הא 20 : 111 ; וסורת אס-סגידה 32 : 12.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 26 ; וסורת אל-אעראף 7 : 18.

7. ר' סורת אל-אעראף 7 : 6 ; סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-חגיר 15 : 92 - 93 ; וסורת אל-קצצ

28 : 55.

קטע 13

90. אֱלֹהָהּ מְצִיחָה לַעֲשׂוֹת צָדֵק, וְלִגְמֹל חֶסֶד,¹ וְלַעְזֹר לַקְּרוֹב הַמְשַׁפָּחָה (הַנִּזְקָק),² הוּא אוֹסֵר אֶת הַתּוֹעֵבָה, וְאֶת הַמְּגַנָּה, וְהַעֲשֵׂק,³ וְהוּא מְזַהֵרְכֶם לְמַעַן תִּזְהָרוּ.
91. קִיְמוּ אֶת הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם שֶׁהַתְּחִיבֶתֶם בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ, וְאַל תִּפְרוּ הַתְּחִיבֵי־וְתִיכֶם לְאַחֵר שְׂאֲשֻׁרְתֶּם אוֹתָן בְּשִׁבּוּעָה בַּעֲשׂוֹתְכֶם אֶת אֱלֹהָהּ עֶרֶב לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ אֶת כָּל מָה שְׂאֲתֶם עוֹשִׂים.
92. אַל תַּחֲזְרוּ בַּהֲבִטְחוֹתֵיכֶם וְתִהְיוּ כְּאִשָּׁה הַחוֹזֶרֶת וּמִתִּירָה לַחוּטִים אֶת מָה שְׂאֲרָגָה וְטוֹתָהּ בְּשִׁקִּידָה, בַּהֲשִׁתְמָשְׁכֶם בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם רַק כְּדֵי לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, בַּהֲיֹת אִמָּה רַבָּה מֵאִמָּה. בְּכָל זֶה אֱלֹהָהּ מְנַסָּה אֶתְכֶם. בְּיוֹם הַתִּקּוּמָה יִבְאָר לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ.
93. לוֹ רָצָה אֱלֹהָהּ הִיָּה עוֹשֶׂה אֶתְכֶם עֲדָה אַחַת.⁴ אֵד אֱלֹהָהּ יִשְׁאִיר אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּתְּעִיָּה וְיִדְרִיף אֶת מִי שְׂיִבְחָר בַּהֲדָרְכָה. וְאַלְהָהּ יִשְׁאַל אֶתְכֶם עַל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.
94. אַל תִּשְׁתַּמְּשׁוּ בְּשִׁבּוּעוֹתֵיכֶם לְהוֹנוֹת זֶה אֶת זֶה, פֶּן תִּלְכוּ לְאַבּוֹד אַחֲרֵי שֶׁהִיִּיתֶם בְּטוֹחִים, וְתִרְגְּשׁוּ טַעַם רַע, כִּי מוֹנְעֵתֶם אֲנִשִּׁים מִשְׁבִּיל אֱלֹהָהּ, וְצַפּוּי לָכֶם עֲנֵשׁ עֲצוּם.
95. אַל תִּמְכְּרוּ אֶת בְּרִיתְכֶם עִם אֱלֹהָהּ בְּמַחִיר מְעַט. כָּל הַשְּׁמֹר אֲצֹל אֱלֹהָהּ טוֹב לָכֶם יוֹתֵר, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם.
96. כָּל מָה שְׂיֵשׁ לָכֶם יֵאָזֵל, וְרַק מָה שְׂאֲצֹל אֱלֹהָהּ לְעוֹלָם יִשְׁאָר, וְאַנְחֲנוּ נִגְמֹל לְבַעֲלֵי הַסְּבָלָנוֹת אֶת הַשְּׂכָר הַטוֹב בְּיוֹתֵר עַל מַעֲשֵׂיהֶם.
97. וְלִמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה, נַחֲמָה אוֹתוֹ חַיִּים טוֹבִים, וְנִתֵּן לָהֶם אֶת שְׂכָרָם עַל כָּל הַטוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ.
98. בְּקוֹרְאָד בְּקוֹרְאָן בְּקֵשׁ מַחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ מִפְּנֵי הַשְּׁטָן הָאָרוּר,
99. כִּי אֵין לוֹ כָּל שְׁלִטוֹן עַל הַמְאֲמִינִים הַסּוֹמְכִים עַל רְבוּנָם,
100. שְׁלִטוֹנוֹ רַק עַל אֵלָה שְׁלֹוֹקָחִים אוֹתוֹ לְאֲדוֹן, וְעַל אֵלָה הַמְשַׁתְּפִים עִם אֱלֹהָהּ שְׂתִפִּים.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 45 ; סורת אנ-נחל 16 : 126 ; וסורת אש-שורא 42 : 40.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 26.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 33.

4. ר' סורת יונוס 10 : 99 ; וסורת הוד 11 : 118 - 119.

קטע 14

101. כַּאֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מִחֲלִיפִים פָּסוּק בְּפָסוּק אַחֵר, וְאַלְלָה יוֹדֵעַ יוֹתֵר מֵהֶם מִה שֶׁהוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם. הֵם אוֹמְרִים (לְנִבְיָא), אֲכֹן אֶתְהָ בּוֹדָה כְּזָב. וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם אֵינִם יוֹדְעִים.
102. אֲמֹר, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ (ג' בְּרִיל) הוֹרִיד אוֹתוֹ מֵעַם רְבוּנָד עַל יְסוֹד הָאֻמָּת לְחִזּוֹק רוּחָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים וּכְהַדְרָכָה וּבִשׁוּרָה לְמַסְלָמִים.
103. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים שֶׁהֵם אוֹמְרִים, אֲנוֹשׁ מְלַמֵּד אוֹתוֹ (מוֹחַמַד).¹ וְאוֹלָם לְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעָלָיו הֵם רוֹמְזִים הוּא נִכְרִי וְהַקּוֹרְאָן הוּא בְּלִשׁוֹן עֲרַבִי בְּרוּר.
104. אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהָ, אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ אוֹתָם, וְלֹהֵם עֹנֶשׁ מִכְּאִיב,
105. רַק אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ, בּוֹדִים שְׁקָרִים וְהֵם הַמְּכַזְּבִים.
106. עַל מִי שֶׁכּוֹפֵר בְּאַלְלָה לְאַחֵר שֶׁהָאֱמִין בּוֹ, בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר נִכְפָּה עָלָיו בְּעוֹד לְבוֹ בְּטוּחַ בְּאֵמוּנָה, רַק הַפּוֹתְחִים אֶת לִבָּם לְכַפֵּרָה, יַחּוּל זַעַם אֱלֹהָ וְעֹנֶשׁ עֲצוּם,
107. עַל אֵלֶּה שֶׁהַעֲדִיפוּ אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַלְלָה לֹא יִדְרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים,
108. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אִטְס אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, שֶׁמִּיעַתָּם וּרְאִיתָם וְהֵם אֵלֶּה הֵלֹא שָׁמִים לֵב לְמָה שֶׁמַּצְפֶּה לָהֶם מִן הָעֹנֶשׁ,
109. אֵין סִפְק כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא יִהְיוּ מִן הַמְּכַסִּידִים.
110. לְאַלְלָה אֲשֶׁר נִרְדְּפוּ וְנִכְנְעוּ בְּאֶפְן חִיצוֹנִי לְלַחֵץ הַכּוֹפְרִים, אוֹלָם הָגֵרוֹ וְנִלְחַמוּ בְּסִבְלָנוּת, רְבוּנָד יִתְיַחַס אֲלֵיהֶם לְאַחֵר כָּל זֹאת בְּסִלִּיחָה וּבִרְחֻמִּים.²

קטע 15

111. וּבִיּוֹם הַדִּין תִּבּוֹא כָּל נֶפֶשׁ לְטַעַן לְעֲצָמָה. כָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֵּל אֶת הַגְּמוּלָה בְּעַד מַעֲשֵׂיהָ וְלֹא יַעֲשֶׂקוּ.
112. אֱלֹהָ מוֹשֵׁל מָשֶׁל, עִיר³ הֵיטָה בְּטוּחָה וּשְׁקָטָה, וְתִבּוֹא לָהּ פְּרִנְסָתָהּ מִכָּל מְקוֹם בְּשָׁפַע. וְתִכְפֹּר בְּחִסְדֵי אֱלֹהָ, וְהִטְעִימָהּ אֱלֹהָ אֶת טַעַם הָרָעֵב וְהַפֶּחַד עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ.⁴

1. המדובר הוא בעבד יווני נוצרי היה נפח במכה, הנביא מוחמד לפעמים ישב אליו ודבר אתו.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 218.

3. העיר היא מכה בזמנו של הנביא מוחמד, שנהנתה משירות מסחר שהגיעו אליה מכל עבר.

4. ר' סורת אבראהים 14: 28 - 29; וסורת אל-קצצ 28: 57.

113. וכבר בא אליהם שליח מקרבם,¹ אך הם לא האמינו בו. על כך בא הענש עליהם והם חוטאים.
114. אכלו ממה שהעניק לכם אללה מן המתן והטוב, והודו על חסד אללה, אם אותו תעבדו.²
115. אללה אסר עליכם לאכל את הנבלה, ואת הדם, ואת בשר החזיר, ואת אשר הקרב לאל זולת אללה. אך מי שאוכל זאת מצרה ולא מתאנה או הרגל אין בו חטא, כי אללה סולח ורחום.³
116. ואל תאמרו על מה שלשונו תיכם משקרות ומתארות, זה מתן וזה אסור, למען תיחסו לאללה מה שאינו אמת. כל הבוידים שקר ומיחסים אותו לאללה לא יצליחו.
117. הנאה קצרה להם בעולם הזה, ובעולם הבא יקבלו ענש מכאיב.⁴
118. על היהודים אסרנו את אשר הזכרנו לך מקדם ולא אנחנו שקפחנו אותם, אלא הם קפחו את עצמם.⁵
119. ולא לה אשר חטאו בשגגה ואחר כך חזרו בתשובה ועשו מעשים טובים, הנה רבונך הוא סולח ורחום.

קטע 16

120. אברהמים היה למנהיג בעבודת אללה ומצית לו, חניף, ולא היה בעובדי האלילים,
121. והוא הכיר לאללה תודה על חסדיו, והוא בחר בו, והדריך אותו אל השביל הישר,
122. נתנו לו בעולם הזה טובה, ובעולם הבא הוא בין הישרים.
123. והשרינו אליך (מוחמד), לך בדרך דת אברהמים (האסלאם) אשר היה חניף, ולא היה מן הפגניים.
124. יום השבת נקבע (לעבודת אללה) לאלה אשר נחלקו בו (היהודים), רבונך ישפט ביניהם ביום התקומה בענין אשר נחלקו בו.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 151 - 152; סורת אאל עמראן 3: 164; וסורת אט-טלאק 65: 10.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 172; וסורת אל-מאאידה 5: 88.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 173; וסורת אל-מאאידה 5: 3.

4. ר' סורת ינוס 10: 69 - 70.

5. ר' סורת אנ-נשא 4: 160; וסורת אל-אנעאם 6: 146.

125. קרא אל שביל רבונד בַּחֲכָמָה וְהִזְהָרָה נָאָה, וְהִתְנַכַּח עִמָּם בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת וּנְאוֹתָהּ בְּיוֹתֵר. רַבּוֹנֵד יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי תַעֲהָ מִשְׁבִּילוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

126. וּבִהְעֲנִישְׁכֶּם, הִשִּׁיבוּ רַק בְּאוֹתָהּ מִדָּה וְצוּרָה שֶׁהֶעֱנִשְׁתֶּם בָּהּ, וְאוֹלָם אִם תִּסָּבְלוּ וְתִסָּלְחוּ, יִהְיֶה יוֹתֵר טוֹב לְבַעֲלֵי סִבְלָנוֹת,

127. הַתֹּאזֵר בְּסִבְלָנוֹת, וְאַלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר יַעֲזֹר לָךְ לְהַתְּאֵזֵר בְּסִבְלָנוֹת, וְאַל תִּצְטַעַר עַל מַה שֶּׁהֵם זֹמָמִים נִגְדָּד,

128. כִּי אֵלֶלָה הוּא עִם הַיִּרְאִים וְעִם עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

17

סִוֵּרַת אֶל-אַסְרָא הַמַּסָּע הַלִּילִי

סורה זו נקראת «אל-אַסְרָא», המָסָע הַלִּילִי» משום שהפסוק הראשון מדבר על המסע הלילי של הנביא מוחמד שאללה הסיעו במשך הלילה מן המסגד הקדוש (הכעבה) במכה אל אל-מסג'ד אל-אקצא בירושלים, ומשם אל השמים וחזרה למכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קצצ 28, ופסוקיה מאה ואחד-עשר. קיבלה את שמה «הַמַּסָּע הַלִּילִי» מפסוק אחד.

סורת אל-אסרא' 17

חלק 15

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה אשר הסיע את עבדו (מוחמד) במשך הלילה מן המסגד הקדוש (המכה) אל המסגד הקיצון (אל-מסג'ד אל-אקצא)¹ אשר ברכנו את סביבתו, למען נראה לו מאותותינו. הוא (אללה) השומע והרואה.
2. ואנחנו נתנו למוסא את הספר (התורה) ועשינו אותו כמדריך לבני ישראל, אל תקחו לכם מגן זולתי,
3. הוי צאצאי אלה אשר נשאנו עם נוח (בתבה), והוא היה עבד מודה לאללה.
4. ואנחנו גזרנו על בני ישראל בספר, פעמים תרבו שחיתות בארץ (הקדש) לאחר שתהיו שחצנים לדרך גדולה,
5. וכאשר הגיע מועד הפעם הראשונה, שלחנו בכם עבדים לנו אנשי עז חזקים, והם התפרצו בין הבתים, וכך קימה ההבטחה,
6. ולאחר כך החזרנו לכם את השלטון עליהם, והענקנו לכם רכוש ובנים וצבא רב משלהם,
7. אם תעשו טוב לנפשכם תיטיבו, אך אם תעשו את הרע, לנפשכם תרעו. כאשר בא מועד הפעם השנייה, (שלחנו בכם את עבדינו) כדי שינצחו אתכם וישפילו אתכם, ויכנסו אל ההיכל (המסגד), כשם שנכנסו אליו בפעם הראשונה, ולמען להרס כל אשר כבשו עד היסוד.
8. אולי ירחם עליכם רבונכם, אך אם תשובו לעשות את הרע נענישכם שוב, כי עשינו את גיהנם כמכלאה לכופרים.
9. הקוראן הזה מדריך אל מה שנכון וישר, והוא מבשר למאמינים אשר יעשו את הישר כי להם שכר גדול.
10. אך לאלה אשר לא יאמינו בעולם הבא הועדנו ענש מכאיב.

1. באל-קודס, ירושלים.

קטע 2

11. הָאָדָם (בְּשַׁעַת רָגֹז) יִתְפַּלֵּל לָרַע (נֶגֶד עֲצָמוֹ) כָּשֶׁם שֶׁיִּתְפַּלֵּל לְטוֹב, וְהָאָדָם הוּא חָסֵר סִבְלָנוּת.
12. עֲשִׂינוּ אֶת הַלִּילָה וְהַיּוֹם כְּשִׁנֵּי אוֹתוֹת: וְהִחֲשַׁכְנוּ אֶת אוֹת הַלִּילָה, אוֹלָם אוֹת הַיּוֹם הָאִירוֹנוּ,¹ לְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם חֶסֶד מֵעַם רְבוּנְכֶם, וּלְמַעַן תִּדְעוּ אֶת מִנְּיָן הַשָּׁנִים וְחֻשְׁבּוֹן (הַחֲדָשִׁים וְהַיָּמִים), וְכָל דָּבָר בְּאָרְנוּ בְּמִפְרָשׁ.²
13. כָּל אָדָם אַחֲרָאִי לְמַעֲשָׂיו³ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבַיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נוֹצִיא לוֹ רְשִׁימָה פְּתוּחָה בְּכָל מַעֲשָׂיו שֶׁעָשָׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה,
14. וְנֹאמַר לוֹ, עֵינִי בְּרְשִׁימַת מַעֲשֶׂיךָ וּשְׁפֹט אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲצָמְךָ.
15. כָּל הַמִּישִׁיר לְכֶת, רַק לְטוֹבַת נַפְשׁוֹ יִישִׁיר לְכֶת, וְהַחֹלֶף בְּדָרְךָ תַּעֲזִיחַ, רַק אֶת נַפְשׁוֹ יַתְּעָה, כִּי לֹא תִשָּׂא נַפֶּשׁ אֶת מַשָּׂא זולתהּ. וְלֹא נַעֲנִישׁ (אֶמְרָה) לִפְנֵי שֶׁנִּשְׁלַח אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ.
16. וְכֹאשֶׁר נִרְצָה לְהַשְׁמִיד עִיר, נִצְוָה אֶת עֲשִׂירֶיהָ שְׁטוּפֵי הַשָּׁפַע (לְהַאֲמִין בְּאַלְלָה וּלְצִיֵּית לוֹ), וְאוֹלָם הֵם לֹא יִצִּיתוּ וְיִסְטוּ מִדְּרֹךְ הַמוֹסֵר, וְקִיסִים גָּזַר הַדִּין אֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק, וְהָרַס נְהַרֵּס אוֹתָהּ.
17. מָה רַבִּים הַדּוֹרוֹת שֶׁהַשְׁמַדְנוּ לְאַחַר דּוֹרוֹ שֶׁל נוֹחַ, כִּי רְבוּנֶךָ בָּקִיא וְרוֹאֶה אֶת חֲטָאֵי עַבְדֶּיךָ.
18. לְבוֹחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַחֹלֶף נַעֲנִיק וְנָתַן אֶת מָה שֶׁנִּחְלִיט לְמִי שֶׁנִּרְצָה, וְאַחֵר כִּדְּנָתוֹ לֹא אֶת גִּיהֶנֶם, וְבוֹ יִצְלָה מִשְׁפָּל וּמִרְגָּשׁ מִרְחֲמֵי אֱלֹהִים.
19. וְכָל הַחֹפֵץ בְּעוֹלָם הַבָּא וְעוֹשֶׂה לְמַעַנּוֹ בְּהִיוּתוֹ מֵאַמִּין, מַעֲשֵׂי כָּל אֱלֹהִים יִזְכּוּ בְּתוֹדָה.
20. לְכֻלָּם, לְאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וּלְאֱלֹהִים (הַמֵּאֲמִינִים), נַעֲנִיק אֶת נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ, כִּי נְדִיבוֹת רְבוּנֶךָ אֵינָה מְגַבֵּלֶת.
21. רָאֵה כִּיצַד הָעֲדָפְנוּ אַחֲדִים מֵהֶם עַל אֲחֵרִים (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹלָם בְּעוֹלָם הַבָּא הַדְּרָגוֹת (לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב) גְּבוּהוֹת יוֹתֵר, וְהַעֲדָפָה רַבָּה יוֹתֵר.
22. אַל תִּקַּח לָךְ אֶל אַחֵר עִם אֱלֹהִים, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מִשְׁפָּל וּמִנְּגָה.

1. ר' סורת יונוס 10: 67.

2. ר' סורת יונוס 5: 5.

3. במקור בערבית طائر في عنقه = עופו תלוי בצווארו. הערבים היו מעוננים, פסמסתיים. ולפני נסיעה או מעשה חשוב היו מעיפים עופות. והיה אם יימין העוף והיה לסמן טוב, ואם משמאל והיה לסמן רע. אללה והנביא מוחמד בטלו את המנהג הזה. והנה אללה אומר, «כל אדם אחראי למעשיו».

קטע 3

23. רבונך צוה שלא תעבדו אלא אותו בלבד, ותגמלו חסד עם ההורים.¹ אם יגיעו האחד מהם או שניהם לגיל זקנה אצלך, אל תאמר להם אפלו «אוף»² ואל תגער בהם. דבר עמהם בעדינות ובכבוד רב,
24. ופרש להם כנף של כניעות מתוך רחמים,³ ואמר, «רבוני! רחם עליהם כפי שרחמו עלי בגדלם אותי מקטנות».
25. רבונכם יודע טוב את כל מה שבנפשותיכם, כי תעשו הישר. והוא סולח לחוזרים בתשובה.
26. תן לקרוב המשפחה את זכותו מן הצדקה, ולמסכן, ולעובר ארח, אך אל תפזר בלי חשבון,⁴
27. הפזרנים אחי השטנים הם, והשטן כופר מבקש ברבונו.
28. ואם אין ביכלתך לעזור להם, וכשאתה מקנה לרחמי רבונך, דבר אליהם בעדינות.
29. ואל תכבל ידך אל צוארך (מקמצנות), ואל תושיטה ללא גבול (מפזרנות), למען לא תשב מגנה וחסר כל.
30. רבונך שולח פרנסה בשפע או בדלילות לאשר ירצה, כי הוא בקיא בעבדיו ורואה את מעשיהם.

קטע 4

31. אל תהרגו את ילדיכם מפחד העני,⁵ כי אנחנו נפרנס אותם ואתכם, כי הריגתם היא חטא גדול.⁶
32. אל תתקרבו מן הזנות, כי תועבה היא ונהג רע.
33. ולא תהרגו את הנפש אשר אסר אלה להרגה, אלא לפי צדק.⁷ וכל הנרצח בחסר צדק, הנה נתנו לקרוב גואלו שלטון לגאל את דמו, אך לא יעבר חק בהרג,⁸ כי אלה יושיע לו.

1. ר' סורת לוקמאן 31 : 14.

2. «אוף» קריאת בוז ומיאוס, כלומר שלא תראה להם שהם מעין מעמסה עליך.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 67.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 151.

8. יהרוג רק את הרוצח עצמו. ולא יהרוג אותו באכזריות. ואסור לו להרוג אף אחד מקרובי הרוצח.

34. וְאֵל תִּנְהַלּוּ נִכְסֵי הַיְתוֹם אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹגֶנֶת, עַד שְׁיִגִיעַ לְבַגְרוֹתָיו.¹ וְקִיְמוּ
בְּאַחֲרֵיּוֹת כָּל הַתַּחֲבִיבוֹת, כִּי עַל הַהִתְחַיְבוֹת יֵשׁ לָתֵת אֶת הַדִּין בְּיוֹם הַדִּין.
35. וּכְשֶׁאַתֶּם מוֹדְדִים וְשׁוֹקְלִים הַשְּׁלִימוּ אֶת הַמִּדָּה וְשִׁקְלוּ בְּמֵאֲזָנֵי צֶדֶק.²
טוֹב לָכֶם הַדָּבָר יוֹתֵר בְּעוֹלָם הָזֶה וּבְעוֹלָם הַבָּא.
36. וְאֵל תִּלְךָ אַחֲרֵי דָבָר אֲשֶׁר אַתָּה אֵינְךָ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ טוֹב. הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאוֹת,
וְהַמְחַשְּׁבָה, כָּל אֵלֶּה יַעֲדִידוּ עַל בְּעֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַדִּין.³
37. וְאֵל תִּלְךָ בִּיהִירוֹת עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, כִּי לֹא תִבְקַע אֶת הָאֲדָמָה וְלֹא תִשְׁגִּי
בְּקוֹמָתָךְ אֶת גְּבוּהַ הַהָרִים,
38. כֹּל זֶה רַע וְשָׁנוּא עַל רַבּוֹנְךָ.
39. זֶהוּ חֵלֶק מִן הַחֲכָמָה אֲשֶׁר רַבּוֹנְךָ הִשְׁרָה לָךְ. אֵל תִּקַּח לָךְ עִם אֵלֶּה אֶלֶּה
אַחֵר, כֹּן תִּשְׁלַךְ אֶל גִּיהֶנֶם מִגֶּנֶה וּמִגֶּרֶשׁ מִרְחֲמֵי אֵלֶּה.
40. (הוּא הַכּוֹפְרִים!) הֵאֵם אַתֶּם חוֹשְׁבִים שֶׁהֶעֱנִיק לָכֶם רַבּוֹנְכֶם בְּנִים, וְלַעֲצָמוֹ
לָקַח בָּנוֹת מִבֵּין הַמְּלָאכִים? דָּבָר מִגֶּנֶה אוֹמְרִים אַתֶּם.
- קֶטַע 5**
41. וּכְבֹּר הִבְאֵנוּ כָּל מִינֵי נוֹשָׁאִים בְּקוּרָאן הָזֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלָם כָּל זֶה לֹא
יוֹסִיף לָהֶם אֲלֵא הַתִּנְכְּרוֹת.
42. אָמֹר, אֱלוֹ הָיוּ לֹאֲלֵלָה אֱלִים שְׂתַפִּים זוֹלָתוֹ, כְּפִי שֶׁהֵם טוֹעֲנִים, אֲזִי הָיוּ
מוֹצֵאִים לַעֲצָמָם נְתִיב אֶל רַבּוֹן כֶּסֶם הַמַּלְכוּת.
43. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה בְּהִרְבֵּה מַעַל כָּל מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים.
44. יִשְׁבַּחוּהוּ שְׂבַעַת הַרְקִיעִים וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאִין דָּבָר אֲשֶׁר לֹא
יִשְׁבַּחוּ וְיִהְלְלוּ, וְאוֹלָם לֹא תִבְיֵנוּ אֶת תִּשְׁבַּחְתֶּם. מִתּוֹן הוּא וְסוֹלַח.
45. בְּקוּרָאךְ אֶת הַקּוּרָאן שְׁמֵנוּ בִּינְךָ וּבִין אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא
מִסָּד לְהַסְתִּיר.⁴
46. וְעַל לְבוֹתֵיהֶם אֶטְמְנוּ בְּכִסּוּי, לְבַל יִבְיֵנוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרָאן), וְאֶת אֲזִנֵּיהֶם
הַכְּבִדְנוּ. וְכֹאֲשֶׁר אַתָּה מִזְכִּיר בְּקוּרָאן אֶת רַבּוֹנְךָ לְבִדּוֹ, פּוֹנִים לָךְ הַכּוֹפְרִים
עָרְף בְּהַתִּנְכְּרוֹת.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152.

3. ר' סורת אל-חוגיורא 49: 12. יעידו על ההתנהגות הבלתי מוסרית של בעליהם.

4. נסתום את אוזניהם ולבותיהם לשמוע את הקוראן. ר' סורת אז-זומר 39: 45.

47. וַאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים הֵיטֵב מַה הֵם חוֹשְׁבִים כְּאֲשֶׁר הֵם שׁוֹמְעִים, וְכִי הַכּוֹפְרִים מִתְלַחֲשִׁים בִּינֵיהֶם, שְׁאֲתָם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אָדָם מִכֶּשֶׁף.¹
48. רֵאָה לָמָּה הִמְשִׁילוּ אוֹתָךְ, כִּי תַעַז וְלֹא יוּכְלוּ לִמְצֹא אֶת הַדֶּרֶךְ.
49. וְהֵם אָמְרוּ, הֵאֵם לְאַחַר שְׁנֵהֲיָה עֲצָמוֹת וְשִׁינֵי גוֹף נָקוּם לְתַחֲיָה כְּבְרִיאָה חֲדָשָׁה?²
50. אָמַר, אֲפֹלוּ תַחֲיוּ אַבְנִים אוֹ בְרָזֶל,
51. אוֹ בְרִיאָה שְׂאִין בִּיכְלִיתְכֶם לְחֹשֵׁב עָלֶיהָ. הֵם יֹאמְרוּ, מִי יַחְזִיר אוֹתָנוּ לְחַיִּים? אָמַר, זֶה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּרִאשׁוֹנָה. אֲזִי נִיִּידוּ בְּרִאשִׁיהֶם בְּלַעַג, וַיֹּאמְרוּ, מִתִּי זֶה? אָמַר, אוֹלֵי בְּקִרּוֹב.³
52. יוֹם שִׁיקְרָא לָכֶם (לָקוּם מִקְבְּרֵיכֶם), וְתַעֲנוּ לוֹ, וְשִׁתַּבַּח שְׁמוֹ.⁴ תַחֲשֹׁבוּ אֲזִי כִי רַק זָמַן קָצָר עָבַר עֲלֵיכֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

קטע 6

53. וְאָמַר לַעֲבָדֵי שִׁידְבְּרוּ רַק טוֹבוֹת, אַחֲרַת, הַשָּׁטָן יַכְנִיס פְּרוּד וְשִׁנְאָה בִּינֵיהֶם. כִּי הַשָּׁטָן אוֹיֵב גָּלוּי לְאָדָם.
54. רְבוּנְכֶם מִכִּיר אֶתְכֶם טוֹב, וְאִם יִרְצָה יִרְחֶמְכֶם, וְאִם יִרְצָה יַעֲנִישׁ אֶתְכֶם, וְלֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ (מוֹחֲמַד) כְּאַחֲרָאֵי לָהֶם.
55. וְרְבוּנְךָ יוֹדֵעַ טוֹב אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וּכְבֹּר הַעֲדַפְנוּ אַחֲדִים מִן הַנְּבִיאִים עַל אַחֲרִים.⁵ וְנִתְּנוּ לְדַאוּוד אֶת הַזִּבּוּר.⁶
56. אָמַר (לְכוּפְרֵי עִירְךָ), קְרָאוּ לְאַלֶּהָ אֲשֶׁר טַעַנְתָּם שֶׁהֵם קִיָּמִים זוֹלַת אֲלֶלָה לַעֲזָרָה, הֵם לֹא יוּכְלוּ לְהַסִּיר כָּל צָרָה מִכֶּם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַמִּיטָהּ.
57. אֶלָּה (אֲלִילִים) אֲשֶׁר אֱלֹהִים עוֹבְדֵי הָאֲלִילִים קוֹרְאִים, אֵדָּה הֵם עֲצָמָם מִבְּקָשִׁים קָשֶׁר עִם אֲלֶלָה, וּמִתַּחֲרִים בִּינֵיהֶם, מִי מֵהֶם יוֹתֵר קָרוֹב מִרְבוּנְךָ, וּמִבְּקָשִׁים אֶת רַחֲמָיו, וּמִפְּחָדִים מַעֲנִשׁוֹ. אֵדָּה יֵשׁ לְהַזְהִיר מַעֲנֵשׁ רְבוּנְךָ.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 33.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 78 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 10.

3. ר' סורת יונוס 10 : 48 ; וסורת אש-שורא 42 : 18.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 40, ופי' 77 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 19 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 13.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 253.

6. הזבור : ר' סורת אנ-נסא' 4 : 163 ; סורת אל-אחזאב 33 : 7 ; וסורת אש-שורא 42 : 13.

58. אין כָּל עִיר חוֹטָאת שְׁלֹא נִשְׁמִיד אוֹתָהּ לִפְנֵי יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אוֹ נֶעֱנִישׁ אוֹתָהּ עֲנֵשׁ קָשָׁה. וְזֶה רָשׁוּם בְּפִנְקֶס רָשׁוּם (אֶצֶל אֱלֹהִים).¹
59. לֹא נִמְנָעֵנוּ מִשְׁלַח אֶת הָאוֹתוֹת (לְכוֹפְרֵי מַכָּה), אֲלָא מִשׁוּם שֶׁהַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים הִכְחִישׁוּ אוֹתָם. וּבְכָר נִתְּנוּ לִבֵּנִי עִם תְּמוֹד אֶת הַנְּאֻקָּה כְּאוֹת בְּרוּר וְגִלּוֹי לַעֲיוֹן, אֲדָּהֵם כִּפְרוּ בָּהֶּ, כִּי אֵין אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אוֹתוֹת אֲלָא לְשֵׁם אֲזִהְרָה וְהַפְתָּדָה.
60. כְּבָר אֲמַרְנוּ לָךְ כִּי רְבוּנְךָ מִקִּיף אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם. לֹא עֲשִׂינוּ אֶת מַה שֶׁהָרִאשׁוֹנִים לָךְ בְּמַסַּע הַלִּילָה אֲלָא לְבַחֵן אֶת בְּנֵי הָאָדָם, וְגַם אֶת הָעַץ הָאֲרוּר² הַנִּזְכָּר בְּקוּרְאָן. אֲנַחְנוּ מִפְחִידִים אוֹתָם, אֲדָּהֵם הַדָּבָר מְאוֹד מוֹסִיף לְעָרִיצוּתָם.

קטע 7

61. וּבְאֲמַרְנוּ לְמַלְאָכִים, סִגְדוּ לָאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס³ אָמַר, הֵאֵם אֶסְגֹּד לְאִשָּׁר בְּרָאתָ מִטִּין?
62. וְאָמַר אֲבֵלִיס (לְרְבוּנוֹ), הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה (אָדָם), אִשָּׁר כְּבֹדְךָ יוֹתֵר מִמֶּנִּי, אִם תִּתֵּן לִי אֶרֶץ עַד יוֹם תְּחִית הַמֵּתִים, אֲשַׁתַּלֵּט עַל זֶרְעוֹ וְאֶתְעָה אוֹתָם אֲלָא מַעֲטִים מֵהֶם?
63. אֲלֹהֵהָ אָמַר, לָךְ וְהַשְׁתַּדֵּל! אֵתָהּ וְכָל אֱלֹהִים שִׁילְכוּ אַחֲרֶיךָ תִּקְבְּלוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם הַמְּלֵא בְּגִיהֶנֶם.
64. נִסָּה לְהַסִּית מֵהֶם כְּמָה שֶׁתִּיכַל בְּקוֹלְךָ, וְהִזְעַק עֲלֵיהֶם אֶת פְּרִשִּׁיד וְחִיָּלִיד⁴, וְהַשְׁתַּתֵּף אֹתָם בְּרִכּוּשָׁם וּבִילְדֵיהֶם⁵, וְתֵן לָהֶם הַבְּטָחוֹת, הַשְׁטָן לֹא יִבְטִיחַ לָהֶם דָּבָר אֲלָא הַשְּׁלִיחוֹת⁶.
65. וְאוֹלָם עֲבָדִי לֹא תִהְיֶה לָךְ כָּל שְׁלִיטָה עֲלֵיהֶם. כִּי רְבוּנְךָ דִּיו כְּמִגְוֹן עֲלֵיהֶם נִגְדַּד הַשְׁטָן וְתַחֲבוּלוֹתָיו.

1. ר' סורת הוד 11: 101; סורת אנ-נחל 16: 118; סורת אז-זוהירוף 43: 76; וסורת אט-טלאק 65: 8.

2. העץ הארוך: עץ הזקום הנמצא בגיהינם. ראה סורת אצ-צאפאת 37: 62; סורת אד-דוח'אן 44: 43.

3. - 46; וסורת אל-ואקעה 56: 52 - 53.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 34.

5. ר' סורת מרים 19: 83.

6. ינחה אותם להרויח את הונם באמצעים בלתי חוקיים ולהוציא אותו בדרכי הפשע, גם הילדים שלהם יגדלו כפושעים.

7. ר' סורת אנ-נסאי 4: 120; וסורת אבראהים 14: 22.

66. רבונכם הוא המשיט לכם את האניות בים, למען תבקשו מחסדו. כי רחום הוא עליכם.
67. אם תפגע בכם צרה בים, אתם תשכחו את כל אלה שעבדתם זולתו, ורק נזכרתם באללה לבדו להציל אתכם. אך כאשר הציל אתכם והביאכם אל היבשה, מיד רחקתם מעליו. האדם הוא כופר משבע.
68. האם בטוחים אתם כי אללה לא יבקע בכם את האדמה, או לא ימטיר עליכם אבני חצץ, מבלי שתמצאו לכם מגן?
69. או מה הבטחון אשר בטחתם כי לא יחזיר אתכם אל הים, וישלח עליכם רוח סערה ויטביע אתכם כי כפרתם, מבלי להיות לכם סבה להתלונן נגדנו?
70. אכן כבר כבדנו את בני האדם, ונשאנו אותם ביבשה ובים, ופרנסנו אותם מן המטעמים, ורוממנו אותם מעל רבים מאשר יצרנו.
- קטע 8**
71. ביום (יום הדין) אשר נקרא לכל קהלה עם המנהיג שלה,¹ וכל אלה אשר פקסו הרשום של מעשיהם ימסר להם ביד ימיו,² יקראו ממנו שמחים למעשיהם הטובים. ולא יקפחו אפלו בשעור של פתיל.³
72. וכל אשר היה לבו עזר בעולם הזה, יהיה לבו עזר בעולם הבא ותועה בדרכו גם בעולם הבא.
73. ואם היה ביכלתם להדיחך ממה שהשרינו אליך למען תבדה עלינו דבר אחר ממנו (הקוראן), אז לקחו אותך להם לדיד.
74. ולולא חזקנו אותך, הרי כמעט נטית אליהם קצת,
75. אז היינו מטעימים אותך בפלים של עגש בחייד וכפלים במותך, ולא תזכה בעזרה נגדנו,
76. הם (הכופרים) הפריעו לך מאוד וכמעט הוציאו אותך מן הארץ (מכה), אך הם לא היו נשאים אחריך אלא זמן קצר (בלי שיקבלו את העגש).
77. כך היא דרכנו עם השליחים אשר שלחנו לפניך, ולא תמצא כל שנוי בנהג שאלנו.

1. ר' סורת ינוס 10 : 47 ; וסורת אנ-נחל 16 : 84.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 19.

3. ר' סורת אנ-נא' 4 : 49.

קטע 9

78. קַיִם אֶת הַתְּפִלָּה מִהִתְחַלֵּת נְטוּת הַשָּׁמַשׁ עַד חֲשֹׁךְ הַלַּיְלָה. וְקַיִם תְּפִלַּת הַשָּׁחַר. כִּי לַתְּפִלַּת הַשָּׁחַר עֲדִים רַבִּים (מִבֵּין הַמְּלָאכִים),
79. וּבַלַּיְלָה קוֹם לַתְּפִלָּה, וְתוֹסֶפֶת הִיא לָךְ. אוֹלֵי יְקִימָךְ רַבּוֹנְךָ בַּמָּקוֹם (מַעֲמָד) מְהֵלָל (בַּיּוֹם הַדִּין),
80. וְאָמַר: רַבּוֹנִי! הִכְנַס אוֹתִי לָמָּה שֶׁהוּא טוֹב לִי בַּצּוּרָה הַזֹּנֶנֶת, וְהוֹצֵא אוֹתִי מִמָּה שֶׁהוּא רָע לִי בַּצּוּרָה הַזֹּנֶנֶת. וְתֵן לִי מֵאֲתָךְ סִמְכוֹת אֵיתָנָה שֶׁתִּתֵּן לִי נֶצְחוֹן עַל כָּל אֵלֶּה הַמִּתְנַגְּדִים לִי.
81. וְאָמַר, הוֹפִיעָה הָאֵמֶת (נֶת הָאִסְלָאם), וְהַשְׁקֵר (הַכְפִּירָה) כָּלָה, אֲכֹן הַשְׁקֵר יִכָּלֶה.¹
82. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים פְּסוּקִים מִן הַקּוּרְאָן הַנּוֹשָׂאִים מִרְפָּא וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים, אֵךְ לַכּוֹפְרִים הוּא יוֹסִיף רַק אֲבִדוֹן.²
83. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לָאָדָם הוּא מְשַׁתְּמֵט וְאֵינוֹ מַכִּיר תּוֹדָה,³ אֵךְ בְּכּוֹעַ בּוֹ רָעָה, הוּא מַתְּנָאֵשׁ מִרַחֲמֵי רַבּוֹנוֹ.⁴
84. אָמַר, כָּל אֶחָד פּוֹעֵל לִפִּי הַטֵּבֵעַ שָׁלוֹ, אֵךְ רַבּוֹנְכֶם יוֹדֵעַ מִי הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר.⁵
85. יִשְׁאַלּוּךְ עַל הָרוּחַ. אָמַר, הָרוּחַ הִיא סוֹד אֱלֹהִי, וְאַתֶּם קִבְּלֶתֶם אֵךְ מַעֵט מְאוּד מִן הַיָּדֵעַ.

קטע 10

86. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְמַחֵק אֶת אֲשֶׁר הִשְׁרִינוּ לָךְ מִן הַקּוּרְאָן, וְלֹא תִמָּצֵא לָךְ מִגֵּן מִבְּלַעֲדֵינוּ,
87. אֲלֹא כָאוֹת רַחֲמִים מִרַבּוֹנְךָ, כִּי רַב חֶסֶדוֹ עֲלֶיךָ.
88. אָמַר, אִם בְּנֵי הָאָנוּשׁ וְהַגֵּ'ן הַסְכִּימוּ בֵּינֵיהֶם לְהַבִּיא סֵפֶר דּוֹמָה לַקּוּרְאָן הַזֶּה, לֹא יָבִיאוּ כְמוֹהוּ, וְלוֹ גַם יִסְעֵנוּ זֶה לָזֶה.
89. הִבֵּאֵנוּ לְבְנֵי אָדָם כָּל מִינֵי מִשְׁלִים בַּקּוּרְאָן הַזֶּה, וְאוֹלָם מִרְבִּיתֶם בְּחֵרוֹ בְּכְפִירָה,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21: 18.

2. ר' סורת את-תובה 9: 124 - 125; וסורת פוצלת 41: 44.

3. ר' סורת יונוס 10: 12; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

4. ר' סורת הוד 11: 9 - 11.

5. ר' סורת הוד 11: 121; וסורת אז-זומר 39: 39.

90. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִים לָךְ עַד אִם תִּבְקַע לָנוּ מִן הָאָרֶץ מִבּוֹעַ (מַעֲיָן) מַיִם,
 91. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ גֵּן שֶׁל דְּקָלִים וּגְפָנִים וְתִבְקַע בְּתוֹכָם נְהֹרוֹת,
 92. אוּ תִפֹּל הַשָּׁמַיִם עָלֵינוּ כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ פֶסוּת, אוּ תִבְיֵא אֶת אֲלֵהָ
 וְהַמְלָאכִים פָּנִים אֶל פָּנִים,
 93. אוּ עַד שְׁיִהְיֶה לָךְ בֵּית מִזְבֵּחַ, אוּ שֶׁתַּעֲלֶה הַשְּׁמִימָה, וְלֹא נֹאמְרִים כִּי עָלִיתָ
 עַד אִם תּוֹרִיד לָנוּ מִשֶּׁם סֶפֶר וְנִקְרָא בּוֹ. אָמַר, יִשְׁתַּבַּח רַבּוֹנִי! אֵינֶנִּי אֵלָּא
 שְׁלִיחַ בְּשֵׁר וָדָם.
 94. וְאֵין דָּבָר אֲשֶׁר יִמְנַע מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּאֲשֶׁר בָּאָה לָהֶם הַהֲדַרְכָּה, אֵלָּא
 שֶׁהֵם אָמְרוּ, הֲאֵם שָׁלַח אֲלֵהָ בֶן אָנוּשׁ כְּשָׁלִיחַ?¹
 95. אָמַר, אֵלֹהֵי הַיּוֹ מַלְאָכִים מִתְהַלְכִּים בְּאָרֶץ בְּטוּחִים, הֵייוּ מוֹרִידִים לָהֶם
 מִן הַשָּׁמַיִם מַלְאָךְ שְׁלִיחַ.
 96. אָמַר, דִּי בְּאֲלֵהָ לְעַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, כִּי הוּא רוֹאֶה וּבָקִיא בְּעַבְדּוֹ.
 97. אֶת מִי שֶׁאֲלֵהָ מִדְרִיךְ הוּא הַמְדַּרְךְ, וְכָל אֲשֶׁר יִתְעַה, לֹא תִמָּצֵא לָהֶם
 מִדְרִיךְ זִוְלָתוֹ, וּבָיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נֶאֱסָף אוֹתָם (הַכּוֹפְרִים) כְּשֶׁהֵם
 נִגְרָרִים עַל פְּנֵיהֶם, עוֹרִים, אֱלֵמִים, וְחֹרְשִׁים, וּמַעֲוֹנִים יִהְיֶה בְּגִיהֶם, וּבְכָל
 פֶּעַם שֶׁהָאֵשׁ תִּבְקַע נוֹסִיף עוֹד אֵשׁ וְלִהְבָּה.
 98. זֶה יִהְיֶה עֲנָשָׁם עַל אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ בְּאוֹמְרָם, הֲאֵם אַחֲרֵי הָיִיתֵנוּ
 לַעֲצָמוֹת וְאַבְקָ, נוֹקֵם לְתַחֲנִיחַ כְּבָרִיאָה חֲדָשָׁה?
 99. הֲלֹא יָרָאוּ, כִּי אֲלֵהָ אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, יָכֹל גַּם לְבָרָא
 כְּדוֹמָמָתָם? וְהוּא קָבַע לָהֶם מוֹעֵד אֵין סֶפֶק בּוֹ, אֵךְ הַכּוֹפְרִים בָּחֲרוּ בַּכְפִּירָה.
 100. אָמַר, לוֹ הֵיוּ אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנִי בִידֵיכֶם, כִּי אִזּוֹ הִחֲזַקְתֶּם בָּהֶם,
 מִפְּחָדִים לְהוֹצִיאֵם, כִּי קִמְצָן הוּא הָאָדָם.

קטע 12

101. וּבְכָר נִתְּנוּ לְמוֹסָא תִּשְׁעָה אוֹתוֹת בְּרוּרִים. שָׁאַל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר בָּא
 אֵלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). וּפְרָעָה אָמַר לוֹ, מוֹסָא! חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי מְכַשֵּׁף
 אַתָּה.
 102. אָמַר (מוֹסָא), הֵן יוֹדַע אַתָּה, כִּי לֹא הוֹרִיד אֶת הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה אֵלָּא
 רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ כְּהוֹכָחוֹת גְּלוּיוֹת לַעֲיֹן. וְרוֹאֶה אֲנִי, פְּרָעָה, כִּי סוֹפֵף
 לְאַבְדּוֹן.

1. ר' סורת יונוס 10: 2; סורת אברהם 14: 10; סורת אל-מואמנון 23: 47; וסורת את-תע'אבון 64: 6.

103. (ופרעה) רצה להתגרות בהם ולהוציאם מן הארץ, ונטביע אותו ואת אשר אתו יחדו.
104. ואחרי השמדת (פרעה) אמרנו לבני ישראל, שבו בארץ, וביום האחרון נביא את כלכם יחדו (לדיו).
105. והורדנו אותו (הקוראן) מן השמים באמת, ובאמת ירד. ואותך (מוחמד) שלחנו כמבשר וכמזהיר.¹
106. וקוראן חלקנו אותו פרקים פרקים, למען תקרא אותו לאנשים בהדרגה, והורדנו אותו חלק אחרי חלק.
107. אמר, תאמינו בו או לא תאמינו, הנה אלה אשר נתנה להם הדיעת לפניו (הקוראן), כאשר קוראים אותו בפניהם יפלו על פניהם משתחווים (מתוודים) הוקרה לאללה והכרת טובה),
108. ויאמרו, ישתבח רבוננו! הנה נתקיימה הבטחת רבוננו,
109. ונפלו על פניהם ובכו, והוסיף להם הכנעה.
110. אמר, קראו לאללה, או קראו לרחמן, או באיזה שם שתמצאו לקרא לו, כי לו שיכים השמות היפים ביותר. ואל תרים את קולך בתפלה ואל תסתירו אלא בקול מאון ביניהם,
111. ואמר, השבח לאללה אשר לא הוליד ולד, ואין לו שתף במלוכה, ואין לו צרך במגן בפני השפלה, והלל אותו ותהלה.

18

סִוֵּרַת אֶל-כֶּהֶף הַמַּעֲרָה

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-כֶּהֶף, הַמַּעֲרָה» משום שנוזכר בה ספורם המלא של «אצחאב אל-כֶּהֶף, בעלי המערה». הספור הזה מדהים ומראה את גדולתו ויכולתו של אללה לעשות נסים שאין ביכולת בני האדם לעשות. ומראה גם את נכונות הצעירים המאמינים באללה להקריב את חייהם הנועם והרווחה כדי לשמור על אמונתם באללה ולחיות בשלום. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אל-ע' אשיה 88, ופסוקיה מאה ועשרה. קיבלה את שמה «הַמַּעֲרָה» מפסוק תשעה.

סורת אל-כהף 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הַשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הוֹרִיד לְעַבְדּוֹ (מוֹחַמַּד) מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) בְּלִי עָקוֹם,
2. יַצִּיב וְקִים, וְכֵדִי שְׂיִזְהִיר מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָשָׁה שְׁיָבוֹא מֵאֵתוֹ (אֱלֹהָ) לְכּוֹפְרִים, וּלְבָשָׂר לְמֵאֲמִינִים הַעוֹשִׂים הַיָּשָׁר כִּי לָהֶם שָׂכָר טוֹב (בְּגֵן עֵדֶן),
3. שָׁבוּ יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח,
4. וְכֵדִי שְׂיִזְהִיר אֶת הַטּוֹעֵנִים כִּי אֱלֹהָ הוֹלִיד וְלֵד,¹
5. אַף עַל פִּי שְׁאִין לָהֶם וְלֹא הָיָה לְאַבּוֹתֵיהֶם כָּל יְדִיעָה עַל כֵּךְ. מִה נּוֹרָאָה הִיא הַמְלָכָה הַיּוֹצֵאת מִפִּיהֶם. רַק שָׁקָר הֵם אוֹמְרִים.
6. וְאַמְנֵם אוֹלִי אֶתָּה (מוֹחַמַּד) הוֹרֵג אֶת עַצְמְךָ מִצַּעַר מִשּׁוּם שֶׁלֹּא הָאֱמִינוּ בְּקוֹרְאָן הִזָּה?²
7. הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֹשִׂינוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל הָאָרֶץ כְּקִשּׁוּט לָהּ, לְמַעַן נִסּוּתֶם מִי מֵהֶם מַעֲשֵׂיו טוֹבִים יוֹתֵר.³
8. אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ עֶפְר שׁוֹמֵם.
9. וְהֵאֵם חֲשַׁבְתָּ כִּי אֲנֹשִׁי הַמַּעֲרָה וְאֶרֶקִים הָיוּ מֵאוֹתוֹתָיו לִפְלֹא? (בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יוֹתֵר נִפְלְאָה).
10. כְּאֲשֶׁר הַנְּעָרִים מִצָּאוּ מִקְלָט בַּמַּעֲרָה, אָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ! רַחֵם עָלֵינוּ, וְהַדְרִיכֵנוּ אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁרָה.
11. וְלֹאֲחֵר הַפְלֵנוּ עָלֵיהֶם תִּרְדָּמָה עֲמֻקָּה בַּמַּעֲרָה שְׁנִים רַבּוֹת,
12. וְאַחֵר כִּךְ הִעֲרָנוּ אוֹתָם מִתִּרְדָּמָתָם לְמַעַן יָדַע מִי מִשְׁנֵי הַמַּחְנוֹת יָדַע אֶת זְמַן שְׁהוּתָם בַּמַּעֲרָה.

קטע 2

13. אֲנַחְנוּ נִסְפָּר לָךְ עַל עֲנִינֵם בְּאֶמֶת. אַכֵּן הֵם נְעָרִים אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ בְּרְבוּנָם, וְאַנַּחְנוּ הוֹסַפְנוּ לָהֶם הַדֶּרֶכָה,⁴

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 116.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 127; סורת אש-שוערא' 26: 3; סורת אנ-נמל 27: 70; וסורת פאטר 35: 8.

3. ר' סורת הוד 11: 9.

4. ר' סורת את-תובה 9: 124; סורת מוחמד 47: 17; וסורת אל-פתח 48: 4.

14. וְחִזְקֵנוּ אֶת לְבוּשֵׁיהֶם (בְּאַמוֹנָה), עַד שֶׁהִתְיַצְבוּ (לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַכּוֹפֵר) וְאָמְרוּ, רְבוּנֵנוּ הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְפַּלֵּל לְאֵל זֹולָתוֹ, כִּי אִם נִצְהִיר אַחֲרֵת יִהְיֶה זֶה שֶׁקֶר רְחוֹק מִן הָאֱמֶת.
15. אֵלֶּה בְּנֵי עַמּוּנוּ אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מְבֻלְעָדִיו אֵלִים, לוֹ הָיָה בִּיכְלֹתָם לְהַבִּיאַ הַחֹכְמָה בְּרוּרָה לְאַמְתּוֹתָם! וְמִי חוּטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בָּדָה כְּזָב עַל אֱלֹהֵי! (וְנֹאמַר לָהֶם), כְּשֶׁתִּפְרְדּוּ מֵהֶם (בְּנֵי עַמְכֶם הַכּוֹפְרִים) וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ זֹולַת אֱלֹהֵי, מִצְאוּ מְקֻלֵּט בְּמַעְרָה, וְאִזּוּ יִפְרֹשׁ עֲלֵיכֶם רְבוּנוֹכֶם אֶת רַחֲמָיו, וְיִסְפֹּק אֶת כָּל צָרְכֵיכֶם.
17. (וְאַחֲרֵי שֶׁעָשׂוּ זֹאת), כָּל הָיִית לְרֹאוֹת שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲלוּתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה מִן הַמַּעְרָה יְמִינָה, וּבִשְׁקִיעֲתָהּ הִיָּתָה פּוֹנָה שְׂמָאלָהּ, וְאֵת הַנְּעָרִים שׁוֹכְבִים בְּכַרְצָה בְּתוֹךְ הַמַּעְרָה. זֶהוּ אוֹת מֵאוֹתוֹת אֱלֹהֵי. מִי שֶׁאֱלֹהֵי מְדֻרִיךְ הוּא מְדֻרִיךְ, וְמִי שֶׁיִּתְעָה, לֹא תִמָּצֵא לוֹ מְגוֹ וּמְדֻרִיךְ.
- קטע 3**
18. אִתָּה חוֹשֵׁב כִּי עָרִים הֵם, אֵךְ הֵם רְדוּמִים. וְאַנְחֵנוּ הֵיינוּ מִהַפְּכִים אוֹתָם פֶּעַם לְצַד יָמִין וּפֶעַם לְצַד שְׂמָאל, וְכָלכֶם פּוֹשֵׁט אֶת רִגְלָיו בְּמַפְתָּן. לוֹ רֹאִית אוֹתָם הֵייִת נֹס מֵהֶם בְּבִהָלָה וּפַחַד.
19. לְאַחַר זֶמֶן מָה הֵעֲרָנוּ אוֹתָם כְּדִי שֶׁיִּבְרְרוּ בִּינֵיהֶם אֶת זֶמֶן שֶׁהוּא בְּמַעְרָה. אָמַר הָאֶחָד, כְּמָה זֶמֶן עָבַר עֲלֵיכֶם כָּאֵן? אָמְרוּ, שֶׁהֵינוּ רַק יוֹם אֶחָד אוֹ מְקַצַּת הַיּוֹם. אָמְרוּ אַחֲרֵים, רְבוּנוֹכֶם יוֹדֵעַ יוֹתֵר טוֹב מִכֶּם כְּמָה זֶמֶן שֶׁהֵיִתָם. שֶׁלְּחוּ אֶחָד מִכֶּם עִם מְטַבְּעוֹת הַכֶּסֶף אֶל הָעִיר שֶׁיִּבְחַר לָכֶם אֶת הַמְּזוֹן (וְהָאֶכֶל) הַטְּהוֹר בְּיוֹתֵר אֲשֶׁר בָּהּ וְיָבִיא לָכֶם פְּרִנְסָה מִמֶּנּוּ, אֵךְ עָלִיו לְהִתְנַהֵג בְּזִהְרֵירוֹת שְׁלֹא יִרְגִּישׁוּ בָכֶם,
20. אִם יָגִלוּ אֶתְכֶם יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם בְּאֲבָנִים, אוֹ יַחְזִירוּ אֶתְכֶם לְאַמוֹנָתָם, אִזּוּ לְעוֹלָם לֹא תִצְלִיחוּ.
21. כְּמוֹ כֵּן נִתְּנוּ לְאַנְשִׁים לְמַצֵּא אוֹתָם, לְמַעַן יָדְעוּ כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהֵי אֱמֶת, וּשְׁעַת הַדִּין אֵין סֶפֶק בָּהּ. הָאֲנָשִׁים (בְּעִיר) נִחְלְקוּ בְּעֵינֵינִם וְאָמְרוּ, בְּנוּ עֲלֵיהֶם בְּנִין, רְבוּנוֹם יוֹדֵעַ מִי הֵם, אֵךְ אֵלֶּה שֶׁבִּידָם הִתְחַלְטָה אִמְרוּ, נַעֲשֶׂה לָנוּ עֲלֵיהֶם מִסְגָּד.
22. וַיֵּשׁ כְּאֵלֶּה שִׁיאֲמְרוּ, הֵיוּ שְׁלוּשָׁה וְהִרְבִּיעִי הָיָה כָּלכֶם. וַיֵּשׁ אַחֲרֵים שֶׁאָמְרוּ, הֵיוּ חֲמִשָּׁה וְהִשְׁעִי הָיָה כָּלכֶם. כָּל אֵלֶּה נַחוּשִׁים בְּעֵלְמָא. וְאַחֲרֵים אָמְרוּ, הֵיוּ שִׁבְעָה וְהִשְׁמִינִי הָיָה כָּלכֶם. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מִסְפָּרָם, וְרַק מַעֲטִים יוֹדְעִים אֶת מִסְפָּרָם הַנִּכּוֹן. לָכֵן אֵל תִּתְנוּכֶם בְּעֵינֵינִם אֲלֹא בְּאֶפֶן גְּלוּי וּבְרוּר, וְאַל תִּשְׁאֵל אִישׁ אֶת דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם.

קטע 4

23. אל תאמר לדבר, הנני עושה זאת מחר,
 24. (אלא אם תוסיף), אם ירצה אלה. וזכר את רבונך אם תשכח. ואמר,
 אולי ידריך אותי רבוני לתשובה הקרובה יותר לאמת.
 25. והם נשארו במערתם שלוש מאות שנה נוסף תשע.
 26. אמר, אלה יודע כמה זמן שהו במערה. כי לו תעלומות השמים והארץ,
 ואין שומע ורואה כמוהו. להם אין מגן זולתו, והוא לא ישתף אף אחד
 בשלטונו.
 27. וקרא מה השירה לך מספר רבונך (הקוראן), דבריו לעולם לא ישתנו, ולא
 תמצא מבלעדיו מעוז.
 28. שב בסבלנות עם אלה הקוראים ומתפללים אל רבונם, בקר וערב
 בבקשם את פניו, ואל תשא עיניך אל אשר מעבר להם (אל הכופרים
 העשירים) כדי להנות מטובות חיי העולם הזה,¹ ואל תשמע לאיש אשר
 השמטנו את זכרנו מלבנו, והוא רדף אחרי תאנתו וכלו הפקרות.
 29. אמר, האמת היא מרבונכם. לכן הרוצה בה נאמין והרוצה יכפר.² אנחנו
 הכנו לכופרים אש אשר החומה שלה עוטה אותם. ואם יבקשו מים
 לשותות, יושקו רק מים לוהטים בזית מרתח צולה את הפנים. כמה רע
 הוא המשקה, וכמה רע הוא מקום מנוחתם.
 30. את אלה שהאמינו ועשו את הטוב, לא נקפח את גמולם של אלה שעשו
 טוב.
 31. כי להם מיעדים גני עדן, ונהרות זורמים מתחתם, והם יהיו מקשטים
 בצמידי זהב, ולבושים בגדים ירקמים ממשי וקטיפה, ושכובים על ספות
 מגבהות. כמה טוב הוא השכר וכמה טוב הוא מקום מנוחתם.³

קטע 5

32. משל להם משל: שני אנשים⁴ אשר לאחד מהם (הכופר) נתנו שני גני
 ענבים, ועצי תמר סביב להם, והצמחנו כל מיני זרעים ביניהם,

1. ר' סורת טא. הא 20 : 131.

2. המובן מן הפסוק הוא התראה.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 65 - 66, ופ' 75 - 76.

4. שני אנשים: אחד מהם מאמין והשני אינו מאמין. אללה נתן לכופר מהם שני גנים כדי להעמיד אותו במבחן.

33. כֹּל אֶחָד מִשְׁנֵי הַגָּנִים נָתַן אָכְלוֹ וְלֹא חָסַר דָּבָר מִמֶּנּוּ, וְהִבְקַעְנוּ בֵּינֵיהֶם נָהָר,
34. וְהָיָה לוֹ פָּרִי רֶבֶב, וְהוּא אָמַר לְרַעְהוּ בִּיהִירוֹת, יֵשׁ לִי רְכוּשׁ וְעוֹזָרִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לְךָ,
35. וְנִכְנַס אֶל גִּנָּתוֹ, חוּטֵא לְנַפְשׁוֹ (בְּכוֹפְרוֹ אֶת חֲסָדֵי רַבּוֹנוֹ), וְאָמַר, אֵינִי סָבוּר שֶׁהַגָּנָה הַזֹּאת תִּתְחַרֵּב אֵי פַעַם,
36. וְאֵין אֲנִי חוֹשֵׁשׁ לְשַׁעֲת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא, אֲךָ אִם אוֹחֲזֵר אֶל רַבּוֹנִי אֲמַצָּא לִי שֵׁם מְקוֹם עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה.¹
37. אוּלַם רַעְהוּ אָמַר לוֹ, הַכּוֹפֵר אֶתְּהָ בְּאֲשֶׁר בָּרָא אוֹתְךָ מַעֲכָר, וְאִזּוּ מִטְפָּה, וְאִזּוּ עָשָׂה אוֹתְךָ לְאִישׁ?²
38. וְאֲשֶׁר לִי, אֲלֵלָהּ הוּא רַבּוֹנִי, וְלֹא אֲשַׁתֵּף לְרַבּוֹנִי אֶחָד.
39. וְלוֹ בְּהַכְּנוּסָד אֶל גִּנָּד אֲמַרְתָּ, אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה אֲלֵלָהּ יִהְיֶה, אֵין עוֹ אֲלֵא בְּאֲלֵלָהּ! אִם אֶתְּהָ רוֹאֶה אוֹתִי שֶׁיֵּשׁ לִי פָחוֹת עֶשֶׂר וְיִלְדִים מִמֶּד,
40. יִתְכּוֹן וְיִתֵּן לִי רַבּוֹנִי גִנָּה יוֹתֵר טוֹבָה מִגִּנָּתְךָ, וְעַל גִּנָּתְךָ יִשְׁלַח עֶנֶשׁ (אֵשׁ) מִן הַשָּׁמַיִם וְתִתְּהֶפֶד לְאֲדָמָה שְׁמָמָה,
41. אוֹ יִגְרֹם שְׁמִימִיָּהּ יִשְׁקַעוּ בְּאֲדָמָה וְלֹא תוּכַל לְמַצָּאֵם.³
42. וְקִרָּה שְׁפָרְיוֹ הַשָּׁמַד, וְהַחֵל סוּפֵק אֶת כַּפְּיוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר הוֹצִיא עַל גִּנָּתוֹ שֶׁהִפְכָּה לְשִׁמְמָה. וְאָמַר, הֲלוֹאִי וְלֹא שֶׁתִּפְתִּי מִיִּשְׁהוּ עִם רַבּוֹנִי.
43. לֹא הָיָה מִי שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֲלֵלָהּ, וְהוּא נִשְׁאָר מִחֲסֵר מְגוֹן וְעֶזְרָה.
44. בְּמַצָּב כָּזֶה, אֲלֵלָהּ אֲשֶׁר הוּא הָאֱמֶת, הוּא הַשּׁוֹלֵט, הוּא הַטוֹב בְּגוֹמְלִים וְהַעוֹזֵר הַחֲזָק בְּיוֹתֵר.

קטע 6

45. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁהֵם כָּמִים אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם, כְּתוּצָאָה הַצָּמַח שֶׁל הָאֶרֶץ צָמַח וְהָיָה יֶרֶק, אֲךָ מִיָּד הוּא מִתְיַבֵּשׁ וְהָרוּחַ מִפְּזָרֵת אוֹתוֹ לְכָל הָרוּחוֹת. אֲלֵלָהּ יָכַל לַעֲשׂוֹת כָּל דָּבָר.⁴
46. הִרְכוּשׁ וְהַבְּנִים הֵם תִּפְאָרֶת הָעוֹלָם הַזֶּה,⁵ אֲךָ הַמַּעֲשִׂים הַטוֹבִים נִשְׁאָרִים קִיָּמִים וְעוֹמְדִים, שֶׁכָּרֶם רַב יוֹתֵר אֲצֵל רַבּוֹנֵךְ וְתִקְוָתְךָ גְּדוֹלָה יוֹתֵר.

1. ר' סורת מרים 19 : 77 ; וסורת פוצלת 41 : 50.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28.

3. ר' סורת אל-מולכ 67 : 30.

4. ר' סורת ינוס 10 : 24 ; סורת אז-זומר 39 : 21 ; וסורת אל-חדיד 57 : 20.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 28.

47. בַּיּוֹם (הַדִּין) נַעֲתִיק אֶת הַהָרִים מִמְּקוֹמָם, וְתִרְאֶה אֶת הָאָרֶץ חֲשׁוּפָה,¹ אִזְנֵי אֶסְרָף אוֹתָם וְלֹא נִשְׁאִיר מֵהֶם אֶחָד.
48. וְהֵם יַעֲמְדוּ בִּפְנֵי רְבוּנְךָ שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת, לֵאמֹר, הִנֵּה בָאתֶם אֵלֵינוּ כְּאִשָּׁר בָּרָאנוּ אֶתְכֶם בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה (עֲרוּמִּים),² אַכֹּן אַתֶּם חֲשֻׁבֶתֶם, כִּי לֹא קִבַּעְנוּ לָכֶם מוֹעֵד (לְהַחְיֹתְכֶם לְחִשְׁבוֹן).
49. וּפְנִקֶס רְשׁוּם הַמַּעֲשִׂים שֶׁל כָּל אָדָם נָתַן לוֹ,³ וְאִזְנֵי תִרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים הַחֲרָדִים מִמָּה שֶׁרְשׁוּם בּוֹ, אוֹמְרִים, אוֹי לָנוּ! מַה לוֹ לִפְנִקֶס הַרְשׁוּם הַזֶּה אֵינוּ מַעֲלִים אוֹ מְזַנִּיחַ דְּבַר קָטָן אוֹ גָּדוֹל בְּלִי לְרֹשֶׁם אוֹתוֹ? וּמַצְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם לִפְנֵיהֶם,⁴ וְרְבוּנְךָ לֹא יַעֲשֶׂק אֶף אֶחָד.⁵

קטע 7

50. וְכְאִשָּׁר אֲמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאָדָם, וְהֵם סִגְדוּ, רַק אֲבֵלִיס⁶ הָיָה מִן הַגִּ'ן, לֹא צִיַּת לְצוֹ רְבוּנוֹ. הִתְקַחוּ אוֹתוֹ וְאֵת צֶאֱצָאָיו לְמַגְנִים לְמִינֵיהֶם לָכֶם מִבְּלַעַדִּי! בְּעוֹדֶם אוֹנְבִים לָכֶם? אַכֹּן, תִּמְוֹרָה רָעָה הִיא לְכּוֹפְרִים.
51. אֲנִי לֹא הָרַאִיתִי לָהֶם אֶת בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא אֶת בְּרִיאַתָם הֵם, וְלֹא הִיִּיתִי לֹקַח אֶת הַמַּתְעִים לִהְיוֹת לִי כְּעוֹזְרִים.
52. וּבַיּוֹם (יוֹם הַדִּין) יֹאמֶר (אֲלֵלָה לְכּוֹפְרִים), קָרָאוּ אֶת שְׁתַּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתֶּם כִּי שְׁתַּפִּי הֵם. וְיִקְרָאוּ אֵלֵיהֶם, אֵדָּה הֵם לֹא יַעֲנוּ לָהֶם. וְאֶנְחֲנוּ נָשִׁים מְחַצָּה בֵּינֵיהֶם.⁷
53. הַכּוֹפְרִים יִרְאוּ אֶת הָאֵשׁ וְיִחְשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְבִטָּח לִפְלֵא תוֹכָהּ, וְלֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט מִמֶּנָּה.

קטע 8

54. בְּקוֹרְאָן זֶה הִבֵּאנוּ לְבָנֵי הָאָדָם מְשָׁלִים שׁוֹנִים. אֲמָנָם הָאָדָם חוֹלֵק עַל כָּל דְּבַר.
55. וּמַה שֶּׁמִּנֵּעַ מִבְּנֵי אָדָם לְהֶאֱמִין כְּשֶׁבָּאָה אֵלֵיהֶם הַהֲדָרָכָה, וְלִשְׁאֹל אֶת סְלִיחַת רְבוּנָם, אֲלֵא הַתִּנְגְדוּתָם לִנְבִיא וּבִקְשָׁתָם שִׁיקְרָה לָהֶם אֶת אֲשֶׁר קָרָה לְקַדְמוֹנִים מִן הָעֵנֶשׁ, אוֹ שִׁבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנָשָׁם מִיָּד.⁸

1. ר' סורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; סורת אנ-נמל 27 : 88 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10 .
 2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 .
 3. ר' סורת אז-זומר 39 : 69 .
 4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; סורת אל-קיאמה 75 : 13 ; וסורת אט-טארק 86 : 9 .
 5. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; סורת אל-אנביא' 21 : 47 ; וסורת לוקמאן 31 : 16 .
 6. ר' סורת אל-בקר 2 : 34 .
 7. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 94 ; סורת מרים 19 : 81 ; וסורת אל-קצצ 28 : 64 .
 8. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; סורת אל-אסרא' 17 : 92 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 187 .

56. איננו שולחים את השליחים אלא כמבשרים וכמזהירים, אך הכופרים רוצים לבטל את האמת בטענות שוא, ואת אותותי ואזהרות שהזהרו בהן שמים ללעג.
57. ומי חוטא יותר מזה אשר אם יזכירו לו את אותות רבונו, יפנה להם ערף וישפח את אשר עשו ידיו זה כבר? אנחנו אטמנו את לבותיהם לכן לא הבינו אותו (הקוראן), וגם הכבדנו את אֲזִיָּהָם, ולכן אם תזמין אותם ללכת בדרך הישרה לא ידרכו לעולם.
58. אך רבונך הסולח ובעל הרחמים, לו רצה לעשותם אחראים למעשיהם היה ממחר להענישם, ואולם להם מועד ולא יוכלו למצא מפלט ממנו.¹
59. ואלה הערים השמדנו כֹּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, ולהשמדתן קבענו מועד.
- קטע 9**
60. וכֹּאֲשֶׁר אָמַר מוֹסָא לְנֹעָרָו, לֹא אֶפְסִיק בְּדַרְכִּי עַד שְׁאֲגִיעַ אֶל מִפְגֵּשׁ שְׁנֵי הַיָּמִים, גַּם אִם תִּמְשֹׁךְ דַּרְכִּי זָמַן רַב,
61. וכֹּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ לְמָקוֹם מִפְגֵּשׁ שְׁנֵי הַיָּמִים, הֵם שָׁכְחוּ אֶת הַדָּג אֲשֶׁר הֵבִיאוּ אֹתָם (לִפְרִנְסָתָם), וְהוּא עָשָׂה דֶּרֶכּוֹ אֶל הַיָּם וְהִתְחַמַּק מֵהֶם,
62. וכֹּאֲשֶׁר עָבְרוּ שְׁנֵיהֶם מִן הַמָּקוֹם הַמְּסִיס, אָמַר מוֹסָא לְנֹעָרָו, הִבֵּא לָנוּ אֶת אֲרוֹחֲתָנוּ, כִּי מְאוֹד הִתְעִיפְנוּ מִן הַמַּסַּע הַזֶּה,
63. אָמַר (הַנֶּעַר), הֵאֵם אֶתָּה זֹכֵר, כֹּאֲשֶׁר נָחֲנוּ לִיד הַסָּלַע, שָׁכַחְתִּי אֶת הַדָּג, מְשׁוּם שֶׁהִשְׁטֹן גָּרַם שְׁלֹא אֲזַכְּרֶהוּ, וְהוּא עָשָׂה דֶּרֶכּוֹ אֶל הַיָּם בְּאֶרֶח פֶּלֶא.
64. וְאָמַר (מוֹסָא), זֶה מֶה שֶׁרָצִינוּ, וְשָׁבוּ עַל עֲקֹבוֹתֵיהֶם בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר בָּאוּ בָּהּ.
65. אִזּוּ מִצָּאוּ עֶבֶד מַעֲבָדִינוּ, שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לוֹ רַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ דַּעַת מִקֶּרְבָּנוּ.
66. אָמַר לוֹ מוֹסָא, הָאוֹכֵל לְהַצְטַרֵּף אֵלַיִךְ לְמַעַן תִּלְמַדְנִי בִּינָה מֵאֲשֶׁר לְמַדְתִּי?
67. אָמַר הָאִישׁ, לֹא תוֹכֵל לְסַבֵּל לְהִיּוֹת בְּחֻבְרָתִי.
68. וְאֵיךְ תִּסְבֵּל אֶת מֶה שְּׁאִין לָךְ בּוֹ יְדִיעָה?
69. וְאָמַר מוֹסָא, תִּמְצָאֵנִי אִם יִרְצָה אֱלֹהָהּ בַּעַל סִבְלָנוּת, וְאֲנִי מוֹכֵן לְצִית לְכָל פְּקֻדוֹתֶיךָ.
70. אָמַר הָאִישׁ, אִם תִּלְוָה אוֹתִי אֶל תִּשְׁאַלְנִי דָּבָר, לִפְנֵי שְׁאֵנִי בַּעֲצָמֵי אִמְר לָךְ עָלָיו.

קטע 10

71. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם עַד שְׁעָלוֹ לְסַפִּינָה, וְהַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ נָקַב בָּהּ חוּר. אָמַר (מוֹסָא), הַנִּקְבֶּת בָּהּ חוּר לְמַעַן תִּטְבִּיעַ אֶת נוֹסַעֶיהָ? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה לֹא מִקְבֵּל.
72. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
73. אָמַר (מוֹסָא), אֵל תִּגְנֶה אוֹתִי עַל אֲשֶׁר שָׁכַחְתִּי זֹאת, וְאֵל תִּקְשֶׁה עָלִי.
74. וְהַמְשִׁיכּוֹ בְּדֶרֶךְם עַד שְׁפָגְשׁוּ עֲלֵם, וְהוּא הָרַג אוֹתוֹ. אָמַר (מוֹסָא), הֲאִם הִרְגֶּתָּ נָפֶשׁ זָכָה עַל אֵף שֶׁהִיא חַפָּה מִפֶּשַׁע? כָּבֵר עֲשִׂיתָ מַעֲשֵׂה נוֹרָא וְאִים.

חלק 16

75. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הֲאִם לֹא אֶמְרָתִי שְׁלֹא תִהְיֶה לָךְ סִבְלָנוּת אִתִּי?
76. אָמַר (מוֹסָא), אִם שׁוּב אוֹסִיף לְשָׂאֵל אוֹתָךְ עַל דָּבָר, אַתָּה צוֹדֵק אִם לֹא תִתֵּן לִי לְהוֹסִיף לְלוֹוֹתְךָ,
77. וְהַמְשִׁיכּוֹ בְּדֶרֶךְם וְהִגִּיעּוּ אֶל כְּפָר, וּבִקְשׁוּ אֲכָל מֵאֲנָשִׁיָּהּ, אוֹלָם הֵם סָרְבוּ לְאַרְחָם. אִזּוֹ מֵצְאוּ בּוֹ גֵּדֵר שְׁעוֹמְדָת לְהִתְמוּטֵט, וְהוּא (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ) הַקִּים וְתָקַן אוֹתָהּ. אָמַר (מוֹסָא), לֹא רָצִיתִי, לְקַחַת שָׂכָר עַל כָּךְ.
78. אָמַר (הַעֲבָד שֶׁל אֱלֹהָ), הִגִּיעָה שְׁעַת הַפְּרָדָה בֵּינִי לְבִינֶךָ. וְעַתָּה אֲבָאָר לָךְ אֶת פֶּשֶׁר הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.
79. בְּאֲשֶׁר לְסַפִּינָה, הִיָּתָה שִׁיכָת לְמִסְכָּנִים עוֹבְדֵי יָם, וְרָצִיתִי לְחַבֵּל בָּהּ, כִּי הִיָּה לְפָנֶיהֶם מִלֶּךְ הַשּׁוֹדָד כָּל סַפִּינָה בְּמַצָּב טוֹב.
80. וּבְאֲשֶׁר לְעֵלָם שֶׁהִרְגֶּתִּי, הוֹרִיו הִיוּ מֵאֲמִינִים, וְחֲשָׁשְׁנוּ (אִם לֹא נִהְרַג אוֹתוֹ) שִׁיכָכָה עֲלֵיהֶם תַּעֲנֶיהָ וּכְפִירָה,
81. וְרָצִינוּ כִּי יִתֵּן לָהֶם רְבוּנָם בְּמִקְוֵמוֹ בֶּן זִכָּאִי וְטָהוֹר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ.
82. וּבְאֲשֶׁר לְגֵדֵר שֶׁתִּקְנֶתִּי, בְּעֲלִיָּהּ הֵם שָׁנִי נִעְרִים יְתוֹמִים מִבְּנֵי הַכְּפָר, וְתַחְתֶּיהָ טֶמּוֹן אוֹצָר הַשֵּׁיף לָהֶם, וְאַבְיָהֶם הִיָּה אִישׁ יִשְׂרָאֵל, עַל כֵּן רָצָה רְבוּנוֹךְ כִּי הָאוֹצָר יִהְיֶה שְׁמֹר לְנִעְרִים שְׁיוֹצִיאֻהוּ כְּאֲשֶׁר יִתְבַּגְּרוּ בְּרַחֲמֹנוּת מְרֻבּוּנְךָ. לֹא עֲשִׂיתִי כָּל זֹאת עַל דַּעַת עֲצָמִי, זֶהוּ פְּרוּשׁ הַמַּעֲשִׂים שְׁלֹא יָכַלְתָּ לְסַבֵּל אוֹתָם.

קטע 11

83. וְשָׂאֵלוּ אוֹתָךְ עַל ד'וֹ אֶל-קִרְנִין. אָמַר, אֲנִי אֶסְפֵּר לָכֶם דְּבָרִים עָלָיו.
84. אַכֵּן אֲנַחְנוּ חִזְקֵנוּ אוֹתוֹ וּפְתַחְנוּ בְּפָנָיו שְׁבִילִים רַבִּים לְכָל קְצוּוֹת הָעוֹלָם,

85. והוא יצא לדָרֶךְ.

86. (פְּנָה מַעֲרָבָה), וְכַאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר בּוֹ כְּנֶרֶאָה שׁוֹקֶעֶת הַשָּׁמֶשׁ, וְרָאָה אוֹתָהּ שׁוֹקֶעֶת אֶצֶל מַעַן מִים וּבֶחַ שָׁחַר, וּמִצָּא שָׁם אִמָּה (שְׂאִינָה עוֹבְדַת אֱלֹהָ וְהַשְׁתַּלֵּט עָלֶיהָ). אֲמַרְנוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵינוּ! הִבְרָרָה בְּיָדָהּ לְהַעֲנִישָׁם בְּגִלְל כְּפִירָתָם בְּאֱלֹהָ אוֹ לְהַתִּיחֵס אֲלֵיהֶם בְּעַדִּינּוֹת.

87. הוּא אָמַר, כָּל הַכּוֹפֵר וְהַחוּטָא יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ בְּחַיִּים, וְאַחַר יוֹחֵזֵר אֶל רַבּוֹנוֹ, וְהוּא גַם יַעֲנִישׁ אוֹתוֹ עֲנֵשׁ נוֹרָא,

88. וְאִמָּנָם מִי שֶׁמֶאֱמִין וְעוֹשֶׂה טוֹב מִגִּיעַ לוֹ שָׁכָר טוֹב וְנִתְיַחֵס אֵלָיו בְּהִגִּינוֹת.

89. וּלְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (פְּנָה מִזְרָחָה),

90. עַד שֶׁהִגִּיעַ לַמָּקוֹם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ, וּמִצָּא אוֹתָהּ זּוֹרַחַת עַל אִמָּה אֲשֶׁר לֹא נָתַנוּ לָהֶם מִסְתוֹר מִפְּנֵי הַשָּׁמֶשׁ,

91. וְכִבֵּר יָדְעָנוּ אֶת כָּל סוּדוֹתָיו וּמַעֲשָׂיו.

92. וְאַחַר כֵּךְ הוּא הִלָּךְ בְּעַקְבוֹת שְׁבִיל אַחַר (אֲשֶׁר הִרְאִינוּ לוֹ),

93. עַד שֶׁהִגִּיעַ אֶל מָקוֹם בֵּין שְׁנֵי רִכְסֵי הָרִים, וּמִצָּא שָׁם בְּנֵי עַם שֶׁכַּמְעַט לֹא מִבְּנִים שִׁפְחָה אַחֲרֵת מִלְּבַד שִׁפְתָם,

94. וְהֵם אָמְרוּ, הוּא ד'וֹ אֶל-קֶרְנֵנוּ! בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג מְרַבִּים שְׁחִיתוֹת בְּאַרְץ. הֵאֵם תִּסְכִּים שְׁנִשְׁלֵם לָךְ שָׁכָר לְמַעַן תִּבְנֶה גֹדֵר בֵּינֵינוּ לְבֵינָם?

95. הוּא אָמַר, מַה שָּׂרְבוּנִי הֶעֱנִיק לִי מִחִפּוֹחַ וְחִמְקָנָה טוֹב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁאַתָּם עוֹמְדִים לְשֵׁלֵם לִי. לָכֵן עֲזְרוּ לִי בַּעֲצֵם יַדְכֶם, וְאַקִּים גֹּדֵר בֵּינֵיכֶם לְבֵינָם.

96. הִבִּיאוּ לִי גוֹשֵׁי בְרָזָל, וְכַאֲשֶׁר מֵלֵא אֶת רִכְסֵי הָהָרִים, אָמַר, נִפְחוּ! וְכַאֲשֶׁר לָהֵט הַבְּרָזָל כָּאֵשׁ, אָמַר, הִבִּיאוּ לִי נְחֹשֶׁת מִתְּכַת לְשַׁפֵּךְ עָלָיו,

97. אֲזִי לֹא יִכְלוּ לַעֲלוֹת עַל (הַגֹּדֵר) אוֹ לְנַקְבָּהּ.

98. אָמַר, (הַגֹּדֵר הַזֶּה) הִיא רַחֲמָנוֹת מִרְבוּנִי, וְאוֹלָם כָּאֲשֶׁר תִּתְקַזֵּם הַבְּטָחַת רְבוּנִי (בְּצִאָתָם), אֲזִי יְפוֹרֵר רְבוּנִי אֶת הַגֹּדֵר, הֵן הַבְּטָחַת רְבוּנִי אֲקַמֵּת הִיא.

99. בְּיוֹם הַהוּא נִנִּיחַ לָהֶם (גּוֹג וּמִגּוֹג וּבְנֵי אֲדָם אַחֲרִים) לְהַסְתַּעַר זֶה עַל זֶה כְּמוֹ גְּלִי הַיָּם, וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְנִנְאֵסָף אֶת כָּלֶם יַחֲדוֹ לְדִין.

100. בְּיוֹם הַהוּא נַעֲרֹךְ אֶת גִּיהֶנֶם בְּפָנֵי הַכּוֹפְרִים,

101. אֲשֶׁר הָיוּ כְּעוֹרִים וְלֹא רָאוּ אֶת אוֹתוֹת זְכָרִי, וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁמַע אֶת הַקְּרִיאָה לְאַמּוֹנָה.

קטע 12

102. הִתְחַשְׁבוּ הַכּוֹפְרִים כִּי יִקְחוּ לָהֶם אֶת עוֹבְדֵי זֹלָתִי לְמַגְנִים? אֲנַחְנוּ הַכֹּהֲנִים אֶת גִּיהֶנֶם לְכּוֹפְרִים כְּמָקוֹם מְרֻבָּץ.
103. אָמַר, הַאֲגִיד לָכֶם מִי הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יִלְדוּ כָּל עַמָּלָם לְאַבְדּוֹן?
104. אֱלֹהֵי הָאֱשֶׁר מֵאֲמַצִּיהֶם בְּעוֹלָם הָיָה יְהוָה לְשׂוֹא, אֲפֹלוּ שֶׁהֵם חוֹשְׁבִים כִּי הֵם יִיטִיבוּ לַעֲשׂוֹת,
105. וְהֵם הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנָם וּבִפְגִּישָׁה עֲמוֹ, מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּטָלִים, וּבִיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים לֹא נִיחָס לָהֶם כָּל מִשְׁקָל.
106. זֶה עֲנִשָּׁם, גִּיהֶנֶם, בְּאֲשֶׁר כָּפְרוּ, וְשָׁמוּ אֶת אוֹתוֹתַי וְאֶת שְׁלִיחֵי לְלַעַג.
107. אֲדָהּ הַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב בְּגֵן עֵדֶן¹ אֲשֶׁר יְהוָה מְקוֹם מְנוּחָתָם,
108. וְבוֹ יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח וְלֹא יִבְקָשׁוּ תַּחֲלִיף.
109. אָמַר, אֱלֹהֵי הָיָה הַיָּם דִּיו (לְכַתֵּב) דְּבָרֵי רְבוּנִי, כִּי אִזְ הֵיִם אֶזֶל בְּטָרָם יֶאֱזְלוּ דְּבָרֵי רְבוּנִי, וְלוֹ גַם הִבְאֵנוּ עוֹד יָמִים כְּמוֹהוּ (כְּדִיו).
110. אָמַר, אֲנִי רַק בֶּן אָדָם כְּמוֹתְכֶם, אֲלֹא שֶׁהִשְׁרָה אֱלֹהִי, שֶׁהָאֱלֹהִי שֶׁלָּכֶם הוּא אֱלֹהִי אֶחָד, וְלָכֵן כָּל הַמְּבַקֵּשׁ פְּגִישָׁה עִם רְבוּנוֹ, חֲזֵב לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב וְלַעֲבֹד אֶת רְבוּנוֹ בְּלֹא לְצַרְרָה לוֹ כָּל שְׁתָּף.

19

סִוְרַת מַרְיָם מַרְיָם

סורה זו קיבלה את שמה «מַרְיָם, מַרְיָם» מן הספור
המענין של מַרְיָם בנת עמראן מלפני שנולדה עד היום
שהיא בעצמה הולידה בן בלי אב ברצונו של אלה. ר'
הפסוקים 16 - 36. מענין מאוד לקרוא את הפסוקים
האלה.

הורדה במכה אחרי סורת פאטר 35, ופסוקיה תשעים
ושמונה. קיבלה את שמה «מַרְיָם» מפסוק ששה-עשר.

סורת מרים 19

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמֵנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כ. ה. י. ע. צ.¹
2. זְהוּ זָכָר רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ לַעֲבֹדוֹ זָכְרָא,²
3. כְּאֶשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ בְּצִנְעָה,
4. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! כְּבֹר נַחֲלָשׁוֹ עֲצֻמּוֹתִי (כּוֹחִי אֲזַל), וְרָאשֵׁי הַלְבִּין מִשִּׁיבָה, וַיַּעֲוֹלָם לֹא הִתְאַכְזַבְתִּי מִפְּנוּתִי אֵלֶיךָ,
5. וְיָרָא אֲנִי מִפְּנֵי הַקְּרוֹבִים אֵלֶּה שְׁיִירְשׁוּ אוֹתִי אַחֲרִי, (שְׁלֵא יַעֲבֹדוּ אוֹתְךָ כְּרָאוּי), כִּי אֲשֶׁתִּי עֲקָרָה. עַל כֵּן הֶעֱנַק לִי מִלְפָּנֶיךָ (בֶּן) יוֹרֶשׁ,
6. אֲשֶׁר יִירֶשׁ אוֹתִי וְאֵת בֵּית יַעֲקֹב (יַעֲקֹב) (יִירֶשׁ הַנְּבוּאָה). וַעֲשֵׂה אוֹתוֹ רַבּוֹנִי מִקֶּבֶל (אֵלֶיךָ וְאֶל עֲבָדֶיךָ!)
7. (רַבּוֹנוֹ אָמַר לוֹ), הוּא זָכְרָא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ מִבְּשָׂרִים לְךָ בָּבוֹ, וְיִהְיֶה שְׁמוֹ, יַחְיָא (יוֹחָנָן), שְׁלֵא הָיָה לוֹ דּוֹמָה מִלְפָּנִים.³
8. וְהוּא אָמַר, רַבּוֹנִי! אֵיךְ יִהְיֶה לִי בֶן וְאֲשֶׁתִּי עֲקָרָה, וְאֲנִי בָּאֲתִי בְּיָמִים?⁴
9. וְנֶאֱמַר לוֹ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, זֶה קֵל מְאוּד לִי. וּכְבֹר בְּרָאֲתֶיךָ מִלְפָּנִים, בְּהִיוֹתְךָ לֹא כְּלוּם.⁵
10. אָמַר (זָכְרָא), רַבּוֹנִי! עֲשֵׂה לִי אוֹת (שְׁאֲשֶׁתִּי תִכְנֶס לְהַרְיוֹן), וַיֹּאמֶר, הָאוֹת שְׁלֶךְ יִהְיֶה שְׁלֵא תִדְבֹר אֶל הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹשָׁה לַיְלֹת רְצוּפִים בְּהִיוֹתְךָ בְּרִיא.⁶
11. אַז יֵצֵא מִבֵּית תַּפְּלָתוֹ אֶל בְּנֵי עַמּוֹ וְאוֹתָת לָהֶם לְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ בְּקֹר וְעָרַב.
12. הוּא יַחְיָא! לְמַד הַסֵּפֶר⁷ בְּרָצִינוּת. וְהֶעֱנַקְנוּ לוֹ מִיִּלְדוּתוֹ חֻכְמָה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: כאף. הא, יא, עין. צאד.

2. זכריא: אביו של יחיא (יוחנן המטביל). ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

3. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 39.

4. ר' סורת אאל עמראן 3: 38 - 41.

5. ר' סורת אל-אנסאן 76: 1.

6. ר' סורת אאל עמראן 3: 41.

7. הספר: התורה.

13. וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ רַחֲמָנוֹת, וְאַהֲבָה, וְטֵהָר מֵאַתָּנוּ. הוּא הָיָה יֵרָא אֶלְלָהּ,

14. וְהָיָה מְסוּר וּמְכַבֵּד אֶת שְׁנֵי הוֹרָיו, וְלֹא הָיָה עָרִיץ סָרְבּוֹ,

15. שְׁלוֹם עָלָיו יוֹם הַלְדָּתוֹ וְיוֹם מוֹתוֹ וְיוֹם שְׁיָקוּם לַחַיִּים.

קטע 2

16. הַזְכֵּר בְּסִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) אֶת מַרְיָם (מַרְיָם), אֲשֶׁר הִתְרַחֲקָה מִבְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּהּ
וּפְנִיתָה מִזְרָחָה,

17. וְהִסְתַּתְּרָה מֵהֶם, אֲזִי שְׁלַחְנָה אֵלֶיהָ אֶת רוּחִנוּ, וְהוּא הוֹפִיעַ לְפָנֶיהָ כְּגֶבֶר
מִשְׁקָם.

18. וְהִיא אָמְרָה, אֲבִקֵּשׁ מִהֶרְחָמָן מִחֶסֶד מִמֶּךָ, אִם יֵרָא אֶלְלָהּ הַנֶּךָד!

19. וְאֲזִי הוּא אָמַר, אֲנִי שְׁלִיחַ רְבוּנָד לְתֵת לָךְ בֶּן טְהוֹר.

20. הִיא אָמְרָה, כִּי־צַד יִהְיֶה לִּי בֶן, וְאִישׁ לֹא נָגַע בִּי,¹ וְאֲנִי אֵינְנִי פְרוּצָה.

21. הוּא אָמַר, זֶה נָכוֹן. אֲבָל רְבוּנָד אָמַר, זֶה קָל מְאוֹד לִי. נַעֲשֶׂה אוֹתוֹ (הַבֶּן)
אוֹת לְבָנֵי הָאָדָם, וְרַחֲמִים מֵאַתָּנוּ. וְכֵלָה וְנִחְרָץ הָעֲנָן.

22. וְהִרְתָּה בּוֹ, וּפְרָשָׁה עִמּוֹ אֶל מְקוֹם רְחוֹק מִבְּנֵי אָדָם.

23. חֲבָלֵי לְדָה אֲחֻזָּה אֲצֵל גִּזַּע שֶׁל דָּקָל, וְאֲזִי אָמְרָה, הַלּוֹאִי הֵייתִי מֵתָה לְפָנֶי
זֶה וּלְעוֹלָם נִשְׁכַּחַת.

24. וְקָרָא לָהּ (קוֹל) מִתַּחֲתֶיהָ,² אֵל תִּצְטַעֲרִי! רְבוּנָד עָשָׂה לָךְ מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ
נֶחַל זֹרֵם,

25. וְאֵת גִּזַּע הַדָּקָל הִנִּיעִי כְּלַפֵּיךָ וַיִּפְּלוּ מִמֶּנּוּ תַמְרִים בְּשִׁלִּים וּטְרִיִים,

26. אֲכָלִי וְשָׁתִי וְהִרְגָעִי, וּבִרְאוּתְךָ אֶחָד מִבְּנֵי הָאָדָם, אָמַרִי, נִדְרָתִי צוּם
לְרַחֲמָן, וְלָכֵן לֹא אֲדַבֵּר עִם אָדָם הַיּוֹם.

27. וּתְבִיאָהּ (הַתִּינוֹק) אֶל בְּנֵי עַמָּהּ, וְהִיא נוֹשֶׂאת אוֹתוֹ. וְהֵם אָמְרוּ, הִזִּי
מַרְיָם (מַרְיָם)! כֶּבֶד עֲשִׂית מַעֲשֶׂה מְגָנָה.

28. הִזִּי אַחוֹת הָאֲרוֹן!³ אָבָא שְׁלָךְ לֹא הָיָה נוֹאֵף, וְאָמָא שְׁלָךְ לֹא הָיְתָה פְרוּצָה.

29. הִיא הִצְבִּיעָה עָלָיו, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, אִידָּךְ נִדְבֵר עִם תִּינוֹק בְּעִרְסָה!

30. אָמַר (הַתִּינוֹק), הִנֵּה אֲנִי עֹבֵד אֶלְלָהּ, נָתַן לִי אֶת הַסֵּפֶר וְעָשָׂה אוֹתֵי נְבִיא,

1. ואיש לא נגע בי: היא עדיין לא הייתה נשואה.

2. הפרשנים טוענים שהקורא הוא ג'בריל (גבריאל) או התינוק עצמו.

3. הכינוי "אחות של הארון" למרים אמו של עיסא, הוא רק תואר למעמדה בתור כהנת בת למעמד הכהנים שהארון היה בו הכהן הגדול הראשון.

31. וְעָשָׂה אוֹתִי מְבָרָךְ בְּכָל מְקוֹם שְׁאֶהְיָה, וּיִצְוֵנִי עַל הַתַּפְלָה וְעַל הַצְדָּקָה כָּל עוֹדֵי בַחַיִּים,¹
32. וּלְכַבֵּד אֶת אִמִּי, וְלֹא עָשָׂה אוֹתִי עָרִיץ פּוֹרֵק חֶק,
33. שְׁלוֹם עָלֵי בָּיִוֶם הַלְדָּתִי, וּבָיִוֶם מוֹתִי, וּבָיִוֶם שְׁאֶקוּם לַתְּחִיָּה.²
34. זֶהוּ עִיסָא בֶן מָרְס, דְּבַר הָאֲמַת אֲשֶׁר הֵם מְטִילִים בּוֹ סַפֵּק.
35. אֵלֶּלָה בְּכָלֵל לֹא הוֹלִיד בּוֹ, ?שֶׁתַּבַּח שְׁמוֹ! אִם יִרְצָה דְּבַר מַח, רַק יֹאמַר לוֹ, «הֵיָּה!» וְהָיָה.
36. (וְעִיסָא אָמַר לְבָנִי עֲמוֹ), וְאָכַן אֵלֶּלָה הוּא רַבּוּנִי וְרַבּוֹנְכֶם, עֲבָדוּ אוֹתוֹ, כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.³
37. נַחֲלָקוּ הַסִּיעוֹת (הַנּוֹצְרִים וְהַיְהוּדִים) בֵּינֵיהֶן (אוֹדוֹת עִיסָא בֶן מָרְס). אוֹי לְכּוֹפְרִים מִפְּגִישַׁת יוֹם (יוֹם הַדִּין) הַעֲנֵשׁ שְׁלוֹ מְאוּד נוֹרָא.
38. וְאִין שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה כְּמוֹהֶם בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁבוּ יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ,⁴ וְאוֹלֵם הַחוּסְטָאִים בְּתַעֲיָה בְּרוּרָה.
39. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם הַגִּינוֹן (יוֹם הַדִּין) בְּהַחֲרֵץ הַדְּבָר. אֵד הֵם לֹא יִשְׁימוּ לֵב וְלֹא יֶאֱמִינוּ.
40. אָכַן אָנוּ נִירֵשׁ אֶת הָאֶרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, וְאֵלֵינוּ יוֹחֲזָרוּ.⁵

קטע 3

41. הַזְכֵּר בְּסִפְר (הַקּוֹרְאָן) אֶת אַבְרָאָהִים. אָכַן הֵיָּה צָדִיק וְנָבִיא,
42. בְּאוֹמְרוֹ לְאָבִיו, אָבִי! לָמָּה תַעֲבֹד אֶת מָה שְׁאֵינִי שׁוֹמֵעַ וְאֵינִי רוֹאֶה, וְלֹא יוֹעִיל לָךְ בְּדַבֵּר כָּל שְׁהוּא?
43. אָבִי! אֵלֶּלָה הָעֵנִיק לִי מִן הַדַּעַת מָה שְׁלֹא הָעֵנִיק לָךְ, עַל כֵּן לָךְ אַחֲרִי וְאַדְרִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הַיְשָׁר,
44. אָבִי! אֵל תַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁטָן, כִּי הַשֵּׁטָן מִתְמַרְד נֶגֶד הַרְחָמוֹ,
45. אָבִי! אָכַן יֵרָא אֲנִי כֹן יַע בְּדַע עֲנֵשׁ מִן הַרְחָמוֹ, וְאִז תְּהִיָּה רַע לְשֵׁטָן (בְּגִיָּהֶם).

1. ר' סורת אל-בקה 2 : 43.

2. ביום הדין. ר' פסוק 15 לעיל.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 51.

4. ר' סורת אל-כהף 18 : 26.

5. כלומר אללה יהיה אחרי ככלות הכל היחיד החי והקיים. هو الأول والآخر, הוא הראשון והאחרון.

46. אולם אֲבִיו אָמַר, הַמּוֹאֵס אֶתָּה אֶת אֱלֹהִי, אֲבָרָאֵהִים? אֲכֵן אִם לֹא תִּחַדֵּל אֶרְגֵּם אוֹתָךְ בְּאַבְנִים. הִתְרַחַק מִמֶּנִּי לְזִמּוֹן רַב.
47. אֲבָרָאֵהִים אָמַר, שְׁלוֹם עָלֶיךָ. אֲנִי אֲבִקֵּשׁ מִרְבוּנִי לְסִלַּח לָךְ, כִּי הוּא רַב-חֶסֶד אֵלִי,¹
48. וְאֶתְרַחַק מִכֶּם וּמִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹבְדִים, וְאֶתְפַּלֵּל אֶל רְבוּנִי, וְאֲנִי מִקְוֶה שֶׁהוּא יַעֲנֶה לְתַפְלָתִי.
49. וְאַחֵר שֶׁהִתְרַחַק מֵהֶם וּמֵאֱלִילֵיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהִה, הִעֲנִקְנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק) וְאֶת יַעֲקֹב (יַעֲקֹב), וְעָשִׂינוּ אֶת שְׁנֵיהֶם לְנָבִיאִים, וְהִעֲנִקְנוּ לָהֶם מִרְחֻמֵּינוּ, לְשׁוֹן צִדֵּק מְרוֹמָם.

קִטְעַ 4

51. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת מוֹיֶסֶא, הוּא הָיָה נִבְחָר וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא.²
52. קָרָאנוּ אֵלָיו מִצִּדּוֹ הַיָּמִי שֶׁל הַר הַטּוֹר, וְקִרְבָּנוּהוּ לְדַבֵּר אֵלֵינוּ בְּאִפְּרָטִי,
53. וְהִעֲנִקְנוּ לוֹ מִרְחֻמֵּנוּ אֶת אַחִיו הָאֲרוֹן כְּנָבִיא (לַעֲזֹר לוֹ).³
54. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֶסְמָאעִיל (יִשְׁמָעֵאל), וְהָיָה שְׁלִיחַ וְנָבִיא,
55. וְהָיָה מִצִּדּוֹ אֶת בְּנֵי בֵיתוֹ עַל הַתְּפִלָּה וְעַל הַצִּדִּיקָה, וְהָיָה מְקַבֵּל אֶצֶל רְבוּנוֹ.⁴
56. הַזְכֵּר בִּסְפָר (הַקּוּרְאָן) אֶת אֲדָרִיס, שֶׁהָיָה צָדִיק וְנָבִיא,
57. וְהִעֲלִינוּ אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם עֲלִיוֹן.
58. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר נָטָה לָהֶם אֱלֹהִה חֶסֶד מִן הַנְּבִיאִים מִצִּדְּאֵי אָדָם, וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ עִם נוֹחַ (נֹחַ) (בְּתִבָּה), וּמִצִּדְּאֵי אֲבָרָאֵהִים וְאֶסְרָאֵיל (יִשְׂרָאֵל),⁵ וּמֵאֵלֶּה אֲשֶׁר הִדְרַכְנוּ וּבִחַרְנוּ,⁶ בְּהִקְרָא אוֹתוֹת הָרַחֲמָן (פְּסוּקֵי הַקּוּרְאָן) נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם מִשְׁתַּחֲוִים וּבֹכִים,

1. ר' סורת אבראהים 14 : 41.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 144.

4. ר' סורת אש-שוערא 26 : 13 ; וסורת אל-קצצ 28 : 34.

5. הנביאים משושלת יעקוב (ישראל) הנזכרים בקוראן : יוסוף, מוסא, הארון, דאוויד (דוד), סולימאן (שלמה), זכריא, יחיא, ועיסא בן מרים.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 83 - 90 ; וסורת ע'אפר 40 : 78.

59. וקמו אחריהם דורות אחרים אשר לא שמרו את התפלה, והלכו אחרי התאוות וסופם אבדון (בגיהנם),
60. פרט למי שחזר בתשובה והאמין ועשה את הטוב, אלה יכנסו אל הגן ולא יקפחו במאומה,¹
61. גני עדן אשר הבטיח הרחמן לעבדיו בנסתר, והבטחתו תתקיים בלי ספק,
62. ושם לא ישמעו לשון הרע אלא רק אמרי שלום,² ומזונם יהיה ערוך בקר וערב,
63. זהו הגן אשר נעניק לעבדינו היראים.³
64. (מלאך ג' בריל) אמר, אין אנחנו יורדים אל הארץ מן השמים אלא בפקדית רבונד, כי הוא שולט על כל אשר לפנינו ועל כל אשר מעבר לנו, וכל אשר בין זה לזה, ורבונד אינו שוכח דבר.
65. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, עבדה אפוא, והתמיד בעבודתו, התדע מישהו שיזדמה או ישוה לו?

קטע 5

66. האדם (הלא מאמין) אומר, האם אחר שפאמות אקום לתחייה?
67. האם אינו זוכר כי אנחנו בראנו אותו מלפנים כפאשר לא היה כלום?
68. חי רבונד! כי נאסף אותם ואת השטנים, ואז נציגם סביב גיהנם על ברביהם.
69. אחר כך נמשך מכל קבוצה את אלה שהרבו למרד כנגד הרחמן.
70. הן אנחנו יודעים טוב מי ראוי מכלם להצלות בגיהנם.
71. אין אחד מכם שלא יבוא אל גיהנם (כפאשר יעבר על הסראט),⁴ כי זה הכרח נחרץ מרבונד.
72. אך את היראים נציל, ואת החוטאים נשאיר בו נופלים על ברביהם.
73. כפאשר יקראו בפניהם את אותותינו הברורים, יאמרו הכופרים למאמינים, מי משתי הקבוצות משכונתיו נאים יותר, ועמדתו גבוהה יותר?

1. ר' סורת אל-פורקאן 25: 68 - 70.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56: 26.

3. ר' סורת אל-מואמן 23: 1 - 11.

4. הסראט הוא, גשר דק מאוד מושט על פני גיהנם. כל בני האדם יעברו עליו ביום הדין.

74. כִּמָּה דוֹרוֹת אֲנַחְנוּ הַשְׁמַדְנוּ לַפְּנִיָּהֶם שֶׁהָיוּ יוֹתֵר עֲשִׂירִים וַיּוֹתֵר נָאִים?
75. אָמַר, לַתּוֹעִים יִתֵּן הֶרְחָמֹן אֲרָכָה עַד שִׁירָאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ הַמֵּיֶעֶד לָהֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה), אוֹ יֵרָאוּ בָּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. יִדְעוּ אִזּוֹ מִי מְקוֹמוֹ הוּא הָרַע יוֹתֵר, וּמִי כּוֹחוֹ וְעוֹזְרָיו הֵם הַחֲלָשִׁים יוֹתֵר.
76. אֵךְ לְמַדְרָכִים יוֹסִיף אֵלֶּלָה הַדְרָכָה,¹ וְלַמַּעֲשִׂים הַקְּיָמִים הַטּוֹבִים גָּמוּל טוֹב וְתוֹצָאוֹת טוֹבוֹת יוֹתֵר אֶצֶל רַבּוֹנָךְ.²
77. הָרְאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּאוֹתוֹתָיו,³ בְּאוֹמְרוֹ (בְּשַׁחֲצוֹת), אֲנִי בְּטוֹחַ שִׁיְהִיָּה לִי עוֹד רְכוּשׁ רַב וַיְהִי לִי עוֹד בָּנִים (בְּעוֹלָם הַבָּא).
78. הָאֵם רָאָה הוּא אֶת הַנִּסְתֵּר? אוֹ קִבֵּל הַתְּחִיבוֹת עַל כֶּךָ מִן הֶרְחָמֹן?
79. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! אֲנַחְנוּ נִרְשָׁם אֶת דְּבָרָיו, וְנִגְדִּיל לוֹ אֶת הָעֵנֶשׁ (בְּיוֹם הַדִּין), וְנִירֹשׁ מִמֶּנּוּ אֶת כָּל מַה שֶּׁהוּא מִתְפָּאֵר בּוֹ, וְנֵאלִינוּ בּוֹא יְחִידִי.
80. הֵם (הַכּוֹפְרִים) לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּלָה אֱלִילִים, לִהְיוֹת לָהֶם לְמַעֲזֵי.
82. בּוֹדָאִי שֶׁלֹּא! כִּי בְּסוֹפָם יִתְפַּחְשׁוּ לָהֶם הָאֱלִילִים הָאֵלֶּה וַיְהִי לְמַתְנַגְּדֵיהֶם.

קטע 6

83. הֲלֹא רָאִיתָ כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת הַשְּׁטָנִים אֶל הַכּוֹפְרִים לְהַסִּיתָם הַסִּתָּה (לְהַרְחִיקָם מִן הָאֱמוּנָה אֶל הַכְפִּירָה)?
84. לָכֵן אֵל תִּבְקֹשׁ לְהַחִישׁ פְּעֻלָּה נִגְדָם, כִּי אֲנַחְנוּ סוֹפְרִים לָהֶם אֶת יְמֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם.
85. וּבְיוֹם הַהוּא נֶאֱסַף אֶת הַיִּרְאִים וְנִשְׁלַח אוֹתָם אֶל הֶרְחָמֹן בְּכָבוֹד,
86. וְנוֹבִיל אֶת הַחוֹטְאִים צְמֵאִים אֶל גִּיהֶנֶם,
87. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִלִּיץ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתָיו שֶׁל הֶרְחָמֹן.
88. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, הוֹלִיד הֶרְחָמֹן בּוֹ,
89. אֲכֹן, נוֹרָא הַדְּבָר אֲשֶׁר אָמַרְתָּם,
90. הַשָּׁמַיִם כִּמְעֵט בְּקַעֲוֵי מַדְבִּיר זֶה, הָאָרֶץ כִּמְעֵט נִבְקָעָה, וְהַהָרִים כִּמְעֵט הַתְּמוֹטָטוּ,
91. עַל אֲשֶׁר יַחֲסוּ לְרַחֲמֵן בּוֹ,

1. ר' סורת את-תובה 9 : 124 - 125.

2. ר' סורת אל-כהן 18 : 46.

3. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שהאיש הזה הוא אל-עאז אבן ואאיל אחד המנהיגים החזקים ביותר במכה.

92. לא יתכן ולא יעלה על הדעת שהרחמן יהיה לו בן.
93. סוף כל שוכני השמים (המלאכים) והארץ (בני האדם והג'ן) לבוא אל הרחמן בעבדיו.
94. הוא מונה וסופר את כלם.
95. ביום תחית המתים יבואו כל אחד בעצמו ולבדו (בלי כלום),
96. ואולם אלה שהאמינו ועשו את הטוב, הרחמן יכניס את אהבתם (ללבבות עבדיו).
97. את הקוראן גלינו בלשונך (מוחמד) להקל עליך לבשר טוב למאמינים ולהזהיר אנשים משבעים בכפירה.
98. מה רבים הדורות אשר השמדנו לפניהם. האם תבחין באחד מהם או תשמע להם זכר?

20

סִוֵּרַת טָא. הָא.

טָא. הָא.

סורה זו קיבלה את שמה משתי האותיות «ט. ה.» המופיעות בהתחלת הסורה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה כשם פרטי לאנשים, «طه, טאהא, משום שהם חושבים שזה שם משמות הנביא מוחמד, כמו, «יא. סין» ו «מוסטפא».

הורדה במכה אחרי סורת מרים 19, ופסוקיה מאה שלושים וחמישה. קיבלה את שמה «טא. הא.» מפסוק אחד.

סורת טא. הא. 20

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. ט. ה.¹
2. לא הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אֱלִיד אֶת הַקּוֹרְאָן לְמַעַן תִּתְּיֶסֶר,
3. אֲלֹא רַק לְהִזְכֵּרֶת הִירָאִים,
4. הוֹרְדָה מִמִּי שֶׁבָּרָא אֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים,
5. הֶרְחֵמְנוּ עָלֶה עַל כֹּס הַמַּלְכוּת,
6. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְכָל אֲשֶׁר מִתַּחַת הָאֲדָמָה.
7. אִם תִּשָּׂא אֶת קוֹלְךָ (אוֹ תִסָּתִיר אוֹתוֹ),² הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַסּוּד וְאֵף אֶת הַנִּסְתָּר מִכָּל.
8. אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבִּלְעָדִיו, בַּעַל הַשְּׁמוֹת הַיְּפִים בְּיוֹתֵר.³
9. הָאִם הִגִּיעַ אֱלִיד סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסָא?
10. בְּרֹאוֹתוֹ אֵשׁ, וְאָמַר אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ, הִשְׁאֲרוּ כָאן, כִּי הִבְחַנְתִּי בָאֵשׁ, אוֹלִי אָבִיָא לָכֶם לְהִבָּה מִמֶּנָּה, אוֹ אֲמַצָּא לִיד הָאֵשׁ מִי שֶׁיִּדְרִיךְ אוֹתֵנוּ לְדָרְךָ.⁴
11. בְּבוֹאוֹ אֵלֶיהָ קָרָא אֵלָיו (אֱלֹהֶה), הוּי מוֹסָא!
12. אֲנִי רְבוּנָד! שֶׁל נַעֲלִיד, כִּי אֶתָּה נִמְצָא בְּנֹאדִי הַמִּקְדָּשׁ, טוֹנָא.
13. וְאֲנִי בַּחֲרֵתִי בָד, עַל כֹּן הִקְשַׁב לָמָּה שֶׁיִּשְׁתַּרָּה (מִמֶּנִּי),
14. אֲנִי אֱלֹהֶה, אֵין אֱלֹהֶה מִבִּלְעָדִי, עַל כֹּן עֲבַדְנִי אַפּוֹא, וְקִיָּם אֶת הַתַּפְלָה לְזִכְרִי.
15. אֲכֹן שַׁעַת הַדִּין בָּאָה, שְׁאֲנִי מִסָּתִיר בּוֹאָה, כְּדִי שֶׁכָּל נֶפֶשׁ תִּקְבֹּל אֶת גְּמוּלָהּ לְכִי מַעֲשֵׂיהָ.
16. לָכֵן אֵל יִטֹּה אוֹתָךְ מִמֶּנָּה מִי שֶׁאִינוּ מַאֲמִין בָּהּ, הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו, לְמַעַן לֹא תֵאבֵד.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. הא.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17: 110.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 180; וסורת אל-אסרא' 17: 110.

4. ר' סורת אל-קצצ 28: 29 וכו'.

17. מה זֶה בִּימִינְךָ, מוֹסֵא?
18. אָמַר מוֹסֵא, זֶה הַמָּטָה שְׁלִי שֶׁעָלִיו אָנִי נֹשֶׁעַן, וְבוֹ אָנִי מְכֶה אֶת הָעֲצִים (לְהַפִּיל אֶת הָעֲלִים) לְהַאֲכִיל אֶת צִאֲנִי, וְכֵן אָנִי מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ גַּם לְצָרְכִים אֲחֵרִים.
19. אָמַר אֱלֹהָהּ, הַשְׁלֵךְ אוֹתוֹ, מוֹסֵא!
20. הוּא הַשְׁלִיךְ אוֹתוֹ, וְהִנֵּה הוּא נָחֵשׁ זֹחֵל.
21. אֱלֹהָהּ אָמַר, אַחֲזוּ בּוֹ וְאַל תִּפְחַד, כִּי נָשִׁיב אוֹתוֹ אֶל מַצְבוֹ הָרָאוּן.
22. וְאַסְף יָדָךְ אֶל חִיקֶךָ (בֵּית הַשְּׁחִי), וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה בְּלִי צָרַעַת. זֶה אוֹת נוֹסֵף,
23. לְמַעַן לְהִרְאוֹת לְךָ מֵאוֹתוֹתֵינוּ הַגְדוֹלִים.
24. יָדְךָ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמַיִם.

קִטְעַן 2

25. אָמַר מוֹסֵא, רְבוּנִי! הָאֵר אֶת לְבִי (בְּאוֹר הָאֱמוּנָה וְהַנְּבוּאָה),
26. וְהַקֵּל עָלַי אֶת תִּפְקִידִי,
27. וְהַתֵּר כְּבִדּוֹת לְשׁוֹנִי,
28. לְמַעַן יָבִינוּ אֶת דְּבָרִי,
29. וְתֵן לִי מִשְׁנָה מִמִּשְׁפָּחוֹתִי,
30. הָאוֹרֹן אַחִי,
31. חֲזֹק אוֹתִי בּוֹ,
32. וְשִׁתֵּף אוֹתוֹ בְּשִׁלְחוֹתִי,
33. לְמַעַן נִרְבֶּה לְשִׁבְחֶךָ,
34. וְנִרְבֶּה לְיִצְרְךָ,
35. כִּי אַתָּה הַמִּשְׁקִיף עָלֵינוּ וְרוֹאֶה אוֹתֵנוּ.
36. אָמַר אֱלֹהָהּ, הִנֵּה קִבַּלְתָּ אֶת כָּל מַה שֶּׁשְּׁאַלְתָּ, מוֹסֵא!
37. וְכִבֵּר גָּמְלָנוּ לְךָ חֶסֶד בְּפֶעַם אַחֲרֵת,
38. כְּאִשֶּׁר הִשְׁרִינוּ לְאַמֶּד מַה שֶּׁהִשְׁרִינוּ לָהּ,
39. שִׁימִי אוֹתוֹ (בְּנֶדֶד) בְּתִבְחָה, וְהַשְׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְהִיטִיל אוֹתוֹ לַחוֹף, וְיִקַּח אוֹתוֹ (פְּרָעָה) אוֹיְבִי וְאוֹיְבוֹ. וְהַעֲנֵקֶתִי לְךָ מֵאַהֲבָתִי, לְמַעַן תִּגְדֹּל תַּחַת הַשְּׁגָחוֹתִי.

40. (וּכְאֲשֶׁר אֲנֹשִׁי פָרַעַה מָצְאוֹ אוֹתָד), אַחוּתָד הִלְכָּה וְאַמְרָה, הָאֵם אֲרָאָה לָכֶם בְּנֵי מִשְׁפָּחָה אֲשֶׁר יִטְפְּלוּ בּוֹ? וְכָד הִחְזָרְנוּ אוֹתָד אֶל אִמָּד, לְמַעַן תִּרְגַּע וְלֹא תִצְטָעַר. אַחֲרֵי שְׁגִדְלָת הִרְגִּית נָפֶשׁ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתָד מִן הַצָּרָה, וְהַעֲמַדְנוּ אוֹתָד בְּנִסְיוֹן, וְשָׁהִית מִסָּפֶר שָׁנִים בְּמִדְיָן. אַחֵר כָּד בָּאת לְפִי גִזְרָה מִשְׁמִים מוֹסָא (לְנִבּוּאָה וְלִשְׁלוּחָה).
41. אֲנִי בְּחִרְתִּי אוֹתָד לַעֲצָמִי.
42. עַל כֵּן לֵךְ אֶתָּה וְאַחִיד, עִם אוֹתוֹתִי,¹ וְאַל תִּחְדָּלוּ לְהִזְכְּרֵנִי.
43. לָכוּ שְׁנִיכֶם אֶל פָּרַעַה כִּי הוּא פָּרַק עַל שְׁמִים,
44. אֵד נִסּוּ לְדַבֵּר אֵלָיו בְּעִדְיָנוֹת, אוֹלִי יִזְכֹּר אוֹ יִירָא (אֵלָּה).
45. אֲמָרוּ שְׁנֵיהֶם, רְבוּנָנוּ! פּוֹחֲדִים אֲנַחְנוּ פֶּן יִפְגַּע בָּנוּ לָרַעַה אוֹ שְׁיִתְפָּרַע יוֹתָר.
46. אָמַר אֵלָּה, אַל תִּפְחָדוּ, כִּי אֲנִי אֶהְיָה עִמָּכֶם אֲשַׁמַּע וְאַרְאֶה הַכֹּל,
47. לָכוּ אֵלָיו שְׁנִיכֶם וְאָמְרוּ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רְבוּנָד, עַל כֵּן שָׁלַח אֶתָּנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאַל תַּעֲנִישׁ אוֹתָם. הִנֵּה בָּאנוּ אֵלֶיךָ בָּאוֹת מֵאֵת רְבוּנָד. וְשָׁלוֹם עַל כָּל אֲשֶׁר הֵלֵךְ בְּאַרְחַ מִישְׁרִים.
48. (וְרְבוּנָד הִשְׁרָה לָנוּ), כִּי הֶעֱנֵשׁ יָחוּל עַל כָּל אֲשֶׁר כָּחַשׁ (אֶת אוֹתוֹתֵינוּ) וּפָנָה עֲרָף.
49. אָמַר פָּרַעַה, מִי הוּא רְבוּנָכֶם, מוֹסָא?
50. אָמַר מוֹסָא, רְבוּנָנוּ הוּא הַנּוֹתֵן חַיִּים לְכָל בְּרִיּוֹתָיו וְאַחֵר כָּד הוּא מְדִרִיכֶם.
51. אָמַר פָּרַעַה, וַיֵּמָּה הוּא גּוֹרֵל הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁקָּדְמוּ (לְהַדְרָכָה)?
52. אָמַר מוֹסָא, זֶה רָשׁוּם אֲצֶל רְבוּנִי בְּלוּחַ הַשְּׁמִימִי. וְרְבוּנִי לֹא יִתְעָה וְלֹא יִשְׁכַּח,
53. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ מוֹשֵׁב לָכֶם, וּפִתַּח לָכֶם שְׁבִילִים עַל פָּנֶיהָ, וְהוֹרִיד מִן הַשְּׁמִים מַיִם, וּבָהֶם הִצְמַחְנוּ צִמְחִים מְכֹל מִין.
54. אֲכָלוּ וִרְעוּ אֶת מִקְנֵיכֶם, בְּכָל אֵלָּה אוֹתוֹת לְבַעֲלֵי תִּבּוּנָה.
- קִטְע 3**
55. מִמָּנָה (הָאֲדָמָה) בְּרָאוּ אֶתְכֶם, וְאַלֶּיהָ נִחְזָרְכֶם, וּמִמָּנָה נּוֹצִיאְכֶם פָּעַם אַחֲרָת.

56. הָרָאנוּ (לַפְרָעָה) אוֹתוֹתֵינוּ בְּלֵס, וְאוֹלָם הוּא כְּחֹשׁ וְסָרֵב (לְקַבֵּל אֶת הָאֱמֶת).
57. וְאָמַר (לְמוֹסָא), הִבָּאת אֱלֵינוּ לְמַעַן תּוֹצִיאֵנוּ מֵאֶרְצֵנוּ בְּכַשְׁפִּיד, מוֹסָא?
58. גַּם אָנוּ נָבִיא לָךְ כְּשָׁפִים כְּמוֹהֶם. קִבַּע אַפּוֹא בִּינֵינוּ לְבִינְךָ מוֹעֵד לֹא נִפְרָנוּ לֹא אֲנַחְנוּ וְלֹא אַתָּה, בְּמָקוֹם מִתָּאִים לְכַלְנוּ.
59. אָמַר מוֹסָא, הַמוֹעֵד הוּא יוֹם הַחֵג, וְבוּ יֵאָסְפוּ הָאֲנָשִׁים בְּשָׁעוֹת שְׁלֹפְנֵי הַצְהָרִים.
60. וַיִּצְוֶה פְרָעָה לֵאסֹף אֶת מְכַשְׁפָּיו בְּלֵס לְמָקוֹם הַפְּגִישָׁה.
61. מוֹסָא אָמַר לָהֶם, אוֹי לָכֶם! אֵל תִּבְדּוּ שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ לְבַל יִשְׁמִידְכֶם בְּעֲנָשׁוֹ. כִּי כָל הַבּוֹדָה שֶׁקֶר עַל אֱלֹהָ סוֹפּוֹ שְׂיֵאבֹד.
62. אַזְ הִתְיַעְצוּ הַמְכַשְׁפִּים וְנוֹעְצוּ חֶרֶשׁ בִּינֵיהֶם.
63. וְאָמְרוּ, שְׁנֵי אֱלֹהֵי הֵם מְכַשְׁפִּים הָרוֹצִים לְהוֹצִיאְכֶם בְּכַשְׁפֵּיהֶם מֵאֶרְצְכֶם, וְלָשִׁים קֶץ לְאַרְחוֹת חַיֵּיכֶם הַמְשָׁלְמִים.
64. לָכֵן, הִתְאַזְרוּ בְּכָל תַּחְבּוּלוֹתֵיכֶם וְהִתְיַצְבוּ שְׁכֶם אֶחָד כִּי הַיּוֹם יֵאָשֶׁר מִי שְׂיִנְצַח.
65. אָמְרוּ הַמְכַשְׁפִּים, מוֹסָא! הִתְשַׁלִּיד אַתָּה, אוֹ שְׁנֵהִיָּה אֲנַחְנוּ רִאשׁוֹנִים לְהִשְׁלִיד.
66. אָמַר מוֹסָא, הִשְׁלִיכוּ אִתְּם. וְבִהִשְׁלִיכְכֶם, נִדְמָה לוֹ חֲבִלְיָהם וּמִטּוֹתֵיהֶם כְּמִתְרוֹצְצִים, בְּשָׁל הַכְּשׁוֹף שְׁלָהֶם.
67. אַזְ הִרְגִישׁ מוֹסָא פַּחַד בְּלָבוֹ.
68. אָמְרָנוּ לוֹ, אֵל תִּירָא! הֵן יִדָּד עַל הָעֲלִינָה,
69. הִשְׁלִיד אֶת אֲשֶׁר בִּימִינְךָ וַיִּבְלַע אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, מֶה שֶׁעָשׂוּ הוּא רַק תַּכְסִּיס שֶׁל מְכַשֵּׁף, וְהַמְכַשֵּׁף לְעוֹלָם לֹא יִצְלִיחַ לָאֵן שְׂיִפְנָה.
70. (וְהִשְׁלִיד מוֹסָא אֶת מִטָּהוּ וַיִּבְלַע אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשׂוּ), אַז סָגְדוּ הַמְכַשְׁפִּים וְאָמְרוּ, מֵאֲמִינִים אֲנַחְנוּ בְּרַבּוֹנָם שֶׁל הָאֲרוֹן וּמוֹסָא.
71. אָמַר (פְּרָעָה), הָאֲמָנָם הָאֲמָנָתָם לוֹ בְּלֹא רְשׁוּתִי? כִּנְרָאָה, אֲדוֹנְכֶם הוּא (מוֹסָא) שְׁלֵמֵד אֶתְכֶם כְּשׁוֹפִים. לָכֵן אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם מִנְּגֵד, וְאֶצְלַב אֶתְכֶם עַל גִּזְעֵי הַדְּקָלִים, לְמַעַן תִּדְעוּ מִי קָשָׁה וּמִתְמִיד בְּעֲנָשׁוֹ.
72. אָמְרוּ, לֹא נַעֲדִיף אוֹתָךְ עַל פְּנֵי הַהוֹכָחוֹת הַבְּרוּרוֹת שֶׁהִגִּיעוּ אֵלֵינוּ, (וְלֹא נִקְבַּל אוֹתָךְ כְּאֲדוֹן בְּמָקוֹם) זֶה אֲשֶׁר בְּרָא אוֹתָנוּ. גִּזֹּר עֲלֵינוּ מֶה שְׁתִּגְזֹר, כִּי סִמְכוּתָךְ מִגְבֵּלֶת רַק בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,

73. וְאַנְחֵנוּ מֵאַמִּינִים בְּרַבּוֹנָנוּ כְּדִי שְׂיִסָּלַח לָנוּ עַל חַטָּאֵינוּ, וְעַל הַכְּשָׁפִים אֲשֶׁר הִכְרַחְתָּ אוֹתָנוּ לְבַצֵּעַ (נֶגֶד מוֹסָא). כִּי (נִמּוּלוּ שָׁל) אֶלְלָה טוֹב יוֹתֵר וְקִזִּים לְעוֹלָם.
74. מִי שְׂיָבֹא אֶל רַבּוֹנוּ כְּחוּטָא, הִנֵּה לוֹ גִּיהֶם. לֹא יָמוּת בּוֹ וְלֹא יִחָה כְּרָאוּי.
75. אִךְ מִי שְׂיָבֹא כְּמֵאֲמִין שְׁעָשָׂה אֶת הַטּוֹב, הִנֵּה אֵלֶּה לָּהֶם הַדְּרוֹגוֹת הַעֲלִיוֹנוֹת,
76. בְּגִי עֵדוֹן אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וּבִהֶם יִשְׁאַרוּ לְנֶצַח, כִּי זֶה שְׁכָרָם שָׁל הַמִּטְהָרִים.

קטע 4

77. וְהִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הוֹצֵא אֶת עַבְדִּי בְּלִילָה וּפְתַח לָהֶם בֵּיִם דְּרָךְ יִבְשָׁה, וְלֹא תִירָא מִפְּנֵי הַרוֹדְפִים, וְאַל תִּפְחַד (מִפְּרָעָה וְחִלְיוֹ).¹
78. פְּרָעָה וְחִלְיוֹ רָדְפוּ אוֹתָם, וְאוֹלָם הֵיִם כָּסָה אוֹתָם,
79. פְּרָעָה הִתְעָה אֶת בְּגִי עֲמוֹ וְלֹא הִדְרִיכָם.
80. הוּי בְּגִי יִשְׂרָאֵל! כְּבָר הִצַּלְנוּ אֶתְכֶם מֵאוֹיְבֵכֶם, וְנִתְּנוּ לָכֶם מוֹעֵד לְצִדּוֹ הַיָּמִינִי שָׁל הַר הַטּוֹר,² וְהוֹרְדָנוּ לָכֶם אֶת הַמֶּן וְאֶת הַשָּׁלוֹ.
81. אֲכָלוּ מִן הַטּוֹב שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם, וְאַל תִּגְזִימוּ וּתַעֲשִׂקוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְמַעַן לֹא יַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזִי, וּמִי יַחֲוִל עָלָיו רָגְזִי יִלָּךְ לְאִבּוֹד,
82. אוֹלָם אֲנִי סוֹלֵחַ לַחוּזָר בְּתִשׁוּבָה וּלְמֵאֲמִין הַעוֹשֶׂה טוֹב, וְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר.
83. (וְאַמְרָנוּ לְמוֹסָא), מוֹסָא! מַה הָאִיץ אוֹתָךְ לַעְזוֹב אֶת בְּגִי עֲמָךְ?
84. אָמַר מוֹסָא, הִנֵּה הֵם בָּאִים בְּעֵקְבוֹתַי, וְאַנִּי מֵהִרְתִּי אֵלַיִךְ כְּדִי שֶׁתִּשְׁמַח מִמֶּנִּי רַבּוֹנִי.
85. אָמַר (אֶלְלָה), אֲנִינְנוּ נִסִּינוּ אֶת בְּגִי עֲמָךְ בְּהִעָדְרְךָ, וְהִסָּאמְרִי³ (שׁוֹמְרוֹנִי) הִתְעָה אוֹתָם.
86. אַז חִזַּר מוֹסָא אֶל בְּגִי עֲמוֹ כּוֹעֵס וְזוֹעֵף,³ וְאָמַר, בְּגִי עָמִי! הֲאִם לֹא הִבְטִיתִּי לָכֶם רַבּוֹנְכֶם הַבְּטָחָה טוֹבָה? הֲאִם אֶרְךְ לָכֶם הַזְּמַן? הַרוֹצִים אֶתְּכֶם שְׂיַחֲוִל עֲלֵיכֶם רָגְזוּ מִרַבּוֹנְכֶם, וְלָכֵן הִפְרַתְּם אֶת אֲשֶׁר הִבְטַחְתֶּם לִי?

1. ר' סורת מרים 19 : 52.

2. הסאמרי, בעברית «שומרונג» לפי המסורת העברית, הוא שהחטיא את בני ישראל ועשה להם העגל. (ר' ריבלין).

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 150.

87. אָמרו, לאַ הפּרנו אַתּ הַבְּרִית מִרְצוֹנֵנוּ, אַדְּ הֵיִינוּ עֲמוּסִים בְּקִשּׁוּטֵי אַנְשֵׁי פִרְעָה אֲשֶׁר לָקַחְנוּ מֵהֶם, וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם בָּאֵשׁ, כִּי בֶן עֶשֶׂה הִסְאֲמָרִי, וְהוֹצִיא (הִסְאֲמָרִי) לָהֶם עֶגֶל בַּעַל גּוֹף גּוֹעָה, וְאַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, זֶה אֱלֹהֵיכֶם וְאַלֹהֵי מוֹסָא,¹ וְאוֹלָם הוּא שָׁכַח (אוֹתוֹ).
89. הָאֵם לֹא רָאוּ שְׂאִינוּ יָכוֹל (הַעֲגֹל) לַעֲנוֹת לָהֶם, וְכִי אִין בְּכוֹחוֹ לְהִרַע אוֹ לְהוֹעִיל לָהֶם?

קטע 5

90. הָאֲרוֹן כָּבַד הַזֹּהִיר אוֹתָם מִקֹּדֶם, בְּנֵי עַמִּי! (הַעֲגֹל) אִינוּ אֶלָּא מִבְּחוֹ לָכֶם, וְרַבְּנֹכֶם הוּא הַרְחֲמֹן, עַל בֶּן לְכוּ אַחֲרֵי וְצִיתוֹ לְהוֹרְאוֹתִי.
91. הֵם אָמְרוּ, לֹא נִפְסִיק מִלַּעֲבֹד אוֹתוֹ (הַעֲגֹל) עַד שִׁיִּחְזֹר אֵלֵינוּ מוֹסָא.
92. (וְכִשְׁחָזַר מוֹסָא) אָמַר, הָאֲרוֹן! מַה מַּנֵּעַ מִמֶּךָ בְּרִאוּתָךְ אוֹתָם תּוֹעִים, שֶׁלֹּא לָבוֹא אַחֲרַי?² הָאֵם פִּרְקַת עַל הַפְּקָדוֹת שֶׁלִּי! (וְהִנֵּה מוֹסָא אָחִז בְּרֹאשׁוֹ וְזָקְנוֹ שֶׁל הָאֲרוֹן וְהִתְחִיל לִמְשֹׁךְ אֵלָיו).
94. אָמַר (הָאֲרוֹן לְמוֹסָא בְּתַחֲנוּנִים), בֶּן אִמִּי! אַל תִּמְשֹׁךְ בְּזָקְנִי וְלֹא בְּרֹאשִׁי, כִּי יִרְאֵתִי פֶן תֵּאֱמַר, הַפְּרִדְתָּ בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא מִלֵּאת אֶת דְּבָרִי.
95. אָמַר (מוֹסָא), מַה אֶתָּךְ סֵאמְרִי?
96. אָמַר, אֲנִי רִאִיתִי מַה שֶּׁהֵם לֹא רָאוּ, וְלִקְחֹתִי חֶפֶן מֵעַקְבוֹת הַשָּׁלִיחַ (גְּבִרְיָאֵל) וְהִטְלֵתִי אוֹתוֹ (עַל הַתְּכַשִּׁיטִים שֶׁעָשִׂיתִי מֵהֶם אֶת הַעֲגֹל), וְזֶה מַה שֶּׁנִּפְשִׁי הִשִּׁיאָה אוֹתִי לַעֲשׂוֹת.
97. אָמַר (מוֹסָא), הִסְתַּלַּק! כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ חִיב תִּהְיֶה לֵאמֹר, אִין לַגַּעַת בִּי! וְעַנְשֶׁךָ (בְּיוֹם הַדִּין) קָבוֹעַ וְלֹא תוּכַל לְשַׁנוֹתוֹ. הִסְתַּכַּל עַל (הַעֲגֹל) אֱלֹהֶךָ אֲשֶׁר הֵייתָ עוֹבֵד אוֹתוֹ כִּי אֲנַחְנוּ נִשְׁרַף אוֹתוֹ וְאַחֵר כִּד נִפְגַּר אוֹתוֹ בָּיָם.
98. אָכֹן אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֶה, אֲשֶׁר אִין אֱלֹהִים מִבְּלַעַדִּיו, וְהִקִּיף הַכָּל בְּדַעְתּוֹ.
99. כִּד נִסְפַּר לָךְ (מוֹחַמֵד) דְּבָרֵי הָעֶבֶר, וּכְבָר נָתַנוּ לָךְ מֵאֲתָנוּ זָכַר (הַקּוֹרְאָן), וּמִי פָנָה לוֹ עֶרֶף, הִנֵּה יֵשָׁא בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים מִשָּׂא (חֲטָא) עֲצוּם,
101. לְעוֹלָמִים יֵשָׁאוּ אוֹתוֹ (בְּגִיּהָנֶם), וְרַע יִהְיֶה לָהֶם הַנֶּטֶל בְּיוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים,
102. בְּיוֹם כַּאֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוּפָר, וְנִאָּסַף אֶת הַכּוֹפְרִים כְּשֶׁעֲנִינֵיהֶם בְּהוֹת וְעוֹרֶם כָּחַל (מַחֲמַת הַפַּחַד),

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 148 וכו'. שם כל הענין.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 142.

103. והם מתלחשים ביניהם, שהיתם בעולם רק עשרה ימים בלבד.

104. אך אנחנו יודעים היטב את אשר נגידו, כי בעל הדעת והתבונה שבהם יאמר, שהיתם רק יום אחד.

קטע 6

105. ישאלוך על דבר הקרים (ביום הדין), אומר, רבוני יפזר אותם כאבק פזר בָּאֵיר,

106. ויהפך אותם לאדמה חרוכה,

107. אשר לא תראה בה עקם ולא קמור.

108. ביום ההוא (כל הבריות) ילכו אחרי קול הקורא להם, אין מנוס ממנו, וכל הקולות ינמכו מיראת הרחמן ולא תשמע אלא לחש.

109. ביום ההוא לא תועיל כל המלצה אלא אם הרחמן ירשה לממליץ והיה מרצה מן הממלץ עליו.¹

110. הוא יודע את אשר לפניו ואת אשר אחריהם, ואולם ידיעתם (של בני אדם) אינה יכולה להקיף אותו (הרחמן),²

111. הפנים (של כל הבריות) ישפלו בפני (אללה) החי והקים, וכל החוטאים יתאכזבו,

112. ואולם העושה את הטוב והוא מאמין, לא יהיה לו כל חשש מקפות ועשק.

113. ואכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי,³ ופרטנו בו מן ההתראות למען ייראו ויוזהרו.

114. אכן יתעלה אללה, המלך, האמת. ואל תמהר (מוחמד) בקריאת הקוראן בטורם יתם להתגלות לך,⁴ ואמר, רבוני! הוסף לי דעת.

115. כבר מקדם הזהרנו את אדם (מהשטן), ואולם הוא שקח, ולא מצאנו בו רצון איתן.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; סורת סבא' 34: 23; סורת אנ-נבי' 53: 26;

וסורת אנ-נבא' 78: 38.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

3. ר' סורת יוסוף 12: 2.

4. ר' סורת אל-קיאמה 75: 19.

קטע 7

116. וְכַאֲשֶׁר אָמַרְנוּ לַמַּלְאָכִים, סִגְדוּ לְאַדָּם, וְסִגְדוּ, וְרַק אֲבָלִים מֵאֵן,¹
117. אֲזַי אָמַרְנוּ, הוּא אָדָם! זֶהוּ (אֲבָלִים) אוֹיֵב לָךְ וּלְאַשְׁתְּךָ, וְהִזְהָרוּ שֶׁלֹּא יוֹצִיאֲכֶם מִן הַגֶּן וְתִהְיוּ אֲמֻלִּים.
118. מִבְּטָח לָךְ בְּגֵן שֶׁלֹּא תִרְעַב, וְלֹא תִהְיֶה עָרֹם,
119. וְלֹא תִצָּמָא, וְלֹא תִכָּה אוֹתְךָ הַשֶּׁמֶשׁ.
120. אֵד הַשָּׁטָן לַחֵשׁ לוֹ, וְאָמַר, אָדָם! בּוֹא וְאֵנִי אֶרְאֶה לָךְ אֶת עֵץ חַיֵּי הַנֶּצֶחַ, וּמַלְכוּת נִצְחִית בְּלִתִּי חוֹלָפֶת.
121. שְׁנִיָּהּ (אָדָם וְאַשְׁתּוֹ) אָכְלוּ מִמֶּנּוּ וְאֲזַי נִגְלוּ לָהֶם מַעֲרָמֶיהֶם, וְהִתְחִילוּ לְהִתְכַּסּוֹת בְּעָלִים מִן הַגֶּן.² כֵּךְ לֹא צִיַּת אָדָם לְרִבּוֹנוֹ וְסֻטָּה,
122. אוֹלָם רִבּוֹנוֹ בָּחַר בּוֹ וְקִבֵּל אֶת חֲזָרְתּוֹ בְּתִשּׁוּבָה וְהִדְרִיךְ אוֹתוֹ.
123. וְאָמַר (אֵלֶּה), רְדוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם, אוֹיֵב יִהְיֶה הָאֶחָד מִכֶּם לְאַחֵר, וְאוֹלָם אִם תִּבּוֹא לָכֶם בַּעֲתִיד הַדֶּרֶךְ מִמֶּנִּי, וּמִי שְׁיִנְהֵג עַל פִּיהָ לֹא יִתְעָה וְלֹא יִסָּבֵל.
124. אֵד מִי שְׁיִסָּטָה מֵאֲזִהְרֵתִי יִהְיֶה חַיֵּי מְצוּקָה וְצִמְצוּם. וּבִיּוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים נִאָּסֵף אוֹתוֹ עוֹר.³
125. אֲזַי יִשְׁאַל, רִבּוֹנִי! לָמָּה אֶסְפָּת אוֹתִי עוֹר? הֵן הִיִּיתִי (בְּעוֹלָם) פֶּקֶח.
126. וְיֹאמַר (אֵלֶּה), כֵּךְ הוּא! כְּשֶׁאוֹתוֹתֵינוּ הִגִּיעוּ אֵלֶיךָ, שִׁכַּחְתָּ אוֹתָם, לָכֵן תִּשְׁכַּח הַיּוֹם.
127. כֵּךְ נַעֲנִישׁ אֶת הַמִּפְרִיז בְּכִפְיָה וְלֹא הָאֶמֶן בְּאוֹתוֹת רִבּוֹנוֹ, אֲכֹן הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הַעוֹלָם הֵבֵא קֶשֶׁה וּמִתְמִיד יוֹתֵר.
128. הָאֵם לֹא לָמְדוּ (אֲנָשֵׁי מִכָּה) מִהַשְׁמָדָתָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת שֶׁקִּדְּמוּ לָהֶם שֶׁעַל חֲרָבוֹת בְּתִיָּהֶם הֵם עוֹבְרִים כִּיּוֹם? בְּזֶה יִשְׁנֶם אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי תִבּוּנָה.
- קטע 8
129. לוֹ לֹא הָיָה קִיָּם צוֹ קוֹדֵם שֶׁל רִבּוֹנוֹ עִם מוֹעֵד קְבוּעַ (שֶׁלֹּא יַעֲנִישׁ אוֹתָם), הָיָה עֲנִשָּׁם מִגִּשָּׁם מִזְמוֹ,

1. ר' סורת אל-בוקרה 2 : 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 22.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

130. לָכוּ הָיָה סִבְלָן כְּלָפִי מָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, וְשִׁבַּח אֶת רַבּוֹנְךָ לִפְנֵי עֲלוֹת
הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי שְׁקִיעָתָהּ, וְשִׁבַּח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלֵּילָה וּבִקְצוֹתָיו שֶׁל הַיּוֹם,
לְמַעַן תִּהְיֶה שְׂמִיחַ,
131. אֵל תִּשָּׂא עֵינֶיךָ אֶל מָה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ מִתַּעֲנוּגוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה לִבְנֵי אָדָם שׁוֹנִים
לְנִסּוֹתָם בָּהֶם, כִּי מַעֲנֵק רַבּוֹנְךָ טוֹב וְנִצְחִי מְכֹל אֱלֹהִים.
132. צִוָּה אֶת בְּנֵי בֵיתְךָ עַל הַתַּפְּלָה, וְהִתְמַד בָּהּ. אִין אֲנַחְנוּ שׁוֹאֲלִים מִמֶּךָ
פְּרִנְסָה, אֲנַחְנוּ נִפְרִינְס אוֹתְךָ, כִּי הִגְמוּל שְׁמוֹר לִירְאִים.
133. אָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), לָמָּה אֵינוּ מְבִיא לָנוּ אוֹת מִרְבוּנוֹ (לְחִזֵּק הַיּוֹתוֹ נְבִיא)?
הֵאֵם לֹא הֵבִיא לָהֶם (הַקּוֹיֶרָאן) אֲשׁוּר מָה שֶׁנִּזְכָּר בַּסְּפָרִים (הַקְדוּשִׁים)
הַקּוֹדְמִים?
134. אֱלֹהֵי הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים אוֹתָם לִפְנֵי בֹאֹ (שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הָיוּ אוֹמְרִים,
רַבּוֹנֵנוּ! לוֹ הָיִיתָ שׁוֹלַח אֱלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן יִגְלֶךָ אַחֵר אוֹתוֹתֶיךָ לִפְנֵי שֶׁהָיִינוּ
מִשְׁפָּלִים וּבְזוּיִים בְּעֵנֶשׁ.
135. אָמַר (לַכּוֹפְרִים), כִּלְנֹ מַחֲכִים, וְחִכּוּ גַם אַתֶּם, אֵךְ לְבִסּוֹף תִּדְעוּ מִי הֵם
הַהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.

21

סִוֵּרַת אֵל-אֲנִבְיָא' הַנְּבִיאִים

סורה זו קבלה את שמה «אֵל-אֲנִבְיָא'», הַנְּבִיאִים», משום שזוהי בה מרבית הנביאים ומאבקם עם העמים הכופרים שלהם. נזכר בה שמות של 16 נביאים בנוסף למרים. סורה זו הורדה במכה אחרי סורת אבראהים 14, ופסוקיה מאה ושנים-עשר. קיבלה את שמה «הנביאים» מהפסוקים 51 - 92 איפה שמות הנביאים מאבראהים עד עיסא נזכרים.

סורת אל-אנביא' 21

חלק 17

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. התקרב יום החשבון לבני האדם, ואולם הם (הכופרים) פונים ערף (לאמת זו) באדישות,
2. ושומעים פסוקי הקוראן אשר באים מאת רבונם בצחוק ולעג,
3. מסיחים את דעתם ממנו, והכופרים מתלחשים, האם אין הוא (מוחמד) אלא אדם כמוכם? התקבלו הכשפים בעינים פתוחות?
4. אמר (הנביא), רבוני יודע את אשר ידבר בשמים ובארץ,¹ והוא השומע והיודע.
5. אך הם אמרו, (הקוראן הוא) חלומות שוא,² יתר על כן, הוא בדה אותו, יתר על כן, הוא משורר, שיביא לנו גס כפי שהביאו השליחים הראשונים.³
6. כמה ערים לפניהם לא האמינו (כשראו את הניס), לכן השמדנו אותן. היאמינו הם (אנשי מכה)?⁴
7. לפניך שלחנו רק אנשים אשר השרינו להם. שאלו את אלה היודעים (את הספרים הקדושים אשר קדמו לקוראן) אם אינכם יודעים.⁵
8. ולא עשינו אותם גוף שעינים אוכלים את המאכל, ולא חיו לעולם.⁶
9. תמיד קימנו את הבטחתנו והצלנו אותם (השליחים) ואת אלה שרצינו (מן המאמינים להם), והשמדנו את אלה שהרחיקו לכת בכפירתם.
10. כבר הורדנו אליכם מן השמים ספר (הקוראן) ובו הזכרה לכם. האם לא תשכילו?⁷

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 6.

2. ר' סורת יוסוף 12 : 44.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

4. ר' סורת יונס 10 : 96 - 97.

5. ר' סורת יוסוף 12 : 109; סורת אנ-נחל 16 : 43; וסורת אל-אחקאף 40 : 9; וסורת את-תע'אבון 64 : 6.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 20.

7. ר' סורת אז-זוחירוף 43 : 44.

קטע 2

11. וְכַמָּה עָרִים כּוֹפְרוֹת הָרִסְנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אוֹתָן בְּעַמִּים אֲחֵרִים.
12. כְּשֶׁהֲרִגִישׁוּ בְּעִנְשָׁנוּ נִסּוּ לְבָרֵךְ בְּמַהֲרֵי רָבָה.
13. אֶל תִּבְרָחוּ, תּוֹכְלוּ לְשׁוֹב אֶל חַיֵּי הָרְנוּחָה בְּבִתְיִכֶם, מְשׁוּם שֶׁאַתֶּם הוֹלְכִים לַעֲמֹד בַּדִּין.
14. הִם אָמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי חוֹטְאִים אָנוּ.
15. וְלֹא הִפְסִיקוּ לְקֹרֵא כֵּךְ, עַד שֶׁעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּחָצִיר קָצוּר וְיָבֵשׁ.
16. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינִיָּהֶם סִתֵּם לְמִשְׁחָק.
17. כִּי לוֹ רָצִינוּ לְשַׁחַק הֵינּוּ עוֹשִׂים זֹאת מֵאַצְלָנוּ, אִם אָכֵן הֵינּוּ עוֹשִׂים.
18. כִּי אִם נִשְׁלִיךְ אֶת הָאֱמֶת עַל הַהֶבֶל, וְהִיא תִרְסַק אוֹתוֹ.¹ וְאוֹי לָכֶם מִמָּה שֶׁאַתֶּם מִיַּחֲסִים לְאֱלֹהָ.
19. לוֹ כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְכָל הַקְּרוֹבִים אֵלָיו (הַמְּלָאכִים) אֵינָם מִתְנַשְּׂאִים מִכְּדֵי לְעוֹבְדוֹ, וְאֵינָם מִתְעַיִפִים,
20. מִשִּׁבְּחִים אוֹתוֹ בְּלִי הִפְסַק יוֹמָם וְלַיְלָה.
21. הֵאֵם עָשׂוּ לַעֲצָמָם אֱלִים מִן הָאָרֶץ אֲשֶׁר יוֹכְלוּ לְהַחִיּוֹת מֵתִים?
22. אֲדָּהּ לוֹ הֵיוּ בָּהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ, כִּי אַז נִשְׁחַתוּ שְׁנֵיהֶם (הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ). אֱלֹהָ יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, וַיִּתְּעַלָּה מַעַל הַתְּאָרִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִתְאָרוּהוּ,²
23. לֹא שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ (אֱלֹהָ) עַל מַעֲשָׂיו, וְאֵלּוּ אוֹתָם יִשְׁאָלוּ (עַל מַעֲשֵׂיהֶם).³
24. הֵאֲמַנְם לְקַחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵיו? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם! הִנֵּה בִּסְפָר זֶה (הַקּוֹרָאן) זָכַר אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֲתִי, וְזָכַר אֱלֹהָ שֶׁהָיוּ לִפְנֵי, וְאוֹלַם מְרִבְיָתָם אֵינָם יוֹדְעִים אֶת הָאֱמֶת, וְהֵם מִתְרַחֲקִים מִמֶּנָּה.
25. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל שְׁלִיחַ בְּלִי שְׁגָלִינוּ לוֹ לֵאמֹר, אֵין אֱלֹהָ זֹלָתִי, עֲבֹדוּנִי אַפּוֹא.
26. אֲדָּהּ הֵם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הִרְחַמְנוּ הוֹלִיד בּוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ! (גַּם הֵם טָעְנוּ שֶׁהַמְּלָאכִים הֵם הַבְּנוֹת שֶׁל אֱלֹהָ). הֵם (הַמְּלָאכִים) רַק עֲבָדִים מְכַבְּדִים שֶׁל אֱלֹהָ,⁴

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 81.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 100.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 92 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 88.

4. הערבים לפני האסלאם האמינו שהמלאכים הם בנות אללה. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57 ; סורת אצ-

צאפאת 37 : 149, ופי' 153 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 16 ; וסורת אט-טור 52 : 39.

27. שְׁאִינֶם מִקְדִּימִים אוֹתוֹ בַּדְּבוּר, וּפּוֹעֲלִים לָפִי פְקַדְתּוֹ,
28. הוּא יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר לַפְּנִיָּהם וְאֶת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא יוּכָלוּ לְהַמְלִיץ עַל מִישָׁהוּ בְּלִי רְצוֹנוֹ, וּמִירָאָתוֹ יִמָּלְאוּ פֶּחַד.
29. וּמִי יִטְעַן מֵהֶם וַיֹּאמֶר, אֲנִי הִנְנִי אֵלֶּה מִבְּלַעַדְיוֹ, עֲנִשׁוּ יִהְיֶה גִּיהֶזֶם. כִּדְ נַעֲנִישׁ אֶת הַכּוֹפְרִים.
- קטע 3**
30. הָאֵם לֹא יֵרָאוּ הַכּוֹפְרִים כִּי הַשְּׂמִים וְהָאֶרֶץ הֵיוּ מִרְתָּקִים יַחַד, וְאַנְחָנוּ פִּרְקָנוּ אוֹתָם, וְנַצְרָנוּ מִן הַמִּים כָּל דְּבַר חַי? הָאִינֶם מֵאֲמִינִים?
31. וְקִבְעָנוּ עַל הָאֶרֶץ הָרִים נְטוּעִים עִמָּךְ לְבַל תִּנּוּעַ בָּהֶם, וּבָהּ מַעֲבְרִים וּשְׂבִילִים לְהַנְחוֹתָם.
32. וְאֶת הַשְּׂמִים יַצְבֵּנוּ כִּגֵּג אֵיתָן, וְאַף הֵם פּוֹנִים עֲרָף לְאוֹתוֹתֵיהֶם (שְׂל הַשְּׂמִים).¹
33. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַלֵּילָה וְאֶת הַיּוֹם, וְאֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד סָבִב בְּמִסְלּוֹל (אֲשֶׁר נִקְבַּע בְּשָׂבִילוֹ).
34. לֹא נָתַנוּ לְאִישׁ לִפְנִידָה נִצָּחִיּוֹת, וְאִם אַתָּה תַּמּוּת הַיְּחִיוֹ הֵם לְנִצָּחַ?²
35. כָּל נֶפֶשׁ תִּטְעֵם אֶת הַמָּוֶת,³ וְנַעֲמִידְכֶם בְּנִסְיוֹנוֹת הָרַע וְהַטּוֹב, וְאַלִּינוּ תוֹשְׁבוֹ.
36. כְּאֲשֶׁר רוֹאִים אוֹתָךְ הַכּוֹפְרִים הֵם לוֹעָגִים לְךָ, הָאֵם זֶה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִדְבָּר רָעָה עַל אֱלֹהֵיכֶם?⁴ הֵם אוֹמְרִים זֹאת, בְּעֵת שֶׁהֵם כּוֹפְרִים בְּזִכְרֵךְ הָרַחֲמָן.
37. הָאָדָם נִבְרָא נָחֲפֹז. אֲנִי אֲרָאָה לָכֶם אֶת עֲנִשִּׁי, לָכֵן אֵל תִּשְׁאָלוּ אוֹתִי לְמַהֵר בּוֹ.
38. אוּלַם הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיוִם הַזֶּה, אִם בְּאַמֶּת אַתֶּם צוֹדִקִּים?
39. לוֹ רַק יִדְעוּ הַכּוֹפְרִים מַה יִּקְרָה לָהֶם בַּיּוֹם שֶׁבּוֹ לֹא יוּכָלוּ לְהִגּוֹן עַל פְּגִיָּהם וְעַל גְּבִיָּהֶם מִלְּהַבַּת הָאֵשׁ, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזֵר.
40. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתַּע וְתִדְהִימֶם מִבְּלִי שְׂיוּכָלוּ לְמוֹנֵעַ אוֹתָהּ אוֹ שְׂיִקְבְּלוּ אַרְכָּה.

1. ר' סורת יוסוף 12 : 105.

2. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 26.

3. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

4. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 41 - 42.

41. כָּבֵר הוֹשְׁמוּ לְלַעַג שְׁלִיחִים לְפָנֶיךָ, אוֹלָם אֵד רַק בְּלוֹעֲגִים פָּגַע הָעֹנֵשׁ שֶׁהָיוּ מִתְלוֹצְצִים עָלָיו.

קטע 4

42. אָמַר לָהֶם (מוֹחֲמַד), מִי יָגוּ עֲלֵיכֶם בְּלִילָה וּבַיּוֹם מַעֲנִשׁוֹ שֶׁל הָרֹחֲמָן? וְאוֹלָם הֵם יִרְחֲקוּ מִזְכָּר רְבוֹנָם.

43. הָאֵם יֵשׁ אֱלִים לָהֶם אֲשֶׁר יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּלַעַדִּינוּ! הֵן לֹא יוּכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם, וְהֵם לֹא יִמְצְאוּ מִי שְׂיַעֲזֹר לָהֶם מִפְּנֵינוּ.

44. אָמְנָם הָעֹנֵקֵנוּ לְאֵלָה (הַכּוֹפְרִים) וְלֶאֱבֹתֵיהֶם הַנָּאָה זְמַנִּית וְאָרְכוּ חַיֵּיהֶם (וְלֹא הָאָמִינוּ). הָאֵם לֹא יֵרְאוּ כִּי נְבוֹא אֶל הָאֶרֶץ, וּמִפְּחִיתִים אוֹתָהּ מְקַצֹּתֶיהָ? ¹ הָאֵם הֵם יִהְיוּ הַמִּנְצָחִים?

45. אָמַר, אֲנִי רַק אֲזַהִירְכֶם בְּאֲשֶׁר נִגְלָה לִּי. אֵד הַחֲרָשִׁים לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת הַקְרִיאָה בְּאֲשֶׁר יוֹזְהֵרוּ.

46. אֵד בְּאֲשֶׁר יֵאֱחָז בָּהֶם לֹו חֶלֶק מְאוּד קָטָן מִן הָעֹנֵשׁ שֶׁל רְבוּנָד, יֹאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הֵיינוּ חוֹטְאִים.

47. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים נָקִים אֶת מֵאֲזִנֵּי הַצֶּדֶק, וְלֹא תַעֲשֶׂק נַפֶּשׁ בְּמֵאוּמָה. אֲכָלוּ אִם יִהְיֶה מַעֲשֶׂה כְּמִשְׁקַל שֶׁל גִּרְגִּיר הַחֲרָדֵל נְבִיא אוֹתוֹ, כִּי אֲנַחֲנוּ עוֹשֵׂי הַחֲשָׁבוֹן הַטּוֹבִים בְּיוֹתֵר.

48. וְאָכְנוּ, נָתַנוּ לְמוֹסָא וְהָאֲרוֹן אֶת הַתּוֹרָה עִם אוֹר וְהַזְכָּרָה לִירְאִים,

49. אֲשֶׁר יִירְאוּ אֶת רְבוֹנָם בַּסֵּתֶר, וְהֵם מְלֵאִים פֶּחַד מִשְׁעַת הַדִּין,

50. וְזֶה זֶכֶר (קוֹרְאָן) מִבְּרָד אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם (כְּאֲזָכְרָה), הָאֵם תִּכְחַשׁוּ אִפּוֹא לֹו?

קטע 5

51. וְלֶאֱבֹרָאֵהִים נָתַנוּ בִּינָה מִלְּפָנִים, כִּי הַכְּרָנוּ שֶׁהוּא מְסַגֵּל לְשְׁלִיחוֹת,

52. בְּאֲשֶׁר אָמַר לְאֲבִיו וּלְבְנֵי עַמּוֹ, מִה הַפְּסָלִים הָאֵלָה שְׂאֲתֶם עוֹבְדִים לָהֶם?

53. וְאָמְרוּ, מְצָאנוּ אֶת אֲבֹתֵינוּ עוֹבְדִים לָהֶם.

54. אָמַר, אָכְנוּ הֵייִתֶם אֲתֶם וְאֲבֹתֵיכֶם בַּתְּעִיָּה גְמוּרָה,

55. אָמְרוּ, הִבָּאת אֱלֵינוּ עִם הָאָמֶת, אוֹ אֶתָּה לֹועַג לָנוּ?

56. אָמַר, אֲדַרְבָּה! רְבוּנְכֶם הוּא רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ שֶׁהוּא יִצְרֵם, וְאֲנִי מִן הַמַּעֲיִדִים עַל זֶה,

57. בָּאֵלֶּלָה! אֲנִי אַעֲשֶׂה מִשְׁהוֹ נֶגֶד הָאֱלִילִים שְׁלָכֶם אַחֲרֵי שְׂתַעֲזְבוּ אוֹתָם.
58. אִזְ שָׁבַר אֶת הַפְּסָלִים לְרִסְסִיסִים, חוּץ מִן הַגְּדוֹל שִׁבְהָם, לְמַעַן יוּכְלוּ לִפְנוֹת אֵלָיו.
59. אָמְרוּ, מִי עָשָׂה זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ? בָּאֻמָּת הוּא אֶחָד מִבֵּין הַחוּטָאִים.
60. אַחֲדִים מֵהֶם אָמְרוּ, שְׁמַעְנוּ נַעַר אֶחָד מִדְּבַר רָעָה נִגְדָם, וּשְׁמוֹ אֶבְרָאֵהִים.
61. אָמְרוּ, הִבִּיאוּהוּ לְעֵינֵי כָּל הָאֲנָשִׁים לְמַעַן יִהְיוּ עֲדִים נִגְדָו.
62. אָמְרוּ, אֶבְרָאֵהִים! הֲאֵם אַתָּה עָשִׂיתָ זֹאת לָאֱלִים שְׁלָנוּ?
63. אָמַר, הַגְּדוֹל שִׁבְהָם עָשָׂה זֹאת. שְׁאָלוּ אוֹתָם, אִם יוּכְלוּ לַעֲנוֹת לָכֶם!
64. וְהֵם הָיוּ חֹסְרֵי אוֹנִים, אָמְנָם הֵם אָמְרוּ, אַתָּם הַנֶּכֶם הַחוּטָאִים,
65. אִזְ הוֹדוּ בְּהִרְכִּנָם רָאשֵׁיהֶם, הִנֵּךְ כָּבֵר יוֹדֵעַ שְׁאִין הֵם מִדְּבָרִים.
66. אָמַר, הִתְעַבְדוּ בְּמָקוֹם אֵלֶּלָה מַה שֶּׁלֹּא יוֹעִיל וְלֹא יִזִּיק לָכֶם בְּמֵאוּמָה?
67. «אוֹיֵף» לָכֶם וּלְמָה שְׁאַתֶּם עוֹבְדִים בְּמָקוֹם אֵלֶּלָה! הֲאֵם לֹא תִבְיִנוּ?
68. אָמְרוּ, שְׂרָפוּ אוֹתוֹ וְעֲזְרוּ לְאֵלֵיכֶם, אִם בָּאֻמָּת אַתֶּם רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִשְׁהוֹ?
69. אָמְרָנוּ, הוּי הָאֵשׁ! הִי קָרָה, וְשָׁלוֹם עַל אֶבְרָאֵהִים.
70. הֵם זָמְמוּ לְהִזִּיק לוֹ, אֵךְ אֲנַחְנוּ הַכְּשָׁלְנוּ אוֹתָם.
71. וְאֲנַחְנוּ הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ בְּיַחַד עִם לוֹט וְהַבְּאֵנוּ אוֹתָם אֶל הָאֲרָץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ לְכָל בְּנֵי הָאָדָם,
72. וְנָתַנוּ לוֹ אֶת אֶסְחָאק (יִצְחָק), וְאֶת יַעֲקֹב תּוֹסֶפֶת, וְאֶת שְׁנֵיהֶם עָשִׂינוּ תְּמִימֵי דָרֶךְ,
73. וְעָשִׂינוּ אוֹתָם מְנַהֲיִגִים יְשָׁרִים וּמְדִרְיָכִים אֶת הָאֲנָשִׁים בְּפִקְדָתָנוּ, וְהוֹרְנוּ לָהֶם לַעֲשׂוֹת אֶת הַטוֹב, לְקַיֵּם אֶת הַתְּפִלוֹת, לְתַרֵּם אֶת הַצְּדָקָה, וְיַעֲבְדוּ אוֹתָנוּ.
74. וְגַם לְלוֹט הִעֲנַקְנוּ חֲכָמָה וְדַעַת, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הָעִיר שְׁאֲנָשִׁיהָ עָשׂוּ תוֹעֵבָה. הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע מְשַׁחֲתִים.
75. וְהַכְּנַסְנוּ אוֹתוֹ תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהוּא מִן הַיְּשָׁרִים.

קטע 6

76. וְנוֹחַ כְּשֶׁהוּא קָרָא (אֶל רַבּוֹנוֹ) לְפָנָיו כֹּן, וְאֲנַחְנוּ נַעֲנִינוּ לוֹ, וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ מִן הַצָּעַר הַגְּדוֹל,
77. וְעֲזָרְנוּ לוֹ נֶגֶד הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם הָיוּ אֲנָשֵׁי רָשָׁע, עַל כֵּן הִטְבַּעְנוּ אֶת כָּלָם.

78. וְדַאוּד וְסוּלַיְמָן אֲשֶׁר פָּסְקוּ בְּדִבְרֵי הַשָּׁדָה שֶׁנִּשְׁחַת עַל יְדֵי צֹאן (בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה) שֶׁל אֲנָשִׁים אֲחֵרִים. אֲנַחְנוּ הִיָּינוּ עֲדִים לְפֶסֶק דִּינָם.
79. וְהִבְהֲרֵנוּ אוֹתָהּ לְסוּלַיְמָן, וְלִכָּל אֶחָד מֵהֶם הֶעֱנֵקְנוּ חֻכְמָה וְדַעַת. וְהִכְפִּפְנוּ אֶת הַהָרִים לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל דַּאוּד, וְאֶת הָעוֹפוֹת שֶׁיִּשְׁבְּחוּ אֶת שֵׁם אֱלֹהָ. וְכָךְ עָשִׂינוּ.
80. וְלִמְדָנוּ אוֹתוֹ (דַּאוּד) לַעֲשׂוֹת לָכֶם מְגוֹן לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם בְּמִלְחָמוֹתֵיכֶם. הֲלֹא תִכְרִיו טוֹבָה?
81. וְלִרְשׁוֹת סוּלַיְמָן הֶעֱמַדְנוּ הָרוּחַ הַסּוֹעֶרֶת לְהַעֲבִיר פְּקוּדוֹתָיו בְּאַרְץ אֲשֶׁר בִּרְכָנוּ אוֹתָהּ. וְאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים כָּל דָּבָר.¹
82. וּבֵין הַשָּׁטָנִים הָיוּ צוֹלְלִים בִּיָּם וּמִמְלָאִים תַּפְקִידִים אֲחֵרִים בְּשָׂבִילוֹ, וְאֲנַחְנוּ הִיָּינוּ מְרַסְגִּים אוֹתָם.
83. וְאִיּוֹב כֹּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, פָּגַעָה בִּי הַפְּגִיעָה, וְאֶתָּה הָרַחֵם שֶׁבְּרַחֲמֶיךָ, וְעֲנֵינוּ לוֹ, וְהִסְרָנוּ אֶת הַפְּגִיעָה מֵעָלָיו, וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּמִסְפָּר כָּפוּל, בְּרַחֲמֵינוּ וּכְאֹת הַזִּכָּרָה לְעוֹבְדִים אוֹתָנוּ.
85. וְאַסְמַאעִיל, וְאַדְרִיס, וְדָוִד אֶל-כָּפָל, כָּלֵם מִבְּעָלֵי הַסַּבְלָנוֹת, וְהִכְנַסְנוּ אוֹתָם תַּחַת רַחֲמֵינוּ, וְהֵם בְּתַמִּימֵי דָרָךְ.
87. וְדָוִד אֶן-נֹון (יוֹנָה)² אֲשֶׁר בָּרַח מִרְגּוֹ וַחֲשַׁב שֶׁלֹּא נוּכַל לוֹ, לְבַסּוֹף קָרָא מִהֶאֱפִילָה (שֶׁבִּבְטֹן הַלִּיָּוִתוֹ), אִין אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ, וְאִנִּי הִיִּיתִי בְּחוּטָאִים,
88. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהַצַּלְנוּ אוֹתוֹ מִן הַצָּרָה, וְכָךְ נִצִּיל אֶת הַמַּאֲמִינִים.
89. וְזָכְרִיא כֹאֲשֶׁר קָרָא לְרַבּוֹנוֹ, רַבּוֹנִי! אֵל תִּשְׁאִירֵנִי יָחִיד בְּלִי יוֹרֵשׁ, וְאֶתָּה הַטּוֹב בִּיּוֹרְשִׁים,
90. וְנַעֲנִינוּ לוֹ וְהֶעֱנֵקְנוּ לוֹ אֶת יַחֲיָא, וְעָשִׂינוּ לוֹ אִשְׁתּוֹ אִשָּׁה טוֹבָה וּבְרִיאָה (שֶׁתּוּכַל לְהַכְנִס לְהָרִיוֹן). הֵם הָיוּ זְרִיזִים בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וּמִתְפַּלְלִים אֵלֵינוּ בְּרִצּוֹן וּבִירְאָה, וְהָיוּ נִכְנָעִים לָנוּ.
91. וְזוֹ (מִרְיָם) אֲשֶׁר שָׁמְרָה עַל טְהָרַת הָרַחֵם שְׁלָהּ, וְנִפְחָנוּ בָּהּ מִרוּחֵנוּ, וְעָשִׂינוּ אוֹתָהּ וְאֶת בְּנָהּ אוֹת לְכָל בְּנֵי הָאָדָם.

1. ר' סורת סבא' 34 : 12 ; וסורת צאד 38 : 36.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 139 - 148 ; וסורת אל-קלם 88 : 48.

92. אַתֶּם בְּנֵי אִמָּה אַחַת (מִסְלָמִים) וְאַנִּי רַבּוֹנְכֶם עַל כֵּן עֲבֹדוּנִי.¹

93. וְאוֹלָם הֵם (בְּנֵי הַדְּתוֹת הָאֲחֵרִים) הִתְפַּלְּגוּ בִּיגִיהֶם, אֵד לְבִסוּף יְשׁוּבוּ אֵלֵינוּ כָּלֵם.

קטע 7

94. הַעוֹשָׂה אֶת הַטּוֹב וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלֶּלָה יִקְבֹּל וַיִּכִּיר אֶת מַעֲשָׂיו וְנִרְשָׁם אוֹתָם לְזִכּוֹתוֹ.

95. כָּל עֵיר אֲשֶׁר הִשְׁמִדְנוּ, תוֹשְׁבֶיהָ לֹא יִחְזְרוּ אֲלֶיהָ.

96. כִּאֲשֶׁר יִשְׁחָרְרוּ (מִן הַגָּדֵר) בְּנֵי גוֹג וּמִגּוֹג, הֵם יָבֹאוּ בְּמַהֲרִית מִן הָרְמוֹת,

97. אִזּוּ הַבְּטָחַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין) תִּתְקַרֵּב, וְהִנֵּה הַכּוֹפְרִים מִבִּיטִים בְּבִהְלָה וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! כִּי הִזְנַחְנוּ חוֹבוֹתֵינוּ וְהִיֵּינוּ חוֹטְאִים.

98. אַתֶּם וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אוֹתָם עֲבַדְתֶּם מִבְּלָעַדִּי אֵלֶּלָה, תִּשְׁמְשׁוּ חֶצֶץ שֶׁל הַגִּיהֶנֶם שְׁאֵלֵיו כָּלֵכֶם נִכְנָסִים.

99. אֱלוֹ הֵיוּ הֵם אֱלִים אֲמִתִּיִּים, לֹא הֵיוּ נִכְנָסִים אֲלָיו, וְכָלֵם יִשְׁאַרוּ בּוֹ לִנְצַח.

100. וַיְהִיָּה לָהֶם בְּתוֹכּוֹ נְשִׁיפָה, אֲמָנָם הֵם אֵינָם שׁוֹמְעִים דְּבַר (מַעֲצַמַת הָעֵנֶשׁ).

101. לֹא כֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ לָהֶם אֶת כָּל הַטּוֹב. הֵם יִהְיוּ רְחוּקִים מְאֹד מִהַגִּיהֶנֶם,

102. וְלֹא יִשְׁמְעוּ כָּל רַחֵם מִתּוֹכּוֹ, וַיִּשְׁכְּנוּ לִנְצַח בְּגֵן עִם כָּל מֵה שִׁחְשָׁקָה נִפְשָׁם בּוֹ.

103. הַחֲרָדָה הַגְּדוֹלָה מִיוֹם הַדִּין לֹא תַעֲיֵק לָהֶם, כִּי הַמְּלֶאכִים יִקְבְּלוּ אֶת פְּגִיָּהֶם וַיֹּאמְרוּ, זֶהוּ יוֹמְכֶם שֶׁהַבְּטַח לָכֶם.

104. בַּיּוֹם הַהוּא נִקְפַּל אֶת הַשְּׂמִים כְּפִי שִׁמְקָפָלִים אֶת הַמְּגִלּוֹת. וְכִשֶּׁם שֶׁבְּרָאנוּ לְרֵאשׁוֹנָה כֵּן נִבְרָא בְּשֵׁנִית, כִּאֲשֶׁר הַבְּטַחְנוּ, כִּד נַעֲשֶׂה.

105. כָּבֵר כְּתַבְנוּ בְּזָבוֹר (סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ) לְאַחַר שֶׁנִּכְתַּב בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי² עֲבַדִּי הַצְּדִיקִים יִירְשׁוּ הָאָרֶץ,³

106. הִנֵּה בָּזָה הוֹדְעָה לְבְנֵי אָדָם עוֹבְדִים (אֶת אֵלֶּלָה).

107. לֹא שָׁלַחְנוּ אוֹתָדָּ (מוֹחֲמֵד) אֵלָּא רַחֲמִים לְעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 52.

2. בערבית, אל-לוח אל-מחפוט', הלוח השמור בשמים, הכולל כל מה שגלוי וידוע לפני אלה.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 128 ; וסורת אנ-נור 24 : 55.

108. אָמַר, כְּבֹר הַתְּגִלָּה אֵלַי, אֱלֹהֵיכֶם הוּא רַק אֱלֹהֶ אֶחָד. הַמִּתְמַסְרִים אֲתֶם לוֹ?

109. וְאִם לֹא יִסְכִּימוּ, אָמַר, אֲנִי הִזְהַרְתִּי אֶת כָּלְכֶם בְּמִדָּה שְׁוָה, אֵךְ אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הֶצְפּוּי לָכֶם, קָרוֹב הוּא אוֹ רְחוֹק.

110. (אֱלֹלָה) הוּא חִיּוּדֵעַ אֶת הַנְּאָמָר בְּגִלּוּי וְאֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ.

111. אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אִם הֶצְפּוּי לָכֶם הוּא מִבְּחֵן אוֹ הַנָּאָה זְמַנִּית.

112. אָמַר, רְבוּנִי! שְׁפֹט בֵּינֵינוּ בְּצֶדֶק. רְבוּנֵנוּ הוּא הַרְחָמֵן, וְהוּא הָעוֹזֵר נֶגֶד כָּל מֶה שְׁאַתֶּם בּוֹדִים וּמִיַּחְסִים לוֹ.

22

סִוְרַת אֶל-חַגְ' הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ

סורה זו נקראת «אֶל-חַגְ'», הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ משום שקריאת אבראהים לחג' נזכרה בה, ר' פ' 27 וכו', נוסף לפולחני החג'. סורת אל-חג' הסורה היחידה שיש בה שני סוג' וד תלאוה, השתחויות קריאת הקוראן (אחרי קריאת פסוקים מסוימים מן הקוראן על הקורא לסגוד לאללה), ר' פ' 18 ופ' 77.

הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נור 24, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הָעֵלִיָּה לְרִגְלָהּ» מפסוק עשרים ושבעה.

סורת אל-חג' 22

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִימוּ

קטע 1

1. הוּי בְּנֵי אָדָם! יָרְאוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם, כִּי רְעִידַת שְׁעַת הַדִּין הִיא דָּבָר עָצוּם,
2. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְאוּ בּוֹ כָּל אִם מִיְּנִיקָה תִּבְהֵל וְתִשְׁכַּח אֶת תִּינוּקָהּ אֲשֶׁר תִּינִיךְ, וְכָל אִשָּׁה תִּפֹּל אֶת עַבְרָהּ, וְתִרְאֶה אֶת בְּנֵי הָאָדָם שְׂכוּרִים, וְאֵין הֵם שְׂכוּרִים (מִיָּין). כִּי הָעָנֹשׁ שֶׁל אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
3. יֵשׁ אֲנָשִׁים הַמֵּתְנַפְּחִים אוֹדוֹת אֱלֹהֵה בְּלֵי דַעַת, וְהוֹלְכִים אַחֲרֵי כָּל שְׁטוֹן מוֹרֵד,¹
4. עָלִיו (הַשְׁטוֹן) נִגָּזר כִּי כָּל מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּעֶקְבוֹתָיו, הוּא יִתְּנָה אוֹתוֹ וְיִזְבִּילוֹ אֶל עֵנֶשׁ הַהֶבֶה.
5. הוּי בְּנֵי אָדָם! אִם יֵשׁ לָכֶם סִפְקוֹת בְּדַבֵּר תַּחֲתֵית הַמֵּתִים, הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּרְאנוּ אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֵר מִטְּפָה, אַחֵר מִדָּם קָרוֹשׁ, אַחֵר מִפֶּסֶת בָּשָׂר, בֵּין אִם מְגֻמָּרֵת וּבֵין אִם לֹא, כֹּךְ לְהִבְהִיר לָכֶם (אֶת יְכָלְתָּנוּ לִיצֵר). נִשְׁאִיר בְּרַחֵם אֶת כָּל מָה שֶׁנִּרְצָה עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ. אַחֵר כֹּךְ אֲנַחְנוּ מוֹצִיאִים אֶתְכֶם תִּינוּקוֹת, וְאַתֶּם גִּדְּלִים וּמִתְבַּגְּרִים וְחַיִּים עַד שֶׁתָּמוּתוּ (אַחֲרֵי זְמַן מִסָּעִים), וְחֶלֶק מְגִיעַ לְגִיל הָאֲמָלָל אֲשֶׁר בּוֹ לֹא יֵדַע דָּבָר אַחֲרֵי דַעַת. וְאַתֶּה רוֹאֶה אֶת הָאָדָמָה בְּלֵי סִימֹן חַיִּים, אֵךְ כְּשֶׁנוֹרִיד עָלֶיהָ מִים הִיא מִתְחִילָה לְנוּעַ וּלְגִדֹּל וְתִצְמִיחַ סוּגֵי צִמְחִים מִשְׁמַחֵי עֵינַיִם.
6. זֶה (הָאוֹת), כִּי אֱלֹהֵה הוּא הָאֱמֶת, וְכִי הוּא אֱמָנָם יַחֲיָה הַמֵּתִים, וְכִי הוּא הַכֹּל-יָכֹל,
7. אֵין כָּל סִפֵּק שֶׁשְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא, וְאַלְלָה יַחֲיָה אֶת אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בִּקְבָרִים.
8. יֵשׁ בֵּין הָאֲנָשִׁים מִי שֶׁמִּתְנַפֵּחַ עַל אֱלֹהֵה בְּלֵי דַעַת, בְּלֵי הַדְּרָכָה, וּבְלֵי סִפֵּר הַמַּאִיר לוֹ אֶת הַדְּרָךְ,
9. וְהוּא פּוֹנֶה אֶת כְּתָפוֹ בַּגָּאוֹה (וּמִתְרַחֵק מִן הָאֱמֶת) לְהַתְעוֹת אַחֲרִים מִשְׁבִּיל אֱלֹהֵה.² לָאָדָם כְּזֶה צְפוּי בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה בְּעוֹלָם הָזֶה, וּבְיוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים נִטְעִים אוֹתוֹ אֶת עֵנֶשׁ הַבְּעֵרָה,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 117.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 61; סורת לוקמאן 31 : 7; סורת אד'אריאת 51 : 38 - 39; וסורת אל-מונאפקון

10. זאת על (הרע) אֲשֶׁר קָדְמוּ יָדִיד לַעֲשׂוֹת. וְאַלֶּלָה לֹא יַעֲשֶׂק אֶת עַבְדּוֹ.

קטע 2

11. וַיֵּשׁ מִן הָאֲנָשִׁים הָעוֹבֵד אֶת אֶלֶּלָה בְּסַפְקוֹת, אִם יִשְׁיִיגְהוּ טוֹב, הוּא בּוֹטֵחַ בּוֹ, אִךְ אִם יַעֲמֵד בְּנִסְיוֹן, הוּא נוֹטֵשׁ אֶת אַמּוֹנָתוֹ. הוּא יַאֲבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶהוּ הָאֲבֵדָן הַגָּלוּי.

12. הוּא קוֹרֵא בְּמָקוֹם אֶל אֶלֶּלָה, לְמָה שֶׁלֹּא יוֹעִיל לוֹ וְלֹא יִזִּיק לוֹ. תַּעֲזִיחַ זֶה מִרְחִיקָה לְכַת.

13. הוּא קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר רָעָתוֹ קְרוּבָה מִתּוֹעֲלָתוֹ, אַכֵּן רַע הוּא הַמָּגוֹן וְרַע הַחֲבֵר.

14. אֶלֶּלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זֶרְמִים מִתְחַתִּיָּהֶם. אֶלֶּלָה עוֹשֶׂה מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה.

15. כָּל מִי שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁאֶלֶּלָה לֹא יַעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא מוֹחֲמַד) בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, יוֹכֵל לְנִסּוֹת לַעֲלוֹת אֵלָיו בְּכָבֵל אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּנְסֶה לְמַנֵּעַ אֶלֶּלָה מִלַּעֲזֹר לוֹ (לִנְבִיא), וַיִּרְאֶה אִם מֵאֲמָצוֹ יַעֲבִיר אֶת חֲרוֹן אַפּוֹ!¹

16. כִּד הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים. וְאַלֶּלָה יִדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה.

17. הַמַּאֲמִינִים (הַמְסַלְמִים), וְהַיְּהוּדִים, וְהַצֵּאֲבָאִים, וְהַנוֹצְרִים, וְהַמַּגּוּשִׁים, וְהַפְּגָנִים. אֶלֶּלָה יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. כִּי אֶלֶּלָה עַד לְכָל דְּבָר.²

18. הַאֵינֶךָ רוֹאֶה כִּי לֹאֶלֶלָה סוּגֵד כָּל מָה שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהַשָּׁמַיִם, וְהַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַקְּהִירִים, וְהַעֲצִים, וְהַחַיּוֹת, וְרִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם. לָכֵן רִבִּים מִבְּנֵי הָאָדָם רְאוּיִים וּבִצְדָק לְהַעֲנִשָּׁה, וְכָל אֲשֶׁר אֶלֶּלָה מְבִישׁ, אֵין לוֹ מַכְבֵּד. כִּי אֶלֶּלָה יַעֲשֶׂה אֶת מָה שֶׁיִּרְצֶה.

19. הִנֵּה שְׁנֵי יָרִיבִים (הַמְסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) רְבוּ בֵּינֵיהֶם בְּדָבָר רְבוּנָם: וְאוֹלָם אֵלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, יִגְזְרוּ לָהֶם בְּגִדֵי אֵשׁ, וְעַל רֹאשָׁם יִשְׁכְּחוּ מִים רוֹתְחִים,

20. אֲשֶׁר יָמִיס אֶת אֲשֶׁר בְּבִטְנָם וְהַעוֹרוֹת,

21. וְהוֹכְנוּ לְמַעַנָם פְּטִישֵׁי בְרָזֶל כְּבָדִים,

22. כָּל אֲשֶׁר יִנְסוּ לַצָּאת מִמָּנָה מִחֲמַת הַצֹּעַר, יוֹחֲזָרוּ אֶל תּוֹכָהּ. (וַיֵּאמֶר לָהֶם), טַעְמוֹ עֲנֵשׁ הַבְּעָרָה.³

1. ר' סורת ע'אפר 40: 51 - 52.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 62; ר' סורת אל-מאאידה 5: 69.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8: 50; וסורת אס-סגידה 32: 20.

קטע 3

23. אַלְלָה יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטּוֹב אֶל גְּנִים שְׁנֵהְרוֹת זֶרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם. שֶׁם יִקְשְׁטוּ בַצְמִידִים שֶׁל זָהָב וּפְנִינִים וּלְבוּשָׁם בְּתוֹכָם מִשִּׁי, וְשֶׁם יֵדְרֻכוּ אֶל הַטּוֹב מִן הַדְּבֹר, וְהֵדְרֻכוּ אֶל הָאֲרֶץ שֶׁל אַלְלָה רַב-הַתְּפָאֶרֶת.
24. אַךְ אֵלָּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אֲנָשִׁים מִלְלַכֶּת בְּשָׁבִיל אַלְלָה וּמִלְבָּקָר בְּמִסְגָּד הַקְדוֹשׁ (הַכְּעֵבֶה) אֲשֶׁר עָשִׂינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם עֲבֹדָה לְבְנֵי אָדָם לְשׁוֹכְנִים בּוֹ וּלְעוֹבְרֵי דֶרֶךְ. וְאֵת כָּל מִי שֶׁמַּחֲלֵל אוֹתוֹ בְּמַעֲשֵׂי כְּפִירָה בְּגִזְמוֹ פֶּשַׁע בְּגִבּוּלֹתָיו, אֲנַחְנוּ נִטְעִים אוֹתוֹ עֲנֹשׁ מְכָאִיב.
25. (וְזָכַר) כְּאֲשֶׁר הִרְאֵנוּ לְאַבְרָהָהִים אֶת מְקוֹם הַבֵּית (הַקְדוֹשׁ), (כְּיָדִי לְבָנוֹת אוֹתוֹ). וְצִוִּינוּ אוֹתוֹ, אֶל תִּשְׁתַּף לִי דָבָר, וְטַהַר אֶת בֵּיתִי לְמַקִּיפִים אוֹתוֹ, וְלְעוֹמְדִים בַּתְּפִלָּה, וְלַכּוֹרְעִים, וְלַסּוֹגְדִים,
26. וְקָרָא לְכָל הָאֲנָשִׁים לְעֲלִיָּה לְרָגֶל, וְהֵם יָבוֹאוּ אֵלַיִךְ בְּהִלְכָּה וּבִרְכִיבָה עַל כָּל בְּהֵמָה רְזָה, מִכָּל קִצּוֹת אֶרֶץ,¹
27. לְמַעַן יִפְקוּ תוֹעֵלֶת,² וְזָכְרוּ אֶת שֵׁם אַלְלָה בְּיָמִים קְבוּעִים³ בְּהַקְרִיבָם בַּהֲמוֹת מִקְנֵה⁴ מִמָּה שֶׁהֶעֱנַקְנוּ לָהֶם. אֲכָלוּ מִבְּשָׂרָם וְהֶאֱכִילוּ אֶת הָעֹנִי הָאֵמֶל,
28. אַחֵר כֵּךְ יִתְעַסְקוּ בְּנִקְיוֹן גּוֹפֶם, וַיִּמְלְאוּ נֶדֶרָם, וַיִּקְיפוּ אֶת הַבֵּית הָעֲתִיק, כֶּכָּה (צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת), וְכָל הַמְּכַבֵּד אֶת קֹדְשֵׁי אַלְלָה, יֵיטֵב לוֹ אֲצֵל רְבוּנוֹ. כָּל הַמִּקְנֵה מֵתֵר לָכֶם לְאָכִילָה, חוּץ מִמָּה שֶׁנִּקְרָא בְּפִנְיָכֶם (בְּקוֹרְאָן).⁵
29. הַתְּרַחֲקוּ מִתּוֹעֵבַת הַפְּסָלִים, וְהִמָּנְעוּ מִשְׁקֵר.
30. כְּחִיפִים לְשֵׁם אַלְלָה וְלֹא מִשְׁתַּפִּים אֱלִילִים עִם אַלְלָה, כִּי מִי שֶׁמִּשְׁתַּף אֵלָּה אַחֵר עִם אַלְלָה דּוֹמֶה הוּא לְמִי שֶׁנוֹפֵל מִן הַשָּׁמַיִם כְּשֶׁעוֹפּוֹת חוֹטְפִים אוֹתוֹ, אוֹ נִשָּׂאָה אוֹתוֹ הָרוּחַ לְמְקוֹם רָחוֹק מְאֹד.

1. ר' סורת אברהמים 14 : 37.

2. העולים לרגל נהגו לבוא חודש לפני מועד עונת החגי לעשות כל מיני עסקים כדי לעשות כסף לכסות הוצאות הנסיעה למכה וחזרה. ובימינו, אני ראיתי עולים לרגל ממקומות שונים עם סחורה מתוצרת ארצם מוכרים אותה בגידה בשנת 1992 כאשר הייתי בעליה לרגל.

3. הימים הקבועים לחגי הם עשרת הימים הראשונים של חודש דיי אל-חגיה. ר' סורת אל-בקה 2 : 196.

4. בהימות ההקרבה בחגי: גמלים, בקר, כבשים, ועזים.

5. ר' סורת אל-מאידה 5 : 1.

32. ואולם כל המפאָר את מנהגי אלה הקדושים¹ מחזק את יראת אלה בלבבות,

33. יש לכם תועלת (מבהמת הזבח) רק לזמן מסוים, עד שתגיע למקום הקרבתה אצל הבית העתיק.

קטע 4

34. קבענו לכל אמה טקסי פלחן למען יזכירו שם אלה על הקרבות מבהמות המקנה שהעניקו להם, אכן אלהיכם הוא אלה אחד, לכן התמסרו לו. בשר טובות לצנועים,

35. אשר בהזכר אלה לפניהם, פחדו מענשו, והנושאים בסבלנות כל צרה שפוגעת בהם, והמקימים את התפלות, והמוציאים (בצדקה) ממה שהעניקו להם.

36. ועשינו לכם (הקרבת) הגמלים ממנהגי אלה הקדושים. לכם בהם תועלת, וזכרתם את שם אלה עליהם לעת שחיתתם, בעמדם על שלוש רגלים והרגל הרביעית עקודה, וכאשר יפלו על צדס מתים, אכלו מבשרם והאכילו את העני ואת הסבצו. כך הכפננו אותם (הגמלים והבהמות) לכם, למען תודו.²

37. בשרם ודמם לא יגיעו אל אלה, ורק יראתכם היא שתגיע אליו. כך הכפיו אותם לכם למען תשבחו את אלה על כי הדריך אתכם. בשר את עושי הטוב.

38. אלה מגן על המאמינים, כי לא יאהב אלה כל בוגד וכופר.

קטע 5

39. מתר למאמינים נרדפים ועשוקים להגן על עצמם ולהלחם נגד רודפיהם. אלה יכל לעזר להם,

40. אלה אשר גרשו מבתיהם בלא צדק, רק על אומנם, רבוננו הוא אלה. לולא עצר אלה באנשים, אלה בידי אלה, נהרסו מנזרים, וכנסיות, ובתי כנסת, ומסגדים יזכירו בהם את שם אלה הרבה. אלה יעזר לאלה העוזרים לדתו, כי אלה חזק ועוז,

1. ר' סורת אל-מאידה 5 : 2.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 71 - 73.

41. הם אלה, אשר לאחר שאנחנו מחזקים אותם בארץ, הם מקימים את התפלה, וישלמו זכאת, מצוים לעשות את המקבל ואוסרים את המגנה. סוף כל דבר לחזר אל אלה.
42. אם יתכחשו לך (מוחמד), הרי לפנייהם התכחשו גם עמי נוח, עאד, ת' מוד,
43. ובני עמו של אברההים, ובני עמו של לוט,
44. ואנשי מדין, וגם למוסא התכחשו, אך אני נתתי שהות לכופרים, ואולם לבסוף הענשתי אותם, וקשה היה ענשי.
45. וכמה ערים חוטאות החרבנו, והנה הן עומדות שקמות, וכמה בארות וארמונות גבוהים שהם מזנחים.
46. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ, והיו להם לבבות להבין, או אזנים לשמע? ואכן לא העינים עורות, ואולם עורים הלבבות אשר בחרות.
47. הם (הכופרים) מאיצים בך להחיש בוא הענש. אלה לא זכר דברו, ואכן יום אחד אצל רבונך כאלף שנה מאשר אתם סופרים.
48. וכמה מן הערים הנחת לך והן חוטאות. ולבסוף פגעתי בהן. וכלם יחזרו אלי.

קטע 6

49. אמר (מוחמד), הוי בני אדם! אכן אני מזהיר ברור הנני לכם,
50. ולא לה שהאמינו ועשו את הטוב מחילה ופרנסה ביד נדיבה לעד (בגן עדן).¹
51. אך אלה אשר השקיעו כל מאמץ בהתנגדותם לאותותינו, הם שוכני גיהנם לעד.
52. לא היה שליח או נביא ששלחנו לפניך, בעת שהוא קורא את דברי אלה לא הטיל השטן (דבריו) בקריאתו. אך אלה מבטל את (הדברים) שהטיל השטן,² ומשליט את אותותיו.³ כי אלה יודע וחכם,
53. כדי שיעשה את אשר השטן הגניב מבחן לאלה שיש מחלה בלבבותיהם, ואלה אשר לבותיהם קשים. אכן החוטאים הם במחלקת גדולה.

1. ר' סורת אל-אנפאל 8: 4, ופ' 74.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 102.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

54. לַמַּעַן יִדְעוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, כִּי הוּא (הַקּוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רְבוּנָךְ, וְלָכֵן יֵאֱמִינוּ בּוֹ, וְיִכְנָעוּ לוֹ לְבוֹתֵיהֶם, וְאָכֵן אֵלֶּה מְדִרְיָךְ אֶת הַמַּאֲמִינִים בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר (נֶדֶת הָאִסְלָאם).
55. אֵךְ הַכּוֹפְרִים לֹא יִפְסִיקוּ לְהִטִּיל בּוֹ (בְּקוֹרְאָן) סֶפֶק עַד אֲשֶׁר תְּבוֹאֵם שְׁעַת הַדִּין פְּתָאוֹם, אוֹ יְבוֹאֵם עָנְשׁוֹ שֶׁל יוֹם חֹסֶר תִּקְוָה (יוֹם הַדִּין).
56. הַמְּלוֹכָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹאֵלֶּה, וְהוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיהֶם. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ יַעֲשׂוּ הַטּוֹב יִהְיוּ בְּגִי נֹעַם,
57. אֵךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וַכְּחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, לָהֶם עָנְשׁ מִשְׁפִּיל בְּגִיהֶם.

קטע 7

58. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִגְרוּ (מִמַּכָּה לְמַדִּינָה) בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֵלֶּה, וְאַחֵר נִהְרְגוּ אוֹ מֵתוּ, לָהֶם יַעֲנִיק אֵלֶּה (בְּעוֹלָם הַבָּא) מַעֲנֵק טוֹב, וְאָכֵן אֵלֶּה הוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמַעֲנִיקִים,
59. הוּא יִכְנִיס אוֹתָם אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנָם (גֹּן עֵדוֹ), כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וּמֵתוֹן.¹
60. כִּד יִהְיֶה, הֵתֵר לְכָל מַאֲמִין שֶׁהִתְקַף וְנִעְשָׂה לוֹ אִי אֶדֶק לְהַעֲנִישׁ אֶת תּוֹקְפָיו בְּאוֹתָהּ מִדָּה. אֵךְ אִם אוֹיְבָיו שָׁבִים וּמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, אֵלֶּה יַעֲזֹר לוֹ, כִּי אֵלֶּה חֲנוּן וְסוֹלָח.
61. זֹאת כִּי אֵלֶּה מַחְדִּיר אֶת הַלִּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וּמַחְדִּיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלִּילָה, וְאֵלֶּה שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה,²
62. רַק אֵלֶּה הוּא הָאֵמֶת, וְאֵלּוֹ אֲשֶׁר הֵם קוֹרְאִים אֵלֵיהֶם זוֹלָתוֹ הֵם הֶבֶל, כִּי אֵלֶּה הוּא הַעֲלִיּוֹן וְהַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר.
63. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַאֲרֵץ נַעֲשִׂית יִרְקָה? אֵלֶּה מְמַחָה וּבִקִּיא.
64. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְאֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְהוּא אֵינוֹ זָקוּק לְשׁוּם דָּבָר וְרַב-תַּפְאֶרֶת.

קטע 8

65. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּה הַכֹּפִּי לָכֶם אֶת אֲשֶׁר בָּאֲרֵץ, וְאֶת הַסְּפִינוֹת הַשָּׁטוֹת בָּיָם בְּפִקְדָתוֹ, כִּן הוּא מַחְזִיק בְּשָׁמַיִם לְבַל יָפְלוּ עַל הָאֲרֵץ,³ בְּלִי רְשׁוּתוֹ? אֵלֶּה חוֹמֵל וְרַחוּם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 31.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 27.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 32.

66. והוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חַיִּים, וְהוּא אֲשֶׁר יָמִית אֶתְכֶם, וְשׁוּב יִחְיֶה אֶתְכֶם. אִילָם הָאֵדָם הוּא כּוֹפֵר.¹
67. קִבְּעֵנוּ לְכָל אֲמָה סְדְרֵי עֲבֹדַת אֱלֹהָ שְׁלָה לְפִיָּהֶם הֵם נוֹהֲגִים, וְלָכֵן אֵל תִּרְשָׁה לָהֶם לְהִתְנַכֵּחַ בְּעֵנְיָנִים אֵלָה, וְהַמְשִׁיךְ לְקָרָא לָהֶם לַעֲבֹד אֶת רַבּוֹךְ, כִּי אַתָּה הוֹלִיךְ בְּדֶרֶךְ מִישָׁרִים.²
68. וְאִם יִתְנַכְחוּ אִתְּךָ, אֲמַר, אֱלֹהָ הִיּוֹדַע אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.³
69. אֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם (בֵּין הַמְּסַלְמִים וְהַכּוֹפְרִים) יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּכָל אֲשֶׁר נִחְלָקִים בּוֹ.⁴
70. הֲלֹא תִדַּע כִּי אֱלֹהָ יוֹדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כָּל זֶה רָשׁוּם בְּלוּחַ הַשְּׁמַיִמִי! אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.
71. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֲשֶׁר הוּא לֹא הוֹרִיד לָהֶם כָּל סִמְכוֹת,⁵ וְאֵת אֲשֶׁר אֵין לָהֶם דַּעַת בּוֹ. וְאִילָם אֵין מוֹשִׁיעַ לְכּוֹפְרִים.
72. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּאָפֶן גָּלוּי, תִּכְּזֹר בְּפִנְיָהֶם אֶת הַתִּנְכְּרוּתָם וְהֵם כְּמַעַט מִתְנַפְּלִים עַל הַקּוֹרְאִים. אֲמַר לָהֶם, הֵאֵם אֲגַלָּה לָכֶם מֶה שְׁאֲרוֹעַ מִמַּעֲשֵׂיכֶם? זוֹהִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם שֶׁהוֹעִיד אֱלֹהָ לְכּוֹפְרִים וּבִישׁ יִהְיֶה סוֹפְכֶם.

קטע 9

73. הוּי בְּנֵי אָדָם! נִמְשַׁל לָכֶם מִשָּׁל. עַל כֵּן הִקְשִׁיבוּ לוֹ. הִנֵּה אֵלָה (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אַתֶּם תִּקְרְאוּ אֵלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֱלֹהָ, לֹא יִבְרְאוּ אֶפְלוּ זָבוּב, וְאִם יִתְאַסְפוּ כָּלֶם לָשֵׁם כָּד. וְאִם זָבוּב אֶחָד יִשְׁלַל מֵהֶם דְּבַר מָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַצִּילוֹ מִמֶּנּוּ. אָכֵן חֲלָשׁ הוּא הַדּוֹרֵשׁ וְהַנִּדְרָשׁ.
74. הֵם לֹא הֶעֱרִיכוּ אֶת אֱלֹהָ כְּרֹאוֹי לוֹ,⁶ וְאִילָם אֱלֹהָ חֲזָק וְעִזּוֹ.
75. אֱלֹהָ יִבְחַר לוֹ מִן הַמַּלְאָכִים שְׁלִיחִים, וּמִבְּנֵי הָאָדָם. אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
76. הוּא יוֹדַע אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר אַחֲרֵיהֶם, וְאֵל אֱלֹהָ חוֹזְרִים הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 28 ; סורת ע'אפר 40 : 11 ; וסורת אל-ג'את'יה 45 : 26.

2. ר' סורת אל-קצצ 25 : 87.

3. ר' סורת יונס 10 : 41.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 15.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91.

77. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! כָּרְעוּ וְסִגְדוּ וְעִבְדוּ אֶת רַבּוֹנְכֶם וַעֲשׂוּ הַטּוֹב לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.

78. וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְשֵׁם אֱלֹהָהּ כְּרֵאוּי לֹא. כִּי הוּא בָּחַר בָּכֶם וְלֹא הִטִּיל עֲלֵיכֶם כָּל קוֹשֵׁי בְּדֹתַי¹, דָּתוֹ שֶׁל אֲבִרָא הֵימֶם אֲבִיכֶם. כִּבֵּר הוּא (אֱלֹהָהּ) קָרָא לָכֶם מִסְלָמִים מִלְּפָנַי, וְגַם בָּזָה (הַקּוֹרְאָן), לְמַעַן יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ (מוֹחֲמֵד) עַד עֲלֵיכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבִדוּ עַל בְּנֵי הָאָדָם.² לָכוֹן קִיְּמוּ אֶת הַתַּפִּלָּה וְתִנּוּ זָכָאת, וּבִקְשׁוּ מִחֲסֶה בְּאֱלֹהָהּ. הוּא מְגַנָּכֶם. כָּמָה טוֹב הַמְּגֹן וְכָמָה טוֹב הַמוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 6.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 143.

23

סִוְרַת אֶל-מוֹאֲמִינוֹן הַמֵּאֲמִינִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹאֲמִינוֹן, הַמֵּאֲמִינִים» משום שהיא פותחת בהצלחת המאמינים, ותיאורם ושכרם בעולם הבא. ר' פ' 1 - 11, וגם ר' פ' 57 - 67.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אנביא' 21, ופסוקיה מאה ושמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַמֵּאֲמִינִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מואמנון 23

חלק 18

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמוּן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. כָּבֵר הַצְּלִיחוּ הַמַּאֲמִינִים,
2. אֲשֶׁר הֵם צְנוּעִים בְּתַפְלָתָם,
3. וְאֲשֶׁר הֵם מִתְרַחֲקִים מִכָּל דְּבָרֵי הֶבֶל,¹
4. וְאֲשֶׁר הֵם נוֹתְנִים זָכָאת (צִדְקָה),
5. וְאֲשֶׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחְסִי מִין,
6. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זִוְגָם, אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִאֲשָׁמוּ,
7. אֲבָל הַחוֹשֻׁקִים מֵעֵבֶר לָזֶה, כָּל אֱלֹהָ הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,²
8. וְהַשּׁוֹמְרִים עַל פְּקֻדּוֹנוֹת וְהַבְּטָחוֹת,
9. וְהַמְקַפִּידִים עַל מוֹעֲדֵי הַתַּפְלוֹת,
10. הֵם הַיּוֹרְשִׁים,
11. אֲשֶׁר יִירְשׁוּ אֶת הַפְּרִדּוֹס,³ וְשֵׁם יִשְׁאָרוּ לְנֶצַח.⁴
12. וּבִרְאֵנוּ אֶת הָאָדָם מְשׁוֹשְׁלֵת שֶׁל טִין (שְׁנֹלֶקַח מִכָּל הָאֶרֶץ),⁵
13. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אוֹתוֹ לְטַפַּת זָרַע אֲשֶׁר שָׁמְרָנוּ בְּמָקוֹם בָּטוּחַ,⁶
14. וְאִזּוּ הַמְרָנוּ אֶת הַטֶּפֶה לְדָם קְרוֹשׁ, וְאַחֵר כֵּךְ לְעֵבֶר עִם גְּצָמוֹת, וְאִזּוּ כִּסִּינוּ אֶת הַעֲצָמוֹת בְּשׂוֹר. וְכֵךְ נּוֹצְרָה בְּרִיָּה חֲדָשָׁה. יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ הַבּוֹרֵא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר,

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 72.

2. ר' סורת אנ-נסאי' 4 : 25.

3. פרדוס, משמות גן עדן. ר' סורת אל-כהף 18 : 107.

4. ר' סורת מרים 19 : 63; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 72.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 20.

6. ר' סורת אס-סגידה 32 : 7 - 8; וסורת אל-מורסלאת 77 : 21.

15. וּלְבִסּוֹף תָּמוּתוֹ,¹
16. אוֹלָם בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים תִּוְקְמוּ לַתַּחֲיָה.
17. בְּרָאנוּ מַעַל לָכֶם שְׁבַעַה רְקִיעִים, וְאִין אֲנַחְנוּ נוֹטְשִׁים אֶת מָה שֶּׁבְּרָאנוּ.
18. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִים בְּמַדָּה קְצוּבָה, וְאֲגַרְנוּ אוֹתָם בְּתוֹכְכִי הָאֲדָמָה, אֶד אֲנַחְנוּ נוֹכַל לְגַרֵם לָהֶם לָלֶכֶת לְאַבּוּד.
19. וְנַצְמִיחַ לָכֶם בָּהֶם גִּנוֹת עֲצֵי תִמָּר וְעֵנָבִים אֲשֶׁר לָכֶם בָּהֶם פְּרוֹת רַבִּים, וַיִּמָּהֶם תֹּאכְלוּ.
20. וְגַם עֵץ (עֵץ הַזַּיִת) הַגָּדֹל עַל הַר סִינִי, הַנוֹתֵן שָׁמֶן לַמְּשִׁיחָה וְלֶאֱכִילָה.²
21. וְאָכֹן בַּמִּקְנָה לָכֶם לָקַח, נִשְׁקָה אֶתְכֶם מֵאֲשֶׁר בְּבִטְנִים,³ וְלָכֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת רַבָּה, וּמִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ,⁴
22. וְעָלְיוֹ וְעַל הָאֲנִיּוֹת תִּנְשְׂאוּ.⁵

קטע 2

23. אֶת נוּחַ שָׁלַחְנוּ לְבָנֵי עֵמוֹ, וְהוּא אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, אִין לָכֶם כָּל אֱלֹהַ זּוֹלָתוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֲפּוֹא אוֹתוֹ?
24. אֶד מִנְהִיגֵי בְּנֵי עֵמוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ אֲמָרוּ, אִין זֶה אֱלֹהַ אִישׁ כְּמוֹכֶם הָרוּצָה לְהַתְנַשֵּׂא עֲלֵיכֶם. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ, הוֹרִיד מַלְאָכִים מִן הַשָּׁמַיִם. לֹא שָׁמַעְנוּ עַל אוֹדוֹת זֶה בְּקָרָב אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
25. אִין הוּא אֱלֹהַ אִישׁ שֶׁנִּטְרָפָה עָלָיו דַּעְתּוֹ, עַל כֵּן סָבְלוּ אוֹתוֹ זְמַן מָה (עַד שֶׁתָּנוּחַ וְתִתְנַשֵּׂב עָלָיו דַּעְתּוֹ, אוֹ שְׁיָמוּת).
26. אָמַר, רַבּוֹנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחְשִׁים לִי,
27. אֲזִי הִשְׁרִינוּ לוֹ, עֲשֵׂה אֶת הַתִּבָּה בְּהִשְׁגָּחַתְנוּ וּלְפִי הִשְׁרָאָתְנוּ, וְכֹאֲשֶׁר תִּבּוֹא פִקְדָּתְנוּ, וְיִתְפָּרְצוּ הַמַּיִם הַגּוֹעֲשִׁים מִן הַתְּנוּר תִּכְנִיס אֶל הַתִּבָּה שְׁנַיִם שְׁנַיִם (זָכָר וּנְקֵבָה) מִכָּל סוּגֵי הַחַי בְּיַחַד עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ, חוּץ מִהַכּוֹפְרִים שֶׁנִּזְרְנוּ עֲלֵיהֶם טְבִיעָה, וְאַל תִּדְבֹּר אֵלַי עַל אוֹדוֹת הַכּוֹפְרִים, כִּי טוֹבְעִים הֵם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44 ; סורת סבא' 34 : 2 ; סורת אל-חדיד 57 : 4 ; סורת אט-טלאק 65 : 12 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 12.

2. ר' סורת את-תינ 95 : 1 - 2.

3. חלב.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 - 6.

5. ר' סורת אנ-נחל 16 : 7 ; וסורת יא. סין 36 : 71 - 73.

28. וְכַאֲשֶׁר תֵּשֵׁב לְבֶטֶחַ בְּתַבָּה, אַתָּה וְאֶשֶׁר עִמָּךְ, אָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר הִצִּילָנוּ מִן הָאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים,
29. וְאָמַר, רַבּוּנִי! הוֹשִׁיבֵנִי מוֹשֵׁב מִבְּרֶךְ (בְּאַרְץ), כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּמוֹשִׁיבִים.
30. הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת, וְאַנְחָנוּ הֵיינוּ בּוֹחֲנִים.
31. אַחֲרֵיהֶם הִקִּימוּנוּ דוֹר אַחֵר,¹
32. וְשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁלִיחַ מִקִּרְבָּם² לֵאמֹר, עֲבְדוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֵין לָכֶם כָּל אֱלֹהָ זוֹלָתוֹ, הֲאִם לֹא תִירָאוּ?

קטע 3

33. אַךְ מִנְהִיגֵי בְנֵי עַמּוֹ אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישוּ אֶת קִיוֵּמוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא, וְאֲשֶׁר הֶעֱנִקְנוּ לָהֶם רְחוּם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אָמְרוּ, אֵין זֶה אֱלֹה אִישׁ כְּמוֹתְכֶם, הָאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה כְּמוֹכֶם,
34. וְאִם תִּשְׁמָעוּ לְאָדָם כְּמוֹתְכֶם תִּהְיוּ אַתֶּם הַמִּפְסִידִים,
35. הֲאִם יִבְהִיל אֶתְכֶם, כִּי אַחֲרֵי שֶׁתָּמוּתוּ וְתִהְיוּ עֹפֵר וְעֶצְמוֹת אַתֶּם מוֹצְאִים חַיִּים (מִקְבְּרֵיכֶם)?
36. דְּבַר כָּזֶה מְאֹד רְחוּק מִלְּהַתְגַּשֵּׁם!
37. אֵין חַיִּים מִחוּץ לַחַיֵּינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֲנַחְנוּ חַיִּים וּמֵתִים רַק פְּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחִיָּה,
38. אֵין הוּא אֱלֹה אָדָם בָּדָה עַל אֱלֹהָ שְׁקָרִים, וְאֵין אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים לוֹ.
39. אָמַר (הַשְּׁלִיחַ שְׁלֵחֶם), רַבּוּנִי! עֲזֹר לִי נֶגֶד הַמִּתְכַּחֲשִׁים לִי.
40. אָמַר (אֱלֹהָ), עוֹד מַעַט יִתְחַרְטוּ.
41. וְאִזּוּ פָּגַע בָּהֶם וּבִצְדָק עָנַשׁ הַצּוֹחָה, וְעָשִׂינוּ אוֹתָם כְּקֶצֶף עַל פְּנֵי הַמַּיִם, שְׁיִלְכוּ הַכּוֹפְרִים לַגִּיהֶנֶם.
42. וּבְרָאנוּ אַחֲרֵיהֶם דּוֹרוֹת אַחֲרִים.
43. אַךְ שׁוּם אִמָּה לֹא תִקְדִּים וְלֹא תֵאָחֵר אֶת מוֹעֵדָה הַקְּבוּעָה.³

1. הם בני עאד.

2. השליח הוא הוד.

3. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 5.

44. אַחֲרֵי כֵן שָׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְכָל אֲשֶׁר בָּא שְׁלִיחַ אֶל אַחַת הָאֻמּוֹת, הָיוּ מִתְכַּחֲשִׁים לוֹ,¹ לָכֵן הֶעֱנֵשְׁנוּ אוֹתָן וְהֶעֱבַרְנוּ אוֹתָן מִן הָעוֹלָם זֶה אַחֲרֵי זֶה, וְשִׁמְנוּ אוֹתָן לְשִׁיחָה.² שִׁיְלָכוּ הַכּוֹפְרִים לְגִיהֶנֶם.
45. אַחֲרֵי שָׁלַחְנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת הָאֲרוֹן אַחִיו עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וּבִשְׁלֹטוֹן גָּלוּי,
46. אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִיו, וְאוֹלָם הֵם הִתְנַשְּׂאוּ, וְהָיוּ שֹׁחֲצִימִים.
47. וְהֵם אָמְרוּ, הָאֵם נֶאֱמַיִן לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים כְּמוֹנִי, וּבְגֵי עֲמָם עֲבָדִים לָנוּ?
48. וְהֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁנְיָהֶם, עַל כֵּן הִשְׁמַדוּ (סָבְעוּ בָּיִם).
49. וּכְבָר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) לְמַעַן יִדְרֹכוּ (בְּגֵי עֲמוֹ אֶל הָאֻמָּת).
50. וְעֲשִׂינוּ מַעֲשֵׂא בֶן מָרִים וְאִמּוֹ לְאוֹת, וְנָתַנוּ לָהֶם מִקְלָט עַל גִּבְעָה בְּעֵלֶת דִּשָּׁא וּמִיָּם זֹרְמִים.

קטע 4

51. הוּא הַשְּׁלִיחִים! אֲכָלוּ מִן הַמִּטְעָמִים הַמִּתְרִים, וְעָשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, כִּי יוֹדַע אָנִי עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
52. וְהִדַּת שְׁלָכֶם הִיא דָּת אַחַת, וְאָנִי הוּא רְבוּנְכֶם, עַל כֵּן יֵרְאוּ אוֹתִי.
53. וְאוֹלָם (חֲסִידֵי הַנְּבִיאִים) הִתְפַּלְּגוּ לְסִיעוֹת, וְכָל סִיעָה מִחִזִּיקָה בְּדַעוֹתֶיהָ וּמִרְצָה מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לָהּ.
54. לָכֵן הִשְׁאִירָם בְּטַעוֹתָם עַד שֶׁיִּגְיַע זְמַן (עָנָשׁ).
55. הַחוֹשְׁבִים הַכּוֹפְרִים שֶׁלְטוֹבָתָם אֲנַחְנוּ מַעֲנִיקִים לָהֶם רְכוּשׁ וּבָנִים,
56. מִמֵּהָרִים אֲנַחְנוּ לְהַעֲנִיק לָהֶם רֵב טוֹבָה? לֹא, אֲמַנִּם אֵין הֵם מִרְגִּישִׁים בָּזָה.
57. אוֹלָם, אֵלֶּה הָרוֹעֵדִים מִיִּרְאַת רְבוּנֶם,
58. וְהַמֵּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹת רְבוּנֶם,
59. וְאִינֶם מִצְרָפִים שֶׁתִּפִּים לְרְבוּנֶם,
60. הַנוֹתְנִים מֶה שֶׁהֵם נוֹתְנִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים) וְלִבְבוֹתֵיהֶם מְלֵאִים יִרְאָה (שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם לֹא יִתְקַבְּלוּ) כְּאֲשֶׁר יַחֲזִרוּ אֶל רְבוּנֶם בְּיוֹם הַדִּין.
61. כָּל אֵלֶּה מִמֵּהָרִים וּמִתְחַרִּים לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב.
62. אָנוּ לֹא נָטִיל עַל נֶפֶשׁ מִשָּׂא אֵלָּא לְפִי יְכַלְתָּה לְשֵׁאת, וְאִתְּנוּ פִּנְקֶס רְשׁוּם דּוֹבֵר אֻמָּת, וְהֵם לֹא יַעֲשִׂקוּ,

1. ר' סורת יא. סין 36 : 30.

2. כלומר, השמדנו אותם לגמרי.

63. אָבֵל לְבוֹתֵיהֶם שְׁקוּעִים עִמָּךְ בְּתַעֲבִיחַ וְאֵינִם מֵאַמְנִינִים בְּקוֹרְאָן, כִּי מַעֲשֵׂיהֶם אֵינֶם כְּמַעֲשֵׂי הַיְרָאִים,
64. אוּלַם כְּאֶשֶׁר נִפְגַע בְּאַלֶּה מֵהֶם הַחַיִּים בְּרוּחָהּ, וְהֵם יִצְעָקוּ אֵלֵינוּ בְּצַר לָהֶם.¹
65. אֵל תִּצְעָקוּ, הַיּוֹם לֹא תַעֲזְרוּ עַל גִּדְּנוֹ,
66. מִשּׁוּם שֶׁכְּאֶשֶׁר אוֹתוֹתַי נִקְרְאוּ בְּפִנְיֶכֶם, אַךְ שִׁבְתֶּם עַל עֲקֹבוֹתֵיכֶם,
67. בִּיהִירוֹת וּמִבְלִים אֶת לֵילוֹתֵיכֶם בְּשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת.
68. וְכִי לֹא חֲשַׁבּוּ עַל הַקּוֹרְאָן, אוֹ אוּלִי בָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ וְסִפֵּר שֶׁלֹּא בָּא אֵל אֲבוֹתֵיהֶם הָרִאשׁוֹנִים?
69. אוֹ אוּלִי הַשְּׁלִיחַ אֲשֶׁר בָּא אֵלֵיהֶם אֵינּוּ יָדוּעַ לָהֶם, לָכֵן הֵם מִתְנַכְּרִים לוֹ?
70. אוֹ אוּלִי אוֹמְרִים הֵם, שֶׁתִּקְפּוּ שְׁגֵעוֹן? זֶה שֶׁקָּר מַחֲלֹט! לֹא כִי אִם הוּא הֵבִיא לָהֶם אֶת הָאֻמָּת, וְאוּלַם מִרְבִּיתֶם שׁוֹנְאִים אֶת הָאֻמָּת.
71. אֱלֹו הָאֻמָּת (אֱלֹלָה) הִתְנַהֵּג לִפִּי יִצְרִיָּהֶם, הָיוּ נַחֲרָבִים הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וּמִלּוֹאֵם. אֲנַחְנוּ הִבֵּאנוּ לָהֶם אֶת הָאֲזָהָרָה הַמִּיַּעֲדָת לָהֶם (הַקּוֹרְאָן), אַךְ הֵם מִתְעַלְמִים מִמֶּנָּה.
72. הָאֵם דּוֹרֵשׁ אֶתָּה מֵהֶם שֶׁכָּר? הֲלֹא שֶׁכָּר רַבּוֹנָךְ טוֹב יוֹתֵר? כִּי הוּא הַמִּפְרָנִס הַטוֹב בְּיוֹתֵר.²
73. אֶתָּה רַק קוֹרֵא לָהֶם אֵל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר (דֶּרֶךְ הָאִסְלָאם),
74. וְאוּלַם אֱלֹה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא סוֹטִים מִן הַדֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה.
75. אֱלֹו אִם נִרְחַם עֲלֵיהֶם וְנִסְיֵר מַעֲלִיָּהֶם צָרָה שֶׁהֵם נְתוּנִים בָּהּ, יִמְשִׁיכוּ בְּתַעֲבִיחַת הַמַּעֲנֹרָת אוֹתָם.³
76. וּכְבֹּר מִקֹּדֶם פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּעֵנֶשׁ, אַךְ הֵם לֹא נִכְנְעוּ לְרַבּוֹנָם וְלֹא הִשְׁפִּילוּ עַצְמָם לִפְנֵיו.⁴
77. וְאוּלַם כְּאֶשֶׁר נִפְתַּח עֲלֵיהֶם אֶת שַׁעַר הָעֵנֶשׁ הַקָּשָׁה (בְּיוֹם הַדִּין), אִזּוּ יָבוֹאוּ לִידֵי יָאוֹשׁ.

1. ר' סורת צאד 38 : 3 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 11 - 13.

2. ר' סורת ינוס 10 : 72 ; סורת צאד 38 : 86 ; וסורת אש-שורא 64 : 21.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 30 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 23.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 43.

קטע 5

78. הוא אֲשֶׁר הֶעֱנִיק לָכֶם חוֹשׁ הַשֹּׁמֶעַ, וְחוֹשׁ הָרְאִיָּה, וְהַלֵּב לְהַבִּין, אֲדָּךְ מַעֲט הוּא שְׂתוּדוֹ (לְאַלְלָהָ).
79. וְהוּא אֲשֶׁר הִפִּיץ אֶתְכֶם בְּאַרְצָךְ וּבְאֶשֶׁר אֱלֹוֵי תַאֲסִפּוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
80. וְהוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְלוֹ חֲלוּף הַלִּילָה וְהַיּוֹם, הֲאִם לֹא תִשְׁכִּילוּ?
81. וְאוּלַם הֵם אָמְרוּ אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ הָרִאשׁוֹנִים.
82. אָמְרוּ, הֲאִם לְאַחַר שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה לְעַפְרָ וְעֶצְמוֹת, הֲאִם נָקוּם לְתַחֲיָה? ¹
83. הַבְּטָחוֹת כְּאֵלֶּה כָּבֵר שְׁמַעְנוּ, אֲנַחְנוּ וְאַבּוֹתֵינוּ מִקֶּדֶם, וְאִין הֵן אֶלֶּא אַגְדוֹת הַקִּדְמוֹנִים.
84. אָמַר, לְמִי הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
85. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ. אָמַר, הֲאִם לֹא תִזְכְּרוּ?
86. אָמַר, מִי הוּא רִבּוֹן שְׁבַעַת הַשָּׁמַיִם, וְרִבּוֹן כֶּסֶּ הַמַּלְכוּת הָעֲצוּס?
87. יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, הֲאִם לֹא תִירָאוּ (מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁלֹּו אִם לֹא תַאֲמִינוּ בּוֹ)?
88. אָמַר, בְּיַד מִי מַלְכוּת כָּל דָּבָר, וּמִי נוֹתֵן חֲסוֹת לְמִי שִׁיבְקֶשׁ אֶת חֲסוֹתוֹ, אִם יוֹדְעִים אַתֶּם?
89. הֵם יֹאמְרוּ, לְאַלְלָהָ הֵם. אָמַר, אִם כֵּן כִּיצַד אַתֶּם מְכַשְּׁפִים?
90. כָּבֵר הִבְאֵנוּ לָהֶם אֶת הָאֵמֶת (הַקּוֹרְאָן), אוּלַם הֵם כּוֹפְרִים וְכוֹזְבִים.
91. אֲלֵלָה לֹא עָשָׂה לְעַצְמוֹ כָּל וָלֵד, וְאִין כָּל אֵלֶּה אֱתוֹ. אֱלוֹ זֶה הִיָּה נָכוֹן, כִּי אִזְ הִיָּה כָּל אֵלֶּה הוֹלִיד לוֹ עִם אֲשֶׁר בָּרָא, וְהָיוּ מִתְחַרְשִׁים בֵּינֵיהֶם. יִשְׁתַּבַּח שֵׁם אֲלֵלָה וְיִתְעַלֶּה מַעַל מַה שֶּׁהֵם מִיִּחְסִים לוֹ.
92. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר וְהַנִּגְלָה, הַנֶּעֱלָה מַעַל לְכָל מַה שֶּׁהֵם מְשַׁתְּפִים לוֹ.

קטע 6

93. אָמַר, רִבּוֹנִי אִם אָמַנְסָ תִרְאֵנִי אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,
94. רִבּוֹנִי, כִּי אִזְ אֵל תִּשָּׂא אוֹתִי בֵּין קַהֲל הַכּוֹפְרִים.
95. אֲכֹן אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת (הָעֶנֶשׁ) אֲשֶׁר הִבְטַחְנוּ לָהֶם.
96. שְׁלֹם טוֹבָה תַּחַת רָעָה. ² אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ.
97. אָמַר, רִבּוֹנִי! בְּדָ אַחֲסָה מַלְחָשׁוּשֵׁי הַשָּׁטָנִים, ³

1. ר' סורת יא. סין 36 : 77 - 79 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 22.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 200 - 201.

98. רבונני! שְׁמַרְנִי מִפְּנֵי שֶׁיְהִיו אֵתִי.
99. וּבָבֹא הַמּוֹת אֶל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים), יֹאמֶר, רַבּוֹנִי! הִשִּׁיבוּנִי (לַחַיִּים בְּאַרְץ)¹.
100. לִמְעַן אֶעֱשֶׂה הַיָּשָׁר אֲשֶׁר נִטְשָׁתִי. לֹא וְלֹא! אֱלֹהִים רַק מַלְאִכִּים אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. יִשְׁנֶה מֵאַחֲרֵיהֶם מַחְצָה שְׁתֵּשָׁאִירָם שָׁם עַד יוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים.
101. וְאִזּוּ כְּאֲשֶׁר יִתְקַע בַּשּׁוּפָר יִפְסְקוּ קִשְׁרֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וְלֹא יִדְאֻגוּ אֶחָד לַשֵּׁנִי.
102. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ כְּבָדִּים יְהִיו,² אֱלֹהִים יְהִיו הַזֹּכִים בָּנוּ.
103. וּמִי שֶׁמֵּאֲזִינוּ קָלִים יְהִיו, אֱלֹהִים יֹאבְדוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְנֶצַח בְּגִיהָס,
104. הָאִשׁ תִּשְׁרֹף אֶת פְּנֵיהֶם עַד שֶׁיִּתְקַדְּרוּ.
105. הָאִם לֹא נִקְרָאוּ בְּפָנֶיכֶם אוֹתוֹתַי, וְאַתֶּם הִתְכַּחֲשַׁתֶּם לָהֶם?
106. אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הָאֵמְלָלוּת שֶׁלָּנוּ גְבַרָה עָלֵינוּ, וְהֵינּוּ אֲנָשִׁים תּוֹעִים.
107. רַבּוֹנֵנוּ! הוֹצִיאֵנוּ מִכָּאן וְאִם נָשׁוּב לַתּוֹעוֹת, נִהְיָה פּוֹשְׁעִים.
108. אָמַר, הִשְׁאֲרוּ מַנְדִּים בְּתוֹכָהּ וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלַי.
109. הִיָּה חֶלֶק מֵעַבְדֵי שֶׁהִתְפַּלֵּל, רַבּוֹנֵנוּ! הָאֵמְנוּ, סֵלַח לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ, כִּי אַתָּה הַטּוֹב בְּרַחֲמָנִים,
110. וְאוּלַם אַתֶּם לַעֲגֹתֶם לָהֶם, עַד כִּי הִשְׁכִּיחוּכֶם זְכָרִי, וַיַּחֲקֹתֶם מֵהֶם,
111. הַיּוֹם גִּמְלָתִי לָהֶם עַל סִבְלָנוּתָם וְהֵם הַמַּצְלִיחִים.
112. אָמַר, כִּמָּה שָׁנִים שֶׁהִיתֶם בְּאַרְץ?
113. אָמְרוּ, שֶׁהֵינּוּ רַק יוֹם אוֹ חֶלֶק מִמָּנוּ. שְׂאֵל אֶת הַמוֹנִים.
114. אָמַר, אֲכֹן שֶׁהִיתֶם זְמוֹ קָצֵר, לֹא רַק יִדְעֹתֶם.
115. הָאֵמְנִים חִשְׁבֹּתֶם כִּי בָּרָאוּ אֶתְכֶם לִשְׂוֹא, וְכִי לֹא תִחַזְרוּ אֵלֵינוּ?
116. אֱלֹהִים יִתְעַלֶּה הוּא הַמִּלֵּךְ הָאֱמֵתִי שֶׁאֵין אֱלֹהִים זֹלָתוֹ, רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת הַמִּפְאָר.
117. כָּל הַמִּתְפַּלֵּל אֶל אֱלֹהִים אַחֵר זֹלָת אֱלֹהִים, בְּלִי כָּל הוֹכָחָה עַל כָּךְ, חִשְׁבוֹנוֹ הוּא עִם רַבּוֹנוֹ, כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יִצְלִחוּ.
118. אָמַר, רַבּוֹנִי! סֵלַח וְרַחֵם, כִּי אַתָּה הַטּוֹב שֶׁבְּרַחֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 53.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 8 - 9.

24

סִוְרַת אֶן-נֹוֹר הָאֹוֹר

סורה זו נקראת «אֶן-נֹוֹר, הָאֹוֹר», משום שהשם «אֶן-נֹוֹר, הָאֹוֹר» נזכר בה שבע פעמים בפסוק 35. מדובר בסורה זו על המקור של האור הקדוש, האור של אללה שהוא בעצם האור של השמים והארץ. נוסף לזה, הסורה מדברת על האשמת הכזב נגד עאאִישה, אשתו של הנביא, ודינם של אלה שמוציאים דיבתם של נשים חפות מפשע. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חֶשֶׁר 59, ופסוקיה ששים וארבעה. קיבלה את שמה «הָאֹוֹר» מפסוק שלושים וחמישה.

סורת אנ-נור 24

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. זו סורה אשר הורדנו משמים, וזוינו עליכם לבצע את פקדוניה, ובה הורדנו אותות בהירים, למען תזכרו.
2. את האשה הזונה והאיש הזונה, הלכו כל אחד מהם מאה מלקות, ואל תהיה בלבכם חמלה עליהם שלא לבצע את חק אללה, אם מאמינים אתם באללה וביום האחרון. בנוכחותם של קהל מאמינים.
3. איש זונה לא ישא לאשה בלתי אם זונה או פגנית, ואשה זונה לא תנשא בלתי אם לאיש זונה או לפגני. ואסור הוא למאמינים.
4. המוציאים דבה על נשים צנועות ואינם מוכיחים דבתם בארבעה עדים, יענשו בשמונים מלקות, ויהיו פסולים לעדות לעולם, כי משחתים הם.
5. בלעדי אלה אשר חזרו בתשובה לאחר מכן, ועשו את הטוב, כי אללה סולח ורחום.
6. הבועלים המאשימים את נשותיהם בבגידה בהם, ואין להם עדים מלבד עצמם. העדות של אחד מהם היא שישבע באללה ארבע פעמים כי הוא צודק,
7. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליו אם הוא משקר,
8. למען לסלק הענש מעליה, תשבע באללה ארבע פעמים כי הוא משקר,
9. והשבועה החמישית כי קללת אללה תחול עליה אם הוא מדבר אמת.
10. לולא חסדו של אללה וברכתו שהעניק לכם (היייתם נענשים). אללה מקבל חוזרים בתשובה ורחם.

קטע 2

11. אלה אשר הוציאו את הכזב (על עאאישא, אשתו של הנביא) הם קבוצה קטנה מביניכם. אל תחשבו כי הדבר הזה רע לכם, כי רק לטוב לכם הוא. לכל אחד מהם דיו מה שעשה מן החטא. האשם העקרי צפוי לענש חמור.¹

1. הכונה היא לעבד-אללה אבן אבי סלול, הראש של הצבועים במדינה, אשר חתר נגד הנביא, וניסה לגרום לו בעיות כל הזמן.

12. הלא כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, חֲשַׁבּוּ הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת טוֹב בְּלִבָּם (עַל אַחֵיהֶם), וְאָמְרוּ, כָּזָב גָּלוּי הוּא זֶה!
13. לָמָּה לֹא הִבִּיאוּ (מוֹצִיאֵי הַכֶּזֶב) אַרְבָּעָה עֲדִים עַל הַדְּבָר הַזֶּה? כִּיֹּן שֶׁלֹא הִבִּיאוּ עֲדִים, מִשְׁקָרִים הֵם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ.
14. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִיָּה פּוֹגֵעַ בָּכֶם עֲנֹשׁ עֲצוֹם בְּגִלָּל עֲלִילָתְכֶם,
15. הִנֵּה קִבְּלֶתֶם אוֹתוֹ אִישׁ מִלְשׁוֹן רַעְהוּ, וְאַמְרָתֶם בְּפִיֹּתֵיכֶם אֶת אֲשֶׁר לֹא הִיָּתָה לָכֶם כֹּל יָדִיעָה. אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם כִּי עֲנִין קָל הוּא, אֲךָ בְּעֵינֵי אֱלֹהָ הוּא עֲצוֹם.
16. וּמִדּוּעַ, לֹא אַמְרָתֶם כְּאֶשֶׁר שְׁמַעְתֶּם עַל כָּד, אֲסוּר לָנוּ אֶפְלוּ לְדַבֵּר עַל זֶה. יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ! זוֹהִי עֲלִילַת שָׁוְא עֲצוּמָה.
17. אֱלֹהָ מִזְהִיר אֶתְכֶם לְבַל תַּחֲזְרוּ עַל מַעֲשֵׂה כָזָה לְעוֹלָם, אִם מַאֲמִינִים אַתֶּם.
18. וְהוּא מִבְּהִיר לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
19. אֱלֹהָ הַמְּשִׁתּוֹקְקִים כִּי שְׁמוּעַת הַתּוֹעֵבָה תִּתְפַּשֵּׁט בֵּין הַמַּאֲמִינִים, לָהֶם צָפוּי עֲנֹשׁ מְכֻאֵיב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שְּׂאִינְקֶם יוֹדְעִים.
20. לוֹיֵא חֶסֶד אֱלֹהָ עֲלֵיכֶם וְרַחֲמָיו (הַיִּיתֶם נֶעֱנָשִׁים), כִּי אֱלֹהָ הוּא חַנוּן וְרַחוּם.

קטע 3

21. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּלְכוּ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן. כִּי כָל הַהוֹלָךְ בְּעַקְבוֹת הַשָּׁטָן, הִנֵּה מִצְוָה הוּא עַל תּוֹעֵבָה וּמַעֲשִׂים רָאוּיִים לְגִנָּאִי. לוֹיֵא חֶסְדֵי אֱלֹהָ וְרַחֲמָיו עֲלֵיכֶם לֹא הִיָּה אִף אֶחָד מִכֶּם נִשְׁאָר טְהוֹר, אוֹלָם אֱלֹהָ מִטְהַר אֶת מִי שִׁירְצָה. וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיוֹדֵעַ.
22. וְלֹא יִשְׁבְּעוּ בְּעֲלֵי הַנְּדִיבוֹת וְהָאֲמָצְעִים הָרַבִּים (מִבֵּין הַמַּאֲמִינִים),¹ לְהַפְסִיק בְּמַתָּן עֲזָרָה לְקְרוֹבֵי הַמְּשַׁפָּחָה, וּלְנִזְקָקִים, וְלַמְהַגְרִים, לְמַעַן אֱלֹהָ. כִּי מוּטָב לִשְׁכַּח וְלִסְלַח לָהֶם. הֵאֵם אֵין אַתֶּם רוֹצִים, שְׂאֱלֹלָה יִסְלַח לָכֶם? כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרַחוּם.

1. המדובר באבו-בכר הצדיק, אביה של עאאִישָה, אשר נשבע להפסיק לתמוך בקרוב משפחה עני בשם מסטח, אשר היה בין מפציצי הכוזב על בתו עאאִישָה. אבו-בכר נשמע לאללה והמשיך לתמוך במסטח.

23. המוציאם דבֿה על נָשִׁים טְהוֹרוֹת, תְּמִימוֹת, וּמַאֲמִינוֹת, יִקְלְלוּ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲנֵשׁוּ עֲנֵשׁ עֲצוֹם,
24. בְּיוֹם שְׁלֹשׁוֹנִיתֵיהֶם, יְדִיָּהֶם, וְרַגְלֵיהֶם לַעֲיֹדוֹ עַל אֲשֶׁר (אָמְרוּ) וַעֲשׂוּ,
25. בְּיוֹם הַהוּא יִמְלֹא לָהֶם אֱלֹהָ בְּאֵמֶת אֶת הַמַּגִּיעַ לָהֶם, וְאֵז יִדְעוּ כִּי אֱלֹהָ
הוּא הָאֵמֶת הַגְּלוּיָהּ.
26. נָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת תִּנְשָׂאנָה רַק לַאֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים, וְאָנָשִׁים מְשַׁחֲתִים יִנְשָׂאוּ
רַק לְנָשִׁים מְשַׁחֲתוֹת. וְהַטּוֹבוֹת לְטוֹבִים, וְהַטּוֹבִים לְטוֹבוֹת. אֵלֶּה נִקְיִים
מִמָּה שֶׁיִּדְבְּרוּ עֲלֵיהֶם, לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּיַד נְדִיבָה (בְּגֹן עֲדָן).¹

קטע 4

27. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אַל תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים זוֹלָת בְּתִיכֶם לִפְנֵי שְׂתַקְבְּלוּ רְשׁוֹת,
וְתִדְרָשׁוּ בְּשָׁלוֹם תּוֹשְׁבֵיהֶם, זֶה טוֹב יוֹתֵר לָכֶם לִמְעַן תִּזְכְּרוּ.
28. וְאִם לֹא תִמְצְאוּ בָהֶם אִישׁ, אַל תִּכְנָסוּ אֲלֵיהֶם עַד אֲשֶׁר יִתֵּר לָכֶם. וְאִם
יֵאמֶר לָכֶם לַחֲזֹר, עֲשׂוּ כֵן, זֶה מוֹסְרִי וְטוֹב יוֹתֵר לָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת
מַעֲשֵׂיכֶם.
29. אֲבָל לֹא יִחָשֵׁב לָכֶם לַחֲטֹא אִם תִּכְנָסוּ אֶל בָּתִּים בְּלִתי מִיֹּשְׁבִים, שְׂאֵתֶם
שׁוֹמְרִים רְכוּשׁ שְׁלָכֶם, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּגְלוּ וּמַה שֶׁתִּסְתִּירוּ.
30. אָמֵר לַמַּאֲמִינִים שֶׁיִּשְׁפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם, וַיִּשְׁמְרוּ עֲרוֹתָם, מִשּׁוּם שֶׁזֶּה יוֹתֵר
טְהוֹר לָהֶם, כִּי אֱלֹהָ בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיהֶם.
31. אָמֵר לַמַּאֲמִינוֹת שֶׁתִּשְׁפֹּלְנָה אֶת עֵינֵיהֶן, וְתִשְׁמֹרְנָה עֲרוֹתָן, וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה
אֶת קְשׁוּטֵיהֶן מִלְּבַד הַנִּגְלָה מֵהֶם, וְתַעֲטֹפְנָה אֶת חֲזוֹתֵיהֶן בְּצַעֲפִיָּהֶן.
וְלֹא תִחַשְׁפְּנָה אֶת קְשׁוּטֵיהֶן אֶלָּא בְּפָנֶי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹתֵיהֶן, אוֹ אֲבוֹת
בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ בְּנֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי בְּעֲלֵיהֶן, אוֹ אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי אֲחֵיהֶן, אוֹ בְּנֵי
אֲחִיוֹתֵיהֶן, אוֹ נְשׁוֹתֵיהֶן (הַמְּסֻלָּמוֹת), אוֹ שְׁפָחוֹתֵיהֶן, אוֹ עַבְדֵּיהֶן
(הַזִּקְנִים) הַמְּחַסְרִים כּוֹחַ גְּבָרָא, אוֹ יְלָדִים שְׂאֵינִם מִבְּחִינִים בְּעֵינֵי
מִין, וְאֵל לָהֶן לַחֲבֹט בְּרַגְלֵיהֶן עַל הָאֲדָמָה לִמְעַן יוֹדַע מַה שֶׁהֵן מְסִתִּירוֹת
מִקְשׁוּטֵיהֶן. חֲזְרוּ בְּלָכֶם בְּתִשׁוּבָה אֶל אֱלֹהָ, אֵתֶם הַמַּאֲמִינִים, לִמְעַן
תִּהְיוּ מְצֻלָּחִים.
32. הִשְׂיֵאוּ אֶת הַבְּלָתִי נְשׂוֹאִים מִכֶּם, וְאֵת הַיִּשְׂרִים מִבֵּין עַבְדֵיכֶם
וְשְׁפָחוֹתֵיכֶם.² אִם עֲנִיִּים הֵם, יַעֲשִׂירֵם אֱלֹהָ מִחֶסְדּוֹ. כִּי אֱלֹהָ רַב-חֶסֶד
וְיוֹדֵעַ.

1. ר' סורת אל-חג' 22 : 50.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 25.

33. אֵלֶּה מִכֶּם אֲשֶׁר אֵין לָהֶם כָּל אֲמָצְעִים לְהִנָּשֵׂא, עֲלֵיהֶם לִכְבֹּשׁ אֶת יֶצְרָם
עַד שְׁיַעֲנִיק לָהֶם אֶלְלָה בְּחִסְדּוֹ אֲמָצְעִים. הָעֶבְדִּים אֲשֶׁר בְּבַעֲלוּתְכֶם, אִם
יִרְצוּ לְשַׁחֲרֹת אֶת עַצְמָם, כִּתְּבוּ לָהֶם אֶת תְּנָאֵי הַשְּׁחָרֹר, אִם יוֹדְעִים
אֲתֶם כִּי הֵם יִשְׂרָאֵל. הַעֲנִיקוּ לָהֶם מֵהוֹן אֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם. אֵל תֵּאֲלָצוּ
שִׁפְחוּתֵיכֶם לְזָנוֹת, אִם יִרְצוּ לְהִשָּׂאֵר צְנוּעוֹת, בְּבִקְשְׁכֶם שָׂכָר הָעוֹלָם הַזֶּה.
אֲדָּא אִם הוּא הִכְרָחוּ לַעֲסֹק בְּזָנוּת, אֶלְלָה יִסְלַח לָהֶן (וְלֹא לֵאדֹוֹנֵיהֶן) אֲשֶׁר
כָּפוּ עֲלֵיהֶן אֶת הַזָּנוּת, כִּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.
34. אֲכֹן הוֹרְדְנִי לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וּבְהֶם לָקַח מֵאֵלֶּה שִׁקְדָּמוֹ
לָכֶם וְהִזְהַרָה לִירְאִים.¹

קטע 5

35. אֶלְלָה הוּא הָאוֹר שֶׁל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אוֹרוֹ נִמְשַׁל לְגִמְחָה² אֲשֶׁר בָּהּ
מְנוּרָה, הַמְנוּרָה בְּתוֹךְ כָּלִי זְכוּכִית, וְהַזְכוּכִית כְּכוֹכֵב מְזֹהִיר, וְדוֹלָקֶת
בְּשִׁמּוֹן עַץ הַזֵּית הַמְבֻרָךְ, הָעֵץ אֵינוֹ נוֹטָה מִזְרָחָה וְלֹא מַעֲרָבָה. הִנֵּה שִׁמּוֹן
נָאִיר וְלוֹ לֹא תִגַּע בּוֹ אֵשׁ. אוֹר עַל אוֹר. יִנְחָה אֶלְלָה אֶל אוֹרוֹ אֶת מִי
שְׁיִרְצָה, וְכֵן אֶלְלָה מִמְשִׁיל מְשָׁלִים לִבְנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹדֵעַ כָּל.
36. (הַנְּחִית בְּנֵי אָדָם אֶל הָאוֹר שֶׁל אֶלְלָה הִיא) בְּבִתִּים אֲשֶׁר נָתַן אֶלְלָה
לְהַקִּים וְלִהְיוֹת בָּהֶם אֶת שְׁמוֹ, וְשֵׁם יִשְׁבְּחוּהוּ בְּבִקְרָה וּבְעֶרֶב,³
37. אֲנָשִׁים אֲשֶׁר מִסְחָר וּמִמְכָּר אֵינֶם מְסִיחִים דְּעֵתָם מִלְּהִזְכִּיר אֶת שֵׁם
אֶלְלָה, וּמִלְקִים אֶת הַתְּפִלָּה, וּמִלְשָׁלִם זְכָאֵת.⁴ וְחֹרְדִּים הֵם מִפְּנֵי הַיּוֹם
(יּוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר יִתְהַפְּכוּ בּוֹ הַלְּבָבוֹת וְהַעֲיִנִּים (מִפְּחַד),⁵
38. לְמַעַן יִגְמַל לָהֶם אֶלְלָה עַל כָּל הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְיוֹסִיף לָהֶם מִחְסָדּוֹ.
אֶלְלָה יִפְרֹגֵם אֶת מִי שְׁיִרְצָה בְּלֹא חֶשְׁבוֹן.⁶
39. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מַעֲשֵׂיהֶם כְּמִרְאֵה תַעֲתוּעִים בְּמִדְבָּר, יִחְשְׁבֵנוּ הַצִּמָּא
לַמֵּים, וְאוֹלָם בְּהִגְיעוֹ אֵלָיו, לֹא יִמְצְאוּהוּ מְאוּמָה, אֲמָנָם הוּא יִמְצָא (בַּיּוֹם
הַדִּין) אֶלְלָה אֲצִלוֹ, וְיִשְׁלֹם לוֹ אֶת מְלוֹא חֶשְׁבוֹנוֹ, כִּי אֶלְלָה מְהִיר חֶשְׁבוֹן.

1. ר' סורת אז-זוח'רופ 43 : 56.

2. גומחה = שקע בקיר לשים בו מנורה.

3. ר' סורת אל-אעראף 29 : 7, ופי' 31 ; וסורת אל-גין 72 : 18.

4. ר' סורת אל-גיומעה 62 : 9 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 9.

5. ר' סורת אבראהים 14 : 42 ; סורת ע'אפר 40 : 18 ; וסורת אל-אנסאן 76 : 8 - 12.

6. ר' סורת אל-בקהר 2 : 245, ופי' 261 ; סורת אנ-נסאי' 4 : 40 ; סורת אל-אנעאם 6 : 160 ; סורת את-

תובה 9 : 121 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 7.

40. או כחשקה בים מאוד עמק אשר הגלים מעליו גבוהים, גל מעליו גל, ומעליהם עננים, שכבות מחשכים זו על גבי זו, אשר אם יושיט אדם את ידו לא יוכל לראותה. ומי שלא יתן לו אלה אור, אין לו כל אור.

קטע 6

41. האם לא תראה כי אלה ישבחו אותו כל שוכני השמים והארץ וגם הצפורים פורשי הכנף, וכל אחד יודע את תפלתו ותשבחתו? אלה יודע את כל אשר יעשו.¹
42. לאלה מלכות השמים והארץ, ואל אלה ישוב הכל (ביום הדין).
43. האם לא תראה כי אלה יוליד עננים, אחרי כן יחברם יחד, ויעשה אותם ערמה, והנה תראה את הגשם יוצא ממנה, ויוריד מן השמים מתוך הררי הענן בדרך, ומשקה בו את מי שירצה, או מונע אותו ממי שירצה, כמעט יחטוף נהה ברכו את הראות.
44. יהפוך אלה את הלילה ואת היום. אכן בזה לקח לאנשי ראות.²
45. ואלה ברא כל חיה רומשת מן המים. יש בהם הזוחלים על גחונם, ומהן הולך על שתי רגלים, ומהן הולך על ארבע רגלים, כי אלה בורא מה שהוא רוצה. כי אלה הכל יכל.
46. אנחנו הורדנו (בקוראן) אותות ברורים מן השמים, ואלה ידריך את מי שירצה בדרך הישר (האסלאם).
47. יש (הצבועים) האומרים, אנחנו מאמינים באלה ובשליח (מוחמד) ואנחנו מציתים להם, ואולם אחר כך סוטה חלק מהם משום שאין הם מאמינים.
48. כאשר קוראים להם לפנות אל אלה ושליחו (מוחמד) לשפט ביניהם, גם אז סוטה חלק מהם,
49. אך לו היה הצדק אתם, הם באים באלו בהכנעה אל השליח,
50. האם יש מחלה בלבבותיהם, או הטילו ספק, או פחדו פן אלה ושליחו יעשקו אותם? הם עצמם חוטאים.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 44.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 190.

קטע 7

51. ואולם אם המאמינים נקראים אל אלה ושלחו לשפט ביניהם, עליהם לאמר, שמענו ועשינו. ואכן אלה הם המצליחים.
52. ואשר ישמע לאלה ולשלחו וחושש מפני אלה וירא אותו, אלה הם הזוכים.
53. הם (הצובעים) נשבעו לד (הנביא) שבועת אמונים חזקה בשם אלה, כי אם תצוה עליהם, יצאו (אתך למלחמה באויב). אמר, אל תשבעו, הציות שלכם כבר ידוע (רק בלשון), כי אלה בקיא במעשיכם.¹
54. אמר, צייתו לאלה וצייתו לשליח (מוחמד), ואם תסטו, הרי הוא אחראי רק למה שהוטל עליו (להזמין אתכם להאמין באלה), ואתם אחראים למה שהוטל עליכם (לציית לו ולהאמין). אולם אם תצייתו לו תהיו מדרכים. כי על השליח הוטל רק להודיע לכם ברורות.
55. אלה הבטיח את אלה שהאמינו ועשו את הטוב מכס, שהם ישלחו בארץ באשר שלטו בה אלה שקדמו להם. ויבסס להם את הדת (אסלאם) שבחר בשבילם, ויעניק להם בטחון במקום פחד. יעבדו אותי, ולא ישתפו לי דבר. ומי שקבר אחרי כן, אלה הם המשתתפים.
56. קימו את התפלה, ושלמו את הזכאת, וצייתו לשליח למען תרחמו.
57. אל תחשב כי הכופרים יכולים לעמוד מול אלה בארץ, אדרבה, מעונם הקבוע יהיה גיהנם, שם יהיה סופם הרע.

קטע 8

58. הוי המאמינים! על אלה שבבעלותכם מהעבדים ועל הילדים שלא בגרו לבקש רשות להכנס אליכם שלוש פעמים (לחדרכם הפרטיים): לפני תפלת השחר, בשעת הצהרים בהסירכם את בגדיכם לשעת המנוחה, ולאחר תפלת הלילה. בשלשת זמנים אלה שבהם אינכם לבושים. אך אין בזה חטא אם יכנסו אליכם בלי בקשת רשות בשעות אחרות. ותכנסו זה אל זה. כך יבהיר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.
59. על התינוקות אשר בגרו לבקש רשות באשר עשו המבגרים מלפניהם. כך יבאר לכם אלה את אותותיו, ואלה יודע וחכם.

60. ובאָשר לְנָשִׁים זְקֻנוֹת וְאֲשֶׁר תֵּאָוְתוּן לְמִשְׁכָּב חֻלָּה, אִין עֲלִיהֶן חֲטָא אִם יִסִּירוּ אֶת בְּגִדֵיהֶן מִבְּלִי לְהַבְלִיט אֶת קִשּׁוּטֵיהֶן, וְאוֹלָם כָּכָל שְׂיִצְנִיעוּ לָכֶת כֵּן יִיטֵב לָהֶן, וְאַלְלָה שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.

61. אִין עֲבֵרָה עַל הָעוֹר, וְעַל הַפֶּסֶחַ, וְעַל הַחוּלָה, וְאַף לֹא עֲלִיכֶם אַתֶּם, כִּי תֵאָכְלוּ מִבְּתִיכֶם אוֹ מִבְּתֵי אֲבוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אֲמוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי אַחֵיוֹתֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי דוֹדֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵב), אוֹ מִבְּתֵי דוֹדוֹתֵיכֶם (מִצַּד הָאֵם), אוֹ בְּבָתִּים אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הִפְקְדוּ בִידֵיכֶם, אוֹ מִבְּתֵי יְדִידֵיכֶם. אִין עֲבֵרָה עֲלִיכֶם בֵּין אִם תֵּאָכְלוּ יַחְדָּו אוֹ לְבַד. אַף בְּהַכְנָסְכֶם לְבָתִּים (מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ לְשָׁלוֹם אֶת הַתּוֹשְׁבִים),¹ אֲמַנְם אִם תִּכְנְסוּ לְבָתִּים בְּלֹתִי מִיֹּשְׁבִים בָּרְכוּ אֶת עֲצָמְכֶם,² שְׁאַלְתִּי שְׁלוֹם מֵאֵת אֱלֹהָ, מִבְּרַכַּת וְטוֹבָה. כְּזֹאת יִבְאָר לָכֶם אֱלֹהָ אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

62. אַכּוּ הַמֵּאֲמִינִים הֵם אֵלָה אֲשֶׁר הֵאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ, הַמְשַׁתְּתִּפִּים אֹתוֹ בְּאַסְפָּה בְּעֶנְיֵן צְבוּרִי, לֹא יִלְכוּ בְּלִי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ רְשָׁיוֹן. אַכּוּ אֵלָה אֲשֶׁר יִבְקָשׁוּ מֵאַתֶּד רְשָׁיוֹן אֵלָה הֵם אֲשֶׁר יֵאֱמִינוּ בְּאַלְלָה וּבִשְׁלִיחוֹ. אִם יִבְקָשׁוּ רְשׁוֹת מִמֶּדָּ (הַשְּׁלִיחַ מוֹחֲמֵד) לָלֶכֶת לְכָל עֶנְיֵן הַנוֹגֵעַ לָהֶם, הַרְשָׁה לְאֲשֶׁר תִּרְצֶה, וּבִקָּשׁ לְמַעַנֵם אֶת סְלִיחַת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹ.

63. אַל תִּקְרְאוּ אֶל הַשְּׁלִיחַ כְּשֵׁם שְׁאֵתֶם קוֹרְאִים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִי מִכֶּם מִתְנַגֵּב לְצֹאת בְּסִטֶּר בְּלִי רְשׁוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׁלִיחַ. יִזְהָרוּ הַמִּתְנַגְּדִים לְדַבְּרוֹ פֶּן יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן קִשָּׁה, אוֹ יַפְגֹּעַ בָּהֶם עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

64. אַכּוּ לְאַלְלָה כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וּבְאָרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ אֶת מַצְבְּכֶם וְאֶת הַיּוֹם שְׁבוּ יוֹחֲזְרוּ הַבְּרִיּוֹת אֵלָיו, וְאֵז יוֹדִיעַ לָהֶם מַה צְפוּי לָהֶם בְּעַד מַעֲשֵׂיהֶם. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

1. באומרכם : אס-סלאמו עליכום : שלום עליכם.

2. באומרכם : שלום עלינו ועל עבדי אללה הטובים.

25

סורת אל-פוךקאן

הקוראן (המבחין בין אמת ושקר)

סורה זו נקראת «אַל-פוךקאן» משום ששם זה מופיע בפתיחתה. «אַל-פוךקאן» אחד מתיאורי הקוראן, המבחין בין אמת ושקר. השם הזה «אַל-פוךקאן» נזכר בקוראן שש פעמים: סורת אל-בקה 2: 53, ופ' 185; סורת אאל עמראן 3: 4; סורת אל-אנפאל 8: 41; וסורת אל-אנביא' 21: 48.

הורדה במכה אחרי סורת יא. סין 36. ופסוקיה שבעים ושבעה. קיבלה את שמה «אַל-פוךקאן», הקוראן המבחין בין אמת ושקר» מפסוק אחד.

סורת אל-פורקאן 25

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. וַתִּבְרָךְ (אֱלֹהֵה) אֲשֶׁר הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַפּוֹרְקָאן (הַקּוֹרְאָן הַמַּבְחִין בֵּין אֱמֶת וְשָׁקֶר) אֶל עַבְדּוֹ (מוֹחַמַד)¹ לְמַעַן יִהְיֶה מְזַהֵר לְשׁוֹכְנֵי הָעוֹלָמִים, אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ,² וְלֹא הוֹלִיד וְלֹד, וְאֵין לוֹ שִׁתְף בַּמְלוּכָה,³ וַיִּבְרָא כָּל דָּבָר וְהַשְׁלִים אוֹתוֹ לְפִי מִדָּה מְדִיקֶת.
2. וַיִּקְחוּ (הַפְּגָנִיִּים) לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ אֱלִים אֲחֵרִים, לֹא יִבְרָאוּ דָּבָר, וְהֵם עַצְמָם נִבְרָאוּ,⁴ שְׁאֵין בְּכוֹחָם לְהַרְע אוֹ לְהוֹעִיל אֶפְלוּ לַעֲצָמָם. וְלֹא יִשְׁלְטוּ בַּמְּוֹת וְלֹא בַּחַיִּים, וְאֵינֶם יְכוֹלִים לְהַחְיֹת מֵתִים.⁵
3. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא שָׁקֶר שֶׁבָּדָה אוֹתוֹ בַּעֲזֶרֶת אֲנָשִׁים אֲחֵרִים.⁶ וְהֵם כִּפְרוּ וַיָּבֹדוּ שָׁקֶר.
4. וְהֵם אָמְרוּ, אֵין (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא לִקְט אַגָּדוֹת קַדְמוֹנִיּוֹת שֶׁהוּא רָשָׁם מִפִּי מִיִּשְׁהוּ אֲשֶׁר הִכְתִּיב לוֹ אוֹתוֹ, בִּקְר וְעָרַב.
5. אָמַר, הוֹרִיד אוֹתוֹ מִן הַשָּׁמַיִם הַיּוֹדֵעַ אֶת סוּדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא סוֹלֵחַ וְרוֹחוּם.
6. אָמְרוּ, מַה לוֹ לְשַׁלִּיחַ זֶה יֹאכַל הַמֵּאֲכָל וַיִּתְּהִלֵּךְ בַּשָּׁנוּקִים (כִּשְׂאֵר בְּנֵי הָאָדָם)? לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹו מִלְּאָד מִן הַשָּׁמַיִם לְהִיּוֹת מְזַהֵר אֹתוֹ?
7. אוֹ יִשְׁלַךְ אֱלֹו אוֹצֵר (מִן הַשָּׁמַיִם),⁷ אוֹ יִהְיֶה לוֹ גֵּן אֲשֶׁר יֹאכַל מִמֶּנּוּ?⁸ אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אַתֶּם הוֹלְכִים אַחֲרֵי אִישׁ מִכְשָׁף.⁹

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ; סורת אל-גין 72 : 19 ; וסורת פוצלת 41 : 42 .

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 158 .

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 111 .

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 20 .

5. ר' סורת לוקמאן 31 : 28 ; סורת אל-קמר 54 : 50 ; סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אצ-צאפאת

19 : 37 ; וסורת יא. סין 36 : 53 .

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 - 105 .

7. ר' סורת הוד 11 : 12 .

8. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 91 .

9. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 47, ופי' 101 .

9. רֵאָה לְמָה הֵם מַדְמִים אוֹתָךְ, כִּי תַעֲוֶה וְלֹא יוֹכְלוּ לְמַצֵּא אֶת הַשְּׂבִיל הַיָּשָׁר.¹

קטע 2

10. יִתְבָּרַךְ (אֱלֹהִים) אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה יִתֵּן לָךְ טוֹב מְזֵה, גְּנוֹת שְׂמֵת חֲתָן זֹרְמִים נְהִירוֹת, וְגַם אֲרֻמוֹנוֹת יַעֲשֶׂה לָךְ.

11. וְאוֹלָם הֵם (הַכּוֹפְרִים) כִּחְשׁוּ בְּשַׁעַת הַדִּין, וְלִמְכֹּחִישׁ אֶת שַׁעַת הַדִּין הוֹעֲדִנוּ אִשׁ בּוֹעֲרֶת.

12. בְּרִאוּתָהּ אוֹתָם מִמְּקוֹם רְחוֹק יִשְׁמְעוּ אֶת נְהִמַת זַעֲמָה וְנִשְׁפִּיפָתָהּ,

13. וְכֹאֲשֶׁר יִשְׁלְכוּ כְּבוֹלִים אֶל מְקוֹם דְּחוּק וְצָר בְּגִיהֶלֶם,² וְשָׁם יָקוּוּ לַעֲצָמָם אֶת הַמּוֹת (כְּדִי שְׁיִהְיֶה קֶץ לַיִּסּוּרִים).

14. אִזּוּ נֹאמַר לָהֶם, אֵל תִּבְקָשׁוּ הַיּוֹם לְמוֹת פַּעַם אַחַת אֲלֵא הִרְבֵּה פַעֲמִים.

15. אָמַר לָהֶם, הָאֵם מְקוֹם זֶה טוֹב יוֹתֵר, אוּן גַּן עֵדֶן אֲשֶׁר הִבְטַח לִירָאִים! הוּא יִהְיֶה לָהֶם לְגִמּוּל וּמִשְׁכָּן לְעוֹלָמִים,

16. וְשָׁם יִנָּתֶן לָהֶם כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ לְנַצַּח. זֹו הִבְטַחַת רַבּוֹנְךָ שֶׁהוּא הִבְטִיחַ.

17. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסֹף אוֹתָם וְאֵת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר עָבְדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים, יִיאֹמַר, תֵּאֲתֶם הַתַּעֲיִיתֶם עַבְדֵי אֱלֹהִים, אוּן הֵם תַּעֲוֶה מִן הַדֶּרֶךְ?³

18. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הַשִּׁבְחָ! אֵין לָנוּ סִמְכוֹת לְקַחַת לָנוּ מִגְנִים מִבְּלַעֲדֶיךָ. אוֹלָם אַתָּה נָתַתָּ לָאֱלֹהִים (הַכּוֹפְרִים) וְלַאֲבוֹתֵיהֶם לַחֲיוֹת חַיֵּי רוּחָה עַד אֲשֶׁר שָׁכְחוּ לִזְכֹּר אוֹתָךְ, כִּי אֲבוּדִים הָיוּ.⁴

19. הָרִי הֵם (הָאֱלִילִים שֶׁעָבְדָתָם) כִּחְשׁוּ אֶת דְּבָרֵיכֶם, וְאֵינְכֶם יְכוֹלִים לִמְנַע אֶת עֲנִשְׁכֶּם וְלֹא לַעֲזֹר לַעֲצָמְכֶם בְּמֵאוּמָהּ. וְכָל חוּטֵא מִכֶּם, נָתַן לוֹ לְחוּשׁ עֲנֵשׁ עָצוּם.

20. וְלֹא שָׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ מִן הַשְּׁלִיחִים אֶלֵּא הָיוּ אוֹיְכִלִים הַמַּאֲכֵל וּמְהַלְכִים בְּשׁוֹקִים. כִּךְ אֲנַחְנוּ מַעֲמִידִים אֶתְכֶם בְּנִסְיוֹן לְרִאוֹת אִם תִּהְיוּ בְּעָלֵי סִבְלָנוֹת, כִּי רַבּוֹנְךָ רוּאָה.⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 48.

2. ר' סורת אבראהים 14 : 49; וסורת צאד 38 : 38.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 116.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 44.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124; סורת יוסוף 12 : 109; וסורת אל-אנביא' 21 : 8.

חלק 19

קטע 3

21. אֵלֶּה (עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר אֵינִם מַצְפִּים לְפָגִישָׁתָנוּ אוֹמְרִים, לוֹ הוֹרְדוּ אֵלֵינוּ הַמְּלָאכִים מִן הַשָּׁמַיִם, אוֹ נִרְאָה אֶת רְבוּנֵנוּ? ¹ אָכֵן הִתְנַשָּׂאוּ בְּנַפְשָׁם, וְהֵם עָבְרוּ כָּל גְּבוּל בִּיהִירוֹתָם.
22. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הַמְּלָאכִים, לֹא יִהְיֶה יוֹם בְּשׁוּרָה טוֹבָה לַחוֹטְאִים, כִּי הַמְּלָאכִים יֹאמְרוּ לָהֶם, אֵלֶּה אֲסָר עֲלֵיכֶם לְהַכְנִס לָנוּ עֵדוֹ.
23. אִזּוֹ נִכְנָה אֵל כָּל מַעֲשֵׂה אֲשֶׁר עָשׂוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ אַבְק פּוֹרַח. ²
24. אוֹלֵם בְּעֵלֵי גֹן עֵדוֹ יִמְצְאוּ בְּיוֹם הַהוּא מַעוֹן וּמִקוֹם מְנוּחָה טוֹב בְּיוֹתֵר. ³
25. וּבְיוֹם שָׁבוּ יִבְקְעוּ הַשָּׁמַיִם עִם הָעֲנָנִים וְהַמְּלָאכִים יִרְדּוּ,
26. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלֵטוֹן הָאֱמִתִּי לְרַחֲמֹן, וְיִהְיֶה זֶה יוֹם מִצּוּקָה לְכוֹפְרִים. ⁴
27. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁדּוּ הַכוֹפֵר אֶת כַּפּוֹת יָדָיו וַיֹּאמֶר, לוֹ רַק הִלַּכְתִּי בְּדַרְכּוֹ שֶׁל הַשָּׁלִיחַ,
28. אוֹי לִי! לוֹ רַק לֹא לִקְחָתִי אֶת פְּלוֹנִי (הַכוֹפֵר) לְיָדִיד לִי, ⁵
29. הוּא הִתְעַנִּי מִן הַקּוֹרְאָן שֶׁבֵּא אֵלַי. מֵאִזּוֹ וּמִתְמִיד הַפְּקִיר הַשָּׁטָן אֶת הָאָדָם.
30. אָמַר הַשָּׁלִיחַ (מוֹחֲמַד), רְבוּנִי! בְּנִי עָמִי נָטְשׁוּ אֶת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה. ⁶
31. כִּךְ הִקְמֵנוּ לְכָל נְבִיא לְפָנָיִךְ אוֹיֵב מִבֵּין פּוֹשְׁעֵי בְּנֵי עַמּוֹ, אוֹלֵם רְבוּנְךָ דִּין לְךָ כְּמִדְרִיךְ וְתוֹמֵד.
32. אָמְרוּ הַכוֹפְרִים, לָמָּה לֹא הוֹרֵד אֱלֹוֵי הַקּוֹרְאָן מִן הַשָּׁמַיִם בֵּבֶת אַחַת? הוֹרְדֵנוּ אוֹתוֹ כִּךְ בְּהַדְרָגָה לְמַעַן נַחֲזֵק אֶת לְבָדְךָ. וְעַשִּׂינוּ אוֹתוֹ בְּרוּר וְנִקְרָאֵהוּ מֶלֶךְ בְּמַלְכָּה. ⁷
33. עַל כָּל טַעֲנָה אֲשֶׁר הַכוֹפְרִים יִבְיִאוּ לְךָ, נְבִיא לְךָ בְּאוֹרֵי אֶמֶת מְפַרְשִׁים הֵיטֵב.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 124 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

2. ר' סורת אל-בקה 2 : 264 ; וסורת אבראהים 14 : 18.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 103.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 16 ; וסורת אל-מודת' 74 : 9 - 10.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 66 - 68.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112 ; וסורת פוצלת 41 : 26.

7. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 106.

34. אֵךְ הַכּוֹפְרִים יִגְרְרוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הַגִּיהֶנֶם, הֵם הָרָעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים, וְהֵם הַתּוֹעִים בְּיוֹתֵר מִכָּל בְּנֵי הָאָדָם מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.

קטע 4

35. נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), וְעָשִׂינוּ אֶת הָאֲרוֹן אַחִיו כְּעוֹזֵר לוֹ.

36. וְאַמְרָנוּ לָהֶם, לְכוּ שְׁנִיכֶם אֶל הָעָם אֲשֶׁר כָּחַשׁ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, אַחֲרֵי שֶׁהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ אוֹתָם.

37. וְאֵת בְּנֵי עָם נוֹחַ (נֹחַ) אֲשֶׁר הִתְכַּחְשׂוּ לְשָׁלִיחִים הַטֹּבְעֵנוּ אוֹתָם (בַּמַּבּוּל), וְעָשִׂינוּ אוֹתָם אוֹת לְבְנֵי אָדָם, וְהִכְנוּ עֵנֶשׁ מִכְאִיב לַכּוֹפְרִים.

38. וְאֵת בְּנֵי עָאד וּבְנֵי תִ' מוֹד וּבַעֲלִי אֶךְ-רִס¹ וְדוֹרוֹת רַבִּים בֵּינֵיהֶם,

39. לְכֻלָּם הִבָּאנוּ מְשָׁלִים (אֶסְמִכְתָּאוֹת וְהוֹכָחוֹת), וְאֵת כָּלֶם הַשְּׂמֵד הַשְּׂמֵדנוּ.

40. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) עוֹבְרִים עַל יַד הָעִיר שֶׁהִמְטִירָה הַמָּטָר הָרַע בְּיוֹתֵר², הֲלֹא רְאוּ אוֹתָהּ! אָבֵל הֵם לֹא הָאֲמִינוּ בַּתַּחֲתִית הַמֵּתִים.

41. בְּרֹאוֹת הַכּוֹפְרִים אוֹתָךְ הֵם לוֹעָגִים לָךְ, הִזָּה הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶלְהָהּ לְשָׁלִיחִי³

42. הוּא כְּמַעֲט הִתְעָה אוֹתָנוּ מֵעַל אֱלֹהֵינוּ, לוֹלֵא הִחְזָקְנוּ בָּהֶם, אֵךְ סוּפָם שִׁידְעוּ, כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ, מִי הַתּוֹעָה מִכָּל בְּדֶרֶךְ.

43. הֲרֹאִיתָ אֶת זֶה הַלּוֹקֹחַ לוֹ אֶת תַּאֲוָתוֹ לֹאֵל! הַתּוֹכֵל לִהְיוֹת אַחֲרָי לוֹ⁴?

44. הָאֵם אַתָּה סָבוֹר כִּי מִרְבִּיתָם יִשְׁמְעוּ אוֹ יִבִּינוּ? לֹא! הֵם רַק כְּבִהְמוֹת, אֲפֹלוּ תוֹעִים יוֹתֵר מִן הַדֶּרֶךְ.

קטע 5

45. הָאֵם לֹא רֹאִיתָ אֵיךְ רְבוּנְךָ פּוֹשֵׁט אֶת הַצֵּל, וְלוֹ רָצָה הָיָה מִפָּסִיק אֶת תְּנוּעָתוֹ⁵, וְאוֹלָם צִוִּינוּ אֶת הַשְּׂמֵשׁ לְהִרְאוֹתוֹ.

46. וְאַחֲרֵי כֵן אֲנַחְנוּ מוֹשְׁכִים אֶת הַצֵּל בַּחֲזָרָה אֲלֵינוּ לֹאט לֹאט.

1. ר' סורת קאף 50 : 12.

2. העיר היא סדום.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 32.

4. ר' סורת פאטר 35 : 8.

5. ר' סורת אל-קצצ 28 : 71 - 72.

47. הוא אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלִּילָה כְּלָבוּשׁ,¹ וְאֶת הַשָּׁנָה לְמִנוּחָהּ, וְעָשָׂה אֶת הַיּוֹם לְהַשְׁיֵג מַחְיָה.²
48. וְהוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת הָרוּחוֹת בְּשׁוֹרָה טוֹבָה מִלִּפְנֵי רַחֲמָיו, וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם טְהוֹרִים,
49. לְמַעַן לְהַחְיֹת בָּהֶם אֲדָמָה שֶׁהִיְתָה מֵתָה³ וּלְהַשְׁקוֹת הַמּוֹן אָדָם וּבְהֵמָה מִמָּה שֶׁבָרָאנוּ.⁴
50. וְהַפְּצָנוּ אוֹתָם (הַמַּיִם) בֵּינֵיהֶם לְמַעַן יִזְכְּרוּ, וְאוֹלַם מִרְבִּית הָאֲנָשִׁים סָרְבוּ לְהִזְכֹּר וּכְפְּרוּ.
51. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁלַחְנוּ בְּכָל עִיר מִזְהִיר,⁵
52. לָכֵן אֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים, וְהִלַּחֵם בָּהֶם מִלַּחְמָה גְּדוֹלָה (בְּעֶזְרַת הַקּוֹרְאָן הַזֶּה).⁶
53. אֲלֵלָה הוּא זֶה אֲשֶׁר עָרַבֵב אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים, הָאֶחָד שְׁמִימִיּוֹ מִתּוֹקִים וְעֶרְבִים, וְהַשְׁנִי שְׁמִימִיּוֹ מְלוּחִים וּמָרִים, וְשֵׁם מִצַּר בֵּינֵיהֶם וּמַחְסוֹם סָגוּר וּמִסְגָּר.⁷
54. וְהוּא אֲשֶׁר בָּרָא מִן הַמַּיִם אָדָם, וְנָתַן לוֹ יַחְסִי מִשְׁפָּחָה קְרוֹבִים וּרְחוּקִים, כִּי רְבוּנָדָה הַכֹּל כָּלִל.
55. וּבְכָל זֹאת עוֹבְדִים הַכּוֹפְרִים, בְּמָקוֹם אֲלֵלָה, אֱלִילִים אֲשֶׁר לֹא יוֹכְלוּ לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזְיֵק לָהֶם, וְכֵן נִלְחַם הַכּוֹפֵר נֶגֶד רְבוּנוּ.⁸
56. אוֹלַם אוֹתָדָה (מוֹחֲמַד) שְׁלַחְנוּ כְּמַבְשָׁר וּמִזְהִיר.
57. אָמַר לָהֶם, אֵינִי מִבְקָשׁ מִכֶּם שְׂכָר עַל זֶה, אֲנִי רַק עוֹזֵר לָכֶם וְלָכֵל מִי שִׁירָצָה לְמַצָּא שְׁבִיל אֶל רְבוּנוּ.⁹
58. סִמָּד עַל הַחֵי אֲשֶׁר לֹא יָמוּת (אֲלֵלָה), וְשִׁבַּח אֶת תִּהְלָתוֹ,¹⁰ כִּי הוּא הַבָּקִיא הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּחֻטְאֵי עַבְדָּיו.

1. ר' סורת אש-שמש 91 : 4.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 73.

3. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

4. ר' סורת אש-שורא 42 : 28 ; וסורת אר-רום 30 : 50.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 19, ופי' 92 ; סורת הוד 11 : 17 ; וסורת אל-אעראף 7 : 158.

6. ר' סורת את-תובה 9 : 73.

7. ר' סורת אנ-נמל 27 : 61 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 19 - 21.

8. ר' סורת יא. סין 36 : 74 - 75.

9. ר' סורת את-תכויר 81 : 28.

10. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 67 ; סורת הוד 11 : 23 ; סורת אל-חדיד 57 : 3 ; סורת אל-מולכ 57 : 6 ; וסורת אל-מוזמל 73 : 9.

59. הוא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת בְּיִנְיָהֶם בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּדְּ עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת, הוּא הַרְחֵמָן. אִם יֵשׁ לָךְ סִפְקוֹת שְׂאֵל עָלֶיךָ אֶת (הַשְּׁלִיחַ) הַבָּקִיָּה בְּגִדְלָתוֹ.
60. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, סִגְדוּ לַרְחֵמָן! הֵם אוֹמְרִים, מִי הוּא הַרְחֵמָן? הֲאֵם נִסְגָּד לְמִי שְׂאֵתָה תִצְנֶה לָנוּ? וְזֶה הוֹסִיף לְסִטְיָתָם וְהַתְּרַחֲקוּתָם מִן הָאֱמוּנָה.

קטע 6

61. יִתְבַּרַךְ מִי שֶׁשָּׂם בְּשָׁמַיִם מַעֲרָכוֹת כּוֹכָבִים עִם מְנוּחָה (הַשָּׁמֶשׁ) וְיָרַח מְאִיר.
62. וְהוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם חֲלִיפוֹת זֶה לָזֶה, לְמַעַן כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה לִזְכֹּר אוֹ לְהַכִּיר טוֹבָה.
63. עוֹבְדֵי הַרְחֵמָן הַמֵּהֲלָכִים בָּאָרֶץ בְּעַדִּינוֹת, וּבִדְבָרָם אֵתָם הַנִּבְעָרִים בְּגִסּוֹת, יֹאמְרוּ, «שָׁלוֹם»¹
64. הֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר מְבַלִּים לִילוֹתֵיהֶם מִתַּפְלָלִים אֶל רְבוּנָם בְּסִגְיָה וּבְעַמִּידָה,²
65. וְהֵם אֲשֶׁר מִתַּפְלָלִים לְרְבוּנָם, רְבוּנָנוּ! הֲרַחֵק מֵאֲתָנוּ אֶת עֲנֹשׁ גִּיהֵנָם, כִּי עֲנֹשׁוּ נִצְחִי,
66. מֶה רַע לִשְׂכֹּן וְלַחֲיוֹת בּוֹ.
67. וְכֹאֲשֶׁר הֵם תּוֹרְמִים (מַהוֹנֵם), אֵינָם מְפַזְרִים וְאֵינָם מְקַמְצִים, כִּי אִם יִשְׁמְרוּ עַל דְּרָךְ בִּינִים,³
68. וְהֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר אֵינָם קוֹרְאִים וּמִתַּפְלָלִים לְאֵל אַחֵר זולַת אֱלֹהָהּ, וְלֹא יִהְיֶה אֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר אִסַּר אֱלֹהָהּ בְּלִי צְדוּקָה, וְלֹא יִזְנוּ. וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת יָבוֹא עָלָיו עֲנֹשׁוֹ,
69. וּבַיּוֹם תַּחֲתִית הַמָּתִים יִכְפַּל עֲנֹשׁוֹ, וְיִשְׁאָר מִלֹּא חֶרֶף בְּגִיהֵנָם לְנִצָּחַת,
70. אוּלָם אֱלֹהָ אֲשֶׁר חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ מַעֲשִׂים טוֹבִים, לָהֶם יַחֲלִיף אֱלֹהָהּ אֶת הָרְעוֹת בְּטוֹבוֹת, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלַח וְרוּחוֹם.
71. הַחוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה וְהַעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב וְחוֹזְרִים מִתַּחֲרֻטִּים אֶל אֱלֹהָהּ,
72. וְאֵלֶּה שְׂאֵינָם מְעִידִים עֲדוֹת שֶׁקֶר, וּבְעוֹבְרָם עַל יַד דּוֹבְרֵי הַבֵּל, יִמְשִׁיכוּ בְּדֶרֶכָם בְּכַבּוֹד,

1. ר' סורת אל-קצ 28 : 55.

2. ר' סורת אס-סגידה 32 : 16 ; סורת אז-זומר 39 : 9 ; וסורת אד-ד'אריאת 51 : 17 - 18.

3. ר' סורת אל-אסרא 17 : 29.

73. וְהִם אֲשֶׁר אִם יִזְכִּירוּ לָהֶם אֶת אוֹתוֹת רַבּוֹנָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים אוֹתָם בְּחַרְשׁוֹת וְעִוְרוֹן (אֶלֶּא מְקַשְׂיָבִים אֲלֵיהֶם בְּעֵין וּבִאֵזֶן פְּתוּחָה),
74. וְהִם הָאוֹמְרִים, רַבּוֹנֵנוּ! תָּן לָנוּ קוֹרַת עֵין (נַחַת) בְּנִשְׁוֹתֵינוּ וּלְדִינוּ, וַעֲשֵׂה אוֹתָנוּ דְּגִמַּת מוֹפֵת לְיִרְאִים,
75. כֹּל אֵלֶּה יִקְבְּלוּ כְּגִמּוּל עַל סִבְלָנוּתָם הַחֹדֵר הָעֲלִיּוֹן (בְּגוֹ עֵדוֹ), וְשֵׁם יִתְקַבְּלוּ בְּבִרְכָּה וּדְרִישַׁת שְׁלוֹם,
76. וְשֵׁם יִשְׁכְּנוּ לְנֶצַח, יָפָה הוּא לְמַכּוֹן וּלְמַקּוֹם.
77. אֲמַר, לֹא הִיָּה רַבּוֹנִי שֵׁם לֵב אֲלֵיכֶם לוֹלֵא קְרִיאַתְכֶם. וְאוֹלָם אַתֶּם הַכַּחֲשָׁתָם, וְלָכֵן אֵין לָכֶם מָנוֹס מִהֶעֱנֹשׁ.

26

סורת אַשְׁ-שׁוּעֵרָא הַמְשׁוֹרְרִים

סורה זו קבלה את שמה «אַשְׁ-שׁוּעֵרָא», הַמְשׁוֹרְרִים» משום ששם זה ברבוי נזכר בה פעם אחת בלבד. (ר' פ' 224). אללה גינה את המשוררים בגלל שרבים מהם משקרים ואומרים מה שאינם עושים. אומנם הביטוי «שאער» ביחיד הופיע כמה פעמים, ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5 ; אצ-צאפאת 37 : 36 ; אט-טור 52 : 30 ; ואל-חאקה 69 : 41. הכוונה מהזכרת המשוררים בסורה זו היא להשוות בין המשוררים המשקרים והנביאים הצודקים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ואקעה 56, ופסוקיה מאתים עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «הַמְשׁוֹרְרִים» מפסוק מאתים עשרים וארבעה.

סורת אש-שוערא' 26

בָּשֵׁם אֱלֹהָ הִרְחֵמוֹן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ¹
2. אֱלֹהָ אוֹתוֹת הַסֶּפֶר הַגָּלוּי.²
3. הָאֵם אַתָּה מִתְּפַקֵּעַ מִכַּעַס בְּגִלְל (שְׁאֲנִשִּׁי מִכָּה הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מֵאֲמִינִים?³
4. אִם נִרְצָה נוֹרִיד אֲלֵיהֶם יֵס מִן הַשְּׂמִים שְׁיִהְיוּ צִוְּאֲרִיָּהֶם כְּפוּפִים לוֹ בְּהַכְנָעָה.⁴
5. בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם אִזְהָרָה חֲדָשָׁה מִן הִרְחֵמוֹן, הֵם פּוֹנִים לָהּ עֶרְף,⁵
6. וּמִתְּכַחֲשִׁים לָהּ, אוֹלָם עוֹד יָבוֹא עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.⁶
7. הָאֵם אֵינָם רוֹאִים אֶת הָאֲדָמָה, כִּמְהָ הַצִּמְחָנוּ בָּהּ מִכָּל סוּג מִפְּאָר?⁷
8. בָּזָה יֵשׁ אוֹת, אֲדָרְבָּם אֵינָם מֵאֲמִינִים.
9. רַבּוֹנָד הוּא הָעֶזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 2

10. זִכְר פֶּאֶשֶׁר קָרָא רַבּוֹנָד אֶל מוֹסָא, לָךְ אֶל הָעַם הַכּוֹפֵר,
11. הָעַם שֶׁל פֶּרְעָה, (וְאָמַר לָהֶם), הָאֵם לֹא יֵרָאוּ (הָעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹהָ)?
12. אָמַר, רַבּוֹנִי! חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁלֹּא יֵאֲמִינוּ לְדַבְּרִי,
13. וְאֶרְגִּישׁ אִי נוֹחִיוֹת,⁷ וְלִשׁוֹנִי לֹא יִדְבֵּר בְּרִהִיטוֹת,⁸ לָכֵן שֶׁלַח (הַנְּבוּאָה) אֶל הָאֲרוֹן,
14. גַּם יֵשׁ לָהֶם תְּבִיעָה נִגְדִי, וּמִפֶּחַד אֲנִי פֶן יִהְרָגוּנִי.⁹

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.
 2. פתיחה זו נמצאת בראש סורות שונות, כמו: סורת יוסוף 12; סורת אל-קצצ 28; וסורת צאד 38.
 3. ר' סורת אל-כהף 18: 6; וסורת פאטר 35: 8.
 4. ר' סורת יונס 10: 99; וסורת הוד 11: 118 - 119.
 5. ר' סורת יוסוף 12: 102; וסורת יא. סין 36: 30.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23: 44.
 7. ר' סורת הוד 11: 12; וסורת אל-חג'ר 15: 97.
 8. ר' סורת טא. הא 20: 27 - 28.
 9. ר' סורת טא. הא 20: 45.

15. (אַלְלָה) אָמַר, לֹא וְלֹא! לָכוּ שְׁנִיכֶם עִם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאָנוּ אַתְּכֶם מְקַשִּׁיבִים,¹
16. לָכוּ אֶל פְּרָעָה וְהִגִּידוּ לוֹ, אֲנַחְנוּ שְׁלִיחֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
17. שְׁלַח אֶתְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
18. אָמַר (פְּרָעָה אֶל מוֹסֵא), הָאֵם לֹא גִדְּלָנוּ אוֹתָךְ בְּבֵיתֵנוּ מִיִּלְדוּתְךָ וְנִשְׁאַרְתָּ עִמָּנוּ מִסֵּפֶר שָׁנִים מַחֲיִידָּהּ,
19. וְעֲשִׂיתָ מָה שְׁעֲשִׂיתָ, וְהִנֵּךְ לֹא מִכִּיר לִי טוֹבָה?
20. אָמַר (מוֹסֵא), מָה שְׁעֲשִׂיתִי אִזּוֹ הִיָּה מִתּוֹךְ תַּעֲרִיָּה,
21. וּבְרַחֲתִי מִפְּחָדִי מִכֶּם, וְהֶעֱנִיק לִי רַבּוֹנִי חֲכָמָה וְעֲשָׂה אוֹתֵי כְּשָׁלִיחַ,
22. (וְאַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁגִּדְּלָתָ אוֹתִי בְּבֵיתְךָ) חֲסֵד שְׁעֲשִׂיתָ לִי בְּזִמּוֹן שְׁשַׁעֲבֹדָתְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל?
23. וְאָמַר פְּרָעָה, וּמִי הוּא רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?²
24. וְאָמַר (מוֹסֵא), הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם בְּטוֹחִים בָּזָה אַתֶּם, עַל כֵּן הָאֲמִינוּ?
25. וְאָמַר (פְּרָעָה) לְאַלְהָ שֶׁהָיוּ מִסְבִּיב לוֹ, הֲלֹא שְׁמַעְתֶּם?
26. (וּמוֹסֵא) הוֹסִיף, וְהוּא רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים,
27. וְאָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן שְׁלִיחְכֶם אֲשֶׁר נִשְׁלַח אֲלֵיכֶם מִשְׁנָע,³
28. הוֹסִיף (מוֹסֵא), רַבּוֹן הַמִּזְרָח וְהַמַּעֲרָב, וְכָל אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, אִם מִשְׁכִּילִים אַתֶּם,⁴
29. אָמַר (פְּרָעָה), אֲכֹן אִם תִּקְחוּ לָךְ אֶלֶּה זוֹלָתִי, אֲשִׁימָךְ בַּמַּעֲצָר,
30. אָמַר (מוֹסֵא), אֲפִלּוּ אִם אָבוֹא אֵלֶיךָ בְּהוֹכָחָה חוֹתְכָתָּה?
31. וְאָמַר (פְּרָעָה), הֲבֵיא אוֹתָהּ אִם בְּאַמָּת אֶתָּה צוֹדֵק,⁵
32. אִזּוֹ הַשְּׁלִיד מוֹסֵא אֶת מִטָּהוּ וְיִהְיֶה לְנַחֵשׁ אֲמַתִּי,
33. וְיֹצֵא אֶת יָדוֹ (מִחִיקוֹ), וְהִנֵּה לְבָנָה הִיא לָרוֹאִים (בְּלִי צָרַעַת).⁶

1. ר' סורת טא. הא 20 : 46 ; וסורת אל-קצצ 28 : 35.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 18 ; וסורת אז-זוה'רוף 43 : 54.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 6.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 258.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 106.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 107 - 108.

קטע 3

34. וְאָמַר (פֿרעֶלֶה) לַמִּנְהִיגִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתַי, אַכֹּן זֶה הוּא מְכַשֵּׁף אִמּוֹ,
35. רוֹצֵה הוּא לְנַשְׁלֶכְךָ מֵאַרְצְךָ בְּכַשְׂפָּיו. מָה עֲצָתְךָ?
36. אִמְרוּ, עֲכָב אוֹתוֹ וְאֵת אַחֵיו לְזִמּוֹן מָה, וְשַׁלַּח בְּעָרִים מֵאַסְפִּים,
37. וַיָּבִיאוּ לָךְ כָּל מְכַשֵּׁף אִמּוֹ.¹
38. וְהַמְכַשְׂפִּים בָּנְסוּ לְמוֹעֵד יוֹם קְבוּעַ.²
39. וְנֹאמַר לְאַנְשֵׁים, הָאֵם אַתֶּם מִתְאַסְפִּים?
40. אוֹלֵי גִלְדֹּ אַחֲרֵי הַמְכַשְׂפִּים אִם הֵם מִנְצָחִים.
41. וְכַאֲשֶׁר בָּאוּ הַמְכַשְׂפִּים אִמְרוּ לְפֶרֶעֶה, הָאֵם נִקְבַּל פָּרַס אִם נִנְצַח?
42. וְהוּא עָנָה, אֲמַנִּם כֹּן, וְגַם תִּהְיוּ מִן הַמְקַרְבִּים לָנוּ.³
43. אַזְ אִמַּר מוֹיֶסֶה לְמְכַשְׂפֵּים, הַשְׁלִיכוּ מַה שֶּׁבְּרָצוֹנְכֶם לְהַשְׁלִיךְ,
44. וְהֵם הַשְׁלִיכוּ חֲבִלֵיהֶם וּמִטּוֹתֵיהֶם בְּהַשְׁבָּעַם, בַּעֲזוֹ פֶּרֶעֶה אֲנִי מִנְצָחִים.
45. וְהִנֵּה מוֹיֶסֶה הַשְׁלִיךְ אֶת מִטָּהוּ, וְהוּא בָּלַע אֶת אַחִיזַת הָעִינִים שֶׁלָּהֶם,⁴
46. וְנִפְּלוּ הַמְכַשְׂפִּים מִשְׁתַּחֲוִים,
47. וְאִמְרוּ, כָּבֹד הָאֲמָנוּ בְּרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
48. רַבּוֹן מוֹיֶסֶה וְהָאֲרוֹן.
49. וְאִמַּר (פֿרעֶלֶה), הִתְאַמֵּינוּ לוֹ לִפְנֵי שְׁהֲרִשִׁיתִי לָכֶם? אַכֹּן, בְּנִרְאָה שֶׁהוּא הַגְּדוֹל שֶׁבָּכֶם שֶׁלֵּמֵד אֶתְכֶם אֶת הַכְּשׁוֹף! סוֹפֶכֶם לְדַעַת כִּי אֶקְטַע אֶת יְדֵיכֶם וְרַגְלֵיכֶם חֲלִיפוֹת, וְאַחֵר כִּךָּ אֶצְלֵב אֶתְכֶם יַחְדוֹ,⁵
50. אִמְרוּ, אֵין רַע. אַכֹּן אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אֶל רַבּוֹנֵנוּ,⁶
51. וְאַנְחָנוּ מְקוּיִם שֶׁבְּהִיוֹתָנוּ מִרְאשׁוֹנֵי הַמְּאַמֵּינִים (מִבְּנֵי עַמֶּךָ) יִסְלַח לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ עַל חֲטָאֵינוּ (אֲשֶׁר עָשִׂינוּ לִפְנֵי שֶׁהָאֲמָנוּ).⁷

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 111 - 112.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 59.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 113 - 114.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 118.

5. חליפות, יד ימין ורגל שמאל, ויד שמאל ורגל ימין. ר' סורת אל-אעראף 7 : 124.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125.

7. ר' סורת טא. הא 20 : 73.

קטע 4

52. אחר כֶּךָ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, צָא עִם עֲבָדֵי בְלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם.
53. וְשָׁלַח פְּרָעָה בְּעָרִים מְאַסְפִּים (לְאַסֹּף חִילִּים).
54. (וְאָמַר פְּרָעָה), אֱלֹהֵה הֵם עֲדָה קִטְנָה,
55. אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּ אוֹתָנוּ.
56. וְאִנְחָנוּ בְּלָנוּ מוֹכְנִים וְעוֹמְדִים עַל הַמִּשְׁמֶר.
57. וְנוֹצִיא אוֹתָם (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו) מִגְּנִים וּמַעֲנִיּוֹת,
58. וּמֵאוֹצְרוֹת וּמִקוֹם מִפָּאָר,
59. כֶּךָ עָשִׂינוּ, וְהוֹרְשָׁנוּ כָּל אֱלֹהֵה (הָאוֹצְרוֹת) לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל,¹
60. וְרָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם בִּבְקָר (עִם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ),²
61. וְכַאֲשֶׁר רָאוּ שְׁנֵי הַמַּחֲנוֹת זֶה אֶת זֶה, אָמְרוּ אִנְשֵׁי מוֹסָא, הֵם עוֹמְדִים לְהַשִּׁיג אוֹתָנוּ.
62. אָמַר (מוֹסָא), לֹא וְלֹא, כִּי רַבּוֹנִי עָמִי וְהוּא יִנְחָנִי מִיִּשְׁרָיִם.
63. אִזּוּ הִשְׁרִינוּ לְמוֹסָא, הִכָּה בְּמִטְּדָּ אֶת הַיָּם, וְהַיָּם נִקְרַע, וְכָל חֵלֶק (מִן הַיָּם) כָּהָר עָצוֹם הִנָּשָׂא.³
64. וְנִמְשָׁד שָׁמָּה (אֶל תּוֹדֵה הַיָּם) אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו),
65. וְהִצְלָנוּ אֶת מוֹסָא וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ יַחְדּוֹ,
66. וְהִטְבַּעְנוּ אֶת הָאַחֲרִים (פְּרָעָה וְאִנְשָׁיו).
67. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
68. רַבּוֹנֶךָ הוּא הָעֶזְוִי וְהַרְחוּם.

קטע 5

69. וּקְרָא לְפָנֶיהֶם עַל דְּבַר אֶבְרָאָהִים,
70. בְּאוֹמְרוֹ אֶל אָבִיו וּבְנֵי עָמוֹ, מֶה זֶה אַתֶּם עוֹבְדִים?
71. אָמְרוּ, אֲנִי עוֹבְדִים פְּסָלִים וְנִשְׁאָר מִסּוּרִים לָהֶם.⁴
72. וְאָמַר, הִישָׁמְעוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם לַעֲזָרָה?

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 137 ; סורת אל-קצצ 28 : 5 - 6 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 23 - 28.

2. ר' סורת טא. הא 20 : 77.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 78.

4. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 52.

73. או שְׁמָא יוֹעִילוּ לָכֶם או יִזְקוּ?
 74. וְאָמְרוּ, (לֹא), כִּי מִצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ עוֹשִׁים כֵּן,¹
 75. אָמַר. רְאוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
 76. אַתֶּם וְאֲבוֹתֵיכֶם הָרִאשׁוֹנִים,
 77. הֵם (הַפְּסִילִים) אוֹיְבִים לִי, בִּלְעָדֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,²
 78. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתִי. הוּא יִנְחֵנִי לְמִישָׁרִים,
 79. וְהוּא אֲשֶׁר יֹאכִילֵנִי וַיִּשְׁקֵנִי,
 80. וּבִמְחֻלָּתִי הוּא אֲשֶׁר יִרְפָּאֵנִי,
 81. וְהוּא אֲשֶׁר יְמִיתֵנִי, אַחֵר יַחֲיֵנִי,
 82. וְהוּא אֲשֶׁר אֶקְוֶה כִּי יִסְלַח לִי חַטָּאתִי בְּיוֹם הַדִּין.
 83. רַבּוֹנִי! תֵּן לִי חֲכָמָה וְצָרְפָּנִי אֶל הַצַּדִּיקִים,
 84. וְתֵן לִי שֵׁם טוֹב לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,³
 85. וְקַבֵּעַ אוֹתִי בֵּין אֱלֹהִי שְׂיִרְשׁוּ גִּנַּת הַנֶּלֶם,
 86. וְסִלַּח לְאַבִּי, כִּי הָיָה מִן הַתּוֹעִים,⁴
 87. וְאֶל תְּבִישְׁנִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֶּתִים,
 88. בְּיוֹם שְׁלֵא יוֹעִילוּ נִכְסִים וּבָנִים,
 89. אֶלָּא מִי שֶׁבָּא אֶל אֱלֹהִים בְּלֵב שָׁלֵם.
 90. וַיִּקְרַב גַּן עֵדֶן לְיִרְאִים,
 91. וְנִגְלָתָה גִּיהֶנֶם לְשׁוֹגִים,
 92. וְנֶאֱמַר אֲלֵיהֶם, אֵיפָה הֵם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הֵייתֶם עוֹבְדִים,
 93. מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהִים? הַיּוֹכְלוּ לְהִגֹּן עֲלֵיכֶם, או לְהִגֹּן עַל עַצְמָם?
 94. וְהוֹטְלוּ אֶל תּוֹכָהּ (גִּיהֶנֶם) הֵם וְהַתּוֹעִים,
 95. וַיְגַדּוּדֵי אֲבָלִים (הַשָּׁטָן) גַּם יַחַד.
 96. וְאָמְרוּ, וְהֵם רַבִּים בִּינִיָּהֶם בְּתוֹכָהּ,

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 53.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 81 ; סורת יונוס 10 : 71 ; סורת חוד 11 : 54 - 56 ; סורת אז-זוחירוף 43 : 26 - 28 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 122 ; סורת אל-ענכבות 29 : 27 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 108 - 110.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 41 ; סורת את-תובה 9 : 114 ; וסורת אל-מומתחנה 60 : 4.

97. חי אֱלֹהֶ! כִּי הִיִּינוּ בַתְּעִיָּה בְּרוּרָה,

98. בְּהִשּׁוּתֵנוּ אֶתְכֶם אֶל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

99. הַפּוֹשְׁעִים, הֵם אֲשֶׁר הִתְעוּ אוֹתֵנוּ,

100. אִין לָנוּ עֵתָה מְלִיצִים,

101. וְלֹא יָדִיד חֵם,

102. לוֹ רַק נִתֵּן לָנוּ לָשׁוּב (לְעוֹלָם), הִיִּינוּ מִן הַמַּאֲמִינִים.

103. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

104. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 6

105. וּבְנֵי עַם נוּחַ גַּם הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לְשִׁלְיָחִים,

106. בְּאָמֹר לָהֶם אַחִיהֶם נוּחַ, הֲאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֶ?

107. שְׁלִיחַ נֶאֱמַן אֲנִי לָכֶם,

108. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהֶ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,

109. וְלֹא אֲשַׁאל מִכֶּם כָּל שֶׁכָּר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֶׁכָּרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,

110. יִרְאוּ אַפּוֹא אֶת אֱלֹהֶ וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי.

111. אָמְרוּ, כִּיצַד נֶאֱמִין לָךְ, וְרַק הַבְּזוּיִים הָלְכוּ אַחֲרֶיךָ?

112. אָמַר (נוּחַ), לֹא מִשְׁנָה בְּשִׁבְלִי מֶה הֵם עוֹשִׂים.

113. כִּי הֵם אַחֲרָאִים בְּפָנֵי רַבּוֹנִי בְּלִבָּד, לוֹ תַחֲוִשׁוּ,

114. וְלֹא אֶגְרֹשׁ מֵעַל פָּנֵי אֶת הַמַּאֲמִינִים,

115. אִין אֲנִי אֶלֶא מְזַהֵר גְּלוּי.

116. אָמְרוּ, נוּחַ! אִם לֹא תַפְסִיק אֶת זֶה, תִּהְיֶה בֵּין הַנִּנְגָּמִים.

117. אָמַר, רַבּוֹנִי! בְּנֵי עַמִּי מְכַחֲשִׁים לִי,

118. שֹׁפֵט אֶתָּה בֵּינִי לְבִינֶם, וְהִצַּל אוֹתִי וְאֶת הַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר אִתִּי.

119. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּכָה הָעֲמוּסָה,

120. וְהִטְבַּעְנוּ אַחֲרֵי כֵן אֶת הַנִּשְׁאָרִים (הַכּוֹפְרִים),

121. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אֵד מְרִבִּיתֶם לֹא יֶאֱמִינוּ,

122. וְרַבּוֹנָד הוּא הָעִזּוֹ וְהַרְחוּם.

קטע 7

123. גַם אַנְשֵׁי עֶאֱד הִתְכַּחְשׁוּ לְשְׁלִיחִים (וּבְמִיחַד לְשְׁלִיחֵם הוּד),
 124. בְּאִמּוֹר לָהֶם אַחִיהֶם הוּד, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ!
 125. שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 126. יִרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 127. וְלֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם כָּל שֹׁכֵר עַל הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי כָל שֹׁכֵרִי מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 128. הִתְבַּנּוּ לָכֶם עַל כָּל מְקוֹם גְּבוּהָ בְּנִינִים מִפְּאָרִים לְשַׁעֲשׁוּעִים?
 129. וְתִקִּימוּ מִבְּצָרִים, כִּאֲלוּ תַחֲיוּ לְנֶצַח?
 130. וּבִתְקַפְכֶּם (אֲנָשִׁים) תִּתְקַפּוּ (אוֹתָם) כְּעָרִיצִים.
 131. יִרְאוּ אִפּוֹא אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 132. וְיִירָאוּ אֶת זֶה אֲשֶׁר הָעֲנִיק לָכֶם אֶת אֲשֶׁר תִּדְּעוּ,
 133. הָעֲנִיק לָכֶם מִקְנֶה, וּבָנִים,
 134. וְגִנוֹת, וּמַעֲנִינֹת.
 135. אֲכֹן מִפֶּחַד אֲנִי פֶן יָבֹא עֲלֵיכֶם עֲנֵשׁ יוֹם עָצוֹם.
 136. אֲמָרוּ, אַחַת הִיא לָנוּ אִם תִּזְהִיר אוֹ לֹא תִזְהִיר אוֹתָנוּ,¹
 137. אִין זֶה (מָה שֶׁאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים) אֵלֶּא מְנַהֵג הָרֵאשׁוֹנִים,
 138. וְאֲנַחְנוּ אֵינָנו נִעְנָשִׁים.
 139. הֵם הִתְכַּחְשׁוּ לוֹ, וְאֲנַחְנוּ הַשְׁמִדְנוּ אוֹתָם. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֲדָּ מִרְבִּיתָם לֹא
 יֵאֲמִינוּ,²
 140. רַבּוֹנָד הוּא הָעִיזוּ וְהִרְחוּם.

קטע 8

141. בְּנֵי תִ' מוֹד הִכְחִישׁוּ לְשְׁלִיחִים,
 142. בְּאִמּוֹר אַחִיהֶם צֹאֲלָת, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
 143. אֲנִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 144. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 145. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שֹׁכֵר, כִּי שֹׁכֵרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 6; סורת יונס 10: 96 - 97; וסורת הוד 11: 53.

2. ר' סורת מוצלת 41: 15; סורת אל-אחאקף 46: 25; סורת אנ-נגים 53: 50; סורת אל-חאקה 60: 7;
 וסורת אל-פגיר 89: 6 - 7.

146. החושבים אתם כי תשארו כאן בטוחים,
 147. בגנות ומעונות,
 148. ושלדות תבואה וַעֲצֵי תַמְרִים בְּשָׁלִים,
 149. וַתַּחֲצְבוּ בְּתִים בְּהָרִים בְּכַשְׁרוֹן,
 150. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 151. וְאַל תַּצִּיתוּ לְדַבְּרֵי הַמְּשַׁחִיתִים,
 152. אֲשֶׁר יִשְׁחִיתוּ עַל הָאָרֶץ וְלֹא יַעֲשׂוּ הַיָּשָׁר.
 153. הֵם אָמְרוּ, אָכֵן, אַתָּה מִן הַמְּכַשְׁפִּים,
 154. אֵין אַתָּה בִּלְתִּי אִם אָדָם כְּמוֹנִי, הִבֵּא אִפּוֹא אוֹת אִם אַתָּה צוֹדֵק.
 155. אָמַר, הִנֵּה נֹאקָה (גְּמָלָה), לָהּ מִשְׁקָה וְלָכֶם מִשְׁקָה יוֹם קְבוּעַ,
 156. וְלֹא תִגְעוּ בָּהּ לַרְעָה, פֶּן יֵאָחֲזוּ בָכֶם עֵנֶשׁ יוֹם עֲצוּם,
 157. וְאוֹלָם הֵם הָרְגוּ אוֹתָהּ, אַךְ לְמַחֲרַת הַתַּחֲרָטוֹ,¹
 158. מִשּׁוּם שֶׁבָּא עֲלֵיהֶם הָעֵנֶשׁ. אָכֵן בָּזָה אוֹת, אַךְ מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 159. רְבוּנָךְ הוּא הַעֲזוּז וְהַרְחוּם.

קטע 9

160. גַּם בְּנֵי עַם לוֹט הַתַּכְחָשׁוּ לְשָׁלִיחִים,
 161. אָמַר לָהֶם אַחֲיָהֶם לוֹט, הֲלֹא תִירְאוּ אֶת אֵלֶּה?
 162. אָכֵן אֲנִי שָׁלִיחַ נֶאֱמָן לָכֶם,
 163. יִרְאוּ אִפּוֹא אֵלֶּה וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 164. אֵין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׂכָר, כִּי שָׂכָרִי עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
 165. הַתַּבּוּאוּ אֶל הַזְּכָרִים בְּתַאֲוָה מִבְּנֵי אָדָם,
 166. וּמִזְנִיחִים אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם שֶׁבָּרָא אֵלֶּה עֲבוּרְכֶם? אָכֵן, אֲנִישִׁים עוֹבְרִים חֹק אֶתֶם.
 167. אָמְרוּ, לוֹט! אִם לֹא תִפְסִיק, תַּהֲיֶה מִן הַמוֹצָאִים (מִן הָעִיר שְׁלָנוּ).²
 168. אָמַר, אֲנִי שׂוֹנֵא מֶה שְׂאֵתָם עוֹשִׂים,
 169. רְבוּנִי! הִצַּל אוֹתִי עִם בְּנֵי בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יַעֲשׂוּ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 77; וסורת הוד 11: 65.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 82.

170. וְאַמְנָם הִצְלֵנוּ אוֹתוֹ יַחַד עִם בְּנֵי בֵיתוֹ,
 171. חוּץ מֵאַשָּׁה זָקְנָה שֶׁהִתְעַכְבָּה.¹
 172. אַחֲרֵי הִרְסֵנוּ אֶת הָאַחֵרִים,
 173. וְהִמָּטְרֵנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר (שֶׁל אֲבָנִים). וְמָה רַע וְנוֹרָא הַמָּטָר שֶׁל הַמּוֹזְהָרִים.
 174. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 175. רְבוּנָדָה הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

קטע 10

176. אֲנָשִׁי אֶל-אֵיכָה (הַיַּעַר שֶׁל מִדְיָן)² הִתְכַּחֲשׁוּ לְשָׁלִיחִים.
 177. אָמַר לָהֶם שׁוּעִיב, הֲלֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָה?
 178. אֲכֹן שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אֲנִי לָכֶם,
 179. יִרְאוּ אִפּוּא אֱלֹהָה וְשִׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
 180. אִין אֲנִי דוֹרֵשׁ מִכֶּם שָׁכָר, כִּי שְׁכָרִי עַל רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
 181. תִּנּוּ אֶת הַמִּדָּה שְׁלֵמָה, וְאַל תִּהְיוּ מִן הַמַּחְסִירִים,
 182. וְשִׁקְלוּ בְּמִשְׁקָל צֶדֶק,
 183. וְלֹא תַחֲסִירוּ מֵאוּמָה מִמָּה שֶׁמִּגִּיעַ לָאֲנָשִׁים, וְאַל תִּרְבּוּ שְׁחִיתוֹת בְּאַרְצְךָ,³
 184. וְיִירָאוּ אֶת אֱלֹהָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת הַדּוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים.
 185. אָמְרוּ, הִנֵּד מִן הַמִּכְשָׁפִים אֶתָּה,
 186. וְאִינֶד אֱלֹא אָדָם כְּמוֹנוֹ, וְאַנְחֵנוּ חוֹשְׁבִים כִּי אֶתָּה אִישׁ שְׁקָרוֹ,
 187. הִפֵּל עָלֵינוּ פְּסוֹת רָקִיעַ אִם אֶתָּה צוֹדֵק.⁴
 188. אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
 189. הֵם הִתְכַּחֲשׁוּ לוֹ, וְיֵאֱחָזֵם עֲנֵשׁ יוֹם הַצֵּל (הָעֲנָנִים הַשְּׁחֵרִים).⁵ אֲכֹן הוּא הִיָּה
 עֲנֵשׁ יוֹם עֲצוּם.
 190. אֲכֹן בָּזָה אוֹת, אֶד מִרְבִּיתָם לֹא יֵאֱמִינוּ.
 191. רְבוּנָדָה הוּא הָעִזּוֹז וְהִרְחוּם.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 75.

2. ר' סורת אל-חגיר 15 : 78.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 86. האשה הזו היתה אשתו של לוט.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 92.

5. יום הצל : באותו יום בא ענן עבה שנפרש עליהם כצל והמטיר אותם מטר של אש ששרפה אותם כליל.

קטע 11

192. וְאֵכֶן הוּא (הַקּוּרְאָן) הִירַד מֵאֵת רַבּוֹן הָעוֹלָמִים,
 193. יֵרַד בּוֹ (מִן הַשָּׁמַיִם) הָרוּחַ הַנֶּאֱמָן (ג' בְּרִיל),
 194. עַל לִבָּד לְמַעַן תִּהְיֶה מִן הַמְזֵהִירִים,¹
 195. בְּלִשׁוֹן עֲרַבִית בְּרוּרָה,
 196. וְהוּא מְזַכֵּר בְּכַתּוּבִים שְׁקֻדָּמוֹ.²
 197. הָאֵם אֵין בָּזָה אוֹת בְּשִׁבְלֵם (אֲנָשִׁי מִכָּה) כִּי יִדְעוּהוּ חֲכָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 198. לוֹ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ לָזָר, לֹא עֲרַבִי,
 199. וְהָיָה קוֹרָא אוֹתוֹ לָהֶם, לֹא הָיוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ,³
 200. וְכֵן אֲנַחְנוּ מַחְדִּירִים אוֹתָהּ (הַכְפִּירָה בְּאַלְלָה) אֶל לֵב הַכּוֹפְרִים,⁴
 201. לֹא יֵאֲמִינוּ בּוֹ עַד אֲשֶׁר יֵרְאוּ אֶת הָעֲנֹשׁ הַמְכָאִיב,
 202. אֲשֶׁר יָבוֹא עֲלֵיהֶם כְּתָאוֹם וְהֵם לֹא יַחֲשׂוּ,
 203. וַיֹּאמְרוּ, אֶפְשָׁר לָתֵת לָנוּ אֲרֻכָּה?⁵
 204. הָרוֹצִים הֵם לְהַחִישׁ אֶת עֲנִשְׁנוּ?⁶
 205. הִרְאִיתִי! אִם נֶאֱרִיד יְמִיהֶם בְּנַעֲיֵמוֹת לְמִשְׁךְ שָׁנִים,
 206. וְאַחֵר כֵּן בָּא עֲלֵיהֶם מִה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ,
 207. לֹא יוֹעִיל לָהֶם הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם.⁷
 208. וְלֹא הִשְׁמַדְנוּ כָּל עִיר מִבְּלִי (שֶׁשְׁלַחְנוּ) לָהּ מְזֵהִירִים,⁸
 209. לְהִזְהִיר, וְלֹא עָשִׂקְנוּ אוֹתָם.
 210. וְלֹא הוֹרִידוּ אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם הַשְּׁטָנִים,
 211. מִשּׁוֹם שֶׁזָּה אֵינוֹ מִתֵּר לָהֶם, וְלֹא יוֹכְלוּ,⁹
 212. כִּי הֵם מִרְחָקִים מִלְּהֻאֲזִין.¹⁰

1. ר' סורת אל-בקר 2: 97.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; וסורת אצ-צף 61: 6.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6: 111; וסורת יונוס 10: 96 - 97; וסורת אל-חג'ר 15: 14 - 15.

4. ר' סורת אל-חג'ר 15: 12.

5. ר' סורת יונוס 10: 88 - 90, ופ' 90 - 91; וסורת אבראהים 14: 44; וסורת ע'אפר 40: 84 - 85.

6. ר' סורת אל-ענכבות 29: 29, ופ' 53.

7. ר' סורת אל-בקר 2: 96; וסורת אנ-נאזעאת 79: 46; וסורת אל-ליל 92: 11.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 15; וסורת אל-קצצ 28: 59.

9. ר' סורת אל-חשר 59: 21.

10. ר' סורת אל-ג'ין 72: 8 - 10.

213. אֵל תַּעֲבֹד אֲפֹא עִם אֱלֹהָ אֱלֹהָ אַחֵר, פֶּן תִּהְיֶה מִן הַנֶּעֱנָשִׁים,
214. וְהִזְהַר אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּךָ הַקְּרוֹבִים אֵלֶיךָ,
215. וְהִטָּה כְּנֹפֶךְ לְאֲשֶׁר הֵלְכוּ אַחֲרֶיךָ מִן הַמַּאֲמִינִים.¹
216. וְאוּלַם אִם לֹא יִשְׁמְעוּ לְךָ, אָמַר, אֵינִי אַחֲרָאִי לְמַעֲשֵׂיכֶם,
217. וְסִמַּךְ עַל הָעִזּוֹז וְהַרְחוּם,
218. הַרְוָאָה אוֹתְךָ בְּקוֹמֶךָ לַתַּפְלָה,²
219. וְהַתְנוּעוֹת שְׁלֶכֶךָ (עוֹמֵד וְכוּרֵעַ וְסוֹגֵד) עִם הַמִּתְפַּלְלִים לְאֱלֹהָ,
220. כִּי הוּא הַשׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.³
221. הַאֲגִיד לָכֶם לְמִי מִשְׁרִים הַשְׁטָנִים?
222. הֵם מִשְׁרִים לְכָל דּוֹבֵר שְׁקָרִים פּוֹשַׁע,
223. וּמוֹסְרִים הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁמְעוּ, וְאוּלַם מְרַבִּיתֶם מְכַזְּבִים.
224. וְהַמְשׁוֹרְרִים, יִלְכוּ אַחֲרֵיהֶם הַתּוֹעִים (הַשׁוֹגִים),
225. הָאֵם לֹא תִרְאָה, כִּי הֵם בְּכָל אֲמָנוֹת הַשִּׁירָה יִשׁוּטְטוּ (לִפְעָמִים מִשְׁבַּחִים וְלִפְעָמִים מְגַנִּים),
226. וְכִי יֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא יַעֲשׂוּ,
227. לֹא כֵן אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב וְהִרְבוּ לְהַזְכִּיר אֶת אֱלֹהָ, כִּי הֵם יִנָּצְחוּ אֶת עוֹשְׁקֵיהֶם שְׁיִרְגִּישׁוּ בְּמַהֲרָה אֶת תַּהֲפּוּכוֹת גּוֹרָלָם.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 88.

2. ר' סורת אט-טור 52 : 48.

3. ר' סורת ינוס 10 : 61.

27

סִוְרַת אֶן-נַמְל הַנְּמָלִים

סורה זו נקראת «אֶן-נַמְל, הַנְּמָלִים» משום שהספור של הנמלים ופגישתם עם סולימאן (שלומה) וגדודיו, ונמלה אחת הזהירה שאר הנמלים להכנס לביתהן לפני שהחיילים של סולימאן ירסקו אותן. ר' פ' 18 - 19. השם «אֶן-נַמְל» אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אש-שוערא' 26, ופסוקיה תשעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַנְּמָלִים» מפסוק שמונה-עשר.

סורת אנ-נמל 27

בָּשֶׁם אֱלֹהָ הֶרְחֵמָן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. ט. ס.¹
- אֵלָה אוֹתוֹת הַקּוֹרְאָן, הַסֵּפֶר הַגְּלוּי.²
2. הַמְדְּרִיד וּמִבֶּשֶׁר טוֹבוֹת לַמַּאֲמִינִים,
3. הַמְקִימִים אֶת הַתִּפְלָה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה), וְהֵם בְּטוֹחִים בְּאַחֲרִית.³
4. אוֹלֵם אֵלָה שְׁאִינָם מַאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא, קִשְׁטָנוּ בְּעִינֵיהֶם מַעֲשֵׂיהֶם,
- וְאִינָם יוֹדְעִים אֶת דֶּרֶכָם,⁴
5. לָהֶם נוֹעַד הַעֲנֵשׁ הַכִּי רַע, וּבְעוֹלָם הַבָּא הֵם הָאוֹבְדִים.
6. וְאִכּוּ אֶתָּה מִקִּבֵּל אֶת הַקּוֹרְאָן מֵעַם (אֱלֹהָ) הַחֹכֵם וְהַיּוֹדֵעַ.⁵
7. וְכִאֲשֶׁר מוֹסָא אָמַר לְבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, רְאִיתִי אֵשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אָבִיא לָכֶם
- הַיּוֹדְעָה, אוֹ אָבִיא לָכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,
8. כִּאֲשֶׁר בָּא אֵלֶיהָ,⁶ וַיִּקְרָא אֵלָיו, יְבִרַד זֶה אֲשֶׁר בָּאשׁ וְזֶה אֲשֶׁר סָבִיב לָהּ,
- וַיִּשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
9. הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֱלֹהָ הָעִזּוֹז וְהַחֹכֵם.
10. הִשְׁלַךְ אֶת מִטְּדָ: כִּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֵשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמְּקוֹם, וְלֹא שָׁב
- אֵלָיו. (קְרָא לוֹ אֱלֹהָ לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! אַל תִּפְחַד, כִּי לֹא יִפְחַדוּ
- אֶתִּי הַשְּׁלִיחִים.
11. (הַפְּחַד הוּא רַק עַל) אֵלָה אֲשֶׁר גָּרְמוּ עוֹל, אֵד אִם יִחְזְרוּ בְּתִשּׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ
- הַטּוֹב בַּמְּקוֹם הָרַע, הִנֵּה אֲנִי סוֹלַח וְרַחוּם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין.

2. ר' סורת אל-חגיר 15: 1; ושם כתוב: «אלה אותות הספר וקוראן גלוי».

3. ר' סורת מרים 19: 97; וסורת פוצלת 41: 44.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 110.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6: 114; וסורת הוד 11: 1.

6. ר' סורת טא. הא 20: 11 וכו'.

7. ר' סורת אנ-נסא' 4: 110; וסורת טא. הא 20: 102.

12. וְהִכְנִס אֶת יָדָךְ אֶל חִיקְךָ, וְהָיָא תִצָּא לִבְנָה מִבְּלִי צָרַעַת.¹ זֶה אֶחָד מִתְּשַׁעָּה אוֹתוֹת אֲשֶׁר תִּבְיָאֵם אֶל פְּרָעָה וּבְנֵי עַמּוֹ, כִּי מִשְׁחָתִים הֵם.²
13. וַיְהִי בְּבוֹא אֱלֵיהֶם (אֶל פְּרָעָה וְאֶנְשָׁיו) אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף גָּלוּי,
14. וַיִּכְחָשׁוּ בָהֶם, וְאוּלָם בָּלָבָם יָדְעוּ כִּי אָמַת הֵם, כִּי הָיוּ חוֹטָאִים וַיְהִירִים. וַיֵּרָאָה מָה הָיָה סוֹף הַמִּשְׁחָתִים הָאֵלֶּה.

קטע 2

15. וּלְדַאוּד וּלְסוּלִימָאן (שְׁלֹמֹה) הֶעֱנִקְנוּ דַּעַת, וְהֵם אָמְרוּ, הִשְׁבַּח לְאֵלֶּהָ אֲשֶׁר הֶעֱדִיף אוֹתָנוּ בְּהֶעֱנִקַת הַיָּדַע לָנוּ עַל רַבִּים מֵעוֹבְדָיו הַמֵּאֲמִינִים.
16. וַיִּרְשׁ סוּלִימָאן אֶת דַּאוּד, וְאָמַר, הוּא בְּנֵי הָאָדָם! (אֵלֶּהָ) לִמַּד אוֹתָנוּ שִׁיחַת הָעוֹפֹת, וְנִתֵּן לָנוּ מִכָּל דָּבָר, אַכֵּן זֶהוּ הַחֹסֵד הַגָּלוּי.
17. וְנֶאֱסַפּוּ לְסוּלִימָאן כָּל גְּדוּדָיו, מִן הַשָּׂדִים וּבְנֵי הָאָדָם וְהָעוֹף, וְהֵם מִצִּיתִים לִפְקָדוֹת מִפְּקָדֵיהֶם.
18. בְּהִגִּיעַם לְנֹאדֵי הַנְּמָלִים, אָמְרָה נְמָלָה, הוּא הַנְּמָלִים! הִכְנִסוּ אֶל בְּתִיכֶן³ לְבַל יִרְסְקוּ אֶתְכֶן סוּלִימָאן וּגְדוּדָיו בְּלִי שְׂיָחוּשׁוֹ.
19. וַיַּחֲק סוּלִימָאן לְשִׁמְעַת דְּבָרֶיהָ, וְאָמַר, רְבוּנִי! לִמַּד אוֹתִי מִלּוֹת תוֹדָה עַל הַחֹסֵד שֶׁהֶעֱנִיקָתָ לִי וְלַהּוֹרִי, וְלַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר שֶׁתִּרְצָנּוּ, וְהַבִּיאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ בְּתוֹךְ עוֹבְדֶיךָ הַיָּשָׁרִים.
20. אַחֲרַי כֵּן הוּא עָרַךְ מִפְּקֵד לְגְדוּד הָעוֹפֹת וְאָמַר, לָמָּה אֵינִי רֹאֶה אֶת הַדּוֹכִיפַת? אוּ הִיא מִן הַנְּעֻדָּרִים?
21. אֶעֱנִישָׁהּ קֶשֶׁה אוּ אֶזְבְּחָנָה אִם לֹא תִבְיָא לִי הַצִּטְדָּקוֹת בְּרוּרָה,
22. לֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁהוֹפִיעָה הַדּוֹכִיפַת וְאָמְרָה (לְסוּלִימָאן), לְמַדְתִּי לְדַעַת דָּבָר שֶׁאַתָּה לֹא יָדַעְתָּ, וְהַבְּאֵתִי לָךְ יָדִיעָה מִהִימָנָה מֵאַרְצְךָ שְׂבָא.
23. מִצָּאתִי אִשָּׁה מוֹלֶכֶת עֲלֵיהֶם, שֶׁהֶעֱנִק לָהּ מִכָּל דָּבָר וְלָהּ כֶּסֶם מִלְכוּת מִפָּאָר.
24. מִצָּאתִי אוֹתָהּ וְאֵת בְּנֵי עַמָּהּ סוֹגְדִים לְשִׁמְשׁ וְלֹא לְאֵלֶּהָ, וְהִשְׁטָן הָרָאָה לָהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כְּיָפִים בְּעֵינֵיהֶם, וַיִּסְרִס מִן הַדָּרָךְ הַיָּשָׁרָה, אֵין הֵם מְדַרְכִּים,⁴

1. ר' סורת טא. הא 20 : 22.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 101.

3. בתיחן, החורים שלהן בתוך האדמה.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 37.

25. וְלֹא יִסְגְּדוּ לְאֱלֹהָהּ הַמוֹצִיָּא אֶת הַחֲבוּי בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וַיּוֹדַע מֶה שֶׁמִּסְתִּירִים וַיִּמָּה שֶׁמִּגְלִים,¹

26. אֱלֹהָהּ, אִין אֱלֹהָהּ זֹלָתוֹ, רַבּוֹן בְּסֵי הַמַּלְכוּת הַמְּפָאָר.

27. וְאָמַר סוּלִימָאן, עוֹד נִרְאָה, אִם אָמַת אוֹ שֶׁקֶר דִּבְרָתָהּ.

28. הוֹלִיכִי מִכְתָּבִי זֶה וְהִטִּילִי אוֹתוֹ אֲלֵיהֶם, וְאַחֵר רַחֲקִי מֵהֶם וַיֵּרָאִי מֶה יַעֲשׂוּ.

29. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוּאִי הַנִּכְבָּדִים! הִגִּיעַ אֵלַי מִכְתָּב נִכְבָּד.

30. מְסוּלִימָאן הוּא. וְהוּא, בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵקוּ וְהִרְחוּס,

31. אֶל תִּתְנַשְּׂאוּ עָלַי, וּבֹאוּ אֵלַי מִתְּמִסְרִים לְאֱלֹהָהּ.

קטע 3

32. (הַמַּלְכָּה) אָמְרָה, הוּאִי נִכְבָּדִים! אֲבַקֵּשׁ אֶת עֲצַתְכֶם בְּעִנְיִנִי זֶה, אִינִי מַחְלִיטָה בְּלִי שְׂאֵתִי עִמָּכֶם וְתִהְיוּ עֲדִים לְהַחְלִטָתִי.

33. אָמְרוּ, אֲנַחְנוּ אֲנָשִׁי כּוֹחַ וְאֲנָשִׁי חֵיל רַב, אֲדָּ בְּנִידִידָהּ הַהַחְלָטָה וַיֵּרָאִי מֶה תַּצְוִי לָנוּ.

34. אָמְרָה, הִנֵּה הַמַּלְכִּים בְּבוֹאֵם אֶל עִיר יַחְרִיבוּ אוֹתָהּ וַיִּשְׁפִּילוּ אֶת נִכְבָּדֶיהָ, כִּי קֵד מְנַהֵגִם,

35. וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹלַחַת לָהֶם מִתְּנָה, וְאַחֲכָהּ לְאֲשֶׁר יַחְזְרוּ הַשְּׁלִיחִים.

36. כְּאֲשֶׁר בָּא (שְׁלִיחַ הַמַּלְכָּה) אֶל סוּלִימָאן, וְאָמַר (סוּלִימָאן), הִבְרָצוּנְכֶם לְהוֹסִיף לִי הוּא? אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהָהּ טוֹב מֵאֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, לֹא כִי אֲתֶם תַּשְׁמָחוּ בְּמִתְנָה אֲשֶׁר תִּקְבְּלוּ מִמִּי שֶׁהוּא.

37. חֲזֹר אֲלֵיהֶם (שׁוֹלְחִיד), וְאֲנַחְנוּ נִתְקַף אוֹתָם בְּצַבָּאוֹת אֲשֶׁר לֹא יוּכְלוּ לַעֲמֹד בְּפָנֵיהֶם וַיִּנְגְּרָשׁם מֵאַרְצָם וַיִּנְעָעִים וַיִּמְשָׁפְּלִים.

38. אַחֵר קֵד פָּנָה סוּלִימָאן אֶל שָׂרִיו וְאָמַר, מִי מִכֶּם יָבִיא אֵלַי אֶת כֶּסֶּם מַלְכוּתָהּ לִפְנֵי שִׁיבֹאוֹ אֵלַי מִתְּמִסְרִים?

39. וְאָמַר שֵׁד² מַהֲגָו, אֲנִי אָבִיא אוֹתוֹ אֲלִידָּ עוֹד לִפְנֵי שֶׁתִּקּוּם מִמְּקוֹמָדָּ. יֵשׁ בְּכוּחִי לְהִבְיֹאוֹ, וְנִגְמֹן אֲנִי לַעֲשׂוֹתוֹ.

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 10.

2. בערבית, עפריית.

40. אז אמר האיש אשר אתו דעת מן הספר, אני אביאנו אליך בהרף עין. וכאשר ראה אותו (סולימאן) עומד אצלו, אמר, זה מחסדו של רבוני, לנסותני, האודה חסדו או אכחש, ומי יודה, רק לנפשו יודה, ומי יכחש, הנה רבוני עשיר ונדיב.¹
41. ואמר, נפרו לעיניה את כס מלכותה, ונראה אם היא יכולה לזהותו או שאינה יכולה.
42. וכאשר באה אמרו לה, הכזה הוא כס מלכותך? אמרה, דומה לו. (אז אמר סולימאן), לנו נתנה הדעת לפניה כי היינו מסורים לאללה.
43. ואולם מה שעבדה מבצעדי אללה מנע ממנה (מלעבד את אללה) היותה מעם כופרים.
44. אמרו לה, הכנסי אל הארמון, וכאשר ראתה את (החצר הפנימית של) הארמון חשבה אותה למצולות ים, על כן חשפה את שוקיה. אמר (סולימאן), זו חצר רצופה מזכוכית מלטשת. אמרה, רבוני! גרמתי עול לעצמי (בהיותי כופרת), ועתה השלמתי עם סולימאן לאללה רבון העולמים.

קטע 4

45. ושלחנו אל בני עם ת'מוד את אחיהם צאלח, לאמר, עבדו את אללה, והנה הם נחלקו לשתי קבוצות רבות ביניהן.²
46. ואמר, הוי עמי! למה זה תבקשו להחיש בוא הרעה לפני הטובה? ולמה לא תבקשו את סליחת אללה למען תרחמו?
47. אמרו, אנחנו רואים שבאה עלינו הרעה בגללך ובגלל אללה אשר אתך.³ והוא אמר, גורלכם אם רע או טוב עם אללה. כי נתונים אתם במבחן.
48. והיו בעיר⁴ חבורה מתשעה אנשים ישחיתו בארץ ולא יעשו הישר.⁵
49. (והתשעה) אמרו, השבעו איש לאחיו באללה, כי נבוא באישון לילה ונהרג אותו ובני ביתו, אחרי כן נגיד לגואל דמו, לא השתתפנו בהריגת בני משפחתו, ואנחנו צודקים.

1. ר' סורת אבראהים 14: 8; סורת אר-רום 30: 44; וסורת פוצלת 41: 46.

2. שתי קבוצות של מאמינים וכופרים. ר' סורת אל-אעראף 75: 76.

3. ר' סורת אנ-נמל 4: 78; סורת אל-אעראף 7: 131; וסורת יא. סין 36: 18 - 19.

4. העיר היא אל-חגיר בצפון-מערב החג'אז בחצי האי ערב.

5. ר' סורת אל-קמר 54: 29; וסורת אש-שמש 91: 12.

50. וְזָמְמוּ מְזֻמָּה, וְזָמְמוּ מְזֻמָּה וְהֵם לֹא יָחוּשׁוּ.
51. וַיֵּרָא אֶפְרָא אִידָּה הִיתָה אַחֲרִית מְזֻמָּתָם. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הִרְסָנוּ אוֹתָם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם כָּלָם.
52. הִנֵּה אֵלֶּה בְּתִיָּהֶם שׁוֹמְמִים בְּאֶשֶׁר פָּשְׁעוּ. אָכֵן בָּזָה אוֹת לְאֲנָשִׁים יוֹדְעִים.
53. וְהִצַּלְנוּ אֶת אֶשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיָרְאוּ אֶת אֵלֶּה.
54. (וְזָכַר אֶת) לוֹט, אֶשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עָמוֹ, הִתְעַשׂוּ אֶת הַתּוֹעֵבָה וְאֵתֶם יוֹדְעִים כִּי תוֹעֵבָה הִיא?
55. הִתְבּוֹאוּ אֶל הַגְּבָרִים בְּתֹאזָה בַּעֲזָבְכֶם הַנָּשִׁים, אָכֵן אֲנָשִׁים בּוֹרִים אֵתֶם.

חלק 20

56. וּתְשׁוּבַת בְּנֵי עָמוֹ הִיתָה רַק, גָּרְשׁוּ אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט מֵעִירְכֶם כִּי אֲנָשִׁים מִטְּהָרִים הֵם.
57. וְהִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ מִלִּבַּד אֲשֶׁר גָּזַרְנוּ עָלֶיהָ, כִּי תִהְיֶה בֵּין הַמִּשְׁמָדִים.
58. וְהַמְטַרְנוּ עֲלֵיהֶם מָטָר אֲבָנִים,¹ וְיָמָה רַע הִיָּה הַמָּטָר אֲשֶׁר הַמְטַרְנוּ הַמּוֹזְהָרִים (אֲשֶׁר פָּנוּ עֶרְף לְאֲזַהְרוֹת)!

קטע 5

59. אָמַר (מוֹחֲמַד), הִשָּׁבַח לְאֵלֶּהָ, וְשָׁלוֹם מִמֶּנּוּ עַל עַבְדִּיו אֲשֶׁר בָּחַר.² הָאֵם אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ?
60. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּמוֹרִיד לָכֶם מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵיהֶם צוֹמְחִים גִּנִּים מִפְּאָרִים עִם עֲצִים שְׂאֵתָם לְבִדְכֶם לֹא יִכְלֹתֶם לְגַדְלָהּ?³ הִישׁ עוֹד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה?⁴ אֵדָּה הֵם מְדַמִּים אוֹתוֹ לְאַחֲרִים.
61. הָאֵם לֹא הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחַ לָכֶם וְקָבַע בְּתוֹכָהּ נְהָרוֹת, וְנָתַן בָּהּ הָרִים נְטוּעִים אֵיתָן,⁵ וְשָׁם חִיץ בֵּין שְׁנֵי הַיָּמִים?⁶ וְכִי יִשׁ אֵלֶּה מִלִּבַּד אֵלֶּה? וְאוֹלָם מְרַבֵּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

1. ר' סורת הוד 11 : 82.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 180 - 182.

3. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 63 ; וסורת אז-זוח'רופ 43 : 87.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 17.

5. ר' סורת עיאפר 60 : 64.

6. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 53.

62. האם לא הוא אשר יענה לאדם צועק לעזרה בקוראו אליו ויגביר את הרעה? ומוריש לכם את הארץ? ² הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? מַעַט הוא אֲשֶׁר תִּזְכְּרוּ.
63. האם לא הוא אשר ידריך אתכם בחשכת היבשה והים, ואשר ישלח את הרוחות בשורה טובה לפני רחמיו (הגשם)? הִישׁ עוד אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? יתעלה אֵלֶּה על אשר ישתפו לו.
64. האם לא הוא אשר ברא את הבריאה בראשית, ואחר יברא אותה בשנית (ביום הדין)? ³ ומי יתן לכם פרנסה מן השמים ומן הארץ? ⁴ הִישׁ אֵלֶּה עִם אֵלֶּה? אָמַר, הִבִּיאוּ הוֹכְחוֹתֵיכֶם אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.⁵
65. אָמַר, אֵין מִי שֶׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵדַע אֶת הַנִּסְתֵּר, מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה.⁶ ואֵינֶם יוֹדְעִים מִתִּי יוֹקְמוּ לַתְּחִיָּה,⁷
66. דַּעֲתֶם לֹא יִכְלָה לְהַשִּׁיג אֶת הָאֲחֵרִית, וְגַם הֵם מְטִילִים בָּהּ סֶפֶק, יֵתֵר עַל כֵּן, הֵם לֹא יִכְוִלִים לַחֲשֹׁב עָלֶיהָ.

קטע 6

67. והכופרים טוענים, האם לאחר שנהיה לעפר וגם אבותינו, נוצא (חיים מקברינו)?
68. אֲכֹן כָּבֵר הִבְטַח לָנוּ וּלְאֲבוֹתֵינוּ כְּזֶה לְפָנִים, אֵין זֶה אֶלָּא אַגָּדוֹת הַקְּדָמוֹנִים.
69. אָמַר, הִתְהַלְכוּ בָּאָרֶץ, וְרֹאוּ אֵיךְ הָיָה סוֹפֶם שֶׁל הַפּוֹשְׁעִים,
70. וְלֹא תַעֲצֹב בְּגִלְגָּלִם וְלֹא יֵצֵר לָךְ עַל הַדָּבָר אֲשֶׁר זָמְמוּ.
71. הֵם אוֹמְרִים, מִתִּי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה, אִם בְּאַמַּת אַתֶּם צוֹדִקִּים?
72. אָמַר, יִתְכֹּן כִּי כָּבֵר הִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם חֶלֶק מֵאֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם לְהַחִישׁ.⁸
73. אַמְנֶם, רְבוּנָד הוא רֶב-חֶסֶד לְבָנֵי אָדָם, וְאוֹלָם מְרִבֵּיתֶם לֹא יוֹדוּ לוֹ.

1. ר' סורת אנ-נחל 16: 53; וסורת אל-אסרא' 17: 67.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 30; וסורת אל-אנעאם 6: 165.

3. ר' סורת אר-רום 30: 23; וסורת אל-בורוג' 85: 12 - 13.

4. ר' סורת טא. הא 20: 54; סורת אל-חדיד 57: 4; וסורת אט-טארק 86: 11 - 12.

5. ר' סורת אל-מואמנון 23: 117.

6. ר' סורת אל-אנעאם 6: 59.

7. ר' סורת לוקמאן 31: 34; וסורת אל-אעראף 7: 187.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 51; וסורת אל-ענכבות 29: 54.

74. אַךְ רְבוּנָךְ יוֹדֵעַ מַה שֶׁתִּסְתִּיר לְבוֹתֵיהֶם וּמַה שֶׁיִּגְלוּ.¹
75. אֵין דָּבָר נִסְתָּר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא נִרְשָׁם בְּפִנְקָס רְשׁוּם גְּלוּי.²
76. הִנֵּה הַקּוֹרְאָן הִזָּה יִסְפֹּר אֶת הָאֻמָּת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַרְבִּית הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִחְלְקוּ בָּהֶם,
77. וְאַכֵּן הוּא הַדֶּרֶךְ וְרַחֲמִים לַמַּאֲמִינִים בּוֹ.
78. רְבוּנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם בְּמִשְׁפָּטוֹ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַיּוֹדֵעַ.
79. לָכֵן הִסְמִךְ עַל אֱלֹהָהּ, כִּי אֶתָּה עַל (דָּרָךְ) הָאֻמָּת הַגְּלוּיָהּ.
80. אֵין בִּיכְלִתָּךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַמַּתִּים לְשִׁמְעַי, וְלֹא תַעֲשֶׂה אֶת הַחֲרָשִׁים לְשִׁמְעַי אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאֲשֶׁר יִבְרָחוּ וַיִּפְּנוּ לָךְ עֶרְף,
81. וְלֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים מִתַּעֲיִתָם. רַק בְּאַזְנֵי הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ אֶת דְּבָרֶיךָ, שֶׁחֲרִי מִסְּלָמִים הֵם.
82. בְּיוֹם שֶׁיִּכְרַע דִּינָם, נֹוצֵיא לָהֶם חַיָּה מִן הָאֲדָמָה, וְתִדְּבַר אֲלֵיהֶם, כִּי הָאֲנָשִׁים לֹא בָטְחוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.

קטע 7

83. וַיּוֹם (הַדִּין) נֶאֱסַף מִכָּל אֻמָּה חֲבוּרָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר יִכְחֹשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְנַעֲרֹךְ אוֹתָם לְדִין,³
84. וְכְאֲשֶׁר יְבֹאוּ, יֹאמֶר (אֱלֹהָהּ), הִכְחַשְׁתֶּם בְּאוֹתוֹתַי (וְאִם גַּם) לֹא הִבִּנְתֶּם אוֹתָם? אוּ מַה הַדָּבָר אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם?⁴
85. אֲזַי יוּטַל עֲלֵיהֶם פֶּסֶק דִּינָם אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶם, בְּאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ, וְהֵם לֹא יִדְּבֹרוּ.
86. הָאֵם לֹא יִרְאוּ, כִּי אֲנַחְנוּ עֲשִׂינוּ הַלִּילָה לְמִנוּחָהּ בּוֹ, וְאֶת הַיּוֹם לַפְּעֻלָּהּ? הִנֵּה בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים מַאֲמִינִים.
87. וּבְיוֹם אֲשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוּפָר, וְחָרַד כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, בְּלֻעֲדֵי אֲשֶׁר רָצָה אֱלֹהָהּ, וְהִכַּל יְבֹאוּ אֵלָיו נִכְנָעִים.
88. וְתִרְאֶה אֶת הַהָרִים תִּחְשַׁב כִּי קְפוּאִים הֵם עַל מְקוֹמָם, אֲךָ הֵם יִחְלְפוּ כְּחִלּוֹף הָעֲנָנִים,⁵ מַעֲשֶׂה אֱלֹהָ אֲשֶׁר תִּקֵּן כָּל דָּבָר, כִּי הוּא בָקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת הוד 11 : 5 ; סורת אר-רעד 13 : 10 ; וסורת טא. הא 20 : 7.

2. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת את-תכויר 81 : 7.

4. ר' סורת אל-מורסלאת 77 : 35 - 37.

5. ר' סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105 - 107 ; וסורת אט-טור 52 : 9 - 10.

89. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גִּמּוּל) טוֹב מִמֶּנּוּ (מִן הַמַּעֲשֶׂה), וַיְהִי בְּטוֹחִים בְּאוֹתוֹ יוֹם מִיָּגוֹן וּפַחַד.
90. וְאֲשֶׁר יָבִיאוּ מַעֲשֶׂה רָע, יוּטְלוּ עַל פְּנֵיהֶם אֶל הָאֵשׁ. יִשְׁלַם לָכֶם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
91. אַכֵּן צִוִּיתִי לַעֲבֹד רַבּוֹן הָעִיר הַזֹּאת (מִכָּה) אֲשֶׁר אוֹתָהּ (אֱלֹהָה) קִדָּשׁ, וְלוֹ כָּל דָּבָר. וְצִוִּיתִי לְהִיּוֹת מִן הַמְּסַלְּמִים,¹
92. וְלִקְרֹא אֶת הַקּוֹרְאָן. כָּל הַמִּקְבֵּל הַדֶּרֶךְ, מִדֶּרֶךְ רֶק לְטוֹבַת עַצְמוֹ, וְלִכְל הַתּוֹעָה אָמַר, אֲנִי רֶק מְזַהֵר מִן הַמְּזַהֲרִים.²
93. וְאָמַר, הִשָּׁבַח לְאֱלֹהָ. הוּא יִרְאֶה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְתִכְּיְרוּ אוֹתָם. וְלֹא נִעְלְמוּ מִרַבּוֹנָךְ מַעֲשֵׂיכֶם.³

1. ר' סורת יונוס 10 : 104 ; וסורת קוריש 106 : 3 - 4.

2. ר' סורת הוד 11 : 12 ; וסורת אר-רעד 13 : 40.

3. ר' סורת פוצלת 41 : 53.

28

סִוֵּרַת אֶל-קַצֵּץ הַסְּפוּר

סורה זו נקראת «אֶל-קַצֵּץ, הַסְּפוּר» משום שהמונח הזה הופיע בה. ר' פ' 25. הספור שהופיע בסורה הוא הספור שספר מוסא לאיש הצדיק במדין שנתן אחת מבנותיו לאשה למוסא אשר שרת אותו עשר שנים. אחר כך חזר למצרים להאבק בפרעה ולשחרר בני ישראל מן השעבוד במצרים.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נמל 27, ופסוקיה שמונים ושמונה. קיבלה את שמה «הַסְּפוּר» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-קצצ 28

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ט. ס. מ.¹

2. אֵלֶּה הֵם אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַבְּרוּר.²

3. אָנוּ נִסְפֵּר לָךְ מִן הַסֵּפֶר שֶׁל מוֹסָא וּפְרָעָה בְּאֵמֶת לְאֲנָשִׁים מֵאֲמִינִים
(בְּקוּרָאן הַזֶּה).

4. הִנֵּה פְרָעָה הִתְנַשְּׂא בְּאֶרֶץ וַעֲשָׂה אֶת תּוֹשָׁבֶיהָ שְׂכָבוֹת, וְהִשְׁפִּיל שְׂכָבָה
אֶחָת בָּהֶם (בְּנִי יִשְׂרָאֵל), אֶת בְּנֵיהֶם שָׁחַט וְאֶת נְשׁוֹתֵיהֶם חָיָה, כִּי הָיָה מִן
הַמִּשְׁחִיתִים.

5. אֵד אֲנַחְנוּ הַחֲלַטְנוּ לַהֲטוֹת חֶסֶד לַחֲלָשִׁים וְלַעֲשׂוֹתָם לְמִנְהִיגִים וְיֹרְשִׁים,

6. וּלְכוּנֵן אוֹתָם בְּאֶרֶץ, וּלְהַרְאוֹת אֶת פְּרָעָה וְאֶת הָאֲמָאן (הַמֶּן) וְאֶת
גְּדוּדֵיהֶם עַל יָדָם אֶת כָּל אֲשֶׁר חָשְׁשׁוּ מִן יְקָרָה לָהֶם.

7. וְהַשְׁרִינוּ אֶל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא, הַנִּיקִי אוֹתוֹ (מוֹסָא), אֵד אִם אֶת דּוֹאֲגָת
לְחַיִּיו, הַשְּׁלִיכִי אוֹתוֹ לַיָּם, וְאֵל תַּפְחָדִי וְאֵל תַּצְטַעְרִי. כִּי אֲנַחְנוּ נַחְזִירָהוּ
אֶלֶּיךָ וְנַעֲשֶׂה אוֹתוֹ כְּאֶחָד הַשְּׁלִיחִים.

8. אֲחָדִים מִבְּנֵי מִשְׁפַּחַת פְּרָעָה מָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יְהִיָּה אוֹיֵב לָהֶם וּלְהַבִּיא
עֲלֵיהֶם אֲבָדוֹן, מָשׁוּם שֶׁפְּרָעָה וְהָאֲמָאן (הַמֶּן) עִם צְבָאוֹתֵיהֶם הָיוּ חוֹטְאִים.

9. וְאִמְרָה אֵשֶׁת פְּרָעָה, נַחַת רוּחַ הוּא לִי וּלְךָ, אֵל תַּהַרְגוּהוּ, וְאוֹלֵי יוֹעִיל לָנוּ,
אוּ נִאֲמָצְהוּ לְבֶן לָנוּ. וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ (שֶׁסּוֹפָם יְהִיָּה עַל יָדוֹ).

10. וּלְבָה שֶׁל אֲמוֹ שֶׁל מוֹסָא נַעֲשֶׂה חָלָל בְּקוּרָבָה,³ וְכִמְעַט שֶׁגִּלְתָּה אֶת סוּדוֹ,
לוֹלָא חֲזַקְנוּ אֶת לְבָה, לְמַעַן תַּהֲיָה מִן הַמֵּאֲמִינִים.

11. אֵז אִמְרָה לְאַחוֹתוֹ, לְכִי אַחֲרָיו. וְתַבֵּט בּוֹ מִן הַצָּד, וְהֵם לֹא יַחֲוִשׁוּ.

12. וְאִסְרָנוּ עָלָיו אֶת הַמִּינִיקוֹת לְפָנֶי (שֶׁהַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ לְאֲמוֹ), עַל כֵּן אִמְרָה
(אַחוֹת מוֹסָא), הָאֵם אֶרְאֶה לָכֶם בְּנֵי בֵּית אֲשֶׁר יִהְיוּ אוֹמְנִים לוֹ לְמַעַנְכֶם
וְיִטְפְּלוּ בּוֹ בְּאַהֲבָה.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: טא. סין. מים.

2. ר' סורת יוסוף 12: 1; וסורת אש-שוערא' 26: 2.

3. לבה של אמו של מוסא נהיה ריק מכל דבר רק מעניינו של מוסא.

13. כִּדְ הַחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אֶל אִמּוֹ, לְמַעַן תִּנּוּחַ דַּעְתָּהּ וְלֹא תַעֲצֵב, וּלְמַעַן תִּדְעַה, כִּי הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אִמָּת הִיא. וְאוֹלָם מְרִבִּיתָם לֹא יִדְעוּ.¹

קטע 2

14. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ (מוֹסָא) לְבִגְרוּתוֹ וְהָיָה לְאִישׁ חֲזָק, הִעֲנִקְנוּ לוֹ חֻכְמָה וְדַעַת, כִּדְ אֲנַחְנוּ גּוֹמְלִים לְעוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

15. וּבָא אֶל הָעִיר בְּעֵת לֹא יָשִׁימוּ יוֹשְׁבֵיהָ לֵב,² וּמִצָּא בָּהּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים מִתְּקוּטָטִים, אֶחָד מִבְּנֵי עֵדְתוֹ וְהַשְּׁנִי מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת, וּבֶן עֵדְתוֹ בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, אִזְ הִכָּה מוֹסָא אֶת הָאִישׁ מִבְּנֵי הָעֵדָה הָאוֹיֶבֶת וְהִרְגוֹ אוֹתוֹ. וְאָמַר (מוֹסָא), אַכּוּ, זֶהוּ מַעֲשֵׂה הַשָּׁטָן, כִּי אוֹיֵב וּמִתְעַה גְּלוּי הוּא.

16. וְאָמַר (עוֹד), רְבוּנִי! חֲטָאתִי לְנַפְשִׁי, סָלַח לִי אִפּוּא, וְהוּא סָלַח לוֹ, כִּי אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.

17. וְאָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! בְּגִלַּל הַחֲסֵד אֲשֶׁר גָּמַלְתָּ עָמִי, כִּי לְעוֹלָם לֹא אֶעְזֹר לְפוֹשְׁעִים.

18. אֵד (מוֹסָא) נִשְׁאָר בְּעִיר פּוֹחַד וְדוֹאֵג, וְהִנֵּה הָאִישׁ שֶׁאִמֶּשׁ קָרָא לְעֲזָרָה, וְשׁוּב בִּקֵּשׁ אֶת עֲזָרְתּוֹ, וְאִזְ אָמַר לוֹ מוֹסָא, אַכּוּ, שׁוּגָה גָּמוּר הִנָּד,

19. וּכְאֲשֶׁר רָצָה (מוֹסָא) לְתַקֵּף אֶת אֲשֶׁר הוּא אוֹיֵב לְשִׁנִּיהֶם, אָמַר (הָאִישׁ), הוּי מוֹסָא! הָרוּצָה אֶתָּה לְהִרְגוֹ אוֹתִי כְּאֲשֶׁר הָרַגְתָּ נֶפֶשׁ אֶתְמוּל? אִין רוּצָה אֶתָּה אֱלֹא לְהִיּוֹת עָרִיץ בְּאַרְצְךָ, וְלֹא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם?

20. אַחֵר בָּא אִישׁ מִקְצָה הָעִיר מִמֶּהָר, וְאָמַר, הוּי מוֹסָא! הִנֵּה נִכְבְּדִי הָעִיר הַחֲלִיטוֹ לְהוֹרִגְךָ, צֹא אִפּוּא כִּי יוֹעֵץ טוֹב אֲנִי לָךְ,

21. וְיִצָּא מוֹסָא מִן הָעִיר בְּפֶחַד וּזְהִירוֹת, וְאָמַר, רְבוּנִי! הִצִּילֵנִי מִן הָאֲנָשִׁים הַפוֹשְׁעִים.

קטע 3

22. וּכְאֲשֶׁר פָּנָה אֶל עֶבֶר מִדֵּן, אָמַר, אוֹלִי יִנַּחֲנִי רְבוּנִי בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֶל מִי מִדֵּן, מִצָּא שֵׁם קֹהֵל אֲנָשִׁים מְשֻׁקִּים (אֶת עֲדְרִיָּהֶם) וְעַל יָדָם שְׁתֵּי נָשִׁים הַעוֹצְרוֹת בְּעַד עֲדָרָן. אָמַר, מָה אֶתְכֶּן? אָמְרוּ, לֹא נִשְׁקָה עַד אִם הָרוּעִים יִגְמְרוּ לְהִשְׁקוֹת (אֶת עֲדְרִיָּהֶם). וְאִבִּינוּ זָקֵן מְאֹד.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 216; וסורת אנ-נסא' 4: 19.

2. לא ישימו לב לנעשה ברחובות, והוא באמצע היום בשעת הצהריים והאנשים נחים בבתיהם מן החום.

24. וְהִשְׁקָה לָהּ (אֶת עֶדְרוֹ), אַחֵר כֹּךְ פָּנָה לְנוֹחַ בְּצֵל, וְאָמַר, רְבוּנִי! זָקוּק אֲנִי כַּעַת לְחִסְדֶּךָ,

25. אִזּוּ בָּאָה אֵלָיו אַחַת מֵהַשְּׂתִימִים נְבוֹכָה וְהוֹלֶכֶת בְּבִישׁוֹת, וְאָמְרָה, אָבִי מִזְמִין אוֹתָךְ אֵלָיו כְּדִי לְגַמֵּל לָךְ עֲבוּר הַשְּׂקָאֵת (עֶדְרָנוּ) בְּשִׁבְלֵנוּ. וְכִשְׁבָּא אֵלָיו, וְסִפֵּר לוֹ אֶת הַסִּפּוּר (שֶׁלּוֹ עִם פְּרָעָה וְאַנְשָׁיו). אָמַר (הָאֵב), אֵל תִּירָא! כִּבְר נִצַּלְתָּ מִן הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים.

26. אִזּוּ אָמְרָה אַחַת מִשְׂתִּימָהּ, אָבִי! שִׁכַּר אוֹתוֹ, כִּי הַטּוֹב בְּאִשֶּׁר שְׂכַרְתָּ הוּא, הַחֹזֵק וְהַנָּאֵמָן.

27. וְאָמַר (הָאֵב), הִנֵּה רוֹצָה אֲנִי לָתֵת לָךְ לְאִשָּׁה אַחַת מִשְׂתִּי בְּנוֹתֵי אֵלָה, בְּתַנָּאי שֶׁתַּעֲבֹד בְּשִׁבְלֵי שְׁמוֹנֶה שָׁנִים, וְאִם בְּרָצוֹנָךְ לְהַשְׁלִים עֶשֶׂר שָׁנִים, כִּי לֹא אֶרְצָה לְהַכְבִּיד עֲלֶיךָ. אִם יִרְצָה אֵלָלָה, תִּמְצָא אוֹתִי מַעֲוֹשֵׁי הַיָּשָׁר.

28. אָמַר (מוֹסָא), דָּבָר זֶה יִהְיֶה בִּינִי וּבִינָךְ, וְאִיזָה מִשְׁנֵי הַזְּמָנִים אֲשֶׁר אִמְלֵא לֹא תִהְיֶה אִיבָה עָלִי, וְאֵלָלָה עָרַב לְדַבְּרֵינוּ.

קטע 4

29. כְּאֲשֶׁר מְלֵא מוֹסָא אֶת תְּקוּפַת שְׁרוּתוֹ (עֶשֶׂר שָׁנִים) וְלָקַח עִמּוֹ אֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ, הִבְחִין בְּאִשׁ לְצַד הָהָר. אָמַר לְבָנָי בֵּיתוֹ, חֲכוּ פֹה. כִּבְר רָאִיתִי אִשׁ אֲשֶׁר עַל פִּיהָ אֲבִיא לְכֶם הוֹדְעָה, אוֹ אֲבִיא לְכֶם אוֹד בּוֹעֵר, לְמַעַן תִּתְחַמְמוּ,

30. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ אֵלָיָה, קָרָא אֵלָיו קוֹל מִגִּדַּת הָעֵמֶק הַיְּמָנִית, בְּבִקְעָה הַמְּבֻרָקֶת מִן הָעֵץ, וְאָמַר, הוּא מוֹסָא! אֲנִי אֵלָלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

31. הִשְׁלִיךְ אֶת מִטָּה! כְּאֲשֶׁר רָאָהוּ כְּמוֹ נַחֲשׁ נוֹדֵד, בָּרַח מִן הַמָּקוֹם, וְלֹא שָׁב אֵלָיו. (קָרָא לוֹ אֵלָלָה לְהַרְגִיעַ אוֹתוֹ), הוּא מוֹסָא! חֲזֹר, וְאַל תִּפְחַד כִּי אֶתָּה מִן הַבְּטוּחִים.

32. הַכֵּנס יָדְךָ אֶל חִיקְךָ, וְהִיא תֵצֵא לְבָנָה מִבְּלִי פָּגַע. וְאַסֹּף אֵלָיְךָ כְּנֶפֶד (זְרוּעָה) וְכֹךְ לֹא תִפְחַד. אֵלָה שְׁנֵי אוֹתוֹת מֵאֵת רְבוּנְךָ אֶל פְּרָעָה וְנִכְבְּדִי, כִּי הֵם אֲנָשִׁים מִשְׁחָתִים.

33. אָמַר (מוֹסָא), רְבוּנִי! הִנֵּה אֲנִי הִרְגִיתִי מֵהֶם נֶפֶשׁ, וְיָרָא אֲנִי לְבַל יִהְרָגוּנִי,

34. וְהָאֲרוֹן אַחִי, צַח מִמֶּנִּי לְשׁוֹן, עַל כֵּן שְׁלַחְהוּ אֹתִי לְתַמְדָּ בִי, לְמַעַן יָקִים אֶת דְּבָרִי, כִּי יָרָא אֲנִי פֶן יִכְחִישׁוּ אֶת דְּבָרִי.

35. אָמַר (אֵלָלָה), נַחֲזֵק אֶת זְרוּעָה בְּאַחִיד, וְנִתֵּן לְשִׁנִּיכֶם שְׁלֹטוֹן, אֲשֶׁר לֹא יִגִּיעוּ אֵלֵיכֶם, עַל יְדֵי אוֹתוֹתֵינוּ. אַתֶּם וְהַהוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם תִּהְיוּ הַמְּנַצְחִים.

36. אולם כַּאֲשֶׁר בָּא מוֹסָא עִם אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים אֵלֵיהֶם. אָמְרוּ, אֵין אֵלָה כִּי אִם כְּשָׁפִים בְּדוּיִים, וְלֹא שְׂמַעְנוּ עַל זֶה שְׁאַתָּה מְזַמֵּין אוֹתָנוּ לְהֶאֱמִין בּוֹ בֵּין אֲבוֹתֵינוּ הָרִאשׁוֹנִים.
37. וְאָמַר מוֹסָא, רְבוּנִי יוֹדֵעַ טוֹב מִי הוּא אֲשֶׁר הִבִּיא הַחֲדָרָכָה מֵאֲתָוּ וּמִי סוֹפּוֹ לְהִגִּיעַ אֶל הַגֵּן (בְּעוֹלָם הַבָּא). אָכֵן לֹא יִצְלִיחוּ הַפּוֹשְׁעִים.
38. וְאָמַר פְּרָעָה, הוּי נִכְבָּדִים! לֹא אֲדַע לָכֵס אֵלָה מִבִּלְעָדִי. הַאֲמֹאן! הֲכֵן לְבָנִים שְׂרוּפוֹת וּבָנָה לִי מִגְדָּל, לְמַעַן אֶרְאֶה אֶת אֱלֹהֵיו שֶׁל מוֹסָא. חוֹשֵׁב אֲנִי כִּי הוּא מְשַׁקֵּר.
39. הוּא (פְּרָעָה) וְחִילּוֹ הָיוּ יְהִירִים בְּאַרְץ בְּלֹא צֶדֶק בְּהֶאֱמִינָם שֶׁלֹּא יוֹחֲזֻרוּ אֲלֵינוּ.
40. וְלִקְחָנוּ אוֹתוֹ וְחִילּוֹ וְהִשְׁלַכְנוּ אוֹתָם לַיָּם, רָאָה אֲפּוֹא, אֵיךְ הִיתָה אַחֲרִית הַפּוֹשְׁעִים.
41. וְעֲשִׂינוּ מֵהֶם דָּגְמָא לְאֵלָה אֲשֶׁר יִקְרָאוּ לְבוֹא אֶל הָאֵשׁ. בְּיוֹם תַּחֲתִית וְהַמֵּתִים לֹא יִהְיֶה לָהֶם עוֹזָר.
42. כָּבֶר שֶׁלַּחְנוּ אַחֲרֵיהֶם קָלְלָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִהְיוּ מֶן הַמְּשַׁפְּלִים וְהַבּוֹזִיִּים בְּיוֹתֵר.

קטע 5

43. כָּבֶר נָתַנוּ לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) אַחֲרֵי שֶׁהִשְׁמַדְנוּ אֶת הַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים, אוֹתוֹת גְּלוּיִים לְבְנֵי אָדָם, וַיְבִיא הַדָּרָכָה וְרַחֲמִים וּלְמַעַן יִזְכְּרוּ.
44. וְלֹא הָיִיתָ (מוֹחֲמֵד) בְּצַד הַמַּעֲרָבִי (שֶׁל הָהָר) כַּאֲשֶׁר מְסַרְנוּ לְמוֹסָא אֶת הַהִרְאֹת, וְלֹא הָיִיתָ מֶן הַמַּעֲיִדִים לְכָךְ.
45. כִּי אַחֵר כָּךְ הִקְיֵמוֹנוּ דּוֹרוֹת רַבִּים אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים. וְלֹא גֵרַת בְּתוֹךְ בְּנֵי מִדְּיָן אֲשֶׁר תִּקְרָא לְפָנֵיהֶם אוֹתוֹתֵינוּ, וְאוֹלָם הִשְׁרִינוּ אֵלֶיךָ אֶת קוֹרוֹתֵיהֶם.
46. וְלֹא הָיִיתָ בְּצַד הַר הַטּוֹר בְּקוֹרְאָנוּ (אֶל מוֹסָא),¹ וְאוֹלָם (שֶׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ) רַחֲמִים מֵאֵת רְבוּנְךָ, לְמַעַן תִּזְהִיר עִם² לֹא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר מִלְּפָנֶיךָ, אוֹלֵי יִזְכְּרוּ.

1. ר' סורת מרים 19: 52; סורת אש-שוערא' 26: 10; וסורת אנ-נאזעאת 79: 16.

2. הערבים של מכה וחצי האי ערב.

47. (וְשַׁלַּחְנוּ אוֹתָךְ מוֹחֵמֵד) כִּדִּי אִם יִפְגַּע בָּהֶם עֲנֹשְׁנוּ עַל חֲטֵאֵיהֶם, כִּדִּי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ אִזּוּ, רְבוּנֵנוּ! לָמָּה לֹא שָׁלַחְתָּ אֵלֵינוּ שְׁלִיחַ לְמַעַן גִּלְךָ אַחֲרֵי אוֹתוֹתֶיךָ וְנִהְיָה מִן הַמַּאֲמִינִים?¹
48. וְכַעַת כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה אֲלֵיהֶם הָאָמֶת (הַנְּבִיא וְהַקּוֹרְאָן), אָמְרוּ, לָמָּה לֹא נָתַן לָנוּ כָּפִי שֶׁנָּתַן לְמוֹסָא? הֲאִם לֹא הִכְחִישׁוּ אֶת אֲשֶׁר נָתַן אֶל מוֹסָא מִלְּפָנִים? וְאָמְרוּ, שְׁנֵי כְּשׁוּפִים עוֹזְרִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי (הַתּוֹרָה וְהַקּוֹרְאָן). וְאָמְרוּ, אַכּוּ אֲנַחְנוּ כּוֹפְרִים בְּכָל.
49. אָמַר (מוֹחֵמֵד), הִבֵּיאוּ סֵפֶר מֵאֵת אֵלֶלָּה אֲשֶׁר הוּא מְדַרִּיךְ טוֹב מִשְׁנֵיהֶם (הַקּוֹרְאָן וְהַתּוֹרָה), וְאִזּוּ אֵלֶיךָ בְּדֶרֶכּוֹ, אִם אַתֶּם צוֹדִיקִים.
50. אַךְ אִם לֹא יַעֲנוּ לָךְ, דַּע כִּי רַק אַחֲרֵי בְּדִיוֹתֵיהֶם וַיִּצְרִיחֵם הָרָעִים הֵם הוֹלְכִים, וְאִין תּוֹעָה יוֹתֵר מִזֶּה הַחֹלֶלֶךְ אַחֲרֵי יִצְרָיו הָרָעִים בְּלִי הַדְּרָכָה מֵאֵת אֵלֶלָּה? וְאֵלֶלָּה לֹא יְדַרִּיךְ אֶת קֹהֶל הַחוֹטְאִים.
- קטע 6**
51. וּכְבֹר הִבֵּאֵנוּ לָהֶם אֶת חִלְקֵי הַקּוֹרְאָן הַשּׁוֹנִים בָּזֶה אַחֵר זֶה לְמַעַן יִזְכְּרוּ.
52. וְאֵלָּה אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר לִפְנֵי (הַקּוֹרְאָן), מַאֲמִינִים בּוֹ,²
53. וְכַאֲשֶׁר קוֹרְאִים אוֹתוֹ בִּפְנֵיהֶם, יֹאמְרוּ, הֲאִמְנוּ בּוֹ. אַכּוּ הוּא הָאָמֶת מֵאֵת רְבוּנֵנוּ, וּכְבֹר לִפְנֵי הֵינּוּ מִסְּלָמִים.
54. אֵלָּה יִנָּתֶן לָהֶם שְׁכָרָם פַּעַמִּים עַל סִבְלֵנוֹתָם, וַיִּשְׁיבוּ בְּטוֹבָה אֶת הָרָעָה, וְעַל תְּרוֹמָתָם מִמָּה שֶׁהָעֵנְקָנוּ לָהֶם.
55. וּבִשְׂוֹמָעָם לִהְיוֹת הֶבֶל יִתְרַחֲקוּ (מֵהֶם),³ וַיֹּאמְרוּ, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, אִין אֲנַחְנוּ מִבְּקָשִׁים אֶת חֲבֵרְתָם שֶׁל פְּרָאֵי אָדָם.
56. אַתָּה אֵינְךָ זָכוֹל לְהַדְרִיךְ אֶת מִי שֶׁתִּרְצֶה, אַבְּל אֵלֶלָּה יְדַרִּיךְ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהוּא מִכִּיר אֶת הַמְּדַרְכִּים.⁴
57. וְאָמְרוּ,⁵ אִם גִּלְךָ אַתָּה לְפִי הַדְּרָכְתָּךְ, נִגְשֵׁל מֵאַרְצֵנוּ, הֲאִם לֹא קִבַּעְנוּ לָהֶם מַחוֹז קָדוֹשׁ וּבִטּוֹחַ שְׁאֵלֵיו מוֹבָאִים פְּרוֹת מִכָּל סוּג כְּאִסְפָּקָה מִצִּדְּנוּ? אַךְ רָבָם אֵינָם יוֹדְעִים זֹאת.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4: 165; סורת אל-מאאידה 5: 19; וסורת אל-אנעאם 6: 156 - 157.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 121; סורת אאל עמראן 3: 199; סורת אל-מאאידה 5: 82 - 83; וסורת אל-אסרא' 17: 107 - 108.

3. ר' סורת אל-פורקאן 25: 72.

4. ר' סורת אל-בקרה 2: 272; וסורת יוסוף 12: 103.

5. מונהגי מכה הכופרים.

58. וְכַמָּה עָרִים הִשְׁמַדְנוּ אֲשֶׁר הִתְעַנְּנוּ עַל רֹב מִחִיתָן, הִנֵּה אֵלֶּה מִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם לֹא יֵשְׁבוּ אַחֲרֵיהֶם, בְּלִתִּי אִם מַעֵט, וְאֶנְחֵנוּ הֵיינוּ יוֹרְשֵׁיהֶן.
59. רְבוּנָד לֹא הָיָה מִשְׁמִיד אֶת הָעָרִים לִפְנֵי שֶׁהָיָה שׁוֹלַח שְׁלִיחַ אֶל הָרֹאשִׁית שֶׁבָּהֶן, לִקְרֹא לִפְנֵיהֶן אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, וְלַעֲוֹלָם לֹא הֵיינוּ מִשְׁמִידִים אֶת הָעָרִים אִם לֹא הָיוּ תוֹשְׁבֵיהֶן חוֹטְאִים.
60. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם אֵינוֹ אֶלָּא תַעֲנוּג וְקִשׁוּט חוֹלֵף שֶׁל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאוֹלָם כָּל הַשְּׁמוֹר אֶצֶל אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר וְנֶאֱחִי. הָאֵם לֹא תִשְׁכַּחוּ?

קטע 7

61. הָאֵם דּוֹמָה מִי שֶׁנָּתַנוּ לוֹ הַבְּטָחָה טוֹבָה שֶׁיִּזְכֶּה לְרֹאוֹת בְּקִיּוּמָהּ, לָמִי שֶׁנִּהְיָה זְמַנִּית מִחֵי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִהְיֶה אֶחָד מֵאֵלֶּה שֶׁיִּתְּנוּ אֶת הַדִּין?
62. בִּיּוֹם הַהוּא יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, הִיכֵן שְׂתַפִּי אֲשֶׁר בְּדִיתֶם!¹
63. וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נִחְרַץ עֲלֵיהֶם בְּצֹדֵק הָעֵנֶשׁ, רְבוּנָנוּ! אֵלֹהֵי שֶׁהִתְעַנּוּ, הִתְעוּ עַל יְדֵינוּ, כִּפִּי שֶׁאֲנַחְנוּ עֲצָמֵינוּ הִתְעִינוּ, בְּזֹאת אֲנַחְנוּ מַצְהִירִים בְּפִנִּידָה כִּי אֵין אֲנַחְנוּ מַחֲבִיבִים לַעֲזֹר לָהֶם, וְלֹא אוֹתָנוּ עֲבָדוּ (אֲמָנָם עֲבָדוּ אֶת הַשְּׁטָנִים).
64. אִזּוֹ יֹאמֶר, קִרְאוּ לַשְּׂתַפִּים אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם זֹלַת אֱלֹהֵה! וְהֵם יִקְרְאוּ וְלֹא יַעֲנוּ וַיִּרְאוּ רַק אֶת הָעֵנֶשׁ, וַיֹּאמְרוּ, הֲלֹאִי וְהֵיינוּ מַדְרִכִּים.
65. בִּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֱלֹהֵה) אֲלֵיהֶם, וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה עֲנִיתֶם לַשְּׁלִיחִים?
66. בִּיּוֹם הַהוּא יִתְעַרְפְּלוּ הַדְּבָרִים עֲלֵיהֶם, וְאִף לֹא יִשְׁאַלוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.
67. וְאוֹלָם מִי שֶׁחָזַר בְּתִשׁוּבָה מִבִּינֵיהֶם וְהִאֱמִין וַעֲשָׂה אֶת הַטוֹב יִהְיֶה מִן הַמַּצְלִיחִים.
68. וְרְבוּנָד יִבְרָא אֶת אֲשֶׁר יִרְצֶה וַיִּבְחַר, וְאֵין לָהֶם בְּחִירָה.² יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.
69. וְרְבוּנָד יוֹדֵעַ מַה יִּסְתִּירוּ בְּלִבָּם וּמַה יִּגְלוּ.
70. וְהוּא אֱלֹהֵה, אֵין אֵלֶּה זֹלַתוֹ, יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְלוֹ הַמְּשַׁפֵּט וְאֵלֵיו תִּחְזְרוּ (בִּיּוֹם הַדִּין).

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 166 - 167; סורת אל-אנעאם 6: 94; סורת אל-כהן 18: 52 - 53; סורת מרים 81 - 82; סורת אל-ענכבות 29: 25; וסורת אל-אחקאף 46: 5 - 6.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33: 36.

71. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם חֲשֻׁכַת עוֹלָמִים עַל יָדִי לַיְלָה אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זֹולָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אוֹר? הָאֵם לֹא תִשְׁמְעוּ?
72. וְהַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה, שְׂאֵם אֱלֹהָ יְטִיל עֲלֵיכֶם יוֹם אַרְךְ עַד יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים, אֵיזָה אֱלֹהָ זֹולָתוֹ יוּכַל לְהַבִּיא לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ? הָאֵם לֹא תִרְאוּ?
73. וּמִרְחֻמּוֹ נָתַן לָכֶם אֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַיּוֹם לְמַעַן תִּנּוּחוּ בּוֹ וּלְמַעַן תִּבְקָשׁוּ (לָכֶם פְּרָנְסָה) מִחֲסִדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִיז לֹא טוֹבָה.¹
74. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא אֲלֵיהֶם, יֹאמַר, אֵיפֹה שֶׁתִּפִּי אֲשֶׁר טַעַנְתָּם?
75. וְנוֹצִיא מִכָּל אֶמְהָ עַד (הַנִּבְיָא שְׁלָהֶם) וְנֹאמַר, הַבִּיאוּ אֶת הוֹכְחוֹתֵיכֶם! אֲזִי יִדְעוּ כִּי הַהוֹכְחָה הָאֲמִתִּית הִיא לְאֱלֹהָ, וְתַעֲהָ מֵהֶם (הַדְּבָר) אֲשֶׁר בָּדוּ בְּלִבָּם.

קטע 8

76. קֹארוֹן² הָיָה מִבְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל מוֹסָא, אֶמְנָס הוּא הַצִּיק לָהֶם. הֶעֱנִקְנוּ לוֹ אוֹצְרוֹת אֲשֶׁר מִפְּתֻחוֹתֵיהֶם הָיוּ כְּבָדִּים מְנֹשָׂא לְקַבּוּצַת אֲנָשִׁים חֲזָקִים. אָמְרוּ לוֹ בְּנֵי עַמּוֹ, אֵל תִּשְׁמַח בְּגֵאוֹן, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ אוֹהֵב אֶת הַשְׂמִיחִים בְּגֵאוֹן.
77. וּבִקֵּשׁ בְּמָה שֶׁנָּתַן לָךְ אֱלֹהָ אֶת מַעֲוֹן הָאַחֲרִית, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת חִלְקֶךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעֲשֵׂה טוֹב כְּשֶׁם שֶׁהִיטִיב עִמָּךְ אֱלֹהָ, וְאֵל תִּבְקֵשׁ לְהַשְׁחִית בְּאַרְץ, כִּי לֹא יֹאהֵב אֱלֹהָ אֶת הַמַּשְׁחִיתִים.
78. אָמַר (קֹארוֹן), אָכֵן אֲדָּבְעֵתִי נָתַן לִי זֶה. הָאֵם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּי כִּבְרַת הַשְׁמִיד אֱלֹהָ לְפָנָיו דּוֹרוֹת רַבִּים שֶׁהָיוּ חֲזָקִים וְעֲשִׂירִים מִמֶּנּוּ? הַחוּטָאִים לֹא יִשְׁאַלּוּ עַל חֲטָאֵיהֶם.
79. אֲזִי יֹצֵא אֶל בְּנֵי עַמּוֹ מִקִּשְׁט בִּתְכֵשִׁיטִים, וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר חָפְצוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, הַלּוֹאִי וְהֵינּוּ זֹכִים בְּאֲשֶׁר קִבֵּל קֹארוֹן. אָכֵן בַּעַל מִזֵּל גָּדוֹל הוּא.
80. וְאָמְרוּ אֵלָּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם דַּעַת, אוֹי לָכֶם! גְּמוּל אֱלֹהָ טוֹב יוֹתֵר לְמִאֲמִין עוֹשֶׂה אֶת הַטּוֹב, אוֹלָם יִשְׁיִגּוּהוּ רַק בַּעֲלֵי סִבְלָנוֹת.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 62.

2. קֹארוֹן : קרח בן יזהר, ר' במדבר טז ואילך.

81. אַז הַשְׁקַעְנוּ אוֹתוֹ אֶת בֵּיתוֹ בְּאֶדְמָה, וְלֹא יָכְלוּ בְּנֵי עֲדָתוֹ לַעְזֹר לוֹ מִפְּנֵי אֱלֹהָהּ, וְלֹא כָל הָיָה לַעְזֹר לַעֲצָמוֹ.
82. אַז אָמְרוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד יוֹם לִפְנֵי זֶה הִשְׁתַּוְּקָקוּ לִהְיוֹת בְּמִקְוֵמוֹ, אָכֵן, אֱלֹהָהּ מִרְחִיב וּמְצַמֵּם אֶת פְּרִנְסָתוֹ שֶׁל מִי שִׁירָצָה מִעֲבָדָיו, וְלֹא חָסַד אֱלֹהָהּ עָלֵינוּ הֵינּוּ גַם אֲנַחְנוּ שׁוֹקְעִים בְּאֶדְמָה. דּוֹמָה כִּי הַכּוֹפְרִים לֹא יַצְלִיחוּ.

קטע 9

83. מַעֲוֹן הָעוֹלָם הִבָּא אֲנַחְנוּ קוֹבְעִים רַק לְאֵלֶּה שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַתְנַשֵּׂא עַל פְּנֵי אֲחֵרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא לְהַשְׁחִית, וְהָאֲחֵרִית לִירְאֵי אֱלֹהָהּ.
84. אֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה טוֹב, לוֹ (גְּמוּלָה) טוֹב מִמֶּנּוּ, וְאֲשֶׁר יָבִיא מַעֲשֶׂה רַע, הִנֵּה לֹא יִשְׁלָמוּ עוֹשֵׂי הַרְעוֹת בְּלִתִּי אִם אֲשֶׁר עָשׂוֹ.¹
85. הִנֵּה אֲשֶׁר הִטִּיל עֲלֵידָה לְמַסֵּר אֶת הַקּוּרְאָן וְשִׁיבָדָה הַשֵּׁב (נִחְזִירָדָה אֶל מִכָּה).² אָמַר, רְבוּנִי יוֹדֵעַ יוֹתֵר מִי הַמְדָּרָדָה וּמִי נָתַן בְּתַעֲזִיחָה גְּמוּרָה.
86. אַתָּה לֹא קוֹיֵת שֶׁהַסֵּפֶר (הַקּוּרְאָן) יִנָּתֵן עַל יָדָדָה וְרַק רַחֲמָנוּת מִרְבוּנָדָה. עַל כֵּן אֵל תִּסְיַע בְּיַד הַכּוֹפְרִים.
87. וּבֵל יִרְחִיקוּדָה (הַכּוֹפְרִים) מֵעַל אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ לְאַחַר שֶׁהוֹרְדוּ אֱלִידָה מִן הַשָּׁמַיִם. וְקָרָא אֶל רְבוּנָדָה, וְאַל תִּהְיֶה מִן הַמְּשַׁתְּפִים (לוֹ),
88. וְאַל תִּפְגֹּה בְּתַפְלָה לְאֵלֶּה אַחַר זִוְלָתוֹ, כִּי אֵין אֵלֶּה זִוְלָתוֹ. כָּל דְּבַר יִחְלָף מִבְּלַעֲדֵי פְּנִיּוֹ. כִּי רַק לוֹ הַשְׁלֵטוֹן וְאַלּוֹ תַחֲזִירוֹ.

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 90.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 109 ; סורת אל-אעראף 7 : 6 ; וסורת אז-זומר 39 : 69.

29

סִוְרַת אֶל-עֲנַקְבוֹת הָעֶכְבִּישׁ

סורה זו נקראת «אֶל-עֲנַקְבוֹת, הָעֶכְבִּישׁ» משום השם «אֶל-עֲנַקְבוֹת» נזכר בה בפעם ראשונה ויחידה. אללה השתמש בקורי העכביש כמשל של חולשה להראות לאלה מבין המוסלמים הלוקחים בני ברית מבין הכופרים להגן עליהם מלבד אללה. ר' פ' 41.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רום 30, ופסוקיה ששים ותשעה. קיבלה את שמה «הָעֶכְבִּישׁ» מפסוק ארבעים ואחד.

סורת אל-ענכבות 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. האם חושבים בני האדם כי יעזבו לאמר, האמנו, מבלי שיעמדו במבחן?²
3. הרי כבר נסינו את אלה אשר היו לפניהם, ואללה יודע מי הם הצודקים ומי הם הכוזבים.
4. האם חושבים עושי הרעות כי יוכלו לעבר אותנו, הרי לקוי כוח שפוטם.
5. מי שמקוה להפגש עם אללה, הנה עת מועד אללה בוא לבוא, והוא השומע והיודע.
6. מי שמשקיע מאמץ עלאי, הוא עושה זאת למען עצמו,³ כי אללה אינו זקוק לבני אדם.
7. ואלה שהאמינו ועשו הישר, להם נכפר על חטאייהם ונגמל להם על הטוב אשר עשו.⁴
8. אמנם צוינו על האדם להתנהג בנעם וחסד עם הוריו.⁵ אך אם יתאבדו אתד לצרף לי שתפים אשר אינד מכיר, אל תשמע להם. אלי שובכם, ואודיעכם את מעשיכם.
9. אך אלה אשר האמינו ועשו הטוב, אותם נכניס (לגן) עם הישרים.
10. בין בני האדם יש האומרים, האמנו באללה, אך הם נפגעים בשביל אללה, נשימו פגיעת בני האדם כענש אללה.⁶ ואולם בבוא נצחון (למאמינים) מעם רבונד, יאמרו, עמכם היינו. האין אללה יודע אשר בלבבות בני האדם?⁷
11. אכן, אללה יודע מי הם המאמינים, והוא יודע מי הם הצבועים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת אל-בקה 2: 142, ופ' 214; וסורת בראאה (את-תובה) 9: 16.

3. ר' סורת אל-ג'אתיה 45: 15.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 40.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 23 - 24.

6. ר' סורת אל-חג' 22: 11.

7. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; סורת אנ-נסא' 4: 141; וסורת אל-מאאידה 5: 52.

12. וַיֹּאמְרוּ הַכּוֹפְרִים אֶל הַמַּאֲמִינִים, לָכוּ בְּדֶרֶכְנוּ, וְאַנְחֵנוּ נִשָּׂא אֶת הַטָּאִיכָם. אֲדָהֶם לֹא יִשָּׂאוּ מִחַטָּאֵיהֶם בְּדֶבֶר, וְהֵם רַק מִשְׁקָרִים.¹
13. הֵם יִשָּׂאוּ אֶת מִשְׂא הַחַטָּאִים שֶׁל עַצְמָם עִם מִשְׁאוֹת נּוֹסְפִים, וּבִיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים יִשָּׂאֻהוּ עַל אֲשֶׁר בָּדּוּ.²

קטע 2

14. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוֹחַ אֶל עֲמוֹ, וְהוּא שָׁהָה בֵּינֵיהֶם אֶלֶף שָׁנִים פָּחוֹת מִמֵּשִׁים שָׁנָה. וַיֹּאחֲזֶם הַמַּבּוּל עַל הַיּוֹתֵם כּוֹפְרִים.³
15. וְהִצְלָנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֲנָשֵׁי הַתִּבָּה וְעַשְׂיָנוּ אוֹתָהּ לְאוֹת לְבְנֵי הָאָדָם.⁴
16. וְאֶת אַבְרָאָהִים כְּאֲשֶׁר אָמַר אֶל בְּנֵי עֲמוֹ, עֲבָדוּ אֱלֹהָ וַיִּרְאוּהוּ, זֶה טוֹב לָכֶם יוֹתֵר אִם יִדְעֵתֶם.
17. אָכֵן אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֱלִילִים הֵם, וְאַתֶּם יוֹצְרִים כְּזָב. הָאֱלִילִים אֲשֶׁר תַּעֲבָדוּ מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ אֵין בְּכוֹחַם לִפְרֹנֵס אֶתְכֶם, וְלָכוֹן בִּקְשׁוּ אֶת פְּרֹנְסַתְכֶם מֵאֱלֹהָ וְעֲבָדוּ אוֹתוֹ וְהוֹדוּ לוֹ. כִּי אֱלֹו תוֹחֲזִרוּ (בִּיּוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים).
18. (הוּי הַכּוֹפְרִים) אִם תִּכְחִישׁוּ (אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד), הִנֵּה כְּבֹר הַכְחִישׁוֹ אֲמוֹת אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיכֶם. עַל הַשְּׁלִיחַ רַק לְמִסֵּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.
19. הֲלֹא יִרְאוּ כִּי־צַד יִבְרָא אֱלֹהָ אֶת הַבְּרִיאָה בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה, אַחֵר יִחְזִיר אוֹתָהּ (לַחַיִּים אַחֲרֵי מוֹתָהּ). אָכֵן נֶקֶל הוּא לְאֱלֹהָ.⁵
20. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וִירָאוּ אֵיךְ יִצַר אֶת הַבְּרִיאָה וְכִי־צַד בּוֹרָא אֱלֹהָ וּמַצְמִיחַ הַכֹּל מִחֻדָּשׁ, הֵן אֱלֹהָ הוּא הַכֹּל-יִכְלֵל.⁶
21. וְהוּא מַעֲנִישׁ אֶת מִי שֶׁיִּרְצֶה וִירַחֵם עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה, וְאֱלֹו תַּחֲזִרוּ (בִּיּוֹם חֲדִין).
22. אֵין בִּיכְלֻתְכֶם לְבָרַח מֵאֱלֹהָ, לֹא בְּאֶרֶץ וְלֹא בַּשָּׁמַיִם, וְאֵין לָכֶם מְגוֹ וּמוֹשִׁיעַ זוֹלַת אֱלֹהָ.

1. ר' סורת פאטר 35 : 18 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 25.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 41 - 44 ; וסורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

6. ר' סורת פוצלת 41 : 53 ; וסורת אט-טור 52 : 35 - 36.

קטע 3

23. הכופרים באותות אלה ובפגישתו (ביום הדין), אלה נאשו מרחמי וצפוי להם ענש מכאיב.
24. ולא היה מענה בני עמו (של אברההים), אלא הרגוהו או שרפוהו. אולם אלה הציל אותו מן האש.¹ אכן בזה אות לבני העם שהאמינו.
25. ואמר (אברההים לבני עמו), לקחתם לכם פסילים מבלעדי אלה, עבודתם יצרה אהבה וידידות ביניכם בחיי העולם הזה, אחרי כן ביום תחית המתים יתפחש איש מכס לרעהו, ויקלל איש מכס את רעהו, וגיהנם יהיה למעון לכם, ולא יהיה לכם עוזר.
26. ולוט האמין בו. ואמר (אברההים), מהגר אני (מארצכם) אל רבוני. הוא העוזר והחכם.
27. ונתנו לו את אסחאק (יצחק) ואת יעקוב, ונתנו לצאצאיו את הנבואה ואת הספר, ונתנו לו את שכו בועולם הזה, ואכן באחרית הימים הוא בין הישרים.
28. (וזכר) את לוט כשאמר לבני עמו, אתם עושים תועבות גדולות אשר לא עשה כמותן איש בעולם לפניכם.
29. כי אתם מקימים יחסי מין עם הגברים, ואתם שודדי דרכים, ותעשו מעשים מגנים במקומות האספה שלכם. ותשובת בני עמו היתה, הבא עלינו את הענש של אלה, אם אתה צודק,
30. ואז הוא אמר, רבוני! עזר לי נגד האנשים המשחיתים.

קטע 4

31. לאחר ששליחינו (המלאכים) הביאו את הבשורה הטובה לאברההים.² הם אמרו, הננו משמידים את תושבי העיר הזאת, כי חוטאים הם.
32. אמר (אברההים), אבל לוט חי בה. אמרו, אנחנו יודעים היטב מי חי בה, נציל אותו ואת משפחתו, חוץ מאשתו שהיא בין המשמידים.
33. בבוא שליחינו (המלאכים) אל לוט,³ רע בעיניו בואם והפריע לו. אולם הם אמרו, אל תפחד ואל תצטער, אנחנו מצילים אותך ואת בני משפחתך, חוץ מאשתך היא תשמד.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 97 - 98.

2. הבשורה: על הולדת הבן אסחאק (יצחק).

3. הם באו כאנשים צעירים מקסימים.

34. הִנֵּה אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים עַל יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם עַל מַעֲשֵׂה הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁעָשׂוּ.
35. וַיִּכְבֶּר הַשָּׁאֲרָנוּ מִמֶּנָּה אוֹת גְּלוּי לְמַעַן יִשְׁכִּילוּ.¹
36. וְאֵל בְּנֵי מִדְיָן (שְׁלַחְנוּ) אֶת אַחִיהֶם שׁוֹעִיב, וְהוּא אָמַר, הוּא בְּנֵי עַמִּי! עֲבֹדוּ אֵלֵהָ, וְצִפּוּ לַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְאֵל תִּשְׁחַתּוּ אֶת דִּרְכָּכֶם בְּאַרְצָא.
37. אַךְ הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לוֹ, וְאֵזַבְּ אֶת עֲלֵיהֶם הָרַעֲיָדָה הַחֲזָקָה, וְלֹא־חָרְיָה כָּרְעוּ וַנִּפְּלוּ מֵתִים בְּבִתְיָהֶם.
38. (וַיִּכְבֶּר הַשָּׁמַדְנוּ אֶת) בְּנֵי עֲאֵד וְת' מוֹד, הָרִי בְּרוּר לָכֶם מִחֲרִבּוֹת מִשְׁכָּנֹתֵיהֶם מֵה שְׁקָרָה לָהֶם. וְקִשֵּׁט לָהֶם הַשָּׁטָן בְּעִינֵיהֶם אֶת מַעֲשֵׂיהֶם (הָרַעִים), וְהִסִּיר אוֹתָם מִן הַדֶּרֶךְ הַיִּשְׁרָה. אֲמָנָם הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהֵם עוֹשִׂים אֶת הַנִּכּוֹן.
39. (וַיִּכְדֹּ הַשָּׁמַדְנוּ גַּם אֶת) קֶאֱרוֹן וְאֶת פְּרַעְהָ וְאֶת הָאֲמָאן, כְּאֲשֶׁר מוֹסֵא בָּא אֲלֵיהֶם עִם הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אוּלָם הֵם הִתְנַחְּגוּ בִּיהִירוֹת בְּאַרְצָא, אַךְ לֹא יָכְלוּ לְהַמְלִיט מִן הָעֹנֶשׁ.
40. אֶת כָּל הָעַמִּים שֶׁקָּדְמוּ לָכֶם הִעֲנִשְׁנוּ בְּגִלְל חֲטָאֵיהֶם. וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ עָלָיו סוּפַת אֲבָנִים, וּמֵהֶם אֲשֶׁר אָחַז אוֹתוֹ הָרַעַשׁ, וּמֵהֶם אֲשֶׁר בִּקְעָנוּ תַּחְתֵּיוֹ אֶת הָאֲדָמָה, וַיֵּשׁ מֵהֶם אֲשֶׁר הִטְבַּעְנוּ, וְאֵלֵהָ לֹא עָשָׂקָם, אֲלֹא הֵם אֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם עָשָׂקוּ.
41. אֵלֶּה הַלּוֹקָחִים לָהֶם מִגְנִים זוֹלַת אֵלֵהָ דּוֹמִים לַעֲכָבִישׁ הָאוֹרֵג לַעֲצָמוֹ בֵּית. בֵּית הָעֲכָבִישׁ הוּא הַבֵּית הָרוֹפֵף בְּיוֹתֵר, לוֹ רַק הָיוּ יוֹדְעִים.
42. אוּלָם אֵלֵהָ יוֹדַע כָּל דְּבָר עַל הָאֵלִילִים שֶׁהֵם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם זוֹלַתוֹ, כִּי הוּא הָעֹזֵז וְהַחֲכָם.
43. מִן הַמְּשָׁלִים הָאֵלֶּה שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים לְבְנֵי אָדָם, לוֹמְדִים לָקוֹחַ רַק בְּנֵי דַעַת.
44. אֵלֵהָ בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַקִּימָם עַל אֶמֶת וְצֶדֶק, וּבִזְאת אוֹת לְמַאֲמִינִים.

קטע 5

45. קרא את אשר השָׁרָה אֵלֶיךָ מִן הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן), וְקִיִּם אֶת הַתְּפִלָּה, כִּי הַתְּפִלָּה מוֹנֵעַת הַתּוֹעֵבָה וְהַרְעָה. וְאַכּוּ זָכַר אֵלֶּהָ גְדוֹל יוֹתֵר, וְאַלְלָהּ יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.

חלק 21

46. אֶל תִּתְנַכְחוּ עִם בְּעָלֵי הַסֵּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים), אֲלֵא בְּצוּרָה הוֹנֵגָת, ¹ פָּרַט לְחוּטָאִים שְׂבָהֶם. אֲמָרוּ, אֲנַחְנוּ מֵאַמִּינִים בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ מִן הַשָּׁמַיִם וּבְאֲשֶׁר הוֹרֵד אֱלֹהֵינוּ, כִּי אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְלֹא אֲנַחְנוּ מִסְּלָמִים.
47. וְכִזְזָת הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם. וְאַכּוּ אֵלֶּהָ אֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה וְהַאֲנִי' יל) יֵאָמְרוּ בּוֹ, וּמֵאַלֶּה (אֲנָשִׁי מִכָּה) יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאָמְרוּ בּוֹ. וְלֹא יִכְחָשׁוּ בְּאוֹתוֹתָיו אֲלֵא הַכּוֹפְרִים.
48. (וְאַתָּה מוֹחֲמָד) לֹא הִיִּית קוֹרָא לְפָנָיו (הַקּוֹרְאָן) כֹּל סֵפֶר, וְלֹא כְּתַבְתָּ אֶפְלוֹ אוֹת אַחַת בִּימִינֶךָ. כִּי לֹאֵא כֹן חֲשָׁדוֹ הַמִּבְטָלִים.²
49. אָבֵל הוּא אוֹתוֹת בְּרוּרִים בְּלִבּוֹת אֵלֶּהָ אֲשֶׁר נָתַנָּה לָהֶם הַדַּעַת. רַק הַחוּטָאִים מִתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹתֵינוּ.³
50. וְאֲמָרוּ, לָמָּה זֶה לֹא הוֹרְדוּ אֱלֹהֵינוּ אוֹתוֹת (נִסִּים) מִרְּבוּנוֹ? אֲמָרוּ, אָכּוּ הָאוֹתוֹת (הַנִּסִּים) עִם אֵלֶּהָ הֵם, וְאַנִּי הִנְנִי רַק מִזְהִיר בְּרוּר.⁴
51. הֵאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְמַעַן יִקְרָא לְפָנֵיהֶם? אָכּוּ בִּזְהָ רַחֲמִים וְהִזְכָּרָה לְעַם מֵאַמִּין.⁵

קטע 6

52. אֲמָרוּ, אֲנִי מִסְתַּפֵּק בְּאֵלֶּהָ כַּעַד בִּינִי לְבִינֵיכֶם, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שְׂבָשְׁמִים וּבְאֲרָץ. וְאַלֶּהָ אֲשֶׁר הֵאָמְרוּ בְּהֶבֶל וּכְפָרוּ בְּאֵלֶּהָ, הֵם יִהְיוּ הַמִּפְסִידִים.
53. (הַכּוֹפְרִים) דּוֹרְשִׁים מִמֶּךָ לְהַחִישׁ אֶת עֲנָשָׁם,⁶ אֲדָּ לֹאֵא הִיָּה קְבוּעַ לְמוֹעֵד מִסִּים, הִיָּה כְּבָר בָּא עֲלֵיהֶם הָעֲנָשׁ, וְאוֹלָם הוּא יָבוֹא עֲלֵיהֶם פְּתָאוּם וְהֵם לֹא יִחוּשׁוּ.
54. יִבְקֹשׁוּד לְהַחִישׁ בּוֹא הָעֲנָשׁ, וְאַכּוּ גִיהֶלֶם מִקִּיף בְּכּוֹפְרִים,

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 125 ; וסורת טא. הא 20 : 44.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 157.

3. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

4. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272 ; אל-אסרא' 17 : 59 ; וסורת אל-כהף 18 : 17.

5. ר' סורת טא. הא 20 : 133.

6. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

55. בַּיּוֹם אֲשֶׁר יַעֲטֹף אוֹתָם הֶעֱנֵשׁ מֵעֲלֵיהֶם וּמִתַּחַת רַגְלֵיהֶם, אִזּוֹ יֹאמַר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.¹
56. הוּא עֲבָדִי הַמֵּאֲמִינִים! אֲרָצִי רַחֲבָה הִיא,² עֲבָדוּ אֶפּוֹא אוֹתִי.
57. כָּל נֶפֶשׁ תִּטָּעֵם אֶת הַמּוֹת, וְאֵלֵינוּ תוֹשְׁבוּ.
58. אֱלֹהִי שֶׁהֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ אֶת הַטּוֹב, אֱלֹהִי נִשְׁכָּנִים בַּחֲדָרִים מִגֵּן עֵדֶן. זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם הַנְּהָרוֹת. וּבָהֶם לִנְצַח יַחֲיוּ. מִה טוֹב שֶׁכָּר הַעֲמִלִים,
59. אֲשֶׁר הִתְאַזְרוּ בְּסִבְלָנוֹת וְסִמְכוּ עַל רַבּוֹנָם.
60. מִה רַבִּים הַיְּצוּרִים, שְׂאִינִם מְסֻגָּלִים לַפְּרִינִס עֲצָמָם, אֱלֹהִי וּפְרִינִס אוֹתָם וְאֶתָּכֶם, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַיּוֹדֵעַ.
61. אִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהַעֲמִיד אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ לְשִׁרְוֹתָכֶם? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אִם כֵּן, כִּיצֵד הֵם סוֹטִים (מַעֲבֹדֵת אֱלֹהִי)?
62. אֱלֹהִי מְרַחֵב וּמַגְבִּיל אֶת פְּרִינְסוֹתָיו שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדָיו, כִּי אֱלֹהִי יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
63. וְאִם תִּשְׁאַל אוֹתָם, מִי הוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם מִיָּם וּבָהֶם הַחַיָּה הַאֲדָמָה אַחֲרֵי הַיּוֹתֵמָה כְּמִתָּה? יֹאמְרוּ, אֱלֹהִי. אָמַר, הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהִי. וְאוֹלָם מְרִבֵּיתָם לֹא יִשְׁכְּלוּ.

קטע 7

64. חַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה הֵם רַק שְׁעִשׂוּעֵי שָׁוָא וּמִשְׁחָק, רַק בְּעוֹלָם הַבָּא הֵם הַחַיִּים הַמֵּאֲמִינִים. לוֹ רַק יִדְעוּ זֹאת.
65. בְּרִכִּיבָתָם (הַכּוֹפְרִים) עַל סִפִּינָה הֵם מִתְּפַלְלִים אֶל אֱלֹהִי בְּמִסִּירוֹת וּמֵאֲמִינִים בּוֹ, אֵךְ לְאַחַר שֶׁהוּא מַצִּילָם וּמַעֲלֶה אוֹתָם אֶל הַיָּבֵשָׁה, יִצְרְפוּ לוֹ שִׁתְּפִים,
66. וְיָשׁוּבוּ לַכֹּפֶר בְּאֲשֶׁר נָתַנוּ לָהֶם וּלְמַעַן יִהְיוּ זְמִנִּית, אֵךְ לְבִסּוֹף יִדְעוּ.
67. הָאִם לֹא יָרְאוּ, כִּי עֲשִׂינוּ לָהֶם מְקַדָּשׁ בְּטוֹחַ, בְּעוֹד הַאֲנָשִׁים סִבִּיבֵם מְגֻרָשִׁים מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם? הָאִם רַק בַּהֲבֵל יֶאֱמִינוּ וּבַחֲסֵד אֱלֹהִי יִכְפְּרוּ?
68. וּמִי חוֹטֵא יוֹתֵר מִזֶּה אֲשֶׁר בּוֹדֶה כָּזָב עַל אֱלֹהִי, אוֹ מִזֶּה אֲשֶׁר מִתְּכַחֵשׁ לְאֶמֶת שֶׁבָּאָה אֵלָיו? הָאֵין בְּגִיחָם מוֹשֵׁב לְכוֹפְרִים?
69. אֱלֹהִי אֲשֶׁר נֶאֱבָקוּ (בְּכּוֹחוֹת הַשֶּׁטֶן) בְּשִׁבְלֵנוּ, נִנְחָה אוֹתָם בְּדַרְכֵינוּ, וְאֵכֵן אֱלֹהִי הוּא עִם הָעוֹשִׂים טוֹב.

1. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 16.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 97.

30

סִוֵּרַת אֶךְ-רוֹם

הָרוֹמִים

סורה זו קיבלה את שמה «אך-רום, הָרוֹמִים, או הביזנטים» משום שהיא פותחת בהודיעה על תבוסת הרומים הנוצרים על ידי הפרסים הכופרים בסוריה ובפלסטין בין השנים 613 - 614. תבוסה זו גרמה לצער למוסלמים במכה ושמחה את הכופרים בני קוריש, שראו את עצמם בני בריתה של פרס הכופרת. לאחר תבוסתם ינצחו: זו נבואה על השתנות המצב לטובת הרומים הנוצרים, שהביסו את הפרסים בין השנים 622 - 626. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנשקאק 84, ופסוקיה ששים. קיבלה את שמה «הָרוֹמִים» מפסוק שניים.

סורת אר-רום 30

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. הרומים נִצְחוּ,
3. בְּאַרְץ הַקְּרוּבָה בְּיוֹתֵר,² אוֹלָם לְאַחַר שֶׁנִּצְחוּ הֵם וְנִצְחוּ,
4. בְּעוֹד שָׁנִים אֶחָדוֹת, הָעֵנָן שֶׁיָּד לְאֱלֹהָ מִלִּפְנֵי וּמֵאַחֲרֵי (נִצְחוֹן הַרומים). וּבְיוֹם הַהוּא יִשְׁמְחוּ הַמַּאֲמִינִים,
5. בְּנִצְחוֹן אֱלֹהָ. הוּא עוֹזֵר בְּנִצְחוֹנוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה, כִּי הוּא הָעוֹזֵר וְהַרְחוּם.
6. זֶה הַבְּטָחָתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ, וְאֱלֹהָ לֹא יִפֹּר הַבְּטָחָתוֹ, וְאוֹלָם מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם אֵינָם יוֹדְעִים.
7. יוֹדְעִים הֵם רַק אֵת חֲזֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הַנִּרְאִים לְעֵינֵינוּ, וּמִסִּיחִים דַּעְתָּם מִן הָעוֹלָם הַבָּא.
8. הָאֵם לֹא חָשְׁבוּ עַל עֲצָמָם, אֵיךְ אֱלֹהָ בָּרָא אוֹתָם? אוֹלָם אֱלֹהָ בָּרָא בְּאֵמֶת וְלִזְמַן קָצוּב (יוֹם הַדִּין) אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ וְאֵת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם, מְרִבִּית בְּנֵי הָאָדָם כּוֹפְרִים בְּפִגְיֹשֶׁת רְבוּנָם.
9. הָאֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מְסִירִים בְּאַרְץ וְרוּאִים מָה הִזָּה חֲסוּף שֶׁל קוֹדֶמִיָּהֶם, שֶׁהָיוּ יוֹתֵר חֲזָקִים מֵהֶם, וְעַבְדוּ וּפָתְחוּ אֵת הָאָרֶץ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר פָּתְחוּהָ הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה). וּשְׁלִיחֵיהֶם הוֹפִיעוּ אֵלֵיהֶם עִם הוֹכָחוֹת? לָכֵן אֱלֹהָ מַעֲוֹלָם לֹא עָשָׂק אוֹתָם, כִּי הֵם עָשְׂקוּ אֵת עֲצָמָם.
10. וְסוֹפָם אֵלָּה אֲשֶׁר הִרְעוּ תַּהֲרִיחַ הָרָעָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִכְחִישוּ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהָ וְלָעָגוּ לָהֶם.

קטע 2

11. אֱלֹהָ אֲשֶׁר יִבְרָא אֵת הַבְּרִיאָה בְּרֵאשִׁית, וְהוּא אֲשֶׁר יִבְרָא אוֹתָהּ בְּשֵׁנִית, וְאַתָּם תַּחְזְרוּ אֵלָיו.
12. וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶם שְׁעַת הַדִּין יִתְגַּאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. בארצות פלסטיין וסוריה הקרובות ביותר למכה.

13. וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם מִן הַשְּׁתַּפִּים אֲשֶׁר שֶׁתְּפוּ לְאַלְלָה מִתְעַרְבִים לְטוֹבָתָם, וְאִזִּי יִכְפְּרוּ בְּשִׁתְפִיָּהֶם שְׁצַרְפוּ לְאַלְלָה,
14. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, בִּיּוֹם הַהוּא יִפְרְדּוּ (הַמֵּאֲמִינִים וְהַכּוֹפְרִים).
15. אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וְעָשׂוּ הַטּוֹב, הִנֵּה הֵם שְׂמֵחִים וּמְאֻשְׁרִים בְּגֵן.
16. אֲדָּךְ בְּאֲשֶׁר לְכּוֹפְרִים וּמִכְחָשִׁים בְּאוֹתוֹתֵינוּ וּבִפְגִּישַׁת הָאַחֲרִית, הִנֵּה אֱלֹהֵי יוֹבֵאוּ לַעֲנֹשׁ.
17. וְשִׁבְחוּ אִפּוֹא לְאַלְלָה בְּעַת תַּעֲרִיבוּ וּבְעַת תִּשְׁכִּימוּ.
18. לֹא הִשְׁבַּח בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וּבְעַת שְׁיִחְשִׁיד הַיּוֹם וּבְשַׁעַת הַצֹּהֲרַיִם.
19. מוֹצִיא אֶת הַחַי מִן הַמֵּת, וּמוֹצִיא אֶת הַמֵּת מִן הַחַי, וּמַחֲיָה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וְכִזְזָת אַתֶּם מוֹצֵאִים (מִן הַקְּבֻרוֹת בִּיּוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים).¹

קטע 3

20. וּמֵאוֹתוֹתָיו, אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵעֶפֶר, וְהִנֵּה אַתֶּם בְּגִי אָדָם מִתְרַבִּים וּנְכֹאֲצִים עַל פְּגִי הָאָרֶץ,
21. וּמֵאוֹתוֹתָיו שְׂיַצֵּר בְּשִׁבְלֵכֶם בְּנוֹת זֹוג מִנִּפְשׁוֹתֵיכֶם, לְמַעַן תִּשְׁכְּנוּ עִמָּהֶן וְקִבַּע בִּינֵיכֶם רִגְשׁוֹת אֶהְבָּה וְרַחֲמִים. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְבִגֵּי אָדָם חוֹשְׁבִים.²
22. וּמֵאוֹתוֹתָיו בְּרִיאַת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְהַבְּדִלִי לְשׁוֹנוֹתֵיכֶם וְצִבְעֵיכֶם. בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשֵׁי דַעַת.
23. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁנִּתְּכֶם בְּלִילָה וּבִיּוֹם, וּבִקְשָׁכֶם מִחֶסֶדוֹ (בִּיּוֹם). בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים שׁוֹמְעִים.
24. וּמֵאוֹתוֹתָיו שֶׁהוּא מְרָאֶה לָכֶם אֶת הַבְּרָק שֶׁמַּעֲלָה בְּלִבְבוֹתֵיכֶם פֶּחַד וְתַקְוָה, וְהוּא מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְיַחֲיָה בָּהֶם אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. אַכֵּן בָּזָה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים יִשְׁפִּילוּ.
25. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מִתְקִימִים בְּפִקְדָתוֹ.³ אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹרְאוֹ אֲלֵיכֶם קְרִיאָה, תִּצְאוּ מִן הָאֲדָמָה (הַקְּבֻרִים).⁴
26. וְלֹא כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ, וְכֻלָּם נִכְנָעִים לוֹ.

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 57; סורת אל-חג' 22: 5 - 7; וסורת יא. סין 36: 33 - 34.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 189.

3. ר' סורת אל-חג' 22: 65; וסורת פאטר 35: 41.

4. הכוונה לתחיית המתים ביום הדין. ר' סורת אל-אסרא' 17: 52; סורת יא. סין 36: 53; וסורת אנ-

נאזעאת 79: 13 - 14.

27. והוא אשר ברא בראשית והוא אשר יברא בשנית, וכל הוא לו, ולו המשל הנעלה בשמים ובארץ, והוא העוז והחכם.

קטע 4

28. והוא משל לכם משל מנפשכם, האם עבדיכם שתפים לכם במה שהענקנו לכם? ואתם שוים להם בזכותיכם? או התיראו אותם כיראתכם איש את רעהו? כזאת נפרש את האותות לאנשים מבינים.

29. אבל החוטאים הלכו אחרי תאוותיהם מבלי דעת. ומי הוא אשר ידרוך את זה שאללה גזר שישאר בתעיה? לאלה לא יהיו עוזרים.

30. שא את פניך לדת (האסלאם) כחניף.¹ בריאת אלה אשר ברא את בני האדם עליה. אין לשנות את בריאת אלה. זוהי הדת האמתית, ואולם מרבית האנשים אינם יודעים.

31. שובו אליו ויראוהו וקימו את התפלה, ואל תהיו מן הפגניים,

32. ולא מאלה שנתפלגו באמונתם לסיעות וכל סיעה מהן שמחה בשלה.

33. אם תפגע בבני האדם צרה, הם מתפללים אל רבונם, וחוזרים אליו בתשובה. ואולם כשיטעים אותם מרחמיו, והנה חלק מהם מצרפים שתפים לרבונם,

34. והם כופרים בחסד אשר הענקנו להם. התענגו זמנית, לבסוף תדעו.

35. האם הורדנו להם הזכחה מן השמים, אשר היא תדבר בעד השתפים אשר צרפו לו?

36. אם מעניקים אנחנו לבני אדם חסד, הם מקבלים אותו בשמחה, אך אם תפגע בהם צרה בשל כל שהקדימו ידיהם הם מתאזשים.

37. האם אינם רואים כי אלה מרחיב או מגביל את הפרנסה למי שירצה? אכן בזה אותות לאנשים מאמינים.

38. תן לקרוב משפחה את החלק המגיע לו (מן הצדקה), וגם למסכן ולנע ונד. זה טוב יותר לאלה המבקשים פני אלה. ואלה הם המצליחים.

39. כל אשר תלוו ברבית להגדלת הונכם מרכוש אחרים, לא יוסיף לכם דבר אצל אלה, ורק הצדקה שאתם תורמים לרצות פני אלה היא שתכפיל את גמולכם.

40. אֵלֶּלָה הוּא אֲשֶׁר בְּרָאֲכֶם וַיִּפְרֹגֶנְס אֶתְכֶם, וּלְאַחַר מִכֶּן יִמִּיתְכֶם, וְאַחַר יַחֲיָה אֶתְכֶם, הִיֵּשׁ מִשְׁתַּפִּיכֶם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל זֶה דָּבָר? יִשְׁתַּבַּח וַיִּתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר יִשְׁתַּכּוּ לוֹ.

קטע 5

41. הוֹפִיעָה הַשְּׁחִיתוֹת בִּיבִשָּׁה וּבִיָּם עֶקֶב מַעֲשֵׂה יְדֵי בְּנֵי הָאָדָם, לִמְעַן יִטְעֲמוּ מִפְּרִי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְאוֹלֵי יַחֲזִירוּ בָהֶם.¹
42. אָמַר, עֲבְרוּ בְּאֶרֶץ וּרְאוּ אֵיךְ הָיְתָה אַחֲרִית אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵים. מִרְבִּיתֵם הָיוּ פְּגָנִיִּים.
43. הִטָּה פְּנִידָה אֶל הַדָּת הָאֲמִתִּית (הָאִסְלָאם) בְּטָרִם יְבוֹא יוֹם מֵאֵלֶּלָה אֲשֶׁר אֵין לַעֲקָבוֹ. בְּיוֹם הַהוּא יִפְלְגוּ.
44. מִי שֶׁכָּפַר יַעֲנֹשׁ עַל כְּפִירְתּוֹ, וְאֵלֶּה שֶׁעָשׂוּ אֶת הַיִּשָּׁר, הַצִּיעוּ לַעֲצָמָם יָצוּעַ טוֹב (בְּגוֹ עֲדוֹן),
45. כִּד יִגְמַל מִחֲסִדוֹ לַמֵּאֲמִינִים הָעוֹשִׂים אֶת הַטוֹב. אֵין הוּא אוֹהֵב אֶת הַכּוֹפְרִים.
46. וּמֵאוֹתוֹתָיו, שֶׁהוּא שׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת כְּמִבְשָׁרוֹת טוֹב, וְלִמְעַן יִטְעִימְכֶם מִרַחֲמָיו, וְלִמְעַן יִשׁוּטוּ הָאֱנִיּוֹת בִּפְקֻדָּתוֹ, וְלִמְעַן תִּבְקָשׁוּ מִחֲסִדּוֹ, וְלִמְעַן תִּזְדוּ לוֹ.
47. כִּבֶּר לִפְנִידָה שְׁלַחְנוּ שְׁלִיחִים אֶל בְּנֵי עַמִּם, וּבָאוּ אֲלֵיהֶם בְּהוֹכָחוֹת בְּהִירוֹת, וְנִקְמְנוּ בַּחוּטָאִים, וְחוֹבָה עָלֵינוּ לְהוֹשִׁיעַ אֶת הַמֵּאֲמִינִים.
48. אֵלֶּלָה הוּא הַשׁוֹלַח אֶת הָרוּחוֹת לְהַעֲלוֹת עֲנָנִים, שֶׁהוּא מְפִיץ עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם אֵיךְ שֶׁהוּא רוֹצֶה,² וַיַּעֲשֶׂה אוֹתָם קָטָעִים קָטָעִים, וְאֵז אֶתְהָ רוֹאֶה אֶת הַגֶּשֶׁם יוֹצֵא מִתּוֹכָם, וּבְהִגִּיעוֹ לְאֲדָמָתוֹ שֶׁל מִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ,³ וְהִרְיָחוּ מֵאֲשֶׁר,
49. לְאַחַר שֶׁהָיוּ מִיֵּאֲשִׁים לִפְנֵי שְׂיָרֵד עֲלֵיהֶם (הַגֶּשֶׁם).
50. הַתְּבוֹגֵן אֶפּוֹא אֶל עֻקְבוֹת רַחֲמֵי אֵלֶּלָה, בִּיצֵד יַחֲיָה אֶת הָאֲדָמָה לְאַחַר שֶׁהִיְתָה כְּמִתָּה. אֲכֹן כֶּכָּה הוּא מַחֲיָה אֶת הַמֵּתִים, וְהוּא הַכֹּל-יִכְלֹל.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 168.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 57.

3. ר' סורת אנ-נור 24 : 43.

51. וְאוֹלָם אִם נִשְׁלַח רוּחַ (יִבְשָׁה עַל זֶרְעִם), וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי תִבּוֹאֲתֶם מִצְהִיבָה, יִשְׁאָרוּ כּוֹפְרִים אַחֲרֵי זֶה.¹
52. וְאִכּוּ אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַמֵּתִים, וְלֹא תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים אֶת הַקְּרִיָּאָה כְּאִשֶּׁר הֵם פּוֹנִים עֲרֵף.
53. כֵּן לֹא תוּכַל לְהַדְרִיךְ עוֹרִים מִתְּעִיָּתָם, כִּי רַק אֵלֶּה הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתַיִנוּ תוּכַל לְהִשְׁמִיעַ קוֹלְךָ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְסַלְּמִים.²

קטע 6

54. אֵלֶּה הוּא אִשֶּׁר בָּרָא אֶתְכֶם מֵחֹמֶר חֲלָשׁ (זֶרַע הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה), אַחֵר הַחֲלָשָׁה נִתֵּן כּוֹחַ, אַחֵר נִתֵּן רַפְיוֹן וְשִׁיבָה לְאַחֵר הַכּוֹחַ. הוּא בּוֹרֵא אֶת אִשֶּׁר יִרְצָה, וְהוּא הַיּוֹדֵעַ וְהַיּוֹכֹל.
55. וּבִיּוֹם אִשֶּׁר תִּקְוִים שְׁעַת הַדִּין יִשְׁבְּעוּ הַכּוֹפְרִים, כִּי נִשְׁאָרוּ (בְּקִבְרֵיהֶם) רַק שְׁעָה קְלָה. כִּכָּה הָיוּ מְשַׁקְרִים מִקֶּדֶם.
56. אֲזִי יֹאמְרוּ אֵלֶּה אִשֶּׁר נִתְּנוּ לָהֶם הַיַּדְעַ וְהָאֱמוּנָה, נִשְׁאַרְתֶּם בְּהִתְאֵם לַלוּחַ הַשְּׁמִימִי שֶׁל אֵלֶּה, (מִיּוֹם פְּטִירְתְּכֶם) עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים. וְהִנֵּה הוּא יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, אוֹלָם אַתֶּם לֹא יֹדְעֶתֶם.
57. בִּיּוֹם הַהוּא לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים הַתִּנְצָלוּתָם, וְלֹא יִרְשָׁה לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
58. וּכְבֹּר מְשַׁלְּנוּ לִבְנֵי אָדָם בְּקוֹרְאָן הַזֶּה מִכָּל מָשָׁל. אִכּוּ אִם תִּבְּיֵא אֲלֵיהֶם אוֹת, יֹאמְרוּ הַכּוֹפְרִים, אֵינְכֶם אֵלָּא שְׁקֶרְנִים.
59. כִּדְ חוֹתֶם אֵלֶּה אֶת לְבוֹת אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם יוֹדְעִים.
60. לִכֵּן הִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת כִּי הַבְּטַחַת אֵלֶּה הִיא הַבְּטַחַת אֶמֶת שֶׁתִּקְיִם. אֵל יַחְלִישׁוּ אוֹתָךְ אֵלֶּה אִשֶּׁר אֵינֶם מְשַׁכְּנָעִים.

1. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 63 - 67.

2. ר' סורת יונוס 10 : 96 - 97.

31

סִוֵּרַת לוֹקְמָאן לוֹקְמָאן

סורה זו נקראת «לוֹקְמָאן» משום שהשם «לוֹקְמָאן» מופיע בה, ולא בשום מקום אחר בקוראן. «לוֹקְמָאן» היה איש חכם שהטיף לבנו חוכמה והתנהגות פרטית וחברתית מעולה.

הורדה במכה אחרי סורת אצ-צאפאת 37, ופסוקיה שלושים וארבעה. קיבלה את שמה «לוֹקְמָאן» מפסוק שנים-עשר.

סורת לוקמאן 31

בשם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אֱלֹהֵי אוֹתוֹת הַסֵּפֶר הַחֹכֶם,²
3. שֶׁהֵם הַדֶּרֶךְ וְהַרְחֵם לְעוֹשֵׁי הַטוֹב,
4. הַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה וְהַנּוֹתֵנִים זָכָאת (צִדְקָה) וּמֵאֲמִינִים בְּעוֹלָם הַבָּא,
5. וְהֵם הַמְדַּרְכִּים מִרְבוֹנָם וְהַמְצָלִיחִים.
6. וַיֵּשׁ מִבְּנֵי הָאָדָם אֲשֶׁר יִקְנֶה הַתּוֹלֵי הַסְּפוּרִים, כְּדִי לְהַתְעוֹת מִדֶּרֶךְ אֱלֹהֵה
מִבְּלִי דַעַת וְיִהְיֶה בָּהֶם, לְאֱלֹהֵה צְפוּי עֲנֵשׁ מִשְׁפִּיל (בְּגִיחָם).
7. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לִפְנֵי אֹתוֹתֵינוּ, יִפְנֶה עֶרֶף מִתְנַשֵּׂא, כְּמוֹ מַעוֹלָם לֹא
שָׁמַע אוֹתָם, כְּאֵלֹהֵה הָיָה חֲרָשׁ. לְפִיכֹךְ בִּשְׂרָ לֹא עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.³
8. אֲדָּ אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, לָהֶם גְּנוֹת הַנֶּעֱם,
9. לְנֶצַח יִהְיוּ בָּהֶם. זֹאת הַבְּטָחַת הָאֱמֶת שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזוֹז וְהַחֹכֶם.
10. וְהוּא בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם בְּלִי עֲמוּדִים שְׁנוּרָאִים לְעִין, וְקָבַע בְּאֶרֶץ הָרִים
רָמִים וְנִטְוִיעִים אֵינָם לְבַל תִּנּוּעַ בָּכֶם, וְהַפִּיץ עַל פְּנֵיהֶ מִכָּל רֶמֶשׁ. וְהוֹרְדָנוּ
מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַצְמַחְנוּ כָּל זֹוג תַּאֲוָה לְעֵינֵינוּ.
11. כָּל אֱלֹהֵה הֵם בְּרִיָּאָה שֶׁל אֱלֹהֵה, הָרְאוּנֵי מֶה בְּרָאוּ הָאֲחֵרִים זֹלָתוֹ. וְאוֹלָם
הַפְּגָנִיִּים שְׂרוּיִים בַּתְּעִיָּה גְלוּיָה וּבִירוּרָה.

קטע 2

12. וּכְבֹר נִתְּנוּ לְלוֹקְמָאן אֶת הַחֹכְמָה, (וְאֶמְרָנוּ לוֹ), הוֹדָה לְאֱלֹהֵה, כִּי כָּל
הַמּוֹדָה, רַק לְנִפְשׁוֹ יוֹדָה, וּמִי שֶׁאֵינוֹ מִכִּיר תּוֹדָה הָרִי אֱלֹהֵה אֵינוֹ זָקוּק
לְתוֹדָתוֹ, כִּי הוּא בַעֲצָמוֹ רַב-תְּהִלָּה.
13. וְיִזְכֹּר) בְּאֶמּוֹר לוקמאן לְבָנוּ וְהוּא מְטִיף לוֹ מוֹסֵר, בְּנִי! אֵל תִּשְׁתַּף לְאֱלֹהֵה
שְׂתַפִּים, כִּי אֲכֹן הַשְׁתּוּף (לְאֱלֹהֵה) הוּא עוֹל עֲצוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת יונס 10: 1.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17: 82; וסורת מוצלת 41: 44.

14. אַמַּנְס צױנו על האַדס לְכַבֵּד אֶת הוֹרִיו.¹ כִּי אִמּוֹ נִשְׁאַה אוֹתוֹ (בְּרַחֲמָה) בְּעַמֶּל וְכֹאב וְטַפְלָה בּוֹ שְׁנֵיתִים² עַד שְׁגִמְלָה אוֹתוֹ. לָכֵן תִּפְּרִי טוֹבָה לִי (לְאַלְלָה) וּלְהוֹרִיךְ.³ אֲלִי הַדְּרִךְ.
15. אַךְ אִם יִתְאַמְצוּ (הוֹרִיךְ) לְאַלֵּץ אוֹתְךָ לְשִׁתֵּף אֲלִי שְׁתִּפִּים אֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם דָּבָר, אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלָם, וְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּהִגִּינוֹת. וְאוֹלָם לָךְ בְּנֵתִיב שֶׁל מִי שְׁחוֹזָר אֲלִי בְּתִשׁוּבָה, אַחֵר אֲלִי חֲזָרְתְּכֶם, וְאִזּוֹ אוֹדִיעֶכֶם אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם (בְּעוֹלָם הַזֶּה).
16. (לוקמאן הַמְּשִׁיד לְהַטִּיף לְבָנוֹ), בְּנִי! גַּם אִם (הַטוֹבָה אוֹ הַרְעָה) תִּהְיֶה כְּמִשְׁקַל גִּרְעִין שֶׁל חֶרֶדֶל, בְּתוֹךְ סֵלַע, אוֹ בְּשָׂמִים אוֹ בְּאַרְץ, יְבִיאֲנָה אֶלְלָה (בְּיוֹם הַדִּין).⁴ כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקְיָה בְּמַעֲשֵׂי עַבְדִּיו.
17. בְּנִי! קִיִּם אֶת הַתִּפְלָה, וְצוּה אֶת הַטוֹבָה, וְאַסֵּר אֶת הַרְעָה, וְשֹׂא בְּסִבְלָנוֹת אֶת כָּל מַה שְׁיִפְגַּע בְּךָ, כִּי אֶלְלָה הֵן הַמְּצוּוֹת הַחֲשׁוּבוֹת בְּיוֹתֵר (אֲשֶׁר אֶלְלָה צָנָה).
18. וְאַל תִּפְּנֶה אֶת פְּנִיךָ בְּבוֹז לְבְנֵי הָאָדָם, וְאַל תִּתְּהַלֵּךְ בְּגִאָוָה עֲלִי אֲדָמָה, כִּי אֶלְלָה אֵינּוּ אוֹהֵב כָּל יְהִיר וּמִתְהַלֵּל.
19. הַצְנֵעַ לָכֵת וְהִנְמִךְ קוֹלְךָ, כִּי אִם הַמְּגָנָה בְּקוֹלוֹת הוּא קוֹלָם שֶׁל הַחֲמוּרִים.
- קִטְעַ 3**
20. הֵאֵם אֵינְכֶם רוֹאִים כִּי אֶלְלָה הַעֲמִיד אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ לְשִׁרְוִיתְכֶם, וְהַעֲנִיק לָכֶם מְטוֹבוֹ בְּגִלּוֹי וּבִסְסֵר? אַךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי אֶלְלָה בְּלִי דַעַת וּבְלִי הַדְּרָכָה וּבְלִי סִפֵּר מֵאִיר.
21. וְאִם אוֹמְרִים לָהֶם, נִהְיָו בְּהִתְאַם לְמַה שְׁאַלְלָה הוֹרִיד (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׂמִים, יִגִּידוּ, לֹא! כִּי נִנְהַג לְפִי מַה שְׁמַצְאָנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים. וְלוֹ גַּם הַשָּׁטָן יִקְרָא לָהֶם לְבוֹא אֶל עֲנִשָּׁה שֶׁל שְׁלֵהֶבֶת גִּיהֶנֶם.⁵
22. וְכָל אֲשֶׁר יִתְמַסֵּר אֶל אֶלְלָה, וְהוּא עוֹשֶׂה טוֹב, מִחֲזִיק בְּקִשְׁרֵי הָאֲמִיץ הַבְּלָתִי מִנֶּתֶק. סוּף כָּל דָּבָר לְשׁוֹב אֶל אֶלְלָה.
23. וּמִי שֶׁכִּפֵּר, אֵל תִּצְטָעַר עַל כְּפִירְתּוֹ. כִּי כֻלָּם יוֹחֲזֵרוּ אֵלֵינוּ, וְאִזּוֹ נוֹדִיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, כִּי אֶלְלָה יוֹדֵעַ מַה שְׁבִלְבָבוֹת.

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 233 ; וסורת אל-אחִקָאף 46 : 15.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 24.

4. ר' סורת אז-זלזלה 99 : 7 - 8.

5. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 170.

24. לאחר שנתנו להם להתענג לזמן קצר (בעולם הזה) נטיל עליהם ענש קשה.¹
25. אם תשאגלם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יגידו, אלה. אמר, השבח לאלה, אך רבם אינם יודעים,
26. כי לאלה כל אשר בשמים ובארץ, אלה אינו זקוק לבריותיו, והוא רב-תפארת.
27. אלו היו כל עצי הארץ לעטים, והים לדיו, ועוד שבועה ימים מספקים לו דיו (לכתב את דברי אלה), לא יאזלו דברי אלה, כי אלה עוזו וחכם.²
28. אין בריאתכם ואין תקומתכם (ביום הדין) אלא כנפש אחת, כי אלה שומע ורואה.³
29. האינד רואה כיצד אלה יחדיר את הלילה לתוך היום ויחדיר את היום לתוך הלילה; והוא הכפיו לפקודו את השמש ואת הירח, כל אחד מהם ינוע במסלולו עד עת מועד. כי אלה בקיא במעשיכם.⁴
30. זאת כי אלה הוא האמת, ואלה אשר קוראים אליהם מבלעדי שקר הם, ואלה הוא העליון והפביר.

קטע 4

31. האם לא תראה, כי האניות ירוצו בים בחסד אלה, למען יראה לכם מאותותיו? בזה אות לכל בעל סבלנות ומכיר טובה.
32. ואם יכשו אותם גלים גבוהים (כהרים) וקודרים פעננים, מתפללים (הנוסעים הכופרים) אל אלה תמימים עמו בתפלה. אך כאשר יצילם אל היבשה, וכבר יש בהם מתמהמהים באמונתם. אולם אין מי שכופר באותותינו חוץ מבוגד כופר.⁵
33. בני אדם! יראו את רבונכם, והרתעו מיום (יום הדין) בו לא יועיל אב לבנו, ובו לא יועיל לאביו במאומה. אכן הבטחת אלה אמת. ואל יתעו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם (השטן) המתעה מדרך אלה.⁶
34. אכן אלה רק אצלו ידיעת מועד שעת הדין, והוא מוריד את הגשם מן העננים, ויודע מה שפיהם (כל נקבה), ולא תדע נפש את אשר תרכש לה מחר, ולא תדע נפש באיזו ארץ תמות. כי אלה יודע ובקיא.

1. ר' סורת יונס 10 : 70.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 109.

3. ר' סורת יא. סין 17 : 82 ; סורת אל-קמר 54 : 55 ; וסורת אנ-נאזעאת 79 : 12 - 13.

4. ר' סורת אל-ח' 22 : 70 ; וסורת אט-טלאק 65 : 12.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67 ; סורת אל-ענכבות 29 : 65 ; וסורת פאטר 35 : 32.

6. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 120.

32

סִוֵּרַת אֶס-סַגְ'דָּה הַסַּגְ'דָּה

סורה זו נקראת «אֶס-סַגְ'דָּה, הַסַּגְ'דָּה» בגלל מה שנזכר בה מאופי המאמינים הסוגדים לאללה ומשבחים אותו כשהם שומעים אותות הקוראן נקראים לפניהם. ר' פ' 15.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מואמנון 23, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַסַּגְ'דָּה» מפסוק חמשה-עשר.

סורת אס-סג'דה 32

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. א. ל. מ.¹
2. אין כָּל סֶפֶק שֶׁהוֹרְדַת הַסֶּפֶר הִזָּה (הַקוֹרְאָן) הִיא מֵרַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
3. אוֹלָם (הַפְּגָנִיִּים) אוֹמְרִים, הַמְצִיא אוֹתוֹ (הַנִּבְיָא) מִלְּבוֹ.² אֲדַרְבָּה, הוּא (הַקוֹרְאָן) הָאֵמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָד, כְּדִי שֶׁתִּזְהִיר עִם שְׁלֵא בָּא אֵלֵיהֶם כָּל מִזְהִיר לִפְנֵיךְ לְמַעַן יִדְרֹכוּ.
4. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם בְּשֵׁשֶׁת יָמִים. וְאֵז עָלָה עַל כֶּסֶּם הַמַּלְכוּת. וְאִין לָכֶם מִבְּלַעֲדֵיו כָּל מִגֹּן וְלֹא מִמְּלִיץ. הָאֵם לֹא תִזְהָרוּ?³
5. הוּא מִנְהִיג אֶת כָּל הָעִנְיָנִים מִן הַשָּׁמַיִם לָאָרֶץ, וְהַכֹּל יַעֲלוּ אֵלָיו בְּיוֹם אַחַד שְׁעָרָכוּ כְּאֶלֶף שָׁנָה מֵאֲשֶׁר תִּסְפְּרוּ,⁴
6. הוּא הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּסְתֵּר וְאֶת הַגָּלוּי, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַרְחֹם,
7. הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה בְּצוּרָה יָפָה כָּל דָּבָר אֲשֶׁר בָּרָא, וּבְרָאשִׁית בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטִּין,
8. וְאֵז יָצַר אֶת זָרְעוֹ מִמִּים מְאוּסִים,
9. וּלְאַחַר שֶׁהִשְׁלִימוֹ וְנָפַח בּוֹ מִרוּחוֹ, וְנָתַן לָכֶם אֶת חוּשׁ הַשְּׁמִיעָה, וְהִרְאָיָה, וְהִלָּב לְהַבִּין, אַךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ לוֹ.⁵
10. וַיֹּאמְרוּ (הַכּוֹפְרִים), הָאֵם אַחֲרֵי הַיּוֹתֵנוּ טְמוּנִים בְּאֲדָמָה, נַחֲזֵר לְבְרִיאָה חֲדָשָׁה? וְהֵם כּוֹפְרִים בְּפָגִישָׁה עִם רַבּוֹנָם.⁶
11. אָמַר, יֵאָסְפְּכֶם מִלֵּאֲד הַמּוֹת אֲשֶׁר הִפְקַד עֲלֵיכֶם. אַחֲרֵי כֵן תַּחֲזְרוּ אֶל רַבּוֹנְכֶם.⁷

1. האותיות האלו נקראות בערבית: אלף. לאם. מים.

2. ר' סורת ינוס 10: 37 - 38; סורת הוד 11: 13, ופי' 35; וסורת אל-אחקאף 46: 8.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 54; סורת ינוס 10: 3; סורת הוד 11: 7; סורת אר-רעד 13: 2; וסורת אל-פורקאן 25: 59.

4. ר' סורת אט-טלאק 65: 12.

5. ר' סורת אנ-נחל 16: 78; וסורת אל-מואמנון 23: 78.

6. ר' סורת אר-רעד 13: 5.

7. ר' סורת אבראהים 14: 27.

קטע 2

12. לו תִּרְאֶה אֶת הַכּוֹפְרִים (בַּיּוֹם הַדִּין) כְּשֶׁהֵם מֵרְכִינִים רֹאשׁם בְּפָנֵי רְבוֹנָם,¹ וְיִגִּידוּ, רְבוֹנֵנוּ! רְאִינוּ וְשָׁמְעֵנוּ.² הִחֲזֵר אוֹתָנוּ (לחַיִּים) נַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, כִּי כָעַת אֲנַחְנוּ מִשְׁכַּנְעִים.
13. אֱלוֹ רִצִּינוּ, הֵינּוּ מִדְרִיכִים כָּל נֶפֶשׁ, וְאוֹלָם בְּצֶדֶק גִּזְרָתִי, לְמַלֵּא אֶת גִּיהֶנָּם מִן הַג' וְהָאָדָם (הַכּוֹפְרִים) יִחָדּוּ.³
14. (בַּיּוֹם הַדִּין יֵאָמֶר לַכּוֹפְרִים), טַעְמוּ אִפּוּא (אֶת הָעֵנֶשׁ), בְּאֶשׁ שְׂכַחְתֶּם פְּגִישַׁת יוֹמְכֶם זֶה. הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂכַחְנוּ אֶתְכֶם,⁴ וְטַעְמוּ עֵנֶשׁ הַנֶּצֶחַ בְּמַה שֶׁעָשִׂיתֶם.⁵
15. הַמַּאֲמִינִים בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם רַק אֵלֶּה, אֲשֶׁר בִּהְזָכִירָם בָּהֶם, יִסְגְּדוּ לְרְבוֹנָם בְּצִנִּיעוֹת, וְיִשְׁבְּחוּ אֶת רְבוֹנָם, וְאֵינָם מִתְנַשְּׂאִים.
16. יָקוּמוּ מִשְׁנָתָם, יִקְרְאוּ אֶל רְבוֹנָם בִּירְאָה וְתַקְוָה, וְתוֹרְמִים מִמֶּה שֶׁהֵעֲנִקְנוּ לָהֶם.
17. וְכִי אֵין נֶפֶשׁ יוֹדַעַת אֶת הַגְּמוּל הַטּוֹב הַמִּצְפָּה לָהֶם עַל מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים.
18. הָאֵם שְׁוֹה מַאֲמִין לְכּוֹפֵר? לֹא! אֵין הֵם שְׁוִים הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.⁶
19. אֲשֶׁר לַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לָהֶם גְּנוֹת הַמַּעֲוֹן לְמַשְׁכֹּן (לְנֶצַח) עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ,
20. וְאוֹלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר סָרְבוּ לְהֵאֲמִין מַעֲוֹנֵם הָאֵשׁ (הַגִּיהֶנָּם). כָּכָל אֲשֶׁר יִנְסוּ לְצַאֵת מִתּוֹכָהּ, יוֹחֲזֵרוּ אֶל תּוֹכָהּ,⁷ וְיֵאָמֶר לָהֶם, טַעְמוּ עֵנֶשׁ הָאֵשׁ אֲשֶׁר כִּחֲשִׂתֶּם בּוֹ.
21. אוֹלָם לִפְנֵי הָעֵנֶשׁ הַגָּדוֹל (בַּיּוֹם הַדִּין) נִטְעִימָם עֵנֶשׁ קָל יוֹתֵר (בַּעוֹלָם הַזֶּה), וְאוֹלֵי יַחֲזֵרוּ בְּתִשׁוּבָה.
22. הֵי־שׁ חוֹטֵא גָדוֹל מִזֶּה אֲשֶׁר הִזְהֵר בְּאוֹתוֹת רְבוֹנוֹ, וְהוּא סָטָה מֵהֶם? אָנוּ נִנְקָם בַּכּוֹפְרִים.

1. בטוי זה «تَاكْسُوا رُؤُسَهُمْ» נמצא במובן אחר «تَكْسُوا عَلَى رُؤُسِهِمْ» ר' סורת אל-אנביא' 21 : 65.

2. ר' סורת מרים 19 : 38 ; וסורת אל-מולכ 67 : 10.

3. ר' סורת הוד 11 : 119.

4. ר' סורת אל-אעראף 7 : 51.

5. ר' סורת ינוס 10 : 52.

6. ר' סורת אל-ג'את'יה 45 : 21 ; סורת צאד 38 : 28 ; וסורת אל-חשר 59 : 20.

7. ר' סורת אל-חג' 22 : 22.

קטע 3

23. וְאָכֹן, נִתְּנָו לְמוֹסָא אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה), לָכֵן אֵל תִּהְיֶה (מוֹחִמֵד) בְּסִפְק
בְּדָבָר פְּגִישְׁתּוֹ¹ כִּי עָשִׂינוּ אוֹתוֹ (הַסֵּפֶר) מִקּוֹר הַדְּרָכָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
24. וְהִקְמֵנוּ בָּהֶם נְגִידִים, יִדְרִיכּוּ בְּפִקְדֻתָּנוּ כְּאִשֶּׁר הֵם עֲמָדוֹ בְּסִבְלָנוֹת
וְהֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ.
25. אָכֹן רְבוּנָךְ הוּא יִשְׁפֹּט בִּינִיָּהֶם (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֱמִינִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאַחֲרֵיהֶם) בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים בְּאִשֶּׁר נִחְלָקוּ בּוֹ.
26. הָאֵם לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׂיִבִּינוּ כְּמָה הַשְּׁמֵדָנוּ לִפְנִיָּהֶם מִן הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר הֵם
מִתְּהַלְכִּים בְּמִשְׁכָּנוֹתֵיהֶם? אָכֹן בָּזָה אוֹתוֹת. הָאֵם לֹא יִשְׁמְעוּ אֲפּוּא?
27. הֲלֹא יָרְאוּ כִּיצַד נוֹבִיל מִים אֶל אֲדָמָה יִבְשָׁה, וְנוֹצִיא בָּהֶם (בְּמִים) זָרַע
שְׂיֵאכְלוּ מִמֶּנּוּ הֵם וּמִקְנֵיהֶם? הָאֵם לֹא יִתְבוֹנְנוּ?²
28. הֵם אוֹמְרִים, מָתִי יָבֹא הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה (בְּהַעֲנֹשְׁתָּם), אִם אַתָּם צוֹדֵקִים?
29. אָמַר, בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט לֹא תוֹעִיל לַכּוֹפְרִים אֲמוּנָתָם, וְלֹא תִנָּתֵן לָהֶם אֲרָכָה.
30. לָכֵן סוּר מֵהֶם וְחַכֵּה בְּסִבְלָנוֹת, גַּם הֵם מַחֲכִים.

1. לפגוש אותו בליל המעראג', כלומר, בזמן עליית הנביא מוחמד לשמים. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 1 ;
ור' «את-תפסיר אל-מויסר», ע' 417.

2. ר' סורת יא. סין. 17 : 33 - 35 ; וסורת עבס 80 : 24 - 31.

33

סִוֵּרַת אֶל-אַחְזָאב

הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְזָאב, הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה שֶׁל עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים», משום שכמה שבטים ערביים בהנהגת קוריש של מכה התאגדו והתקיפו את מדינה לחסל את דת האסלאם. השבטים האלה בעזרת השבט היהודי, בנו קוריט'ה שמו מצור על מדינה למשך חודש. אבל הם נכשלו והסירו את המצור ונסוגו. בסוף, דת האסלאם והמוסלמים התגברו על כל השבטים ובמיוחד אנשי קוריש שנכנעו והתאסלמו. ר' פ' 9 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אאל עמראן 3, ופסוקיה שבעים ושלושה. קיבלה את שמה «הַקּוֹנְפָּדְרָצְיָה...» מפסוק עשרים.

סורת אל-אחזאב 33

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּי הַנְּבִיא! יֵרָא אֶת אֱלֹהֵ, וְאֵל תִּשְׁמַע לְכּוֹפְרִים וְלַצְבוּעִים. כִּי אֱלֹהֵ יוֹדֵעַ וְחָכָם.
2. וְנִהַג לְפִי מַה שֶׁהִשְׁרָה אֱלִיד מְרֻבּוֹנָד, כִּי אֱלֹהֵ בָקִיא בְּמַה שֶׁתַּעֲשׂוּ,
3. וְהִשְׁעָן עַל אֱלֹהֵ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהֵ לְמִשְׁעָן.
4. לֹא עָשָׂה אֱלֹהֵ לְאִישׁ שְׂגִי לְבָבוֹת בְּחִזָּהוּ, וְלֹא עָשָׂה נִשְׁוֹתִיכָם שְׁאֲתָם עוֹמְדִים לְגִרֵּשׁ כְּאֻמָּהוֹת לָכֶם,¹ וְכֹן אֵין בְּנִים מֵאֻמָּצִים נְחֻשְׁבִּים כְּבָנִים טְבָעִים.² זֶה הוּא (רַק) דְּבָרִיכֶם בְּפִיכֶם, וְאֱלֹהֵ מְדַבֵּר הָאֻמָּת, וְהוּא מוֹרָה אֶת הַדָּרָךְ הַנִּכְוָנָה.
5. קִרְאוּ אוֹתָם (הַבְּנִים הַמֵּאֻמָּצִים) עַל שֵׁם אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי זֶה צוֹדֵק יוֹתֵר בְּעִנֵּי אֱלֹהֵ. אוּלָם אִם אֵין אֲתָם יוֹדְעִים מִי אֲבוֹתֵיהֶם, אֲחִיכֶם בְּדַת הֶם, אוֹ וִידִידִיכֶם. וְאוּלָם לֹא יִחַשֵׁב לָכֶם לְחֻטָּא אִם תִּטְעוּ בְּזֹאת,³ וְאוּלָם (לְחֻטָּא הוּא) אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לָכֶךְ בְּלִבְכֶם, כִּי אֱלֹהֵ סוֹלַח וְרַחוּם.
6. הַנְּבִיא אַחֲרָא יוֹתֵר לְמֵאֻמִּינִים מֵאַחֲרֵיהֶם לְעַצְמָם,⁴ וְנִשְׁוֹתֵיו אֻמָּהוֹת לָהֶם. וְקִרְוֵי דָם יִהְיוּ רֵאשׁוֹנִים לְרִשְׁתָּהּ זֶה אֶת זֶה לְפִי סֵפֶר אֱלֹהֵ (הַלּוּחַ הַשְּׂמִימִי) לְפָנֵי הַמֵּאֻמִּינִים וְהַמִּהְגָּרִים (שֶׁל מִכָּה), אֵלָּא אִם תִּבְחָרוּ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה עִם בְּעָלֵי בְרִיתְכֶם וִידִידִיכֶם, כְּזֹאת נִכְתֵּב בַּלּוּחַ הַשְּׂמִימִי.⁵
7. (הוּי הַנְּבִיא זִכֹּר) שְׁאַנְחֲנוּ כְּכֹר כְּרַתְנוּ בְּרִית עִם הַנְּבִיאִים, וְאַתָּךְ (מוֹחֲמִד), וְעִם נוֹחַ וְאַבְרָהָם וְיֻסָּא וְעִיסָא בֶן מֵרִים, כְּרַתְנוּ עִמָּם בְּרִית תִּקְיָפָה.

1. ולא עשה נשותיכם... ביטול לנוהג פרי-אסלאמי, מכונה בערבית: «ظهار טיהאר» שעל פיו, בעל שרצה לגרש את אשתו היה מכריז: «את אסורה עלי כמו, טיהר, הגב של אמי». ר' גם סורת אל-מוג'אדלה 58: 2 - 4.

2. בנים מאומצים: הסיבה לחקיקה זו של ביטול האימוץ הוא, זיד אבן חארת'ה, הבן המאומץ של הנביא מוחמד. ר' גם פ' 36 - 40.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 286.

4. לעצמם: הנביא דורש טובתם ומדריך אותם בדרך הישר. והוא דואג לשלומם יותר מקרוביהם שארי בשרם. הנביא למוסלמים כאב אמיתי. ר' סורת אנ-נאס' 4: 80; וסורת אל-מאאידה 5: 81.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17: 58.

8. לָמַעַן יִשְׁאַל (אֱלֹהֶה) אֶת דּוֹבְרֵי הָאֱמֶת עַל הָאֱמֶת אֲשֶׁר אַתֶּם,¹ וַיָּכִינוּ לְכּוֹפְרִים עֵנֶשׁ מִכְּאִיב.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֶה אֶתְכֶם בְּבֹא אֲלֵיכֶם גִּדּוּדִים,² וְנִשְׁלַח עֲלֵיהֶם רוּחַ וּגְדוּדִים אֲשֶׁר לֹא רָאִיתֶם אוֹתָם,³ וַיִּרְאֶה אֱלֹהֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם,

10. יַת הַסִּתְעָרוּ נִגְדְּכֶם, מִלְמַעְלָה וּמִלְמַטָּה, בְּאֲשֶׁר הֶעֱנִינִם כָּהֵן, וְהִגִּיעוּ הַלְבָבוֹת עַד הַגָּרוֹן (מִפְּחַד), וַתַּחֲשִׁבוּ עַל אֱלֹהֶה מַחֲשָׁבוֹת שְׁלִילִיּוֹת,

11. אִזְ הָעֲמָדוֹ הַמֵּאֲמִינִים בְּנִסְיוֹן וְנִבְהָלוּ מְאוֹד,

12. וְהִצְבּוּעִים וְאֵלֶה שְׁחוּלֵי בְּלַבּוֹתֵיהֶם אָמְרוּ, אֱלֹהֶה וּשְׁלִיחוֹ לֹא הִבְטִיחוּ לָנוּ אֶלָּא הִבְטַחְתָּ שְׁוֹא.

13. וּקְבוּצָה מֵהֶם אָמְרוּ, הוּי אֲנָשֵׁי יִתְ' רַב!⁴ בְּשִׁבִּיל מָה אַתֶּם עוֹמְדִים כָּאֵן (עַל יַד הַחֲפִירָה) חִזְרוּ (אֶל בְּתִיכֶם בְּתוֹךְ הָעִיר). וְאָמְנָם בִּקֵּשׁ חֶלֶק מֵהֶם רְשׁוֹת מִן הַנְּבִיא לְסָגָת, בְּאֻמַּתְלָה, בְּתִינוּ חֲשׂוּפִים לְלֹא מָגֵן, וְאוּלָם הֵם אֵינָם חֲשׂוּפִים, רַק לְבֶרֶחַ הֵם מִבְּקָשִׁים.

14. אוּלָם גַּם אִם הָיוּ הָאוֹיְבִים נִכְנָסִים אֶל הָעִיר (מְדִינָה), מִכָּל עֲבָרֶיהָ וּפְנוֹתֶיהָ, וּמִצִּיעִים לָהֶם (לְצִבּוּעִים) לְהִתְמַרֵּד נִגְדָּךְ וּלְחֹזֵר מֵהָאִסְלָאם, הָיוּ נֶעְנִים לְזֹאת, וְלֹא הָיוּ מִתְמַהֲמָהִים אֶלָּא לְזִמּוֹן קֶצֶר.

15. אַף כִּי כָרְתוּ בְרִית עִם אֱלֹהֶה אֲשֶׁר לֹא יִסּוּגוּ אַחֹר, עַל הַבְּרִית עִם אֱלֹהֶה יֵשׁ לְתֵת אֶת הַדִּין.

16. אָמַר, הַבְּרִיחָה מִן הַמָּוֶת אוֹ הַהֶרֶג בְּמִלְחָמָה לֹא תוֹעִיל לָכֶם, וְגַם אִזְ לֹא תִתְעַנְּגוּ כִּי אִם מַעֲט.⁵

17. אָמַר, מִי זֶה אֲשֶׁר יִהְיֶה לָכֶם מַחֲסֶה בְּפָנֵי אֱלֹהֶה, כִּי יִרְצֶה לְהָרַע לָכֶם אוֹ כִּי יִרְצֶה לְרַחֲמְכֶם? וְלֹא יִמְצְאוּ לָהֶם בְּלַעֲדֵי אֱלֹהֶה לֹא מִגֵּן וְלֹא מוֹשִׁיעַ.

1. ר' סורת אל-בקרה 2: 143; סורת אל-מאאידה 5: 109; וסורת אנ-נחל 16: 89.

2. גְּדוּדִים מִקּוּרִישׁ וּשְׁבֵט עֵיטָפָאן וּשְׁבֵטִים אֲחֵרִים הִתְקַשְּׁרוּ עִם שְׁבֵטֵי אֲנִי-נַצִּיר וְקוּרִיטִי' הַיְּהוּדִים בְּמִדְיָנָה, וְהָיוּ יַחַד שְׁנַיִם-עָשָׂר אֲלֵף אִישׁ וּשְׁמוֹ מִצּוֹר עַל מְדִינָה. מִלְחָמָה זֹאת נִקְרָאָה בְּשֵׁם «מִלְחַמַּת הַחֲפִירָה, אֶל-חִינְדָק», וְהָיְתָה בִּשְׁנֵי הַחֲמִישִׁית לַהֲגִירָה. עַל פִּי עֵצַת סַלְמָאן הַפֶּרְסִי צוּוּה הַנְּבִיא מוֹחַמַד לַחֲפּוֹר חֲפִירוֹת, כְּעֵין חֲפִירוֹת הַגָּנָה מִסְבִּיב חֲלָקִים מִסּוּיָמִים שֶׁל הָעִיר. אוּלָם מַחֲנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים נִכְשְׁלוּ לִכְבוֹשׁ אֶת מְדִינָה, וְאַחֵר מִצּוֹר שֶׁל כַּחוּשׁ נִסּוּגוּ.

3. מִלֵּאכִים שֶׁאֵלֻלָּה שֶׁלַח מִן הַשָּׁמַיִם לְעוֹרַת הַמוֹסְלָמִים.

4. יִתְרִב, שְׁמָה שֶׁל הָעִיר מְדִינָה לִפְנֵי הַהֲגִירָה שֶׁל הַנְּבִיא אֵלִיָּה.

5. ר' סורת אנ-נא' 4: 72.

18. אֱלֹהָ מִכִּיר אֶת אֱלֹהַ הַמַּעֲקָבִים אֶת אַחִיהֶם מִצֵּאת לִקְרֹב, בְּהִזְמִינִם אוֹתָם אֲלֵיהֶם, מִשּׁוּם שֶׁהֵם עֲצָמָם אֵינָם מִשְׁתַּתְּפִים בְּקִרְבוֹת אֶלָּא מַעַט.
19. וּמִקְמָצִים בְּסִיוֹעַ לָכֶם. בַּעַת סִפְנָה תִרְאֶה אוֹתָם מִבֵּיטִים אֲלֶיךָ בְּעֵינִים שֶׁל אָדָם גּוֹסֵס מִפֶּחַד הַמּוֹת. אוּלָם כֹּאֲשֶׁר חוֹלְפֶת הַסִּפְנָה יִכּוּ אֶתְכֶם בְּלִשׁוֹן חֲדָה בְּצַר עֵינִים בָּכֶם בְּגִלְל הַטּוֹב. אֱלֹהָ לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאֱלֹהָ יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם. אִין קַל מִזֶּה לְאֱלֹהָ.
20. הֵם חוֹשְׁבִים כִּי מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים לֹא עֲזָבוּ, וְלוּ פָאוּ מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים (שְׁנִית), רוֹצִים הָיוּ לְהִיּוֹת הֶרְחָק בְּמִדְבָּר עִם הַבְּדוּיִם, וְשֶׁם לִשְׁאֹל מֶה קָרָה לָכֶם. אֲפֹלוּ הָיוּ נִשְׁאָרִים עִמָּכֶם, לֹא הָיוּ נִלְחָמִים אֶלָּא מַעַט.
21. (הָיוּ הַמֵּאֲמִינִים!) יֵשׁ לָכֶם בְּשָׁלִיחַ שֶׁל אֱלֹהָ דִגְמָא טוֹבָה לֶאֱשֹׁר תֵּלֶה אֶת תַּקּוּוֹתֶיךָ בְּאֱלֹהָ וְהֶאֱמִין בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, וּמִזְכִּיר אֶת שֵׁם אֱלֹהָ הֶרְבֵּה.

קטע 3

22. וְכֹאֲשֶׁר רָאוּ הַמֵּאֲמִינִים אֶת מַחְנוֹת עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים אָמְרוּ, זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ יִדְבְּרוּ אִמְתָּה. וְהִדְבֵּר הוֹסִיף לָהֶם אֱמוּנָה וּמִסִּירָה.
23. וְאָכוּ יֵשׁ בֵּין הַמֵּאֲמִינִים כֹּאֲלֵה אֲשֶׁר הִקִּימוּ אֶת הַתַּחֲיִבוּתָם כְּלַפִּי אֱלֹהָ, כַּמָּה מֵהֶם קִיְמוּ אֶת נִדְרָם וּנְפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי לְמַעַן אֱלֹהָ.¹ וְכַמָּה מֵהֶם עוֹדִם מִמְתִּינִים, וְלֹא שָׁנוּ מְאוּמָה מֵאֲשֶׁר הִתְחַיְבוּ לְאֱלֹהָ.
24. לְמַעַן יִגְמַל אֱלֹהָ לְאִנְשֵׁי הָאִמְתָּה עַל הָאִמְתָּה אֲשֶׁר בְּפִיהֶם, וַיַּעֲנִישׁ אֶת הַצְבוּעִים אִם יִרְצֶה, אוֹ יִקְבֹּל אֶת תְּשׁוּבָתָם, כִּי אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.²
25. וְאֱלֹהָ הִדִּף אֶת הַכּוֹפְרִים עִם רִגְזָם עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁיִגּוּ טוֹב לְעַצְמָם, וְאֱלֹהָ חִסֵּף לְמֵאֲמִינִים אֶת הַלְחִימָה, כִּי אֱלֹהָ הוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזוּז.
26. וְהוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד מִמִּבְצָרֵיהֶם אֶת אֱלֹהַ מִבְּעָלֵי הַסֶּפֶר (וְהוֹדִי בְּנֵי קוֹרִיטָה) אֲשֶׁר עָזְרוּ לְכּוֹפְרִים וְהַכְּנִיס מוֹרָא בְּלִבּוֹתֵיהֶם, חֵלֶק מֵהֶם הִרְגָתָם, וְחֵלֶק שְׁבִיתָם,
27. וְהוֹרִישׁ לָכֶם אֶת אֲדָמְתָם וְאֶת בְּתִיהֶם וְאֶת נִכְסֵיהֶם, וְגַם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא דִרְכָּה בָּהּ רִגְלֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הִיוּ חִיילִים בְּצֵבָא הַנְּבִיא וְנִפְלוּ חֲלָלִים בְּקִרְבִּי עִם הָאוֹיֵב.

2. ר' סורת אאל עמראן 3: 179; וסורת מוחמד 47: 31.

קטע 4

28. הוּי הַנְּבִיא! אָמַר לְנִשְׁוֹתֶיךָ, אִם רוֹצוֹת אַתֶּן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה עַל הַנְּאֻוֹתַי, בֹּאנָה וְאַעֲנִיךָ לָךְ רְכוּשׁ וְאַשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוּחֵי הוֹגְגִים, וְאִוִּלָּם אִם בּוֹחֲרוֹת אַתֶּן בְּאַלְלָה וּבְשָׁלִיחוֹ וּבְעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה הַכִּין אֶלְלָה לְמִיטִיבוֹת מִכֵּן שָׁכָר כְּבִיר.¹
30. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִם יוֹכַח שְׁאַחַת מִכֵּן עֲבָרָה עֲבָרָה, עֲנִשָּׁה יִכְפֹּל. וְנִקַּל זֶה לְאַלְלָה.

חלק 22

31. אָבֵל אִם יוֹכַח שֶׁהִיא מְסוּרָה לְאַלְלָה וּשְׁלִיחוֹ וְעוֹשָׂה אֶת שְׁכָרָה יִהְיֶה כְּפוּל בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהַכִּינוּנוּ לָהּ מַחִיָּה מְכַבֶּדֶת (בְּגוֹ עֵדוּ).
32. הוּי נְשׁוֹת הַנְּבִיא! אִין אַתֶּן כְּשָׂאָר הַנָּשִׁים, אִם אֶת אֶלְלָה אַתֶּן יִרְאוֹת, אַל תִּדְבַּרְנָה בְּקִלּוֹת דַּעַת, לְבַל יִתְעוֹרַר חֶשְׁקוֹ שֶׁל זֶה אֲשֶׁר חוֹלִי בְּלִבּוֹ, וְדִבְרָנָה בְּצוּרָה נְאוּתָה וּמְקַבֶּלֶת,
33. וְשִׁבְנָה בְּבִתֶּיךָ, וְאַל תִּתְּהַדְּרָנָה כְּהַתְּהַדְּרוֹת לְמִי הַבְּעֵרוֹת הַקְּדוּמָה. קִיַּמְנָה אֶת הַתְּפִלָּה וְשִׁלְמְנָה זָכָאֵת, וְצִיִּתְנָה לְאַלְלָה וּלְשָׁלִיחוֹ, כִּי אֶלְלָה רוֹצָה לְהַעֲבִיר מַעֲלִיכֵן אֶת הַטְּמָאָה, (אַתֶּן) בְּגִי הַבִּיִּת (מִשְׁפַּחַת הַנְּבִיא) וּלְטַהֲרֶכָּן טַהוֹר,
34. וְזִכְרָנָה אֶת אוֹתוֹת אֶלְלָה (הַקּוֹרְאָן) וְהַחֲכֵמָה (הַמְסִרֶת שֶׁל הַנְּבִיא) בְּהַקְרָאָם בְּבִתֶּיךָ, כִּי אֶלְלָה מְמַחָה וּבִקִּיא.

קטע 5

35. הִנֵּה הַמְּסַלְמִים וְהַמְּסַלְמִיּוֹת, וְהַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינּוֹת,² וְהָאֲדוֹקִים וְהָאֲדוֹקוֹת,³ וְהַדּוֹבְרִים אֶמֶת וְהַדּוֹבְרוֹת אֶמֶת, וּבַעֲלֵי הַסְּכָלּוֹת וּבַעֲלוֹת הַסְּכָלּוֹת, וְהָעֲנּוּיִם וְהָעֲנּוּוֹת, וְהַנּוֹתְנִים צֶדֶקָה וְהַנּוֹתְנוֹת צֶדֶקָה, וְהַצְּמִים וְהַצְּמוֹת, הַשּׁוֹמְרִים עַל טְהוֹרַת עֲרוֹתָם וְהַשּׁוֹמְרוֹת עַל טְהוֹרַת עֲרוֹתָן,⁴ וְהַמְּרַבִּים לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה וְהַמְּרַבּוֹת לְהַזְכִּיר אֶת אֶלְלָה,⁵ לְכֻלָּם הַכִּין אֶלְלָה סְלִיחָה וְשָׁכָר רַב וְעֶצוּם.

1. הן בחרו באללה והשליחו והעולם הבא, ונשארו אצל הנביא עד סוף ימיו. כתוצאה ממעשיהן הנכבד הזה, אללה העניק להן תואר הכבוד הנעלה ביותר «אמהות המאמינים». ר' פ' 6 לעל.

2. ר' סורת אל-חוג'וראת 49: 14 - 15.

3. ר' סורת אל-בקר 2: 238; סורת אאל עמראן 3: 43; סורת אר-רום 30: 26; וסורת אז-זומר 39: 9.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 5 - 7.

5. ר' סורת אל-אחזאב 33: 41 - 42.

36. כְּאִשֶּׁר אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ פּוֹסְקִים בְּכָל עֲנָן שֶׁהוּא, אֵין לָאָף מֵאֲמִין אוֹ מֵאֲמִינָה הַבִּרְרָה לְהַחְלִיט בְּעֲנִינָם. כָּל מִי שֶׁמִּתְנַגֵּד לְפֶסֶק דִּינוֹ שֶׁל אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ הִרְהוּ תוֹעָה תַּעֲזִיחַ בְּרוּרָה.¹
37. וּכְשֶׁאֲמַרְתָּ (לְזִיד)² אֲשֶׁר אֱלֹהָ נָטָה לוֹ חֶסֶד (הָאֶסְלָאם), וְאֲשֶׁר אָף אֶתָּה נָטִיתָ לוֹ חֶסֶד (שִׁחְרוּר מֵעֲבָדוֹת), «הַחֲזִק בְּאִשְׁתְּךָ וִירָא אֶת אֱלֹהָ».³ וְאֶתָּה (הַנְּבִיא) מִסְתִּיר בְּלִבְךָ אֶת אֲשֶׁר הָיָה אֱלֹהָ מְגֵלָה,⁴ וְחוֹשֵׁשׁ מִפְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, אֲבָל אֱלֹהָ הוּא אֲשֶׁר רָאוּי הָיָה יוֹתֵר כִּי תַחֲשֹׁשׁ מִפְּנָיו. כְּאִשֶּׁר זִיד גִּרֵּשׁ אוֹתָהּ, הִשְׁאֲנוּ אוֹתָהּ לָךְ, לְמַעַן יִהְיֶה בְּרוּר שֶׁלֹּא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְמֵאֲמִינִים אִם הֵם נוֹשְׂאִים אֶת הַגְּרוּשׁוֹת שֶׁל בְּנֵיהֶם הַמֵּאֲמָצִים. וְכָךְ נִתְקַיֵּם מִה שֶׁגָּזַר אֱלֹהָ.
38. לֹא יַחֲשֹׁב לְחֹטֵא לְנְבִיא אִם הוּא מְקִים אֶת צִוֵּי אֱלֹהָ, זֶה מְנַהֵג אֱלֹהָ בְּתוֹךְ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלְפוּ לְפָנָיו. אֵין לְשִׁנוֹת אֶת הַמִּשְׁפָּט שֶׁל אֱלֹהָ.
39. אֵלֶּה אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהָ (בִּינְדָם), וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִירָאוּ אֶחָד בְּלַעֲדֵי אֱלֹהָ. אֵין עוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן כְּאֱלֹהָ.
40. לֹא הָיָה מוֹחֲמֵד אָבִי אִישׁ מֵאֲנָשִׁיכֶם, וְאוֹלָם שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הוּא וְחוֹתָם (אֲחֵרוֹן) הַנְּבִיאִים. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
- קֶטַע 6**
41. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! זָכְרוּ אֶת אֱלֹהָ זָכָר רַב,
42. וְשִׁבְחוּהוּ בְּקֹר וְעָרַב,⁵
43. הוּא אֲשֶׁר יְבַרֵךְ אֶתְכֶם, וּמְלַאֲכִיו מִתְּפִלָּלִים לְמַעַנְכֶם, לְמַעַן שְׂיוֹצִיא אֶתְכֶם מִחֲשֵׁךְ הַתַּעֲזִיחַ לְאוֹר הָאֶסְלָאם, וְרוּחוֹם הוּא לְמֵאֲמִינִים.⁶
44. בְּרַכְתֶּם בְּיוֹם אֲשֶׁר יִפְגְּשׁוּהוּ, «שְׁלוֹם»,⁷ וְהוּא הִכִּין לָהֶם גְּמוּל כְּכָבֶד.
45. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתְךָ לְעֵד וּלְמַבְשֵׁר טוֹב וּלְמַזְהִיר,
46. וּלְקֹרָא אֶל אֱלֹהָ בְּרִצּוֹנוֹ, וּלְאוֹר מְאִיר,
47. וּבִשְׁר לְמֵאֲמִינִים, כִּי לָהֶם חֶסֶד רַב מֵאֵת אֱלֹהָ,

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 65 ; וסורת אנ-נור 24 : 63.

2. זיד בן חארתי' : הבן המאומץ של הנביא.

3. אשתו של זיד היתה צִינְבָה בנת ג'חש. היא היתה בת דודה של הנביא מצד אביו.

4. מה שאללה צָנָה עֲלֵידָה לְהַנְשֵׂא לְזִינְבָה.

5. ר' סורת אר-רום 30 : 17 - 18.

6. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 151 - 152.

7. ר' סורת יונוס 10 : 10 ; וסורת יא. סין 36 : 58.

48. וְאֵל תִּשְׁמַע בְּקוֹל הַכּוֹפְרִים וְהַצְבוּעִים, וְהַתְּעַלֵּם מִפְּגִיעַתְּם, וְהִשְׁעֵן עַל אֱלֹהָהּ. דִּי לָךְ בְּאֱלֹהָהּ לַמִּשְׁעָן.
49. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אִם נוֹשָׁאִים אַתֶּם נָשִׁים מֵאֲמִינוֹת, וְאַחַר מִתְגַּרְשִׁים מֵהֶן לִפְנֵי הַתְּאֻחָדוֹת, אֵל לָכֶם לְהִטִּיל עֲלֵיהֶן תְּקוּפַת הַמִּתְנַה אֲשֶׁר אֶת יָמֶיהָ תִּתְּדָרְשׁוּ לְמָנוֹת,¹ וְלָכֵן תִּנּוּ לָהֶן מִתְנָה² וְשִׁלְחוּ אוֹתָן בְּהִגִּינוֹת.
50. הוּי הַנְּבִיא! הִנֵּה הִתְרַנּוּ לָךְ אֶת נְשׁוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נָתַתְּ לָהֶן מִהֶרֶן, וְהִשְׁפָּחוֹת, שְׁאֵלָה נָתַן לָךְ מִשְׁלָל הַמִּלְחָמוֹת, וְכֵן אֶת בְּנוֹת דִּידִיד וְדוֹדִיתִיד מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהִגְרוּ אֶתְךָ (מִמִּכָּה לְמַדִּינָה), וְאִשָּׁה מֵאֲמִינָה הַתְּמַסְרָה לְנָבִיא בְּרָצוֹן. אִם יִרְצָה הַנְּבִיא לְשִׂאתָהּ. זְכוּת זוֹ לָךְ לְבַדֶּךָ לֹא לַמֵּאֲמִינִים שְׂאֵת זְכוּיֹתֵיהֶם בְּיַחַס לְנְשׁוֹתֵיהֶם וּלְשִׁפְחוֹתֵיהֶם כְּבָר קִבְּעֵנוּ לָהֶם,³ כְּדִי שֶׁלֹּא יָבוֹא מִיִּשְׁהוּ אֵלֶיךָ בְּטַעְנוֹת. כִּי אֱלֹהָהּ הוּא סוֹלַח וְרַחוּם.
51. תִּדְחָה מֵעֲלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן (מִהַנְּשִׁים), וְתִקְרַב אֵלֶיךָ מִי שֶׁתִּרְצָה מֵהֶן, וְכֵן לֹא יִחָשֵׁב לָךְ לְחֻטָּא אִם תִּבְקֹשׁ אֶת קִרְבָּתָהּ שֶׁל אַחַת שְׂדִיחִית מִקֹּדֶם. כֹּל זֶה יִכְנִיס שְׁלוֹם וְשִׁלְוָה בֵּינֵיהֶן וְלֹא יִגְרַם לָהֶן צַעַר, וְכָלן תִּשְׁפַּעְנָה רָצוֹן בְּאֲשֶׁר תַּחֲלֹק לָהֶן. אֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבְּלִבּוֹתֵיכֶם כִּי הוּא יוֹדֵעַ וּמִתּוֹן.
52. אֵין נָשִׁים אַחֲרוֹת מִתְּרוֹת לָךְ אַחֲרֵי זֶה, וְלֹא תוּכַל לְהַחֲלִיף בָּהֶן אִשָּׁה מִנְּשׁוֹתֶיךָ אֲפֹלוּ אִם יִפְּנוּ מִצָּא חֵן בְּעֵינֶיךָ, פָּרַט לְשִׁפְחוֹת אֲשֶׁר בְּבַעֲלוֹתֶיךָ. כִּי אֱלֹהָהּ מִשְׁגִּיחַ עַל כָּל דָּבָר.
53. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֲסוּר לָכֶם לְהַכְנִס אֶל בֵּיתִי הַנְּבִיא, אֲלֵא אִם הִזְמַנְתֶּם לְסַעֲדָהּ, וְאֵל תִּבּוֹאוּ לִפְנֵי הַמוֹעֵד לְמַעַן לֹא תִחַכּוּ. רַק כְּשֶׁתִּקְרְאוּ תִכְנְסוּ, וְאַחַר שֶׁתִּסְעַדוּ תִתְּפָזְרוּ מִבְּלִי לְהַתְּמַהֲמָה לְשֵׁם שִׂיחָה. אָכֵן זֶה יִצִּיק לְנָבִיא, אֲדָּה הוּא מִתְּבַיֵּשׁ מִפְּנֵיכֶם (לֵאמֹר לָכֶם אֶת זֶה). אֲדָּה אֱלֹהָהּ אֵינוֹ מִתְּבַיֵּשׁ (לֵאמֹר אֶת) הָאֻמָּת. וּבִשְׂאֵלְכֶם (מִנְּשׁוֹת הַנְּבִיא) חִפְּץ כָּלְשָׁהּ, עָשׂוּ זֹאת מֵאַחֲרֵי מָסָךְ, זֶה יוֹתֵר טָהוֹר לְלִבּוֹתֵיכֶם וּלְלִבּוֹתֵיהֶן. אֲסוּר לָכֶם לְהִצִּיק לְשָׁלִים אֱלֹהָהּ, וְאֵל לָכֶם לְשִׂאת אֶת נְשׁוֹתַי אַחֲרָיו, כִּי זֶה חֻטָּא גָדוֹל אֲצֵל אֱלֹהָהּ.

1. לפי סורת אל-בקרה 2: 228 אסור לגרושות להנשא לאיש לפני המתנתן שלוש וסתות, כדי שיתברר שאינן הרות לבעליהן הקודמים. כאן אללה מרשה לאישה גרושה שנתגרשה לפני שמומשו הנישואין להנשא מיד בלי לחכות.

2. הסכום והערך של המתנה אינם מוגדרים. כל אחד יתן לפי יכולתו.

3. ר' סורת אנ-נשא' 4: 3, ופי' 24 - 25.

קטע 7

54. אם תגלו דבר מה או תסתירוהו, הנה אלה יודע כל דבר.
55. לא יחשב להן (נשות הנביא) לחטא (להראות את פניהן לפני) אבותיהן ובניהן, ואחיהן ובני אחיהן, או נשים (מאמינות) ולשפחות אשר בבעלותן. ויראנה את אלה, כי אלה עד בכל.
56. אלה ומלאכי מברכים את הנביא. הוי המאמינים! התפללו בעדו ובכרו אותו בשלום.¹
57. אכן אלה הפוגעים באלה ושליחו, אלה יקלל אותם בעולם הזה ובעולם הבא. ובעולם הבא צפוי להם ענש משפיל.
58. ואלה הפוגעים במאמינים ובמאמינות בלי כל הצדקה, ישאו (עוון) מוציא שם רע ואשמה גלויה.²

קטע 8

59. הוי הנביא! אמר לנשותיך ולבנותיך ולנשות המאמינים, כי עליהן לעטר עצמן בגלימותיהן (בצאתן מבתיהן). בזה תכרנה (כנשים צנועות הן) יותר ולא תפגענה. אלה סולח ורחום.
60. אכן אם לא יחדלו הצבועים ואלה אשר חולי בלבם ומפיצי השמועות (הכוזבות) במדינה ממעשיהם נעויד אותך לפגע בהם. ואז לא ישארו בשכונתך אלא זמן מועט,
61. מקללים יהיו, ובכל מקום שימצאו, יתפסו ויחרגו,
62. זה נהג אלה בתוד אלה שקדמו להם, ולנהג של אלה אין שנוי.
63. ישאלוך בני האדם על מועד שעת הדין, אמר, רק אלה יודע אותו.³ מי יודע, אולי קרוב הוא.
64. אלה קלל את הכופרים והכין להם להבה,
65. שבה ישארו לנצח ולא ימצאו לא מגן ולא עוזר.
66. ביום אשר יזכרו פניהם באש (הגיהנם), יאמרו, הלואי וציתנו לאלה וציתנו לשליח (מוחמד).

1. על יסוד הפסוק הזה, על כל מוסלם בהזכירו את שם הנביא מוחמד להוסיף, «יתפלל עליו אלה וישם לו שלום», או «תפילת אלה ושלומו עליו».

2. ר' סורת אנ-נאי' 4 : 112.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

67. ויאמרו, רבונו! אנחנו הלכנו שולל אחרי אדונינו ומנהיגינו והם התעו אותנו מדרך הישר,

68. רבונו! אנא הכפל את ענשם וקלל אותם קללה נמרצת.

קטע 9

69. הוי המאמינים! אל תהיו כאלה אשר הציקו למוסא, וינקהו אללה מאשר דברו. הוא היה נכבד אצל אללה.

70. הוי המאמינים! יראו את אללה ודברו דברים אמתיים,

71. ואז יצליח לכם אללה מעשיכם, ויסלח לכם על חטאיכם. כי מי שמצית לאללה ולשליחו יזכה זכיה עצומה.

72. הצענו את האמונה¹ לשמים, לארץ, ולקרים, אך הם סרבו לקבלה ולשאת בחובותיה, ונשמרו ממנה. ורק האדם קבלה על עצמו, אכן הוא הביא עול לעצמו מתוך בערות,

73. על כן יעניש אללה את הצבועים והצבועות ואת הפגניים והפגניות, ומקבל תשובת המאמינים והמאמינות, כי אללה סולח ורחום.

1. האמונה, היכולת להבחין בין הטוב ובין הרע. ולעמוד באחריות לפני אללה.

34

סִוְרַת סַבְא

שָׁבָא

סורה זו נקראת «סַבְא», שְׁבָא» משום שהסיפור של אנשי
סַבְא נזכר בה. ר' פ' 15 וכו'. ביחס לסיפור של סולימאן
ומלכת סַבְא, ר' סורת אנ-נמל 27 : 20 - 44.
הורדה במכה אחרי סורת לוקמאן 31, ופסוקיה חמישים
וארבעה. קיבלה את שמה «שְׁבָא» מפסוק חמשה-עשר.

סורת סבא' 34

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הַשִּׁבְחָ לְאֱלֹהֵ אֲשֶׁר לוֹ כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ, ¹ וְלוֹ הַשִּׁבְחָ בְּעוֹלָם הַבָּא, וְהוּא הַחֲכָם וְהַבָּקִיא,
2. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁחוּדָר אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה וּמַה שְּׁיֻצָּא מִתּוֹכָהּ, ² וְאֵת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם וְאֵת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, ³ וְהוּא הָרַחוּם וְהַסּוֹלַח.
3. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא תִבּוֹאֲנוּ שְׁעַת הַדִּין. אָמַר, אַכֵּן חַי רַבּוֹנִי! כִּי בּוֹא תִבּוֹאֲכֶם. ⁴ הוּא יוֹדֵעַ בְּנֻעָלָם, דָּבָר לֹא נִסְתֵּר מִמֶּנּוּ, אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין מִמָּה שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אוֹ קֶטֶן אוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל רְשׁוּם בְּפִרוּשׁ בְּפִנְקֶס רְשׁוּם (הַלּוּחַ הַשְּׁמִימִי),
4. לְמַעַן יִגְמַל לְמַאֲמֵנִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב. אֵלֶּה לָהֶם סְלִיחָה וּפְרִנָּסָה בְּשִׁפְעָה.
5. אֵד לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הִסִּיתוּ, וְעָרְכוּ הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, מַחֲכָה הַעֲנֵשׁ הַמְּכַאֵיב בְּיֻתֵּר. ⁵
6. וְאֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת יוֹדְעִים כִּי הַדָּבָר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרֵד אֵלָיְךָ מִן הַשָּׁמַיִם מִרְבּוֹנָךְ הוּא הָאֱמֶת, וּמִדְרִיךְ אֶל דְּרָכּוֹ שֶׁל הַעֲזוֹז וְהַמְּשִׁבָּח. ⁶
7. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים (בְּלַעַג), בּוֹאוּ וְנִרְאֶה לָכֶם אָדָם (הַכּוֹנֵה לְנִבְיָא מוֹחֲמַד) אֲשֶׁר יִגִּיד, כִּי לְאַחַר שְׁתַּתְּפּוּרוֹרֵי לַעֲפָר, תִּקּוּמוֹ לַתַּחִּיָּה מִחֲדָשׁ. ⁷
8. הַבּוֹדָה הוּא כְּזָבִים בְּשֵׁם אֱלֹהֵ אוֹ מְטָרָף הוּא? אֲדַרְבֶּה, אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּאַחֲרִית נְבוֹאוֹ עַל עֲנָשָׁם (בְּעוֹלָם הַבָּא), וְהֵם נִמְצָאִים בְּתַעֲיָה רְחוֹקָה (בְּעוֹלָם הַזֶּה).

1. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

2. חודר באדמה : הגשם, או המתים.

3. יעלה אל השמים : מעשה בני האדם והמלאכים.

4. ר' סורת יונס 10 : 35 ; וסורת את-תע'אבון 64 : 7.

5. ר' סורת אל-חשר 59 : 20 ; וסורת צאד 38 : 28.

6. ר' סורת אל-אעראף 7 : 43 ; וסורת אר-רום 30 : 56.

7. ר' סורת אר-רעד 13 : 5 ; וסורת אס-סגידה 32 : 10.

9. האם אינם מסתכלים ורואים את השמים ואת הארץ מלפניהם ומאחוריהם? הלא אם נרצה, נבקע תחתיהם את האדמה, או נפיל עליהם קטעים מן השמים. בזאת יש אות לכל עבד של אלה אשר חזר בתשובה.

קטע 2

10. וכבר נתנו לדאוד חסד מאתנו, הוי הרים, שבחו עמו (את אלה), וגם העופות,² ונרפד לו את הפרזל,
11. עשה לבושי שריון, והתקן היטב את חבורי טבעותיהם,³ ועשו (אתה ומשפחתך) את הטוב, כי רואה אני את מעשיכם.
12. ולסוללמאן העמדנו את הרוח שהיתה ממקרת עם פקדוֹתיו מהלך חדש ימים בבקר ומהלך חדש ימים בערב, והזרמנו לו מעין של נחשת מתכת, ואת השדים העמדנו לפקדוֹתוֹ לשרת אותו לפי צוי רבונו, ואלה מהם שהיו משתמטים או מסורבים, היו טועמים את ענש הלהבה.
13. יעשו לו כל אשר חפץ מטירות וצלמים, וקערות כברכות, וקדרות קבועות על מכונן. עשו משפחת דאוד הטוב כתודה לאלה. אך מעט מעבדי הם המודים.
14. וכאשר גזרנו עליו למות, לא העיד דבר על מותו זולת הטרימית אשר אכלה את משענתו. וכאשר נפל ארצה, התברר לג' אשר לו ידעו הנסתור, לא היו ממשיכים לשאת הענש המשפיל.
15. וכבר היה לשבא⁴ במשכנם אות: שתי גנות מימין ומשמאל. אכלו מפירות רבונם, והודו לו, ארץ טובה ורבון סולח.
16. אך הם סטו מדרכי הישר ואז שלחנו עליהם נחשול מים אדיר (שהחריב את הסכר).⁵ ובמקום שתי הגנות נתנו להם שתי גנות נותנות פרי מר למאכל, ונצי אשל, ומקצת מעצי הלוט.
17. כך הענשנו אותם כי כפרו. כי אנחנו מענישים רק את הכופרים.

1. ר' סורת אד' ד' אריאת 51 : 47 – 48.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 79.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 80.

4. שבא, שם של ממלכה קדמונית בדרום מערב של חצי האי ערב. תימן של היום.

5. סכר מארב בתימן.

18. וקבענו בינים לבין הערים אשר ברכנו,¹ ערים אחרות הנראות לעין, בתחנות בינים, להקל על השירות את הנסיעה ביניהן: עברו ביניהן לילות וימים בטוחים.
19. ואולם הם אמרו, רבוננו! הגדל המרחק בין תחנות מסעינו. כך חטאו לנפשם, ונשימם לשיחה, והפצנו אותם לכל רוח וקרוע קרענו אותם. בזאת יש אותות ולקח לכל בעל סבלנות מכיר תודה.
20. אכן מצא אבליס את מחשבתו עליהם אמת, והלכו אחריו, פרט לחבורת מאמינים.
21. ולא היה לו עליהם כל שלטון, כי למען נדע בין המאמין באחרית לאשר הוא מטיל בה ספק. רבונך משגיח על כל דבר.
- קטע 3**
22. אמר, קראו אל אלה אשר טענתם לקיומם זולת אלה, אשר אינם שולטים אפלו על דבר שמשקלו כגרעין, לא בשמים ולא בארץ, ואין להם כל חלק בהם,² ואין לאלה מהם כל עוזר.
23. (ביום הדין) לא תועיל כל המלצה בלי רשות אלה.³ ועם חלוף הפחד מלבם, יאמרו, מה אמר רבונכם? יענו, האמת, והוא העליון והכביר.
24. אמר, מי ופרנסכם מן השמים והארץ? אמר, אלה. לכן ברור שאנחנו מדרכים בדרך הנכונה, ואתם נמצאים בתעיה ברורה.
25. אמר, אתם לא תשאלו על חטאינו, ואנחנו לא נשאל על מעשיכם.
26. אמר, רבוננו יאסוף אותנו וישפט בינינו בצדק, והוא השופט והיודע.
27. אמר, הראו לי את אלה שצברתם אליו כשתפים. לעולם לא תוכלו לעשות זאת, כי אלה הוא העוזר והחכם.
28. אותך (הנביא), שלחנו רק כמבשר ומזהיר לכל בני האדם, אך רב בני האדם אינם יודעים,
29. הם (הפגניים) אומרים, מתי יקום האיום הזה, אם אתם צודקים?⁴
30. אמר, לכם מועד יום לא תאחרו אותו אף בשעה ולא תקדימו אותו.⁵

1. הערים אשר אלה ברך הן: מכה ואל-קודס (ירושלים).

2. ר' סורת פאטר 35: 13.

3. ר' סורת אל-בקהר 2: 255; סורת אל-אנביא' 21: 28; וסורת אנ-נבים 53: 26.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 18.

5. ר' סורת הוד 11: 104 - 105; וסורת נוח 71: 4.

קטע 4

31. וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, לֹא נֹאמְרִין בְּקוֹרְאָן הַזֶּה, וְלֹא בְּאִשְׁרֵי לִפְנֵינוּ (מִן הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים), וְאוּלָּם לוֹ תִּרְאֶה כְּאִשְׁרֵי יַעֲמְדוּ הַכּוֹפְרִים לִפְנֵי רַבּוֹנָם, יָשִׁיב אִישׁ מֵהֶם אֶל רְעֵהוּ הַדְּבוּר (מִתּוֹכָהֶם בִּינֵיהֶם). וְהַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, לוֹלֵא אַתֶּם, הֵיִינוּ מֵאֲמִינִים.
32. וְהַמַּתִּיָּהֳרִים יֹאמְרוּ לְחַלְשֵׁים, הֵאֵם אֲנַחְנוּ מְנַעְנוּ מִכֶּם לָלֶכֶת בַּדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר כְּאִשְׁרֵי הִרְאֵתָה לָכֶם? לֹא וְלֹא! אַתֶּם הֵיִיתֶם כּוֹפְרִים.
33. הַחֲלָשִׁים יֹאמְרוּ לְמַתִּיָּהֳרִים, אֲדַרְבָּה! מִזְמֹת לִילָה וְיוֹם, וְצוּיִתֶם אוֹתָנוּ לְכַחַשׁ בְּאַלְלָהּ וּלְעֲשׂוֹת לוֹ יְרִיבִים. וְכְּאִשְׁרֵי יִרְאוּ אֶת הָעֵנֶשׁ יִסְתִּירוּ אֶת הַחֲרֻטָּה,¹ כְּאִשְׁרֵי נָשִׁים מְסֻגְרוֹת בְּצוּאֵי הַכּוֹפְרִים.² הֵיִתְגַּמְלוּ אִם לֹא כְּמַעֲשֵׂיהֶם?³
34. בְּכָל פַּעַם שֶׁהֵיִינוּ שׁוֹלְחִים מִזְהִיר אֶל עִיר, הָיוּ תּוֹשְׁבֶיהָ הַעֲשִׂירִים שְׂטוּפֵי הַשָּׂפַע אוֹמְרִים, אָכֵן אֲנַחְנוּ מְכַחֲשִׁים בַּדְּבָר אֲשֶׁר נִשְׁלַחְתֶּם בּוֹ.⁴
35. וְאָמְרוּ, יֵשׁ לָנוּ הִרְבֵּה רְכוּשׁ וּבָנִים, וְאֲנַחְנוּ לֹא נַעֲנֵשִׁים.⁵
36. אָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת הַפְּרִנָּסָה לְמִי שִׁירָצָה.⁶ אֵךְ רַב בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.

קטע 5

37. וְלֹא הוֹנֵכֶם וְלֹא בְּנִיכֶם הֵם אֲשֶׁר יִקְרְבוּכֶם אֶצְלָנוּ, וְכִי רַק לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב, לָהֶם יִשְׁלַם כְּפָלִים כְּמַעֲשֵׂיהֶם, וְיִשְׁבּוּ לְבִטָּח בְּמָקוֹם נִכְבָּד בַּחֲדָרִים הָעֲלִיוֹנִים (בְּגוֹ עֵדוֹ).
38. אֵךְ אֶת אֱלֹה הַמִּתְאַמְצִים לְעוֹרֵר הַתִּנְגְּדוֹת לְאוֹתוֹתֵינוּ, אֱלֹה יִצְגּוּ לְעֵנֶשׁ.
39. וְאָמַר, רַבּוּנִי יָכוֹל לְהַרְחִיב אוֹ לְצַמֵּצֵם אֶת פְּרִנָּסָתָם לְמִי שִׁירָצָה מֵעֲבָדָיו.⁷ וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר תִּתְּרְמוּ לְצִדְקָה, יִתֵּן לָכֶם הוּא תְּמוּרָתוֹ, וְהוּא הַטּוֹב שֶׁבְּמִפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת יונוס 10 : 54.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 5.

3. ר' סורת אל-אעראף 7 : 147.

4. ר' סורת אבראהים 14 : 9.

5. ר' סורת את-תובח 9 : 55 ; סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56 ; סורת אש-שוערא 26 : 138 ; וסורת אל-

מודתיר 74 : 11 - 17.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 37.

7. ר' לעל פסוק 36.

40. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵאָסְפֻם (אֲלֶלְהָ) כָּלָם, יֹאמֶר לְמַלְאָכִים, הֲאֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים אֹתְכֶם?
41. וְהֵם יֹאמְרוּ, לָךְ הִשְׁבַּח! אַתָּה הָאֲדוֹן שֶׁלָנוּ וְלֹא אֲנוּ לָהֶם. לֹא כִּי הֵם הָיוּ עוֹבְדִים אֶת הַג'ן. מִרְבִּיתָם הֶאֱמִינוּ בָּהֶם.
42. הַיּוֹם לֹא יוֹכְלוּ עוֹד לְהוֹעִיל אוֹ לְהִזִּיק אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וְנֹאמֶר לְכּוֹפְרִים, טַעְמוּ אֶת עֹנֶשׁ הָאֵשׁ שֶׁהֵייתֶם מִכְחִישִׁים אֶת קִיּוּמוֹ.¹
43. כְּאֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים בְּפִנְיָהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, הָיוּ אוֹמְרִים, אֵין הוּא אֵלָּא בֶן אָדָם הָרוּצָה שֶׁתִּזְנִיחוּ אֶת הָאֱלִילִים שֶׁאֲבוֹתֵיכֶם הָיוּ עוֹבְדִים. וְכֹן אָמְרוּ, אֵין זֶה (הַקּוֹרְאָן) אֵלָּא שֶׁקֶר בְּדוּי. אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֱמֶת שֶׁבָּאָה אֲלֵיהֶם, שֶׁהִיא כְּשׁוּף בְּרוּר.
44. וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם (לְעַרְבִים) כָּל סֵפֶר אֲשֶׁר יִלְמְדוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא שֶׁלְחָנוּ אֲלֵיהֶם לְפִנְיֶךָ כָּל מִזְהִיר.
45. אוּלָם אֵלֶּה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם גַּם הֵם הִכְחִישׁוּ, וְאוּלָם אֵלֶּה לֹא הִשְׁיִגוּ עֲשִׁירִית מִכָּל אֲשֶׁר נִתְּנוּ לְקוֹדְמֵיהֶם,² הֵם הִתְכַּחֲשׂוּ לְשִׁלְחִי, וַיִּמָּה נִזְרָא הָיָה עֲנֹשִׁי.
- קִטְעַן 6**
46. אָמַר, רַק אַחַת אֲטִיף לָכֶם: הִתְיַצְבוּ בְּפִנֵּי אֲלֶלְהָ, שְׁנִים שְׁנִים וְאַחַד אַחַד, וְתַחֲשֹׁבִי, כִּי אֵין בְּאִישׁ שְׁלָכֶם (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) כָּל רוּחַ שְׁגֵעוֹן, אֵלָּא שְׁלִיחַ שֶׁבָּא לְהִזְהִירְכֶם מִפְּנֵי הָעֹנֶשׁ הַכָּבֵד.
47. אָמַר, כָּל שֶׁכֶּר שֶׁשָּׂאֲלָתִי מִכֶּם תּוֹכְלוּ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ לְעַצְמְכֶם, כִּי שֶׁכְּרִי הוּא אֲצֶל אֲלֶלְהָ שֶׁהוּא עַד לְכָל דָּבָר.
48. אָמַר, רַבּוֹנִי מִתְקוּמָם בְּאֱמֶת (נֶגֶד הַשֶּׁקֶר), וְהוּא יוֹדֵעַ הַתַּעֲלוּמוֹת.
49. אָמַר, הָאֱמֶת בָּאָה, כִּי הַשֶּׁקֶר אֵין לוֹ יִסוֹד וְאֵינוּ יָכוֹל לְהַחֲלִיט דָּבָר.³
50. אָמַר, אִם אֲתַעֶה, אֲתַעֶה רַק לְנַפְשִׁי. וְאִם אֲדַרְךָ, הֲרִי הִדְרַכְתִּי עַל יָדִי הַשְׂרָאָה מִרַבּוֹנִי, הוּא שׁוֹמֵעַ וְקָרוֹב.
51. לוֹ יָכַל הָיִיתׁ לְרֹאוֹתָם כְּאֲשֶׁר יִבְהֵלוּ, אֲזִי לֹא יִמָּצְאוּ מִפְּלֹט וְנִלְקָחוּ מִמָּקוֹם קָרוֹב.

1. ר' סורת אס-סגידה 32 : 20.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 26.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 8 ; וסורת ע'אפר 40 : 15.

52. וְאִזּוּ יֵאמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲמִינִים בּוֹ (בְּאַלְלָה וּסְפָרְיוֹ וּשְׁלִיחָיו).¹ אֵד אֵיכָה יִשְׁיִגּוּ (אֶת הָאֱמוּנָה) מִמָּקוֹם רְחוֹק?
53. הֵן כָּפְרוּ בּוֹ זֶה כָּבֵר, וַיִּטִּילוּ דָּפִי בְּתַעֲלוּמָה מִמָּקוֹם רְחוֹק.
54. וְהוּקַם חֵץ בֵּינֵיהֶם וּבֵין הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁתַּקְּקוּ לוֹ, כְּאֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְתוֹמְכֵיהֶם זֶה כָּבֵר. כִּי הָיוּ בְּסִפְּקָא עִמָּךְ.²

1. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 12.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 84 - 85.

35

סִוֵּרַת פֶּאטֶר הַבּוֹרָא

סורה זו נקראת «פֶּאטֶר, הַבּוֹרָא», משום שהתחילה
בתיאור זה לאללה אשר ברא את השמים ואת הארץ.
התיאור הזה בא רק בפתיחת סורה זו. ר' פ' 1. אומנם
הביטוי «פֶּאטֶר» נזכר שש פעמים בקוראן. ר' סורת
אל-אנעאם 6 : 14 ; סורת יוסוף 12 : 101 ; סורת אבראהים
14 : 10 ; סורת פֶּאטֶר 35 : 1 ; סורת אז-זומר 39 : 46 ;
וסורת אש-שורא 42 : 11.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פורקאן 25. ופסוקיה
ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «הַבּוֹרָא» מפסוק אחד.

סורת פאטר 35

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. השבח לאללה בורא השמים והארץ, והעושה את המלאכים שליחים בעלי כנפים: שמים, שלוש, וארבע. יוסיף בבריאה את אשר ירצה,¹ כי אללה הכל-יכל.
2. הרחמים אשר יפתח אללה לבני אדם, אין עוצר להם, ואת אשר יעצר הוא, אין שולח אותם אחרי, והוא העוזז והחכם.
3. הוי בני אדם! זכרו את חסדי אללה לכם. היש בורא זולת אללה, אשר פרנסכם מן השמים ומן הארץ? אין אלה בלעדיו, ואיך תרחקו מן האמת?
4. אם יתכחשו לך (הכופרים), הרי הכחשו גם שליחים לפניך, ואל אללה יושבו הדברים.
5. הוי בני אדם! אכן דבר אללה אמת. אל ישלו אתכם חיי העולם הזה, ואל יתעה אתכם בדבר אללה המתעה (השטן),
6. אכן השטן אויב לכם, על כן התיחסו אליו כאויב, כי אכן יקרא את הנשמעים לו להיות מבני הלהבה (גיהנם).
7. אשר כפרו, להם ענש כבד, ואשר האמינו ועשו את הטוב, להם סליחה ושכר גדול (גן עדן).

קטע 2

8. האם יהיה אפוא זה אשר מעשיו הרעים נראים לו כטובים (כמו מי שהוא מאמין ועושה מעשים טובים)? אכן אללה יתעה את אשר ירצה, ואת אשר ירצה ידריך. לכן אל תצטער עליהם. כי יודע אללה את אשר יעשו.
9. אללה הוא אשר ישלח את הרוחות ויעלו ענן,² ונוליד אותו אל ארץ מתה, ונחיה בו את הארץ אחרי מותה, כזאת התקומה.³

1. ר' סורת אד'-ד'אריאת 51 : 47.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 48.

3. ר' סורת אל-חגי 22 : 5 - 7 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 48 - 49.

10. הַרֹצָה בָּעוֹ, הִנֵּה הָעוֹ כָּלוּ לְאַלְלָהָ.¹ אֱלֹיו יַעֲלֶה הַדְּבִיר הַיָּפֶה, וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב יִרְיֶמְנוּ עָלָיו. וְהַזֹּמָמִים רָעוֹת, לָהֶם עֲנֹשׁ כָּבֵד וְכִשְׁלוֹן זִמְמֵיהֶם.

11. אֲלֶלָה יִצַּר אֶתְכֶם מַעֲפָר, אַחֲרֵי כֵן מִטְפָּה, אַחֲרֵי כֵן עֲשֶׂה אֶתְכֶם זִוְגוֹת (זָכָר וְנִקְבָּה), אִין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלֶדֶת כִּי אִם בְּדַעְתּוֹ.² וְחַיִּי אָדָם לֹא יֵאָרְכוּ וְלֹא יִקְצְרוּ אֶלָּא כְּכֹר הַחֵלֶט מִקֹּדֶם וְנִשְׁמַר בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.³ אָכֵן נִקַּל הוּא לְאַלְלָהָ.

12. שְׁנֵי הַיָּמִים אֵינֶם שְׁנָיִם זֶה לָזֶה, כִּי הָאֶחָד מִיָּמָיו טְעִימִים, מִתּוֹקִים וְנִעִימִים לְשִׁיתָהּ, וְהַשְּׁנִי מִיָּמָיו מְלוּחִים וּמָרִים. אַךְ מִשְׁנִיָּהֶם תֹּאכְלוּ בְּשׂוֹר טָרִי (כָּל מִיָּי דָּגִים), וְתוֹצִיאוֹ לָכֶם תְּכַשִּׁיטִים אֲשֶׁר תַּעֲנֹדוּ,⁴ וְתִרְאֶה אֶת הָאֲנִיּוֹת מִפְּלִיגוֹת בָּהֶם לַחֲפֹשׁ פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תִּכְרִירוּ טוֹבָה.

13. אֲלֶלָה מִחֲדִיר אֶת הַלֵּילָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם וּמִחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלֵּילָה. וְהוּא הַכְּפִיף לְפִקּוּדוֹ אֶת הַשָּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ, כָּל אֶחָד מֵהֶם יִנּוּעַ בְּמִסְלָתוֹ עַד יַת מוֹעֵד.⁵ זֶה אֲלֶלָה רְבוּנוֹכֶם, לוֹ הַמְּלָכוֹת, וְאוֹלָם אֶלָּה שְׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֱלֹהֵיכֶם, בְּמָקוֹם אֲלֶלָה אִין לָהֶם שְׁלִטוֹן, אֲפֹלוּ עַל קְלָפָה שֶׁל גִּלְעָיִן תִּמָּר.

14. אִם תִּקְרְאוּ לָהֶם לֹא יִשְׁמְעוּ אֶת קְרִיאַתְכֶם, וְלוֹ הִיוּ שׁוֹמְעִים לֹא הִיוּ יְכוֹלִים לַעֲנוֹת לָכֶם. וּבִיּוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִכְחִישׁוּ אֶת קוֹשְׁרֵיהֶם אֶתְכֶם. וְלֹא יוֹדִיעַ לָךְ כִּמּוֹ בְּקִיָּא.⁶

קטע 3

15. הוּי בְּנֵי אָדָם! אַתֶּם הָעֲנִיִּים הַזְּקוּקִים לְאַלְלָהָ, וְאַלְלָהָ הוּא הָעֹשֶׂיר וְהַמְּשַׁבֵּחַ.

16. אִם יִרְצֶה יַעֲבִירְכֶם מִן הָעוֹלָם וַיָּבִיא בְּמָקוֹמְכֶם בְּרִיאָה חֲדָשָׁה.⁷

17. לֹא יִקְשֶׁה עַל אֲלֶלָה לַעֲשׂוֹת כֵּן.⁸

18. וְלֹא תִשָּׂא נֶפֶשׁ נוֹשֵׂאת מִשָּׂא נֶפֶשׁ אַחֲרֵת, וְאִם תִּקְרֵא נֶפֶשׁ עֲמוּסָה (לְאַחֲרֵים) לְשֵׂאת אֶת מִשְׁאָהָ, לֹא יִשָּׂאוּ אֶתָּה מִמֶּנּוּ מְאוּמָּה וְלוֹ הָיָה קְרוֹב מִשְׁפָּחָה. אָכֵן תִּזְהִיר רַק אֶת הַיָּרְאִים אֶת רְבוּנוֹס בְּסִתְרָה וְאֶת הַמְּקִימִים אֶת הַתִּפְלָה. וְאֲשֶׁר יִזְכָּה, לִנְפֹשׁוֹ יִזְכָּה. וְאֶל אֲלֶלָה הַדֶּדֶךְ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 139 ; סורת יונוס 10 : 95 ; וסורת אל-מונאפקון 63 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59 ; וסורת אר-רעד 13 : 8 - 9.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 22 - 23.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

6. כלומר, אללה תבקיא והיודע כל דבר. ר' סורת מרים 19 : 81 - 82 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6.

7. ר' סורת אבראהים 14 : 19.

8. ר' סורת אבראהים 14 : 20.

19. ולא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶח,¹
20. ולא הַחֲשָׁד וְהָאוֹר,
21. ולא הַצֵּל וְהָרוּחַ הַחֲמָה (הַשְׂרִבִּית),²
22. ולא יִשְׁווּ הַמֵּתִים וְהַחַיִּים. אֵלֶּלָה יָכֹל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָרוֹ לְמִי שְׁיִרְצָה, וְאוֹלָם אֶתָּה לֹא תוּכַל לְהַשְׁמִיעַ דְּבָר לְאֵלָה שֶׁבְּקִבְרֵיהֶם,
23. אִין אֶתָּה אֵלָא מְזָהִיר.
24. אֲנַחְנוּ שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ עִם הָאֻמָּת כַּמְבֹּשֵׁר וּמְזָהִיר. אִין אֻמָּה שְׁלֹא הוֹפִיעַ מִקְרָבָה שְׁלִיחַ מְזָהִיר.³
25. וְאִם יִתְבַּחְשׁוּ לָךְ, הָרִי גַם הַתְּבַחְשׁוֹ קוֹדְמִיָּהֶם לְשְׁלִיחִים שֶׁבָּאוּ אֲלֵיהֶם עִם אוֹתוֹת בְּהִירִים וּכְתָבִים וְסֵפֶר מֵאִיר.⁴
26. אֲזִי הָעֵנֶשְׁתִּי אֶת הַכּוֹפְרִים, וּמָה נֹרָא הִיָּה עֲנֹשִׁי!

קִטְעָה 4

27. הָאִם לֹא רָאִיתָ שְׁאֵלָלָה מוֹרִיד מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם וְנוֹצִיא בָּהֶם כָּל מִינֵי פְרוֹת,⁵ וּמִן הַהָרִים מִשְׁעוּלִים לְבָנוֹת וְאֲדָמוֹת צְבָעֵיהֶם שׁוֹנִים, וְשֹׁחֲרִים כְּעוֹרֵב?
28. וּמִן הָאָדָם, וְהַחַיּוֹת וְהַמִּקְנֶה לְסוּגֵיהֶם וְצְבָעֵיהֶם הַשׁוֹנִים?⁶ אֲמַנָּם הַמְלַמְּדִים הֵם הַיְרָאִים אֶת אֵלֶּלָה מִבֵּין עֲבָדָיו. אֵלֶּלָה הוּא עֲזוֹז וְסוֹלַח.
29. אָכֹן, אֵלָה הַקּוֹרְאִים בְּסֵפֶר אֵלֶּלָה (הַקּוֹרְאָן), וְהַמְקִימִים אֶת הַתְּפִלָּה, וְתוֹרְמִים מִמָּה שֶׁהָעֲנֻקָּנוּ לָהֶם בְּסֵתֶר אוֹ בְּגִלּוֹי, יִצְפּוּ לְקַנְיָן לֹא יִתְפַּלֵּה,
30. אֲשֶׁר יִשְׁלַם לָהֶם (אֵלֶּלָה) שְׂכָרָם וְיוֹסִיף לָהֶם מַחֲסָדוֹ, כִּי הוּא סוֹלַח וּמְכִיר תוֹדָה.
31. הַסֵּפֶר אֲשֶׁר גָּלִינוּ לָךְ הוּא הָאֻמָּת, וּמֵאֲשֶׁר אֶת מַה שֶּׁקָּדַם לוֹ (מִן הַסֵּפֶרִים), כִּי אֵלֶּלָה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂה עֲבָדָיו וּמִשְׁקִיף עֲלֵיהֶם.
32. אַחֲרֵי כֵן הוֹרְשָׁנוּ אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) לְאֵלָה אֲשֶׁר בְּחִרְנוּ מִעוֹבְדֵינוּ. אֲדָּ יֵשׁ בָּהֶם הָעוֹשֶׂק אֶת נַפְשׁוֹ, וּבָהֶם הַנוֹחַג בְּדֶרֶךְ בִּינוּנִית, וּבָהֶם רֵאשׁוֹנִים לְעִשׂוֹת מַעֲשִׂים טוֹבִים בְּרִשׁוֹת אֵלֶּלָה, זֶה הוּא הַחֲסֵד הַגָּדוֹל.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 121 ; וסורת הוד 11 : 24.

2. ר' סורת אל-ואקעה 56 : 43 - 44.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 7.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

5. ר' סורת אר-רעד 13 : 4.

6. ר' סורת אר-רום 30 : 22.

33. גְּנִי עֵדֶן יְבוֹאוּ בְּתוֹכָם, וְשֵׁם יִקְשְׁטוּ בְּצַמִּידִים שֶׁל זָהָב וּבִפְנִינִים וּלְבוּשֵׁם בְּתוֹכָם מְשִׁי,¹
34. וַיֹּאמְרוּ, הֲשִׁבָּח לֹאֲלֵלָה אֲשֶׁר הֶעֱבִיר מֵעֲלֵינוּ אֶת הַיָּגוֹן, אָכֵן רְבוּנֵנוּ סוֹלָח וּמְכִיר תוֹדָה,
35. אֲשֶׁר הִנִּיחַ לָנוּ בְּמִשְׁכָּן שְׁהָקִים (לַעֲד) מַחֲסָדוֹ. לֹא יִגִּיעַ אֵלֵינוּ עָמַל בְּתוֹכוֹ, וְלֹא תִגִּיעַ אֵלֵינוּ תִלְאָה.²
36. אֵד הַכּוֹפְרִים לָהֶם אֵשׁ גִּיהֶנֶם. לֹא יִגְזֹר עֲלֵיהֶם אֲשֶׁר לָמוּת, וְגַם לֹא יוֹקֵל מֵעֲלֵיהֶם עֲנָשָׁה. כִּד נִגְמַל לְכָל כּוֹפֵר,
37. וְהֵם יִצְעֲקוּ בְּתוֹכָהּ, רְבוּנֵנוּ! הוֹצִיאָנוּ מִתּוֹכָהּ, וְאֵז נַעֲשֶׂה הַטּוֹב אַחֲרֶיהָ מֵאֲשֶׁר הָיִינוּ עוֹשִׂים. הָאֵם לֹא הֶאֱרַכְנוּ אֶת חַיֵּיכֶם דִּי לָמִי שְׂרָוְצָה לְהִזְכֹּר שְׂיִכַּל לְהִזְכֹּר? וְגַם בָּא אֲלֵיכֶם הַמְזֵהִיר! לָכֵן טַעְמוּ (הָעֵנֶשׁ)! אֵין מוֹשִׁיעַ לְכוֹפְרִים.
38. אֲלֵלָה יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אָכֵן יוֹדֵעַ הוּא מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת,
39. הוּא אֲשֶׁר הָקִים אֶתְכֶם דּוֹר אַחֲרֵי דּוֹר לְמִשַּׁל בְּאָרֶץ. עַל הַכּוֹפֵר בּוֹ לְשֹׂאת בְּאַחֲרִיּוֹת לְכַפִּירָתוֹ הַמוֹסִיפָה לוֹ שְׁנֵאָה וְאַבְדּוֹן מִיַּד רְבוּנוֹ.
40. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל הָאֵלִילִים שֶׁאַתֶּם קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם בְּמִקּוֹם אֵל אֲלֵלָה? הִרְאוּנִי מַה הוּא אֲשֶׁר בָּרְאוּ מִן הָאָרֶץ, אוֹ לָהֶם שְׂתַפּוֹת בְּשָׁמַיִם, אוֹ אוֹלֵי נַתְנוּ לָהֶם סֵפֶר, וְהֵם מַחֲזִיקִים בּוֹ כְּרֵאָה? לֹא כִי לֹא יִבְטִיחוּ הַכּוֹפְרִים וּמַעֲנִיקִים אִישׁ לָרֵעָה וְרַק שֶׁקֶר וּרְמִיָּה.
41. אֲלֵלָה מַחֲזִיק בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ לְבַל יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים,³ וְאֵם יִחְדְּלוּ מַלְהֵתְקִים, לֹא יִחֲזִיק בָּהֶם אֶחָד מֵאַחֲרָיו. אָכֵן מֵתוֹן הוּא וְסוֹלָח.
42. הֵם (כּוֹפְרֵי מִכָּה) נִשְׁבְּעוּ שְׁבוּעָה חֲמוּרָה בְּאֲלֵלָה, כִּי אִם יְבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר יִישְׁרֵיו לְכַתּ מֵאֲשֶׁר אֲמוֹת אַחֲרוֹת.⁴ וְאוֹלָם בְּבוֹא אֲלֵיהֶם מְזֵהִיר, גְּבָרָה הַתִּנְגְּדוֹתֶם וְיִהִירוֹתֶם.
43. זֹאת כִּי הָיוּ אֲנָשִׁי שֹׁחֵץ בְּאָרֶץ וְזִמְמוּ לָרֵעָה, אֵד לֹא תִקְיֵי הַמְזַמָּה הָרָעָה אֶלָּא בִּבְעָלֶיהָ. הַיּוֹכֵלוּ לַצָּפוֹת שֶׁנִּהְגָּה בָּהֶם אַחֲרֵי מֵאֲשֶׁר נִהְגְּנוּ עִם קוֹדְמֵיהֶם! אֲלֵלָה לֹא יִחְלִיף וְלֹא יִמִּיר לְעוֹלָם אֶת נִהְגּוֹ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 23.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 24.

3. ר' סורת אל-חגי' 22 : 65 ; וסורת אר-רום 30 : 25.

4. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים. ר' סורת אאל עמראן 3 : 156 - 157 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 167 - 170.

44. האם לא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הָיָה גּוֹרְלָם שֶׁל הַדּוֹרוֹת אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם? הֵם הָיוּ חֲזָקִים מֵהֶם, וְאוּלָם אֵין דָּבָר שֶׁאֵלָלָה לֹא יָכֹל לְהַתְגַּבֵּר עָלָיו, לֹא בְּשִׁמְיָם וְלֹא בְּאֶרֶץ. הוּא יוֹדֵעַ וְהַכֹּל-יָכוֹל.

45. לוֹ הָיָה אֵלָלָה מַעֲנִישׁ אֶת בְּנֵי הָאָדָם לְכִי פִּעֲלָם, לֹא הָיָה מִשְׁאִיר כָּל בְּרִיָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, אֲךָ הוּא דוֹחָה אֶת עֲנָשָׁם עַד לְמוֹעֵד קְבוּעַ, אוּלָם כְּאֲשֶׁר נִגְיַע הַמוֹעֵד הַקְּבוּעַ לָהֶם, הִנֵּה אֵלָלָה יוֹדֵעַ אֶת מַעֲשֵׂי עַבְדָּיו.

36

סִוְרַת יֵא. סִין.

יֵא. סִין.

סורה זו נקראת «יא. סין.» משום שאללה פתח אותה בשתי האותיות «י. ס.» יש בקוראן כמה סורות הנקראות אחרי אות או אותיות שפתחו את הסורה. ר' סורת «ט. ה. 20»; סורת «צ 38»; סורת «ק 50»; וסורת «נ 64». הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'ן 72, ופסוקיה שמונים ושלושה. המוסלמים משתמשים בשתי האותיות האלה «יאסין», «יאסין» כשם פרטי לאנשים. קיבלה את שמה «יא. סין.» מפסוק אחד.

סורת יא. סין. 36

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. י. ס.¹
2. וְהַקּוֹרְאֵן הַחֶכֶם!²
3. כִּי אָכֵן אַתָּה (מוֹחֲמֵד) מִן הַשְּׁלִיחִים,³
4. בָּאֵרֶחַ מִיִּשְׁרָאִים.
5. הוּא (הַקּוֹרְאֵן) הוֹרֵד מֵעַם הָעֶזְרִי וְהַרְחוּם,⁴
6. לְמַעַן תִּזְהִיר בּוֹ בְּנֵי עַם, לֹא הִזְהִירוּ אֲבוֹתֵיהֶם, וְהֵם אֵינָם שְׂמִים לָב,
7. וַיִּכְבֶּר נַחֲרָץ הַדָּבָר עַל מַרְבִּיתָם בְּצִדְקָה, אֲדָהּ הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.
8. וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׂמֵנוּ בְּצוּאֵיהֶם מִסְגֵּרוֹת⁵ עַד הִזְקֹן יָגִיעוּ, עַל כֵּן רָאִשֵׁיהֶם מוֹרְמִים,
9. וְשְׂמֵנוּ מִלְּפָנֵיהֶם חִיץ, וַיִּמְאַחֲזֵיהֶם חִיץ, וְעֶזְרֵנוּ אֶת עֵינֵיהֶם וְהֵם לֹא יָרְאוּ.
10. לָכֵן אַחַת הִיא לָהֶם אִם תִּזְהִירוּ אוֹ לֹא תִזְהִירוּ, כִּי הֵם לֹא יֵאֱמִינוּ.⁶
11. אַתָּה תִּצְלִיחַ לְהִזְהִיר רַק אֶת אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרֵי הַהִזְהָרָה, וַיִּירָא אֶת הַרְחֵמֶן בְּסִתֶּר, בְּשֵׁר לֹא אִפּוֹא בְּסִלִּיחָה וְשִׁכָּר נִכְבֵּד (וְעֵדוּ).⁷
12. אָכֵן אֲנַחְנוּ נַחֲזִיחַ אֶת הַמֵּתִים, וְנִכְתֵּב אֶת הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר קִדְּמוּ, וְאֶת אֲשֶׁר הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם. וְכָל דָּבָר מְנִינוּ בְּלוֹחַ הַשְּׂמִימִי.⁸

קטע 2

13. וּמִשָּׁל לָהֶם מִשָּׁל עַל תּוֹשָׁבֵי הָעִיר כְּאֲשֶׁר בָּאוּ אֲלֵיהֶם הַשְּׁלִיחִים,
14. בְּשָׁלַחְנוּ אֲלֵיהֶם שְׁנַיִם וְהִתְכַּחֲשׂוּ לָהֶם, אִזְ חִזְקֵנוּ אוֹתָם בְּשָׁלִישִׁי, וְהֵם אָמְרוּ, הִנֵּה אֲנַחְנוּ שְׁלוּחִים אֲלֵיכֶם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: יא. סין.

2. כלומר, אשבע בקוראן המלא חכמה.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 252.

4. ר' סורת אש-שורא 42: 52 - 53.

5. ר' סורת אל-אעראף 7: 157; סורת אר-רעד 13: 5; וסורת סבא' 34: 33.

6. ר' סורת אל-בקרה 6: 2; וסורת ינוס 10: 96 - 97.

7. ר' סורת אל-מולכ 67: 12.

8. ר' סורת אל-אסרא' 17: 71; סורת אל-כהף 18: 46; וסורת אז-זומר 39: 69.

15. אָמְרוּ (תּוֹשְׁבֵי הָעִיר), אֵינְכֶם אֵלָּא בְּנֵי אָדָם כְּמוֹתֵנוּ, וְהִרְחַמְנוּ לֹא הוֹרִיד דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, אִין אַתֶּם בִּלְתִּי אִם מְדַבְּרִים שֶׁקֶר.
16. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), רְבוּגְנוּ יוֹדֵעַ, כִּי אָכַן שְׁלוּחִים אֲנַחְנוּ אֵלֵיכֶם,
17. וְעָלִינוּ רַק לְהִזְהִיר בְּגָלוּי.
18. אָמְרוּ (אֲנָשֵׁי הָעִיר), אַתֶּם הִבֵּאתֶם לָנוּ מָזֶל רַע. אָכַן אִם לֹא תִפְסִיקוּ, נִרְגָם אַתְּכֶם וְיִפְגַע בְּכֶם מֵאֲתָנוּ עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
19. אָמְרוּ (הַשְּׁלִיחִים), מִזֻּלְכֶם הִרַע אַתְּכֶם הוּא. אִם הִזְכַּרְתֶּם (תִּכְעָסוּ וּתְאַיְמוּ עָלֵינוּ?)¹ כִּי עִם מִשְׁחִיתִים אַתֶּם.
20. וְיָבוֹא אִישׁ מִקְצֵה הָעִיר מִמָּהָר, וְאָמַר, בְּנֵי עַמִּי! לָכוּ אַחֲרֵי הַשְּׁלִיחִים,
21. לָכוּ אַחֲרֵי אֵלֶּה אֲשֶׁר לֹא יִשְׁאָלוּ מִכֶּם שֶׁכֶּר, וְהֵם מְדַרְכִּים.
22. וְכִי מִדּוֹעַ לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר בְּרָאִנִי, וְאֵלֹו תּוֹשְׁבוּ?
23. הֶאֱקַח לִי מִבִּלְעָדִי אֱלִילִים אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה הִרְחַמְנוּ לְהִרַע לִי, לֹא תוֹעִיל לִי הַמְלָצָתְךָ בְּמֵאוֹמָה, כִּי הֵם לֹא יַצִּילוּ אוֹתִי,
24. אִם זֹאת אֲנִי אַעֲשֶׂה, אֶהְיֶה בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
25. אָכַן מֵאֲמִין אֲנִי בְּרַבּוֹנְכֶם, שְׁמַעוּ אִפּוֹא לִי.²
26. וְאָמַר (אֱלֹלָה) אֵלֹו, הִכְנַס אֶל הַגֹּן. וְהוּא אָמַר, לוֹ רַק יִדְעוּ בְּנֵי עַמִּי,
27. אֲשֶׁר סָלַח לִי רַבּוֹנִי וְקָבַע אֶת מְקוֹמִי בֵּין הַמְּכַבְּדִים בְּגֹן עֵדוֹ.

חלק 23

28. אֲנַחְנוּ לֹא הוֹרְדָנוּ עַל עַמּוֹ צָבָא מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי שֶׁהִרְגוּ אוֹתוֹ, וְלֹא נֶאֱלָצְנוּ לְהוֹרִיד.
29. לֹא הִיָּתָה כִּי אִם צָעָקָה אַחַת, וְהִנֵּה הָיוּ כָּלָם מֵתִים.³
30. מִה חֲבַל עַל בְּנֵי הָאָדָם! בְּכָל פַּעַם שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם שְׁלִיחַ לַעֲגוֹ לוֹ,
31. הֲלֹא יִרְאוּ כְּמָה דּוֹרוֹת הַשְּׁמַדָנוּ לְפָנֵיהֶם?⁴ וְהֵם לֹא יָשׁוּבוּ אֵלֵיהֶם.
32. סוֹפֶם שְׁיֻבּוּאוּ אֵלֵינוּ כָּלָם (בְּיוֹם הַדִּין).⁵

1. ר' סורת אל-אעראף 7: 131; סורת אנ-נמל 27: 47; וסורת אנ-נסא' 4: 78.

2. אך הם לא שמעו לו, ורגמו אותו, והמיתוהו, ואללה הכניס אותו לגן עדן.

3. ר' סורת אל-אנביא' 21: 15.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 6.

5. ר' סורת הוד 11: 111.

קטע 3

33. וְאוֹת הוּא לָהֶם, הָאֶרֶץ הַמֵּתָה הַחַיִּינוּ אוֹתָהּ וְנוֹצִיא מִמֶּנָּה דְּגָנִים אֲשֶׁר יִמָּהֶם יֹאכְלוּ,
34. וְנִטְעֵנוּ בָּהּ גִּנּוֹת תְּמָר וְעֵגֶב, וְהִבְקַעְנוּ בְּתוֹכָהּ מַעֲנִנּוֹת,
35. לְמַעַן יֹאכְלוּ מִפְּרִי, אִף כִּי לֹא יֵדִיָּהֶם עָשׂוּ זֹאת. הָאִם לֹא יָכִירוּ תוֹדָה?
36. הַשִּׁבַּח לְאֱלֹהֵי אֲשֶׁר בָּרָא אֶת כָּל הַמִּינִים מֵאֲשֶׁר תִּצְמַח הָאֶרֶץ, וּמֵהֶם עֲצָמָם (בָּרָא זְכָרִים וְנִקְבוֹת), וּמֵאֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ.¹
37. וְאוֹת הוּא לָהֶם הַלֵּילָה, נִפְרִיד מִמֶּנּוּ אוֹר הַיּוֹם, וְהִנֵּה חֲשׂוּכִים הֵם.²
38. וְהַשְׁמֵשׁ הִיא נָעָה בְּמִסְלֻלָּה עַד מְקוֹם אֲשֶׁר נִקְבַּע לָהּ, לְפִי קְבִיעֶת הָעֲזוֹז הַיּוֹדֵעַ.³
39. לִיָּרֵחַ קִצְבָּנוּ תַּחֲנוּת, עַד שֶׁהוּא חוֹזֵר וְנִרְאָה כַּעֲנַף דָּקֵל נוֹשֵׁן.⁴
40. הַשְׁמֵשׁ לֹא תוּכַל לְהִדְבִּיק אֶת הַיָּרֵחַ, וְלֹא הַלֵּילָה עוֹבֵר אֶת הַיּוֹם, כִּי כָּל אֶחָד מֵהֶם מְהַלֵּךְ בְּמִסְלֻלּוֹ הַקְּבוּעַ.⁵
41. וְאוֹת לָהֶם אֲשֶׁר נִשְׁאָנוּ אֶת צִאֲצָאֵיהֶם עַל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,⁶
42. יִצְרָנוּ לָהֶם עוֹד כְּדִגְמָתָהּ לְמַעַן יִרְכְּבוּ עָלֶיהָ,⁷
43. וְאִם נִרְצָה נְטַבִּיעֵם וְאִין עוֹזֵר לָהֶם וְהֵם לֹא יִנָּצְלוּ,
44. אֲלֹא בְּרַחֲמִים מֵאֲתָנוּ וְנִתֵּן לָהֶם לְהִתְעַנֵּג לְזֶמֶן קָצֵר.
45. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם (לְכוּפְרִים), יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְאֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיכֶם,⁸ לְמַעַן תִּירוּחֲמוּ. (הֵם פּוֹנִים עֲרָף).
46. וְאֲכֹן לֹא בָּא אֱלִיָּהֶם אוֹת מֵאוֹתוֹת רְבוּנָם, יִפְנוּ לוֹ עֲרָף.
47. וְאִם יֹאמְרוּ לָהֶם, תִּרְמוּ (לְנִצְרָכִים) מִמָּה שֶׁהָעֵינִיק לָכֶם אֱלֹהֵי הַכוּפְרִים יֹאמְרוּ לְמֵאֲמִינִים, הָאִם נֹאכִיל אֶת מִי שֶׁאֱלֹהֵי כָּל לְהֹאכִיל אִם יִרְצָה? אֲכֹן, רַק אַתֶּם (הַמֵּאֲמִינִים) נְתוּנִים בְּתַעֲזָה בְּרוּרָה (לְשֹׂאֵל מֵאֲתָנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדָבָר זֶה).

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

4. ר' סורת אל-בקר 2 : 189 ; סורת יונוס 10 : 5 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 12.

5. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 33.

6. הכוונה היא לתבת נוח.

7. ר' סורת אל-חאקה 69 : 11 - 12.

8. עונש העולם הזה והעולם הבא.

48. וְאָמְרוּ, מָתִי יִתְגַּשֵּׁם הָאִיּוֹם הַזֶּה אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים?¹
 49. לֹא יָרְאוּ בִלְתִּי אִם צָעָקָה אַחַת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ בְּעוֹדָם מִתּוֹכָחִים.
 50. וְלֹא יוֹכְלוּ אֶפְלוּ לְצוּרוֹת לֶאֱפֹף אֶחָד, אוֹ לָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְוֵיתֵיהֶם.

קטע 4

51. וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר, וַהֲנִיחַ הֵם מִן הַקְּבָרוֹת אֶל רְבוּנֵם וַמְהֵרוּ.
 52. וַיֹּאמְרוּ, אוֹי לָנוּ! מִי הַקִּים אוֹתָנוּ מִמְקוֹם מְנוּחָתָנוּ? (נַעֲנוּ), זֶה הוּא אֲשֶׁר הִבְטִיחַ הַרְחָמֹן, וְצָדֵקוֹ הַשְּׁלִיחִים.²
 53. וְלֹא הִיָּתָה אֵלָּא צָעָקָה אַחַת, וַהֲנִיחַ הֵם כָּלֵם יוֹבֵאוּ אֵלֵינוּ.³
 54. הַיּוֹם לֹא תִקְרַח נֶפֶשׁ בְּמָאוֹם, וְלֹא תִגְמְלוּ בִלְתִּי אִם כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
 55. אוֹלָם בְּעָלֵי הַנֹּחַ, נְהַנִּים הַיּוֹם מִהַתְעַנּוּגוֹת,
 56. הֵם וּנְשׁוֹתֵיהֶם בְּצִלְלִים נָחִים עַל עֲרִשׁוֹת,
 57. לָהֶם בְּתוֹכֹ כָּל מִינֵי הַפָּרִי, וְלָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאֹל נֶפֶשׁ,
 58. וַאֲמָרִי שְׁלוֹם מֵאֵת רְבוֹן רַחוּם,⁴
 59. וַהֲבָדְלוּ וַהֲתִרְחָקוּ (מִן הַמַּאֲמִינִים) הַיּוֹם אַתֶּם הַכּוֹפְרִים.⁵
 60. בְּנֵי אָדָם! הָאֵם לֹא צוּיָתִי אַתֶּכֶם, אֶל תַּעֲבֹדוּ אֶת הַשָּׁטָן. כִּי אוֹיֵב גָּלוּי הוּא לָכֶם,
 61. וְכִי תַעֲבֹדוּנִי אֲנִי? כִּי זוֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.⁶
 62. אָכֵן, כִּבְרַת הַתְּעָה מִכֶּם הָמוֹן רַב. הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?
 63. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם,
 64. הַצֵּלוּ בּוֹ הַיּוֹם, בְּאֲשֶׁר כִּפְרֶתֶם.⁷
 65. הַיּוֹם נַחֲתוֹם אֶת פִּיּוֹתֵיהֶם, וְרַק יִדְּיָהֶם יִדְּבְרוּ אֵלֵינוּ, וְרַגְלֵיהֶם יַעֲבִדוּ אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ (מִן הָרַע וְהָאֲסוּר).
 66. אִם נִרְצָה נַעֲנֶה אֶת עֲיִנֵּיהֶם, וַיִּתְחַרוּ אִישׁ אֶת רַעְהוֹ לְמִצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ. אֵךְ כִּי־צַד יָרְאוּ?

1. ר' סורת אש-שורא 42 : 18.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 55 - 56 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 20 - 21.

3. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 13 - 14 ; סורת אנ-נחל 16 : 77 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 52.

4. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 44.

5. ר' סורת ינוס 10 : 28 ; סורת אר-רום 30 : 14 ; ופי' 43 ; וסורת אצ-צאפאת 37 : 22 - 23.

6. בשביל הברית הזו, ר' סורת אל-אעראף 7 : 172.

7. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

67. וְלוֹ רָצִינוּ, שְׁנִינוּ אֶת צוּרְתָם עַל מְקוֹמוֹתֵיהֶם, וְלֹא יָכְלוּ אֲזַי לֹא לְהִתְקַדֵּם
וְלֹא לְחֹזֵר.

קטע 5

68. כָּל אֲשֶׁר נָתַן לוֹ חַיִּים אֲרָכִים, נָבִיא עָלָיו שִׁיבָה רָעָה וְנִפְגַּע בְּבְרִיאוֹתוֹ
הַגּוֹפְנִית וְהַשְׁכָּלִית. הָאֵם לֹא יִשְׁכְּלוּ אֲפּוּא?¹
69. לֹא לְמַדְנוּ אוֹתוֹ (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) שִׁירָה, וְאִין זֶה מִתְאִים לוֹ, אִין הוּא
בְּלִתִּי אִם הִזְהִרָה וְקוֹרְאָן בְּרוּר,
70. לְהִזְהִיר אֶת אֲשֶׁר הוּא חַי (בַּעַל תְּבוּנָה), וְנִחְרַץ הַדְּבָר (הַעֲנֵשׁ) בְּצִדָּק עַל
הַכּוֹפְרִים.
71. הֲלֹא יֵרָאוּ כִּי אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ לְמַעַנֵּם מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ יְדֵינוּ אֶת הַמִּקְנָה, וְהֵם
אֲדוֹנִים לוֹ?
72. וְשֶׁעָבַדְנוּ אוֹתוֹ לָהֶם, מֵהֶם לְרִכִּיבָה, וּמֵהֶם לְאֲכִילָה,²
73. וְלָהֶם בּוֹ תוֹעֵלֶת וּמִשְׁקָה, הָאֵם לֹא יִכִּירוּ תוֹדָה?
74. אֲבָל הֵם לָקְחוּ לָהֶם אֱלִים מִבְּלַעֲדֵי אֵלֶּה אוֹלֵי יַעֲזְרוּ (לָהֶם).
75. אֲךָ לֹא יוֹכְלוּ הוֹשִׁיעַם וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) לָהֶם (לְאֵלִילִיָּהֶם) חִילִּים. הֵם
וְאֵלִילִיָּהֶם מִצְגִּים לַעֲנֵשׁ בְּיוֹם הַדִּין.
76. אֵל יַעֲצִיבוּד אֲפּוּא דְבָרֵיהֶם, כִּי אֲכַן אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר יִסְתִּירוּ וְאֶת
אֲשֶׁר יוֹדִיעוּ בְּגָלוּי.
77. הָאֵם לֹא יֵרָאֶה הָאָדָם כִּי אֲנַחְנוּ בָּרָאנוּ אוֹתוֹ מִטְּפָה, וְהִנֵּה הוּא זָרִיב גָּלוּי
(לָנוּ).
78. הוּא שָׂכַח בְּרִיאָתוֹ עֲצָמוֹ, וְהִבִּיא לָנוּ מָשַׁל בְּאוֹמְרוֹ, מִי יוֹכַל לְהַחֲיוֹת אֶת
הָעֲצָמוֹת הָרְקוּבוֹת?
79. אָמַר, יַחֲיָה אוֹתָן מִי שֶׁבָּרָא אוֹתָן לְרַאשׁוֹנָה וְהוּא בָקִיא בְּכָל הַנִּבְרָא,
80. וְהוּא הַהוֹפֵד עַץ יֶרֶק לְהַחֲבֹת אֵשׁ דּוֹלָקֶת, וְהִנֵּה אַתֶּם מְדֹלִיקִים מִמֶּנּוּ.
81. הָאֵם אִין בְּכוּחוֹ שֶׁל זֶה שֶׁבָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ לְבָרָא בְּנֵי אָדָם
דּוֹמִים לָהֶם? וְדַאי שָׁכַן! כִּי הוּא הַבּוֹרָא הַיּוֹדֵעַ,
82. אֲשֶׁר אִם יִרְצֶה דָּבָר הוּא רַק מַצְוֶה לְאֹמַר, «הִיָּה!» וְהִיָּה,
83. הַשֶּׁבַח לְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּיְדוּ מַלְכוּת כָּל דָּבָר וְאֵלָיו תּוֹשְׁבוּ.

1. ר' סורת אר-רום 30 : 54 ; וסורת אנ-נחל 16 : 70.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 5 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 21.

37

סִוְרַת אֶץ-צַאפָּאֵת הַמְּלָאכִים הָעֲרוּכִים בְּשׁוּרוֹת

סורה זו נקראת «אֶץ-צַאפָּאֵת» משום שפתחה בשבועת אללה ב«אֶץ-צַאפָּאֵת», המלאכים העומדים בשורות משבחים את אללה». הורדה במכה אחרי סורת אל-אנעאם 6, ופסוקיה מאה שמונים ושניים. קיבלה את שמה «המלאכים הערוכים בשורות» מפסוק אחד.

סורת אצ-צאפאת 37

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשָׁבַע (בַּמְלָאכִים) הָעֲרוּכִים שׁוּרֹת שׁוּרֹת (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהָ),
2. (וּבַמְלָאכִים) הַמְזַהֲרִים אֶת בְּנֵי הָאָדָם לֹא לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים רָעִים,
3. וְהַקּוֹרְאִים דְּבָרֵי אֱלֹהָ,
4. אֲלֵהֵיכֶם הוּא אֶחָד וְיָחִיד,
5. הוּא רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, וְהוּא רַבּוֹן זְרִיחוֹת (הַשָּׁמַשׁ).¹
6. קִשְׁטָנוּ אֶת הָרָקִיעַ הָרָאשׁוֹן בְּכוֹכְבִּים מְאִירִים,²
7. וּמִשְׁמַר בְּפָנָי כָּל שָׁטָן מוֹרֵד,
8. לְבַל יִקְשִׁיב בְּסִתֵּר לְסוּדוֹת הַכֶּנֶס הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַמְלָאכִים, הֵם (הַשָּׁטָנִים) יִתְקַפּוּ מִכָּל עֵבֶר,
9. כְּדֵי לְגַרֵּשׁ מִכָּל צַד וְכוּיוֹ, וְצַפּוּי לָהֶם עֵנֶשׁ כּוֹאֵב נֶצְחִי,
10. בְּלַעֲדֵי זֶה אֲשֶׁר חֹטֵף חֹטֵף, מִיָּד יִשְׁיִגְנוּ כּוֹכֵב שְׁבִיט יוֹקֵד.³
11. שָׂאֵל אֶת (הַכּוֹפְרִים), לִפִּי דַעְתָּם, מֶה קֶשֶׁה יוֹתֵר לְבְרָא, הֲאִם אוֹתָם אוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּרָאנוּ?⁴ הֵן בְּרָאנוּ אוֹתָם מִטִּין דְּבִיק.
12. אֲכֹן, אֶתָּה מִתְפַּלֵּא עֲלֵיהֶם וְהֵם לוֹעֲגִים לָךְ,
13. וּבְהִזְכִּיר אוֹתָם, לֹא יִזְכְּרוּ,
14. וּבְרָאוֹתָם אוֹת, יִלְעָגוּ לוֹ,
15. וַיֹּאמְרוּ, כִּי אֵין זֶה אֱלֹא כְּשׁוֹף גָּלוּי.
16. הֲאִם אַחֲרֵי אֲשֶׁר מִתְּנוּ וְהִיִּינוּ עֹפֵר וְעַצְמוֹת, קוִים נָקוּם לְתַחֲיָה,
17. וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים?
18. אָמֹר, אֲמַנָּם כֵּן! וְאַתֶּם מִשְׁפָּלִים.

1. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 40.

2. ר' סורת אל-מולכ 67 : 5; וסורת אל-חג'ר 15 : 16 - 18.

3. ר' סורת אל-גין 72 : 8 - 10.

4. ר' סורת ע'אפר 40 : 57.

19. וְאָכַן רַק תִּירוּעָה אַחַת וְעִינֵיהֶם יִרְאוּ.

20. וַיֹּאמְרוּ, אֹי לָנוּ! זֶה הוּא יוֹם הַדִּין.

21. זֶה יוֹם הַפְּסִיקָה אֲשֶׁר הִכְחָשְׁתָּם.

קטע 2

22. אֶסְפוּ אֶת הַחוּטָאִים וְאֶת בְּנֵי זִוְגָם, וְאֶת (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ עוֹבְדִים,

23. מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, וְהַדְרִיכוּ אוֹתָם בַּדֶּרֶךְ הַמּוֹבִילָה שְׂאוּלָה,¹

24. הַעֲמִידוּ אוֹתָם (לִפְנֵי שְׁיִגְיֵעוּ אֶל הַשְּׂאוּל) לְמַעַן יִתְּנוּ אֶת הַדִּין.

25. (וַיֹּאמֶר לָהֶם בְּלַעַג), מַה לָּכֶם אֲשֶׁר לֹא תַעֲזְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ?

26. אָכֵן, הַיּוֹם הֵם נִכְנָעִים.

27. אֲזִי פָנוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְשָׂאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.²

28. וַיֹּאמְרוּ, הִנֵּה אַתָּם בָּאֵתָם אֵלֵינוּ מִזִּמִּין.

29. וַיֹּאמְרוּ (הַנֶּעֱבָדִים), לֹא כִי לֹא הָיִיתָם מֵאֲמִינִים,

30. וְלֹא הָיָה לָנוּ עֲלֵיכֶם שְׁלֹטוֹן, כִּי אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל הָיִיתָם.

31. וַיָּבֹא בְצֶדֶק עָלֵינוּ מִשְׁפָּט רְבוֹנָנוּ, וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ טוֹעֲמִים (אֶת הָעֶנֶשׁ).

32. הַתַּעֲרִינוּ אֶתְכֶם כִּי אֲנַחְנוּ עֲצָמָנוּ הָיִינוּ תוֹעִים.

33. אוֹתוֹ יוֹם יִשְׁתַּכּוּ בָּעֶנֶשׁ (עַם כָּל שְׂאֵר הַכּוֹפְרִים).

34. אֲמָנָם כָּכָה נַעֲשֶׂה בַּפּוֹשְׁעִים.

35. כִּי כַּאֲשֶׁר נֹאמַר לָהֶם, אִין אֶלְלָה מִבְּלָעַדִּי אֶלְלָה, הֵם הָיוּ סוֹטִים בִּיהִירוֹת,

36. וְאָמְרוּ, הָאֵם נַעֲזֹב אֶת אֱלֹהֵינוּ בְּגִלּל מִשׁוֹרֵר מְטָרָף?³

37. אֲדַרְבָּא, כִּי הוּא הִבִּיא אֶת הָאָמֶת, וְאֲשֶׁר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלִיחִים (אֲשֶׁר בָּאוּ

לִפְנֵינוּ).⁴

38. הִנֵּה אַתָּם טוֹעֲמִים הָעֶנֶשׁ הַמִּכְאִיב.

39. רַק כְּמַעֲשֵׂיכֶם יִשְׁלַם לָכֶם.

40. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֶלְלָה הַתְּמִימִים,⁵

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97.

2. ר' סורת ע'אפר 40 : 47 - 48.

3. המשורר המשוגע: הכוונה לנביא מוחמד.

4. ר' סורת פוצלת 41 : 43.

5. ר' סורת מרים 19 : 71 - 72 ; סורת אל-עצר 103 : 1 - 3 ; וסורת את-תין 95 : 4 - 6.

41. אֱלֹהִים יִקְצֹב לָהֶם מְזֻזִּים בְּשַׁפֵּעַ.
42. פִּירוֹת וְהֵם מְכַבְּדִים,
43. בְּגִנוֹת הַנֶּעֱסִים,
44. נָחִים עַל סָפוֹת, זֶה לַעֲמֵת זֶה,
45. וְיִגִּישׁוּ לָהֶם גְּבִיעִים מִמַּעַן,
46. עִם מִשְׁקָה לָבֹן תַּעֲנוּג לְשׁוֹתִים,
47. לֹא יִתְעַרְפֵּל רֹאשָׁם מִמֶּנּוּ וְלֹא יִקְרָה לָהֶם נֶזֶק גּוֹפְנִי אוֹ שִׁכְלִי,¹
48. וְאַתֶּם תִּהְיֶינָה נָשִׁים צְנוּעוֹת מִבֶּטֶן² וּבְעֵלוֹת עֵינִים גְּדוֹלוֹת וְכֹפּוֹת,
49. כְּמוֹ הָיוּ בִּיצִים מְכֻסּוֹת.
50. וְנִגְשׁוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְשָׂאוּ זֶה אֶת זֶה.
51. וְיִגִּיד אֶחָד מֵהֶם, הִזָּה לִי פֶעַם עָמִית,
52. אֲשֶׁר נָהַג לִזְמֶר, הָאֵם אֶתָּה מֵאֲמִין,
53. כִּי לְאַחַר שְׁנֵמֻיּוֹת וְנִהְיָה לְעֶפֶר וְעֲצָמוֹת נַעֲמֹד לְדִין?
54. וַיֹּאמֶר, הָאֵם אַתֶּם מִבִּיטִים לְמִטָּה?
55. וְהִבִּיט לְמִטָּה וְרָאָהוּ בְּאֲמִצֵּעַ שְׂאוֹל.
56. וַיֹּאמֶר, חֵי אֱלֹהִים! כְּמַעַט אֲבָדְתִּנִּי.
57. וְלֹא חֶסֶד רְבוּנִי הִיִּיתִי מִן הַמּוֹבָאִים (לְגִיהֶנֶם).
58. וַיֹּאמֶר, אָכֵן, כָּאֵן לֹא נָמוֹת שׁוֹב,
59. אֲלֹא הַמּוֹת הָרֹאשׁוֹן, וְאֵין אֲנַחְנוּ נַעֲנֵשִׁים.
60. אָכֵן, זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הֶעֱצוֹם,
61. וּלְגֹרֶל כְּזֶה יַעֲמִלוּ הָעַמִּלִּים.
62. הָאֵם זֶה טוֹב יוֹתֵר כְּקִבְלַת פָּנִים אוֹ עַץ הַזָּקוּם?³
63. שְׁמֵנוּ אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִבְּחֵן לְכּוֹפְרִים.⁴
64. וְהוּא עַץ הָעוֹלָה מִמַּעַמְקֵי הַשְּׂאוֹל,
65. אֲשֶׁכּוֹלוֹתָיו כָּאֵלוֹ הֵם רֹאשֵׁי הַשְּׁטָנִים.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56 : וסורת אל-ואקעה 56 : 19.

2. ר' סורת צאד 38 : 52.

3. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 43 - 46 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 52 - 53.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 60.

66. וְאַכְּנוּ הֵם (הַכּוֹפְּרִים) אוֹכְלִים מִמֶּנּוּ וַיִּמְלְאוּ מִמֶּנּוּ הַבְּטָן.
67. אַחֵר כֵּךְ לָהֶם מִשְׁקָה מִגֹּאֵל מִמֵּי־רֹתְחִים,
68. אַחֲרֵי כֵן יִתְּשׁוּבָתָם אֶל הַשָּׂאוֹל.
69. כִּי אַכְּנוּ מִצְאוּ אֶת אֲבוֹתֵיהֶם תּוֹעִים,
70. וּמִהָרֹךְ לָלֶכֶת בְּעִקְבוֹתֵיהֶם.
71. אוֹלָם לִפְנֵיהֶם תַּעֲזוּ מִרְבִּית הַקּוֹדָמִים,
72. וּכְבֹּר שְׁלַחְנוּ בְּתוֹכָם מְזִהִירִים.
73. וְרֹאֵה מָה הָיָה סוּפָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים,
74. פָּרַט לְעוֹבְדֵי אֱלֹהֵי הַמִּסּוּרִים.

קטע 3

75. וּכְבֹּר נֹחַ קָרָא אֵלֵינוּ (לְעֹזֵר לוֹ), וּמָה טוֹבִים הָיִינוּ כְּמַשִּׁיבִים,
76. וְאַמְנָם הִצַּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵּיתוֹ מִן הַיָּגוֹן הָעֲצוּם,
77. וְאֶת זֶרְעוֹ הִשְׁאֲרָנוּ בְּחַיִּים,
78. וְהִשְׁאֲרָנוּ לוֹ זָכָר (טוֹב) בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
79. שְׁלוֹם עַל נֹחַ בֵּין בְּנֵי הָאָדָם.
80. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.
81. כִּי הוּא מַעֲבִידֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
82. אַחֲרֵי כֵן הִטְבַּעְנוּ אֶת הָאֲחֵרִים.
83. וּמִסִּיעָתוֹ (שֶׁל נֹחַ) הָיָה גַם אֲבְרָאָהִים,
84. כְּאִשֹּׁר פָּנָה אֶל רַבּוֹנוֹ בְּלֵב שָׁלֵם.
85. וְאָמַר לְאֲבִיו וּבְנֵי עַמּוֹ, מָה זֶה תַּעֲבֹדוּ?
86. הֵאֵם אֱלֹהֵי שָׁקֶר מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵי אֶתֶם רוֹצִים לַעֲבֹד?
87. וּמָה תִּחְשְׁבוּ עַל רַבּוֹן הָעוֹלָמִים?
88. אִזּוֹ הִבִּיט בְּכוֹכְבִּים (כְּאֵלּוֹ שֶׁהוּא מְתִיעֵץ עִם הַכּוֹכְבִּים לְפִי מִנְהָגָם),
89. וְאָמַר, הִנְנִי חוֹלָה.
90. אִזּוֹ פָּנּוּ עֵרְף וְהִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ.
91. וְהוּא מִהָרָא אֶל הָאֱלִילִים, וְאָמַר לָהֶם, מִדּוּעַ אֵינְכֶם אוֹכְלִים?

92. ומה לָכֶם כִּי לֹא תִדְבְּרוּ?

93. וּבְמַהֲרָה הוּא הַתִּנְפֵּל עֲלֵיהֶם וּשְׁבָרָם.¹

94. וַיָּבֹאוּ אֵלָיו (בְּנֵי עֲמוֹ) כּוֹעֲסִים.

95. אָבֵל הוּא אָמַר לָהֶם, הִתְעַבְדוּ אֶת אֲשֶׁר תַּחֲרֹתוּ,

96. אֵף כִּי אֵלֶּלָה בָּרָא אֶתְכֶם וְאֶת מֶה שְּׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

97. אָמְרוּ, בְּנוֹ לֹו בְּנִין (כְּבָשׁוּ) וְהִשְׁלִיכוּהוּ בְּשֹׂאֹל.

98. וְרָצוּ לְהַתְנַפֵּל לוֹ, אָבֵל אוֹתָם הִשְׁפִּלְנוּ.

99. וְהוּא אָמַר, הִנְנִי הוֹלֵךְ אֶל רְבוּנִי וְהוּא יִדְרִיךְ אוֹתִי.

100. (וְהוּא קָרָא), רְבוּנִי! הַעֲנֵק לִי בֶן מִצֶּלַח וַיֵּשֶׁר.

101. אִזּוּ בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל בֶּן מֶתוֹן.²

102. וּכְאֲשֶׁר הִגִּיעַ הַבֶּן לְגִיל שָׁל יָשׁוּב הִדְעַת, אָמַר (לוֹ אָבִיו), הוּי בְּנִי! רְאִיתִי

בְּשָׁנָתִי כִּי עָלִי לְזַבַּח אוֹתָךְ (קָרְבָּן), רְאֵה אֲפֹא מֶה דַּעְתָּךְ? אָמַר, הוּי אָבִי!

עֲשֵׂה אֲשֶׁר צִוִּיתִי, וְתִמְצָא אוֹתִי בְּרָצוֹן אֵלֶּלָה מִבְּעַלִּי הַסִּבְלָנוֹת.³

103. וּכְאֲשֶׁר שְׁנִיָּהֶם הִתְמַסְרוּ לְאֵלֶּלָה, וְהִנִּיחַ אוֹתוֹ עָרוֹךְ עַל צֵד פָּנָיו,

104. קָרְאָנוּ אֵלָיו, הוּי אֲבֵרָאֵהִים!

105. כְּבָר קִימַתְ אֶת הַחֲזוֹן. כֵּךְ נִגְמַל לְעוֹשֵׁי הַטּוֹב.

106. זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הַקָּשָׁה.

107. וּפְדִינוּ אוֹתוֹ עַל יְדֵי זֶבַח גָּדוֹל (כְּבָשׁ שֶׁשְּׁלַח אֵלֶּלָה מִן הַשָּׁמַיִם).

108. וְהִנְצַחְנוּ אֶת שְׁמוֹ לְדוֹרוֹת הַבָּאִים,

109. בְּבִרְכַּת «שְׁלוֹם עַל אֲבֵרָאֵהִים».

110. כֵּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.

111. כִּי הוּא מַעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.

112. כֵּן בִּשְׁרָנוּ לוֹ עַל אֶסְחָאק, אֲשֶׁר יִהְיֶה נָבִיא מַעוֹשֵׁי הַטּוֹב,

113. וַיִּבְרְכֵנוּ אוֹתוֹ וְאֶת אֶסְחָאק, וַיִּמְצָאָצְאֵיהֶם יָצְאוּ מִיִּטְיָבִים לְעַצְמָם,

וְחוֹטָאִים לְנִפְשָׁם בְּאִפְסוֹן גָּלוּי.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 51 - 73.

2. הבן המתון בערבית חלימ, חלים, הוא איסמאעיל (ישמעאל).

3. ר' סורת מרים 19 : 54 - 55.

קטע 4

114. וגם למוסא והארוֹן נְטִינוֹ חֶסֶד,
115. והצלנוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם וְאֶת בְּנֵי עַמָּם מִן הַצֶּעַר הַגָּדוֹל,
116. כִּי חֲשָׁנוּ לַעֲזָרְתָם, וְכָךְ הָיוּ הֵם הַמִּנְצָחִים,
117. וְנָתַנוּ לַשְׁנֵיהֶם אֶת הַסֶּפֶר הַמְּבֹאֵר,¹
118. וְהִדְרַכְנוּ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר,
119. וְהוֹתַרְנוּ לַשְׁנֵיהֶם זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
120. שְׁלוֹם עַל מוֹסֵא וְהָאָרוֹן,
121. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
122. כִּי שְׁנֵיהֶם מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
123. וְהִנֵּה אֱלִיאֵס (אֱלִיהוּ הַנְּבִיא) מִן הַשְּׁלִיחִים,
124. וְהוּא אָמַר לְבְנֵי עַמּוֹ, הָאֵם לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהָ?
125. הַתַּעֲבָדוּ אֶת הַבַּעַל² וְתִטְשׁוּ אֶת הַטּוֹב בְּיוֹצְרִים,
126. אֱלֹהָ, רַבּוֹנְכֶם וְרַבּוֹן אֲבוֹתֵיכֶם הָרְאשׁוֹנִים?
127. וְאָמַנְם הֵם הַתִּכְחָשׁוּ לוֹ, וְאָכַן הִנֵּה הֵם מַצְגִּים (לִדְיוֹ),
128. מִבְּלַעֲדֵי עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.
129. וְהוֹתַרְנוּ לוֹ זָכָר בְּתוֹךְ הָאֲחֵרוֹנִים,
130. שְׁלוֹם עַל אֱלִיאֵסִין,
131. כָּךְ נִגְמַל לִישָׁרִים.
132. כִּי הוּא מְעוֹבְדֵינוּ הַמֵּאֲמִינִים.
133. וְהִנֵּה לוֹט מִן הַשְּׁלִיחִים,
134. הַצִּלְנוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנֵי בֵיתוֹ יַחְדָּו,
135. מִבְּלַעֲדֵי אִשָּׁה זִקְנָה אֲשֶׁר נִשְׁאַרָה מֵאֲחֹר.
136. אַחֲרֵי כֵן הִרְסָנוּ אֶת הָאֲחֵרִים,
137. אֲתָם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּימִים,
138. וּבְלִלָה, הָאֵם לֹא תִשְׁכִּילוּ אִפּוּא?³

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 48.

2. הבעל, הוא האליל הראשי של הקדמונים באזור סוריה רבתי. הוא היה אל הגשם.

3. אנשי מכה היו עוברים הלוח וחוזר בערים של סדום וגמורה בדרכם למסחר בערי סוריה וחזרה למכה.

קטע 5

139. וְהִנֵּה יוֹנוֹס (יוֹנָה) מִן הַשְּׁלִיחִים,¹
140. הוּא בָּרַח (מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵה) אֶל הַסְּפִינָה הָעֲמוּסָה,
141. וְהִפִּילוּ גּוֹרָל, וְהִיָּה בַּמִּפְסִידִים, (וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ אֶל הַיָּם),
142. וּבָלְעוּ דָג גָּדוֹל, כִּי אָשֵׁם הָיָה,
143. וְלֹאֵל הָיָה מִן הַמְּשֻׁבָּחִים (לְאֱלֹהֵה),
144. כִּי אָז נִשְׁאַר בְּבִטְנוֹ עַד יוֹם תַּחֲיַת הַמֵּתִים,
145. (וְלֹאֲחֵר שֶׁהִדָּג הִקִּיא אוֹתוֹ), הִשְׁלַכְנוּ אוֹתוֹ אֶל חוּף שׁוּמֵם כְּשֶׁהוּא חֹלֵשׁ,
146. וְהַצְמַחְנוּ מֵעָלָיו עֵץ דִּלְעַת.
147. וְאַחֵר כֵּךְ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתוֹ לְהִזְהִיר עִיר בַּעֲלַת יוֹתֵר מִמָּאָה אֶלֶף תּוֹשָׁבִים,
148. וְהֵם הֶאֱמִינוּ, לָכֵן נִתְּנוּ לָהֶם טוֹב עַד מוֹעֵד.²
149. שָׂאֵל אִפּוֹא אֶת (הַכּוֹפְרִים שֶׁל מִכָּה), הֲאֵם לְרִבּוֹן הַבְּנוֹת וְלָהֶם הַבְּנִים?³
150. הֲאֵם בְּרָאוּ אֶת הַמִּלֻּאֲכִים נִקְבוֹת וְהֵם הָיוּ יָדִים?⁴
151. הֲלֹא הֵם כְּתוֹצָאָה מִשְׁקָרָם אוֹמְרִים,
152. יֵלֵד אֱלֹהֵה, וְהֵם שִׁקְרָנִים בְּטַעֲנָתָם זֶה.
153. הֲאֵם אֱלֹהֵה הֶעֱדִיף אֶת הַבְּנוֹת עַל פְּנֵי הַבְּנִים?⁵
154. מָה לָּכֶם אֵיךְ תִּשְׁפָּטוּ?
155. הֲאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
156. אוֹ הֲאֵם לָכֶם שֶׁלִּטּוֹן גְּלוּי?
157. הִבִּיאוּ אֶת סִפְרָכֶם אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
158. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ קֶשֶׁר מִשְׁפָּחָה בֵּין אֱלֹהֵה וְהַשְּׂדִים, אֵךְ הַשְּׂדִים יוֹדְעִים שִׁיּוּבָאוּ לַדִּין (בְּפָנֵי אֱלֹהֵה).
159. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵה וְיִתְעַלָּה מַעַל לָמָה שֶׁמִּיַּחְסִים לוֹ הַכּוֹפְרִים,
160. אֵךְ לֹא כֹן עֲבָדֵי אֱלֹהֵה הִנָּאֲמָנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 87 - 88.

2. ר' סורת יונוס : 10 : 98.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58 ; וסורת אנ-נג'ם 53 : 21 - 22.

4. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 19.

5. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

161. אַתֶּם וְהַאֲלִילִים אֲשֶׁר אוֹתֶם עוֹבְדִים,
162. לֹא תוֹכְלוּ לְהִתְעוֹת אֶף אֶחָד,
163. רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר עֲתִיד לְהַצְלוֹת בְּאֵשׁ הַשְּׂאוֹל.¹
164. (הַמְּלָאכִים אוֹמְרִים), לְכָל אֶחָד מֵאַתְּנֵנוּ מְקוֹם קָצוּב,
165. וְאַנְחֵנוּ מִתִּנְצָבִים בְּשׁוּרוֹת שׁוּרוֹת,
166. וְאִכּוֹן אֲנַחֲנוּ הַמְּשַׁבְּחִים (לְאַלְלָה).²
167. (כּוֹפְרֵי מַכָּה) נִהְגוּ לוֹמַר (לִפְנֵי בּוֹא הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
168. לוֹ הִיְתָה אֲתֵנוּ הַזְּהָרָה מִן הָרָאשׁוֹנִים,³
169. כִּי אַז הִיְינוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהָ הַתְּמִימִים.⁴
170. (אֲבָל כְּאֲשֶׁר קִבְּלוּ אוֹתוֹ) הֵם כָּפְרוּ בּוֹ, וּלְבִסּוֹף יִדְעוּ.
171. כָּבֹר יֵצֵא דְבָרֵנוּ לְפָנִים אֶל עַבְדֵּינוּ הַשְּׁלִיחִים,
172. כִּי הֵם יִהְיוּ הַמְּנַצְּחִים,
173. וְכִי גְדוּדֵינוּ יִהְיוּ הַגּוֹבְרִים (עַל אוֹיְבֵיהֶם).
174. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזֶמֶן מָה,
175. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם (מֵה שְׂיִקְרָה לָהֶם).
176. הַיִּבְקָשׁוּ אִפּוֹא לְהַחִישׁ בּוֹא עֲנִשְׁנוּ?
177. הֵן אִם יֵרֵד עַל הַחֹצֵר שְׁלֵהֶם, רַע וְמָר יִהְיֶה יוֹמָם שֶׁל הַמוֹזְהָרִים.
178. לָכֵן הִתְרַחַק מֵהֶם לְזֶמֶן מָה,
179. וְחִפָּה בְּסִבְלָנוֹת וְסוֹפֶם שְׂיִרְאוּ גַם הֵם.
180. הַשִּׁבַּח לְרִבּוֹנָהּ, רְבוֹן הָעוֹלָם, הַנֶּעֱלָה מֵעַל לְכָל מֵה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ,
181. וְשָׁלוֹם עַל הַשְּׁלִיחִים,
182. וְהַשִּׁבַּח לְאַלְלָה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 197 ; וסורת אד'ד'אריאת 51 : 8 - 9.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 26 - 29.

3. ר' סורת פאטר 35 : 42.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 156 - 157.

38

סִוְרַת «צ»

«צ»

סורה זו נקראת «צ» משום שפתחה באות «צ». וזו הפעם היחידה שהאות הזו הופיעה בפתחת סורה מן הקוראן. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38 ; ק. 50 ; נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-קמר 54, ופסוקיה שמונים ושישה. קיבלה את שמה «צאד» מפסוק אחד.

סורת «צ» 38

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. «צ»¹.

אֲשַׁבַּע בְּקוֹרְאָן בַּעַל הַהִזְהָרָה.

2. כִּי הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים בַּעֲקָשְׁנוֹת רַבָּה וּבִמְחִלָּקָת.

3. כִּמָּה דוֹרוֹת לִפְנֵיהֶם הִשְׁמַדְנוּ מֵאֵלָה שֶׁקְּרָאוּ אֵלֵינוּ רַק לְאַחַר שֶׁלֹּא הָיָה לָהֶם מוֹצֵא אַחֵר.²

4. וְהֵם תָּמַחוּ שֶׁבָּא אֵלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְאִמְרוּ הַכּוֹפְרִים, זֶה מִכְשָׁף שֶׁקְּרָאוּ,³

5. הַעוֹשֶׂה מִכָּל הָאֱלֹהִים אֵלָּה אֶחָד. אָכֵן מוֹזֵר הַדָּבָר.

6. וְיִצְאוּ מִנְהִיגֵיהֶם וְאִמְרוּ, הַמְּשִׁיכּוֹ לַחֲזִיק בְּאֵלֵהֶיכֶם כִּי דָּבָר כּוֹנֵן הוּא,

7. לֹא שֶׁמַּעֲנוּ כּוֹזָאֵת בְּדַת הָאֲחֵרוֹנָה, וְאִין זֶה אֵלָּא הַמִּצָּאָה.

8. הַחֹרְדָּה אֵלָיו הַהִזְהָרָה (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם מִבִּינֵינוּ? לֹא כִּי בִסְפֶק הֵם בְּדָבָר הַזֶּהרֵתִי, לֹא כִּי טָרָם טַעַמוֹ אֶת עַנְשִׁי,

9. אוֹ אִם אַתֶּם אוֹצְרוֹת רַחֲמֵי רַבּוֹנְךָ הַעֲזִיזוּ וְהַמַּעֲנִיק,⁴

10. אוֹ אִם לָהֶם מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם? אִם כֵּן, יַעֲלוּ אִפּוֹא בַּמִּדְרָגוֹת הַשָּׁמַיִמָה.⁵

11. גָּדוֹד הוּא מַעֲוֹבְדֵי הָאֱלִילִים מוֹבֵס שָׁמָּה (כְּמוֹ גָּדוֹדֵי הָעַמִּים הַכּוֹפְרִים שֶׁקָּדְמוּ לוֹ).

12. וְכִבֵּר קָדְמוֹ לָהֶם בַּכִּפְיָה בְּנֵי עַמּוֹ שֶׁל נוֹחַ, וּבְנֵי עָאֵד, וּפְרַעָה בַּעַל הַכּוֹחַ הָעֲצוּם,

1. האות הזו נקראת בערבית: צאד.

2. ר' סורת אל-אנביא' 21: 12 - 13.

3. ר' סורת יונס 2: 10. מעניין לדעת שאנשי מכה קראו לנביא מוחמד כל הזמן «אל-אמין»: הנאמן, הצודק». אבל אחרי שקבל את הנבואה קראו לו: «כדאב: שקרן». ובסוף חזרו בהם והכירו בו כנביא צודק.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 53 - 55; וסורת אל-אסרא' 17: 100.

5. ר' סורת עיאפר 40: 36 - 37.

13. וּבְנֵי תִמְנָד, וּבְנֵי עֲמֹד שֶׁל לוֹט, וְאֲנָשֵׁי אֶל-אֵיכָה¹. אֱלֹהַ עוֹבְדֵי הָאֱלִילִים.

14. כָּל אֱלֹהַ הַכְחִישׁוּ אֶת הַשְּׁלִיחִים, וַיָּבֹאוּ עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי.

קטע 2

15. לֹא נוֹתַר לְאֱלֹהַ אֶלָּא לְצִפּוֹת לְצֹחָה יְחִידָה שְׁאִין לָהּ דְחִיָּה².

16. וַיֹּאמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ! הַחֵשׁ לָנוּ אֶת חֻלְקָנוּ מִהַעֲנֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה לִפְנֵי יוֹם הַחֲשָׁבוֹן³.

17. קִבֵּל בְּסִבְלָנוֹת אֶת דְּבָרֵיהֶם, וַיִּזְכֹּר אֶת עֲבֹדָתוֹ דָּאוּד אִישׁ הַחִיל וּבַעַל הַתְּשׁוּבָה.

18. הִנֵּה אֲנַחְנוּ הַכּפִּפְנֵי אֶת הַהָרִים לְשִׁבְחָה אֹתוֹ בְּעָרֵב וְעַם זְרִיחַת הַשָּׁמֶשׁ⁴.

19. וְהַעוֹף אֲסוּפִים, וְכָל־שְׂמָעִים לוֹ.

20. וְאֶת מַלְכוּתוֹ חֲזָקָנוּ, וְנִתְּנוּ לוֹ אֶת הַחֻקָּה, וְאֶת כְּשָׁרוֹן הַפְּסִיקָה הַהִבְחָה וְהַשְּׁפוּט בְּדִין.

21. הָאֵם שְׂמָעֵת עַל מִקְרָה שְׁנֵי הַיְרִיבִים שֶׁטִּפְסוּ מֵעַל גֶּדֶר מְקוֹם עֲבוֹדָתוֹ (שֶׁל דָּאוּד).

22. וְנִכְנְסוּ אֶל דָּאוּד, וְהוּא נִבְהַל מֵהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! שְׁנֵי יְרִיבִים אֲנַחְנוּ, אַחַד מֵאֲתָנוּ עֲשֵׂק אֶת רַעְהוּ. שִׁפְט בִּיגִינוּ בְּצֶדֶק וְאֵל תִּסְטָה מִן הַצֶּדֶק, וְהַדְרִיכֵנוּ בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

23. הִנֵּה זֶה אַחִי לוֹ תִשְׁעִים וְתִשְׁעֵת כְּבָשׁוֹת וְלִי כְּבָשָׁה אַחַת, וְהוּא אָמַר לִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתֵּן לִי אוֹתָהּ. וְלַחֹץ אוֹתִי מֵאוֹד.

24. אָמַר דָּאוּד, אֲכֹן הוּא עֲשֵׂק אוֹתָד בְּכִשְׁאוֹ כְּבָשֶׁתָד עַל כְּבָשׁוֹתָיו. שְׁתַּפִּים מְרִבִּים לְהַתְנַבֵּל זֶה לָזָה, אֵד לֹא הַמְאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב, וְאוֹלָם הֵם מַעֲטִים. לְבִסּוֹף הַבֵּין דָּאוּד כִּי רַק הָעֲמִדְנוּ אוֹתוֹ בַּמִּבְחָן. אֲזַי בִּקֵּשׁ אֶת סְלִיחַת רַבּוֹנוֹ, וְסָגַד, וַיִּחַזר בְּתְשׁוּבָה.

25. לָכֵן סָלַחְנוּ לוֹ זֹאת, וְהוּא כָּעַת מִקְרֵב לָנוּ, וַיִּחַזר חֲזָרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ⁵.

1. הם יושבי מדין, בני עמו של שועיב. ופירוש אל-איכה, היערה.

2. ר' סורת יא. סין 36 : 49.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 32.

4. ר' סורת סבא' 34 : 10.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 14 ; וסורת אר-רעד 13 : 29.

26. הַי דַּאוּוּד! עֲשִׂינוּ אוֹתָךְ מוֹשֵׁל בְּאַרְץ. שְׁפֹט בֵּין בְּנֵי הָאָדָם בְּאַמֶּת,¹ וְלֹא תִלְךְ אַחֲרֵי תִשְׁוִקְתָּךְ, כֹּן תִּתְּנָה אוֹתָךְ מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, כִּי אֵלֶּה הַתּוֹעִים מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ לָהֶם עֵנֶשׁ כְּבֹד מִשּׁוֹם שֶׁהֵם שִׁכְחוּ אֶת יוֹם הַחֲשִׁבוֹן.

קטע 3

27. לֹא לִתְהוֹ בְּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם. זֹאת מַחֲשַׁבַת הַכּוֹפְרִים, אוֹי לַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׁ הָאֵשׁ (שֶׁל הַגִּיהֶנֶם).

28. הָאֵם נִשְׁוָה אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׁי הַטוֹב לַמִּשְׁחִיתִים בְּאַרְץ? אוֹ אֶת הַיִּרְאִים לַמִּשְׁחִיתִים?

29. זֶהוּ סֵפֶר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדָנוּ אֵלֶיךָ מִן הַשָּׁמַיִם, מִבְּרֶךְ, לִמְעַן יִתְבּוֹנְנוּ בְּאוֹתוֹתַי וְאֲנִשִּׁי תְבוּנָה וַיִּזְהְרוּ.

30. וְהַעֲנִקְנוּ לְדַאוּוּד אֶת סוּלִימָאן, מֶה טוֹב הוּא כְּעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ),² הַחוּזָר בְּתִשְׁבּוּחַ.

31. לַפְנוֹת עָרַב הֲצִיגוּ לוֹ אֲצִילֵי הַסּוּסִים הָאֲבִירִים.

32. וְאָמַר, אֲכֹן אֶהְבֵּתִי הַטוֹב (הַסּוּסִים) כְּתוֹצָאָה מֵאֶהְבֵּתִי לְזָכֵר רְבוּנִי עַד אֲשֶׁר הִסְתַּתֵּרָה הַשֶּׁמֶשׁ בַּמִּסְדָּ.

33. וְהוּא אָמַר, הָשִׁיבוּ אוֹתָם אֵלַי, וְהִתְחִיל לִלְטֹף אֶת צוּאֵרֵיהֶם וְאֶת שׁוֹקֵיהֶם.

34. וּכְבֹר הַעֲמַדְנוּ סוּלִימָאן בְּנִסְיוֹן, בְּהוֹשִׁיבָנוּ עַל כֶּסֶּאֱו גּוֹף אַחֵר דּוֹמָה לוֹ (וְהוּא הִבִּין אֶת הַרְמִז),³ אַחֲרֵי כֵן שָׁב בְּתִשְׁבּוּחַ.

35. אָמַר, רְבוּנִי! סִלַּח לִי וְתֵן לִי מְלוּכָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה (כְּמוֹתָ) לְאִישׁ אַחֲרִי. כִּי אַתָּה הַמַּעֲנִיק רַב-חֶסֶד.

36. וְאִזּוּ הַעֲמַדְנוּ לְרִשּׁוֹתָו אֶת הָרוּחַ לְמַהֵר בְּכַקְדָּתוֹ בְּקִלּוֹת לְכָל אֲשֶׁר יִצְוָה,

37. וְאֶת הַשְּׁטָנִים בְּנָאִים וְצוֹלָלִים,

38. וְאַחֲרֵים אֲסוּרִים בְּאִזְקִים.

39. זֹאת מִתְנַתְּנוּ. עֲשֵׂה חֶסֶד אוֹ מִנֵּע בְּלִי חֲשִׁבוֹן.

40. אֲכֹן מִבְּטַחַת לוֹ קִרְבַּתְנוּ, וְחִזְרָה טוֹבָה אֵלֵינוּ.⁴

1. בערבית: بالحق: באל-חק. זאת אומרת, תן לכל אדם מה שמגיע לו מן הזכויות, ואל תקפח אף בן-אדם.

2. הכוונה לסולימאן.

3. יש חלוקי דעות בין מפרשי הקוראן על מהות הגוף הזה.

4. ראה לעל פסוק 25 והערה.

קטע 4

41. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ אֵיּוֹב (אֵיּוֹב), כַּאֲשֶׁר קָרָא אֶל רַבּוֹנוֹ, וְאָמַר, הִשְׁטֹן פָּגַע בִּי בַעֲיָפוֹת וְעָנוּי.¹
42. (וְנִעְנָה), הִכָּה (אֶת הָאָדָמָה) בְּרִגְלָךְ, הִנֵּה מִים קָרִים לְרַחֲצָה וְלִשְׁתִּיָּה.
43. וְהַחֲזַרְנוּ לוֹ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְהַכְּפִלְנוּ אֶת מִסְפָּרָם כְּחֶסֶד מֵאֲתָנוּ וּכְלָקָה לְאִנְשֵׁי בֵינָה.
44. קַח בְּיָדְךָ חֲבִילֹת עֲשָׂבִים טָרִיִּים וְהִכָּה (אֶת אֲשֶׁתְּךָ) בָּהּ,² וְאַל תַּחֲלֹל אֶת שְׁבוּעֶתְךָ. וּמִצָּאֵנוּ אוֹתוֹ נוֹשֵׂא הַתְּלָאוֹת בְּסִבְלָנוֹת, מִה טוֹב הָעֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהִים), הוּא חֲזָר בְּתִשׁוּבָה.
45. הִזְכֵּר אֶת עֲבָדֵינוּ, אֲבֵרָא הַיִּם, אֶסְחָאק, וַיעֲקֹב, בַּעֲלֵי הַכּוֹחַ וְהָרְאִיָּה הַעֲמֻקָּה (בַּעֲבֹדֶת אֱלֹהִים),
46. אַכֵּן אֲנַחְנוּ טַהֲרָנוּ אוֹתָם עַל זִכְרָם הַמִּתְמִיד לַעֲוֹלָם הַבָּא,
47. וְאָכֵן הֵם אֲתָנוּ מִן הַבְּחִירִים הַטּוֹבִים.
48. וְהִזְכֵּר אֶת אֶסְמָאֵעִל, אֶת אֱלִיסֵעַ, וְאֶת דָּוִי אֶל-כַּפֵּל, כֻּלָּם מִן הַטּוֹבִים,
49. (הַקּוֹרְאֵן) הִנֵּה הוּא הַזֶּהרָה וְכָבוֹד (לָךְ וּלְבְנֵי עַמְּךָ), וְאָכֵן לִירְאֵי אֱלֹהִים הַחֲזָרָה הַטּוֹבָה,
50. אֶל גִּנֵּי עֵדֶן, פְּתוּחוֹת לַפְּנִיָּהם הַדִּלְתוֹת,
51. נָחִים בְּתוֹכָם, וְשׂוֹאֲלִים פִּירוֹת רַבִּים וּמִשְׁקָה,
52. כְּשֶׁלְצָדֵם עֲלָמוֹת צְנוּעוֹת מִבֶּט וּבְנוֹת גִּיל אֶחָד.
53. כָּל זֶה מִבְּטָח לָהֶם לְאַחַר יוֹם הַחֲשָׁבוֹן.
54. הִנֵּה זֹאת פְּרִנְסָתָנוּ לֹא תִתְּחַדֵּל לַעֲוֹלָם.³
55. זֶה הוּא, וְאוֹלָם לְכוֹפְרִים הַשִּׁיבָה הָרָעָה,
56. בְּגִיחֵם בּוֹ יִצְלוּ. מָה רַע הִיצוּעִ!
57. אֶת זֹאת וְיִטְעֲמוּ אִפּוֹא מִשְׁקָה רוֹתְחִים וְלַחָה,
58. (וְעִנְשָׁם) אַחֲרִים כְּמוֹהוּ מִיָּנִים שׁוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 83.

2. להכות את אשתו. כאשר היה איוב חולה, אשתו הרגיזה אותו, אז הוא נשבע, אם יחלים ממחלתו יתן לה מאה מלקות. מתוך רחמנות על האשה, אלהה הנחה איוב איך יתן לה מאה המלקות בלי לגרום לה נזק גופני.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 96 ; סורת הוד 11 : 108 ; סורת פוצלת 41 : 8 ; וסורת אר-רעד 13 : 35.

59. הִנֵּה חֵבֶר מֵאַנְשֵׁי הָאֵשׁ מְנַסֶּה לְבֹא עִמָּכֶם, לֹא יִבְרְכוּ אוֹתָם לְשָׁלוֹם, גַּם
הֵם יִצְלוּ בְּאֵשׁ.
60. (הַבָּאִים יַגִּידוּ), אַתֶּם אֵינְכֶם בְּרוּכִים, כִּי אַתֶּם הִבַּאתֶם אוֹתוֹ (הַעֲנֵשׁ) לָנוּ.
רַע אִפּוֹא הַמִּשְׁכָּן.
61. וַיֹּאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! אֱלֹהֵי אֲשֶׁר הִבִּיאוּ לָנוּ אֶת זֶה, הִכְפֵּל אֶת עֲנִשָּׁם בְּאֵשׁ.
62. וַיֹּאמְרוּ (שׁוֹכְגֵי גֵיהֶנֶם), מַה לָּנוּ, לֹא נִרְאָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר חֲשַׁבְנוּ אוֹתָם
לְרִשְׁעִים?
63. הָאֵם הַשְׁפֹּלְתָנוּ לָהֶם, אוֹ נַעֲלָמוּ מִן הָעֵינִים?¹
64. אָכֵן אֵמֶת הִיא, כִּדּוֹ יִתְוַכְחוּ בְּעַלֵּי הָאֵשׁ.

קטע 5

65. אָמַר, אֲנִי רַק מְזַהֵר, אֵין אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵי, הָאֶחָד, הַמְּנַצֵּחַ,
66. רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הָעֻזּוֹ וְהַסִּילָח.
67. אָמַר, (הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה) דָּבָר עֲצוֹם הוּא (לָכֶם בְּלָכֶם),²
68. אַךְ אַתֶּם פּוֹנִים לוֹ עֶרְף.
69. אֵין לִי כָּל יָדִיעוֹת עַל דִּיּוּנֵי הַיְשִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה (אוֹדוֹת אָדָם וּבְרִיאוֹתוֹ),
70. כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר וּמְטִיף לְפִי מַה שֶּׁנִּגְלָה לִּי.
71. בְּאִמּוֹר רְבוּדָה לְמַלְאָכִים, הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵר אָדָם מְטִיין.³
72. וְהִיָּה בַּעֲשׂוֹתָי אוֹתוֹ וְנִפְחַתִּי בּוֹ מְרוּחִי, (כַּבְּדוּהוּ) וְסָגְדוּ לוֹ.
73. וְכָל הַמַּלְאָכִים יִחַדּוּ סָגְדוּ,
74. חוּץ מֵאַבְרָהָם שֶׁהִתְיַהֵר וְהִיָּה בְּכּוֹפְרִים.
75. אָמַר (אֱלֹהֵי), הוּא אֲבָלִים! מַה עָצַר אוֹתְךָ לִסְגֹּד לְאֲשֶׁר יַצַּרְתִּי בְּיָדִי?
הַתְּנַשְׂאֲתִי, אוֹ מִן הָעֲלִיּוֹנִים אַתָּה?
76. וְאָמַר אֲבָלִים, טוֹב אֲנִי מִמֶּנּוּ, אוֹתִי יַצַּרְתָּ מֵאֵשׁ, וְאוֹתוֹ יַצַּרְתָּ מְטִיין.
77. אָמַר (אֱלֹהֵי), יֵצֵא מִמֶּנּוּ (מִן הַגֶּן)! כִּי אֲרוּר אַתָּה.
78. וְעָלִיד קִלְלָתִי עַד יוֹם הַדִּין.

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 110.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 2. (النبي العظيم : אנ-נבא' אל-עזים = הדבר העצום, הקוראן).

3. הבטוי בערבית «بشر» שווה לו בעברית «בשר». ספור בריאת אדם הראשון נזכר בסורת אל-בקרָה
2 : 30 - 39 ; סורת אל-אעראף 7 : 11 - 25 ; סורת אל-חגיר 15 : 26 - 43 ; סורת אל-כהף 18 : 50 ; סורת
אל-אסרא' 17 : 61 - 65 ; וסורת טא. הא 20 : 116 - 123.

79. אָמַר (אַבְלִיס), רְבוּנִי! תֵּן לִי אֲרָכָה עַד יוֹם קוּמָם לְתַחִיָּה.
80. אָמַר (אַלְלָה), הִנֵּה אַתָּה בֵּין אֵלֶּה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה,
81. עַד יוֹם הַמוֹעֵד הַיְדוּעַ (יוֹם הַדִּין).
82. אָמַר (אַבְלִיס), (אַשְׁבַּע) בְּעֶזְדִּי! כִּי אַתָּעָה אֶת כָּל בְּנֵי אָדָם,
83. מִלְבָּד עַבְדִּיךָ הַנְּאֻמָּנִים מִבִּינֵיהֶם.
84. אָמַר (אַלְלָה), הָאֻמָּת הִיא מִמֶּנִּי, וְאֵת הָאֻמָּת אֲגִיד,
85. וּבָךְ וּבְכָל אֵלֶּה הַהוֹלָכִים אַחֲרֶיךָ מִבִּינֵיהֶם אֲמַלֵּא אֶת גִּיהֶנֶם.
86. אָמַר (מוֹחַמַד), לֹא אֶשְׁאַל מִכֶּם עָלָיו (עַל הַקּוּרְאָן) שָׂכָר, וְאֵינִי
בְּמַתִּימָרִים,
87. אֵין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֶלָּא אִזְהָרָה לְבְנֵי הָעוֹלָם (בְּנֵי הָאָדָם וְהַג'וֹ),¹
88. וּבְעוֹד מוֹעֵד תִּקְבְּלוּ יְדִיעָה עַל מָה מוֹדִיעַ הוּא.

39

סִוֵּרַת אֵץ-זוֹמֵר הַחֲבוּרוֹת

סורה זו נקראת «אץ-זומר, החבורות» משום שאללה מזכיר בה חבורות המאושרים מאנשי הגן, ר' פ' 73, כמו כן מזכיר חבורות האומללים מאנשי האש, ר' פ' 71. הורדה במכה אחרי סורת סבא' 34, ופסוקיה שבעים וחמשה. קיבלה את שמה «החבורות» מפסוק שבעים ואחד.

סורת אז-זומר 39

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הורדת הספר (הקוראן) מן השמים היא מאת אללה העזיז והחכם.
2. הורדנו את הספר מן השמים אליך (מוחמד) באמת, על כן עבד את אללה והתמסר לו בכל אמונתך.
3. הלא לאללה הודת הצרופה? אכן אלה אשר לקחו להם מבלעדי מנגנים, (טוענים), אנחנו עובדים אותם רק למען יקרבו אותנו יותר אל אללה. אללה ישפט ביניהם במה שנתלקו בו, אולם אללה לא ידריך כל כוזב כופר.
4. אלו רצה אללה לקחת לו וליד, כי אז בחר לו מאשר יברא את אשר ירצה. לו השבח! הוא אללה האחד והיחיד והמנצח.
5. הוא ברא את השמים ואת הארץ באמת, והוא מגלגל את אור היום בחשכת הלילה, ומגלגל את חשכת הלילה באור היום,² ומשעבד את השמש ואת הירח. כל אחד מהם נע במסלתו עד לגעת מועד.³ הלא הוא העזיז והסולח?
6. בראכם מנפש אחת ועשה ממנה בת זוגה,⁴ והוריד לכם מקנה, זכר ונקבה, שמונה.⁵ הוא בורא אתכם בבטן אמהם, שלב אחרי שלב, בחשכה משלשת.⁶ זהו אללה רבונכם ולו המלכות ואין אלה זולתו. וכיצד אפוא אתם סוטים מהדרך הישרה?⁷
7. אם תכפרי, הנה אללה אינו נזקק לכם,⁸ ולא ירצה אללה לעבדיו את הכפירה, ואם תודו (לו) יהיה זה לטובתכם. אף נפש לא תשא משא נפש

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 192 - 195 ; סורת ע'אפר 40 : 2 ; וסורת פוצלת 41 : 42.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 54.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת פאטר 35 : 13.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 1.

5. שמונה : מדובר בזכר ונקבה מארבעת סוגי מקנה : גמלים, בקר, כבשים, ועזים. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 143.

6. ר' סורת אל-חג' 22 : 5.

7. ר' סורת יונוס 10 : 32.

8. ר' סורת אאל עמראן 3 : 97.

אחרת, כי בסופכם אל רבונכם תחזרו, ואז יודיעכם את אשר עשיתם. כי הוא יודע חביני הלב.

8. באשר תפגע באדם צרה, הוא יקרא אל רבונו ושב אליו,¹ אך באשר אללה מעבירה בחסדו ממנו, הוא שוכח שקרא אליו לפני כן,² ומצטרף לאללה אלילים למען התעות מדרכו. אמר, התענג לד מעט על כפירתך, כי אתה בין אנשי האש.³

9. (הדומה כופר כזה) למי ששומר על מועדי התפלה במשך הלילה, בסגידה או בעמידה, ונזהר מפני העולם הבא ומקנה לרחמי רבונ? אמר, האם דומים בעלי דעת לחסרי דעת? רק אנשי בינה ודעת יזכרו.

קטע 2

10. אמר, הוי עובדי (עובדי אללה) אשר האמינו! יראו את רבונכם. לאלה אשר עשו הטוב בעולם הזה יקבלו טובה (בעולם הבא).⁴ וארץ אללה רחבה היא,⁵ ולבעלי הסבלנות ישלם שכרם בלי חשבון.

11. אמר, נצטויתי לעבד את אללה, תמים עמו בדת,

12. ונצטויתי להיות ראשון המסלמים.⁶

13. אמר, ירא אני מענש יום עצום אם לא אצית לרבוני.⁷

14. אמר, את אללה אעבד תמים עמו בדתי,

15. עבדו אפוא את אשר רציתם מבלעדיו. אמר, האובדים הם אלה אשר אבדו נפשותיהם ובגוי משפחותיהם יום התקומה. באמת זה הוא האבדון הגלוי.⁸

16. להם מעליהם צללים של האש ומתחתם צללים. זה הדבר אשר בו נפחיד אללה את עבדיו. הוי עבדי! על כן יראוני.

17. ואלה שהתרחקו מן הטאע'ות⁹ ונמנעו מלעבד אותה, וישוּבו אל אללה, להם הבשורה הטובה. על כן בשר טובות לעובדי,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 67.

2. ר' סורת ינוס 10 : 12.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 30 ; וסורת לוקמאן 31 : 24.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 30.

5. ר' סורת אל-ענכבות 29 : 56.

6. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.

7. ר' סורת ינוס 10 : 15.

8. ר' סורת אל-חג' 22 : 11.

9. «טאעיות» שם כולל לאלילים אשר הערבים עבדו לפני האסלאם. ר' סורת אנ-נחל 16 : 36.

18. אֲשֶׁר יִקְשִׁיבוּ לַדָּבָר, וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי הַטּוֹב אֲשֶׁר בּוֹ (דְּבָרֵי הַקּוֹרְאָן), אֵלֶּה הֵם
אֲשֶׁר הִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבוֹנִים.
19. הָאֵם אֵלֶּה אֲשֶׁר בָּא עֲלֵיהֶם בְּצֶדֶק דְּבַר הָעֶנֶשׁ, הָאֵתָה תִּצְלֵל אֶת אֲשֶׁר בָּאֵשׁ
(גִּיהֶנָּם)?
20. אָבֵל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם, שְׁמוּרִים לָהֶם חֲדָרִים עֲלִיּוֹנִים בְּנוֹיִים עֲלֵיהֶם
חֲדָרִים בְּנוֹיִים, וְתַחֲתָם זֹרְמִים נְהָרוֹת. זוֹהִי הַבְּטָחַת אֵלֶּלֶה שְׁאִינוּ מִפֶּר
הַבְּטָחָה.
21. הֲלֹא תִרְאֶה כִּי אֵלֶּלֶה מוֹרִיד מִים מִן הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁחִיל אוֹתָם בְּתוֹךְ
הָאֲדָמָה וְחוֹסֵף אוֹתָם בְּמַעְיָנוֹת.¹ וְאַחֵר כֵּךְ יוֹצִיא בָהֶם צֶמַח מְסוּגִים
שׁוֹנִים הַמְתַּיֵּבֶשׁ וּמַצְהִיב, וְאִזּוֹ יַהֲפֹךְ אוֹתוֹ לְרִסְסִים.² בְּזֹאת יֵשׁ אֲזַהֲרָה
לְאַנְשֵׁי בֵּינָה.

קטע 3

22. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר הָאִיר אֵלֶּלֶה אֶת לְבוֹ בָּאוֹר הָאֶסְלָאם, וְהוּא הוֹלֵךְ בָּאוֹר
רַבּוֹנוֹ (כְּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים)?³ אָכֵן אוֹי לָהֶם לְאֲשֶׁר קָשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם מִזְכוֹר אֵלֶּלֶה.
בְּתַעֲהָ גְלוּיָהּ הֵם.
23. אֵלֶּלֶה הוֹרִיד (מִן הַשָּׁמַיִם) הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּדָבָרִים, סֶפֶר (הַקּוֹרְאָן) שֶׁכָּל
חֲלָקָיו תּוֹאֲמִים, חוֹזֵר וְנִשְׁנָה. עוֹרֵם שֶׁל הִירָאִים אֶת רַבּוֹנָם יַעֲשֶׂה חֲדוּדִים
חֲדוּדִים, אוֹלָם אַחֵר כֵּךְ יִבְיֵאוּ הַרְגָּעָה לְעוֹרֵם וּלְלִבּוֹתֵיהֶם עַל יְדֵי הַזְכָּרָת
שֵׁם אֵלֶּלֶה.⁴ זוֹהִי הַהִדְרָכָה שֶׁבָּהּ יִדְרִיךְ אֵלֶּלֶה אֶת מִי שִׁירָצָה, כָּל אֲשֶׁר
יִתְעָהוּ אֵלֶּלֶה, אֵין לוֹ מִדְרִיךְ.
24. הָאֵם זֶה אֲשֶׁר יִגֹּן עַל נַפְשׁוֹ בְּפָנָיו מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הָאֶכְזָרִי בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים,
(בְּגִלְל שְׂיָדָיו אֶסּוּרוֹת, כְּמֵאֲמִין אֲשֶׁר יִכְנַס לְגֹן עֵדֶן?)⁵ וְיֹאמֶר לַכּוֹפְרִים,
טַעְמוֹ אֶת (גְּמוּלָה) מַעֲשֵׂיכֶם הָרָעִים.
25. אֵלֶּה אֲשֶׁר הָיוּ לַפְּנִיָּהם (הַכּוֹפְרִים) שֶׁל מִכָּה) הַכְּחִישׁוּ אֶת שְׁלִיחֵיהֶם, וַיְבֹאוּ
עֲלֵיהֶם הָעֶנֶשׁ מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא יְחוּשׁוּ,⁶
26. לָכֵן אֵלֶּלֶה נִתֵּן לָהֶם לְחַיֹּשׁ אֶת הַקְּלוֹן בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאָכֵן עֶנֶשׁ הָעוֹלָם
הַבָּא גָדוֹל מִזֶּה, לוֹ יִדְעוּ.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 48.

2. ר' סורת אל-כהף 18 : 45.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 122.

4. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 2 - 4; וסורת אל-פורקאן 25 : 73.

5. ר' סורת אל-מולכ 67 : 22; וסורת אל-קמר 54 : 48.

6. ר' סורת אנ-נחל 16 : 26.

27. הבאנו לבני האדם משלים שונים (מהאמות הקודמות) בקוראן הזה למען יזכרו,¹
28. והוא קוראן ערבי ברור בלא כל עקמות, למען יראו אלה.
29. משל אלה משל, אדם (עבד) שיך למספר שתפים והם תמיד רבים ביניהם, ואדם (עבד) אשר נתון כלו לאיש אחד. הידמה האחד לחברו? השבח לאלה, ואולם מרביתם לא יודעים.²
30. אכן אתה (מוחמד) מת והם מתים,³
31. אחרי כן ביום תחית המתים תתדינו בפני רבונכם.

חלק 24

קטע 4

32. ומי כופר יותר מזה שדבר קזב על אלה וכחש באמת שהגיעה אליו? האין בגיהנם משכן לכופרים?
33. אבל זה אשר הביא את האמת (מן הנביאים) וזה אשר האמין בה, אלה הם יראי אלה,
34. להם כל אשר יחפצו אצל אלה. זה שכר עושי הטוב,
35. כדי שיכפר להם אלה מן הרעות אשר עשו (לפני שהאמינו בו) וישלם להם את שכרם על מעשיהם הטובים.⁴
36. האם אין באלה מספיק מגן לעבדו (מוחמד)? הם מפחידים אותך באלה (האילילים) מבלעדי אלה. ומי שיתעה אותו אלה אין לו מדריך,
37. ואשר ידריך אותו אלה, אין לו כל מתעה. האין אלה עוזו ובעל נקמות?
38. ואכן אם תשאל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, אלה. אמר, מה תחשבו, אלה אשר תקראו אליהם מבלעדי אלה, אם ירצה אלה לפגוע בי, האם הם יכולים להעביר את פגיעתו (מעלי)? או אם ירצה לרחם עלי, האם הם יכולים למנוע רחמיו (ממני)? אמר, דיני באלה, ועליו יסמכו הסומכים.⁵

1. ר' סורת אר-רום 30 : 28 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 43.

2. ר' סורת הוד 11 : 24.

3. זה הפסוק אשר אבו-בכר, הח'ליף הראשון אחרי מות הנביא מוחמד קרא לפני המוסלמים במדינה אחרי מותו של הנביא כדי להרגיע אותם. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144.

4. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 16.

5. ר' סורת הוד 11 : 54 - 56.

39. אָמַר, הוּי בְּנֵי עַמִּי! הַתְּנַהֲגוּ לִפְנֵי בְּדִוְתֵיכֶם, וְאֲנִי אֶנְהַג לִפְנֵי אֲמוֹנְתִי בְּאַלְלָהּ, בְּעֵתִיד תִּדְעוּ,

40. עַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל, וְעַל מִי יְחוּל עֲנֹשׁ נִצְחִי.

41. הוֹרְדְנוּ אֱלִיד מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַקּוֹרָאן) אֶל בְּנֵי אָדָם בְּאַמֶּת. מִי שֶׁיִּקְבֹּל אֶת הַהֲדָרָה יִיטִיב לְעַצְמוֹ, וּמִי שֶׁיִּתְּנָה הִרְיָהוּ מִתְּעָה רַק אֶת עַצְמוֹ, וְאִין אַתָּה אַחֲרָאִי לָהֶם.¹

קטע 5

42. אֱלֹהֶה יֶאֱסֹף אֶת הַנְּשָׁמוֹת בְּעַת מוֹתָן, וְאֶת אֵלֶה אֲשֶׁר לֹא תִמְתְּנָה בְּעַת שְׁנָתָן. וְיַחֲזִיק אֶתוֹ אֶת אֲשֶׁר נִגְזַר עֲלֵיהֶן הַמּוֹת, וְיִשְׁלַח אֶת הָאַחֲרוֹת עַד לְעַת מוֹעֵד. אָכֵן בְּזֶה אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.²

43. הָאֵם לְקַחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֶה מְלִיצִים; אָמַר (מוֹחֲמַד), אֲפֹלוּ אִם לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֹאוּמָה, וְלֹא יִבְיִנוּ דְּבַר מִמָּה שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים?

44. אָמַר (מוֹחֲמַד), לְאֱלֹהֶה שְׂיִכֶּת הַהִמְלָצָה בְּלָה,³ בַּעַל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵלָיו תִּחֲזְרוּ (בְּיוֹם הַדִּין).

45. וּבַהֲזָכַר אֱלֹהֶה לְבַדּוֹ, סָלְדוּ מִזֶּה לְבוֹתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶה אֲשֶׁר לֹא יֶאֱמִינוּ בְּעוֹלָם הַבָּא,⁴ וְאוּלָם אִם יִזְכְּרוּ אֶת הָאֱלִים הָאַחֲרִים זוּלָתוֹ, יִשְׁמָחוּ.

46. אָמַר, הוּי אֱלֹהֶה! בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אַתָּה הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנִּעְלָם וְהַגָּלוּי, אַתָּה תִשְׁפֹּט בֵּין עַבְדֶּיךָ בְּאֲשֶׁר נִחְלְקוּ בּוֹ.

47. לוֹ הִיָּה לְכוֹפְרִים כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וּמִשְׁנָה כְּמוֹהוּ, הֵיוּ נוֹתְנִים אוֹתוֹ לְפָדוֹת אֶת עַצְמָם מִרַע הָעֲנֹשׁ בְּיוֹם תַּחֲנוּת הַמֵּתִים. וְנִגְלָה לָהֶם מֵאֱלֹהֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא צָפוּ לוֹ,

48. וְנִגְלוּ לָהֶם הַרְעוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְהָעֲנֹשׁ אֲשֶׁר לָעָגוּ לוֹ יִקִּיפּוּ.

49. כְּאֲשֶׁר פּוֹגַעַת צָרָה בְּאָדָם הוּא קוֹרֵא אֶלְיָנוּ. אַךְ כְּאֲשֶׁר אֶנְחֲנוּ מַעֲנִיקִים לוֹ חֶסֶד מֵאַתָּנוּ, הוּא אוֹמֵר, בְּדַעַת (אֱלֹהֶה שֶׁאֲנִי רְאוּי לָזֶה) נָתַן לִי זֶה. אֲמָנָם! רַק מִבְּחֹן הוּא, וְאוּלָם מִרְבִּיתֶם אֵינֶם יוֹדְעִים.

50. גַּם אֵלֶה אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָהֶם אֲמָרוּ כְּדִבְרֵיהֶם אֵלֶה, וְאוּלָם לֹא הוֹעִיל לָהֶם כִּמָּה אֲשֶׁר רָכְשׁוּ,

1. ר' סורת יונוס 10: 108; סורת הוד 11: 12; וסורת אר-רעד 13: 40.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 60 - 61.

3. ר' סורת אל-בקרה 2: 255.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 35.

51. ופגע בהם הענש שהיו ראויים לו, ואלה אשר כפרו ופגעו בענש גם הם על מעשיהם הרעים שצברו, מבלי שיוכלו לברח מפני אלה ופגשו.¹
52. האנשים יודעים, כי אלה מרחיב ומצמצם את הפתח למי שיצא? ויש בזה לקח לאנשים מאמינים.

קטע 6

53. אמר (מוחמד לאנשים, שאלה אומר), הוי עבדי! אשר הפריזו בעשית מעשים מגנים, אל תתאזשו מרחמי אלה. כי אלה יסלח על כל החטאים.² הן הוא סלח ורחום.
54. וחזרו בתשובה אל רבונכם,³ והיו תמימים אתו לפני שיפגע בכם הענש, ואז לא תעזרו,
55. ולכו אחרי הטוב (הקוראן) שהורד אליכם מאת רבונכם, לפני שיבוא אליכם הענש פתאום, ואתם לא תחישו.
56. ותאמר (אז) נפש, אוי לי כי הזנחתי את חובותי כלפי אלה,⁴ והייתי מן הלעגנים.
57. או תאמר, לוי הדריך אותי אלה, הייתי ביראים,
58. או תאמר למראה הענש, לוי היה ביכלתי לחזור לחיים, כי אז הייתי במטיבים.⁵
59. אולם באו אליך אותותי, ואתה הכחשתי אותם ביהירות, והיית מן הכופרים.
60. ביום תחית המתים תראה את אלה אשר דברו שקר על אלה כשפניהם קודרות, האין בגיהנם משכן לשחצנים?
61. ואולם את היראים יציל אלה בגלל יראתם את אלה ומעשיהם הטובים, שלא תגע בהם כל צרה וגון.
62. אלה הוא בורא כל דבר, והוא ממנה על הכל,

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 76 - 78 ; וסורת סבא' 34 : 35.

2. ר' סורת מרים 19 : 60.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 145 ; סורת אל-מאאידה 5 : 73 - 74 ; סורת את-תובה 9 : 104 ; סורת אל-בורוג'

10 : 85

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 31.

5. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 28.

63. וּבִידּוֹ מִפְּתִחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאַלֶּה שֶׁהִתְכַּחֲשׂוּ לְאוֹתוֹת אֱלֹהֵה יְהוָה
הַמִּפְסִידִים.

קטע 7

64. אָמַר, הָאֵם תִּצְווּ עָלַי לַעֲבֹד מִי שֶׁהוּא אַחֵר זוֹלַת אֱלֹהֵה, אַתֶּם הַנִּבְעָרִים?

65. כָּבֵר נִגְלָה לָךְ (מוֹחֲמַד) וְלֹאֶלֶה אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיךְ, אִם תִּשְׁתַּף מִיִּשְׁהוּ עִם
אֱלֹהֵה, עֲמִלְךָ יִהְיֶה לְשׂוֹא וְתִהְיֶה מִן הַמִּפְסִידִים,

66. וְלָכֵן, עֲבֹד רַק אֶת אֱלֹהֵה וְהָיָה בְּמוֹדִים.

67. הֵם לֹא הִעָרִיכוּ אֶת אֱלֹהֵה כְּרֹאוֹי לוֹ. בְּיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים יִחְזִיק אֶת כָּל
הָאָרֶץ בְּכַף יָדוֹ, וְאֶת הַשָּׁמַיִם מִקְפָּלִים בְּיָמֵינוֹ. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְעַלֶּה עַל אֲשֶׁר
יִשְׁתַּפּוּ לוֹ.

68. וְיִתְקַע בְּשׁוֹפָר וְכָל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ יָמוּתוּ בְּהֵם בַּמָּקוֹם, פָּרַט לֹאֶלֶה
שֶׁאֱלֹהֵה יִמְנַע זֹאת מֵהֶם. וְאַחֵר כֵּךְ יִתְקַע שׁוֹב בְּשׁוֹפָר וְאֵז יָקוּמוּ וְיִבְטִיטוּ.

69. אֵז תֵּאִיר הָאָרֶץ בְּאוֹר רְבוּנָה, וְיוֹשֵׁם פִּנְקַס הָרָשׁוּם לִפְנֵיהֶם,¹ וְיִוָּבְאוּ
הַנְּבִיאִים וְהַעֲדִים, וְיִשְׁפְּטוּ בִּינֵיהֶם בְּצֶדֶק וְלֹא יִקְפְּחוּ,²

70. לְכָל נֶפֶשׁ יִשְׁלַם מְלֹא שְׂכָרָה עַל מַעֲשֶׂיהָ, וְהוּא יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ.

קטע 8

71. וְהוֹבִילוּ הַכּוֹפְרִים אֶל גִּיהֶנֶם חֲבוּרוֹת,³ וּבִבּוֹאָם אֵלָיו, וְנִפְתְּחוּ שַׁעְרָיו,
וְאָמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו (מִן הַמִּלֻּאכִים), הָאֵם לֹא בָאוּ אֲלֵיכֶם שְׁלִיחִים
מִקְרִבְכֶּם, וְקָרְאוּ לִפְנֵיכֶם אוֹתוֹת רְבוּנְכֶם, וְהִזְהִירוּ אֶתְכֶם, כִּי תִפְגְּשׁוּ אֶת
יוֹמְכֶם זֶה?⁴ וַיֹּאמְרוּ, אֲמַנָּם כֵּן. אוֹלָם יָבוֹא בְּצֶדֶק הַעֲנֵשׁ עַל הַכּוֹפְרִים.

72. וַיֹּאמֶר, הַכִּנְסוּ בְּשַׁעְרֵי גִיהֶנֶם שֶׁבּוּ תִשְׁאַרוּ לְנֶצַח.⁵ כִּמָּה נוֹרָא הוּא מַעֲוֹן
הַכּוֹפְרִים הַיְּהִירִים.

73. וְהוֹבִילוּ אֵלֶה אֲשֶׁר יָרְאוּ אֶת רְבוּנָם אֶל גֵּן חֲבוּרוֹת, בְּבוֹאָם אֵלָיו,
יִפְתְּחוּ שַׁעְרָיו, וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שׁוּמְרֵיו, שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם, טוֹבִים אַתֶּם.
הַכִּנְסוּ וְהִשְׁאַרוּ כָּאֵן לְנֶצַח.

1. ר' סורת אל-כהן 18 : 49.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 40 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 47.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 97 ; סורת מרים 19 : 85 - 86 ; וסורת אט-טור 52 : 13.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130 ; וסורת אל-מולכ 67 : 8 - 10.

5. ר' סורת אל-חגיר 15 : 44.

74. וַיֹּאמְרוּ, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ אֲשֶׁר קִיַּם אֶת הַבְּטָחָתוֹ וְהוֹרִישׁ לָנוּ אֶת אֲדָמַת (הַגֹּן),¹ נִשְׁכֹּן בְּגֵן עֵדֶן בְּאֲשֶׁר נִחְפָּץ. אַכֵּן מָה טוֹב שְׂכַר הָעֲמֵלִים לַעֲשׂוֹת טוֹב.²

75. אַז תִּרְאֶה אֶת הַמַּלְאָכִים סוֹבְבִים אֶת כֵּס הַמַּלְכוּת, מְשַׁבְּחִים וּמְהַלְלִים אֶת רְבוֹנָם. וְנִחְרָץ הַדָּבָר בִּיְיָהֶם בְּצֶדֶק, וַיֹּאמֶר, הִשָּׁבַח לְאַלֵּלָהּ רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 194.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 136.

40

סִוֵּרַת ע' אֶפֶר הַסֵּלְחָן

סורה זו נקראת גם «אלמוואמון, המאמין». ר' פ' 28.
סורה זו נקראת «ע' אֶפֶר, הַסֵּלְחָן» משום שאללה פתח
את הסורה בתואר מתוארי הכבוד שלו, והוא «ע' אֶפֶר».
ר' פ' 3.

הורדה במכה אחרי סורת אז-זומר 39, ופסוקיה שמונים
וחמשה, קיבלה את שמה «הַסֵּלְחָן» מפסוק שלושה.

סורת ע'אפר 40

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסִפֵּר הִזָּה (הקורֶאן) הוֹרֵד (אֶל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהָ הָעֶזְרָא וְהַיּוֹדֵעַ,
3. הַסִּלְחָן לַחֲטָאִים, וּמִקְבֵּל הַתְּשׁוּבָה, וְהַעֲוֹנֵשׁ קִשּׁוֹת,² וְיַעֲלֶה הָאֲמָצְעִים הָרַבִּים,³ אֵין אֱלֹהָ בְּלַעְדָּיו, וְסוֹף כָּל־סָלַח לַחֲזָר אֵלָיו.
4. רַק הַכּוֹפְרִים מִתְּנִיכִים עַל אוֹתוֹת אֱלֹהָ,⁴ לֹא יִשְׁלַח אוֹתָדָּה (מוֹחֲמַד) אִפּוּא הַסִּתּוּבִיבּוּתָם בְּאַרְצוֹת לְמִסְחָר וְעִסְק.⁵
5. כָּפְרוּ לַפְּנִיָּהֶם בְּנֵי עַם נוּחַ וְעוֹבְדֵי אֱלִילִים אֲחֵרִים.⁶ כָּל אִמָּה הַתְּכַוְּנָה לַפְּגַע בְּשָׁלִיחַ שְׁלָחָה. הֵם הַתְּנַכְחוּ בְּשׂוֹא כָּדִי לְהַפְרִיד בּוֹ אֶת הָאֲמָת, וְאוֹלָם אֲנִי הָעֲנִשְׁתִּי אוֹתָם, וְיִמָּה קָשָׁה הָיָה עֲנֹשִׁי.
6. וְכָד נִתְאַמְתּוּ דְּבָרֵי רַבּוֹנָדָּה כִּי הַכּוֹפְרִים סוֹפֵם הָאֵשׁ.
7. אֱלֹהָ (הַמִּלְאָכִים) הַנוֹשָׂאִים אֶת כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, וְאֱלֹהָ אֲשֶׁר סָבִיבוֹתָיו, יִשְׁבְּחוּ וְיִהְלְלוּ אֶת רַבּוֹנָם וְיִאֲמִינוּ בּוֹ, וְיִבְקִשׁוּ סְלִיחָתוֹ לְמַאֲמִינִים, רַבּוֹנָנוּ! אַתָּה מְקִיף כָּל דְּבָר בְּרַחֲמִים וְדַעַת,⁷ סָלַח אִפּוּא לְאֲשֶׁר שָׁבוּ וְיִלְכוּ בְּדַרְכָּד, וְשִׁמְרָם עֲלֵיהֶם מַעֲנֵשׁ שְׂאוֹל.⁸
8. רַבּוֹנָנוּ! הַכִּנֵּס אוֹתָם אֶל גְּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר הַבְּטַחְתָּ לָהֶם, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה הַטּוֹב מֵאַבּוֹתֵיהֶם וּנְשׁוֹתֵיהֶם וְצִאֲצֵאֵיהֶם, כִּי אַתָּה הָעֶזְרָא וְהַחֲכָם,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מיס. שתי האותיות האלו הופיעו בפתיחת שבע סורות: ע'אפר 40; פוצלת 41; אש-שורא 42; אז-ז'ורוף 43; אד-דוח'אן 44; אל-ג'את'יה 45; אל-אחקאף 46.

2. ר' סורת אל-חג'ר 15: 49 - 50.

3. ר' סורת אבראהים 14: 34.

4. הכוונה פה היא לאנשי מכה שנסעו לכל מקום בשביל המסחר והעסק שלהם. ר' סורת קוריש 106.

5. ר' סורת אאל עמראן 3: 196 - 197; וסורת לוקמאן 31: 24.

6. ר' סורת הוד 11: 17.

7. ר' סורת אל-אנעאם 6: 80; סורת אל-אעראף 7: 89; וסורת טא. הא 20: 98.

8. ר' סורת אל-בקרה 2: 201; וסורת אאל עמראן 3: 16.

9. וַשְׁמַר אוֹתָם מִן הָרְעוֹת, וְאַשֶּׁר תִּשְׁמַר אוֹתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) מִן הָרְעוֹת, הִנֵּה רַחֲמֵתִיו, וְזוֹהִי הַזְכִּיָּה הַעֲצוּמָה .

קטע 2

10. יִקְרְאוּ אֶל הַכּוֹפְרִים (בְּגִיהֲנָם), שֶׁנֶּאֱתָו שֶׁל אֱלֹהָ כְּלַפִּיכֶם גְּדוֹלָה מִשְׁנֶאֱתַתְכֶם אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם בְּהַקְרָאָכֶם לְהֶאֱמִין וּכְפָרְתֶם.

11. וְהֵם (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, רַבּוֹנָנוּ! הִמֵּת אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְהִחַלֵּית אוֹתָנוּ פְּעָמִים, וְאַנְחָנוּ מוֹדִים בְּחִטְאֵינוּ. הֲאֵם יֵשׁ דָּרֶךְ לְצֹאת מִכָּאן (מִן הָעֶנֶשׂ הַזֶּה)?¹

12. (וְאַז יֹאמֶר לָהֶם, לֹא!) הָעֶנֶשׂ הַזֶּה לָכֶם, כִּי כְּאֶשֶׁר יִקְרָא אֱלֹהָ לְבַדּוֹ, כְּפָרְתֶם, וְאוּלָם כְּאֶשֶׁר צָרְפוּ לוֹ שְׁתַּפִּים הֶאֱמַנְתֶּם (בָּהֶם), אַכֵּן הַמִּשְׁפָּט לְאֱלֹהָ הָעֲלִיוֹן וְהַכְּבִיר,

13. הוּא הַמְרָאָה לָכֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וְהַמּוֹרִיד לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם מִזוֹן, אֵד רַק הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה יִזְכָּר (אוֹתוֹת וְחֻסֵּד רַבּוֹנוֹ).

14. קִרְאוּ רַק אֶל אֱלֹהָ וְהִיוּ מְסוּרִים בְּאַמוּנַתְכֶם רַק לוֹ, וְגַם אִם מָאָסוּ הַכּוֹפְרִים.

15. מְרוֹם הַמַּעֲלוֹת רַבּוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הַשּׁוֹלַח אֶת הַרוּחַ (הַהִשְׁרָאָה) בְּפִקּוּדוֹ לְמִי שֶׁיִּרְצֶה מַעֲבָדוֹ לְמַעַן יִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הַמִּפְגֵּשׁ (יוֹם הַדִּין),

16. בַּיּוֹם הַהוּא, כְּשִׁיוֹפִיעוּ כָּלֶם לִפְנָיו, לֹא יִסְתִּירוּ דָּבָר מֵאֱלֹהָ. לְמִי הַמְּלוּכָה הַיּוֹם? לְאֱלֹהָ הָאֶחָד הַמִּנְצָח.

17. הַיּוֹם יִשָּׁלַם לְכָל נֶפֶשׁ עַל מַעֲשֶׂיהָ, אִין כָּל עֹשֶׂק הַיּוֹם, כִּי אֱלֹהָ מְהִיר חֲשָׁבוֹן.

18. וְהִזְהַר אוֹתָם מִפְּנֵי יוֹם יִקְרַב פְּתָאוֹם (יוֹם הַדִּין), כְּאֶשֶׁר הִלְבְּבוֹת עַד לָגְרוֹן יִגְעוּ, ² וְהֵם נִחְנָקִים מִפֶּחַד. אִין לְכּוֹפְרִים כָּל קְרוֹב רַחוּם, וְלֹא מְלִיץ יִשָּׁר אֲשֶׁר דְּבָרָיו נִשְׁמָעִים,

19. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ מִמַּבֵּט עֵינֵיהֶם לָמָּה הֵם מִתְכַּנְּוִים לַעֲשׂוֹת וּמָה שֶׁנִּסְתֵּר בְּלִבָּבוֹת,

20. וְאֱלֹהָ יִשְׁפֹּט בְּאַמֶּת, וְאוּלָם אֵלָה (הַשְּׁתַּפִּים) אֲשֶׁר יִקְרְאוּ אֵלֵיהֶם מִבְּלָעָדוֹ, לֹא יִשְׁפֹּטוּ בְּמֵאוּמָה. אַכֵּן אֱלֹהָ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאָה.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 10.

קטע 3

21. האם לא יעברו בארץ ויראו איד היתה האחרית של אלה אשר היו לפניהם! הם היו חזקים ומבססים יותר מהם בארץ.¹ ואולם אלה הכה בהם כי חטאו, ולא היה להם מגן מפני אלה,
22. משום ששליחיהם הביאו אליהם אותות ברורים, והם כפרו, לכן אלה הענישם, כי הוא חזק וענשו קשה.
23. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו ועם סמכות ברורה,
24. אל פרעה, האמאן, וקארון, אך הם אמרו, מכשף כוזב.²
25. וכאשר בא אליהם באמת מאתנו, אמרו, המיתו את בני אלה שהאמינו בו ותשאירו את נשותיהם בחיים (כעבדים לכם). אך אין תחבולות הכופרים וזממיהם מצליחים.
26. ואמר פרעה, הנחיו לי ואהרג את מוסא, ויקרא אל רבונו (להגן עליו), כי ירא אני פן ימיר דתכם, או ישחית את הארץ.
27. ואמר מוסא, אני מבקש מגן ומחסה אצל רבוני ורבוניכם, מפני כל יהיר שאינו מאמין ביום החשבון.

קטע 4

28. אז אמר איש מאמין ממשפחת פרעה, אשר הסתיר את אמונתו, האם תהרגו אדם משום שהוא אומר, אלה הוא רבוני? וכבר בא אליכם בהוכחות מרבוניכם? אם הוא כוזב, עליו יחול הענש בעד כזביו, אך אם אמת ידבר, הרי יחול עליכם חלק מהענשים שהוא מאים עליכם, כי אלה לא ידריך את מי שהוא משחת ושקרן.
29. (והוא המשיך להטיף), הוי בני עמי! היום בידיכם המלכות, ואתם השולטים בארץ, אך מי יצילנו מפגיעתו של אלה בפאשר תבוא? אז אמר פרעה, לא מראה לכם אלא מה שאני רואה כנכון, ולא אדריך אתכם אלא בדרך הנכונה.³
30. אז אמר המאמין, הוי בני עמי! אני ירא פן יבוא עליכם יום כיום אשר בא על מחנות עובדי האלילים (אשר התנגדו לביאיהם),

1. ר' סורת אר-רום 30 : 10.

2. ר' סורת אד-ד'אריאת 51 : 52 - 53.

3. ר' סורת טא. הא 20 : 79.

31. כְּמִנְהֶג עִם נוֹחַ וְעָאד וְת' מוֹד, וְאַלְהָ אֲשֶׁר מֵאַחֲרֵיהֶם.¹ אֵלְלָה אֵינֹ רֹצֶה לְגַרֵם עוֹל לְעַבְדֵּיו.

32. הוּי בְּנֵי עַמִּי! יָרָא אֲנִי לְגוֹרְלָכֶם בְּיוֹם הַקְרִיאוֹת (יוֹם הַדִּין),

33. יוֹם בּוֹ תִּנְסוּ לְבָרַח (מִהֶעֱנֹשׁ), אָבֵל לֹא יִהְיֶה לָכֶם מְגוֹנָן מִפְּנֵי אֵלְלָה, וּמִי שִׁתְּעָה (אוֹתוֹ) אֵלְלָה אֵין לוֹ מִדְרִיד.

34. וּכְבָר בָּא אֲלֵיכֶם יוֹסוּף מִלְּפָנִים בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֵד אֲתֶם לֹא הִפְסַקְתֶּם לְהִטִּיל סֶפֶק בְּאֲשֶׁר הִבִּיא, וְכֹאֲשֶׁר מֵת אֲמַרְתֶּם, אֵלְלָה לֹא יִשְׁלַח אַחֲרָיו שְׁלִיחַ. כֵּךְ מִתְעָה אֵלְלָה אֵת כָּל מִשְׁחִית וּמִפְקֶפֶק.

35. אֵלְהָ אֲשֶׁר יִתְנַחֲחוּ בְּדַבֵּר אוֹתוֹת אֵלְלָה בְּלֹא הוֹכָחָה שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם, הַתְּנַהֲגוֹת כְּזוֹ מְאוֹד שְׁנוּאָה עַל אֵלְלָה וְהַמֵּאֲמִינִים, וְכֵךְ יַחֲתֹם אֵלְלָה לְבוֹ שֶׁל כָּל שֹׁחֵץ וְעָרִיץ.

36. וְאָמַר פְּרַעַח, הַאֲמֹאן (הֶמָּן)! בְּנֵה לִי מִגְדָּל לְמַעַן אֲגִיעַ אֶל הַשָּׁעָרִים,²

37. שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְאֵעֲלֶה אֶל רִבּוֹנוֹ שֶׁל מוֹסָא, וְאֲנִי חוֹשֵׁב אוֹתוֹ לְשַׁקֵּר. וְכֵךְ קִשְׁטוּ בְּעֵינֵי פְרַעַח רַע מַעֲשֵׂיו, וְהִרְחִיק מִן הַנְּתִיב שֶׁל אֵלְלָה, אֵד הַמְּזַמָּה שֶׁלוֹ הִבִּיאָה לוֹ רַק אֲבִידוֹן.

קטע 5

38. אֵז אָמַר הַמֵּאֲמִין, הוּי בְּנֵי עַמִּי! לְכוּ אַחֲרַי וְאֲדְרִיד אֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ הַנִּכְוָנָה.

39. הוּי בְּנֵי עַמִּי! חֲיֵי הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם רַק הַנָּאָה זְמַנִּית, אֵד הָעוֹלָם הַבָּא הוּא מְעוֹל הַנֶּצַח.

40. עוֹשֶׂה הָרָעָה יִקְבֹּל רָעָה כְּרַעְתּוֹ, וְעוֹשֶׂה הַטוֹב, זָכָר אוֹ נִקְבָּה וְהוּא מֵאֲמִין, אֵלְהָ יִכְנָסוּ אֶל הַגֹּן וְפָרְנָסוּ בּוֹ בְּלֵי חֶשְׁבוֹן.

41. הוּי בְּנֵי עַמִּי! מַה לִּי, אֲשֶׁר אֲזַמִּין אֲתֶכֶם לְבוֹא אֶל הַיְּשׁוּעָה, וְאֵלוֹ אֲתֶם תִּזְמַיְנו אוֹתִי אֶל הָאֵשׁ?

42. אֲתֶם מְזַמִּינִים אוֹתִי לְכַפֵּר בְּאֵלְלָה וּלְשַׁתֵּף בּוֹ אֵת אֲשֶׁר אֵין לִי דַעַת בּוֹ, וְאֲנִי מְזַמִּין אֲתֶכֶם אֶל הָעִזּוֹן וְהַסּוֹלַח.

43. אֵין סֶפֶק כִּי זֶה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתִי אֵלְיוֹ (עֲבֹדַת הָאֱלִילִים) אֵינֹ רְאוּי שִׁיקְרָאוֹ לוֹ לֹא בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא,³ וְרַק אֶל אֵלְלָה סוֹפְנוֹ לְשׁוֹב, וְכִי הַמִּשְׁחִיתִים הֵם בְּעֵלֵי הָאֵשׁ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 11 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 54.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 5 - 6 ; וסורת פאטר 35 : 14.

44. וְאָכַן עוֹד תִּזְכְּרוּ אֶת אֲשֶׁר אִמְרָתִי לָכֶם, וְאֲנִי מִפְקִיד אֶת גּוֹרְלִי בְיָדִי אֱלֹהָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ רוּאָה טוֹב אֶת עֲבָדָיו,
45. וְאָכַן הֶצִּיל אוֹתוֹ אֱלֹהָהּ מֵהַתְּחַבּוּלוֹת שֶׁזָּמְמוּ עָלָיו, וְאֲנֹשִׁי פְרָעָה נִעְנְשׁוּ קִשּׁוֹת,
46. הֵם יִצְגּוּ עַל הָאֵשׁ בְּקָר וְעָרֵב,¹ וּבַיּוֹם אֲשֶׁר תִּקּוּם שְׁעַת הַדִּין יֹאמֶר, הִכְנִיסוּ אֶת בֵּית פְּרָעָה אֶל הָעֶנֶשׁ הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר.
47. וְכֹאֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּאֵשׁ, יֹאמְרוּ הַחֲלָשִׁים אֶל אֱלֹהָהּ שֶׁהִתְנַשְּׂאוּ עֲלֵיהֶם, בְּחַיֵּינוּ הֵינּוּ הוֹלְכִים אַחֲרֵיכֶם, אוֹלֵי תִסִּירוּ מֵעָלֵינוּ חֵלֶק מִן הָעֶנֶשׁ?
48. וְיֹאמְרוּ אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הִתְנַשְּׂאוּ, אָכֵן אֲנַחְנוּ כָּלְנוּ בְּתוֹכָהּ, כִּי אֱלֹהָהּ כָּבֵד שֹׁפֵט בֵּין הָעֲבָדִים שָׁלוֹ.
49. שׁוֹכְנֵי הָאֵשׁ יֹאמְרוּ לְשׁוֹמְרֵי גֵיהֶנֶם, קְרָאוּ אֶל רְבוֹנְכֶם וְיִקַּל מֵעָלֵינוּ רֶק לְיוֹם אֶחָד אֶת הָעֶנֶשׁ.
50. וְיֹאמְרוּ (הַמְּלָאכִים הַשּׁוֹמְרִים), הָאֵם לֹא הָיוּ בָּאִים אֵלֵיכֶם שְׁלִיחֵיכֶם בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים? וְיֹאמְרוּ, אָמֵנָם כֵּן, וְיֹאמְרוּ, קְרָאוּ (אֹתָם) אִפּוֹא לְאֱלֹהָהּ, אֵד אֵין קְרִיאַת הַכּוֹפְרִים אֵלָא לְשׁוֹא.
- קִטְעַ 6**
51. אָכֵן אֲנַחְנוּ נוֹשִׁיעַ אֶת שְׁלִיחֵינוּ וְאֶת אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַיּוֹם שִׁיקוּמוֹ בּוֹ הָעֲדִידִים (יוֹם הַדִּין),
52. בַּיּוֹם לֹא תוֹעִיל לְכוֹפְרִים כָּל הַצְטַדֻּקוֹת, וְהַקְלָלָהּ תִּהְיֶה מִנֵּת חֵלֶקֶם, וְיִקְבְּלוּ אֶת הַמַּעֲוֹן הַגָּרוֹעַ בְּיוֹתֵר.
53. אֲנַחְנוּ הֶעֱנַקְנוּ לְמוֹסָא הַדְּרָכָה וְהוֹרֵשְׁנוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֶּפֶר (הַתּוֹרָה),
54. כְּמִקּוֹר הַדְּרָכָה וְאוֹת הַזִּכְרָה לְבַעֲלֵי הַבִּינָה.
55. וְאֹתָהּ (הַנְּבִיאָה) הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת, כִּי הִבְטַחְתָּ אֱלֹהָהּ אֶמֶת הִיא,² בְּקֶשׁ סְלִיחָה עַל חֲטָאָדָּ, וְשִׁבַּח וְהִלָּל אֶת רְבוֹנָדָּ עָרֵב וּבִקָּר.
56. אָכֵן אֱלֹהָהּ אֲשֶׁר יִתְּנֹכְחוּ בְּדָבָר אוֹתוֹת אֱלֹהָהּ בְּלֹא סִמְכוֹת, אֵינָם רוֹצִים אֵלָא לְהַשִּׁיג לְעֶצְמָם גְּדֻלָּה, שְׁלֵעוֹלָם לֹא יִשְׁגִּיחוּ. וּבְקֶשׁ מַחְסָה בְּאֱלֹהָהּ, כִּי הוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרוֹאֶה.

1. הַמִּקּוֹם הַזֶּה נִקְרָא «אֶל-בְּרוּחַ» וְהוּא מַעֲיֵן מַחִיצָה בֵּין הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא.

2. הַהִבְטָחָה לְנִבְיָא הִיא, שֶׁהוּא יִצָּח עַל כָּל אוֹיְבָיו, וְדַת הָאִסְלָאִם תִּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָעוֹלָם. כָּל זֶה תִּתְּשֵׁם כֹּבֵר.

57. אֲכֹן בְּרִיאת השמים והארץ גדולה יותר מבְּרִיאת האדם,¹ ואולם מִבְּרִית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יָדְעוּ.
58. וְלֹא יִשְׁווּ הָעוֹר וְהַפֶּקֶחַ, וְלֹא אֱלֹה שֶׁהָאָמִינוּ וְעָשׂוּ אֶת הַטּוֹב לְעוֹשֵׁי הָרָעָה. מַעַט מְאֹד אַתֶּם שָׂמִים לֵב לְאַזְהָרָה.
59. שְׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא לֹלֵא כָּל סֶפֶק, אֲבָל רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מְאֱמִינִים בָּזֶה.
60. רְבוּנְכֶם אוֹמֵר, קְרָאוּ לִי וְאֶעֱנֶה לָכֶם, אֲדָּהּ הַשִּׁחְצָנִים הַרוֹאִים עֲצָמָם גְּדוֹלִים וְחִשּׁוּבִים מְדִי לְעֶבֶד אוֹתִי, וְכִנְסוּ מִשְׁפָּלִים לְגִיהֶנָּם.

קטע 7

61. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הַלֵּילָה לַמְּנוּחָתְכֶם וְאֶת הַיּוֹם לְרֵאִיָּה, כִּי הוּא נוֹטֶה חֶסֶד לְבְנֵי הָאָדָם, אֲדָּהּ רַב בְּנֵי הָאָדָם אֵינֶם מוֹדִים לוֹ,
62. זֶה אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם בּוֹרֵא כָּל דָּבָר, אֵין אֱלֹה מִבְּלַעְדּוֹ. כִּי־צַד אִפּוֹא תִסְטוּ מִן הָאָמוּנָה בּוֹ?
63. וְאַמְנֶם רַק הַמִּתְכַּחֲשִׁים לְאוֹתוֹת אֱלֹהָ סוֹטִים הֵם.
64. אֱלֹהָ אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם אֶת הָאָרֶץ לְמִשְׁכָּן וְאֶת הַשָּׁמַיִם כְּתֻקָּרָה, וְיִצָּר אֶתְכֶם בְּצוּרוֹת וּדְמִיּוֹת יָפוֹת, וְהִעֲנִיק לָכֶם מִכָּל טוֹב (לְאֵכָל וְלִשְׁתּוֹת).² זֶהוּ אֱלֹהָ רְבוּנְכֶם, יִתְבָּרַךְ אֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
65. הוּא הַחֵי, וְאֵין אֱלֹה זוֹלָתוֹ. קְרָאוּ אֵלָיו בְּמִסִּירוֹת לְאִמּוּנָתוֹ. הַשֶּׁבַח לְאֱלֹהָ רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
66. אָמֹר, נֶאֱסַר עָלֵי לְעֶבֶד אֶת אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֵלֵיהֶם בְּמָקוֹם אֱלֹהָ, לְאַחַר שֶׁבָּאוּ אֵלֵי הָאוֹתוֹת הַבְּרוּרִים מֵאֵת רְבוּנִי, וְצוֹיָתִי לְהַתְמַסֵּר לְרְבוֹן הָעוֹלָמִים.
67. הוּא אֲשֶׁר יִצָּר אֶתְכֶם מִעֶפֶר, וְאַחֲרֵי כֵן מִטֶּפֶחַ, וְאַחֲרֵי כֵן מִדָּם מְעֻבָּה, אַחֲרֵי כֵן יוֹצִיאְכֶם כְּתִינוּקוֹת עַד שֶׁתִּתְבָּגְרוּ, וְאַחֲרֵי כֵן תִּזְדַּקְנוּ, וְיֵשׁ מִכֶּם אֲשֶׁר יָמוּת לִפְנֵי כֵן, וְיַעֲשֶׂה שְׁתִּגִּיעוּ לְגִיל מְסִיָּם, וְלִמְעַן תִּשְׁכִּילוּ.³
68. הוּא הַמַּחֲיָה וְהַמְמִית, וְאִם יִחְלִיט לְבָרָא דָּבָר, יֹאמֵר לוֹ, «הִיָּה!»⁴ וְהִיָּה.

1. ר' סורת אל-אחקאף 46 : 33.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 20 - 21.

3. ר' סורת אל-חִגִּי 22 : 5.

4. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117 ; סורת אאל עמראן 3 : 47 ; וסורת מרים 19 : 35.

קטע 8

69. האם אינך רואה את המתנכחים בדבר אותות אלה כיצד יסטו (מן האמת)?¹
70. אלה שכחשו בספר (הקוראן) ובאשר שלחנו את שליחינו, סופם שיכירו בטעותם.
71. כאשר הכבלים בצואריהם והשלשלאות (ברגליהם), אז יגרו, ואל תוך המים הרותחים, ובאש ישרפו,
72. אז יאמר להם, איפה הם אשר הייתם משתפים
73. לאללה? הם יאמרו, תעו מאתנו, ² אף אנחנו לא קראנו לפני כן אל דבר, כזאת יתעה אלה את הכופרים.
74. זה לכם עקב אשר חטאתם והייתם שמחים בארץ בלי צדק, ועקב אשר הייתם גאים במעשיכם.
75. הכנסו משערי גיהנם להשאר בו לנצח. אכן רע מושב השחצנים.
76. (ונאתה הנביא) התאזר בסבלנות כי הבטחת אלה אמת היא. בין אם נראה לך חלק מהענש שהבטחנו להם, או נחזיר אותך אלינו (תמות לפני בואו), סופם שכלם יוחזרו אלינו.
77. לפניך שלחנו שליחים, מהם אשר ספרנו לך, ומהם לא ספרנו לך. ואין לו לשליח להביא אות אלא ברשות אלה. לכן, כאשר תבוא פקדת אלה, יתקדם משפט צדק, ועובדי השוא יהיו המפסידים.

קטע 9

78. אלה הוא אשר נתן לכם את המקנים, מהם אשר תרכבו (עליהם) ומהם אשר תאכלו,³
79. וכן לצרכים אחרים כחפץ לבכם, ולמען תגיעו עליהם אל חפץ אשר בלבבותיכם. ועליהם ועל האניות תסעו.
80. כך מראה לכם אלה את אותותיו, לאיזה מאותות אלה תכחשו?

1. ר' סורת ינווס 10 : 32 ; וסורת אז-זומר 39 : 6.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 37.

3. ר' סורת יא. סין 36 : 72.

82. האם לא נסעו (הכופרים) בארץ וראו מה היה סופם של אלה אשר היו לפנייהם? הם היו רבים וחזקים מהם ומבססים בארץ יותר מהם,¹ ולא הועיל להם אשר רכשו.
83. וכאשר באו אליהם שליחיהם באותות בהירים שמחו במה שבבשרותם מן הדעת, אך לבסוף הקיף אותם הענש אשר לעגו לו.
84. כאשר ראו את ענשנו, אמרו, אנחנו מאמינים באללה לבדו, וכופרים במה שהיינו משתפים עמו.
85. אך לא תועיל להם אמונתם כאשר ראו את הענש שלנו, ודרכו של אללה בעבדיו בצדק, לכן הכופרים הם המפסידים.

1. רבים יותר מאנשי מכה.

41

סִוְרַת פּוֹצְלַת הָאוֹתוֹת הַמְבַאֲרִים

סורה זו נקראת «פּוֹצְלַת, האותות המְבַאֲרִים» משום שהמונח «פּוֹצְלַת» בא בהתחלתה כתיאור לפסוקי הקוראן. אותו מונח מוזכר פעם אחרת בפסוק 44 באותו מובן. המונח הזה נזכר בהתחלת סורת הוד 11 : 1. הורדה במכה אחרי סורת ע'אפר 40, ופסוקיה חמישים וארבעה. קיבלה את שמה «האותות המְבַאֲרִים» מפסוק שלושה.

סורת פוצלת 41

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. (הקוראן הזה) הורד מן השמים מאת הרחמן והרחום,²
3. (הוא) ספר שבארו אותותיו מפרשים, קוראן ערבי לבני אדם יודעים,³
4. מבשר ומזהיר, אבל מרביתם פנו ערף ולא רצו לשמע לו.
5. ואמרו, לבותינו מכסים בכסוי עבה אשר מונע אותנו להבין את אשר אתה מזמין אותנו אליו, ואזנינו כבדות משמוע אשר אתה אומר,⁴ וביננו ובינך יש מחיצה. עשה אפוא, ואף אנחנו עושים.
6. אמר, אכן אני אדם ואני כמוכם, אך מן השמים הושרה לי כי אללה הוא ילה אחד,⁵ הו אפוא נכונים עמו ובקשו את סליחתו. אוי לפגניים,
7. אשר אינם נותנים את הצדקה, ובעולם הבא הם כופרים.⁶
8. אלה אשר האמינו ויעשו הטוב להם שכר בלתי מגבל.

קטע 2

9. אמר, האם אתם כופרים בו אשר ברא את הארץ ביומים,⁷ ותעשו לו שוים! (הבורא) הזה הוא רבון העולמים,
10. וקבע בה הרים נציבים,⁸ וברך אותה, וקצב בה מזונותיה בארבעה ימים, למי שברצונו ללמוד על כך.⁹
11. אחרי כן התנשא אל השמים, והם עשו, ואמר אליהם ואל הארץ, בואו ברצון או בהכרח, אמרו, נבוא מרצוננו הטוב.¹⁰

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 102; וסורת אש-שוערא' 26: 192 - 194.

3. ר' סורת הוד 11: 1.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6: 25; סורת אל-אסרא' 17: 46; וסורת אל-כהף 18: 57.

5. ר' סורת אל-כהף 18: 110.

6. ר' סורת הוד 11: 19; וסורת יוסוף 12: 37.

7. ארבעת הימים: מספר הכולל בריאת האדמה והקצבת המזון.

8. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

9. ר' סורת אבראהים 14: 34.

10. ר' סורת אאל עמראן 3: 83.

12. אז הוא יצר את שבעת הרקיעים תוך שני ימים.¹ וכך רקיע קבע את ענינו המיוחד, ואת רקיע השמים התחתונים קישט במאורות ובמשקם, לפי פקדתו של העוזר והיודע.
13. אם יסורו (הכופרים), אמר להם, בזאת הזהרתי אתכם מפני סער, כמו הסער של בני עאד ות' מוד,
14. כאשר באו אליהם השליחים, האחד אחרי השני, ואמרו להם, עבדו את אללה לבדו, והם אמרו, לו רצה רבוננו, היה שולח מלאכים מן השמים, לכן אנחנו לא מאמינים בך אשר נשלחתם בו.
15. אשר לבני עאד, הם התנשאו בארץ בלא צדק, ואמרו, היש מי שהוא יותר חזק מאתנו? האם לא ראו כי אללה אשר יצר אותם יותר חזק מהם? ויהיו מכחשים באותותינו.
16. אז שלחנו בהם רוח רעשנית עזה² בימים של קללה,³ למען יטעמו מענש ההשפלה עוד בעולם הזה, אך הענש בעולם הבא הוא משפיל יותר, ולא יהיה להם מושיע.
17. ואז לבני עס ת' מוד הדרכנו אותם, והם בחרו בערוון במקום הדרכה, ותאחזם סערת הענש המשפיל באשר עשו.
18. והצלנו את אלה אשר האמינו ויראו את אללה.

קטע 3

19. וביום שאויבי אללה יקבצו ויערכו לקראת האש,⁴
20. ובהגיעם אליה יעידו נגדם עיניהם ואזניהם ועורותיהם באשר עשו.
21. אז יאמרו לעורותיהם, למה העידתם נגדנו? יאמרו, אללה המדריך כל דבר הורה לנו להעיד, כי הוא ברא אתכם בראשונה ואליו תחזרו,
22. ולא הייתם מסתתרים אשר לא יעידו נגדכם אזניכם ועיניכם ועורותיכם, ואולם חשבתם כי אללה לא ידע הרבה מאשר אתם עושים?
23. מחשבה זו אשר חשבתם על רבונכם הרסה אתכם והייתם מן המפסידים.

1. יום אצל הערבים הקדמונים אינו תקופה זמנית מוגדרת במובנים של זמננו אשר היום מוגדר ב 24 שעות.

2. ר' סורת אל-חאקה 69 : 6.

3. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 ; וסורת אל-קמר 54 : 19.

4. ר' סורת מרים 19 : 86 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 17.

24. אם יתאזרו בסבלנות, תהיה האש מעון להם, ואם יבקשו חסד לא יהיו מן הנענים,
25. וצרפנו להם בני לוויה את השטנים שקשטו להם את מעשיהם הרעים אשר לפניהם ואת אשר מאחוריהם. בצדק נגזור דינם יחד עם אמות של שדים ובני אנוש אשר קדמו להם. הם היו נפסדים.

קטע 4

26. הכופרים אמרו, אל תקשיבו לקוראן הזה, הקימו רעש תוך כדי קריאתו, אולי תגברו (על הקורא ולא ישמעו דבריו).
27. (על דברים זה) נטעים את הכופרים ענש כבד, ונעניש אותם על מעשיהם הרעים,
28. זה הוא ענש אויבי אללה, האש. להם בזה מגורי נצח. זה ענשם על התכחשותם לאותותינו.
29. והכופרים יאמרו, רבוננו! הראה לנו את השדים ובני האנוש אשר התעו אותנו, למען נשים אותם תחת רגלינו ונשפילם.
30. אולם אלה אשר תמיד אמרו, כי אללה הוא רבוננו, והיו ישרים, אליהם ירדו המלאכים (בשעת מותם) ויאמרו להם, אל תיראו ואל תתעצבו והתבשרו בגן שהבטח לכם,
31. אנחנו המגנים שלכם בעולם הזה, ובעולם הבא. ובגן יהיה לכם כל מה שתאווה נפשותיכם וכל מה שתירצו,
32. קבלת פנים וכבוד מאת הסולח והרחום.

קטע 5

33. ומה טוב יותר מדבריו של אדם המזמין אחרים אל אללה ועושה טוב ואומר, אני מן המסלמים.
34. לא ישוו הטובה והרעה, שלם טובה תחת רעה,¹ ואז יהפך אויבך לידיד מקורב לך ואיש אמונים.
35. אולם אין מדה זאת משגת אלא על ידי בעלי סבלנות וערך גדול,
36. ואם יתקף אותך פתוי מן השטן (לא לעשות את הדברים הטובים האלה)? בקש מחסה באללה, כי הוא השומע והיודע.²

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 96.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 199 - 200 ; וסורת אל-מואמנון 23 : 97 - 98.

37. וימאותותיו, הלילה והיום והשמש והירח. אל תסגדו לא לשמש ולא לירח וסגדו לאללה אשר יצר אותם. אם אתם עובדים אותו.
38. ואם יתנשאו (מעבדו), הנה אלה (המלאכים) אשר את רבונך משבחים אותו לילה ויום ולא ימאסו.
39. וימאותותיו, הנך רואה את האדמה צחיחה. וכאשר נוריד עליה את המים היא חיה ומתפתחת (ומצמיחה גדולים). אלה המיחה אדמה כזו יחיה גם את המתים כי הוא הכל-יכול.
40. אכן אלה אשר יכפרו באותותינו לא יעלמו מעינינו. מי יותר טוב? זה אשר ישלך אל האש, או זה אשר יבוא בבטחה ביום תחיית המתים? עשו כרצונכם כי הוא רואה את מעשיכם.
41. אכן אלה אשר כחשו לאזהרה (הקוראן) כאשר באה אליהם (יענשו ביום הדין). ואכן הוא ספר רב-עצמה,
42. לא יבוא בו השקר לא מלפניו ולא מאחוריו, הוא הורד מן השמים מאת החכם ורב-תפארת.
43. כל אשר יאמרו לך, כבר נאמר לשליחים אשר היו לפניך, רבונך הוא אמנם רב-סליחה אולם גם רב-ענש מכאיב.
44. לו הורדנו את הקוראן בשפה זרה,¹ היו אומרים, למה לא פורשו אותותיו (בערבית)? (ספר) בשפה זרה (ונביא) ערבי? אמר, למאמינים הוא הדרך ומרפא, ואלה אשר לא יאמינו כבדו אזניהם משמוע, עורון הוא עליהם.² אלה כמי שקוראים אליהם ממקום רחוק.

קטע 6

45. כבר נתנו את הספר (התורה) למוסא, ואולם נחלקו בו. ולולא החלטה קודמת מרבונך היה כבר פוסק בחלוקי הדעות שביניהם. הם אכן מעוררים בו (בקוראן) ספקות.
46. העושה טוב מיטיב לעצמו והעושה רע מזיק לעצמו, ואין רבונך מקפח את עבדיו.

1. ר' סורת אנ-נחל 16 : 103 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 198 - 199.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 171 ; וסורת אל-אסרא' 17 : 82.

חלק 25

47. אֱלֹו תָשׁוּב דַּעַת «שְׁעַת הַדִּין». ¹ אֵין פְּרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מֵעֲטִיפִיו, ² וְאֵין נִקְבָּה הָרָה אוֹ יוֹלְדֶת אִם לֹא בְדַעְתּוֹ. ³ בְּיוֹם אֲשֶׁר יִקְרָא (אֶלְלָה) אֲלֵיהֶם (לְפָנַיִם), «הֵיכֵן שְׁתַּפִּי?» יֹאמְרוּ, «מוֹדִיעִים אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ, אֵין בֵּינֵינוּ מִי שְׁיַעֲיֵד».
48. וְזָנְחוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים) אֲשֶׁר הָיוּ קוֹרְאִים אֲלֵיהֶם לְפָנַי כּוֹ, וְרָאוּ כִי אֵין לָהֶם מִפְּלֹט.
49. אֵין בּוֹ אֶדָם מִתַּעֲנִיף לְבִקֵּשׁ טוֹב לְעַצְמוֹ, אֶדָם כְּשִׁפּוֹגַעַת בּוֹ רָעָה הוּא מִמָּהֵר לְהִתְאַשׁ וּלְאַבֵּד תִּקְוָה.
50. וְאִם נִטְעִים אוֹתוֹ מִרְחֲמֵינוּ אַחֲרֵי שְׁפָגְעָה בּוֹ צָרָה, יֹאמֶר, זֶה לִי, וְאֵינִי חוֹשֵׁב כִּי «שְׁעַת הַדִּין» תִּקּוּם, אִם אֲנִי אָשׁוּב אֶל רְבוּנִי, תִּהְיֶה לִי אֶצְלוֹ הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֶדָם אֲנַחְנוּ נוֹדִיעַ לְכוֹפְרִים עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ, וְנִטְעִים אוֹתָם עֲנֵשׁ קֶשֶׁה.
51. כְּשֶׁאֲנַחְנוּ נוֹטִים חֶסֶד לְאֶדָם הוּא סוֹטָה, אֶדָם כְּשֶׁהֲצָרָה פּוֹגַעַת בּוֹ הוּא בַּעַל תִּפְלָה רְבָה. ⁴
52. אָמַר, הַחֲשַׁבְתָּם עַל זֶה שָׁאֵם הַקּוֹרְאָן הוּא מֵאֶלְלָה וְאַתֶּם כְּפָרְתֶם בּוֹ, הֵיטֵב תוֹעָה גְדוֹל יוֹתֵר מִן הַמִּפְלִיגִים בְּמַחְלֻקָּתָ?
53. אֲנִי נִרְאָה לְכוֹפְרִים אֶת אוֹתוֹתֵינוּ בְּכָל פְּנוֹת הָאָרֶץ וּבִהֶם עֲצָמָם, עַד שֶׁתִּתְבָּרַר לָהֶם הָאֱמָת. הָאֵם לֹא מִסְפִּיק לָהֶם שְׁאֶלְלָה עַד לְכָל דְּבָר? ⁵
54. הֵם מְטִילִים סִפֵּק בְּפִגִּישָׁה עִם רְבוּנָם, אֶדָם הוּא מְקִיף (שׁוֹלֵט) בְּכָל דְּבָר.

1. שעת הדין מתי תבוא.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 59.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 8.

4. ר' סורת ינווס 10 : 12.

5. ר' סורת אנ-נסאי 4 : 166.

42

סִוְרַת אֶשְׁ-שׁוּרָא הֶהֱתִיעַצוֹת בֵּין הַמוֹסְלָמִים

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעַצוֹת» משום שאללה תאר את המאמינים בתוארי כבוד מעולים, מביניהם «אֶשְׁ-שׁוּרָא, הֶהֱתִיעַצוֹת» בכל עניניהם הצבוריים. ר' פ' 38. זו הפעם היחידה שהמונח «שׁוּרָא» נזכר בקוראן, אבל הפועל «ושאורהוס פי אל-אמר, והתיעץ אתם בעניין», נזכר בסורת אאל עמראן 3 : 159. והביטוי «תשאור, התיעצות» נזכר בסורת אל-בקה 2 : 233. הורדה במכה אחרי סורת פוצלת 41, ופסוקיה חמישים ושלושה. קיבלה את שמה «הֶהֱתִיעַצוֹת» מפסוק שלושים ושמונה.

סורת אש-שורא 42

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. ח. מ.
2. ע. ס. ק.¹
3. כְּפִי שֶׁאֱלֹהָ הֶעֱוִיז וְהִחֲכֵם הוֹרִיד אֵלַיִךְ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, הוּא הוֹרִיד (סִפְרִים וּמַגְלוֹת) לְנִבְיָאִים שֶׁקָּדְמוּ לָךְ.
4. לוֹ כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ וְהוּא הֶעֱלִינוּ וְהֶעֱצוּם.
5. כְּמַעַט יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם מֵעֲלֵיהֶם (מַעֲצָמַת אֱלֹהָ), וְהַמְלָאכִים יִשְׁבְּחוּ בְּתַהֲלֵת אֱלֹהָ וּמִבְקָשִׁים סְלִיחָה עַל כָּל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ. אַכֵּן אֱלֹהָ סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
6. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִגְנִיִּים מִבְּלַעַדְיוֹ, אֱלֹהָ מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם. וְלֹא עֲלִיד לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.
7. וְכִד גְּלִינוּ לָךְ קוֹרְאָן עֲרָבִי, כִּדִּי שְׁתִּזְהִיר אֶת אִם הָעָרִים (מִכָּה) וְאֶת אֵלֶּה אֲשֶׁר מִסְבִּיב לָהּ, וְתִזְהִיר מִפְּנֵי יוֹם הָאִסְפָּה (יוֹם הַדִּין) שֶׁאֵין סֶפֶק בּוֹ. חֶלֶק בְּגוֹ וְחֶלֶק בְּאֵשׁ הַתִּבְעָרָה.
8. וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָם אִמָּה אַחַת,² וְאוֹלָם הוּא מְכַנֵּס לְרַחֲמָיו אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה, וְהַכּוֹפְרִים אֵין לָהֶם כָּל מְגוֹ וְכָל מוֹשִׁיעַ.

קטע 2

9. אוֹ לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעַדְיוֹ מִגְנִיִּים? הֵן אֱלֹהָ הוּא הַמְּגִן, וְהוּא הַמַּחֲזִיק אֶת הַמַּתִּים, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
10. וְכָל דָּבָר אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ, הִנֵּה דִינוֹ לְאֱלֹהָ. זֶה אֱלֹהָ רַבּוֹנִי, עֲלִיו סִמְכָתִי וְאֵלָיו אָשׁוּב (בְּכָל עֲנִינֵי חַיִּי),
11. בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא עֹשֶׂה לָכֶם בְּנוֹת זִיג מִנְּפִשׁוֹתֵיכֶם, וּמִן הַמִּקְנֶה זִיגוֹת (זָכָר וּנְקֵבָה). יִרְבֶּה אֶתְכֶם עַל יְדֵי (הַזְדִּיגוֹת אֶתְּךָ). אֵין כְּמוֹהוּ דָּבָר, וְהוּא הַשּׁוֹמֵעַ וְהַרּוֹאֶה,

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים. עין. סין. קאף.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 48 ; וסורת הוד 11 : 118.

12. אֲשֶׁר בָּיְדוּ מִפְתָּחוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְהוּא יִתֵּן פְּרִנְסָה בְּשֹׁפֵעַ אוֹ בְּהִגְבָּלָהּ לְאֲשֶׁר יִרְצָה.¹ וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דְּבָר.
13. חֲקַק לָכֶם לְדַת לִפִּי מַה שְּׁצֻנָּה לְנוֹחַ (נח), וּמַה שְּׁגָלִינוּ לָךְ, וְאֵת אֲשֶׁר צִוִּינוּ אֶת אֲבְרָהָם וְאֵת מוֹסֵא וְאֵת עִיסָא. לֵאמֹר, קִיְּמוּ אֵת הַדָּת וְלֹא תַחְלְקוּ בָּהּ, לַפְּגָנִיִּים קֹשֶׁה לְקַבֵּל אֵת מַה שְּׁאַתָּה מַצִּיעַ לָהֶם. אֲלֵלָה יִבְחַר לְקָרֵב אֲלָיו אֵת מִי שִׁירְצָה מֵעַבְדָּיו, וּמִדְרִיד אֲלָיו אֵת הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה.
14. וְלֹא נַחְלְקוּ (הַפְּגָנִיִּים) אֶלָּא כְּאֲשֶׁר בָּאָה אֲלֵיהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְיָה בִּינֵיהֶם,² וְלֹא הִחְלָטָה קוֹדֶמֶת מִרְבוּנָךְ עַל מוֹעֵד מְסִים, כְּכֹר הִיָּה פּוֹסֵק בִּינֵיהֶם, אֲבָל אֵלָּה שִׁירְשׁוֹ אֵת הַסִּפְרָא מֵאַחֲרֵיהֶם קִיְּמוֹת סִפְקוֹת וְחֲשָׁדוֹת בִּיחֹס אֲלָיו (הָאֶסְלָא).
15. וּלְזֹאת קָרָא אֲפּוֹא (לְעִבּוֹדָת אֲלֵלָה) וְעַמֵּד הֵכֵן כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ,⁴ וְאֵל תִּלְךְ אַחֲרֵי נְטִיּוֹתֵיהֶם. וְאֵמֹר, מֵאַמִּין אֲנִי בְּכָל סִפְרָא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֲלֵלָה מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִצְטוּיִתִּי לְנֶהֱג בְּצִדֵּק בִּינֵיכֶם. אֲלֵלָה רְבוּנִנוּ וְרְבוּנְכֶם, לָנוּ מַעֲשֵׂינוּ וְלָכֶם מַעֲשֵׂיכֶם.⁵ וְאִין כָּל תּוֹכְחוֹת בִּינֵינוּ וּבִינֵיכֶם. אֲלֵלָה יֶאֱסֹף אוֹתֵנוּ יַחְדָּו, כִּי סוֹף כֻּלָּם לָשׁוּב אֲלָיו.
16. וְאֵלָּה אֲשֶׁר יִתְנַפְּחוּ בְּדִבְרֵי אֲלֵלָה אַחֲרֵי שְׁנַעְנוּ לוֹ, טַעְנַתָּם בְּטִלָּה אֲצֵל רְבוּנָם. עֲלֵיהֶם הִזְעַם שֶׁל אֲלֵלָה, וְצָפוּי לָהֶם עֹנֶשׁ כָּבֵד.
17. אֲלֵלָה הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֵת הַסִּפְרָא (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּאַמְתָּא, וְהוֹרִיד אֵת הַמֵּאֲזִנִּים,⁶ וּמִנִּין לָךְ לַדַּעַת שֶׁשַּׁעַת הַדִּין קָרוּבָה?
18. אֵלָּה אֲשֶׁר לֹא מֵאַמִּינִים בָּהּ (שַׁעַת הַדִּין) יִבְקָשׁוּ לְהַחֲיֶשֶׁה, וְאוֹלָם הַמֵּאַמִּינִים בָּהּ מְלֵאִים פֶּחַד מִמֶּנָּה וְיִוָּדְעִים כִּי הִיא אֲמָתָא. אֲבָל אֵלָּה הַמִּתְנַפְּחִים בְּדִבְרֵי שַׁעַת הַדִּין אֲכֹן הֵם בַּתְּעִיָּה רְחוּקָה מְאוֹד (מִן הָאֲמָתָא).
- קִטְעָה 3**
19. אֲלֵלָה רַב-חֶסֶד לְעַבְדָּיו וְהוּא מְפָרְנֵס אֵת מִי שִׁירְצָה וְהוּא הַחֹזֵק וְהַעֲזִיז.
20. כָּל הַחֶפֶץ בְּזָרַע שֶׁל הָעוֹלָם הִבָּא, נִרְבָּה לוֹ אֵת זֶרְעוֹ, וְכָל הַחֶפֶץ בְּזָרַע הָעוֹלָם הִזָּה, יִתֵּן לוֹ אוֹתוֹ, וְאִין לוֹ חֶלֶק בְּעוֹלָם הִבָּא.

1. ר' סורת אז-זומר 39 : 52.

2. ר' סורת אאל עמרן 3 : 19.

3. הכוונה היא ליהודים ולנוצרים.

4. ר' סורת חוד 11 : 112.

5. ר' סורת אל-בקרה 2 : 139.

6. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 5 - 7 ; וסורת אל-חדיד 57 : 25.

21. האמנם יש להם שתפים אשר חקקו להם מן הדת מה שלא הרשה אלהה? לולא דבר הפסיקה (שפסק אלהה לדחות את ענשם), אז היה נחרץ הדבר ביניהם, והכופרים מחכה להם ענש מכאיב.
22. עוד תראה את הכופרים מלאים פחד מפני מעשה ידיהם, בבוא הענש עליהם, והוא יפל עליהם. אבל המאמינים עושי הטוב בגני עדן, כל מה שיצרצו שמור להם אצל רבונם. זה החסד הגדול.
23. זה הוא אשר יבשר בו אלהה לעובדיו אשר האמינו ויעשו את הטוב. אמר, לא אשאל מאתכם שכר על זה, אלא יחסי ידידות של קרבת משפחה. ומי שיעשה מעשה טוב נכפיל לו אותו. כי אלהה סולח ומכיר לעבדיו טובה.
24. האם (הכופרים) אומרים, הוא ממציא שקרים על אלהה? אם ירצה אלהה, יחתם על לבד. אלהה מוחה את השקר ומקים את האמת בדבריו, כי הוא יודע את אשר בלבבות,
25. והוא מקבל את החוזרים בתשובה מעבדיו וסולח על המעשים הרעים, ויודע את כל אשר תעשו,
- קטע 4**
26. והוא נענה לבקשות המאמינים עושי הטוב ויעניק להם מחסדו, ואולם לכופרים צפוי ענש קשה.
27. אלו היה אלהה מפרנס את עבדיו בשפע, אז היו נוהגים בעזיות בארץ ועושים זה את זה, ואולם יוריד במדה קצובה את אשר ירצה, כי הוא בקיא ומבחין בעבדיו.
28. והוא המוריד גשמי ברכה אחרי שהם נואשו, ומפיץ את רחמיו, והוא המגן ורב-התפארת.
29. ומאותותיו בריאת השמים והארץ, והיצורים אשר הפיץ בהם מכל חי. והוא יכל לאוספם כלם אליו אם ירצה.
30. כל אסון אשר יפגע בכם, הוא כתוצאה ממעשה ידיכם, ויסלח על מעשים רבים.
31. אין בכוחכם להתנגד (לאלה) בארץ, ואין לכם זולתו מגן או עוזר.
32. ומאותותיו האניות השטות בים כהרים,

קטע 5

33. אם ירצה, ישבית את הרוח ואז תשארה בלא תנועה על פני הים, ובה
לקח לבצלי סבלנות מכירי תודה.
34. או יטביע אותן עקב מעשי בעליהם (הרעים) ויסלח לרבים.
35. למען ידעו המתוכחים נגד אותותינו כי אין להם מפלט.
36. כל מה שהענק לכם הוא תענוג מחיי העולם הזה, אך מה שאצל אלה
הוא טוב ונצחי למאמינים הסומכים על רבונם,
37. ואת אלה אשר יתרחקו מן החטאים הגדולים והתועבות, ואשר בכעסם
יסלחו,
38. ואשר נענים לרבונם, ומקמים את התפלה, ומחליטים על עניניהם לפי
התיעצות ביניהם ומוציאים ממה שהענקנו להם (כצדקה),
39. ואלה אשר אם פוגעים בהם לרעה, יושיעו לעצמם,
40. וגמול רעה רעה כמוה¹. אך מי שיסלח וישלים, שקרו על אלה, כי הוא
אינו אוהב את העושקים.
41. אך מי שמושיע לנפשו בכוח נגד עושקו אין אחריות עליו,
42. אכן האחריות רק על אלה אשר יעשקו את בני האדם וישחיתו על הארץ
בלי צדק, אלה צפוי להם ענש מכאיב,
43. ומי שיתאזר בסבלנות ויסלח על פגיעה בו, אכן זה הוא מן המעשים
המעלים והמקבילים אצל אלה.
44. כל מי שיתעוהו אלה, לא יהיה לו מושיע. ותראה את הפושעים כאשר
יראו את הענש יאמרו, האם יש דרך כל שהיא לשוב (לעולם הזה)?²

קטע 6

45. ותראה אותם מצגים לקראת (הגיהנום), והם נכנעים מן ההשפלה
ומביטים אליה מן הצד בסתר. אך המאמינים אומרים, אלה הם
המפסידים שאבדו את נפשותיהם ומשפחותיהם ביום תחית המתים.
הכופרים יהיו ותונים בענש נצחי.
46. ולא יקומו להם מגנים אשר יסיעו להם מפני אלה. ואשר יתעה אלה
אין לו כל שבייל (להגיע אל האמת בעולם הזה).

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 160.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 27 - 28.

47. (הוי הכופרים), הענו לרבונכם לפני שִׁבּוּא יום מאת אֱלֹהָ שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְמוֹנֵעַ בּוֹאוֹ. אֵין לָכֶם כָּל מְקַלֵּט בַּיּוֹם הַהוּא, וְלֹא תּוּכְלוּ לְהַסְתִּיתָר.¹
48. וְאִם יִפְנוּ עֲרָף, הִנֵּה לֹא שְׁלַחְנוּ אוֹתָךְ לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.² אֵין עֲלֶיךָ אֱלֹא לְהַזְהִיר אוֹתָם.³ כָּכָל שְׁנִטְעִים אֶת הָאָדָם מִרַחֲמֵינוּ, כֵּן יִשְׁמַח, אֲדָא אַחֵר כִּד תִּפְגַּע בָּהֶם רָעָה בְּאֶשֶׁר קִדְמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, אִזּוּ הָאָדָם כּוֹפֵר בּוֹ.
49. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, יִבְרָא אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה נִקְבוֹת, וּמַעֲנִיק לְמִי שְׂיִרְצָה זְכָרִים,
50. אוֹ יִתֵּן לָהֶם מִשְׁנֵי הַמִּינִים, זְכָרִים וְנִקְבוֹת, וַיַּעֲקֹר אֶת אֶשֶׁר יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ וַיִּכּוֹל.
51. אֱלֹהָ לֹא יִדְבֵּר לְאָדָם אֱלֹא בְּהִתְגַּלּוּת אוֹ מֵאַחוּרֵי מָסָךְ, אוֹ יִשְׁלַח שְׁלִיחַ (מִלְאָךְ כְּמוֹ ג' בְּרִיל) וְגִלָּה בְּרִשּׁוֹתוֹ שֶׁל אֱלֹהָ (אֶת מֶה שֶׁאֱלֹהָ רוֹצֶה לְגַלּוֹת), כִּי הוּא עֲלִיוֹן וְחָכֵם.
52. כִּד גְּלִינוּ לָךְ רוּחַ מֵאַתְנּוּ (הַקּוֹרְאָן). לֹא הָיִיתָ יוֹדֵעַ (לִפְנֵי כֵן) מֶה הוּא הַסֵּפֶר וּמֶה הִיא הָאֱמוּנָה, וְאוּלָם עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ לְאוֹר אֶשֶׁר בּוֹ נִדְרִיד אֶת אֶשֶׁר נִרְצָה מִבֵּין עַבְדֵּינוּ, וְאַתָּה תִּדְרִיד בּוֹ בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר,
53. דִּרְכוֹ שֶׁל אֱלֹהָ אֶשֶׁר לוֹ כָּל מֶה שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. וְאַל אֱלֹהָ חוֹזְרִים כָּל הַדְּבָרִים.

1. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 10 - 12.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 272.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 40.

43

סִוֵּרַת אֶזְ-זוּחִ'רוּף הַקְּשׁוּטִים

סורה זו נקראת «אֶזְ-זוּחִ'רוּף, הַקְּשׁוּטִים» משום שמונח זה נזכר בה. ר' פ' 35. אומנם המונח הזה נזכר בעוד סורות.

ר' למשל סורת אל-אנעאם 6 : 112, וסורת ינוס 10 : 24, וסורת אל-אסרא' 17 : 93. הסיבה היא, המושג «זוח'רוף» בסורה זו בא כדי להשוות בין קישוטי חיי העולם הזה הארעיים וקישוטי העולם הבא הנצחיים. הורדה במכה אחרי סורת אש-שורא 42, ופסוקיה שמונים ותשעה. קיבלה את שמה «הַקְּשׁוּטִים» מפסוק שלושים וחמשה.

סורת אז-זוח'רופ 43

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר (הקוראן) הגלוי!
3. אכן הורדנו אותו מן השמים קוראן ערבי למען תשכילו,²
4. ואכן הוא באם הספר³ אצלנו עליון וחכם (כלו חכמה).
5. האם תחשבו שנפסיק להוריד את ההזהרה (הקוראן) עליכם מן השמים, ונמנע מכם, כיוון היותכם עם מגזימים (באי אמונה)?
6. וכמה רבים הנביאים ששלחנו אל (העמים) הראשונים,
7. אך לא בא אליהם נביא אלא שלעגו לו,
8. ולכן השמדנו עמים חזקים מהם (מאנשי מכה), וכבר עבר משלם של הראשונים.
9. ואם תשא אל אותם, מי ברא את השמים ואת הארץ? יאמרו, ברא אותם העזוז והיודע,
10. אשר ברא לכם את הארץ למשכון, וסלל לכם בה מסלות למען תלכו בדרך נכונה,⁴
11. והוא אשר הוריד את המים מן השמים במדה קצובה ונחיה בהם אדמה מתה, כזאת תוצאו (מן הקברים ביום תחית המתים),
12. והוא אשר ברא את המינים כלם, ועשה לכם מן האניות והבהמות אשר תרכבו עליהם,
13. כדי שתרכבו עליהם ותזכרו את חסד רבונכם בשעה שתרכבו עליהם ותאמרו, השבח לאללה אשר הכניע לנו את זה, כי אנחנו לא היינו מצליחים בזה (בכוחנו),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 195.

3. אוס אל-כתאב = אם הספר שבשמים. ר' סורת אר-רעד 13 : 39.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 53.

14. וְאִכּוּן אֲנַחְנוּ נָשׁוּב אֶל רְבוֹנֵנוּ.¹
15. הֵם (הַכּוֹפְרִים) עָשׂוּ לוֹ מַעֲבָדִיו חֵלֶק (בְּאוֹמְרָם שֶׁהַמַּלְאָכִים הֵם בְּנוֹת אֱלֹהִים), אִכּוּן הָאָדָם כּוֹפֵר גְּלוּי.²
- קטע 2**
16. הָאֵם לָקַח לוֹ מֵאֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַבְּנוֹת, וַיִּבְרָךְ אֶתְכֶם בְּבָנִים?³
17. וְאִכּוּן בְּהִתְבַּשֵּׁר אִישׁ מֵהֶם בָּזָה אֲשֶׁר טַעַנּוּ לְרַחֲמָן (הַבְּנוֹת), קוֹדְרוֹת פָּנָיו וְהִתְמַלָּא בְּכַעַס.⁴
18. מִחֲסוּג שְׁמִגְדָּלִים אוֹתָן בְּקִשּׁוּטִים בַּעֲדֵינוֹת שְׁאִינָה מוֹעִילָה לַעֲצָמָה בְּרִיב.
19. הֵם טַעַנּוּ שֶׁהַמַּלְאָכִים עוֹבְדֵי הַרַחֲמָן הֵם נִקְבּוֹת. הָאֵם הָיוּ עַדִי רֹאֲיָה בְּבְרִיאָתָם? עֲדוּתָם תִּרְשָׁם, וְהֵם עוֹד יִשְׁאַלוּ (עַל זֶה בְּיוֹם הַדִּין).
20. וְעוֹד הֵם אוֹמְרִים, לוֹ רָצָה הַרַחֲמָן לֹא עֲבַדְנוּ אוֹתָם (הָאֱלִילִים). אוּלַם אֵין לָהֶם כָּל דַּעַת בַּדְּבָר הַזֶּה, וְהֵם רַק מִנְחָשִׁים.
21. הָאֵם נִתְּנוּ לָהֶם לִפְנֵי כֵן סִפֵּר אֲשֶׁר בּוֹ הֵם מַחֲזִיקִים?
22. אֲדַרְבָּא, כִּי הֵם אָמְרוּ, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ נוֹהֲגִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
23. אִכּוּן לֹא שָׁלַחְנוּ לִפְנֵיךְ כָּל מִזְהִיר בָּעִיר, אֲלֹא אָמְרוּ מִנְהִיגָה, מִצָּאנוּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ נוֹהֲגִים לְפִי מִנְהַג מְסִים וְאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים בַּעֲקֻבוֹתֵיהֶם.
24. אָמַר, וְאַפְלוּ אִם אָבִיא לָכֶם (מִרְבוּזָכֶם) דָּרָךְ יִשְׁרָה מִדָּרָךְ אֲבוֹתֵיכֶם? אָמְרוּ, כּוֹפְרִים אֲנַחְנוּ בְּאֲשֶׁר נִשְׁלַחְתָּם בּוֹ.
25. לָכוּ, הִתְנַקְמְנוּ בָּהֶם, וִרְאָה מָה הִיָּה סוּף הַמִּתְכַּחֲשִׁים.
- קטע 3**
26. בְּאֶמּוֹר אֲבִירָהִים לְאֲבִיו וּבְנֵי עֲמוֹ, אֲנִי מִתְנַעֵר וּפְטוֹר מִמָּה שְׁאַתָּם עוֹבְדִים,
27. (אֲנִי עוֹבֵד) רַק אֶת זֶה אֲשֶׁר בָּרָאֵנִי וְהוּא יִדְרִיכֵנִי.
28. וְהִשְׁאִיר זֹאת (אֲבִירָהִים) כְּאִמְרָה קִיָּמַת בְּתוֹךְ צָאצָאִיו לְמַעַן יִשׁוּבוּ (אֶל עֲבוֹדַת רְבוֹנָם).
29. אֲנִי הֶעֱנַקְתִּי לָהֶם וְלְאֲבוֹתֵיהֶם הַנָּאָה מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, עַד שְׂבָאָה אֲלֵיהֶם הָאָמַת (דַּת הָאִסְלָאם) וְשִׁלַּחַם (מוֹחִמַד) גְּלוּי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 125 ; וסורת אש-שוערא' 26 : 50.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 57. הכופרים מבין הערבים טענו שהמלאכים הם הבנות של אללה.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 40.

4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 58.

30. וְכַאֲשֶׁר בָּאָה אֵלֵיהֶם הָאֻמָּת, אָמְרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף וְאֵנְחָנוּ כּוֹפְרִים בּוֹ.
31. וְאָמְרוּ, לָמָּה לֹא הוֹרֵד הַקּוֹיֶרָאן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם אֶל אִישׁ נִכְבָּד מִשְׁתֵּי הָעָרִים!¹
32. הָאֵם הֵם יִחְלְקוּ רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ (הַנְּבִיאָה)? אֵנְחָנוּ חִלְקָנוּ בֵּינֵיהֶם אֶת מַחֲתָם בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְרוֹמְמָנוּ אַחָדִים מֵהֶם בְּמַעֲלוֹת עַל זֻלָּתָם,² כְּדִי שְׂיִקְבֵּל כָּל אֶחָד אֶת הַשְּׂרֻת שֶׁל הָאֲחֵרִים, וְאוֹלָם רַחֲמֵי רַבּוֹנָךְ טוֹבִים יוֹתֵר מִכָּל אֲשֶׁר נֶאֱסָפוּ.
33. וְלֹא שְׂיִהְיוּ בְּנֵי הָאָדָם לְאֻמָּה אַחַת (כָּלָם כּוֹפְרִים), הֵינּוּ עוֹשִׂים לְמַכְחָשִׁים בְּרַחֲמָן גִּגּוֹת כֶּסֶף לְבַתִּיהֶם, וְסִלְמוֹת יַעֲלוּ בָּהֶם,
34. וּלְבַתִּיהֶם שְׁעָרִים, וְסִפּוֹת לְנוֹחִיוֹתֵיהֶם,
35. וְהֵחֵל עִם קִשּׁוּטֵי זָהָב, לְהַנָּאָה זְמַנִּית בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲךָ הָעוֹלָם הַבֹּא אֶצֶל רַבּוֹנָךְ לִירָאִים (אוֹתוֹ).

קטע 4

36. לְכָל הַמִּתְעַלֵּם מִזְכְּרוֹ שֶׁל הַרַחֲמָן, נִצְמִיד שְׁטוֹן,
37. הֵם (הַשְּׁטָנִים) מַרְחִיקִים אוֹתָם מִן הַדָּרָךְ הַיִּשְׁרָה וְיִחְשְׁבוּ כִּי הֵם מַדְרִכִּים.
38. אוֹלָם כַּאֲשֶׁר גִּיעַ אֵלֵינוּ יַגִּיד (הַכּוֹפֵר) לְשָׁטוֹן הַצָּמוּד לוֹ, הַלּוֹאִי וְהַיָּה הַמֶּרְחָק בֵּינִי לְבִינְךָ כְּמֶרְחָק מִזְרַח מִמְּעָרָב, כִּי חֵבֶר בֵּישׁ וְרַע הֵייתָ לִּי.
39. וְלֹא יוֹעִיל לָכֶם הַיּוֹם בַּאֲשֶׁר כִּפַּרְתֶּם, כִּי שְׁתַּפִּים אַתֶּם בְּעֵנֶשׁ.
40. הָאֵם תּוֹכֵל לְהַשְׁמִיעַ אֶת הַחֲרָשִׁים, אוֹ לְהַדְרִיךְ אֶת הָעוֹרִים, וְאֵת זֶה הַשּׁוֹקֵעַ בְּתַעֲיָה מַחֲלֻטָּה?
41. אֲפֹלוּ אִם נֶאֱסַף אוֹתָךְ אֵלֵינוּ (מִיּוֹחַמָד), אֵנְחָנוּ נִנְקָם מֵהֶם (מִן הַכּוֹפְרִים),
42. אוֹ נִרְאֶה לָךְ בְּחַיִּים אֶת (הָעֵנֶשׁ) אֲשֶׁר הוֹעֲדָנוּ לָהֶם כִּי חֲזָקִים אֵנְחָנוּ מֵהֶם.
43. לָכֵן הַחֲזָק בַּאֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, כִּי אַתָּה הוֹלֵךְ בְּדָרָךְ הַיִּשְׁרָה,
44. וְאָכֵן הַזְהָרָה טוֹבָה הוּא (הַקּוֹיֶרָאן) לָךְ וּלְבָנֵי עַמּוֹךְ, וְעַתִּידִים אַתֶּם לְהַשְׁאֵל (אֵיךְ הַתִּיַחֲסֻתָם אֵלֵינוּ)?
45. תִּבְדֹּק בְּקוֹרוֹת הַשְּׁלִיחִים שֶׁשְׁלַחְנוּ לְפָנֶיךָ, הָאֵם עָשִׂינוּ אֱלִים אֲשֶׁר מִתֵּר לְעוֹבְדֵם מִבְּלַעַדִּי הַרַחֲמָן?

1. שתי הערים: מכה ואט-טאאיי. ואיש נכבד, הכוונה היא לאל-וליד בן אל-מוע'ירה מנכבדי מכה, או ערוה בן מסעוד התיקפי, מנכבדי אט-טאאיי.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 165.

קטע 5

46. וכבר שלחנו את מוסא עם אותותינו אל פרעה ונכבדיו, והוא אמר, הנה אני שליח רבון העולמים.
47. וכאשר בא אליהם באותותינו, והנה הם צוחקים עליהם.
48. אך כל אות שהראינו להם היה גדול יותר מקודמו, והענישנו אותם (בפכות) למען יחזרו מכפירתם באללה.
49. ואמרו, הוי מכשף! קרא לנו אל רבונך בבירת אשר כרת אתך, כי הנה אנחנו רוצים להאמין.
50. ואולם כאשר הסרנו מעליהם את הענש, הפרו את הבטחתם.¹
51. וקרא פרעה בתוך עמו, הוי בני עמי! האם לא לי המלכות של מצרים, והנהרות האלה יזרמו מתחתיי? האם לא תראו?²
52. האין אני טוב יותר מאדם עלוב זה (מוסא) אשר גם לדבר ברורות לא יכלי?
53. מדוע לא קשט בצמדי זהב מן השמים, ולא באו עמו המלאכים (להעיד לו שהוא שליח)?
54. וכך הוא זלזל בבני עמו וישמעו לקולו כי היו משחתים.
55. וכאשר הרגיו אותנו, נקמנו בהם, והטבענו את כלם,
56. ועשינו אותם למשל ולקח לדורות הבאים.

קטע 6

57. וכאשר הובא (עיסא) בן מרים כמשל, פנו בני עמד³ ערף,
58. ואמרו, האם אילינו יותר טובים או הוא? לא נתנו אותו כמשל לך אלא להתנכח. אכן עם של מתנכחים הם.
59. אין הוא אלא עבד אשר גמלנו לו חסד, ועשינו אותו משל לבני ישראל.
60. כי לו רצינו, היינו שמים במקומכם מלאכים אשר ימשיכו לחיות על פני האדמה.
61. אכן הוא (חזרת עיסא בן מרים לארץ) אות לידיעת זמן שעת הדין.⁴ אל תפקפקו אפוא בה ולכו אחרי בדרך הישרה,

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 133 - 135.

2. ר' סורת אנ-נאזעאת 79 : 23 - 25.

3. בני עמד : בני עמו של הנביא מוחמד, אנשי מכה.

4. משום שהוא יחזור לארץ לפני יום הדין. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 159.

62. וְלֹא יִמְנַע אֶתְכֶם הַשָּׁטָן (לְצִיַּת לִי) הֵן הוּא אוֹיֵב גְּלוּי לָכֶם.
63. וְכֹאשֶׁר בָּא עִיסָא בְּאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אָמַר, הִבֵּאתִי אֲלֵיכֶם אֶת הַחֲכָמָה, וְלִמְעַן אֲבַרֵּר לָכֶם אֶת אֲשֶׁר נִחְלַקְתֶּם בּוֹ. לָכֵן יָרְאוּ אֶת אֱלֹהָ וְצִיְתוּ לִי.
64. כִּי אֱלֹהָ הוּא רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם לָכֵן עֲבֹדוּהוּ כִּי זֹהִי הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
65. וְנִחְלְקוּ הַסִּיעוֹת הַשּׁוֹנוֹת בֵּינֵיהֶן. אוֹי לְכּוֹפְרִים אֱלֹה מִיּוֹם הָעֶנֶשׁ הַמְּכַאֵיב.
66. הַמְּחַכִּים הֵם כִּי שָׁעַת הַדִּין תִּבּוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע מִבְּלִי שֶׁאֶפְלוּ יִרְגִּישׁוּ זֹאת?
67. הָאֱהוּיָבִים יִהְיוּ בְּיוֹם הַהוּא זֶה לָזֶה כְּאוֹיְבִים, חוּץ מִן הִירָאִים.

קטע 7

68. הוּי עוֹבְדִי! לֹא פָחַד עֲלֵיכֶם הַיּוֹם וְלֹא יָגוֹן,
69. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ וְהָיוּ מְסַלְמִים.
70. הַכְּנִסוּ לָגֶן עֵדֶן, אֶתֶם וּבָנוֹת זִוְגְכֶם, מֵאֲשֶׁרִים תִּהְיוּ.
71. יִגִּישׁוּ לָהֶם כָּלִים וּגְבִיעִים שֶׁל זָהָב, וּבָהֶם כָּל אֲשֶׁר תִּתְּאוּיְנָה הַנִּפְשׁוֹת וְכָל אֲשֶׁר יִתְעַנְּגוּ הָעֵינַיִם עָלָיו, שֶׁם תִּשְׁאָרוּ לְנֶצַח.
72. זֶהוּ הַגֶּן אֲשֶׁר נִחְלַתֶם בְּזִכּוֹת מַעֲשֵׁיכֶם.
73. לָכֶם בְּתוֹכוֹ פְּרִי רַב אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ תֹאכְלוּ.
74. אוֹלֵם הַכּוֹפְרִים יִהְיוּ בְּעֶנֶשׁ בְּגִיהֶלֶם לְנֶצַח,
75. וְלֹא יוֹקֵל (הָעֶנֶשׁ) מַעֲלִיהֶם וְיִהְיוּ אֲמַלְלִים וּמֵיֶאֱשִׁים לְעוֹלָמִים.
76. לֹא קִפְחָנוּ אוֹתֶם, כִּי הֵם קִפְחוּ אֶת עַצְמָם.
77. וַיִּקְרְאוּ, הוּי מֵאֲלֶכֶי! שְׂגִישִׁים רְבוּנָךְ קֹץ לָנוּ. יֹאמַר, אָכֵן אֶתֶם נִשְׁאָרִים (לְנֶצַח בְּיִסוּרִים).
78. כָּבֵר הִבֵּאֵנוּ לָכֶם אֶת הָאֱמֶת, וְאוֹלֵם רַבְּכֶם הָיוּ שׁוֹנְאֵי אֱמֶת.
79. אִם הֵם חָרְצוּ דָּבָר (רַע נִגְדָּד)? הִנֵּה אֲנַחְנוּ חוֹרְצִים (מְכִינִים לָהֶם עֶנֶשׁ).
80. אוֹ אִם הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁלֹּא נִשְׁמַע אֶת סוּדָם וְדִבְרֵי לְחִישָׁתָם? לֹא כֵן, וְשִׁלְחִינוּ (הַמְּלָאָכִים) נֹצְבִים לִידָם וְרוֹשְׁמִים.
81. אָמַר, אֱלֹה הִנֵּה לָרַחֲמָן בֵּן, הִיִּיתִי אֲנִי רֹאשׁוֹן הָעוֹבְדִים (אוֹתוֹ),
82. יִשְׁתַּבַּח שְׁמוֹ, רְבוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת, הוּא נִעְלָה מֵעַל לְמָה שֶׁהֵם מִיַּחְסִים לוֹ.

83. הנח להם אפוא להשית ולשחוק עד אשר יפגשו את יומם אשר הבטח להם.
84. הוא האלה אשר בשמים, והאלה אשר בארץ (אשר עובדים אותו), והוא החכם והיודע.
85. ויתברך אלה אשר לו מלכות השמים והארץ וכל אשר ביניהם, ולו רק ידיעת שעת הדין ואליו תחזרו.
86. אלה (האלילים) אשר אליהם תפלו מבלעדיו לא יוכלו להמליץ לפני אלה, רק המעידים על האמת בידעין.
87. אם תשאל אותם, מי ברא אותם? יאמרו, אלה. ולמה אפוא הם סוטים?
88. ואומרו (של הנביא), רבוני! אלה עם אשר לא יאמינו,
89. סור מהם אפוא ואמר, שלום, לבסוף ידעו את האמת.

سُورَةُ الدُّخَانِ

44

סִוְרַת אֶדְ-דּוּחַ'אן הַעֲשֵׁן

סורה זו נקראת «אֶדְ-דּוּחַ'אן, הַעֲשֵׁן» משום שמונח זה מוזכר בה בצורת איום על הכופרים של מכה בגלל התנגדותם לנביא מוחמד ושליחותו. ר' פ' 10. המונח «דּוּחַ'אן, עֲשֵׁן» נזכר בסורת פוצלת 41 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אז-זוח'רוף 43, ופסוקיה חמישים ותשעה. קיבלה את שמה «הַעֲשֵׁן» מפסוק עשרה.

סורת אד-דוח'אן 44

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. אשבע בספר הרור (הקוראן)!
3. הורדנו אותו משמים בלילה המברך,² כי אמנם היינו מזהירים.
4. בו (באותו לילה) מעבירים מהלוח השמימי למלאכים לבצע כל ענין אשר נגזר,
5. צו מאתנו, מאז ומתמיד שלחנו שליחים,
6. ברחמים מרבונך, כי הוא השומע והיודע,
7. רבון השמים והארץ וכל אשר ביניהם, אם בטוחים באמונתכם אתם.
8. אין אלה זולתו, המחיה והממית, והוא רבונכם ורבון אבותיכם הראשונים.³
9. ואולם הם (הכופרים) משתעשעים בהטלת ספק באמת.
10. לכו חכה ליום בו יביאו השמים עשן גלוי,
11. יכסה את בני האדם. זה הענש מכאיב.
12. רבוננו! הסר מעלינו את הענש, כי מאמינים אנחנו.
13. אולם ביום ההוא לא יועיל להם, אם הם יזכרו לאחר שקבר בא אליהם שליח (מוחמד) שהזהיר ברורות,
14. אבל הם פנו לו ערף ואמרו, מלמד (מישהו למד אותו) והוא משגע.
15. אולם אם ידחה הענש לזמן מה, אתם תחזרו לכפירה.
16. ביום (ההוא) ונעניש (את כל הכופרים) את הענש הגדול, כי אנחנו נוקמים בהם.
17. וכבר נסינו לפניהם (אנשי מכה) את בני עמו של פרעה, כאשר בא אליהם שליח נכבד (מוסא),

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. לילת אל-קדר, לילה הנופל בעשרת הלילות האחרונים בחודש רמז'אן. ראה סורה 97: 1.

3. ר' סורת אל-אעראף 7: 158.

18. כְּשֶׁאָמַר לָהֶם, מִסְרוּ לִי עֲבָדֵי אֱלֹהָה (בְּנֵי יִשְׂרָאֵל), כִּי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן אָנִי לָכֶם.
19. וְאֵל תִּתְנַשְּׂאוּ עַל אֱלֹהָה, כִּי הִנֵּה בָאתִי אֵלֵיכֶם בְּהֹכְחָה בְּרוּרָה.
20. וְאֲנִי בְּקִשְׁתִּי מִחֲסֶה אֶצֶל רְבוּנִי וְרְבוּנְכֶם שְׁלֹא תִרְגְּמוּ אוֹתִי בְּאֲבָנִים,
21. וְאִם אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים לִי, הִרְפוּ מִמֶּנִּי.
22. אֲזִי קָרָא אֶל רְבוּנִי, אֱלֹהָ עִם שֶׁל כּוֹפְרִים.
23. (וְהִשְׁרָה לוֹ רְבוּנוֹ), הוֹצֵא אֶת עֲבָדֵי בְּלִילָה, כִּי רוֹדְפִים אַחֲרֵיכֶם,
24. וְעֵבֶר אֶת הַיָּם כְּשֶׁהוּא קְרוֹעַ וּפְתוּחַ, כִּי הֵם גְּדוּדִים טוֹבְעִים.
25. הֵם הִשְׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם הִרְבֵּה גָּנִים וּמַעֲנִנוֹת,
26. שְׂדוֹת תְּבוּאָה וּמִקּוֹם נִכְבָּד,
27. וְחַיֵּי רִוְחָה אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנְּגִים בָּהֶם,
28. כִּד הָיָה, וְאֶנְחֵנו הוֹרְשָׁנו כָּל זֹאת לַעֲמִים אַחֲרֵים.
29. וְלֹא בָכוּ עֲלֵיהֶם הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְלֹא נִתְּנָה לָהֶם אֲרָכָה (לִפְנֵי הַעֲנֵשׁ).

קִטְעַ 2

30. וּכְבֹר הִצַּלְנוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַנֵשׁ מִשְׁפִּיל,
31. מִיַּדִּי פָרַעַה כִּי הָיָה גָּאֵה וּמִן הַמִּשְׁחִיתִים.¹
32. וּכְבֹר בְּחִרְנוּ בָהֶם מִדַּעַת מִבֵּין כָּל הָעַמִּים (בְּנֵי זְמַנִּם),
33. וְנִתְּנוּ לָהֶם מִן הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר מִבְּחוֹן בְּרוּר בּוֹ לָהֶם.
34. הִנֵּה אֱלֹהָ (בְּנֵי עַמָּד) אוֹמְרִים,
35. אֶנְחֵנו נְמוֹת פַּעַם אַחַת וְלֹא נָקוּם לְתַחֲיָה,
36. הִבִּיאוּ נָא אֶת אֲבוֹתֵינוּ (שֶׁכְּבֹר מִתּוֹ מִזְמָן) אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
37. הֵאֵם טוֹבִים הֵם מִבְּנֵי עַם תּוֹבַע,² אוֹ מֵאֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנֶיהֶם, אֲשֶׁר הִשְׁמַדְנוּ אוֹתָם כִּי הָיוּ כּוֹפְרִים?
38. לֹא בָרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם לְשֵׁם מִשְׁחָקִים,³
39. לֹא בָרָאנוּ אוֹתָם אֶלָּא בְּאֵמֶת וְאוֹלָם מִרְבִּיתָם לֹא יֵדְעוּ.
40. יוֹם הַדִּין הוּא הַמּוֹעֵד לְכָלֶם.

1. ר' סורת אל-קצצ 28 : 4.

2. תוֹבַע: תואר של מלכי חמיר הקדומים בתימן.

3. ר' סורת צאד 38 : 27; וסורת אל-מואמנון 23 : 115 - 116.

41. יום לא יועיל בו איש לרעהו במאומה, ¹ והם לא יוכלו להנצל,

42. אלא מי שירחם עליו אללה, כי הוא העזיז והרחים.

קטע 3

43. הנה עץ הזקום, ²

44. מאכל לכופר,

45. רותח בבטנו של הכופר כמתכת צוקה,

46. כרתיחת המים החמים מאוד.

47. קחו אותו ואל אמצע גיהנם השליכוהו,

48. אחר שפכו על ראשו את ענש המים הרותחים.

49. טעם (את הענש), הן אתה העזיז והנכבד. ³

50. הנה זה הוא אשר הטלתם ספק בו. ⁴

51. אך יראי אללה יהיו במקום מבטחים,

52. בגנות ומענינות,

53. ללבוש משי וקטיפה (נחים) זה מול זה,

54. נוסף לכל זה, נשיא אותם עלמות צחורות עור ויפות עין, ⁵

55. ויזמינו בהן (בגנות עדן) כל מיני פרות, והם בטוחים.

56. לא יטעמו בהן את המנות מלבד המנות הראשון, והוא ישמר אותם מפני ענש השאול,

57. כחסד מרבונד, וזוהי הזכיה העצומה.

58. אכן הורדנו אליך (מוחמד) אותו (הקוראן בלשונך בערבית), כדי שיזכרו.

59. לכן המתן כי הם ממתינים. ⁶

1. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 101 ; וסורת אל-מעארג' 70 : 10 - 11.

2. עץ הצומח בגיהנום ופריו מר מאוד והוא המאכל של הכופרים והחוטאים. ר' סורת אצ-צאפאת 62 : 66.

3. לשון לעג לכופרים.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 13 - 15.

5. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 56, ופ' 58, ופ' 60.

6. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 21 ; וסורת עיאפר 40 : 51 - 52.

45

סִוְרַת אֶל-גִּ'אֶתְ'יָה הַפּוֹרְעִים בְּרָדָּה

סורה זו נקראת «אל-ג'את'יה, הפורעים בָּרָדָּה», בגלל שהאנשים ביום הדין יכרעו על ברכיהם מעוצמת הפחד של היום ההוא. ר' פ' 28.

הביטוי «ג'את'יה» לא נזכר בסורה אחרת. אמנם הביטוי «ג'ת'י» נזכר בשני מקומות, בסורת מרים 19 : 68, ופ' 72. הורדה במכה אחרי סורת אד-דוח'אן 44, ופסוקיה שלושים ושבעה. קיבלה את שמה «הפורעים בָּרָדָּה» מפסוק עשרים ושמונה.

סורת אל-ג'את'יה 45

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. זְהוּ סִפֵּר (הַקּוֹרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מֵאֵת אֱלֹהֵה הָעֵיזוּ וְהַחֲכָם.
3. אֲכֹן בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים,
4. וּבְבְרִיאָתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִפִּיץ אֱלֹהֵה מִן הַחֵיָה הָרוֹמֶסֶת עַל הָאָרֶץ אוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים.
5. וּבְחִלְפוֹת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם וְהַגֶּשֶׁם אֲשֶׁר מוֹרִיד אֱלֹהֵה מִן הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר יַחֲיָה בּוֹ הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ, וּבִכּוּן מִשָּׁב הָרוּחוֹת, אוֹתוֹת לָעַם מִשְׁכִּיל.
6. אֵלֶּה אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָא אוֹתָם לִפְנֵיךָ בְּאַמֶּת אֲכֹן בְּאַיִזָּה דְּבוּר אַחֲרֵי אֱלֹהֵה וְאוֹתוֹתָיו יֵאֲמִינוּ.
7. אוֹי לְכָל כְּזָבוֹן מִרְבָּה חֲטָא,
8. הַשּׁוֹמֵעַ אֵת אוֹתוֹת אֱלֹהֵה נִקְרָאִים בְּפָנָיו וּמִמְשִׁיךְ בִּיהִירוֹתוֹ כְּאֵלוֹ לֹא שָׁמַע אוֹתָם, בְּשֶׁר לוֹ עַל עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.
9. כְּאֲשֶׁר נֹדַע לוֹ דְּבַר מָה מְאוֹתוֹתֵינוּ, הוּא שֵׁם אוֹתָם לְלַעַג. אֵלֶּה לָהֶם עֲנֵשׁ מִחֲפִיר.
10. מֵאַחֲרֵיהֶם גִּיהֶנֶם, וְלֹא יוֹעִילוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם בְּמֵאוּמָה, וְאִם לֹא הָאֱלִילִים אֲשֶׁר עֲבָדוּ זֹלַת אֱלֹהֵה. צְפוּי לָהֶם עֲנֵשׁ עֲצוּם.
11. זְהוּ (הַקּוֹרְאָן) מְדַרִּיד מִן הַתַּעֲיָה, אֲבָל הַכּוֹפְרִים בְּאוֹתוֹת רַבּוֹנָם יַעֲנִשׁוּ עֲנֵשׁ מִכְּאִיב מִן הַשָּׁמַיִם.

קטע 2

12. אֱלֹהֵה הוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת הַיָּם, לְמַעַן יִשּׁוּטוּ בּוֹ הַסְּפִינּוֹת עַל פִּי פִקְדָתוֹ, וּלְמַעַן תִּבְקְשׁוּ לָכֶם פְּרִנְסָה בְּחִסְדּוֹ, וּלְמַעַן תּוֹדּוּ לוֹ,
13. וְהוּא אֲשֶׁר הִכְפִּיף לָכֶם אֵת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כְּחֶסֶד מִמֶּנּוּ, וּבִזְהָ אוֹתוֹת לְאֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

14. אָמַר (מוֹחֵמֵד) לַמַּעֲמִינִים לְסַלֵּחַ לְאַלֶּה שְׁאִינֶם מֵאֲמִינִים בַּיּוֹם הַדִּין שְׁבוּ יִגְמַל אֱלֹהֶה לְאֲנָשִׁים כְּרָאוּי לָהֶם.
15. הָעוֹשָׂה טוֹב מִיִּטִּיב לַעֲצָמוֹ, וְהָעוֹשָׂה רַע מִזִּיק לַעֲצָמוֹ, וּבִסּוּף כִּלְכֶם אֶל רְבוֹנְכֶם תִּחְזְרוּ.
16. וּכְבָר נִתְּנוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר (הַתּוֹרָה) וְהַחֲכֵמָה וְהַנְּבוּאָה, וּכְרָנְסוּ אוֹתָם מִן הַמְּטַעֲמִים הַטּוֹבִים, וְרוֹמְמָנו אוֹתָם עַל פְּנֵי הָעַמִּים (בְּנֵי זִמְנָם).
17. כֵּן נִתְּנוּ לָהֶם הַבְּהָרוֹת עַל כָּל דָּבָר, וְלֹא נִחְלְקוּ בִּינֵיהֶם אֶלָּא לְאַחַר שְׁהָעֲנָקָה לָהֶם הַדַּעַת מִתּוֹךְ קִנְאָה זֶה בָּזָה. אָכוּ רְבוֹנָךְ יִשְׁפֹּט בִּינֵיהֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים בְּאֶשֶׁר נִחְלְקוּ בוֹ.
18. אֲנַחְנוּ קִבְּעֵנוּ לָךְ (מוֹחֵמֵד) דֶּרֶךְ יִשְׁרָה בְּאַמּוֹנָה, נִהַג עַל פִּיהָ וְאֶל תִּשָּׂה אַחֵר תַּאֲוֹת אֱלֹהֶה אֲשֶׁר אֵינֶם יוֹדְעִים,
19. כִּי הֵם לֹא יוֹעִילוּ לָךְ בְּפָנֶי אֱלֹהֶה מְאוּמָה, וְאָכוּ הַכּוֹפְרִים הֵם מְגַנִּים זֶה לָזֶה, וְאֱלֹהֶה הוּא מְגֹן הַיִּרְאִים.
20. (הַקּוֹרְאֻ) הִזָּה, הוּא אוֹר לִבְנֵי אָדָם וְהַדֶּרְכָה וְרוֹחֲמִים לְאֲנָשִׁים הַבְּטוּחִים בְּאַמּוֹנָתָם.
21. הָאֵם חוֹשְׁבִים אֵלֶה שֶׁבִּחְרוּ בִּכְפִירָה, כִּי דִינָם אֲצִלְנוּ כְּדִין הַמַּעֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב? כִּי בַחֲיֵיהֶם וּבְמוֹתָם יִהְיוּ שְׁוִים זֶה לָזֶה? הֲרִי מָה רַע מִשְׁפָּטָם.

קטע 3

22. וְאֱלֹהֶה בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאַמֶּת, וּבִכְדֵי שִׁישְׁלָם לְכָל נֶפֶשׁ כְּמַעֲשִׂיהָ, וְהֵם (בְּנֵי הָאָדָם) לֹא יִקְפְּחוּ.
23. הֲרֵאִיתָ אֶת זֶה אֲשֶׁר לָקַח לוֹ לְאַלְהֵיוּ אֶת תַּאֲוָתוֹ? הַתַּעֲהוּ אֱלֹהֶה בְּיוֹדְעִין וְיַחֲתֵם אֶת אֲזָנָיו וּלְבָבוֹ, וְעָשָׂה עַל עֵינָיו כְּסוּת. מִי יוּכַל לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר אַחֲרֵי אֱלֹהֶה? הָאֵם לֹא תִזְכְּרוּ?
24. הֵם (הַכּוֹפְרִים) אָמְרוּ, אֵין חַיִּים אֶלָּא הַחַיִּים שְׁלָנוּ בַּעוֹלָם הַזֶּה, נִמּוֹת וְנַחֲיָה בַחַיִּים אֱלֹהֶה, וְרַק הַזִּמָּן הוּא אֲשֶׁר יָמִית אוֹתָנוּ. אֵין הֵם יוֹדְעִים דָּבָר עַל זֹאת, וְהֵם רַק מִשְׁעָרִים.
25. כְּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בְּפִנֵּיהֶם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּהִירִים, טַעֲנָתָם הִיא, הַשִּׁיבוּ אֲבוֹתֵינוּ הַמֵּתִים לַתַּחֲיָה, אִם אַתֶּם צוֹדִקִּים.
26. אָמַר, אֱלֹהֶה יַחֲיֶה אֶתְכֶם, אַחֵר כֵּךְ מִמֵּיתְכֶם, אַחֵר יֶאֱסַפְכֶם בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים אֵין סָפֵק בוֹ, וְאוֹלָם מְרַבִּית בְּנֵי הָאָדָם לֹא יוֹדְעִים.

27. וּלְאַלְלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְיוֹם אֲשֶׁר תִּקְוֶה שְׁעַת הַדִּין, הַמִּתְכַּחֲשִׁים יִהְיוּ מִפְּסִידִים.
28. אַז תִּרְאֶה וְהָנָה כָּל אָמָה כּוֹרַעַת, וְכָל אָמָה תִּזְמֹן אֶל פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָה, לֵאמֹר, הַיּוֹם תִּגְמְלוּ כְּמַעֲשֵׂיכֶם.
29. זֶה פְּנֵקֶס הָרְשׁוּם שְׁלָנוּ יַעֲיֵד נִגְדְּכֶם בְּאַמַּת, כִּי אֲנַחְנוּ הִיֵּינוּ רוֹשְׁמִים אֶת כָּל מַעֲשֵׂיכֶם.
30. וְאוּלַם אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַעֲשׂוּ טוֹב, יִכְנִיס אוֹתָם רְבוֹנָם (אֶל גֶּן עֵדֶן) בְּרַחֲמָיו, זֶה הַזְכִּיָּה הַמְּבַהֶקֶת.
31. בְּאֲשֶׁר לְכוֹפְרִים יִשְׁאָלוּ, הֲאֵם לֹא נִקְרָאוּ בְּפִנִּיכֶם אוֹתוֹתַי? אוּלַם אַתֶּם הַתִּנְשְׂאֶתֶם וְהִיִּיתֶם כּוֹפְרִים.
32. וְכַאֲשֶׁר אָמְרוּ לָכֶם, שֶׁהִבְטַחְתָּ אֵלֶּה תִּקְוֶה, וְאֵין סֶפֶק בְּבוֹא שְׁעַת הַדִּין. אֲמַרְתֶּם, אֵין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מָה הִיא שְׁעַת הַדִּין, כִּי לִפִּי דַעְתָּנוּ הִיא רַק דִּמְיוֹן שׁוֹא וְאֵין אֲנוּ מֵאֲמִינִים בְּבוֹאָהּ.
33. וְאִז נִתְגַּלּוּ לָהֶם מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים וְנִקְיָף אוֹתָם הָעֶנֶשׂ שֶׁהָיוּ לוֹעֲגִים לוֹ.
34. אַז נֶאֱמַר לָהֶם, הַיּוֹם נִשְׁכַּח אֶתְכֶם כְּשֵׁם שֶׁאַתֶּם שִׁכַּחְתֶּם אֶת הַפְּגִישָׁה שֶׁל הַיּוֹם הַזֶּה. לָכֵן מַעֲוֹנְכֶם יִהְיֶה גִּיהֶנֶם וְאֵין מִי שִׁיעֶזֶר לָכֶם,
35. מִשּׁוּם שֶׁשִּׁמְתֶּם אוֹתוֹת אֵלֶּה לְלַעַג, וְחִיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הִתְעוּ אֶתְכֶם. הַיּוֹם לֹא יוֹצֵאוּ מִן הַגִּיהֶנֶם לְעוֹלָם וְלֹא יִתֵּר לָהֶם לְבַקֵּשׁ חֲיִינָה.
36. עַל כֵּן הִשְׁבַּח לְאַלְלָה רַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְרַבּוֹן הָאָרֶץ, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.
37. לוֹ הַהִתְנַשְּׂאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הָעֶזּוּז וְהַחֲכָם.

46

סִוֵּרַת אֶלְ-אַחְקָאף גְּבָעוֹת הַחֹל

סורה זו נקראת «אֶל-אַחְקָאף, גְּבָעוֹת הַחֹל» משום שביטוי זה מוזכר בה, ואינו מוזכר במקום אחר בקוראן. «אֶל-אַחְקָאף» היה מקום מגורם של בני עאד אשר אללה הכחיד אותם בגלל כפירתם וחטאיהם הרבים. הורדה במכה אחרי סורת אל-ג'את' 45, ופסוקיה שלושים וחמשה. קיבלה את שמה «גְּבָעוֹת הַחֹל» מפסוק עשרים ואחד.

סורת אל-אחקאף 46

חלק 26

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. ח. מ.¹
2. הסֵפֶר הַזֶּה (הַקּוּרְאָן) הוֹרֵד מִן הַשָּׁמַיִם מַעַם אֱלֹהֵה הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.²
3. לֹא בָּרָאנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בֵּינֵיהֶם כִּי אִם בְּאֶמֶת וּלְמוֹעֵד מְסִים,³ אַךְ הַכּוֹפְרִים מַתְעַלְמִים מִמָּה שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ (מִן הָעֵנֶשׁ שֶׁל יוֹם הַדִּין).
4. אָמַר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֲלֵיהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹהֵה? הֲרָאוּ לִי מָה הוּא אֲשֶׁר בָּרָאוּ מִן הָאָרֶץ? אוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָהֶם שְׁתַּפּוֹת בְּשָׁמַיִם? הֲבִיאוּ לִי סֵפֶר לִפְנֵי זֶה (הַקּוּרְאָן),⁴ אוֹ שְׂאִרִית מִדַּעַת, אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים.
5. וּמִי תוֹעָה יוֹתֵר מֵאָדָם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם אֱלֹהֵה קוֹרֵא אֶל אֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לוֹ עַד יוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, וְהֵם (הָאֱלִילִים) לֹא שָׁמִים לֵב אֶל הַקּוֹרְאִים אֲלֵיהֶם?
6. וְכֹאֲשֶׁר יֵאֲסֹפוּ בְּנֵי הָאָדָם (בְּיוֹם הַדִּין) יִהְיוּ (הָאֱלִילִים) לָהֶם לְאוֹיְבִים, וַיִּכְחִישׁוּ בַעֲבוּדָתָם.
7. כֹּאֲשֶׁר קוֹרְאִים בִּפְגִּיָּהם אֶת אוֹתוֹתֵינוּ הַבְּרוּרִים, אָמְרוּ הַכּוֹפְרִים לְאֶמֶת בְּבוֹאָה אֲלֵיהֶם, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר,⁵
8. אוֹ יֹאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוּרְאָן). אָמַר, אִם אֶמְנֵם בְּדִיתִי אוֹתוֹ, לֹא תוֹכְלוּ לְהִגֵּן עָלַי בְּפָנֵי אֱלֹהֵה בְּמֹאוֹמָה. הוּא הַיּוֹדֵעַ בְּמָה אַתֶּם מְרַחֲבִים הַדְּבֹר. אֵין כְּמוֹהוּ עַד בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָרַחוּם.

1. האותיות האלו נקראות בערבית: חא. מים.

2. ר' סורת אל-ג'אתייה 45: 2.

3. ר' סורת אל-חג'יר 15: 85; ר' סורת אר-רום 30: 8.

4. ספר אשר נגלה מן אללה שיעיד על אמיתות האלילים ושותפותם לאללה. בטוח, ספר כזה לא

נמצא. ר' סורת פאטר 35: 40.

5. ר' סורת סבא' 34: 43.

9. אָמַר, אֵינֶנִּי הָרָאוּשׁוֹן שֶׁנִּשְׁלַח בְּשָׁלִיחַ, וְאִין אֲנִי יוֹדֵעַ מַה יַּעֲשֶׂה בִּי וְלֹא בָּכֶם. אֵין אֲנִי הוֹלֵךְ אֶלָּא אַחֲרֵי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגְלֶה אֵלַי,¹ וְאִין אֲנִי אֶלָּא מִזְהִיר גָּלוּי.

10. אָמַר, מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים, אִם מֵאֵלֶּלָה הוּא (הַקּוּרְאָן) וְאַתֶּם תִּכְחַשּׁוּ בוֹ, וְיִבְרַר לָכֶם עַל יְדֵי עֲדוּת אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַמֵּאֲמִין בְּאַמְתוּתוֹ וְאַתֶּם כּוֹפְרִים בוֹ בִּיהִירוּתְכֶם? אֵלֶּלָה אֵינִי מְדִרִיךְ אֶת הַכּוֹפְרִים.

קטע 2

11. וְאַמְרוּ הַכּוֹפְרִים לַמֵּאֲמִינִים, לֹו הִיָּה טוֹב (בְּאַמּוּנָה בַּקּוּרְאָן), לֹא הִיוּ מְקַדִּימִים אוֹתָנוּ לְהֵאֲמִין בוֹ, מִכֵּיּוֹן שֶׁהֵם לֹא הִדְרִכוּ בוֹ, הִרְיָהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא שֶׁקֶר שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

12. לִפְנֵינוּ הִיָּה סִפְרוֹ שֶׁל מוֹסָא מוֹרֶה דָּרָךְ וְרַחֲמִים, וְסִפֵּר זֶה (הַקּוּרְאָן) מַצְדִּיק אוֹתוֹ בַּשָּׁפָה הָעֲרַבִית כְּדִי לְהַזְהִיר אֶת הַכּוֹפְרִים וּבִשְׁוֹרָה טוֹבָה לַמֵּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב.

13. אָכֵן אֵלֶּה אֲשֶׁר אָמְרוּ, רַבּוֹנֵנוּ הוּא אֵלֶּלָה, וְדַבְּקוּ בְּאַמּוּנָתְם בְּאַלְלָה,² לֹא עָלִיהֶם פֶּחַד וְלֹא עָלִיהֶם יָגוֹן,

14. אֵלֶּה הֵם שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן יִהְיוּ בְּתוֹכּוֹ לְנֶצַח, גָּמוּל עַל מַה שֶּׁעָשׂוּ.

15. אֲנַחְנוּ צִוִּינוּ עַל הָאָדָם לְהִיטִיב לְהוֹרִיו, אָמּוּ נִשְׁאַה אוֹתוֹ בַּעֲצָב וּלְדָה אוֹתוֹ בַּעֲצָב. תִּקּוּפַת הָרִיוָנוּ וּגְמִילָתוֹ הִיא שְׁלוֹשִׁים חֳדָשִׁים. וּבִהֲגִיעוֹ לִפְרָקוֹ וּבִמְלִיאָת לֹו אַרְבָּעִים שָׁנָה אָמַר, רַבּוֹנִי! לִמְדֵּנִי וְהִדְרִךְ אוֹתִי לְמַעַן אוֹדֶה לָךְ עַל הַחֲסָדִים שֶׁגִּמַּלְתָּ לִּי וּלְהוֹרִי,³ וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר יִהְיוּ לְרָצוֹן לָךְ. וּבִרְכֵנִי בְּאֲשֶׁר לְאַצְאֵאִי, כִּי שִׁבְתִּי אֵלֶיךָ וְאֲנִי מִן הַמֵּתִמְסָרִים לָךְ (הַמִּסְלָמִים).

16. מֵאֵלֶּה נִקְבַּל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים וְנִסְלַח עַל מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים. בְּתוֹךְ שׁוֹכְנֵי גֹן עֵדֶן הֵם, הַבְּטַחַת הָאֻמָּת אֲשֶׁר הִבְטַחָה לָהֶם.

17. (לֹא כֵן) הָאִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לְהוֹרִיו, אוֹי לָכֶם!⁴ כִּיצַד אַתֶּם מִפְחִידִים אוֹתִי שְׂאָקוּם (מִקְבָּרִי) עִם כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁחָלְפוּ לִפְנֵי (וְלֹא קִם אִישׁ לְתַחֲיָה)? וְהֵם מִבְּקָשִׁים עֲזָרָה מֵאֵלֶּלָה, אוֹי לָךְ! הֵאֲמִין! הֵן הַבְּטַחַת אֵלֶּלָה אֻמָּת הִיא. אֵךְ הוּא אוֹמֵר, אֵין זֶה אֶלָּא מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 50 ; ר' סורת אל-אעראף 7 : 203 ; ר' סורת יונוס 10 : 15.

2. ר' סורת פוצלת 41 : 30.

3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 18 ; וסורת לוקמאן 31 : 14.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 23 ; וסורת אל-אנביא' 21 : 67.

18. אלה הם אשר בצדק נחרץ עליהם הדבר יחד עם אמות מן הג'ן והאדם אשר חלפו לפנייהם, הם היו מן המפסידים.¹
19. ולכל דרגות לפי מעשיהם,² (ואללה) ישלם להם את שכר מעשיהם, והם לא יעשקו.
20. וביום אשר יצגו הכופרים על האש. (אז יאמר להם), כליתם טובכם בחיי העולם הזה והתענגתם בו, והנה היום תשלמו בענש מחפיר על התנשאותכם בארץ בלי צדק, ועל פשעיהם.

קטע 3

21. וזכר את אחי עאד³ בהזיהירו את עמו באל-אחקאף.⁴ וכבר חלפו המזהירים לפניו ואחריו, לאמר, עבדו רק את אללה, כי גרא אני (פן יבוא) עליכם ענש יום גדול.
22. ואמרו, האם באת להעבירנו מעבודת אלהינו? הבא עלינו את הענש שאתה מפיחידנו בו, אם אתה צודק.
23. ואז אמר להם, רק אללה יודע זאת, ואני רק מוסר לכם את הדבר אשר נשלחתי בו,⁵ אולם רואה אני כי אנשים נבערים אתם.
24. כאשר ראו אותו (הענש ששאלו הוד להביא עליהם) כעננת מטר מתקרבת ופונה אל עמקיהם, אמרו, זהו ענן מטר שמביא לנו גשם. ולא הוא! זהו הדבר אשר בקשתם להחישו, רוח הנושאת ענש מכאיב,
25. שהשמידה כל דבר לפי פקדת רבוּנה, ולא נראה מהם עוד דבר זולת משכנותיהם (השוממים). כך נגמל לעם הפושעים.
26. וכבר בססנו אותם בצורה שלא בססנו אתכם כמותם, ונתנו להם אֶזְנִים לשמע, ועינים לראות, ולבבות להבין. אך אֶזְנִיהֶם ועיניהם ולבבותיהם לא הועילו להם במאומה, כי הם הכחישו את אותות אללה, ואז הקיפם הענש שלעגו לו.

1. ר' סורת פוצלת 41 : 25.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 132.

3. הכוונה היא לנביא הוד.

4. אל-אחקאף : גבעות החול. המונח אל-אחקאף השתרש כשם המקום בתימן שבו שכנו בני עאד.

5. ר' סורת אל-אעראף 7 : 68.

קטע 4

27. וכְּבֹר הַשְׁמִדְנִי אֶת אֲשֶׁר סְבִיבְכֶם מִן הָעָרִים (כְּמוֹ עֵאד וְת' מוֹד וּבְנֵי עַם לוֹט), וּנְבָאֵר (לָהֶם) הָאוֹתוֹת בְּתַקְוָה שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה.
28. וְלִמָּה לֹא עָזְרוּ לָהֶם הָאֱלִילִים אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם מִבְּלַעֲדֵי אֱלֹלָה לְמַעַן יִקְרְבוּ אוֹתָם לְאֱלֹלָה? לֹא, כִּי זָנְחוּ אוֹתָם. זֶה הַשָּׁקֶר אֲשֶׁר שָׁגוּ בּוֹ וְאֲשֶׁר בָּדוּ אוֹתוֹ.
29. כְּאֲשֶׁר שָׁלַחְנוּ אֶלֶיךָ חֲבִירָה מִן הַג' (הַשָּׂדִים), לְהַקְשִׁיב לְקוֹרְאָו. וְכְאֲשֶׁר בָּאוּהוּ, אָמְרוּ, הַקְשִׁיבוּ בְּהִתְרַכְּזוּת. וְכְאֲשֶׁר תִּמָּה קְרִיאָתוֹ, פָּנוּ וְהָלְכוּ אֶל בְּנֵי עַמָּם מִזְהִירִים אוֹתָם.¹
30. אָמְרוּ, הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הִנֵּה אֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ סִפֵּר אֲשֶׁר הִירָד מִן הַשָּׁמַיִם אַחֲרֵי מוֹסָא מַצְדִּיק אֶת אֲשֶׁר לְפָנָיו, וּמִדְרִיךְ אֶל הָאֱמֶת וְאֶל הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
31. הִזֵּי בְנֵי עַמָּנוּ! הָעֲנוּ לְקוֹרָא אֶל אֱלֹלָה (מוֹחֲמֵד) וְהֶאֱמִינוּ בּוֹ, כְּדֵי שְׂיִסְלַח לָכֶם עַל חֲטֵאֵיכֶם וְיִגַּן עֲלֵיכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ מַכְאִיב.
32. וְאֲשֶׁר לֹא יַעֲנֶה לְקוֹרָא אֶל אֱלֹלָה, לֹא יַעֲלֶה בְּיָדוֹ לְחִמֵּק בְּאַרְצָ, וְאִין לוֹ מִבְּלַעֲדָיו מִגְנִים. אֱלֹלָה הֵם בְּתַעֲזִיהַ בְּרוּרָה.
33. הָאֵם לֹא יָרְאוּ כִּי אֱלֹלָה אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְלֹא הִתְעַיֵּף בְּבְרִיאָתָם, יָכֹל לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים? אָכֵן הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
34. וּבִיּוֹם אֲשֶׁר יֵצְגוּ הַכּוֹפְרִים עַל הָאֵשׁ, (וְאָמְרֵי לָהֶם), הֲאִין זֹאת אֱמֶת? וְיֹאמְרוּ, אֲמָנָם כֵּן, חֵי רְבוּנֵנוּ. וְיֹאמְרוּ, טַעְמוֹ אִפּוֹא אֶת הָעֲנֹשׁ, עֲקֵב אֲשֶׁר כָּפַרְתֶּם.²
35. לָכֵן, הִמָּתֵן בְּסִבְלָנוֹת כְּאֲשֶׁר הִמָּתִינוּ הַשְּׁלִיחִים הַיְצִיבִים בְּרוּחַם, וְאֶל תִּבְקֹשׁ לְהַחֲיֵשׁ לָהֶם (לְכּוֹפְרִים הָעֲנֹשׁ), כִּי בִיּוֹם שְׂיִרְאוּ מֶה שְׁנוֹעֵד לָהֶם (מִהָעֲנֹשׁ), יִחְשְׁבוּ כִּי נִשְׁאָרוּ בַחַיִּים רַק שְׁעָה אַחַת מִן הַיּוֹם. כִּי בְּסוּפוֹ שֶׁל דָּבָר! לֹא יִשְׁמְדוּ אִפּוֹא (זוֹ הַזְהָרָה לָהֶם) אֲלֵא הַמִּשְׁחָתִים.

1. ר' סורת אל-ג'ן 72 : 1 - 16.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 106 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 35.

47

סורת מוחמד מוחמד

סורה זו נקראת «מוחמד» משום ששם הנביא מוזכר בה בפסוק 2. השם «מוחמד» מוזכר ארבע פעמים בקוראן. ר' סורת אאל עמראן 3 : 144 ; סורת אל-אחזאב 33 : 40 ; סורת מוחמד 47 : 2 ; וסורת אל-פתח 48 : 29. ופעם אחת מוזכר בשם «אחמד», ר' סורת אצ-צף 61 : 6. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חדיד 57, ופסוקיה שלושים ושמונה. קיבלה את שמה «מוחמד» מפסוק שניים.

סורת מוחמד 47

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמָן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ (אֲנָשִׁים) מִן הַשְּׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.¹
2. אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וְהָאֱמִינוּ בְּאֲשֶׁר הוֹרֵד אֶל מוֹחַמַּד מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם, יְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם וְיִיטִיב לָהֶם.
3. אֲכֹן הַכּוֹפְרִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הַשִּׁקָּר, וְהַמַּאֲמִינִים הוֹלְכִים אַחֲרֵי הָאֱמֶת מֵאֵת רַבּוֹנָם. כִּכֶּה יִמְשַׁל אֱלֹהָ לִבְנֵי אָדָם אֶת מַשְׁלֵיהֶם.
4. בְּפָגְשְׁכֶם בְּקָרֵב אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, הִכּוּ בָהֶם עַל כָּל צוֹאֲרָ² עַד שֶׁתִּגְבְּרוּ עֲלֵיהֶם וְשִׁמְרוּ הֵיטֵב עַל הַשְּׁבוּיִים,³ וְאוֹלָם אַחֲרֵי כֵן תִּשְׁחָרְרוּ אוֹתָם מִתּוֹךְ חֲנִינָה אוֹ תְּמוּרַת פְּדִיוֹן עַד אֲשֶׁר תִּפְסִיק הַמִּלְחָמָה. כְּזֹאת, וְלוֹ רָצָה אֱלֹהָ הִיָּה בַּעֲצָמוֹ מְכַנִּיעַ אוֹתָם, אֵד הוּא רָצָה לְהַעֲמִידְכֶם בְּמִבְחָן זֶה מוֹל זֶה. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמָה בְּשְׁבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, הוּא לֹא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
5. כִּי הוּא יִדְרִיךְ אוֹתָם וְיִשְׁפֹּר אֶת מַצָּבָם (בַּעֲוֹלָם הַבָּא),
6. וְיַכְנִיס אוֹתָם לְגֹן עֵדֶן, אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד הוֹדִיעַ לָהֶם עָלָיו.
7. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אִם תַּעֲזְרוּ לָדֵת שֶׁל אֱלֹהָ הוּא יַעֲזֹר לָכֶם וְיִתֵּן לָכֶם כּוֹחַ בְּקָרֵב (נִצָּחוֹן).
8. אֵד הַכּוֹפְרִים כָּלִיוֹן לָהֶם, וְהוּא יְכַשִּׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
9. זֹאת בְּאֲשֶׁר מֵאִסּוֹ אֶת אֲשֶׁר הוֹרִיד אֱלֹהָ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם, לָכֵן הַכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
10. הָאִם לֹא סִירוּ בְּאֶרֶץ וְרָאוּ מָה הִיָּתָה אַחֲרִית קוֹדְמֵיהֶם? אֱלֹהָ הַשָּׁמִיד אוֹתָם, כִּד תִּהְיֶה גַם אַחֲרִית הַכּוֹפְרִים,
11. מִשּׁוֹם שֶׁאֱלֹהָ מִגֵּן עַל הַמַּאֲמִינִים, וּבְאֲשֶׁר לַכּוֹפְרִים אֵין כָּל מִגֵּן לָהֶם.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 167 ; וסורת אנ-נחל 16 : 88.

2. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 12.

3. ר' סורת אל-אנפאל 8 : 67.

קטע 2

12. אֱלֹהָהּ יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב לַגִּנּוֹת זֹרָמִים מִתַּחְתִּיהֶם הַנִּהְרֹת. אֵד הַכּוֹפְרִים יִתְעַגְּגוּ וַיֹּאכְלוּ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) כְּמוֹ שְׂאוֹכְלוֹת הַבְּהֵמוֹת, (וּבְעוֹלָם הַבָּא) הָאֵשׁ תִּהְיֶה מְשַׁכָּן לָהֶם.
13. וְכַמָּה עָרִים חֲזָקוֹת יוֹתֵר מֵעִירָךְ (מִכָּה) שֶׁהוֹצִיָּאָה אוֹתָךְ הַשְּׂמַדְנוּ וְלֹא הָיָה לָהֶם כָּל עוֹזֵר.
14. הַדּוֹמָה מִי שֶׁבִּגְדוֹ הוֹכָחָה מִרְבוּנוּ לָזֶה שֶׁמַּעֲשָׂיו יָפִים וְטוֹבִים רַק בְּעֵינֵי עַצְמוֹ וְהוּא הִלֵּךְ רַק אַחֲרֵי יִצְרָיו?
15. הַמֶּשֶׁלׁ שֶׁל הַגֵּן אֲשֶׁר הִבְטַח לִיְרֵאִים,¹ תּוֹכוֹ נִהְרֹת שֶׁל מִים אֲשֶׁר לֹא יִסְרִיחוּ, וְנִהְרֹת חֶלֶב אֲשֶׁר לֹא שׁוֹנֶה טַעְמוֹ, וְנִהְרֹת יַיִן נְעִים לְשׁוֹתִים, וְנִהְרֹת דָּבֶשׁ מְזֻכָּךְ. וְלָהֶם בְּתוֹכוֹ מִכָּל פְּרִי, וְסִלִּיחָה מֵאֵת רְבוּנָם. הָאֵם זֶה דּוֹמָה לָאֱלֹהִים הַשּׁוֹהִים לְנֶצַח בָּאֵשׁ, וְאֲשֶׁר יִשְׁקוּ בָּהּ מִים רוֹתְחִים אֲשֶׁר יִכְרְתוּ מֵעֵיהֶם?
16. וַיֵּשׁ בָּהֶם אֲשֶׁר יֵאָזִין אֵלֶיךָ, וְאוֹלָם בְּצִאתָם מֵאֶצְלֶךָ, יֹאמְרוּ אֶל מִי שֶׁשִּׁתְּנָה לָהֶם הַדַּעַת, מַה זֶּה אָמַר זֶה עָתָה? הֵם אֱלֹהֵי אֲשֶׁר אָטֵם אֱלֹהֵי אֵת לְבוֹתֵיהֶם וְהֵם הוֹלְכִים אַחֲרֵי יִצְרֵיהֶם.
17. אֵד אֱלֹהֵי אֲשֶׁר קִבְּלוּ אֶת הַחֲדָרָכָה, אוֹתָם יוֹסִיף אֱלֹהֵי לְהַדְרִיךְ וַיִּתֵּן יָרְאֵתָם אֶת אֱלֹהֵי.
18. הַמַּחֲכִים הֵם לַשַּׁעַת הַדִּין שֶׁתְּבוֹא עֲלֵיהֶם לִפְתָּע? הֲלֹא כָּבֹר בָּאוּ סִימָנֶיהָ, וּמָה יוֹעִיל לָהֶם אִם תְּבוֹא לְהַזְכֵּר?
19. (הוּא הַנְּבִיא!) דַּע כִּי אֵין אֵל זוֹלַת אֱלֹהֵי, וּבִקֵּשׁ סִלִּיחָה עַל חֲטָאֶיךָ וְחֲטָאֵי הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת, אֱלֹהֵי יוֹדַע אֵת כָּל הַסִּתּוּבּוֹתֶיכֶם בְּצִאתְכֶם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם וּבְבוֹאֲכֶם בְּלִילָה.

קטע 3

20. הַמַּאֲמִינִים אוֹמְרִים, הֲלוֹאֵי וְהוֹרְדָה סוּרָה מִן הַשְּׂמִים (הַמַּצּוֹה לְהִלָּחֵם בַּכּוֹפְרִים)! וְכֹאֲשֶׁר הוֹרְדָה סוּרָה בְּרוּרָה וְנִזְכָּר בָּהּ דְּבַר הַמִּלְחָמָה, תִּרְאָה אֱלֹהֵי אֲשֶׁר יֵשׁ מַחֲלָה בְּלְבוֹתֵיהֶם מִבֵּיטִים עָלֶיךָ כְּמַתְעַלְפִּים מִפֶּחַד הַמּוֹת.² הֵן רְאוּי וְיֹתֵר הָיָה לָהֶם,

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 35.

2. ר' סורת את-תובה 8 : 86.

21. לְצִיַּת וּלְדַבֵּר בְּכִנּוּיָּה, וְכַאֲשֶׁר נִחְרַץ הַדְּבָר וְעָלִיָּהֶם לְצֹאֵת לְמַלְחָמָה, לוֹ הָיוּ כְּנִים עִם אֱלֹהָה, הִזָּה טוֹב יוֹתֵר לָהֶם.
22. הִיִּתְּכוּ כִּי כָּל פַּעַם שֶׁפָּנִיתֶם עָרֹף תִּשְׁחִיתוּ בְּאַרְץ וְתִתְּנַכְּלוּ לְקְרֹבֵי מִשְׁפָּחָה שְׁלָכֶם?
23. אֵלֶּה הֵם אֲשֶׁר קָלַל אוֹתָם אֱלֹהָה, וַיַּעֲשֵׂם חֲרָשִׁים, וַיַּעֲזֹר עֵינֵיהֶם.
24. לָמָּה לֹא יַעֲמִיקוּ הַבְּנֵה בְּקוּרְאָן? אוֹ הֵאֵם נְעוּלִים לְבוֹתֵיהֶם?
25. אֵלֶּה שֶׁנִּטְשׁוּ אֶת הַהִדְרָכָה וְהָאֱמוּנָה לְאַחַר שֶׁכָּבַר הַתְּבַרְרָה לָהֶם הַהִדְרָכָה, הַשֵּׁטָן הוּא שֶׁהִסִּיתָם וְעוֹדָדָם,
26. זֹאת בְּגִלְל שֶׁאָמְרוּ (הַכּוֹפְרִים) לְאֵלֶּה שֶׁשָּׂנְאוּ אֶת מֶה שֶׁהוֹרִיד אֱלֹהָה (הַיְּהוּדִים), נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִקְצַת הַדְּבָרִים, וְאוּלַם אֱלֹהָה יוֹדֵעַ סוּדוֹתֵיהֶם.
27. אִידֹּי יִהְיֶה הַמַּצָּב שֶׁלָּהֶם כַּאֲשֶׁר יוֹצִיאוּ הַמְּלָאָכִים אֶת נַשְׁמוֹתֵיהֶם וַיָּכּוּ עַל פְּנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם?
28. מִשּׁוֹם שֶׁהָלְכוּ אַחֲרֵי מֶה שֶׁמֶרְגִּזוּ אֶת אֱלֹהָה וְדָחוּ אֶת מֶה שֶׁמִּשְׁבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ, וְלָכוּ יִתְבַטֵּל עִמָּלָם.
29. הֵאֵם חֲשַׁבּוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר חָלִי בְּלִבְבוֹתֵיהֶם, שֶׁלֹּא יִגְלֶה אֱלֹהָה אֶת מִשְׁטָמָתָם?
- קֵטַע 4**
30. לוֹ רְצִינוּ הָרְאִינוּ אוֹתָם לָךְ, וְהִיִּית מְכִיר אוֹתָם בְּאוֹתוֹתֵיהֶם וּבְנִימַת דְּבוּרָם הַמִּיִּחֶדֶת. כִּי אֱלֹהָה יוֹדֵעַ מַעֲשֵׂיכֶם.
31. אֲנַחְנוּ נִבְחוּ אֶתְכֶם לְמַעַן יָדַע הַמוֹג' אֶהְדִּין (הַנְּאֻבָּקִים בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה) מִכֶּם וְאֶת הַמִּתְאַזְרִים בְּסִבְלָנוֹת וְנִבְחֹן אֶת דְּבָרְכֶם.
32. אָכוֹ, אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ אַחֲרֵים מִלְּלַכֵּת בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה, וְהַתְּנַגְּדוּ לְשָׁלִיחַ לְאַחַר שֶׁהִדְרִכּוּ, לֹא יִזְקוּ לְאֱלֹהָה בְּמֵאוּמָה, וְהוּא יִכְשִׁיל אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
33. הוּי הַמַּאֲמִינִים! צִיְתוֹ לְאֱלֹהָה וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ (מוֹחַמַד), וְאַל תִּבְטְלוּ אֶת (גְּמוּל) מַעֲשֵׂיכֶם (בְּכַפְרָה).
34. אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִרְחִיקוּ אַחֲרֵים מֵעַל הַשִּׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהָה וּמִתּוֹ בְּעוֹדָם כּוֹפְרִים, לֹא יִסְלַח לָהֶם אֱלֹהָה.
35. לֹא תִשְׁפִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם, וְאַל תִּזְמִינוּ אֶת הָאוֹיֵב לְשָׁלוֹם (לְהַפְסֵקָת הַמְּלַחְמָה), כִּי אַתֶּם הָעֲלִיזִים (הַמִּנְאָחִים), וְאַלְלָה עִמָּכֶם וְלֹא יִפְחִית אֶת שְׂכָר מַעֲשֵׂיכֶם.

36. אָבֹן חַיִּי הָעוֹלָם הִזָּה רַק מִשְׁחָק וְשִׁעְשׁוּעֵי שָׁוְא.¹ אִם תִּצְמִינּוּ וְתִירְאוּ אֶת אֱלֹהָ, יִתֵּן לָכֶם אֶת שְׂכָרְכֶם וְלֹא יִשְׁאַל מִכֶּם הוֹנֶכֶם.
37. אָבֹן אִם יִשְׁאַלְכֶם אוֹתוֹ וְיִלְחֹץ אֶתְכֶם, הִיִּיתֶם מְקַמְּצִים וְיִגְלֶה מִשְׁטֵמַתְכֶם.
38. הִנֵּה אַתֶּם נִקְרָאִים לְהוֹצִיא הוֹנֶכֶם בְּשָׂבִיל שֶׁל אֱלֹהָ, וְאוֹלָם יֵשׁ בְּכֶם מְקַמְּצִים. כָּל הַמְקַמֵּץ, מְקַמֵּץ רַק עַל עֲצָמוֹ. אֱלֹהָ הוּא הָעֹשֶׂיר וְאַתֶּם הָעֲנִיִּים. אִם תִּפְנּוּ עָרֹף מִיִּרְכָּם בְּאַחֲרִים וְהֵם לֹא יִהְיוּ כְּמוֹכֶם.

48

סִוְרַת אֶל-פֶּתַח הַנֶּצְחוֹן הַמְזֵהִיר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּתַח, הַנֶּצְחוֹן הַמְזֵהִיר» משום שהיא פותחת בבשורה טובה למאמינים בנצחון מזהיר כביש ח'יבר ושחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעולם.

הורדה במדינה אחרי החזרה מאל-חודיביה, ואחרי סורת אל-ג'ומועה 62, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «אֶל-פֶּתַח» מפסוק אחד.

סורת אל-פתח 48

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲנַחְנוּ הַנִּחְלָנוּ לָךְ (מוֹחַמַד) נֶצְחון מְזַהֵר,¹
2. לְמַעַן יִסְלַח לָךְ אֱלֹהֵה לְרֵאשׁוֹנִים מִרְעוּתֶיךָ וּלְאַחֲרוֹנִים, וַיְשָׁלִים אֶת חֲסִדוֹ
עֲלֶיךָ, וַיְדַרִּיךְ אוֹתְךָ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר,
3. וְהוּא יַעֲנִיךָ לָךְ נֶצְחון אֵיתָן.
4. הוּא אֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּלִבּוֹת הַמַּאֲמִינִים,² לְמַעַן יוֹסִיפוּ אֱמוּנָה
עִם אֱמוּנָתָם. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
5. לְמַעַן יִכְנִיס אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אֶל גְּנוֹת זֹרָמִים תַּחֲתֵיהֶן
הַנְּהָרוֹת, לְעוֹלָמִים יִשְׁאָרוּ בָּהֶן, וַיְכַפֵּר לָהֶם מִרְעוּתֵיהֶם. וְזוֹהִי זִכְיָה
עֲצוּמָה אֲצֵל אֱלֹהֵה.
6. וְהוּא יַעֲנִישׁ אֶת הַצְּבוּעִים וְאֶת הַצְּבוּעוֹת, וְאֶת הַפְּגָנִיִּים וְאֶת הַפְּגָנוֹת
הַחוֹשְׁבִּים עַל אֱלֹהֵה מַחֲשָׁבָה רָעָה, וַיְשִׁיב רָעָתָם בְּרֵאשָׁם. אֱלֹהֵה כָּעַס
עֲלֵיהֶם וְקָלַל אוֹתָם, וְהָכִין לָהֶם אֶת גִּיהֶנָּם, הַמַּעוֹן הַגְּרוּעַ בִּיּוֹתָר.
7. לְאֱלֹהֵה גְדוּדֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהֵה עִזּוֹ וְחָכֵם.
8. (הוּי הַנְּבִיא) אֲנַחְנוּ שֶׁלַּחְנוּ אוֹתְךָ לְעַד, וְלַמְּבַשֵּׁר, וְלַמְּזַהֵר,³
9. לְמַעַן תֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבִשְׁלִיחוֹ וְתַעֲזְרוּ לוֹ וְתוֹקִירוּ אוֹתוֹ, וְתִשְׁפְּחוּ אוֹתוֹ
(אֱלֹהֵה) בְּקָר וְעָרֵב.
10. הַנִּשְׁבָּעִים לָךְ אֱמוּנִים, אֲכֹן לְאֱלֹהֵה יִשְׁבָּעוּ אֱמוּנִים. יָד אֱלֹהֵה עֲלִיזָה עַל
יְדֵיהֶם. כָּל הַמַּפְרֵה הַתַּחֲזִיבוֹתוֹ לְאֱלֹהֵה בְּעָצֶם עוֹשֶׂה זֹאת לְרַעַת עֲצָמוֹ. וְכָל
הַמְּקִיִּים אֶת אֲשֶׁר הַתַּחֲזִיב לְאֱלֹהֵה, יִתֵּן לוֹ שָׂכָר עֲצוּם.

קטע 2

11. הַשְּׂבָטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ אֵלֶיךָ (בְּצִאֲתְךָ
לְמַעַרְכָּה) יֹאמְרוּ לָךְ, עֲסוּקִים הָיִינוּ בְּרִכּוּשֵׁנוּ וּבְמִשְׁפָּחוֹתֵינוּ, לָכֵן בִּקֵּשׁ
סְלִיחָה עֲבוּרֵנוּ, הֵם אוֹמְרִים בְּפִיהֶם אֶת אֲשֶׁר אֵין בְּלִבּוֹתֵיהֶם. אָמַר, לָמִי

1. הנצחון המזהיר, הוא חווה חודיביה שנערך בשנת 6 / 628, בין הנביא מוחמד וכופרי קוריש.

2. ר' סורת אל-בקהר 2: 248; וסורת את-תובה 9: 26, ופ' 40.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33: 45.

תַּעֲמֹד זְכוּת לְמַעַנְכֶם אֲצֵל אֱלֹהָ, אִם יִרְצֶה לְהַזִּיק לָכֶם אוֹ יִרְצֶה לְהוֹעִיל לָכֶם! אָכֵן, אֱלֹהָ בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

12. חֲשַׁבְתֶּם כִּי הִשְׁלִיחַ וְהִמָּאֲמִינִים לֹא יַחֲזִרוּ אֶל בְּנֵי בֵּיתֶם לְעוֹלָם, וַיִּהְיֶה

הַדָּבָר יָפֶה בְּלִבּוֹתֵיכֶם. וַתַּחֲשֹׁבוּ מַחֲשָׁבָה רָעָה וַתִּהְיוּ עִם אֲבוֹד.¹

13. לְכָל מִי שָׂאִינוּ מֵאֲמִין בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה הוֹעֲדָנוּ לְכּוֹפְרִים לְהִבָּה.

14. לְאֱלֹהָ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, סוֹלַח לְאִשֶּׁר יִרְצֶה, וּמַעֲנִישׁ אֶת אִשֶּׁר

יִרְצֶה, כִּי אֱלֹהָ סוֹלַח וְרוּחוֹ.²

15. כַּאֲשֶׁר תִּצְאוּ לְקִרְאָת שָׁלָל, יִגִּידוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּבִתְיָהֶם, הֲרָשׁוּ לָנוּ לְהַצְטָרֵף

אֵלֵינוּ. הֵם רוֹצִים לְשַׁנּוֹת אֶת הַבְּטָחַת אֱלֹהָ לָכֶם. אָמַר לָהֶם, לֹא תִצְטָרְפוּ

אֵלֵינוּ כִּי כֵּךְ אָמַר אֱלֹהָ מִקֶּדֶם. וְהֵם יֹאמְרוּ, לֹא כִּי מִקְנָאִים אַתֶּם בָּנוּ

(שֶׁנִּקַּח חֵלֶק מִן הַשָּׁלָל). כִּי מַעֲט הוּא אִשֶּׁר יִבְיִנוּ (מִהַחֲלָטוֹת אֱלֹהָ).

16. אָמַר לְשֹׁבְטִים שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר שֶׁנִּשְׁאָרוּ בְּבִתְיָהֶם וְלֹא הִצְטָרְפוּ לְקָרֵב

(בְּמִקְרָאִים קוֹדְמִים), אַתֶּם תִּקְרְאוּ לְהִלָּחֵם בְּאִנְשֵׁי עֵז חֲזָקִים,³ אֲלֵא אִם

יִקְבְּלוּ דַת הָאִסְלָאם בְּלִי מִלְחָמָה. אִם תִּצְיָתוֹ וַתִּלָּחֲמוּ לְמַעַן אֱלֹהָ, הוּא

יַעֲנִיק לָכֶם שָׂכָר טוֹב, וְאִם תִּפְנוּ עֲרָף כְּמוֹ שֶׁפָּגִיתֶם עֲרָף לְפָנֵינוּ, יַעֲנִישְׁכֶם

עֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

17. אֵין עַל הָעוֹר חֲטָא, וְאֵין עַל הַפֶּסֶח חֲטָא, וְאֵין עַל הַחוּלָה חֲטָא⁴ (אִם לֹא

יִצְאוּ לְמִלְחָמָה). וּמִי שֶׁמָּצִית לְאֱלֹהָ וְלִשְׁלִיחוֹ אוֹתוֹ יִכְנִיס אֱלֹהָ לְגָנִים

שֶׁמִּתְחַתֶּם נְהִרוֹת זוֹרְמִים. אֲמַנֶּם, הָאָדָם הַבָּרִיא הַמְּשִׁתַּמֵּט הוּא יַעֲנִישׁ

אוֹתוֹ בְּעֲנֵשׁ מִכְּאִיב.

קִטְעָה 3

18. אֱלֹהָ מִרְצָה מִהִמָּאֲמִינִים אִשֶּׁר נִשְׁבְּעוּ לָךְ (מוֹחֲמַד) שְׁבוּעַת אֲמוּנִים תַּחַת

הָעֵץ,⁵ וְהוּא יָדַע אֶת אִשֶּׁר בְּלִבּוֹתֵיָהֶם וְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם⁶ וְגַמַּל

לָהֶם בְּנִצְחוֹן מִהִיר (קְרוֹב),

19. וּבִלְקִיחַת שָׁלָל רַב, כִּי אֱלֹהָ הוּא עֲזָז וְחֻכָּם.

1. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 18.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 284 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 40.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 5 ; וסורת אנ-נמל 27 : 33.

4. ר' סורת אנ-נור 24 : 61.

5. המוסלמים נשבעו לנביא תחת העץ באל-חודיביה להילחם נגד קוריש במכה. השבועה הזו לנביא

נקראת «שבועת שביעות הרצון».

6. ראה לעל פסוק 4 והערה שם.

20. אֱלֹהֵה הַבְּטִיחַ לָכֶם כִּי תִקְבְּלוּ שָׁלָל רַב, וְהַחִישׁ לָכֶם אֶת זֶה, ¹ וְעָצַר בְּעַד הָאֲנָשִׁים לְהַלְחֵם בָּכֶם. זֹאת כָּאוֹת לַמַּאֲמִינִים, וּלְמַעַן יִדְרִיד אֶתְכֶם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.
21. (וּזְכִּיָּה) אַחֲרֵת אֲשֶׁר לֹא יִכְלֹתֶם לְהַשִּׁיג אוֹתָהּ, הַשִּׁיג אוֹתָהּ אֱלֹהֵה (לָכֶם). וְאֱלֹהֵה הוּא הַכֹּל-יָכֹל.
22. אֱלוֹ נִלְחַמוּ בָּכֶם הַכּוֹפְרִים (תוֹשְׁבֵי מִכָּה) הָיוּ מִפְּסִידִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא הָיוּ מוֹצֵאִים כָּל מְגֹן אוֹ עוֹזָר.
23. כִּד הָיָה מֵאֵז וּמִתְמִיד מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְאִין לִשְׁנוֹת אֶת מְנַהֵגוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה.²
24. וְהוּא אֲשֶׁר הִשְׁעָה אוֹתָם מִכֶּם וְהִשְׁעָה אֶתְכֶם מֵהֶם בְּעַמְק מִכָּה,³ לְאַחֵר שֶׁהִגְבִּיר אֶתְכֶם, כִּי אֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
25. הֵם אֲשֶׁר כָּפְרוּ וּמָנְעוּ מִכֶּם לְהִגִּיעַ אֶל הַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ (הַכְּעָבָה), וְעָצְרוּ אֶת הַקֶּרֶן וּמָנְעוּ מִמֶּנּוּ לְהִגִּיעַ אֶל מְקוֹם הַקֶּרְבֶּתוֹ (בְּמִסְגָּד הַקְּדוֹשׁ), וְלִוְלֹא אֲנָשִׁים מַאֲמִינִים וְנָשִׁים מַאֲמִינוֹת (בְּמִכָּה) לֹא יִדְעֻתֶם אוֹתָם, וְהִיִּיתֶם עֲלוּלִים לִפְגַּע בָּהֶם, וְעַל יְדֵי כֵד לְהִבִּיא עַל עַצְמְכֶם אֲשֶׁמָּה בְּלִי שְׁתִּידְעוּ, לְמַעַן יִכְנִיס אֱלֹהֵה מִי שְׂיִרְצָה תַּחַת רַחֲמָיו, וְלוֹ הַמַּאֲמִינִים הָאֵלֶּה הַבְּחִינוּ אֶת עַצְמָם מִהַכּוֹפְרִים, אֵז הָיִינוּ מַעֲנִישִׁים קִשּׁוֹת אֶת הַכּוֹפְרִים.
26. הַכּוֹפְרִים מָלְאוּ אֶת לִבָּבוֹתֵיהֶם הַתְּלַהֲבוֹת, הַהִתְלַהֲבוֹת שֶׁל הֶגֶץ אֶהֱלִיָּה,⁴ וְאֵז הוֹרִיד אֱלֹהֵה אֶת הַשְּׂכִינָה⁵ שְׁלוֹ עַל שְׁלִיחוֹ וְעַל הַמַּאֲמִינִים, וְהִטִּיל עֲלֵיהֶם אֶת חוֹבֶת הַיִּרְאָה שֶׁהֵם זִכָּאִים וִירְאוּיִים לָהּ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהֵה יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

קטע 4

27. אֲכֹן מִלֹּא אֱלֹהֵה לְשְׁלִיחוֹ אֶת הַחֲזוֹן בְּאַמֶּת, לֵאמֹר, עוֹד תִּכְנָסוּ לַמִּסְגָּד הַקְּדוֹשׁ, אִם יִרְצָה אֱלֹהֵה, בְּבִטְחוֹן, מְגַלְחִים רְאִשֵׁיכֶם אוֹ גּוֹזְזִים,⁶ וְלֹלָא פַּחַד. הוּא יָדַע אֶת אֲשֶׁר לֹא יִדְעֻתֶם, וּמַעֲבֵר לְזֹאת נֶתַן לָכֶם נֶחֱחוֹן קְרוֹב וּמִכְרִיעַ.⁷

1. השלל של חיבר.

2. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 62.

3. בעמק מכה : המדובר הוא בחודיביה הנמצאת במבואות מכה. שם נחתם החוזה שמנע את המוסלמים ואנשי קוריש מפגוע אלה באלה, וזאת אחרי שרבים מבני קוריש נפלו כשבויים בידי המוסלמים.

4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 154.

5. ראה לעל פי 4, ופי 18 והערה שם.

6. מגולח או גוזז : העולים לרגל למכה נוהגים לגלח או לקצר את שער ראשם.

7. נצחון קרוב ומכריע : כיבוש חיבר ושחרור מכה מן הכופרים.

28. הוא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ עִם הַהִדְרָכָה וְעִם הַדֵּת הָאֲמִתִּית (הָאֶסְלָאם) לְמַעַן יִשְׁלִיטוּהָ עַל כָּל הַדֵּתוֹת,¹ וְאֵלֶּלָה מִסָּפִיק כְּעֵד (כִּי מוֹחֲמַד הוּא שְׁלִיחַ אֵלֶּלָה).

29. מוֹחֲמַד הַשְּׁלִיחַ שֶׁל אֵלֶּלָה וְאֵלֶּה אֲשֶׁר אִתּוֹ קְשׁוּחִים כְּנֶגֶד הַכּוֹפְרִים, אָדָּ רְחוּמִים בִּינִיָּהֶם לִבֵּי עֶצְמָם, תִּרְאֶה אוֹתָם כּוֹרְעִים וְסוֹגְדִים מְבַקְשִׁים חֶסֶד מֵאֵלֶּלָה וְרִצּוֹן. סִימְנִיָּהֶם בְּפִנִּיָּהֶם מִרְשָׁמֵי הַסְּגִידָה. לְזֹאת נִמְשְׁלוּ בַתּוֹרָה וּמִשְׁלָם בְּאַנְג' יֵל כְּזָרַע אֲשֶׁר הוּצִיא גִבְעוּלוֹ וּמִתְחַזֵּק עַד שֶׁהוּא מִשְׁלָם וְנוֹשֵׂא עַל קִנְהוֹ וְהַפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים, לְהַרְגִּיז אֶת הַכּוֹפְרִים עַל יָדָם. אֵלֶּלָה הַבְּטִיחַ לְמֵאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב סְלִיחָה וְשָׂכָר רַב.

49

סִוֵּרַת אֶל-חֹג' וִרְאָתָהּ הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים

סורה זו נקראת «אל-חוג' וִרְאָתָהּ, הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» של נשות הנביא. החדרים האלה מוזכרים בהקשר של אנשי בני שבט תמים שבאו מאחורי החדרים והתחילו לקרוא אל הנביא בקול רם ובאופן גס לצאת אליהם מביעים חוסר כבוד לנביא.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מוג'אדלה 58, ופסוקיה שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הַחֲדָרִים הַפְּרָטִיִּים» מפסוק ארבעה.

סורת אל-חוג'וראת 49

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּמְהָרוּ לְהַחֲלִיט בְּעֵינֶיךָ שֶׁהַחֲלָטָה בּוֹ הִיא רַק בְּיַד אֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא שׁוֹמֵעַ וְיֹדֵעַ.
2. הוּי המַאֲמִינִים! אֵל תִּרְיֵמוּ קוֹלְכֶם מֵעַל קוֹלוֹ שֶׁל הַנְּבִיא (מוֹחַמַד), וְאַל תִּדְּבְרוּ אֵלָיו בְּקוֹל רֶם כְּהִרְמַתְכֶם קוֹלְכֶם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, פֶּן יִבְטְלוּ מִעֲשִׂיכֶם מִבְּלִי שְׂתַרְגִּישׁוּ.
3. אַכּוּ, אֱלֹהָ הַמְּנַמֵּיכִים אֶת קוֹלוֹתֵיהֶם בְּפָנֶי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ הֵם אֱלֹהָ אֲשֶׁר בָּחַן אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם בְּיִרְאָתוֹ, לָהֶם סְלִיחָה וְשָׂכָר עָצוּם.
4. הִנֵּה אֱלֹהָ הַקּוֹרְאִים אֵלֶיךָ מֵאַחוּרֵי הַחֲדָרִים רַבִּם חֲסָרֵי בִינָה הֵם.
5. לוֹ הֵיוּ מַחֲכִים בְּסִבְלָנוֹת עַד שֶׁתֵּצֵא אֲלֵיהֶם הִיָּה טוֹב לָהֶם יוֹתֵר, אַךְ אֱלֹהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.
6. הוּי המַאֲמִינִים! בְּבוֹא אֲלֵיכֶם אָדָם מְשַׁחַת לְמִסֹּר לָכֶם יְדִיעָה עַל מִישָׁהוּ, עֲלֵיכֶם לַחֲקֹר הֵיטֵב אֶת אֲמַתוֹתָהּ לְבַל תִּפְגְּעוּ בְּשׁוֹגֵג בְּאִנְשֵׁים חֲפִים מִפֶּשַׁע, וְתִתְחַרְטוּ עַל כָּל שְׁעֵשִׂיתֶם.
7. וּדְעוּ כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ (מוֹחַמַד) בְּקִרְבְּכֶם, וְלוֹ נִשְׁמַע לָכֶם בְּמִרְבִּית הָעֵנָנִים, הֵייתֶם סוֹבְלִים הַרְבֵּה. אֱלֹהָ חֲבַב עֲלֵיכֶם אֶת הָאֱמוּנָה, וַעֲשֵׂה אוֹתָהּ יִקְרָה לְלִבְבוֹתֵיכֶם וְהִמָּאִיס עֲלֵיכֶם אֶת הַכִּפְרָה וְאֶת הַשְׁחִיתוֹת וְאֶת הַמָּרִי. וְאֱלֹהָ הֵם הַמְּדַרְכִּים.
8. (וְהַטּוֹב שֶׁזָּכְרוּ בּוֹ הוּא) חֶסֶד מֵאֱלֹהָ וּבִרְכָּה. אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
9. וְכִי יָרִיבוּ שְׁתֵּי קְבוּצוֹת מִן הַמַּאֲמִינִים עָשׂוּ שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְאִם תִּתְנַכַּל הָאֲחֵת לְאַחֶרֶת, קִיְמוּ עֲלֶיהָ לַחֵץ עַד שֶׁתִּסָּפְכִים לַצִּית לִמְשַׁפֵּט שֶׁל אֱלֹהָ, וְכֹאֲשֶׁר תִּסָּפְכִים, פִּיְסוּ בֵּינֵיהֶן בְּיֶשֶׁר וַעֲשׂוּ צֶדֶק. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַשּׁוֹמְרִים צֶדֶק.
10. הַמַּאֲמִינִים אַחִים הֵם, עַל כֵּן הִשְׁלִימוּ אִפּוֹא בֵּין אַחֵיכֶם, וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ כְּדִי שִׁירְחֻם עֲלֵיכֶם.

קטע 2

11. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יִלְעָגוּ אֲנָשִׁים לְאֲנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבִים הָאֲחֵרִים מֵהֶם. וְלֹא נָשִׁים לְנָשִׁים, כִּי אוֹלֵי טוֹבוֹת הָאֲחֵרוֹת מֵהֶן. וְאֵל תּוֹצִיאוּ דְבַה אִישׁ עַל רֵעֵהוּ, וְלֹא תִכְנוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ בְּשִׁמוֹת גְּנָאִי. מָה רַע לְקָרֹא מִשְׁחַת לְאָדָם מֵאֲמִין. אֲשֶׁר לֹא יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה הֵם הָעוֹשִׂים עוֹל לְעַצְמָם.
12. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל תִּרְבוּ לַחֲשֹׁד, כִּי מִקְצַת חֲשָׁדָנוֹת הִיא חֲטָא. אֵל תִּרְגְּלוּ וְאֵל תִּשְׁמִיצוּ בְּסִתֵּר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הָאִם אוֹהֵב אִישׁ מִכֶּם לֶאֱכֹל אֶת בֶּשֶׂר אָחִיו הַמֵּת? הֵן תִּמְאַסּוּ זֹאת. וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהָ, כִּי אֱלֹהָ מִקְבֵּל שְׂבִים בְּתִשׁוּבָה וְרָחוּם.
13. הוּי בְּנֵי הָאָדָם! בְּרָאוּ אֶתְכֶם מִזֶּכֶר וּנְקֵבָה וְעָשִׂינוּ אֶתְכֶם לְאֻמוֹת וּשְׁבָטִים לְמַעַן תִּכְרִירוּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ. אוֹלָם הַנִּכְבָּד בְּיוֹתֵר מִבְּנֵיכֶם בְּעֵינֵי אֱלֹהָ, הוּא הַיָּרֵא אֱלֹהָ בְּיוֹתֵר, כִּי אֱלֹהָ יוֹדֵעַ וּבָקִיא.
14. שׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר אָמְרוּ, כָּבֹד הָאֵמְנוּ. אָמַר לָהֶם, עוֹד לֹא הֵאֱמַנְתֶּם, אֲמַנְסֵם אָמְרוּ, הֵתְאַסְלָמְנוּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵאֱמוּנָה לֹא חִדְרָה אֵל לְבוֹתֵיכֶם, אֵד אִם תִּצְיִתּוּ לְאֱלֹהָ וּלְשִׁלְיָחוֹ, לֹא יִקַּח אֱלֹהָ אֶת הַגִּמּוּל עֲבוּר עַמְלָכֶם, כִּי הוּא סוֹלֵחַ וְרָחוּם.
15. אָכֹן הַמֵּאֲמִינִים הֵם רַק אֵלָה שֶׁהֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא יִפְקְדּוּ, וְהַמוֹכְנִים לְהַאֲבֵק בְּהַקְרִיבֵם אֶת הוֹנֵם וְאֶת נַפְשׁוֹתֵיהֶם לְמַעַן אֱלֹהָ. אֵלָה הֵם הַמִּדְבָּרִים אֲמַת.
16. אָמַר (לְשׁוֹכְנֵי הַמִּדְבָּר), הִתְלַמְדוּ אֶת אֱלֹהָ בְּדִבֵּר דִּתְכֶם: הֵן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, אֱלֹהָ יוֹדֵעַ כָּל.
17. הֵם מְתַנְהִיגִים כָּאֵלוּ עָשׂוּ לָךְ חֶסֶד שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הָאִסְלָאִם. אָמַר, אֵין אַתֶּם עוֹשִׂים לִי חֶסֶד שֶׁקִּבְּלַתֶּם אֶת הָאִסְלָאִם, אֵלָא אֱלֹהָ הוּא שֶׁעָשָׂה חֶסֶד עִמָּכֶם בְּהַדְרִיכּוֹ אֶתְכֶם לְאֵמוּנָה, אִם הִייתֶם מֵאֲמִינִים בְּאֲמַת.
18. אָכֹן אֱלֹהָ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.

50

סִוֵּרַת «ק»

«ק»

סורה זו קיבלה את שמה מן האות «ק» שפתחה בה. והיא אחת מהסורות הנקראות אחרי האותיות שפתחו בהן. כמו: טא. הא 20, צאד 38, יא. סין 36, נ 68. והיא אחת משלוש הסורות שפתחו באות אחת: צ. 38, ק. 50, נ. 68.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מורסלאת 77, ופסוקיה ארבעים וחמשה. קיבלה את שמה «ק» מפסוק אחד.

סורת «ק» 50

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחֹם

קטע 1

1. «ק»¹.

אֲשַׁבֵּעַ בְּקוֹרְאָן הַנֶּעֱרָץ²!

2. אֲכֹן תִּמְהוּ בְּבֹא אֲלֵיהֶם מִזְהִיר מִקְרָבָם, וְהַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, הֵן דְּבַר פֶּלֶא
הוא,³

3. שְׁנַחֲזֹר לַחַיִּים לְאַחַר שְׁמַתָּנוּ וְהֵינּוּ לְעַפְרִי⁴ (נָשׁוּב לַתַּחִּיָּה?) זֹאת שְׂבִיבָה
רְחוּקָה!

4. כָּבֵר יִדְעֵנוּ כִּמָּה תִּפְחִית מֵהֶם הָאֶרֶץ. וְאוּלָם אֲתֵנוּ פִּנְקֵס רְשׁוּם מְדִיקָה,
הַכֹּל רְשׁוּם בּוֹ.

5. אֲדָהּ הֵם כִּחְשׁוּ בְּאֶמֶת בְּבֹאָהּ אֲלֵיהֶם, הֵם אוֹבְדֵי עֲצוֹת וְנִבְּוֹכִים.

6. הַאִינָם רוֹאִים אֶת הַשָּׁמַיִם אֵיךְ בָּנִינוּ אוֹתָם מִמַּעַל לָהֶם וְקִשְׁטָנוּ אוֹתָם,
וְאִין בָּהֶם בְּקִיעִים?

7. וְאֵת הָאֶרֶץ שִׁטְחָנוּ וְקִבְעָנוּ בָּהּ הָרִים וְגִדְלָנוּ בָּהּ צִמְחִים מִכָּל זֹוג תַּאֲוָה
לְעִינֵינוּ,

8. לְהַתְּבַוֵּן וּלְזַכְּרוֹן לְכָל עֶבֶד (בְּוֹ אֲדָם) שֶׁב בַּתְּשׁוּבָה.

9. וְהוֹרְדָנוּ מִן הַשָּׁמַיִם מִיַּם לַבְּרָכָה, וְהַצִּמְחָנוּ בָּהֶם גִּנִּים וְגִרְעִינֵי הַקִּצִּיר,

10. עִם עֲצֵי תִמְרָה גְּבוּהִים עֲמוּסֵי אֲשִׁכּוּלוֹת שֶׁל תִּמְרָה,

11. כְּמִזֹּון לְעֶבְדֵי אֱלֹהֵה, וְהַחֲיִינוּ בְּאִמְצָעוֹתֶם אֲדָמָה מֵתָה⁵, כְּזֹאת הִצִּיאָהּ
(מִן הַקִּבְרוֹת בַּיּוֹם תַּחִּית הַמֵּתִים).

1. אות זו נקראת בערבית: קאף.

2. בשביל תוארי הכבוד של הקוראן, ר' סורת אל-בורוג', 85: 21 «بل هو قرآن مجيد في لوح محفوظ»; סורת
יא. סין 36: 2, «والقرآن الحكيم»; וסורת צאד 38: 2 «والقرآن ذي الذكر»; וסורת אל-ואקעה 56: 77,
«إنه لقرآن كريم».

3. ר' סורת צאד 38: 5.

4. ר' סורת אל-מואמנון 23: 82.

5. ר' סורת אל-פורקאן 25: 48.

12. לפניהם¹ כָּבֵר לֹא הָאָמִינוּ בְּנֵי עֲמוֹ שֶׁל נֹחַ (נֹחַ), בְּעָלֵי אֶרֶץ-רֶס (הַבְּאֵר), עִם תְּמוֹד²,
 13. עִם עָאד³, פְּרָעָה וּבְנֵי עֲמוֹ, בְּנֵי עַם לוֹט,
 14. שׁוֹכְנֵי הַחֲרָשׁוֹת (אֶל-אִיכָה)⁴, וּבְנֵי עַם תּוֹבַע⁵. כָּלֵם הִתְכַּחְשׁוּ לְשָׁלִיחִים, וַיָּבֹא בְּצֶדֶק עֲנָשִׁי שֶׁהִזְהִרְתִּי אוֹתָם מִמֶּנּוּ.
 15. הָאֵם הִתְעַיְּפָנוּ מִן הַבְּרִיָּאָה הָרְאשׁוֹנָה? וְלָמָּה הֵם מִפְּקָפְקִים אִם נוֹכַל לְבוֹרְאֵם מִחֲדָשׁ (בַּיּוֹם הַדִּין)?

קטע 2

16. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם, וְנִדַּע מָה שֶׁהוּא מִסְתִּיר בְּלִבּוֹ, כִּי אָנוּ קְרוֹבִים לוֹ יוֹתֵר מִחֻבַּל הַיָּרִיד⁶,
 17. כְּאֶשֶׁר יִרְשָׁמוּ שְׁנֵי הַמְּלָאכִים הַיּוֹשְׁבִים אֶחָד מִימִינוֹ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ אֶת כָּל מַעֲשָׂיו (הַטּוֹבִים וְהָרָעִים).
 18. לֹא יוֹצֵא הֶגֶה מִבְּלִי אֶשֶׁר יִהְיֶה אֲצִלּוֹ מִשְׁגִּיחַ מוֹכֵן (מִלְּאָד מוֹכֵן לְרֶשֶׁם אֶת כָּל דְּבָרָיו).
 19. וְבֹא שִׁכְרוֹן הַמּוֹת בְּאֶמֶת: זֶה אֶשֶׁר הֵייתָ מְנַסָּה לְהַמְלִיט מִפְּנֵיו.
 20. וְאַזּוּ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר⁷, זֶה הוּא יוֹם הָאֲזָהָרָה.
 21. וְכָל נֶפֶשׁ תּוֹפִיעַ עִם הַמְּלָאָךְ הַמּוֹבִיל וְהַמְּלָאָךְ הַעֵד,
 22. (וַיֹּאמְרוּ לוֹ), כָּבֵר שִׁכְחָתָ אֶת כָּל זֶה, אֵד הַיּוֹם גָּלִינוּ אֶת עֵינֶיךָ וְרֹאיתֶךָ חֲדָה.
 23. וְבִן לִוְיָתָן יֹאמֵר, זוֹהִי הַעֲדוּת שֶׁהִכְנַתִּי נִגְדֶּךָ.
 24. (וַיֹּאמֶר לְשְׁנֵי הַמְּלָאכִים), הִטִּילוּ שְׁנֵיכֶם אֶל תּוֹךְ גִּיהֶנֶם כָּל כּוֹפֵר קֶשֶׁה עֵרָף,
 25. שֶׁהִיָּה מְסַרְב לַעֲשׂוֹת טוֹב, תִּקְפּוּ, וּמִפְּקָפֶךְ (בְּאֶמּוֹנְתוֹ בְּאֵלְהָה),
 26. אֶשֶׁר עָשָׂה עִם אֵלְהָה אַחֵר, הִטִּילוּ אוֹתוֹ אֶל תּוֹךְ הָעֵנֶשׁ הַכָּבֵד.

1. לפניהם: לפני הכופרים של מכה.

2. ר' סורת אל-אעראף 7: 73.

3. עאד: ר' סורת אל-אעראף 7: 65.

4. אל-איכה: ר' סורת אל-חגיר 15: 78.

5. תובע, ריבוי תבאבעה: זהו כינוי של מלכי תימן הקדומים. מסופר שאחד מהם התאסלם.

6. חבל הוריד, נמצא בצוארו של האדם.

7. התקיעה בשופר: ר' סורת אל-אנעאם 6: 73.

27. וְהִשְׁטֹן בֶּן לִוְיָתָן שֶׁל הַכּוֹפֵר יֹאמֶר, רְבוּנִי! אֲנִי לֹא הִתְעֵיתִי אוֹתוֹ, וְאוֹלָם הוּא בְּעֶצְמוֹ נָטָה לְתַעֲיָה מִרְחִיקָת לָכֶת.

28. וַיֹּאמֶר, אֵל תְּרִיבוּ בִּינִיכֶם לִפְנֵי, כִּי אֲנִי הַקּוֹדֵמְתִי לְהִזְהִירְכֶם בְּעֹנֶשׁ,

29. אֶת אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לֹא יִשְׁתַּנָּה, אוֹלָם אֵין אֲנִי מְקַפֵּחַ אֶת עַבְדִּי.

קטע 3

30. בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמַר לְגִיָּהֶם, הֵאֵם נִמְלֶאתָ וְהוּא יֹאמֶר, הִישׁ עוֹד?

31. וַיִּקְרַב בֶּן הָעֶדָן לִירָאִי אֶלְלָה וְלֹא יִרְחַק מֵהֶם.

32. וַיֹּאמֶר לָהֶם, הִנֵּה אֲשֶׁר הִבְטַח לְכָל הַחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וְהַשׁוֹמֵר אֶת גְּבוּלוֹת רְבוּנוֹ,

33. אֲשֶׁר יֵרָא אֶת הַרְחָמֹן בְּסִתֵּר, וַיְבֹא בָּלֵב שָׁב בְּתִשׁוּבָה.

34. הַכְּנִסוּ אֵלָיו בְּשָׁלוֹם. זֶה יוֹם הַנִּצָּח.

35. לָהֶם בְּתוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר יִרְצוּ וַיִּוָּתֵר מִזֶּה יִהְיֶה שְׁמוֹר שָׁם לְמַעַנָם.

36. וְכַמָּה דוֹרוֹת הִשְׁמַדְנוּ לִפְנֵיהֶם, הָיוּ בְּהִרְבֵּה חֲזָקִים מֵהֶם, שׁוֹטְטוּ בְּאַרְצוֹת וַיִּרְאוּ אִם מִצְאוּ לָהֶם מִפְּלֹט וּמְנוֹס (מִן הָעֹנֶשׁ).

37. זֶהוּ אוֹת הַזִּכָּרָה לְכָל בְּעָלֵי לֵב וְאֵזֶן שׁוֹמֵעַת וְאֶלֶה הַרְוֹאִים אֶת הַמִּתְרַחֵשׁ סְבִיבָם.

38. בִּרְאֵנוּ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת אֲשֶׁר בִּינֵיהֶם בְּשִׁשָּׁה יָמִים וְלֹא הִתְעִיפְנוּ מִבְּרִיאָתָם.

39. שָׁמַע בְּסִבְלָנוֹת אֶת אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הַכּוֹפְרִים, וְשָׁבַח אֶת רְבוּנוֹ לִפְנֵי עֲלוֹת הַשָּׁמֶשׁ וְלִפְנֵי הַשְּׁקִיעָה,

40. וְשָׁבַח אוֹתוֹ בְּמִשְׁךְ הַלִּילָה וְאַחֲרֵי הַשְּׁלֵמַת כָּל הַתְּפִלוֹת.

41. וְהָאֵזֶן לְיוֹם יִקְרָא הַקּוֹרֵא מִמְּקוֹם קָרוֹב,

42. יוֹם יִשְׁמְעוּ הַעֲעָקָה בְּאַמָּת. זֶה הוּא יוֹם הַיְצִיָּאָה (יוֹם תַּחֲנִית הַמֵּתִים).

43. הִנֵּה אֲנַחְנוּ נִחְיָה וְנִמְיֵת וְאֵלֵינוּ כָּלֵם יִשׁוּבוּ.

44. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ מַעְלֵיהֶם, וַיִּמְהָרוּ (לְצֵאת מִקְבְּרֵיהֶם). אֲסִפָּה זֹאת הִיא נִקְלָה עֲלֵינוּ.

45. אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים טוֹב אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ, אֵד אֵין זֶה תִּפְקִידָד לְהַכְרִיחַם לְהֶאֱמִין. הַזִּכָּר בְּקוֹרְאָן אֶת אֲשֶׁר יִירָא אֶזְהָרָתִי.

51

סורת אֶדְ-דְּאַרְיָאָת הַרוּחוֹת הַמִּפְזָרוֹת

סורה זו נקראת בשם «אד-ד' אריאת, הרוחות
המפזרות» משום שהיא פותחת בשבועה «ואד-ד' אריאת
ד' רוא», אשבע ברוחות המפזרות (כל דבר). ביטוי זה לא
נזכר בשום סורה אחרת.

הורדה במכה אחרי סורת אל-אחקאף 46, ופסוקיה
ששים. קיבלה את שמה «הרוחות המפזרות» מפסוק
אחד.

סורת אד'-ד'אריאת 51

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע¹ בְּרוּחוֹת הַמַּפְזְרוֹת (אֶת הָעֲנָנִים),
2. הַטְּעוּנִים בְּמִים רַבִּים,
3. (וְהַסְפִּינוֹת) הַשְּׁטוֹת בְּקִלּוֹת עַל פְּנֵי הַמִּים,
4. וּבְ(הַמְלָאָכִים) הַמְחַלְקִים פְּקָדוֹת.
5. כָּל מֶה שֶׁהִזְהִרְתָּם בּוֹ הוּא אִמָּת,
6. וְהַדִּין (הַחֲשָׁבוֹן) יִתְקַיֵּם.
7. אֲשַׁבַּע בְּשִׁמִּים הַמִּתְכַּנְּנִים הַיָּטֵב.
8. אֲכֹן אַתֶּם נִחְלָקִים בַּדָּבָר (הַקּוֹרְאָן וְשְׁלִיחוֹת הַנְּבִיא מוֹחֲמַד),
9. אֲשֶׁר מֵהֶם יִרְחֲקוּ הַמֵּרְחָקִים (מִן הָאֲמוּנָה).
10. הַקִּלְלָה עַל הַכּוֹזְבִים,
11. הַשְּׁקוּעִים בְּמַעַרְבֶּלֶת הַכְּפִירָה.
12. יִשְׁאֲלוּ, מָתִי יוֹם הַדִּין?
13. יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יַעֲנִשׁוּ בְּאֵשׁ.
14. וַיֹּאמֶר לָהֶם, טַעְמוּ אֶת עֲנֹשְׁכֶם אֲשֶׁר בְּקִשְׁתֶּם לְהַחִישׁ.²
15. אֲדָהּ הִירָאִים יִשְׁכְּנוּ בַּגָּנִים עַל יַד מַעֲיִנוֹת מִים,
16. וַיִּקְבְּלוּ מֶה שֶׁרְבוּנָם הָעֲנִיק לָהֶם עַל הַיּוֹתָם לְפָנִים עוֹשִׂים טוֹב,
17. וַיִּשְׁנוּ רַק מַעַט מִן הַלֵּילָה.³
18. וּבִשְׁחַר הַתְּפִלָּלוֹ לְסִלְיָהּ (מֵאֲלֵלָה),⁴
19. וְעַל אֲשֶׁר נָתַנוּ זְכוֹת בְּרִכּוּשָׁם לְקַבְּצוֹ וְלִמְחָסֵר כָּל.

1. אללה פתח כמה סורות בשבועתו באחד מברואיו להראות לבני אדם את חשיבות הברוא הזה.
אומנם אסור לבני אדם להשבע בדבר מה זולת אללה.
2. ר' סורת יונס 10 : 50 - 51.
3. בגלל שהם בלו את החלק הגדול של הלילה מתפללים אל אללה וקוראים הקוראן.
4. ר' סורת אאל עמראן 3 : 17.

20. ובְּאֶרֶץ אוֹתוֹת לְבִטּוּחִים בְּאֲמוּנָתָם,
 21. וּבְכֶם בְּעֶצְמְכֶם, הֵאֵם לֹא תִתְבוֹנְנוּ אֲפֹא?
 22. בְּשָׂמִים פִּרְסִיתְכֶם וְכָל אֲשֶׁר הִבְטַח לָכֶם (טוֹב אוֹ רָע).
 23. נִשְׁבַּעְתִּי בְּרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ! כִּי אֶכּוּ אֶמֶת הִיא כְּמוֹ זֶה שֶׁאַתֶּם יְכוּלִים לְדַבֵּר.

קטע 2

24. הֵאֵם שְׂמַעְתָּ עַל סַפּוֹר אוֹרְחֵי אֶבְרָאֵהִים הַנִּכְבָּדִים?
 25. שָׁבֵאוּ אֵלָיו וְאָמְרוּ לוֹ, «שָׁלוֹם!» אָמַר, «שָׁלוֹם לְאֶנְשֵׁים נְכָרִים».
 26. אִזְ סָר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ וְהִבִּיא עֵגֶל שֶׁמֶן וְצִלּוֹי,¹
 27. וְהִגִּישׁוּ לָהֶם, וְאָמַר, הֵאֵם לֹא תֹאכְלוּ?
 28. אִזְ יָרָא מִפְּנִיָּהֶם. אָמְרוּ, אֵל תִּירָא! וּבִשְׂרוּ לוֹ עַל בֶּן יִדְעָן.²
 29. וְתִגַּשׁ אֶשְׁתּוֹ בְּצוּחָה, וְתִטַּפֵּחַ עַל פְּנִיָּהּ, וְאָמְרָה, זִקְנָה וְעִקְרָה אֲנִי!
 30. אָמְרוּ, כֹּה אָמַר רַבּוֹנְךָ, אֶכּוּ הוּא הַחֶכֶם וְהַיּוֹדֵעַ.

חלק 27

31. וְאָמַר (אֶבְרָאֵהִים לְמִלֵּאכִים), וּמָה אֶתְכֶם, הוּי הַשְּׁלִיחִים?
 32. אָמְרוּ, נִשְׁלַחְנוּ אֶל עַם שֶׁל פּוֹשְׁעִים,
 33. לְמַעַן נִשְׁלַח עֲלֵיהֶם אֲבְנֵי חֶמֶר,
 34. הַמִּיעֲדוֹת עַל יְדֵי רַבּוֹנְךָ לְאַלֶּה הָעוֹבְרִים כָּל גָּבוֹל בְּכִפְיֶרְתָּם,³
 35. וְנוֹצִיא אֶת הַמֵּאֲמִינִים שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ (בְּתוֹךְ הָעִיר),
 36. וְלֹא מִצְאָנוּ בָּהּ אֶלָּא מִשְׁפָּחָה אַחַת שֶׁל מִסּוּרִים (מִסְלָמִים),
 37. וְנַעֲזֹב בָּהּ אוֹת לְאֲשֶׁר יִירָאוּ מִפְּנֵי הָעֶנֶשׁ הַמְכָאִיב.
 38. וַיֵּשׁ בְּמוֹסָא (אוֹת) כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אוֹתוֹ אֶל פְּרָעָה עִם סִמְכוֹת בְּרוּרָה,
 39. וְאוֹלָם (פְּרָעָה) פָּנָה עֲרָף וְהִתְיַעַץ עִם יוֹעֲצָיו, וְאָמַר, הוּא מְכַשֵּׁף אוֹ מִשְׁגָּע.
 40. וְנֹאחַז בּוֹ וּבְחִילוֹ וְנִשְׁלִיד אוֹתָם בֵּינָם, וְהוּא אֲשֶׁם (לְכָל מֶה שֶׁקָּרָה לוֹ וְלֹאֲנִשְׁיוֹ).

1. ר' סורת הוד 11 : 69 וכו'; וסורת אל-חג'ר 15 : 51 וכו'.

2. הבן הוא אסתאק (יצחק).

3. ר' סורת הוד 11 : 83.

41. וַיֵּשׁ בְּבִנִי עָאֵד (אוֹת) כְּאֶשֶׁר שְׁלַחְנִי אֵלֵיהֶם רוּחַ נֹרָאָה,

42. אֲשֶׁר שִׁחָקָה אֶת כָּל אֲשֶׁר בָּאָה עָלָיו.

43. גַּם לְבִנִי עִם תִּ' מוֹד נֶאֱמַר אֵלֵיהֶם, הִתְעַנְּגוּ עַד עֵת מוֹעֵד.

44. וְאוֹלָם הֵם לֹא צִיְתוּ לְצוּ רְבוּנָם, וְתֹאחֲזִם סוֹפֵת הַבְּרָקִים וְהֵם רוֹאִים,

45. וְלֹא יָכְלוּ לָקוּם וּלְבָרֵחַ, וְלֹא יָכְלוּ לַעְזֹר לְנַפְשָׁם.

46. וְעַם נוּחַ (נֹחַ) לִפְנֵיהֶם (הַטְּבַעְנוּ) כִּי הָיוּ עִם שָׁל מִשְׁחָתִים.

קטע 3

47. וְאֶת הַשָּׁמַיִם בְּנִינוּ בַּעַז, וְאַנְחֵנוּ מִמְּשִׁיכִים לְהַרְחִיב אוֹתָם.

48. וְאֶת הָאָרֶץ פָּרִשְׁנוּ, וּמֵה טוֹבִים אֲנַחְנוּ כְּסוּלָלִים.

49. וּמִכָּל דָּבָר בְּרָאנוּ זוּגוֹת שְׁנַיִם, לְמַעַן תִּזְכְּרוּ.

50. לָכוֹ, בְּקִשׁוֹ מַחֲסָה אֶצֶל אֱלֹהָ, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

51. וְאַל תַּעֲשׂוּ עִם אֱלֹהָ אַחֵר, כִּי אֲנִי הִנְנִי מְזַהֵר גְּלוּי לָכֶם מֵאֲתוֹ.

52. כִּד הָיָה תְּמִיד, לֹא בָּא אֶל אֱלֹהָ אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵיהֶם שְׁלִיחַ, מִבְּלִי שְׁאֲמְרוּ, זֶהוּ מְכַשֵּׁף אוֹ מְשַׁגֵּעַ.

53. הֵאֵם צוּוּ זֶה לָזֶה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? אָכֵן אֲנָשִׁים פּוֹרְקֵי עַל שְׁמַיִם הֵם!

54. לָכוֹ הִתְרַחַק מֵהֶם, וְאִין תִּלְוִנָה עָלֶיךָ.

55. אֲדָּ הוֹסֵף לְהַזְכִּיר, כִּי הָאֲזַכְרָה תוֹעִיל לְמֵאֲמִינִים.

56. וְלֹא בְּרָאֲתִי אֶת הַגּוֹ' וְאֶת הָאָדָם כִּי אִם לְמַעַן יַעֲבֹדוּ אוֹתִי,

57. אִינִי רוֹצֵה מֵהֶם כָּל פְּרִנָּסָה, וְאִינִי רוֹצֵה כִּי יִאֲכִילוּ אוֹתִי.

58. אָכֵן אֱלֹהָ הוּא הַמִּפְרִיֵּס, בַּעַל הַכּוֹחַ וְהָאֵיֶתָן.

59. אֲדָּ לְאֱלֹהָ אֲשֶׁר כָּפְרוּ (בְּשִׁלְחֹתוֹ) שֶׁל מוֹחַמֵּד) חֲטָאִים כְּחֲטָאֵי קוֹדְמֵיהֶם מִהַכּוֹפְרִים, לָכוֹ אֵל יֵאִיצוּ בִּי (לְהַחִישׁ אֶת הָעֲנֵשׁ).

60. אוֹי לְכוֹפְרִים מִיּוֹם הָעֲנֵשׁ שֶׁהִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

52

סִוְרַת אֶטְ-טוֹר

הַר הַטּוֹר

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה «ואַטְ-טוֹר, אֶשְׁבַּע בְּהַר הַטּוֹר», השם הזה נזכר בכמה סורות בקוראן, אומנם בלי שבועה. ר' סורת אל-בקהר 2 : 63, ופ' 93 ; סורת אנ-נסא' 4 : 154 ; סורת מרים 19 : 52 ; סורת טא. הא 20 : 80 ; סורת אל-מואמנון 23 : 2 ; סורת אל-קצצ 28 : 29, ופ' 46 ; וסורת את-תין 95 : 2. הורדה במכה אחרי סורת אס-סג'דה 32, ופסוקיה ארבעים ותשעה. קיבלה את שמה «הַר הַטּוֹר» מפסוק אחד.

סורת אט-טור 52

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אַשְׁבַּע בְּהַר הַטּוּר,
2. וּבַסֶּכֶר (הַקּוּרְאָן) הָרְשׁוּם,¹
3. עַל קַלְף פָּרוּשׁ.
4. וּבַבֵּית אֲשֶׁר תָּמִיד מִבְּקָר.²
5. וּבִשְׁמַיִם הַמּוֹרָמִים.
6. וּבָיִם הַגּוֹאֵה.
7. כִּי עֲנֵשׁ רְבוּנָךְ יִקְרָה,
8. וְאֵין לְמַנַּע אוֹתוֹ.
9. בְּיוֹם (יוֹם הַדִּין) אֲשֶׁר בּוֹ הַשְּׁמַיִם יָנוּעוּ וַיִּזְוְעוּ,
10. וְהַהָרִים מוֹט יִתְמוּטְטוּ.
11. אוֹי לָהֶם בְּיוֹם הַהוּא לְמַכְחִישִׁים,
12. הַמְשַׁתַּעֲשָׁעִים בְּתַקּוֹת שְׁוֹא.
13. בְּיוֹם הַהוּא יִדְחֻפוּ בְּאַכְזָרִיוֹת אֶל אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם,
14. זֹהִי הָאֵשׁ אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחֲשִׁים בָּהּ.
15. הָאֲמָנָם כְּשִׁפִּים הֵם אֵלֶּה? אוֹ אַתֶּם לֹא תֵּרְאוּ?
16. הֲצִלוּ בָּהּ. אִם תִּסְבְּלוּ וְאִם לֹא תִסְבְּלוּ אַחַת הִיא לָכֶם. כִּי כֵךְ אַתֶּם נַעֲנָשִׁים עַל מַעֲשֵׂיכֶם.
17. אַךְ הִירָאִים בְּגִנִּים וְנַעֲם,
18. מִתַּעֲנָגִים עַל אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם רְבוּנָם, וְשָׁמַר אוֹתָם רְבוּנָם מִפְּנֵי עֲנֵשׁ הַשְּׂאוֹל.
19. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ לַעֲנָה בְּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם,

1. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 58 ; וסורת אל-אחזאב 33 : 6.

2. הבית המבוקר, בערבית «البيت المعمور אל-בית אל-מעמור» המבוקר כל הזמן על ידי המלאכים בשמים.

20. נִשְׁעָנִים עַל סָפוֹת עָרוּכוֹת, וְהִשְׁאֵנוּ אוֹתָם חוֹרִיזוֹת¹ יְפוֹת עֵינַיִם.
21. אֱלֹה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיִּלְכוּ צֹאצְאֵיהֶם בְּדֶרֶךְם לְאִמּוּנָה, נִצְרָף אֶת צֹאצְאֵיהֶם אֲלֵיהֶם. וְלֹא נִגְרַע מֵהֶם מִמַּעֲשֵׂיהֶם מֵאוֹם. וְכָל אָדָם עָרֵב לְמַעֲשָׂיו.
22. וַיִּסְפֹּק לָהֶם פְּרוֹת וּבָשָׂר מֵאֲשֶׁר תִּתְּנָהוּ נִפְשָׁם.
23. וּמִגִּישׁ הָאֶחָד לַשְּׁנֵי כּוֹס מִשְׁקָה שְׁאִינוּ מְבִיא לְדַבֵּר לֵהָג וְחִטָּא².
24. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עֲלֵמִים, כְּפִנְיִים חֲבוּיוֹת (בְּצִדְפִּיהֶן).
25. וּפְנוּ זֶה אֶל זֶה וְשָׁאֲלוּ זֶה אֶת זֶה.
26. וְאָמְרוּ, הֵינּוּ בְּמִשְׁפְּחוֹתֵינוּ מְלֵאִים פֶּחַד,
27. וְהִנֵּה נָטָה אֶלְלָה חִסְדּוֹ לָנוּ, וְשִׁמְרָנוּ עָלֵינוּ מִפְּנֵי עֶנֶשׁ אֵשׁ לוֹהֻטָּת.
28. כִּי הֵינּוּ לִפְנֵי זֶה קוֹרְאִים אֵלָיו, כִּי הוּא הַחוֹמֶל וְהַרְחוּם.
- קִטְעַ 2**
29. הִזְהַר אוֹתָם אִפּוֹא, כִּי אֵין אֶתָּה בְּחֶסֶד רְבוּנָד, לֹא כֹהֵן וְלֹא מְשַׁנֵּעַ.
30. או יֵאמְרוּ, מְשׁוֹרֵר וּמוֹטָב שְׁנַחֲכָה לְמוֹתוֹ.
31. אָמַר, חֲכוּ (לְמוֹתִי), וְגַם אֲנִי מְחַכֶּה עִמָּכֶם (לְעֶנֶשׁ אֲשֶׁר יִפְגַּע בָּכֶם)³.
32. הָאֵם הַגִּיּוֹנִם מִצְּנוֹה אוֹתָם לֵאמֹר דְּבַר בְּלִיתִי הַגִּיּוֹנִי זֶה? או אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי הַגִּיּוֹן הֵם?
33. או יֵאמְרוּ, הוּא בָּדָה אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן). לֹא, כִּי לֹא יֵאֱמִינוּ.
34. לְבִיאוּ דְּבָרִים כְּמוֹהוּ, אִם צוֹדֻקִים הֵם.
35. הָאֵם נִבְרָאוּ מֵלֹא דְּבַר, או הֵם הַבוֹרְאִים?
36. הָאֵם יִצְרוּ אֶת הַשְּׂמִים וְאֶת הָאֶרֶץ? לֹא, כִּי אֵינֶם מֵאֱמִינִים (בְּעֶנֶשׁ שֶׁל אֱלֹהָ).
37. הָאֵם אֶתֶם אוֹצְרוֹת רְבוּנָד, או הֵם הַשְּׁלִיטִים (עַל הַכֹּל)?
38. הָאֵם יֵשׁ לָהֶם סֵלֶם שֶׁבּוּ הֵם עוֹלִים הַשְּׂמִימָה וּמִקְשִׁיבִים בְּסִתֵּר לִישִׁבוֹת שֶׁל מַעְלָה? לְבִיא מִקְשִׁיבִים אִסְמִכְתָּא בְּרוּרָה מְשָׁם.

1. חוריות: יחיד חוריה או חורא', אישה יפהפיה עם עור צחור ועיניים גדולות ושחורות, נמצאות בגן עדן. מיועדות לצדיקים, ולמאמינים עושי הטוב בחיי העולם הזה.

2. ר' סורת מרים 19: 62.

3. ר' סורת את-תובה 9: 52.

39. האם לו הבנות ולכם הבנים?¹
40. האם דרשת מהם שְׂכָר וְנַעֲשׂוּ עֲמוּסֵי חֻבּוֹת?
41. האם אתם סודות הנסתר, והם יכתבו (אותם לבני האדם)?
42. או חורשים הם נגדך מזמות ותחבולות? אז רק הם יפלו בפחים שהם טומנים.
43. או להם אלה מבלעדי אלה? ישתבח שמו, נעלה מעל כל מה שהם משתפים אליו.
44. ואם יראו חלקים מן השמים נופלים עליהם יאמרו, אלה רק עננים מצטברים.
45. עזב אותם אפוא עד אשר יפגשו את יומם אשר יבו בהלם (יום הדין).
46. ביום שהוא לא תועיל להם מזמתם במאומה, ולא ימצאו כל עזרה.
47. ואכן, לכופרים צפוי עוד ענש בעולם הזה, אך רבם אינם יודעים זאת.
48. ואתה (השליח) חפה בסבלנות לגזר הדין של רבונך, אז אתה תחת השגחתנו, ובקומך (מהשנה לתפלה) שבח והלל את רבונך,
49. ושבחהו במשך הלילה, ובשקיעת הכוכבים (עם עלית השחר).

53

סִוְרַת אֵן-נַגְ'ם הַפֹּכֵב

סורה זו נקראת בשם זה משום שהיא פותחת בשבועה של אללה, «ואנ-נג'ם אד'א האוא, אַשְבַּע בַּפֹּכֵב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!». הביטוי «אֵן-נַגְ'ם» הופיע בלי שבועה בכמה סורות בקוראן, כמו, סורת אנ-נחל 16 : 16 ; סורת אר-רחמאן 55 : 6 ; וסורת אט-טארק 86 : 3.
הורדה במכה אחרי סורת אל-אח'לאצ 112, ופסוקיה ששים ושניים. קיבלה את שמה «הפֹכֵב» מפסוק אחד.

סורת אנ-נג'ים 53

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּכֹכָב בְּשִׁקִּיעָתוֹ!
2. הָאִישׁ שְׁלָכְכֶם (מוֹחֲמֵד) לֹא תַעֲה וְלֹא שָׁגָה,¹
3. וְאִין הוּא דוֹבֵר מִתּוֹךְ תְּשׁוּקָה,
4. אִין (דְּבוּרוֹ) אֶלָּא הַשְׂרָאָה אֲשֶׁר הִשְׁרִתָּה לוֹ,
5. לְמִד אוֹתוֹ אֲמִיץ כּוֹחַ (הַמְלָאךְ גְּבִרְיָאֵל),
6. בַּעַל תּוֹכְנוּת, וְהַתְּגַלָּה (לְגַבִּיָּא בְּצוּרָתוֹ כְּמִלְאָךְ),
7. וְהוּא בְּאַפְקֵי הָעֲלִיּוֹן,
8. אַחֵר קָרַב וְנָגַשׁ,
9. עַד שֶׁהָיָה כְּמַרְחֵק שְׁתֵּי קָשְׁתוֹת² אוֹ קְרוֹב מְזָה,
10. אֲזִי גָלָה (אֱלֹהֵי) לְעַבְדּוֹ מֶה שֶׁגָּלָה.
11. לֹא כָזָב הַלֵּב אֶת אֲשֶׁר רָאָה.
12. הִתְתַּנְּכַחוּ עִמּוֹ בְּאֲשֶׁר רָאָה?
13. הֵן כְּבֹר רָאֵהוּ³ בְּפַעַם אַחֲרֵת,⁴
14. אֲצֵל עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עוֹמֵד עַל הַגְּבוּל הַסּוֹפִי,
15. אֲצִלּוֹ גִּנַּת הַמַּעְוֹן,
16. כְּאֲשֶׁר עָטַף אֶת עַץ הַשִּׁיזוֹף אֲשֶׁר עָטַף,
17. לֹא נָטָה הַמִּבְטָה הַצְּדָה וְלֹא סָטָה,
18. אֲכֹן כְּבֹר רָאָה מְאוֹתוֹת רְבוּנוֹ הַגְּדוֹלִים.
19. מֶה אַתֶּם חוֹשְׁבִים עַל אֶל-לֵאת,⁵ וְאֶל-עוֹזָא,⁶

1. הפניה פה היא לאנשי מכה הכופרים, בני עירו ובני שבטו של הנביא מוחמד שלא האמינו לו ולא קבלו את שליחותו בהתחלה.
 2. הערבים הקדמונים השתמשו בקשת כמידה למרחק הקצר ביותר.
 3. ראה המלאך גבריאל בצורתו המלאכית האמתית.
 4. הפעם האחרת שהנביא ראה גבריאל בצורתו המלאכית היתה במשך המסע השמימי של הנביא «המעראג». ר' סורת את-תכזיר 81: 23.
 5. אל-לאת: אלילה אשר עבדו בני שבט תיקיף באט-טאאיף.
 6. אל-עוזא: אלילה אשר עבדו בני שבט ע'טפאן.

20. ומנאת¹ השלישית האחרת?
21. הלכם הזכר ולו (לאללה) הנקבה?
22. זוהי חלקה בלתי צודקת.
23. (אין האלילות האלה) אלא רק שמות, שאתם ואבותיכם בדייתם בלי כל סמכות שהורדה מאלה. אין הם הולכים אלא אחרי השערה, ואות נפשם. כבר באה אליהם ההדרכה אל דרך הישר מאת רבונם.
24. האם יקבל האדם את אשר ישאל לנפשו (מהשתדלות האלילים למענו אצל אלה)?
25. הן רק לאללה האחרית והראשית.

קטע 2

26. וכמה מרבים המלאכים בשמים אשר לא תועיל המלצתם במאומה, בלי שאללה ירשה זאת למי שירצה ויחפץ.
27. אלה אשר לא יאמינו בעולם הבא קוראים למלאכים בשמות הנקבות.
28. אך אין להם כל דעת בזאת, ונוטים אחרי ההשערה, ואולם ההשערה לא תועיל בפני האמת במאומה.
29. התרחק ממי שסוטה מאזהרתנו, והרוצה רק בחיי העולם הזה.
30. זה כל אשר ידעו, ואולם רבונך יודע מי תעה משבילו, והוא יודע מי מדרך.
31. כי לאללה כל מה שבשמים ומה שבארץ והוא ישלם לעושי הרעה כמעשיהם, ויגמל לעושי הטוב כטובתם,
32. אלה אשר ירחקו מן החטאים הגדולים² והתועבות פרט לעברות קלות, הנה רבונך הוא רב-סליחות. הוא מכיר אתכם היטב, כי הוא ברא אתכם מן האדמה ובבטן אמותיכם. לכן, אל תנסו לזכות את עצמכם, כי הוא יודע מי הירא אותו.

קטע 3

33. מה אתה חושב על זה הפונה ערף,
34. אשר נתן מעט אבל הוא הפסיק מלתת?
35. היודע ורואה הוא בנעלים?

1. מנאת: אלילה אשר עבדו בני שבט חיזואעה והודייל. אל-לאת ואל-עוזא ומנאת: שלוש אלילות שחשבו אותן עובדי האלילים בערב לשלוש בנות אללה. עובדי האלילים האמינו שהן כעין מלאכים, ושיש ביכולתן להתערב אצל אללה למען הסוגדים להן.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6: 152 - 153.

36. האם לא נודע לו על הכתוב במגלות מוסא,
37. ושל אבראהים אשר מלא את כל מה שאללה הטיל עליו לעשות?
38. שלא תשא נפש משא נפש אחרת,
39. והאדם לא יקבל שום תגמול אלא לפי עמלו,
40. ולבסוף עמלו יראה (ביום הדין),
41. ואז יקבל עליו גמול מלא,
42. וכי אל רבונך הקץ של כלם,
43. וכי הוא אשר הצחיק ובכה,
44. וכי הוא אשר המית והחיה,
45. וכי הוא אשר ברא שני המינים את הזכר ואת הנקבה,
46. מטפה של זרע נפלט,
47. וכי הוא האחראי לתחית המתים (ביום הדין).
48. וכי הוא אשר העשיר והקנה.
49. וכי הוא רבונו של אברק (כוכב הכלב).¹
50. וכי הוא השמיד את בני עאד הראשונים,
51. ובני ת' מוד לא השאיר,
52. ועם נוח (נח) מלפנים, כי כלם היו מן החוטאים והממרים ביותר.
53. ואת הערים ההפוכות (העם של לוט) הפך מן היסוד,
54. וכסה אותן במה שפסה.
55. באיזה מחסדי רבונך אתה כופר אפוא?
56. זה הוא (מוחמד) מז'היר מן המז'הירים הראשונים.
57. קרוב יום הדין,
58. רק אללה יכל לגלות את מועדו.
59. האם תתפללו על הדבר הזה (הקוראן)?
60. ותצחקו ולא תבכו?
61. העודכם מתלוצצים?
62. סגדו לאללה ועבדוהו.

1. אברק: בערבית אש-שערא, ובלטינית סיריוס, כוכב בהיר מאוד בקבוצת הדוב הגדול. הערבים לפני האסלאם נהגו לסגוד לו.

54

סִוֵּרַת אֶל-קַמֵּר הַיָּרֵחַ

סורה זו נקראת «אֶל-קַמֵּר, הַיָּרֵחַ» משום שהיא פותחת בדיבור על «בקיעת הירח» וזה אחד מהנסים אשר אללה בצע כהוכחה וכדי לשכנע כופרי מכה באמיתות שליחותו של הנביא מוחמד.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טארק 86, ופסוקיה חמישים וחמשה. קיבלה את שמה «הַיָּרֵחַ» מפסוק אחד.

סורת אל-קמר 54

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. קרבה שעת הדין ונבקע הירח.
2. וכאשר יראו אות ופנו ערף ויאמרו, כשפים ממשכים,
3. ויכחישו ויילכו אחרי תאוותיהם, אף על פי שהכל כבר נקבע,
4. כבר באו אליהם ידיעות (על העמים שקדמו להם) שיש בהן הרתעה.
5. (הקוראן שבא אליהם הוא) חכמה עצומה, אך לא תועיל ההתרה.
6. לכן עזב אותם, וחכה ליום אשר יקרא הקורא אל דבר איום (החשבון ביום הדין).
7. (תהינה) עיניהם משפלות, יוצאו מן הקברים כאלו הם ארבה מפזר (עף לכל הרוחות),
8. חשים לבוא אל הקורא. יאמרו הכופרים, זהו יום קשה ונורא.
9. כחשו לפנייהם (אנשי מכה) בני עם נוח, התכחשו לעבדנו ואמרו, משגע, ונסו לגרש אותו מעליהם.
10. אז קרא אל רבונו, הנה הם גוברים עלי, עזרני נא!¹
11. ונפתחו שערי השמים והורדנו גשם חזק בלי הרף,
12. ובקענו את מעינות הארץ ונפגשו המים לפי פקדה אשר נגזרה.
13. ונשאנו אותו (על תבה) בעלת לוחות ומסמרים,
14. אשר שטה בהשגחתנו,² כענש לאלה אשר כפרו, ועזרה לאיש (נוח) אשר לא האמינו לו.
15. וכבר השארנו אותה כאות, אך היש זוכר?
16. ואיך היה ענשי לאחר הזהרתי?
17. והקוראן כבר הבהרנו למען האזהרה,³ אולם היש מי שיקבל הזהרה?

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 116 וכו'.

2. ר' סורת חוד 11 : 37 ; וראה הספור המלא של נוח בסורת חוד 11 : 25 - 49.

3. ר' סורת מרים 19 : 97 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 58.

18. בְּנֵי עָאד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת, וְאִידָּהּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 19. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ עֲלֵיהֶם רוּחַ קָרָה עֲזָה בְּלִי הָרַף בְּיוֹם שְׂאִין בּוֹ טוֹב,
 20. שְׁתַּלְשָׁה אֶת בְּנֵי הָאָדָם מִמְּקוֹמוֹתֵיהֶם (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם עַל הָאֲדָמָה
 מֵתִים) כְּגִזְעֵי דְקָלִים עֲקוּרִים.
 21. וְאִידָּהּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 22. וְהִקְוִירָאֵן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?

קטע 2

23. בְּנֵי ת' מוֹד הִכְחִישׁוּ אֶת הָאֲזָהְרוֹת,
 24. וְאָמְרוּ, הָאֵם גִּלְדָּ אַחֲרֵי אִישׁ אֶחָד מֵאַתְנֹו¹? זֹו תַעֲצִיה וְשִׁגְעוֹן.
 25. הָאֵם רַק לוֹ מִבְּיַנֵּינוּ שְׁהוֹרְדָה עָלָיו הִהֲשָׁרָאָה? לֹא כִי שִׁקְרוּ וְעָרִיץ הוּא.
 26. בְּקָרוֹב יִוָּדַע לָהֶם מִי הַשִּׁקְרוּ וְהָעָרִיץ.
 27. כִּי אֲנַחְנוּ שׁוֹלְחִים אֲלֵיהֶם אֶת הָנֶאֱקָה² כְּמִבְחָן לָהֶם, וְאַתָּה (צֹאֲלָח), חִכָּה
 (לְמָה שִׁיקְרָה לָהֶם) וְהַמֵּתָן.
 28. וְהִגַּד אֲלֵיהֶם, כִּי הַמֵּים חִלַּק כְּחִלַּק בֵּינֵיהֶם, יוֹם לְנֶאֱקָה וְיוֹם לָהֶם
 לְשִׁתוֹת.
 29. אִידָּהּ הִם קָרְאוּ לְאִישׁ שֶׁלָּהֶם (לְהִרְגָה), וְהוּא אָחִז בָּהּ וְעָקְרָה.
 30. וְאִידָּהּ הָיָה עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי?
 31. וְלָכוּ הִטְלָנוּ עֲלֵיהֶם זַעְקָה גְדוֹלָה אַחַת, וּמִיָּד הָיוּ כְּקֶשׁ יָבֵשׁ אֲשֶׁר נֶאֱכַל
 בְּתוֹדֵה הַמִּכְלָאָה.
 32. וְהִקְוִירָאֵן כְּבֹר הִבְהִרְנוּ לְמַעַן הָאֲזָהְרָה, אוֹלָם הִישׁ מִי שִׁיקְבֵּל הִזְהַרָה?
 33. בְּנֵי עָמוֹ שֶׁל לוֹט הִתְכַּחֲשׁוּ לְאֲזָהְרוֹת.
 34. וְלָכוּ שְׁלַחְנוּ לָהֶם סוּפַת חֲצָץ (שֶׁהִשְׁמִידָה אוֹתָם) וְרַק אֶת מִשְׁפַּחַת לוֹט
 הִצַּלְנוּ עִם שֹׁחַר.
 35. חֲסֵד מֵאַתְנֹו. כְּזֹאת נִגְמַל לְמַכִּיר תוֹדָה.
 36. וּכְבֹר הִזְהִיר אוֹתָם (לוֹט) מִפְּנֵי הִתְקַפְּתָנוּ, אִידָּהּ הִם הִטִּילוּ סִפֵּק בְּאֲזָהְרָתוֹ.
 37. וְשִׁדְּלוּ אוֹתוֹ לְמִסֵּר לָהֶם אֶת אוֹרְחָיו (לְבַצֵּעַ אֶת זִמְמָם בָּהֶם), וְאָנוּ כְּבִינוּ
 אֶת מְאוֹר עֵינֵיהֶם, וְנֶאֱמַר לָהֶם, טַעְמוֹ אִפּוֹא עֲנִשִּׁי וְהִזְהַרְתִּי.

1. היינו השליח צאלח אשר אללה שלח להם.

2. ר' סורת אל-אעראף 7 : 73.

38. עס בָּקָר, פֿקד אוֹתֶם עֲנֵשׁ מִמֶּשֶׁד,
39. טַעֲמוּ אִפּוֹא עֲנֵשִׁי וְהִזְהַרְתִּי.
40. וְהִקּוּרְאוֹן כָּבֵר הִבְהַרְנוּ לְמַעַן הַאֲזַהֲרָה, אוֹלָם הֵיִשׁ מִי שֶׁיִּקְבֵּל הַזְהָרָה?
- קטע 3**
41. ויִכְבֵּר בָּאוּ אֶל בֵּית פֶּרְעָה הַאֲזַהֲרוֹת.
42. וְאוֹלָם הֵם כִּחְשׁוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ, וְאִזּוּ פִּגְעָנוּ בָּהֶם בְּמִכּוֹתָיו שֶׁל הָעִזּוֹז הַכֹּל-יָכֹל.
43. הָאֵם הַכּוֹפְרִים שֶׁלָּכֶם (אֲנֵשִׁי מִכָּה) טוֹבִים מֵאֵלֶּה (שֶׁקֹּדֶמוּ), אוֹ שְׂמָא יֵשׁ לָכֶם פֶּטוֹר מִן הַזּוֹבוֹר?¹
44. וְאוֹלִי יֹאמְרוּ, אֲנַחְנוּ קָהֵל בְּלִתִּי מִנְּצַח.
45. אוֹלָם, בְּקִרּוֹב יִתְקַפּוּ וְהֵם יִבְרָחוּ.
46. לֹא כִי שַׁעַת הַדִּין מוֹעֵד, וְשַׁעַת הַדִּין קִשָּׁה יוֹתֵר וּמְרָה יוֹתֵר.
47. אָבֹן הַפּוֹשְׁעִים שְׂרוּיִים בְּתַעֲזָה וְשִׁגְעוֹן,
48. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִגְרְרוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ (גִּיהֶנֶם) עַל פְּגִיעֵיהֶם, (וְיֹאמְרוּ לָהֶם), טַעֲמוּ מִגַּע הָאֵשׁ הַלּוֹהֶטֶת שֶׁל גִּיהֶנֶם.
49. אָבֹן כָּל דָּבָר בְּרָאוֹנוּ לְפִי חֶק נִחְרָץ.
50. וְאֲנַחְנוּ מִצּוֹיִם רַק פֶּעַם אַחַת וְהִצּוּ מִתְנַשֵּׁם בְּהֶרֶף עֵין.²
51. ויִכְבֵּר הַשְּׂמִדְנוּ אֶת הַדּוֹמִים לָכֶם,³ הָאֵם יֵשׁ אֲשֶׁר יִקַּח מוֹסֵר?
52. כָּל דָּבָר אֲשֶׁר עָשׂוּ מִצּוֹי בְּפִנְקֻסֵי הָרְשׁוּם (שֶׁכָּתְבוּ הַמְּלָאכִים).
53. וְכָל קִטְנָה וּגְדוֹלָה רְשׁוּמָה.
54. וְאוֹלָם הִירָאִים (אֶת אֵלֶּלֶה) בְּגִנוֹת וּנְהוֹת,
55. בְּמוֹשֵׁב אֶמֶת אֶצֶל הַמֶּלֶךְ הַכֹּל-יָכֹל.

1. הכוונה בזוֹבוֹר היא לכל כתבי הקודש שקדמו לאסלאם ולקוראן.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 117.

3. ר' סורת סבא' 34 : 54.

55

סִוֵּרַת אֶךְ-רַחֲמָאן

הַרְחֻמָּן

סורה זו נקראת «אך-רחמאן, הרחמן» משום שהיא פותחת בשם זה שהוא אחד השמות היפים של אללה, ובסורה זו מוזכרים הרבה מן המעשים שרק אללה יכול לבצע.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רעד 13, ופסוקיה שבעים ושמונה. קיבלה את שמה «הרחמן» מפסוק אחד.

סורת אר-רחמאן 55

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

קטע 1

1. הָרַחֲמָן,
2. הוֹרָה אֶת הַקּוֹרְאָן,
3. וּבָרָא אֶת הָאָדָם,
4. וְלִמְדוֹ לְהִבְחִין וּלְהַבִּיעַ עַל מַה שֶּׁבִּלְבּוֹ.
5. הַשְׁמֵשׁ וְהַיָּרֵחַ נָעִים לְפִי חֶשְׁבוֹן מְאֹד מְדִיק.¹
6. וְהַצִּמְחָה וְהַעֵץ סוֹגְדִים (לְאֱלֹהֵה).²
7. וְאֵת הַשָּׁמַיִם הָרִים,³ וַיַּצֵּב אֶת הַמַּאֲזֵנִים (הַצֶּדֶק),
8. כְּדֵי שֶׁלֹּא תִפָּרְקוּ עַל שָׁמַיִם בְּנוֹגַע לְמַאֲזֵנִים,⁴
9. שֶׁקְלוֹ בְּצֶדֶק, וְאֵל תִּפְחִיתוֹ בְּמִשְׁקָל.
10. אֶת הָאֶרֶץ קָבַע לְמִשְׁכַּן הַבְּרִיּוֹת,
11. וּבָהּ פְּרוֹת שׁוֹנִים וּדְקָלִים בְּעָלֵי עֲטִיפִים שֶׁל תִּמָּר,
12. וַתִּבְּאוּת בְּקִלְפוֹת וְגַם עֵשְׂבִי בְּשֵׁם.
13. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?⁵
14. בָּרָא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן מִטֵּיִן יָבֵשׁ כְּחָרָס,⁶
15. וּבָרָא אֶת הַגֹּ'ן מִתַּעֲרֵבֶת שֶׁל לְהִבֵּת אֵשׁ.⁷
16. בְּאַיִזָּה מִחֲסָדֵי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 15.

3. ר' סורת אר-רעד 13 : 2.

4. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; וסורת הוד 11 : 84 - 85.

5. פסוק זה נזכר 21 פעמים בסורה זו. הפניה במקור הערבי היא לזוגי «فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَان» משום שהפניה היא לבני האדם ולגן (השדים). ר' פסוק 33 לעל.

6. ר' סורת אל-חגיר 15 : 26, ופ' 28, ופ' 33.

7. ר' סורת אל-חגיר 15 : 27.

17. רבון שְׁנֵי הַמְזַרְחִים וְרַבּוֹן שְׁנֵי הַמַּעֲרָבִים.¹
18. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
19. הוּא הַפְּגִישׁ אֶת שְׁנֵי הַיָּמִים (הַמֵּר וְהַמְתּוֹק),²
20. וְשֵׁם בִּינִיהֶם מִצֵּר, לֹא יַעֲבְרוּ גְבוּלָם (וּמִימִיָּהֶם לֹא יִתְעַרְּבוּ).
21. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
22. וּמִתּוֹךְ שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ הַפְּנִינִים וְהָאֲלֻמָּגִים.
23. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
24. לְפִי פְקָדְתּוֹ (שֶׁל אֱלֹהָה) הַסְפִּינוֹת שְׁטוֹת בָּיִם, כְּהָרִים נִשְׁאִים.
25. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 2

26. כָּל אֲשֶׁר עָלֶיהָ (הָאֶרֶץ) עוֹבֵר וְחוֹלֵף,
27. וַיִּשְׁאָרוּ רַק פָּנֵי רַבּוֹנָךְ בַּעַל הַהוּד וְהַכְּבוֹד הָרַב.
28. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
29. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ קוֹרְאִים אֵלָיו לַעֲזָרָה, וְהוּא בְּכָל יוֹם מִבְצָע עֲנָן.
30. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
31. עוֹד נִתְפָּנָה אֲלֵיכֶם, הוּא אֲתֶם שְׁתֵּי הַבְּרִיּוֹת (הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ).
32. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
33. הוּא חִבֵּרַת הַג' וּבְגִי הָאֲנוּשׁ! אִם יְכוּלִים אַתֶּם לְהִתְחַמֵּק מִשְׁלֹטוֹן אֱלֹהָה בְּשָׂמִים וּבְאֶרֶץ, חֲמָקוֹ אִפּוֹא. אֵד לֹא תִתְחַמְּקוּ בְּלִי רְשׁוֹת (מֵאֱלֹהָה).
34. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
35. יִשְׁלַחוּ עַל שְׁנֵיכֶם לְהַבּוֹת אֵשׁ וְנִחַשְׁתָּ נִתְקַת, וְלֹא תוּכְלוּ לַעֲזֹר הָאֶחָד לַשֵּׁנִי.
36. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
37. וְכֹאֲשֶׁר יִבְקְעוּ הַשָּׂמִים וַיְהִיו אֲדָמִים כְּוָרֵד.
38. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רַבּוֹנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
39. בַּיּוֹם הַהוּא לֹא יִשְׁאַל עַל חֲטָאוֹ לֹא הָאָדָם וְלֹא הַג'.

1. שְׁתֵּי הַזְרִיחוֹת וְשְׁתֵּי הַשְּׁקִיעוֹת: שְׁנֵי הַמְּקוֹמוֹת הַמִּשְׁתַּנִּים שֶׁל הַזְרִיחָה וְהַשְּׁקִיעָה בְּקִיץ וּבַחֹרֶף. ר' סורת אצ-צאפאת 37: 5.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25: 53.

40. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 41. הַפּוֹשְׁעִים יִכְרוּ בְּסִימָנֵיהֶם וַיִּגְרְרוּ אוֹתָם בְּצִיצִיּוֹת רְאִשֵּׁיהֶם וּבִרְגָלֵיהֶם (וַיִּשְׁלְכוּ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ).
 42. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 43. זֶה גִּיהֶנֶם אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמִינוּ בְּקִיּוּמוֹ הַפּוֹשְׁעִים,
 44. יִשׁוּטְטוּ בֵּינוּ לִבִּין הַמֵּיִם הַרוֹתְחִים.
 45. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

קטע 3

46. וְאוּלַם לְאֲשֶׁר יָרָא מְקוֹם רְבוּנוֹ מִיַּעֲדִים שְׁנֵי גִנִּים.
 47. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 48. (שְׁנֵי הַגִּנִּים הֵם) בְּעָלֵי עֲצִים עֲנָפִים.
 49. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 50. וּבָהֶם שְׁנֵי מַעֲיֵנוֹת זֹרְמִים.
 51. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 52. וּבָהֶם מִכָּל הַפְּרוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים.¹
 53. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 54. נִשְׁעָנִים עַל יְצוּעִים מְרֻפָּדִים רִקְמָה, וּפְרִי שְׁנֵי הַגִּנִּים נִמּוּדָה (קַל לְקַטֹּף).
 55. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 56. תּוֹכֶם עֲלָמוֹת קַצְרוֹת מִבֶּט, ² שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן עַדִּין אָדָם אוֹ גֹ'ן.
 57. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 58. דּוֹמוֹת כְּמוֹ הָיוּ אֲבָנֵי חֹן וְאַלְמָגִים.
 59. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 60. הֲלֹא גְמוּל הַטּוֹב אֵינָנו אֵלָּא הַטּוֹב?
 61. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
 62. וְנוֹסֵף לְשְׁנֵי הַגִּנִּים עוֹד שְׁנֵי גִנִּים.
 63. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 25.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

64. שְׁנִיָּהֶם יִרְקִים כְּהִים.
65. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
66. וּבָהֶם שְׁנִי מַעֲנֹת שׁוֹפְעִים מִים.
67. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
68. בְּשְׁנִיָּהֶם פְּרוֹת וּדְקָלִים וְרִמּוֹנִים.
69. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
70. בָּהֶם בְּנוֹת זֹוג מְנַמְסוֹת וְנִפּוֹת.
71. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
72. בַּעֲלוֹת עֵינַיִם יָפוֹת חֲבוּיוֹת בְּאֶהְלִים.
73. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
74. שְׁלֹא נָגַע בָּהֶן לִפְנֵיהֶם אָדָם אוֹ ג'ן.
75. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
76. נִשְׁעָנִים עַל כְּרִים יִרְקִים וּשְׁטִיחִים מִפְּאָרִים.
77. בְּאִיזָה מַחֲסָדִי רְבוּנְכֶם תִּכְחָשׁוּ?
78. יִתְבָּרַךְ שֵׁם רְבוּנְךָ בַּעַל הַהוֹד וְהַכְּבוֹד הָרַב.

56

סִוְרַת אֶל-וָאֻקַּעַה הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-וָאֻקַּעַה, הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)» משום שהיא פותחת בבוא יום הדין והארועים שיקרו באותו יום אשר יעלו את מעמדו של המאמין וישפילו את מעמדו של הכופר.

הורדה במכה אחרי סורת טא. הא 20, ופסוקיה תשעים וששה. קיבלה את שמה «הַמְאֻרַע (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-ואקעה 56

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמָן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. בְּאֶשֶׁר יֵאָרַע הַמֵּאֲרָע (יוֹם הַדִּין),¹
2. שְׂאִין סִפֵּק שְׂיֵאָרַע,
3. הוּא יִשְׁפִּיל (אֶת הַכּוֹפְרִים) וִירוֹמִם (אֶת הַמֵּאֲמִינִים).
4. וְכֹאשֶׁר הָאֶרֶץ בְּזַעְזוּעַ תִּזּוּעַ,
5. וּבִהֲנִפֶץ הַהָרִים,
6. בְּאֶשֶׁר יִהְיוּ כְּאֶבֶק מִפָּזַר.
7. אִזּוּ שְׁלוֹשׁ שְׁכָבוֹת תִּהְיוּ,
8. בְּעָלֵי הַיָּמִין כְּמָה (מֵאֲשֶׁרִים) בְּעָלֵי הַיָּמִין!
9. וּבְעָלֵי הַשְּׂמָאל כְּמָה (אֲמֻלִּים) בְּעָלֵי הַשְּׂמָאל!²
10. וְהַמִּקְדִּימִים הַמִּקְדִּימִים (הַחֲלוּצִים בְּקִבְלַת הָאֱמוּנָה בְּאֱלֹהֵה),
11. אֵלֶּה הֵם הַמִּקְרָבִים,
12. בְּגִנּוֹת הַנָּעִם.
13. רַבִּים מִן הָרָאשׁוּנִים,
14. וּמַעֲטִים מִן הָאֲחֵרוּנִים.
15. עַל עֲרֻשׁוֹת רְקוּמוֹת זָהָב,
16. נִשְׁעָנִים עָלֵיהֶם זָה לְעֻמַּת זָה,³
17. וַיִּשְׁרְתוּ אוֹתָם עַלְמֵי נֶצַח,⁴
18. וַיִּגִּישׁוּ לָהֶם בְּסֻפְלִים⁵ וְקִנְקִנִּים וְכוֹס מִמַּעֲיָן (שֶׁל יֵין),⁶

1. ר' סורת אד-ד' אריאת 51 : 6.

2. ביום הדין יעמדו המאמינים לימין המאזנים והכופרים לשמאלו. ואולם גם לאושר ואסון משמשים ימין ושמאל.

3. ר' סורת אל-חגיר 15 : 47 ; סורת אצ-צאפאת 37 : 44 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 53.

4. שאינם מזדקנים או מתים.

5. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 71.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 45.

19. שְׁמֵמָנוּ לֹא יִכָּאֵב רֹאשׁוֹ, וְלֹא יִשְׁתַּכְּרוּ.¹
20. וּפְרוֹת מֵאֲשֶׁר יִבְחָרוּ,
21. וּבִשָּׁר עוֹפוֹת מֵאֲשֶׁר יִתְּאוּוּ.
22. וּבְנוֹת זֹוג בְּעֻלּוֹת עֵינִים שְׁחֻרוֹת וְנִפּוֹת,²
23. הַדּוֹמוֹת לַפְּנִינִים חֲבוּיוֹת (בְּתוֹךְ צִדְפִּיהֶן),³
24. (כָּל זֶה) כְּגִמּוּל עַל מַעֲשֵׂיהֶם (הַטּוֹבִים).⁴
25. שֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הֶבֶל וְחֹטֵא,⁵
26. אֶלָּא אֲמָרִי, שְׁלוֹם, שְׁלוֹם.
27. וּבַעֲלֵי הַיָּמִין, מִי הֵם בְּעֻלֵי הַיָּמִין?
28. (מִתְעַנְּגִים) תַּחַת עֲצֵי לוֹט שְׂאִין לָהֶם קוֹצִים,
29. וְעֲצֵי מוֹז עֲמוּסִים פָּרִי,
30. בָּצֵל מִמֶּשֶׁךְ וְהוֹלֵד,
31. וּמִים שׁוֹטְפִים,
32. וּפְרֵי רֵב,
33. בְּלֹא הֶפְסֵק וּלְלֹא הַגְּבָלָה,
34. וְעַל סִפּוֹת מִשְׁקָב מוֹרְמוֹת,
35. אֲנַחְנוּ יִצְרְנוּ אוֹתָן (נִשְׁוֹת הַגֶּן) בְּאִפֹּן מִיָּחָד,
36. וְעֲשִׂינוּ אוֹתָן בְּתוֹלוֹת,
37. נְעִימוֹת, בְּנוֹת גֵּיל אֶחָד (נְעָרוֹת),⁶
38. לְבַעֲלֵי הַיָּמִין,

קטע 2

39. חֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָרֵאשׁוֹנִים,
40. וְחֲבוּרָה גְדוֹלָה מִן הָאַחֲרוֹנִים.⁷
41. וּבַעֲלֵי הַשְּׂמָאל. מֶה רַע גּוֹרְלָם שֶׁל בְּעֻלֵי הַשְּׂמָאל.

1. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 48.

2. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; וסורת אט-טור 52 : 20.

3. ר' סורת אט-טור 52 : 24.

4. ר' סורת אס-סג'דה 32 : 17 ; וסורת אל-אחקאף 46 : 14.

5. ר' סורת מרים 19 : 62 ; וסורת אט-טור 52 : 23.

6. ר' סורת צאד 38 : 52.

7. ר' לעיל פסוק 13 - 14.

42. (סוֹבְלִים) מְשָׁרְב לֹוֹהֵט וּמִים רוֹתְחִים,¹
43. וְצָל עֶשֶׂן קוֹדֵר,
44. לֹא מְצַנֵּן וְלֹא מְרַעֵן.
45. הֵם הָיוּ לִפְנֵי כֵן מִתְעַנְּגִים עַל כָּל אֲסוּר,²
46. וְהָיוּ מִמְּשִׁיכִים בְּכַפִּירָתָם,
47. וְהָיוּ אוֹמְרִים, הֵאֵם אַחֲרֵי שְׁנֵמוֹת וְנִהְיָה עֹפֶר וְעֲצָמוֹת, קוּם נָקוּם לְתַחֲיָה,
48. אֲנַחְנוּ וְגַם אֲבוֹתֵינוּ הָרֵאשׁוֹנִים³
49. אָמַר לָהֶם, אֲמַנְם כֵּן! אַתֶּם וְכָל בְּנֵי הָאָדָם הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים,
50. תִּתְאַסְפוּ לַפְּגִישָׁה בְּיוֹם קְבוּעַ (יוֹם הַדִּין),
51. וְאִזּוּ הִנֵּה אַתֶּם הַתּוֹעִים וְהַמְכַחִּישִׁים,
52. תִּתְאַכְלוּ מֵעַץ הַזָּקוּם,⁴
53. שֶׁבּוּ תִמְלְאוּ אֶת בְּטֻנֵּיכֶם,⁵
54. וְתִשְׁתּוּ עָלֵיו מִן הַמִּים הָרוֹתְחִים,⁶
55. וְתִשְׁתּוּ כְּשִׁתִּית הַגְּמֵלִים מִכִּי צָמָא.
56. זֹו קִבַּלְתָּ הַפָּנִים שֶׁתּוֹכֵן לָהֶם בְּיוֹם הַדִּין.
57. אֲנַחְנוּ בְּרָאנוּ אֶתְכֶם, וְלָמָּה זֶה לֹא תִתְאַמְּנוּ (בְּתַקוּמָה בְּיוֹם הַדִּין)?
58. הַחֲשִׁבְתֶּם עַל טַפַּת הַזֶּרַע שֶׁאַתֶּם שׂוֹפְכִים?
59. הֲאֵתֶם יִצְרַתֶּם אֶת הָאָדָם מִמֶּנָּה אוֹ אֲנַחְנוּ הַיּוֹצְרִים?
60. אֲנַחְנוּ כְּפִינוּ עֲלֵיכֶם אֶת הַמָּוֶת, וְאִין מִי שֶׁיַּעֲצֵר אוֹתָנוּ,
61. מִלֵּהחֲלִיפְכֶם בְּדוֹמִים לָכֶם, אוֹ לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ בַּצּוּרָה שֶׁאֵינָה יְדוּעָה לָכֶם,
62. וּיְכַבֵּר יַדְעֶתֶם אֶת הַבְּרִיאָה הָרֵאשׁוֹנָה וְלָמָּה לֹא תִתְאַמְּנוּ (שֶׁנוֹכַח לִבְרָא אֶתְכֶם מִחֲדָשׁ וְנִבְיָא אֶתְכֶם בְּיוֹם הַדִּין)?

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 16 ; סורת אל-מואמנון 23 : 64 - 65 ; סורת סבא' 34 : 34 ; וסורת אז-זוח'רוף 43 : 23.

3. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 17.

4. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 62 ; וסורת אד-דוח'אן 44 : 43.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 66.

6. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 67.

63. החשבבתם על הזרע שאתם זורעים?
64. האתם מצמיחים את הזרעים, או אנחנו המצמיחים?
65. אם נרצה, נשמיד אותם, ונשארתם תוהים ואומרים,
66. אכן אנחנו מחסרים מכל,
67. ונשארו חסרי פרנסה.
68. הראיתם את המים אשר תשתו?
69. האתם הורדתם אותם מן העננים, או אנחנו המורידים?
70. לו רצינו, נהפך אותם למלוחים, ולמה לא תכירו תודה?
71. הראיתם את האש אשר אתם מדליקים?
72. האם יצרתם את העצים להדלקתה, או אנחנו היוצרים?¹
73. אנחנו עשינו אותה לאות הזכרה (על אש הגיהנום), ולספוק צרכי הנוסעים.
74. לכן שבח את שם רבוך העצום.

קטע 3

75. אשבע במקומות השקיעה של הכוכבים,
76. שהיא אם יודעים אתם שבועה עצומה.
77. זהו קוראן מפאר,
78. גנוז בספר (בשמים),²
79. שאין נוגעים בו אלא המטהרים (המלאכים),
80. והוא הורד מן השמים מרבון העולמים.
81. ועם דבור (קוראן) זה אתם נוהגים בצביעות?
82. האם תודו לאללה על חסדיו על ידי כפירה והתכחשות?
83. האם כפאשר (נשמתו) של האחד מכם יוצאת) ומגיעה אל הלע (תוכלו למנע ממנה לצאת)?
84. ובאותו רגע אתם מביטים?
85. ואנחנו (מלאכי המוות) קרובים אליו מכם, ואולם אין אתם רואים (אותם).

1. ר' סורת יא. סין 26 : 80.

2. הספר השמימי הוא, אל-לוח אל-מחפוט: הלוח השמימי השמור.

86. לָמָּה אִם אֵין זֶה גָּזַר דִּינְכֶם,
87. אֵין אַתֶּם מַחְזִירִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה לַמְקוֹמָהּ (בְּגוּף) אִם אַתֶּם צוֹדְקִים?
88. וְאוּלַם אִם יִהְיֶה (הַמֵּת) מִן הַמְקַרְבִּים (לְאַלְלָה),
89. צְפוּיִים לוֹ רִנְחָה וְרַחֲמִים וְגִנַּת נַעַם.
90. וְאוּלַם אִם מִבְּעָלֵי הַיָּמִין הוּא,
91. הִנֵּה שְׁלוֹם לְךָ מֵאֵת בְּעָלֵי הַיָּמִין.
92. וְאוּלַם אִם מִן הַמִּתְכַּחֲשִׁים הַתּוֹעִים הוּא,
93. צְפוּיָהּ לוֹ קִבְּלַת פָּנִים שֶׁל מִים רוֹתְחִים,
94. וְצִלָּהּ בְּשֵׁאוֹל.
95. אָכֵן זֹאת הִיא הָאָמֶת הַנִּדְאִית,
96. שֶׁבַח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָעֶצוֹם.

57

סִוְרַת אֶל-חֲדִיד הַבְּרָזֶל

סורה זו נקראת «אֶל-חֲדִיד, הַבְּרָזֶל» משום המונח הזה נזכר ביחד עם מונחים אחרים, כמו ספרי הקודש והמאזניים כמכשירים לנהול צדק ובצועו בין בני האדם בעולם הזה. ר' פ' 25.

הורדה במדינה אחרי סורת אז-זלזלה 99, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «הַבְּרָזֶל» מפסוק עשרים וחמשה.

סורת אל-חדיד 57

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהִרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, וְהוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם,
2. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, הוּא יַחֲיֶה וְיָמִית וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
3. הוּא הָרֵאשׁוֹן (הוּא נִמְצָא לִפְנֵי כָל דָּבָר) וְהָאַחֲרוֹן (הוּא יִשָּׂא אַחֲרֵי כָל דָּבָר), וְהַנִּגְלָה (אֵין דָּבָר שֶׁיִּסְתִּיר אוֹתוֹ), וְהַפְּנִימִי (אֵין דָּבָר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ), וְהוּא יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.
4. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, אַחֲרֵי כֵן עָלָה עַל כֶּסֶם הַמַּלְכוּת, יוֹדֵעַ אֶת מַה שְּׁחוֹדֵר בְּתוֹךְ הָאָרֶץ וְאֶת מַה שְּׁיוֹצֵא מִתּוֹכָהּ, וְאֶת אֲשֶׁר יֵרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, וְאֶת אֲשֶׁר יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם, וְהוּא עֹמֵק בְּכָל מְקוֹם שֶׁתְּהִי, וְאֱלֹהֵה רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
5. לֹא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֵל אֱלֹהֵה יוֹחֲזֵרוּ כָּל הָעַנְיָנִים (שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם).
6. הוּא אֲשֶׁר יַחֲדִיר אֶת הַלְיָלָה בְּתוֹךְ הַיּוֹם, וְיַחֲדִיר אֶת הַיּוֹם בְּתוֹךְ הַלְיָלָה, וְהוּא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁבִּלְבָבוֹת.
7. הָאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה וּבְשִׁלְיָחוֹ (מוֹחֲמַד) וְהוֹצִיאוּ (לְצִדְקָה) מֵאֲשֶׁר אֱלֹהֵה הַפְּקִיד בְּיָדֵיכֶם. כִּי אֲכֹן אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וְיוֹצִיאוּ (מֵהוֹנָם), לָהֶם שָׂכָר רַב (בְּעוֹלָם הַבָּא).
8. וְלִמָּה לֹא תֵאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵה כְּאֲשֶׁר שְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד) קוֹרָא לָכֶם לְהֵאֱמִין בְּרַבּוֹנְכֶם שֶׁעָמְדוּ בְּאֵתָם בְּבִרְיָתָם אִם מֵאֱמִינִים אֵתָם?
9. הוּא הַמוֹרִיד מִן הַשָּׁמַיִם עַל עַבְדּוֹ (מוֹחֲמַד) אוֹתוֹת בְּרוּרִים, לְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֲפֶלֶת הַכְּפִירָה אֶל אוֹר הָאֱמוּנָה,² כִּי אֱלֹהֵה אֶתְכֶם חֲנוּן וְרַחוּם.
10. וְלִמָּה לֹא תִתְּרָמוּ בְּשִׁבִּיל שֶׁל אֱלֹהֵה?³ הֵן לְאֱלֹהֵה מוֹרֶשֶׁת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. אֵלֶה מִבְּיַנֵּיכֶם אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן וְנִלְחֲמוּ לִפְנֵי הַשְּׁחָרוּר (שֶׁל מִכָּה), אֵין שׁוּה לָהֶם. הֵם בְּמַעֲלָה רַמָּה יוֹתֵר מֵאֵלֶה אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמּוֹן

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 105.

2. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 15 ; וסורת אבראהים 14 : 1.

3. ר' סורת את-תובה 9 : 20 ; וסורת מוחמד 47 : 38.

וּנְלַחֲמוּ אַחֲרָיו.¹ וְאוֹלַם אֶלְלָה הִבְטִיחַ אֶת הַטּוֹב (גֵּן עֵדֶן) לְשִׁנְיָהּ. כִּי אֶלְלָה בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

קטע 2

11. מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְמַל לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, וְהוּא יִכְפִּיל לוֹ אֶת גְּמוּלוֹ?² וְלוֹ שָׁכַר נָדִיב (בְּעוֹלָם הַבָּא).

12. בַּיּוֹם תִּרְאֶה אֶת הַמַּאֲמִינִים וְהַמַּאֲמִינוֹת אוֹרֶם יֹאִיר לִפְנֵיהֶם וְלִימִינָם (כְּשֶׁהֵם חוֹצִים אֶת הַצְּרָאט.³ וַיֹּאמֶר לָהֶם), בְּשׁוֹרָה טוֹבָה לָכֶם הַיּוֹם, גְּנִים אֲשֶׁר נִהְרֹת זֹרָמִים תַּחְתֵּיהֶם. לִנְצַח תִּהְיוּ בְּתוֹכָם. זֶה הַזְּכִיָּה הַעֲצוּמָה.

13. וּבַיּוֹם הַהוּא יֹאמְרוּ הַצְּבוּעִים וְהַצְּבוּעוֹת לַמַּאֲמִינִים, הַמְתִּינוּ לָנוּ, וְנֹאִיר לָנוּ מֵאוֹרֶכֶם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם, שׁוּבוּ לְאַחֲרֵיכֶם וּבִקְשׁוּ לָכֶם אוֹר. וְאִזּוֹ תוֹקֵם מַחִיצָה בֵּינֵיהֶם, שְׁנֵשׁ לָהּ שַׁעַר. מִתּוֹכָהּ (מִצַּד הַמַּאֲמִינִים) הִרְחַמְתִּים, וּמְחוּצָהּ לָהּ (מִצַּד הַצְּבוּעִים) הִעֲנִשׁ.

14. וְהַצְּבוּעִים יִקְרְאוּ אֶל הַמַּאֲמִינִים, הֲאֵם לֹא הִיָּינוּ אִתְּכֶם? וְהַמַּאֲמִינִים יֹאמְרוּ, אֲמֵנָם כֵּן, אֵד לֹא הָיִיתֶם צוֹדִקִּים בְּאִמּוּנַתְכֶם, כִּי צִפִּיתֶם (לְאִסּוֹן אֲשֶׁר יִפְגַּע בְּנָבִיא וּבַמַּאֲמִינִים), וּפְקַפְקַתֶּם, וְהִתְעִיתֶם עַל יְדֵי תַּאֲוֹתֵיכֶם עַד בּוֹא יוֹם הַפְּקָדָה שֶׁל אֶלְלָה (הַמָּוֶת). הַתַּעָּה אִתְּכֶם הַמְתַּעָּה (הַשָּׁטָן) מַעַל אֶלְלָה.

15. הִנֵּה הַיּוֹם לֹא יִלְקַח מִכֶּם כּוֹפֵר, וְלֹא מַאֲלָה אֲשֶׁר כָּפְרוּ, מִגּוֹרִיכֶם כָּלְכֶם הָאֵשׁ, וְהִיא מִתְאִימָה לָכֶם, וְשֵׁם יִהְיֶה סוֹפְכֶם הַבֵּישׁ.

16. הֲאֵם לֹא בָּא הַזְּמַן לַמַּאֲמִינִים אֲשֶׁר יִכְנְעוּ לְבוֹתֵיהֶם לְזָכַר אֶלְלָה וּלְאִמַּת שְׁהוֹרְדָה מִן הַשָּׁמַיִם? וְלֹא יִהְיוּ כְּאֶלְלָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֶּפֶר (הַיְּהוּדִים וְהַנּוֹצְרִים) לִפְנֵים, וַיֹּאדְרֵם לָהֶם הַזְּמַן וַיִּקְשׁוּ לְבוֹתֵיהֶם, וּרְבִים מֵהֶם מִשְׁחַתִּים.

17. דַּעוּ כִּי אֶלְלָה יִחְיֶה אֶת הָאָרֶץ אַחֲרֵי מוֹתָהּ. כָּבֵד הַבְּהִרְנוּ לָכֶם אֶת הָאוֹתוֹת לְמַעַן תִּשְׁכִּילוּ.

18. אֲכֹן הַנּוֹתְנִים צִדְקָה וְהַנּוֹתְנוֹת וַיִּגְמְלוּ לְאֶלְלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד, מִבְּטַח לָהֶם גְּמוּל כָּפוּל, בְּנוֹסָף לְשָׁכַר נָדִיב (גֵּן עֵדֶן).

1. ר' סורת את-תובה 9 : 2.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245 ; וסורת אנ-נסא' 4 : 40.

3. הצראט : גשר דק מאוד מונח על פני גיהנם, ועל כל בני האדם לעבור עליו ביום הדין. הכופר יפול מעליו לתוך גיהנם, והמאמין יעבור בשלום אל גן עדן.

19. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִשְׁלִיחֵיו, הֵם נְחָשָׁבִים בְּעֵינֵי רַבּוֹנָם צְדִיקִים, וְהַחֲלָלִים שֶׁנִּפְּלוּ בִּקְרֹב בְּשִׁבִּיל אֵלֶּה, לָהֶם שְׂכָרָם וְאוֹרָם.¹ אֵד אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ וְהִכְחִישׁוּ אֶת אוֹתוֹתֵינוּ, הֵם בְּעֵלֵי הַשָּׂאוֹל.

קטע 3

20. דָּעוּ כִּי חַיֵּי הָעוֹלָם הֵזֶה רַק מִשְׁחָק וְשַׁעֲשׂוּעֵי שָׁוָא הֵם,² וְקִשּׁוּטִים,³ וְהַתְגַּדְלוּת בִּינֵיכֶם, וְהַתְהוּלָלוּת בַּהוֹן הָעָצוּם וּבִבְנֵים, כְּגֶשֶׁם אֲשֶׁר הִפְּלִיא אֶת הַזֹּרְעִים צִמְחוֹ, אַחֲרֵי כֵן יִבֹּשׁ וְתִרְאֶה אוֹתוֹ מְצֻהָב, וְאַחֲרֵי כֵן יִהְיֶה רְסִיסִים.⁴ וּבָעוֹלָם הַבָּא צְפוּי עֹנֶשׁ כָּבֵד (לְכוֹפְרִים), וְסִלִּיחָה מֵעַם אֵלֶּה וְרָצוֹן (לְמַאֲמִינִים), כִּי אֵין חַיֵּי הָעוֹלָם הֵזֶה אֶלָּא תַעֲנוּג שֶׁל הַשְּׁלִיחָה.⁵
21. הִזְדָּרְזוּ אִפּוּא לְזִכּוֹת בְּסִלִּיחָה מִרַבּוֹנְכֶם, וּבְגוֹן רַחֲבֵי כְּרֹחַב הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. הוֹכֹן לְאֵלֶּה אֲשֶׁר הָאָמִינוּ בְּאֵלֶּה וּבִשְׁלִיחֵיו. זֶה הוּא חֶסֶד מֵאֵלֶּה, שֶׁהוּא מַעֲנִיק לְמִי שֶׁיִּרְצֶה,⁶ כִּי אֵלֶּה רַב-חֶסֶד.⁷
22. לֹא יָכֹה אֶתְכֶם כָּל אָסוֹן לֹא בְּאָרֶץ וְלֹא בָּכֶם בְּעֶצְמְכֶם אֲשֶׁר אֵינְנוּ רְשׁוּם בְּלוֹחַ הַשָּׁמַיִם לְפָנֵי שֶׁבְּרָאנוּ אֶת הַבְּרִיָּה. אָכֵן קָל הוּא לְאֵלֶּה.⁸
23. בְּכַדִּי שֶׁלֹּא תִצְטָעְרוּ עַל אֲשֶׁר לֹא הִשְׁגַּתֶּם (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הֵזֶה),⁹ וְלֹא תִשְׁמַחוּ בְּאֲשֶׁר הִשְׁגַּתֶּם,¹⁰ כִּי אֵלֶּה אֵינוֹ אוֹהֵב כָּל מִתְנַשֵּׂא וּמִתְגַּאֲחָה.¹¹
24. וְכֵן אֶת הַקִּמְצָנִים וְאֶת הַמְּצוּיִם עַל אַחֲרִים לְקַמֵּץ. כָּל הַפּוֹנֶה עֲרֹף, הִנֵּה אֵלֶּה הוּא הָעֹשִׂיר וְרַב-הַשֶּׁבַח.¹²
25. אָכֵן כָּבֵד שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ בְּאוֹתוֹת בְּהִירִים, וְהוֹרְדְנוּ לָהֶם מִן הַשָּׁמַיִם אֶת הַסֶּפֶר (הַחֶק) וְאֶת הַמַּאֲזָנִים, לְמַעַן יִבְצְעוּ בְּגִי הָאָדָם אֶת הַצִּדִּיק, וְהוֹרְדְנוּ אֶת הַבְּרָזֶל בּוֹ עַד רַב וְתוֹעֵלֶת לְבִנֵּי אָדָם, וְכֵן אֵלֶּה מְגִלָּה מִי עוֹזֵר בְּסִתֵּר לְדָתוֹ וּלְשְׁלִיחֵיו, כִּי אֵלֶּה חֲזָק וְעִזּוֹ.

1. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 74.

2. ר' סורת מוחמד 47 : 36.

3. ר' סורת יונוס 10 : 88 ; סורת הוד 11 : 15 ; וסורת אל-כהף 18 : 28, ופי' 46.

4. ר' סורת אז-זומר 39 : 21.

5. ר' סורת אאל עמראן 3 : 185.

6. ר' סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-מאאידה 5 : 54.

7. ר' סורת אל-בקהר 2 : 105 ; סורת אאל עמראן 3 : 72 ; וסורת אל-אנפאל 8 : 29.

8. ר' סורת אל-חגי' 22 : 70 ; וסורת פאטר 25 : 11.

9. ר' סורת אאל עמראן 3 : 153.

10. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 44.

11. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 36 ; וסורת לוקמאן 31 : 18.

12. ר' סורת לוקמאן 31 : 26.

קטע 4

26. וּכְבֹר שְׁלַחְנוּ אֶת נוּחַ (נח) וְאֶת אֲבִרָאֵהִים, וְנִתְּנוּ לְצִאֲצֵאֵיהֶם אֶת הַנְּבוּאָה וְאֶת הַסֵּפֶר, וּמֵהֶם יֵשׁ מְדַרְכִּים, וְאוֹלָם רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
27. אַחֲרֵיהֶם שְׁלַחְנוּ אֶת שְׁלִיחֵינוּ, וְשְׁלַחְנוּ עִיסָא בֶן מִרְיָם אַחֲרֵיהֶם, נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֵנֶגְ'יֵל, וְנִטְעָנוּ בְּלִבּוֹת אֵלֶּה שְׁהֶאֱמִינוּ בּוֹ חֲמֵלָה וְרַחֲמִים. הֵם הִמְצִיאוּ נְזִירוֹת אֲשֶׁר לֹא צוּיְנוּ אוֹתָהּ עֲלֵיהֶם, רַק לְבַקֵּשׁ אֶת חֲסִדוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהִים, וְהֵם לֹא קִיְּמוּ אוֹתָהּ כְּרָאוּי. לְמֵאֲמִינִים שְׂבִינֵיהֶם הֶעֱנִקְנוּ אֶת גְּמוּלָם, אֵד רַבִּים מֵהֶם מְשַׁחֲתִים.
28. הוּא הַמֵּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֱלֹהִים וְהֶאֱמִינוּ בְּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמַד), יִתְּנוּ לָכֶם כְּפָלִים מִרַחֲמָיו, וְיַעֲשֶׂה לָכֶם אוֹר אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בּוֹ וְיִסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהִים סוֹלַח וְרַחוּם.
29. לְמַעַן יֵדְעוּ בְּעֲלֵי הַסֵּפֶר כִּי לֹא יִשְׁלְטוּ בְּמֵאוֹמָה עַל חֲסִדֵי אֱלֹהִים, וְכִי הַחֲסִיד בֶּיַד אֱלֹהִים הוּא, וְאוֹתוֹ יַעֲנִיק לְמִי שִׁיְרָצָה, כִּי אֱלֹהִים בַּעַל הַחֲסִיד הָרַב.

58

סִוֵּרַת אֶל-מוֹג' אֶדְלָה הַמִּתְנַכַּחַת (עִם הַנְּבִיא)

סורה זו נקראת «אל-מוג' אדלה, המתנכחת (עם הנביא)» אחרי מקרה שקרה עם אשה במדינה אשר בעלה אסר על עצמו להתקרב אליה, והיא באה בתלונה נגד בעלה אל הנביא. ואחרי דיון בינה לבין הנביא, אללה חש לעזרתה כנגד בעלה ושמר לה את זכויותיה. העמדה האיתנה של אשה זו הביאה לשחרור כל הנשים מן הקפריזות של האנשים לעד.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-מונאפקון 63, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «המתנכחת (עם הנביא)» מפסוק אחד.

סורת אל-מוג'אדלה 58

חלק 28

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כָּבֵר שָׁמַע אֱלֹהָ אֶת דְּבָרֵי הָאִשָּׁה¹ אֲשֶׁר הִתְנַחֲחָה אֵתְךָ (הַנְּבִיא) נֶגֶד בַּעֲלָהּ, בְּהִיטָה תְּלוּנָתָה אֶל אֱלֹהָ. אֱלֹהָ כָּבֵר שָׁמַע אֶת חֲלוּפֵי הַדְּבָרִים בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהָ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
2. אֵלֶּה מִכֶּם הַמִּגְרָשִׁים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם בְּאַמְרָם לֵהוּ, «הֲרִי אֶת אֲסוּרָה עָלֶי כִּגְבַּת אִמִּי», אֵין הֵן אִמְהוּתֵיהֶם, כִּי אִמְהוּתֵיהֶם² הֵן רַק אֵלֶּה שֶׁיִּלְדוּ אוֹתָם, הֵם אוֹמְרִים אִמְרָה נֹרְאָה וְדָבַר שֶׁקָּר, וְאוֹלָם אֱלֹהָ חֲנוּן וְסוֹלָח.
3. הָאוֹמְרִים לְנְשׁוֹתֵיהֶם כִּי גּוֹפֵן אֲסוּר עֲלֵיהֶם כִּגְבַּת אִמְהוּתֵיהֶם, וְאַחֵר יִחְזְרוּ עַל דְּבָרֵיהֶם שְׁנִית, חִיבִים לְשַׁחֵר עֶבֶד לִפְנֵי שְׂיָגֵעוּ זֶה בָּזוּ. זֹאת (הַמַּצָּחָה) לְהִזְהִיר אֶתְכֶם בָּהּ.³ וְאֱלֹהָ בָּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
4. אֲדָּ מִי שֶׁאִינוּ יָכוֹל לְשַׁחֵר עֶבֶד, עָלָיו לָצוּם שְׁנֵי חֲדָשִׁים רְצוּפִים⁴ בְּטָרָם יִגְעוּ זֶה בָּזוּ, וְאֵם אִינוּ יָכוֹל לָקִים גַּם זֹאת, עָלָיו לְהֶאֱכִיל שְׁשִׁים מִסְכְּנִים.⁵ זֶה לְמַעַן תִּתְּנֵם בְּאֱלֹהָ וּשְׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד). אֵלֶּה חֲקוֹת אֱלֹהָ, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
5. אֵלֶּה אֲשֶׁר יִתְּנֶנְדוּ לְאֱלֹהָ וּלְשְׁלִיחוֹ, יִשְׁפְּלוּ כַּאֲשֶׁר הִשְׁפִּלוּ קוֹדְמֵיהֶם.⁶ וְכָבֵר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם אוֹתוֹת בְּרוּרִים, וְלַכּוֹפְרִים עֲנֹשׁ מִשְׁפִּיל.
6. בְּיוֹם שֶׁאֱלֹהָ יִקְיָם אֶת כָּלָם לְתַחֲיָה, וְיֻדִּיעַ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ, אֱלֹהָ רָשָׁם אוֹתוֹ אֲדָּ הֵם שֶׁכְּחוּהוּ,⁷ וְאֱלֹהָ עַד לְכָל דְּבָר.

1. האשה היא: חיולה בנת תיעלבה. ובעלה הוא: אוס בן אצ-צאמת.

2. זה היה נוהג ישן טרום אסלאמי, והידוע בשם «טיהאר», הבעל המגרש את אשתו היה מכריז: «אנתי חראמון עלי כטיהר אומי, את אסורה עלי כמו הגב של אמי». אללה אסר ובטל את המנהג הזה. ר' סורת אל-אחזאב 33: 4.

3. ר' סורת אל-בקה 2: 231.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 92.

5. ר' סורת אל-מאאידה 5: 89, ופי' 95.

6. ר' סורת את-תובה 9: 63.

7. ר' סורת אל-כהף 18: 48, ופי' 57.

קטע 2

7. האינד רואה שאללה יודע את אשר בשמים ואת אשר בארץ, ולא ישיחו שלושה סוד בלי שיהיה הוא רביעי עמם, ולא חמשה בלי שיהיה הוא ששי עמם, ולא מעט מזה ולא רב מזה בלי שהוא עמם (בידיעתו) בכל אשר היו. אחר כך יודיע להם ביום תחית המתים את אשר עשו, כי אללה יודע כל דבר.
8. האין אתה רואה את אלה שנאסר עליהם להסתודד, שהם חוזרים אל אשר נאסר עליהם, ומסתודדים כדי לפשע ולהתנכל ולהמרות את השליח (מוחמד). אך בבואם אליך הם מברכים אותך, לא כפי שאללה צוה לברכך, ובלבם הם חושבים, האם אללה יענישנו על הדבר אשר נגיד? אולם ענש הגיהנם יספיק להם ובו יצלו וסופם יהיה ביש.
9. הוי המאמינים! כאשר תשיחו בסודכם אל תשיחו בסודכם ברשע ובאיבה והפרת דבר השליח (מוחמד). אולם, כשתשוחחו בסודכם, שוחחו בצדק וביראת אללה, ויראו את אללה אשר אליו תאספו.
10. אכן שיח הסתר מן השטן הוא, כדי להעציב את המאמינים, אך הוא לא יזיק להם במאומה בלי רשות מאללה.¹ על אללה יסמכו המאמינים.
11. הוי המאמינים! כאשר יבקשו מכם (בישיבות עם הנביא), לתת מרחב (לאחרים לשבת), הרחיבו מקום. ואללה ירחיב לכם (מקום בגן עדן). ואם יבקשו מכם לקום, קומו, ואללה ירים את המאמינים מכם ואת אלה אשר נתנה להם הדעת במעלות, כי אללה בקיא במעשיכם.
12. הוי המאמינים! אם ברצונכם לשוחח באפן פרטי עם השליח, הקדימו במתן צדקה לפני הפגישה, כי זה טוב וטהור יותר בשבילכם. ואם לא תשיג נדכם, הנה אללה סולח ורחום.
13. ואם חוששים אתם שתתרוששו אם תקדימו במתן צדקה לפני השיחה הפרטית עם הנביא? יסלח לכם אללה אם תקפידו לקיים את התפקה, ושלמו את הנזכאת, וציתו לאללה ולשליחו, כי אללה בקיא במעשיכם.

קטע 3

14. הלא ראית את אלה (הצבועים) שקרתו ברית עם אנשים שקעס אלה עליהם (היהודים),¹ אין הם לא מכס ולא מהם,² וישבעו שקר (שהם מסלמים) והם יודעים (שהם משקרים).
15. אלה הכין להם ענש כבד, כי רע הוא המעשה שהם עושים.
16. לקחו להם את שבועתם למחסה, ויסירו אנשים מן השביל של אלה, לכן להם ענש משפיל.
17. לא יועיל להם לא הונם ולא ילדיהם במאומה בפני אלה. בעלי האש הם ולנצח יהיו בה.
18. ביום אשר יחיה אלה את כלם, ישבעו לו (הצבועים) כפי שהם נשבעים לם, ויחשבו שהשיגו דבר מה, הלא משקרים הם.
19. השטן גבר עליהם והשכיחם את זכר אלה, אלה הם מפלגת השטן. הלא מפלגת השטן הם המפסידים?
20. המתנגדים לאלה ולשליחו הם העלובים (בעולם הזה ובעולם הבא).
21. אלה גזר, הן אני ושליחי נהיה המנצחים, כי אלה חזק ועזוז.
22. ולכן לא תמצא בין המאמינים באלה וביום האחרון כאלה שמתידדים עם המתנגדים לאלה ולשליחו, ולו גם יהיו אלה אבותיהם או בניהם או אחיהם או בני שבטם. אלה בסס בלבם את האמונה, וסיע להם ברוח מאתו. הוא יכניס אותם אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתם, ולעולמים יהיו בהם. אלה מרצה מהם והם מרצים מחסדיו. אלה הם מפלגת אלה.³ הלא מפלגת אלה היא המצליחה!

1. ר' סורת אל-בקהר 2: 58 - 59; וסורת אאל עמראן 3: 112.

2. היינו הערבים הצבועים במדינה אשר היו מעין גיס חמישי.

3. הכוונה פה לא «חזב אלה» אשר בדרום לבנון, אנשי איראן וחסן נצר-אללה. הכוונה היא לכל המאמינים באללה.

59

סִוְרַת אֶל-חֶשֶׁךְ הַגָּלוּת

סורה זו קבלה את שמה מן הבטוי «אֶל-חֶשֶׁךְ, הַגָּלוּת». הגלית בני אֶל-נַצִּיר, אחד השבטים היהודים החזקים והעשירים ביותר במדינה שהכריזו מלחמה נגד הנביא מאז בואו למדינה ממכה. בסוף הנביא התגבר עליהם והגלה אותם מן העיר מדינה. הסכסוך בין בני אֶל-נַצִּיר לבין הנביא היה סכסוך פוליטי כלכלי ולא דתי. הורדה במדינה אחרי סורת אל-ביינה 98, ופסוקיה עשרים וארבעה. קיבלה את שמה «הַגָּלוּת» מפסוק שניים.

סורת אל-חשר 59

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהִרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי הוּא הָעֶזְרָא וְהַחֲסֵם.¹
2. הוּא אֲשֶׁר הוֹצִיא אֱלֹהֵה שְׁכָפְרוּ מִבְּעַלֵּי הַסֶּפֶר² מִבְּתִיָּהֶם, בַּהֲגָלָה הָרְאשׁוֹנָה. אַתֶּם לֹא חֲשַׁבְתֶּם כִּי יֵצְאוּ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי יִגְנוּ עֲלֵיהֶם מִבְּצָרֵיהֶם נֶגֶד אֱלֹהֵה. אֲדָּהּ הוּא בָּא אֲלֵיהֶם מֵאֲשֶׁר לֹא חָשְׁבוּ כִּי יָבוֹא, וְהִטִּיל פַּחַד בְּלִבּוֹתֵיהֶם³ עַד שֶׁחָרִיבוּ אֶת בְּתִיָּהֶם בְּיָדֵיהֶם וּבִידֵי הַמַּאֲמִינִים. הוּי בְּעַלֵּי בִינָה! לְמַדּוּ לָקַח.
3. כִּי לֹוֵלֵא הִטִּיל אֱלֹהֵה עֲלֵיהֶם גְּלוּת הִזָּה מַעֲנִישָׁם בְּעוֹלָם הִזָּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא מַחֲכָה לָהֶם עֵנֶשׁ הָאֵשׁ,
4. מְשׁוּם שֶׁהִתְנַגְּדוּ לְאֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ (מוֹחֲמֵד), וְאֱלֹהֵה מַעֲנִישׁ קִשּׁוֹת אֶת הַמִּתְנַגְּדִים לוֹ.
5. כָּל עַץ תִּמָּר אֲשֶׁר כָּרְתֶם אוֹ הִשְׁאַרְתֶּם אוֹתוֹ עוֹמֵד עַל גִּזְעוֹ בְּרָצוֹן אֱלֹהֵה הוּא, וּלְמַעַן יָמִיט בּוֹשֶׁה עַל הַמְּשַׁחֲתִים.
6. כָּל אֲשֶׁר הָעֲנִיק אֱלֹהֵה לְשָׁלִיחוֹ מִכְּרוּשָׁם, אַתֶּם לֹא שְׁלַחְתֶּם אֵלָיו לֹא סוּסִים וְלֹא גִמְלִים. אֱלֹהֵה הוּא הַמְּשַׁלֵּיט אֶת שְׁלִיחֵיו עַל אֲשֶׁר יִרְצֶה. אֱלֹהֵה הַכֹּל-יָכֹל.
7. כָּל אֲשֶׁר הָעֲנִיק אֱלֹהֵה לְשָׁלִיחוֹ (מִכְּרוּשׁ) אֲנָשֵׁי הַיְּשׁוּבִים, הוּא לְאֱלֹהֵה, וּלְשָׁלִיחַ, וּלְקָרוֹבִים (שֶׁל הַשְּׁלִיחַ), וְיִתּוּמִים, וְעֲנָנִים, וְלַנְּעִים וְנָדִים, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה לְמַחְזוֹר בֵּין הָעַשִּׁירִים בָּכֶם. כָּל אֲשֶׁר יִתֵּן לָכֶם הַשְּׁלִיחַ, קָחוּ אוֹתוֹ, וְאֲשֶׁר יִמְנַע אֶתְכֶם מִמֶּנּוּ תִמְנְעוּ. וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה, כִּי עֵנֶשׁ אֱלֹהֵה קָשָׁה מְאֹד.
8. (הַשְּׁלֵל גַּם מִיַּעַד) לַעֲנָנִים הַמְּהַגְּרִים (מִמַּכָּה) אֲשֶׁר גָּרְשׁוּ מִבְּתִיָּהֶם וְנִשְׁלְחוּ מִכְּרוּשָׁם, הַמְּבַקְשִׁים אֶת חֲסִדּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה, וְהַעוֹזְרִים לְדַת שֶׁל אֱלֹהֵה וּלְשָׁלִיחוֹ. אֱלֹהֵה הֵם הַצּוֹדֵקִים.

1. ר' סורת אצ-צף 61 : 1.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 101, ופי' 105.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 26. המדובר פה על שבט בנו אֶן-נְצִיר.

9. וְאֶשֶׁר לְאֵלֶּה שָׁגְרוּ בְּמַדִּינָה וּרְכָשׁוֹ הֶאֱמוּנָה לִפְנֵי הַגִּירָתָם (שֶׁל אֲנָשִׁי מִכָּה), הָאוֹהֲבִים אֶת אֵלֶּה שֶׁהִגְרוּ אֲלֵיהֶם וְאֵינָם חֲשִׁים צָרָה בְּלִבָּם לִקְבֹּל (מִן הַשָּׁלָל) אֶת אֶשֶׁר קִבְּלוּ (הַמְהַגְרִים), וַיַּעֲדִיפוּ אוֹתָם עַל עֲצָמָם אִף עַל פִּי שֶׁהֵם עֲצָמָם נִצְרָכִים. וּמִי שִׁישְׁמַר אֶת נַפְשׁוֹ מִקְּמֻצָנוּתָהּ, אֵלֶּה הֵם הַמְּצַלִּיחִים.
10. וְאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּאוּ אַחֲרֵיהֶם יֹאמְרוּ, רְבוּנָנוּ! סִלַּח לָנוּ וּלְאֲחֵינוּ אֲשֶׁר קִדְּמוּ לָנוּ לְאֶמוּנָה, וְאַל תִּשִּׁים טִינָה בְּלִבֵּנוּ נֶגֶד הַמַּאֲמִינִים. רְבוּנָנוּ! אֶתָּה חֲנוּן וְרַחוּם.

קטע 2

11. הֲאִם לֹא רָאִיתָ אֶת הַצְּבוּעִים הָאוֹמְרִים לְאֲחֵיהֶם הַכּוֹפְרִים מִבַּעַל־הַסֵּפֶר, אִם תִּגְלוּ נִצְטָרֶף אֲלֵיכֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִשְׁמַע לְאִישׁ בְּאֶשֶׁר לָכֶם. וְאִם תִּתְקַפּוּ נִעְזֹר לָכֶם. אֲלֵלֶּה עַד שֶׁהֵם כּוֹזְבִים,
12. כִּי אִם יִגְלוּ (הַכּוֹפְרִים מִהִיּוּדִים), הֵם (הַצְּבוּעִים) לֹא יִצְטָרְפוּ אֲלֵיהֶם, וְאִם יִתְקַפּוּ הֵם לֹא יַעֲזְרוּ לָהֶם. גַּם אִם הֵיוּ רוֹצִים לַעֲזֹר לָהֶם בְּקִרְבּוֹת הֵיוּ פּוֹנִים עָרֶף וְעוֹזְרָתָם הִיָּתָה בְּטִלָּה.¹
13. הִירָאָה בְּלִבָּם (שֶׁל כּוֹפְרֵי הִיּוּדִים וְהַצְּבוּעִים) מִפְּנִיכֶם גְּדוּלָּה מִירָאָתָם אֶת אֲלֵלֶּה, כִּי הֵם אֲנָשִׁים חֲסֵרֵי בִינָה.
14. אֵינָם יִלְחָמִים בְּמֵאֶחָד וּבְגָלוּי נִגְדָכֶם אֶלָּא רַק בְּתוֹךְ מִבְּצָרִים אוֹ מֵאֲחֻרֵי חוֹמוֹת. הָאֵיבָה בֵּינֵיהֶם לְבֵין עֲצָמָם מְאֹד חֲזָקָה, הֵם נִרְאִים לָךְ מֵאֲחֻדִּים, אֲךָ לְבוֹתֵיהֶם מִפְּזָרִים, כִּי הֵם אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְבִינִים.
15. הֵם דּוֹמִים לְאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵיהֶם² אֲשֶׁר טָעְמוּ אֶת כֶּבֶד הָעֶנֶשׂ עַל מַעֲשֵׂיהֶם (נֶגֶד אֲלֵלֶּה וּשְׁלִיחוֹ). וְלָהֶם עֶנֶשׂ מְכָאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).
16. (מִשְׁלֵם שֶׁל הַצְּבוּעִים) כְּמוֹ הַשָּׁטָן בְּאוֹמְרוֹ לְבֵן הָאָדָם, כֹּפֶר! וְכֹאֲשֶׁר (הָאָדָם) כֹּפֶר, אָמַר, אֵינֶנִּי אַחֲרָאִי לְמָה שֶׁעָשִׂיתָ, כִּי גֵרָא אֲנִי אֶת אֲלֵלֶּה רְבוֹן הָעוֹלָמִים.
17. וְתִהְיֶה אַחֲרֵית שְׁנֵיהֶם לְנִצָּח בְּאֵשׁ. זֶה עֶנֶשׂם שֶׁל הַחוֹטְאִים.
18. הוּא הַמַּאֲמִינִים! יִרְאוּ אֶת אֲלֵלֶּה! עַל כָּל נֶפֶשׁ לִבְחֹן וְלִבְדִּיק מִה הַקְּדִימָה לַעֲתִיד שָׁלָה (יוֹם הַדִּין), וְיִרְאוּ אֶת אֲלֵלֶּה (בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ), כִּי אֲלֵלֶּה בִּקְיָא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אאל עמראן 3 : 111.

2. אשר היו לפנייהם, הכונה לכופרי מכה שנלחמו נגד הנביא והובסו בקרב בדר לא רחוק ממה שקרה לבני אנ-נציר.

19. וְאֵל תִּהְיוּ כְּאֵלָה אֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֶת אֱלֹהָ וַיִּשְׁכַּיְחֻם אֶת נִפְשׁוֹתֵיהֶם, אֵלָה
הֵם הַמְּשַׁחֲתִים.
20. בְּעָלֵי הָאֵשׁ וּבְעָלֵי הַגֶּן אֵינָם שְׂוִים אֵלָה לְאֵלָה. בְּעָלֵי הַגֶּן הֵם הַמַּצְלִיחִים.
21. לוֹ הוֹרְדָנוּ אֶת הַקּוֹרְאֵן הַזֶּה מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָר, הִיִּית רֹאֶה אוֹתוֹ נִכְנַע
וְנִבְקַע לְרִסְיָסִים מִיֵּרֶאת אֱלֹהָ. וְאֵת הַמְּשָׁלִים הָאֵלָה נִמְשַׁל לִבְנֵי אָדָם,
לְמַעַן יִחְשְׁבוּ.
22. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֲלָא הוּא, הַיּוֹדֵעַ אֶת הַנֶּעְלָם וְהַנִּגְלָה, הוּא
הַרְחֵמֵן וְהַרְחוּם,
23. הוּא אֱלֹהָ אֲשֶׁר אֵין אֵלָה אֲלָא הוּא, הַמְּלֹךְ, הַקָּדוֹשׁ, הַשָּׁלוֹם, הַנָּאֵם,
הַמְּהִימֵן, הַעֲזוּז, הַגִּבּוֹר, וְהַנֶּעְלָה. יִשְׁתַּבַּח אֱלֹהָ וַיִּתְּנֶשָׂא מֵעַל הַשְּׁתַּפִּים
אֲשֶׁר יִשְׁתַּפּוּ לוֹ,
24. הוּא אֱלֹהָ הַיּוֹצֵר, וְהַבּוֹרָא, וְנוֹתֵן הַצּוּרָה, לוֹ הַיָּפִים בְּשִׁמּוֹת, יִשְׁבַּח אוֹתוֹ
כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, וְהוּא הַעֲזוּז וְהַחֲכָם.

60

סורת אל-מומתחנה הנבחקת

סורה זו נקראת «אל-מומתחנה, הנבחקת» משום שאללה צווה על המוסלמים במדינה לא להחזיר נשים מאמינות שהיגרו ממכה אל מדינה להצטרף אל הנביא ושאר המוסלמים בלי האישור של משפחותיהן. ולפני שיקבלו אותן כמוסלמיות על המוסלמים לבחון אותן אם באמת הן מוסלמיות או ברחו אל מדינה לסיבה אחרת. ר' פ' 10 וכו'.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-אחזאב 33, ופסוקיה שלושה-עשר, קיבלה את שמה «הנבחקת» מפסוק עשרה.

סורת אל-מומתחנה 60

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. הוּא הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ אֶת אוֹיְבֵיכֶם לִידֵידִים מִקְרָבִים לָכֶם, בְּהִרְאוֹתְכֶם לָהֶם יְדִידוֹת.² הֵם כָּבֵר כְּפָרוּ בְּאִמְתִּי שְׁבָאָה אֲלֵיכֶם וְהוֹצִיאוּ אֶת הַשָּׁלִיחַ (מוֹחַמַד) וְאֶתְכֶם (מִמַּכָּה), בְּגִלַּל שְׁהֶאֱמַנְתֶּם בְּאֱלֹהֵי רַבּוֹנְכֶם. (אִךְ) כִּי תִחַלְצוּ לַהֲאָבֵק בַּשְּׂבִילִי וּלְבַקֵּשׁ רְצוֹנִי וְהִרְאִיתֶם לָהֶם יְדִידוֹת בְּסִתֵּר, הִנֵּה אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת אֲשֶׁר תִּסְתִּירוּ וְאֶת אֲשֶׁר תִּגְלוּ, וְאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה זֹאת מִכֶּם, תַּעֲה מִן הַדֶּרֶךְ הַיְשָׁרָה.
2. אִם יִתְפָּשׂוּ אֶתְכֶם יִהְיוּ לָכֶם אוֹיְבִים וַיִּשְׁלְחוּ בָכֶם יְדִיהֶם וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם בְּרָעָה, מִשּׁוּם שֶׁהֵם רוֹצִים שְׁתַּהֲיוּ כּוֹפְרִים.⁴
3. לֹא יוֹעִילוּ לָכֶם שְׂאֵרֵי בְּשָׂרְכֶם וְלֹא יִלְדִיכֶם, בַּיּוֹם תַּחֲתֵת הַמֵּתִים יִפְרִיד (אֱלֹהֵי) בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹהֵי רוּאָה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
4. כָּבֵר הִזָּה לָכֶם דִּגְמָה טוֹבָה⁵ בְּאַבְרָהִים וּבְאֲשֶׁר אִתּוֹ, בְּאוֹמָרְם לְבָנִי עֲמֹם, נִקְיִים אֲנַחְנוּ מִכֶּם וּמֵאֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ מִבְּלַעַדִּי אֱלֹהֵי, כְּחִשְׁנוּ בָכֶם, וְנִגְלַתָּה בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם הָאֵיבָה וְהַשִּׁנְאָה לְעוֹלָם, עַד שֶׁתֵּאֱמִינוּ בְּאֱלֹהֵי לְבָדוֹ. מִלְּבַד אֲשֶׁר אָמַר אַבְרָהִים לְאָבִיו, אֲנִי אֲנֹסָה לְבַקֵּשׁ מֵאֱלֹהֵי סְלִיחָה לָךְ, אִךְ אֵין בְּכוּחִי לְהַבְטִיחַ לָךְ דָּבָר בְּפָנֵי אֱלֹהֵי. רַבּוֹנִי! עָלֶיךָ סִמְכָנוּ וְאֵלֶיךָ חֲזַרְנוּ בַּתְּשׁוּבָה וְאֵלֶיךָ סוֹפְנוּ לַחֲזוֹר.
5. רַבּוֹנִי! אֵל תִּתֵּן לְכוֹפְרִים לְהַשְׁתַּלֵּט עָלֵינוּ,⁶ וְסִלַּח לָנוּ רַבּוֹנִי. הֵן אַתָּה הַעֲזוֹז וְהַחֲכָם.

1. המדבר הוא אללה.

2. בגלותכם להם ידידות: הפסוק הזה הורד מן השמים להזהיר את המאמינים החיים במדינה לבל ימסרו לקרובי משפחתם שיש ביניהם יחסי ידידות וקירבה שנשארו במכה ככופרים את פרטי תוכניות המלחמה של הנביא נגדם. הפרשנים מצביעים על אדם מסוים מבין חברי הנביא בשם: חאטב אבן אבי בלתעה, ששלח בסתר אגרת אל ידידים נאמנים שלו שנשארו כופרים במכה, ובה אזהרה מפני התקפת הנביא הקרובה למכה בשנת 8 להגירה. הענין נגלה לנביא והוא מנע מן האגרת להגיע למכה.

3. באמת: בקוראן.

4. ר' סורת אנ-נסא' 4: 89.

5. ר' סורת אל-אחוזאב 33: 21.

6. ר' סורת ינוס 10: 85.

6. אֲכֹן כָּבֵר הָיָה לָכֶם בָּהֶם דְּגָמָה טוֹבָה לְאַלֶּה הַחוֹשְׁבִים עַל אֱלֹה וְחִיוִם הָאֲחֵרוֹן.¹ וְכָל הַפּוֹנֶה עֲרָף, הִנֵּה אֱלֹה הוּא הָעָשִׂיר וְרֵב-הַשֹּׁבֵחַ.²

קטע 2

7. אוֹלִי יַעֲשֶׂה אֱלֹה יְדִידוֹת בֵּינֵיכֶם לְבֵין אוֹיְבֵיכֶם מִבֵּינֵיהֶם (הַקְרוֹבִים שְׁלָכֶם). הֵן אֱלֹה הַכֹּל-יָכֹל, וְאֱלֹה סוֹלֵחַ וְרוֹחוֹם.

8. אִין אֱלֹה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתְנַהֵּג בְּהִגִּינוּת וּבִצְדָק עִם אֵלָה שְׁלֹא נִלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְלֹא גָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם. אֱלֹה אוֹהֵב אֶת הַנוֹהֲגִים בִּצְדָק.³

9. אַךְ אֱלֹה אוֹסֵר עֲלֵיכֶם לְהַתִּידַד עִם אֵלָה שֶׁנִּלְחָמוּ בָכֶם בְּגִלָּל דִּתְכֶם וְגָרְשׁוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, אוֹ אֵלָה אֲשֶׁר תִּמְכוּ בַּכּוֹפְרִים שְׁהוֹצִיאוּ אֶתְכֶם מִבְּתֵיכֶם, כִּי הַמִּתִּידַד עִם אֵלָה הוּא מִבֵּין אֵלָה הַגּוֹרְמִים עוֹל לַעֲצָמָם.

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! בּוֹא אֲלֵיכֶם הַמֵּאֲמִינוֹת כְּמַהְגְּרוֹת, תִּבְחָנוּ אוֹתָן. אֱלֹה יוֹדֵעַ טוֹב אֶת אֲמוֹנָתָן. וְאִם תִּדְעוּ כִּי מֵאֲמִינוֹת הֵן, אַל תַּחֲזִירוּ אוֹתָן אֶל הַכּוֹפְרִים. אִין הֵן מִתְרוֹת לָהֶם יוֹתֵר (לְנִשְׁוֹאִין), וְאִין הֵם (הַאֲנָשִׁים הַכּוֹפְרִים) מִתְרִים לָהֶן, וְשִׁלְמוּ לָהֶם (הַבְּעָלִים הַכּוֹפְרִים) אֶת כָּל שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה), וְלֹא יִהְיֶה כָּל חֲטָא בָכֶם אִם תִּתַּחֲתֶנוּ אִתָּן לְאַחַר שִׁתְּשִׁלְמוּ אֶת הַמִּגִּיעַ לָהֶן (הַמַּהְרֵה). אַל תִּמְשִׁיכוּ לְהַנְשֹׂא לְנִשְׁוֹתֵיכֶם הַכּוֹפְרוֹת, וְדַרְשׁוּ בַחֲזָרָה אֶת (הַמַּהְרֵה) שְׁהוֹצִיאתֶם עֲלֵיהֶן, כְּשֵׁם שֶׁהַכּוֹפְרִים זָכָאִים לְדַרְשׁ אֶת הַמַּהְרֵה שְׁהוֹצִיאוּ עַל נִשְׁוֹתֵיהֶם הַמֵּאֲמִינוֹת שֶׁעָזְבוּ אוֹתָם. זֶהוּ מִשְׁפֵּט אֱלֹה. הוּא יִשְׁפֹּט בֵּינֵיכֶם, כִּי אֱלֹה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.

11. אִם יִבְרָחוּ אַחַדוֹת מִנִּשְׁוֹתֵיכֶם אֶל הַכּוֹפְרִים, וְאִם תִּנָּצְחוּ אוֹתָם בִּקְרֵב, שְׁלְמוּ לָכֹל אֵלָה (מִן הַמְּסַלְמִים) אֲשֶׁר יִבְרָחוּ נִשְׁוֹתֵיהֶם (מִן הַשִּׁלָּל) אֶת מְלֹא הַסְּכּוּם שְׁהוֹצִיאוּ (כְּמַהְרֵה). וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹה אֲשֶׁר בּוֹ אֲתֶם מֵאֲמִינִים.

1. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 21.

2. ר' סורת אל-חדיד 57 : 24.

3. ר' סורת אל-מאאידה 5 : 42.

12. הוּי הַנְּבִיא! כִּי תִבְאֶנָּה אֵלֶיךָ הַמַּאֲמִינוֹת לְהַשְׁבֵּעַ אֵלֶיךָ אַמּוּנִים, כִּי לֹא תִשְׁתַּפְּנָה לְאֵלֶּהָ דָּבָר, וְלֹא תִגְנֹבְנָה, וְלֹא תִנָּאֲפְנָה, וְלֹא תִהְרֹגְנָה אֶת יַלְדֵיהֶן, וְלֹא תַעֲשִׂינָה מַעֲשֵׂה תַרְמִית כָּל שֶׁהוּא, וְלֹא תִסְרֹבְנָה לְנֶהֱג בְּנֶהֱג הַמִּקְבֵּל לְפִי שְׁאֵתָהּ מִצְוָה אוֹתָן. קִבֵּל אֶת שְׁבוּעַת הָאֻמּוּנִים שֶׁלָּהֶן, וּבִקֵּשׁ מֵאֵלֶּהָ לְסַלֵּחַ לָהֶן, כִּי אֵלֶּהָ הוּא סוֹלֵחַ וְרַחוּם.
13. הוּי הַמַּאֲמִינִים! אֵל תִּקְחוּ לָכֶם לְרַעִים אֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֵלֶּהָ רוֹגֵז עֲלֵיהֶם, הֵם כָּבָר נוֹאֲשׁוּ מִן (חֶסֶד אֵלֶּהָ) בְּעוֹלָם הַבָּא כְּפִי שֶׁכָּבָר נוֹאֲשׁוּ הַכּוֹפְרִים מִחֲזֶרֶת שׁוֹכְנֵי הַקְּבָרִים.

61

סִוֵּרַת אֶץ-צֶף

הָעוֹמְדִים בַּשּׁוֹרָה כְּאֵלוּ הֵם בְּנִין מִלֶּכֶד

סורה זו נקראת «אץ-צף, העומדים בשורה», הכוונה בשורה היא שורת הלוחמים בקרב בשביל של אללה. ר' פ' 4.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תע' אבון 64, ופסוקיה ארבעה-עשר. קיבלה את שמה «העומדים בשורה» מפסוק ארבעה.

סורת אצ-צף 61

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשִׁמְיָם וְכָל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהָ, כִּי הוּא הַעֲזִיז וְהַחֲכָם.¹
2. הוּי הַמַּאֲמִינִים! לָמָּה תֹאמְרוּ אֶת אֲשֶׁר לֹא תַעֲשֶׂוּ?²
3. אֱלֹהָ שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת הַמַּדְבָּרִים וְלֹא מְקִימִים.
4. אֱלֹהָ אוֹהֵב אֶת הַלֹּחֲמִים בְּשִׁבִּילוֹ, וְהֵם עֹמְדִים בְּשׁוֹרָה כְּאֵלוֹ הֵם בְּנֵן מִלְכָּד.
5. בְּאֹמֹר מוֹסֵא לְבִנֵּי עַמּוֹ, בְּנֵי עַמִּי! לָמָּה תִצְיָקוּ לִי?³ אַתֶּם יוֹדְעִים כִּי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲנִי אֲלִיכֶם. וְכֹאֲשֶׁר סָטוּ, הִטָּה אֱלֹהָ אֶת לְבוֹתֵיהֶם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ מְדַרִּיךְ אֶת הָאֲנָשִׁים הַמְּשַׁחֲתִים.
6. וּבְאֹמֹר עִיסָא בֶן מִרְיָם, הוּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! הִנֵּה אֲנִי שְׁלִיחַ אֱלֹהָ אֲלִיכֶם מֵאֲמִין בַּתּוֹרָה אֲשֶׁר נִגְלְתָה לְפָנַי, וּלְבָשָׁר עַל שְׁלִיחַ שְׂיָבֹא אַחֲרֵי וְשִׁמּוֹ «אַחְמַד»,⁴ וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר הִבִּיא לָהֶם אֶת הָאוֹתוֹת הַבְּהִירִים, אֲמָרוּ, זֶהוּ כְּשׁוֹף בְּרוּר.
7. וּמִי חוּטָא יוֹתֵר מִזֶּה הַבּוֹדָה עַל אֱלֹהָ כְּזָבִים בְּהַקְרָאוֹ אֶל דַּת הָאִסְלָאם! אַכּוֹ אֱלֹהָ לֹא יִדְרִיךְ הַכּוֹפְרִים,
8. הֵם רוֹצִים לְכַבּוֹת אֶת אֹר אֱלֹהָ בְּפִיּוֹתֵיהֶם, אַךְ אֱלֹהָ מְשַׁלֵּם אוֹרוֹ וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַכּוֹפְרִים.
9. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶת שְׁלִיחוֹ (מוֹחַמַד) עִם הַהִדְרָכָה אֶל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר (הַקּוֹרְאָן) וְעַם דַּת הָאִמָּת (הָאִסְלָאם) כְּדִי לְהַשְׁלִיטָה עַל כָּל הַדִּתּוֹת, וְאֵם גַּם מֵאִסּוֹ הַפְּגָנִיִּים.⁵

1. ר' סורת אל-חשר 59 : 1.

2. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 226.

3. ר' סורת אל-אחזאב 33 : 69.

4. השם «אחמד» מקורו בשורש «חמד» שמובנו להלל, לשבח. «מוחמד» לפי זה פירושו, «המהולל, המשובח», ו«אחמד, מהולל ביותר».

5. ר' סורת את-תובה 9 : 33.

קטע 2

10. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֵאֵם אוֹבִילְכֶם אֶל סַחַר אֲשֶׁר יַצִּילְכֶם מֵעַנְשׁ מִכְּאִיב?
11. תֵּאֲמִינוּ בְּאֱלֹהַּ וּבִשְׁלִיחוֹ, וְקוּמוּ לְהֶאֱבֹק לְמַעַן אֱלֹהַּ, בְּרַכּוּשְׁכֶם וּבְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, כִּי זֶהוּ לְטוֹבַתְכֶם אִם רַק יוֹדְעִים אַתֶּם.
12. הוּא יִסְלַח לָכֶם עַל חַטָּאֵיכֶם וַיְכַנִּיסְכֶם אֶל גְּנִים אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרָמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, וְאֶל מִשְׁכָּנוֹת נְעִימִים בְּגֹן עֵדֶן, זֹהִי הַהַצְלָחָה הַגְּדוֹלָה.¹
13. וְעוֹד חֶסֶד אֲשֶׁר תֵּאֱהָבוּ, עֲזָרָה מֵאֱלֹהַּ וְנִצָּחוֹן קָרוֹב (עַל אוֹיְבֵיכֶם). בִּשְׂרָאֵת לְמֵאֲמִינִים.
14. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! הֲיִיו עוֹזְרֵי דַת אֱלֹהַּ! כְּפִי שֶׁקָּרָא עִיסָא בֶן מֶרְיָם אֶל תַּלְמִידָיו, מִי יִהְיֶה עוֹזֵר לְמַעַן אֱלֹהַּ? אָמְרוּ הַתַּלְמִידִים, אֲנַחְנוּ נִהְיָה הָעוֹזְרִים לְדַת אֱלֹהַּ.² וְתֵאֲמִינוּ קְבוּצָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִכְפֹּר קְבוּצָה, וְאֲנַחְנוּ עֲזָרְנוּ לְמֵאֲמִינִים לְנִצֹּחַ אֶת אֱלֹהַּ שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ, וְהֵם נִצְחוּ.

1. ר' סורת את-תובה 9 : 72.

2. ר' סורת אאל עמראן 3 : 52.

62

סִוְרַת אֶל-ג'וּמוּעָה יוֹם הַכְּנוּס

סורה זו נקראת «אֶל-ג'וּמוּעָה», שפירושו הוא, יום הַכְּנוּס, או יום התפילה בציבור, משום השם הזה של יום ששי נזכר בה. ר' פ' 9.

בסורה זו תפילת הצהרים של יום ששי נעשתה למצווה דתית אשר על כל מוסלם מבוגר להשתתף בה. יום ששי אינו שווה ליום שבת של היהודים. הפסקת העבודה ביום ששי רק בזמן התפילה הצבורית בצהרים.

הורדה במדינה אחרי סורת אצ-צף 61, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «יום הַכְּנוּס» מפסוק תשעה.

סורת אל-ג'ומועה 62

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשָׁמַיִם וְכָל אֲשֶׁר בָּאָרֶץ מְשַׁבַּח אֶת אֱלֹהֵה, הַמְלִיךְ, הַקְדוֹשׁ, הַעֲזוּזִי, וְהַחֲכָם.
2. הוּא אֲשֶׁר שָׁלַח אֶל (הָעֲרָבִים) הֵלֵא קוֹרָאִים וְלֹא כוֹתְבִים שְׁלִיחַ מִקְרָבָם יִקְרָא לִפְנֵיהֶם אֶת אוֹתוֹתָיו, וַיִּטְהַר אוֹתָם, וַיִּלְמַדְם אֶת הַסֵּפֶר (הַקּוֹרְאָן) וְאֶת הַחֲכָמָה (הַמְסֻרֶת שֶׁל הַנְּבִיא),¹ אַחֲרֵי שֶׁהָיוּ לִפְנֵי כֵן בְּתַעֲיָה גְמוּרָה.
3. וְאֶל עַמִּים אַחֲרִים שְׁעוּדָם לֹא בָּאוּ, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַעֲזוּזִי וְהַחֲכָם.
4. וְזֶהוּ חֲסִדוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוּא מַעֲנִיק לְמִי שִׁירָצָה, כִּי אֱלֹהֵה רַב-חֲסֵד עֲצוּם.
5. אֱלֹהֵה אֲשֶׁר נִתְּנָה לָהֶם הַתּוֹרָה וְלֹא נָהְגוּ לְפִיהָ, דּוֹמִים לַחֲמֹר נוֹשֵׂא סִפְרִים. רַע הוּא מִשָּׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר כָּחֲשׂוּ בְּאוֹתוֹת אֱלֹהֵה, אֱלֹהֵה לֹא יִדְרִיךְ אֶת עַם הַחוֹטְאִים.
6. וְאָמַר, הוּי הַמַּתִּיְהִדִּים! אִם טוֹעֲנִים אַתֶּם כִּי רַק אַתֶּם מְכַל בְּגִי הָאָדָם יִדְרִיחוּ שֶׁל אֱלֹהֵה, כִּי אֲנִי שְׂאֵפוֹ לְמוֹת, אִם צוֹדִקִּים אַתֶּם.
7. אֲדָּהֵם לְעוֹלָם לֹא יִשְׂאֲפוּ לָכֵד, בְּאֲשֶׁר קִדְּמוּ יְדֵיהֶם לַעֲשׂוֹת, וְאֱלֹהֵה יוֹדֵעַ מִי הֵם הַכּוֹפְרִים.
8. אָמַר, הִנֵּה הַמַּעֲוֹת אֲשֶׁר תִּנְסּוּ לְבַרְחַ מִמֶּנּוּ הוּא מַחֲכָה לָכֶם. אַחֲרֵי כֵן תִּחְזְרוּ אֶל יוֹדֵעַ הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת, וְהוּא יוֹדִיעֲכֶם אֶת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם.

קטע 2

9. הוּי הַמַּאֲמִינִים! כְּאֲשֶׁר יִקְרָא לַתַּפְלָה בְּיוֹם הַכְּנוּס,² מִהֲרוּ אֶל זִכְרֵ אֱלֹהֵה (לַתַּפְלָה), וְעֲזְבוּ אֶת עֲסָקֵיכֶם, זֶה טוֹב לָכֶם אִם יוֹדֵעִים אַתֶּם.
10. וְעַם תִּם הַתַּפְלָה הַתַּפְּזָרוּ בָּאָרֶץ וּבִקְשׂוּ אֶת חֲסֵד אֱלֹהֵה, וְהִרְבּוּ לְזַכֵּר אֶת אֱלֹהֵה לְמַעַן תִּצְלִיחוּ.
11. וְכְאֲשֶׁר יִרְאוּ (אַחֲדִים מִן הַמַּסְלָמִים) סַחַר אוֹ שַׁעֲשׁוּעִים, נִפְּצוּ (מַעֲלִיד) אֲלֵיהֶם וְהִשְׁאִירוּ עוֹמֵד. אָמַר, זֶה אֲשֶׁר אֶת אֱלֹהֵה טוֹב יוֹתֵר מִן הַשַּׁעֲשׁוּעִים וּמִן הַסַּחַר, כִּי אֱלֹהֵה הוּא הַטוֹב בַּמִּפְרָנִסִּים.

1. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 129, ופ' 151.

2. יום ששי.

63

סִוֵּרַת אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן הַצְּבוּעִים

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹנָאפֶקוֹן, הַצְּבוּעִים». משום שמונח זה נזכר בה להזהיר את המאמינים מצביעות ומזימות הצבועים נגד הנביא והמאמינים. ר' פ' 1 וכו'. הורדה במדינה אחרי סורת אל-חג' 22, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַצְּבוּעִים» מפסוק אחד.

סורת אל-מונאפקון 63

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. כְּאֶשֶׁר בָּאִים אֵלֶיךָ הַצְבוּעִים, הֵם אוֹמְרִים, מַעֲיִדִים אֲנַחְנוּ כִּי אַתָּה שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ. וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כִּי אַכֵּן שְׁלִיחוֹ אַתָּה, וְאֱלֹהָהּ יַעֲיֵד כִּי הַצְבוּעִים מְשַׁקְרִים.
2. לָקְחוּ לָהֶם אֶת שְׁבוּעָתָם לְמַגֵּן,¹ וְכֵךְ הִרְחִיקוּ אֲנָשִׁים מֵעַל שְׁבִיל אֱלֹהָהּ. רַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,
3. זֹאת עֵקֶב אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ אַחֲרֵי כֵן כִּפְרוּ. אֱלֹהָהּ אָטַם אֶת לְבוֹתֵיהֶם וְחִדְלוּ לְהִבִּין.²
4. בְּרֵאוּתָךְ אוֹתָם, וַפְּלִאוֹ אוֹתָךְ גּוֹפִיָהֶם, וּבִדְבָרְסָהּ תִּשְׁמַע לְדְבָרֵיהֶם, וְאוֹלָם הֵם כְּקֹרְשִׁים נִשְׁעָנִים אֶל קִיר.³ יַחֲשָׁבוּ כָּל צַעֲקָה נִגְדָם הִיא. הֵם הָאוֹיֵב, הַשֹּׁמֵר אֲפֹא מִפְּנֵיהֶם. אֱלֹהָהּ יִשְׁפִּיל אוֹתָם וַיַּגְרֵשׁ אוֹתָם מִרְחֻמּוֹ, עַד מְתֵי הֵם מִתְרַחֲקִים מִן הָאֱמֶת.⁴
5. כְּאֶשֶׁר יֹאמַר לָהֶם, בּוֹאוּ לִמְעַן יִתְפַּלֵּל שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ כִּי יִסְלַח (אֱלֹהָהּ) לָכֶם, הֵם מִפְּנִים אֶת רֹאשֵׁיהֶם, וְתִרְאֶה אוֹתָם מִתְרַחֲקִים בִּיהִירוֹת.
6. אִין הַבְּדֵל, אִם תִּשְׁאַל אֱלֹהָהּ לִסְלַח לָהֶם, אוֹ לֹא תִשְׁאַל אוֹתוֹ, אֱלֹהָהּ לֹא יִסְלַח לָהֶם. כִּי אִינוּ מִדְרִיךְ אֲנָשִׁים מְשַׁחֲתִים.
7. הֵם הָאוֹמְרִים, אֵל תִּסְיַעוּ לֵאלֹהָ (הַמְהַגְרִים הַנִּזְקָקִים) אֲשֶׁר עִם שְׁלִיחַ אֱלֹהָהּ, לִמְעַן יַעֲזִיבוּהוּ. הֵן לֵאלֹהָהּ אוֹצְרוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, אֲבָל הַצְבוּעִים אֵינָם מְבִינִים זֹאת.
8. הֵם אוֹמְרִים, כְּאֶשֶׁר נִחְזַר לְמַדִּינָה יוֹצִיא הַעֲזוֹז אֶת הַשָּׁפֵל מִמֶּנָּה,⁵ הֵן לֵאלֹהָהּ הַעֲזוֹ וְלִשְׁלִיחוֹ וְלִמְאֻמֵּינִים, וְאוֹלָם הַצְבוּעִים לֹא יֵדְעוּ.

1. ר' סורת אל-מוג'אדלה 58 : 16.

2. ר' סורת את-תובה 9 : 87.

3. ריקים מכל תבונה.

4. ר' סורת את-תובה 9 : 30.

5. התנגדות הצבועים לנביא ולמוסלמים התעוררה בצורה בולטת בעת מסע צבאי נגד שבטים כופרים, שבדרך חזרה אל מדינה פרץ סכסוך בין הצבועים לבין אחדים מן המוסלמים. אז אימו הצבועים בפומבי, שכאשר יגיעו למדינה ינשלו את המוסלמים מנכסיהם ויאלצו אותם לעזוב את העיר.

קטע 2

9. הוּי הַמֵּאֲמִינִים! אֵל יָסִיחַ הוֹנֶכֶם וּבְנֵיכֶם אֶת דַּעְתְּכֶם מִזֵּכֶר אֱלֹהָהּ.¹ אֲשֶׁר
כָּדָּ יַעֲשֶׂה, אֱלֹהֵהֶם הַמִּפְסִידִים.
10. תִּרְמוּ מִמָּה שֶׁהֶעֱנִקְנוּ לָכֶם לִפְנֵי שִׁישִׁיגְכֶם הַמּוֹת,² לְבַל תֵּאֲמְרוּ אִזּוּ, רַבּוֹנִי!
יְתֵן לִי אֲרֻכָּה לְמַעַן אֶתֵּן צֹדֶקָה וְאֶהְיֶה מִתְמַיֵּם הַדֶּרֶךְ.
11. אוּלַם אֱלֹהָהּ לֹא יִתֵּן אֲרֻכָּה לְאִף נָפֶשׁ בְּהִגִּיעַ מוֹעֶדָהּ (קְמוּת), כִּי אֱלֹהָהּ
בְּקִיא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.

1. ר' סורת אנ-נור 24 : 37.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 195.

64

סִוְרַת אֶת-תַּע' אֲבֹן הָרוּחַ וְהַפֶּסֶד (בְּיוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «את-תע' אבן, הרוח והפסד» ביום הדין
היום שבו המאמין ירוויח ויכנס לגן עדן, והכופר יפסיד
ויכנס לגיהנם.

הורדה במדינה אחרי סורת את-תחרים 66, ופסוקיה
שמונה-עשר. קיבלה את שמה «הרוח והפסד» מפסוק
תשעה.

סורת את-תע'אבון 64

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחִים

קטע 1

1. כָּל אֲשֶׁר בְּשֵׁמִים וּבְאָרֶץ מְשַׁבֵּחַ אֶת אֱלֹהָ,¹ לֹו הַמַּלְכוּת וְלֹו הַשְּׂבַח, וְהוּא הַכֹּל-יָכֹל.
2. הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם. וּמִכֶּם יֵשׁ כּוֹפֵר וּמִכֶּם יֵשׁ מֵאֲמִין, וְאֱלֹהָ רוֹאֶה אֶת מַעֲשֵׂיכֶם.
3. בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ בְּאֶמֶת,² וְצִירְכֶם וְהִיטִיב צוּרְתְכֶם, וְאֵלֵיו הַכֹּל יָחֹזֵר.
4. הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבַשְׁמִים וּמַה שְּׁבַאָרֶץ, וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מַסְתִּירִים וְאֶת אֲשֶׁר אַתֶּם מְגַלִּים,³ כִּי הוּא יוֹדֵעַ מַה שְּׁבִלְבָבוֹת.
5. הָאֵם לֹא נוֹדַע לָכֶם עַל מַה שֶּׁקָּרָה לְאֱלֹהָ שֶׁכָּפְרוּ לִפְנֵים? הֵם טַעְמוּ כֶּבֶד מַעֲשֵׂיהֶם, וְלָהֶם עֹנֵשׁ מִכְּאִיב (בְּיוֹם הַדִּין).⁴
6. כְּזֹאת שֶׁהָיוּ שְׁלִיחֵיהֶם מְבִיאִים לָהֶם אוֹתוֹת בְּהִירִים, וְאוֹלָם הֵם אָמְרוּ, הָאֵם בְּנֵי אָדָם יִדְרִיכוּ אוֹתֵנוּ? וְכָפְרוּ וּפְנוּ עָרְף. אֵד אֵין אֱלֹהָ זְקוּק לְאָדָם, כִּי אֱלֹהָ אֵינוֹ זְקוּק לְדָבָר וְהוּא רַב-שְׂבַח.
7. הַכּוֹפְרִים אָמְרוּ, כִּי לֹא יוֹקְמוּ לְתַחִיָּה. אָמַר, אֲמַנֶּם כֵּן, בְּחַיֵּי רְבוּנִי! אַתֶּם תִּקְוֶמוּ לְתַחִיָּה, וְאִזּוּ יוֹדַע לָכֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם, וְנִקָּל הוּא לְאֱלֹהָ.
8. לָכֵן הֵאֲמִינוּ בְּאֱלֹהָ וּבִשְׁלִיחוֹ וּבְאוֹר (הַקּוֹרְאָן) אֲשֶׁר הוֹרְדֵנוּ מִן הַשָּׁמַיִם. אֱלֹהָ בְּקִיָּא בְּמַעֲשֵׂיכֶם.
9. הַיּוֹם אֲשֶׁר אֱלֹהָ יֵאָסֵף אֶתְכֶם לְיוֹם הָאֲסוּף יִהְיֶה יוֹם הַרוּחַ וְהַהֲפָסָד (בֵּין הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּאֲמִינִים), אֲשֶׁר יֵאֲמִין בְּרְבוּנוֹ וְיַעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב, הוּא יִכְפֹּר לוֹ עַל מַעֲשָׂיו הַרְעִים וְיִכְנִס אוֹתוֹ אֶל גְּנִים שְׁנֵהֲרוֹת זוֹרְמִים מִתַּחֲתֵיהֶם לְהַשְׁאֵר שָׁם לְנֶצַח, וְזוֹהִי הַזְכָּיָה הַעֲצוּמָה.⁵

1. ר' סורת אצ-צף 1: 61; וסורת אל-גיומועה 62: 1.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 3.

3. ר' סורת אנ-נחל 16: 19, ופ' 23.

4. ר' סורת אל-חשר 59: 15.

5. ר' סורת אנ-נסא' 4: 13.

10. אַךְ אֵלֶּה שֶׁכִּפְּרוּ וְהִתְכַּחְשׁוּ לְאוֹתוֹתֵינוּ הֵם בְּעָלֵי הָאֵשׁ, לְנֶצַח יִהְיוּ שָׁם, וַיְמָה רַע הַמְדוֹר.

קטע 2

11. לֹא יִפְגַּע כָּל פֶּגַע אֶלָּא בְּרָצוֹן אֱלֹהָהּ, וַיְמִי שְׁמַאֲמִין בְּאֱלֹהָהּ, הוּא יִדְרִיד אֶת לְבוֹ, וְאֱלֹהָהּ יוֹדֵעַ כָּל דָּבָר.

12. צִיְתוֹ לְאֱלֹהָהּ וְצִיְתוֹ לְשָׁלִיחַ, וְאִם תִּפְנּוּ עֶרְף, עַל שְׁלִיחֵנוּ רַק לְמִסַּר הוֹדָעָה בְּרוּרָה.

13. אֱלֹהָהּ, אִין אֱלֹהָ אֶלָּא הוּא, וּבְאֱלֹהָהּ יִבְטְחוּ הַמַּאֲמִינִים.

14. הוּא הַמַּאֲמִינִים! הִנֵּה מְנֻשׁוֹתֵיכֶם וּמִבְּנֵיכֶם אוֹיְבִים לָכֶם, הַשְׁמֵרוּ אִפּוֹא מִפְּגִיָּהֶם. אַךְ מוּטָב שֶׁתִּסְלְחוּ וּתְוַתְּרוּ וּתִמְחִלוּ, כִּי אֱלֹהָהּ סוֹלֵחַ וְרוּחוֹם.

15. אַכֵּן הוֹנֵכֶם וּבְנֵיכֶם אֵינֶם אֶלָּא מִבְּחֹן לָכֶם, וְאֱלֹהָהּ אֶתּוֹ שָׁכַר עֲצוּם.

16. יִרְאוּ אִפּוֹא אֶת אֱלֹהָהּ כָּכָל אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ, וְשָׁמְעוּ, וְצִיְתוּ, וְהוֹצִיאוּ מִמוֹן (לְצִדְקָה) טוֹב לְנַפְשָׁכֶם. וְהַמְצָלִיחִים הֵם אֵלֶּה הַמִּתְגַּבְּרִים עַל יָצָר הַקִּמְצָנוֹת.

17. אִם תִּגְמְלוּ גְּמִילוֹת חֶסֶד לְאֱלֹהָהּ, יַחֲזִיר לָכֶם אֱלֹהָהּ כְּפָלִים וַיִּסְלַח לָכֶם, כִּי אֱלֹהָהּ מְכִיר תוֹדָה וּמִתּוֹן.

18. וְהוּא הַיּוֹדֵעַ בְּנִסְתָּר וּבְגָלוּי, הָעוֹזֵז וְהַחֲכָם.

65

סִוֵּרַת אֶט-טֵלַאק הַגְּרוּשִׁין

סורה זו נקראת «אֶט-טֵלַאק, הַגְּרוּשִׁין» משום שדיני גירושין נזכרו בה בפירוש. ר' פ' 1 וכו'.
הורדה במדינה אחרי סורת אל-אנסאן 76, ופסוקיה
שנים-עשר. קיבלה את שמה «הַגְּרוּשִׁין» מפסוק אחד.

סורת אט-טלאק 65

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחִים

קטע 1

1. הוּי הִנְבִּיא! אִם תִּגְרְשׁוּ הַנָּשִׁים, גִּרְשׁוּ אוֹתָן כְּאִשֶּׁר הֵן טְהוֹרוֹת מִן הַנִּסְתָּ, דִּיקוּ אֶפְּוֹא בְּחֹשֶׁב הַ«עֵדָה»¹, וְיִרְאוּ אֶת אֱלֹהֵה רְבוּנָכֶם. אֵל תּוֹצִיאוּ אוֹתָן מִבֵּיתֵיהֶן, וְלֹא יֵצְאוּ אֶלָּא אִם תַּעֲשִׂינָה מַעֲשֶׂה זָנוּת בְּרוּר. אֵלֶּה חֻקֹּת אֱלֹהֵה, וְאִשֶּׁר יַעֲבֹר חֻקֹּת אֱלֹהֵה,² יִגָּרַם עוֹל לְעַצְמוֹ. לֹא תִדַּע, אוֹלֵי אַחֲרֵי כֵן יַעֲשֶׂה אֱלֹהֵה דְּבַר מָה.³
2. וְכְאִשֶּׁר יִמְלֹאוּ יְמֵיהֶן, עֲלֵיכֶם לְהַחֲלִיט אִם לְהַחֲזִיק בָּהֶן בְּחֶסֶד אוֹ לְהַפְרֹד מֵהֶן בְּחֶסֶד,⁴ וְהַקִּימוּ שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִשְׂרָאֵל מִכֶּם כְּעֵדִים, וְעֲרְכוּ הַעֲדוֹת לְאֱלֹהֵה. עַל זֹאת מִזְהָר כָּל מִי שֶׁמֵּאַמֵּין בְּאֱלֹהֵה וְהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן.⁵ כָּל הַיָּרֵא אֶת אֱלֹהֵה, יַעֲשֶׂה לוֹ אֱלֹהֵה מוֹצֵא,
3. וַיִּפְרֹגֶס אוֹתוֹ מִבְּלֵי שְׂיִחֹשֵׁב מֵאֵין. כָּל הַבוֹטֵחַ בְּאֱלֹהֵה, הִנֵּה הוּא חֶלְקוֹ. הֵן אֱלֹהֵה מִבְּצַע אֶת כָּל פְּקֻדוֹתָיו, וְלִכְל דְּבַר קִבַּע אֱלֹהֵה מִדָּה קְצוּבָה.
4. וְאֵלֶּה מִנְשׁוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְיַאֲשׁוּ מִן הַנִּדָּה, כִּי תִהְיֶי בְּסִפְק (בְּנוֹגֵעַ לְתַקוּפַת הַמִּתְנַתֵּן), תַּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה תִּהְיֶה שְׁלוֹשָׁה חֳדָשִׁים, וְגַם אֵלֶּה אֲשֶׁר עוֹד לֹא הִתַּה לָּהֶן נִדָּה. אֵד הַנָּשִׁים הָהֵרוֹת תִּמְשֹׁךְ תַּקוּפַתָּן עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִקַּל עָלָיו אֶת עֲנִיָּיו.
5. זֶהוּ הַדִּין שֶׁל אֱלֹהֵה אֲשֶׁר הוֹרִידוּ אֲלֵיכֶם מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִשֶּׁר יִירֵא אֶת אֱלֹהֵה, הוּא יִכְפֹּר לוֹ מַרְעוּתָיו וְיִתֵּן לוֹ שָׂכָר עָצוֹם (בְּיוֹם הַדִּין).
6. (בְּמִשְׁךְ תַּקוּפַת הַהַמְתַּנֶּה עֲלֵיכֶם) לְהַשְׁכִּין אוֹתָן בְּאִשֶּׁר תִּשְׁכְּנוּ אִתָּם, וַיִּפְרֹגֶסוּ אוֹתָן כְּפִי שְׂיִעֲלָה בִּידֵיכֶם, וְלֹא תִצִּיקוּ לָהֶן בְּמִשְׁכָּן. וְאִם הָרוֹת הֵן. עֲלֵיכֶם לָתֵת לָהֶן דְּמֵי מְזוֹנוֹת עַד אֲשֶׁר תִּלְדְּנָה. אִם יִנִּיקוּ אֶת יִלְדֵיכֶם, שְׁלֹמוֹ לָהֶן אֶת שְׂכָרָן לְפִי הַסֵּכֶם וְהַתִּיעָצוּת הַדִּדִית בְּצִדִּיק, אֵד בְּהַעֲדֹר הַסֵּכֶם כְּזֶה תִּינִיק לוֹ (הָאֵב) אִשָּׁה אַחֶרֶת.

1. הַכוֹוֶנָה הִיא לֹא לְשַׁלּוּחַ אוֹתָן חֲפְשִׁיּוֹת גַּם אַחֲרֵי הַגְּרוּשִׁין עַד אִם תַּעֲבוּרְנָה שְׁלוֹשׁ וְסִתּוֹת, לִמְעַן יִתְבָּרַר אִם הָרוֹת הֵן מִבְּעִלְיָהֶן. וְאִם לֹא תִנְשָׁאנָה עַד שֶׁתִּלְדְּנָה. אֵד אִם אֵינָן הָרוֹת תּוֹכֵלְנָה לְהַנְשֵׂא לְאַחֵר מִלֵּיאָתָן פֶּרֶק זְמָן.

2. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 229.

3. הֵייוֹן בְּמִשְׁךְ שְׁלוֹשֶׁת חוֹדָשִׁים אֵלֶּה יִשְׁלִימוּ בִּינֵיהֶם וְלֹא יִשְׁלַחֲנָה.

4. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 231.

5. ר' סורת אל-בַּקְרָה 2 : 232.

7. על בעל האמצעים להוציא לפי אמצעיו, ומחסר אמצעים, יוציא מאשר נתן לו אלה. לא יכביד אלה על נפש יותר ממה שנתן לה, ולאחר מצוקה יביא אלה רוחה.

קטע 2

8. כמה ערים אשר הפרו את חקי רבונן ושליחיו, על כן ערכנו חשבון קפדני עמן והענשנו אותן בענשים קשים.

9. הן טעמו את כבד מעשיהן ותהיה אחרית ענינן אבדון.

10. אלה הכין להן (הערים) ענש כבד. לכן יראו את אלה אתם אנשי תבונה אשר האמינו, אלה הוריד אליכם מן השמים אזכרה,

11. שליח אשר יקרא לפניכם אותות אלה גלויים, כדי להוציא את המאמינים עושי הטוב מן האפלה אל האור. אשר יאמין באלה ויעשה את הטוב, יכניס אותו אל גנים אשר נהרות זורמים מתחתיהם. ושם ישאר לנצח, והוא (אלה) יפרנסו בשפע.

12. אלה הוא אשר ברא שבעה רקיעים, ומן הארץ כמוהם. תרד הפקדה ביניהם, למען תדעו כי אלה הכל-יכל, וכי אלה מקיף בדעתו כל דבר.

66

סִוֵּרַת אֶת-תְּחָרִים

הָאָסוּר

סורה זו נקראת «אֶת-תְּחָרִים, הָאָסוּר», משום שהנביא אסר על עצמו דברים שהוא אוהב כדי לפייס אחדות מנשותיו.

הורדה במדינה אחרי סורת אל-חוג' וראת 49, ופסוקיה שנים-עשר. קיבלה את שמה «הָאָסוּר» מפסוק אחד.

סורת את-תחרים 66

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. **הוי הנביא! למה תאסר (על עצמך) את אשר אללה הרשה לך, בבקשך לפיכך את נשׁוּתִיד? אללה סולח ורחום.**
2. **קבר צוה לכם אללה התרת שבועותיכם, ואללה הוא המגן עליכם, והוא היוֹדע והחכם.**
3. **וכאשר לחש הנביא לאחת מנשׁוּתִיו דבר סתר, אך היא גלתה אותו (לאשה אחרת מנשׁוּת הנביא), ואללה הודיע לו על כך, (הנביא) הודיע לה מקצתו ונמנע מהודיעה מקצתו. וכאשר הגיד לה הדבר, אמרה, מי הגיד לך זאת? והוא אמר, הגיד לי היוֹדע והבקיא בכל דבר.**
4. **אם תחזרו שתיכון בתשובה אל אללה, הן תעו לבוֹתֵיכן. אך אם תעזרנה אשה את אחותה לקום עליו, הנה אללה הוא מגנו, וג' בריל (גבריאל), והישרים במאמינים, והמלאכים יעזרו לו.**
5. **יתכן שאם יתגרש מכן, יתן לו רבוֹנוּ במקומכן בנות זוג טובות מכן, מסלמיות, מאמינות, אדוקות, בעלות תשובה, עובדות לאללה, צמות, לא בתולות (גרושות או אלמנות), ובתולות.**
6. **הוי המאמינים! שמרו על נפשכם ועל בני משפחתכם מאש אשר הדלק שלה הם האנשים (הכופרים והחוטאים) והאבנים. מפקדים עליה מלאכים אלימים ואיתנים, אשר לא ימרו את פקדת אללה, ויעשו את אשר יצוו.**
7. **הוי הכופרים! אל תתנצלו היום (יום הדיון), אכן יגמל לכם אללה כמעשיכם.**

קטע 2

8. **הוי המאמינים! שובו אל אללה בתשובה כנה, אולי יכפר עליכם רבוֹנְכם מרעותיכם ויכניסכם אל גנים שנהרות זורמים מתחתיהם, ביום ההוא (יום הדיון) לא יכלים אללה את הנביא ואת אלה אשר האמינו אותו, אורם מאיר לפניהם ולימנים, ויאמרו, רבוֹנְנוּ! השלם לנו את אורנו וסלח לנו, כי אתה הכל-יכל.**

9. הוֹי הַנְּבִיא! הִלָּחֵם בְּכּוֹפְרִים וּבַצְבוּעִים וַיַּהַג בָּהֶם בְּחֶמְרָה, כִּי מַעֲוֹנִם הִגִּיהֵם וְסוֹפָם בִּישׁ.
10. אֵלֶּלָה נָתַן כְּמֹשֶׁל לְכּוֹפְרִים אֶת אִשָּׁת נֹחַ (נֹחַ) וְאִשָּׁת לוֹט, שְׁתִּיָּהוּ הָיוּ נָשִׁים לְשָׂנִים מַעֲבָדֵינוּ הַיִּשְׂרָאִים, אֲדָּהּ הִן בְּגָדוּ בָהֶם, וְלָכֵן לֹא יָכְלוּ בַּעֲלֵיהֶן לַעֲזֹר לָהֶן בְּמֵאוּמָה אֲצֶל אֵלֶּלָה, וּלְבַסּוֹף יֹאמַר לָהֶן, הַכְּנִסוּ שְׁתִּיכֶן אֶל הָאִשׁ עִם הַנְּכַנְסִים אֵלֶיהָ.
11. אוּלָם כְּמֹשֶׁל לְמַאֲמִינִים הֵבִיא אֵלֶּלָה אֶת אִשָּׁת פְּרָעָה, שְׁאֶמְרָה, רְבוּנִי! בְּנָה לִי אֶצְלָךְ בֵּית בָּנוּ, וְהִצִּילֵנִי מִפְּרָעָה וּמִמַּעֲשָׂיוּ וּמִן הָאֲנָשִׁים הַחוּטָאִים.
12. וְאֶת מִרְיָם בֵּת עֶמְרָאן אֲשֶׁר שְׁמָרָה טְהֵרַת רַחֲמָה, וְאַנְחֵנוּ נִפְחָנוּ בּוֹ (בְּרַחֲמָה) מְרוּחָנוּ,¹ וְהִיא הָאֵמִינָה בְּדַבְרֵי רְבוּנָה וּבִסְפָּרֶיוּ וְהִיִּתָּה מִן הַמַּצִּיתִים לְאֵלֶּלָה.

67

סִוֵּרַת אֵל-מֶלֶךְ הַמְּלוּכָה

סורה זו נקראת «אֵל-מֶלֶךְ, הַמְּלוּכָה» משום שהיא פותחת בשבחון אללה את עצמו כבעל המלוכה האדיר שביכולתו לעשות ולבצע כל מיני מעשים שאין מישהוא אחר שיוכל לעשות.

הורדה במכה אחרי סורת אט-טור 52, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «הַמְּלוּכָה» מפסוק אחד.

סורת אל-מלך 67

חלק 29

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. יתברך (אללה) אשר בידו המלוכה, והוא הכל-יכל,
2. הוא אשר ברא את המנות ואת החיים לבסותכם מי מכם מעשיו טובים יותר מאחרים.¹ הוא העזוז והסולח,
3. אשר ברא שבעה רקיעים דומים בדיקוק וערוכים זה מעל זה, ולא תראה בבריאת הרחמן כל חסר שלמות, ולא תמצא בשמים בקיעים, הסתכל עוד ועוד וראה, האם תראה שם כל סדק?
4. הבט שוב ושוב, עיניך ישובו משפלות, תשושות.
5. ואת רקיע השמים התחתון קשטנו במאורות, ועשינו מהם מרגמות כנגד השטנים,² והועדנו להם (לשטנים) את ענש השרפה (בגיהנם).
6. וכן הועדנו את הגיהנם לכופרים ברבונם, ורעה שהיתם שם.
7. באשר ישלכו אל תוכו ישמעו נעירתו והוא רותח.
8. וכמעט מתפוצץ מזעם, ובכל פעם שתשליך אליו קבוצה מן הכופרים, ישאלו אותם שומריהם, האם לא בא אליכם שליח מזהיר?
9. יאמרו, אמן כן, בא אלינו שליח מזהיר, אך אנו הכחשנו, ואמרנו, לא הוריד אללה מאומה מן השמים, אין אתם (השליחים) אלא בתעיה גדולה.³
10. ויאמרו, לו היינו שומעים או מבינים לא היינו מבצלי הלהבה.
11. הם הודו אפוא בחטאייהם, וכך יבוא האבדון על בצלי אש התבערה.
12. היראים את רבונם בסתר, מיעדים להם סליחה ושכר גדול.
13. דברי דבריכם בסתר או דברו בגלוי,⁴ יודע הוא את אשר בלבבות.
14. האם איננו יודע את אשר ברא? והוא הקלטיף⁵ והבקי.

1. ר' סורת הוד 11 : 7.

2. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 6 - 10 ; וסורת פוצלת 41 : 12.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 130.

4. ר' סורת אל-אנביא 21 : 110.

5. הלטיף : המיטיב ועושה חסד עם מאמיניו ; היודע צפונות ומבחין בדקיות. (ר' מלון איילון-שנער).

קטע 2

15. הוא אָשר עֲשָׂה מִן הָאָרֶץ מְקוֹם מְנוּחָה לָכֶם, עַל כֵּן הִתְחַלְכוּ בְּמִרְחָבָהּ, וְאָכְלוּ מֵאֲשֶׁר יִתֵּן לְפָרְנִסְתְּכֶם, וְאֵלֶיךָ תִּחְיֶית הַמֵּתִים (בְּיוֹם הַדִּין).¹
16. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַע אֶתְכֶם בְּאֶדְמָה? וְאִז תִּתְחַיֵּל לְהִתְנַעֵשׂ (עַד שְׁתַּמּוּתוֹ בְּלָכֶם).
17. הָאֵם בְּטוֹחִים אַתֶּם שְׂאֵלָה שְׁבַשְׁמִים לֹא יִשְׁלַח עֲלֵיכֶם סוּפַת חוֹל? וְאִז תִּבְיִנוּ אֶת אֲזֵה־רִתִּי.
18. כִּבֵּר הִכְחִישׁוּ אֵלָה אֲשֶׁר קָדְמוּ לָהֶם, וּמָה קָשָׁה הָיָה עֲנִשִּׁי!
19. הָאֵם אֵינֶם רֹאִים אֶת הָעוֹפוֹת מְעֻלֵּיהֶם פּוֹרְשִׁים כְּנָפִים וּמֵאֲסָפִים כְּנָפִים? רַק הִרְחַמְוּ יַחְזִיקֶם (בְּאִוִיר), כִּי הוּא רוֹאֶה כָּל דָּבָר.
20. אוּ מִי זֶה אֲשֶׁר הוּא גָדוֹד לָכֶם לַעְזֹר לָכֶם מִפְּנֵי הִרְחַמְוּ? הַכּוֹפְרִים חַיִּים בְּאִשְׁלֵיהֶם.
21. וּמִי יִפְרִיֵּס אֶתְכֶם אִם הוּא יִמְנַע מִכֶּם אֶת פָּרְנִסְתּוֹ? אוּלַם הֵם מִמְּשִׁיכִים בְּמִרְסִּים וּסְטִיֵּתִם.
22. הָאֵם זֶה הַהוֹלֵךְ מִתְהַפֵּף עַל פָּנָיו מִדְּרָךְ יוֹתֵר מִזֶּה הַהוֹלֵךְ בָּרִיא בְּקוֹמָה זְקוּפָה?
23. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הַשְּׁמַע וְאֶת הָרְאוֹת וְהַלֵּב (לְהִבִּיּוֹ). אֵךְ מָעַט הוּא אֲשֶׁר תּוֹדוּ (לוֹ).
24. אָמֹר, הוּא אֲשֶׁר פָּזַרְכֶּם בְּאָרֶץ וְאֵלֶיךָ תֵּאֲסָפוּ (בְּיוֹם הַדִּין).
25. אוּלַם הֵם אָמְרוּ, מָתִי יָקוּם הָאִיּוֹם הַזֶּה (יוֹם תִּחְיֶית הַמֵּתִים), אִם אַתֶּם צוֹדֵקִים?
26. אָמֹר, הַדַּעַת (בְּקִיּוֹם יוֹם הַדִּין) רַק אֶצֶל אֵלָה הִיא, כִּי אֲנִי רַק מְזַהֵר בְּרוּר.
27. וְאוּלַם בְּאֲשֶׁר יִרְאוּהוּ (עֲנֵשׂ אֵלָה) קָרוֹב, יִתְקַדְרוּ פְּנֵי הַכּוֹפְרִים, וְאִז נֹאמֵר לָהֶם, זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר בִּקְשַׁתֶּם (לְהַחִישׁ).
28. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, בֵּין אִם יָמִית אֵלָה אוֹתִי וְאֶת אֵלָה אֲשֶׁר אֵתִי, וּבֵין אִם יִרְחַם עָלֵינוּ, מִי יִגֹּן עַל הַכּוֹפְרִים מַעֲנֵשׂ מִכָּאִיִּב?
29. אָמֹר, הוּא הִרְחַמְוּ, הָאֱמֻנוֹ בּוֹ וְעָלָיו סִמְכְנוּ. עוֹד תִּדְעוּ מִי הוּא בַּתְעִיָּה גְלוּיָהּ.
30. אָמֹר, הַחֲשַׁבְתֶּם עַל כֶּךָ, אִם יִחַלְחַל מִימֵיכֶם בְּאֶדְמָה, מִי (מִלְבַּד אֵלָה) יָבִיא לָכֶם מִי מַעֲזָן (זוֹרְמִים עַל פְּנֵי הָאֶדְמָה)?

68

סִוֵּרַת אֶל-קֶלֶם הָעֵט

סורה זו נקראת «אֶל-קֶלֶם, הָעֵט». אללה נשבע בעט ומה שנכתב בו. והיא אחת משלוש הסורות שפותחות רק באות אחת: צ. 38; ק. 50; נ. 68. הורדה במכה אחרי סורת אל-עלק 96, הפותחת בצוו, «אקרא', קרא» אל הנביא מוחמד, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «הָעֵט» מפסוק אחד.

סורת אל-קלם 68

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. «נ»¹. אֶשְׁבַּע בְּעֵט וּבְאֶשֶׁר הֵם (הַמְלָאָכִים) כּוֹתְבִים.
2. אִין אַתָּה (מוֹחֲמַד), בְּחֶסֶד רְבוּנָד, מְשַׁנֵּעַ,
3. וְאֶכּוּ יֵשׁ לָךְ שָׁכֵר (מֵאֱלֹלָה) אֶשֶׁר לֹא יִפְסֵק,
4. וְכִי אַתָּה בַּעַל אִפִּי וּתְכוּנוֹת נַעֲלוֹת.
5. תִּרְאֶה אִפּוּא, וְיִרְאוּ,
6. מִי הָאֲחוּז בְּחֶבְלֵי הַשָּׁטָן?
7. כִּי רְבוּנָד יוֹדֵעַ טוֹב מִי סוּטָה מְשֻׁבִּילוֹ, וּמִי הֵם הַמְדַּרְכִּים.
8. לָכֵן אֵל תִּצְיֵת לְמַכְחִישִׁים,
9. הֵם רוֹצִים כִּי תִנְהַג בְּצַבִּיעוֹת, וְהֵם יִנְהֲגוּ בְּצַבִּיעוֹת.
10. אֵד, אֵל תִּצְיֵת לְנִשְׁבָּע לְשׁוּא, נִבְזָה,
11. מוֹצִיא דְּבָה וְהוֹלֵךְ רָכִיל,
12. מוֹנֵעַ טוֹבָה וְתוֹקֵפוֹ וְחוּטָא,
13. אֶכְזְרִי וּמִלְבֵּד לְכָל זֶה הוּא, בֶּן בְּלִיעַל,
14. מְשׁוּם שֶׁהוּא בַּעַל הוֹן וְיֵשׁ לוֹ בְּנִים רַבִּים,
15. בְּהִקְרָא לְפָנָיו אוֹתוֹתֵינוּ, אָמַר, אֲגִדּוֹת קֶדְמוֹנִים.
16. עַל כֵּךְ עוֹד נִטְבִּיעַ לוֹ סִימָן הֶכֶר עַל הַחֶסֶם.
17. נִסְיֵנוּ אוֹתָם (כּוֹפְרֵי מַכָּה) כְּכִי שֶׁנִּסְיֵנוּ אֶת בְּעָלֵי הַגֶּן, שֶׁזָּמְמוּ לְאַסּוֹף אֶת
פְּרוֹתָיו לְפָנוֹת בִּקְרָ (כְּדִי לְמַנַּע מִהֶעֱנִיִּים אֶת חִלְקֵם בְּלִקּוֹט),
18. וְלֹא אָמְרוּ, אִם יִרְצֶה אֱלֹלָה.
19. וְאוּלָם בְּלִילָה בְּהִיוֹתָם יִשְׁנִים פְּגָעָה בְּגֵן שְׁלֵהֶם אִשׁ מִרְבוּנָד,
20. וְהִפְכָּה אוֹתוֹ לְשִׁמְמָה.
21. וְקָרְאוּ אִישׁ אֶל אָחִיו כְּאֶשֶׁר הִשְׁכִּימוּ בַּבֶּקֶר,

1. האות הזו נקראת בערבית: נוּן.

22. הַשְׁכִּימוּ אֶל הַגֶּן אִם בְּרָצוֹנְכֶם לִקְטוֹף.
23. וַיֵּצְאוּ לְדֶרֶךְם מִתְלַחֲשִׁים בֵּינֵיהֶם,
24. אֶל יְבוֹא לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם אֶל תּוֹכוֹ עָנִי,
25. וַיֵּצְאוּ מִקֶּדֶם בְּכֹנֶה קְבוּעָה שֶׁתַּצְלִיחַ מִזְמַתָּם.
26. וְאוֹלָם כְּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ קָרְאוּ, אֲבִדְנוּ!
27. אֲדַרְבָּה, אֲנַחְנוּ מְחַסְרֵי כָּל!
28. אָמַר הַמֶּתוֹן שֶׁבִּהֶם, הֵאֵם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם, לָמָּה לֹא תִשְׁבְּחוּ אֶת אֱלֹהִים?
29. וְאָמְרוּ, יִשְׁתַּבַּח שֵׁם רַבּוֹנֵנוּ, אָכֵן חוֹטְאִים הִייֵנוּ.
30. אַחֵר כָּךְ, הוֹכִיחוּ זֶה אֶת זֶה,
31. וְאָמְרוּ, אֲבֹי לָנוּ כִּי הִייֵנוּ עָרִיצִים.
32. מִי יִתֵּן וְיִתֵּן לָנוּ רַבּוֹנֵנוּ טוֹב מִמָּנוּ בְּמִקְוָמוֹ. מִרַבּוֹנֵנוּ אֲנַחְנוּ מְבַקְשִׁים.
33. כִּזָּה הִזָּה הֶעֱנֵשׁ (בְּעוֹלָם הַזֶּה) אֵךְ הֶעֱנֵשׁ שֶׁל הָעוֹלָם הַבֹּא עוֹד יוֹתֵר גָּדוֹל. לוֹ רַק יִדְעוּ.

קטע 2

34. אָכֵן, לִיִּרְאִים אֶצֶל רַבּוֹנָם גְּנוּת הַנַּעַם.
35. הֵאֵם אֶפְשָׁר לְדַמּוֹת אֶת הַמַּסְלָמִים לַכּוֹפְרִים?
36. מַה לָּכֶם, אֵיךְ תִּשְׁפֹּטוּ?
37. הֵאֵם יֵשׁ לָכֶם סֵפֶר (מִן הַשְּׂמִימִים) אֲשֶׁר מִמָּנוּ אַתֶּם לוֹמְדִים?
38. שִׁישׁ לָכֶם בּוֹ אֲשֶׁר תִּבְקָשׁוּ?
39. אוֹ שְׁבוּעָה מִפְּלֶגֶת לָכֶם עָלֵינוּ עַד לְיוֹם תַּחֲתִית הַמֵּתִים, שֶׁלִּפְיָהּ אֲנַחְנוּ נִקְבָּל עָלֵינוּ אֶת כָּל מַה שְּׂאֵתֶם דּוֹרְשִׁים עַל פִּי שְׁפוּטָכֶם?
40. שְׂאֵל אוֹתָם, מִי מֵהֶם עָרַב לְכָךְ?
41. אוֹ שֶׁתַּפִּים לָהֶם? וַיִּבִּיאוּ נָא אֶת שִׁתְפִּיָּהֶם אִם הֵם צוֹדִקִּים?
42. בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּחֲשֹׁף שׁוֹךְ וַיִּזְמְנוּ לִסְגֹּד וְלֹא יוֹכְלוּ.
43. כְּשֶׁעִיגִיָּהֶם מִשְׁפָּלוֹת תִּכְסֶּה אוֹתָן כְּנִיעוֹת, הֵן לִפְנֵים (בְּעוֹלָם הַזֶּה) נִקְרְאוּ לִסְגֹּד וְהֵם שְׂלֵמִים (אֲבָל הֵם סָרְבוּ),
44. הִנֵּחַ לִי אִפּוֹא לְטַפֵּל בַּמִּתְכַּחֲשִׁים בְּאַזְהָרָה זֹאת. אֲנַחְנוּ נוֹלִיד אוֹתָם שׁוֹלָל בְּלִי שִׂידְעוֹ אֵיךְ נַעֲשֶׂה אֶת זֶה.

45. וְאַתָּן לָהֶם שְׁהוּת, כִּי הִתְנַכְּלוּתִי חֲזָקָה.
46. או תִּשְׁאַל מֵהֶם שְׁכָר וְהֵם עֲמוּסִים חוֹבוֹת?
47. הָאֵם מִחֲזִיקִים הֵם בְּסוּדוֹת הַנִּסְתֵּר, וּמֵהֶם הֵם כּוֹתְבִים?
48. לָכֵן, חֲכָה בְּסִבְלָנוּת לְמִשְׁפֵּט רְבוּנָד, וְאַל תִּהְיֶה כְּבַעַל הַלְוִיָּתָן (יוֹנוֹס, יוֹנָה) בְּקִרְאוֹ (אֶל רְבוּנוֹ) כְּשֶׁהוּא עָצוּב.
49. וְלֹיֵא הַשִּׁיג אוֹתוֹ חֶסֶד מֵאֵת רְבוּנוֹ, הִיָּה מוּטָל אֶל הַיִּבְשָׁה הַחֲשׂוּפָה וְהוּא מְגִנָּה,
50. וּבָחַר בּוֹ רְבוּנוֹ וְעָשָׂה אוֹתוֹ מִן הַיִּשְׂרָיִם.
51. הַכּוֹפְרִים כְּמַעַט שִׁפְּגָעוּ בְּדָ בְּמִבְטֵיהֶם, כְּאִשֶּׁר שִׁמְעוּ אֶת הַקּוֹרְאָן, וְאָמְרוּ, הוּא מְשַׁגֵּעַ,
52. הִנֵּה אֵין הוּא (הַקּוֹרְאָן) אֶלָּא הַזְּהָרָה אֶל הָעוֹלָמִים (מִבְּנֵי הָאָדָם וְהַגִּ'ן).

69

סִוְרַת אֶל-חֶאקָה יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-חֶאקָה, יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת», בגלל שהיא פותחת בשם זה אשר אללה מזכיר אותו שלוש פעמים.

בעצם זה תואר של יום הדין: היום שבו נחרץ הדין, וכל אדם יקבל את פסק דינו באמת מוחלטת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מולכ 67, ופסוקיה חמישים ושניים. קיבלה את שמה «יוֹם חֻקִּיקַת הָאֶמֶת» מפסוק אחד.

סורת אל-חאקה 69

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחִיבוּ

קטע 1

1. יום חקיקת האמת (יום הדין).
2. ומה הוא יום חקיקת האמת?
3. ומה תדע על יום חקיקת האמת?
4. עמי ת' מוד ועאד לא האמינו במהלומה של יום הדין.
5. אך באשר לת' מוד הנה השמדו פרעש (שעבר כל גבול בעצמותו).
6. ובני עאד השמדו ברוח רעשנית עזה ומאוד קרה,
7. ששלח בהם אלה במשך שבועה לילות ושמונה ימים רצופים. וראית אן את בני האדם מוטלים מתים כמו גזעי דקלים עקורים,
8. והאם תראה להם כל שארית?
9. חטאו פרעה ואשר היו לפניו והערים ההפוכות (ערי בני עמו של לוט),
10. הם התנגדו לשלח רבונם! שנשלח להם, והוא (אללה) הכה בהם מכה עצומה.
11. באשר גאו המים, נשאנו אתכם¹ בתבה השטה,
12. למען תשמש לכם הזכרה, ולמען תבין זאת און ערנית.
13. ובהתקע בשופר תקיעה אחת,
14. והארץ וההרים ינשאו ויהרסו עד יסוד,
15. אותו יום יאָרע המאָרע (יום הדין),
16. ביום ההוא יבקעו השמים ויתרופפו,²
17. והמלאכים על קצותיהם, ונשאו כס המלכות של רבונך מעל לראשיהם ביום ההוא שמונה (מלאכים).
18. ביום ההוא תעמדו (לדין), לא תעלים מכם תעלומה.³

1. הכוונה לצאצאי נוח והמאמינים אתו.

2. ר' סורת אנ-נבא' 78 : 9.

3. כל סודותיכם ותעלומותיכם יהיו גלויים.

19. אֵד בְּאֶשֶׁר לָזָה אֲשֶׁר נָתַן פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁל מַעֲשָׂיו בִּימִינוֹ יֹאמֶר, הִנֵּה הוּא! קְרָאוּ אֶת פְּנִקְס הָרְשׁוּם שְׁלִי,
20. כִּי יִדְעִיתִי שְׁעָלִי לְתֵת דִּין וְחִשְׁבוֹן (לָכֵן הִכְנֵתִי אֶת עַצְמִי בְּאִמּוֹנָה וּבַעֲשִׂית הַטּוֹב).
21. וְאָכֵן הוּא יִתְעַנֶּג בְּחַיִּים מִשְׁבִּיעִים רָצוֹן,
22. בְּגֹן הָעֲלִיוֹן,
23. שִׁפְרוֹתָיו מְרֻבִּים וְקִרְוָבִים,
24. וַיֹּאמֶר לָהֶם, אֲכָלוּ וּשְׁתוּ לַעֲנֹגָה בְּאֶשֶׁר קִדַּמְתֶּם לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּיָמֵיכֶם שְׁעִבְרוּ.
25. וְאוֹלָם אֲשֶׁר יִמָּסֵר לוֹ פְּנִקְס הָרְשׁוּם שֶׁלּוֹ בְּיַד שְׂמָאלוֹ יֹאמֶר, הֲלוֹאִי וְלֹא נָתַן לִי פְּנִקְסִי,
26. וְלֹא הִיִּיתִי יוֹדֵעַ מַה הוּא חִשְׁבוֹנִי זֶה,
27. לוֹ רַק הָיָה מוֹתִי גַם סוֹפִי,
28. כִּי רְכוּשִׁי לֹא עֶזֶר לִי,
29. וְאֶבֶד לִי שְׁלֹטוֹנִי.
30. (אֲזַ וַיֹּאמֶר), תִּפְסּוּ אוֹתוֹ וְכַבְּלוּ אֶת יָדָיו אֶל צִנְאוֹר,
31. אַחֵר כִּד בְּשִׂאוֹל צְלוּהוּ,
32. וְהִכְנִיסוּהוּ בְּשִׁלְשֻׁלֶת שְׂאֲרָכָה שְׂבָעִים אֲמָה.
33. כִּי לֹא הֶאֱמִין בְּאֵלֶּה הָאֲדִיר,
34. וְלֹא הֵאִיץ אַחֲרָיִם לְהַאֲכִיל אֶת הַדֵּל וְהַמִּסְכָּן,
35. לְפִיכָד אֵין לוֹ כָּאֵן הַיּוֹם יָדִיד נָפֶשׁ (שְׁיַעֲזֹר לוֹ).
36. וּמִזּוֹנוֹ יִהְיֶה רַק מְגֻלָּה שֶׁל אֲנָשֵׁי הָאֵשׁ,
37. שֶׁהִיא הַמֵּאֲכָל הַמֵּיַעַד לַחוּטָאִים.

קטע 2

38. אֲשַׁבֵּעַ בְּמָה שְׂאֲתֶם רוּאִים,
39. וּבְמָה שְׂאִינְכֶם רוּאִים,
40. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דִּבְרוּ שֶׁל שְׁלִיחַ נִכְבָּד,

41. ולא דבר משורר.¹ אך מעט הוא אשר תאמינו,
42. ולא דבר מגיד עתידות.² מה מעט זוכרים אתם.
43. (הקוראן הוא) גלוי אמתתי מרבון העולמים.
44. אלו הנה (הנביא מוחמד) בודה וְלו דבר אחד בשמינו,
45. היינו אוֹחֲזִים בו בכוח,
46. וכֹרְתִים אֶת עוֹרֵק לְבוֹ,
47. לא יוכל איש מכם למוֹעַ בעַדְנוּ מִפְּגוֹעַ בוֹ.
48. זֶהוּ (הקוראן) אות הַזְכָּרָה לִירָאִים.
49. וְיֻדְעִים אֲנַחְנוּ כִּי יֵשׁ בְּכֶם מִכְחִישִׁים.
50. אך יגוֹן הוא (הקוראן) לְכֹפְרִים,
51. והוא הָאֱמֶת הַבְּרוּרָה.
52. לְכֵן שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הָאֲדִיר.

1. ר' סורת אל-אנביא' 21 : 5.

2. ר' סורת אט-טור : 29.

70

סִוֵּרַת אֶל-מַעְאֲרֵג מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אֶל-מַעְאֲרֵג», מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם, השם בשלמותו הוא «אללה ד'ו אל-מעארג', אללה בעל הכבוד הרם והמעלות ביום הדין באמצעותן המלאכים יעלו אליו ביום הדין».

הורדה במכה אחרי סורת אל-חאקה 69, ופסוקיה ארבעים וארבעה. קיבלה את שמה «מַעְלֹת הַשָּׁמַיִם» מפסוק שלושה.

סורת אל-מעארג' 70

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. שָׂאֵל שׂוֹאֵל עַל דְּבַר הָעֶנֶשׁ הַנוֹפֵל,
2. עַל הַכּוֹפְרִים, וְאִין מִי שְׂיִכַּל לְמוֹנֵעַ נְפִילָתוֹ,
3. מֵאֵת אֱלֹהָ בַּעַל הַמַּעַלּוֹת,
4. יַעֲלוּ אֵלָיו הַמַּלְאָכִים וְהָרוּחַ (ג' בְּרִיל, גַּבְרִיאֵל) בְּיוֹם אֲשֶׁר עָרְכוּ חֲמִשִּׁים
אֶלְף שָׁנָה (מִשְׁנוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה).
5. לָכֵן, הִתְאַזָּר בְּסִבְלָנוֹת בְּאִפּוֹ יָפָה.
6. הֵם יִרְאוּהוּ (הָעֶנֶשׁ) רַחוּק,
7. וְאַנְחֲנוּ נִרְאֶהוּ קְרוֹב.
8. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַשָּׁמַיִם כְּנַחֲשֵׁת מִתְּכַת,
9. וְהַהָרִים רִכְבִּים כְּצֶמֶר מְנוֹפֵץ.
10. וְלֹא יִשָּׂאֵל יָדִיד נֶפֶשׁ לְשִׁלוֹם יָדִידוֹ,
11. וְיִרְאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו, אוֹלָם הַכּוֹפֵר יִבְקֹשׁ לְפָדוֹת עַצְמוֹ מִן הָעֶנֶשׁ שֶׁל הַיּוֹם
הַהוּא וְתִמּוֹרֵת בָּנָיו,
12. וְאִשְׁתּוֹ וְאָחִיו,
13. וּבְנֵי שִׁבְטוֹ אֲשֶׁר הִשְׁתַּיֵּד אֲלֵיהֶם,
14. וּבְכָל אֲשֶׁר בְּאַרְצָ יִחַדּוּ לְמַעַן יִנָּצֵל,
15. אֲדָּ לֹא וְלֹא! כִּי הִיא אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
16. תִּתְלַשׁ בְּכוֹחַ אֶת עוֹר הַקֶּרֶקֶפֶת,
17. תִּקְרָא אֶת אֲשֶׁר נָסוּג אַחוֹר וּפְנָה עָרְף,
18. וְצָבֵר (הוֹן) וְאָגַר אוֹתוֹ (וְלֹא נִתֵּן צִדְקָה מִמֶּנּוּ).
19. אָכֵן, מוֹג לֵב נִבְרָא הָאָדָם,
20. בְּפִגּוּעַ צָרָה הוּא חִרַד,
21. אֲדָּ בְּהִגִּיעַ אֵלָיו טוֹב, הוּא מוֹנֵעַ מֵאַחֲרִים,

22. אַךְ לֹא כֹן הַמִּתְפַּלְלִים,

23. הַמִּתְמִידִים בְּתַפְלָתָם,

24. שְׁמֹרְכוֹשָׁם מִיַּעַד חֶלֶק יְדוּעַ,

25. לִקְבָּצוֹ וְלִנְצָרָךְ,

קִטְעַ 2

26. הַמֵּאֲמִינִים בְּיוֹם הַדִּין,

27. וְאִשָּׁר הֵם מַעֲנֵשׁ רְבוּנָם מִלְּאִים פָּחַד,

28. אֲכֹן עֲנֵשׁ רְבוּנָם הַבִּלְתִּי נִמְנַע,

29. וְאִשָּׁר הֵם לֹא מְקִימִים יַחֲסִי מִן,

30. אֲלֹא עִם בְּנוֹת זֹוגָם אוֹ עִם שְׁפָחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר בִּבְעָלוֹתָם, וְעַל כֵּךְ לֹא יִגְנוּ.

31. אֲבָל הַחוֹשְׁקִים מַעֲבֵר לָזֶה, כָּל אֵלֶּה הֵם הַעוֹבְרִים חֹק,

32. אֲשֶׁר לִנְאֻמָּנִים לְהַתְחַיְבוּתָם וְלִבְרִיתָם,

33. וְהַמַּעֲיָדִים עֲדוֹת אֶמֶת,

34. וְהַשּׂוֹמְרִים עַל תַּפְלוּתֵיהֶם,

35. כָּל אֵלֶּה בְּגִנִּים מְכַבְּדִים.

36. מִה קָרָה לְכוֹפְרִים הַמִּמְהָרִים לְקִרְאָתְךָ,

37. בְּהַמוֹנֵיהֶם מִיָּמִין וּמִשְׁמָאל?

38. הַמִּשְׁתוֹקֵק כָּל אֶחָד מֵהֶם לְהַכְנִס לְגֹן נַעַם?

39. לֹא וְלֹא! הֵם יוֹדְעִים מִמָּה בָּרָאנוּ אוֹתָם.

40. לָכֵן נִשְׁפַּעְתִּי בְּרִבּוֹן הַמְזוֹרָח וְהַמַּעֲרָב,¹ כִּי נוֹכַל,

41. לְהַחֲלִיף אוֹתָם בְּטוֹבִים מֵהֶם, וְהֵם לֹא יִמְלְטוּ מֵעֲנִשָּׁנוּ,

42. הֵנַח לָהֶם אִפּוֹא לְכַטְפֵּט וּלְהַשְׁתַּעֲשַׁע עַד אֲשֶׁר יִכְגְּשׁוּ אֶת יוֹמָם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם,

43. יוֹם יֵצְאוּ מִן הַקְּבָרִים בְּחַפְזוֹן, כְּנִדְחִיקִים אֶל אֱלִילֵיהֶם,

44. מִשְׁפָּלוֹת עֵינֵיהֶם, וְתַכְסָּה אוֹתָם הַשְׁפָּלָה. זֶה הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר הִבְטַח לָהֶם.

1. הנה אללה נשבע בעצמו כ«רבון המזרח והמערב».

71

סִוֵּרַת נוֹחַ

נח

סורה זו נקראת «נוח», נח» משום שפותחת ומסיימת בספור של נוח ושליחותו אל בני עמו שרובם לא האמינו לו, לכן אלה הטביע אותם עם המבול. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נחל 16, ופסוקיה עשרים ושמונה. קיבלה את שמה «נח» מפסוק אחד.

סורת נוח 71

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

קטע 1

1. אָכוּ שְׁלַחְנוּ אֶת נֹחַ (נֹחַ) אֶל בְּנֵי עֲמוֹ (וְאֶמְרֵנוּ לוֹ), הִזְהַר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ לִפְנֵי שְׂיִבּוּא עֲלֵיהֶם עֲנֹשׁ מִכְּאִיב.
2. וְהוּא אָמַר, הִזֵּי בְנֵי עַמִּי! הִנְנִי מִזְהִיר גְּלוּי לָכֶם,
3. עֲבֹדוּ אֶת אֱלֹהֵה וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ וְשָׁמְעוּ בְּקוֹלִי,
4. לִמְעַן יִסְלַח לָכֶם מִחַטָּאֵיכֶם וַיִּתֶּן לָכֶם אֲרֻכָּה לְמוֹעֵד קָבוֹעַ, אוֹלָם כְּאֲשֶׁר מֵגִיעַ הַמוֹעֵד שֶׁל אֱלֹהֵה אֵין הוּא נִדְּחָה עוֹד, לוֹ יִדְעֶתֶם.
5. אָמַר, רְבוּנִי! אֲנִי קָרָאתִי לְבְנֵי עַמִּי בַּלִּילָה וּבַיּוֹם,
6. אֲדָּ קָרִיאתִי רַק הוֹסִיפָה לָהֶם רָצוֹן לְבָרַח מִמֶּנִּי.
7. וְאָכוּ כָּכָל אֲשֶׁר אָקְרָא לָהֶם לִמְעַן תִּסְלַח לָהֶם, שְׁמוּ אֲצַבְעוֹתֵיהֶם בְּאֲזִינֵיהֶם וְהִתְעַטְפוּ בְּבִגְדֵיהֶם וְהִמָּשִׁיכוּ בְּסִטְיָתָם וּמָלְאוּ יְהִירוֹת.
8. וְקָרָאתִי לָהֶם בְּרָבִים,
9. וְהִזְהַרְתִּי אוֹתָם בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר,
10. וְאֶמְרֵתִי, בְּקִשׁוּ מִרְבוֹנְכֶם סְלִיחָה, כִּי הוּא מֵרַבָּה לְסַלַּח.
11. וַיִּשְׁלַח לָכֶם מִן הַשָּׁמַיִם גִּשְׁמִים בְּשֹׁפַע,
12. וַיַּעֲנִיק לָכֶם רְכוּשׁ וּבָנִים עִם גָּנִים וּנְהָרוֹת.
13. לָמָּה אֵינְכֶם מוֹקִירִים אֶת אֱלֹהֵה כְּרָאוּי לוֹ,
14. אֲשֶׁר בָּרָא אֶתְכֶם בְּשָׁלְבִים שׁוֹנִים.¹
15. הֲלֹא תִרְאוּ כִּי־צַד בָּרָא אֱלֹהֵה שְׁבַעַה שָׁמַיִם, עָרוּכִים זֶה מֵעַל לָזֶה (בְּבִלִי עֲמוּדִים בִּינֵיהֶם)?²
16. וַעֲשֵׂה בָהֶם אֶת הַיָּרֵחַ לְהָאִיר וְאֶת הַשֶּׁמֶשׁ כְּמִקּוֹר לְאוֹר?
17. וְאֱלֹהֵה יַצַּר אֶתְכֶם מִן הָאֲדָמָה כְּצֶמַח,
18. וְאֵלֶיהָ יִחְזִירְכֶם, וְאִזּוּ יוֹצִיאְכֶם שׁוֹב מִמָּוְנָה.

1. בשביל השלבים האלה, ר' סורת אל-מואמנון 23 : 12 - 14.

2. ר' סורת אר-רעד 13 : 2 ; וסורת לוקמאן 31 : 10.

19. ואללה פרש לָכֶם אֶת הָאָרֶץ כְּשִׂטִּיחַ,

20. לַמַּעַן תַּעֲבְרוּ בָּהּ בַּשָּׁבִילִים רַחֲבִים.

קטע 2

21. וְאָמַר נֹחַ (נח), רְבוּנִי! הֵם לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי, וְהִלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹה שְׂרָכּוּשִׁם וּבְנִיָּהֶם הוֹסִיפוּ רַק עַל אֲבָדָנָם.

22. וְזָמְמוּ מִזְמָה עֲצוּמָה,

23. וְאָמְרוּ, אֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת אֱלִילֵיכֶם, וְאֵל תַּעֲזֹבוּ אֶת «וֹד» וְלֹא אֶת «סֹנְאֵעַ»¹ וְלֹא אֶת «יַע'וֹת'» וְלֹא אֶת «יַעוֹק» וְלֹא אֶת «נִסְר»,¹

24. הֵם הִתְעוּ רַבִּים, אֵל תּוֹסִיף לַכּוֹפְרִים אֵלָּא תַעֲיָה.

25. וּמִפְּנֵי חֲטֹאֵיהֶם הִטְבַּעוּ, וּבִסּוּף יִכְנָסוּ אֶל הָאֵשׁ, וְלֹא יִמָּצְאוּ לָהֶם עוֹזִרִים כְּנֶגֶד אֱלֹהָ.

26. וְאָמַר נֹחַ, רְבוּנִי! אֵל תִּשְׁאִיר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה אֶפְלוֹ אֶחָד מִן הַכּוֹפְרִים הָאֵלָּה.

27. כִּי אִם תִּשְׁאִירֵם, יִתְּעוּ אֶת עַבְדֶּיךָ וְלֹא יוֹלִידוּ אֵלָּא מִשְׁחַת וְכוֹפֵר.

28. רְבוּנִי! סֶלַח לִי וּלְהוֹרֵי וּלְכָל אֲשֶׁר בָּא אֶל בֵּיתִי וְהוּא מֵאֲמִין, וְלִמְאֲמִינִים וְלִמְאֲמִינוֹת, אֲדָּ תוֹסִיף אֶל תּוֹסִיף אֵלָּא כְּלָהּ.

1. וד, סואע, יעיות', יעוק, ונסר: חמישה אליילים מתקופת נוח, אבל שבטי ערב המשיכו לעבוד אותם בתקופה שלפני האסלאם.

72

סִוֵּרַת אֶל-גִּ'ן הַשְּׁדִים

סורה זו קיבלה את שמה מן הספור של «אֶל-גִּ'ן, הַשְּׁדִים» אשר שמעו את הקוראן והתפלאו מאוד ממנו לדרגה גבוהה עד כדי כך שהאמינו בו. גם מדובר בסורה זו על היחס בין הג'ן לבין בני אנוש. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעראף 7, ופסוקיה עשרים ושמונה, קיבלה את שמה «הַשְּׁדִים» מפסוק אחד.

סורת אל-ג'ין 72

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

קטע 1

1. (הוּי מוֹחֲמַד) אָמַר, נִתְגַּלָּה לִי שְׁקִיבוּצַת שְׂדִים הָאֵזִינָה (לְקִרְיָאֲתִי הַקּוּרְאָן) וְאָמְרוּ, אָכֹן שְׁמַעְנוּ קוּרְאֹן מִפְּלָא,
2. הַמְדִּירָךְ אֶל דֶּרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהָאֲמִת, וְאַנְחֵנוּ הָאֲמֵנוּ בּוֹ, מַעֲתָה לֹא נִשְׁתַּף אִף אֶחָד עִם רְבּוֹנֵנוּ,
3. וְאָכֹן הוּא יִתְעַלֶּה הוּד אֱלֹהֵינוּ לֹא לְקַח לוֹ אִשָּׁה וְלֹא וָלָד.
4. הָאֵוִיל שְׂבִינֵינוּ (אֶבְלִיס) אוֹמֵר דְּבָרִים לֹא אֲמִתִּיִּים עַל אֱלֹהֵה.
5. וְאָכֹן חֲשַׁבְנוּ שֶׁלֹא יִדְבְּרוּ אֲנָשִׁים וְשְׂדִים כְּזָבִים עַל אֱלֹהֵה.
6. אֲחָדִים מִבְּנֵי אָנוּשׁ הָיוּ מִחִפְּשִׁים עֲזָרָה מֵאֲחָדִים מִן הַשְּׂדִים, וְכֵךְ הֵם הוֹסִיפוּ לָהֶם חֲטָאִים,
7. גַּם הֵם חֲשָׁבוּ כְּמוֹתְכֶם כִּי אֱלֹהֵה לְעוֹלָם לֹא יָקִים לְתַחֲיָה אִף אֶחָד.
8. וְאָכֹן גִּשְׁשָׁנוּ בְּשָׂמִים וְהִנֵּה הֵם מְלֵאִים שׁוֹמְרִים עֲזִים וְשִׁלְהָבוֹת,
9. וְאָכֹן הָיִינוּ יוֹשְׁבִים עַל מוֹשְׁבִים בָּהֶם לְשִׁמְעַ. אֵךְ מִי שֶׁיִּבְקֹשׁ לְשִׁמְעַ עֲתָה יִמָּצֵא לוֹ שִׁלְהָבֶת אוֹרְבֶּת,
10. לָכוּ, אִין אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אִם רַע לִנְגֵד אֱלֹהֵה אֲשֶׁר בְּאַרְץ, אוֹ אוֹלֵי רוּצָה רְבּוֹנִם לְהַדְרִיכֶם אֶל הַיֶּשֶׁר.
11. כִּי גַם בִּינֵינוּ יֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְיֵשׁ גַּם פְּחוּתִים מֵהֶם, כִּי כָבֵד הִתְפַּלְּגְנוּ לְכַתּוֹת שׁוֹנוֹת.
12. אוֹלָם בְּזֹאת בְּטוּחִים אֲנַחְנוּ כִּי לֹא נוּכַל לְהִתְנַגֵּד לְאֱלֹהֵה בְּאַרְץ, וְלֹא נוּכַל לְבָרַח מִמֶּנּוּ,
13. לָכוּ, כְּאֲשֶׁר שְׁמַעְנוּ אֶת הַהִדְרָכָה (מִן הַקּוּרְאָן) הָאֲמֵנוּ בָּהּ, כִּי הַמֵּאֲמִין בְּרְבּוֹנוֹ אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִקְפוּחַ וּמַעֲשֶׁק.
14. אֲמָנִם יֵשׁ בִּינֵינוּ כְּאֱלֹהֵה הַמְּסַלְּמִים, וְאֱלֹהֵה הַמְּשַׁחֲתִים, הַמְּסַלְּמִים הֶלְכוּ בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁרָה,
15. אֵךְ הַסּוֹטִים יִשְׁמְשׁוּ חֹמֶר הַסָּקָה לְגִיָּהֶם,
16. אֵלּוּ (הַכּוֹפְרִים) הֶלְכוּ בְּנִתִּיב הַיֶּשֶׁר, הָיִינוּ מִמְטִירִים לָהֶם מִים בְּשִׁפְעַ,

17. לְנִסּוֹתֵם בְּזֹאת, וְכָל מִי שֶׁיִּרְחֹק מִהֲזָכֶרֶת רְבוּנוֹ, הוּא יוֹלִיכוֹ אֶל עֵנֶשׁ חֲזָק וְקָשָׁה.
18. הַמְסַגְּדִים מִיַּעֲדִים רַק לַעֲבֹדֶת אֱלֹהָה. אֵל תִּקְרְאוּ עִם אֱלֹהָה אַחֵר.
19. כְּאֲשֶׁר קָם עֶבֶד אֱלֹהָה (מוֹחֲמֵד) וּפָנָה אֶל רְבוּנוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּמַעַט הַצְטוּפִּי עָלָיו.

קִטְעַ 2

20. אָמַר, אֲנִי אֶקְרָא רַק אֶל רְבוּנִי וְלֹא אֲשַׁתֵּף בּוֹ אַחֵר.
21. אָמַר, אֲנִי בַּעֲצָמֵי אֵין בְּכוּחִי לְהַזִּיק אוֹ לְהוֹעִיל לָכֶם.
22. אָמַר, לֹא יִגֹּן עָלַי אִישׁ מִפְּנֵי עֲנִשׁוֹ שֶׁל אֱלֹהָה, וְלֹא אֶמְצָא מַחֲסֵה מִפְּנֵיו,
23. לֹא אוֹכֵל אֶלָּא לְהוֹדִיעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהָה וְאֶת שְׁלִיחוֹתָיו שֶׁהֵטִיל עָלַי. וּמִי שֶׁאֵינוֹ מַצִּיֵּת לְאֱלֹהָה וּשְׁלִיחוֹ, הִנֵּה לוֹ אֵשׁ גִּיהֶנֶם, וַיִּהְיֶה בָּהּ לְנֶצַח.
24. כְּאֲשֶׁר יִרְאוּ אֶת אֲשֶׁר הִבְטִיחַ לָהֶם (מִן הָעֵנֶשׁ), יִדְעוּ אֲזִי מִי הוּא הַחֲלָשׁ לַעֲזֹר, וּמִי הוּא הַמַּעַט לְמַסְפָּר.
25. אָמַר, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָעֵנֶשׁ שְׁנוּעַד לְכוּפָרִים קְרוֹב הוּא, אוֹ שֶׁרְבוּנִי יִתֵּן לְכוּפָרִים אֲרָכָה?
26. הוּא יוֹדֵעַ הַנִּסְתֵּר, וְלֹא יִגְלֶה סוּדוֹתָיו הַנִּסְתָּרִים לְאַף אֶחָד,
27. אֶלָּא לְמִי שֶׁרָצָה בּוֹ כְּשִׁלִּיחַ, אֲשֶׁר יִפְקִיד עָלָיו שׁוּמָרִים (מְלֶאכִים) מִלְּפָנָיו וּמֵאַחֲרָיו,
28. לְמַעַן יָדַע כִּי הוֹדִיעָנוּ אֶת שְׁלִיחוֹת רְבוּנֵם. וְהוּא הַקִּיף אֶת אֲשֶׁר בְּרִשׁוֹתֵם, וְהוּא הַקִּיף וַיִּדַּע אֶת מַסְפָּרם שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים.

73

סִוֵּרַת אֶל-מוֹזַמֵּל הַמִּתְעַטֵּף

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹזַמֵּל, הַמִּתְעַטֵּף» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן במערת חרא', אחרי כן הנביא חזר הביתה והתעטף במעילו והלך לישון, אז אללה קרא לו לקום ולהתפלל.
הורדה במכה אחרי סורת אל-קלם 68, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הַמִּתְעַטֵּף» מפסוק אחד.

סורת אל-מוזמל 73

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמַּתְעַטֵּף!¹
2. עָמַד בְּתַפְלָה בְּלִילָה מִבִּלְתִּי מַעֵט,
3. או חָצִיו או פְּחוֹת מִמָּוְנו קָצַת,
4. או הוֹסֵף עָלָיו, וּקְרָא אֶת הַקּוּרְאָן בְּרוּר מֶלֶה בְּמֶלֶה,
5. הוּ אֲנַחְנוּ נָטִיל עָלֶיךָ דְּבוּר עֲצוּם (הַקּוּרְאָן).
6. הָעֲבוּדָה הַמַּתְקִימָת בְּאַמְצֵעַ הַלִּילָה מִשְׁפִּיעָה יוֹתֵר עַל הַלֵּב, וְהַקְרִיאָה יוֹתֵר בְּרוּרָה.
7. אוּלַם בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם אַתָּה מְאוּד עָסוּק בְּכָל מִינֵי עֲסָקִים,
8. וְזָכַר אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ, וְהִתְמַסֵּר לְעֲבוּדָתוֹ, וְסִמְךָ עָלָיו.
9. כִּי הוּא רַבּוֹן הַמְזֻרָח וְהַמְעַרֵב, וְאִין אֵלֶּה זּוּלָתוֹ, קַח אוֹתוֹ אִפּוּא לָךְ לְמִשְׁעָן.
10. הִתְיַחֵס לְדִבְרֵי הַכּוֹפְרִים בְּסִבְלָנוּת, וְהִתְרַחַק מֵהֶם בְּצוּרָה נְאוּתָה,
11. הִנִּיחֵנִי וְאֶת הַמַּכְחִישִׁים, עֲתִירִי הַנִּכְסִים, וְתוֹ לָהֶם אֲרַכָּה קִצְרָה.
12. כִּי אֲצִלְנוּ יֵשׁ לָהֶם שְׁלֹשְׁלָאוֹת כְּבִדּוֹת וְאֵשׁ הַשְּׂאוֹל,
13. וּמֵאַכַל מִחֻנֵּק בּוֹ וְעָנֵשׁ מִכְּאִיב.
14. בְּיוֹם שֶׁתִּרְעַד הָאָרֶץ וְהַהָרִים, וְהַהָרִים יִהְיוּ רַכִּים כְּעֶרְמַת חוֹל.
15. אֲכֹן שְׁלַחְנוּ אֲלֵיכֶם (אֲנָשֵׁי מִכָּה) שְׁלִיחִים אֲשֶׁר יַעֲיִד עֲלֵיכֶם, כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְנוּ אֶל פְּרַעָה שְׁלִיחִים,
16. אוּלַם פְּרַעָה הִתְנַגֵּד לְשְׁלִיחִים, וְאַנְחָנוּ הַשְּׂמֵדָנוּ אוֹתוֹ הַשְּׂמֵדָה מוֹחֶצֶת.
17. וְאִידֵךְ תִּבְטָחוּ אִפּוּא, וּכְבֹּר כְּפִרְתֶּם, מִפְּנֵי יוֹם שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת הַיִּלָּדִים לְשִׁיבָה (יוֹם הַדִּין),
18. הַשְּׂמִים נִבְקָעִים בּוֹ, וְיִתְגַּשֹּׁם אִיוָמוֹ (שֶׁל אֱלֹהֵה)?
19. אֲכֹן זֹאת הִיא הַזְהָרָה, הַחֲפֵץ לְהַזְהִיר יִקַּח לוֹ שְׂבִיל אֶל רַבּוֹנוּ.

1. הוּי הַמַּתְעַטֵּף : קְרִיאָה מְכוּוֹנֶת לַנְּבִיא מוֹחֵמֵד.

קטע 2

20. אָבן רבּוֹנָד יוֹדַע כּי אַתָּה קָם לַתּפִּלָּה קָרוֹב לְשָׁנִי שְׁלִישִׁי הַלַּיְלָה וְחָצִי וּשְׁלִישׁוֹ, עִם קְבוּצָה מֵאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה. וְאַלְלָה הוּא הָעוֹרֵךְ מִדַּת הַלַּיְלָה וְהַיּוֹם. יוֹדַע הוּא כּי לֹא תוּכְלוּ לְמַנּוּתוֹ, וְלָכֵן הוּא הִקָּל עֲלֵיכֶם, עַל כֵּן קָרָאוּ בְּקוֹרְאָן כָּכָל שְׁתּוּכְלוּ. יוֹדַע הוּא כּי יִהְיוּ מִכֶּם חוֹלִים, וְאַחֲרִים הַמִּתְהַלְכִּים בָּאָרֶץ לְהַשִּׁיג פְּרִנְסָה מִחֶסֶד אֵלֶּה, וְאַחֲרִים הַלּוֹחֲמִים בְּשָׂבִיל שָׁל אֵלֶּה. עַל כֵּן קָרָאוּ בּוֹ (הַקּוֹרְאָן) כָּכָל שְׁתּוּכְלוּ, וְקִיְמוּ אֶת הַתּפִּלָּה וְתִנּוּ זָפֹאת (צִדְקָה),¹ וְתִגְמְלוּ לְאַלְלָה גְּמִילוּת חֶסֶד,² וְכָל טוֹב אֲשֶׁר תִּקְדִּימוּ לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם תִּמְצְאוּ אֵצֶל אֵלֶּה טוֹב יוֹתֵר מִמֶּנּוּ בְּתוֹסַפֶּת שָׂכָר עָצוּם. בְּקִשׁוֹ אִפּוֹא אֶת סְלִיחַת אֵלֶּה. כּי הוּא סוֹלַח וְרוּחוֹם.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 43.

2. ר' סורת אל-בקרה 2 : 245.

74

סִוֵּרַת אֶל-מוֹדֵת'ר הַמִּתְכַּסֶּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹדֵת'ר, הַמִּתְכַּסֶּה» בגלל התיאור של הנביא שקרא לו בו אללה אחרי שקבל את הפסוקים הראשונים של הקוראן. בסורה זו אללה מאיץ בנביא מוחמד לקום ולהזהיר, משום שדיו לישון ולהרגיש חולשה.

והנביא קם והזהיר והצליח הצלחה שאין כמותה בהסטוריה של האנושות.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מוזמל 73, ופסוקיה חמישים וששה. קיבלה את שמה «הַמִּתְכַּסֶּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מודת'ר 74

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. הוּי הַמִּתְכַּסֶּה!
2. קוּם וְהִזְהַר,
3. וְאֵת שֵׁם רְבוּנְךָ רוּמִם,
4. וְאֵת בְּגָדֶיךָ טָהוֹר,
5. וּמִן עֲבֹדַת הָאֱלִילִים לְעוֹלָם הַרְחֵק,
6. וְאַל תִּרְבֶּה לְהִתְלוֹנֵן מֵחֶסֶר אוֹן,¹
7. וְחִכָּה בְּסִבְלָנוֹת לְשֵׁם רְבוּנְךָ.
8. וְכֹאשֶׁר יִתְקַע בְּשׁוֹפָר (בַּיּוֹם הַדִּין),²
9. הִנֵּה הַיּוֹם הַהוּא יוֹם חֲמוּר,
10. לְכוֹפְרִים לֹא קֵל.
11. עֲזֹב אוֹתִי עִם זֶה אֲשֶׁר בָּרָאתִי יַחְדּוֹ (עָרוֹם וּבְלִי כְלוּם),³
12. וְהִעֲנַקְתִּי לוֹ רְכוּשׁ רַב,
13. וּבָנִים הַמְּלוּיִם אוֹתוֹ כָּל הַזָּמָן,
14. וְאֵת דְּרָכָיו יִשְׁרֵתִי,
15. וְהוּא מִשְׁתוֹקֵק שְׂאוּסִיף לוֹ יוֹתֵר.
16. לֹא וְלֹא! הוּא הַתִּנְגֵּד לְאוֹתוֹתֵינוּ,⁴
17. לָכֵן אֶכְבֵּד עֲנָשׁוֹ עָלָיו,
18. הוּא חָשֵׁב וְתִכְנֵן (הַתִּנְגְּדוֹתוֹ לְנִבְיָא),
19. אֲרוּר הוּא אֵיךְ תִּכְנֵן,

1. אבן כתי'ר, תפסיר אל-קוראן אל-עטי'ים, תפסיר סורת אל-מודת'ר 74 : 6, כרך 8, ע. 290.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 73.

3. הכוונה היא לאל-וליד אבן אל-מועיררה, אחד מנכבדי ומנהיגי מכה אשר התנגד באכזריות לנביא ולשליחותו.

4. סורת אל-בקרה 2 : 39.

20. וְשׁוּב אָרוּר הוּא אִיד תִּכְנֹן,
21. אַחֲרֵי כֵן הוּא הִתְבּוֹנֵן (בְּאִשֶּׁר הוּא תִכְנֹן),
22. וְקִמַּט מִצָּחוֹ וְזָעַף פָּנָיו,
23. פָּנָה עֵרֶף וְנִמְלָא זְהִירוֹת,
24. וְאָז אָמַר, זֶהוּ רַק הַכְּשׁוּף שֶׁל הַקְּדָמוֹנִים,
25. וְאִין דְּבָרָיו (שֶׁל הַנְּבִיא) אֵלָּא דְּבָרֵי אָדָם (אֲשֶׁר הוּא לְמַד).
26. וְעַל כֵּךְ צִלָּה אֶצְלָה אוֹתוֹ אֵשׁ לוֹהֶטֶת (סִקְרָ),
27. הִתְדַּע מַה הִיא הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת (סִקְרָ)?
28. מְכַלָּה אֶת הַכֹּל,
29. חוֹרֶקֶת הַבָּשָׂר,
30. מִפְּקָדִים עָלֶיהָ תִּשְׁעָה-עָשָׂר (מִלְּאָכִים חֲזָקִים).
31. אֶת מִסְפָּרָם קִבַּעְנוּ לְמַעַן נִבְחַן אֶת הַכּוֹפְרִים, וּלְמַעַן יִשְׁמַשׁ הוֹכָחָה לְאִנְשֵׁי
בְּעֵלֵי הַסֵּפֶר וְתִגְבֵּר אֱמוּנָתָם שֶׁל הַמַּאֲמִינִים (הַמְּסַלְּמִים) וְלֹא יִפְקְדוּ. וְכֵן
לְמַעַן יֵאמְרוּ אֵלֶּה שְׁחָלִי בְּלִבָּם וְהַכּוֹפְרִים,¹ מַה רָצָה אֵלֶּה לְמַשֵּׁל מְשָׁל
כֵּזָה? כֵּךְ יִתְעָה אֵלֶּה אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה וְיִדְרִיךְ אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה. רַק הוּא
(אֵלֶּה) מַכִּיר אֶת גְּדוּדֵי רְבוּנָד, רַק אוֹת הַכְּרָה הוּא לְבָנֵי אָדָם.

קטע 2

32. אָכֵן אֲשַׁבַּע בִּירוֹחַ,
33. וּבִלְיָלָה עֵת יִסּוֹג,
34. וּבִבְקָר עֵת יִפְצִיעַ,
35. כִּי הִיא (הָאֵשׁ הַלוֹהֶטֶת) אַחַת מִהָאֲסוּנוֹת הַגְּדוֹלִים,
36. וְהִיא אֲזַהֲרָה לְבָנֵי הָאָדָם,
37. לְכָל אֶחָד מֵכֶם אֲשֶׁר יִרְצָה לְהִתְקַרֵּב (מִרְבוּנוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים) אוֹ
לְהִתְרַחֵק (מִרְבוּנוֹ בְּעֲשִׂיַת מַעֲשִׂים רָעִים).
38. כָּל נֶפֶשׁ תִּלּוּיָה בִּפְעֻלָּה.
39. אָבָל לֹא בְּעֵלֵי הַיָּמִין,
40. הֵם בְּגָנִים יִשְׁאַלוּ זֶה אֶת זֶה,

41. בדְּבַר הַכּוֹפְרִים,
42. מֶה הוֹבִילְכֶם לְתוֹךְ אֵשׁ לֹהֶטֶת?
43. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, לֹא הֵיינוּ מִן הַמִּתְפַּלְלִים,
44. וְלֹא הֵיינוּ מַאֲכִילִים אֶת הַמִּסְכָּן,
45. וְהֵיינוּ עוֹסְקִים בְּדְבָרִים בְּטָלִים,
46. וְהֵיינוּ מִכְחִישִׁים בְּיוֹם הַדִּין,
47. עַד אֲשֶׁר בָּא עָלֵינוּ הַמָּוֶת.
48. לֹאֵלֶּה לֹא תוֹעִיל הַמְּלָצָה הַמְּלִיצִים,
49. מֶה לָּהֶם אִפּוֹא מִתַּרְחֻקִּים מִן הַהִזְכָּרָה (הַקּוֹרְאָן),
50. כְּאֵלוּ הֵם עֲרוּדִים בְּהוֹלִים,
51. אֲשֶׁר בָּרְחוּ מִפְּנֵי אֲרִיָּה.
52. אֲבָל כָּל אֶחָד מֵהֶם (הַכּוֹפְרִים) רוֹצֶה כִּי תִנָּתֵן לוֹ מְגִלּוֹת פְּרוֹשׁוֹת (מִן) הַשָּׁמַיִם כְּמוֹ שֶׁנִּתֵּן לְמוֹחַמַּד).
53. יֵאָמֶת הַדְּבַר הַזֶּה, הֵם (הַכּוֹפְרִים) אֵינָם מִפְחָדִים מִן הָעֶנֶשׂ בְּעוֹלָם הַבָּא (מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֵינָם מַאֲמִינִים בְּקִיּוּמוֹ).
54. לֹא וְלֹא! הוּא (הַקּוֹרְאָן) אוֹת אֲזַהְרֶה,
55. וּמִי שִׁירָצָה יִזְכְּרֵנוּ,
56. אֲדָּה לֹא יִזְכְּרוּ אֶלָּא אִם יִרְצָה אֱלֹהִים. כִּי רַק הוּא רָאוּי לִירְאָה וְרַק הוּא בַּעַל הַסְּלִיחָה.

75

סִוְרַת אֶל-קִיָּאָמָה תְּחִיַּת הַמֵּתִים

סורה זו נקראת «אֶל-קִיָּאָמָה, תְּחִיַּת הַמֵּתִים» משום שהיא פותחת בשבועת אללה ב«יֻס אֶל-קִיָּאָמָה», ויכולת אללה לאסוף את העצמות של האדם ולהחיותו פעם שניה ולהביאו לדין על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-קארעה 101, ופסוקיה ארבעים. קיבלה את שמה «תְּחִיַּת הַמֵּתִים» מפסוק אחד.

סורת אל-קיאמה 75

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אַשְׁבַּע בַּיּוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים!
2. וְאַשְׁבַּע בְּנֶפֶשׁ הַמִּיֶּסֶרֶת אֶת עֲצָמָהּ!
3. הָאֵם הָאָדָם חוֹשֵׁב כִּי לֹא נוֹכַל לְאַסּוֹף אֶת עֲצָמוֹתָיו (וְנַחֲיָה אוֹתָו)?
4. אַכֵּן כֵּן! יְכוּלִים אֲנַחְנוּ לְעַצֵּב מִחֲדָשׁ אֶת פְּרָקֵי אֲצָבָעוֹתָיו.
5. וְאוֹלָם הָאָדָם מִתַּעֲקֹשׁ וּמִמְשִׁיךְ לְכַפֵּר,
6. וְשׂוֹאֵל, מִתִּי יוֹם תַּחֲתֵית הַמֵּתִים?
7. אֵד בְּאֶשֶׁר יִתְמָה הַמִּבְט וְיִדְהֵם (מִמָּה שְׂיִרְאָה בַּיּוֹם הַדִּין),
8. וְיִלְקַח הַיָּרֵחַ,
9. וְיִאֲסֹפוּ הַשָּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ יַחְדּוּ,
10. וְיֹאמֶר הָאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא, אֵיפֹה הַמִּפְקָדִים?
11. לֹא וְלֹא! אֵין כָּל מִקְלָט,
12. כִּי רַק אֶצֶל רְבוּנָד בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה הַמַּעֲוֹן הַקְּבוֹעַ.
13. יֹאמֶר לְאָדָם בַּיּוֹם הַהוּא אֶת מָה שְׂיִהְיֶה לְעִשּׂוֹת וְאֶת מָה שְׂאֲחֹר לְעִשּׂוֹת.
14. אַכֵּן הָאָדָם יִהְיֶה בַּיּוֹם הַהוּא עֲדוּת בּוֹ בְּעֲצָמוֹ,
15. וְלוֹ גַּם יָבִיא כָּל תַּרְוֹץ שְׂיִכַּל.
16. (הוּא הַנְּבִיא!) אֵל תִּנְעֵי אֶת לְשׁוֹנָד לְקֹרֵא אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאֵן בְּזִמּוֹ הַתְּגִלוֹתוֹ לָד), לְמַעַן מֵהֵר בּוֹ,¹
17. אַכֵּן עֲלִינוּ אֶסְכְּתוֹ (בְּלִבָּד) וְקִרְיָאֲתוֹ (בְּלְשׁוֹנָד),
18. אֵד בְּקוֹרְאָנוּ אוֹתוֹ (לְפָנֶיךָ בְּאִמְצָעוֹת הַמִּלְאָד ג' יִבְרִיל), עֲקֹב אַחֵר קִרְיָאֲתוֹ (מִמֵּתָנּוּ),
19. אַחֲרֵי כֵן עֲלִינוּ בְּאוּרוֹ.

1. הַהוּרָאָה הַזֶּה מְכוּוֹנֵת לְנִבְיָא מוֹחֲמַד.

20. אָכּוּ, אוֹהֲבִים אַתֶּם אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה וְקִשּׁוּטֵיהֶם,
21. וְתִנְיָחוּ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא.
22. (וּבִיּוֹם הַדִּין) יִהְיוּ פָּנִים מִזְהִירוֹת,
23. מִבִּיטוֹת אֶל רְבוּנָן,
24. וּפָנִים קוֹדְרוֹת,
25. חוֹשָׁשׁוֹת מִמְּהֻלּוּמָה אֲשֶׁר תִּשָּׁבֵר לָהֶן אֶת עֲמוּד הַשְּׂדֵרָה.
26. לֹא וְלֹא! בְּאֲשֶׁר תִּגִּיעַ הַנִּשְׁמָה עַד הַגֶּרוֹן,
27. וַיֹּאמֶר, הֲיֵשׁ רוּפָא?
28. ו(הַגּוֹסֵס) הִיָּה בְּטוֹחַ כִּי זֶה הוּא הַפְּרוּד (מִחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה),
29. וְשׁוֹק אֶל שׁוֹק תִּלְפָּת, (מְצִיָּקֶת סוּף חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַתִּקְשָׁרָה עִם מְצֻקֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא).
30. אֶל רְבוּנָד בִּיּוֹם הַהוּא הַהוֹבֵלָה.

קטע 2

31. הֵן (הַכּוֹפֵר) לֹא הֶאֱמִין וְלֹא הִתְפַּלֵּל,
32. רַק הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
33. וַיִּחְזֹר אֶל בְּנֵי בֵיתוֹ מִתִּיָּהָר.
34. עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב,
35. וְשׁוּב, עֲנֹשֶׁד בָּא וְהִתְקַרֵּב.
36. הִחְשַׁב הָאָדָם כִּי יַעֲזֹב חִפְשִׁי לְנִפְשׁוֹ?
37. הֲלֹא הִיָּה רַק טָפָה מְזָרַע אֲשֶׁר נִפְלַט,
38. וְאַחֵר כֹּד הִיָּה דָם מַעֲבָה, וְכֹד בְּרָאוּ אֱלֹלָה וְעַצְבוּ,
39. וַיַּעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ אֶת שְׁנֵי הַמִּינִים הַזָּכָר וְהַנְּקֵבָה.
40. הָאֵם אֵין הַעוֹשָׂה אֶת כָּל זֶה לְכַחֲיוֹת הַמֵּתִים?

76

סִוְרַת אֶל-אִנְשָׁאן הָאָדָם

סורה זו נקראת «אֶל-אִנְשָׁאן, הָאָדָם» משום שמונח זה מוזכר בפתיחתה. בסורה זו אללה מודיע לנו על בריאת האדם והדרכתו לדרך הטוב ודרך הרע, ואחריות האדם ללכת באזו דרך הוא יבחר.

הורדה במכה אחרי סורת אר-רחמאן 55, ופסוקיה שלושים ואחד. קיבלה את שמה «הָאָדָם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנסאן 76

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

קטע 1

1. כְּבֵר עֲבַר פֶּרֶק זְמוֹ עַל הָאָדָם אֲשֶׁר בּוֹ אֵין הוּא עֲדִין דְּכַר רֵאוּי לְצִיוֹן.
2. אֲנַחְנוּ יִצְרָנוּ אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶה מְעַרְבֶת, וּלְמַעַן נִסּוּתוֹ, עֲשִׂינוּ אוֹתוֹ שׁוֹמֵעַ וְרוֹאֶה.
3. אָכּוּ אֲנַחְנוּ הַדְּרַכְנוּ אוֹתוֹ לְדֶרֶךְ הַחַיִּים, אִם יִהְיֶה (מֵאֲמִין) מִכִּיר טוֹבָה אוֹ כּוֹפֵר (כִּפּוּי טוֹבָה).
4. לְכוֹפְרִים הוֹעֲדָנוּ שְׂרָשָׁאוֹת עִם אֲזִיקִים וְאֵשׁ הִגִּיהֵנָם.
5. אֲדָ תַמִּימֵי הַדֶּרֶךְ יִשְׁתּוּ מִכּוֹס (יֵין) אֲשֶׁר נִמְהָלָה בְּקִמְפוֹר,
6. מִמַּעַן אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ עוֹבְדֵי אֱלֹהֵה, יִפְלְגוּהוּ לְפִלְגִים (כֶּרֶצוֹנִים),
7. הֵם מְקִימִים אֶת הַנֶּדֶר וִירָאִים מִפְּנֵי יוֹם שְׁעִנְשׁוּ מִקִּי,
8. וְהֶאֱכִילוּ אֶת הַמֵּאֲכָל לְמִרוֹת אֶהֱבֵתָם לוֹ, לְעֵנִי, לִיתּוֹם, וּלְאַסִּיר,
9. בְּאוֹמְרָם, הִנֵּה אֲנַחְנוּ מֵאֲכִילִים אֶתְכֶם לֶשֶׁם אֱלֹהֵה. לֹא נִרְצָה מִכֶּם גְּמוּלָה וְלֹא תוֹדוֹת,
10. כִּי אָכּוּ יִרָאִים אֲנַחְנוּ מֵאֵת רַבּוֹנֵנוּ יוֹם עֲצוּב הִרָה אֶסוֹן.
11. אֱלֹהֵה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִפְּנֵי רַעַת הַיּוֹם הַהוּא וַיִּתֵּן לָהֶם יִפִּי וְאוֹר בְּפִנְיָהֶם, וְאֲשֶׁר וְשִׁמְחָה בְּלִבּוֹתֵיהֶם,
12. וַיִּגְמַל לָהֶם גּוֹן עֲדוֹן וּמִשִּׁי עַל סִבְלָנוֹתָם.
13. וְשֵׁם יִהְיוּ מִסִּבִּים עַל סִפּוֹת מַגְבָּהוֹת, וְלֹא יִסְבְּלוּ מִלֵּהט הַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא מִקָּר מִקְפִּיא,
14. וְקִרְוִים עֲלֵיהֶם צִלְלִיו, וְאֲשַׁכּוּלוֹתָיו הֵם בְּהֶשֶׁג הַיָּד,
15. וַיִּסְתַּבְּבוּ בִּינֵיהֶם בְּפִלִּים מִכֶּסֶף וּבִגְבִיעֵי זָכוּכִית,
16. זָכוּכִית מִכֶּסֶף עֲשׂוּיָה לְפִי מִדָּה,
17. שִׁמְמָנָה יִשְׁתּוּ מִשְׁקָה נִמְהַל עִם זִנְגָבִיל,

18. מִמַּעַן הַזֹּרֵם שָׁם וְשָׁמוּ «סִלְסִיל»¹.
19. וַיִּסְתַּבְּבוּ בֵּינֵיהֶם נְעָרִים עַלְמֵי עַד, בְּרֹאוּתָךְ אוֹתָם תַּחֲשָׁבֵם פְּנִינִים מְפָאֵרוֹת.
20. וְכַאֲשֶׁר תִּתְּבוֹנוּ תִּרְאֶה נְעִימוֹת וּמַלְכוֹת גְּדוֹלָה.
21. עֲלֵיהֶם בְּגָדֵי מָשִׁי יִרְקִים וְקֻטִּיפָה, וּמִקְשָׁטִים בְּצַמִּידֵי כָסָף, וַיִּשְׁקֶה אוֹתָם רְבוֹנָם מִשְׁקֶה טָהוֹר.
22. זֶה יִהְיֶה גְמוּלְכֶם, וּמַעֲשֵׂיכֶם יִהְיוּ מְקַבְּלִים.
- קִטְעַ 2**
23. הֵן אֲנַחְנוּ הוֹרְדֵנוּ אֵלֶיךָ מִשְׁמִים אֶת הַקּוֹרְאָן בְּהַמְשָׁד,
24. וְלָכֵן חָכָה בְּסִבְלָנוֹת לְמַשְׁפֵּט רְבוֹנָךְ, וְאַל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם חוֹטֵא מֵהֶם אוֹ כּוֹפֵר.
25. וַיִּזְכֹּר אֶת שֵׁם רְבוֹנָךְ הַשָּׂכֶם וְהָעֶרֶב,
26. וּמִן הַלֵּילָה סָגַד לוֹ, וְשִׁבְּחָהּוּ לְאַרְךָ הַלֵּילָה.
27. אֵלֶּה (הַכּוֹפְרִים) אוֹהֲבִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה הַמְּמַהֲרִים לַחֲלוֹף, וּמִתְעַלְמִים מִיּוֹם כָּבֵד (יּוֹם הַדִּין).
28. אֲנַחְנוּ בְּרֹאוּנוּ אוֹתָם, וְחֻזְקָנוּ אוֹתָם. אִם נִרְצָה, נוּכַל לְהַחֲלִיפָם בְּאַחֲרִים שְׂכָמוֹתָם.
29. זוֹהִי אֲזַכְּרָה! הֶחָפֵץ אִפּוֹא, יִקַּח לוֹ אֶל רְבוֹנוֹ שְׂבִיל.
30. אֵד לֹא תִתְּפָצוּ אֵלָא אִם יִחַפֵּץ אֵלֶּה. כִּי אֵלֶּה יוֹדֵעַ וְחָכֵם.
31. יִכְנִיס תַּחַת רַחֲמָיו אֶת מִי שְׁיִרְצָה, אֵד לְכּוֹפְרִים הוֹעִיד עֲנֵשׁ מְכַאִיב.

1. סלסביל: משקה ערב; מים זכים וערבים (מתוקים). (רי מלון שגיב).

77

סִוְרַת אֶל-מוֹיֶסֶסְלַאת הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת

סורה זו קיבלה את שמה «אֶל-מוֹיֶסֶסְלַאת, הַרוּחוֹת
הַנִּשְׁלָחוֹת» או «המלאכים הנשלחים מן השמים אל
הארץ נושאים את פקודות אללה לבני האדם». הורדה
במכה אחרי סורת אל-הומזה 104, ופסוקיה חמישים.
קיבלה את שמה «הַרוּחוֹת הַנִּשְׁלָחוֹת» מפסוק אחד.

סורת אל-מורסאלאת 77

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בְּרוּחוֹת הַנְּשַׁלְחוֹת זֶה אַחֲרֵי זֶה,
2. וּבִסּוּעֵרוֹת סְעוֹר,
3. וּבִמְפִיצוֹת הַפֶּחַךְ,
4. וּבִמְפְרִידוֹת הַפֶּרֶד,
5. (וּבִמְלָאכִים) הַמוֹדִיעִים הַהוֹכְרָה,
6. לְהַצְדִּיק אֶת הַעֲנֹשׁ אוֹ לְהוֹדִיר מִמֶּנּוּ.
7. כִּי אֵת אֲשֶׁר הִזְהַרְתָּם מִמֶּנּוּ (יוֹם הַדִּין) בּוֹא יָבוֹא.
8. וְכֹאשֶׁר יִכְבֶּה אוֹר הַכּוֹכָבִים,
9. וְהַשְּׁמִים מִתְבַּקְעִים,
10. וְהַהָרִים נִהְרָסִים,
11. וְלִשְׁלִיחִים נִקְבַּע מוֹעֵד.
12. עַד לְאַיִזָּה יוֹם אַחֵר הַמוֹעֵד?
13. אֶל יוֹם הַפְּסִיקָה (הַדִּין),
14. הַתְּדַע מָה יוֹם הַפְּסִיקָה?
15. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לִמְתַּכְּחֵשִׁים.
16. הֲאִם לֹא הִשְׁמַדְנוּ אֶת הָרָאוּשׁוֹנִים?
17. אַחֲרֵי כֵן נִשְׁלַח אַחֲרֵיהֶם אֶת הָאַחֲרוֹנִים?
18. כִּי כֵךְ אֲנַחְנוּ מַעֲנִישִׁים אֶת הַכּוֹפְרִים.
19. אוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לִמְתַּכְּחֵשִׁים.
20. הֲאִם לֹא בָּרָאנוּ אֶתְכֶם מִמֵּי עֲלוּבִים?
21. וְשִׁמְרָנוּ אוֹתָם בְּמָקוֹם בְּטוֹחַ וּמוֹגֵן,
22. עַד לְמוֹעֵד קִבּוּעַ.
23. וְנִכְלְנוּ לְבָרָא אוֹתוֹ (לְאָדָם), וּמָה טוֹב הוּא הַיְכּוֹל (אֱלֹהָ).

24. אוי וַאֲבוֹי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
25. הָאֵם לֹא עָשִׂינוּ אֶת הָאָרֶץ כְּמִיכָל,
26. מְכִילָה חַיִּים וּמֵתִים.
27. וְהִצַּבְנוּ עָלֶיהָ הָרִים גְּבוּהִים, וְהִשְׁקִינוּ אֶתְכֶם מִיָּם מִתּוֹקִים.
28. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
29. לָכוּ אֶל זֶה (הַעֲנֵשׁ) אֲשֶׁר הֵייתֶם מְכַחְשִׁים בּוֹ.
30. לָכוּ אֶל צֶל בַּעַל שְׁלוֹשָׁה סְעִיפִים,
31. שְׁאִינוּ מַצֵּל וְאִינוּ מִגֹּן מְלָהְבָה.
32. כִּי אִם יִירוּ נָצִים כְּמַגִּדִּים,
33. כְּמוֹ הָיוּ גְמָלִים צְהָבִים.
34. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
35. בַּיּוֹם הַזֶּה לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר,
36. וְלֹא יִרְשׁוּ לְהַצִּטֵּדֵק.
37. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
38. זֶהוּ יוֹם הַפְּסִיקָה, עִם הָרָאוּשׁוֹנִים נֶאֱסָף אֶתְכֶם.
39. וְאִם בִּינְדְּכֶם תַּחֲבוּלָה נֶגְדִי, נְשׁוּהָ.
40. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.

קטע 2

41. אַךְ יִרְאִי אֵלֶּה בְּצִלָּלִים וּמַעֲיֵנוֹת,
42. וּפִירוֹת לָהֶם כְּרִצּוֹנָם.
43. אֲכָלוּ וּשְׁתּוּ וְהִתְעַנְּגוּ כְּגִמּוֹל עַל מַעֲשֵׂיכֶם,
44. כִּי כֶךָ נִגְמַל לְעוֹשֵׂי הַטּוֹב.
45. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
46. אֲכָלוּ וְהִתְעַנְּגוּ מֵעֵט, כִּי כּוֹפְרִים אַתֶּם.
47. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
48. וּבִהְאֶמֶר לָהֶם, כְּרָעוּ בַּתְּפִלָּה, לֹא יִכְרְעוּ.
49. אוי בְּאוֹתוֹ יוֹם לְמִתְכַּחְשִׁים.
50. לְאֵיזָה אֶמֶר אַחֲרֵי זֶה (הַקּוֹרְאָן) יֵאָמִינוּ?

78

סִוְרַת אֵן-נָבֵא' הָאֲרוּעַ הָעֲצוּם

סורה זו נקראת «אֵן-נָבֵא', הָאֲרוּעַ הָעֲצוּם». הארוע העצום הוא שאנשי מכה שאלו זה את זה מה הוא «הקוראן» המודיע על יום הדין אשר הם לא האמינו בבואו.

הורדה במכה אחרי סורת אל-מעארג' 70, ופסוקיה ארבעים וחמישה. קיבלה את שמה «הָאֲרוּעַ הָעֲצוּם» מפסוק שניים.

סורת אנ-נבא' 78

חלק 30

בשם אללה הרחמן והרחום

קטע 1

1. אודות מה הם (הכופרים) מתנכחים?
2. אודות הארוע העצום,¹
3. אשר אודותיו הם רבים.
4. לא ולא! מהר יודע להם.
5. ושוב, לא ולא! עוד יודע להם.
6. האם לא עשינו את הארץ מקום מנוחה?
7. ואת ההרים כיתדות?²
8. ובראנו אתכם זוגות (זכר ונקבה),³
9. ועשינו את שנתכם למנוחה,⁴
10. ועשינו את הלילה כלבוש המכסה אתכם,
11. ועשינו את היום למחיה,
12. ובנינו מעליכם שבועה (רקיעים) מוצקים,⁵
13. ויצרנו (בהם) מנורה נוצצת (השמש).
14. והורדנו מן העננים מים בשפע,⁶
15. להצמיח בהם תבואות וכל סוגי צמחים,
16. וגנות צפופות.⁷

1. הארוע העצום: הקוראן המפואר שהודיע להם על בואו של יום הדין אשר אנשי מכה לא האמינו בשניהם.

2. ר' סורת אנ-נחל 16: 15.

3. ר' סורת אנ-נסא' 4: 1; סורת אל-אעראף 7: 119; סורת אר-רום 30: 31; וסורת אז-זומר 39: 6.

4. ר' סורת אל-פורקאן 35: 47.

5. ר' סורת אש-שמס 91: 5.

6. ר' סורת אנ-נור 24: 43; וסורת אר-רום 30: 48.

7. ר' סורת אר-רעד 13: 4.

17. אָכּוּ, יוֹם גָּזַר הַדִּין הוּא הַמוֹעֵד,
18. הוּא יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יִתְקַע בְּשׁוֹפָר, וְתִבְּאוּ בְּקִבּוּצוֹת,¹
19. וְלִשְׁמִים יִפְתְּחוּ שְׁעָרִים רַבִּים,
20. וְהַהָרִים יִפְצְצוּ וְיִהְיוּ כְּמִקְסֵם שָׂוָא.²
21. גִּיהֶלֶם תִּהְיֶה מֵאָרֶב,
22. אֶלֶיָּהּ יָשׁוּבוּ הַכּוֹפְרִים,
23. שֵׁם יִשְׁאָרוּ לְדוֹרוֹת רַבִּים,
24. לֹא יִטְעֲמוּ בָּהּ קִרְרִיּוֹת וְלֹא מִשְׁקָה צָחוּחַ,
25. אֶלָּא מִים רוֹתְחִים וְלַחָה,³
26. כְּתִגְמוּל מִתְּאִים לָהֶם.
27. מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא הֶאֱמִינוּ בְּיוֹם הַדִּין,
28. וּכְחֹשׁ כִּחְשׁוֹ בְּאוֹתוֹתֵינוּ,
29. וְאוֹלָם אֲנַחְנוּ רָשָׁמְנוּ כָּל דְּבַר בְּפִנְקֵס מַעֲשֵׂיהֶם.
30. טַעֲמוּ מַעֲלֵשׁ זֶה וְאַנְחֲנוּ נוֹסִיף לָכֶם עוֹד עֲנָשִׁים.⁴

קִטֵּעַ 2

31. אוֹלָם לִירָאִים יֵשׁ זִכְיָה,
32. גִּנִּים וְכִרְמֵי עֲנָבִים,
33. וּבְנוֹת זֹוג צִעִירוֹת חֲטוּבוֹת שְׂדִים,⁵
34. וּגְבִיעִים מְלֵאִים מִשְׁקָה טָעִים,
35. וְשֵׁם לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבָרֵי הַכֵּל וְרִיק.
36. זֶה הַגְּמוּל מִרְבוֹנָךְ, וּמִתֵּת לִּי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים,
37. מִרְבוֹן הַשְּׂמִים וְהָאָרֶץ וְאֲשֶׁר בִּינֵיהֶם, הִרְחֲמֹן, שְׂאִין לְדָבָר אֱלֹוֹ אֶלָּא בְּרִשּׁוֹתוֹ.⁶

1. ר' סורת אנ-נמל 27 : 87.

2. ר' סורת אנ-נמל 27 : 88 ; סורת טא. הא 20 : 105 – 107 ; וסורת אל-קארה 101 : 5.

3. ר' סורת «צ» 38 : 57.

4. ר' סורת «צ» 38 : 58.

5. ר' סורת אד-דוח'אן 44 : 54 ; סורת אט-טור 52 : 20 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 35 – 37.

6. ר' סורת אל-בקה 2 : 255 ; וסורת הוד 11 : 105.

38. ביום אֲשֶׁר יָקוּמוּ הָרוּחַ (ג' בְּרִיל)¹ וְהַמְלָאָכִים שׁוֹרוֹת שׁוֹרוֹת. אָף אֶחָד לֹא יוּכַל לְדַבֵּר זֵוֹלֶת מִי שֶׁיִּרְשָׁה לוֹ הָרַחֲמָן,² וְאֲשֶׁר יְדַבֵּר אֶת הָאֱמֶת, וְזֶה יִהְיֶה יוֹם הַצֶּדֶק, וְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לָשׁוּב אֶל רַבּוֹנוֹ יִמָּצֵא לוֹ שָׂבִיל.
39. בְּזֹאת הַזְהָרְנוֹ אֶתְכֶם מִפְּנֵי עֲנֹשׁ קָרוֹב, יוֹם אֲשֶׁר בּוֹ יֵרָאֶה הָאָדָם אֶת כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה (בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה), אִזּוּ הַכּוֹפֵר יֹאמַר (בְּגִגּוֹן), הֲלֹאִי וְנִשְׁאַרְתִּי עֹקֵר.

1. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 193 - 194.

2. ר' סורת חוד 11 : 105.

79

סִוֵּרַת אֶן-נָאזְעָאֵת מִלְאָכִי הַמּוֹת

סורה זו נקראת «אֶן-נָאזְעָאֵת, מִלְאָכִי הַמּוֹת», משום שאללה נשבע בהם ובמלאכים המפרידים (נשמות המאמינים) בעדינות. הביטוי הזה אינו נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נבא' 78, ופסוקיה ארבעים וששה. קיבלה את שמה «מִלְאָכִי הַמּוֹת» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאזעאת 79

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

קטע 1

1. אֲשַׁבַּע בַּמְּלָאכִים הַמוֹשְׁכִים נְשָׁמוֹת הַכּוֹפְרִים בָּאוּן,
2. וּבַמְּפְרִידִים (נְשָׁמוֹת הַמֵּאֲמִינִים) בַּעֲדֵינוּ,
3. וּבַמְּלָאכִים הַמְּחִישִׁים לְרֵדֶת מִן הַשָּׁמַיִם אֶל הָאָרֶץ,
4. הַמְּמַהֲרִים לְמַלֵּא פְקָדוֹת רְבוּנָם,
5. וְהַמְּכַוְּנִים אֶת הָעֲנָנִים.
6. בְּיוֹם אֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה,¹
7. וְעוֹד רְעִידָה אַחֲרֶיהָ.
8. לְבָבוֹת (הַכּוֹפְרִים) בְּיוֹם הַהוּא רוֹטְטִים,
9. וּמִבְּטִיהֶם מִשְׁפָּלִים.
10. (הַכּוֹפְרִים) יֹאמְרוּ, הֲאֵם שָׁבִים אֲנַחְנוּ לַחַיִּים כְּאֲשֶׁר הִינּוּ?
11. הֲאֵם אַחֲרֵי שֶׁהִינּוּ עֲצָמוֹת נִרְקְבוֹת?
12. וְהוֹסִיפוּ (בְּגִלוֹן), זֶה חֲזָרָה לְאֲבִדוֹן.
13. וְאוֹלָם צְנוּחָה אַחַת הִיא,²
14. וְהִנֵּה הֵם עֹרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ.³
15. הֲאֵם בָּא אֱלֹהֶיךָ סִפּוּרוֹ שֶׁל מוֹסֵא?
16. כְּאֲשֶׁר קָרָא אֵלָיו רְבוּנוֹ בְּעֶמֶק הַמִּקְדָּשׁ טוֹא,⁴
17. לֵךְ אֶל פְּרָעָה כִּי הוּא פָּרַק עַל שָׁמַיִם.
18. וְאָמַר לוֹ, הֲאֵם אַתָּה מוֹכֵן לְהִזְדַּכֵּד?
19. וְאֲדַרִּיךְ אוֹתְךָ אֶל רְבוּנְךָ וְתִירָא אוֹתוֹ.

1. ר' סורת אל-חאקה 69 : 14 ; סורת אל-מוזמל 73 : 14 ; וסורת אל-פג'יר 89 : 21.

2. ר' סורת אנ-נחל 16 : 77 ; סורת אל-אסרא' 17 : 52 ; וסורת אל-קמר 54 : 50.

3. ר' סורת אבראהים 14 : 21, ופ' 48 ; סורת אל-כהף 18 : 47 ; וסורת טא. הא 20 : 105.

4. ר' סורת טא. הא 20 : 12.

20. אַז הָרָאָה לוֹ (מוֹסֵא) אֶת הָאוֹת הַגְּדוֹל,¹
 21. אַךְ הוּא כָחַשׁ וְהִמָּרָה.
 22. וּמָהָר לָפְנוֹת עֲרֹף,
 23. הוּא אָסַף אֶת בְּנֵי עָמוֹ, וְהִכְרִיז,
 24. בְּאוֹמְרוֹ לָהֶם, אֲנִי רְבוּנְכֶם הָעֲלִיוֹן!²
 25. אַז הִכָּה אוֹתוֹ אֱלֹהָ בְּעֵנֶשׁ קָשָׁה בְּעוֹלָם הִזָּה וּבְעֵנֶשִׁים כְּבִדִּים בְּעוֹלָם
 הַבָּא,³
 26. וּבִזָּה מָשַׁל וּמוֹסָר לִירָאִים.

קִטְעַ 2

27. הָאֵם קָשִׁים אַתֶּם לְבְרִיאָה מִחֹדֶשׁ יוֹתֵר מִן הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֱלֹהָ בָּנָה;⁴
 28. וְאֵת רְקִיעֵיהֶם רוּמִם וְאֲזוֹ?
 29. אֶת לַיִל הַחֲשִׁיד וְאֵת יוֹמֵם הָאִיר?
 30. וְאַחֲרֵי כֵן שָׁטַח אֶת הָאָרֶץ,
 31. הוֹצִיא מִתּוֹכָה מִיָּמִיָּה וּמִרְעִיָּה?
 32. וְאֵת הַהָרִים הוּא יָצַב,
 33. לְהִנָּאֲתָכֶם וְהִנָּאֲתָם מִקְּנִיָּכֶם.
 34. כְּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָסוֹן הַכָּבֵד (יוֹם הַדִּין),⁵
 35. יוֹם בּוֹ יִזְכָּר הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר עָמַל,⁶
 36. וּנְגַלְתָּה שְׂאוֹל לְכָל אֲשֶׁר יִרְאָה.
 37. וְאִזּוּ מִי שֶׁפָּרַק עַל שָׁמַיִם,
 38. וּבָחַר בְּחַיֵּי הָעוֹלָם הִזָּה,
 39. הִנֵּה שְׂאוֹל הִיא הַמָּעוֹן.
 40. וְאוֹלָם לְמִי אֲשֶׁר יֵרָא לַעֲמֹד בְּפָנָי רְבוּנוֹ לַדִּין, וּמִנֵּעַ מִנִּפְשׁוֹ אֶת תְּאוֹתֶיהָ,
 41. גֵּן עֵדֶן יִהְיֶה הַמָּעוֹן.

1. רבים מבין מפרשי הקוראן גורסים שמוסא הראה לו את המטה אשר נהפך לנחש.

2. ר' סורת אל-קצצ 28 : 38.

3. ר' סורת הוד 11 : 99 ; וסורת אל-קצצ 28 : 41.

4. ר' סורת יא. סין 36 : 81 ; וסורת ע'אפר 40 : 57.

5. ר' סורת אל-קמר 54 : 46.

6. ר' סורת אל-פגיר 89 : 23.

42. יִשְׁאַלְוּךָ עַל שְׁעַת הַדִּין, מְתִי עֵת בּוֹאָה?
 43. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עָלֶיהָ?
 44. רַק רְבוּנְךָ יוֹדֵעַ אֶת מוֹעֲדָה.¹
 45. וְאַתָּה רַק מְזַהֵר אֶת הַיָּרֵא מִפְּנֵיהָ.
 46. בְּיוֹם אֲשֶׁר יֵרְאוּהָ, יִחְשְׁבוּ כְּאֵלוּ נִשְׁאַרוּ בְּחַיִּים רַק עָרֵב אוֹ בִּקְרִי.

1. ר' סורת אל-אעראף 7 : 187.

80

סִוֵּרַת עֵבֶס קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ

סורה זו נקראת «עֵבֶס, קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ», משום שהיא פותחת בפועל זה אשר אללה תאר בו את התנהגות נביאו כאשר בא אליו עבד-אללה אבן אם מכתום, האיש העוור, ושאל אותו להדריך אותו בזמן שהנביא היה עסוק עם נכבדי קוריש קורא אותם אל האסלאם. הנביא לא אהב מה שעשה אבן אם מכתום וקמט את מצחו ופנה לו את גבו. אללה לא אשר את התנהגות הנביא, לכן הטיף לו שלא לעשות מה שעשה פעם אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אנ-נַג'ם 53, ופסוקיה ארבעים ושניים. קיבלה את שמה «קִמֵּט אֶת מִצְחוֹ» מפסוק אחד.

סורת עבס 80

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. קִמַּט אֶת מִצְחוֹ וּפָנָה עֵרָף,
2. בָּבוֹא אֵלָיו הָעוֹר,¹
3. וּמִי יוֹדֵעַ, אוּלֵי יִזְדַּכֵּךְ?
4. אוֹ לְהַזְכֵּר, וְהַזְכָּרוֹן יוֹעִיל לוֹ.²
5. וְאוּלָם אֶת אֲשֶׁר הִתְעַשֵּׂר,
6. אֶתָּה מִתְפַּנֶּה לוֹ.
7. וְאַיִן אֶתָּה אַחֲרָאִי אִם לֹא יִזְדַּכֵּךְ.
8. וְאוּלָם זֶה אֲשֶׁר מֵהֵר לָבוֹא אֵלֶיךָ,
9. וְהוּא יִירָא אֶת אֱלֹהֵי,
10. אֵינֶךָ שֵׁם יָב אֵלָיו.
11. לֹא וְלֹא! זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) אוֹת הַזְכָּרָה,
12. כָּל הָרוֹצֶה יִזְכֹּר,
13. בְּמַגְלוֹת נִכְבְּדוֹת,
14. נַעֲלוֹת וּמִטְהָרוֹת (שֶׁל הַקּוֹרְאָן),
15. בִּידֵי סוֹפְרִים (מְלַאָּכִים),
16. נִכְבְּדִים וְיֹשְׁרִים.
17. אֲבָדוֹן לְאָדָם! כֶּמָּה שֶׁהוּא כּוֹפֵר!
18. מִמָּה בָּרָא אוֹתוֹ אֱלֹהֵי?
19. בָּרָא אוֹתוֹ מִטְּפַת זֶרַע לְפִי תִכְנִית וּמִדָּה,

1. האיש העוור הוא עבד-אללה אבן אם מכתום שבא אל הנביא ללמדו קוראן ואסלאם, ובשל עוורונו לא ראה שהנביא היה עסוק בהטפה לנכבדי קוריש. הנביא לא מצא לנכון להתפנות אליו, והחליט להמשיך להטיף לנכבדי קוריש בתקווה להביאם אל האסלאם. הפסוקים האלה נועדו להזכיר לנביא ולמוסלמים על חשיבותו של כל בן אדם על אף מעמדו החברתי. אחרי המקרה הזה היה הנביא מוחמד נוהג בכבוד רב באותו עוור, באמרו: «ברוך הבא, אתה האיש אשר בגללו הוכיח אותי ריבוני». ופעם כשהנביא נסע מן אל-מדינה לזמן ארוך מנה אותו למושל של אל-מדינה.
2. בארבעת הפסוקים האלה, אללה מדגיש את חשיבותו של האדם על אף מעמדו החברתי. ר' סורת אל-כהף 18: 28.

20. וְהִרְאָה לוֹ אֶת שְׁבִיל הַטּוֹב וְהָרַע,¹
21. אַחֵר הַמִּיתוֹ וְקָבַר אוֹתוֹ,
22. וְשׁוּב יִקְיִמְהוּ (אֲלֵלָה) לְתַחֲיָה אִם יִרְצֶה.²
23. וְאוּלַם הָאָדָם אֵינוֹ מִתְנַהֵג לְפִי מִצְוֹת רַבּוֹנוֹ.
24. שְׁיִתְּבוּנוֹ הָאָדָם אֶל מֶאֱכָלוֹ.
25. אֲנַחְנוּ מוֹרִידִים מִיָּם מִן הַשָּׁמַיִם בְּשֶׁטֶף,
26. אַחֲרֵי כֵן בְּקוֹעַ נִבְקַע אֶת הָאָרֶץ,
27. וְנִצְמִיחַ בָּהּ גֶּרְעִיו,
28. וְעֹנְבִים וְתִלְתָּנוּ,
29. וְעֲצֵי זֵיתִים וְדִקְלִים,
30. וְגִנִּים עֲבֹתִים,
31. וּפְרֵי וּמִרְעָה,
32. לְהִנָּאתְכֶם וְלְהִנָּאת מִקְנֵיכֶם.
33. וְכֹאשֶׁר יָבּוֹא קוֹל הַשָּׁאוֹן,
34. יוֹם בּוֹ יִבְרַח הָאָדָם מֵאַחִיו,
35. וּמֵאֱמוֹ וּמֵאֲבִיו,
36. וּמֵאֲשֻׁתּוֹ וּמִבְּנוֹ,
37. אִזֹּי יִהְיֶה כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְהַצֵּלֶת נַפְשׁוֹ.
38. בַּיּוֹם הַהוּא פָּנִים מְאִירוֹת,
39. צוֹחֲקוֹת שְׂמֵחוֹת
40. וַיֵּשׁ פָּנִים עָלֵיהֶן אֲבָק,
41. תִּכְסֶּסֶה אוֹתָן אֲפֵלָה,
42. אֵלֶּה הֵם הַכּוֹפְרִים הַמְּשַׁחֲתִים.

1. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 3.

2. ר' סורת אל-בִּקְרָה 2 : 259 ; וסורת אר-רום 30 : 20.

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

81

סִוְרַת אֶת-תְּכֻוִּיִּר הָאֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ

סורה זו נקראת «את-תְּכֻוִּיִּר, האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» משום שפותחת בבטוי זה המתאר האפלת השמש ביום הדין. הביטוי הזה לא מופיע בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-מסד 111, ופסוקיה עשרים ותשעה. קיבלה את שמה «האֶפְלַת הַשָּׁמַשׁ» מפסוק אחד.

סורת את-תכויר 81

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. כְּאֶשֶׁר הִשְׁמַשׁ תִּקְפֹּל וְתֵאָפֵל,
2. וְכְאֶשֶׁר יִשְׁרוּ הַכּוֹכָבִים,¹
3. וְהָהָרִים נַעֲשׂוּ לְאֶבֶק,
4. וְכְאֶשֶׁר תִּנְטֹשְׁנָה הַנְּאֻקוֹת בְּחֹדֶשׁ הָעֲשִׁירִי לַהֲרִיזוֹ,²
5. וְתֵאֱסַפְנָה חַיּוֹת הַבֵּר (יָמוּתוּ),³
6. וְיַעֲלוּ מִי הַיָּמִים בָּאֵשׁ,⁴
7. וְהַנְּפֹשׁוֹת לִסְוִיגִים תִּחְלַקְנָה (הַמֵּאֲמִין עִם הַמֵּאֲמִין וְהַכּוֹפֵר עִם הַכּוֹפֵר),⁵
8. וְכְאֶשֶׁר הִילָדָה שְׁנֻקְבָּרָה בְּחַיִּים תִּשָּׂאֵל,
9. בְּאַיִזָּה חֲטָא הוּמָתָה?⁶
10. וְכְאֶשֶׁר הַמַּגְלוֹת תִּפְרֹשְׁנָה,
11. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִחְשְׁפוּ,
12. וְכְאֶשֶׁר הַשָּׂאוֹל תִּדְלַק,
13. וְגַן עֵדֶן יִקְרַב (לַמֵּאֲמִינִים),
14. אִזְ תִּדְעַ עַל נֶפֶשׁ אֶת אֶשֶׁר הִבִּיֵּאָה אֶתָּה.⁷
15. אֲכֹן אֲשַׁבַּע בְּכּוֹכָבִים הַנִּחְבָּאִים,
16. הַנְּעִים וּמִסֵּתִתֵּרִים,
17. וּבִלְיָלָה כְּשֶׁהוּא מִחְשִׁיד,

1. ר' סורת אל-אנפטאר 82 : 2.

2. הנאקות בחודש העשירי בהריון נזכרות כאן, בגלל חשיבותן הגדולה לבעליהן. אללה מודיע לנו כי ביום הדין, בן אדם יהייה מוכן לותר על כל מה שהוא חשוב ויקר לו כדי להציל את עצמו.

3. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 38.

4. ר' סורת אט-טור 52 : 9.

5. ר' סורת אצ-צאפאת 37 : 22 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 7 - 10.

6. רמז למנהג בין אחדים מהשבטים הערביים בתקופה שקדמה לאיסלאם להמית ילדות קטנות בעתות מצוקה ורעב. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 137 ; וסורת אנ-נחל 16 : 58 - 59.

7. ר' סורת אאל עמראן 3 : 30 ; וסורת אל-קיאמה 73 : 13.

18. וּבִבְקָר בָּעֵת יָאִיר,¹
19. כִּי הוּא (הַקּוּרְאָן) דָּבַר (שֶׁנִּמְסַר לְנִבְיָא מוֹחֲמִיד) עַל יְדֵי שְׁלִיחַ נִכְבָּד (מִלְאָן ג' בְּרִיל),
20. בַּעַל כּוֹחַ מְכַבֵּד² אַצֵּל רַבּוֹן כֶּסֶּם הַמְלָכוֹת,
21. (הַמְלָאָכִים) יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ, וְהוּא נֶאֱמָן.
22. אִין הָאִישׁ שְׁלָכֶם (מוֹחֲמִיד) מִשְׁגָּע,
23. וּכְבֵּר רָאֵהוּ (הַמְלָאָן גְּבִרְיָאֵל בְּצוּרְתוֹ הַמְלָאָכִית הָאֲמִתִּית בְּפֶעַם אַחֲרֵת), בְּאַפְקֵי הַבְּהִיר,³
24. וְלֹא צָר עֵין מְלַגְלוֹת לָכֶם אֶת הַהִתְגַּלּוֹת שֶׁהוּא מְקַבֵּל מִשְׁמַיִם.
25. וְאִין הוּא (הַקּוּרְאָן) דְּבָרִי שְׁטוֹן אָרוּר.
26. לָאֵן יֵאָפוּא אַתֶּם הוֹלְכִים?
27. אִין הוּא (הַקּוּרְאָן) אֵלָא הַזְהָרָה לִבְנֵי אָדָם,
28. אֵל אֵלָה מְכֶם הָרוֹצִים לְהִישִׁיר דִּרְכָם (לְפִי הַדְּרָכַת אֱלֹהֵי).
29. וְאוֹלָם לֹא תִרְצוּ אֵלָא אִם יִרְצָה אֱלֹהֵי רַבּוֹן הָעוֹלָמִים.⁴

1. ר' סורת אל-ליל 92: 1 - 2; סורת אצי-ציוחא 93: 1 - 2; וסורת אל-אנעאם 6: 96.

2. ר' סורת אנ-נגים 53: 5 - 6.

3. ר' סורת אנ-נגים 53: 6 - 10.

4. ר' סורת אל-אנסאן 76: 30; וסורת את-תכויר 81: 29.

82

סִוֵּרַת אֶל-אֶנְפִּטָּאָר הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם

סורה זו נקראת «אל-אֶנְפִּטָּאָר, ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» משום פתיחתה בבטוי זה המתאר הבקעות השמים ביום הדין.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאזעאת 79, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «ההִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם» מפסוק אחד.

סורת אל-אנפֿטאר 82

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמֶן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר הַשָּׁמַיִם יִתְבַּקְּעוּ,¹
2. וְכְאֲשֶׁר הַכּוֹכָבִים יִפְזְרוּ,
3. וְכְאֲשֶׁר הַיָּמִים יִתְפָּרְצוּ,
4. וְכְאֲשֶׁר הַקְּבָרִים יִתְפָּכוּ,
5. אִזְ תִּדְעַ כֹּל נֶפֶשׁ אֶת אֲשֶׁר הִקְדִּימָה (מִן) הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים וְהָרָעִים) וּמָה אַחֲרָה.
6. הוּי בֶן אָדָם! מַה הִתְעָה אוֹתָךְ בְּנוֹגֵעַ לְרִבּוֹןךָ הַנָּדִיב,
7. אֲשֶׁר בָּרָא אוֹתָךְ וַיֵּצֵר אוֹתָךְ לְפִי מִדָּה,
8. וּבְכָל צוּרָה אֲשֶׁר רָצָה הִרְכִּיבְךָ.
9. לֹא וְלֹא! אַתָּם תִּכְחֲשׂוּ בְיוֹם הַדִּין,
10. וְאַמְנֵם שׁוֹמְרִים מִמְּקַדִּים עֲלֵיכֶם,
11. נִכְבְּדִים כּוֹתְבִים,
12. וְהֵם יוֹדְעִים אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ.
13. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּנֻעִימוֹת (בְּגֹן עֲדֹן),
14. וְאוֹלָם הַכּוֹפְרִים בְּגִיהָנָם,
15. יֵצְלוּ בָּהּ בְיוֹם הַדִּין,
16. וְהֵם אֵינָם נִעְדָּרִים מִן הָעֶנֶשׁ.
17. וּמִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
18. וְשׁוּב מִנֵּין לָךְ לְדַעַת אֶת עֲצֻמַת יוֹם הַדִּין?
19. זֶהוּ הַיּוֹם בּוֹ לֹא תִהְיֶה לְנֶפֶשׁ אַחַת כָּל הַשְּׂפָעָה שֶׁהִיא לְטוֹבַת נֶפֶשׁ אַחֶרֶת, וְהַמַּחֲלָטָה תִּהְיֶה אוֹתוֹ יוֹם לְאֵלֶּהָ.²

1. ר' סורת אל-מוזמל 73 : 18.

2. ר' סורת אל-פאתחה 1 : 4 ; סורת אל-פורקאן 25 : 16 ; וסורת עיאפר 40 : 16.

83

סִוֵּרַת אֶל-מוֹטַפְּפִין הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשְׁקַל וּבַמִּדָּה

סורה זו נקראת «אֶל-מוֹטַפְּפִין, הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשְׁקַל וּבַמִּדָּה» משום היא פותחת באיום מן אללה בעונש קשה לאלה שמחסרים במשקל.

הביטוי «אֶל-מוֹטַפְּפִין» לא נזכר בסורה אחרת. הורדה במכה אחרי סורת אל-ענכבות 29, ופסוקיה שלושים ותשעה. קיבלה את שמה «הַמַּחֲסִירִים בַּמֶּשְׁקַל וּבַמִּדָּה» מפסוק אחד.

סורת אל-מוטפפין 83

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אוֹי לַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,
2. הַנוּטִלִים לְעֶצְמָם בְּקוּנוֹתָם מֵאַחֲרִים מִדָּה מְלֵאָה,
3. וְאוֹלָם בְּמוֹכָרָם לָהֶם, יַחְסִירוּ בְּמִשְׁקַל וּבְמִדָּה,¹
4. הָאֵם לֹא יַחְשְׁבוּ כִּי יָקוּמוּ לְתַחִיָּה,
5. לְיוֹם עֲצוּם (יוֹם הַדִּין),
6. יוֹם יַעֲמְדוּ בְּנֵי הָאָדָם לִפְנֵי רַבּוֹן הַעוֹלָמִים?
7. לֹא וְלֹא! אוֹלָם פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הָרִשְׁעִים הוּא בְּ«סֶג' ין»,²
8. הַתִּדַּע מֵהוּ «סֶג' ין»?
9. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם.
10. אוֹי בְּיוֹם הַהוּא לַמַּכְחִישִׁים,
11. אֲשֶׁר יִכְחֲשׂוּ בְּיוֹם הַדִּין,
12. וְאֵין כּוֹפֵר בּוֹ אֶלָּא עוֹשֵׁק וּפּוֹשֵׁעַ.
13. אֲשֶׁר בְּהִקְרָא לִפְנֵי אוֹתוֹתֵינוּ, יֹאמֶר, אֲגָדוֹת הָרֵאוּנוֹם.
14. לֹא וְלֹא! מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים שֶׁצָּבְרוּ הֵעֲכִירוּ אֶת לְבוֹתֵיהֶם.
15. לֹא וְלֹא! בְּיוֹם הַהוּא יִמְנְעוּ (הַכּוֹפְרִים) מִן (רֵאוּת) רַבּוֹנָם,
16. וּבִגְיָהֶם יִצְלוּ.
17. אֲזִי יֹאמֶר לָהֶם, זֶהוּ הָעֵנֶשׁ שֶׁבּוֹ כִּפְרָתָם.
18. לֹא וְלֹא! אֲכֹן פִּנְקַס הָרְשׁוּם שֶׁל הַיִּשְׁרִים הוּא בְּ«עֲלִיוֹן»,
19. הַתִּדַּע מֵהוּ «עֲלִיוֹן»?
20. זֶהוּ פִּנְקַס רְשׁוּם מְשֻׁלָּם,
21. רַק הַמְקַרְבִּים (מִבֵּין הַמְלָאכִים) יִרְאוּהוּ.
22. אֲכֹן הַיִּשְׁרִים בְּתוֹךְ נְעִימוֹת,

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 152 ; סורת אל-אסרא' 17 : 35 ; וסורת אר-רחמאן 55 : 9.

2. ר' סורת אל-פורקאן 25 : 13.

23. על הכרסות יושבים ומביטים (לראות את רבונם),
24. תכיר בפניהם זהר הנעימות,
25. והם ישקו יין צלול משמר וחתום,
26. בחותם מושק. ולזה ישתוקו המשתוקקים.
27. אשר נמהל במי «תסנים»¹,
28. מעין ישתו ממנו המקרבים (לאללה).
29. אכן אלה אשר פשעו היו צוחקים על המאמינים,
30. ובעוברים על פניהם היו רומזים איש לרעהו,
31. והם היו מתלוצצים עליהם בחוזרם לבתיהם,
32. ובראותם אמרו, אלה הם התועים.
33. ואולם הם לא נשלחו לשומרים עליהם.²
34. ואמנם היום יצחקו אלה אשר האמינו על הכופרים.
35. מעל הכרסות הם מביטים,
36. לראות האם שלם לכופרים כאשר היו עושים?

1. משקה עדנים; מי גן עדן.

2. ר' סורת אל-מואמנון 23: 108 - 111.

84

סִוֵּרַת אֶל-אַנְשַׁקָּאק קְרִיעַת הָרָקִיעַ

סורה זו נקראת «אֶל-אַנְשַׁקָּאק, קְרִיעַת הָרָקִיעַ» משום שהיא פותחת בבטוי «כָּאֲשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם» ביום הדין. באותו יום האדם יקבל את פנקס רישומו מן אללה על כל מה שעשה בחיי העולם הזה. הורדה במכה אחרי סורת אל-אנפטאר 82, ופסוקיה עשרים וחמשה. קיבלה את שמה «קְרִיעַת הָרָקִיעַ» מפסוק אחד.

סורת אל-אנשקאק 84

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהִרְחוּמוּ

1. כְּאֶשֶׁר יִקְרְעוּ הַשָּׁמַיִם (בְּיוֹם הַדִּין),
2. וְלִרְבוּנוֹם יִצְיָתוּ כְּכִי שְׁצוּי לַעֲשׂוֹת,
3. וְהָאֶרֶץ תִּשְׁטַח,
4. וְתוֹצִיא אֶת אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ וְתִתְרוֹקֶן,
5. וְלִרְבוּנָהּ תִּצְיָת כְּכִי שְׁצוּתָהּ לַעֲשׂוֹת.
6. הוּי בֶן הָאָדָם! אֶתָּה עוֹבֵד קֶשֶׁה לְהִגִּיעַ אֶל רְבוּדָךְ, וְאַמְנֹם תִּפְגַּשׁ אוֹתוֹ (בְּיוֹם הַדִּין).
7. כָּל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו בְּיַד יָמִינוֹ,
8. יִחְשְׁבוּ עִמּוֹ חֲשָׁבוֹן קָל,
9. וְיִחְזֹר אֶל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ שָׁמָּה.
10. וְכָל אָדָם אֲשֶׁר יִמְסֹר לוֹ פְּנִקֶּס רְשׁוּם מַעֲשָׂיו מֵאַחֲרֵי גִבּוֹ,
11. יִקְרָא (בְּיָגוֹן), טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי,
12. וּבְאֵשׁ גִּיהֶנָּם יִצָּלָה,
13. כִּי (בִּהְיוֹתוֹ בַּחַיִּים) הוּא הָיָה שָׁמָּה בְּבֵיתוֹ,
14. וְהָיָה בְּטוֹחַ שֶׁהוּא לֹא יִחְזֹר אֶל רְבוּנוֹ לַחֲשָׁבוֹן.
15. אוּלַם רְבוּנוֹ יָדַע הַכֹּל עָלָיו.
16. אֲשַׁבַּע בְּאוֹר בֵּין הָעֲרֵבִים,
17. וּבְלִילָהּ וּבְכָל אֲשֶׁר יִסְתִּיר (מִן הַיָּצוֹר),
18. וּבִזְרֵחַ הַמִּלָּא,
19. הֵן אַתֶּם תַּעֲבְרוּ מִשְׁלָב לְשָׁלָב,
20. אֲזִי מַה לָּהֶם, לֹא יֶאֱמִינוּ,
21. וּבִהְקֵרָא הַקּוֹרְאָן לִפְנֵיהֶם לֹא יִסְגְּדוּ?
22. אֲבָל אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ יִכְחֲשׁוּ.
23. אֲךָ אֱלֹהֵה יוֹדַע הֵיטֵב מַה שֶּׁהֵם מִסְתִּירִים,
24. לָכֵן, בְּשֶׁר לָהֶם עַל עֲנֹשׁ מִכְּאִיב,
25. בִּלְעָדִי אֵלֶּה אֲשֶׁר הָאֱמִינוּ וַעֲשׂוּ הַטּוֹב אֲשֶׁר לָהֶם שְׂכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.¹

85

סִוֵּרַת אֶל-בּוֹרוּגַ'

תַּחֲנוֹת הַשָּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכָבִים

סורה זו נקראת «אל-בורוג', תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים», משום שאללה נשבע בשמים בעלי התחנות שבהם השמש והירח והכוכבים עוברים.

הורדה במכה אחרי סורת אש-שמס 91, ופסוקיה עשרים ושניים. קיבלה את שמה «תַּחֲנוֹת הַכּוֹכָבִים» מפסוק אחד.

סורת אל-בורוג' 85

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמְיִם הַמְלָאִים תַּחֲנוּת כּוֹכְבִּים,¹
2. וּבִיּוֹם הָעֵתִיד לְבוֹא (יוֹם הַדִּין),
3. וּבַעֲדָ יַעֲיֵד (בִּיּוֹם הַדִּין) בְּמָה שֶׁרָאָה,²
4. קָלָלָה עַל בְּעָלֵי הַחֲפִירָה,³
5. אֲשֶׁר הִדְלִיקוּ אֵשׁ עִם הַרְבֵּה דָּלֶק,
6. כְּאֲשֶׁר הֵם יֵשְׁבוּ סְבִיבָהּ,
7. וְהֵם עֲדִים בְּאֲשֶׁר עָשׂוּ בַּמֶּאֱמִינִים.
8. הֵם הִתְרַגְּזוּ עֲלֵיהֶם בְּגִלָּל שֶׁהֶאֱמִינוּ בְּאֱלֹהָ הָעִזּוּז וְרַב-הַתְּהִלָּה,
9. אֲשֶׁר לוֹ מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וְאֱלֹהָ עַד בְּכָל.
10. לְאֵלָה אֲשֶׁר רָדְפוּ הַמֶּאֱמִינִים וְהַמֶּאֱמִינּוֹת וְלֹא חִזְרוּ בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה, לָהֶם נֹעֵד הָעֹנֶשׁ שֶׁל הַגִּיהֵנּוֹם וְלָהֶם עֹנֶשׁ הַשְׂרָפָה.
11. אוּלָם לַמֶּאֱמִינִים עוֹשֵׂי הַטּוֹב מֵיַעַד גּוֹ עֵדוֹן שֶׁמִּתְחַתְּיוּ זִרְמִים הַנִּהְרֹת. זֶה הוּא הָאֲשֶׁר הַכְּבִיר.
12. תּוֹקֵף רְבוּדָה חֲזָק.
13. הוּא אֲשֶׁר יִבְרָא (וְנִמִּית), וְיָשִׁיב לַתַּחֲיָה (בִּיּוֹם הַדִּין).
14. וְהוּא הַסּוֹלֵחַ וְהָאוֹהֵב,
15. רְבוֹן כֹּס הַמַּלְכוּת וְהַמְהַלֵּל.
16. וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
17. הָאֵם הַגִּיעַ אֱלִיד סְפוֹר הַגְּדוּדִים?
18. (גְּדוּדִי) פְּרָעָה וְתִ' מוֹד.

1. ר' סורת אל-חג'ר 15 : 16 ; וסורת אל-פורקאן 25 : 61.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 41 ; סורת אנ-נחל 16 : 89 ; וסורת אל-חג' 22 : 78.

3. בעלי החפירה : הם יוסוף ד'ו נוואס, המלך היהודי בתימן, הוא ואנשיו רדפו את הנוצרים בני ג'יראן והוציאום לחורג בשרפה בחפירה.

19. אַדְּ הַכּוֹפְרִים מִמְּשִׁיכִים לְהַכְחִישׁ.

20. אַדְּ אֱלֵלָה מִקִּיף בָּהֶם.

21. זֶהוּ קוֹרְאֵן מִהֶלֶל,

22. שְׁמוֹר בְּלוֹחַ הַשְּׁמִימִי.

86

סִוְרַת אֶטְ-טָאֲרִיק הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ

סורה זו נקראת «אֶטְ-טָאֲרִיק, הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» משום שאללה נשבע בו בפתירת הסורה. המונח הזה לא נזכר בסורה אחרת.
הורדה במכה אחרי סורת אל-בלד 90, ופסוקיה שבעה-עשר. קיבלה את שמה «הכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ» מפסוק אחד.

סורת אט-טארק 86

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמִּים וּבְאַט-טֹאֲרֵק!
2. הִתְדַע מֵהוּ אֵט-טֹאֲרֵק?
3. הוּא הַכּוֹכֵב הַנוֹצֵץ.
4. עַל כָּל נִפְשׁ יֵשׁ מִשְׁגִּיחַ.¹
5. לָכֵן עַל הָאָדָם לִזְכֹּר מִמֶּה שֶׁנִּבְרָא.
6. נִבְרָא מִמִּים וְנִשְׁפָּכִים בְּרָחִם,
7. הַיּוֹצְאִים מִבֵּין הַחֲלָצִים וְעֲצָמוֹת הַחֲזָה.
8. וְ(אֱלֹהֵי) כָּל לִהְיוֹת (הָאָדָם לַחַיִּים),²
9. בְּיוֹם אֲשֶׁר יִבְחַנּוּ הַנִּסְתָּרוֹת (יוֹם הַדִּין),
10. וְלֹא יִהְיֶה לוֹ (לָאָדָם) כּוֹחַ וְלֹא עוֹזֵר.
11. אֲשַׁבֵּעַ בְּשִׁמִּים וּבְגִשְׁמֵיהֶם הַעוֹבְרִים וְהַחוֹזְרִים,
12. וְהָאֶרֶץ הַנִּבְקָעֶת.
13. זֶהוּ (הַקּוֹרְאָן) דְּבוֹר הַמִּכְרִיעַ בֵּין אָמֶת וְהַבֵּל,
14. וְאֵין הוּא מִהֲתַלּוֹת.
15. אֲכֹן הֵם (הַכּוֹפְרִים) חוֹרְשִׁים מְזֻמּוֹת,
16. וְאֲנִי אֲזַמֵּם מְזֻמּוֹת.
17. תֵּן אֶרְכָּה לַכּוֹפְרִים, הָאֶרֶץ לָהֶם אֶת הַזְּמַן קֶצֶת.³

1. ר' סורת אר-רעד 13 : 11.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 27.

3. ר' סורת לוקמאן 31 : 24.

سُورَةُ الْأَعْلَى

87

סִוְרַת אֶל-אַעְלָא
אַלְלָהָ הָעֶלְיוֹן

סורה זו נקראת «אַל-אַעְלָא, אַלְלָהָ הָעֶלְיוֹן» משום שפתחה בצוו מן אללה לאדם לשבח את רבונו העליון ביותר, אשר ברא את הבריות ותקן את בריאתן. הורדה במכה אחרי סורת את-תכויר 81, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «אַלְלָהָ הָעֶלְיוֹן» מפסוק אחד.

סורת אל-אעלא 87

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. שִׁבַּח אֶת שֵׁם רַבּוֹנְךָ הַעֲלִיּוֹן,
2. אֲשֶׁר בָּרָא וְהַשְׁלִים,
3. חֲרֵץ וְהִדְרִיד,¹
4. וְאֲשֶׁר הוֹצִיא הָעֶשֶׂב הַיָּרֵק,
5. וְאַחֵר עָשָׂהוּ קֹשׁ יָבֵשׁ כִּהְיָה.
6. אֲנַחְנוּ נִקְרִיא אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא תִשְׁכַּח,
7. אֵלָּא מַה שָּׂאֵלְךָ יִרְצָה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַנֶּגֶלָה וְהַנִּסְתָּר.
8. וְנַעֲשֶׂה לְךָ כָּל עֲנִינֶיךָ קָלִים.
9. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי הָאֵזְהָרָה תוֹעִיל,
10. רַק הִירָא יִזְכֹּר,
11. אֵדָּ הָאֵמֶלֶל מִכָּל יִתְרַחֵק מִמֶּנָּה,
12. אֲשֶׁר יֵצֵלָה בְּאֵשׁ הַגְּדוֹלָה מִכָּל,
13. שְׂבָה לֹא יָמוּת וְלֹא יִחְיָה.²
14. הִנֵּה הַצְּלִיחַ זֶה אֲשֶׁר יִטְהַר אֶת נַפְשׁוֹ,
15. וְיִזְכֹּר אֶת שֵׁם רַבּוֹנוֹ וְיִתְפַּלֵּל.
16. וְאוֹלָם אַתֶּם מַעְדִּיפִים אֶת חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה,
17. אֵדָּ הָעוֹלָם הַבָּא טוֹב יוֹתֵר וְנִנְחָחִי.
18. כִּדְּ רָשׁוּם בְּמַגְלוֹת הַקֶּדֶם מוֹנִיּוֹת,
19. מַגְלוֹת שֶׁל אֶבְרָאֵהִים וּמוֹסָא.³

1. ר' סורת טא. הא 20 : 50.

2. ר' סורת אז-זוח'רוף 43 : 77 ; וסורת פאטר 35 : 36.

3. ר' סורת אנ-נג'ים 53 : 36 - 42.

88

סִוֵּרַת אֶל-ע' אִשָּׁיָה יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף

סורה זו נקראת «אל-ע' אִשָּׁיָה, יום הדין האופף» את הבריות בפחד עצום, משום פתיחתה במונח זה. המונח, «ע' אִשָּׁיָה» נזכר בסורת יוסוף 12 : 107. הורדה במכה אחרי סורת אד'-ד' אריאת 51, ופסוקיה עשרים וששה. קיבלה את שמה «יום הדין האופף» מפסוק אחד.

סורת אל-ע'אשיה 88

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. הָאֵם הִגִּיעַ אֵלַיךְ דְּבַר יוֹם הַדִּין הָאוֹפֵף?

2. בְּיוֹם הַהוּא יִהְיוּ הַפָּנִים (שֶׁל הַכּוֹפְרִים) מְשֻׁפָּלִים,

3. עֲמָלִים מִתְעַיִפִים,

4. יִצְלוּ בְּאֵשׁ לוֹהֶטֶת,

5. יִשְׁקוּ מִמַּעַיִן רוּתַח,¹

6. וְאִין לָהֶם מֵאֶכֶל אֶלָּא מִן הַקּוֹץ,

7. לֹא יִשְׁמִין וְלֹא יוֹעִיל בִּפְנֵי רָעָב.

8. אוֹלָם אוֹתוֹ יוֹם יִהְיוּ פָּנִים מִתְעַנְּגִים,

9. מִרְצִים מִמָּה שֶׁהֵם עוֹשִׂים,

10. בְּגֹן נֶעְלָה,

11. וּבֹ לֹא יִשְׁמְעוּ דְּבַרִּי הֶבֶל וְרִיק,²

12. בְּתוֹכוֹ מַעַיִן שׁוֹטֵף,

13. עִם עֲרֻשׁוֹת מוֹרְמוֹת,

14. וּגְבִיעִים מְלֵאִים וּמוֹכָנִים לְשִׁתְיָה,

15. וְקָרִים עָרוּכִים,

16. וּשְׁטִיחִים פָּרוּשִׁים.

17. הָאֵם לֹא יִבִּיטוּ אֶל הַגְּמָלִים אֵיךְ נִבְרָאוּ?

18. וְאֶל הַשָּׂמִים אֵיךְ הוֹרְמוּ?³

19. וְאֶל הַהָרִים אֵיךְ הִצְבּוּ?

20. וְאֶל הָאָרֶץ אֵיךְ שִׁטְחָה?

21. הִזְהַר אִפּוֹא כִּי אֶתָּה מִזְהִיר הַנֶּדֶד.

1. ר' סורת אר-רחמאן 55 : 44.

2. ר' סורת מרים 19 : 62 ; סורת אט-טור 52 : 23 ; וסורת אל-ואקעה 56 : 25 - 26.

3. ר' סורת קאף 50 : 6.

22. יֵאִין אַתָּה שְׁלִיט עָלֶיהֶם,¹
23. וְאַשֶׁר לְאַלֶּה שְׁפָנוּ עָרְךָ וְכִפְרוּ,²
24. אוֹתָם יַעֲנִישׁ אֶלְלָה בְּעֵנֶשׁ הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר,
25. אֲכֹן אֵלֵינוּ תִשׁוּבָתָם,
26. וְאַזְ נַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת חֲשׁוֹנוֹם, (וּנְשַׁלֵּם לָהֶם אֶת הַמִּגְיַע לָהֶם).

1. ר' סורת קאף 50 : 45.

2. ר' סורת אל-קיאמה 75 : 31 - 32.

89

סִוְרַת אֶל-פֶּגֶר עֲמוּד הַשָּׁחַר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּגֶר», עמוד השחר, משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעמוד השחר. הביטוי «אל-פג'ר» נזכר בסורת אל-בקרה 2 : 187 ; סורת אל-אסרא' 17 : 78 פעמיים ; סורת אנ-נור 24 : 58 ; וסורת אל-קדר 97 : 5. הורדה במכה אחרי סורת אל-ליל 92, ופסוקיה שלושים. קיבלה את שמה «עמוד השחר» מפסוק אחד.

סורת אל-פג'ר 89

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעַמּוּד הַשַּׁחַר,
2. וּבַעֲשָׂרֵת הַלֵּילוֹת,¹
3. וּבִכְפָּל וּבִיחִיד,²
4. וּבִלְיָלָה כְּאֲשֶׁר יַחֲשִׂיד!
5. הָאֵם אֵין בְּכָל זֶה שְׂבוּעָה לְבַעַל תְּבוּנָה?
6. הָאֵם לֹא רָאִיתָ אֵיךְ עָשָׂה רְבוּנְךָ בְּבִנִי עָאד,³
7. וּבְאַרְס בְּעֻלַּת הָעַמּוּדִים,⁴
8. אֲשֶׁר לֹא נִבְנָה בְּאַרְץ כְּמוֹהָ.
9. וּבְבִנִי תִ' מוֹד אֲשֶׁר חָצְבוּ בְּסֻלְעִים בְּעַמְקָ,⁵
10. וּפְרָעָה בַּעַל הַיְּתֻדּוֹת (הַגְּדוּדִים).
11. אֲשֶׁר פָּרְקוּ עַל שְׁמַיִם בְּאַרְץ,
12. וּמִלְאוּהָ שְׁחִיתוֹת,
13. וְהַשְׁלִיט עֲלֵיהֶם רְבוּנְךָ שׁוֹט שֶׁל עֲנָשׁ.
14. כִּי רְבוּנְךָ עוֹמֵד עַל הַמִּשְׁמֶר תְּמִיד.
15. אֲשֶׁר לָבֹן אָדָם, אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְכִבֵּד אוֹתוֹ וְנָטָה לוֹ חֶסֶד, יֹאמֶר,
- רְבוּנִי כִבֵּד אוֹתִי,⁶
16. אֵד אִם יִנְסָה אוֹתוֹ רְבוּנוֹ וְחֶסֶד מִמֶּנּוּ מְזוֹנוֹ, הוּא יֹאמֶר, רְבוּנִי הַשְׁפִּיל אוֹתִי.

1. אלה עשרת הימים הראשונים של החודש ד' אל-חג'ה, עונת העליה לרגל למכה. ישנה גירסה האומרת, הם עשרת הימים האחרונים בחודש רמצי'אן.
 2. הכפל והיחיד, היחיד הוא יום ערפה התשיעי של ד' אל-חג'ה, והכפל הוא יום הקרבת הקורבנות העשירי של ד' אל-חג'ה. ר' סורת אל-בקרה 2 : 203.
 3. עאד : ר' סורת אל-אעראף 7 : 65.
 4. יש שגורסים כי «אָכַם» הוא שבת מבני עאד, ואולם אחרים חושבים כי זה שם עיר בחצי'רמות. ר' סורת אל-חאקה 69 : 7 - 10 ; סורת אל-אעראף 7 : 69 ; וסורת פוצלת 41 : 15.
 5. ר' סורת אש-שוערא' 26 : 149.
 6. ר' סורת אל-מואמנון 23 : 55 - 56.

17. לא וְלֹא! וְאוֹלָם אַתֶּם לֹא תִכְבְּדוּ אֶת הַיְתוֹם,
18. וְלֹא תִתְחַדּוּ לְהַאֲכִיל אֶת הַמִּסְכֵּן,
19. וְתֹאכְלוּ אֶת הַיִּרְשָׁה לֹלֵא גְבוּל,
20. וְתֹאחֲבוּ אֶת הַחֹן אֶהֱבֶה עֲזָה,
21. לֹא וְלֹא! כְּאֲשֶׁר הָאֶרֶץ תִּתְהַרֵס עַד הַיְסוּד,
22. וַיָּבֹא רְבוֹנָךְ וְהַמְלָאָכִים עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת (כְּדִי לְשַׁפֵּט בֵּין בָּנִי אָנוּשׁ),
23. וַיּוֹבֵא בַיּוֹם הַהוּא גִּיהֶנֶם, וּבַיּוֹם הַהוּא יִלְמַד הָאָדָם לָקַח, וַיִּנָּסֶה לַחֲזוֹר בְּתִשְׁבֻּבָה, אֲדָךְ כָּל זֶה לֹא יוֹעִיל לוֹ.
24. אֲזִי יֹאמֶר, מִי יִתֵּן וְהִקְדַּמְתִּי מַעֲשִׂים טוֹבִים לַחַיִּי (בְּעוֹלָם הַבָּא).
25. אָכֵן, אוֹתוֹ יוֹם לֹא יִהְיֶה עֹנֵשׁ קָשָׁה כְּעֹנֵשׁוֹ (שֶׁל אֱלֹהִים),
26. לֹא יוֹכֵל אִישׁ לְאַסֹּר בַּכָּבָלִים כְּפִי שֶׁהוּא כּוֹבֵל.
27. הוּא הַנֶּפֶשׁ הַשְּׁלֵיחָה!
28. שׁוֹבִי אֶל רְבוֹנָךְ שְׁבַעַת רָצוֹן וּרְצוּיָה (לְאֱלֹהִים),
29. וְהִצְטַרְפִּי אֶל עוֹבְדֵי,
30. וְהַכְנִסִי אֶל גְּנִי.

90

סִוְרַת אֶל-בֶּלַד הָעִיר (מֶכָּה)

סורה זו נקראת «אֶל-בֶּלַד, הָעִיר (מֶכָּה)», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בעיר הקודש מכה. הביטוי «אֶל-בֶּלַד» נזכר בסורת אל-בַּקֶּרָה 2 : 126 ; סורת אבראהים 14 : 35 ; סורת אנ-נַמַל 27 : 91 ; וסורת את-תִּין 95 : 3. הורדה במכה אחרי סורת קאף 50, ופסוקיה עשרים. קיבלה את שמה «הָעִיר» מפסוק אחד.

סורת אל-בלד 90

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמוּ וְהִרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּעִיר הַזֹּאת (מִכָּה),
2. וְקִשְׁאָתָהּ (מוֹחֲמֵד) תִּהְיֶה חֲפָשִׁי לַעֲשׂוֹת כְּאוֹת נִפְשֶׁךָ בְּעִיר זֹאת.¹
3. וּבְמוֹלִיד וְהַנוֹלָד.²
4. וְכָבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּעֶמֶל (וְלַעֲמֹל).
5. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא יוֹכֵל לוֹ אֶף אֶחָד.
6. הוּא אוֹמֵר, כִּבֵּר הוֹצֵאתִי הוֹן רַב.
7. הַחוֹשֵׁב הוּא שְׁלֹא רָאָה אוֹתוֹ אֶף אֶחָד?
8. הֲאֵם לֹא עָשִׂינוּ לוֹ עֵינִים,
9. וְלָשׁוֹן וּשְׁפָתַיִם,
10. וְהַנְחִינוּ אוֹתוֹ לִשְׁנֵי הַשְּׂבִילִים? (שְׂבִיל הַטוֹב וּשְׂבִיל הָרָע).³
11. וְאוֹלָם הוּא לֹא הִתְאַמָּץ לַעֲבֹר אֶת הַמְּכָשׁוֹל,
12. הַתִּדְעַע מֶה הוּא הַמְּכָשׁוֹל?
13. שְׁחֹרֹר עֶבֶד,
14. אוֹ הַאֲכָלָה בְּזִמּוֹן שֶׁל רָעַב,
15. יָתוֹם בְּעַל קֶרֶבָה,
16. אוֹ מִסְכֵּן שֶׁאֵין לוֹ כְּלוּם.
17. נוֹסֵף לְכָל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים הָאֵלֶּה, הִיָּה מַאֲלָה אֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ וַיַּעֲצוּ אָדָם לַרְעָהוּ סִבְלָנוֹת וְרַחֲמִים,⁴
18. וְאֵלֶּה הֵם אֲנָשֵׁי הַיָּמִין (בְּרִי מִזֵּל אֲשֶׁר יִכְנָסוּ אֶל הַגֶּן),
19. וְאֵלֹהֵי אֲשֶׁר כָּפְרוּ בְּאוֹתוֹתֵינוּ הֵם אֲנָשֵׁי הַשְּׂמָאֵל (רְעֵי מִזֵּל),
20. (עֲנֹשֶׁם יְהִיָּה) אֵשׁ נְעוּלָה עָלֵיהֶם.

1. אללה עשה ממכה עיר קדושה ומובטחת. אומנם הפסוק מבשר שאללה יתיר לנביא מוחמד להוציא להורג כמה מאויביו בתחומי מכה הקדושה כאשר ישחרר אותה בעתיד. השחרור קרה בשנת 630.

2. הכוונה לאדם והבנים שלו.

3. ר' סורת אל-אנסאן 76 : 2 - 3.

4. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 19 ; וסורת אנ-נחל 16 : 97.

91

סִוֵּרַת אֶשׁ-שֶׁמֶס

הַשֶּׁמֶשׁ

סורה זו נקראת «אֶשׁ-שֶׁמֶס, הַשֶּׁמֶשׁ», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בשמש והאור שלה בשעות הבוקר הבהירות והירח המופיע אחרי שקיעת השמש. הורדה במכה אחרי סורת אל-קדר 97, ופסוקיה חמשה-עשר. קיבלה את שמה «הַשֶּׁמֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת אש-שמש 91

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְן וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּשֵׁמֶשׁ וְאוֹרָה בְּשַׁעַת הַבִּקּוֹר הַמְּאַחֶרֶת,
2. וּבִירַח כְּאֶשֶׁר יָבוֹא בְּעִקְבוֹתֶיהָ,
3. וּבִיּוֹם בְּגִלוֹתוֹ אוֹתָהּ,
4. וּבִלְיָלָהּ בְּכִסּוֹתוֹ אוֹתָהּ.
5. וּבְשִׁמְסִים וּבּוֹרְאִים,¹
6. וּבְאַרְצָה וְשׁוֹטְחָהּ,
7. וּבִנְפֹשׁ וּבְמִי שֶׁהַשָּׁלִים אֶת בְּרִיאָתָהּ,²
8. וְגִלָּהָ לָהּ אֶת שְׁבִיל הַכְּפִירָה וְאֶת שְׁבִיל הָאֱמוּנָה!
9. אֲכַן הַצְּלִיחַ זֶה אֶשֶׁר זָכָה אוֹתָהּ,³
10. וְכָשֶׁל זֶה אֶשֶׁר הִשְׁחִית אוֹתָהּ.
11. כִּחְשׁוּ בְּגִי עִם תְּמוּד וְהָיוּ מְאוּד רְשָׁעִים,
12. כְּאֶשֶׁר קָם מִתּוֹכָם הָאֱמֶלֶל בְּיוֹתֵר.⁴
13. אִזּוֹ אָמַר לָהֶם שְׁלִיחַ אֱלֹהֵה (צֹאֲלָח), הִנִּיחוּ לִנְאֻקָּה שֶׁל אֱלֹהֵה לְשִׁתּוֹת אֶת מִנֵּת חֲלָקָהּ.
14. אֲדָּהֵם לֹא צִיָּתוֹ לוֹ וְעִקְרוּהָ. רַבּוֹנָם כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהִמִּיט עֲנָשׁוֹ עֲלֵיהֶם כִּי חֲטְאוּ, וְהִשְׁמִיד אֶת כָּלָם.
15. לֹלֵא דְאָגָה לְאַחֲרֵיתָם.

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 47 - 48.

2. ר' סורת אר-רום 30 : 30.

3. ר' סורת אל-אעלא 87 : 14 - 15.

4. ר' סורת אל-קמר 54 : 29.

92

סִוְרַת אֶל-לַיְל הַלַּיְלָה

סורה זו נקראת «אֶל-לַיְל, הַלַּיְלָה», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בלילה כשהוא מכסה את העולם מסביב. הורדה במכה אחרי סורת אל-אעלא 87, ופסוקיה עשרים ואחד. קיבלה את שמה « הַלַּיְלָה » מפסוק אחד.

סורת אל-ליל 92

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמְנוּ וְהֶרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּחֶשֶׁד הַלֵּילָה כְּאֶשֶׁר יִכְסֶה אֶת הָעוֹלָם,
2. וּבְאֹר הַיּוֹם כְּאֶשֶׁר יֹאִיר אֶת הָעוֹלָם,
3. וּבִבּוֹרָא אֶת הַזָּכֶר וְאֶת הַנִּקְבָּה.¹
4. כִּי אָכֵן שׁוֹנִים מֵאַמְצִיכֶם.
5. אֲשֶׁר לְמִי שֶׁתּוֹרֵם וַיֵּרָא אֶת אֱלֹהֵה,
6. וּמֵאַמִּין בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
7. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הַטּוֹב שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן.
8. אֲדָּ לְעֶשִׂיר הַקִּמְצָן,
9. וְהַמְכַחֵשׁ בִּיחּוּד אֱלֹהֵה וְהַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל הַנְּבִיא מוֹחֲמַד,
10. נִדְרִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁבִיל הָרַע שֶׁל הָאֵשׁ.²
11. וְלֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנֹ כְּאֶשֶׁר יִשְׁלַךְ לְגִיהֶנֶם.
12. אָכֵן עָלִינוּ הַהִדְרָכָה (לְדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר).³
13. כִּי לָנוּ הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה.
14. הִנְנִי מִזְהִיר אֶתְכֶם אִפּוֹא מִפְּנֵי אֵשׁ לוֹהֶטֶת,
15. יִצְלָה בָּהּ רַק הָאִמְלָל מִכָּל,
16. אֲשֶׁר הִכְחִישׁ וּפָנָה עֲרָף,
17. אוֹלָם יִרְחַק מִמֶּנָּה יֵרָא אֱלֹהֵה,
18. אֲשֶׁר יִתֵּן הוֹנֹ לְמַעַן יִזְדַּכֵּד,
19. לֹא כְּגִמְלֹת חֶסֶד לְמִי שֶׁהוּא עֹשֶׂה לוֹ חֶסֶד מִקֶּדֶם,
20. רַק לְמַעַן בִּקְשׁוּ פָּנֵי אֱלֹהֵה הָעֲלִיוֹן,
21. לְבִסּוֹף יִשָּׁבֵעַ רָצוֹן.⁴

1. ר' סורת אד'ד' אריאת 51 : 49 ; וסורת אנ-נבא' 78 : 8.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 110.

3. ר' סורת אנ-נחל 16 : 9.

4. הפסוקים 17 - 21 הורדו בגלל אבו-בקר אצ-צדיק אשר הוציא הונו העצום למען שחרור העבדים שקבלו את האסלאם במכה, אמנם סבלו מאוד על ידי אדוניהם הכופרים, וגם לפרנסת עניי המוסלמים. הוא עשה כל זה ועוד יותר לשם שמים.

93

סִוְרַת אֶצְ-צ'וּחָא שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת

סורה זו נקראת «אֶצְ-צ'וּחָא, שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת», משום היא פותחת בשבועת אללה ב«אֶצְ-צ'וּחָא». הורדה במכה אחרי סורת אל-פג'ר 89, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «שְׁעַת הַבֶּקֶר הַמְּאַחֶרֶת» מפסוק אחד.

סורת אצי-צ'וחא 93

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבַּע בְּשַׁעַת הַבֹּקֶר הַמֵּאֲחֶרֶת,
2. וּבִלְיָלָה אֲשֶׁר יַחְשִׁיד וַיִּשְׁקֹט.¹
3. כִּי רְבוּנְךָ לֹא זָנַח אוֹתְךָ (מוֹחֲמֵד) וְלֹא שָׁנָא אוֹתְךָ,
4. וְהֶאֱחֶרֶת תִּיטִיב לָךְ מִהֶרָאשִׁית,²
5. וְרְבוּנְךָ יַעֲנִיק לָךְ עַד שְׁתַּהֲיָה מְרָצָה.³
6. הֲלֹא מִצָּאָךְ יִתּוֹם וְהַחֲסָה אוֹתְךָ?⁴
7. וּמִצָּא אוֹתְךָ שְׁאִינְךָ יוֹדַע אֶת הַקּוֹרְאָן וְהָאֲמוּנָה בְּאֵלָלָה וְהַדְרִיךְ אוֹתְךָ אֵלֵיהֶם?⁵
8. וּמִצָּא אוֹתְךָ עָנִי וְהַעֲשִׂירְךָ?
9. לָכֵן אֶת הַיִּתּוֹם אֵל תִּדְכָּא,
10. וְאֶת הַקְּבָצוֹן אֵל תִּגְרֹשׁ,
11. וְאֲשֶׁר לַחֲסָדֶי רְבוּנְךָ הִרְבָּה לְדַבֵּר.

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 96 ; וסורת אל-ליל 92 : 1 - 2.

2. בעולם הבא ייטב לך מאשר בעולם הזה. ר' סורת אל-ליל 92 : 13.

3. ר' סורת אל-אסרא' 17 : 79.

4. אביו של הנביא נפטר כחודשים לפני שהנביא נולד, ואמו נפטרה כשהוא היה בן שש שנים. ובסוף אסף אותו אל בני משפחתו הדוד שלו, אבו טאלב.

5. ר' סורת אש-שורא 42 : 52.

94

סִוְרַת אֶשְׁ-שַׁרְחַ הָאֶרֶת הַלֵּב

סורה זו נקראת «אֶשְׁ-שַׁרְחַ», או «שרח אצ-צדר, הָאֶרֶת הַלֵּב» של הנביא באור האמונה והאסלאם. אללה פותח את הסורה בהזכירו לנביאו מוחמד חסדי אללה אשר נטה לו. החסד החשוב ביותר הוא הארת לבו של הנביא באור האמונה והאסלאם.

הורדה במכה אחרי סורת אצ'-צ'וחא 93, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הָאֶרֶת הַלֵּב» מפסוק אחד.

סורת אש-שרח 94

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הלא האֲרֵנוּ¹ לָךְ אֶת לִבְךָ,²
2. וְנִסֵּר מֵעֲלִיד אֶת מַעֲמָסְתֶךָ,
3. אֲשֶׁר הֶעֱמִיסָה לַעֲיָפָה עַל גִּבְךָ,
4. וְהַעֲלִינוּ לָךְ אֶת זִכְרְךָ?
5. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
6. אֲכֹן עִם הַכָּבֵד יָבֹוא הַקֵּל.
7. וְכֹאֲשֶׁר תִּתְּפֹנֶה נֶצֶב לַעֲבַד רְבוֹנְךָ,
8. וְאֵל רְבוֹנְךָ תִּתְּפֹנֶה.

1. אללה מלא את לבו של הנביא, אימונה, נבואה, חוכמה, וידע.

2. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 125.

95

סִוְרַת אֶת-תֵּין הַתְּאֵנִים

סורה זו נקראת «אֶת-תֵּין, הַתְּאֵנִים», משום שהיא פותחת בשבועת אללה בתאנים ובזיתים נוסף לשני מקומות קדושים: ליהודים «טור סִינִין» ולמוסלמים «עִיר מִבְּטָחִים מִכָּה».

הורדה במכה אחרי סורת אל-בורוג' 85, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «הַתְּאֵנִים» מפסוק אחד.

סורת את-תין 95

בְּשֵׁם אֱלֹהֵ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אֶשְׁבַּע (בְּאַרְצֵ) הַתְּאָנִים וְהַזִּיתִים,¹
2. וְ(בְּהַר) טוֹר סִינַי,²
3. וּבְעִיר מִבְּטָחִים זֶו (מִכָּה),³
4. כָּבֵר בְּרָאנוּ אֶת הָאָדָם בְּצוּרָה מְשֻׁלָּמַת,
5. אֵךְ נוֹכַל לְהוֹפְכוֹ לְדִרְגָּה הַנְּחוּתָה בִּיּוֹתֵר (לְשֻׁלַּח אוֹתוֹ לְגִיּהֵם בְּגִלְל כְּפִירְתּוֹ בְּאֱלֹהֵ),
6. בְּלַעְדֵי אֱלֹהֵ אֲשֶׁר הָאָמִינוּ וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים, לָהֶם שְׁמוֹר שְׁכָר בְּלִתִּי מִגְּבָל.
7. מָה עוֹד יִנְיַעַךְ לְכַחַשׁ בְּדִין?
8. הָאֵם אֵין אֱלֹהֵ הַשּׁוֹפֵט בְּשׁוֹפְטִים?

1. ארץ התאנים והזיתים, היא ארץ פלסטיין ובית אל-מקדס שבה נולד המסיח עיסא בן מרים (המשיח הנוצרי) והורד אליו האנגיל.

2. טור סיני הוא המקום אשר בו אללה הוריד התורה אל מוסא (משה).

3. הכוונה היא לעיר מכה, שכל באי שעריה יהיו בטוחים גם מפני אויב שלא יגע בהם בהיותה עיר המקדש הערבי. ומעל לכל זה היא עיר המולדת של הנביא מוחמד והאסלאם, והמקום שבו הורד הקוראן מן השמים אל הנביא מוחמד. בשלושת הפסוקים האלה, אללה מראה את הקשר הרוחני בין שלוש הדתות שגלה לאנושות כולה. היינו, היהדות, הנצרות, והאסלאם.

96

סִוֵּרַת אֶלְ-עֶלֶק

טִפַּת הַדָּם

סורה זו נקראת «אֶל-עֶלֶק, טִפַּת הַדָּם» משום שאללה הודיע לנו על החומר שממנו ברא את האדם. נוסף לזאת הסורה פותחת בצוו לנביאו מוחמד לקרוא בשם ריבונו. לקרוא קוראן ולקרוא לאנשים לקבל את האסלאם. חמשת הפסוקים הראשונים הורדו אל הנביא מוחמד מן השמים במערת הר חרא' בקרבת מכה. הורדה במכה, ופסוקיה תשעה-עשר. קיבלה את שמה «טִפַּת הַדָּם» מפסוק שניים.

סורת אל-עלק 96

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמְנוּ וְהַרְחוּם

1. קְרֵא בְּשֵׁם רְבוֹנָד אֲשֶׁר בָּרָא!
2. בָּרָא אֶת הָאָדָם מִטֶּפֶת דָּם קְרוּשׁ.¹
3. קְרֵא! וְרְבוֹנָד הוּא הַנָּדִיב מִכָּל.
4. אֲשֶׁר לָמַד (אֶת הָאָדָם) לִכְתָּב בְּעֵט.
5. לָמַד אֶת הָאָדָם אֶת אֲשֶׁר מַעוֹלָם לֹא יָדַע.
6. לֹא וְלֹא! הָאָדָם יִפְרָק עַל שְׁמִים,
7. בְּרֵאוֹתוֹ כִּי הוּא מְאוֹד עָשִׂיר.
8. אָכֵן אֶל רְבוֹנָד הַשִּׁיבָה (בְּיוֹם הַדִּין).
9. מֶה דַּעְתָּד עַל הָאִישׁ הַמוֹנֵעַ,²
10. עֶבֶד (שֶׁל אֱלֹהָ) מִלְּהַתְפַּלֵּל.
11. אוֹ אִם הוּא מִזְמִין אַחֲרִים לְאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
12. אוֹ אִם צָנָה עַל יִרְאֵת אֱלֹהָ?
13. מֶה תַּחֲשֹׁב אִם (הַמוֹנֵעַ) הוּא כּוֹזֵב וְסוֹטָה?
14. הָאִינוּ יוֹדַע כִּי אֱלֹהָ רוֹאֶה?
15. אָכֵן, אִם לֹא יִפְסִיק, נִתְפַּשׂ אוֹתוֹ בְּצִיצִית רֹאשׁוֹ,
16. צִיצִית רֹאשׁ כּוֹזֶבֶת וְחוֹטֵאת.
17. וְאִזּוֹ יוֹכַל לְהַזְעִיק לְעֲזָרְתוֹ אֶת אֲנָשָׁיו,
18. נִזְעִיק אָנוּ אֶת מִלְּאָכֵי הַחֲבָלָה (שׁוֹעֲרֵי גִיהֶנֶם).
19. לֹא וְלֹא! אֵל תִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וְסָגַד וְהִתְקַרֵּב (אֶל רְבוֹנָד).

1. ר' סורת אל-חגי' 22: 5.

2. הפסוקים מפה ועד סוף הסורה הם התראה ונויפה באבו ג'יהל, האויב המובהק של הנביא מוחמד. אבו ג'יהל נהרג בקרב בדר בשנה שנים להגירה אל מדינה.

97

סִוְרַת אֶל-קֶדֶר לֵיל הַקְּבֹד

סורה זו נקראת «אֶל-קֶדֶר, הַקְּבֹד», משום שהיא פותחת בבטוי זה שמופיע שלוש פעמים בקוראן. הלילה הזה נחשב ללילת כבוד משום שהקוראן הורד מן השמים אל הנביא מוחמד באותו לילה. הביטוי הזה במובן «הַקְּבֹד» נזכר שלוש פעמים בקוראן. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 91, סורת אל-חג' 22 : 74, וסורת אז-זומר 39 : 67. הורדה במכה אחרי סורת עבס 80, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «לֵיל הַקְּבֹד» מפסוק אחד.

סורת אל-קדר 97

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אָנוּ הוֹרְדָנוּ אוֹתוֹ (הַקּוֹרְאָן) מִן הַשָּׁמַיִם בְּלִילַת אֶל-קֶדֶר (לֵיל הַכְּבוֹד),¹
2. וַיָּמָה אֶתָּה יוֹדֵעַ עַל לִילַת אֶל-קֶדֶר?
3. לִילַת אֶל-קֶדֶר יוֹתֵר טוֹב מֵאֶלֶף חֲדָשִׁים, (וְהַמַּעֲשֶׂה הַטּוֹב בְּאוֹתוֹ לִילָה יוֹתֵר טוֹב מֵעֲבוֹדַת אֶלֶף חֲדָשִׁים בְּלִי לִילַת אֶל-קֶדֶר).
4. הַמְּלָאכִים וְהָרוּחַ (מִלְאָךְ ג' בְּרִיל) יוֹרְדִים בּוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּרִשּׁוֹת רְבוֹנָם לְכָל פְּקָדָה.
5. שְׁלוֹם הוּא עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

1. ר' סורת אל-בקרה 2 : 185, וסורת אד-דוח'אן 44 : 3.

98

סִוְרַת אֶל-בֵּינָה הַהוֹכְחָה

סורה זו נקראת «אֶל-בֵּינָה, ההוֹכְחָה» משום שהיא פותחת בביטוי זה בפסוק אחד.
הורדה במדינה אחרי סורת אט-טלאק 65, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההוֹכְחָה» מפסוק אחד.

סורת אל-ביינה 98

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הכּוֹפְרִים מִבֵּין בְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים אֵינָם נוֹטְשִׁים אֶת כְּפִירָתָם עַד בּוֹא אֲלֵיהֶם הַהוֹכְחָה,¹
2. (ההוֹכְחָה הַיָּא), שְׁלִיחַ מַעֵם אֱלֹהָ יִקְרָא לַפְּגִיָּהם מְגָלוֹת מְטָהֲרוֹת (הַקּוֹרְאָן),
3. וּבָהֶן כְּתָבִים נְכוּחִים.
4. וְלֹא נִחְלְקוּ אֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם הַסֵּפֶר² אֶלָּא אַחֲרֵי בּוֹא הַהוֹכְחָה (הַנְּבִיא מוֹחֲמַד) אֲלֵיהֶם.
5. אוּלָם הֵם נִצְטִיּוּ רַק לַעֲבֹד אֶת אֱלֹהָ בַּמְסִירוֹת שֶׁלָּמָּה כְּחִנְיָפִים,³ וּלְקִיָּם אֶת הַתַּפְּלָה וְלָתֵת זָכָאת (צִדְקָה).⁴ זֹאת הִיא הַדָּת הָאֲמִתִּית (דָּת הָאִסְלָאם).
6. אֲכֹן אֵלֶּה אֲשֶׁר כָּפְרוּ מִבְּעָלֵי הַסֵּפֶר וְהַפְּגָנִיִּים בְּאֵשׁ גִּיהֶנָּם. הֵם יִשְׁאַרוּ בְּתוֹכָהּ לְנִצָּח, כִּי הֵם הָרָעִים שֶׁבְּבִרְיָאָה.
7. אֲדָּהּ הַמַּאֲמִינִים עוֹשֵׂי הַטוֹב הֵם הַטּוֹבִים שֶׁבְּבִרְיָאָה,
8. גִּמּוּלָם אֶצֶל רַבּוֹנָם גָּנִי עֵדֶן אֲשֶׁר נְהָרוֹת זֹרְמִים מִתַּחְתֵּיהֶם, שֶׁם יִשְׁאַרוּ לְנִצָּח. אֱלֹהָ מְרַצָּה מֵהֶם, וְהֵם שְׂמֵחִים אִתּוֹ. זֶה (הַגִּמּוּל הַיָּפֶה) לִירָא אֶת רַבּוֹנוֹ.

1. ר' סורת אאל עמראן 3: 105; וסורת עבס 80: 13 - 16.

2. התורה והאנגיל.

3. חניפים: ראה סורת אל-בקר 2: 135.

4. זכאת: ראה סורת אל-בקר 2: 43.

99

סִוְרַת אֶזְ-זִלְזֵלָה רַעִידַת הָאֲדָמָה

סורה זו נקראת «אֶזְ-זִלְזֵלָה», רַעִידַת הָאֲדָמָה» משום שהיא פותחת בהודעה על רעידת אדמה שתקרה לפני יום תחיית המתים.

הביטוי «אֶזְ-זִלְזֵלָה» נזכר בסורת אל-חג' 22 : 1. הורדה במדינה אחרי סורת אנ-נשא' 4, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «רַעִידַת הָאֲדָמָה» מפסוק אחד.

סורת אז-זלזלה 99

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הַרְחָמָן וְהַרְחוּם

1. כְּאֲשֶׁר תִּרְעַד הָאֲדָמָה אֶת רְעִידָתָהּ (בְּיוֹם הַדִּין),¹
2. וְתוֹצִיא הָאֲדָמָה אֶת נֶטֶל מִשְׁאֵיהָ,²
3. וַיֹּאמֶר הָאָדָם, מַה קָּרָה לָּהּ?
4. בְּיוֹם הַהוּא הִיא (הָאֲדָמָה) תוֹדִיעַ עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּנֵי הָאָדָם עָלֶיהָ,
5. כִּי כָד הוֹרָה לָּהּ רַבּוֹנָךְ.³
6. בְּיוֹם הַהוּא יַעֲרֹכוּ בְּנֵי הָאָדָם לְפִי סוּגִים שׁוֹנִים, לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת מַעֲשֵׂיהֶם.
7. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה טוֹב אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ,
8. וְכָל מִי שִׁיעֶשָׁה רַע אֶפְלוּ כְּמִשְׁקַל גֶּרְעִין יִרְאֶנוּ.

1. ר' סורת אל-חגי' 22 : 1 ; וסורת אל-אנשקאק 84 : 3 - 4.

2. נטל משאיה : המתים אשר נקברים בתוכה.

3. ר' סורת אל-עיאשיה 84 : 5.

سُورَةُ الْعَادِيَّاتِ

100

סִוֵּרַת אֶל-עָאדִיָּאֵת הַסּוּסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים

סורה זו נקראת «אֶל-עָאדִיָּאֵת, הַסּוּסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים» משום אללה נשבע בסוסים השועטים במלחמה נגד הכופרים.

הביטוי הזה לא הופיע במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עצר 103, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַסּוּסִיִּים הַשּׁוֹעֵטִים» מפסוק אחד.

סורת אל-עאדיאת 100

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֲשָׁבַע בְּסוּסִים הַשּׁוֹעֲטִים וְהַנּוֹשְׁמִים קֶשֶׁה,
2. הַקּוֹדְחִים אֵשׁ בְּדִהְרָם,
3. הַמִּתְקִיפִים בְּבִקָּר,
4. מַעֲלִים (בְּשַׁעֲטָתָם) אֲבָק,
5. וּפּוֹרְצִים אֶל אֲמָצַע גְּדוּד (הָאוֹיֵב).
6. אֲכֹן הָאָדָם כּוֹפֵר בְּחֶסֶד רְבוּנוֹ,
7. וְאֲכֹן הוּא עֲצָמוֹ יַעֲדֵד עַל זֹאת,
8. וְאֲכֹן הוּא אוֹהֵב אֶחְבָּה גְּדוֹלָה אֶת הַטּוֹב (שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה).
9. הָאֵם לֹא יָדַע, כְּאֲשֶׁר יוֹצִיא אֱלֹהָ אֶת אֲשֶׁר בְּקִבְרִים,
10. וְיִתְגַּלֶּה מֶה שֶׁבִּלְבָבוֹת,
11. כִּי רְבוּנָם בְּיוֹם הַהוּא (יוֹם הַדִּין) בְּקִיָּא בָּהֶם וּבְכָל מַעֲשֵׂיהֶם.

101

סִוֵּרַת אֶל-קָאֶרְעָה הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)

סורה זו נקראת «אֶל-קָאֶרְעָה, הַהוֹלָמֶת» משום שהיא פותחת באחד משמות שעת הדין שזכר שלוש פעמים להפחיד את הכופרים. הביטוי «אֶל-קָאֶרְעָה» נזכר בסורת אל-חאקה 69 : 4 ; וסורת אר-רעד 13 : 31. הורדה במכה אחרי סורת קוריש 106, ופסוקיה אחד-עשר. קיבלה את שמה «הַהוֹלָמֶת (יוֹם הַדִּין)» מפסוק אחד.

סורת אל-קארעה 101

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. הַהוֹלָמָת!
2. מַה הִיא הַהוֹלָמָת?
3. הֲאִם אַתָּה יוֹדֵעַ מַהִי הַהוֹלָמָת?
4. יוֹם אֲשֶׁר יִהְיוּ בְנֵי אָנוּשׁ כְּפָרָרִים מִפְּזָרִים לְכָל עֵבֶר,¹
5. וְהָהָרִים יִהְיוּ כְּצֶמֶר הַסְּרוּק.
6. כָּל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו כְּבָדִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
7. הוּא יִתְעַנֵּג בְּחַיֵּי נַעַם (בְּגֹן עֵדֶן).
8. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיוּ מֵאֲזָנָיו קְלִים (מִמַּעֲשִׂים טוֹבִים),
9. תִּהְיוּ תִּהְיֶה מִנֵּת חֶלְקוֹ,
10. הִידְעָתָּ מַה הִיא (תִּהְיוּם)?
11. הִיא אִשׁ מְאוּד לֹוֹהֶטֶת (בְּגִיהָנָם).

102

סִוְרַת אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר הַהֲתַעֲצָמוֹת בְּגֹדֶל הַהוֹן

סורה זו נקראת «אֶת-תִּכְאֹת 'וֹר, ההתעצמות בגודל ההון», משום הבטוי המופיע בתחילת הסורה בצורת גנאי לאנשים האוגרים הון לעצמם ונמנעים מלעשות מעשים טובים עם ההון הזה.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כות'ר 108, ופסוקיה שמונה. קיבלה את שמה «ההתעצמות בגודל ההון» מפסוק אחד.

סורת את-תכאת'ור 102

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. הַהִתְעַצְמוּת בְּגֹדֶל הַהוֹן הַסִּיחָה אֶת דַּעְתְּכֶם (מַלְעֵבֵד אֶת אֱלֹהֵה וּלְצִית לוֹ),
2. עַד שְׂיִרְדְּתֶם אֶל הַקְּבָרִים,
3. אֲדָּ סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ,
4. וְשׁוּב, סוּפְכֶם שְׂתַדְּעוּ.
5. לֹא וְלֹא! לוֹ יְדַעְתֶּם הִידִיעָה הַבְּרוּרָה (לֹא הַתְּנַהֲגֶתֶם בְּצוּרָה זֹו),
6. (וּלְבִסוּף) תִּרְאוּ אֶת גִּיהֶנֶם,
7. וְשׁוּב, בְּמוֹ עֵינֵיכֶם תִּרְאוּהָ!
8. וְאַזְ תִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ יוֹם עַל הַתַּעֲנוּגוֹת (אֲשֶׁר רָדַפְתֶּם אַחֲרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה).

103

סורת אל-עצר

הזמן

סורה זו נקראת «אל-עצר, הזמן» משום שאללה נשבע בזמן בפתירת הסורה. הביטוי «אל-עצר» לא הופיע במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אש-שרח 94, ופסוקיה שלושה.
קיבלה את שמה «הזמן» מפסוק אחד.

סורת אל-עצר 103

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמוֹן וְהַרְחוּם

1. אֲשַׁבֵּעַ בְּזִמּוֹ,
2. אֵכֹן הָאָדָם סוּפוֹ לְאַבְדּוֹן,
3. חוּץ מֵאַלֶּה אֲשֶׁר יֶאֱמִינוּ וְיַעֲשׂוּ הַטּוֹב, וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הָאֻמָּת,
וַיִּצְווּ אָדָם אֶת רֵעֵהוּ עַל הַסִּבְלָנוֹת.

سُورَةُ الْهُمَزَةِ

104

סִוֵּרַת אֶל-הוֹמְזָה הַמְּשָׁמִיץ

סורה זו נקראת «אֶל-הוֹמְזָה, הַמְּשָׁמִיץ» משום שאללה איים על «אֶל-הוֹמְזָה» בעונש קשה. הביטוי «המאז» נזכר בסורת אל-קלם 68 : 11. הורדה במכה אחרי סורת אל-קיאמה 75, ופסוקיה תשעה. קיבלה את שמה «הַמְּשָׁמִיץ» מפסוק אחד.

סורת אל-הומזה 104

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. אוי לְכָל מְשֻׁמֵּץ וְעוֹקְצָנִי,¹
2. אֲשֶׁר צָבַר הוֹן וְאָגַר אוֹתוֹ.²
3. יַחֲשֹׁב כִּי הוֹנוּ יַחֲיִיהוּ לְעוֹלָם.
4. לֹא וְלֹא! הוּא יִשְׁלַךְ לְתוֹךְ אֶל-חֲטָמָה (הַמְרַסֶּקֶת וּמִמְעֶקֶת),
5. וְכִי מָה אַתָּה יוֹדֵעַ עַל אֶל-חֲטָמָה?
6. הִיא הָאֵשׁ שֶׁל אֱלֹהָ הַבּוֹעֶרֶת,
7. אֲשֶׁר תִּכְנֹס אֶל הַלְּבָבוֹת,
8. עֲלֵיהֶם (עַל הַכּוֹפְרִים) הִיא נְעוּלָה,
9. בְּעֻמּוּדִים וְשִׁלְשָׁלוֹת מִתְמַשְׁכִּים וְהוֹלְכִים (כְּדִי שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְצִאת מִמָּוֶה).

1. ר' סורת אל-קלם 68 : 11.

2. ר' סורת אל-מעארג' 70 : 18.

سُورَةُ الْفِيلِ

105

סִוְרַת אֶל-פִּיל

הפִּיל

סורה זו נקראת «אֶל-פִּיל, הַפִּיל» משום שאללה הודיע בה לנביאו על מה שעשה באנשי הפיל שהובילו צבא אדיר עם פילים להרוס את הכעבה, אומנם אללה הביס הצבא עם הפילים שלו והציל את הכעבה. הביטוי «אֶל-פִּיל» לא נזכר במקום אחר בקוראן.

הורדה במכה אחרי סורת אל-כאפרון 109, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַפִּיל» מפסוק אחד.

סורת אל-פיל 105

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. הָאֵם לֹא רָאִיתָ כִּיצַד טַפֵּל רַבּוֹנָךְ בְּבַעְלֵי הַפִּיל?¹
2. הָאֵם לֹא הִכְשִׁיל אֶת מְזֻמָּתָם (לִהְרֹס אֶת הַכַּעֲבָה)?
3. בְּשׁוֹלְחוֹ נִגְדָם לַהֲקוֹת עוֹף,
4. יִידוּ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי חֲמַר שְׁרוּפוֹת,
5. וְעָשָׂה אוֹתָם כְּמוֹץ אָכוּל.

1. בעלי הפיל: צבאו של אברהמה, המצביא החבשי שעלה מתימן להתקיף את מכה כדי להרוס את הכעבה בסיוע פילים בשנת 570, כדי להעביר את החג' מן הכעבה לכניסיה שהוא בנה בצנעא' בירת תימן. באותה שנה נולד הנביא מוחמד במכה.

106

סִוֵּרַת קוֹרֵיֶשׁ קוֹרֵיֶשׁ

סורה זו נקראת «קוֹרֵיֶשׁ» משום אללה מודיע לשליחו מוחמד על הסכם בטחון מעבר ששבט קוריֶשׁ כרת עם השבטים השוכנים על דרך שיירות המסחר של קוריֶשׁ בין מכה וארץ אש-שאם (סוריה רבתִי) ובין מכה וימן (תימן). הורדה במכה אחרי סורת את-תין 95, ופסוקיה ארבעה. קיבלה את שמה «קוֹרֵיֶשׁ» מפסוק אחד.

סורת קוריש 106

בְּשֵׁם אֱלֹהֵי הָרַחֲמָן וְהָרַחִים

1. בְּשֵׁל הֶסְכֶם בְּטַחֹן מַעְבַּר הַמִּסְחָר שֶׁל שַׁבַּט קוֹרִישׁ,¹
2. הַבְּטָחָתָם הַמַּסַּע בַּחֲרֹף וּבִקְיָא,²
3. בְּשֵׁל כֵּךְ עָלֵיהֶם לַעֲבֹד לְרִבּוֹן הַבַּיִת הַזֶּה (הַכְּעָבָה),³
4. אֲשֶׁר הָאֲכִילָם מִרְעָב, וְהַבְּטִיחָם מִפְּנֵי כָּל אִיּוֹם.⁴

-
1. הסכם בטחון : בערבית : אילאף, הסדר שאפשר לשבט קוריש לכוון מערכת בריתות עם שבטי ערב לנהל בבטחה מסעות מסחר סדירים שהביאו להם שגשוג וכבוד. לפי סורה זו, האילאף הוא חסד של אלה שהעניק לשבט קוריש.
 2. מסע החורף והקיץ : מסעות המסחר של קוריש : בקיץ לסוריה ובחורף לתימן. כל זה בגלל הגמלים (ספינות המדבר) שהובילו את הסחורה ממכה ואליה, משום שהגמלים אינם יכולים ללכת באופן יציב בטין ובשלג. מזג האוויר בסוריה יבש בקיץ, ומזג האוויר יבש בחורף בתימן.
 3. ר' סורת אנ-נמל 27 : 91.
 4. ר' סורת אנ-נחל 16 : 112 - 113 ; וסורת אל-ענכבות 29 : 67.

107

סִוְרַת אֵל-מָאֵעוֹן כָּלִי הַבֵּית

סורה זו נקראת «אֵל-מָאֵעוֹן, כָּלִי הַבֵּית» בגלל הופעת מונח זה בסופה, ר' פ' 7. המונח «אֵל-מָאֵעוֹן» לא נזכר במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת את-תכאת'ור 102, ופסוקיה שבעה. קיבלה את שמה «כָּלִי הַבֵּית» מפסוק שבעה.

סורת אל-מאעון 107

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. הָרַאִיתָ אֶת הַכּוֹפֵר בְּדִין?
2. הַדּוֹחָה מֵעָלָיו (בְּאַכְזָרִיּוֹת) אֶת הַיָּתוֹם,¹
3. וְלֹא הָאִיץ אֶת הָאֲנָשִׁים לְהֶאֱכֹלֶת הַמֶּסֶכֶן.
4. אוֹי לָהֶם לַמִּתְפַּלְלִים,
5. אֲשֶׁר הֵם לְתַכְלֶתֶם מִתְרַשְּׁלִים,
6. אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים מַעֲשֵׂי טוֹב רַק לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אָדָם,²
7. וּמוֹנָעִים מִהִנָּזְקִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּמִכְשֵׁירֵיהֶם וּבְכָלִי בֵּיתָם.³

1. ר' סורת אל-פג'ר 89 : 17 - 18.

2. ר' סורת אנ-נסא' 4 : 142.

3. ובהתנהגותם המגונה זאת, הם לא עבדו ריבונם טוב ולא התייחסו בצורה הוגנת לעבדיו הנזקקים לעזרתם.

108

סִוְרַת אֶל-כָּפִית'ר נְהַר אֶל-כָּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן

סורה זו נקראת «אֶל-כָּפִית'ר», נְהַר אֶל-כָּפִית'ר בְּגִן עֵדֶן» בגלל הופעת המונח הזה בפתחתה. יש לֶאֱל-כָפִית'ר מובן אחר, והוא: השפע הרב שניתן לנביא בעולם הזה ובעולם הבא. המונח הזה לא נזכר במקום אחר בקוראן. הורדה במכה אחרי סורת אל-עאדיאת 100, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «אֶל-כָּפִית'ר» מפסוק אחד.

סורת אל-כֹּת'ר 108

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אֶכּוּ נִתְּנוּ לָךְ אֶת (נְהַר) אֶל-כֹּת'ר (בְּגֶן עֵדֶן),

2. לֵכֵן הִתְפַּלֵּל לְרַבּוֹנְךָ וְהִקְרַב לוֹ זִבְח¹,

3. אֶכּוּ, שׁוֹנֵאֵד יִהְיֶה מִבֶּתֶר וְנִכְכֶּת מְזַרַע²

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 161 - 162.

2. הכוונה פה היא לאל-עאצ בן ואאיל. אשר לעג לנביא מוחמד משום שלא היה לו בנים זכרים להמשיך את זכרו. אל-עאצ זה היו לו שבעה-עשר בנים. לכן הוא חשב שזכרו ימשיך לעד, וזכר הנביא מוחמד ימות במותו. כמה הוא היה טועה, כי מוחמד אחד האנשים החשובים והידועים ביותר בעולם.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

109

סִוְרַת אֶל-כַּאפְרוֹן הַכּוֹפְרִים

סורה זו נקראת «אֶל-כַּאפְרוֹן, הַכּוֹפְרִים» בגלל הופעת המונח הזה בתחילת הסורה. אללה מנחה את שליחו מוחמד איך להתיחס אל הכופרים של מכה. הורדה במכה אחרי סורת אל-מאעון 107, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «הַכּוֹפְרִים» מפסוק אחד.

סורת אל-כאפרון 109

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הֶרְחֵמֶן וְהֶרְחוּם

1. אָמַר, הוּי הַכּוֹפְרִים!
2. לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֲשֶׁר תַּעֲבֹדוּ,
3. וְלֹא אַתֶּם עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד,
4. וְלֹא אֲנִי עוֹבֵד אֶת אֲשֶׁר עֲבַדְתֶּם,
5. וְלֹא אַתֶּם¹ עוֹבְדִים אֶת אֲשֶׁר אֶעֱבֹד.
6. לָכֵם דִּתְקֹם וְלִי דָתִי.²

1. ולא אתם: הכוונה היא לאנשים מסויימים שאללה ידע כי הם בכלל לא יאמינו, והם נהרגו בבדר, או מתו ככופרים.

2. ר' סורת אל-בקרה 2: 139; סורת ינוס 10: 44; סורת אל-קצצ 28: 55; וסורת אש-שורא 42: 15.

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

110

סִוְרַת אֵן-נַצְחֹן הַנַּצְחֹן

סורה זו נקראת «אֵן-נַצְחֹן, הַנַּצְחֹן» בגלל הופעת מונח זה בתחילת הסורה שמבשר לנביא מוחמד על נצחון מבהיק על אויבי האסלאם, ועל שחרור מכה מן הכופרים והחזרתה אל חיק האסלאם לעד.
הורדה במדינה אחרי סורת את-תובה 9, ופסוקיה שלושה. קיבלה את שמה «הַנַּצְחֹן» מפסוק אחד.

סורת אַן-נַצַּר 110

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. כְּאֲשֶׁר יָבֹא הַנִּצָּחוֹן מֵעַם אֱלֹהֵה וְהַשְׁחָרִיר (שֶׁל מִכָּה מִן הַכּוֹפְרִים),
2. וְרֵאִיתָ אֶת בְּנֵי הָאָנוּשׁ נִכְנָסִים בְּהַמּוֹנִיָּהֶם בְּדַתּוֹ שֶׁל אֱלֹהֵה (אֶסְלָאִם),
3. אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתּוֹ, כִּי הוּא מְקַבֵּל חוֹזְרִים בְּתִשּׁוּבָה.¹

1. הכוונה פה לנביא מוחמד שאללה הכין אותו למוות באומרו לו: «אֲזִי שֶׁבַח וְהַלֵּל אֶת רַבּוֹנְךָ וּבִקֵּשׁ אֶת סְלִיחָתּוֹ». זמן קצר אחרי ירידת סורה זו מן השמים, הנביא שבק חיים לכל חי.

111

סִוְרַת אֶל-מָסַד סִיבִי הַדֶּקֶל

סורה זו נקראת «אֶל-מָסַד, סִיבִי הַדֶּקֶל» בגלל הופעת
מונח זה בסופה, ר' פ' 5. המונח «אֶל-מָסַד» לא נזכר
במקום אחר בקוראן.
הורדה במכה אחרי סורת אל-פאתחה 1, ופסוקיה חמשה.
קיבלה את שמה «סִיבִי הַדֶּקֶל» מפסוק חמשה.

סורת אל-מסד 111

בְּשֵׁם אֱלֹהֵה הָרַחֲמָן וְהָרַחוּם

1. תִּכְרַתְנָה יְדִי¹ אֲבִי לְהִבֵּ² וְיִלְדֵּהּ הוּא לַעְזָאֵל,
2. לֹא יוֹעִיל לוֹ הוֹנוֹ וְכָל אֲשֶׁר רָכַשׁ,
3. וְהוּא יִצְלָה בְּאֵשׁ לְהִבָּה,
4. וְאִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר נִשְׁאַה עֲצִי הַקּוֹץ (וְהַשְׁלִיכָה אוֹתָם בְּדֶרֶכוֹ שֶׁל הַנְּבִיא),
5. בְּצוֹאֶרָה יִהְיֶה חֶבֶל מְסִיבֵי הַדֶּקֶל (בְּגִיהָנָם).

1. יד, סמל של כוח ועושר.

2. אבו להב היה הדוד מצד האב של הנביא מוחמד. והוא היה האויב מספר אחד של הנביא. הוא לא האמין בנביא מוחמד ומת ככוֹפֵר.

112

סִוְרַת אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ טְהֶרַת הָאֶמוּנָה

סורה זו נקראת «אֶל-אֶחְ'לָאֶצַּ, טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» משום שהיא דנה בתוארי הכבוד של האלוה האחד, אללה, שלא נולד ולא הוליד.

הורדה במכה אחרי סורת אנ-נאס 114, ופסוקיה ארבעה, קיבלה את שמה «טְהֶרַת הָאֶמוּנָה» מפסוק אחד.

סורת אל-אחי'לאצ 112

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הַרְחֵמֶן וְהַרְחוּם

1. אָמֵר, הוּא אֱלֹהָ אֶחָד,

2. אֱלֹהָ הוּא בַּעַל הַתְּאָרִים הַיְפִים הַנְּצַחִיִּים,

3. הוּא לֹא הוֹלִיד וְלֹא נוֹלַד,

4. וְאֵין שְׁנָה לוֹ אִף לֹא אֶחָד.

سُورَةُ الْفَلَقِ

113

סִוְרַת אֶל-פֶּלֶק הַבְּקָר

סורה זו נקראת «אֶל-פֶּלֶק, הַבְּקָר» בגלל הופעת מונח זה בתחילתה. בסורה זו אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פיל 105, ופסוקיה חמשה. קיבלה את שמה «הַבְּקָר» מפסוק אחד.

סורת אל-פלך 113

בְּשֵׁם אֱלֹהָהּ הַרְחֵמוּ וְהַרְחוּם

1. אֵמֶר, אֲבִקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרִבּוֹן הַבָּקָר,
2. מִפָּנֵי רָעָתָם שֶׁל כָּל אֲשֶׁר בָּרָא,
3. מִהִסְכָּנָה שֶׁבַחְשָׁךְ בְּהִחְשִׁיכּוֹ,
4. וּמִפָּנֵי הָרַע שֶׁל הַמְכַשְּׁפוֹת הַנוֹפְחוֹת בְּקִשְׁרִים,
5. וּמִפָּנֵי רָעָתוֹ שֶׁל קִנְאֵי בְּקִנְאוֹ.

114

סִוְרַת אֵן-נַאסְ בְּנֵי אָנוּשׁ

סורה זו נקראת «אֵן-נַאסְ, בְּנֵי אָנוּשׁ» בגלל הופעת מונח זה בהתחלתה. בפסוק זה אללה מנחה את שליחו מוחמד והמאמינים לשאול את חסותו נגד כוחות הרע. הורדה במכה אחרי סורת אל-פלך 113, ופסוקיה ששה. קיבלה את שמה «בְּנֵי אָנוּשׁ» מפסוק אחד.

סורת אנ-נאס 114

בְּשֵׁם אֱלֹהָ הָרַחֲמָן וְהָרַחֵם

1. אֵמֹר, אֲבַקֵּשׁ מִחֶסֶה בְּרַבּוֹן בְּנֵי אָנוּשׁ,

2. מִלֶּד בְּנֵי אָנוּשׁ,

3. אֱלֹהָ בְּנֵי אָנוּשׁ,

4. מִפְּנֵי רָעַתוֹ שֶׁל הַמַּלְחֵשׁ וְנִסּוֹג לְאַחֹר,

5. הַלּוֹחֵשׁ בְּלִבּוֹת בְּנֵי אָנוּשׁ,

6. מִן הַשְׂדִּים וּבְנֵי אָנוּשׁ.¹

1. ר' סורת אל-אנעאם 6 : 112.

תעתיק עברי לאותיות הערביות כפי שהופיעו בתרגום

יש בשפה הערבית 28 אותיות. שמונה מהן אין להן מקביל בעברית. לכן עשינו תעתיק מיוחד לאותיות אלו. להלן רשימה באותיות הערביות עם המקביל להן בעברית:

כ	ك	צ'	ض	ד	د	א	ا
ל	ل	ט	ط	ד'	ذ	ב	ب
מ	م	ט'	ظ	ר	ر	ת	ت
נ	ن	ע	ع	ז	ز	ת'	ث
ה	ه	ע'	غ	ס	س	ג'	ج
ו	و	פ	ف	ש	ش	ח	ح
י	ي	ק	ق	צ	ص	ח'	خ

שמות הנביאים והשליחים בקוראן לפי סדר אלפא-ביתי ערבי

השם בערבית	השם בעברית
אבראהים	אברהם
אדריס	אדריס
אדם	אדם
אסחאק	יצחק
אסמאעיל	ישמעאל
אליאס	אליהו
אליסע	אלישע
איוב	איוב
דאווד	דויד
ד'ו אל-כפל	----
ד'ו אנ-נון (ר' ינוס)	----
זכריא	זכריה
סולימאן	שלמה
שועיב	יתרו
צאלח	----
עוזיר	עזרא
עיסא אל-מסיח	יהושוע המשיח
לוט	לט
מוסא	משה
נוח	נח
הארוון	אהרון
הוד	----
יחיא	יוחנן
יעקוב	יעקוב
יוסוף	יוסף
יונוס	יונה

מפתח העניינים

ההפניות ערוכות על-פי מספר הסורה והפסוק, ויש לקרוא המספרים מימין לשמאל, למשל: **4: 34** פירושו, סורה **4** פס' **34**. סימנתי שמות העניינים ומספר הסורות בצבע אדום. "אל" הידיעה בערבית או איך מתבטאת מבחינה פונטית, למשל: אר-רחמאן, הסימן "אר" לא הובאו בחשבון בסידור האלפאביתי. המפתח מסודר לפי הסדר האלפאביתי הערבי. שמות הנביאים ושמות פרטיים אחרים נרשמו בערבית אחר כך בעברית. למשל: מוסא (משה).

א; ב; ג; ד; ה; ו; ז; ח; ט; י; יא; יב; יג; יד; טו; טז; יז; יח; יט; כ; כא; כב; כג; כד; כה; כו; כז; כח; כט; ל; לא; לב; לד; לה; לו; לי.

אברהם, ר' אברהים

אבלים, ראש השנים **2: 34 - 36, 102: 4**; **120: 7 - 12, 112: 15**; **31 - 34, 39 - 40**; **17: 61 - 64, 18: 50, 20: 116 - 117, 26: 95**; **34: 20 - 21, 38: 74 - 85**.

אבנים, כעונש מן השמים **8: 32, 11: 82, 15: 74, 17: 68, 29: 40, 54: 34, 67: 17**,

אבני גזית (חג'ארה מן סג'יל) 105: 4

אבו בכר אצ-צדיק 9: 1, 40: 4, מעלותיו, התאסלמותו וח'ליפתו **4: 59, 15: 46, 66: 3**

אבו להב 111: 1

אחאקא אל-, ר' עאד

אחמד ר' מוחמד

אדריס 19: 56, 21: 85

אדם הראשון, בריאתו כח'ליפה (ממונה בארץ) **2: 30**

המלאכים מצווים להשתחוות לו **2: 34, 7: 11, 15: 30, 17: 61, 18: 50, 20: 16, 38: 73**; נברא מטיט או מטיט **6: 2, 15: 26, 28, 33, 17: 61, 23: 12, 32: 7, 37: 11, 38: 17, 55: 14**

נברא מעפר **30: 20, 35: 11, 40: 67, 53: 32**; נברא ממים **25: 54**

נברא מנפש יחידה **4: 1, 6: 98, 7: 189, 39: 6**; בריאת בת זוגו **4: 1, 7: 189 - 190, 20: 121**; **39: 6**

שגיאתו וגרושו מגן עדן **2: 35 - 36, 7: 24 - 19**; **20: 120 - 123**

חוזר בתשובה וזוכה במחילה **2: 37, 20: 122**

א

אאזר (אבי אברהים) 6: 74

אברהים (אברהם)

אב לאסחאק (יצחק) ויעקב **2: 133, 6: 84, 19: 49**; אומה לעצמו **16: 120**

אללה בחר בו **16: 121**

אללה נתן לו חוכמה **21: 51**

הווכח עם אביו ובני עמו **6: 74, 80 - 83, 9: 114**; **19: 42 - 48, 21: 52, 26: 70, 86: 60**

רסוק הפסילים **21: 57 - 58, 37: 91 - 93**

שריפתו ונצלו מן האש **21: 68 - 71, 29: 24**; **37: 97 - 99**

חניף **16: 120, 123**

לא היה יהודי ולא היה נוצרי **3: 167**

בא אל רבונו בלב שלם **37: 84**

הגירתו אל הארץ המבורכת לכל בני אדם **21: 71**; אורחיו (המלאכים) שבשרו לו על הולדת בנו **11: 69 - 74, 15: 51 - 56, 51: 24 - 30**

בחירת אללה בו ובבני ביתו **3: 33**

בונה את הכעבה עם אסמאעיל (ישמעאל) **2: 127**; מושבו במכה **22: 26**

מכריז על החג' **22: 27**

נושא תפילה לשלום תושבי מכה ולרווחתם **2: 126**; **14: 35 - 37**

מצטווה עם אסמאעיל לטהר את הכעבה למתפללים **2: 125**

מקום אברהים (מקום תפילה) **2: 125, 3: 97**; **צדיק ונביא 19: 41**

אברק, אש-שערא (כוכב) 53: 49

המאמינים הולכים בו **2: 257**; **57: 28**;
 סמל לאללה **9: 32**; **24: 35**; **39: 69**; **61: 8**;
 סמל לאנג'יל **5: 46**;
 סמל למוחמד **33: 46**;
 סמל לקוראן **4: 174**; **7: 157**; **8: 22**; **42: 52**;
64: 8;
 סמל לתורה **21: 48**;
 פסוק האור **24: 35**

אומה

אומת המאמינים ומעלותיה **2: 143**; **3: 110**;
7: 181
 בני האדם חדלו להיות אומה אחת **5: 48**; **11: 118**;
16: 93; **21: 92**; **23: 52** - **53**
 בני האדם נבראו כאומה אחת **2: 213**; **10: 19**;
 בני האדם נוטים להיות אומה אחת **43: 33**
 גורל האומות בגיהנום **7: 38**; **45: 28**
 כל אומה הוזרה על ידי שליח **10: 47**; **13: 30**;
16: 36; **17: 15**; **23: 44**
 כל אומה וחוקיה ומנהגיה **5: 48**; **22: 34**, **67**;
 לכל אומה נקצב זמן **7: 34**; **10: 49**; **23: 44**
 אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) **7: 157**, **158**;
29: 48; **62: 2**

אומיין **3: 20**, **75**; **62: 2**

איכה, אנשי אל-איכה **15: 78**; **26: 176**; **38: 13**;
50: 14

אילאף קוריש **106: 1**

אימוץ, מעמד המאומצים **33: 4** - **5**; מעמד נשות
 הבנים המאומצים **33: 37**

איוב, **4: 163**; מזרע אברהמים **6: 48**; מקבל
 התגלות נבואית **4: 163**; צרותיו וגאולתו **21: 83**;
38: 41 - **84**

ב

בחירה (נאקה) **5: 103**

בדר, קרב **3: 13**, **121**, **122**, **124** - **127**; **8: 7** - **12**,
19, **42** - **44**, שבוי בדר **67** - **71**

בדוים **9: 97** - **99**, **101**, **120**; **22: 11**; **33: 20**;
48: 11, **15** - **16**; **49: 14**

אדמה, ארץ, אללה ייסד ופרש אותה **2: 22**;
19: 20; **27: 61**; **31: 3**; **40: 64**; **43: 10**;
50: 7; **51: 48**
 שבע אדמות **65: 12**; שטוחה **88: 20**

אד'אן, ר' קריאה לתפילה

ארבה **7: 133**; **54: 7**

ארם **89: 7**

אסחאק (יצחק) **2: 140**, **133**; **6: 84**; **11: 71**;
14: 39; **19: 49**; **21: 72**; **29: 27**; **37: 112**

אסלאם **2: 112**, **127**, **128**, **135**, **140**, **141**, **155**;
156, **208**, **221**; **3: 19**, **67**, **68**, **84**, **85**, **118**, **125**;
4: 125; **5: 3**; **11: 116**, **117**; **13: 22**; **18: 23**;
21: 92, **93**; **22: 30**; **39: 22**; **41: 33**;
42: 13; **61: 9**; **98: 5**; **110: 1** - **3**

אסמאעיל (ישמעאל) **2: 125**, **127**, **133**, **140**;
4: 163; **6: 86**; **14: 39**; **19: 54** - **55**; **21: 85**;
38: 48

אליאס (הנביא אליהו) **6: 85**; **37: 123**; **130** - **132**

אנג'יל (הברית החדשה), אללה למדו לעיסא בן
 מרים **3: 48**; **5: 110**; **57: 27**;
 מאשר את התורה **5: 46**;
 מעיד על אמיתות נבואת מוחמד **11: 17**; **48: 29**;
 מקור הדרך **3: 3** - **4**; **5: 46**;
 הורד לאחר אברהמים **3: 65**

אנשים (גברים) **2: 213**, **72**; **4: 1**, **28**; **6: 98**;
7: 29, **189**; **10: 19**; **15: 21**, **26**, **27**, **29** - **35**;
16: 4 - **18**, **65**, **67**, **78**, **80**, **81**; **17: 11**, **67**, **69**;
70, **83**; **18: 54**; **20: 123**; **21: 37**; **22: 5**, **11**;
23: 12 - **14**; **27: 62**; **29: 65**; **30: 36**, **41**, **54**;
32: 7 - **9**; **33: 72**; **35: 11**, **12**, **13**, **15**, **27**, **28**

אנצאר, ר' העוזרים של מדינה

אהרן ר' הארון

אוחד, קרב **3: 121**, **122**, **125**, **139** - **140**, **143**

אור, נור **3: 107**, **106**; **10: 26**; **13: 16**; **33: 43**;
57: 20; **57: 9**, **12**, **13**; **65: 11**; **66: 8**; **75: 22**;
76: 11; **80: 38**; **83: 24**

מאיר על מצח המתפללים **48: 29**;

תורה, הספר 2: 41, 44, 53, 85, 87, 89, 91; 3: 3;
 48, 50, 55, 70, 93; 5: 43, 44, 46, 66, 68, 110;
 6: 91, 154; 7: 157; 9: 111; 11: 17; 17: 2;
 21: 48, 49; 23: 49; 28: 43, 49; 32: 23; 37: 117;
 40: 45, 53; 41: 45; 45: 16; 46: 12, 30; 48: 29;
 61: 6; 62: 5

מגלות מוסא 53: 36

תומכים, ר' אנצאר

תימום (הטהרות לתפילה בעפר) 4: 34; 5: 6

ת'

ת'מוד 9: 70; 14: 9; 22: 42; 25: 38; 41: 13, 9;
 17: 50; 51: 43; 53: 51; 55: 43; 69: 4; 5;
 85: 17; 89: 9;
 הרגו הנאקת 7: 73-77; 11: 64; 17: 59; 26: 155-
 158; 54: 27; 91: 11-15

ג'

ג'אהליה (התקופה לפני האסלאם) 3: 154; 5: 50;
 33: 26; 48: 26

ג'בריל, מלאך גבריאל 2: 97, 98; 11: 17; 19: 17;
 64: 193; 53: 7; 65: 11; 66: 4; 81: 19-21, 23

גמלים, נאקות, בריאתם 88: 17; גמל יכנס בקוף
 מחט 7: 40; מובילים את העולים לרגל 22: 27;
 נאקות בחודש העשירי להריון 81: 4; נושאי
 משאות 12: 65; סוג מקנה 6: 144

ג'ן (שדים) 11: 119; 15: 27; 51: 56; 55: 15;
 33, 35, 37, 39, 41

גוג ומגוג 18: 94; 21: 96

ג'ודי, הר 11: 44

גולית, ג'אלות 2: 249-251

ג'ומעה (יום ששי, יום הכינוס) 62: 9

ג'רושין. בני זוג חדשים 4: 130; דיני הגירושין
 226-233; 65: 1-7

גילוח ראש בחג' 2: 196; 48: 27

גילוי עריות 4: 22; 58: 2

ברזך (מחיצה, מצר) 23: 100; 25: 53; 55: 20

ברזל, הורד מן השמים 57: 25; בחומת גוג ומגוג
 18: 96; רוכד לדויד 34: 10

בצל 2: 61

בעת', ר' תחיית המתים

בעל (אליל) 37: 125

בכה (שם של עיר מכה) 3: 96

בני ישראל 2: 40, 47, 52, 62, 75, 80, 88, 91,
 93-96, 100, 104, 111, 113, 116, 118, 120,
 122, 135, 140, 146, 159, 174; 3: 21, 23, 24, 52,
 54, 57, 77, 78, 112, 181, 184, 199; 4: 46, 51,
 55-60, 105, 107, 109, 151, 153, 157, 159,
 161-163; 5: 12, 18, 41, 45, 51, 62, 64, 68,
 69, 82; 6: 90, 114, 146; 7: 156, 159, 169;
 9: 30, 31, 34; 10: 93; 16: 118; 19: 37; 45: 16;
 62: 5-8; 17: 8

ת

תאנים 95: 1

תחיית המתים ביום הדין (בעת', ק'אמה) 2: 28,
 73, 259, 260; 3: 106, 107; 6: 30, 36, 94; 7: 57;
 13: 60; 16: 38, 39; 17: 50-52; 18: 21, 52;
 100; 19: 70; 20: 102

תסנים 83: 27

תעלה, בעלי ה- 85: 4

תפילה (צלאת) 2: 37, 43, 45, 46, 115, 142, 143,
 144, 145, 148, 177, 186, 239, 255, 266; 4: 43,
 101, 102; 5: 6; 7: 55, 205; 8: 3; 11: 114;
 14: 31; 17: 78, 79, 110; 20: 7, 130, 132;
 22: 34, 35, 41; 23: 1, 2, 9; 25: 62-64; 29: 45;
 30: 17, 18; 31: 4, 5; 32: 15, 16; 33: 41, 42;
 50: 39, 40; 51: 15-18; 52: 48, 49; 62: 9, 10;
 70: 22, 23, 34; 76: 25, 26; 107: 4-7

תמר, תמרים 2: 266; 6: 99, 141; 16: 11; 67;
 18: 32; 23: 19; 26: 148; 36: 34; 50: 10; 55;
 80: 29; 11

תוחיד, ר' התמסרות לאללה

ג'יהאד, מאבק 2: 190 - 194, 218, 246; 3: 142, 146 - 148, 157, 195, 200; 4: 71, 74, 77, 84, 89, 95, 96, 101, 104; 5: 54; 8: 15, 16, 39, 42, 45, 60, 61, 66, 67; 74 - 72; 9: 12, 14 - 16, 19, 20, 22, 24, 29, 38, 42, 46, 47, 53, 73; 16: 110, 123; 19: 89, 91, 99, 123; 29: 69; 49: 15;

לקיחת חלק בג'יהאד 5: 35; 9: 24, 41, 44; 22: 78; 25: 52; 29: 6; 60: 1; 66: 9; 73: 86; 73: 20

דבורים 16: 68

דבש 16: 69; 47: 15

דג, דגים 7: 163; 18: 61 - 63; 37: 142; 68: 48

דם, אסור לאכילה 2: 173; 3: 5; 6: 145; 16: 115

דוכיפת 27: 20 - 27

דוד, ר' דאוד

דיבה 24: 4, 11 - 26

דיו 18: 109; 31: 27

ד'

ד'כר, אד' - ר' קוראן

ד'ו אל-קרנין 18: 83 ואילך

ד'ו אל-כפל 21: 85; 38: 48

ד'ו אנ-נון, יונה הנביא בעל הדג 4: 163; 6: 86; 10: 98; 21: 87; 37: 142; 68: 48

ר

רבנים 3: 64; 5: 44, 63; 9: 31, 34

רס, אר - (באר) 25: 38; 50: 12

רקים, אר - 18: 9

רמצ'אן, ר' צום

רוח הקודש 2: 87, 253; 4: 171; 5: 110; 16: 2; 40: 15; 42: 52

רומים (אר-רום) 30: 2

ריבית 2: 275 - 278, 279; 3: 130; 4: 161; 30: 39

רימונים 6: 99, 141; 55: 68

ז

זבאניה (שומרי גיהנום) 44: 47 - 50; 66: 6

74: 31; 78: 21; 96: 18

זבור (תהילים) 4: 163; 17: 55; 21: 105

זקום, עץ בגיהנום 37: 62, 66; 44: 43; 66: 53

זכאת 2: 43, 110, 177, 215, 254, 263, 264 - 265, 267, 272, 273, 274; 3: 92, 134; 4: 38; 7: 156; 8: 3; 9: 60, 67, 79, 80, 99; 13: 22, 23; 14: 31; 17: 28; 22: 34, 35, 41; 23: 1 - 4; 25: 67; 31: 2; 57: 7, 12, 13, 18; 58: 12; 64: 11, 10, 16; 63: 11, 10, 16; 70: 24 - 25

ח

חאמי (גמל) 5: 103

חג', עליה לרגל למכה 2: 158, 189, 196 - 200, 203; 5: 2, 94 - 96; 22: 25, 27, 29

חגיר, אל - 15: 80 - 83; 27: 48 - 53

חזרה בתשובה, תובה 2: 160; 3: 86 - 90, 135; 4: 17, 18, 26, 110; 5: 39, 40; 7: 135; 9: 104, 112; 11: 3 - 5; 17: 25; 19: 60; 25: 8, 4; 43: 25; 39: 5 - 3; 66: 8

חטא 2: 209, 286; 4: 31; 6: 120; 11: 59; 23: 118; 40: 2 - 3, 55; 48: 1 - 5; 53: 12; 57: 28; 85: 10

חללים, שהידים 2: 154; 3: 104, 157, 169 - 6 - 4; 47: 23; 9: 111; 4: 69; 9: 195, 172

חמור, חמורים 2: 259; 16: 8; 31: 19; 62: 5; 74: 50

חניף 2: 135; 3: 67, 95; 4: 125; 6: 79, 161; 22: 31; 120: 16

חודשים קדושים 2: 194, 217; 5: 2, 97; ארבעה 9: 36, 5

חור עין, יפהפיות של גן עדן 44: 54; 52: 20; 55: 72; 56: 22

חונין, קרב 9: 25 - 26, 40, 58

חיה מן הארץ (דאבת אל-ארד) 27: 82

ד

דאוד, דוד 2: 251; 4: 163; 5: 78; 6: 48; 17: 55; 21: 80 - 78; 34: 10, 13; 38: 17, 20, 21 - 25; 34: 10 - 11; 49: 15

ש

שבא 27: 22 - 44; 34: 15 - 17

שבת 2: 65; 4: 47; 7: 163; 16: 124

שטן, ר' אבליס

שפות, לשונות, כל שליח נשלח בלשון בני עמו
 14: 4; שלל הלשונות כחסד מאללה לבני האדם
 30: 22

שכנים 4: 36; 8: 48

שלמה, ר' סולימאן

שלום 2: 228, 224; 4: 35, 114, 128; 8: 1, 12,
 49: 10

שמש 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;
 29: 61; 31: 29; 35: 13; 36: 5, 38, 40; 55: 5;
 71: 16; 78: 13; 91: 1

שמן, ר' זית, זיתים

שהידים, ר' חללים

שועיב (יתרו) 7: 85 - 93; 11: 84 - 93; 26: 176 -
 29: 36 - 37; 189

שופר, צור 6: 73; 18: 99; 20: 102; 23: 101;
 27: 87; 36: 51; 39: 68; 50: 20; 69: 13; 78: 18

שירה, ר' גם משורר 36: 69

שילוש, תורת ה- 4: 17; 5: 73

צ

צאבאים 2: 62; 5: 69; 22: 17

צאלח, ר' גם ת'מוד 7: 73 - 79; 11: 61 - 68;
 26: 141 - 159; 27: 45 - 53; 54: 23 - 31

צאן 6: 142, 146

צדק 4: 29, 58, 127, 135; 5: 8, 42; 6: 152; 7: 29;
 10: 54, 47; 11: 85; 16: 76, 90; 55: 9

צדקה 2: 44, 83, 148, 177, 195, 261 - 267;
 3: 15; 12: 88; 51: 19; 57: 10; 70: 24 - 25;

21 - 18; 92: 10 - 8; 76

צפא (גבעה ליד הכעבה) 2: 158

זכריא (זכריה) 3: 37 - 41; 6: 85; 19: 2 - 10;
 21: 89

זמן 2: 259; 10: 45; 20: 103 - 104; 30: 55;
 46: 35; 79: 46

קוצר הזמן בעולם הזה 23: 112 - 114

יום בעולם הבא שווה לאלף שנים 22: 47; 32: 5
 לחמישים אלף שנה 70: 4

זנגביל 76: 17

זהב 3: 14, 91; 9: 34; 18: 31; 22: 23; 35: 33;
 43: 53, 71

זית, זיתים 6: 99, 141; 16: 11; 23: 20; 24: 35;
 80: 29; 95: 1

זייד (הבן המאומץ של הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

זיינב (אשת הנביא) 33: 4, 5, 37, 69

ס

סאאיבה (גמלה) 5: 103

סאמרי 20: 85, 87, 95 - 97

סגיל 105: 4

סגין 83: 7 - 9

סדרת אל-מונתהא (לוטוס) 53: 14; 56: 27

סלסביל (מעין בשמים) 76: 18

סואע (אליל) 71: 23

סורה (פרק בקוראן) 2: 9; 86, 124, 127;
 10: 38; 11: 13; 24: 1; 47: 20

סולימאן (שלמה) 2: 102; 4: 54, 163; 6: 84;
 21: 78 - 81; 27: 15, 16; 38: 30, 34

מלכותו 38: 35; מורתו 34: 12 - 14; 38: 31 -
 33, 36

סוסים 3: 14; 8: 60; 16: 8; 100: 1 - 6

סופר (לבלר) 2: 282

סיני (הר) 52: 1; 95: 2

צלאת, ר' תפילה

עוזא, אל- (אלילה) 53: 19

צור, ר' שופר

עוזייר (עזרא הסופר) 9: 30; 18: 102; 25: 17

צום 2: 183, 185, 187, 196; 4: 92; 5: 89, 95;

עומרה, ר' גם חגי' 2: 158, 196

4: 58; 35: 33

עירבון 2: 283

ט

עזים 6: 143

טאע'ות (אלילים, שיקוצים) 2: 256, 257; 4: 51,

עיסא בן מרים (יהושוע, המשיח) 3: 39, 45 - 52,

17: 39; 36: 16; 60: 5; 76, 60

, 72, 17, 5: 5; 171, 159 - 157: 4; 61 - 59, 55 - 54

טאלות (שמואל) 2: 246 - 248

- 19: 19; 31, 30: 9; 58: 6; 118 - 116, 78, 77

טוא (הואדי הקדוש) 20: 12; 79: 16

14, 6: 61; 64 - 61: 43; 13: 42; 34, 21

פ

פרדים 16: 8

טור, הר בסיני 2: 63, 93; 4: 154; 19: 52; 20: 80;

2: 95; 1: 52; 46, 44: 28

פרעה 28: 38; 38: 12; 40: 26, 36, 45 - 46;

10: 89; 11: 66

עא'ישה, אשת הנביא 24: 11, 26; 66: 4

אשת פרעה 28: 9

עאד, בני עם 9: 70; 11: 89; 14: 19; 22: 42;

, 135 - 130: 7; 11: 135 - 130

; 21 - 18: 54; 42, 41: 51; 38: 29; 39, 38: 25

; 14 - 12: 27; 35: 25; 44: 22; 52: 8; 137

7, 6: 89

- 9: 69; 42 - 41: 54; 13: 50; 48: 43; 39: 29

עדשים 2: 61

18 - 17: 85; 16 - 15: 73; 10

ערבית (לשון הקוראן) 12: 2; 13: 37; 16: 103;

פרפרים 101: 4

; 7: 42; 3: 41; 28: 39; 195: 26; 113: 20; 97: 19

פרה, פרות 2: 67 - 72; 12: 43 - 46

12: 46; 58: 44; 3: 43

פנינים (תכשיטים) 16: 14; 22: 23; 35: 33, 12;

ערש (כס-המלכות, כס-הכבוד) 7: 54; 9: 129;

19: 76; 23: 56; 22: 55; 24: 52

; 22: 21; 5: 20; 42: 17; 2: 13; 7: 11; 3: 10

פורקאן, כינוי לקוראן 2: 185; 3: 4; 25: 1; (יום

; 75: 39; 4: 32; 26: 27; 59: 25; 116, 86: 23

אל-פורקאן) ניצחון בבדר 8: 41; ניתן למוסא 2: 53;

; 20: 81; 17: 69; 4: 57; 82: 43; 15, 7: 40

48: 21

15: 85

פיל, בעלי ה- 105: 1

ערפאת (הר) 2: 198

עט, קלם, אקלאם 3: 44; 31: 27; 68: 1; 96: 4

ק

עכביש 29: 41

קארון (קורח) 28: 76 - 82; 29: 39; 40: 24

עליה לרגל, ר' חגי'

קבלה (כוון תפילה) 2: 115, 142 - 148, 148 -

עמרם, אשת עמרם 3: 35; בית עמרם 3: 33;

177, 150

מרים בת עמרם 66: 12

קריאה לתפילה (אד'אן) 5: 58; 9: 3; 62: 9

ענבים 2: 266; 6: 99; 13: 4; 16: 11, 67; 17:

קלם, אקלאם, ר' עט

28: 80; 32: 78; 34: 36; 19: 23; 32: 18; 91

קמפור 76: 5

עורב 5: 31

ל

לשון, לשונות, ר' שפות

לוט (הנביא) 6: 86; 7: 80 - 84; 11: 78 - 83;
 89; 15: 67 - 73; 21: 71 - 74; 22: 43; 26: 160 -
 173; 27: 54 - 58; 29: 26, 28 - 35; 37: 134 -
 135; 50: 13; 54: 33 - 38; אשת לוט 66: 10

לוטוס, ר' סדרת אל-מונתהא

לוקמאן 31: 12

לילת אל-קדר (ליל הכבוד) 44: 3; 97: 1 - 5

מ

מאבק, ר' ג'האד

מאזנים 21: 47; 23: 102 - 103; 42: 17; 55: 7;
 57: 101; 25: 6 - 9

מאלכ (שוער גיהנום) 43: 77

מגיס 22: 17

מדיין (עיר של עם שועיב) 7: 85; 9: 70; 11: 84;
 20: 44; 22: 28; 23, 22, 45; 29: 36

מרווה (גבעה על-יד הכעבה) 2: 158

מרים (אמו של עיסא) 3: 33 - 37, 42 - 47; 4: 156;
 19: 16 - 34; 21: 91; 66: 12

מסג'ד אל-אקצא 17: 1

משחקי מזל, ר' מייסר

משורר, משוררים 21: 5; 26: 224; 27: 36;
 52: 30; 69: 41

משי (חריר) 18: 31; 44: 53; 76: 12, 21

מצרים 10: 87; 12: 21, 99; 43: 51

מערה, אנשי ה- 18: 9 - 26

מכה 3: 96; 48: 24

מלאך, מלאכים 2: 30, 31, 34, 98, 102, 161,
 177, 210, 248, 285; 3: 18, 39, 42, 45, 80, 87,
 124, 125; 4: 97, 166, 172; 6: 8, 9, 50, 61, 92,
 93, 111, 158; 7: 11, 20; 8: 9, 12, 50; 11: 12,
 31; 13: 11, 23, 24; 15: 7, 8, 28 - 43

קוראן, אל-כתאב 2: 2, 5, 38, 39, 97, 151, 185;
 3: 3, 4, 7, 23, 78, 138, 164; 4: 82; 5: 68; 6: 7;
 7, 25, 27, 28, 90, 91, 114, 117, 155 - 157; 7: 2,
 5, 204, 203; 9: 124 - 127; 10: 1, 37, 39,
 57, 58; 11: 13; 12: 1, 2, 111; 13: 1, 37, 38,
 39; 14: 2, 1; 15: 1, 87; 16: 101 - 103; 17: 9,
 41, 45, 46, 82, 88, 105, 106; 18: 1, 6, 64;
 19: 5, 8, 10 - 15; 20: 2, 5, 114; 21: 5, 8,
 15; 22: 16, 25; 23: 4, 6, 30; 24: 1, 192 - 212;
 25: 2, 123; 26: 1, 2, 48; 27: 49 - 47; 31: 6, 7;
 32: 2, 35; 33: 31, 30, 29; 34: 1, 14, 87;
 35: 1, 39; 36: 1, 2, 27, 28, 40, 41; 37: 2, 5, 44;
 38: 17; 39: 2, 52; 40: 2, 4, 18; 41: 2, 31, 29,
 12, 7, 4; 42: 2, 46; 43: 2, 18; 44: 2, 52;
 45: 17, 54; 46: 17, 54; 47: 17, 54; 48: 17, 54;
 49: 17, 54; 50: 17, 54; 51: 17, 54; 52: 17, 54;
 53: 17, 54; 54: 17, 54; 55: 17, 54; 56: 17, 54;
 57: 17, 54; 58: 17, 54; 59: 17, 54; 60: 17, 54;
 61: 17, 54; 62: 17, 54; 63: 17, 54; 64: 17, 54;
 65: 17, 54; 66: 17, 54; 67: 17, 54; 68: 17, 54;
 69: 17, 54; 70: 17, 54; 71: 17, 54; 72: 17, 54;
 73: 17, 54; 74: 17, 54; 75: 17, 54; 76: 17, 54;
 77: 17, 54; 78: 17, 54; 79: 17, 54; 80: 17, 54;
 81: 17, 54; 82: 17, 54; 83: 17, 54; 84: 17, 54;
 85: 17, 54; 86: 17, 54; 87: 17, 54; 88: 17, 54;
 89: 17, 54; 90: 17, 54; 91: 17, 54; 92: 17, 54;
 93: 17, 54; 94: 17, 54; 95: 17, 54; 96: 17, 54;
 97: 17, 54; 98: 17, 54; 99: 17, 54; 100: 17, 54

קוריש 8: 43, 30; 9: 17 - 19; 14: 46;
 32: 3; 33: 3; 34: 31, 44; 36: 6; 40: 56; 60: 1, 7;
 106: 1 - 6; 9

קופים 2: 65; 7: 166

קיאמה, ר' תחיית-המתים

כ

כבשים 6: 143

כתאב, אל-, ר' קוראן

כעבה 2: 125; 3: 97, 96; 5: 97, 95

כלב, כלבים 7: 176; 18: 18, 22

כות'ר אל-, (נהר בגן עדן שניתן לנביא מוחמד)
 1: 108

כורסי (כס כבוד) 2: 255

כוכבים 15: 16; 16: 12, 16; 37: 6; 41: 12;
 50: 6; 53: 1; 56: 75; 67: 5

כוון התפילה, ר' קבלה

כיבוד הורים 4: 36; 6: 151; 17: 23 - 24; 29: 8;
 15: 14 - 15; 46: 15

מוהגירון (המהגרים ממכה לאל-מדונה) 2: 217;
 3: 95; 4: 97, 99; 8: 28, 71, 74, 75; 9: 100, 117;
 118; 16: 41, 110; 22: 24; 29: 57, 60;
 59: 8

מייסר (משחק מזל) 2: 219; 5: 90, 91

מיכאל (מלאך) 2: 98

נ

נביאי שקר 6: 93

נזירים נוצרים 5: 82; 9: 31, 34; 57: 27

נסר (אליל) 71: 23

נשים, נקבות 2: 222, 223, 228, 234, 235, 282;
 3: 195; 4: 1, 25, 32, 34, 127; 6: 151; 13: 23;
 16: 57, 59, 97; 17: 23, 24; 23: 6; 24: 31, 60;
 29: 8; 30: 21; 31: 14; 33: 4, 5, 16; 43: 16;
 46: 17, 15; 47: 19; 48: 6; 57: 18; 58: 1;
 2: 66, 14; 10: 12; 70: 30; 75: 39

נמלה, נמלים 27: 18

נוח (נח) 6: 84; 7: 59, 64; 9: 70; 10: 71, 73;
 11: 25, 32, 42, 43, 45, 46; 14: 9; 17: 3;
 21: 76, 77; 22: 42; 23: 23, 29; 25: 37;
 26: 105, 120; 29: 14, 15; 37: 82, 75; 40: 5;
 42: 13, 50; 51: 46; 53: 52; 54: 9, 15;
 66: 10, 71; 1: 28

נוצרים 2: 62, 111, 113, 116, 120, 135, 140;
 3: 55; 5: 14, 15; 6: 67, 69, 73, 75, 113, 114, 119;
 9: 30, 31, 34; 10: 47, 51, 57, 59, 63, 65, 69;
 19: 37; 30: 5; 43: 65; 57: 27

ה

הארות ומארות (שני מלאכים שהורדו לארץ)
 2: 102

הארון (אהרן), מזרע אברהם 6: 48; מקבל
 את הפורקאן 21: 48; מקבל את התורה 37: 117;
 נשלח לסייע למוסא 10: 75; 19: 53; 20: 30, 36;
 23: 45; 25: 35; 26: 13; 28: 34, 35; מוסא
 משאירו כממלא מקומו 7: 142; חטא העגל 7: 150;
 151; 20: 90, 94; שרידים שהשאירו בני ביתו
 בארון הברית 2: 248

2: 16; 17: 40, 61, 65, 95; 21: 26, 28; 22: 75;
 25: 7, 11; 32: 33; 33: 43, 56; 34: 40; 41: 30, 32;
 42: 5, 16; 43: 22, 60, 70; 47: 27; 50: 17, 19;
 53: 26, 28; 69: 17; 70: 4; 74: 28, 31; 78: 38;
 86: 4, 22, 23; 97: 4

מוחמד, הנביא, והשליח 2: 119, 129, 146; 3: 161;
 4: 113; 5: 19, 99; 6: 47, 50, 66, 90, 104, 107;
 135; 7: 188; 10: 2, 15, 108; 11: 12; 13: 40;
 15: 6, 47, 54; 17: 23, 70, 72; 25: 7, 8, 57;
 34: 8, 46, 47; 36: 37; 38: 86; 39: 41; 42: 6;
 44: 58; 48: 48; 52: 29, 30, 40; 68: 2, 46;
 81; 82; 22, 25; אחמד 6: 61

אללה ומלאכיו מברכים אותו 33: 56

אינו אב לאיש מן המאמינים 33: 40

אומי (אינו יודע לקרוא ולכתוב) 7: 157, 158;
 33, 21, 29; 48: 62

חותם הנביאים 33: 40

מוז (טלח) 56: 29

מוסא (משה) 2: 253; 4: 164; 6: 48; 7: 108;
 128 - 129, 143 - 144; 18: 60, 64; 65 - 82;
 19: 52; 20: 22, 25, 35, 37, 40; 26: 10, 68;
 27: 12, 7, 13, 15, 28; 42: 13; 43: 52;
 44: 17, 22

מטהו וגלגוליו 2: 60; 7: 107, 117, 160; 20: 17;
 26: 32, 45, 63; 27: 10; 28: 31

מטיף לפרעה ומביס את החרטומים 7: 103 -
 127; 10: 75, 82; 17: 102; 20: 41, 73; 23: 45;
 26: 10, 51; 29: 39

מכה בסלע ומוציא מים 2: 60; 7: 160

מקבל האותות 14: 5; 17: 101; 20: 22, 24;
 27: 12; 37: 114, 116; 40: 123; 43: 46;
 51: 38; 79: 15, 20

והסנה הבער 19: 52; 20: 9, 36; 27: 7, 12;
 29: 35; 79: 16

על הבאר במדין 28: 23 - 25; והפרה 2: 67 - 72

נועד עם אללה ארבעים לילות 2: 51; 7: 142

משה, ר' מוסא

מושק 83: 26

ירושה 4: 6 - 9, 11 - 12, 176; 8: 75; 33: 6

ישראל, ר' בני ישראל

יצחק, ר' אסחאק

יעקוב 2: 132; 4: 140; 6: 84; 11: 71;

12: 4 - 6, 11 - 13, 76, 78, 81 - 87, 93 - 100;

19: 6, 49; 21: 72; 29: 27

יעוק (אליל) 71: 23

יעות' (אליל) 71: 23

ילדים 4: 5, 127; 6: 137, 140, 151; 16: 59;

17: 31; 60: 12; 81: 8 - 9

ים 16: 14; 18: 60; 25: 53; 27: 61; 35: 12;

55: 19 - 20

ים סוף 2: 50; 7: 138; 20: 77; 26: 63 - 68;

44: 23 - 24

יהודים ר' בני ישראל, בעלי הספר

יהושוע המשיח, ר' עיסא בן מרים

יוחנן, ר' יחיא

יוסף 6: 84; 12: 4 - 102; 25: 28, 93, 96; 40: 34

יום ששי, ר' ג'ומועה

יין 2: 219; 5: 90 - 93; 12: 36, 41; 47: 15

האמאן 28: 6, 8, 38; 29: 39; 40: 24, 36

התמסרות לאללה (תוחד) 7: 29; 39: 2, 11,

14, 65 - 66; 40: 14, 65; 72: 18, 20; 98: 5;

112: 1 - 4

התיעצות (שורא) 2: 233; 3: 259; 42: 36, 38

הגירה 4: 66 - 67, 89, 97, 98 - 99; 8: 5, 30, 72;

9: 40; 17: 80

השראה (וחי) 2: 2, 4, 87, 118, 213; 4: 163 -

165; 6: 7 - 9, 91, 93; 10: 47; 12: 109; 13: 7,

38; 17: 95; 21: 2; 31: 27; 40: 70; 42: 51;

92: 14 - 16

העוזרים של מדינה (אנצאר) 8: 72, 74; 9: 100,

117; 59: 9

המלצה (שפאעה) 2: 255; 4: 85; 10: 18; 26: 101;

33: 65; 40: 18; 43: 86; 69: 35; 78: 38

הוד, הנביא 7: 65 - 72; 11: 50 - 60; 23: 32 - 41;

26: 123 - 140

ו

וחי, ר' השראה

וד (אליל) 71: 31

וצילה (גמלה) 5: 103

ז

יתרו, ר' שועיב

יתוש 2: 26

יתום, יתומים 4: 8, 36, 127; שמירת שלמות

רכושם 2: 220; 4: 2, 6, 10; 6: 152; 17: 34;

89: 19

ית'רב, ר' מדינה 33: 13

יחיא (יוחנן) 3: 39 - 41; 6: 85; 19: 7, 12 - 15;

21: 90

ירח 13: 2; 14: 33; 16: 12; 21: 33; 25: 61;

29: 61; 31: 30; 35: 13; 39: 5; 41: 37; 55: 5;

71: 16

לחישוב ימי החודשים 2: 189; 10: 5; 36: 39

فَهْرَسْتِ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانَ الْمَكَانِ الَّذِي نَزَّلَتْ فِيهِ

רשימת סורות הקוראן ומקום התגלותן

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
1 הפותחת – אל-פאתחה	سورة الفاتحة	במכה	1
2 הפרה – אל-בקה	سورة البقرة	במדינה	3
3 משפחת עמרן – אאל עמראן	سورة آل عمران	במדינה	39
4 הנשים – אנ-נסא'	سورة النساء	במדינה	59
5 הסעודה משמים – אל-מאאידה	سورة المائدة	במדינה	79
6 המקנה – אל-אנעאם	سورة الأنعام	במכה	95
7 החומה המפרידה בין גן עדן וגיהנם – אל-אעראף	سورة الأعراف	במכה	113
8 שלל המלחמה – אל-אנפאל	سورة الأنفال	במדינה	133
9 החזרה בתשובה – את-תובה	سورة التوبة	במדינה	143
10 יונה – יונס	سورة يونس	במכה	159
11 הוד – הוד	سورة هود	במכה	171
12 יוסף – יוסוף	سورة يوسف	במכה	185
13 הרעם – אר-רעד	سورة الرعد	במדינה	197
14 אברהם – איברהים	سورة إبراهيم	במכה	205
15 אל-חג'ר	سورة الحجر	במכה	213
16 הדבורים – אנ-נחל	سورة النحل	במכה	219
17 המסע הלילי – אל-אסרא'	سورة الإسراء	במכה	233
18 המערה – אל-כהף	سورة الكهف	במכה	245
19 מרים – מרים	سورة مريم	במכה	255
20 ט. ה. – טא. הא	سورة طه	במכה	263
21 הנביאים – אל-אנביא'	سورة الأنبياء	במכה	273
22 העליה לרגל – אל-חג'	سورة الحج	במדינה	283
23 המאמינים – אל-מומינון	سورة المؤمنون	במכה	293
24 האור – אנ-נור	سورة النور	במדינה	301
25 הפורקאן – אל-פורקאן	سورة الفرقان	במכה	309
26 המשוחררים – אש-שוערא'	سورة الشعراء	במכה	317
27 הנמלים – אנ-נמל	سورة النمل	במכה	329

מספר ושם הסורה		السورة	מקום ההתגלות	העמוד
28	הספור – אל-קצצ	سورة القصص	במכה	339
29	העקביש – אל-ענקבות	سورة العنكبوت	במכה	349
30	הרומים – אר-רום	سورة الروم	במכה	357
31	לוקמאן – לוקמאן	سورة لقمان	במכה	363
32	ההשתחוויה – אס-סג'דה	سورة السجدة	במכה	367
33	הקונפדרציה של עובדי-האלילים – אל-אחזאב	سورة الاحزاب	במדינה	371
34	שבא – סבא'	سورة سبأ	במכה	381
35	הבוקע, הבורא – פאטר	سورة فاطر	במכה	389
36	י.ס. – יא. סין	سورة يس	במכה	395
37	המלאכים הערוכים בשורות – אצ-צאפאת	سورة الصافات	במכה	401
38	צ. – צאד	سورة ص	במכה	411
39	המבורות – אז-זומר	سورة الزمر	במכה	419
40	הסולח – ע'אפר	سورة غافر	במכה	429
41	האותות המבארים – פוצלת	سورة فصلت	במכה	439
42	ההתעצות – אש-שורא	سورة الشورى	במכה	445
43	הקשטים – אז-זוז'וריו	سورة الزخرف	במכה	451
44	העשן – אד-דוחיאן	سورة الدخان	במכה	459
45	הכרעים כרך – אל-ג'אתייה	سورة الجاثية	במכה	463
46	גבעות החול – אל-אחקאף	سورة الاحقاف	במכה	467
47	מחמד – מוחמד	سورة محمد	במדינה	473
48	הנצחון המזהיר – אל-פתח	سورة الفتح	במדינה	479
49	החדרים הפרטיים – אל-חוג'וראת	سورة الحجرات	במדינה	485
50	ק. – קאף	سورة ق	במכה	489
51	הרוחות המפזרות – אדי-ד'אריאת	سورة الذاريات	במכה	493
52	הר הטור – אט-טור	سورة الطور	במכה	497
53	הפוכב – אנ-נג'ם	سورة النجم	במכה	501
54	הירח – אל-קמר	سورة القمر	במכה	505
55	הרחמן – אר-רחמאן	سورة الرحمن	במדינה	509
56	המאפע (יום הדין) – אל-ואקעה	سورة الواقعة	במכה	515

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
57 חברֶזֶל – אל-חדיד	سورة الحديد	במדינה	521
58 המתנַכֶּחֶת עִם הַנְּבִיא – אל-מוג'אדלה	سورة المجادلة	במדינה	527
59 ההַגְלִיחַ – אל-חשר	سورة الحشر	במדינה	531
60 הַנִּבְחֶנֶת – אל-מומתחנה	سورة الممتحنة	במדינה	535
61 שוֹרוֹת הַמַּעֲרָקָה – אצ-צף	سورة الصف	במדינה	539
62 יוֹם הַכִּינוּס – אל-ג'ומועה	سورة الجمعة	במדינה	543
63 הַצְבוּעִים – אל-מונאפקון	سورة المنافقون	במדינה	545
64 הַרִיחַ וְהַהֶפֶסֶד (בַּיּוֹם הַדִּין) – את-תעיאבון	سورة التغابن	במדינה	549
65 הַזְרוּשִׁין – אט-טלאק	سورة الطلاق	במדינה	553
66 הָאָסוּר – את-תחרים	سورة التحريم	במדינה	557
67 הַמְּלָכּוֹת – אל-מולכ	سورة الملك	במכה	561
68 הָעֵט – אל-קלם	سورة القلم	במכה	565
69 הַקִּיקוֹת הַהֶאָמָת (יוֹם-הַדִּין) – אל-חאקה	سورة الحاقة	במכה	569
70 הַמַּעֲלּוֹת – אל-מעארג'י	سورة المعارج	במכה	573
71 נח – נוח	سورة نوح	במכה	577
72 הַשְּׂדִים – אל-ג'ין	سورة الجن	במכה	581
73 הַמַּתְעַטֵּף – אל-מוזמל	سورة المزمل	במכה	585
74 הַמַּתְכַּסֶּה – אל-מודת'יר	سورة المدثر	במכה	589
75 תְּחִיתַת-הַמֵּתִים – אל-קיאמה	سورة القيامة	במכה	593
76 הָאָדָם – אל-אנסאן	سورة الإنسان	במדינה	597
77 הַרוּחוֹת הַשְּׁלּוּחוֹת – אל-מורסלאת	سورة المرسلات	במכה	601
78 הָאֲרוּץ הַעֶצוֹם – אנ-נבא'	سورة النبا	במכה	605
79 מְלַאכֵי הַמָּוֶת – אנ-נאזעאת	سورة النازعات	במכה	609
80 קָמַט אֶת מַצְחוֹ – עבס	سورة عبس	במכה	613
81 אֶפִּילַת הַשֶּׁמֶשׁ – את-תכויר	سورة التكوير	במכה	617
82 הַהִבְקָעוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם – אל-אנפטאר	سورة الانفطار	במכה	621
83 הַמַּחְסִירִים בְּמִשְׁקַל – אל-מוטפפין	سورة المطففين	במכה	623
84 קָרִיעַת הַרְקִיעַ – אל-אנשקאק	سورة الانشقاق	במכה	627
85 תַּחֲנוּת הַשֶּׁמֶשׁ, הַיָּרֵחַ, וְהַכּוֹכְבִּים – אל-בורוג'	سورة البروج	במכה	629

מספר ושם הסורה	السورة	מקום ההתגלות	העמוד
86 הכוכב הנוצץ – אט-טארק	سورة الطارق	במכה	633
87 העליון (אללה) – אל-אעלא	سورة الأعلى	במכה	635
88 יום הדין המקיף – אל-עיאשיה	سورة الغاشية	במכה	637
89 השחר – אל-פג'ר	سورة الفجر	במכה	641
90 העיר – אל-בלד	سورة البلد	במכה	645
91 השמש – אש-שמש	سورة الشمس	במכה	647
92 הלילה – אל-ליל	سورة الليل	במכה	649
93 שעות הבקר המאחרות – אצ' ציוחא	سورة الضحى	במכה	651
94 הארת הלב – אש-שרח	سورة الشرح	במכה	653
95 התאנים – את-תין	سورة التين	במכה	655
96 טפת הדם – אל-עלק	سورة العلق	במכה	657
97 ליל הקבוצ – לילת אל-קדר	سورة القدر	במכה	659
98 ההוכחה – אל-ביינה	سورة البينة	במדינה	661
99 רעידת האדמה – אז-זוללה	سورة الزلزلة	במדינה	663
100 השועטים – אל-עאדיאת	سورة العاديات	במכה	665
101 ההולקות (יום-הדין) – אל-קארעה	سورة القارعة	במכה	667
102 ההתעצמות בגדל ההון – את-תכאת'ור	سورة التكاثر	במכה	669
103 הזמן – אל-עצר	سورة العصر	במכה	671
104 המשמיץ – אל-הומזה	سورة الهمة	במכה	673
105 הפיל – אל-פיל	سورة الفيل	במכה	675
106 קור'ש – קוריש	سورة قريش	במכה	677
107 קלי הבית – אל-מאעון	سورة الماعون	במכה	679
108 נהר אל-פנת'יר בגן עדן – אל-כות'ר	سورة الكوثر	במכה	681
109 הכופרים – אל-כאפרון	سورة الكافرون	במכה	683
110 הנצחון – אנ-נצר	سورة النصر	במדינה	685
111 סיבי הדקל – אל-מסד	سورة المسد	במכה	687
112 טהרת האמונה – אל-אח'לאצ	سورة الاخلاص	במכה	689
113 הבקר – אל-פלק	سورة الفلق	במכה	691
114 בני אנוש – אנ-נאס	سورة الناس	במכה	693

لِنَ وَزَارَةِ الشُّؤُونِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْدَّخْوَةِ وَالْإِشَادِ

فِي الْمَلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ

الْمَشْرِفَةِ عَلَى

مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَدِ لِبَاعَةِ الْمُصْحَفِ الشَّرِيفِ

فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

إِذِيسْرُهَا أَنْ يُصْدَرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةُ مِنْ

تَرْجَمَةِ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ

تَسْأَلُ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهَا النَّاسَ

وَأَنْ يَجْزِي

خَلَامَةَ الْحَمِيدِ الشَّيْخِ فَيَرْبِي الْمَلِكِ سَلَامَانَ بْنِ عَبْدِ الْعِزِّزِ السُّعُودِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُهِودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي شَرْكِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ التَّوْفِيقِ ۝

הַמֶּשֶׁרֶד לְעִנְיֵי הָאֶסְלָאם וְהַהִסְבָּרָה וְהַכּוֹן

בְּמַמְלָכָה הַסְּעוּדִית

הַמִּפְקָח עַל

מִרְכּוּז הַמֶּלֶךְ פֶּהַד לְהַדְפֵּסֶת הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

בְּאֶל-מִדִּינָה אֶל-מִנּוּוֹרָה

שֶׁמַח שֶׁהַמִּרְכּוּז מוֹצִיא לְאוֹר אֶת

תִּרְגוּם מוֹבִנֵי הַקּוּרְאָן הַמִּפּוּאֵר

לְשׁוֹן הָעִבְרִית.

מִתְפַּלְלִים אֲנִי אֶל אֱלֹהִים שֶׁתִּרְגֹּם זֶה יֵבֵא תוֹעֵלֶת לְבָנֵי אָנוּשׁ,

וַיִּגְמֹל מַחֲסָדֵי לְשׁוֹן שְׁנֵי הַמִּסְגָּדִים הַקְּדוֹשִׁים,

הוֹד מַלְכוּתוֹ הַמֶּלֶךְ סֶלְמָאן בֶּן עֲבָד אֶל-עֲזִיז אֶל סוּעִיד

עַל מֵאֲמָצִיּוֹ הָאֲדִירִים לְהַפְצֵת סֵפֶר אֱלֹהִים הַמִּפּוּאֵר.

אֱלֹהִים יִבְרַךְ הַצִּלְחָה.

حَقُوقُ الظَّالِمِ مَحْفُوظَةٌ
لِلْجَمْعِ الْمَلِكِ فَهَذَا طِبَاعَةُ الْمُصَنِّفِ الشَّرِيفِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

בעזרת אלה
וברכתו הושלמה
הדפסת התרגום הזה
למובני הקוראן המפואר במרכז
המלך פהד להדפסת הקוראן
המפואר באל-מדינה אל-מונוורה
תחת פקוחו של המשךד לענייני
האסלאם וההסברה והקון
בממלכה הסעודית בשנת
1440 ה'רי / 2018
לספירה.

כל הזכויות שמורות
למרכז המלך פהד להדפסת הקוראן המפואר

ת.ד. 6262 אל-מדינה אל-מונוורה

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

② مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٠هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العبرية بدون نص

قرآني. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة

المنورة، ١٤٤٠هـ

٧٣٦ ص؛ ٢١×١٤ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

١- القرآن - ترجمة - اللغة العبرية أ. العنوان

١٤٣٩/١٠٣٨٣

ديوي ٢٢١،٤٩٢٤

رقم الإيداع: ١٤٣٩/١٠٣٨٣

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨١٨٧-٥٥-٥

9 786038 187555